سبب تحریر کتاب مستطاب اولدرکه چون دوام قیام قوانین دین ودولت وضوابط قوام
نظام ملک وملت وضبط وربط تواریخ واخبار وحفظ وحراست معارف وآثار ثبت وتحریر
کتب وصحایف وقید وتحریر دواوین لطایف ایله میسر واشاعت انواع علوم واظهار آثار
فنون تکثیر کتب ایله مقدر ایدوکی مسلم ومقرر اولمغله طلوع آفتاب عالمتاب دین مبین محمدی
وظهور تباشیر صبح صادق ملت احمدی صلی الله تعالی علیه وسلمدن برو علماء دین مبین
وفضلاء محققین کثرهم الله الی یوم الدین ضبط وحمایت علوم شریفه وحفظ وصیانت
معارف یقینیه ایچون تدوین صحایف وتسطیر کتب علوم ومعارف اهم مهمات اولمغله بذل
مقدور قلدیلر وکذلک علوم محاضره ده لغات عربیه وفارسیه ومعارف آلیه وحکمیه وسائر
فنون جزئیه وقواعد کلیه نک ضبط وافاده وتعلم واستفاده سی دخی کتب وتحریر وتدوین
وتسطیر ایله حصول پذیر اولمغله نیل اجور دنیویه واخرویه واحراز سعادت ابدیه ایچون
تألیف کتب علمیه وتدوین صحف معارف جزئیه دن خالی اولمیوب جمهور مسلمین وزمرهٔ
موحدین مؤلفات کثیره ومصنفات عدیده ابداع وتصنیف برله بالجمله ملل وادیان سائره
اصحابنه تفوق ایتمشلر ایکن مرور اعصار وایام وکرور ادوار واعوام ایله جنکیز فتنه انکیز
وهلاکوی بی تمیز خروجلرنده ومملکت اندلسه کفرهٔ افرنج استیلاسنده وسائر دول
اسلامیانده پی در پی وقوع بولان حروب وقتال وحریق نار امثالی مصائب ورزایا ظهورنده
اکثر مصنفات عرضهٔ ضیاع وتلف اولمغله الیوم ممالک فسیحة المسالک اسلامیه ده علوم
آلیه وسائره ده کبیر الحجم عظیم القیم اولان نسخ لازمهٔ نادر قلیل وکتاب ومستنسخینک دخی
زمانمزده همتلرینه قصور وسعی واهتماملرینه فتور طاری اولوب بو حال ایله یازیلان نسخ دخی
خبط وخطادن خالی اولمیوب کتبک ندرت قیمتنده وفرت عبارتنده سقامت طلبهٔ علوم ورغبهٔ
معارف وفنونک تحصیل کتبده عسرت ومشقتلرینه باعث وبادی واصحاب استعدادن
نیچه لرینک فضائل وکمالاته عدم وصوللرینه مؤدی اولدیغی ظاهر وبدید اولمشدر اعمال صناعیه
میاننده ایسه طباعت کتب صنعتی وفرت نسخی بهای رخیصی صحت عبارتی ضامن وکافل بر فن
مفید وکار پررواج وکثیر النفع والنتاج اولوب وجوه ایله نفع عام تحتنده مندرج ایدوکی ظاهر

وبدیهی

وبديعي اولدوغندن غيري صناعت مرقومه وجوه دنانيره سكهٔ حسنه ضربي وروي صحيفه يه
خاتم نكين طبعي كبي برنوع كتابتدن عبارت وخطك تعريفي تحتنده داخل بر حرفت كثيرة البركت
اولوب دولت عليهٔ ابد پيوند بويله بر صنعت غريبه نك وراي خفادن منصهٔ ظهورده جلوه كر
اولمسنه اهتمام ايله عامه اهل اسلامك الى يوم القيام استجلاب دعوات خيريه لرينه توسل
ايدوب كتب لغات ومنطق وتواريخ وطب وفنون حكمت وهيئت واكا تابع جغرافيا وممالك
ومسالك كتابلري بصمه فنيله توفير وتكثير بابنده بوندن اقدم اذن ورخصت پادشاهانه رجا
اولندقده بو امر باهر المنافعك اساس ومبناسي قاعدهٔ شرع مبين مصون الاندراس اوزره
تأسيس اولنمق خصوصي ايچون شرفيافتهٔ صدور بولان فرمان واجب الاذعان اولى الامره
امتثالا علماء كرام وصدور دولت عليهٔ ابد قيام واعيان واركان سلطنت سنيهٔ دائم الاستمرار
ميانلرنده بو امر بديع مذاكره ومحاوره وكماينبغي تتبع وملاحظه اولندقده اعلم العلماء المتبحرين
افضل الفضلاء المتورعين بحر زخار علوم شتى وينبوع انهار مسائل وفتوى سابقا
شيخ الاسلام ومفتي الانام مولانا عبد الله افندي حضرتلرندن استفتا اولنوب جوازي بابنده
صادر اولان فتواي شريفه مضموني جمهور فحول علماء عظام جانبلرندن دخي تقاريض وامضا
برله تأكيد وتأييد اولنوب موجبنجه عمل اولنمق بابنده خط همايون ميمنت مقرون دخي
شرفيافتهٔ صدور بولمغله اشرف مساعي واحسن صنايع اولان صناعت طباعت ايله توفير
وتصحيح كتبه مباشرت وعون جناب حق ايله زمان قليلده لغات وتواريخدن حجمي صغير وكبير
برقاچ بيك جلد كتاب حصول پذير اولوب ايدئ راغبينه واصل وتناول كتب منداوله ايله
منفعت عامه حاصل اولديغي اثناده اعلم علماء المتبحرين افضل الفضلاء المتورعين بحر زخار
علوم شتى ينبوع انهار مسائل وفتوى لابس لباس ورع وتقوى حالا مسند نشين صدر والاى
فتوى شيخ مشايخ الاسلام سلمه السلام كاشف مشكلات انام ابو الخير والحسنه الشهير
بدامادزاده مولانا شيخ احمد افندي حضرتلرينك ايام خاليه لرنده بركون شرف زيارتلريله
شرفياب ودستبوس سعادت تمأنوسلريله كامياب اولدوغمزده بو عبد عاجز وبندهٔ ناچيزه
چشم التفات ايله نكران ومعاملهٔ جميله برله توجيه خطاب مستطاب بيوروب بوكونه تمهيد
كلام بيوردبلركه اكرچه بوقدرجه كتب لغات وتواريخ حصوليله عامه يه بر سماط پر نعمت بسط
وتمهيد اولنوب علوم ومعارف طالبلرينه وآثار امم سالفه راغبلرينه بر عالى ضيافت ترتيب
اولندى انجق فروع هيئتدن فن جغرافيا بر علم جليل القدر اولمغله اركان واعيان دولته علم
ومعرفتي الزم وعلى الخصوص حالا ديهيم افروز خلافت وسرير آراى ملك ودولت سلطان البرين
والبحرين خادم الحرمين الشريفين شوكتلو مهابتلو كرامتلو پادشاه عالمپناه افندمز
حضرتلرينك علوم ومعارفه رغبت ومحبتلري واصحابنه ميل وعنايتلري عظيم وبو علمك نفع
وفائده سي عميم اولدوغي ظاهر وبديهدر زيرا دائرهٔ دولتده واقع بلاد وثغور وحدود وسنور
واحوال سرحد وقرب وبعد ممالك اعدا وسهولت وصعوبت طريق سفر وبالجمله احوال

بحر و بر فن مرقومك مبین و مبرهن اولمغله مصالح ممالك و انام ملك وجه صواب اوزره فتق و رتقه
و مهمات سلطنتك حل و عقده مرشد و دلیل و پیشوا و اصحاب غزا و جهاد قوی الاجتهادی
برا و بحرا دار و دیار اعدایه دلالته رهبر و رهنما اولوب صور و اشکال ممالك جهان سطحنده
عیان و احوال اقوام زمین و زمان یوزنده نمایان بر جام جهان نمادر که شرذمهٔ مشرکین فن مرقومه
اطلاع و اهتمام ایله شرقدن غربه سفر و صحیفهٔ ارض و مافی کشت و گذر ایدوب چوق
فائده کوردیلر اهل اسلام ایسه نهادلرنده مرکوز اولان شجاعته قصر همت و بو فن جلیلی
تحصیلده تکاسل و رخاوت ایدوب بو بابده فتور و قصورلری جلوه گر منصهٔ ظهور اولمغله
اواسط قرن حادی عشرده فضلای کتاب معارف اکتسابدن حاجی خلیفه لقب کاتب چلبی
مرحوم کمال غیرت و حمیتندن ناشی اهل اسلامه مثلی نامسبوق خدمت نیتیله شد نطاق
همت ایدوب دولت علیه ده فن مرقومی احیا وسیله تألیفنه مباشرت ایتدیکی جهان نما نام کتاب
مستطابك بو اثناده طبع و رسم ایله تکثیر و توفیری لزومنی مشار الیه مفتی الانام افندی حضرتلری
بو عبد عاجزه ایما و اشارت بیورروب و کتاب مرقومك تبییض اولنان نسخهٔ اصلیه سی نابود
و نایاب اولوب لکن مشار الیه حضرتلری بعض نسخهٔ اصلیه نك مسوده سنه ظفریاب اولملریله
بالجمله مسوداتی ید حقیره تسلیم بیورروب کتاب مزبورك تکمیلنه اشارت و تعریف و توصیه لری
اوزره امرلرینه امتثاله مبادرت اولنوب گاه مأخذ و مبادیٔ اصل کتاب اولان کتبه مراجعت
و تذییل الطابع نامیله مناسب حال بعض صور و اشکال ضمیله ایضاح مآل و توسیع دائرهٔ مقال
و گاه کتاب مزبورك قصور و نقصانی ابو بکر بن بهرام الدمشقی نك جغرافیاسندن نقل ایله
تکمیل و کاتب چلبی مرحومك هوامشی مسوده ده مرقوم اولان منهیاتی دخی صحیفهٔ مسطره
درج و بسط اولنمق اوزره کتاب جهان نمانك تکمیلنه و طبع و تمثیلنه حسب الطاقه عزیمت
و مباشرت اولنمشیدی فحمد ا ثم حمد ا محضی عون جناب حق و فضل فیاض مطلق برله شاهد
مرام زیور آغوش ختام اولوب لکن بو مقوله جوهر نفیسك عیار اعتباری و سوق عرفانده رواج
و اشتهاری مطالع عز و اقبالده غیرت مهر و ماه اولان اهلهٔ آسمان ملك و دین و اجلهٔ سلاطین
نصفت آیین انار الله براهین اسلافهم و طول اعمار اخلافهم حضراتنك انظار عاطفت آثار
اعتبارلرینه منوط و ادارهٔ الحاظ عنایتلرینه مربوط اولمغله مأمولدرکه اول جام گیتی نما
آیینهٔ اسکندر آسا سلطان سلیمان نظیر رونق افزای افسر و سریر پادشاه بلند بارگاه
شهنشاه مکارم دستگاه حامیٔ حومهٔ مراحم و انصاف ماحیٔ آثار جور و اعتساف شهسوار
عرصهٔ شهریاری بالانشین مسند تاجداری خاقان کشورستان حرز حریز امن و امان
زیب و سریر سلطنت گوهر وهاج تاج خلافت مهر منیر اوج سعادت و اقبال درة التاج جاه
و جلال سلطان البرین و البحرین خادم الحرمین الشریفین سلطان ابن السلطان ابن السلطان
السلطان محمود خان اعز الله تعالی انصاره و اعوانه و افاض علی العالمین بره و احسانه
حضرتلرینك جلوه گر مرآت نظر انورلری اولوب نگاه چشم التفات و قبوله مظهر و طابع
فقیر

نقیر خلعت کرم پادشاهی ایله موقر اوله عبدالله چون بو کتاب مستطاب نادر المصرک
ختام واتمامی آصف کریم الشیم وزیر جلیل الهمم صدر عالی جناب دستور معالی نصاب
ناظم امور جمهور حافظ بلاد وثغور تشریف ساز مقام صدارت عظمی رونق افزای مسند
وکالت کبری صدر اعظم وزیر افخم علی پاشا یسر الله ما یرید وما یشاء حضرتلرینک هنکام
صدارت وایام دولتلرینه مصادفت ایله وایه دار شرف عز واعتبار اولوب وتحفهٔ بودعا جزی
بارکاه سلیمان زمانه عرض وتعریف حسن همت بیهمتالرینه توقیف اولنمغله کتاب مزبورک
صحیفهٔ عنوانی اول ذات باجواد الشرفک دخی نام نامیلریله موشح ومزین اولمق عنوان اعتبار
ودستمایهٔ افتخار اولمق مقرر اولمغله جناب مکارم نصابلرندن نیاز اولنور که درخزدهٔ
قلم پریشانی اداء عبد فقیر اولان تحفهٔ حقیرانه مزک قصور وکسوری نظر
خطاپوش عنایتلریله مستور بیورلوب ع خوعیب که سلطان بپسندد هنرست
مؤداسی اوزره بو نسخهٔ کمقدری حضور همایونه عرضیله قدرنی اعلا
وطغرای حسن قبولی عنوانینه املا بیوروب بو عبدکینی دبندهٔ
کمترینلری دلبشاد واحیا بیورلیه کذلک بنا یاشناسان اسرار
وبیانه وردناشنایان دقایق عرفان اولان ارباب الباب‌دن رجا
ونیاز اولنور که رسم املا وطبع واداده واقع اولان
هفوات وعثراتمز صفح جمیل ایله عفو وقصور
وکسور دیمی کمال کرملریله ستر بیوره‌لر
وما توفیقی الا بالله

فهرس اجمالی ارقام هندیه صحیفه‌لره اشارتدر

دائرهٔ

ذكر

قسم

دولت

احوال استراقان وصف جانور صولاق شهر سوایخ ٣٧٣ اوصاف بولغار مملکت سبریا
شهر وهه اوصاف تاتار قازان وقتای کولی ٣٧٤ شهر تودستینا تاتار باشغرد تاتار نوین
اوصاف نهر اتل ونهر تن قصهٔ وصل نهرین ٣٧٥ ذکر قسم ثانی وذکر اخلاق واوصاف
تاتار ٣٧٦ احوال یاجوج ومأجوج وسد ذوالقرنین ٣٧٧ موضع سد ٣٧٨ اقلیم
آذربیجان حدودی اقسام ٣٧٩ اوصاف تبریز ٣٨٠ وصف شام غزان وجامع سلطان
حسن وجامع جهانشاه ٣٨١ نواحی وقرای تبریز ذکر فضلا وکبار ٣٨٢ اوصاف اردبیل
واحوال خاندان صفویهٔ اردبیل ٣٨٣ باقی بلاد ونواحی آذربیجان ٣٨٤ و ٣٨٥
اوصاف مزارعه ذکر رصد نصیر باقی بلاد ونواحی ٣٨٦ جبال وانهار وسیاه وبحیرهٔ ارمیه
٣٨٧ و ٣٨٨ مسالك مسافات آذربیجان واردبیل وملوك آذربیجان ٣٨٩ دولت
جنکیزیه استیلای قره قیونلی دولت آق قیونلی دولت صفویه ٣٩٠ اقلیم اران وموقان
وشروان حدود ممالك بر توجه اوصاف آران وجه تسمیه حدودی اوصاف قلعهٔ زوان
٣٩١ وصف کوه ارنی اوصاف کنجه ونخجوان وولایت موقان ٣٩٢ باقی نواحی وبلاد
معروفه مملکت شروان اوصاف شماخی ٣٩٣ اوصاف تفلیس وباب الابواب وغیری
٣٩٤ ارس قزل اغاج نوشهر لنکران باکوکودی لوری وغیری ٣٩٥ احوال دوغن
نفط ونیازاباد بو اقلیمه منسوب مشاهیر رجال ذکر انهار اوصاف نهر کور ٣٩٦ اوصاف
نهر ارس ونهر سود ونهر کوسفند ونهر صولح ٣٩٧ جبال اوصاف کوه البرز اوصاف
بحر شروان ٣٩٨ جزایر بحر شروان مسالك ممالك شروان واران وسواحل بحر خزر
احوال ملوك شروان واران ٣٩٩ ظهور سلاطین شروان ٤٠٠ اتابکان ایلدکز مملکت
طاغستان حدودی اوصاف جبل قبق وقصبهٔ قوموق وتخوز واندرای وغیری ٤٠١
و ٤٠٢ لاحقه اوصاف طباسران مملکت چرکس ولایت ابازه ٤٠٣ ذکر منازل تذییل الطابع
در امور حادثه ٤٠٤ احوال کشف قلعهٔ سموم احوال کشف قلعهٔ صوجق ٤٠٥ ممالك
کرجستان حدودی اقسام اجناس وبعض بلاد وقری ٤٠٦ مملکت کوبك جبل الکرنی ایالت
قارص حدود قلعهٔ اردهان وقاغزمان وادج کلیسا ٤٠٧ قارصدن روانه کچد یرلری
ایالت آخسته حدودی اوصاف اخسقه ٤٠٨ ذکر ازغور وبدره واخل کلك واردنوج تتمه
دربقیهٔ احوال سکان دشت شمالی اوصاف بقراج وکیمال وخوبلج وخیرخیر وصنلاب اقلیم
ارمنیه اقسام حدود ٤١٠ ایالت وان حدودی وسنجاقلری اوصاف نفس وان ٤١١
بادکیری حیدر باغی ارجیس بحیرهٔ ارجیش اوصاف اخلاط باقی بلاد ونواحی ٤١٢ کوه
صیبان تاتوان اوصاف بدلیس ٤١٤ بدلیس اطرافنده واقع قصبات ونواحی ٤١٥
موش خنوس بیك کول موشهری جبل شرف الدین بولانق کول ٤١٦ نازك کول
جبل غرود ناحیهٔ تنود قلعهٔ بایزید صحرای جالدران اوصاف وسلطان وذابول وغیری ٤١٧
صان خوادین سلم دبیل سکبان آبان ونواحی اکراد اوصاف عشیرهٔ دنبلی وغیری ٤١٨

خوشاید

ايالت اوصاف رها ٤٤٣ توج حصار جاسه دير لواء خابور ماكسين سروج حران رحبه
رقه رأس عين ترقيسيا قلعهٔ جعبر اوصاف الزور ٤٤٤ ايالت شهرزول حدود تقسيم
اوصاف بلدهٔ شهرزور ٤٤٥ اوصاف مدينهٔ اربيل وآثار ابو سعيد ملك معظم مظفر الدين
٤٤٦ قلعهٔ كتاب اوصاف كركوك لواء دوالجودان دقوه جه طاغ ٤٤٧ هزار مرد
شهروبان ادغازى قوان قونلجه قلعه شهران سوجك موكوه قلعهٔ بلبان لواء اوشنى
سماقلو لواء اوركانى كلاديم اودمان قلعه اوصاف حرير دوين دوبين ناحيهٔ اخلاط قلعهٔ هربيل
اوصاف بابان ٤٤٨ اوصاف ولايت كردستان واحوال طوائف اكراد ٤٤٩ نواحئ
كردستان الانى الجستر بهار خفتيان دربند تاج دربند زنكى دربيل دينور سلطان جمال
آباد كرمان شاهان كرند خوشان ٤٥٠ ولايت ماندشت موسين اوصاف وسطام
وكوركور بابا اقليم عراق عرب حدود ومسافه مشتمل اولدوغى ايالتلر ايالت بصره ٤٥١
تقسيم حدوده ده توابع قلاع اوصاف نفس بصره جبل سنام وادى المنتا ٤٥٢
احوال مد وجزر روافد متبركه نباتات ومحصولات ضبط انساب خيل واغنام وحمامه
مدينهٔ مختار سيرهٔ مشان مدينهٔ ابله نهر ابله نهر معقل شط عثمان ٤٥٣ اوصاف
عباذان قلعهٔ رذينى قلعهٔ نخزى قلعهٔ جديده قلعهٔ كليد البحر قلعهٔ سده قلعهٔ قبان
رحمانيه جزاير المنتفق قلعهٔ عثمان محمد اوصاف شط العرب ٤٥٤ قلعهٔ قورنه قلعهٔ قبحه
ناحيهٔ صدر جوبن قلعه زدنوك قلاع عماره قلعهٔ زكيه بطايح بصره مسالك ومنازل ٤٥٥
احوال ملوك وحكام ٤٥٦ ايالت بغداد حدود مسافه فتح سلطان مراد خان رابع شروط
مصالحهٔ باشاه صفى تقسيم نواحى ٤٥٧ والويه وطوايف لواء بغداد اوصاف نفس
بغداد ٤٥٨ بناء بغداد مزارات ومشاهد ٤٥٩ قصبهٔ امام اعظم قصبهٔ امام موسى كاظم
مرقد امام ابى يوسف قصبهٔ دجيل قوشلر قلعه سى بلدهٔ عكبرا قطربل بريزان اوصاف بابل
تبدل الالسنة ٤٦٠ قصر ابن هبيره كربلا صرصر عسكره مدينهٔ نهر الملك تل عقرقوف قرية
كوثى نارعود شهر قوسان دجيل ٤٦١ ناحيهٔ نيل دير عاقول مدينهٔ ساباط جلولا
خانقين حلوان اوصاف مداين رومية زاوان ناحيهٔ خالص قوباباد اوصاف قصر شيرين
٤٦٢ واسط جرجرايا جبل نعمانيه فم الصلح نهروان كوفه قصبهٔ تنور نوح عليه السلام
قصبهٔ امام على رضى الله عنه ٤٦٣ اوصاف قريهٔ ذى الكفل وسرملاحه اوصاف حجر العتر
قصر خورنق حيرهٔ بيضا مشهد امام حسين رضى الله عنه اوصاف حله اسكلهٔ فلوجه
٤٦٤ انبار حديثه جزيرهٔ عانه هيت قادسية سموات لواء دوناحيه اوصاف جواز رجبان
درتنك زنك اباد درنه لواء جل لواء قزل رباط ٤٦٥ لواء كتاب قلعهٔ جنكوله لواء بيات
لواء ده بالا قلعهٔ كيلان وكوند لواء قره طاغ اسكى بغداد عاشق ومعشوق اوصاف سامره
طوز خرماتو داقوق صدرين بطايح واسط وبصره وكونده حكومت عماديه اوصاف عماديه ٤٦٦
عشاير وقلاع عماديه قلعهٔ عقر وعقر اوصاف ناحيهٔ زاخو عشاير زاخو قلاع زاخو انهار

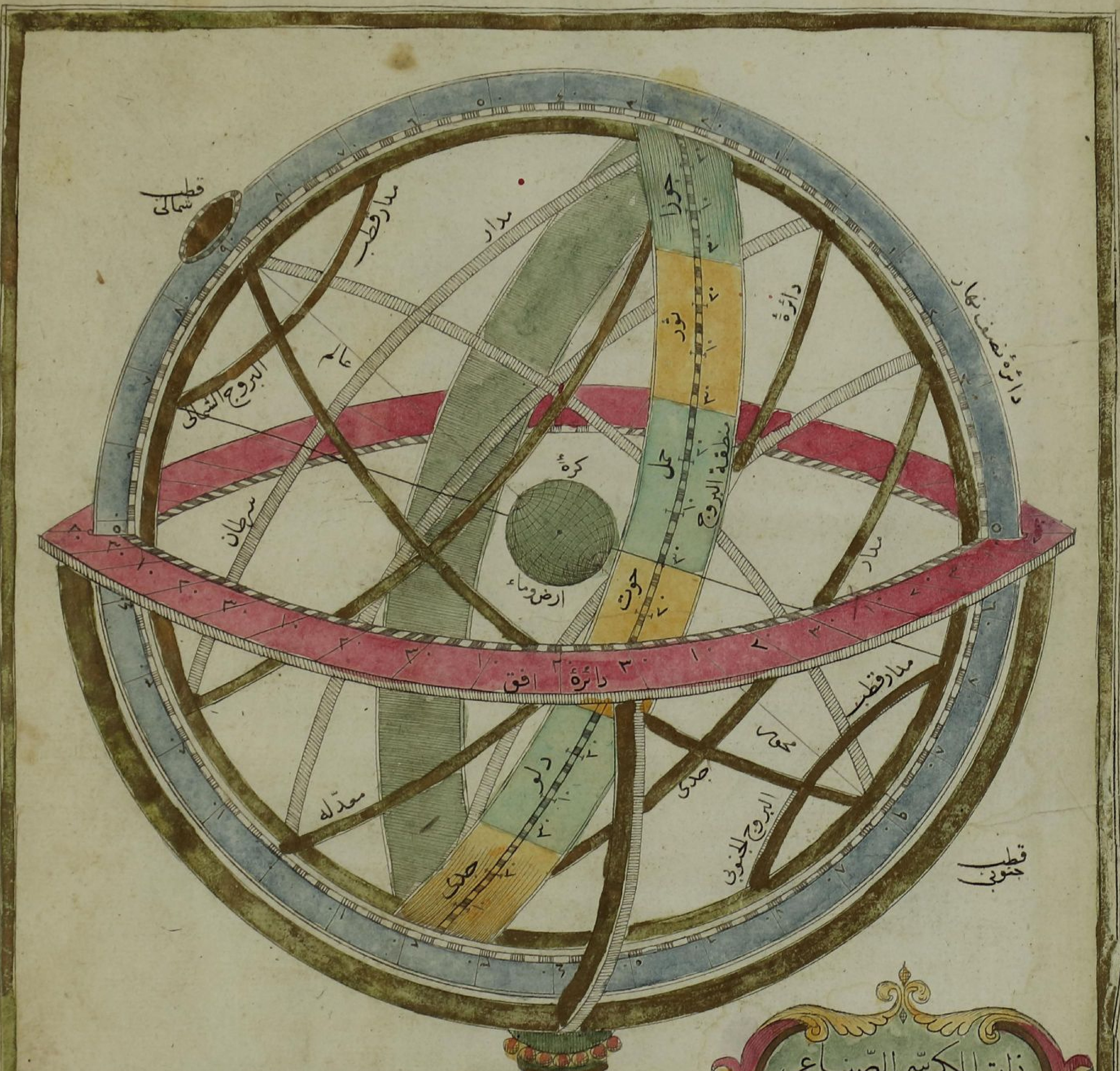
اوصاف

وبلاد الشوافی ۴۸۹ قصبهٔ شیم جبال عزوات باقی اوصاف نفس یمن وغریبه ۴۹۰
اوصاف حضرموت شهر شبام وبریم قصهٔ قوم صالح وبئر معطله وقصر مشید قبر هود
علیه السلام ۴۹۱ بئر برهوت ناحیهٔ مارب اصاف شهر سبا احوال سیل العرم خواص
سبا ۴۹۲ مملکت بخت الیمن بلاد جوف بلاد نهم بلاد حولان بلاد ردع وبلاد رقیم شهر
نجران قصهٔ نجران راهب قصهٔ اصحاب اخدود قصهٔ یوسف ذونواس پادشاه یهود ووزیر
بلنیاس کاهن ۴۹۳ وادی الدواسیر اوصاف احقاف دیار عاد اولی قصهٔ هود علیه السلام
وریح صرصر اوصاف ولایت شحر ۴۹۴ اوصاف ناحیهٔ مهره ولایت حیری اوصاف
ظفار دار ملک ملوک حمیر عدد ملوک ومدت دولت قصبهٔ مرباط اوصاف ولایت عمان
ظهور مذهب خوارج اباضیه غریبه ۴۹۵ اوصاف نفس عمان بندر صحار وبندر مسکت
منزل قریات قصبهٔ قلهات رأس الحد اوصاف ولایت هجر حدود ۴۹۶ اوصاف
جزیرهٔ خارک خروج قرامطه اوصاف لحسا وقطیف وبحرین وکاظمه ۴۹۷ اوصاف
بحرین جزیرهٔ قیس مملکت حجاز حدود بلاد حجاز اوصاف مکهٔ مکرمه ۴۹۸ و ۴۹۹
فضائل مکهٔ مکرمه ۵۰۰ احوال حرم شریف سبب بناء بیت شریف سبب مجئ حضرت
ابراهیم علیه السلام ۵۰۱ قصهٔ سارة وهاجر واسحق واسماعیل علیهم السلام ۵۰۲ اوصاف
مقام ابراهیم تکمیل بناء بیت شریف الدعوة الی الحج اولاد اسمعیل من بنت مغاص من قبیلهٔ
جرهم وفات اسمعیل علیه السلام مغاصک امارتی وبیت شریفه والی اولوب عمالیقه
قومنی دیار مکه دن اخراج ایتدوکی مغاص جرهم طائفه سنک قباحتلرین کوروب اولاد
اسمعیل اولوب مکه دن چقوب جرهمدن مفارقتی خداعه قبیله سی غلبه ایدوب جرهم
قبیله سنی مکه دن اخراج ایتدوکی وخداعه طائفه سنک مکه ده والی اولدوغی تکرار اولاد
اسمعیل مکه یه کلوب انلردن قصی بن کلابک والئ مکه اولدوغی ومفتاح کعبه یی الدوغی
وکعبه اطرافنده اولر ودار الندوه یاپدوغی ۵۰۴ اوصاف ندوه وحجابت وسقایه ورفاده
وقیاده ولواء عبد الله بن عبد المطلب ذبحی قصه سی ۵۰۵ حریق وسیل ایله بناء کعبه یه
ضعف طاری اولوب قریش طائفه سنک کعبهٔ مکرمه بناسنه مباشرتی حجر اسودی
رأی رزین رسول اکرم ایله محلنه وضع ایتدکلری ۵۰۶ اوصاف بناء کعبهٔ مکرمه
در وقت قریش اوصاف حطیم عبد الله بن الزبیر حضرتلری بناء قریشی بوزوب حدیث
نبوی یه موافق بیت شریفی توسیع قلدوغی حجاج ظالمک اعتراضی وتکرار عبد الله
بن الزبیرک بناسی ۵۰۷ دولت اسلامیه ده مکهٔ مشرفه ومدینهٔ منوره ده تعمیر وتجدید
واجراء میاه وتعلیق وتزیین وصدقات وعمارات وسائر خیرات وحسنات ابدا وابداع برله
مأثر محموده لری مذکور وسعی جمیللری مشکور اولان اصحاب خیرات اسامیسی وآثارلرینک
ذکری آثار عبد الله بن الزبیر آثار ولید بن عبد الملک آثار متوکل خلیفه آثار والدهٔ مقتدر بالله
آثار جمال الدین آثار اشرف ابن ملک ناصر آثار پادشاه فردوس مکان سلطان سلیمان
خان

نهر اسود

دولت

احداث یکیچری بکرامت علاء الدین پاشا برادر اورخان غازی حکایت کیکلو بابا ٦٨١
غزوات سائرهٔ عثمان غازی سلیمان پاشا بن اورخان غازینك روم ایلی یقه لرینه کچمه لری
فتوحاتلری وفوتی وآثاری واورخان غازینك وفاتی وآثاری ٦٨٢ سلطان مراد غازی
بن اورخان غازینك جلوسی خیر الدینك قاضی عسکر نصب اولنمه سی قره رستم احوالی
اموال غنایمدن خمسك اخراجی اولاد نصارادن یکیچری تحریری خیر الدینك وزارتی
لالا شاهین پاشانك فتوحاتی کرمیان اوغلی قزینی مراد غازی اوغلو یلدرمه تزویجی
واحوال جهازی ودوکن واطراف ملوکك دعوتلری ٦٨٣ غزای اکبر سلطان مراد خان
در صحرای قوسوه سلطان مرادك شهادتی واوغلی یلدرم بایزید خانك جلوسی سلطان
مرادك آثاری ٦٨٤ یلدرم بایزید خانك غزواتی تیمور وقعه سی یلدرم سلطان بایزید
خانك وفاتی اوغلی سلطان محمد خانك جلوسی سلطان بایزید خانك آثاری سلطان محمد
خانك غزالری ووفاتی دیوتنه بیوك اوغلی سلطان مراد ثانینك جلوسی ٦٨٥ سلطان
محمدك آثاری سلطان مراد ثانینك غزواتی اوغلی سلطان محمد خانه تختی فراغت وینه اقتضا
حسبیله کندوسی تخته جلوس وانکروس قرالیله وارنه ده جنك وقرالی قتل وینه قوسوه ده
یکی قرال انکروس ایله جنك وجه قرالنی اسیر ایتدوکی ٦٨٦ وفاتی وآثارلری سابق الذکر
ابو الفتح غازی سلطان محمد خانك استقلال اوزره جلوسی استانبولی فتحی وسائر غزوات
کثیره سی ٦٨٧ آثاری واخلاق حسنه ایله اتصافی وفاتی واوغلی سلطان بایزید خانك فتوحاتی
وآثاری ٦٨٨ وفاتی واوغلی سلطان سلیم خانك جلوسی وفتوحاتی یکیچری اغاسی احداثلری
٦٨٩ شاه اسمعیله غلبه سی دیار شام ومصری فتحی ٦٩٠ و ٦٩١ وفاتی واوغلی سلطان
سلیمان خانك جلوسی فتوحات عدیده سی شاه عجمی تادیبی وبغدادك فتحی ٦٩٢ آثاری
اوغلی سلطان سلیم ثانینك جلوسی فتوحاتلری وعینی فتحی ووفاتی آثاری واوغلی سلطان مراد
ثالثك جلوسی فتوحاتی وفاتی واوغلی سلطان محمد ثالثك جلوسی فتوحاتی ووفاتی اوغلی سلطان
احمد خانك جلوسی ٦٩٣ شاه عباسك استیلاسی وبعض اشقیانك ظهوری ودفعی سلطان
احمد خانك وفاتی وآثاری وقرنداشی سلطان مصطفی خانك جلوسی وتختی فراغتی وسلطان
عثمان خانك جلوسی وفتوحاتلری شهادتلری وتکرار سلطان مصطفی خانك جلوسی وعزلی
وسلطان احمدك اوغلی سلطان مراد رابع جلوسی وبغداد فتح وتسخیری وکعبهٔ مکرمه بناسی
تجدیدی ووفاتی وقرنداشی سلطان ابراهیم خانك جلوسی ٦٩٥ کرید سفری وقلعهٔ خانیه فتحی
فرزندارجمندی سلطان محمد خان رابعه تختی فراغت انلرك جلوسی جزیرهٔ کریدك قلعه
قندیانك فتحی له سفرینه توجهلری ٦٩٦ قمنیچه قلعه سنك وتوابع ولواحقیله فتحی سلیم کرای
خان توسطی ایدوب قمنیچه قلعه سی توابع ایله دولته قالوب وسنه ده یکرمی بیك آلتون ویرمك
شرطیله وسائر شروط وقیودیله مصالحه عقد اولندوغی چهرین سفری
وفتحی ویچ سفری تذییل خمنده کتاب جهان نمانك اتمامه
رسیده اولدوغی ٦٩٧ و ٦٩٨

قطب شمالی
مدار قطب
مدار
عالم
البروج الشمالی
کرة
ارض وماء
سرطان
جوزا
ثور
حمل
منطقة البروج
حوت
دائرة
دائرة نصف نهار
دائرة افق
دلو
جدی
معدله
مدار قطب
البروج الجنوبی
قطب جنوبی
ذات الکرسی الصناعی
المبین لدوائر العظام
المفروضة فی سطوح الافلاك
عمل احمد
القریمی

[كا]تب چلبى

[بسـ]ـم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

وسر لوحهٔ جرايد جهان نما زيور افروز حمد وثنا ذات اقدس
[...]ين وتجلى ورونق بخش صلات وسلام سلطان انبيا ايله موشح ومحلى
قلندقدن صكره ضماير ارباب عرفانه خفى ونهان دكلدر كه فروع علم هيئتدن فن جغرافيا
يعنى خريطه لرده تصوير اولنان صورت بسيط غبرا بر فن خوب وهنر مرغوبدر كه اندن
ذوقى اولان دقيقه شناس كاشانهٔ امن واستيناسده مسند نشين چار بالش حضور ايكن
دور ودور سياحتده كزن سياحان جهان كبى بر آنده عالمى سير ودور ايدر واول سير وسلوك
معنوى بر مرتبه علم اجمالى حصولنه سبب اولور كه مدت العمر سياحت ايدنلر اول قدر
استحضار واحاطه يه قادر اولمازلر زيرا هر فنى كتابلره رجوع وممارسه ايله اقطار ارض كوشه
بكوشه لوح دونده بالجمله منتقش اولوب بر طرفى استحضار وقتنده مرآت ذهنه
توجه اولنسه فى الحال اول طرفك اجمال حالى صور حس وخيالده مشاهد ومحسوس
كبى اولور ومعلومدر كه فنوندن بر فن ذاتنده علم اولديغى جهتدن مذموم اولميوب المرء
عدو لما جهله مقتضاسندن قطع نظر كاهى بحسب العوارض ذم اولنورسه ده دائما
وراء ظهر استغناده مهجور اولوب قالمازبلكه احتياج زماننده الزم لوازم اولور بناء على
ذلك بو واديده دخى براز تكاپو اولنوب مسالك الممالك وجغرافيا كتابلرى كوريلوب شكل
بحر وبر دفعاتله مرسوم ومصور قلنمقده عزيمت تدقيقه نوعا فتور كلمش ايدى سابقا بعض
جزاير دريايه سفر تحريك اوتار قانون هنر ايتمكله ميل سابقه شوق جديد لاحق اولوب داعيه
ظهور ايتمشيدى كه اول رسملر صفحهٔ بيانه كشيده اوله لكن اوروپا مملكتنده كتب اسلاميه نك
كلى قصورى ظاهر وزبان اقلام اسلاميان اكثر اقاليم وبلدان بياننده قاصر اولمغله لاتن
لسانده يازيلن جغرافيالردن متأخر كتاب اطلس مختصرنى ترجمه وسائر كتب اسلاميه

فوائدى

فوایدینی آکا ضمیمهٔ قلوب مجموعندن بو کتابی انتزاع وقن طالبلرینه بسط موائد انتفاع

ایلدم و مجموعی ایکی قسم اوزره مرتب قسم اولی نیجه فصولی مشتمل و قسم ثانیسی اسماء بلاد

فهرستنده مرقوم حروف اوزره مبوبدر لکن مقاصده شروعدن اول بر مقدمه تقدیم اولنوب

کتاب مذکور جهان نما اسمیله مسمی قلندی مستفید اولنلردن ذکر بالخیر ملتمسدر و بو کتاب

جلیل القدر و نوادر دهرکه ایام اسلامده هنوز قرین وجود اولمیوب دول سالفه اعصارنده

بر جهاندارك خزینه سنه کرمامش و بونك نظیرینی کمسنه کورممشدر حالا ولی نعممز پادشاه

عالم پناه السلطان ابن السلطان سلطان محمد خان ابن السلطان ابراهیم خان ابن السلطان

احمد خان خلد الله ملکه وسلطانه وافاض علی العالمین بره واحسانه حضرتلرینك عهد

همایونلرنده ترجمه اولنوب وجوده کلمکله خزینهٔ عامرهلرینه تقدیم و ممالك ملوك دنیا

عامهیه تفهیم قلنوب ابتداء تألیفنه مرأت دنیا ومافیها اولدی بوجهان نما تاریخ

دینلدی ۱۰۵۸ تذییل الطابع خفی اولمیه که صاحب تألیف دلپذیر کاتب چلبی مرحوم بو محلده

کشیدهٔ سلك سطور قلدیغی ترکیبدن یعنی مجموع کتاب ایکی قسم اوزره مرتب قسم اولی نیجه

فصولی مشتمل و قسم ثانیسی اسماء بلاد فهرستنده مرقوم حروف اوزره مبوبدر ونته باب اولده

اون برنجی فصلنده تنبیه اخرنده پس بو کتابده ممالك روی زمین بیانی فلك اعظم حرکتنه تابع

اولوب حرکت کل حرکت اولی یه تبعیت ایله نقل و حرکت ایدهرك ابتدای جزایر شرقیهدن

انتهاء سواحل غربیهٔ آمریقایه منتهی اولور دیدوکی عبارتدن ذهنه تبادر ایدن کتاب

مزبور نیجه فصول و ابوابی جامع حجمی کبیر نادر العصر ایکی جلده متحمل بر کتاب عظیم القدر

اولمقدر لکن بو زمانده ایادی ناسده متداول اولان نسخ کورلیوب وکندو خطیله ظفریاب اولدوغمز

نسخه دخی مسوده بوللو اولوب مقدمهٔ کتابده امر رابع عشرده فهرس اجمالیده تعیین

واشارت و ذکر و بیاننی متعهد اولوب اسماسی ثبت سلك سطور فهرس قلنان ممالك و اقالیم

و بلاد فصللری نسخ مرقومهده هنوز رسیدهٔ ختام اولمیوب نقصان اوزره قالمشدر مع هذا که

بو اثر بی نظیر مرحوم ومغفور له سلطان محمد خان علیه الرحمة والغفران حضرتلرینك عهد

همایونلرنده حصوله کلوب خزینهٔ عامرهلرینه تقدیم اولندوغی مصنف مرحوم کندو

خطیله تحشیه قلدغی نسخهنك منهسنده کورلمکله عبارتی آنفا مسطره نقل اولندی

حیفا که بویله بر نسخهٔ جلیله و مجموعهٔ لطیفه نشر و شیوع بولمدن رفتار ناهموار فلك غداریله

معرضهٔ ضیاع و تلفده نابود و ناپدید اوله الحالة هذه بو حالیله دسترس حقیر اولان نسخهٔ

عدیمة السبق والمثل شایستهٔ التفات نصفت آشنایان و سزاوار رغبات قدرشناسان

اولمغله دار الطباعهٔ عامرهده تکثیر و توفیریله نشر و شیوعنه عاجزانه غیرت و کتابك وضعی

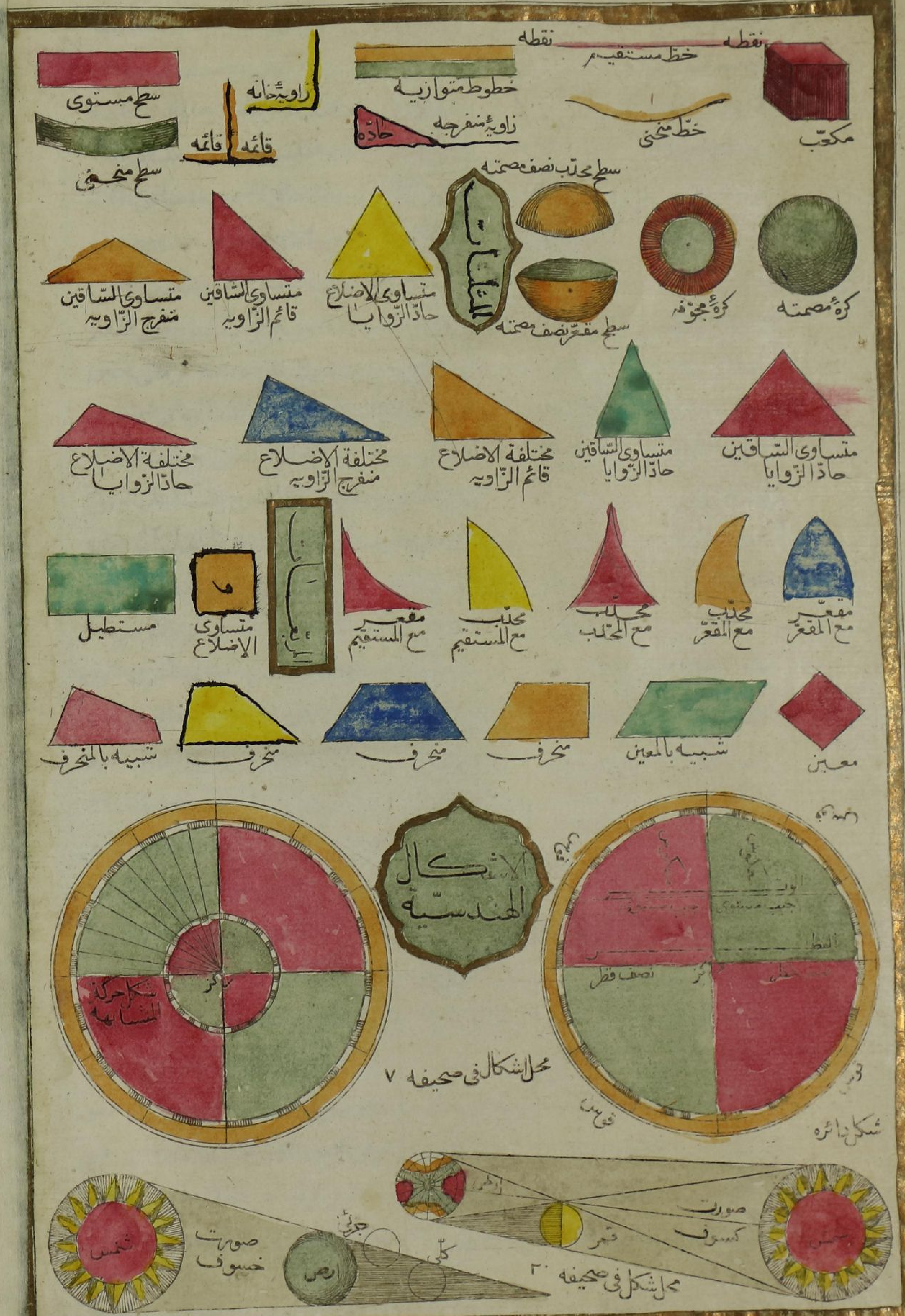
تبدیل و تغییردن و زیاده و نقصاندن کمال مرتبهده تحاشی اولنوب مجرد ظفریاب اولدوغمز

مأخذه مراجعت ایله کتاب مرقومه محل بمحل تذییل الطابع نامیله الحاق فوائد و بعض

هندسیات و طبیعیات تعریفلری تقدیمه سزا کورلیوب اجرام علویه و سفلیهنك کمیت

وكيفيتلرى بحثنه دائر جمهور حكماى متقدمين ومتأخرينك اقوالى جمع واجمالا اشارت وتعيين وهر فرقه نك رأيي فهمه آسان اولمق ايچون اشكال كوناكون ايراديله احوال فلكيات بيان وايضاح اولندقده ذكر ممالك وبلاد خلالنده دخى جابجا فن جغرافيانك كتب جديده لرندن بعض منافع واشكال ممالك الحاقيله توسيع ساحهٔ ابواب وفصول كتاب وتوضيح احوال ملوك وملل وانساب قلنوب كتاب مرقوم جانب شرقدن ذكر ممالك وملوك عالمه بدء وجانب غربه توجه ايله اقليم ارمنيادن ممالك فسيحة المسالك عثمانيه عدادندن معدود ايالت وانده نهايت بولمغله فن اربابنك رأينه مطابق وغالبا مصنفك ما فى الضميرينه موافق جلد اول آسيا قطعه سنى تماما حاوى اولمق ايچون اقصاى معمورهٔ شرقده جزاير هند وچيندن شروع برله بلدهٔ طيبهٔ قسطنطنيه يه كلنجه ممالك اناطولى بقاياسى وجزيرة العرب اقليمى ضم والحاق ايله جلد اولك تكميلنه صرف مكنت حقيرانه قلنوب بو مثله بر كتاب جليل القدر نادر العصر ايام اسلامده هنوز قرين وجود اولميوب بر جهاندارك خزينه سنه كرمامش وعين دوران مثلنى كورمامش سياق وسباق مقيم زاويهٔ خاكسارى ومحاط دائرهٔ بى اعتبارى الحقير والفقير ابراهيم الجغرافى من متفرقكان دركاه عالى المأمور بعمل طباعة الكتب بدار الطباعة العامرة العثمانى عبد عاجز وبندهٔ ناچيزه دخى وسيلهٔ فخر ومباهات اولمق اميديله حالا سبب امن وامان خليفهٔ زمين وزمان پناه اهل ايمان زبدهٔ خاندان آل عثمان السلطان ابن السلطان سلطان محمود خان بن سلطان مصطفى خان ابد الله دولته وايد سلطانه رأفتلو عنايتلو ولى نعمتمز مروتلو وكرامتلو افنديمز حضرتلرينك خزينهٔ عامره لرينه تقديمه اجتسار تصميميله دستمايهٔ شوق عاجزانه يه تازيانهٔ آرزوى دلفريبى سوق ويروب صوب مرامه عطف عنان عزيمت اولندى حضرت واهب مطلق وفياض على الاطلاق جناب حقدن متضرع ومتوقعدركه بو طريقده توفيقن رفيق ايدوب مجرد منافع عباده مخصوص ومحصور اولان مطلوب ومرامى سر منزل اتمامه ايرشدره وكذلك حضرت مكارم اتكا المشار اليه پادشاه عالم آرا جنابلرندن مستمندانه نياز ونيازمندانه التماس اولنوركه بو عملى پرخلل عين عنايت پادشاهانه وديدهٔ التفات كيميا آثار ملوكانه لريله شايستهٔ نظر ميمنت مأثرلرى بيوريله الحق بو فن جليل القدرك شاننه رواج وعلوم عاليه ومعارف آليه نك عالمده نشر وشيوعيله جمهور اهل اسلامه عون وعنايت وزمرهٔ اصحاب ايمانه امداد واعانت موقوف كرم قهرمان زمان ومخصوص همت بى همتاى پادشاه سليمان نشان شهنشاه جليل الجنابكدر مزايا شناسان اسرار بيان ورمز آشنايان فهم واذعان اولان ارباب الباب‌دن دخى تمنى اولنوركه تعبير واداده وطبع واملاده واقع هفوات وعثراتمزى صفح جميل ايله عفو وقصورمزى فضل وكرم ايله ستر بيورهلر زيرا بو فن عجيب الطورك شهرت ورواجى نظر استحسان ارباب كماله منوط ومحل اعتذارده بسط معاذير كرام ناس قتنده مقبول اولمغله بو نسخهٔ معموله نظر ورغبته شايان بيوريلوب صحيفهٔ عالمده اعتبار وانتشارينه وسيله اوله لر

امابعد

نقطه
نقطه
خط مستقیم
مکعب
خط منحنی
خطوط متوازیه
زاویهٔ حاده
زاویهٔ منفرجه
حاده
قائمه
قائمه
سطح مستوی
سطح منحنی
سطح محدب نصف مصمته
سطح مقعر نصف مصمته
کرهٔ مصمته
کرهٔ مجوفه
متساوی الاضلاع حاد الزوایا
متساوی الساقین قائم الزاویه
متساوی الساقین منفرج الزاویه
متساوی الساقین حاد الزوایا
متساوی الساقین حاد الزوایا
مختلفة الاضلاع قائم الزاویه
مختلفة الاضلاع منفرج الزاویه
مختلفة الاضلاع حاد الزوایا
مقعر مع المقعر
محدب مع المقعر
محدب مع المحدب
محدب مع المستقیم
مقعر مع المستقیم
متساوی الاضلاع
مستطیل
معین
شبیه بالمعین
منحرف
منحرف
منحرف
شبیه بالمنحرف
الاشکال الهندسیة
شکل دائره
مرکز
نصف قطر
محل اشکال فی صحیفه ٧
صورت کسوف
شمس
قمر
صورت خسوف
شمس
ارض
کلی
جزئی
محل اشکال فی صحیفه ٢٠

اما بعد اولوا الابصار ذوو الاعتبار قتنده پوشیده دكلدر كه جناب واجب الوجود تقدس وتعالی دن ماسوی اولان موجوداته اسم عالم اطلاق اولنوب ماهیت وكیفیت اشیا امعان فكر ایله تتبع وملاحظه واحوال موجوداته دیدهٔ بصیرت ایله نظر ومطالعه اولنسه عالمك جمیع اجزاسیله محدث ایدوكنه بداهت عقل سلیم دلالت وشهادت ایلدیكی امر محققدر وبو عالم اعیان واعراضدر اعیان ذاتیله قائمدر اعراض ایسه بونك خلافیدر وینه بو عالم یا مركبدر جسم كبی ویا غیر مركبدر جوهر كبی واشبو كتاب موجودات احوالندن بحث ایدوب علم حكمت دحیثت فروعاتندن اولان فن جغرافیا اساسی اوزره تأسیس اولنمغله مقاصده شروعدن اول علم عالمه مقدمه اولورمبادئ یقینیه ومهمهٔ فن جغرافیا فن مرقومی تعریف وتعلیم وتقریر وتحریرده استعمالیله رطب اللسان اولدقلری وضعیات هندسیه وطبیعیه اجمالا ایراد اولنوب مقدمهٔ كتابده بونلره موقوف علیها اولان احوره عدادندن تعداد اولنسه سزادر بناء علی ذلك فن جغرافیاده تألیف اولنان كتبك دأب اكثر مصنفین اوزره دیباجه لری عوارض ذاتیه مقادیر ثلاثه احوالندن اجمالا بحث ایله مشحون اولوب بوبابده دخی طلبهٔ معارفه جهت حصول بصیرت وسهولت تحصیل علم ومعرفت بلكه مبتدیلرك همان مبادئ شروعده علوم ریاضیه یه فی الحال انتسابلری نه باعث ومبادی اولمق مأمولیله وحقایق دقایقنی درحال احاطه ایلمك ملكه سنه مالك اولملری اعتقادیله تعریف وتفهیم حدودده تمثیل طریقیله بوكونه بسط كلام ایتمشلردر بو عالمده موجود اجسام واجرام مصمته وغیرمصمته لایعد ولا یحصی در وباتقدیر خدای لم یزل صور واشكالده دخی مقتضای طینت وطبیعتلرینه موافق مباینت واختلاف ایله بری برلرینه مغایرت اوزره وجود پذیر اولمشلردر بر اجسام مصمته دن بو شكل ایله شكل بر جسمی تتبع وملاحظه ایده رز مثلا بر جسم متساوی الاضلاعده شش سطح احاطه سندن حاصل اولان حیثت كه مكعب شكلیدر وبین الناس معروف اولان تاوله نك زاربدر اكا نظر ایدوب اولا مقادیر اجسامدن طول وعرض وعمق انده مشاهده ایلدیكمزده بوزاره جسم اطلاق ایده رز ثانیا بوزارده شش جهاته نظر ایدوب بو جهاته سطح اطلاق ایده رز یعنی شعاع بصری یه مقابل اولان زارك مجرد ظاهرینه نظر ایله انده طول وعرض مشاهده ایدوب عمقه تجاوز ایتمزز زیرا نظر عزه عمقی ضم ایلدیكمز كبی جسم اولمش اولور ثالثا زارك حدودینه یعنی زاری محیط اولان سطوحلك نهایتلرینه خطوط اطلاق ایده رز وبونده مجرد طول اعتبار ایدوب خطوطه سطحدن حصه ویرمزز زیرا خطوطه ادنی عرض ضم اولندوغی برله سطح اولمش اولور رابعا منده خطوطك برینه نظر ایدوب ایكی جانبدن منتهی اولدوغی غایت معینه یه نقطه اطلاق ایده رز واول نقطه یه خطدن بر ذره لو حصه ویرمیوب مجرد نهایته نقطه تسمیه ایده رز فعلی هذا اعراض اقسامندن هر نسنه كه قابل اشارت حسیه اولوب هیچ برجهتله قسمت پذیر اولمیه ارباب هندسه اكا نقطه دیرلر كه فی الحقیقه

وضع صاحبی اولوب جزئی اولمیان شیدر و بو شئ خطك ایکی جانبنده منتهی اولدوغی
غایتدر و اعراض قسمندن بر نسنه که قابل اشارت حسیه اولوب انجق بر جهتله قسمت پذیر
اوله اکا خط دیرلر که نقطه یه منتهی اولان طول بلا عرض و بلا عمقدر و اعراض قسمندن
بر نسنه که قابل اشارت حسیه اولوب ایکی جهتله قسمت پذیر اوله یعنی طولا و عرضا قسمت
قبول ایدوب عمقا قسمت قبول ایلمیه اکا سطح درلر که بو نسنه فقط طول ایله عرض اولوب
خطه منتهی اولان شیدر و اعراض قسمندن بر نسنه که جهات ثلثه یه نظرا ایله قسمت پذیر
اولوب یعنی طولا و عرضا و عمقا قابل قسمت اوله اکا جسم دیرلر و بونده جسمدن مراد علوم
ریاضیه ده بحوث عنه اولان جسم تعلیمیدر و خط دخی مستقیم ایله منحنی یه تقسیم اولنوب
خط مستقیم اولدر که مسافهٔ امتدادی اوزره فرض اولنان جمیع نقاط بری برینه محاذی
اولایعنی خطك ایکی جانبنده اولان غایاتیله مابینده ممتد اولان اجزا استقامت اوزره اولوب
بعضیسی بلند و بعضیسی پست اولمیوب بر طرفنی شعاع بصری یه مقابل ایلدیکمزده
طرف آخریله وسطنك رؤیتنه مانع اولمیه خط منحنی ایسه بونك خلافی اولوب مسافهٔ
امتدادی اجزاسی اعوجاج اوزره موضوع یعنی بعض جزئی ارفع و بعضیسی اخفض اولوب
بر طرفنی شعاع بصری یه مقابل اولدقده طرف آخریله وسطنك رؤیتنه اعوجاج اجزا
مانعدر و خطوط مستقیمه دخی یا متوازیه و یا غیر متوازیه در خطوط متوازیه سطح
مستویده واقع ایکی و یا زیاده خطلردر که بری برلرندن بعدلری بالجمله اجزالرنده مساوی اولوب
ایکی جانبلرندن استقامت اوزره الی غیر النهایه اخراج اولنسه لرده بری برلرینه تلاقیلری
میسر اولماز و سطح دخی یا مستویدر و یا غیر مستوی در سطح مستوی اولدر که غایاتیله
مابینده اولان مسافهٔ امتدادی اجزاسی بالجمله محاذی اوله یعنی عرضا و طولا بر غایتندن
او بر غایتنه کلیجه سطح اوزرنده فرض اولنان خطوط اجزاسی بری برینه مقابل و محاذی اوله
یاخود سطحك هر برنده فرض اولنان ایکی نقطه نك مابینی بر خط مستقیم ایله وصل اولنسه
اول خط واصل سطح مذکوردن هیچ بر وجهله ایرلمیوب نفسنده واقع اوله الحاصل سطحك
مسافهٔ امتدادی اجزاسنده ادنی ارتفاع و انخفاض بولنمیوب جملهٔ اجزا بر برلرینه محاذی
و مقابل و هموار اوله سطح غیر مستوی ایسه بونك خلافیدر و سطوح غیر مستویه نك
بعضیسنه مستدیر دیرلر کوه مصمته نك سطح محدبی و کرهٔ مجوفه نك سطح محدبی و مقعری
کبی و نصفلرینه نصف مستدیر محدب و نصف مقعر دیرلر و سطوح مستویه نك متوازیه
و غیر متوازیه لری خطوط مستقیمه نك متوازیه و غیر متوازیه لرینه قیاس ایله معلوم اولور و هر
سطح که انی خط واحد و یا زیاده احاطه ایلیه اکا شکل سطح تعبیر اولنور اعدی اکر انی
خطوط ثلاثه محیط اولور سه مثلث اولور و بو دخی اوچ قسم اولوب برینه متساوی الاضلاع
دیرلر که اوچ بیله ضلعی برابردر و برینه متساوی الساقین تسمیه ایدرلر که همان
انجق ایکی ضلعی برابردر و برینه دخی مختلفة الاضلاع اطلاق اولنور که ضلعلر ینك

ادنجی دخی بو بونه مخالفدر اگر دورت خط محیط اولورسه ذوالاربعه دیرلر و اگر بش خط
محیط اولورسه ذوخمسة الاضلاع دینلور و باقیسی دخی بوکا قیاس اولنه حد نهایتدر و شکل
برادر و یاخود بر امتداددر که کندوسی حد واحد و یاخود حدود احاطه ایلیه دائره خط
منحنی سطح مستوی یی شول وجهله محیط اولورسه که درون سطحده بر نقطه فرض
اولنوب اول نقطه دن محیطه چیقان خطوطک جمله سی برابر اوله محاط اولان سطحه دائره
و محیط اولان خط منحنی یه محیط دائره و خط مستدیر و نقطهٔ مفروضه یه مرکز دائره
تسمیه اولنوب اول خطوط مستقیمه نک هر بر ینه نصف قطر دیرلر و مرکزه مرور ایلیوب ایکی
جهتدن محیطه منتهی اولان خط مستقیم که ذکر اولنان انصافدن هر ایکیسنک تمامیدر
قطر دائره اولور و بو قطر دائره دیدیکمز خط دائره یی ایکی برابر قطعه یه تنصیف ایدوب
قطر یله محیطک بو بعضی دائره نک بر نصفی محیط اولور و دائره یی ایکی پاره ایدوب مرکزه
مرور ایلمین خط مستقیمه وتر اطلاق اولنور که دائره یی ایکی برابره تنصیف ایتمیوب بلکه بری
اکبر و بری اصغر اولمق اوزره ایکی قسمه تقسیم ایلر و بو ایکی قسمک هر بر ینه که وتر ایله محیطک بر
پاره سنه محاط اولمشدر قطعه دیرلر و محیطک هر پاره سنه قوس تعبیر اولنوب نصف
وتره جیب مستوی دینور و نصف وتردن چیقوب نصف قوسه واصل اولان عموده سهم
دیرلر و بوکا جیب معکوس دخی تسمیه اولنور و دائره نک نصف قطرینه جیب مطلق دیرلر
زاویه ایکی خط ایله محاط بر سطحدر و لکن ایکی خطک ملتقی سی بر نقطه یانده اولور که ایکی
خط خط واحده متحد اولمیه و زاویه دخی ایکی قسم اولوب بر ینه مسطحه دیرلر که بلا اتحاد
بر نقطه ده اتصال ایدن ایکی خطک بیننده واقع اولان تحدبیدر و بر ینه مجسمه تعبیر اولنور که
بر سطحک و یا زیاده نک احاطه سندن بر جسمده ظهور ایدر مثلا زاویهٔ رأس مخروطی و زوایاء
خانه کبی و زاویهٔ مسطحه دخی اوچ قسم اولوب بر ینه قائمه دیرلر که بر خط مستقیمک بینه کندی
مثلی اوزرینه قائم اولوب جنبتیننده حادث اولان ایکی برابر زاویه لرک بریدر و قائم اولان خطه
عمود اطلاق اولنور و بر ینه حاده تعبیر ایدرلر که قائمه دن اصغردر و بر قسمنه دخی منفرجه
تسمیه اولنور که قائمه دن اکبردر و بو ایکی بیله قسمک خطلری مستقیم اولمق شرط
دکلدر و سالف الذکر مثلث بر دخی بو طورده تقسیم ایدرلر که کندوسنده مثلثده زاویهٔ
قائمه بولندقده قائم الزاویه در و منفرجه بولندیغی تقدیرده منفرج الزاویه اولور و قائمه
و منفرجه دن بر شی بولنمدیغی حینده حاد الزوایا تعبیر اولنور و کذلک اضلاع اربعه سی
اولانک دورت بیله ضلعی برابر اولوب دورت بیله زاویه سی قائمه اولدقده کندوسنه مربع
تسمیه اولنور و زاویه لری قائمه اولوب اضلاعی برابر اولمیانه مستطیل دیرلر و بونک عکسنه که
اضلاعی متساویه اولوب زاویه لری قائمه اولمیانه معین دیرلر و ضلعلری متساوی
و زاویه لری قائمه اولیوب و لکن اضلاع و زوایاسندن هر ایکی متقابلی برابر اولانه شبیه معین
تعبیر اولنور و بونلرک ماعداسنه منحرف اطلاق اولنور و خفی اولمیه که دورت ضلعدن

زیاده سی اولنلره کثیر الاضلاع دخی تسمیه اولنور وهر جسم که انی بر سطح ویا زیاده احاطه ایده
انکا شکل مجسم دیرلر وبو شکل مجسم شول وجهله اولورسه که انک میاننده بر نقطه فرض
اولنوب اول نقطه دن جسمک سطحنه چکلن خطلرک جمله سی برابر اوله اول شکله کره واول
سطحه محیط کره وسطح مستدیر واول نقطه یه مرکز کره واول خطوطه انصاف اقطار کره
دیرلر وسطح مستوی کره یی ایکی پاره ایتدکده دائره ظهور ایلر ایدی اگر اول سطح مرکز
کره یه اوغرار ایدرسه اول دائره یه عظیمه وماعداسنه صغیره تسمیه اولنور وکره نک محیطنده
هر نقطه که فرض اولنه دورینی تمام ایتدکده بر دائره رسم ایدر الا ایکی نقطه متقابله که انلره
قطب کره وقطب حرکت دیرلر ساکن دیرلر وبر قطر که ایکی قطبک مابیننی وصل ایدر انکا
محور تعبیر اولنور ودوائر مذکوره دن شول دائره که قطبی بعینه کره نک قطبی ومرکزی بعینه
کره نک مرکزی ایدر انکا منطقة کره تسمیه اولنور وبو دائره جمله سنک اعظمیدر وسائرلری بوکا
موازات ایدوب بربرلرندن اصغردرلر ومدارات نقاط مفروضه تعبیر اولنورلر وطرفینده
واقع اولوب منطقه یه نسبتله بعدلری برابر اولان هر ایکی دائره برابردر وکره نک ایکی
قطبی مدارات مذکوره نک دخی قطبلریدر وکره یی ایکی سطح متوازی قطع ایدر اولدقلرنده
مابینلرنده واقع اولان قطعه قطع دخی اطلاق اولنور فاما طبیعیات جسم طبیعی
بر جوهردر که انک ذاتنده مقادیر ابعاد ثلاثه یعنی طول وعرض وعمق زوایای قائمه اوزره تقاطع
ایلمک شرطیله فرض اولنمق ممکن اوله وجسم یا بسیطدر ویا مرکبدر جسم بسیط اولدر که
انک اجزاسیله طبیعتی متشابه اوله یعنی صور وطبایعی مختلف اولان اجسامه منقسم
اولمیوب انک طبیعتی بر اوله که اول طبیعتدن صادر اولان شی نهج واحد اوزره صادر اوله
جسم مرکب ایسه بونک خلافی اولوب اجسام مختلفة الطبایع وصوره منقسم اولور معدنیات
ونباتات وحیوانات گبی که بونلره اباؤها العلویات وامهاتها العنصریات موالید ثلثه تسمیه
ایدرلر وحکمت طبیعیه ده مثبتدر که کل جسم بسیط اذا خلی وطبعه فهو کروی الشکل در
واجسام بسیطه فلکیه یه وعنصریه یه منقسم اولوب فلکی افلاک وانک متعلقاتیدر که انلره
اجرام اثیریه وعالم علوی دیرلر وعنصریه عناصر اربعه در که انلر ارض وماء وهوا ونار در وبونلره
وبونلرک ضمننده اولانلره عالم سفلی وعالم کون وفساد دیرلر ومرکب دخی ایکی قسمدر بری تام
وبری غیر تامدر مرکب تام اولدر که بر زمان ممتد بهده کندو ترکیبی صورتنی حفظ ایلیه
معدنیات ونباتات وحیوانات گبی ومرکب غیر تام بونک خلافی اولوب زمان ممتد بهده
کندو ترکیبی صورتنی حافظ اولمیه بولوط ویغمور ودخان وقوس قزح وهاله وشهب وسائر کائنات
جوی گبی وحرکت فلک دخی منقسمدر بسیطه یه ومختلفه یه فلکک حرکت بسیطه سی که انکا
متشابه دخی دیرلر اولدر که اول فلکک سطحنده ویاخود ثخننده هر نقطه مفروضه که اول حرکت
ایله حرکت ایلیه اول فلکک محیطندن ازمنۀ متساویه ده قسی متساویه قطع ایلیه واول
فلکک مرکزینک دائره سنده ازمنۀ متساویه ده زوایای متساویه احداث ایلیه

مثلا

مثلا فلك تاسع كه فلك اعظمدر مركز عالم حولنده شرقدن غربه حركت ايله بر كون وبر
كيجه يه قريب مدتده دورني تمام ايدوب فلك مرقومك سطحنده فرض اولنان نقطه اول
حركت ايله ازمنهٔ متساويه ده قسي متساويه قطع ايدر ومركز عالم حولنده ازمنهٔ متساويه ده
زوايا متساويه احداث ايدر يعني فلك مرقومك محيطنده منطقه مثللو فرض اولنان دائره
اوچيوز التمش درجهٔ متساويه يه تقسيم اولنوب منطقهٔ مرقومه اوزرنده فرض اولنان نقطه
فلك مرقوم حركت مرقومه ايله حركت ايتدكجه هر بر ساعت نجوميه ده اون بش درجه مسافه
قطع ايدوب اولكي ساعتده قطع ايلدوكي اون بش درجه قوسنه ايكنجي ساعتده قطع
ايلدوكي اون بش درجه قوسي مساويدر وبوكونه حركت ايله مركز عالم حولنده اولكي
ساعتده احداث ايلدوكي زاويه يه ايكنجي ساعتده احداث ايلدوكي زاويه مساويدر
باقيسي دخي بوكا قياس اولنه واول حركته مركزك حولنده متشابه ديرلر واكر بويله اولمسه
متشابه ديمزلر وحركت مختلفه اولدركه انك غيري اوله وينه منقسم اولور مفرده يه ومركبه يه
مفرده اولدركه بر فلكدن صدور ايده ومركبه اولدركه بر فلكك زياده سندن صدور ايده وهر
حركت مفرده بسيطه درو مختلفه مركبه در اما هر مفرده وهر مركبه مختلفه دكلدر وضعيات
مزبورن فهمه اسان اولمق ايچون صور واشكالي صحيفهٔ ماضيه ده رسم وتصوير اولنوب
اسماسي دخي تعيين اولنمشدر تم تذييل الطابع المقدمه مقدمه بوفنك موقوف عليهي
اولان امور ذكرنده در امر اول بوفنده كوريلوب بو كتابه مأخذ اولان كتابلري متضمندر
انلردن غيري اطلسك مأخذي اولان فرنكي كتابلر دخي بعض مرتبه ايراد اولنور اثار البلاد
واخبار العباد عجايب المخلوقات صاحبي زكريا بن محمد قزويني نك اقاليم سبعه اوزره مرتب بر
كتابي در التي يوز تمش دورنده تأليف ايلمشدر مألي يازلدي احسن التقاسيم في معرفة الاقاليم
شيخ محمد بن احمد مقدسي دورتيوز حدودنده اقاليم عرفيه اوزره بلادي ذكر وعربانه
تصوير ايلمشدر مألي اخذ اولندي اشارات الى معرفة الزيارات اكثر ربع معموري كزوب
ممالك اسلاميه ده كوردوكي يرلري وزيارتلري يازوب التي يوز اون برده حلبده وفات ايدن
سياح عالم شيخ ابو الحسن علي ابن ابي بكر هرويتكدر بالتمام كوريلوب حاصلي يازلدي
اطلس ماجور فرنكي جغرافيا كتابلرندن متأخر بر معتبر كتاب كبيردركه فلمنكدن جراردوس
مرقاتور تأليفنه شروع ايدوب صكره كير واول يرليدن لودوويكوس هونديوس اتمام وبر نوع
دخي اختصار ايتمش ونامنه اطلس مينور ديمشدر ماجور كبير مينور صغير معناسنه لفظ
لاتني در ذكر اولنان اطلس مينوري حقير توركيه ترجمه ايدوب اول ترجمه يي بو كتابده درج
التزام وانكله بوفنك تركي وعربي كتابلري قصورني اتمام قصدن اتدم ديباجهٔ ترجمه بودر
ديباجه قوافل حمد وثنا ورواحل شكر خلوص انتماكه كرهٔ معمورهٔ دل وشهرستان
قلب بي غلدن نمايان ومسالك ممالك ملاء اعلايه روان اوله اول مبدع زمين وآسمان موجد
مواليد واركان واجب الوجود ومفيض الخير والجود حضرتلرينك دركاه قدس وسر منزل

انسنه نزول ایدرسه روادر وطوایف لطایف صلوات زاکیات وتسلیمات طیبات که بلدهٔ طیبهٔ جناندن صدور وروراه زبانه مرور ایده اول زات شریفی مدینهٔ علم اولان فخر عالمك روضهٔ رضیهٔ منوره وحظیرهٔ خطیرهٔ مطهره لرینه دخول ایدرسه سزادر وآل واصحاب کراملرینه تحیت وسلام همواره تحفهٔ انام اوله الی یوم القیام وبعد بو کتابك مسودی اقل خلیقه مصطفی خلیفه مبدأ فطرت وعالم طفولیتدن بری تعلیمخانهٔ اطلبوا العلم من المهد ده چراغ فکر وحواسی روغن زکا وفطنت ایله قضایا وقیاس نتیجه لری صباحنه چقاروب افاده واستفاده اثناسنده جناب حق وفیاض مطلقدن فایض اولان نعم کوناکون ایله معاینهٔ اطوار شئون ایدوب سفر وحضرده تقلب احوال وتکرر ایام وسال حسبی ایله تجربه دن حاصل اولان کماله قناعت ایتمیوب مزید فضل ونوال عزیز المنال تحصیلی ایچون کتب تواریخ وسیر تتبع ایدردی وبو عالم اجسامه بهیمه کبی بقر اشخاص حقنده وارد اولان اولم ینظروا فی ملکوت السموات والارض فحواسی فن هیئت کتابلری مذاکره سنه ونظم کریم سیروا فی الارض فانظروا الی اثار قدرة الله رمزی فن جغرافیا کتابلری مطالعه سنه باعث وبادی اولور ایدی وهربار نصرانیانك یونانیاندن انتحال ایله فن مذکوری تحقیق وتصویرده کمال دقت ومهارتی واسلامیانك انکار واهمالی وبو بابده عدم معرفت وبطالتی کوریلوب تأسف واسترجاع اولنوردی زیرا عربی وفارسی وترکی تدوین اولنان اقالیم وبلدانیات ومسالك الممالك کتابلری جمله مختل ومشوش کوریلوب ضروری مجموعندن جهان نما اسمی ایله مسمی بر کتاب انتزاعنه عزیمت اولنمش ایدی مقدمه وقسم اول غایتنه ایردکده محیط غربی جزایرنده انکلتره وهبرنیا واسلاندیا نام جزایر عظیمه نیجه ممالك وملوکی مشتمل ایکن اخبار واوصافنك بیکده بری یازلمغه مجال اولمیوب عدم ظفردن ناشی قصور کتاب مذکورك اتمامی عزمنه فتور ویرمش ومأخذه نائل اولمقدن کلی کسل کلمشیدی زیرا مقدما اوراهام اورتولیوس یازدغی جغرافیای کبیر کوریلوب اطلس ماجور نام فرنکی کتابك جابجا رسملری پرتوی مزبور جهان نمایه نقل ایچون اخذ اولنوب جزایر مذکوره وسائر معموره ده تفصیل تام کورلمکله کتاب مزبورا تمامنه ذهن اقبال ایلمیوب ذکر اولنان کتابلر ترجمه سنه ظفره موقوف قالمش ایدی ناکاه بو اثناده اوراهام اورتولیوس جغرافیا سنه مالك اولان قره چلبی زاده محمود افندی وفات ایدوب مخلفاتندن کتاب مزبوری تحصیله منتظر ایکن اطلس ماجورك مختصری اولان اطلس مینور نام کتابه ظفر میسر اولوب لاتین دلندن تورکی ترجمه سنه شوق کلی ایله سمند همت سوق اولندی اذا اراد الله شیئا هیئا اسبابه سابقا فرانسا دیارندن مشهرمزه کلن شیخ محمد افندی فن جغرافیا قواعدنه واقف ولسان لاتین دقایقنه عارف بر قابل وجود اولوب بحسب القابلیة زمان یسیرده تورکی تعبیره دخی قدرت کلمکله کتاب مزبوری اوقودوب تقریر ایتدردکده نصکره معناده تأمل ایله مصنفك مرادنی ادا ایدر عبارت تحریر اولنمق اوزره هجرة نبویه نك بیك التمش دورت محرمی اواسطنده ترجمه یه شروع اولندی

اولندی واطلس مینور وضعی تغییر اولنیوب زیاده ونقصان دخی روا کورلمدی بلکه اقتضا
حسبی ایله اسماء مشکله یی شرح ومواضع مبهمه یی بیان ایچون کنارنه حاشیه لر یازلدی
وشکللری دخی صحیفه صحیفه عینی ایله نقل اولنوب اسمنه لوامع النور فی ظلمة اطلس مینور
دینلدی تا که معناسی حسب حال کتابه موافق دوشه و بو جمله ده اهل اسلامه نصرت
مقصود اولمغله مأمولدرکه باعث مغفرت اوله ان الله لا یضیع اجر من احسن عملا زیرا کفار
بوفنلر وسیله سیله اقطار ارضه مستولی اولوب اهل اسلامی تعجیزده اظهار تجلد و بو
خصوصده دعوای تفرد اتدکلرینی انکاره مجال یوقدر بوندن صکره ترجمه یه شروع اولنوب
مقاصد کتاب فصل فصل یازیلور والتوفیق من الله العزیز العلیم دیباجه بو مقامده تمام اولدی
تذییل الطابع   مرقوم اخلاصی مخلص شیخ محمد افندی که فن جغرافیاده کاتب چلبینک
خواجه سی واطلس وسائر کتب لاتینیه ترجمه لرنده مرحومک استادی و معلمیدر فرنکستانده
ملل نصارا میاننده مشهور ومعتبر وغایت ایله متمول بر کمسنه نک فرزندی اولوب ایام صباوتنده
رهابین ریاضت آیین طریقتنی اختیار وانلرک قافله سنه لاحق اولوب کمالاته قابلیت بالجبله
طبعنده مضمر اولمغله علوم ومعارف تحصیلنده صرف مکنت ایدوب پدرینک امداد واعانتی
ورشد وزکای طبیعی واستعداد مادرزادی آز زمانده فنون شتی تحصیلنه وسیله اولوب
ممتاز الاقران ومشار الیه بالبنان اولدقده مقتضای طریقتی سوقیله کالشمس المضی
فی وسط النهار وبدر المنیر فی الافاق والاقطار ظاهر وباهر اولان دین مبین محمدیه یه تعریض
واساس مصون الاندراس عقاید اسلامیانی زعمنجه تنقیص سوداسیله تحصیل شهرت
سویدای سوادنده جایگیر اولوب بو داعیه ایله عهد سلطان محمدده آستانه یه کلوب
حصول مرامنه مدار اولمق امیدیله صرف ونحو ومنطق ومعانی نسخه لرینی عادت اوزره
کوروب لسان تورکی وعربی یه انتسابی وقابلیت واستعدادی مساعده سیله هر فنیله
اشنا اولوب تزییف دین هواسیله وادئ ضلالده بر مدت تکاپو وبو سودای خام ایله جست
وجو ایدوب کتب تفاسیر مطالعه سنده ایکن برکون اتفاقا   یا ارض ابلعی ماءک ویا سماء
اقلعی   آیت کریمه باهرة الاعجازی صرف ذهن ایله مطالعه ایدر ایکن بو کلام حکمت احتوانک
لفظا ومعنا جامع اولدوغی فصاحت وبلاغت معجز بیاننه توفیق حق ایله اطلاع حاصل
ایدوب بو حالت درحال مظهر هدایت وشرفیت اسلامیله فخریاب اولمسنه باعث اولمشدر
دیو ثقه دن منقولدر   تم تذییل الطابع   اما سبب تألیفده یازدوغی مقاله ترجمه سی
بودرکه اولا بو ترجمه اولنان نسخه میلادک بیک التیوز یکرمی بر تاریخنده فلمنکده آزنه همبوم
شهرنده باصلوب جرادوس مرقاتور بو کتابک تألیفنه شروع ایدوب قبل التکمیل مرده
اولمغله همشهریسی لودوویکوس هوندیوس تکمیل ایلیوب اشکالنی باقر صحیفه لرده قازدردی
دیدکدنصکره براز فنی مدح وبو فنک مصنفلرینی یاد ایدوب اول زمره دن اوراهام اورتولیوس
ودانیال سلاریوس وانتون ماجن و پالوس مرولا و پتروس پرسیوس خصوصا جمله دن

فایق وماهر اولان مهندس فاضل همشهرم جراردوس مرقاتور که کتاب اطلسك مؤلفی در
اتمامی میسر اولمیوب بزبو کتابی تکمیل مراد ایلدك مهم اولان اشکالی تدارك وشرحلرینی
اقربامزدن اولان پتروس منتانوس ایله تکمیل ایدوب بیاضه چقاردقده بوفن ماهرلری
وطالبلری تلقی بالقبول ایلدیلر ونسخه لری باصدیلوب عالمه منتشر اولدی اما کتاب
مزبور مفصل ومبسوط اولمغله حجمی کبیر وبهاسی کثیردر دیو طالبلر بس شکواوبر نوع
مختصر اولمسنی توقع ورجا ایلدیلر لاجرم مسئوللری رد اولنمیوب ذکر اولنان مرقاتور
اطلاسنی اختصاره عزیمت اتدك لکن بو مختصرده اطلس کبیرك صورتلرندن وشروحندن
بر نسنه اهمال ومعناسنده اخلال اولنمیوب تمام مرتبه ایجاز اوزره اول مفصلك معناسنی
افاده یه اهتمام ایلدك وتتمیما للفواید بعض شکللر عقبنده اسکی صورتلر دخی الحاق اولندی
وبزبو عملی فلمنك دیارنده امستردام نام شهرده واقع مدرسه مزده تاریخ میلادك بیك
التیوزیدی سنه سی مارتنك اون یدنجی کونی تمام ایلدك دیمشدر فقیر ایدر بو ترجمه
اولنان اطلس مینور التیوز سکسن اوج صحیفه درکه عدد مذکورك یوز اللی اوج صحیفه سی
کره ارضك اقسامی صحیفه لری اولوب هر برنده بر مملکت نقش وتصویر واوزرلرنده اسماسی
تحریر اولنمشدر باقی صحایف بو اشکال احوالنی شرح وبیان ایدر ذکر اولنان کتابی ترجمه دن
غرض اصلی بو کتابك اتمامی ایدی چون سنه خمس وستین والف صفرینك اوائلیکه کانون
اول اوائلیدر کتاب مزبورك دورتیوز اوتوز سکزنجی صحیفه سنده جرمانیا ممالکنده باواریا مملکتی
ترجمه سنه کلوب ثلث مقداری قالمغله بو جهان نما کتابنی ابتدادن تحریر وبیاضه شروع ایلدم
امیدر که اتمامی خیرله میسر اوله وبوندن صکره لوامع النور فصولنده اولان امور محلی کلدکجه
جمیعا نقل وایراد اولنوب نقله صالح اولمیان بلاد کفار احوالی برنده قالمغله طعن وتشنیع
سفهایه بر مقدار خفت کلور زیرا اطلس ترجمه سنده بالتمام ترجمه التزام اولنمغله دیار کفر
آثاری واوجاق بکلرینك ومصنفلرینك اسملری وخمر وخنزیر وکلیسالر ذکری تکرار اقتضا
ایلمشدر ولکن بونده ذکری مستهجن اولنلر طی اولندی بو مقامده کتاب اطلس بیانی انجامه
ایردی بوندن صکره سائر بو فنك کتابلری ذکرنه رجوع ایده لم تا که مأخذ احوالی معلوم اوله
اوضح المسالك الی معرفة البلدان والممالك استانبول قضاسندن معزول ایکن طقوزیوز
طقسان یدیده وفات ایدن سپاهی زاده محمد افندی ملك المؤیدك تقویم البلدانی حروف
تهجی اوزره ترتیب اتدکدن صکره مرتبی نوعا اختصار اوزره تورکی ترجمه ایدوب قوجه محمد
پاشایه اهدا اتدی کتاب مزبور کاری نیجه یللر ظفر بولنان فوائد ایله تحشیه اولنور ایدی
جمله سی ایراد اولندی بحریه اق دکزك نامدار رئیسلرندن کمال رئیس برادری پیری رئیس که
نقد عمرینی دریا فننه صرف ایدوب طقوزیوز التمش سنه سی خلالنده سویسدن دونما ایله
هرمزه واروب پورتقاله غالب کلوب بصره والیسی قباد پاشا ظلم وتعدی ایلمشدر دیو
دردولته عرض ایلمکله مصرده اخذ وقتل اولنمش ایدی بحر رومك سواحلنی ولیمانلری

وکشتیلر

وكشتيلر مجراسنى شكللرى ايله مفصل ومشروح يازوب طقوزيوز حدودنده سلطان
سليمان خانه ويردوكى كتابدر برى مفصل برى اندن اقل ايكى نسخه كوريلوب نقله
صالح اولانى يازلدى كبيراولنده كشتيبالغه متعلق برقاچ يوزبيت وجابجا تفصيللر واردركه
صغيرنده انلر مطوى دركرك نظمى وكرك نثرى قبا صبا كمچى لسانى اوزره در تاريخ هند غربى
اطلسده آمريقا ولسان خلقده يكى دنيا ديدكلرى ممالك تاريخى در اول قطرك ظهورى
وعجايب امورى بيانده برمختصر كتابدر مروج الذهب وخريده وشرح تذكره دن الحاقاتله
بعض فرنكى اوراقدن ترجمه وطقوزيوز طقسان حدودنده سلطان مرادخان نامنه تأليف
اولنمشدر قطر مزبور اخبارنه سائر كتبده تعرض اولنمامغله كتاب مزبور اطلس ترجمه سى
الحاقاتيله مذكوردر تحفة الزمان وخريدة الاوان سلطان سليم جامعى موقتى مصطفى بن
علينك اقاليم سبعه اوزره مرتب كتابى در بوندن دخى بعض فوائد يازلدى تقويم البلدان
اكراد ايوبيه شعبه لرندن حماملوكنك افضلى بلكه بعد المأمون اعلم خلفا وملوك ملك المؤيد
عماد الدين اسمعيل ابن الملك الافضل على نام پادشاهك تأليفى در اولنده تقريرى اوزره بو بابده
غرضه وفا ايدر بر كتاب كورميوب ابن حوقل كتابنده اوصاف بلادى تفصيل وضبط اسما
وطول وعرض ذكرنى اهمال ايليوب شريف ادريسى نزهة المشتاقده وابن خردادو غيرى ابن
حوقل مسلكنه سالك اولوب زيجلر واطوال وعروض كتابلرى تحقيق اسما وذكر اوصاف
واحوال بلاددن مجرد اولمغله وضبط اسمايه اعتنا ايدن كتابلردن انساب سمعانى ومشترك
ياقوت حموى وفيصل ومزيل الارتياب نام ابو المجد موصلى نك ايكى كتابنده وغيريده طول
وعرض بلد ذكرنه تعرض اولنمامق ايله بونلرك برى دخى افاده ده مستقل اولمق مقرر
اولدقده طول وعرضى متعين التيوزيكرمى اوچ شهرى يكرمى طقوز اقاليم عرفيه اوزره ابن
جزله نك تقويم الابدانى طرزنده جدوللو ايدييوز اوتوز تاريخى حدودنده جمع وتأليف ايليوب
بو مقداره اقتصاردن اعتذار صددنده ديمشدركه جمله بلادى ذكر واحاطه دعوى ايلمزز
بلكه اكثرى بله مذكور اولمغه مجال يوقدر زيرا اقليم چين كه عرض ساحه ووسعت اكنافده ربع
مسكون ربعنه قريب ايكن انك بلادى اخبارندن بزه واصل اولان غايت قليل ونادر واندن
دخى نيجه خبط وخلل ظاهردر كذلك ممالك هند بر اقاليم بعيد الاطراف وواسع الاكناف
ايكن اكثرى معلوم دكلدر وجانب شمالده بلاد ترك وتاتار وروس وبلغار وافرنج وافلاق ولهوقزاق حدود قسطنطنيه دن بحر محيط غربى يه منتهى اولنجه وجانب جنوبده بلاد نوبه
وتكرور وحبش وزنكبار كه قره لردر وغيرى نيجه امم عظيمه وطوايف كثيره يه دار و ديار ايكن
بز اول يرلر اخبارندن عشر معشاره مطلع دكلز زيرا اكثر مسالك الممالك كتابلرى بلاد اسلاميه
بيانته مقصور اولوب انلرى بله تمام ذكر اتممشلردر لكن بالكليه مجهول قالمدن بو مقدارى معلوم
اولمق اولى واهم وجمله يى تركدن مقدم در انتهى كلامه فقير ايدر كتاب مزبور بوفنده تأليف
اولنان كتب اسلاميانك اشبهى در بونك كنهى وماهيتى تقرير اولنان منوال اوزره اولبحق

سائر تألیفلرك حالی بوكا قیاس ایله بیلنور وبو جهان نما واطلس مینور ترجمه سی زیاده لری
نه مرتبه اید یكی معلوم اولور وبو معنای اشعار ایچون ملك المؤید كلامی ترجمه اولندی
جغرافیا بو لفظك تحقیقی كرهٔ ارض فصلنده بیان اولنور اسكندریه حكماسندن تاریخ
بخت النصری نك طقوزیوز نده كندی رصدی مقتضاسنجه یازیلان مجسطی نام كتاب
عظیمی كه میشتی معربیدر تألیف ایدن پتولمؤس كه بطلمیوس تعریب اولنمشدر بیان
ارضده بو كتابی دخی یازوب حدود وممالكی ودورت بیك بش یوز اوتوز بلدی وجبال وانهار وهر
دیارك وسكاننك احوال واوصافنی بیان ایتمشدر صكره مأمون خلیفه عصرنده بو كتاب دخی
سائر تعریب وترجمه اولنان كتب حكما ایله عربی لسانه نقل وفاضل كندی تحریری ایله
تعریب اولنمشدر حالا اصلی موجود و ترجمه سی غالبا مفقوددر لكن مرور ادوار ایله انده یازیلان
دارودیارك كیمی خراب اولوب كیمنك اسمی تغییر اولنمغله محلنده نایابدر واذا اطلعت
علی البقاع وجدتها تشقی كما تشقی الرجال وتسعد حالا اطلسده وغیریده بطلمیوسك ذكر
اتدیكی بلادی بعض قراین ودلائل ایله تعیین ایدرلر پس تبدل اوصاف والقابله اول كتابدن
باب استفاده مسدود اولوب معربندن نقل اولنانك اصولی نقلده عمده در خریدة العجایب
یدیبوز اللی سكزده وفات ایدن شیخ زین الدین عمر بن مظفر ابن وردی تألیفیدر بو فنله آشنا
دكل ایكن اربابنه تقلید ایله كرهٔ ارضی عربانه بی معنی تصویر وصكره بعض اقالیم وبلاد احوالنی
تحریر ایدوب اهلی قتنده اظهار جهل ایلمشدر صكره غفلت اصحابی انك نقشنه الدانوب
یازدوغی اكاذیبی كتابلرنده ایراد ایلمكله خبط وخلل جرمنه شریك اولدیلر روض المعطار
فی اخبار الاقطار مغاربه دن شیخ ابو عبد الله محمد بن عبد النور حمیری تألیفیدر مجرد بلاد
اسلامیه دن بر شهرك ویا بر موضعك اشتهاری حسبی ایله اوصاف واخبارنی یازوب حروف
اوزره ترتیب ایلمشدر نقله صالح اولان یازلدی عمدة المهره محیط شرقیده سفاین اجراسی
احوالنی بیاننده سلیمان بن احمد مهرینك یدی باب اوزره عربی تألیفیدر بوندن غیری
تحفة الفحول نام كتابی واكا شرحی وبو كتابك تركی ترجمه سی اولان غلطه لی سیدی علی
زاده نك محیط نام كتابی كوریلوب انتخاب اولندی كتاب لورنسو اتالیاده قالابریا اولكه سنده
اتانیا شهرندن لورنسو نام مصنف تألیفیدر رسمسز مسالك الممالك طرزنده اقالیم وبلدانی
یازوب ابنیهٔ عالم معناسنه فابرقا موندی تسمیه ایلدی ومیلادك بیك بشیوز سكسن ایكی
سالنده تمام اولوب باصلدی اطلس مینور نصفی قدرواردر سائر كتابلرده بولنمیان یرلر بوندن
نقل وترجمه ونیچه فوائد ذكر اولندی كشف الممالك اقلیم مصر مسالكی واحوالی بیاننده
خلیل بن شاهین ظاهرینك قرق باب اوزره مرتب بر تألیفیدر زبده سی ایله كوریلوب مناسبی
ایله یازلدی مسالك الممالك عربی وفارسی متعدد تألیفلردر صاعد بن علی جرجانی نك
فارسی كتابی واحمد بن سهل بلخی نك تألیفی كه علماء رومدن شریف افندی مرحوم مدرس
ایكن غضنفر اغاسوقی ایله فاتح اكره سلطان محمدخانه تركی ترجمه ایلیوب فن ایله علاقه سی

اولدوغی بلدرمشدر وابوعبید بکری ومسعود وابن حوقل وابن سعید مغربی کتابلری
وحسین بن احمد مهلبی نك عزیز بالله فاطمی یه یازدوغی عزیزی واحمد عذری وعبد الرحیم
مشهدی تألیفلری اقالیم ومسالك الممالك کتابلرندندر معجم البلدان التیوز یکرمی التی ده
وفات ایدن یاقوت حموی تألیفی درصکره اختصار ایدوب اسمنه مراصد الاطلاع دیمشدر
اصل معجمی عبد المؤمن بن عبد الحق دخی اختصار ایدوب دیباجه سنده دیمشدرکه
بو کتابك وضعندن غرض امکنه اسماسنی تعریف ایکن حموی انلرذکری ایله اکتفا ایتمیوب
کتب لغات متکفل اولدوغی اشتقاق ومشتبه ومشکوك طول وعرض بلادی وانسابده
مذکور اولان رجالی ایراد اتمکله تطویله مؤدی اولوب اخبار وآثارده وارد اولان مواضع
اسملرینه اقتصار اولندی وجلال سیوطی دخی کتاب مزبوری مختصر قلمشدر مراصدك
مختاری درج اولندی مقدمه فرانسز فلیوس قلو وریوس نام مصنفك قدیم وجدید
کتابلرندن انتخاب ایدوب فن جغرافیایه مدخل قلدیغی مختصردرکه التی کتاب اوزره ترتیب
ایدوب میلادك بیك التیوز اوتوز بش سالنده پارس شهرنده باصدرمشدر اول دخی ترجمه
وبو کتابده درج اولندی مناظر العوالم قضاتدن عاشق لقب محمد بن عمر تقویم البلدانه
حیات الحیوان ومرآت الزمان وغیریدن الحاقله بیك بشده ترکی ترجمه وروم ایلی
واناطولی ده کوردکی بلاد اخبارنی اکا ضمیمه ایلمشدر واقعه مطابق فائدهٔ زائده سی
اخذ ونقل اولندی کتاب مزبور بیاض اولنمیوب مسوده ده قالمشدر منهاج الفاخر
فی علم البحر الزاخر سلیمان بن احمد مهرینك یدی باب اوزره برتألیفی درمحیط شرقی سفری
کتابلرندندر نزهة المشتاق فی اختراق الآفاق مسینه دن شریف محمد بن محمد ادریسی
تألیفی دریدی اقلیمی اونر قسم اوزره یازوب مسالك ممالك وبلادی تعیین ایلمشدر صکره بعض
مغاربه بو کتابی انتخابله منافعنی طی ایلیوب باصمه مخبط نسخه لر منتشر اولمشدر بوندن
دخی بعض فوائد اخذ اولندی هفت اقلیم امین محمد رازینك اقالیم سبعه اوزره مرتب
فارسی کتابی دربیك اون حدودنده تألیف ایدوب هر بلدك شعراسنی واکابرنی دخی
یازمشدر بلاد شرق احوالندن وقوفی اولدوغی محللر نقل اولندی وحمد الله مستوفی نك
نزهه سی دخی اقالیم ذکرنی متضمن اولمغله بلاد شرق احوالی انلردن تصحیح اولندی امر ثانی
موضوع فن اولان جغرافیا معناسی بیانده در فلیوس مقدمه سنده ایدر جغرافیا جمله
کرهٔ ارضك رسوم ونقوشندن بحث ایدر برعلمدر بزه معلوم اولدوغی جهتدن یعنی علممز
احاطه ایتدوکی قدر فقیر ایدر بو تعریف دوری مشتملدر کرهٔ ارض وما احوالندن بحث ایدر
اول احوال عارضه کره اوزرنده نقوش ورسوم وحدود ومسافات اولدوغی جهتدن
دیمك کرك ایدی وبو لفظ لغت یونانی ده ایکی لفظدن مرکبدر بری جیا یعنی ارض
وبری غرافودن مشتق اولان غرافیا درکتابت ویازمق معناسنه اول لسان قاعده سنجه
ترکیبده جه اوغرافیا اولور ولکن غلط مشهور اولی اولیجق تلفظده دخی نوعا خفت

کورنمکله بزبوکابده لفظ مزبورك وسائر اسماء معربه نك املاسنده معربنه تابع اولدق وجزء
کلدن منفصل وانك تحتنده داخل اولدوغی کبی جغرافیا دخی قوسموغرافیادن منفصل در
لسان یونانده قوسموس عالمه دیرلر غرافو ایله ترکیب اولنوب عالم اجسام رسمنه علم قلنمشدر
وبونك علمی افلاك وعناصرك مجموعی رسومندن وحرکاتندن بحث ایدر علم هیئتدر پس بو علم
جغرافیا علم هیئت تحتنده داخل وانك فرعی اولور وکذلك دریا رسمی معناسنه اولان
هیدوغرافیا دخی انك تحتنده در وجغرافیا تحتنده بر فرع دخی خوروغرافیا واردر بر مخصوص
ولایت واولکه معناسنه اولان خوروس ایله غرافودن ترکیب اولنوب بر ولایت رسمنه علم
اولمشدر جغرافیا کلدن بر جزء واندن منفصل در کذلك بو کلدن بر جزء دخی منفصل
اولورکه آکا طوپوغرافیا دیرلر بر مخصوص شهر ویا قصبه ویا قریه رسمی معناسنه
طوپوس مکان مخصوص در ترکیبنده طوپوغرافیا اولور بو دورت قسمك اوچی قوسموغرافیا
تحتنده وبری برینك تحتنده مندرج وداخلدر لکن تفصیل جهتی ایله بری برندن منفصل
اولور وبونلرك هر برنده نیجه کتب تدوین اولنمشدر مجموعنی برکتابه درج دخی قابل لکن تطویله
مؤدی اولدوغندن افراد بالتدوین ایدیلر بو جهان نماده طوپوغرافیا وخوروغرفیا بعض
مرتبه جغرافیا ضمننده بولنمق قابلدر تذییل الطابع مرقوم فلیپوس جغرافیایی تعریفدن
صکره مقدمه سی ذیلنده بوکونه بسط کلام ایدرکه بزم تعریفمز تعریف لفظیدر تعریف
حقیقی دکلدر پس بادی نظرده طالب فن اولان مبتدیلره شبهه ویا تردد طاری اولمدن
تحاشی ایچون بو محلده بر مقدار تفصیل لازمدر بناء علی هذا فن جغرافیایی مطالعه وتتبع
ایدن متقدمین ومتأخرینك تدقیق وتحقیقلری مقتضاسنجه غایتنه نظر ایله فن جغرافیا
ایکی قسمه منقسم اولور قسم اول ماتماتیقی یعنی جغرافیای ریاضیه وقسم ثانی هشتوریقی یعنی
جغرافیای تاریخیه در جغرافیای ریاضیه کرهٔ ارضك عظمی ووضعی ودوایرینی
وسائر اقسام واجزاسنی قوانین هندسیه اوزره تعداد وتعیین وبیان ایدر بو علم نظریدر
انجق غفلت اولنمیه که بو محلده کرهٔ ارض تعبیری عناصر چهارکانه دن یکانه اولان عنصر
خاکه تخصیص اولنمازلر بو فنده کرهٔ ارض علی الاطلاق یاد اولندقده عنصر تراب وعنصر
ماء وعنصر هوادن عبارت اولان کره مراد اولنور زیرا بو قسمك موضوع تامی ارض وماء وارض
ومایی محیط اولوب بونلره مجاور اولان طبقهٔ هوادرکه حکمای یونان فن اصطلاحاتنده بوکا
آتموسفر تسمیه ایدرلر وعناصر مرقومه قسم مزبورك موضوع مادیسی در موضوع صوریسی
ایسه کرهٔ ارضك عظمی ووضعی دوایری منطقه لری اقالیمی وسائر تقدر وتعداد اولنور
اقسام واجزاسیدر وبوکونه تعیین وتقدر ومعرفت اقسام واجزادن حاصل اولان منافع
بو قسمك موضوع صوریسی متعلقاتندندر پس جغرافیا نیجه اجزایی حاوی معنای کلی
اولوب بو وجه ایله اولان تقسیم وتعریفدن تحتنده داخل اولان اجزا ظاهر وباهر اولور
اولا هیدوغرافیاکه دریای محیط ومیاه سائره نك رسومی معرفتیدر ثانیا اتموسفراکه

هوانك

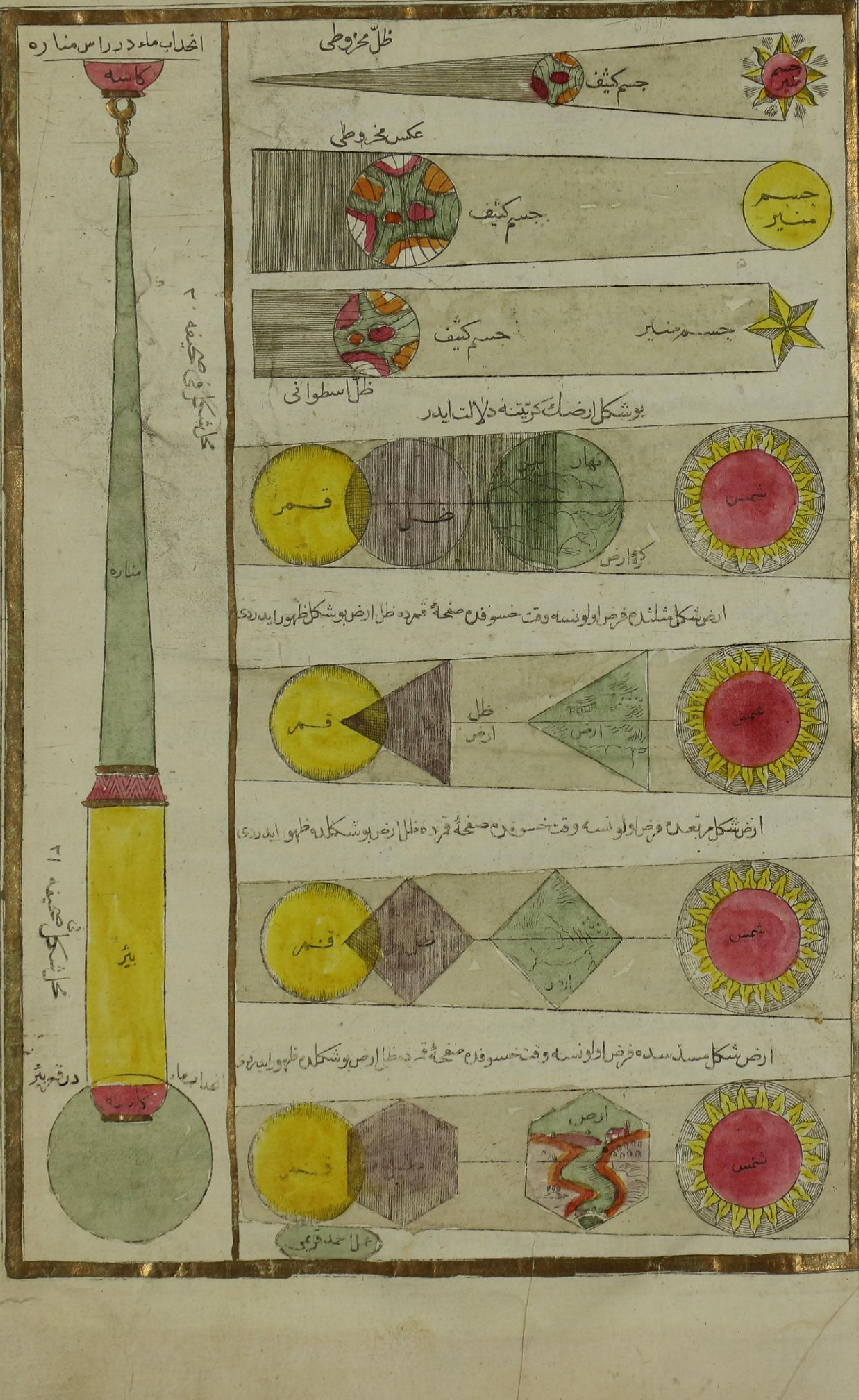
هوانك رسومى معرفتيدر وبونك تحتنده انه موغرافيا واردركه اصطلاحات فننده عالمده تكون
ايدن روزكارلرك عددى ومواسم وحسوم وطوفانات وفورطنه واعتدال هوانك علم ومعرفتى
رسومندن عبارتدر ثالثا خروغرافياكه مخصوص براولكه ويا برمملكتى رسم وتصوير ايلمكدر
اسپانيه وفرانچه وسائرلركبى رابعا طوپوغرافيا مخصوص بويوك رسميدر بلده قريه قلعه
ناحيه وبونلرده موجود باغ وباغچه تارلا مرعى منابع انهار معادن اسواق اورمان نيستان عمارت
بحيره كبى كه قوانين هندسيه وحسابيه ايله رسم وتعيين اولنور پس جغرافيا بو جمله برله
هيئت ارضى رسم وبيان ايتمك علمى اولورقوسموغرافيا ايسه بوندن اعمدر علم جغرافيا وعلم
هيئت افلاك ونجوم دخى بونك تحتنده داخلدر جغرافيانك قسم ثانيسى كه جغرافياى تاريخيه
ناميله مصطلح قلمشلردر منافع متنوعه يى احتوا برله بقاء نوع بشره باعث اولوب كرهٔ ارضده
واقع مواضعى على الانفراد رسم وتعيين وبيان ايدر بر علم حقيقيدر يعنى وجه ارضده واقع
برارى وبحار وجزاير وانهار وجبال وتلال وخليج وبوغاز ووادى وصحرا وبلاد ومنابع وسائر كونا
كون منافعى متضمن محللرك فردا فردا رسم ومعرفتى كه اصطلاحات فننده مواضع منفرده علمى
رسوميله تعبير اولنوب قسم ثانينك موضوع ماديسى بونلردر وبو علمك غايتى كه مسافرت
تجارت مكاتبه مجاهده مصالحه محادده بابنده سهولت ونوع بشرك تمدن واجتماع وسائر امور
وخصوصلرنده منافع عظيمه لرى حصوليدر بو قسمك موضوع صوريسى متعلقاتندندر
تتمه كم بوندن صكره متن كتابده بومعنا نوعا تفصيل اولنور وبعض كتب جديده لرده جغرافيا
اوچ قسمه تقسيم اولنوب قسم ثالثى پولتقا لفظيله تعبير ايلمشلر سياسيه معناسنه كه بو
قسم روى ارضى دولتلره وسلطنت وحكومتلره يعنى پادشاهلره وملوك وسلاطين وسائر
حكامه توزيع وتقسيم ايدوب بووجه ايله رسم وتصوير وتعيين وتعريفدن عبارت اولمش
اولور تم تذييل الطابع امر ثالث بوفنك غايتى وفائده سى ذكرنده در خصوص مذكور
ديباجهٔ كتابده اجمالا اشارت اولندوغندن غيرى اطلسده ايدر تمدن واجتماع ناسده
غايت نافع ومفيد اولان علوملك برى علم جوغرافيادركه اعيان دولت واركان سلطنته بونك
علمى جمله دن اهم والزمدر بعض حكما بو علمى سائر علوم عقليه دن ترجيح وتفصيل ايلدى
زيرا بوندن بى خبر اولان مؤلفات مطالعه ايدركن بو خصوصلرده اعمى واصم مثابه سنده اولور
وحدود ممالكده نزاع واقع اولسه بوفن اول مشكلى حل ايدر ومعاملهٔ جزئيه ده دخى بو علمك
نفعى ومدخلى مقرردر وبو برفن عجيبدركه خاطره خطور ايلمين امور غريبه بونده مسطور اولمغله
آدمى مجرب روزكار وواقف احوال دار ودياره ايدر زيرا جمله اقاليم وبلدانى وانلرده اولان نوادرى
تفصيل اوزره بلدرر خصوصا فى زماننا كه اطراف واكناف جهان كميلرله كشف وبيان
اولنوب روى زمينده بلاد وانهار وجزاير وصحرا وكوهسار وعدا ير وميشه زار يرلو يرنده رسم
اولنوب اطوال وعروض بلاد دقايق ودرجات ايله صحتى اوزره اثبات واحاطه اولندوغندن
ماعدا هر اقليم خلقنك سفر وحضرده وقايع غريبه سى وقوعى اوزره بيان اولنمشدر پس

بوفن سياست بابنده جمله دن انفع اولوروبوفنى بلوب احاطه ايدن كمسه غايت عزيزومحمود در ديدكدن صكره برقاچ مصنف ذكرايدوب بعده كرهٔ ارض احوالنى بيان فصلنده ديمشدر بوفن غايت لازم اولدوغى اول جهتدندركه كواكبك شرق وغرب وسائرجهاتى وليل ونهارك اختلافى وصيف وشتانك سببى وعالم كون وفساددە وقوعه كلن حوادثك موقعى احسن وجهله بونده معلوم اولوروبوفن لزومنك خارجده مثالى بودركه برواسع دارمالك اولان كمسه اول سرايك ايچنده جمله بيوت وحجرات واخورومطبخ ومخزن وروزن وسائرحالاته واقف اولسه اماسراى شهرك نه سمتنده درونه محله ده در بلمزسه شهرده بعض فتنه وحريق واقع اولدقده اول خانه صاحبى كندى دارنه قرب وبعدنى بلميوب امورنى تداركده تقصير ايدرپس اكادارك طشره سنى ومحله سنى وهمجوارنى بلكه اباعد واجانبنى بلمك دخى مهم اولور وبالجمله قوسموغرافيا وجغرافيا علمى تمدن واجتماع بشرى نظامى لوازمندن اولوب بركمسه كه انك رسوم وقواعدن بيلوب استحضاره قادراوله هزارتعب ومشقت الترامى ايله نيچه بيك بيل سفروسياحت ايدنلر تحصيل اتدوكى وقوفدن زياده علم تحصيل ايتمش اولوروبونك طريقى فكرصائب وذهن ثاقب ايله بوفن كتابلرنه مطالعه واهل ايله مذاكره در شول شرطله كه اولا صحايف عامه يى كوروب حفظ اتدكدن صكره صحايف آتيه ده رسوم جزئيه يى كوره وهرصحيفه جزئياتنى كلياتنه الحاق ايليه يعنى بوتفصيل فلان اجمال سابقك تفصيلى دريوتعيين ايده تمام مقاصد فنه واصل اولمش اولوروصحايف عامه دن مراداول كلان بش رسمدربرى كرهٔ ارض وماوايكنجى اوروپا اوچنجى آسيادوردنجى افريقابشنجى آمريقا صحيفه لريدر امررابع عالم اجسامك استدارەسنده وارضك كرى اولمسنده در تمهيد اثبات كريت عناصروافلاك ايچون سوق اولنان ادله دن قطع نظربومقامده واجبدركه امرمزبورمسلم اوله زيرابوفن قواعدى جمله اول اصل اوزره بنا اولنوربوغيرى حاله سبيل ومجال يوقدروبورأى فلسفى شرعه مخالف ظن اولنورسه دفع خلجان وحصول اطمينان ايچون مظهرفيض لايزالى امام غزالى تهافت فلاسفه ده يازدغى بعبارته بومحلده ايرادوترجمه اولنوركه ديمشدر ليعلم ان الخلاف بينهم وبين غيرهم من الفرق ثلثة اقسام معلوم اولسونكه حكما ايله فرق انام بيننده اولان خلاف اوچ قسمدر قسم يرجع النزاع فيه الى لفظ مجرد كتسميتهم صانع العالم جوهرامع تفسيرهم الجوهربانه الموجود لافى موضوع اى القائم بنفسه الذى لايحتاج الى مقوم برقسمده نزاع مجرد لفظه راجع اولورمثلا انلرصانع عالمه جوهرديوب جوهرى موضوعده دكل يعنى مكاندن منزه موجود قائم بالذات ايله تفسير اتدكلرى كبى القسم الثانى مالايصدم مذهبهم فيه اصلا من اصول الدين وليس من ضرورة تصديق الانبياء منازعتهم فيه قسم ثانى مذهبلرى اصول ديندن براصله معارضه ايلين اموردرپس انلرله انده نزاع انبيا تصديقى ضرورتندن دكلدريعنى تصديق انلرى تكذيب وعكس اقتضا ايلمز كقولهم ان خسوف القمرعبارة عن انمحاء ضوء القمر

بتوسط

بتوسط الارض بينه وبين الشمس من حيث انه يقتبس نوره من الشمس والارض كرة والسماء
محيط بها من الجوانب فاذا وقع القمر في ظل الارض انقطع عنه نور الشمس مثلا خسوف قمر
كرهٔ ارض جرم شمس ايله جرم قمر ميانته توسط اتمكله قمرك نوري زوالندن عبارتدر زيرا قمر
نوري كونشدن اخذ ايدر ارض ايسه كره در وسما جمله جانبدن زميني احاطه اتمشدر پس قچان قمر
ظل ارضده واقع اولسه نور شمس اندن منقطع اولور ديدكلري كبي وكقولهم ان كسوف الشمس
معناه وقوف جرم القمر بين الناظر وبين الشمس وذلك عند اجتماعهما في العقدتين على
دقيقة واحدة ودخي معناي كسوف شمس زميندن افتابه نظر ايدن شخص ايله شمس
ميانته جرم قمرك وقوعي وحيلولتي در بو حال شمس ايله قمرك رأس وذنب عقدهلرنده دقيقهٔ
واحده اوزره اجتماعي وقتنده اولور ديدكلري كبي وهذا المعنى ايضا لسنا نخوض في ابطاله اذ لا
يتعلق به غرض ومن ظن ان المناظرة في ابطال هذا من الدين فقد جنى على الدين وضعف
امره ذكر اولنان كلاملري دخي نزاع لفظي كبي ابطالنه مقيد اولمازز زيرا ابطال ممكن ولازم دكلدر
شول كمسنه كه بو مقوله يي ابطالده مناظره لوازم دينيه دندر ظن ايليه امر ديني تضعيف
وتوهين وجنايت على الدين ايتمش اولور فان هذه الامور تقوم عليها براهين هندسية
حسابية لا تبقى معها ريبة فمن يطلع عليها ويحقق ادلتها ويخبر بسببها عن وقت الكسوفين
وقدرهما ومدة بقائهما الى الانجلاء اذا قيل له ان هذا على خلاف الشرع لم يسترب فيه وانما
يسترب في الشرع زيرا امور مذكوره وقوعنه براهين هندسيه وحسابيه دلالت ايدر بر كمسنه كه
اكا مطلع اولوب تحقيقنه قادر اوله سببندن ووقتندن وقدرندن ومدت بقاسندن خبر
ويره اكا ديلسه كه بو شرعه مخالفدر اول يقين اوزره استدلال اتديكي امرده شبهه ايلمز بلكه
شرعده استشكال ايدر كه يقينه مخالف شرع نتيجه اولور ديو توجيهه باشلار وضرر الشرع ممن
ينصره لا بطريقه اكثر من ضرره ممن يطعن فيه بطريقته وهو كما قيل عدو عاقل خير من صديق
جاهل شرعه يوليله طعن ايدنلر ضررندن يولسز نصرت ايدنلرك ضرري اكثردر نتكه عدو
عاقل صديق جاهلدن اولي در ديمشلردر بوندن صكره امام خسوف وكسوف حديثني نقل
ايدوب اخرنده ديركه فان قيل روى انه قال في اخر الحديث ولكن الله اذا تجلى بشيء خضع له
فيدل على ان الخسوف خضوع بسبب التجلي قلنا هذه الزيادة لم يصح نقلها فيجب تكذيب
ناقلها وانما المراد ما ذكرناه كيف ولو كان صحيحا لكان تأويله اهون من مكابرة في امور قطعية فكم
من ظواهر اولت بالادلة القطعية لا تنتهي الى هذا الحد اكر دينلورسه كه اخر حديثده بيورلدغي
اوزره خسوف تجلي الهي سببي ايله خضوعدر بز ديرزكه بو زياده نك نقلي صحيح دكلدر صحيح
اولدوغي تقديرده دخي امور قطعيه ده مكابره دن تأويلي اهوندر چوق ظواهر ادله وضوحده
بو حده منتهي اوليان امور قطعيه مقابلنده تأويل اولنمشدر فكيف كه نقلي صحيح اوليه واعظم
ممايفرح به الملحدة ان يصرح ناصر الشرع بان هذا وامثاله على خلاف الشرع فيسهل
عليه طريق ابطال الشرع ملاحده يي اشياء بحثنده مسرور ايدن امورك اعظمي ناصر شرع

بونك امثالنى شرعه مخالفدر ديو تصريح ايتمسى در زيرا من بعد شرعى ابطال طريقى امر سهل اولور وهذا الآن البحث فى العالم عن كونه حادثا او قديما ثم اذا ثبت حدوثه فسواء كان كرة او بسيطا وسواء كانت السموات وما تحتها ثلثة عشر طبقة كما قالوه او اقل او اكثر فالمقصود كونه من فعل الله فقط كيف ما كان امور مذكوره يه تسليم لازم اولمق انكچوندركه بحث عالمك حدوث وقدمنده در حدوث ثابت اولدقدن صكره كرى اولسون بسيط اولسون طبقات افلاك وعناصر اقل اولسون اكثر اولسون ضرر يوقدر مقصود نيچه اولورسه فعل بارى ايله وجوده كلديكيدر بوندن صكره اوچنجى قسم اولدركه انده نزاع اصول ديندن بر اصله متعلق اوله حدوث عالم وصفات صانع وحشر اجساد كبى انلرله بو ماده لرده بحث الزامى ايله بحث وكلاملرين ابطال لازم در ديو تهافت اولنده بسط مقدمه ايلمشدر بو مقامده امامك كلامنى نقل وترجمه ايلدك تاكه ورع بارد اصحابى امور آتيه يى شرعه مخالفدر ديو رداتمكله مردود اولور اقناعيات قبيلندن صانميه لر تحقيق تمهيددن صكره فن اربابنك استدلالرن تحقيقنه شروع ايدلم اطلسك يدنجى فصلنده مسطور اولان امورى ذكر ايدوب بعده سوق ادله مسلكنه كيدلم صاحب اطلس ايدرلاتين دلنده عالمه موندش ديرلر زيرا كمال لطافت وحسن ترتيب اوزره خلق اولنمشدر پلينيوس كتاب طبيعينك ايكنجى مقاله سنده ديمشدر امور عالم برى برينه مربوط ونفس عالم برى برنى محيط كراتدر وعالمك هيئت طبيعيه سى شكل مستدير اوزره اولمقدر كره عالم دينلوب وكرى الشكل تصور ايدن عقلا آثاردن قطع نظر اقتضاء طبيعته راجع نيچه دلايل ايله بو دعوا اثبات اولنمشدر جمله دن نه طرفنه نظر اولنسه شكل محدب كورينور وهر قطعه برقوس ايدوكى قانون فكر ونظر وتجربه بشر ايله بيلنوب شكل مستدير اوسع اشكال اولدوغندن غيرى ارض وسماده مشاهده اولنان احوال شكل مستديردن غيريده اولمق محالدر دينلدى كره ارضى مسطح ظن ايدوب بسيط اولمق فكرن ايدنلر اضحوكه عقلا وسر دفتر اغبيادر پس ارض وبحار وجبال وانهارا ختلاف اشكالى ايله مجموعى بركره اولوب مقام استدلالده ارسطو اجسام ثقيله نك مركز ارضه هر جانبدن ميلينى بو خصوصه دليل قطعى طوتدى وغيرى اهل فن ديدبلر ظل ارض ايله قمر منخسف اولمق ووجه ارضده سياحلرك حركتى ايله مواضع طول وارض متغير اولدوغى دلايل استدلالدن اولوب آنته سى وپريه سى وآنتى پودس وجودى بوندن لازم كلمشدر كذلك پريه سى وانفسى وآتروسى دخى مقرردر وبو الفاظك معناسى دواير بحثنده بيان اولنور بو مقامده اطلس سياقى تمام اولدى بزم هيئت كتابلرنده مذكور اولان ادله دندركه كواكب ثابته قطب دولنده دواير متوازيه اوزره دونوب قطبه قريب موضعده مدار اصغر اوزره ابدى الظهور اولمسى ودايره افقه مماس كورينن ثابته دن منطقه يه وارنجه بحسب البعد زمان خفانك تزايدى تابر حده وارنجه كه زمان ظهور وخفا برابر اولا بعده خفا ارتوب زمان ظهور تدريجله اكسله حتى اوبر قطب قربنده ابدى الخفا حاصل اوله وطلوع ايدن كوكبك افقدن نصف نهاره وارنجه تدريجله

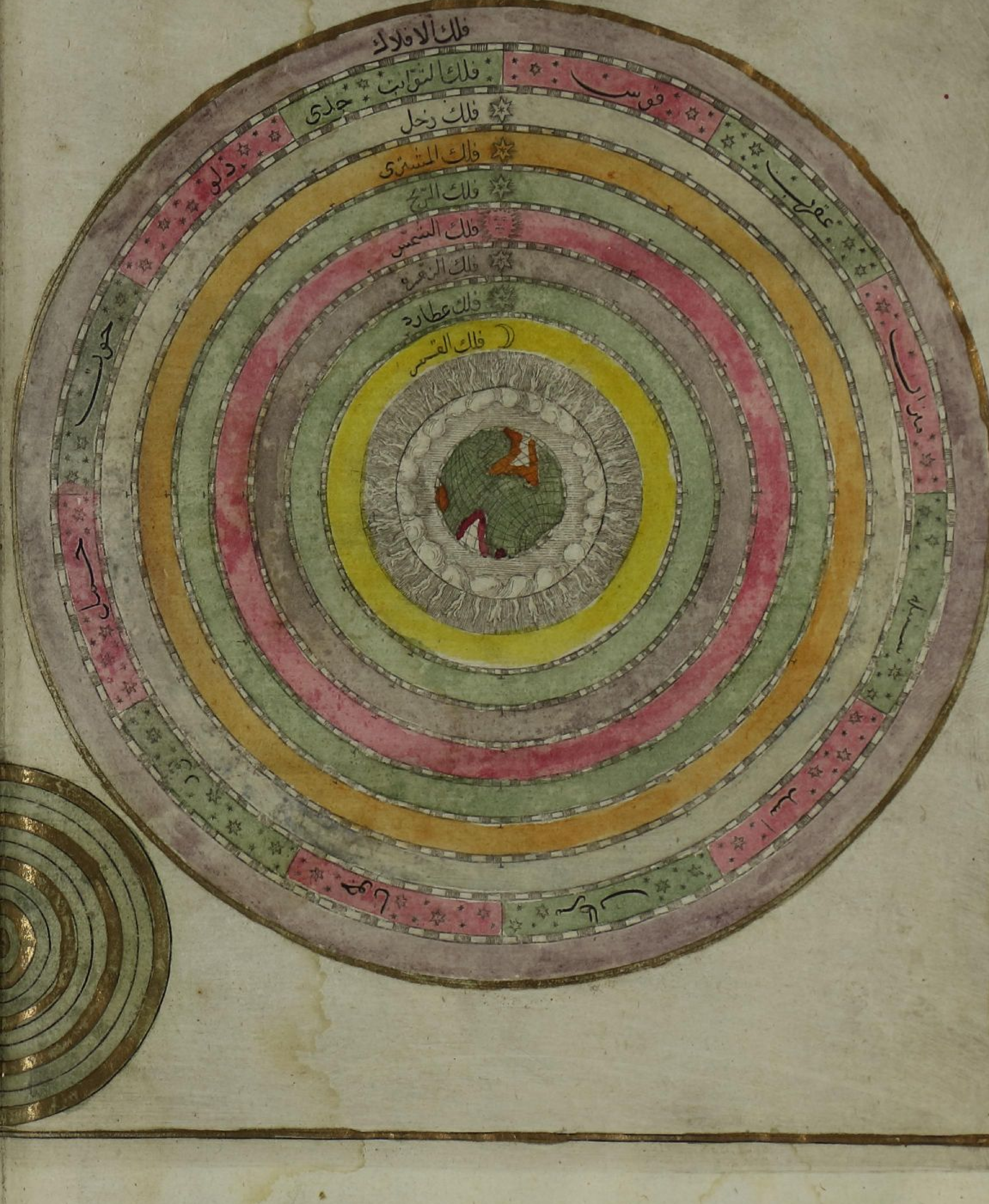

انجذاب ماء در راس مناره
کاسه
مناره
بئر
کاسه
انجذاب ماء در قعر بئر
ظل مخروطی
جسم منیر
جسم کثیف
عکس مخروطی
جسم منیر
جسم کثیف
جسم منیر
جسم کثیف
ظل اسطوانی
بو شکل ارضك کریتنه دلالت ایدر
شمس
نهار
لیل
ظل
قمر
کرۀ ارض
ارض شکل مثلثده فرض اولونسه وقت خسوفده صفحۀ قمرده ظل ارض بو شکل ظهور ایدردی
شمس
ارض
ظل ارض
قمر
ارض شکل مربعده فرض اولونسه وقت خسوفده صفحۀ قمرده ظل ارض بو شکلده ظهور ایدردی
شمس
ارض
ظل
قمر
ارض شکل مسدسده فرض اولونسه وقت خسوفده صفحۀ قمرده ظل ارض بو شکلده ظهور ایدردی
شمس
ارض
ظل
قمر
عمل احمد قریمی

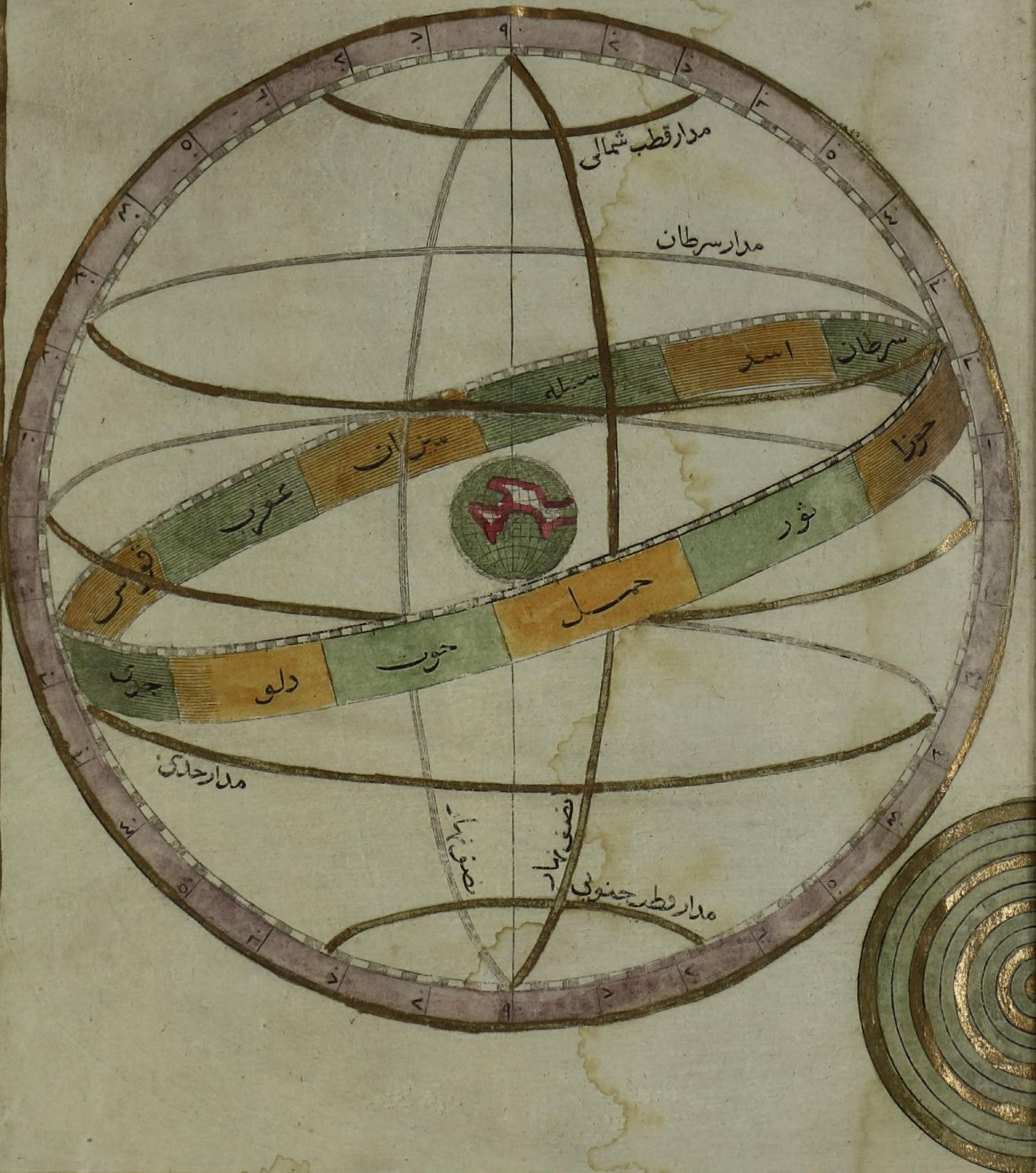
كوكبك اجزاسى شيئا فشيئا طلوع ايدوب كيروا ول منوال اوزره طولوغمه سى ودوره سنده
كوكبك مقدارى مساوى اولوب افقدن طلوع ايدركن عظيم كورنمه سى زيرا ارضدن مرتفع
ومتراكم اولان ابخره اقتضا ايدركه وراسنده شئ كندى قدرندن زائد كورينه مثلا براوزم
دانه سى صوايچنده بيوك كورينور ودائما روى زميندن سمانك نصفى ياخود نصفنه قريبى
كورنمه سى وكوكبك اهل مشرق اوزرينه اهل مغربدن مقدم طلوعى وغروبده عكسى وشمال
طرفنه كيدنه قطب وكواكب شماليه نك ازدياد ارتفاعى وكواكب جنوبيه نك ازدياد انحطاطى
وجنوبه سير ايدنه بوامورك عكسى وانحداب مياه بحار ستر اتديكى اسافل جبالك توجه
ايدنه اولا عاليسى كورينوب قريب اولدقجه اسفلى كورنمك ومدت ظهور كوكبده زمان
ارتفاع وانحطاط مساوى اولمق وشمسك معدل اوزرنده ايكن زمان ظهور وخفاسى مساوى
اولدقده طلوع وغروب ايدبجك ظلى خط مستقيم اوزره برى برينه مطابق ومقابل اولمق
وبونك امثالى استداره ارض وسمايه نيچه دلايل واردر تذييل الطابع خسوف قمر كره
ارض جرم شمس ايله جرم قمرك مابيننده توسط ايتمكله قمرك نورى زوالندن عبارت ايدوكى
آنفامتن كتابده بيان اولنوب وقت انخسافده صفحهٔ قمرده دائره شكلنده ظاهر ونمايان اولان
ظلمت كرهٔ ارضك ظليدر ودائره شكلنده نماينده اولدوغى ارضك كريتنه يقينا دليلدر
ديمشلر واكر ارض كرى اولميوب هيئت اخراده واقع مثلا مثلث ويا مربع ويا مسدس الشكل
اولمق فرض اولنسه صفحهٔ قمرده وقت بدرده انخساف تقريبيله ظاهر اولان ظل ارض دخى
دائره شكلنده ظهور ايتميوب اول دخى مثلث ويا مربع ويا مسدس الشكل كورنمك اقتضا
ايدردى كه بوجمله تجربه ومشاهده نك خلافيدر وبودخى بديهيدركه جسم مضئ مستديره
حائل اولان جسم كثيف مستدير بحجمده جسم مضئ يه مساوى اولسه حائلدن حاصل اولان
ظل اسطوانى اولوب ظلك غلظتى طائلا ما طال مساوى اولور وجسم مضى دن جسم كثيف
حجمده زياده اولورسه انك ظلى مخروطئ ناقص اولوب ممتد اولدقجه اتساع اوزره اولور واكر
جسم مضى جسم كثيفدن حجمده اعظم اولورسه جرم شمس ايله جرم ارض كبى انك ظلى
مخروطى الشكل اولوب ممتد اولدقجه تضايق اوزره متناهى اولوركه بوجمله نك اشكالى
بالاده صحيفهٔ اشكال هندسيه ده رسم وتصوير اولنمشدر وكذلك حوادث فلكيه امكنهٔ
متعدده ده ارصاد اولنوب وقت سحرده جانب شرقده واقع اولان خسوف وكسوف اهالئ غربه
كورنمز ووقت عشاده غربده واقع اولان خسوف وكسوف اهالئ شرقه كورنمز ووسط سماده
واقع اولان خسوف وكسوف تحت الارض مقابله ده ساكن اولنلره كورنمز وتحت الارض وسط
سماده واقع اولان خسوف وكسوف فوق الارض مقابله ده ساكن اولانلره كورنمز فعلى هذا
فوق الارض وسط سماده واقع اولان خسوف غرب اهاليسنه شرق اهاليسندن مقدم
كورينور وشرقيلرك طلوع وغروبى غربيلرك طلوع وغروبندن مقدم اولوركه
بو احوال كره نك غيريده اولمق احتمالى يوقدر وبوجمله دن قطع نظر هند شرقى وغربى يه

بحر محیط ایله سفر وشرقا وغربا دریای مرقوم ایله کشت وگذار امکانی ظاهر اولوب غربدن
کیدوب شرقدن طولاشوب کلن سفینه لر احوالی استداره ارض دعواسنی اثبات
واستحکامنه دائر سوق اولنان بالجمله براهین وادله نك خاتمه سی اولوب باب منازعه یی سد
ایتمشدر تم تذییل الطابع قاعده استداره یه مبنی فننك مسائل غریبه سی واردرهم
سئوال وهم استغراب اولنور اولی یوم واحد اوچ شخصه نسبت مغایر اولمق مثلا بر موضعدن
اوچ شخصك بری شرقه وبری غربه کیدوب بری یرنده اوتورسه اول کیدنلر خط مستقیم
اوزره حرکت متساویه ایله یوریوب شرقی غربدن وغربی شرقدن کلوب بر کونده اول شخص
یاننده جمع اولسه لر اول کون واقفه نسبت جمعه اولسه غربی یه نسبت خمیس وشرقی یه
نسبت سبت اولور سری بودرکه غربینك ایام سیری یدی کون اولسه مسیر شمسه موافق
کتمکله شرقینك وقت غروبندن بونك وقت غروبی صکره اولور مثلا سبع دور قدر مؤخر
اوله وبو تفاوتدن یدی کونده بر کون وبر کیجه نقصانی حاصل اولوب اکا نسبت اول کون خمیس
دوشر کذلك شرقینك سیری مسیر شمسه مخالف اولمغله غربینك عکسی سبع دور مقدم
غروب ایدوب یدی کونده اجزاء تقدم اجتماعندن بر کون بر کیجه حاصل اولور ویوم مزبور اکا
نسبت سبت دوشر ایکنجی بودرکه وجه ارضده بر بئر عمیق واوزرنده بر منار اولسه قویی دبنده
بر کاسه یی طولدروب اول صویی رأس مناره ده کیر واول کاسه یه قوسه لر المیوب زیاده کلور زیرا
دایره مرکزدن بعید اولدقجه قوسنك انحدابی قلیل اولور عناصر اجزاسی نه حیزده
اولورسه کره دن بر قطعه در کاسه اغزنده واقع دایره قوسی اشاغده منحنی ورأس مناره ده اکا
نسبت مستقیم اولمغه قریبدر اول اجلدن بر فضله لازم کلور اوچنجی بودرکه بر منار
شرفه سنده ایکی یردن بر حجر القا اولنسه مابین مسقط حجر مسافه ده کمتردر مثلا شرفه نك
بر کنارندن بر کناری ایکی ذراع اولسه مابین المسقط ایکیدن اقل کلور کذلك ایکی دیوارك
سقف واساس محللرندن بعدی مساوی دکلدر زیرا ایکی شاقولك مبدأ و منتهاسی براولماز
کتدکجه تقارب مرکز ارضده تلاقی یه منتهی اولسه کرکدر تنبیه بو مسایل مستغربه
تصحیحنه بر قید لازمدر ذکر اولنان مناره ودیوار غایت یوکسك وبئر زیاده عمیق کرکدرکه
قدر محسوس تفاوت ظاهر اوله لاحقه بوندن اقدم بو مسائله مشاکل اوچ مسئله خاطره
خطور ایدوب مسائل فقهیه یه ارجاع ایله شیخ الاسلام بهایی افندیدن استفتا اتمشیدم
جواب صادر اولمغله فیض اقدس جانبنه توجه وشرحنه متعلق عالم معنادن وارد اولان
مزایا ایله تفکه اولنوب اسمنه الالهام المقدس من الفیض الاقدس دیمشیدم مسئله اولی
زید انکلیس کمیلری ایله عرض تسعینه وارد قده التی آی کوندز والتی آی کیجه اولمغله مدت
مذکوره ده اوقات خمسه صلاتنی وصوم رمضانی نه وجهله ادا ایدر مسئله ثانیه زید عمرو
ایله اشراطدن اولان طلوع الشمس من المغرب مسئله سنده مباحثه ایدوب زید بو مسئله یی
قواعد هیئته تطبیق ممکندر دیسه عمرو انکار ایلسه زید تقی الدین راصد قولنجه منطقة البروج

هیئت عالمك شكل مسطحیدرکه رأی بطلمیوس سده
افلاك وعناصر بو سیاق اوزره تعداد وترتیب اولنمشدر

هیئت عالمك شكل مسطحیدركه فلك البروج
ومدارات كوسترلمك ایچون رسم وتحریر اولنمشدر

میلی کلی دن چوب تدریجله زمان مدیدده افق استوایه منطبق اولور سائر سیارات
منطقه لری دخی انک کبی منطبق اولمغله محل غروبدن طلوع اتمش اولوردی بووجه توفیقی
بویله بیان ایلسه عمرو انکارنده مصر اولوب بروجهله توفیق ممکن دکلدر اکر ممکن اولورسه
طلاق ثلاثه ایله عورتم مطلقه اولسون دیسه طلاق واقع اولورمی مسئلهٔ ثالثه زید
مکه شهرندن غیری یرده برمکان وارد رکه اول مکانده جهات اربعه قبله در دیسه عمرو انکار
ایدوب نفی واثباته عتق رقبه تعلیق ایلسه لرقنقیسنک واقع اولور بواوج سؤالک جوابنه
تعرض اولنمیوب شرحی ایله اکتفا اولنمشدر مرادایدن شرحن کورنبونده ادنی ملابسه ایله
ذکر اولندی امر خامس اجمال حال افلاک وعناصرده درچون سابقا اشارت اولنمشیدی
عالم اجسام بوی برینی محیط کرات وعناصر اوزرنده افلاک بصل مثال طبقات اولوب مجموعی
برطوب شکلنه کرمشدر وسطنده برنقطه که مرکز ارض ومرکز عالمدر جمیع جهتدن تحت
حقیقی اولدر وفلک اعظم جمله یی محیط اولمغله فوق حقیقی ومحدد جهاتدر نجومدن معرا
اولمغله فلک اطلس دخی دیرلر بر کون بر کیجه ده شرقدن غربه دورهسنی تمام ایدر واچنده
اولان افلاکی دوندرر طلوع وغروب یومی انک حرکتی ایله در قطبلری قطب عالم ومنطقه سی
معدل النهار تسمیه اولنور اندن اشاغی فلک البروج وفلک ثوابتدر اون ایکی برج انک
منطقه سنده تقسیم اولنوب ثوابت یلدزلری جمله انده اثبات اولنمشدر غربدن شرقه حرکت
ایدوب التمش التی سنهٔ شمسیه ده بردرجه قطع ایدرو یدی سیارهدن غیری جمله کوربنن
کواکب بوفلکده در بعده فلک زحل غربدن شرقه دونوب یکرمی طقوز ییل بش ای التی
کونده دورهسنی تمام ایدر بعده فلک مشتری غربدن شرقه اون ایکی سنه ده بردور تمام ایدر
بعده فلک مریخ دخی انک کبی دونوب بر ییل اون آی یکرمی ایکی کونده بردوره قطع ایدر بعده
فلک شمس غربدن شرقه تقریبا اوچیوز التمش بش وربع کونده دورهسنی تمام ایدر ودوردنجی
اولمق قطعی دکلدر بعده فلک زهره سنهٔ شمسیه ده بردفعه بعده فلک عطارد دخی
انک کبی برسنه ده وفلک قمر یکرمی سکز کونده جمله غربدن شرقه حرکت ایدرلر بونلرک
تفصیل احوالی هیئت کتابلرنده مذکوردر پس فلک قمر بر مجوف کره درکه عناصر اربعه انک
ایچنده واقع اولوب ارض ایله مائی کرهٔ هوا احاطه ایدوب هوایی دخی کرهٔ نار محیط اولمشدر
عنصر تراب ثقیل مطلق اولمغله تحت حقیقی ده مرکز عالمه منطبق دوشمشدر بوترتیب اوزره
تذییل الطابع اول مبدئ بدایع الصنایع جناب حکیم خلاقک اذن وارادت علیه سیله
جمیع اجرام افلاک واجسام عناصر اوراق کلم مثال بربرینک درونده حال کرات عدیده
اولوب علی الترتیب کبراسی صغراسنی محیط ومحدق وجمیع جهاتدن مماس ومنطبق
جمله سی کرهٔ واحده شکلنه کیروب عالم جسمانی قوت وقدرت قادر مطلق ایله بونظام
بدیع الانتظام حکمت ارتسام اوزره طرح وتأسیس اولندوغنده ارباب فن هیئت واصحاب علم
حکمت باجمعهم متفقلردر لکن بویله برهیکل غریب الترکیب وعجیب الشکلک اجزاسنی

تشریحنده یعنی هیئت عالمی تفصیل وبیاننده بسط کلام وتمهید مرام ایلدکلرنده کاه اجرام
مرقومه‌نك عددلرنده وکاه کیفیت اوضاع وترتیبلرنده وکاه حرکات وسکناتلرنده وبونلره
متعلق امور وخصوص سائره‌یی تحریر وبیاننده اختلافدن خالی اولمیوب منهاج مختلفه‌یه
سالك اولدیلر پس علم هیئت وحکمت ظهور ایلدوکی زماندن تا بو زمانه کلنجه حکماء
فیثاغورسیین وانلره تابع بعض متأخرینك وجمهور حکماء مشائین وانلره تابع اکثر
هیویونك هیئت عالم احوالنه دائر امارات وادله‌لری اوچ نوع شکل وصورتدن نتیجه ویروب
وهر شکل وصورتك زیر نقاب حجابنده مستور ومتواری شاهد معنای دلارام مقصود
شرح وبیانیله ظاهر وبدید اولدقده لاجرم هر نوعدن جلوه کرمیدان شرح وبیان اولان
شکل وصورت عالمده قوانین حکمت وهیئت اوزره مشاطهٔ براهین وادلهٔ قویه ایله مزین
اولان دیدار صورتدلربایه ناسدن بربلوك طائفه فریفته اولوب روایات ودرایات مختلفهٔ
جمهور حکما بوکونه اختلاف فیله اوچ مذهب مستقله افراغ وعالم جسمانینك یعنی کرهٔ عالمك
تفصیلی ورسم وتصویر وتسطیحی مذاهب ثلاثه عنوانیله اشتهار بولدی مذهب اول
سردفتر حکما اولان ارسطونك وآکا تابع رئیس علم هیئت اولان بطلیموس مذهبلریدر
مذهب ثانی حکمای متقدمیندن فیثاغورس وافلاطون ومتأخریندن صاحب رصد
قوپرنقوش نام حکیم مذهبلریدر مذهب ثالث بونلردن متأخر وصاحب رصد تیقهو براهه
نام حکیمك مذهبیدر علماء لاتینك رأی اول اوزره اولان هیئته هیئت قدیمه ورأی ثانی وثالث
اوزره اولانه هیئت جدیده دیرلر انجق غفلت اولنمیه که احوال مرقومه‌یه اعتماد واعتقاد
امور دینیه ولوازم اعتقادیه‌دن اولمیوب کرهٔ عالم هر نه شکل وصورتده اولورسه اولسون
واجرام واجسام ترکیبی هر نه کیفیتده بولنورسه بولنسون وبو چرخ فلك هر نه تقریب
ایله دونرسه دونسون عالمك جمیع اجزاسیله حدوثی انکاره مجال اولمدوغنه وبو هیکل
بدیع الشکل صانع پرکمال جناب متعالك صنعی ایدوکندن غیری‌یه طریق محال اولدوغنه
اعتقاد واعتماد لوازم دینیه‌دن ایدوکی متن کتابده شرح وبیان اولندی واکرچه امر مزبورده
مذهب اول مرجح وجمله‌یه مرغوب ومقبول ومعتبر ومذهب ثانی وثالث مردود ودائرهٔ
رغبت واعتباردن مطروددر مع هذا اینه هر شکل وصورتده صور اجرام عالیات واشکال
اجسام سفلیات الخلاصه وجه تفاصیل کائنات هر حالده که عین اعتبار وچشم تأمل واختبار
ایله نظر اولنسه بو بارکاه الهی وکارکاه صنع نامتناهیده اولقدر دقایق اسرار وحقایق اوضاع
واطوار مشاهده اولنور که بنان بیان عدو احصاسنده قاصر ولسان تقریر استقصاسنده
عاجز ومتحیردر بناء علی هذا مذاهب ثلاثه اربابنك احواللرینی تفصیله وبراهین وادله‌لرینی
نقل وتحریره اکرچه بو محلده وسعت یوق لکن اشبو کتاب مستطاب جهان‌نما اسمیله مسمی
قلنمغه حسب حالنه موافقتی التزام ایچون بو تماشاکاه فسیحة الفضای جهانده هر کسك
بیلدوغن کوردوکن بیلمك واشتمك ارباب استقصانك مقتضای رشد کامل العیار واقتضای

طبع

طبع معارف ارتساملری اولمغله بو بابده فرق ثلاثه نك اجمال حالی ایراد اولندقده هر برینك
رأینه كون احوال جهان تصورینی وكرۀ عالم تخیلنی تسهیل وتهوین ایچون اقوال وارالرینه
مطابق اشكال وصور دخی الحاق اولندی مذهب اول معلم اول ارسطو تلسك واكا تابع
بطلمیوس وانلره تابع اولنلرك مذهبیدركه حكمای اسلامك دخی اكثری حكیم
مرقومك فلسفیاتده رأینی اخذ وقبول ایلمشلردر پس حكیم دانای مرقومك رأی رزین اصابت
قرینی اوزره اجرام اثیریه یعنی افلاك كلیه متن كتابده تعداد اولندوغنه مطابق طقوزه منحصر
اولوب بو جمیع اجرام عالیات وعناصر سفلیاتك حاق وسطنده برجزء متوهم واردركه اول
جزء متوهم مركز عالم وزیرپای جمیع امددر و بو طقوز عدد سماواتك اكبر واعظمی فلك
اطلسدركه محدد جهات ومعین ازمان واوقاتدر فلك مرقوم افلاك سائره یی قبضۀ حكومت
وزیردست مكنتنه الوب یكرمی دورت ساعتده بركره جمیع كواكب نیرات وثابتات وسیاراتله
شرقدن غربه دور ایدر پس دائما غروب وطلوع كه لیل ونهار وروز روشن وشب تارده واقع
اولورانك حركتنه منوط ومربوطدر و بو افلاك تسعه نك فلك اخیری فلك قمردركه كائنات
جوی وعالم كون وفسادی جمیع جهاتدن محیطدر وكرات چهارگانۀ عناصرانك درونده
مرتبه سنجه قرار وثبات بولمشدر وعلی كل حال جانب محیط جهت فوق وجانب مركز جهت
تحت اولوب بسیط ارض وماده یعنی روی كرۀ ارض وماده سایر وماشی اولان اشخاصك
سرلری فلك قمر سمتنه و پالری مركز عالم جهتنه واقع اولدوغی مقرردر و بو مذهب اربابی
امور مرقومه ده اتحاد واتفاقدن صكره بعض اموره اختلاف ایدوب اولا بعض افلاكك
اوضاع وترتیبنی تقدیم وتأخیر یله بری برلرینه مخـــالفت ایتدیلر كه اختلافلری كتب هیئتده
مسطوردر ثانیا افلاكك عددلرنده اختلاف ایدوب اكثر متقدمین وانلردن ارسطو دخی
افلاكی سكز عدده حصر ایدوب محرك اول فلك البروج یعنی فلك ثوابتدر دیدیلر و بعضیلر
رصد یله فلكیاتده طقوز حركت حس ایدوب افلاكی طقوز دردیوب فلك اطلسی
محرك اول تعیین ایتدیلر اكثر اسلامیان رصدلری دخی بوكا مطابق كلوب طقوز فلكدن
نقصانه قائل اولمیوب زیاده یه دخی تجاوز ایتمدیلر بعده طول زمان ومرور ادوار یله جانب بجانب
رصدلر بنا وآلات تدارك اولنوب امر ارصادده زیاده اهتمام ایتدیلر مع هذا میل كلی یی حقیقتی
اوزره تعیینده موافقت و بو امرده حقیقت میسر اولمیوب بو مذهبك بعض رجالی بوكا ذاهب
اولدیلر كه فلك البروجك حركت ثانیه سندن صكره ینه شرقدن غربه وغربدن شرقه گاه
اقبال وگاه ادبار ایدرك برغریب الطور حركتی اولا و ینه شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله تزلزل
واضطراب ایله رعشه امیز برعجیب حركتی دخی اوله كه بو حركتلر میل كلیده مجربلری اولان
اختلافك سببی اولمش اوله پس فلك البروجك فوقنده بو ایكی حركته باعث وبادی اولور ایكی
عدد فلك دخی اقرار ایدوب وآلات رصدیه لری مقتضاسنجه بو فلكلر مضی وشفاف اولوب
كمال صفوتلرندن ناشی بونلری گاه بلوری وگاه جمدی وگاه آبی اسمیله تسمیه ایتدیلر و محرك

اول اولان فلك اطلسى بونلرك ما فوقنده فرض ايدوب عدد سماوات كليه حكماى مرقومون
عندنده احدى عشره يه بالغ اولدقده اصحاب اديان وارباب ايمان اولان سعادتمندان
بو مسافرخانهٔ دار فناى دنياده مدت اقامتلرينى تكميل ايدوب داربقاى آخرته انتقاللرنده
من فضل الله تعالى كندولرينه جاى مجازات ومحل مكافات اولور بر مقام پر نظام جنت احتشام
مهيا ومقرر ومحقق اولمغله متكلمون نصارا ما فوق سماء حادى عشرده بويله بر فلك عظيم الشان
فرض ايدوب نامنه فلك اهل ايمان وقرارگاه سعادتمندان تسميه ايدوب طبقات سماوات
بونلرك عندنده عدد اثنى عشره ده قرار داده اولدى ثالثا خلا وملاء امرنده اختلاف ايدب
اگرچه كليات وجزئيات سماوات خلالنده فضله وياخود خلا اولمدوغنده اتفاق ايدوب سن
طريقلرى بطلميوسه جملةً تابع اولديلر لكن ماوراء سماواتده بحثى متواتر اولان خلا وملاء
امرنده كه آنا فساغوراس و بعض حكماء اوائل بو خلايى ماده دن مجرد بر بعد موجود ديمكله
ومتكلمون اسلاميون بعد موهوم ايله تفسير ايتمشلردر اختلاف ايدوب بعضلرى ملاء
وخلا امتناعنى براهين حكميه ايله اثبات صددنده اولمشلر وبعضلر ماوراء سماوات مرقومه يه
الات رصديه تأثيرى وعقول بشرك حدتى نافذ اولمازبو حال ايله مجهول اولان شيئدن بحث
ومجهولاته وضع نام ونشان قدم وبقانك امتدادى مقدارندن بحث كبى مكابره وجربزه دن
غيرى يه مؤدى اولمازدبو بو بابده سكوتى ترجيح ايتمشلردر پس افلاك كليه يى طقوزه
حصر ايدنلرك رأيى مرغوب وبو رأى حكماى اسلام عندنده دخى پسنديده ومقبول وآراى
سائره مردود وعند العقلا متروك ايدوكى محلنده تفصيل اوزره شرح وبيان اولنمشدر انجق
على كل حال مجرد افلاك كليه تعيينى احوال سموات ضبطنه وفا ايتميوب ارباب حكمت وقتاكه
سبعهٔ سياره يه عارض اولان امورى مشاهده يعنى كواكب مرقومه ده گاه استقامت وگاه
اقامت گاه سرعت وگاه بطو وگاه رجعت وگاه شمس كبى ميل كليدن عبارت اولان ايكى
انقلاب نقطه لرى بينلرينه سيرى تخصيص وگاه سيارات سائره كبى ايكى انقلاب نقطه لرينى
شمال وجنوبه عظيم مسافه تجاوز ايله دور وسير وضيالرى گاه زياده وگاه نقصان وبو گونه
حالات ايله گاه ارضه قريب وگاه ارضدن بعيد واحوال خسوف وكسوف دخى مطرد اولميوب
گاه كلى وگاه جزئى الحاصل سماواتده بو گونه امور مختلفه يى نظرده معاينه وملاحظه
ايلدكلرنده اسباب وعللنى شرح وبيانده وتقويم وتعديل وتنظيم وتسويه ده افلاك كليه
درونلرنده يعنى متحد المركز ايكى سطح متوازيلرى بيننده واقع ثخنلرنده ارضى شامل
وغير شامل مركزلرى وقطبلرى متحد ومختلف وغلظت ورقتده متساوى وغير متساوى
نيجه نيجه اجزا فرض ايتمكه محتاج اولديلر وبونلره افلاك جزئيه وافلاك ثانيه ديديلر
بو بابده رأى بطلميوسى حكماى اسلام دخى ترجيح ايلمريله فن هيئت طالبلرينه تخيل اجزاى
افلاك آسان اولمق ايچون حكيم مزبورك رأيينه مطابق اجزاء افلاك بو محلده اجمالا تعداد وتعيين
اولندقده بو بابده تواردايدن معقولات محسوس اولمق وتصورات وتخيلات صفحهٔ بيانده

تجسم ایدوب بالمعاینه دیدهٔ غرور پیشه یه تماشاگاه مرام اولمق ایچون افلاك کلیه اجزاسنك
اشکال وصوری رسم وتصویر اولندی وتعداد وترتیب افلاکده متن کتابه موافقت اولنوب
اجزاء افلاك کلیه اجمالی دخی اول ترتیب اوزره ایراد واعلی دن ادنی یه وبالادن سفلی یه تنزل
طریقی مراعات اولندی فعلی هذا فلك اعلی که فلك تاسع وفلك الافلاك وفلك اعظم
وفلك اطلس وغیر نام وشان وعنوانیله شهرتیاب اولمشدر کتب هیئتده تفصیل وآنفا
اجمالا اشارت اولندوغی اوزره مرکزی مرکز عالم وقطبی قطب عالم ایکی سطح متوازی برله محاط
برجرم کریدر جمیع اجرام واجسامی احاطه برله عالم جسمانی کندویه نهایت بولمشدر سطح مقعری
جوفنده اولان فلك ثوابتك سطح محدبنه مماس لکن ماورای سماواتده خلا وملاء امتناعی فرض
اولنمغله سطح محدبی برشیئه مماس دن بری ونقوش کواکب ونجومدن دخی عاری اولدی فلك
مرقوم بوکونه وسعت وعظمت ایله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت ایله درونده اولان
افلاکی جمله وناری وهوانك برجزئنی دوندروب یکرمی دورت ساعتده دورینی تمام ایدر فلك
مرقوم تحتنده اجزایعنی افلاك جزئیه فرض اولنمغه احتیاج اولمیوب انجق دوائر عظامدن
معدل النهار دائرهسی بونك محیطنده ایکی قطب منتصفنده فرض اولنمشدر بعده فلك
ثامن که فلك ثوابت وفلك البروج نامیله مشهور وفلك اعظمك جوفنده قرار وثبات ایله
معروفدر مرکزی مرکز عالم وقطبی قطب عالمدن برجانبه مائل ایکی سطح متوازی ایله محاط
برجرم کریدر سطح محدبی فوقنده اولان فلك اعظمك سطح مقعرینه مماس وسطح مقعری
جوفنده اولان فلك زحلك سطح محدبینه مماسدر کواکب ثابتهٔ نامعدوده ونامحصوره ایله
محلی ومزین وتصاویر مخیلهٔ بروج اثنا عشر ایله منقش وملوندر ومحرك کل اولان
فلك الافلاك کیله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت ومرافقت ایله یکرمی دورت ساعت
زماننده دورینی تمام ایلدیکندن غیری حرکت ذاتیه ایله قطب عالمدن غیری قطب اوزره
ومعدلدن مائل منطقه اوزره غربدن شرقه دونر وآهسته آهسته حرکت ایله تحتنده
مرکوز ثوابتی وتحتنده موجود بالجمله افلاکی اول جانبه الوب کیدر بعضیلرك رأی اوزره قرق
بیك وبطلمیوس قولی اوزره اوتوز التی بیك سنهٔ شمسیه ده دورینی تمام ایدر حتی بعض حکما
بودورك مدتنه بطلمیوس سنهسی دیوب مدت مرقومه تمامنده امور عالم با تقدیر خدای
لم یزل سرتاپا تجدد ایدر دیمشلر فلك مرقومك تحتنده افلاك جزئیه فرضنه حاجت مس
ایتمیوب انجق دوائر عظامدن منطقة البروج دائرهسی فلك مرقومك محیطنده فرض
اولنوب اشکال بروج اثنا عشر بو منطقهنك نفسنده تعیین اولنمشدر یعنی بروجدن هربرنده
فلك مزبورك اول مقدار حصه سنده رصد اولنان کواکبك مجموعهٔ هیئتی برشکله مشابه
مشاهده ایدوب اول بروجك اسماسنه وجه تسمیه اولمشدر مثلا برج حمل فلك مزبورك
مساحه سنده برحصه درکه اول حصه داخلنده رصد اولنان کواکب برر خط ایله بری برلرینه
وصل اولنسه اندن شکل حمل ظاهر اولور باقیسی دخی بوکا قیاس اولنه وفلك مرقومك تماما

مسافهٔ فسيحة الفضاسنده كتب ازياج وكتب صور كواكب ناطق اولدوغى اوزره قدمانك
رصدلرى مقتضاسنجه بيك يكرمى ايكى كوكبى محتوى ذى الروح وغيريه مشابه قرق سكز
صورت تخييل اولنمشدر كه اوچيوز قرق التى مرصوده يى اشتمال برله اون ايكيسنى معلوم
ومشهور اولان بروج اثنا عشر اسميله تسميه ايلمشلردر وصور مرقومه نك يكرمى بيرى منطقه نك
جانب شمالنده واقع اولوب كواكب مرصوده دن اوچيوز التمش كوكب صور مرقومه ده ضبط
اولنمشدر واون بش صورت منطقه نك جانب جنوبنده واقع اولوب كواكب مرصوده دن
اوچيوز اون التى كوكب بونلرك ساحه سنده تعيين اولنمشدر انجق خفى اولميه كه فلك مرقومك
ساحه سنده ارصاد قدما مقتضاسنجه كرك صور وكرك كواكب تعداد اولنديغى اوزره در
لكن يكى دنيا ظهور ايدوب غربدن شرقه وشرقدن غربه مرور وعبور امكانى حصول پذير
اولدقده بحر محيط جنوبى ايله خط استوا ماوراسيله هند وچينه كشت وگذار ايدن
سفينه لر ايله حكماى غربيه دن علم رصد ماهرلرينك بعضيلرى اقطار شرقيه يه سفر
وسياحت واول اكنافى سير وتماشا ايلدكلرنده كوردبلر كه قطب سهيل اقطارنده نيجه كواكب
واردر كه قدما رصدلرنده وكتب صور كواكبده نام ونشانلرى معدوم ودفاتر زيجدن خارج قالمشدر
پس اول قطرده مجددا طقسان كوكب رصد ايدوب ضبط وزيجيرلرينه قيد ايدوب
كواكب مرقومه مواقعندن تشاكل ايدن اشكالى اون ايكى صورته تشبيه ايدوب حالا
كواكب مرصوده عددى سحابيدن غيرى بيك يوز اون ايكى يه وصور كواكب التمش صورته
بالغ اولوب بو زمانده تصنيع وتسطيح اولنان كراة مجسمهٔ افلاك بو جمله صور كواكبى شمول برله
تصوير اولنه گلمشلردر اسلاميان زيجلرينه مدخل اولمق ايچون صور كواكب مرقومه بو محلده
تماميله ذكر اولندى منطقة البروجده واقع اولان صور كواكب اسماسى بونلردر حمل ثور جوزا كه
توأمان دخى ديرلر سرطان اسد سنبله كه عذرا دخى ديرلر ميزان عقرب قوس كه
رامى دخى ديرلر جدى دلو كه ساكب الماء دخى ديرلر حوت كه سمكتان دخى ديرلر منطقة البروجك
شمالنده واقع اولان صور كواكب بونلردر دب اصغر دب اكبر تنين قيقاوس
عوا كه صياح دخى ديرلر جاثى على ركبته سلباق طائر كه دجاجه در ذات الكرسى
برشاوش كه حامل رأس غولدر ممسك الاعنه حوا كه حيه يه تمسك ايتمشدر
حية الحوا سهم عقاب كه نسر طائر دخى ديرلر دلفين قطعة الفرس فرس ثانى
مرأهٔ مسلسله مثلث منطقه نك جنوبنده واقع اولان صور كواكب بونلردر قيطس
جبار كه جوزا دخى ديرلر نهر ارنب كلب اصغر كلب اكبر سفينه شجاع باطيه
غراب قيطورس سبع مجره اكليل جنوبى حوت جنوبى رصد جديد ايله
بولنان اون ايكى صورت بونلردر عنقا غرنوق غلام هندى طاوس هندى
نحل هندى مثلث جنوبى كلب بحرى ذبابه حوت ذوالجناح اژدها غراب البين
حمامهٔ نوح فلك ثوابتك مشتملاتى بر وجه اجمال تعداد وكيفيت احوالى اجمالا ايراد اولندى

وبالمعاينه معلوم

وبالمعاينه معلوم اولمق ایچون فلك مرقوم اشکال بروج وصور کواکبیله بو محلده رسم وتصویر اولندی بعد هذا افلاك کواکب هفت کانهٔ سیارهنك هیئاتی وکیفیت احوالی اجمالا ایراد اولنور پس سبعهٔ سیارهٔ مرقومه سماواتی جمله سندن فلك سابعکه فلك زحلدر فلك شمسك فوقنده اولوب افلاك علویین عنوانیله شهرتیاب اولان افلاك ثلاثهنك اعلاسی واعظمیدر وکوکب زحل کیوان لقبیله ملقب اولوب اهل نجوم بوکا نحس اکبر برهندو پیکر دردیمشلر نتکیم مشتریٔ سعادت کستره سعد اکبر ومریخ احمر جلاد منظره نحس اصغر دیمشلردر ومنظرکاه بانوی سما زهرهٔ زهرا ودبیر سما عطارد خوب سیما فلك شمسك تحتنده قرارداده اولملریله سفلیین اسمیله تسمیه اولنوب علویین وسفلیین جمله سنه نام دیکر ایله خمسهٔ متحیره دیمشلردر وکذلك شمس منیره نیر اعظم وقمر خوب منظره نیر اصغر دینلوب بو جملهنك زمره سی سبعهٔ سیاره نامیله مشهور اولمشدر افلاك مرقومه هیئاتی تسطیح وتصویره وشرح وبیانه شروعدن مقدم جملهٔ سیارات احوالنه شامل قوانین هیئتدن بعض قانونك ذکری تقدیم اولنمق لازمدر قانون اول هر کره که ایکی سطح متوازی ایله محاط اوله یعنی سطحین بیننده واقع اولان بعد فی جمیع الجهات مساوی اولوب فلکك بعض جزئی اغلظ وبعضیسی ارق اولمغله مختلف اولمیه فلاجرم بو وجه اوزره متشابه الثخن اولان ایکی سطحك مرکزی کرهنك مرکزیدر ومرکز کره مرکز عالمدر قانون ثانی هر فلك مجسم که ارضه شامل اولوب ارضی محیط اولا ذکراتی فلك ممثل فلك حامل وفلك مایل کبی فلاجرم اول فلکك ایکی سطحی متوازی اولور پس فلك تدویر که افلاك سیارهده ومذهب مختارده فلك شمسك غیریسنده اثبات اولنمشدر ارضه شامل اولمدوغندن غیری سطح مقعرینه اعتبار اولنمغله تعریفدن خارجدر وبزما نحن فیه مزه رجوع ایدوب دیرزکه زحل ایچون ارباب هیئت اوچ عدد فلك اثبات ایدوب اولکی فلك که فلك کلیدر مرکزده منطقهده قطبلرنده حرکتنده فلك البروجه مشابه اولدوغی ایچون ممثل دیدیلر ایکنجی فلك خارج المرکزدر که ممثلك تحتنده واقع اولوب تدویری متحمل اولدوغی ایچون حامل دیدیلر اوچنجی فلك تدویردر کوکب زحل بونك جرمنده مرکوز اولوب معادوران ایلدوکی ایچون تدویر دیدیلر فعلی هذا ازحلك فلك ممثلی که فلك کلیدر ایکی سطح متوازی برله محاط برجرم کریدر سطح اعلاسی فوقنده اولان فلك ثوابتك سطح مقعرینه وسطح ادنی سی تحتنده اولان فلك مشترینك سطح محدبینه مماسدر فلك مرقوم فوقنده وتحتنده معدود افلاك کلیهٔ سائره کبی اولا فلك اعظمك حرکتنه تابع اولوب حرکت اولی ایله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت ایدر ثانیا فلك ثامنك حرکت ذاتیه سنه تابع اولوب غربدن شرقه کیدر ثالثا بالاده مذکور رأی مردود اوزره فلك ثامنك عرضا اضطراب وتزلزل ایله واقع رعشه آمیز حرکتی تأثیریله متأثر اولوب شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله رعشان ولرزان تزلزل ایدردیرلر کیف ماکان حرکات مرقومهنك جمله سی طبیعی وذاتی اولمیوب افلاك سائره حرکاتندن

ناشی حرکت بالعرضدر لکن هر فلکک حرکت مخصوصه ایله دخی حرکتی مقرر وکندویه مخصوص
محور وقطبلر اوزرنده دوران ایدوب دورینی تمام ایتمك محقق اولمغله فلك زحل دخی حرکت
ذاتیه سیله غربدن شرقه حرکت وعند الحساب مدت معلومة المقدارده دورینی تمام ایدر
فلاجرم فلك مرقومك تحتنده اولان کرات افلاك دخی بالعرض وبالذات حرکت شرقیه
وغربیه ایله متصفلردر لکن کواکب هفتگانهٔ سیاره یه عارض اولان اقامت واستقامت
ورجعت وبطو وسرعت وارضه قربیت وبعدیت وسائر مجرد بحسب الرؤیه رونما اولان
امور مختلفه نك تنظیم وتسویه امری افلاك کلیه نك ثخون ودرونلرنده مختلفة الاطوار والادوار
افلاك ثانیه یعنی افلاك جزئیه اثباتنی اقتضا ایتمکله مرأت هیئتلری صور مختلفه کوستردی
وبومحلده تسطیح وتصویرلری امرنده مهما امکن حسب حاللرینه موافقت اولندی فعلی هذا
زحلك حسن حالی وجودت نظامیچون فلك کلیسنك جرم داخلنده یعنی ایکی سطح متوازی ایله
محاط ثخنی درونده حامل نامیله فلك ثانی تقدیر ایتدیلر لکن غفلت اولنمیه که بو افلاك جزئیه
حقیقتنده حس اولنیوب نظرده دخی معلوم اولمـاز مجرد فلکلرده کوردیکی احوال مختلفه
تسویه سیچون فرض اولنوب کویاکه اجزاء مرقومه مقام اعضاده حسن ترکیبدن کلئ فلك
ایچون تقدیر اولنمشدر پس زحل ایچون تعیین اولنان فلك ثانی ارضه شامل ومرکزی مرکز
کره یعنی مرکز عالمدن خارج ایکی سطح متوازی برله محاط برجرم کریدر واول کره نك سطح محدبی
فلك اولك سطح محدبی ایله بر محلده یعنی قابل اشارت حسیه اولوب تجزی قبول ایتمزینهاده
مشترکه اوج اسمیله مسمی بر نقطه ده تماس ایتمشلردر که مرکز عالمه نسبت ابعد نقاطدر
وکوکب اول نقطه یه موافات ایلدکده مرکز ارضدن غایت بعد وعلوه واصل اولمش اولور
وکذلك فلك مرقومك سطح مقعری فلك اولك سطح مقعرینه مماسدر بر نقطهٔ مشترکه ده که
اکا حضیض دیرلر بنابران که مرکز عالمه نسبت اقرب نقاطدر وکوکب اول نقطه یه موافات
ایلدکده مرکز ارضدن غایت قرب وتسفلده اولمش اولور پس وجه محرر اوزره فلك اولدن
اشبو حامل اسمی ایله مسمی فلك ثانی افراز اولنوب بوکونه صورته افراغ اولندقده بالضرور
مختلفة الثخن ایکی کره باقی قالورکه بری فلك ثانی یی حاوی وبری فلك ثانیدن محویدر کرهٔ حاویه
رقتی اوج جانبنه وغلظتی حضیض جانبنه در محویه نك غلظت ورقتی بونك خلافنه در وبو ایکی بله
کره نك فلکی تتمیمده مدخلی اولدوغی ایچون ایکسنه دخی متمم دیرلرینه تنظیم وتسویهٔ
احوال کواکبه بو مقدار کفایت ایتمیوب شمسده خارج مرکز ایله اکتفا ولکن سیارات سائره ده
ارضه غیر شامل افلاك صغار اثبات ایدوب انلره افلاك تداویر تسمیه ایتدیلر پس فلك
تدویر فلك کلیٔ زحلده مثلا ارضه غیر شامل بر فلك صغیردر وخارج مرکز اولوب کندوسنی
حامل اولان فلکك جرمنده مرکوز وبرحیثیت ایله مغرقدرکه تدویرك قطری حاملك
ایکی سطحنه مساوی یعنی تدویرك سطحی حاملك ایکی سطحنه طابق النعل بالنعل مماس
اولمشدر وکوکب دخی سطح واحد ایله محاط بر جرم کری ومصمتدر وفلك تدویرینك جرمنده

مرکوزدر

مركوزدر و بر حيثيتله مغرقدركه كوكبك سطحى تدويرك ايكى قطبى منتصفنده واقع بر نقطهٔ
مشتركه‌ده تدويرك سطحنه مماس اولمشدر يعنى كوكب تمامه جرم تدويرده واقع اولوب
سطحى سطحنه تماس ايتمشدر چون فلك زحلك اجمال حالى ايراد و ترتيب اجزا وكيفيت
مشكل وهيئتى اشـــارت اولندى فلك مشترى وفلك مريخ وفلك زهره‌نك دخى هيئتى
من كل الوجوه فلك زحله مشابه اولوب بونلرك هر برى ايكى سطح متوازى بر له محاط بر جرم
كريدر فلاجرم هر برينك سطح محدبى فوقنده اولان فلكك سطح مقعرينه وسطح مقعرى
تحتنده اولان سماك سطح محدبينه مماس اولوب بو وجهله اولان سطحينك مركزى مركز
كره‌در و اول دخى مركز عالمدر و افلاك مرقومه‌نك ثخون ودرونلرنده فلك زحلده سبقت ايدن
سباق وسياق اوزره ممثل وحامل وتدوير اثبات اولنوب بالرؤيه صورت اختلافده تشكل
ايدن حاللرى بو طريقله نظام پذير اولمشدر بو جمله افلاك حركت اولى ايله شرقدن غربه
وحركت ثانيه ايله غربدن شرقه دوران وعلى قول حركت عرضيه ايله دخى رعشان ولرزان
اولدقلرندن غيرى هر برينك حركت مخصوصه‌سى اولوب قدر وجهتى واسباب وعللى كتب هيئتده
بيان ومدت دورانى متن كتابده اجمالا اشارت وعيان اولنمشدر افلاك چهارگانهٔ مرقومه‌نك
هيئاتى طرز واحد اوزره واقع اولوب بينلرنده مغايرت بولنمدوغى اجلدن جمله‌نك احوالى
مشاهده اولنمق ايچون برينك هيئتن رسم وتسطيح ايله اكتفا اولندى بعد ذالك فلك رابع كه
فلك شمسدر اجمالا بيان اولنوب نير اعظم اولان آفتاب عالمتاب بالجمله كواكبك اشهرى
وانورى اولوب ليالى وايام وشهور وسنون واعوام بونك حركتيله حسن نظامه افراغ اولنوب
هفت كانهٔ سياره‌نك سلك سطور پر نظامى خلالنده كويا نوردن بر فانوس زير و بالايه ضيا پاش
اولمق ايچون مقام وسط كندويه آرامگاه اولمشدر فلكى دخى سيارات سائره افلاكندن
ابسط اولمغله ممثل وخارج المركز نامنده ايكى فلك اثباتيله بالجمله احوالى منضبط اولمشدر
پس على الاطلاق فلك شمس مركزى مركز عالم يعنى فلك اعظم وارضه شامل ايكى سطح
متوازى ايله محاط بر جرم كريدر سطح محدبى فوقنده اولان فلك مريخك سطح مقعرينه وسطح
مقعرى تحتنده اولان فلك زهره‌نك سطح محدبينه مماسدر فلك مرقوم مركزده ومنطقه‌ده
وقطبلرده فلك البروجه مشابه اولدوغيچون ممثل ديدبلر لكن ارباب رصد حركت شمسده
گاه سرعت وگاه بطو معاينه وجرم شمسى دخى گاه كمتر وگاه بزركتر مشاهده ايتملريله مركز
ارضدن گاه دورتر وگاه نزديكتر بولنمق اقتضاسى سبب اختلاف عد اولنمغله بو گونه عقدهٔ
مشكلبندى حل ايچون فلك ممثل تحتنده خارج المركز بر فلك اثبات ايتديلر و بو فلك ثانى فلك
اولك تحتنده ارضه شامل مركزى مركز عالمدن خارج ايكى سطح متوازى بر له محاط بر جرم
كريدر سطح محدبى فلك ممثلك سطح محدبينه مماسدر بر نقطهٔ مشتركه‌ده كه اكا اوج ديرلر مركز
عالمدن ابعد نقاطدر و شمس اول نقطه‌يه موافات ايلدكده مركز ارضدن غايت بعده واصل
اولمش اولور فلك مرقومك سطح مقعرى فلك اولك سطح مقعرينه بر نقطهٔ مشتركه‌ده مماس

ایتمشدرکه اول نقطه یه حضیض دیرلر مرکز عالمه نسبت اقرب نقاط دروشمس اول نقطه یه
مصادفت ایلدکده مرکز ارضدن غایت قربده وتسفلده بولنمش اولور وجه محرر اوزره فلک
ممثل جرمندن خارج المرکز افرازاولنوب بوکونه صورتده افراغ اولندقده بالضرورة ایکی کره
باقی قالورکه ایکیسنک دخی سطحلری متوازی اولمیوب بعض جزئی اغلظ وبعضی ارق اولور
وبو ایکی کره نک فلک ثانی یه انضمامیله فلک اول تمام اولوب فلک واحد حکمنه کیردوکی ایچون
بونلره متمم دیرلر شمس ایسه سطح واحد ایله محاط برجرم کری مصمتدر خارج المرکز جرمنده
ایکی قطبک منتصفنده مرکوزدر برحیثیت ایله مغرقدرکه جرم شمسک قطری خارج المرکزک
ثخننه مساوی اولوب شمسک محیطی خارج المرکزک محیطلریله ایکی نقطه مشترکه ده
تماس ایتمشلردر بعد هذا افلاک زهره درکه قول اصح اوزره ثالث نه افلاکدر وفلک شمسک تحتنده
ایدوکی ادله قویه ایله اثبات اولنمشدر فلک مرقومک شکل وهیئتی من کل الوجوه علویتن
افلاکنه مشابه اولمغله مشابهتلرینه قیاس ایله بالجمله احوالی اوچ عدد افلاک تقدیریله ضبط
ونظام ماهو المرامه افراغ اولنمشدر پس فلک اولی فلک البروجه مشابه اولان ممثلدرکه
فلک کلیسیدر فلک مرقوم ارضه شامل مرکزی مرکز عالم ایکی سطح متوازی برله محاط برجرم
کریدر سطح محدبی علی قول صحیح فوقنده اولان فلک شمسک سطح مقعرینه وسطح مقعری
تحتنده اولان فلک عطاردک سطح محدبینه مماسدر فلک ثانیسی فلک اولک یعنی ممثلک
ثخننده مرکزی مرکز عالمدن برجانبه میل وخروج ایله تقدیر اولنان فلک حاملدر فلک ثالثی
فلک حامل جرمنده مرکوز وسطحی سطحلرینه مماس فلک تدویردرکه کوکب زهره فلک
مرقومک ثخننده مرکوزدر فلک مرقومک حسب حالی ووضع وهیئتی امثالی اولان علویتن
اشکالندن ظاهر وبدیدار اولمغله تفصیل حالی طی اولنوب دیکران ایچون وضع اولنان شکل
ایله اکتفا اولنمشدر بعد هذا افلاک ثانی که فلک عطارددر فلک مرقومک وضع وهیئتی اجزا
جهتیله افلاک سائره یه نوعا مخالف اولمغله تفصیل حالی وتسطیح جسم وهیئتی افراد با لبیان
قلنوب اهل هیئت وارباب حکمت عطارد ایچون ارضه شامل اوچ عدد فلک کبیر وارضه غیر
شامل برفلک صغیر اثبات ایدوب بحسب الرؤیه اختلاف آلود احوالی افلاک چهارکانه
مرقومه تعیینیله حسن نظام وصورت انتظام کوستروب مربوط ومضبوط اولدی فلک اولی
فلک ممثلدرکه قطبلری منطقه ده حرکتده فلک البروجه مماثل واکا مشابه اولدوغی ایچون ممثل
دیمشلردر فلک مرقوم ممثلات سائره کبی ارضه شامل مرکزی مرکز عالم ایکی سطح متوازی
برله محاط برجرم کریدر سطح اعلاسی فوقنده اولان فلک زهره نک سطح اسفلنه وسطح
اسفلی تحتنده اولان فلک قمرک سطح اعلی سنه مماسدر بعده فلک مدیردرکه ذکری آتی ایکی
فلک خارج المرکزک اولی وثانی یی حاوی وافلاک چهارکانه عطاردک ایکنجیسیدر فلک مرقوم
مارالذکر خارج المرکز ثانی محوینک مرکزنی ادار ایتدوکی ایچون کندوسنه مدیر دیدیلر ورسم
مشروح وطرز وطور معهود اوزره خارجة المراکز اولان افلاک سائره ممثلاتک ثخننده جایکیر

گبی اشبو فلك مدیر دخی ممثلنك ثخنی داخلنده مقام طوتمشدر بر حیثیت ایله كه مدیرك سطح
محدبی ممثلك سطح محدبنه اوج ایله مسمی وتجزی قبول ایتمز قابل اشارت حسیه بنهماده
مشترك كه بر نقطه ده تماس ایتمشلردر فلك مدیر مرقومك سطح مقعری ممثل سابق البیانك سطح
مقعرینه قابل اشارت حسیه تجزی قبول ایتمز بنهماده مشترك كه حضیض نامیله مسمی بر
نقطه ده تماس ایتمشدر فلك مرقومك مركزی محلنده بیان اولندوغی وجه اوزره مركز عالمدن
خارجدر بعد هذا ایكی خارج المركزك ثانیسی یعنی عطاردك فلك ثالثی كه خارج اول اولوب حامل
مركز تدویر اولان فلك مدیری محویدر و مدیر ممثلنك ثخننده اولدوغی وجه اوزره بو دخی
مدیرك جرمنده مركوزدر و حاملك سطح محدبی مدیرك سطح محدبنه اوج ایله مسمی نقطه ده
مماسدر حاملك سطح مقعری مدیرك سطح مقعرینه حضیض تعبیر اولنور نقطه ده
مماسدر و حاملك مركزی مدیرك مركزندن خارجدر كه مقدار میل وخروج محلنده بیان
اولنمشدر بعد هذا افلاك تدویردر كه عطاردك فلك رابعیدر و فلك تدویر ارضه غیر شامل
بر فلك صغیردر و حاملك ثخننده یعنی ایكی سطحی میاننده بر طرز ایله مركوزدر كه تدویرك
قطری حاملك ثخننه مساوی اولوب تدویرك سطحی حاملك سطحنه زیر و بالاده مماس
اولمشدر وكوكب عطارد كه بر جرم كرئ مصمتدر رسم معدود و مرارا شرح واشارت
اولندوغی طرز و طور معهود اوزره تدویرك ثخننده مركوزدر فعلی هذا افلاك عطارد بو كونه وضع
وترتیب وتجزیه برله بر شكل وهیئته افراغ اولنوب صورت تمام اولدقده فلك عطارده
اوج وایكی حضیض ظهور ایدر كه بری ممثلدن جزء كبی اولدوغی ایچون اوج ممثلی وبری
مدیردن جزء كبی اولدوغی ایچون اوج مدیری دیرلر وحضیض ممثلی ومدیری دخی بوكا قیاس
اوزره در وكذلك ایكی خارج المركزك دورت متمماتی اولوب اثنان للمدیر من الممثل واثنان
للحامل من المدیر دیرلر بعد هذا افلاك اول كه فلك قمردر فلك مرقومك دخی فلك كلیسی اجزای
مختلفه یه تجزی تقریبیله شكل وهیئتی امثالی اولان سیارۀ سائره افلاكنه نوعا مغایر شكل
وصورتده رونما اولمغله تحریر و تسطیری افراداً بالبیان قلندی پس فلك قمر دخی دورت عدد
فلكه مشتمل اولوب ایكی اولكیلرك مركزی مركز عالمدر واوچنجیسی خارج المركزدر
وتدویری حاملدر دوردنجی فلك تدویردر پس كرۀ عالم ایله متحد المركز اولان ایكی
فلكك اولی كه ثانی یی محیطدر محیطنده موجود نقطۀ جوزهردن وفلك البروجه مشابهتدن
جوزهر وممثل ناملریله شهرتیاب اولمشدر فلك مرقومك سطح محدبی فوقنده اولان
فلك عطاردك سطح مقعرینه و سطح مقعری كند و افلاككندن فلك ثانینك محدبنه مماسدر
ایكی اولكیلرك ثانیسی كه مخاطدر منطقه سی منطقة البروجدن وممثل دائره سندن بر جانبه
میل ایتدوكی ایچون فلك مائل اسمیله تسمیه اولنمشدر وبو فلك مائل جوزهرك جوفنده یعنی
سطح ادناسنك داخلنده قرار ایدوب سطح محدبی فلك اولك مقعرینه سطح مقعری عناصر
اربعه دن كرۀ ناره مماسدر فلك ثالثی فلك حاملدر كه رسم معهود اوزره مائلك ثخننده در

ومرکزی مرکز عالمدن خارجدر فلك رابعی تدویردرکه فلك حاملك جرمنده مرکوزدر وکوکب
قمر دخی برجرم کری مصمت اولوب کواکب سائره سیاره کبی رسم سابق اوزره ثخن تدویرده
مرکوزدر فعلی هذا ممثل ومائل وحامل وتدویر دورت عدد افلاکیله فلك قمر متهیئ
اولدوغی هیئت ظاهر اولوب مجسمات رسم وتسطیح اولنه کلدوکی وجه اوزره بالمعاینه محسوس
ومشهود اولمق ایچون هیئت فلك قمر بو محلده رسم وتصویر اولندی پس علمای هیئتدن
مذهب اوله تابع اولان اصحاب تجسیم افلاك ذکرنده مسائلی دلائلدن تجریده تحاول برله وجه
محرر اوزره افلاکی اجسامیله ذکره محتاج اولدیلر وبو اعتبار ایله علم مرقومه هیئت مجسمه
دیدیلر وتقریر اولندوغی اوزره عدد افلاك یکرمی دورت اولمق اوزره تعیین واعتبار
ایتدیلر که انلر فلك اعظم فلك ثوابت وشمسك ایکی فلکی علوییننك وزهره نك اوچر عطارد
وقمرك دوردر فلکلریدرکه اشکال وصوری بالاده رسم وتصویر اولندی اما صاحب مجسطی
وانك توابعی وجمهور مهندسین افلاك ذکرنده دوائر ایله اکتفا ایدوب احوال فلکیاتده
اقامت دلائل واجرای براهین ایچون بو مقدار کافیدر دیمشلردر وبو اعتبار ایله علم مرقومه هیئت
غیر مجسمه دینلوب فلك تاسع ایله فلك ثامن ایچون ایکی دائره متقاطعتین ذکر ایتمشلردرکه
انلر اول فلکلرك منطقه لریدر وشمس ایچون دخی ایکی دائره ذکر ایتمشلردرکه بری ممثل وبری
خارج المرکزدن عبارتدر وانلر بر نقطه ده تماس ایتمشلردرکه اول اوجدر وبو اول رأیله درکه
شمس ایچون تدویر اولمیه اما تدویره قائل اولانلر اوچ دائره ذکر ایدرلر بری حامل
موافق المرکز وبری دخی حامل خارج المرکزدرکه بونلر متقاطعلردر وبری دخی دائره تدویردر
اول دخی شول وجهله درکه مرکزی محیط حامله منطبق ومحیطی خارج المرکزه مماسدر
وکواکب علویه وزهره نك هر بری ایچون بشر دائره ذکر ایتمشلردرکه انلر دائره ممثل ومائل
وحامل ومعدل المسیردر واول حامل ایله متقاطعدر وبری دخی دائره تدویردرکه مرکزی
حاملك محیطنه منطبقدر وقمر ایچون دورت دائره ذکر ایتمشلردر بری ممثل وبری مائلدرکه
انلر متقاطعلردر وبری دخی حاملدرکه نقطه اوجده مائله مماسدر وبری دخی دائره تدویردر
واول شول وجهله درکه مرکزی حاملك محیطنه منطبقدر وقمر ایچون جمهور حامل مرکز حامل
ذکر ایتمامشلردر زیرا که مائل حکمنده در اما بعضیلر ذکر ایتمشلردر وعطارد ایچون التی
دائره ذکر ایتمشلردر انلر ممثل ومائل وحامل ومعدل المسیر وتدویر وحامل مرکز حاملدر
مدیری ذکر ایتمامشلردر زیرا که حامل مرکز حامل انك قائم مقامیدر وبعضیلر انی دخی
ذکر ایتمشلردر شول وجهله که مائله مماسدر پس جمهور مهندسین یاننده که افلاك ذکرنده
دوائر اوزرینه اقتصار ایتمشلردر واتوزدورت فلکدر شمس ایچون تدویر اولمادیغی تقدیرجه
والا اوتوز بش اولور اما قمر ایچون حامل مرکز حامل وعطارد ایچون مدیر ذکر ایدنلر یاننده
وتوزیدی اولور ومجسمه یاننده ایکی اصل اوزرینه دخی یعنی شمس ایچون کرك تدویر اولسون
ارك اولماسون یکرمی دورتدر ولکن حرکات ضبطی ایچون مجسمه دخی ینه بعض افلاکه

محتاج

محتاج اولورلرچون اصحاب تجسيمك رأيلرينه كوره اشكال افلاك ايراد اولندى افلاكك بسط
اولنمسى ايچون دوائر اوزره اقتصار ايدنلره كوره دخى مهندسلرك رسم ايلدكلرى صور افلاك
بو محلده ضم والحاق اولندى مذهب ثانى سابقا تقرير واجمالا اشارت وتحرير اولندوغى
اوزره علم حكمت اربابى وفن هيئت اصحابى اولان حكماى پيشين وپسين دقت ايله كرات
اجرام اثيريه واجسام عنصريه دن مؤلف وملفف طوب عالمك هيئتنى وكيفيت ترتيب
واوضاعنى وحركات وسكناتلرى احوالنى كشف وبيان ايلدكلرنده مذاهب مختلفه يه
ذهاب ايله فرق ثلاثه يه متفرق اولمشلردى مذهب اولى اختيار ايدن فرقه نك هيئت عالمه
دائر رأى رزين اصابت قرينلرى تنقيح اولنوب ثبت سلك سطور قلندى مذهب ثانيه
ميل ورغبت ايدن فرقهٔ حكما شمس منير مركز جميع اولمق اوزره حاق وسط عالمى قرارگاه
ايدينوب ارض ايچون حول شمسده دوران وحركت وسماوات ده آرام وسكونت وقوعى ظنيله
دعوالرينه استحكام ورأيلرينه نظام سوداسيله بو واديده تكاپو وبو طريقده جست وجو ايله
كرهٔ عالمك حاوى اولدوغى اجرام علويه واجسام سفليه نك كيفيت احوالنه دائر اقوال و
آرالرينى افراغ ايلدكلرى صورت بودركه ذكر اولنور ولكن غفلت اولنميه كه امر مزبور امور
اعتقاديه دن ولوازم خلقيه دن اولمدوغى مرارا وكرارا اشارت وبو محلده ايراد اولنمق لازمهٔ
حالدن اولميوب بلكه مستدرك ومستهجن عد اولنور ايكن مجرد فرقهٔ مرقومه نك رأيى اجمالا
تنقيح وتقرير وقيد تحرير اولنوب اقوال وآرالرينى تفهيم وظاهرده اراءت ومشاهده ملاحظه لريله
اجرام واجساملك كيفيتلرينه دائر طرح وتسطيح ايلدكلرى صور واشكال دخى الحاق اولندى
تا كم ميدان بى پايان فضل عرفان شجيعلرى وصحراى فسيحت الفضاى علوم ومعارف
آشنالرى الحاصل ارباب كمال ودقت واصحاب حميت وغيرت اولان فضلاى عصر
بعد الاطلاع بو رأيه اعتراض وحكيمانه وضع وحركت بر له سوق براهين واضحه واحضار ادلهٔ
قويه بر له بناى آراى نافرجاملرينى هدمه همت ييوروب كاركاهده خارج سطورده وسعت اوزره
بو مطلوبك حصولنه وسيله اولمق اميديله ترك اولنان بياض يرلره محل بمحل حاشيه لر يازوب
مذهب اوله شهرت وتقويت وبو كتاب مستطابه زيب وزينت ويره لر واگرچه بو مذهب
عاطله حكماى اسلام جانبلرندن دخى اعتراض بر وقتده خالى اولميوب قول ناشايسته لرى
نه وجهله منع ورد وسندلرى نه شكل وصورت ايله ابطال اولنديغى كتب هيئتده مسطور
ومصرحدر ولكن هرچند كه عاطل وباطل ايسه ده مذهب قديم ورأى عتيق حكما اولمغله
هر عصر وزمانده مائل وراغبى وحارس وحاميسى بولنوب بو رأى تأييد سوداسى وتقويه
هواسى غيرتيله كتب ورسائل وافره دخى تأليف وتدوين اولنمشدر انجق اول كتبك فحواسى
بو محلده تقرير وتحرير اولنمق تطويل بلا طائله مؤدى اولمغله تفصيلدن كف زبان قلم
قلنوب اجمال واقتصار اوزره ايرادى مراد اولنمغله بو مطلوبه وصوله كفايت ايدر مأموليله ملل
مسيحيه حكماسى ميانده قريب العهد اولان پورقوچيوش نام حكيم ومصنف علم حكمتده

متقدمین ومتأخرینك رأیلرینی حاوی اولمق ایچون جمع وتألیف ایلدوکی کتابك جلد ثالثنك
باب ثالثنده عالم جسمانینك کیفیت احوالنه شامل مذاهب ثلاثه اصحابنك اقوال وآرالرینی
تلخیص ایدوب اولا قدیم الایامدن تازمانه کلنجه بومذهب عاطلك مائللری وبوطرز
وطوره ناهموارك قائللری کیملر ایدوکنی اشارت وبیان ثانیا مذهب مزبوره کوره هیئت عالم
وترتیب اجرام واجسام وکیفیت حرکت وسکونت بحثلرینه دائر رأیلرینی تنقیح وتبیین
وظاهرده تفهیم ایچون هیئت عالمك اشکالنی رأیلرینه مطابق رسم وتصویر ثالثا بومذهب
اربابنك اقوال وآرالرینی اعطال وابطال ایچون مخالفلری جانبندن وقوع بولان اعتراض وسوق
اولنان ادله واسوله واجوبه یی جمع ایتمکله بومحلده کتاب مزبورك باب ثالثی ترجمه اولنوب
اشکالی دخی نقل اولندیکه عبارتك مآل ومفادی بودر تازمان قدیمدن بووقته کلنجه سالك
سنین وازمنه ده منسلك قرونك جمله سنده حرکت ارضه قائل اولان رأیك قائلی منقطع
ومعدوم اولمیوب هرآنده روی زمینده میان انامده بومذهب حمایه ایدیجیدن خالی
اولمامشدر دیو معتبراتده مسطور ومصرحدر حتی سردفتر طائفهٔ مشائین اولان
ارسطوتلس کتب مفصله سنده تحقیقله روایت ایتمشدرکه اولا فیثاغورس واتباعی بورأیه
ذاهب اولوب رأیلرینه کوره ناردن عبارت اولان آفتاب عالمنا بی جملهٔ عناصرك اکملی
وجمیع اجرام واجسامك مرکزی اولمق اوزره تا حاق وسط عالمده محاط وساکن وضع وارضی
انك حولنده کویا سیاره دن بربنی حرکت ایتدرمشلردر وخفی اولمیه که بوقولینه
ارسطوتلسك فیثاغورس ایله اتباعندن روایت ایلدوکی اخرقولنه که اجرام اثیریه حرکت
ایدرلر وحرکتلریله یك زباندن جاری برنغمهٔ موزونه ودورانده مطرد الاطوار برمنظوم آهنك
احداث ایدرلر سوزیدر منافض ومخالف دکلدر زیرا فیثاغورس ایله اتباعنك عندنده
ارض دخی سیاره دن معدود برکوکب وامثالی کبی صاحب حرکت اولمغله افلاك سائره معیتله
کندویه مخصوص حرکتلرده حسن نظام وترتیب بالانتظامی محکم حفظ ایدردیمك اولور
وبومحلده یك زبان افلاکدن صادر اولان نغمهٔ موزونه ودورانده حاصل مطرد ومنظوم
آهنك مجرد حرکتده حسن نظام وترتیبك حفظندن کنایه در ارشمدسك روایتنه کوره
ارستارخوس نام حکیم دخی حرکت ارضده فیثاغورسه مرافقت ایتمشدر و پولتارخوسك
روایتنه کوره دیکر ارستارخوس نام حکیم قلهآنتش شامی نام حکیم حقنده زعم ایلدی که حکیم
مزبور دخی بورأیه ذاهب اولوب نظر برله مشاهده قلدوغی اوضاع وعلایم سماویه دن
فلکیاتك سکونینه وارضك برآرقوری دائره اوزره دوراندن غیری کندو محوری اوزره دخی
حرکت ایلدوکنه ذاهب اولمش اوله حتی حکیم مرقومك حقنده طائفهٔ یوناندن بربلوك ناس
بوکونه سوء ظن ایله دین وآیین مسیحیانه مخالفت ایتدی وخوارج نصارادن اولدی دیو
طعن وتشنیع ایتدیلر وشعرای لاتین بومادده یه دائر ظریفانه ابیات واشعار انشاد ومضامیننده
ارضی ناسزا آرا ایله همدم وخرامان اولمامش رفاقتلریله سیر وسفره عزیمت وهنوز عشاقلك

نیل

نیل دراغوشنه میل ورغبت ایتمامش مقام بکارتده ثابت قدم ومکان عفتده راسخ الدم بر
باکرهٔ مخدره یه تشبیه ایدوب بوکونه مذاق ومزایا برله حکیم مرقومی هجو ایدوب طعن
طاشلرین اوردیلر بوسببدن درکه ساده دل اولان عوام ناسك عقل وادراکنه مخالف
وکوردیکنه مغایر ارضك دائرهٔ مستدیره اوزره شمسك حولنده حرکتنه قائل اولنلره اجناس
ناس کمال برودت وبغض وخشونت ایدوب بومقوله لره معتزلهٔ دین وخوارج آیین نصاری
دیرلردی لکن بوجمله برله متأخرینك ایامنه کلنجه یه دکن تعداد اولنمقدن بیرون قدما
بو رأیه تابع اولوب پولنارخوش نام مورخك تصریح ایلدوکی اوزره افلاطون دخی اواخر
عمرنده بو رأیه قائل اولمشدر حتی بعضیلری صوامع وبیوت طرح وتأسیس ایلدکلرنده
رأیلرینه کوره هیئت عالم ترتیبنه تقلید برله ضیاء نار دوردن ابنیه نی تماما انارة ایتمك ایچون
وسط بیوت وصوامعده وضع برله نار وچراغ ایقاد واشعال ایتمشلردر فعلی هذا تطاول
ادوار وکرور دهور واعصار برله امرارصد متوالی اولوب احوال فلکیات ضبطنه تقید
باخصوص زمان متأخرینده قوانین والات رصدیه یه زیاده سیله اهتمام وتجاریب ومشاهدات
برله ضبط احوال افلاك نظام بولور اولدقچه بو رأی جدید بر مرتبه ده رواج بولدیکه اکابر
رهابیندن ملل نصارا میاننده غایت ایله معتبر ومشهور وعلمیله معروف قردنال قوزانی نام
راهب بو رأیه میل کوستروب تتبع وکمال تعصب وتصلب ایله متصف ایکن توفیقی اهتمامی
ملتزم اولدی بعده چوق پحمیوب دیارلهده تماما ریاضیاته نظر ایله زمانینك اعلم واکملی اولان
قوپرنقوش نام راهب دامن غیرتی درمیان ایدوب میلادك بیك بشیوز سنه سی تاریخندن
بیك بشیوز اوتوز سنه سنه کلنجه اوتوز سنه مدت زمانده الات رصدیه وقواعد هیئته تطبیق
ایدرك بو رأیك استحکامنه جد واهتمام ایله صرف مکنت ایتمکله اول زماندن بوآنه کلنجه یه
دکین مذهب مذکور کندوسنه نسبت اولنوب میان انامده قوپرنقوش هیئتی دینمکله شهرت
بولمشدر وبلاد اوروپاده اولان متأخرینك اکثری قبول ایتمشدر باخصوص که متأخرین
مذکورینك اشهری واشبهی اولان قارتزیوش نام حکیم فلسفهٔ جدیده سنده اختراع ایلدکی
بعض قواعد جدیده وجهده سیله بو رأیه تقویت ویردوکندن اوتوری کندوسنه نسبت
اولنوب خلق ارا سنده قارتزیوش هیئتی عنوانیله دخی شایع اولمشدر معلوم اوله که بو هیئت
جدیده نك نمونه سی اوله جق مرتبه ده تحریر وتنقیحی دخی بو یله در یعنی مقدما ذکر اولندوغی
اوزره شمس منیر کویا بر کوکب ثابت تا حاق وسط عالمده مرکز اولمق اوزره
محاط وضع اولنور بعده شمسه قریب اولوب جرم شمسی حاوی اولان فلك ویا تعبیرلرینه کوره
دائرهٔ عطارد دائره سید رکه کوکب عطارد شمسك حولنده سیر ودور ایدوب دائره سنی
تماما اوچ آیده قطع ایدر بعده عطاردك دائره سنی احاطه ایدن زهره دائره سید رکه کوکب
مرقوم دائرهٔ مرقومه یی سکز آی تمامنده قطع ایدر بعده زهره دائره سنی احاطه ایدر
بر دائرهٔ واسعه اثبات اولنوب ارض عنصر ما وهوا ایله محاط اولوب کوکب مثلا اوله

وار

دائرۀ عظیمه یی تمامابر سنه ده طی ایدر و بو محللرینه دائرۀ عظیمۀ مرقومه داخلنده ارضك
جرمی حولنده قمر دائره سی تعیین اولنوب قمر دخی ارضی کند و سنه مرکز ایدنوب مثلا ثلاث
تدویرده کوکبك وضع وحرکتی ماندی قمر دخی ارضك حولنده سیر ودوراید وب کندو
دائره سنی برآیده قطع ایدر بعده مریخ دائره سی ارضك دائرۀ عظیمه سنی محیط اولوب
کوکب مریخ ایکی سنه یه قریب زمانده کند ودائره سنده دورینی تکمیل ایدر بعده دائره
مریخی احاطه ایدن دائرۀ مشتری درکه کوکب مشتری کند و سنه مخصوص دائره یی
اون ایکی سنه ده قطع ایدر بعده دائرۀ مشتری یی محیط اولان زحل دائره سیدر
وکوکب زحل کند ودائره سنی اوتوز سنه ده قطع ایدر و بونلردن غیری دائرۀ عظیمۀ ارضده
ذکر اولندوغی وجه اوزره قمر ارضی مرکز ایدنوب حولنده دور ایلدوکی کبی دورت کوکب
مشتری یی وبش کوکب زحلی مرکز ایدنوب دوردی مشتری اطرافنده وبشی زحل حولنده
جولان ودوران ایدرلر کواکب مرقومه متأخرین زماننده رصد اولنوب اسماء جدیده ایله
تسمیه و بونلره قمرجکلر لفظی دخی اطلاق ایلمشلردر بو جمله دن صکره دائرۀ مرقومه نك
جمله سنی احاطه ایلین فلك ویاخود تعبیرلرینه کوره دائره دائرۀ ثوابتدر دائرۀ مرقومه نك
فضای واسع الفضاسی لایعد ولایحصی کواکب ثابته ایله مزین اولوب قارتزیوسك رأینه کوره
ثوابت مرقومه دن هر بری عظیم الجرم برشمس منیر ماندی تصور اولنوب بو رأی جدیده
کوره مرکز عالمده موضوع ومحاط آفتاب عالمتاب بیاننده ذکری سبقت ایلدوکی طور
وطرز اوزره ثوابتدن هر برینك جرمی حولنده نیچه نیچه کواکب جولان ودوران اوزره اولدقلری
خیال اولنسه جائزدر رأی مرقومه کوره هیئت عالمك تخیلی ایچون وضع اولنان شکل بو محلده
رسم اولندی مخفی اولمیه که بو رأی جدیده کوره اولا ارض کند و دائرۀ عظیمه سنده
غربدن شرقه حرکت ودائرة البروجی بهر یوم ترتیب اوزره قطع ایدرك سیر ودور ایدرو سنه
تمامنده دورینی تمام ایدر ثانیا ارض غربدن شرقه حرکت سنویه ایله حرکت ایلدیکندن
ماعدا کند و محوری اوزرنده حرکت ودور ایدوب بهر یوم دورینی تمام ایدر و تبدل لیل ونهار
واسطۀ ارضك بو حرکتنه لازم کلور فعلی هذا ارض حرکت یومیه ایله غربدن شرقه
حرکت ایدر اولمغله بزه نسبت شمس و بالجمله کواکب حرکت یومیه ایله شرقدن غربه حرکت
ایدرکورینور ارضك بو کونه حرکتلرینه مثال بودرکه صحیحة الاستدارة برکرۀ مجسمه بر صحرای
مستوی السطحه القا اولنوب مدحرجه فرض اولنسه کرۀ مرقومه سطح مذکورك طولا
میدانی تماما طی ایدنجیه دکن کند و محوری اوزره دولانوب دوردن خالی اولمدوغی کبی ارض
دخی کند ودائرۀ عظیمه سنده غربدن شرقه حرکت وسیر ایله دائرة البروجك میدانی
تماميله قطع ایدنجه یه دك کند و محوری اوزره ومرکزی حولنده مدام دونوب دوراید کده در
ایدی ارض بروج ایله شمس میاننده واقع اولوب بروجدن برینه محاذات ایدکده البته
اول وقتده شمس اول برجك مقابلی اولان برجده کورینور مثلا ارض حمل ایله شمسك بیننده

واقع اولوب حمله محاذات ایکن ابتدای اول حیننده شمس حملك مقابلی اولان میزانده کورینور
وکذلك ارض سرطانه اولدقده یعنی سرطانه محاذی اولدقده ابتدای اول وقتنده شمس
سرطانك مقابلی اولان جدیده کورینور والحاصل ارض بروج شمالیه نك برینه محاذات
ایدراولنجه ابتدای اول اثناده شمس دخی بروج شمالیه نك مقابلی اولان بروج جنوبیه نك
برنده کورینور وعکسی دخی بوکا قیاس ایله معلوم اولور وشمسك بروج شمالیه ده زیاده جه
مکث ایلمه سی ارضك بروج جنوبیه ده زیاده جه مکث ایلمه سندندر زیرا ارض بروج
جنوبیه ده حرکت ایدراولدقده مرکزندن خروج ایلیوب دائره سنی توسیع ایتمکله
بالضروره جنوبده حرکت ایدرکن زیاده جه اکلنمك اقتضا ایدر غفلت اولنمیه که بورایه
کون ارضك محوری کندی نفسنه ودائرهٔ معدل النهارك یعنی عالمك محورینه موازی وضع
اولنور زیرا اکر دائرهٔ بروجك محورینه موازات ایدیدی دائما هر یرده لیل ونهار
مساوی اولوب اصلا هیچ بروقتده وهیچ بریرده فصول اربعه نك تبدل وتعاقبی بولنمزدی ولکن
چونکه ارضك محوری محور عالمه موازی اولدیغی حیثیتله دائرهٔ بروجك محورندن یکرمی
اوچ بچق درجه تباعد ایلر وبروجك سطحنه بروجهله میل ایدرکه انکله التمش التی درجه
اوتوز دقیقه زاویه سنی احداث ایلر وچونکه محور عالمه اولان موازاتنی دائما حفظ ایدرك
هرآنده فلکك بر معین ومخصوص ومحسوس اولان طرفنه متوجه اولورق تحویل ایلر ابتدای
اقتضای اکر ارض حرکهٔ سنویه سیله شمسك اطرافنی دوراید راولدقچه فصوللك تعاکسی
ازمنهٔ معینه ده رجعت وعودت ایدرکه بونلر ینه قوپرنقوسك رأیی اوزره اختراع اولنان
کرهٔ مجسمه ده معاینه اولنور واشبو شکل مسطحده دخی فی الجمله تخیل اولنه بیلور
فرض ایدرزکه کرهٔ ثوابت ب ح د ی دائره سی اولسون وارضك حرکهٔ سنویه سیله
قطع ایلدوکی دائرهٔ شمسیه سی وك آ ه دائره سی اولسون وبو دائره نك تاحاق وسطنده
شمس وضع اولنسون ایمدی دیرزکه مثلا فصل صیف ایرشدکده یعنی شمس سرطانده
کورنوب وارض سرطانك مقابلی اولان جدی یه محاذات ایلدکده ارض ك نقطه سنده وضع
اولنوب انك یعنی ارضك محوری اولان س م خطی محور عالمه موازی اولور ویکرمی اوج
درجه واوتوز دقیقه محور بروجدن تباعد ایلیوب ارضك دائرهٔ سنویه سنك سطحنه
التمش یدی بچق درجه سنده کی ب ك ه زاویه سی عندنده میل ایدر وبو صورتده شعاع شمس
ارضه عمود اولمق اوزره واصل اولور یعنی مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایلیان شعاع سطح
ارضه دائرهٔ معدل النهار ارضی ده واصل اولمیوب بلکه مدار سرطانده یکرمی اوج درجه
واوتوز دقیقه معدل النهاردن قطب شمالی جانبنه طوغری بعید اولمق اوزره واصل اولور
وبویله اولنجه قطب شمالی طرفنده واقع اولان نصف کرهٔ ارضی تنویر ایدوب قطب جنوبی
طرفنی بتمامه ترك ایدر وبعده ارض فصل خزانك ابتداسنده آ نقطه سنه انتقال ایلر
وبو تقدیرجه دخی س م خطی که محور ارضدر کندی نفسنه ومحور عالمه موازات

اوزره قالورو بو وقتده ارض حمله محاذی اولوب شمس میزانده کورنمکله مرکز شمسدن مرکز
ارضه خروج ایلین شعاع که محور عالمه عمود اولور سطح ارضه دائرهٔ معدل النهارك اول میزان
اعتبار اولنان نقطه سنده واصل اولور وایکی بیله قطبك طرفلرنده اولان ایکی بیله نصف
کرهٔ ارضه مساوات اوزره منبسط اولور وبعده اول فصل شتا ایرشوب ارض م
نقطه سنه وارد قلده بو حینده دخی س م محورنك موازاتی کما کان علی حاله باقی قالوب شعاع
شمس مدارجدی ارضی ده عموداً سطح ارضه واصل اولمغله قطب جنوبی طرفنده کی نصف
کرهٔ ارضی تنویر ایدوب قطب شمالی جانبنده واقع اولان نصف آخرنی ترك ایلر وبعده اول
فصل بهارده ارض حرکتْ سنویه سیله ونقطه سنه وارد قلده یعنی اول میزانه واصل اولدقده
شمس اول وقتده حملده کورینور مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایدن شعاع سطح ارضه
معدل النهارك ابتداء حملده واقع اولان نقطه سنده واصل اولوب بو صورتده دخی ایکی بیله
قطبك طرفلرینه مساوات اوزره نور پاش اولور ولکن چونکه بو تقدیرجه ارضك منور
اولان طرفی شمسه ناظر اولور البته بزلره که خارج شکل مرسومده واقع اولمشز درظاهر
ونمایان اولمازپس قوپ نقوش هیئتنه کورن تبدل واختلاف امتدادلیل ونهار وتفرق
وتعاقب فصول اربعه اشبو تفصیل اولنان طریق ایله در خفی اولمیه که چونکه ارضك
دائرهٔ سنویه سنه موازی اولان دائرهٔ ثوابتك مثلا ب ج قطعه سی ویاخود د ی
قطعه سی بیزه بغایت بعید اولدوغندن بر نقطه قدر کورینور البته لازم کلورکه محور ارض
کندی دائرهٔ عظیمه سنك هرقنغی نقطه سنده بولنورسه عالمك یعنی دائرهٔ ثوابتك دائما
بعینه برنقطه سنه متوجه اوله وقطب ارضی نك ارتفاعی ویوکسکلکی دائما بعینه برجانبه
وفوق رأسمزده اولان بعینه برکوکبه وبرمقداره نظر ایله ظاهر اوله هرنقدرکه ارض فی الحقیقه
دائرهٔ بروجده یعنی کندی دائرهٔ عظیمه سنده کی حرکتْ سنویه سیله کاه اوکوکبه وکاه بوکوکبه
وکاه جنوبه وکاه شماله زیاده قریب اولورسه ده حال بوکه بیزدن پك بعید اولان دائرهٔ ثوابته
قیاس ایله دائرهٔ عظیمهٔ ارض که انی ارض حرکتْ سنویه سیله رسم ایلر برنقطه قدر کلور وقوت
وقدرت الهیه ده نهایت تعیین ایلمکه اجتسار ایلین کمسنه لرك عندنده امر مزبور زیاده سیله
بعید وغریب ایسه ده امعان نظر برله ملاحظه اولنسه فی نفس الامر مستبعد دکلدر وغفلت
اولنمیدکه بورأیك اقتضاسی اولان حرکتْ ارضی استبعاد ایلیوب قبول ایتمینلره فکر وملاحظه
ایلمك لابد ولازمدرکه بطلمیوس رأینه کورن دخی بوندن زیاده نیجه امور مستبعده لازم
کلورکه جمله دن بری محرك اولك یعنی فلك اطلسك کمال وسعت وعظمتیله اول عجیب وغریب
سرعتی درکه انکله بهریوم شرقدن غربه اولان دورنی تکمیل ایدر وبری دخی فلك اطلسك
یکرمی دورت ساعت مدتیله دروننده محاط اولان افلاکك حرکتلری وحرکتلرنده اولان
سرعتلریدرکه هربری فلك اطلسه مخالفت ایدرك کندی مقتضای طبیعتلریله غربدن شرقه
حرکت ایلرکن ینه فلك اطلسه متابعتله بهریوم شرقدن غربه حرکت ایدرلر وبرآتیلان

تفنكلع

تفنك قورشننه بولنان سرعتدن بو حركتلرده كى سرعت اوچ يوز بيك وياخود دورت
يوز بيك قات زياده وشديددر امدى بو رأيه ذهاب ايدنلر ديرلركه شكلى كرى اولمغله حركته
زياده سيله مستعد اولان جرم صغير ارضك شمس اطرافنى دورايلمه سى قتى چوق مرتبه
آساندر اول جرمى كبير اولوب سطح محدبنك شكلى هنوز دخى معلوم اولميان فلك اطلسك
وسائر افلاكك بينه كندولرينه نسبتله بر حبه و بر نقطه قدر اولان ارضك حولنده طيران
ايتملرندن خفى اولميه كه بو رأيه ذهاب ايدنلر كه ديرلر ارض كندى دائرهٔ عظيمهٔ سنويه سنده
حركت ايدر اولدقچه محورى دائما موازات مذكوره سنى حفظ ايلر اويله ديمك دكلدركه محور
ارض اصلا بر وقتده وهيچ بر وجهله وضعنى تبديل ايلميه زيرا بو رأى صاحبلرى عندنده محور
ارض دخى بر كونه بغايت بطى اولان حركتله متصف اولوركه يكرمى بش بيك سكز يوز
اون التى سنهٔ قبطيه ده قطب دائرهٔ بروج حولنده بر دائره رسم ايدركه نصف قطرى يكرمى
اوچ درجه وقرق دقيقه اولور وارضك بو حركتندن بالضروره لازم كلوركه دائرهٔ بروج ايله
دائرهٔ معدل النهارك محل تقاطعلرى كه نقطهٔ مساوات ليل ونهاردر توالئ بروجك خلافنجه
يعنى شرقدن غربه اولورجه سنه انتقال ايليه وبوندن اوتورى بو حركته تقدم مساوات
ليل ونهار اسمنى ويرمشلردر وارضك بو حركتندن نشأت ايتمشدر كواكب ثابته نك
توالئ بروجه كوره يعنى غربدن شرقه اولان حركتلرينك ظهورى ونقطهٔ مساوات ليل ونهاردن
شرقه طوغرى اولان اختلافات بعدلرينك اشكاره اولمه سى وبو دخى معلوم اوله كه محور ارضك
بو حركتى نسق واحد اوزره اولميوب مشوش بولنمشدر زيرا تموقهارده نك كوندن بطلميوسه
كلنجيه دك كواكب ثابته نك حركتلرى ترتيب بر وجه كوره اولمق اوزره هر يوز سنه ده بر درجه
قدر مشاهده اولنمشدر و بطلميوسدن البانكنيه كلنجيه دك هر التمش التى سنه ده بر درجه
مقدارى معاينه اولنمشدر وشمدى بو وقتده تيقهونك رصدينه كوره هر يتمش سنه ده
بر درجه اولوركه بو تقديرجه يوليانوسك سنه سيله يكرمى بش بيك سكز يوز اون التى سنه ده
دورينى تمامًا تكميل ايدر ورلچيولشك رصدينه كوره هر يتمش ايكى سنه ده بر درجه
اولوركه بو صورتده كينه يوليانوسك سنه سيله يكرمى بش بيك طقوز يوز يكرمى سنه ده
ادوره سنى اتمام ايلر امدى حد ذاتلرنده كواكب ثابته نك ثبات وسكونلرى على حاله طوررکن
دخى بينه بادى رأيه نظر ايله اولان حركتلرينك مشوش واقع اولمسيچون قوپرنقوش حقيقة
تشويش ولامساواتى اشبو تقدم مساوات ليل ونهار تسميه اولنان حركتده تخيل ايتمشدركه
بو تشويش ولامساوات بيك يدى يوز اون يدى سنهٔ قبطيه ده تمام اولور ولكن چونكه
تيچيس والفونيس نام راصدان دائرهٔ بروجده ميل كلى نك تشويش واختلالينى دخى
مشاهده ايدبلركه بو تشويش واختلال تقدم مساوات ليل ونهارك تشويشى زمانك
ضعفنده يعنى اوچ بيك دورت يوز اوتوز دورت سنهٔ قبطيه ده تمام اولور قوپرنقوش بو مشكلى
تسهيل ايچون ارضك قطبلرينك حركتلرنده تشويش واختلالى تعيين ايلدى و بويله

تخییل ایدرزکه محور ارض شمالدن جنوبه وینه جنوبدن شماله یالکز یکرمی دورت دقیقه
وشرقدن غربه وینه غربدن شرقه ایکیشر درجه ویکرمیشر دقیقه حرکت ایدر واوبله که
محور ارضك اوجی بومقوله بوکوك وصارمشق حرکتله بر بوکوك وصارمشق
دائره یی احداث ایلر تقدم مساوات لیل ونهارك تشویشی زمانك ضعفنده ودائرهٔ
بروجده واقع اولان میل کلیده کی تشویشك برمدتنده اشبو اعدادك ترتیبی اوزره
١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ کدشکلدن معاینه اولنور وبوله اولنجه محور ارض یکرمی
بش بیك سکز یوز اون التی سنه ده ترتیب بروجك خلافی اوزره حرکت ودورایتمکله اشبو یدی
قطعه دن وبلکه دخی زیاده دن مرکب اولان دائرهٔ قطب دائرهٔ بروج حولنده تمام ارسم اولنور
وبو دخی معلوم اوله که کواکب سیاره ده واقع اولان اقامت واستقامت ورجعتی بورأیه کوره
بطلمیوسك تعیین ایلدوکی تدویره محتاج اولمقسزن بغایت سهولتله فهم وتخییل ممکندر
زیرا ذکر اولنان اقامت واستقامت ورجعت همان انجق بزم رؤیتمزه کوره اولوب امور
محققهٔ خارجیه دن دکلدر شویله که همان انجق برده بولنوب کواکب مذکوره یه نظر ایدر
اولدوغمزده بیزه کورنورکه کاه اقامتله وکاه استقامتله وکاهیجه دخی رجعتله متصف اوله لر
والا فرضا مرکز اولان شمسده بولنور اولیدق قطعا کوزمزه بومقوله خیالات کورنمزدی زیرا
مقدما تصویر اولندوغی کبی عطارد ایله زهره شمسك حولنده کی دائره لرینی ارضدن اول قطع
ایدرلر وارض دخی حول شمسده اولان دائرهٔ سنویه سنی کواکب ثلاثهٔ اخردن یعنی مریخ
ومشتری وزحلدن مقدم طی ایلر وبوسببدندرکه عطارد ایله زهره کاهیجه شمس ایله ارض
آره سنده وارض ینه شمس ایله کواکب ثلاثه میاننده واقع اولورلر امدی فرض ایدرزکه
شمس آ نقطه سنده اولسون وارضك دائرهٔ سنویه سی ب ه ع ح ت ل دائره سی
اولسون مثلا دائرهٔ مریخ دخی ط د ق ر ی پ دائره سی اولسون که مریخ
بو دائره نك برقوسنی قطع ایدنجیه دك ارض کندی دائره سنده اولان دورنی تمام ایدر
وبوندن صکره دائرهٔ ثوابت م ف لا ن دائره سی اولسون پس امدی دیرزکه
ارض ل نقطه سنده وکوکب یعنی مریخ ط نقطه سنده اولدقلرنده اول وقتده کوکب یعنی
مریخ دائرهٔ ثوابتدن م نقطه سنده کورنور وبعده ارض ل نقطه سندن ب نقطه سنه
وکوکب دخی ط نقطه سندن د نقطه سنه انتقال اینسونلر اویله که ارض کوکب ایله
شمس آراسندن قریب اولمق اوزره انتقال ایدر وبو وقتده کوکب فلك ثوابتدن لا نقطه سنده
مرئی اولور امدی چونکه بوصورتده ترتیب بروجه کوره اولان حرکتنك م نقطه سندن
لا نقطه سنه تحیل ایلمه سی مشاهده اولنور استقامت دینلور وبعده چونکه ارض ب
نقطه سندن ه وکوکب د نقطه سندن ق نقطه سنه واروب کوکب بوحینده دخی
لا نقطه سنده محسوس اولور اقامت اولی حاصل اولور وبعده ارض ع نقطه سنه
وکوکب ر نقطه سنه وار اولدقلرنده که کوکب بو وقتده ف نقطه سنده معاینه اولنور

وبوسببدن

و بو سببدن ناشی ترتیب بروجك خلافنجه رجعت ایتمش كورنورا لبتده بو صورتده اولان
حركتنه رجعت تسمیه اولنور وبعده ارض چ نقطه سنه وكوكب ی نقطه سنه واصل
اولدقلرنده كه بوحینده دخی كوكب ف نقطه سنده مبصر اولور اقامت ثانیه حاصل اولور
وبعده ارض ت نقطه سنه وكوكب دخی پ نقطه سنه انتقال ایلدكلرنده كه بوحالده
كوكب ن نقطه سنده كورینور وترتیب بروجه كوره حركت ایدر استقامت دینلور
فعلی هذا كواكب ثلثهٔ علویه نك اقامت واستقامت ورجعتلری یعنی سكون واقبال
وادبارلری بومنوال اوزره درشمسدن صكره باقی قالان ایكی كوكب سفلی نك یعنی عطارد ایله
زهره نك دخی اقامت واستقامت ورجعتلرینی بوباجه تصویر ایدرزكه چونكه بوایكی كوكب
یعنی عطارد ایله زهره شمسه ارضدن زیاده قریبدرلر البتده ارضدن اسرع اولمق اوزره كندی
دائره لرینی قطع ایلدكلرندن ارض ایله شمس آره سنه توسط ایدوب كاه اقامت وكاه
استقامت وكاهیجه دخی رجعت ایدرلر كورنورامدی فرض ایده لم كه ارض كندی دائره سنده كی
ت ب چ د ی ف قوسنی قطع ایدرا ولنجیه دك مثلا عطارد كندی لا ل م ن ط
دائره سنی تمامیله طی ایلر پس امدی دیرزكه ارض ت نقطه سنده وكوكب یعنی عطارد
لا نقطه سنده اولنجه البتده كندوسی یعنی عطارد دائرهٔ ثوابتدن ه نقطه سنده كورنور
وبعده ارض ب نقطه سنه وكوكب یعنی عطارد ل نقطه سنه وارد قلرنده بووقتده كوكب
دائرهٔ ثوابتدن پ نقطه سنده مرئی اولور وچونكه بوصورتده ترتیب بروجه كوره حركت
ایدر البتده بوحركتنه استقامت دینلور ولكن چونكه كوكب م نقطه سنه وارض چ
نقطه سنه وارد قلرنده دخی ینه كوكب پ نقطه سنده مبصر اولور البتده بوحالده اقامت
اولی حاصل اولور وبعده ارض د نقطه سنه وكوكب ن نقطه سنه وارر اولد قلرنده كه
كوكب بوحینده ق نقطه سنده مشاهده اولنور البتده بووقتده ترتیب بروجك خلافنجه
رجعت ایدروبعده ارض ی نقطه سنه وكوكب ط نقطه سنه واصل اولنجه دخی چونكه
كوكب ینه ق نقطه سنده محسوس اولوراقامت ثانیه حاصل اولور وبعده ارض ف
نقطه سنه وكوكب لا نقطه سنه ایرشنجه كه بوحالده كوكبك كندوسی ع نقطه سنده
كورنور البتده چونكه بواثناده دخی ترتیب بروجه كوره حركت ایلر استقامت ایدر خفی
اولمیه كه بوتفصیلی كه عطارد حقنده تصویر ایلدك بعینه زهره حقنده دخی جریان ایدر
شوقدر واردركه بوتبدلات زهره ده سیره جك یعنی بطیجه واقع اولور چونكه زهره عطاردن
متزاید زمانده كندی دائره سنده دوراپلر ومعلوم اوله كه بوقدرجه تفصیلكه بوقرودن
بومحله كلنجیه دك تحریر وتقریر ایلدك بورأی جدیده بلكه یك قدیمه نمونه اولمغه كفایت
ایدراولمغله تقریر وتنقیحندن بومقامده ختم كلام ایلمكی مناسب كوروب شمدن صكره
بومذهبه توجه ایدن اسوله واجوبه یی تحریر وتقریرا یتمكه شروع ایدرزكه اولا بوبله اعتراض
اولنمشدركه بورأی جدید تعبیر اولنان تخیلات كتب سماویه نك قتی چوق منطوقاتنه مخالفدر

وهر شیئك حال وشانی بویله اوله اصلا بر وجهله کندوسنه رغبت والتفات اولنمغه شایسته
وحقیق دکلدر امدی بو رأی جدید تعبیر اولنان تخیلاته دخی اصلا بر وجهله رغبت والتفات
اولنمق لایق وسزا دکلدر جوابنی دخی کبراده تردید ایده رك بویله ویرمشلردر که نفس الامرده
اولمق اوزره رغبت والتفات اولنمغه شایسته وحقیق دکلدر دینلورسه هر نه قدر که مسلم
اولورسه ده قطعا فائده سی یوقدر و فرضی اولدوغی اعتبار ایله ده اصلا رغبت والتفاته
سزا دکلدر دینلورسه ممنوعدر وقارتزیوس صغراده دخی تکلم ایدرك بو منوال اوزره جواب
ایتمشدر که ارض بو مذهب جدیده کوره دخی حد ذاتنده حرکت ایله متصف اولمیوب حقیقة
متحرك اولان کندوسنی یعنی ارضی احاطه ایلیین اول ماده لینه دن اولان کردابی در وبلکه
بنه قارتزیوسك اثبات ایلدوکی بعضی قواعدك اقتضاسنجه بوقوپرنقوس رأیندن زیاده
بطلیموسك رأیی اوزره دخی ارضه حرکت ایلمك لازم کلور زیرا قارتزیوسك عندنده ارض اول
کردابی اولان ماده لینه نك اجزاء معینه سی میاننده دائما محاط اولوب همان داخل سفینه
اولان کمسنه نك سفینه ایچنده ساکن اولدوغی کبی ارض دخی ذکر اولنان ماده لینه نك اجزاء
معینه سی ایچنده دائما ساکن اولور اما بطلیموسه کوره چونکه ارضی احاطه ایدن
هوانك جزءلری هر آنده انك یعنی ارضك حولنده تجدد وتبدل ایدرك دور ایلرلر البتته بنه
قارتزیوسك حرکت حقنده سرد ایلدوکی تعریفه کوره ارض دخی حرکت ایلمك لازم کلور
و بوندن غیری بر دخی بو طرزه جواب ویرلمشدر که امور دینیه وخلقیه یه متعلق اولمدقلری
تقدیرده مجرد رؤیته کوره قتی چوق احکام کتب سماویه ده ایراد اولنمشدر ازجمله مقالات
توراتده قمره بیوك چراغ تسمیه اولندوغی واردر مع هذا که واقعه نظر ایدرا ولدوغمزده قمر کواکب
سائره دن اصغر اولدوغندن غیری نورنی دخی شمسدن احذ ایلر و بر دخی ارض دائما
ساکندر حکمی که مجلدات توراتده تصریح اولنمشدر مقصود اولان معنا ایله حق وکرچکدر
زیرا بو سوزك اول محلده اولی بویله در که نکونك بری کیدر و بری کلور بویله اولنجه تمام کلام
نکونك بری کیدر و بری کلور وارض دائما ساکندر بو سبکه افراغ اولنوب سباق وسیاق
قرینه سیله ارض دائما ساکندر دیمك ارض دائما بعینه باقی قالوب من حیث المجموع تبدل
وانقلابدن مبرادر هر نه قدر که بعضا کندوسنده فی الجمله کون وفساد واقع اولورسه ده
دیمکدر و بو معنایه ارجاع اولنور حضرت داود علیه السلامك تملنمش یعنی ارض
کندی سکونی اوزرینه یعنی پکلکی وصلابتی اوزرینه تمکن عبرانی لسانجه اولان شرحلرده بیان
اولنمشدر و یا خود محکملغی اوزرینه تمکن اسکی ترجمه ده واقع اولمشدر زیرا ارض مجموع اعتباریله
اصلا نه طاغلور ونه هبا اولور ونه کینه بر دورلو فسادی قبول ایلر و بونلره حضرت
ایوب علیه السلامك اول که تحریك ایدر ارضی کندی مکانندن وانك یعنی ارضك دیرکلری
سلکنور و صرصلنور بو سوزینه که جناب باری تعالی حضرتلرینك حقنده سویلمشدر
استناد ایله ارضك مرکز عالمده مخلوب دائما سکونت اوزره اولمسنی انکار ایدنلرده واردر

وبوندن صکره ینه قوانین رصدیه وهیئتیه تشبث اولنرق بوطرزه دخی اعتراضلر اولنمشدرکه
اکر ارض مرکز عالمدن بعید اولوب کندی دائرهٔ عظیمهٔ سنویه سنده حرکت ایدیدی مثلا
قطب شمالینك یوکسکلکی هر زمان براسلوب اوزره اولمزدی ونیجه مزده کی کوکبلر دائما ظاهر
اولمزلردی وهر وقتده فلکك برمعین نصفی منظورمز اولمزدی وبوندن غیری اوج ایله حضیض
دخی متعین اولمزلردی که بواسولده واقع اولان ملازمه لرك بیان واثبات اولنملری
قواعد مناظر وهندسه دن نبذه دار اولنلره مختفی دکلدر جوابلری دخی بوقالبه افراغ
اولنمشدرکه ارض منوال محرر اوزره حرکت ایدر اولدوغی تقدیرجه ده ینه قطب شمالی نك
یوکسکلکی هر زمان براسلوب اوزره اولور ونیجه مزدکی کوکبلر دائما ظاهر اولورلر وکرهٔ
فلکك برمعین نصفی یعنی بروج ستهٔ معینه سی تمامیله هر وقتده منظورمز اولور شوقدر
واردرکه دائما ارضك برمعین قطعه سنده ثبات واقامتده اولمز شرطدر چونکه مقدما
دیدوکمز کبی فلك ثوابت بیزدن اوقدر بعیددرکه انك یاننده ارضك دائرهٔ عظیمهٔ سنویه سی
برنقطه قدر کورنور وچونکه محور ارض محور عالم ایله دائما موازاتده در وخفی اولمیه که ذکر
اولنان احکام ثلثه یه دائما ارضك برمعین قطعه سنده ثبات واقامتده اولمزی شرط ایلدك
شوکا بناءکه قطب شمالی نك یوکسکلکی که دائما برنهج اوزره در بیزم رؤیتمزه کوره در وارضك
دائما برمعین یرنده اولدوغمز زمانده در یعنی برمعین افقی وفوق رأسمزده اولان نقطهٔ معینه یی
غایب وتبدیل ایلمدوکمز وقتده در زیرا مثلا شمالدن جنوبه طوغری ویاخود بالعکس کرهٔ
ارض اوزرنده حرکت ایلیوب مکان معینمزی وافق معینمزی وفوق رأسمزده اولان نقطهٔ
معینه یی تبدیل ایدر اولدوغمزده البته اول وقتده بیزه فلکك برباشقه قطعه سی ظاهر
اولورکه مقدما انی اصلا کورمزدك ومقدما کورر اولدوغمز قطعه سی شمدی بیزه
بالکلیه مختفی اولور وقطب مذکورك یوکسکلکی ونیجه مزده کی کوکبلر دخی متبدل اولورلر
وبوندن صکره اوج ایله حضیضك متعین اولملرینك لزومیله اولان سؤاله دخی بوباجه
مقابله اولنمشدرکه ارض دائرهٔ عظیمهٔ سنویه سنده حرکتنده ایکن دخی شمسدن بعید اولمق
وضعنی بولنجه اوج حاصل اولور وینه شمسه قریب اولمق وضعنه ایردکده حضیض پیدا اولور
وبو بعینه بطلمیوسك رأیی کبی در شوقدر واردرکه بطلمیوسه کوره بعید وقریب اولمق
وضعنه ایرمك حرکت شمسدن اولور بورأیه کوره ایسه حرکت ارضدندر وبوندن صکره
ینه دونوب بواجوبه نك مبنی سی اولان مقدمه یه اعتراض ایدر ایسکه فلك ثوابتك
بزدن تا اوقدردك بعید اولمه سی که یاننده دائرهٔ عظیمهٔ سنویهٔ ارض برنقطه قدر کورنه
اینانلمیه جق مرتبه ده مستبعد در بز دخی جواب ایدرزکه چونکه ذکر اولنان استبعاد ایله
اینانلمق برسند قوی یه مستند دکلدر ومع هذا که ذکر اولنان صغرا ایله مقصود اصلیمز
اولان نظام احوال فلك حاصل اولیور بومقوله فنلرده او مقوله استبعاد واینانلمق پك چوقده
ضرر ایتمز وبعده قواعد طبیعیاته دخی استناد اولنه رق بوسیاق اوزره اعتراضلر اولنمشدرکه

اسفل امکنه مرکز عالمدر و اسفل امکنه ده ینه اثقل اجسام که ارضدر ساکن طورملو در
و بوندن غیری اکر ارض متحرك اولیدی البته حس اولنوردی و البته ابنیه واشجار دخی
ییقلوب باش اشغه اولورلردی و اجسام ثقیله یوقرودن اشغه عمود انزول ایده مزاولورلردی
چونکه استقامتله کند وسنه وارهجق اولدقلری نقطه سطح ارض ایله معا حرکت ایده اولور
وقوشلر هوایوزنده طیران ایدن ایکن چونکه ارض لانه لرنی الوب بیله سنجه کوتوررارتق بردخی
لانه لرنی نه وجهله بوله بیلورلردی و بوندن غیری مثلا غرب جانبنه طوغری اتیلوب مدحرج
اولان بر خمپاره نك حرکتی شرق طرفنه طوغری اتیلوب مدحرج اولدوغی وقتده اولان
حرکتندن پك چوق زیاده سریع اولوردی چونکه غربه کیدرکن غربدن شرقه کلن ارضك
سطحی اکا یعنی غربه کیدن خمپاره یه قرشو کلمکله خمپاره نك سطح ارضدن طی ایلدوکی قتی
چوق اولورکه بو حال ذکر اولنان خمپاره نك شرقه طوغری کیتمه سنده یوقدر و بو اسوله نك
فردا فردا جوابلری دخی بویله درکه ارض اسفل امکنه می درد کلیدر هنوز دخی مثبت و مبین
دکلدر وارسطونك فلکیات طبیعیه ده بومطلبی اثبات ایتمك ایچون کتوردوکی دلیلنی غالله ئس
نام هیوی زیاده ذم وقدح ایلمشدرکه اول مذموم و مقدوح اولان دلیلك تحریر و تنقیحی
بویله در لاجرم ثقیللر مرکز عالمه کوتوریلوب خفیفلراندن یعنی مرکز عالمدن تبعید اولنورلر
اما ثقیللر ایسه مرکز ارضه قصد ایدوب خفیفلراندن یعنی مرکز ارضدن فرار و اجتناب
ایدرلر امدی مرکز ارض مرکز عالمدر و بو دلیلك ردی وقدحی دخی بو طرزه درکه بو دلیلده کی
کبرا که مقدم ذکر اولنان مقدمه در یا ابطال اولنور و یاخود هیچ اولمزسه کندوسنده شك
وتردد اولنور زیرا اکرچه کورپورزکه بعضی ثقیللر مرکز ارضه حرکت ایده یورلر لکن مرکز عالمه
کوتورولملری هنوز دخی نه بداهتله معلومدر ونه کینه ارسطودن مبین و مثبت اولمشدر
وبلکه جزو بحثه تأمل اولنجه بو دلیلده یعنی بوکبراده مصادره اولدوغی آشکاره اولور و بوندن
غیری ارضك طبیعتنه نظر اولندقده سائر کواکبدن اثقل اولمه سی هنوز دخی بیانمشدر
وکیف کدنه مثلا قمر ارضه مستند اولورونه کینه ارض قمره نه بو اجسامك بعضیسنه کندی
ذات و طبیعتی اعتباریله اعلی دینلورونه کینه اسفل بلکه اعلی و اسفل اولملری بیزه قیاس
ایله در واکرچه احجار عظیمه وانلره ماننداولان بعضی اجسام ثقیله ارضدن مفارقت
ایتدکلری وقتده ینه اکا یعنی ارضه عودت و رجوع ایدرلرسه ده ولکن بتون کرهٔ ارض همانا
بر جسم ثقیل کبی کندی محلندن قملدامز اولمق لازم کلمز و بوندن صکره ینه دیرزکه بزارض ایله
بیله اول ذکری سبقت ایدن ماده لینه نك ایچنده مخلط اولوب صوکوتورندوسی کبی ارض ایله
معا حرکت ایدراو غمزدن او توری حرکت ارضی حس ایده مزز و ابنیه واشجارك منهدم
ولمدقلرینك سببی دخی بوندن معلوم اولور بلکه بو دلیلدن بونلرك قیام و ثباتی لازم کلور
وبعده دیرزکه ارض ساکن اولسون و یاخود ماده لینه ایله متحرك اولسون قطعا بر مانع و مزاحم
یوقدر بر جسم ثقیلك یوقرودن اشغه طوغری عمود انزول ایلمه سنه چونکه اومقوله جسم

ثقیل نازلك نزول دینلن حركتندن غیری اول ماده‌لینه مذكوره‌نك حركتندن دخی
حصه‌دار اولمه‌سی محقق ومقرردر وبو بعینه اول طاشه كبی دركه سفینه‌نك سرنك
تپه‌سندن دیبنه طوغری آتلمشدركه بومقوله طاشك یوقرودن اشغه آتلدوغی حالده
سره‌نك دیبنه دوشمه‌سی تجربه ایله بانمشدر سفینه یورراولسون ساكن اولسون وبوكادخی
بعینه سبب طاشك نزول دینلن حركتندن غیری سفینه‌نك حركتندن دخی حصه‌دار
اولمه‌سیدر وبلكه بوخصوصده طوغروسی بودركه‌نه جسم ثقیلك ونه كینه طاشك نزول
دینلن حركتی قطعا مستقیم دكلدر بلكه براكری خطی رسم ایده‌رك حاصل اولور هرنه قدركه
بیزم رؤیتمزه كوره كه سفینه ایچنده یوزعمودا تخیل اولنور سه‌ده وبو بعینه بوكا بكزركه بركمسنه
بوسفینه‌نك كورته سندن سره‌نك دیبنه بركره جكی اتدقده طوغری حركتله نزل ایتدوكنی
مشاهده ایدر ولكن خارج سفینه‌دن یعنی كنار دریادن نظرایدنلره انده یعنی اوكره جكده
ایكی حركت محسوس اولوركه بروسیله عمودانزول ایدر وبروسیله دخی سفینه‌نك حركتنه
مشایعت ایلر اویله‌كه اول كره جكك ذكر اولنان ایكی حركتله براكری خطی رسم ایلدوكنی
تخیل ایدرلر وبویله اولنجه همان دریاده صونك حركتندن بالقلرك حصه‌دار اولدقلری كبی
قوشلر دخی هوانك حركتندن حصه‌دار اولملریله لانه‌لرندن آیرلوب مباعدت ایتملری لازم
كلمز وغربه طوغری آتیلان خمپاره‌نك حركتی اسرع اولماز جونكه اوصورتده خمپاره دخی
ارضه مشایعتله غربدن شرقه حركت ایدر مذهب ثالث تیقهو براهئوش نام حكیم واكا
تابع اولنلرك مذهبیدر حكیم مرقومك هیئت عالم كیفیتنه دائر رأی سقامت آلودی كتاب
مرقومك باب رابعنده تلخیص اولندوغی اوزره بومحلده ثبت سلك سطور قلنمق ایچون عبارت
كتاب ترجمه ومآل ومفادی اجمالا نقل وتحریر اولندی فحوای عبارت بودر بطلیموس هیئتی
دلائل ومشاهداته مخالف قوپرنقوش هیئتی ایسه نظرجلی یه ونفس الامره مغایر اولمق
زعمیله حكیم مرقوم ثالث مذاهب الثلاثه اولمق اوزره ایكی اولكی سقیمدن مصنوع برمذهب
مستقیم انشا وپیدا ایتمك سوداسیله هیئت عالم بیانی بركونه شكل وصورته افراغ
ایدوب رأی مرقوم كندوسنه نسبت اولنغله تیقهو براهئوش هیئتی نامیله شیوع بولدی
حكیم مرقوم اولا بطلیموسه موافقت ایدوب ارضی مركز عالمده ثابت قلدی ثانیا قوپرنقوشه
موافقت بوله شمسی جمله سیارات حركتلرینك مركزی اولمق اوزره تعیین ایتدی انجق قمری
استثنا ایدوب ارضك حولنده حركت ایدر دیدی پس رأی مرقومه كوره حول ارضده
متحرك اولوب ارضی كندولرینه مركز ایدینلر اولا قمردركه جمله‌دن ارضه قریب اولوب برآیده
دورینی تمام ایدر ثانیا شمس دركه قمردن ابعد وكویا ابعد اوسطده اولوب سنه تمامنده دورینی
تمام ایدر ثالثا فلك ثوابتدركه غایت بعد ایله ابعد وآهسته سیر ایله یكرمی بش بیك یلده
دورینی تمام ایدر شمس حولنده ایسه سیاره‌دن بش كوكب كندولرینه مخصوص حركت ایله
سیر ودور ایدوب عطارد اوچ سنه‌ده زهره سكز سنه‌ده مریخ ایكی سنه‌ده فعلی هذا مشتری

و زحل مدت معلومة المقدارده دورلرینی تمام ایدرلر بو نظام اوزره که شمس حرکت
سنویه ایله دائرة البروجی طی ایتدکجه کواکب مرقومه یی بیله الوب کیدر وعطارد و زهره
شمسك حولنده واقع حرکتلرینه نسبت ارضه شامل اولمزلر ولکن مریخ ومشتری و زحل
کندی دورلریله ارضه شامل اولورلر حتی مریخ ب نقطه سنده بولندوغی زمانده شمسدن
زیاده ارضه قریب حاصل ایدرتنه که بو محلده الحاق اولنان شکلدن بو جمله نك تخیلی ممکندر
خفی اولمیه که حکیم مرقوم حرکت یومیه اسبابنی بردرلو ذکر و یاد ایتمامکله رأینه تابع اولنلر
لاجرم فلك ثوابت مافوقنده حرکت یومیه ایله بو هیکل عالمی شرقدن غربه ادار ایدیجی
بر محرك اثباتنه محتاج اولورلریا خود رأیلرینه کوره محرکات ثلاثهٔ مرقومه یعنی قمر وشمس
وفلك ثوابت حرکت بطیه ایله توالیٔ بروج اوزره غربدن شرقه حرکت ایلدکلرندن غیری
بهر یوم دائرهٔ معدل النهاره موازات ایده رك شرقدن غربه حرکت ایدرلردیه لربوندن غیری
خیال ایده لرکه سیاره دن بش کوکب کندولرینه مخصوص حرکتلرندن غیری که شمسه
مرافقت ایله ترتیب بر وجه موافق غربدن شرقه حرکت ایدرلردی ینه حرکت یومیه ایله
دائرهٔ معدله متوازی سطح مستوی اوزره رأیلرنده قائم مقام محرك اول اولان شمسك تحریکیله
شرقدن غربه کیدرلر و بو جمله برله ینه دائرهٔ عظیمه لرینك محوری کندو نفسنه موازاتنی دائما
حفظ ایلیه امر مزبور اکرچه من کل الوجوه محالاتدن عد اولنماز ولکن دشوار الحصول
ایدوکی دخی ذهن مستقیمه پوشیده اولماز وغفلت اولنمیه که طبایع فلکیاتده یعنی مادهٔ
افلاکده جمهور حکما اختلاف ایدوب رأی بطلمیوسه یعنی مذهب اوله راغب اولنلر اجرام
اثیریه ماده سی اجسام مصمته یعنی بحجم وصلابت وصفوت وشفت اوزره اولوب فلکلرده
نموو تدبل وتخلخل وتکاثف وخرق والتیام اولمیوب وحرکتلرنده تشدد وتضعف ورجوع
ووقوف وحیزلرندن خروجی قبول ایتمزلر مذهب ثانی وثالث اربابی سماوات موادندن حجم
وصلابتی سلب ایدوب طبایع افلاك مایعه ولینه وخرق والتیام قبول ایدر اجرام دردیلر
حتی صاحب رأی ثالث تیقهو براهیوش ممالك شمالیه دن معدود دانیا اولکه سنده بحر بالطقده
هوه نانام جزیره ده صوند قوس تعبیر اولنور بوغازده متصرف اولدوغی اورانبورك نام قلعهٔ
رفیع البنیانده تاریخ میلادك بیك التی یوزسنه لری اوائلی اثناسنده رصد بنا ایدوب مادهٔ
سماوات لینه ومایعه اولمق اوزره تخیل حتی ذوات اذناب سطوح افلاکده سیر ایدرلردیو دلیل
اقامت ایتمش وعطارد ایله زهره شمسك کاه فوقنده وکاه تحتنده بولندقلرینه ذاهب اولمش
وغفلت اولنمیه که بو رأیه کوره عدد سماوات اوچه منحصردر اولی که جمله یی محیطدر
امپیره یوم دیدکلریدر که اعتقادلرنده اهل سعادت اولنلرك مکانیدر ایکنجی فلك ثوابتدر
اوچنجی فلك سیاراتدر که بو فلکی کواکبك حرکات مختلفه سنه کوره وبینلرنده تفاوت اوزره
واقع ابعاده نسبت دوائره تقسیم ایدرلر و بعضیلری فلك ثوابت مافوقنده محرك کل بر فلك
اثبات ایدوب بونلره کوره افلاك کلیه عددی دورت اولور وکذلك صاحب رأی ثانی

قوپرنقوش

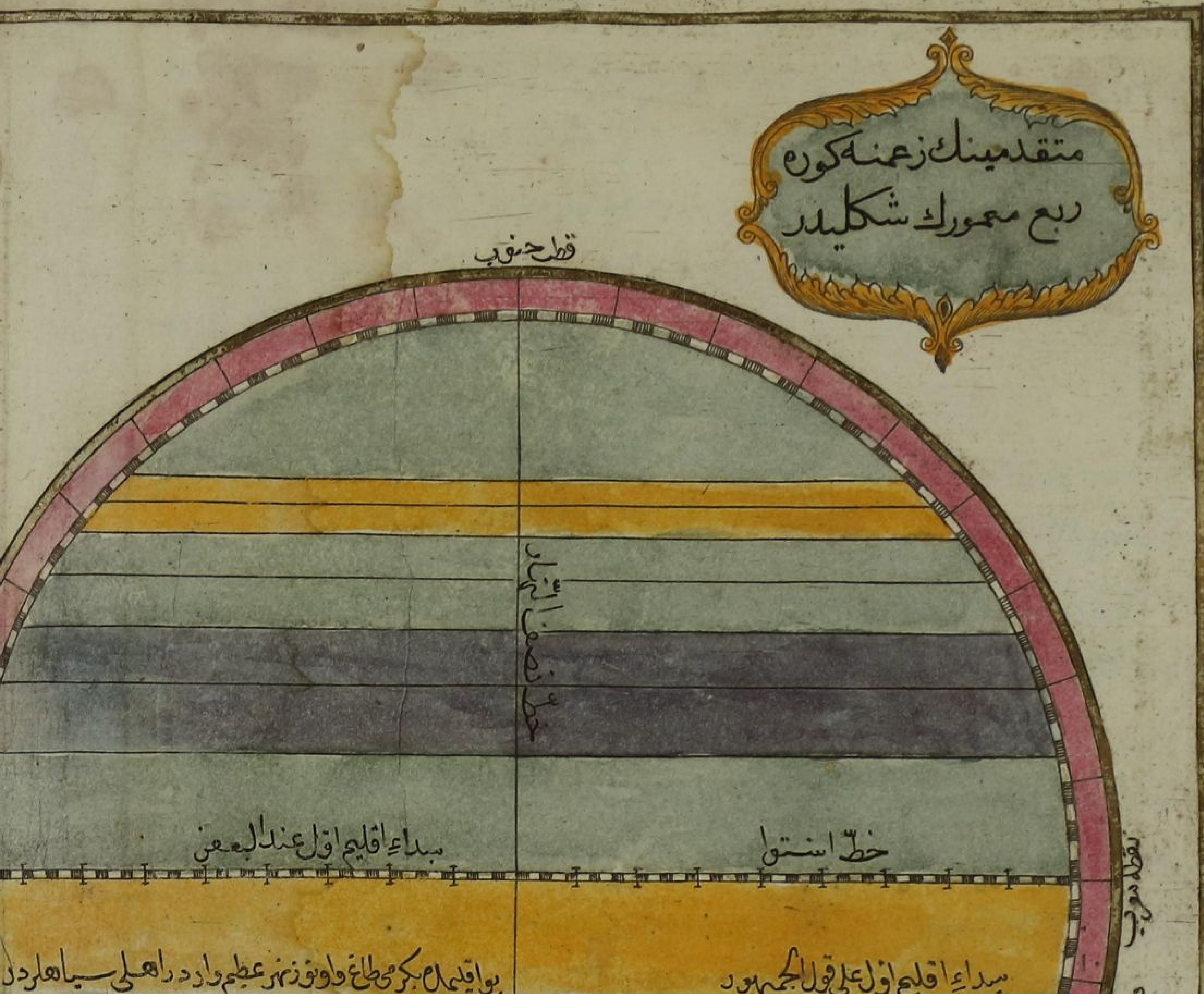
قو پرتقوش هیئتنك دخی عددافلاك اوچه منحصر اولوب راولی جمله سیارات وعنا صردن
عبارت اولان هیئت مذكوره در ایكنجی بزه كوریلوب مشاهده قلدیغمز فلك ثوابتدر اوچنجی
فلك ثوابتك تحتی مسافه سی هرنه دكلو بی حد و بی پایان وسعت اوزره فرض اولنوب رایسه ده
ماوراسنده فلك مرقومی محیط برفلك عظیم الشان خیال اولنوب اهل سعادته آرامگاه تعیین
اولنور بوندن صكره باب مرقومده رأی مرقومه كوره تعاقب وتعاكس فصول سنه عللی
وكواكبه عارض اولان اقامت واستقامت و رجعت وسائر بونك امثالی كیفیت اسبابی بیان
اولنمش ایكن اقتصار ایچون ترك اولنوب تخیلی اشكاله حواله ونیچه نیچه اسوله واجوبه ایراد اولنوب
نقل وتحریری تطویله مؤدی اولمامق ایچون بومقدار ایله اكتفا وترجمه ده تعامل ناسده جریان
ایدن القاب واملا اختیار اولندی وبو محلده شاعر بلیغ فصیح اللسانك بیت حدیث ازمطرب
ومی كو وراز دهر كمتر جو كه كس نكشود ونكشاید بحكمت این معمارا بیت كمسه حل ایلمدی
مشكل راز فلكی وارایسه عقد ثریایی قودی نقطه شك قولیله هیئت عالم بحثنده ختم
كلام ودقایق وحقایق اسرار نامتناهی یی حاوی مجرد صنع جناب حضرت باری اشبو عالم
جسمانینك كیفیتی علمنده دریای بی پایان حكمته بوندن زیاده توغلدن كف عنان عزیمت اولندی
تم تذییل الطابع امر سادس دوائر واقطاب بیاننده در جغرافیلر كره اوزرنده دوائر مختلفه
واقطاب اثبات ایدرلر ارض وافلاك امور ی بونلرله ضبط اولنور اولا كره ده محور فرض اولنور
اول برخطدن عبارتدر كه مركزه اوغرایه وكره یاخود دائره نك برطرفندن برطرفنه منتهی
اوله بوكا قطر دخی دیرلر یونانده دیامتر بو معنایه در واول خطك ایكی طرفی قطبدر كره انك
اوزرنده دونر یونانیلر آكا پولوس دیرلر دونمك معناسنه پولیودن مشتقدر افلاك وارضده بوایكی
قطبك بری شمالی در یونانده آكا اركتكوس دیرلر آیو معناسنه آركتكودن مشتقدر زیرا انده
دب اصغر شكلی واردر بوقطبه مقابل اولان جنوبی در یونانیلر آكا آنتاركتكوس دیرلر آنتی ضد
ومقابل معناسنه در بونلرك لاتین ده غیری اسملری دخی واردر كه اطلسده بو وجهله مذكوردر
قطب شمالی یه بوریالیش وآكولوناریس دخی دیرلر بوریاش وآكولو نام روزكار اول سمتدن
اسد وكیچون وشیمتر یونالیش دخی دیرلر زیرا دیك یدی یلدزی اولان تریونیش انك حولنده
دوراید ر وقطب جنوبیه اوشتر یالیس ونوسیوس دیرلر زیرا آوشتر یاخود نوتوس نام روزكار
اول سمتدن اسر و مرید یونالیش دخی دیرلر اصطلاحا جنوبی معناسنه مریدیش دن اخذ ایدرلر
دائره برخط ویا سطح در كه وسطنده نقطه دن محیطه اخراج اولنان خطوط متساویه اوله
واول نقطه یه مركز محیط ومركز دائره ومركز كره دیرلر بودخی ایكی قسمدر اوزرنده واقع اولدوغی
كره یی تنصیف ایدرسه عظیمه تنصیف ایتمزسه صغیره دیرلر پس كره ارض اوزرنده سكز
دائره تعیین اولنمشدر دوردی عظیمه دوردی صغیره در اول دورت عظیمه دائره استوا
ودائره نصف نهار ودائره بروج ودائره افق در دووت دوائر صغار ایكی انقلاب مداری
وایكی قطب مداری بو سكز دوائرك بشی متوازیه یعنی آرالرنده بعد مساوی اوچی منحرفه در

و بونلردن ایکیسی یعنی دائره نصف نهار ایله دائرۂ افق کره اوزرنده رسم اولنیوب منفصل ومتحرك وضع اولنور باقیسی کره اوزرنده مرسوم وثابتدر پس بونلری برر بر بیان لازمدر دائرۂ افق بو بر دائرۂ عظیمه درکه عالمك کورینور قسمنی کورنمز قسمندن فصل وتحدید ایدر اول اجلدن حد ایدیجی معناسنه یونانده اکاهوریزون ولاتنده ترمینا تو روفینیتس دیرلر کره نك تحتانیسی وفوقانیسی انکله بیلنور بو دخی برقاچ قسمدر بری افق حقیقی که کره یی تنصیف ایدر بری افق حسی که امکنه سکاننك رؤیتنه کوره مختلف اولور بری دخی افق مستقیمدر خط استوا افقی که انده طلوع وغروب استقامت اوزره در بری دخی افق مائل که مستقیمدن غیریسی جمله آفاق مائله در یعنی قطبلردن برجانبه میل ایدر وطلوع وغروب انلرك اکثرنده استقامت اوزره دکلدر افق حسی قطرنك ارضده مسافه سی یوز سکسن استادیوم یعنی یکرمی ایکی بیك بشیوز ادم درکه جرمانیا میلی ایله بش میل وخمسۂ اثمان میلدن زیاده دکلدر بو تخمین اولنور بو دائرۂ افقك ایکی قطبی واردر بری سمت رأسدرکه فرنك مهندسلری بونی تحریفله زنت دیرلر و بری سمت قدمدر اکا انلر نادیر دیرلر بونلرك هر بری آنتی پوداسه نسبت علی العکسدر یعنی بزم سمت قدممز طبانه مقابلمزك سمت رأسی دوشر دائرۂ استوا کرۂ ارضده بر عظیمه درکه فلك اعظم منطقه سی اولان معدل نهار دائره سی سطحنده واقع اولوب شمس سنه ده ایکی دفعه کندی حرکتی ایله اوزرینه کلدکده اکثر معموره ده لیل ونهار مساوی اولمغله استوایه منسوبدر یونان اکا ایسی مرنوس ولاتن اکوا تور دیرلر معدل معناسنه اول وقت شمسك فلکده ایکی اعتدال نقطه لرینه کلدیکی زماندرکه بری اول حمل وبری اول میزاندر واول ایکی نقطۂ اعتداله اکونوقسیالیس دیرلر پس متوازی دوایرك عظیمه سیدر ایکی قطبدن بعدی برابر اولوب کرۂ ارضی جنوبی وشمالی ایکی قسم متساویه یه تقسیم ایدر دائرة البروج ایله ایکی محلدن تقاطع اوزره رسم اولنور اول تقاطع محلی ایکی نقطۂ اعتدال مقامنده در انلره اکونوقسیالیس دیرلر وکمیجلر بو دائره یه مطلق لینیا یعنی خط دیرلر دائرۂ بروج کرۂ ارضده رسم اولنان عظیمه نك بری دخی بودر بوکا منطقة البروج دخی دیرلر یونانده اسمی زودیاکوس در معدل له تقاطع ایدوب ایکی انقلاب نقطه لرینه اچیلوب برجانبه میل ایلمشدر اول میله میل کلی دیرلر یکرمی اوچ بوچق درجه قدر جنوبیه وشماله مائلدر قطبلری دخی قطب عالمدن بو قدر برجانبه دوشر بو دائره یی اون ایکی قسمه تقسیم ایدوب هر برینه برج دیدیلر النیسی شمالده حمل ثور جوزا سرطان اسد سنبله النیسی جنوبیده میزان عقرب قوس جدی دلو حوت زیرا فلك البروجده اشکال کواکبدن بو دائره اوزرنده ذکر اولنان حیوانات اشکالی واقع اولمشدر انکیچون یونان حیوان معناسنه اولان زودیادن اسمی مشتق قلدی ولاتنده شیغنی فر دیرلر علامت کتوریجی معناسنه زیرا بروجك هر بری شیغنم یعنی علامتدر واسماء بروجی بربیته درج ایدرلر اول بیت بودر سثونت آریش تاروش جمینی قانسرلیو و یرغو لبیرا کوه اسقور پیوش

آرسی تنتش قاپرا آنفورہ پسجش بو بیتك مصراع اولی بروج شمالیه اسماسی مصراع ثانی
بروج جنوبیه اسماسیدر کوه واو معناسنه عطف ایچوندر ولاتنجه آریش حمل تاوروش
ثور جمینی جوزا قانسر سرطان لیو اسد ویرغو سنبله لیبرا میزان اسقورپیوش عقرب
آرسی تنتش قوس که ساجیتاریوش دخی دیرلر قاپرجدی آنفورہ دلوکه قواریوس دخی دیرلر
پسجش حوت اسملریدر وهر برج اوتوز درجه یه وهر درجه التمش دقیقه یه وهر دقیقه
التمش ثانیه یه قسمت اولنوب دائره اوچیوز التمش درجه قلنمشدر جمله احوال کره بونکله
حساب اولنور دائرهٔ نصف نهار بر عظیمهٔ متحرکه درکه ایکی قطب عالمدن ومتعین سمت
رأسدن مرور ایدوب دائرهٔ استوا ایله تقاطع وکرهٔ ارضی تنصیف ایدر بری شرقی بری
غربی دوشر نصف لیل ونصف نهار بونکله بیلنور ودائرهٔ استوا اجزاسندن هر بر جزءه
بر نصف نهار اعتباری ممکندر بوکا یونانجه مریم ومرینوس ولاتنجه تنصیف ایدیجی معناسنه
مریدیانوش دیرلر امادورت دائرهٔ صغیره که دائرهٔ استوایه متوازیه در انلرك ایکیسی مدار
قطب بروجدر بری دائرهٔ انقلاب صیفی که مدار رأس سرطاندر وبری دائرهٔ انقلاب شتوی که
مدار رأس جدیدر لاتن بونلره سولستسیالیس دیرلر کونش طورمق معناسنه
سولستیسیومدن مشتق قلادرلر زیرا شمس انجه کلدکجه لیل ونهار بر زبر قرار اولمغله کانه
طورر وبو دائره یی تجاوز ایتمیوب برنه واصل اولدقجه رجوع ایتمکله یونان بو دائره لره
ترویپکوس دیرلر رجوع معناسنه اولان تروپوسدن اخذ ایدرلر دائرهٔ مدار قطب
بروج شمالیه یه یونان ارکتکوس تسمیه ایدرلر زیرا دب اصغرك ایقلری کویاکه انی رسم ایدر
ارتقوس آیو معناسنه در لاتنده شبتمتریونالیش تسمیه اولنور زیرا دب اصغر یدی
یلدزدن عبارتدر لفظ مزبور قطبی یدی باصیجیلر معناسنه در کذلك اول سمتك اسمی ایله
بوریالیش وآکولوناریش دخی تسمیه ایدرلر دائرهٔ قطب بروج جنوبی یه انتارتکوس دیرلر
ارتیکوسك مقابلی معناسنه وبو دائره تحت الافق بزه ابدی الخفا اولمغله اوشترینوش یاخود
اوشترالیس ومریدی یونالیش دخی دیرلر امر سابع بو دائره لر ایله ارضك انقسامیدر
ذکر اولنان دورت دوائر صغار که ایکی قطب وایکی انقلاب مدارلریدر جمله ارضی بش قسم
ایدر جغرافیلر بونلره منطقه معناسنه زونه دیرلر هر بری ایکی کوچك دائره اراسنده یاخود
بر دائره وسطنده واقع اولان مسافه دن عبارتدر بو بش قسمك بری مدار شمس التنده اولمغله
منطقهٔ محترقه درکه بو معنایه اکا توریدا دیرلر متقدمین شدت حرارتدن مسکون دکل ظن
ایدرلردی وبو ایکی انقلاب اراسی اولان قرق یدی درجه مسافه در خط استوا اورته سندن
یکرمی ایکیسنه منطقهٔ بارده دیرلر زیرا مسیر شمسدن بعید اولمغله شدت برددن متقدمین
ظنی اوزره غیر مسکوندر وبونلر مدار قطبین اورته سنده اولان یکرمی اوچ درجه مدور
مسافه در بو مسافه لر دخی کندی قطبلری ودائره لری اسمیله تسمیه اولنور وایکیسنه دخی
منطقهٔ معتدله دیرلر حرارت وبرودتده معتدل اولمغله بونلر مسکونه در شمالیسنی سرطان

انقلابی ایله ارکتکوس تجدید ایدرجنوبیسنی جدی انقلابی ایله انتارکتکوس تجدید ایدروهر برینک
عرض مسافه سی قرق اوچ درجه دربو منــاطق سکانی ظل ووضع جهتی ایله بری برندن
ممتازلردر ظله نسبت منطقهٔ بارده سکاننه پریسی دیرلر زیرا انلرک ظلی دکرمن کبی سطح افقده
دونر منطقهٔ معتدله سکاننک اسمی اتروسی در زیرا انلرک نصف نهارده ظلی برجانبه دوشر
منطقهٔ حاره سکاننه انفیسی دیرلر زیرا بونلرک نصف نهارده ظلی کاه جنوبه وکاه شماله دوشر
ووضع جهتندن دخی اوچ قسمه تقسیم اولنورلر برقسمی پریه سی در بونلر برمدارده وبرعرضده
دیزلنلردر ابتداء طولدن آخره وارنجه ایکنجی انتیسیدر بونلر خط استوادن ایکی طرفه
علی السویه بعید اولان عرضلرده وبرطولده دیزلنلردر اوچنجی انتی بوداسدر بونلر خط
استوایه ایکی طرفده برابر عرضلرده بری سمت رأس بری سمت قدمده اولنلردر بواوچ قسم
دائره دن ملاحظه اولنه امر ثامن عرض دائره لرنده واقالیمده در جغرافیلر کرهٔ ارضی
اختلاف لیل ونهار اعتباری ایله برنیچه قسم ایدوب هربرینه اقلیم دیدیلر اسلامیان اقلیمی
ایکی قسم قلوب برقسمنه اقلیم عرفی دیدیلر روم وشام کبی نتکیم تقویم البلدان صاحبی
یکرمی سکز اقلیم عرفی ذکر ایدر لکن سائر جغرافیلر انجق اقلیم حقیقی یازوب انلری اقسام
ثلثهٔ کلیه جزئیاتندن قلدیلر زیرا ادنی اعتبار ایله هرقسم نیچه اقسامه منقسم اولور
وهر برنده ولایت واقلیم دیمکه صالح نیچه اقسام واردر بوتقدیرجه مضبوط ومطرد اولماز
واول اقلیم اعتبار اتدیکی بعض محلده نیچه تفصیللر واردرکه بعد الوقوف نیچه اقالیم اولمق مقرردر
مزبور ملک المؤیدک عدم وقوف اعتذاری سبق ایتمشیدی پس بو کتابده انکیچون اقلیم
عرفی اعتبار ایتمدک زیرا برحد حقیقی ایله محدود دکلدر کیمی مدور وکیمی مقوس وکیمی
مستطیل واقع اولدوغندن غیری نیچه یوز اقلیم ذکری لازم کلور انجق انلری ولایتلر
بیانی محللرینه حواله ایلدک بو محلده اقلیم حقیقی تقسیمنی ذکر ایدرز اهل فن انلری بووجهله تقسیم
ایلدیلرکه خط استوا التنده ساکن اولنلره نسبت لیل ونهار مدام اون ایکیشر ساعتدر
بعده بلده قطب شمالی وقطب جنوبی سمتنه بعید اولدقجه اختلاف لیل ونهار اکا کوره زیاده
اولور پس بو دائرهٔ استوایه موازی عرض دائره لری فرض اولنوب هرایکیسی اراسنه
براقلیم دیدیلر بوتقدیرجه اقلیم ایکی دائره اراسنده واقع اولان مسافه در شول شرطله که
انده اطول نهار خط استوا طرفنده اولاندن نصف ساعت زیاده اوله پس اقلیم لفظی اول
مسافه یه دلالت ایدر لکن کاه دائره یه دخی اطلاق ایدرلر وبو تقسیم ایله بلادک مواضعی
وطبایعی واختلاف لیل ونهاری اجمالا معلوم اولورز برابر عرضده اولان بلاد امور مذکوره ده
مشارکدر وهر اقلیمده اوچ دائره فرض اولنور بری ابتدا بری وسط بری اخر
وبو دائره لره یونانده پارالی دیرلر بطلمیوس واتباعی یکرمی بردوائر شمالیه ویدی اقلیم تعیین
ایلدیلر جمله متقدمین اقالیمی یدی یه حصر ایدوب باقیسنک مسکونی آز اولمق ظنی ایله
اللی عرضندن اوته اقلیم اعتبــار ایتمدیلر اسلامیان دخی انلره تابع اولوب مبلغ علملری

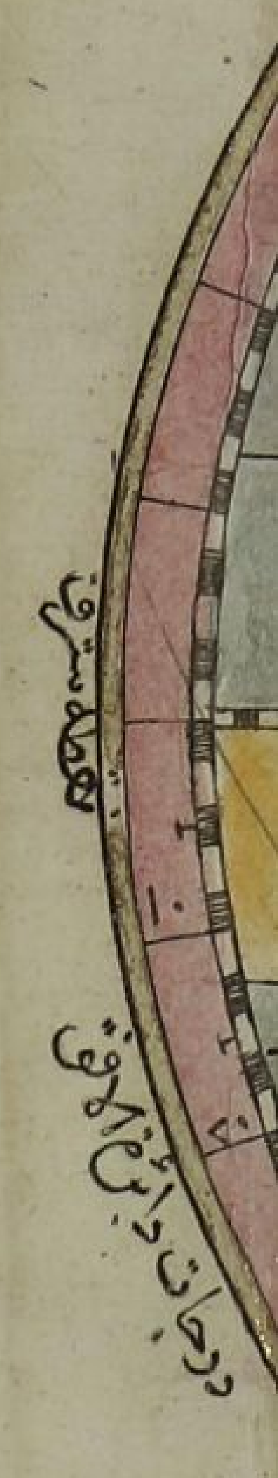
قدمایه

متقدمينك زعمنه كوره
ربع معمورك شكليدر
قطب جنوب
خط نصف النهار
مبداء اقليم اول عند البعض
خط استوا
مبداء اقليم اول على قول الجمهور
مبداء اقليم ثاني
مبداء اقليم ثالث
مبداء اقليم رابع
مبداء اقليم خامس
مبداء اقليم سادس
مبداء اقليم سابع
اخر العمارة في الشمال عند الجمهور
قطب شمال
عمل احمد القريمي

جدول اقاليم على رأى المتأخرين

عدد اقاليم	عدد دوائر	طول نهار اقاليم ساعت	طول نهار اقاليم دقيقه	عرض اقاليم درجه	عرض اقاليم دقيقه	مسافات اقاليم درجه	مسافات اقاليم دقيقه	
		١٢	-	-	-			خط استوا
١	١ ٢ ٣	١٢ ١٢ ١٢	١٥ ٣٠ ٤٥	٤ ٨ ١٢	١٨ ٣٤ ٤٣	٨	٣٤	مبدا وسط
٢	٤ ٥	١٣ ١٣	٠ ١٥	١٦ ٢٠	٤٣ ٣٣	٧	٥٠	نهايت
٣	٦ ٧	١٤ ١٤	٣٠ ٤٥	٢٣ ٢٧	١٠ ٣٦	٧	٣	
٤	٨ ٩	١٤ ١٤	٠ ١٥	٣٠ ٣٣	٤٧ ٤٥	٦	٩	
٥	١٠ ١١	١٥ ١٥	٣٠ ٤٥	٣٦ ٣٩	٣٠ ٢	٥	١٧	
٦	١٢ ١٣	١٥ ١٥	٠ ١٥	٤١ ٤٣	٢٢ ٣٢	٤	٣٠	
٧	١٤ ١٥	١٦ ١٦	٣٠ ٤٥	٤٥ ٤٧	٢٩ ٢٠	٣	٤٨	
٨	١٦ ١٧	١٦ ١٦	٠ ١٥	٤٩ ٥٠	١ ٣٣	٣	١٣	
٩	١٨ ١٩	١٧ ١٧	٣٠ ٤٥	٥٢ ٥٣	٤٨ ١٧	٢	٣٤	
١٠	٢٠ ٢١	١٧ ١٧	٠ ١٥	٥٤ ٥٥	٢٩ ٣٤	٢	١٧	
١١	٢٢ ٢٣	١٨ ١٨	٣٠ ٤٥	٥٦ ٥٧	٣٧ ٣٤	٢	٠	
١٢	٢٤ ٢٥	١٨ ١٨	٠ ١٥	٥٨ ٥٩	٢٩ ١٤	١	٤	
١٣	٢٦ ٢٧	١٩ ١٩	٣٠ ٤٥	٥٩ ٦٠	٥٩ ٤٠	١	٢٩	
١٤	٢٨ ٢٩	١٩ ١٩	٠ ١٥	٦١ ٦٢	١٨ ٥٣	١	١٣	
١٥	٣٠ ٣١	٢٠ ٢٠	٣٠ ٤٥	٦٢ ٦٢	٢٥ ٥٤	١	١	
١٦	٣٢ ٣٣	٢٠ ٢٠	٠ ١٥	٦٣ ٦٣	٢٢ ٤٦	٠	٥٢	
١٧	٣٤ ٣٥	٢١ ٢١	٣٠ ٤٥	٦٤ ٦٤	٦ ٣٠	٠	٤٤	
١٨	٣٦ ٣٧	٢١ ٢١	٠ ١٥	٦٥ ٦٥	٤٩ ٦	٠	٣٦	
١٩	٣٨ ٣٩	٢٢ ٢٢	٣٠ ٤٥	٦٥ ٦٥	٤١ ٣٥	٠	٢٩	
٢٠	٤٠ ٤١	٢٢ ٢٢	٠ ١٥	٦٦ ٦٦	٤٧ ٥٧	٠	٢٢	
٢١	٤٢ ٤٣	٢٣ ٢٣	٣٠ ٤٥	٦٦ ٦٦	٦ ١٤	٠	١٧	
٢٢	٤٤ ٤٥	٢٣ ٢٣	٠ ١٥	٦٦ ٦٦	٢٠ ٢٥	٠	١١	
٢٣	٤٦ ٤٧	٢٣ ٢٣	٣٠ ٤٥	٦٦ ٦٦	٢٨ ٣٠	٠	٥	
٢٤	٤٨ ٤٩	٢٤	٠٠	٦٦ ٦٦	٣١	٠	٠	

عدد ماه	درجه	دقيقه
١	٦٧	١٥
٢	٢٩	٣٠
٣	٣٧	٢٠
٤	٧٨	٢٠
٥	٨٤	١٠
٦	٩٠	٠٠

قدمایه تقلیددن تجاوز ایتمدی لکن متأخر جغرافیلر یدنجی اقلیمدن اوته یرلر مسکون
اولدوغن بیلوب التمش یدی عرضه وارنجه تقسیم و یکرمی دورت اقلیم تعیین ایتدیلر
بز بوکتابده انلرك رأیني قبول ایتدك اقلیم اول ابتداسی عند البعض خط استوادن فرض
اولنوب لکن اول سمتلرك اکثری دریا اولمغله جمهور قتنده اقلیم اولك مبدئی اون ایکی درجه
وقرق دقیقه عرضدن فرض اولنمشدر اول محلك اطول نهاری اون ایکی ساعت وقرق بش
دقیقه اولور وسطی بالاتفاق اون التی درجه واتوز یدی دقیقه عرضدرکه اطول نهاری اون اوچ
ساعته وارر دیو کتب اسلامیه ده تصریح اتدیلر لکن هر اقلیمده بچوق ساعت تفاوت شرطنه
مخالفدر اول اجلدن سائر ذکر اتدکلری امور مضحکه دخی طرح اولندی زیرا خط مفروض ایله
تحدید اولنان حدودده تعدادانهار وجبال وممالك صحیح اولورامور دن دکلدر وبو بابده طول
وعرض قاعده سنه اعتماد احساب اولنور ظن ایلمك فن ایله اشنا اولمقدن ناشیدر بوکتابده
حدود اقالیم جدولله بیانه حواله اولنوب هر برنده ذکر ایله تطویل التزام اولنمدی پس بو اقالیم
بعض جزایر محیط شرقی یه ونیل ایچنده مروانام شهره اوغرار ایکنجی اقلیم بعض سواحل
بلاد هند وجزیرة العرب وافریقیا جنوبندن بحر غربه وارر اوچنجی اقلیم بعض بلاد چین
وهند وسند وافریقیا سواحل شمالیسندن بحر دوردنجی اقلیم بعض چین وهند وختا
وتبت وخراسان وجبل وفارس و روم و بعض غالیایه واسپانیایه اوغرار بشنجی اقلیم
اکثر ماوراءالنهر و ترکستان وروم وغالیا واتالیا و اسپانیایه اوغرار دوردنجی بشنجی اقلیم
اعدل اقالیم درآب وهواسنك لطافتندن اکثر خلقی قوای ظاهریه وباطنیه ده حسن وجمالده
اعتدال اوزره اولور التنجی اقلیم بعض اسپانیا وغالیایه وجرمانیایه و رومه وقره دکزه
وترکستانه اوغرار بحر بودخی اعتدالدن خارج دکلدر یدنجی اقلیم بلاد له وروس وترکستان
شمالندن بحر بونك نهایتی عرض اللی درجه و یکرمی دقیقه واطول نهار اون التی ساعت وربع
اولدوغی محلدر دیو متقدمین تعیین ایتدیلر و بعضلر دخی یدنجی اقلیمك اخری اول محلدرکه
عمارت آنده نهایت بوله واول جانب شمالده جزیره ٔ تولی دردیدیلر جزیره ٔ مزبوره التمش اوچ
عرضنده اولوب اطول نهاری یکرمی ساعت اولمق اوزره قرار ویردیلر لکن مجسطی ده
صقالبه دن برقوم التمش دورت عرضنده ساکن اولدقلری مذکور و بطلمیوس جغرافیاسنده
التمش التی عرض دخی فی الجمله معمور اولمق مسطوردر متأخرین کتابلرنده یتمش عرض
بیله مسکون یازیلوب ترجمه اولنان اطلس وغیریده دخی زیاده معموریرلر رسم اولنمشدر
ننکه تفصیلی کلجکدر متأخرین رأیی اوزره سکزنجی اقلیم ویتان برغادن طقوزنجی اقلیم
روستوقیومدن اونجی اقلیم هیبرنیادن اون برنجی اقلیم نوروجیا قلعه سی اولان
بوهوسدن اون ایکنجی اقلیم غوسیادن اون اوچنجی اقلیم نوروجیاده برج شهرندن
اون دوردنجی اقلیم فیناشهری اولان ویبورجیومدن اون بشنجی اقلیم سودیا شهری اولان
آروسیادن بحوب آخر اقلیملر نوروجیا وسودیا وروسیا شهرلرندن وآخراطه لرك اوزرندن

مساوی بعد ایله مرور ایدرلر پس خط استوادن اطول نهاری یكرمی دورت ساعت
اولدوغی یره دك یكرمی دورت اقالیم اولمق متعین در اندن اوته قطبه وارنجه اقالیم تقسیم
اولندوغی معلوم اولدی زیرا اول حددن اوته نصف ساعت تفاوت قاعده سی رعایت
اولنمق ممكن دكل زیرا اطول نهار هفته وشهر تفاوتی ایله آلتی آیه منتهی اولور زیرا قطبده
نصف كره تحت الافق ونصفی فوق الافق واقع اولمغله حركت كواكب رحویه در پس
بر اقلیمك اطول نهار استعلامی لازم كلسه قاچنجی اقلیم ایسه نصف عددنی خط استوا نهاری
اوزرینه ضم ایله حاصل اولور مثلا بشنجی اقلیمك ایكی بچوغی اون ایكی اوزرینه زیاده ایلدك
اون دورت بچق اولدی وبونكله اطول نهاردن بلد قاچنجی اقلیمه دوشدوغی دخی معلوم
اولور مثلا بر بلدك اطول نهاری اون بش ساعت اولسه اون ایكی ساعتی كیدردك
واوچی تضعیف ایتدك آلتنجی اقلیم حاصل اولدی اكر اوچی تربیع ایتسك دوائر متوازیه
عددی ظهور ایدر مثلا آلتی اقلیمك اون ایكی دائره سی اولور خط استوادن شمال طرفنه
اقالیمك حالی بنجه ایسه متأخرین قتنده جنوب طرفنده دخی اول منوال اوزره در یعنی انده دخی
یكرمی دورت اقلیم تقسیم اولنمشدر زیرا یكی دنیانك نصفی جنوبی واقع اولمشدر لكن مصنفلر
اقالیم جنوبیه یه مخصوص اسامی تعیین ایتمدیلر بلكه شمالده انلره مقابل اولان اقلیملر
اسملریله ذكر ایدرلر آنتی مروه كبی یعنی یونانده مقابل معنا سنه آنتی لفظنی مروه یه اضافتله
مروه نك مقابلی دیرلر نهایت بونلری دخی اوغرادوغی یرلر اسمیله تسمیه ایلمك ممكندر مثلا اقلیم
اول جبل قمره مرور ایدر ونیل منبعندن بحر ایكنجی اقلیم انقلاب شتوی آلتندن بحر
وقوزینش بورنسه اوغرار آخرلر دخی كذلك اما متقدمین جنوب جانبنده قلت عمران
وتفرق بلدان سببیله آنده اقالیم اعتبار ایتمدیلر بطلیموس جغرافیاسنده اون عرضنه دك
بعض بلدان اولدوغی یازیلوب باقیسی ذكر اولنمدی صكره كشف اولنوب اوتوز عرضنده
نیجه ممالك بولندی خصوصا امریقانك جنوبیسی صكره ظهور ایلمكله اول سمتده دخی
تقسیم اقالیم متعین اولدی پس هر اقلیمك عرضی واطول نهاری ومسافه سی بیانی ایچون
بر جدول وضع اولندی تا كه سهولتله وقت حاجتده معلوم اوله جدول اول عدد اقلیمدر
جدول ثانی ده دوائر متوازیه عددی ثالثده اطول نهار رابع ده عرض خامس ده
مسافه عددی یازلمشدر درجه ودقایقه دخی اشارت اولنمشدر وجدولده اقلیم اولك
مبدئی اولان اولكی دائره دورت درجه اون سكز دقیقه عرضده فرض اولنمشدر كه انده
اطول نهار اون بش دقیقه تفاوت ایدر امر تاسع طول وعرض ایله كره ارضك انقسامنده در
جغرافیا اربابی كره ارضده اون سكز دائره نصف النهار وایكی طرفه سكزر دائره عرض
رسم وفرض ایلدیلر سابقا ذكر اولندوغی اوزره هر دائره اوچیوز درجه یه تقسیم اولنمشدر
پس نصف النهار دائره لری طول درجه سنی وخط استوایه موازی ایكی جانبندن طقوزر
دائره عرض درجه سنی تعیین ایدر هر ایكی دائره اراسی حساب سطرنجی وضرب ایله اوتوز

درجه مسافه در وابتداء عرض بالاتفاق خط استوادن ایکی طرفه فرض اولنوربری عرض
شمالی وبری عرض جنوبی درامّا ابتداء طولده اختلاف اولندی بطلمیوس وغیری یونانیلر
بزم کتابلرده جزایر خالدات وکندی کتابلرنده قناریا دیمکله معروف اولان فورتوناتا اطه لرینك
نصف نهاری دائره سنی ابتداء طول تعیین ایلدیلر زیرا کندی سمتلرنده غربدن شرقه
عمارتك مبدئی اول زمان محل مزبور ایدی صکره بعض متأخرین واسپانیا رئیسلری ابتداء
طولی فلمنك اطه لرندن ازورس نام جزایردن طوتوب دیدیلرکه بوسلده اولان ابره اول
اطه لرده برجانبه میلسز طوغری نقطهٔ شماله توجه ایدر اسپانیا اورته سنده طلیطله سمتلرنده
دخی رقاص طوغری نقطهٔ شماله توجه ایدوب غیری یرلرده برمقدار منحرف طورر وبو کیجه
آلت رصدیه ایله تجربه اولنمشدر وبعضیلر ابتداء طولی سواحل غربیه دن اعتبار ایتدیلر
ایکی حدك ماینی اون درجه در اطوال بلادده اولان تفاوتلر اکثر بو اعتبارلره مبنیدر
وحکماء شرق کندی سمتلرنده انتهاء سواحل شرقیه ده لکك درنام محلدن مبداء طول
اثبات ایتدیلر بو رأی جمهور استعمالنه مطابق دکلدر وایکی مبداء میانی تقریبا یوزیتمش
درجه اولور که ربع معمورك مسافهٔ امتدادی در ومیاننده خط استوا اوزره برمقام فرض
اولنوب اکا قبة الارض دیدیلر واول محل ارین اسمیله کتب اسلامیه ده مذکور واطلس
وغیریده غیر مسطوردر بعضیلر بوقبة الارض طقسان طول اوتوز اوچ عرضده فرض اولنور
دیدیلر بونك اثباتی برامر لازم اولمامغله جغرافیا اربابی بوکا التفـات وذکرینه دخی تنزل
ایتمدیلر پس اصطلاح فن جغرافیاده طول بلد جزایر خالدات نصف نهاری دائره سیله
معدل نهار تقاطعی نقطه سندن بلد مفروض نصف نهاری تقاطعنك نقطه سی بیننده
معدلدن واقع اولان قوسدر وعرض بلد نقطهٔ سمت رأس بلد ایله معدل نهـار
بیننده بلد مذکورك نصف نهاری دائره سندن برقوسدر وبو عرض بلد کرك
جنوبی وکرك شمالی سمتنده اولان قطبك ارتفاعنه وخلاف سمتی قطبنك خفاسنه
مساوی اولور وبو طول وعرض تعیینی ایله روی زمینده واقع اولان بلاد ومواضعك
امکنه سی وجهتی وبری برینه نسبتی وبعدی وقربی تقریبـا معلوم اولور مثلا
استانبولك طولی اللی بش وعرضی قرق بردرجه ودمشقك طولی یتمش وعرضی
اوتوز اوچ درجه در دینلدکده دمشق استانبولك شرق وجنوب طرفنده اولمق
لازم کلور زیرا طولی اندن زیاده وعرضی اندن کمتردر اما ایکیسی اراسنده بعد
نمقدار مسافه در استعلام قاعده سی بودرکه اولا نظر اولنور ایکیسنك عرضی بر
وطولی مغایر ایسه تفاوت ماین الطولین بعد ماینیدر استانبول ایله ازنکمید کبی
واکر طولده متفق وعرضده مختلف ایسه بوصورتده تفاوت ماین العرضین بعد ماینی اولور
استانبول ایله بروسه کبی واکر ایکیسی دخی مختلف ایسه بوصورتده بعد ماینی
برمثلث قائم الزاویه وتری اولور اول زاویه نك برضلعی دائرهٔ نصف نهاردن برقوس وبرضلعی

دائرهٔ عرض بلد مطلوبدن برقوسدر و وتر اولان ضلع ایکی بلدك نقطهٔ سمت رأسنه
مرور ایدن دائره‌دن برقوس واقع اولور بو اوچ ضلعدن ایکی ضلعك مقداری بزه معلومدر که
اول طول وعرض تفاوتلریدر بو معلوم ایله اول وتر اولان ضلع مجهول مقدارنی استعلامه
بو طریق بودر که ایکی ضلع معلومك مربعی جمع ومجموعك جذری اخذ اولنه حاصل عدد
مطلوب اولور   مثلا دمشق ایله قسطنطنیه‌ده تفاوت مابین الطولین اون بش و تفاوت
مابین العرضین سکزدر ایکیسنك مجموع مربعی ایکیوز سکسن طقوز اولور عدد مزبورك جذر
تقریبیسی اون التیدر پس ایکی شهرك میاننده بعد مسافه اون التی درجه اولور باقیسی
دخی بوکا قیاس اولنه معنای مذکور دائره‌ده محسوس وظاهردر تتمه خصوص مذکور
کتب اسلامیه‌ده مسطور اولان رسمسز طول وعرض ترکیبلرینه کوره در اما اطلس وغیری
فرنکی جغرافیا کتابلرنده صحایف کلیه وجزئیه‌ده رسم وتقسیم اولنوب درجات طول وعرض
صحایف اشکال بلادکه اکا قارتی وتابولا دیرلر کنارلرنده رقم ایله عدد اقسام تعیین اولنمشدر اکثر
درجات عرض یمین ایله یساره ودرجات طول زیر وبالایه دوشر وهر بری اجمال وتفصیل
حسبی ایله کاه التیشر وکاه اونر دقایقه تقسیم قلنمشدر بر بلدك طول وعرضی وبری برندن
بعدی پرکالله انلردن معلوم اولور بوندن غیری هر صحیفه مسافه سنه کوره میل حسابیله
تقسیم اولنمش مقیاس واردر اکا اسقاله دیرلر اکثریا بعد مابین پرکالله اول مقیاسه کوره
اولچلوب قیاس اولنور بو جمله کتاب اطلس ترجمه سنده تفصیل اوزره یازیلوب بو کتابده
جمله اشکالی نقل التزام اولنمغله بعض تطویل ترك وطی اولندی زیرا نقل اشکال التزام
ایلسك بر نسخه‌دن بر نسخه‌یه نقل عمل کثیر وبو دیارلرده باصمه استعمال اولنمغله بر صحیفه سنی
بله رسم امر عسیردر لابد یازلدقده یرلری آچق قالوب کتاب ناقص اولمق لازم کلور اکا بناء
بعض اشکال عامه نقلی ایله اکتفا اولنوب انلرده دخی مسطور اولان مشهور ومعظم
شهرلرك طول وعرضی ترکیبه النوب اشکاله حواله ورسمه موقوف قلنمدی تا که لازم کلوب
شکلدن تجرید اولنورسه کتاب افاده‌ده مستقل اولوب ناقص قالمیه زیرا رسوم واشکالی
یرلو یرنده صحتی اوزره نقل وتحریره قادر نساخ نادر بلکه بو دیارلرده معدوم واولنلرك دخی حالی
معلومدر لکن بو کتاب جلیل القدری یازان ویزدران اخواندن مأمولدر که مشتمل اولدوغی
صور واشکالی یرلو یرنده نقل وتحریره همت ایده‌لر تا که لباسدن عاری قلنمش وحوشه
وقویروغی وقنادی یولنمش قوشه دونمیه زیرا بو فنك اشکال محسنات لازمه سندندر و هر بار
معقول محسوس ایله تفهیم اولنه کلمشدر لکن بو صور واشکالی بیهوده نقش صانن جهلا کتابی
یازوب شکلنی قصد اطی ایدرسه نه چاره حق بلا ویره عمری کونی طی اولنه   تنبیه بحال طول
وعرض چون هر موضعك محلنی استعلامده طول وعرض قاعده سنی فرض اقتضا اتدی فن
اربابی الات رصدیه ایله وکاه ظن وتخمین ایله اطوال وعروض بلادی تتبع واستقرا ایتدیلر
عرض بلد وطول بلد ربع واسطرلاب وخسوف کسوف وقنلری ایله معلوم اولور که طریقی

اول

اول آلتلر رساله‌لرنده وزیجلرده مبین در وبو بابده تقریب فائده‌سی تحقیق فائده‌سی مقامنه
قائمدر دیو عقلا رمز واشارت ایتمشلردر جغرافیاده بطلمیوس یازدوغی بلادك طول
وعرضنی مهماامکن تعیین ایتدی اسلامیان دخی بعض مرتبه زیجلرده واقالیم کتابلرنده نقل
ایلدیلر وبو ماده ده مستقل کتاب دخی تدوین اولندی لکن ابو الریحان بیرونی قانون مسعودی ده
یازدوغی اوزره اکثری مختل ومشوش اولوب کیمی اصلاح اولندقدن صکره اکثری تقریب
افاده سندن خالی دکلدر بو حالی اوزره نقل اولنه کلوب اطلس وغیری متأخر جغرافیالرده
وما پاموند الرده مهماامکن صحیح اولنمق دعواسن اتدیلر لکن حقیر تقویم البلدانده ذکر اولنان
اطوال وعروض بلاده کوره برخریطه رسم ایلیوب بلادی نقل محلنده اکثرینك بعد
مشرقین کبی فسادی ظاهر اولمغله ابو الریحانك اصلاح دعواسنی تسلیم ایتمك لازم کلدی
واطلس وغیری فرنکی جغرافیالرده دخی اطوال وعروض بری برینه مطابق بولنمدوغندن
غیری نیچه متعین یرلر ترجمه اولندقده مخالف ظهور ایتمکله انلرك دخی ماهیتی بیلندی جمله‌دن
بری اکثر کره وجغرافیاده شهرمز اولان قسطنطنیه‌یی قرق اوچ قرق بش عرضنده یازارلر
لکن تقریبا قرق بر درجه اولدوغی آلات رصدیه دلالتی ایله ثابتدر پس طول وعرض امورنده
تحقیق دعواسی صحیح اولمیوب انجق تقریب افاده سی تسلیم اولنور سابقا ذکر اولنان سکز
طول وعرض دائره‌لرینك رسمی بودر   امر عاشر احوال مسافه وآلات مساحه ده در
مقدمه ده مذکوردرکه رومانیلر ارضك مسافه سنی خطوه ایله که خطوه ذراع خیاط مقداری
تقدیر اولنور مساحه ایدوب بیك آدم یره برملیر وملیار دیدیلر وهر ملیرده بر رطاش دیکوب
ولایتلری مسافه سنی اول طاشلرله معلوم ایدندیلر صکره کلنلر ملیر اسمنی طاشه نقل ایدوب
اونجی ملیرده برینه اونجی طاشده دیرلردی پس میل لفظی بوندن قالدی چون هر
دائره اوچیوز التمش درجه‌یه وهر درجه التمش دقیقه‌یه قسمت اولنمشدر کرهٔ ارضده بر درجه
مسافه سی قاچ میل یر اولور تعیین ایچون قدمادن بطلمیوس تدمر صحراسنده قیاس
ومساحه ایدوب بر درجه یری التمش التی میل وثلثان میل بولدی بو قیاس بو طریقله
اولدی که مزبور صحراده بر یره نصب علامت ایدوب ایکی طائفه خط مستقیم اوزره نقطهٔ
شمال وجنوبه کیدوب کیجه قطب شمالی اول علامت محلنده الدقلری ارتفاعدن بر درجه
تفاوت اتدیکی یرده طوروب آنده دخی نصب علامت اتدیلر وایکی علامت مابینینی ایکی
طرفدن اوچوب بر بنی برمقدار زیاده بولوب احتیاطا اقلی اخذ اتدیلر زیرا اقل اکثرده
داخلدر بو مقدار کلدی وعددمذکوری اوچیوز التمشه ضرب ایله بتون دورندن قطره
ونصف قطره وشکسز کره مسافه سنه علم حاصل اتدیلر وبو قیاس صحیح میدردیو آل
عباسدن مأمون خلیفه امتحان مراد ایلدی عصرنده بولنان اهل وقوفدن علی بن عیسی
وغیری بر طائفه ایله مأمور اولوب سنجار صحراسنده وجه مشروح اوزره قیاس ومساحه
ایلدیلر بونلرك قیاسنده بر درجه اللی التی میل وثلثان میل کلدی وتفاوتی عملده مساحه یه

حمل ایلدیلر حالا عمل کبیر وقدمار أیی اوزره درکبیر ومقدمه ده ایدر یونان کندی مسافه سنی
استادیوم ایله قیاس ایدرلردی و یوزیکرمی بش آدمه براستادیوم دیرلردی بو تقدیرجه
سکز استادیوم بر رومانی ملیر اولور و فرس قومی فرسنگ ایله قیاس اتدیلر وهر بر
فرسنك اوتوز استادیوم درو مصر سکانی اسکنی استعمال اتدیلر وبونك مقدارنده اختلاف
اولندی بعضیلر التمش استادیوم وبعضلر قرق وبعضیلر یکرمی استادیوم طوتدیلر حالا نمچه
ودانیاو نوروجیاواسوچ و انکلیزواسقوشیاوله وچه و ایتالیاخلقی ملیر لفظنی استعمال
ایدرلر لکن اسپانیاوفرانسا لوقه استعمال ایدرلر اسپانیاقومی آکالغاس و فرانسالیوس
دیرلر روس ومسقو کندی مسافه لرنده وورست نام مقیاس استعمال ایدرلر بودخی معلوم
اولا که ذکراولنان اقوامدن برقوم یوقدر که کندی مسافه لرینك مقیاسی براولوب ارالرنده
اختلاف اوزان اولمیه مثلا جرمانیا یعنی نمچه نك مختلف اولکه لرنده مختلف میللر استعمال
ایدرلر کیمی بیوك وکیمی کوچك وکیمی وسط کذلك اسپانیاوفرانساو آخرطوایفده کرك
لوقه کرك میل مختلف اولور پس بو بابده اتفاق طمع اولنمیه واختلاف صورتنده ذکراولنان
قیاسات ایله مقدمه واطلسده مذکور اولدوغی اوزره برغرادوش یعنی بردرجه مسافه سی
التمش بیك آدم وهرآدم دورد رقدم وهر قدم اون التیشر برمقدرکه بردرجه دوزتیوز
سکسن استادیوم وجرمانیانك بیوك میلی ایله اون میل واورته میلی ایله اون ایکی میل
وکوچك میلی ایله که استعمال اتدکلری عادت میلی دراون بش میل درفلمنك واسوچ
مهندسلری دخی بوجرمانیامیلنی استعمال ایدرلر وغالیایعنی فرانسانك مطلق لوقه سی ایله
یکرمی بش میل وبیوك میلی ایله یکرمی میل دروایتالیامیلی ایله التمش میل دروانکلیز میلی ایله
دخی التمش میل دردیدی وانکلیز لوقه سی ایله یکرمی لوقه درواسپانیالوقه سی ایله اون یدی
بوچق لوقه درو یکرمی ساعتلك یولدر پس جرمانیانك کوچك میلی ایله کره ارضك دوری
بش بیك دورتیوز میل اولوب قطری بیك یدییوزاون سکز میل واون برجزءك ایکیسی
مقداریدر دیو تعیین اتدیلر اما اسلام مهندسلری قتنده بر درجه مسافه سی سابقا ذکر
اولندوغی اوزره التمش التی و ثلثان میل ومتأخرین رأیی اوزره اون میل اکسك ویکرمی
ایکی فرسخ وتسع فرسخ وهر فرسخ بالاتفاق اوچ میل درمیل دخی قدماء مهندسین ذراعی
ایله اوچ بیك ذراع ومتأخرین ذراع ایله دورت بیك ذراعدر ذراع دخی قدما ذراعی اوتوز
ایکی پرمق ومتأخرین ذراعی یکرمی دورت پرمق اولوب متأخرین ذراعی قدما ذراعنك
ثلاثه ارباعی و برمیل بالاتفاق طقسان التی بیك پرمق اولور وهر پرمق التیشر
معتدل اریه نك بطنی ظهرینه ملاصق اولوب طوردوغی یرمقداریدر متأخرین رأیی اوزره
عدد دور یکرمی ایکی و تسع فرسخه ضرب اولنسه سکز بیك فرسخ اولور ومیل حسابی
ایله یکرمی دورت بیك میل وقطری یدی بیك التیوز اوتوز التی میل درو بر منزل مسافه ایام
بهارده سیر وسط ایله تقریبا یکرمی دورت میل درکه سکز فرسخ اولور ومسافه فرسخ

جدول اقاليم

عدد اقاليم	عدد دوائر	طول نهار اقاليم ساعت	طول نهار اقاليم دقيقه	عرض اقاليم درجه	عرض اقاليم دقيقه	مسافات اقاليم درجه	مسافات اقاليم دقيقه	
		١٢	٠	٠	٠	٠	٠	در خط استوا
١	١ / ٢ / ٣	١٢ / ١٢ / ١٢	١٥ / ٤٥	٤ / ٨ / ١٢	١٨ / ٣٤ / ٤٣	٨	٣٤	مبدا وسط نهايت
٢	٤ / ٥	١٣ / ١٣	١٥	١٦ / ٢٠	٤٣ / ٣٣	٧	٥٠	وسط نهايت
٣	٦ / ٧	١٣ / ١٤	٣٠ / ٤٥	٢٣ / ٢٧	١٠ / ٣٦	٧	٣	وسط نهايت
٤	٨ / ٩	١٤ / ١٤	١٥	٣٠ / ٣٣	٤٧ / ٤٥	٦	٩	
٥	١٠ / ١١	١٥ / ١٥	٣٠ / ٤٥	٣٦ / ٣٩	٣٠ / ٢	٥	١٧	
٦	١٢ / ١٣	١٥ / ١٥	١٥	٤١ / ٤٣	٢٢ / ٣٢	٤٠	٣٠	
٧	١٤ / ١٥	١٦ / ١٦	٣٠ / ٤٥	٤٥ / ٤٧	٢٩ / ٢	٣	٤٨	
٨	١٦ / ١٧	١٦ / ١٦	١٥	٤٩ / ٥٠	١ / ٣٣	٣	١٣	
٩	١٨ / ١٩	١٧ / ١٧	٣٠ / ٤٥	٥٢ / ٥٣	٤٨ / ١٧	٢	٥٤	
١٠	٢٠ / ٢١	١٧ / ١٧	١٥	٥٤ / ٥٥	٢٩ / ٣٤	٢	١٧	
١١	٢٢ / ٢٣	١٨ / ١٨	٣٠ / ٤٥	٥٦ / ٥٧	٣٧ / ٣٤	٢	٠	
١٢	٢٤ / ٢٥	١٨ / ١٨	١٥	٥٨ / ٥٩	٢٩ / ١٤	١	٤	
١٣	٢٦ / ٢٧	١٩ / ١٩	٣٠ / ٤٥	٥٩ / ٦٠	٥٩ / ٤٠	١	٢٩	
١٤	٢٨ / ٢٩	١٩ / ١٩	١٥	٦١ / ٦٢	١٨ / ٥٣	١	١٢	وسط نهايت
١٥	٣٠ / ٣١	٢٠ / ٢٠	٣٠ / ٤٥	٦٢ / ٦٢	٢٥ / ٥٤	١	١	
١٦	٣٢ / ٣٣	٢٠ / ٢٠	١٥	٦٣ / ٦٣	٢٢ / ٤٦	٠	٥٢	
١٧	٣٤ / ٣٥	٢١ / ٢١	٣٠ / ٤٥	٦٤ / ٦٤	٦ / ٣٠	٠	٤٤	
١٨	٣٦ / ٣٧	٢١ / ٢١	١٥	٦٥ / ٦٥	٤٩ / ٦	٠	٣٦	
١٩	٣٨ / ٣٩	٢٢ / ٢٢	٣٠ / ٤٥	٦٥ / ٦٥	٢١ / ٣٥	٠	٢٩	
٢٠	٤٠ / ٤١	٢٢ / ٢٢	١٥	٦٦ / ٦٦	٤٧ / ٥٧	٠	٢٢	
٢١	٤٢ / ٤٣	٢٣ / ٢٣	٣٠ / ٤٥	٦٦ / ٦٦	٦ / ١٤	٠	١٧	
٢٢	٤٤ / ٤٥	٢٣ / ٢٣	١٥	٦٦ / ٦٦	٢٠ / ٢٤	٠	١١	
٢٣	٤٦ / ٤٧	٢٣ / ٢٣	٣٠ / ٤٥	٦٦ / ٦٦	٣٨ / ٣	٠	٥	
٢٤	٤٨ / ٤٩	٢٤	٠	٦٦ / ٦٦	٣١	٠	٠	

عدد ماه	درجه	دقيقه
١	٦٧	١٥
٢	٢٩	٣٠
٣	٣٧	٢٠
٤	٧٨	٢٠
٥	٨٤	١٠
٦	٩٠	٠٠

محل شكلى في صحيفه ٥٣

جدول مسافات درجه ومقادير مقياسات

اسماء مقياس	فرسخ	ميل اسلامى	ميل كبير جرمانى	ميل وسط جرمانى	ميل صغير جرمانى	ميل غاليا يعنى فرانسا	ميل ايتاليا ورومانى	ميل انكليز	ميل روس	ميل اسقوت
مسافۀ يك درجه	٢٢ و ١/٩	٦٦ و ٢/٣ / ٥١	١٠	١٢	١٥	٢٠	٦٠	٥٠ / ٦٠	٨٠	٥٠
عدد ذراع مقياس	١٢٠٠٠	٤٠٠٠	٢٦٦٦٦	٢٢٢٢٢	١٧٧٧٧	١٠٦٦٦				
اسماء مقياس	لوقۀ غاليا	لوقۀ اسپانيا	لوقۀ انكليز	لوقۀ ساعت	استاديوم	آدم	قدم	بريد	منزل	ذراع
مسافۀ يك درجه	٢٥	١٧ و ١/٢	٢٠	٢٠	٤٨٠	٦٠٠٠٠	٢٤٠٠٠٠	٥ و ١/٢	٣	٢٦٦٦٦٦
عدد ذراع مقياس			٦٠٦٦٦	١٠٦٦٦	٤٠٠	٣ و ١/٥				
نسبت	استاديوم ١	آدم ١	قدم ١	اصبع ١	ميل ايتاليا ١	فرسخ ١	بريد ١	منزل ١	ذراع قرما ١	ذراع متأخرين ١
در ميان مقياسات	آدم ١٢٥ ميل رومى ١/٨	قدم ٤	اصبع ١٦	شعيره ٦	استاديوم ٨	ميل ٣ استاديوم ٣	ميل ١٢	فرسخ ٨	اصبع ٣٢	اصبع ٢٤

محل شكلى في صحيفه ٥٨

محل شكلى في صحيفه ٥٦

عمل احمد قريمى

حرکت بطیئه ایله برساعت قدر زمانده قطع اولنور اکثر ملوك اسلامیه سلفده یوللر
اوزن هر دورت فرسخ محله برید تسمیه ایدوب آنلر قومشلر ایدی استعجال ایله کوندردکلری
اول آنلره نوبت کیدرلر وکونده بوقدر برید قطع ایدرلردی حالا اندن اولاق تعبیر اولنور اکثر
مسافه تعیینی اعتباری قالمشدر ودریاده التمش میل برمجرا تسمیه اولنوب اعتدال هواده
سیر وسط ایله انجق قطع اولنور زیاده موافق روزکار منزللرینه حد یوقدر وبوجمله
جدول مقیاسده درج اولندی تذییل الطابع در تفصیل مقیاس بر وبحر ومقدار مسافه
کرهٔ ارض وما خفی اولمیه که متن کتابده اشارت اولندوغی اوزره هر عصرك خلقی
وهر بلدك اهلی مسافهٔ بر و بحری بلمك ایچون مختلف مقیاس استعمال ایده کلمشلردر
وعنصر تراب وما من حیث المجموع کره یعنی برمدور طوب شکلنده اولوب طولا وعرضا یعنی
کرك غربدن شرقه وکرك شمالدن جنوبه اعتباریله وسطنده قوشاق مثللو فرض اولنان
دائره اوچیوز التمش درجهٔ متساویه یه تقسیم اولنمق اصحاب هیئت عندنده متفق علیه در
ولکن بر درجه مسافه فرسخ ومیل ومرحله وساعت وسائر مقیاسك اختلافی سببیله
منازع فیه اولمشدر مهندسین متقدمیندن بطلمیوس واکا تابع اولنلرك مساحتی اوزره
بر درجه ارض یکرمی ایکی فرسخ وتسع فرسخدر وفرسخ اوچ میلدر ومیل اوچ بیك ذراعدر
وذراع اوتوز ایکی برمقدر وبرمق بطن بطنینه ملاصق التی شعیر معتدل ارپه مقداریدر
بو تقدیرجه بر درجه ارض التمش التی میل وثلثان میل اولور وفرسخ حساب ذراع ایله
طقوز بیك ذراع اولوب حرکت بطیئه ایله بر درجه ارض تقریبا اوچ مرحله اولور ومرحله
سکز فرسخدر وفرسخ حرکت بطیئه ایله بر ساعتده قطع اولنوب برکونده قطع اولنان مسافه
تقریبا یکرمی دورت میل اولور وبحرده اکرچه زیاده موافق روزکاره حد وقرار یوقدر
ولکن اعتدال سیر ایله برکونده انجق التمش میل مقداری مسافه قطع اولنوب بحریون
عندنده برمجری تعبیر اولنور واکثری عمل اکرچه متقدمین اعتباری اوزره در ولکن
سهو وغفلت اولمامق ایچون متأخرینك دخی اعتباری بو محلده ذکر وبیان اولنمق مناسب
کورلدی پس متأخرین مساحتی اوزره بر درجه ارض اون طقوز فرسخدن تسع فرسخ
نقصاندر وبو تقدیرجه درجه اللی التی میل وثلثان میلدر ومیل دورت بیك ذراع وذراع
یکرمی دورت اصبع در واصبع بطن بطنینه منضم اولمش التی دانه معتدل ارپه مقداریدر
ومتقدمین ایله متأخرین بیننده فراسخده واقع تفاوت اختلاف اوچ فرسخدر وامیالده
واقع اختلاف مابین اون میلدر وبو اختلاف حقیقی اولمیوب لفظیدر زیرا مقدار میل ایکی
اعتبارده دخی شئ واحد اولوب انجق ذراع متقدمینه کوره اوتوز ایکی اصبع ومتأخرینه کوره
یکرمی دورت اصبع اولوب تفاوت مابین سکز اصبع اولور وفرسخ رأی اوله کوره طقوز بیك
ذراع ورأی ثانیه کوره اون ایکی بیك ذراع اولوب مقدار میل ایکی قولده دخی ثلث فرسخدر
واصبع دخی التی شعیر دانه معتدل ارپه مقداریدر کذلك منازل ومراحلده دخی اختلاف جاری

جاری اولوب اکر مشی بطو اوزن اولورسه کاربان وعسکر سیری کبی معتدل تعبیر اولنوب
بردرجه ارض اوچ مرحله اعتبار اولنور مثلا برکونده استانبولدن بیوك چکمجه یه وارمق
کبی واکر سیر بوندن سریع اولورسه سیر متوسط تعبیر اولنوب بردرجه ایکی مرحله اولور
سوار مجردك استانبولدن برکونده سلوریه وارمسی کبی و بوندن دخی اسرع اولوب
بردرجه ارض برکونده قطع اولنوب استانبولدن برکونده چورلیه وارمق کبی اولور قسم اولده
ثلث درجه وقسم ثانیده نصف درجه وقسم ثالثده بردرجه قطع اولنمش اولور وهر عصرك
وبلدك اهلی بردورلو مقیاس استعمال ایده کلدکلرینه بناء زمانه خلقینك بعضیلری اق
دکز وقره دکزده اکرچه درجات حسابندن غافل ولکن اول مقدار مسافه یی کاه یوز کاه
التمش میل عد ایدرلر ومنجمون وجغرافیون بردرجه یی یکرمی ساعت وقوم فارس قدیم
یکرمی فرسنك واهل مغرب یکرمی فرسخ واهل هرمز یوز میل واهالی هند شرقیدن گجرات
ودکن خلقی اوتوز میل وکنبایت شرقی اهالیسی یوز میل اعتبار وجمله ملل نصارانك مقیاسنده
اعتبارلری اختلاف اوزره اولوب بالجمله صحایف جغرافیالرنده اختلافی بیان وعملده سهولت
وغفلت وخطادن تحاشی ایچون مختلف مقیاس وضع ایده کلمشلردر پس ضابطه
مرقومه یه صرف ذهن ایدن ارباب البابه تراب ومادن عبارت اولن اشبو طوب زمینی دائرا
مادار سیر ودورنه مقدار زمانه محتاج ایدوکی ظاهر ونمایان اولور مثلا استانبول شهری
بومرادك تمشیتنه مبدأ فرض اولنوب برکمسنه طوب زمینی طولا سیر ودور ایلمك نیتیله
استانبولدن حرکت وغربه عزیمت ایله فرنکستاندن ویکی دنیادن مرور ایدوب سیر شمسه
تابع اولارق هنده واصل اولور فعلی هذا هنددن وعجمدن مرور ایله استانبوله کلوب
واصل اولور وبو کمسنه یه نسبت غربدن کیدوب شرقدن کلمش اولور وکذلك طوب
زمینی عرضا سیر ودور ایتمك مراد ایدن کمسنه استانبولدن چقوب شماله عزیمت ایله مسقو
دیارندن واول جانبده اقصای معمور وکشف جدید اولان نوه زمله یرلرندن یچوب قطب
شمالیدن مرور وبوزه نسبت طبان طبانه وتحت الارض سیر ایدرك قطب جنوبی یه واصل
واندن اقالیم افریقا وحبش واق دکز ایله استانبوله واصل اولور وبو کمسنه شمالدن کیدوب
جنوبدن کلمش اولور وطوب زمینی طولا وعرضا بوکونه سیر ودور مقتضای ضابطه اوزره
مشی معتدل ایله اولورسه تماما دورت بیك سکسن قوناق اولور ومشی سوار مجردك سیری
کبی سریع اولورسه یدی یوز یکرمی قوناق اولور ومنزل ایله سیر اولنسه اوچیوز التمش کونده
تماما طوب زمینی بر مقتضای فن جغرافیا خط مستقیم اوزره دائرا مادار سیر ودور اولنمق
امکانی درکاردر امر حادی عشر جهات اربعه وروزکارلر ذکرنده درکون طوغدوغی
سمته مشرق ولاتنده اوریئش دیرلر باتدوغی یره مغرب ولاتنده اوکسی دنش دیرلر وآفاق
مائله سکانته کون کونش اوته طرفه سیرنده میل ایدوکی یره جنوب ولاتنده مری دیش
دیرلر اول طرفك مقابلنه شمال ولاتنده شبتنتریو دیرلر بودورت سمت اراسنده دورت

سمت دخی

سمت دخی وضع اولنور شمال ایله شرق اراسنه او ریتش اشتی وش دیرلر مشرق صیفی
معناسنه جنوب ایله شرق اراسنه او ریتش هیبرنوش دیرلر مشرق شتوی معناسنه وشمال
ایله غرب اراسنه اوکسی دنش اشتی وش دیرلر مغرب صیفی معناسنه وجنوب ایله
غرب اراسنه اوکسی دنش هیبرنوش دیرلر مغرب شتوی معناسنه پس دنیانك دورت
سمتنه دورت باش روزکار تعیین وارالرین تقسیم ایدرلر اما قدیم وحادث مصنفلر بو تقسیم
وتعیینده اختلاف ایدوب هر سمتك خلقی بردورلو تقسیم واخر اصطلاح وضع ایلدی
بزبو مقامده واصل اولدوغمز مرتبه اقوامك اصطلاح وتقسیملرینی بر دائره ده رسم ایلدك
اولا جهات دائره سی رسم اولنوب تقسیم اولنمشدر ایکنجی دائره ایچ دکزده سفر ایدن
قدماء روم ویونان ولاتن تقسیمیدرلاتنده مطلق روزکاره ونتوش دیرلر شمالدن اسنه آکولو
جنوبدن اسنه آوشتر شرقدن اسنه شو یشولانوش غربدن اسنه فاوونیوش دیرلر جهات
اربعه ده اصول ریاح بونلردر بونلرك اراسنده ایکیشر واوچر ویدیشر فروع واردر هر قومك
اصطلاحنه واستعمالنه کوره دائره لرده بیان اولنمشدر پس بو ایکنجی دائره یی ذکر اولنان
طوائف اون ایکی یه تقسیم ایدوب ایچ دکزده وطشره اوقیانوسده سفر اتسه لر استعمال
ایدوب لکن اوقیانوسه کیدن اوروپا خلقی جرمانیا لغتنده وآخر طوائف کندی
لغتلرینه دوندروب تقسیمی دخی اکا اویدررلر ایکنجی دائره لاتینلرك اوچنجی دائره رومانیلرك
واتالیا خلقینك استعمالیدر بونلر دائره یی اون التی قسم ایدرلر دوردنجی دائره بحر اوقیانوسده
سفر ایدن جرمانیلر وسائر اوروپا خلقینك تقسیمی اوزره اوتوز ایکی قسم ومجموعی
اضافت وترکیب ایله دورت اسمدر دائره ده اوادوغی اسلوب اوزره بشنجی دائره بحر محیط
شرقیده سفر ایدن هندیلرك وسائر اسلامیانك تقسیمیدر بونلرك اقسامی بر یعنی اوتوز
ایکی قسم واسماسی مغایردر ترتیب اوزره اما اهل اسلامدن داخل دکزده سفر ایدنلر
اوتوز ایکی قسمی اون اسم ایله تسمیه ایدوب شماله یلدز جنوبه قبله شرقه کون طوغوسی
غربه . طی شرق ایله شمال اراسنه پویراز شرق ایله جنوب اراسنه کششلمه جنوب ایله
غرب اراسنه لودوس غرب ایله شمال اراسنه قره یل و بونلرك هر ایکیسی اراسنه اورته
وهر بری ایله اورته اراسنه کرته دیرلر وکرته لری هر برینه اضافتله اوتوز ایکی قسمی
استعمال ایدرلر مثلا کون طوغوسنك پویرازدن یکا کرته سی دیرلر باقیسی دخی بو اسلوب
اوزره وکرته نك اصلی یونانده ربع معناسنه اولان قارته لغتیدر اکثری مربع رسم اولنان
صحیفه لره انکیچون قارتی دیرلر خارتی اناك تحریفیدر ونصف کرته یه لازم کلدکده بونلق
مزه کرته دیرلر اما محیط شرقیده سفر ایدن اهل هند وسند وچین وفارس بو اوتوز ایکی
قسمی اون بش مطلع وایکی قطب جمله اون یدی اسم ایله ومطالعك مقابلنی مغیب ایله
تسمیه ایدوب قطبلره قطب جاه وقطب سهیل و بو اوتوز ایکی قسمده هر برینه خن دیرلر ذکر
اولنان اون یدی اسم کواکب ثابته اسماسندن اون یدی کوکبك اسملریدر نقطه

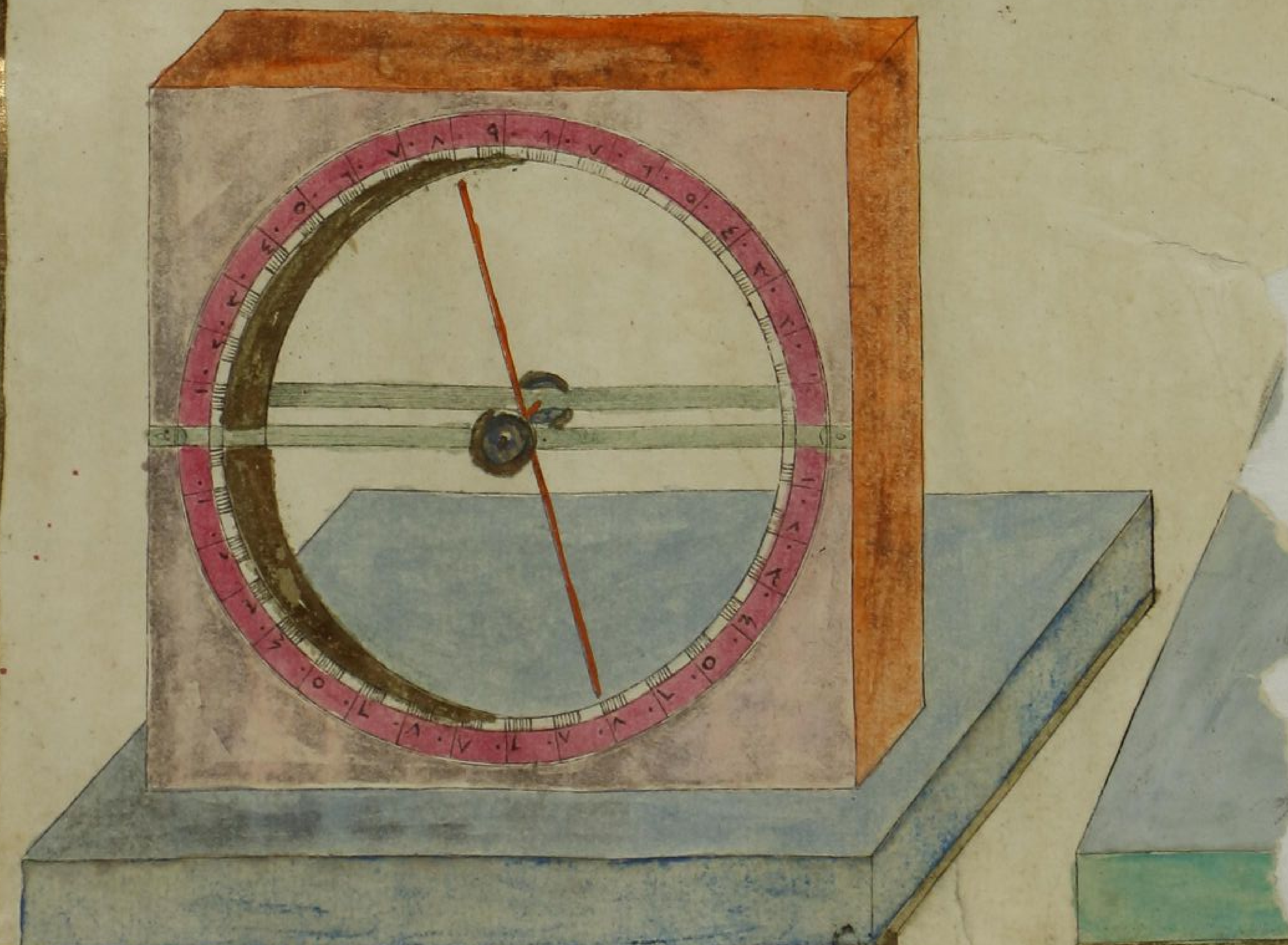
شمالدن شرقه بو ترتیب اوزره اعتبار اولنمشدر قطب جاه مغرب کاه در قطب شمالی قربنده
اولان یلدزه اعجام کاه واهل مغرب سمیا واهل هیئت جدی دیرلر بعده مطلع فرقدین
مطلع نعش مطلع ناقه که بو کاسنام وذات الکرسی وکف الخضیب دیرلر مطلع عیوق مطلع
واقع که نسر واقعدر مطلع سماك که سماك رامحدر مطلع ثریا مطلع طائر که نسر طایردر بو کا
مطلع اصلی دخی دیرلر کون طوغوسی اولدوغیچون مطلع جوزا مطلع تیر که شعرای یمانیدر
مطلع عقرب بعض نسخه ده قلب واقع اولمشدر مراد قلب عقربدر مطلع حمارین که اولنه
معقل ایکنجی یه ظلیم دیرلر فارسین دخی تسمیه ایدرلر مطلع سهیل مطلع ستلبار که آکا مخنث
دخی دیرلر زیرا بر قبیله انك طلوعنی سهیل درظنی ایله بحث اتدکده خلاف ظاهر اولیجق حنث
لازم کلوب بو تقریبله مخنث تسمیه اتدیلر قطب سهیل که قطب جنوبیدر قربنده سهیل نام
مشهور کوکب اولمغله قطب آکا مضاف اولدی نصف غربی دخی ذکر اولنان کواکب
مغیبی ایله تسمیه اولندی قطب سهیلدن صکره مغیب حمارین مغیب عقرب مغیب
اکلیل مغیب تیر مغیب جوزا مغیب طایر بوکا مغیب اصلی دخی دیرلر مغیب ثریا
مغیب سماك مغیب واقع مغیب عیوق مغیب ناقه مغیب نعش مغیب فرقدین
بو اوتوز ایکی خنك اراسنه نصف خن ونصف خن ماییننه ربع خن دیرلر و بو اقسامی بو کواکبه
اضافت مجرد ادنی تقریبله تسمیه قبیلندن اولوب حقیقتده مطالع ومغارب اول سمتلر اولمق
لازم کلمزدر زیرا استعمال وقتنده طلوع وغروب کواکب اعتبار اولنمزکه محله موافقت
رعایت اولنه و بو اصطلاح اول سمته مخصوص اولدوغی انکیچوندر که بریده فرقدین
ونعش ابدی الظهور وسهیل وستلبار وحمارین ابدی الخفادر پس روم اسلوبی ضبطه اقرب
وهند اصطلاحی تعبیر وتلفظه انسبدر زیرا انلرك اون اسمی وار و بونلرك اون یدی لکن
کرته لری تلفظده صعوبت واردر مثلا کون طوغوسنك یوبرازدن یکا کرته سنه دیمدن
مطلع ثریا اوزرینه دیمك اساندر تتمه بو طائفه مسافه ده دائره یی ایکیوز اونه تقسیم ایدوب
هر برینه اصبع و ترفه دخی دیرلر و اصبعی دخی سکز قسم قلوب هر برینه زام دیرلر زام دخی ایکی در
بری عرفی بری اصطلاحی زام عرفی اول دیارده ربع لیل ویا ربع نهاره دیرلر که اوچ ساعت
زمانیه در و قره ده برکون بر کیجه لك مسافه نك سکزجزءنده بر یینی مشی ایله قطعه دخی دیرلر
وزام اصطلاحی اصبعك سکز بلوکنده بربلوکیدرکه کوکبك بر اصبع ارتفاعی ویا انحطاطی
مسافه سنك سکزجزنده برینك زمانی اولور مثلا شمال اوزره یوروبنسه کوکب جدی سکز
زامده بر اصبع مرتفع اولور و اول قدر زمانده قوی وضعیف روزکار ایله سفینه سیرینه دخی
اطلاق ایدرلر معتدل روزکار ایله بر زام عرفیده بر زام اصطلاحی قدر حرکت ایدرکه اول اون
بش میل قدردر تقریبا هر ساعتده بش میل دوشر بو تقدیرده اصبع بر درجه وخمسه
اسباع درجه اولور که درجه اصبعك اون ایکی قسمندن یدی قسمدر و دورت زام و ثلثان
زام بر درجه اولور و بر زام اون دورت و ربع میلدر تمام دورت بیك التیوز سکسن زام اولور

و بومتأخرین حسابیدر اما قدماداڑه یی ایکی یوزیکرمی دورت اصبع طوتوب آکا کون اختنانی تقسیم ایلمشلردر انلور آینه کون هر خنك مابینی یدی اصبع اولورمتأخرین رأیی اوزن التی بوچق ونصف ثمن اصبعدر بو رأی جدی ارتفاعی ایله امتحان اولنوب قیاسه موافق کلمکله رأی قدما ترك اولنمشدر امر ثانی عشر رسم قارتی قواعدندن درخفی اولمیه که سابقا ذکر اولندوغی اوزره فن جغرافیانك ایکی قسمی خوروغرافیا وطوپوغرافیا رسملرندن غیری برقسم دخی واردرکه انده رسمدن مقصود احوال دریادر وآکا هیدروغرافیا دیرلر پس اقسام دورده منحصر اولوب انلرك هر برنده ایکیشر اسلوب اختیار اولنمشدر بری اجمــال وبری تفصیل حاله راجع اولور اول اجمالی جغرافیادرکه اکثر فرنکی طوپلرده نقش وتصویر اولنوب اطلس وغیری فرنکی جغرافیا کتابلرنده وبزم ترجمه مزده ایکی دائره ده وبعضیلرنده برمبسوط دائره ده کوسترلمشدر وبودائره یی فن اربابی برمندیل کبی مسطح دری یا کاغده نقش ایدوب آکا ماپاموند دیرلرکه پاپاموندتااندن غلطدر ماپاموندیل وموندا منقش ومزین معناسنه لفظ یونانیدر ایکنجی رسم تفصیلی جغرافیادر چون احوال مباحث جغرافیایه رسم اجمالی وفا ایتمیوب هر بر دیاری برصحیفه ده رسم لازم کلدی وکره لر وکتابلر اولنده مرسوم اولان رسم اجمالینك اقسامی صحیفه صحیفه رسم وتفصیل اولندی اطلسده اولان یوزاللی قدر صحیفه وبو ترجمه صحیفه لری کبی پس بوصحیفه لره کتاب اطلس مؤلفی کاه قارتی وکاه تابولا تسمیه ایلدی اکثر بونلرمربع واقع اولدغندن زیرا لفظ مزبورلسان یونانده ربع معناسنه دردورت قسم دخی خوروغرافیا وطوپوغرافیا رسملرینك مجملی ومفصلی اولوب یدنجی وسکزنجی اسلوب اجمال وتفصیل اوزره رسم اولنان دریا قارتیلریدرکه تحریف ایله انلره خارتی دیرلر وعامه ماپاموندایه دخی خارتی لفظن اطلاق ایدرلر بودریایه مخصوص اولان قارتیلرده طول وعرض تعیینی واعتباری لازم اولمامغله یازلمازنجق اصل اولان سکزروزکار سیاه ایله وایکیسی اورته لری یشل ایله وکرته لری قزل ایله جزیلوب سرخ نقطه لر صغلره وسیاه نقطه لر دوکندیلره وشکل صلیب دریاده کورنمین طاشلره وکارده واقع شکافلر اقرصولره اشارت اولوب کارده مشهورشهرلراسمی سرخله وسائرمواضع سیاه ایله یازیلوب بحرهندده اولان خارتیلرده مشرق امامکده وشمال یسارکده اولور بحر مغربده مغرب امامده شمال یمینکده اولور نه سمتدن خروج ایدرسه آکا کوره وضع اولنور واکثرخارتیلره برمدور اغاج میخلنر شمال طرفنه کلجك اوجی مغایر اولور ونیچه سنده پوسله شکلی یازیلوب شماله سیاه علامت ایدرلر سایر جهات انکله متمیز اولور پوسله برمدور مقوا اوزرینه اوتوز ایکی روزکار چزلمش وحقه ایچنه قونمشدر اول تقسیملرده سیاه ایله نقطهٔ شماله اشارت واردر اول حقه یه بیت ابره دیرلر ابره نك اوجی مقناطیسك شمال کوزی ایله صوواریلمشدر میل اوزرینه قونوب اوزری سرچه ایله قپانورکه روزکارکیرمیه مزبور حقه نك شمال نقطه سی خارتی نك شمال نقطه سنه مطابق قونورو ابره شماله مقابل قرارایتدکده جهات اربعه وروزکارلر بونکله معلوم اولور وبودخی معلومدرکه

مقناطیس ایله تربیه اولنان ابره نقطهٔ شمالدن یدی درجه شرقه توجه ایدر طوغری قطبه
توجه ایدر دینلر غلط سویلر المان وفرنکستاندن کلن قبله نمالر تجربه اولنوب جمله بویله
بولنمشدر اکرچه آق دکزك مسافه سی از اولمغله تفاوتی معلوم اولماز لکن بحر محیط انکلرنده تفاوت
فاحشدر بیلمینلر افندیدن صانورو خارتلرده بر جانبدن یا ایکی جانبدن بر مقدار خطی نقطه ایله
تقسیم ایدوب مقدار میلی کوستررلر هر ایکی نقطه آراسی اون میل اولوب اللی میلده بر علامت
قورلر و بر محلدن بر محله نه قدر میلدر بلنمك مراد اولنسه پرکار ایله اوچیلور وینه بر محلدن بر محله
نه روزکار اوزرینه واریلور بلنمك مراد اولنسه پرکارك بر اوجنی ایکی محلك اوزرنده فرض اولنان
خطه موازی روزکار اوزرینه قویوب یورودرلر نه محله واصل اولورسه اول روزکار ایله کیدیلور
دومنی انك اوزرینه قورلر وانکنده نیچه کون نیچه کیجه کنار وجزیره کورنمسه روزکار نه کون کمی
هر ساعتده نه قدر میل حرکت ایدرسه که اول تجربه ایله معلومدر آکا کوره کونده بر کره ویا ایکی
کره کرتوز یعنی حساب ایدوب قیاس ایله مسافه یی معلوم ایدینورلر اقندی واختلاف
حرکات بله محسوب اولمق شرطدر محیط معلملرینك قدماسی بری برندن متفاوت اصبعنه
کورن طقوز لوح استعمال ایدرلردی حالا متأخرین تخمینا اوچ دورت قارش بر لوح استعمال
ایدرلر واناره طریقنه دیره دیرلر بونلره لازمدر که طریقلر مواسمن وسفاین یوکنك مقدارین
ومد وجزر احوالین وطوفانلر زمانین بیله لر وخارتی ده ریاح وجزایر یرلو یرنده اولمق لازمدر
وصحتی انکله معلوم اولور که دائره سنده اولان اون التی یوسله شکلنك مرکزلری مابینی مساوی
اوله و زوایای ریاح دخی مساوی اوله بوندن صکره رئیسلرك آلتلری و بری برینه مخالف
استعماللری وطریق بحرده شروط وقیودی واردر تفصیلی تطویله مؤدی اولمغله
بو مقداره اقتصار اولندی بعده بر نوع مجمل خارتیلرده اکثر اون میل یره غالبا اوچ نقطه قدر
محل دوشوب کنارلرده اون میلدن اقل مواضع احوالنی ونیچه محذورلری بیان ممکن اولمغله
بر نوع دخی بسط وتوسیع اقتضا ایدوب سکز قسم اوزره جزایر وکنارلری سمت سمت برر
صحیفه ده رسم ایدرلر واندن قبامیل ایله لیمانلر وکنارلر احوالی مفصل بیان اولنوب کوسترلور
بحریهٔ پیری رئیس وبعض فرنکی طشره دریا کتابلری بو قبیلدندر آق دکزده سفر ارباب
اکثر بحریه یی مطالعه ایدرلر و بو جمله خارق عاده یه قریب امور غریبه دن ایدیکی ظاهردر
قیجان ابره یه خلل کلسه بر مکانده ثابت اولماز اول زمان مقناطیسك شمال جانبنده اولان
کوزنی بچق ایله نیچه کره اوردقده چوقه حاوی کبی طاولنور اکنه نك شمال طرفی اوجنی محکم
سوررلر صحت بولور ومقناطیسی قرمزی جوقه ایچنده صرمساق وصوغان رایحه سندن
حفظ ایدرلر اکر عملی باطل اولسه تازه پکی قانی ایله یا سرکه ایله محکم اصلدرلر قیجن زیت
سورسه لر حدید اندن قجار پکی قانی ایله اصلنسه کیرو جذب ایدر مجربدر مقناطیس
بطن زمینده ایکن شمال کوزی ارضك قطب شمالیسنه وجنوب کوزی قطب
جنوبیسنه ناظردر اخراج اولندقده قول اصح اوزره ینه بو کونه طورینی حفظ ایدردیرلر

اشبو بیك یوز قرق بش تاریخنده محمیهٔ استانبولده بوصله ابره‌سی
امتحان اولنوب نقطهٔ شمالدن غرب جانبنده اون بر بچق
درجه یه قریب انحرافی محقق اولمغله بوندن بویله غفلت اولنمامق
ایچون بو محلده ضبط اولندی

صورة ابرة المنخفضة العرضيّة والطوليّة

مقناطیس ایله عروض واطوال بلادی محلده بلنمك ایچون نو ظهور بوصله نك رسم و تحدید و فیوضات
مقناطیسیه نام رساله‌ده شرح اولنوب ارباب هنرین قوتلو فعله کتورلمك مرجودر

تذييل الطابع خفی اولمیه که جناب خدای متعال حضرتلرینك آیات باهرهٔ نامحصورن
والطاف عمیمهٔ مالانهایه لرندن مجرد منافع عباد ایچون احسان وعنایت بیورلمش انعم بی
نهایه دن بری سنك مقناطیسدرکه اهالئ اسلامه قبله نما ودریای بی پایانه توغل ایدن
ارباب کشتی یه رهنما اولوب جمهور حکمای پیشین وپسین کمال سعی ودقت برله برسنك
پاره سنك حقیقتی اوزره کنهنی فهم وادراکده وکیفیت احوالنی کشف وبیانده الی الآن عاجز
وفرومانده قالمشلردر بعض کتب لاتینیه ده تحریر اولندوغی اوزره بحر مرقوم ابتدا
اناطولیده مغنیسا طاغلرنده ظهور ایدوب مقناطیس لفظی مغنیسا لفظندن تعریب
ویا تحریف ویاخود واجدینك اسمیله تسمیه اولنمش اوله بحر مرقومك حدیدی جذب وجر
ایلمك خاصه سی وبو کونه خاصه دن حدید وپولادی حصه دار قلمق عادتی اکرچه قدمایه
معلوم اولمش ایدی لکن خاصهٔ ثالثه سی که عقول بشر فهم وادراکنده عاجز وقاصر برسر
خفیدر یعنی برپاره مقناطیس جوف هواده معلق علی حاله ترك اولنسه ویاخود برظرف
ایچنه وضع اولنوب اول ظرف برحوضه ویا صو ایله مملو طشته قونلوب صو یوزنده علی حاله
ترك اولنسه البته مقناطیس کندو طبعنده مکتومه خاصه سیله اول یرك نصف نهار
دائره سنه موازات ایدوب قطب شمالیسی یعنی شمال کوزی تعبیر اولنور جانبی کرهٔ ارضك
قطب شمالیسی جانبنه طوغریلوب توجه ایلمك امر مقرردر نتکم حالا استعمال اولنان پوصله لر
ابره لرنده بو حالت مشاهده اولنور مقناطیسك قطبه توجهی خاصه سندن اهالئ غرب
اوائلده غافل اولوب بعد زمان اطلاع حاصل ایلدکلرنده کمال استغراب برله خیال ایلدیلرکه
قشر بیضه ده اولان صار ومانندی مادهٔ مقناطیس دخی جوف ارضده تراب ایله مستور
ومتواری بر کره جك اوله واول خیال ایلدکلری مقناطیس کره سنك کرهٔ ارض کبی وآکا
منطبق ویا متوازی قطبلری اولوب کرهٔ مقناطیس اوزرنده دخی نصف نهار ومعدل النهار
وارضه قیاس دوائر سائره فرض اولنوب احوال مقناطیس بونکله ضبط اولنمق اقتضا ایدر
اوله پس خاصهٔ مرقومه یه اطلاعدن صکره تاریخ میلادك بیك دورتیوز ایکنجی سنه سنده
اتالیا اولکه سنده انابولی ناحیه سنه تابع امالفیش شهرنده برشخص ظهور ایدوب
پوصله یی ایجاد ایلدی ودریاده کشت وکذاره راغب اصحاب کشتی یه اهدا ایدوب بو روزکار
عالمده بریادکار قودی کیتدی منوال محرر اوزره مقناطیس قطبلرینك ارضك قطبلرینه
توجهی معرفتی فعلی هذا پوصله نك ایجادی وابره سنك فیض مقناطیس ایله جانب شماله
مسارعتی علمی اهالئ غربه اکرچه دورتیوز سنه بوندن اقدم مستور ایدی لکن غربدن
شرقه سیر وسفر ایدن سیاحلرك تحریراتنه کوره ممالك چین اهالیسنه خواص مقناطیس
قدیمدن برو معلوم ومقناطیس ایله مصنع آلات استعمالی مشهور ومتواتردر حتی
سیاحلر روایتی اوزره خاقان چینه قوچین چینه ممالکی خاقانی جانبندن ایلچیلر کوندریلوب
ادای مراسم رسالتلرندن صکره عودت ایتدرلمك اثناسنده خاقان جانبندن ایلچیلره

ویریلان هدایای بهیهٔ سائره برله بر مجوهر خبره تامه وجهات اربعه واسماء روزکار نقش
اولنمش یوسله اهدا اولنوب ایلچیلرک کیده جك ولایتلری چینك جنوبنده واقع اولمغله
اشبو یوسله ولایتلرینه طوغری کتمك ده سزه دلیل اولور رهبره حاجت یوقدر دیو خاقان
چین طرفندن ایلچیلره مقامه مناسب ملاطفه وظرافت معامله سی اولنمشدر دیو
نقل اولنور وایکی بیك بش یوز سنه دن برو خواص مقناطیسه اهالئ چین واقفلر در
دیو تحریر اولنور پس آنفا تقریر اولندوغی اوزره حکمای غربیه خواص مقناطیسه اطلاع
حاصل ایلدکلرنده اسباب توجهی تتبع اندیشه سنه دوشوب مقناطیسی ویاخود
مقناطیس ایله تربیه اولنان ابره یی قطب شمالی جانبنه جذب ایدوب توجه ایتدرن قطب
یلدزیدر و بعضلر قطب جوارنده سمانك برقطعه سیدر بعضلر کرهٔ ارضك ایکی بیله قطبی
محض مقناطیسدن عبارتدر و بعضی صوفیلر ایسه برحکمت خدادرکه ارادت علیه انی
اظهار ایدوب کمال قدرتن بیان وقللرندن استغراب اولنمسنی مراد ایدوب حقیقتنده سرنی
اخفا ایلدی دیدیلر بعض متأخرین ایسه مقتضای طبایع اشیاده واقع اسباب خواصه
نظر ایله بو حالت هوانك اثریدر دیدیلر و بعضیلر مجرد ارضك فیضی واثری وجنوبدن شماله
جداول وعروق ماندی جوف ارضده ممتد وفرض اولنان کرهٔ مقناطیس کبی بعض
اسباب ارضیه دردیدیلر واکثر بو کا ذاهب اولدیلر انجق غفلت اولنمیه که ابره نك راست
نقطهٔ شماله توجهی بعضی امکنه یه مخصوص اولوب بعض امکنه ده نقطهٔ شمالدن برمقدار
غربه و بعضیلرده شرقه مایل اولوب ومیل وحرکتنده دخی مطرد الحال اولمیوب کاه سرعت
وکاه بطو وکاه اقبال وکاه رجعت وکاه سکونت اوزره اولدوغی امتداد زمانیله تجربه وضبط
اولنمغله ساکن اولدیغمز استانبولده دخی متن کتابده اشارت اولندیغی اوزره نقطهٔ شمالدن
شرقه مائل ایدوکی نمایان اولدقده جوامع ومساجد بنا اولنوب محراب تعیین اولنمق امر
واجب الاهتمامنده ابره یه استناد کفایت ایتمیوب ربع واسطرلاب وسائر آلات رصدیهٔ
مجربه برله عملده دقت اولنمقده غفلت اولنمامق ایچون بوکونه بسط کلام اولندی
غربه بیك یوزقرق سنه سی اثناسنده روم ایلی حصاری جوارنده بیك باغچه سی نام محلده
مرحوم قپودان مصطفی پاشانك بنا ایلدوکی مسجد شریفك محرابنی تعیینده اختلاف اولنوب
ارباب معارف نیجه یوسلهلر وربع واسطرلاب وسائر الات رصدیه احضار ایتدکده
الات رصدیه یه یوسله احوالی مطابق کلمیوب بینلرنده تفاوت فاحش ظاهر اولمغله
یوسله یه اعتبار اولنمیوب آلات مرقومه نك اقتضا سنه کوره ارتفاع عملیله مسجد
شریفه محراب تعیین اولندی بعده اصحاب غیرت جنبشه کلوب کمال تحری
واستقرا برله جهاتی ضبط و برطولی عظیم ابره یی حاوی قبله نما یاپلوب امتحان
اولندقده ابره نك نقطهٔ شمالدن خلاف مسموع اون بر بوچق درجه غربه
میلی مشاهده اولندی والله اعلم بالصواب والیه مرجع والمآب تم تذییل الطابع

امر ثالث عشر بوفنك صعوبتنده واصلاح واعانت اهل وقوفه احتیاجنده در معلوم اوله كه
ذكر اولنان رسملردن هر بری صحتی اوزره رسم وتصویر اولنمه ده صعوبت مقرر وبری واقعه
مطابق تحریر حدود بحری تصویردن صعبتر در زیرا جمله اوضاع بلادی وقوعی اوزره یرلو
یرنده قوندوروب خللسز نقل ایلمك مقدور بشر دكل مرتبه سنده در توركی و فارسی
وعربی كتابلرك بعضنده عرب وعجم مقلدلری بواحوالی سائر نقش وتصویره قیاس
ایله تلویث ایتدكلری اوراق طوروسون باصمه فرنكی جغرافیالرده رسم اولنان بلاد
وممالك اكثر مختلدر خصوصا ممالك اسلامیه وافریقیا وآسیا صحیفه لرنده غلطات قتی
چوقدر روم وشام وحجاز وعراق وجبل واذربیجان ده بو فقیر كزوب رأی العین مشاهده
ایتدیكم یرلرده ایتدكلری رسمی مخالف كوروب انلره دخی عظیم سوء ظن حاصل اولمشدر
لكن اول قدر غلطات ایله كبیره ترجیح اولنوروب بو بابده معذورلردر زیرا اطلس مؤلفی مواضع
متعدده ده اعتذار ایدوب بولدوغمز خوروغرافیالری جمع ایلدك ونیچه سنك خوروغرافیاسنه
واصل اولمیوب اسكی كتابلرده بولدوغمزی یازدق اول دیارلر خلقی دخی كندی بلادینك
خوروغرافیاسنی یازوب الحاق ایدرسه عظیم منتدر دیمشدر اول اجلدن اسلام مؤلفلری
رسوم واشكالی ترك ایدوب اسما واوصاف ذكری ایله اكتفا ایتدیلر لكن انده دخی خبطدن
سلامت وهر برده غرضه اصابت میسر اولمیوب اوهامدن ناشی ظن وتخمین ایله نیچه
غلط فاحش ارتكاب ایتدیلر جمله دن تاریخده كعب شامخ وقدم راسخ صاحبی امام مسعودی
مروج الذهب ده ازاق دكزینك جانب شمالنده بعض اجزاسی قطب شمالی تحتنه واصلدر
وخلیج قسطنطنیه بر بحردن منفجر اولور قربنده تولیه نام بر مدینه وار در دیوغوت
دكزی دیدكلری بحر ورنكی صانمشدر وابن وردی خریده ده محیط غربیدن بر خلیج منفجر
اولور ارض صقالبه ظهرنه مرور ایدوب مسافه سی شهرین ممتد اولور وقسطنطنیه اوكندن
بحر رومه دوكلور دیو خبط ایتمشلردر ونهر جیحون بحر جرجانه اقار لكن ابن حوقل خوارزم
كولنه دوكلور دیوب نیلك منبعی خط استوادن اون درجه جنوبه ایكن سیوطی وغیری
اوچ یایلاق یولدر وبحری شق ایدركلور دیو نیچه مستحیلات یازدیلر مناظر العوالم مؤلفی
دیاررومی كزوب یازمق صددنده ایكن ادرنه صویی تونجه ومریچ قره دكزه اقر دیوب
چشمه ساقز جزیره سنه مقابل ایكن ردوس قارشیسی اولمق دعوا ایلدی كنه الاخبار
صاحبی عالی شریف ادریسی نك مسالك ممالك ده نزهة المشتاق نام كتابی ادریس پیغمبره
اسناد ایدوب یكی دنیا كتابنك مصنفی بحر ورنكی یازدوغی یرده صاحب تحفه نك علی ساحله
امة طوال كاة عبارتنی ساحلنده بر قوم اولور كه طویل القد وشجیعلردر معناسنه ایكن ساحلنده
اولان قوملك طول قامتلری كاه یعنی مانتر قدر دیو خبط ایلدی پس بو كتابده واقع اولان خلل
وزلله دخی اعتراض غیر وارد وسهو وغفلتدن عدم سلامته مزبورلر كلامی شاهددر ع
كفی المرء نبلا ان یعد معائبه ذیل بو فنه فی الجمله بعض تواریخ خلطی انكیچوندر كه علم تاریخه

نمك علوم دیرلرو محلنده اهل فن احوال سلطنت واخلاقی ایرادایدرلر صاحب اطلس قرق
طقوزنجی فصلده غالیا بیاننه بر مقدمه بسط ایدوب دیمشدر بز دنیایه یالکز کندی نفعمز
ایچون کلمدك بلکه حق تعالی بزدن کندی قوللارینه ایصال نفع ایلمك امرایدروهرکس
مقدوری قدرا ایصال نفعه سعی ایلمك کرك بزم دخی مقدور مز بو جغرافیا فننی خلقه تعلیمدر
وجغرافیانك تواریخ حفظنه امدادی وفائده سی بیانه محتاج اولمدوغندن غیری تواریخدن
فضیلتی اکاوقوف ایله تدبیر سلطنت آسان اولدوغیدر زیرا فن جغرافیاده یالکز احوال بلاد
یازلمیوب بلکه سکاننك آیین وارکان وتدبیر امور دولت ودیوانی احوالی بیله بیان اولنمق بوفنك
وظیفه سی اولدوغی جهتدن تاریخه تفوقی واردر ترجیح اولنور زیرا بر مصور تصویرده یالکز
تکمیل اعضایه مشغول اولوب سایر تناسب ومحسنات اوضاع واطواره رعایت ایتمسه
کلی تقصیرایتدیکی کبی جغرافیا صاحبی دخی یالکز مکان بیانه مشغول اولوب سکانی
امورینه وسائر نوادر ذکرینه مقید اولمسه بر عریان میتی تصویر ایدن مصوره دونراولمق
اجلدن بزهرولایتده اولان حکومتلر ترتیبنی وسائر امور غریبنی تقدیم ایدوب صحایف اولکرنده
بر مقدمه قلدق تاکه تمدن احوالنه وامور عامه معرفتنه مایل اولانلر کتابمزدن منتفع اوله لر
کرچه بزم تألیفمزك قصور ونقصانی وبعض سهو وغلطی اولورسه عجب اولماز زیرا جمله ممالك
احوالی وتدبیر سلطنت ودیوانی کتابلرده یازلمامشدر انجق تواریخده بولدوغمز مرتبه یازوب
بوشکله قودق اکر بر کمسه ولایتی امورنده سهو وغلط کورورسه آکاه ایلسون وقصوری
بیلدرسن اول محلی اصلاح واکا تعظیم ایله دعا وثنا ایدهلم وهرکس کندی دیاری احوالنی
تصحیح ایله مقید اولوب یازسه جغرافیا طالبلرینه اندن زیاده نفع حاصل اولوردی دیمشدر
فقیر ایدر مصنف مزبورك ممالك عثمانیه وآیین دیوانیه ده واقع اولان خللری اصل ترجمه ده
کندی تحریری اوزره یازلوب بوکتابده ممکن اولدوغی مرتبه اصلاح وتفصیل اوزره نقل اولندی
سائر افریقا واسیا ممالکنده دخی اول دیار خلقنك اثارندن نیچه مواضع غلطلری مهما امکن
تصحیح اولنمق مأمولدر امر رابع عشر بو کتابده ذکر اولنان ممالك واقالیم وبلادك فصللری
فهرسنده درکه حروف اوزره ترتیب اولنوب فصللر عددی رقم ایله اشارت وتعیین اولندی
وبو فهرس اجمالی دربراولکه ومملکت کتابك قچنجی فصلنده درلازم کلسه بوندن معلوم اولور
لکن بر شهر وبلدنه مملکتده درلازم کلسه کتاب آخرنده اولان فهرس مفصله مراجعت اولنه
انده اولکه لر واسماء بلاد حروف اوزره مرتبدر حرف الالف ابروزو آفریقیا البیون البانیا
الساسیا اماریقا امایقاجنوبی اماریقاشمالی انقونا اندلس انکلیا اقسامی ایله
ازکاونچو آکوتانیا آرپلانتا آرتزیا ارغونیا آوستوریا آسیا آسیامینور ابوراقوم
امدن اپیروس جزیره در اوروپا ایسلاندیا ایستریا ایتالیا اینسولا آنوس
اینسولا صانتی اینسولا مارغریتا اینسولا پرنسی پس اینسولا صانتی توما اولدمبورج
اوبیس تره اووه ریسل اوکسونیوم اسقرپانتو اسقلاوونیا اغریبوز اسکوب
انتاکیه

انطاكيه اينه‌بختی آمد اولونه اتنه البصان استانبول اسكندريه اوخری انطاليه
ازورنيق اصفهان الاجه‌حصار اصطخر اوسترغون اكره ازاق اناطولی
اوستونی بلغراد آيدين اسپارتا انقره اخسيكث اقشهر ادرنه اقسرای انابولی
ايچ ايل ارزبيجان ادانه اخسخه ارغنی اربل اقچه‌قلعه اران اتاق ارمينيا
اكل اردبيلی اردهان ازنكميد اولثی ازنيق ارض‌روم اسروشنه اسپر اسفراين
اماسيه اشبومه ارجيش اوزی اقكرمان اذربيجان اسپانيا اسوچ اشبليه
اردل ايران افلاق حرف‌البا بارباريا بازيليا باواريا بالجيقا بری بسقايا
بوهميا بوروسيا بوسنا پولونيا برابانسيا براندبورك براسيليا برمن بزغويا
برتانيا برتانيا برونسوبك بلغاريا بورغونديا كبير بورغونديا صغير باتاويا
پالاتينا توش‌رن پارما پدمونسيوم پلوپونزوس پوسيقوم يعنی فرس پرووبا
پيقارديا پكنو بلنسيا پولونيا باسليسيا پومرانيا بيهق پورتوغاليا بيكند
پرووانسيا بيضا پوليا بصره بروسا بسطام پرزرين بعلبك پوژغه برغمه
بودين برشلونه بچوی بچ بولی باب‌الابواب بكشهری بطليموس بيره‌جك
بالس پرنك بلخ پالو بابل پاسين باجه باتوم بيروت بوزاوق باميان
بايزيد بانياس بتليس پراغ بغداد باديس بحرين بجايه بدخشان
بخارا بغدان حرف‌التاء تاتاريا تاورقا تره‌جنوبی تره‌دپباری تره‌دلاورده
تره‌دپيوترانتا تره‌سنكا توسيا توران ترول تونس ترانسلوانيا تراوبلا
تبت توربنجيا توقات تونوس تفليس ترحاله تلمسان تكه تهامه
تبريز تدمر تاهرت ترجيل تعز تورتوم تستر تكريت ترمذ
تركستان حرف‌الجيم چريغو چين جلدريا جنويز جيان جرمانيا جنوه
جرمانيا تحتانی جرمانيا فوقانی جزاير جبله جاوه چمشكزك جام چپاقچور
جنابه چرمك جفار جزيره جده چلدر جربه چورم جرجان جوازر
جند جزيرة‌العرب جيل جزاير بحر روم جزاير محيط شرقی جزير محيط غربی
حرف‌الحاء حبش حميد حمص حما حجاز حلب حسن‌منصور خابور حلوان
حزو حوران حصن‌كيفا حله حران حرف‌الخاء خان‌بالق خربرت خنص
خوزستان خجند خراسان خوی خوارزم ختلان ختا وختن خلاط
حرف‌الدال دانيا دالماسيا دلونيه دوقه‌كين دياربكر دوربكی دونه
درننك دكن ديلم داراجرد دامغان دبيل دللی دمشق دمياط دنقله
دهستان دهك دينور ديو حرف‌الراء رومانيا رودوس روماندپولا روسيا
روم‌ايلی راهو بچه رقه روها رحبه رماهيه روان رشيد رمله رودبار
روما ری حرف‌الزاء زاستينوس زلانديا زودفانيا زوربخفو زبيد زابل

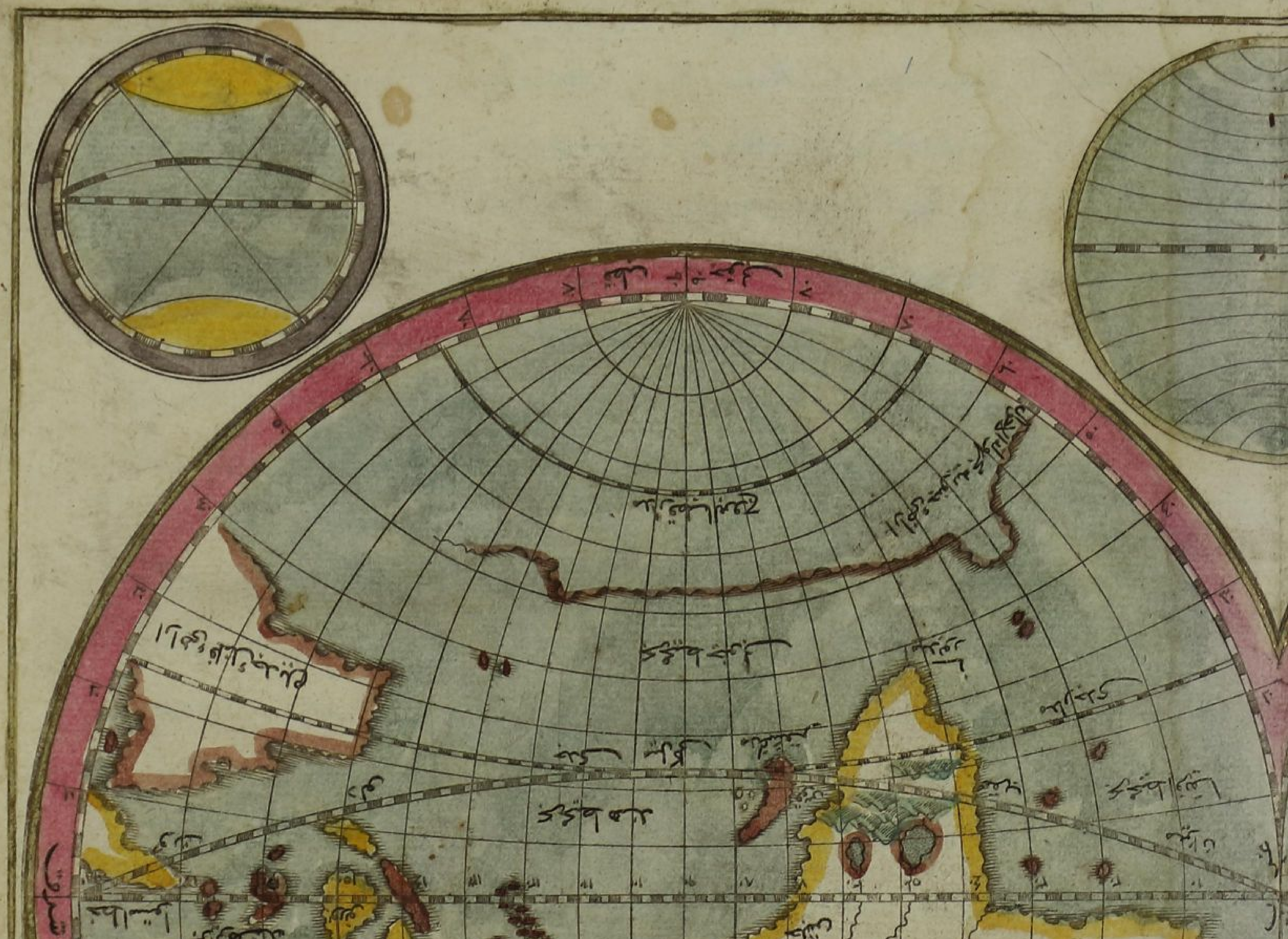
زيتون زيلع حرف السين سالزبورج سوجيسيا سانتورين سردينا
ساقسونيا فوقانى ساقسونيا تحتانى سقوسيا سفرپانتو سقلاونيا
سجيليا سلاريا سپولقانوز سونتغوبا سوتسيا سيوپلا سراغوسا
سلستره سلانيك سمندره سرم سكسار سكتوار سكدين سلطان اوكى
سيس سليه سورك سعرد سنجار سروج سيواس سماوات سميساط
سند سجستان سامرا سامسون سبارسبته سجلماسه سد يأجوج
سرخس سرنديب سغد سفاله سقطرة سلا سلماس سمرقند سمنان
ساقز سواكن سوس سويس سيراف سيرجان سيدى شهرى
سيروز حرف الشين شمونطرنه شام شوبك شروان شاش شاطبه
شبام شبورقان شجر شماخى شريش شعب بوان شنترين شنبياقو
شهرزور شهرستان شيراز شيزر حرف الصاد صاروخان صعده صعيد
صغانيان صفاقس صفد صقليه صنعا صوفيا صور صيدا صين
صولنق صغمان حرف الطاء طابران طالقان طامان طائف طبرستان
طبريه طبس طخارستان طرابزون طرابلوس طرطوشه طركونه
طليطله طمشوار طنجه طور طوس طيبه حرف الظاء ظفار حرف العين
عدن عراق عرفات عسقلان عكا علايا عماديه عموريه عجلون
عاد الجواز عينتاب عراق عجم عراق عرب حرف الغين غاليا غاريسى
غره سيا غروآنلانديا غانه غرب غرناتا غزنه غزه غزنين غلاتا غور
حرف الفاء فس فيونيا فلاندريا فرانسيا فوروم جولى فرانقونيا
فره اتوم ماجلانقوم فريژيا فريسلانديا فريبولى فلوريده فاراب فارس
فراوه فرغان فسطاط فرنتن فلبه فلسطين فيروزاباد فيوم فلمنك
حرف القاف قامپانيا قامپانيا روما قانديا قارنيولا قاستليا قتالونيا
قلاوا قوبا قولونى قونجى ركنوم قورفو قورسقا قرتيا قرواسيا
قبرس قادس قادسيه قاشان قاشغر قامرون قاهره قراقوم
قرسى قرامان قيرشهرى قرطاجنه قرطبه قرق كليسا قره حصار
قره حصار شرقى قريم قرون قزوين قسطمونى قسطنطنيه قسطنطنيه
قرب قشمير قطيف قلابريا قلوژيا قم قمار قناريا قنوج
قندهار قوص قونيا قوهستان قروان قيساريه حرف الكاف
كوپينا كوپنانسيس كوپبس قوا كابل كات كازرون كاشان كاشغر
كجرات كالاكوت كانقرى كرش كرك كركان كرمان كلوار كرميان
كش كفه كليس كلبولى كنبايت كنجه كوادر كوتاهيه كوستنديل
كوكيان

کوکبان کوفه کیفی کیمان کیلان حرف اللام لاسیوم لجیو لمانوس
لاور لیوناس لیتوونیا لیوونیا لوتارنجیا لونیاردیا لونی‌ثنبورج لار
لارجان لارنده لاهجان لوهور لاهور حرف المیم مانتوا ماقدونیا
ماروقی رکنوم مارقنارومایزینا مارسیا مدبولانوم مکه‌ملمبورك میلویا
میسا میتلنه مولوکه مومونیا مونفرات موراویا موریا موسقوویا
مورس المریا مرسیا مراکش مغرب اوسط مغرب اقصی مورا مهاج
منتشا معره مفارقین ملاذکر ماچین مارسلیه ماردین مازندران
مالتا مالقا مایورقا مینورقا ماوراءنهر متون مداین مدین محله
مدینه مراغه مرعش مرمرا مزید مروالرود مروالشاهجان مزستره
مانیه مصر مصیصه مصطکی مغنیسا مکران مکناسه مکه
ملطیه مناستر منصوره منیبار منیه موصل مولتان موقان مهدیه
مهراج میمند میافارقین حرف النون نامور ناتولیا نیاپولی نغروپونتی
نورماندیا نوروجیا نوازملا نابلس نخجوان نخشب نسا نصیبین
نوبه نوقان نهاوند نهلوان نیسابور نیقیا نیل نیکبولی نوغراد نیکده
نهروان حرف الواو والنسیا والزبا ورونا وین سن سیا ویرجینیا
ونهینیا وقونیا والدك ولاقیا وستالیا ویجت ونفلیس ویندروم
ویتامبرج واراد واسط وان ودین والجتربن ولوالج وهران ویزه
حرف الهاء هاتونیا هاسیا هلوسیا هبرنیا هیشپانیا نووا هشپانیولا
هولاندیا هولساسیا هونغاریا هجر هراة هرسك هرقله هرمان هرمز
هراسب هکار همدان هیت هند داخل هند غربی حرف الیا
یامایقا یاپونیا یارس یولیا یوریا یثرب یزد یمامه یانیسا الباب الاول
جهان نمانك باب اولی مقاصد فننده در وبونده نیچه فصول ایراد ورقم ایله تعداد اولنور
فصل آدر رسم کرهٔ ارض وکرهٔ مامقدمه برایله بحرك بری بردن امتیازی سببنده در
خفی دکلدرکه عناصر اربعه‌دن عنصر ماء بر جوهر بسیط وبارد ورطب وثقیله مضاف اولمغله
حیز طبیعیسی تحت الهوا فوق التراب اولوب کرهٔ ارضی جمله ستر ایدوب جوفنه الحق
مقتضای طبیعتی ایکن ستر اتمیوب ارضك بعض یرلری مکشوف قالدوغنك حکمتنده بعض
اهل هیئت عنایت الهیه‌یه نسبت ایدوب حیوانات بریه نك خلقتنه و روی زمینده بقاء
نسل وتعیشنه ارادت علیهٔ الهیه تعلق ایلدی ظاهرده سببی معلوم دکل دیدیلر
وبعضیلر دخی تسلیم ایدوب لکن عالم اسبابده هر شیئك سببی اولوب سبب بولندن وجوده
کلمك عادت الهیه‌در پس بحر زمینی کلیته‌له ستر اتمدوکنك سببی بودرکه شمسك فلك
خارج المرکزی حسبی ایله اوجی وحضیضی حالا بروج جنوبیه‌دن اواخر قوسده در

شمس سیرنده حضیضه وارد قده مرکز عالمه قریب اولوب حرارتی زیاده تأثیر ایدر ودائما
بروج جنوبیه ده اولدقجه ارضه قریب وشمالیه ده اوجده اولدقجه ارضدن بعید در پس
شدت حرارت عنصر مائی تسخین ایدوب حرکته کتورر زیرا آب قیجان بر عظیم تابه نك بر
کنارنده قاینه سه حرکته کلوب سائر بردن صولر اول محله کیدر دریادخی جنوب سمتنده
شدت تأثیر افتابدن حرکت واضطرابه کلوب بحار سائر اقطاردن اول جانبه چکلوب
ارضك شمال سمتلری اچق قالدی دیرلر لکن عند التحقیق سبب حرارت وبرودت
بعد وقرب شمس اولمیوب بلکه مقابلهٔ شعاع شمس شدت حرارته وانحراف شعاع
حرارت خفتنه سبب اولمق کورینور زیرا مقابله ده انعکاس مضاعف اولور مرائی محرقه ده
ثابت اولدوغی اوزره وبر ایله بحر ایکیسیده کرهٔ واحده اولدقدن صکره مرور ایام ایله هبوب ریاح
وجری سیول ارضك مکشوف یرلرینه تأثیر ایدوب وهاد واغوار حادث اولدی بحر حرکت
اتدکجه مواضع هاویه یه نزول وخلال جبال وتلاله حلول ایلیوب ارض مکشوفه جابجا دریا
حادث اولدی لکن بو خصوص انکشافه سبب اولمسنده نظر واردر زیرا ایکی دنیانك نصف
مکشوفی حضیض شمس التنده در غایتی جذب کلی دکل ایسه اکثری دردیك اولور
مقصد فصل کرهٔ ارض بر جسم بسیط بارد یابس درکه حیز طبیعیسی تحت العناصردر
برودت ویبوسی علت غلظ وتماسك اولمغله ظهری حیواناته مقر وبطنی نبات ومعدنه
منشأدر جمهور عقلا نیچه دلایل ایله کری اولمه سن اثبات ایدوب دیدیلرکه روی زمینده
ایکی بچق فرسخدن زیاده مرتفع جبل اولمدوغی بلنمشدر پس ارتفاع اعظم جبالك قطر ارضه
نسبتی سبع عرض شعیره نك ذراعه نسبتی کبی در طاغلر ارضك کری اولمسنه مانع اولماز
غایت عظمندن مسطح کورینور علوم حکمیه دن بی بهره اولانلرك عقلی کوزی کوردوکی یردن
تجاوز ایتمیوب اولدوغی مکانی دوز کورمکله مجموعنی دوز صانورلر ظنی واقعه مطابق دکلدر
وکرهٔ ارضك وسطنده بر نقطهٔ موهومه واردرکه مرکز عالم وتحت حقیقی اول نقطه در جمله
جهاتدن جسم ثقیل اکا میل وتوجه ایدوب مانع مرتفع اولدقجه واروب انی بولور وجمیع
جهاتدن ارضك سمایه بعدی مساوی اولدوغی حالده اجرام ثقیله بری برینی یا تدافع ویا
مرکزك جذبی طریقیله وسط عناصرده طورر واصل عنصر تراب مرکز جانبنده اولان
عنصر خالص درکه ملون دکلدر بعده طبقهٔ طینیه بعده طبقهٔ مخالطه درکیم معدن ونبات
بو طبقه ده تکون ایدر وبونلر بری برینی محیط در بعضیلر بو جمله طبقه لری یدی اعتبار
ایدوب ومن الارض مثلهن نظم کریمنك فحواسنه موافق قلمشلر وبعضیلر اقالیم سبعه یه حمل
ایلمشلر وابن عباسدن منقول اولان اوکوز وبالق قصه سی ثبوت تقدیرنده برج ثور وبرج
حوت ایله توجیه اولنور زیرا اصحاب کرامك امور مذکوره دن بو مقوله تعبیرلری غالبا
صدر اسلامده امر دین هنوز رسوخ واستحکام بولمدن اراء فلاسفه یه خلق دوشوب
دین اسلام قواعدنی ضبط وروایتدن قالمسنلر دیو امور دینیه دن اولمین سؤاله کلوا الناس

نصف كرهٔ ارضدن عبارت اولوب هند غربی دخی و يقال بعضيلر اولور يكی دنيانك شكل و هيئتی
و براری و بحاردن مشتمل اولدوغی مسافه‌سی معلوم اولمق ايچون اشبو دائره‌ده رسم و تسطيح اولنمشدر

علی قدر عقولهم فحواسنجه اسلوب حکیم اوزره جواب ویرلردی انبیا واصحاب کرام مصالحی
خلقه امور دینیه تعلیمی اولوب حقایق اشیایانی انلرك وظیفه سی اولمامغله اختلاف
تشکلات قمردن سؤال اولندقلرنده قل هی مواقیت للناس والحج بیورلدی تاکه خلق
انلردن سؤال ایده جکلری نندر بیله لر وامور دینیه دن اولمین احوالی انلردن سؤال ایلمیه لر
زیرا القاح وتأبیر قصه سنده حضرت رسول علیه السلام انتم اعلم بامور دنیاکم بیوردیلر
بعده نصیر طوسی وغیری اهل هیئت دیدیلر معدل ایله دائره ٔ افق تقاطعندن کره ٔ
ارضده دورت قسم حاصل اولور بر معمور ربعین شمالینك لاعلی التعیین بری در
وارباع باقیه نك حالی مجهول ومستور یاماء بحر ایله بالکلیه مغمور در فقیرا یدر متأخرین
اوقیانوسه سفر ایدوب ارباع باقیه حالنی کشف واثبات ایلدیلر وقدمایه معلوم اولمین یرلر
بولنوب بیلندی وحالا ارضك بارز یرلری وقوعی اوزره رسم اولنوب معموری ربعه حصر
اتمکه مجال قالمدی پس مرکز دوائر عناصر وافلاکده جذب ویا دفع طریقیله واقف
اولان کره ٔ خاکك عنصر مادن جابجا بارز وظاهر یرلری متأخرین اهل جغرافیا رسم
وامضا اتدکلری اوزره ایکی دائره ده سرخ و زرد ایله ملون اولان مواضعدر رنك اصفر
قره وخرده احمر قطعه لری جزایر وسائر بیاض یرلری دریا اولمق اقتضا ایدر وایکی دائره یی
تنصیف ایدن خط دائره ٔ استوادر وایکی جانبده ایکیشر سرخ دائره مدار رأس سرطان
ورأس جدی درکه غایت میل ومیل کلیه علامت وشمسك جنوب وشماله مداری
قابلنه اشارتدر خط استوادن ایکی طرفه یکرمی اوچبچوق درجه عرضه وارر التی آی
شمالده دوایدر بو طرف صیف اوته طرفی شتا اولور التی آی دخی بروج جنوبیه ده
سیر ایدر اول زمان شتا بری طرفده عکس اقتضا ایدر وقطبه قریب سرخ دائره ٔ صغیره
مدار قطب بروجه اشارتدر باقی دوائر شطرنجی مقدما ذکر اولندوغی اوزره طول
وعرض دائره لریدر قطبه قریب موضعك مسافه سی منطقه قرینه نسبت اقل اولور
فاتی بو رسمده خط استوایه قریب یرلرك قصر مسافه سی تسطیح کره دن لازم کلمشدر
زیرا بو ایکی دائره کره نك سطح ظاهری رسمیدر کویا که منطقه محلندن کسیلوب باصدرلمش
یومری ایکن دوز اولمشدر اطرافی بر زاچیلوب یایلمق شرطیله بو تقدیرجه اول نصف
کره اوزرنده مسطور اولان حدود ورسوم عینی ایله مسطحده کوسترلمك مهما امکن بو مرتبه
اولورکما هو حقه ممکن دکلدر اول اجلدن اهل فن تدقیق لازم کلدکده ذات الکرسی یه
مراجعت ایدرلر وبر رسم دخی اوتوز التی قوسی ایکی جانبه بسط اتمکدر کویا طوپی
نصفنه دك یاروب بعده باصدرمق کبی لکن اول قسمده اختلال وفرق فاحش اولدوغی
جهتدن متأخرین ایکی دائره رسمنی ترجیح اتدیلر پس کره ٔ ارضك ایکی قطبلری
عرض تسعیندرکه انلرده التی آی کوندز والتی آی کیجه اولمغله ظلمات اسکندر دیدکلری
شمال طرفنده اولان التی آی کیجه دن عبارتدر والا دائما ظلمات محلی اهل فن قتنده

ثابت دکلدر وسدیاجوج دخی عرض تسعینه قریب محللرده اولمق لازمدر لکن اهل فن هنوز
محللنی کشف وتعیین ایلمدیلر و بوسدك احوالنی بز ختا و ترکستان فصللرنده تفصیل اوزره
بیان ایده رز انشاء الله تعالی ذکر مسافهٔ کره قیاس بطلمیوس مقتضاسنجه منطقهٔ
کره یکرمی دورت بیك میل وقطری یدی بیك التیوز اوتوز التی میل ومساحهٔ جمیع سطح
ایکیوز اوج کره یوز بیك والتمش اوج بیك التیوز اوتوز التی فرسخ تقریبی در جمشید کاشی
سلم السماده بو قیاس اوزره ابعاد اجرامی حساب ایدوب نصف قطر ارضی مقیاس و ذراع
اولمق اوزره فلك قمر مقعرینك مرکز عالمدن بعدی اوتوز ایکی نصف قطر ارض واللی
التی دقیقه سی واللی طقوز ثانیه سی قدر اولدوغن وسائر ابعاد مقادیری براهین هندسیه ایله
اثبات ایلمشدر نصف قطر ارض بوندن طرح اولندقده قرق بربیك التیوز التمش دورت
فرسخ باقی قلور که بین السماء والارض درکر چه امور مذکوره علوم ریاضیه دن بی بهره اولانه
کوزه بعید کورینور لکن نفسنده محقق وثابت علوم یقینیه قواعدینه مبنی مسئله در غایتی
قیاس قدما ایله قیاس مأمون اختلافی کاهی حسابه خلل ویرر و بو قیاس مأمون
امتحاندن صکره کیرو امتحان اولندی یکی دنیا فتحندن صکره اوچ سفینه غربه کیدوب
اوچ سنه قدر زمانده سفر قدن کلدی حساب واقعه مطابق بولندی بعض کتب قدیمه ده
مسافهٔ ارض بشیوز ییللق یول ویر ایله کوکك اراسی بشیوز ییللق یول یازیلوب سماواتده
بو مفهومی مشتمل حدیث دخی روایت اولنمشدر لکن مراد معنای کثرتدر تعیین عدد دکلدر
زیرا خمسین سبعین وخمسمایه وسبعمائه مقام کثرتده استعمال اولنور ان تستغفر لهم
سبعین مرة نظم کریمنده تعیین عدد مراد اولنمدوغی کبی بونده دخی مراد دکلدر والاحساب
قطعی یه مخالف اولور و بو کرهٔ زمین رسمنده دایرهٔ ثانیه ده مرسومه اولان یرلرکه وسعت اکافی
ربع مسکونه معادل وکثرت عمارتده قطر معمور غالب کلمسه باری مماثل برعالم جدیددرکه
امور غریبه واحوال عجیبه سی حضرت حکیم خلاقك کمال قدرتنی تحقیق واثار حکمت
ایاتنی تصدیق ایدوب ساحهٔ سماحتنك کمال وسعتی افاده ومستمعان عبرت بینك یقیننی
زیاده ایدر مع ذلك کتب اقدمین وزبر اولیندن انك خبرندن تهی اولوب دورادمدن بری کورلمش
واشیدلمش دکل وابتداء عالمدن اول آنه کلنجه اول سمتلره کیدلمش دکل ایکن با تقدیر حی مجید
ظاهر و پدید اولوب یکی دنیا دیمکله شهرت بولدی وهند غربی و هند جدید اسمیله تسمیه
اولندی نتکه امار یقا فصلنده بیان اولنور فصل ٢ در احوال بحار چونکه کرهٔ ارض ایله کرهٔ ما
اجمالا ذکر اولندی بو فصلده کرهٔ ما احوالنی اجمال اوزره بیاندن صکره مقاصد فن
اولان اقسام ارض بیانه شروع ایده رز و بو فصلده بز سابقا اسپانیا ممالکندن اولان قوینبریا
اقادمیاسنك حکمت ارسطو شرحندن متنه یو رایعنی کائنات جو وعناصر کتابنك
سکزنجی مقاله سنی ترجمه اتمش ایدك انك مألنی ذکر وایراد ونیجه ابحاث ضمننده اهل فن کلامنی
نقل و بیانی مراد ایدرز بحث اول تکون بحر ده در حکماء متقدمین دریالرك اصلنده وتکوننده

چوق اختلاف اتدیلر ارسطالیس بو کتابك اولنده انلرك اقوالنی نقل ایلمشدر دیوجنس
وغیری ظن ایلدیلرکه ترابی صو احاطه تامه ایله احاطه ایدردی بر زماندن صکره کنشك
شعاعی حرارتی تأثیر ایدوب اکثری تحلیل اولندی وباقی قلانی قابل تحلیل اولمامغله
بحر کثیف قالدی وارضك بعض یرلری اچلدی انکساغورس وغیری ظن ایلدیلرکه دریا
ترابك بر نوع دری اوله ارض حرارت شمسله قزدقجه چقه زیرادریا طوزلو درکبی
لکن بو رأی مردوددر حق بودرکه سایر عناصر ایله بله خلق اولنه وبونك طوزلی اولمسی
تأثیر شمس ایله محرق اولان چوراق یرلرو کوکورد وکبریت معدنلری اجزاسی
اختلاطندن ولطیفی متحلل اولوب کندی کثافتندندر اگر حلاوتی تصور اولنسه طول
مکثدن قوقوب بدرایحه سنی روزکار اطراف ارضه سوروب جوهر هوایی افساد ایدوب
وحیوانات بریه هلاکنه سبب اولوردی بحث ثانی دریانك وضعی خصوصنده در
قدماء رومانیان ویونان مصنفلری ظن ایلدیلرکه بحر ترابدن مرتفع اوله لکن نفس الامرده
تراب دریادن بر مقدار مرتفعدر نتکه اول عصر مصنفلری بو دعوایی دلیل ایله اثبات
ایلدکلری کتاب مذکورده مسطوردر بحث ثالث تقسیم بحارده در هیدروغرافیا اربابی
یعنی دریالر رسمنك اهلی جمله بحاری بش قسم قلدیلر ا اوقیانوس که مطلق بحر محیطدر ٢
بحر روم ٣ بحر احمر ٤ بحر فارس ٥ بحر جرجان وبعض متأخرین یدی قسم قلوب ٦
بحر المان ٧ بحر نبطش که اسلامیانك بعضلری انلره تابع اولدیلر بز بو مقامده تسلیم طریقی
ایله یدی قسمی بر بر اجمالا ذکر ایدرز قسم اول اوقیانوس در لفظ مز بورلاتینده الفاظ
مختلفه ایله تعبیر اولنور اوقیانوز واوسیانوز ووقیتانوس جمله سی مطلق بحر معناسنه در
وبو لفظ زمان قدیمده معبود اعتقاد اولنور بر شخصك اسمی اولوب عموم اوزره بحری
غایت شهرتندن انك اسمیله تسمیه ایلدیلر وبونك یونان کتابلرنده مفصل حکایه سی
واردر مقدمه صاحبی ایدر اراضی اراسنده نقدر بحار وار ایسه جمله سنه اوقیانوس دیرلر
وصکره اماکن مختلفه یه کوره مختلف درباره تقسیم اولنور اولا جهانك دورت جهاتنه نسبت
دورت قسمدر محیط شرقی محیط غربی محیط جنوبی محیط شمالی وبونلرك هر بری کنارلرنده
اولان ولایتلر اسمنه نسبت واضافتله تسمیه اولنور اولا محیط شمالی سالماسیا کنارلرنده
سالمانیکوس وسیتیا کنارلرنده سیتیکوس یعنی تاتاردکزی وشمالك آخر سواحلنده ساکن
اولان طائفه یه نسبتله هیپربوریوس دیرلر واول سمتلره مستولی اولان کوکب باردزحله
نسبتله قیرونیوم دکزی وامالقیوم دخی دیرلر طوکمش دکز معناسنه واول سمتده التی
آی کیجه اولوب برودت وظلماندن واولودکزی معناسنه موری ماروساد دخی دیرلر محیط شرقی
اولاقنا یا کنارلرنده سرقه اولکه سنه نسبتله سریکوس دیرلر بعده چین دکزی که آکاسنیس
اوقیانوس دیرلر بعده جزایر محیط شرقی دکزی که هباریس پلاکوس دیرلر ولازارنام
شخص کشف اتدکله آکانسبت ایدرلر محیط جنوبی هند اوکنده بحر هنده اوقیانوس هندیکوس

دیرلر و غنجس تسمیه ایتدکلری هند ارماغی دوکلدوکی یره غنجتیکوس دیرلر که بنکاله
کورفزی در و بحر هند لانتخید ال دخی تسمیه اولنور و بحر فارس اوکلرینه که ارض کرمان
و فرس کنارلریدر فرس دکزی معناسنه مار پرسیقوم دیرلر و جزیرة العرب کنارلرینه
متصل دکزه ارابیقوم دیرلر بعضا جزیرهٔ قمر کنارلرینه وافر دوکندیلر اولمغله اسپروم
دیدکلرندن غیری مادغاشقار دخی تسمیه ایدرلر و محیط جنوبینک بو نصفی که جمله هند
دکزیدر غانجتکوس و پرسیکوس و ارابیکوس و آسپاروم اسملری ایله تمییز اولنور و بونا
اسپرانسا دیمکله معروف و مشهور بورونندن اوقیانوس جنوبینک بر قسمی ابتدا ایدر
غرب جانبنه طوغری اول قسمه اوقیانوس اتیوپیکوس یعنی حبش دکزی دیرلر و بحر
ارماغنک اغزنه دک بو اسمله تسمیه اولنور و کاه بعض متأخرین جنوب سمتلرینه مار
دلسور دیرلر سلامت بحری معناسنه و بو اطلاق طرف شرقدن مغالیان بوغازینه
وارنجه ممتد اولان محیطده استعمال اولنور و محیط غربی اولا افریقیا غربیسنده سواحلده
واقع طاغلر که اطلس اسمی ایله مسمی در و انلره موریتانیا طاغلری دیرلر بحر ارماغندن
اسپانیانک روقایه بورننه وارنجه اوقیانوس اتلانتکوس دیرلر اطلس دکزی معناسنه
و اول بورندن غالیا سلطنتنک سلتیقا اولکه سندن لغور نام بورنه دک اوقیانوس
غالیکوس دیرلر غالیا دکزی معناسنه و بو اراده اسپانیانک اولکه لرندن قانتابریایه
اوغرادوغیچون اوقیانوس قانتابریکوس دخی دیرلر بعده غالیا اولکه سی اکوتانیایه
واروب آنده اوقیانوس اکوتانیکوس دیرلر و بو ارالقده برتانیا ایله غالیا ما بیننده اولدوغندن
برتانیکوس و هیبرنیا ایله سقوسیا که سلفده اکاقله دونیا دیرلردی کنارنه نسبتله
قله دونیوس دیدیلر بعده برتانیادن دانیا اولکه سی اولان جوسیایه وارنجه اوقیانوس
جرمانیکوس تسمیه ایتدیلر متقدمین جمله اوقیانوسی بو اسمایله تمییز و تقسیم ایتدیلر که حالا
اکثری باقی و مستعملدر تقسیم دیکر صکره متأخرین بعید یرلره کیدوب یکیدن کشف
ایتدکلری اوقیانوسه اسامئ جدیده وضع ایتدیلر انلر رأیی اوزره جمله اوقیانوس اوچ قسمدر
اولی آسیا و آمه ریقا و ماجلانیقا اراسنده اولان دریالردر آسپانیاقومی اکامار دل زور دیرلر
جنوب دکزی معناسنه و غایت سکون اوزره اولدوغندن مار پاسفیقوم دخی دیرلر
ثانی امریقا و اوروپا و افریقا اراسنده خط استوایه وارنجه ممتد اولان دریادر اکامار دل
نورت دیرلر شمال دکزی معناسنه ثالث خط استوادن جنوبه امریقا و افریقیا و ماجلانیقا
ما بیننده اولان بحردر اکامارده اتیوپیا دیرلر حبش دکزی معناسنه و افریقیا و آسیا و ارض
جنوبی اراسنده شرقه دوکلن دریایه مارده ایندیا دیرلر هند دکزی معناسنه تقسیم
بحار متقدمین ربع مسکون قدیم خلالنده بش بیوک قطعه تعیین ایلدیلر کیمی خلیجده
داخل اولور کیمی سینوس در یعنی بوغازسز قطعه در اولی پلینوس کتابنده قودانوس
کورفزی نامیله مسطور اولان سوه و یا دکزی در ثانی مدترانیوم دیدکلری ایچ دکزدر

ممالك روم ايلی
ممالك اناطولی
قره دكز
اق دكز
اق دكز
ازاق
ازاق دكزی
قوبان
بروسه
كوتاهيه
ازمير
انامور
سلفكه
علائيه
اطاليه
اسكندرون
حلب
انطاكيه
طرابلوس شام
قبرس
ايالت شام
قدس شريف
ارض فلسطين
مصر
ممالك مصر
مملكت برقه
موره
اشبو صحيفه ده اق دكز و قره دكز صورتی
رسم اولنوب دائرا ما دار سواحلنده واقع
ممالك عديده و بلاد مشهوره دخی محليله
اشارت اولنمشدر

اریتر انام پادشاه اسمنه نسبتنی ظن ایدرلر دی نتکه سولینوس عجایب مخلوقات کتابنك
قرق بشنجی بابنده ایدر و دریا اول دیار پادشاهلرندن پرسه اوس واندرومه ادش
اوغلی اریتر انام پادشاه اسمیله آروتره اوس تسمیه اولندی و دخی دیمشدر بو دریا کنارنده
بر بیکار وار ایدی که صو بندن ایچن قیونلرك پوستی قزار ردی لکن بو دریاده سفر ایدن
پورتقال طائفه سی بو دریانك لونی قزل کوروب صوینی چکدیلر سایر صولر کبی بولوب
بلدیلر که بونك لونی کنشدن و دیبنده اولان قزل قومدندر بحر مذکور سقطره اوکندن
ابتدا ایدوب سویسده منتهی اولور اوزونلغی تقریبا اوچیوز اللی فرسخدر
بحر فارس بوکا سینوس پرسیقوس دیرلر فرس کورفزی معناسنه شرقیسی بلاد
فارس اولمغله اکا نسبت ایدرلر و ماره پرسیقوم دخی دیرلر بونك امتدادی جنوبدن شماله
وغربه تقریبا یکیوز سکسن فرسخدر بحر خزر که بحر شروان و جرجان در اکا قاسپیوس
یاخود هرقاوس دیرلر اطرافنده ساکن ایکی طائفه اسمیله تسمیه ایدرلر متقدمین
بودکزی شمال جانبنده اوقیانوسه متصل ظن ایدرلر دی نهایت ارسطالیس وغیری
بو رأیه قائل اولمیوب اصلا اتصالی یوقدر دیدی بطلمیوس دخی اکا ذاهب اولوب
قاسپیوم دکزی هر طرفدن ترابله احاطه اولنوب صودن بر جزیره شکلنه کیرمشدر
اول اجلدن اکا کول دیمك اولیدر دیدی متأخرین دخی اکا تابع اولدیلر حالا ماره سالا
دیرلر و کنارنده اولان بر شهره نسبت ایدرلر و بعضلر تحت التراب اوقیانوسه بوندن
منفذ اولمق تجویز ایلدی لکن ثابت دکلدر و بعضلر قاسپی وایرقانی بو بحرك کنارنده طاغلردر
دیدی و بونك اطرافی اون ایکی کونده طولاشیلور دیو تحریر اتدیلر بو مقامده
دریالر ذکری انجامه ایردی بوندن صکره کلجك صحیفه لرده باقی امور جزئیه مناسبتیله
بیان اولنور حالا بحرك اخر بحثلرینه شروع ایده لم بحث رابع دریانك حرکات
مختلفه سنده در چون عنصر ثقیله مضاف اولدوغی جهتدن مقتضای طبیعتی تراب کبی
مرکز جانبنه حرکت در اول حرکت طبیعیه دن غیری بر قاچ حرکت ایله دخی متحرکدر اولا
حرکت اولی حرکت طبیعیهٔ سفلیه در حرکت ثانیه روزکار تحریکی ایله اولان حرکتدر
حرکت ثالثه شرقدن غربه حرکتی در بحریلر قتنده مجرب و ثابتدرکه مد و جزردن غیری بحر
اوقیانوسك شرقدن غربه افندیسی وار در اسپانیادن غربه یکی دنیایه بر آیده وارلر
واوچ دورت آیده انجق کلورلر و پورتقال طائفه سی افریقیا سواحلندن هند شرقیه
کیدرکن و کلورکن بو حرکتی مشاهده ایدرلر یرابو نااسپرانسه بورننی یجدکدن صکره
قدر موافق روزکار اولورسه کمینك شرقه کتمسی بطی اولور غربه کتمسندن و بو حرکت
آق دکزده دخی مشاهده اولنمشدر اسپانیادن شام سواحلنه کیدنلر کیدرکن کیج واروب
دونرکن تیز کلورلر و بو حرکتك سببی فلك اعظمك حرکت یومیه سی ظن اولنور زیرا
اوقیانوسه فلك اعظم مخفی جهتله تأثیر ایدوب سائر افلاکی دوندوردیکی کبی دریایی دخی دوندورر

وبونلر انك حركتنه تابع اولالر حركت اربعه شمالدن جنوبه حركتيدر بو حركت دخی بحریلر
تجربه سی ایله ثابت اولمشدر ارسطو سماعیاتك ایکنجی کتابنك اولكی بابنده ایدر بو حرکتك
سببی شمالده ترابك برزار تفاعیدرکه دریا اول سمتلردن الچق یرلره اقار و اول طرفده نیچه انهار واردر
انلر دخی دریالرك اقماسنه امداد ایدرنتکه تن صویی ازاق دکزینه وطونه صویی وسائر انهار قره
دکزه دوکلور شارح کتاب مزبور البرتوس ایدر اول سمتلر کنشدن بعید و برودت اوزره اولمغله انده
وافر صولر تکون ایدر وجنوبه اقار بعضلر بوعلته اعتراض ایدوب دیدیلرکه جنوب سمتی
شمالدن ابرددر و بو خصوصی اول سمته سفر ایدنلر مشاهده ایله نقل ایدرلر کلور الرك بردنه تحمل
اولنماز زیرا اول سمتك کواکبی آز وخرده در شعاعی شدت بردی دفع وتسخینده تأثیر ایلمز
بوتقدیرده انده دخی وافر صولر تکون ایلیوب شماله اقمق کرك ایدی لکن نیفوس شارح
البرتوس شارحه نصرت ایدوب دیدی که بو اقندینك سببی یالکز صولرك تکونی دکلدر
بلکه جنوب طرفی انکبه در بعضیلر دیدیلر ارسطو بو حرکتی اوقیانوسه نسبت ایتمیوب
ایچ دکزه تخصیص ایلدی زیرا انده قتی اظهردر ازاق دکزی قره دکزه وقره دکز استانبول
بوغازندن اق دکزه اقار لکن سائر دریالرده اوقدر ظاهر دکلدر اکر جملهده اشتراك دعوا
اولنورسه نیچه مشکللر کورینور اول اجلدن شارحلر ارسطو بو کلامی نقل ایلدی کندی
رأیی دکلدر دیو توجیه ایدرلر حرکت خامسه حرکت رحویه در و بو حرکت ایچ دکزده
خصوصا ادریاتیقومده یعنی وندیك دکزنده تجربه واثبات اولنمشدر دیو نقل ایدرلر لکن
بو حرکتك سببی کیرو شرقدن غربه اولان حرکت سببی در زیرا آق دکز کنارلری طشار
اولدوغندن غیری نیچه بورونلر وکورفزلردن خالی دکلدر پس شرقدن غربه
حرکت ایدرکن اول اکری کنارلره اوغرایوب ضروری کیرو دونر وسواحلده حرکت
رحویه اولور حرکت سادسه مد وجزر حرکتیدر وبونك عمومی اوزره اسمی استوسدر
بو حرکت ایله دریا صولری تردد اوزره سواحله کلور وکیدر وبونك سببنك کشفی وتحقیقی
فلاسفهیه مشکل اولوب چوق زحمت ویردی بز دخی بو مقامده یازدقلرینی اجمالا ذکر ایدلم
بحث خامس دریانك مد وجزری مختلف اولدوغنده در وبو مد وجزر زمان ومکان حسبی ایله
مختلف اولور اولا دریانك بعض سمتنده مد وجزر یا هیچ یوقدر یاخود قتی از حس اولنور
مثلا جنوه وایتالیا اوکلرنده وفرانسا کنارلرنده وبارشلونه اوکنده ویکی دنیادن مکشیقو
کنارنده وقوبه قربنده اولان اطهلرده بر مرتبه از مشاهده اولنورکه یوق مثابهسنده در وآخر
سمتلرده عظیمه اولور مثلا هند دریالرنده هند ارماغی اغزنده وغوت دکزنده وفلاندریا
وبوتانیا وپورتقال دکزنده وبحر احمرده زیاده مد وجزر واردر وقیاس اوزره اوقیانوس مد
وجزری سائردن ارتقدر ومد وجزر حرکتی سواحل بحرده زیاده مشاهده اولنور کناردن
بعید اورتهلرده اولدوغندن دریایه دوکلن ارماقلره نسبت دخی اختلاف اوزره در مثلا
پورتقال دیاری ارماقلری مد زماننده یوقاری دونرلر افریقادن اطلس ولایتلرینك ارماقلری

دونرلر

دونمزلر انكلتره اطه سنده تاميزش نام نهر كبير اللى ميل قدر كيرو دونر كيدر و اسپانياده
بتيس نهرى دخى اوقدر دونر اما زمان حسبيله اختلاف مد و جزر هر يرده بر وقتده
اولميوب پورتقال اوقيانوسنده و آخر يرلرده اكثر التى ساعت مد و التى ساعت جزر ايدر لكن
اكوتانيا سواحلنده اوقيانوس يدى ساعت قدر غارونا ارماغى اغزينه كيروب بش ساعت
قدر دونر جزر ايدر و حبش كينه ياسى قربنده دورت ساعت مد و سكز ساعت جزر ايدر
و بو كينه ياسو احلنده مدك هجومى بر مرتبه دركه هر بركمى اوچ لنكر ايله انجق ضبط اولنور
والا قرايه اورر هلاك ايدر و هند ارماغى اغزنده اولان قامبايا سواحلنده دريا ايكى ساعتده اوتوز
فرسنخ يرى اورتوب ايكى ساعتده كيرو واچار و بر مرتبه سرعتله هجوم ايدركه انده بولنان حيوانات
بريه قاچمغله قورتلامز و كميلر اول محلده طورامز انجق في يرلرده چقورلر قازيلوب جزر زماننده انده
ياتورلر پس معلوم اولديكه بو مد و جزر بعض يرلرده بطى و بعض يرلرده سريع در و سائر يرلرك
مد و جزرى دخى بر ساعتده باشليوب كيرو بر ساعتده تمام اولور دكلدر زيرا هر كون بر ساعت
قدر تأخير ايدر مثلا بر يرده بر كون اويله زمانى ابتدا ايتسه ايرته سى بر ساعت صكره باشلر
بحث سادس مد و جزرك علت فاعليه سنده در بو خصوصده حكما اختلاف ايدوب علت
واحده اوزرينه اتفاقلرى ميسر اولمدى و فرقه فرقه اولديلر بر كروه ظن ايلديلركه بو عالم
شهادتك كليتى عناصردن مركب عقل و روح ايله قائم بر حيوان اولوب متأخرين اوقيانوس
قعرنده اولا و تنفس ايتديكجه مد و جزر وجوده كله و بعضلر اوقيانوس ايچنده و اطرافنده اولان
ارواح تنفسندن اولور ديدى افلاطون ظن ايلديكه دريا بننده مغاره لر واردر ارواح
انلرى اچار قپار اچلدقجه صو كيروب جزر اولور قپاندقجه مد ايدر و بعض حكما ظن ايلديكه
تراب حركت سنويه ايله حركت ايده و قمرك حركتى تراب حركتنه مصادف اولمغله دريا ايله سما
اراسنده مصادمه دن بر روزكار ظهور ايده و نوبتله دريا اندن حركتنه كله شارح ايدر بو خصوصده
ارسطونك رأيى نه ايدوكى صريحا معلوم دكلدر نهايت ارسطودن حركت مد و جزرى كونشه
اسناد منقولدر يعنى كونش حركت ايتدكجه رياحى نيجه تحريك ايدرسه دريايى دخى تحريك ايدر
زيرا ارياح شديد اولدقجه دريا قبارر و ضعيف اولدقجه اشاغى قورر و بعضلر سبب مد
و جزر بعض كنارلرك الچاقلغى در التيشر ساعتده دريا پر الچق ساحله دوكلور و انده صو
چوغالوب اوته مقابلى اولان كنار اچق و الچق قلدقده كيرو اول طرفه دونوب اسلوب اوزره
دور دائمده در ديديلر و بعضلر بونك سببى صولردن چقان بخاردر ديو دريايى بر حمايه مبتلا
حيوانه تشبيه ايلديلر چيقان بخار مجتمع اولوب خروج ايتسه مد واقع اولور و فارغ اولدقده
جزر ايدر نتكه محمومده بعض متعين اوقاتده اخلاط رديه جمع اولوب غلبه ايتدكده متحرك
اولور و تدريجله منحل اولدقده سكون بولور بو طريقله ابحره نوبتلرى دائما دريايى تحريك ايدر
ديديلر بحث سابع سبب مد و جزرك تأثير قمره مسند دردينلرك رأيى بياننده در كرچه حكما
اراسنده ذكر اولندوغى اوزره بو خصوصده اختلاف واقع اولدى لكن انلرك اكثرى مد و جزرى

سببنی قمره اسناد ایدرلر و بو مذهب مشهور و رأی جمهور شکلنده در وجهله دن قبوله احری
اولور شول شرطله که خصوص مزبور یالکز قمره مسند اولمیوب شمسک تأثیری دخی بیله
اوله نور قمر شمسدن مستفاد اولدوغی جهتدن و بو حرکت مد و جزری فلکیات تأثیرندن
غیره اسناد ایدنلرک رأیی ضعیف و عامیانه و دلایل واهیه و سوزلری افسانه در زیرا هر کون
تجربه و امتحان ایله مشاهده ایدرزکه بو حرکت مد و جزر غالبا قمرک حرکت یومیه سنه تابعدر
برقاچ وجهله اولا قمرک حرکت یومیه سی افلاکک دورت نقطه لرینه کوره نیجه دورده منقسم
ایسه دریا دخی هر نهار طبیعی ده دورت کره متحرک اولور ایکی کره مد و ایکی کره جزر ایدر
یعنی قمر هر بلدک افقنه و نصف نهارینه کوره شرقدن افقه چقدوغی کبی مده باشلر نصف
نهار دائرسنه کلنجه بعده نصف نهار دائره سنی کچدیکی کبی مد تمام اولور جزره باشلر تکرار
افق غربیدن سمت قدمه نصف لیل دائره سنه وارنجه مد ایدر اندن افق شرقی یه وارنجه
کیرو جزر اولور و بو قاعده کلیتله برقرار اولمیوب بر از اختلاف اوزره اولورسه مانع دکلدر
زیرا سابقا مد و جزرک اختلاف احوالنه تنبیه اولنمش ایدی و قمر دخی هر بار اون ایکی ساعت
تحت الافق سیر ایلرکه التی ساعت مد و التی ساعت جزر هر زمان و هر یرده مطرد اولمق لازم
کله وجه ثانی بودرکه قمرک کونشه انظار مختلفه سنه کوره مد کاه آز وکاه چوق اولور مثلا
مقابله و بدرده عظیم مد اولور و اجتماع و هلالده غایت ضعیف اولور بعده قمرک نوری زیاده
اولدقچه مد دخی تزاید بولور اول اجلدن بعض مصنفلر اوقیانوس قمرک یولداشیدر زیرا
قمر ایله همحال اولوب انک قوتی ایله قوی و ضعفی ایله ضعیف اولمسی شاهددر دیو تحریر
ایدر ودخی هر کون در بار ساعت مدنی تأخیر ایدر مثلا بو کون اول ساعتده اولسه
یارین ایکنجی ساعتده باشلر زیرا قمرک ایکی طلوعنک مابینی یکرمی بش ساعت اولمغه قریبدر
و قمرک بعض منازلنده ایام شتاده اتدیکی مد ایام صیفده اتدیکندن زایددر سببی بودرکه
شمس شتاده بروج مائیه یه اوغرامغله قمری تقویت ایدر و تأثیرنی آرتررو قمرک اجسام
رطبه ده تأثیری زیاده در اول اجلدن قمره مؤنث بالطبع دیرلر و اطبا امراض بلغمیه یی
قمره اسناد ایدرلر و رطوبتی غالب اولان دماغ و امزجه قمرک تغیرینه تابع اولوب رطب
علتلرک بحرانی اوقاتی قمر احوالنه قیاس ایله تجربه و اثبات اولنمشدر و قمرک سائر کواکبه
انظاری ایله دخی دریا متأثر اولور مثلا قمر زهره یه برمناسب نظر ایله ناظر اولوب رطب
منزله اوغراسه مد حددن تجاوز ایدر واکر مریخه ناظر اولوب یابس منزلده بولنسه مد
ضعیف اولور و قمرک اولدوغی بروجه دخی بو بابده اعتبار واردر زیرا قمر بروج مستقیم الطلوعده
اولدوغی زمان دریا مدی ممتد اولور و بروج معوجة الطلوعده بر از ناقص اولور اما قمرک عرضی
اولدوغی ایامده ازمنهٔ مد و جزر متساویه در بعده مد و جزرک سببی قمردر دینلر تأثیری
جهتنده اختلاف اتدیلر ابن رشد قمرک حرکتی و شعاعی تأثیره علت اولدوغی تعیین اتدی
و دیدیکه بو ایکی امر ایله دریاده ابخره پیدا اولوب قبارر و مد اولور رقیبلری بونلر اولمسه

تأثیر اشاغی قور لکن قوانتار نوس و غیری قمرك بو ایکی حالنده قوت ثالثه اثبات ایلدی
ودیدی که اکر بو تأثیر ایکی امره منحصر اولسه قمرك اقترانی زماننده وتحت الافق اولدوغی
زماننده مد اولمامق لازم کلوردی زیرا اشعاعی بحره واصل دکلدر امدی بر تأثیر خفی دخی
کرکدر که اول زمانلرده قمردن اجساد رطبه متأثر اولوب مد وجزر واقع اوله و بو مقوله
تأثیر خفی ارسطونك سماعیاتنده تفصیل اولنمشدر و بو مد وجزر حقیقتده ماء بحرك
تخلخل و ذبولی میدر دکلمیدر اختلاف اولندی قوانتار نوس تخلخل و ذبوله ذاهب اولوب
دیدی که صولر قاینارب متخلخل اولمسه در حالندن حاصل اولور و جزر زماننده یره اقار
کیدر لکن جمهور تخلخل و ذبول مذهبی قبول اتمیوب دیدیلر مقناطیس دمری تحریك
اتدیکی کبی قمر دخی بر مخفی کیفیت ایله دریایه تأثیر ایدر وچکر و انظار مختلفه سنه و قربنه
وشعاعنك منفرجه وحاده وقایمهٔ زوایاسنه کوره صولری قالدروب کاه سواحله چکر وکاه
ترك ایدر صولر کندی ثقلتی ایله الحاق یرلره دونوب کیدر و مدده کورینن صونك کثرتی
دریانك بی پایان مسافه سندن کلوب جزر اولدوغی زمان کیرو اورایه کیدر تخلخل
و ذبول لازم کلمز پس بو رأی صوابه اقرب در و بو دخی ثابتدر که دریانك بعض سمتلری قمرك
نورندن زیاده متأثر اولوب آخر یرلردن زیاده مد ایدر بونك سببی مقابلهٔ انعکاس
شعاعدر یاخود آخر مخفی تأثیردر مثلا قمر شمالی ایکن سواحل شمالیه نك مدی زیاده
اولور جنوبی ایکن سواحل جنوبیه نك مدی زیاده اولور لکن هر یرده مطرد دکلدر
بحث ثامن ذکر اولنان رأیده واقع اولان شبهه لر ووارد اولان سؤاللر وجوابلری سؤال اول
مد وجزر چونکه تأثیر قمردندر انهارده و کوللرده نیچون اولمز الجواب اسباب طبیعیه
هر موضعه تأثیر ایلمز بلکه تأثیره مستعد موضعه تأثیر ایدر مثلا مقناطیس هر جسمی
کندویه جلب ایلمز پس هر صونك تأثیر قمری قبوله استعدادی یوقدر بلکه دریانك
هر صویی دخی مستعد دکلدر نیچه دلائل ایله که بعض مرتبه ذکر اولناجقدر سؤال ثانی
دریایه اقان انهارك بعضلری مد اولدقده چکلوب بعضلری چکلمدیکی ندندر الجواب
بعض ارماقلر انکیچون کیرو دونمز که اندن دریانك مدی قوی دکلدر یاخود نهرك جریانی
قوی وسریعدر مده غلبه ایدر سؤال ثالث زمان مد وجزر هر یرده نیچون مساوی اولماز
الجواب بعض یرده مد وجزرك زمانی انکیچون قلیل و بعض یرده کثیر وبعض یرده
مد سریع وجزر بطی اولور که یرلرك وضعی مختلفدر وبعض سواحل دوز و بعضیسی
مرتفع ومنخفضدر و نیچه سنده بوغازلر وکورفزلر واردر بو جمله صونك حرکتنی یا تعویق
ایدر یا تعجیلنه سبب اولور و روزکارلرك هبوبی واجرام علویه نك تأثیری بو بابده
مشترکدر سؤال رابع بعض دریالرك مد وجزری قلیل و بعضنك هیچ اولمدوغی نیچوندر
الجواب متأخرین فلاسفه دن بعضلری بو سؤالك جوابنده دیدیلر که ایچ دکزلرك بعض
سمتلری مثلا ازاق دکزی وقره دکز مد وجزر ایلمز یاخود حس اولنماز زیرا شمالدن جنوبه

آقان صولرك هجومنی انی منع ایدروا اوقیانوسك بعض سمتلرنده شرقدن غربه دوكلن صولرك
كثرتندن وسرعتندن مد وجزر واقع اولمیوب انجق دریا شرقدن غربه حركت ایدر
لكن بو جواب مقنع دكلدر زیرا ایچ دكزك شمال طرفنه مدی اولمدوغی تقدیرده شرقه
ویا غربه اولمق كرك ایدی وچونكه اوقیانوس قمرك حركتنه تابعدر هر یرده شرقدن غربه
حركت ایتمك كرك ایدی بونك جوابنده دیمك معقول كورینور كه اول یرلرك قمرك تأثیرنی
قبولده طبیعتی اختلاف اوزره اولمغله اثر دخی مختلف ظهور ایدر نیجه یرلرمد حاصل
اولاجق قدر متأثر اولماز ونیجه یرلر زیاده متأثر اولورنتكه شمسك شعاعی كرچه
هر یرده یغمور ماده سی اولان ابخره یی تحریكده مؤثردر لكن بعض یرلرده تأثیر زیاده
وابخره چوق اولور آكا كوره یغمور وافر یغار بعض یرده از اولور وبعض یرده ابخره دن هیچ
یغمور یغماز پس عناصرك ومركباتك طبایعی واستعدادی واجرام اثیریه تأثیرنه انقیادی
نسق واحد اوزره اولمدوغندن غیری سایر كواكب دخی بعض امورده تأثیر ایدوب شمس
وقمر تأثیرنی یا تقویت ایدر ویا تضعیف قلار واوقیانوس اختلاف جهاته حركت
اتدوكنك سببی قمرك عرضه كوره اختلاف حركاتیدر نتكه سابقا ذكر اولندی
سؤال خامس بعض یرلرده قویولر واردر كه تحت الارض بحره منفذی اولمغله صویی
طاشار وچكلورلكن بعضیسنك زمانی مد وجزر زمانه مطابق دكلدر مد زماننده چكلور
جزر زماننده آرتار نتكه اسپانیاده وار در الجواب دریا مدی ایله طولان قویولرك
دریادن منفذی وامدادی اولدوغی حالده منفذ دخی واسع ویولنده مانع مرتفعدر
اما جزر زماننده طولان قویولرك دخی منفذی وار لكن تنك وناهموار اولمغله مدك امدادی
قویویه واصل اولنجه جزر زمانی كلوب امر بر عكس اولور سؤال سادس اغریبوز اطه سی
بوغازنده كوپری التنده بر كون بر كیجه یدی كره مد وجزر واقع اولدوغی ندندر الجواب
ارسطو بو مشكلی حله عظیم تقید اتمش ایدی حتی یونان كتابلرنده بر خبر غیر واقع دخی
یازرلر كه بالاخره بونك حقیقتنه واقف اولامیوب المندن كندویی اول محلده دریایه القا
ایلیه ودیه كه بن سنی ادراك ایده مدم سن بنی ادراك ایله لكن بعض متأخرین تحریری اوزره
بو بوغاز متعین اوتاده یدی كره واروب كلمز بلكه اسن روزكارلره تابع اولوب مختلف
یللر اوكنجه یلر وكیرو دونر ویدی كره مد وجزر ایلدیكی تقدیرده سببی بو اوله كه اجه یوم
دكزینك ایچریسندن حركت ایدن امواج اطه لر آراسنده مضطرب اولوب دونركاه
بر جانبه وكاه بر جانبه آقار یاخود اول بوغازك وضعی وموقعی بو حركتی اقتضا ایدر جائزكه
بعض قعرنده مغاره لر اولوب دریا حركتنده هجوم ایله طولوب اوته طرفنده یول
بولمامغله كیرو دونر جائزكه اختلاف حركات اندن صدور ایدر اوله نتكه كرداب محلنده
حركت دوریه یه سبب بودر دیرلر پس بو جمله مد وجزر احوالنك اكثرنده طبیعتك علل
مخفیه واسباب مجهوله سنه التجا ایتمك اولی اولوب عقل بشر احاطه اتدیكی قدر یازدقلری

بو درکه نقل اولندی بحث تاسع مد وجزر حرکتنک علت غائیه سنده در چون طبیعت
ادنی شیئده بیهوده و عبث بر اثر قومدوغی ارسطونک فلکیات کتابنده سکزنجی بابنک
اللنجی جمله سنده تعلیم اولنمشدر بو عنصرک مدام حرکتی دخی بی معنی اولمیوب تحتنده نیچه
فوایدوار در اولا دریا حرکتله متعفن اولماز زیرا حرکت عفونتی دفع ایدر اول جهتدن که
عفونت حرارت غریبه دن اولور و حرکتدن صادر اولان تبدیل هوا بو حرارتک تأثیرنی
منع ایدر مثلا کونشه قارشی بر کمسه یوروبوب کتسه بو امری تجربه و امتحان ایله
تصدیق ایدر زیرا کونشه قارشی اوتوران قدر شمس حرارتندن متأثر اولماز مکر که غایت
سرعتله یوروبوب حرارت بدن حرارت شمسه منضم اوله و سرعت حرکتدن زیاده
حرارت لازم کلوب بدنی احاطه ایدن هوانک تبدیلی تبریدده تأثیرندن قله ثانیا فائده سی
بو حرکتله میاه بحر تنقیه اولندوغیدر زیرا ماء راکد اکثر ملوث و فاسد در و متحرک دریاده
قاذورات طورمیوب اکثر کناره چقار و دریا کندویه القا اولنان جیفه لری بو حرکتله دفع
ایدوب طشره آتار و کندوینی تنقیه و تطهیر ایدر و تازه لشلر اولا دریا دبنه چوکوب صکره
یوزه چقدوغی ارسطونک سماع کتابنده بیان اولنمشدر ثالثا بو مد وجزرک دریاده سفر
ایدنلره کلی امدادی واردر زیرا بعض اسکله لر اولور که مد سزانده دخول ممکن دکلدر و جزر
زماننده سهولتله چقار بحث عاشر بر ایله بحرک تبادلنده در ارسطو بو تألیفک کتاب اولنک
اون دوردنجی بابنده ایدر ترابده مرور زمان ایله صولردن عظیم تغیر حاصل اولور بر قاج وجهله
اولا ترابک بعض یرلری شوره و یابس ایکن دریادن اعتدال کلور و بالعکس بو جهتدن تراب
حیواناته بکزر انلر کبی کاه تازه لنر کاه قوجار و ثانیا بعض یرلر اچق ایکن دریا ایله اورتولور و کاه
دریا التنده مستور اولان یرلر اچیلور زیرا دریانک حرکتی اجرام فلکیه قوتندن و تأثیرندن
صادر اولمغله کاه فورتنه و طوفان تحریک ایدن انظار کواکب بونک حرکتنه موافق بولنمغله
دریا حددن زیاده طغیان ایدر و سواحلی یخوب کاه بر اولکه یی باصار و اورتر و کندویه
مخصوص ایدر و کاه بر آخر کناردن چکلوب یری اچار کویا که بنی آدمه اول یرلری باغشلر نتکه
دلوس و رودوس نام اطه لر دریا التندن اچق قالدقلرینی نقل ایدرلر و جزیرهٔ اناقیا
و آق دکز بوغازی ایله لموس یعنی لیمن اطه سی ارا سنده بنا نام جزیره و الونه و سقلاوس
اطه لرندن اولان ترا و ترازیا و یرا بحردن اچلمشلردر و ثالثا قره یه متصل اولان بعض یرلر
مرور ایام ایله جزیره اولدی مثلا سیجلیا ایتالیادن و قبرس سوریادن و اوبه یا نام جزیره
یعنی اغریبوز بئوسیادن و بزی بیقوم نام جزیره بثینیادن منقطع اولوب طوفانیله قره دن
ایرلدیلر و بالعکس نیچه اخر اطه لری بیوک قره یه متصل قلدی و قرینده اولان اولکه لره
الحاق ایلدی انتس سا اطه سنی لسبوسه و زفیریوم اطه سنی قارناسوسه و اتوز اطه سنی
مین دوسه و درومیسقوم و یرنس اطه لرینی میله توسه و نارته کوز اطه سنی پارتینوم
بورنینه الحاق ایلدوکی کبی و رابعا دریا کویا که بو ویردیکی یرلره مکافات قصد ایدوب بعض

شهرلری وجزیره لری اورتدی ازاق دکزی اطرافنده اولان بیر اشهری و انت سیسعنا
شهری کبی وقورون کورفزنده اولان الیسس شهری و بورشهری کبی بو جمله باصلوب
دریا التنده قالمشدر و بعضلر ظن ایدرلر که سبته بوغازندن بری اولان ایج دکزك یری
سابقا قره ایدی اوقیانوس طغیان ایدوب هرکولس سبته بوغازنده اولان یولی اچوب
لا اولدوغی یری باصدی و دخی اتلاس دکزی کنارلرنده سلفده بر اطه وار ایدی که
افریقیادن بیوك ایدی بر تاریخده اوقیانوس طغیان ایدوب جمله سنی باصدی اول اجلدن
امریقایی کشف ایدن قرستوفولوس دریالری یوقلرکن اورانك دریاسنی باچقلی واوتلی
بولدی و بو دلالت ایدر که صکره باصمش اوله نهایت اتلاس دکزی باصدوغی اطه نك
وایچ دکزی صکره داخل اولدوغنك اصلی یوق افسانه در لاحقه بحث عاشر تاریخ هند
غربی دن منقولدر امام رازی مباحث مشرقیه ده دیمشدر اشبه بودر که ربع معمور
سوالف دهورده ماء بحر ایله مغمور و مستور اوله وظن مذکوری محقق در که اکثر احجاری
کسر ایلسك اجزاء حیوانات مائیه ظهور ایدر زیرا تحت ماده بارز اولان طین لزج تاب افتاب
ایله متحجر اولمشدر فقیر ایدر اجزاء حیوانات مائیه ظهوری ارضك بحر ایله مستو اولمسنه
دلالت اتمز زیرا ارضده واجزاسنده اول مقوله حیوانات تکونی جائز وواقعدر ومسعودی
مروجده نقل ایدر که بحار مروراد وار ایله حرکت وانتقالده در لکن کثرت میاه وکمال
سعتندن نقل وحرکتی معلوم اولمیوب مساکن قدیمه سنده ساکن ظن اولنور حضرت
ابو بکر صدیق خلافتنده خالد بن ولید حیره فتحنه عزم ایدوب نجفه واردی اهل خیردن
عبد المسیح نام بر پیر کوروب اندن اخبار عجیبه استماع ایلدی جمله دن بری بن یتشدمکه
بحر فارس محل نزولکه حلول ایدوب امواج بحر تحت اقدامکی ضرب ایدردی وسفاین بحر
متاع سند و هند ایله بو موضعه کلوب کیدردی مسعودی ایدر حالا بحر ایله حیره نك
مابینی بیچه مرحله در و حالا نجفه واران کلام مزبورك صدقنی بیلور و کبیر واخر محلده دیمشدر
احمد بن طولون بر پیر ایله بولوشوب اول پیر خبر و یردی که زمان سابقده بحیرهٔ دمیاطك
یری ماء بحردن بری ایدی اندن بحره بر کونده واریلوردی و عریش مصر ایله جزیرهٔ
قبرس میاننده بر یول وار ایدی که اهل عریش قره دن قبرسه کیدرلردی وسبته بوغازنده
انجلودن مبنی اون ایکی میل بر متین کوپری وار ایدی که اهل اندلس جانب غربه واهل
غرب جانب اندلسه یحرلردی وماء بحر اول جسرك التندن اقاردی مرور ایام ایله بحر
اورتوب کنارلرینی بیله باصدی حالا بحرك صفاسی زماننده جسر مزبور کورینوردی بو
قلبسیانوس قیصر جلوسندن ایکیوز اللی بر ییل مرور اتدکده دمیاط سمتنده اولان بحر
حالا بحیرهٔ تنیس و دمیاط اسمیله معروف یره یوریوب الحاقده بولنان قریه لری
ومزارعی باصدی بعده بو مافیه ما متز ایدا اولوب محل مزبورك مرتفع یرنده انجق بر ایکی
قریه قالدی و کبیر و مسعودی مروج الذهب اوائلنده دیمشدر اول ملوك هند برهمن

اکبر درکه

اکبر درکه علم حکمتی اول اظهار ایلمش وحرکات افلاک وکواکبی سویلمشدر وکواکبک عالم
سفلیده تأثیرنی یازوب مبدأ اولی اثبات ایلمشدر وسند وهند نام برکتابده بوجمله یی تحریر
ایدوب دیمشدرکه اوج شمس هر برجده اوج بیک ییل سیر ایدوب اوتوز التی بیک ییلده
دورنی تمام ایدر وقتی که اوج شمس بروج جنوبیه یه انتقال ایده عمارت دخی اول طرفه
انتقال ایدوب عامر غامر وغامر عامر اولور وزعم ایلمشدرکه هردو دده برکره عالمه فنا طاری
اولوب برعالم آخر ظهور ایدر فقیر ایدر حضیض شمس بحری جذب ایلمک بوقاعده یه بناءدر
چونکه انتقال اوج وحضیض تدریجیدر عامر غامر اولمق وعالم آخر ظهور ایلمک دخی تدریجی
اولور دفعی دکلدر سابقا ذکر اولنان تبادل بر وبحرکه تفصیلی اوزره بیان اولندی یالکز حرکت
اوج وحضیضه بنا اولنمق اولمز غایتی بوحرکتک دخی بعض انتقالده مدخلی اوله نصیر طوسی
تذکره ده دیمشدر بعض ناس دیمشلر مادامکه حضیض شمس بروج جنوبیه ده در ناحیهٔ
جنوب شمالدن احر اولوب حرارت رطوباتی جذب ایدر وبالضروره عنصر آب نصف
جنوبی یه منجذب اولور ودائما عمارت ارض انتقال اوج شمس ایله فرض اولنوب بروج
جنوبیه یه حلول اتدکده عمارت دخی اول طرفه واقع اولور امابو کلام ایچون دلیل صریح وبرهان
صحیح یوقدر وشمالده واقع اولان بحار حکم مزبورک خلافنی اظهار ایدر شارح تذکره مولانا
نظام حرکت اوج وحضیض ایله انتقال بحره قایل اولمیوب حضیض شدت حرارت اقتضا
اتدیکی تقدیرده بروج شمالیه یه کلسه علی کل حال ربع مسکون معمور اولمدن قالور
وجنوبده حالا مکشوف اولان مواضع مسکون اولوردیمشدر لکن بوجمله یه نیجه سؤاللر
وارد اولور ونیجه اعتراضلر کورینور جمله یی ذکر تطویله مؤدی اولمق خوفندن ترک اولندی
بحث حادی عشر جزوی وکلی طوفانلر ذکرنده در انبیاء سالفه کتابلرنده نعم الهیه تعدادی صددنده
قره لردن دریایه واقع اولان سدلر ایله دریالرک هجومی وطغیانی دفع اولنمق نعمتی مذکوردر
مصحف ایوبک اوتوزسکزنجی بابنده حق تعالی ایوبه خطاب ایدوب دیرکه بزدریایی سدلر ایله قپادق
وحدود تعیین ایلدک واکا دیدک که بوندن اوته کچمزسن وبونده قبارمش طلازلریکی قرارسن
وبوزارسن ودخی یوزدوردنجی زبورده مسطوردرکه یاربسن دریایه حد قودک اندن تعدی
اتمز وکچوب قرایی اورتمز لکن عصیان بنی آدم واخر علل کون وفساد عالمدن کاه اولورکه
دریا قرایه یایلوب بعض ولایتلری غرق ایدر نتکه زمان سابقده دفعاتله واقع اولدی اولاجنه
بردوس نام مورخ تاریخنده مسطوردر طوفان نوحدن اول انوش بن شیث عصرنده برطوفان
اولدی که اضحاک ثانی اول طوفانده هلاکه واردی ونیجه قدیم مصنفلرندن غیری نیجه طوفانلر
یازارلر اما طوفان عام که حضرت نوح علیه السلام زماننده واقع اولمشدر کتب منزله دن
توراتک خلیقه کتابنک یدنجی بابنده وقرآن عظیمک نیجه محلنده مذکور وقدماء مورخین
اثرلرنده مسطوردر وبوطوفانک عمومی قوم فرسدن غیری ملل وادیان اصحابی قتنده ثابتدر
بعده بوطوفان خصوصنده بعض مشکل سؤاللر کورینورکه حله محتاجدر اولا قوت طبیعت

واسباب طبیعیه تأثیری ایله دریابه قدر طوفان اتمك ممکنمیدر ابن سیناو بعض منجمین بعض
متقدمینه تبعیتله امکانینه ذاهب اولدیلر انلردن اول سنقه بو بحثی یازوب دیدی که کاه
عالمده بر طوفان عام واقع اولور وامور طبیعیه مقتضاسیله قانون اوزره ظهور ایدر لکن
بو خصوص مشکوکدرکه مجرد دریا قوتی بوکا کفایت ایدرمی یاخود علی التوالی یغمورلر ولی
وانهار جاریه نك طغیانی آکا امداد ایلمك لازممیدر بعده کندی دیمشدرکه خصوص مذکور قوة
واحده دن صدور ایلمك لازم دکل اسباب متعدده اجتماعی ایله وامور مذکورەنك امدادیله
ظهور ایلیسون ثالثا ذکر اولنان طوفان عام امور طبیعیه تأثیری ایله ظهور اتمسی جائز
میدر دکلمیدر بر طائفه اثبات فریق آخر انکار ایلدی وارسطو دخی بو تألیفك اولکی کتابنك
اوندوردنجی بابنده آکا ذاهب اولدی ودیدی که مبدأ اول عزوجل اسباب طبیعیه یه اول
قدر رخصت ویرمزکه اقتضاسی زماننده عالمك نظامنی بوزوب مسکن انسانی تخریب ایلیه
اول اجلدن نظام عالمك دوامنه ارادت علیه سی تعلق ایدوب عناصری اضداد ایله
تعدیل اتدی پس هر عنصر حرارت و رطوبت و برودت و یبوست کیفیتلری ایله
کندویه ضد اولان عنصرك هجوم وطغیاننی یا دفع ایدر یا ضعیف قلار مثلا آتش حرارتله
صوبی وصوبرودتله آتشی کندیدن منع ایدر واندن ماعدا عالم افلاکك تأثیری شدتنی
تعدیل ایچون اجسام عنصریه یه خواص طبیعیه ویردی که انلر ایله لابس سلاح کبی قوی
اولوب تأثیر افلاکی برز دفع ایلیه اکثریا انلره تابع ایسه ده فی الجمله مخالفت بولنه وافلاکده دخی
کواکبی کواکبه ضد ایلدی تا که بر کوکبك شدت تأثیرنی ضدی یا بالکلیه منع ایلیه یاخود
اعتداله کتوره بوکا کوره طوفان کلی مجرد قوت طبیعتدن صادر اولمیوب واجب قدیمك ارادتی
وامریله صادر اولور ثالثا کتاب خلیقه نك بر محلنده سمانك قپولری وسدلری آچلدی وقره یه
یغمورلر یاغدی کلامنك توجیهنده قدمادن مفسرلر ظن اتدیلر که فلك ثوابت اوزرنده میاه
حقیقی اوله وسماوات قپولری آچلوب نازل اوله ومتأخرین رأی صحیح اوزره بو محلی تفسیر
ایدوب دیدیلر که انده لفظ سما هوا معناسنه در کل ما علاك فهو سماء وقپولری آچلمق
بولتلرك انفتاح وانقباضندن عبارتدر رابعا طوفان عامدن صکره بو قدر صولر نیجه اولدی
زیرا مرتفع طاغلردن نیجه مرتبه یوقاری چقمشیدی بونك جوابنده دیرلر که صولرك بعضیسی
ترابك متخلخل یرلرینه ومجوف غارلره کیروب نیجه سی دخی خارق عاده انجره یه دونوب هوایه
مبدل اولدی و بو دریالراندن قالدی دیدکلری ثابت ومحقق دکلدر بحث ثانی عشر
دریالرك باقی اوصاف واخبارنده در طعم ماء بحر جمله دریالرك صوبی اجی در لکن جرمانیانك
سواحل شمالیه سنده اوقیانوس طتلی ایچلمك مرتبه سنده در اطلس مؤلفی ایدر بونك سببی
بودرکه سارماسیا طاغلرندن وافر طتلو صولر کلوب بودکزه آقار واول سمتلردن کونش بعید
اولمغله تأثیری ضعیفدر صونك اجزاء لطیفه سنی جذب ایلمز بو کلام شمس صونك اجزاء
لطیفه سنی جذب ایدر دینلر رأیی اوزره در لکن سمت شمالده امالقیوم وقرونیوم دکزلرینك

صویی اجی اولدوغی بو علتی منع ایدر پس سبب انجق سار ماسیا طاغلرندن اقان انهار وارمش قارصولاریدر خاصهٔ بحر شیرین و بودخی ثابتدر بحر مذکورده سفینه‌لر کتوردوکی یوك سائر دریالرده تحملندن اقل اولور زیرا اجی صو یك جوهری کثیف اولدوغندن قویدر کمیلر اندن زیاده یوك کتورر اما طتلو صوده اول قدر یوك کتورمز با تا رودخی بوطتلو دریاده سیاحت اتمك آساندر اجی صودن زیرا اجزاء لطیفه‌یی خرق ایله حرکت سهلدر اجزاء کثیفه‌یی یارمه‌ده تعب واردر و بو دریاده سفر ایدنلره زیاده استفراغ و قیٔ عارض اولور و سائر دریالردن زیرا بونك امواجی سائر دکزلر امواجندن عظیمدر بعض زمانلرده قباروب اسمانه چقاروکاه چکلوب قعر زمینه اینر عمق بحار اسپانیا واتلاس اوقیانوسنك عمقنی تفتیش وامتحان حد امکاندن کچمك مرتبه سنده در اوچیوز دورتیوز قولاج بولاس یعنی اسقاندیل ایله دبنه ایرمك اولماز و جرمانیا دکزینك عمقی اکثر یرلرده الیمش ذراع انجق اولور غایت درین یری یوز ذراعدن زیاده دکلدر لکن نوروجیانك بعض سواحلنده دریا بر مرتبه درین اولور که دیبی معلوم اولماز مسافات اوقیانوس هند غربی تاریخنده مسطوردر که اسپانیادن یوقاتان ناحیه سی بش بیك التیوز میلدر واسپانیادن سانلوقه لیماندن سکز کونده یا اون کونده قناریا اطه لرینه واریلور که بیك میلدر و یکرمی درجه عرضده در قناریادن اسپانیوله جزیره سنه اوچ بیك سکزیوز میلدر نیز کیدلسه اوتوز کونده واریلور اندن یکی اسپانیا ایکی بیك دورتیوز میلدر و یوقاتان ناحیه سی بیك دورتیوز میلدر و اسپانیادن مغلیان بوغازی اون التی بیك میلدر یشل بورون قناریادن ایکی بیك میلدر و یشل بوروندن صانتاغوستین بورنی ایکی بیك میلدر قناریادن صالوب ذکر اولنان ایکی بوروندن برینه دوشرلر اسپانیوله‌دن یوقاتان سکزیوز میلدر باقی مسافه‌لر لازم کلدکده طول وعرض حسابی اوزره پرکالله محللرندن اخذ اولنه

بحث ثالث عشر اوقیانوس سفرلری ذکرنده در مقدمه صاحبی ایدر اوقیانوسه متقدمین نه زمانده سفر اتمکه باشلدقلرین بیان آسان دکلدر اما ریقا ارضی قوم یونانه و اربسیلره معلوم اولدوغی و تونس اهالیسی اول سمته سفر ایلدکلری محللرنده ذکر اولنور بو عصره قریب زمانلرده کرهٔ ارضك جمله سی کمی ایله بر قاج کره دوراولنمشدر سابقا اقسام اولیهٔ ارضدن قسم اماریقا یونان وروم خلقنك قدماسنه معلوم دکل ایدی بعده بعض مرتبه معلوم ایدندیلر پلنیوس ایکنجی کتابنك التمش یدنجی بابنده کرهٔ ارضك دولاشلدوغنی یاروب دیو که سبته بورننده واقع غادس دن باشلیوب اسپانیا و غالیا کنارلرینی تفتیش ایدرك جمله غربی یوقلدیلر و اوقیانوس شمالی نك اکثری واغوستوس قیصر زمانندە کشف اولوب دونما سی جرمانیا دکزنده سیمبر یا بورننه وارمش ایدی وطوکمش تاتاد کزی حدودنه واصل اولمش ایدی و کبیر و پلنیوس اول محلده ایدر بیوك الکسندر یعنی اسکندر یونانی فتوحاتی اوقیانوس جنوبی وشرقی کنارلرینه واصل اولوب عرب دکزینه ایردی وانده

جوليوس قيصر زماننده غرق و هلاك اولان اسپانيول كميلرينك آثارى و علامتى بولندى
و بوندن معلوم اولدى كه متقدمين او قيانوس غربى دن محيط شرقى يه سفر اتمش اوله لر
و تونس خلقى اشتهارده وقوعنده ايكن هانو نام كمسه سبته بوغازنده غادس دن قالقوب افريقيا
سواحلنى طولاشوب عرب دكزى حدودنه واصل اولدى و بو سفرك احوالنى تحرير ايلدى
واول عصرده هملقو نام كمسه او روپا دريالرينك كشفنه تعيين اولنمش ايدى و مزبور
پلنيوس تحرير ايدركه اودوكيسوس نام بر كمسه مصر پادشاهى لاتروس دن قچوب عرب
دكزى بوغازندن غادسه كلدى و بوندن نيجه زمان اول سليوس نام مصنف اسپانيه دن
محيط شرقى ايله حبش سمتنه كتمش ادملرى كوردم ديو نقل ايدر قورنليوس نام مصنف
شمال سمتندن سفر خصوصنده يازاركه سوه ويا پادشاهى بر عصرده غالياقونسولنه برقاج
نفر اسير هندبلر هبه ايلدى و بونلر هندن تجارت ايچون دريايه كيروب فورتنه انلرى
جرمانيا دكزينه كتورمشيدى لكن بو عصرده هولانديا و انكليا خلقى بو سمتلردن نيجه كره
يول ارادىلر نتيجه پذير اولمدى مقدمه سياق بو محله كلنجه دربوندن صكره پورتقالك هند شرقى
سفرينى نقل ايله لم سفر هند شرقى اسلاميانك نصيرو غيرى اوقيانوس غربى نك
او قيانوس شرقى يه اتصالنده تردد ايدوب بعضلرى جانب شمالدن اتصال حالى مشتبه
لكن سمت جنوبدن متعين در ديدىلر مسعودى تنبيه ده بطلميوس و غيريدن اول طرفك
اتصالنى نقل ايلدى پيرى رئيس بحريه اولنده ايدر پورتقال قرالى مقدما اقطار ارضه علم
حاصل ايدوب بحريلرى كتوردى و هند احوالنى سؤال ايلدى هر برى كوردكلرى يردن خبر
ويردىلر و انلره كميلر ويروب بر سمته كوندردى بعضيسى قره لر ولايتنه واروب كيرو كلنجه
مزبور قرال انتقال ايلدى صكره كلنلر مقيد اولميوب امر مزبور مبهم قالمشيدى قرق سنه
مروردن صكره اول سمته كيدن رئيسلرك برى ملك پورتقاله كلوب سركذشتنى
سويلدى و هند يولندن خبر ويروب حالا كتمك بابنده استمداد ايلدى قرال دخى
مرادى اوزره امداد ايدوب اول جانبه كوندردى رئيس مزبور بر موافق روزكار ايله
صالوب خط استوايى كچدى و اميد بورنى معناسنه قاو پونا اسپرانسه يه واروب واصل
اولدى مزبور بورنى سابقا ميل بميل ارايوب طقوز بيلده بولمشلر ايدى كارجه
هر سنه بيك ميل يركيدوب بر علامت نصب ايدرلر و كاردن ايرلمزلردى بورون
اوزرينه بر عمود ايله صليب قيوب بودفعه اول علامتى واروب بولدىلر محل مزبورك دريايه
اقار صولرى چوق و قره سنده منبع نيله وارنجه شنلك يوق ارسلان يتشاغى
خالى يرلردر كارلرده جاجاز نكيلر اولور ملكنه مانى قونقود يرلر ديو يازمشدر
لكن اطلسده اول يرلرك معمور اولدوغى مسطوردر و خصوص مزبورى تحقيق كيجى
وظيفه سى اولمامغله پيرى رئيس معذوردر اندن كچوب جزيره قمراوكنه واروب
يوللرى تجربه و تحقيق اتدكدن صكره كيرو پورتقاله كلدىلر بوندن اقدم

یدی پاره سفینه کیدوب هنده یول بولمیوب فورتنه ده التیسی غرق اولوب بری کلمشیدی
صکره بو بابده دقت واهتمام ایله یوللری ضبط وتعیین ایتدیلر وغربدن کیدوب
شرقدن کلدیلر ملاقایه ومقدشویه وانتلیایه مستولی اولوب من بعد سفری مقرر قلدیلر
اول بهارده اسپانیادن چیقوب یدیبوز میل باطی ولودوسه کیدوب مادره نام جزیره یه واررلر
اندن صولانوب بیك ایکیوز میل دخی قبله اوزرینه کیدوب یشل بورون سچلدوکی محلدن
دورتیوز میل باطی یه سکز جزیره واردر آکا واروب صولانورلر وایکیوز میل دخی لودوسه
کیدوب بقاملق معناسنه تره برازیل نام کناره وارورلر اندن انکنه صالوب کاه لودوسه
کاه قبله یه یورویوب خط استوادن جنوبه اللی بش درجه عرضه وارنجه کیدرلر اندن اوته
روزکار وفورتنه قوی در کیدلمز بعده دونوب ایکی میل شرقه طوغری کیدرلر حبش
یقاسی صوله کلدکده ارتفاع الوب شماله دونورلر التی بیك میل دخی کیدوب هنده وارورلر خط
استوا التنی پچمینجه دریا خوفندن امن یوقدر ومقدشویه اوغرایوب باب مندب اوکندن
بحرلرو بو مرتبه طولاشمغه سبب زیرا مقدما باد غربی ایله پورتقالدن هنده کیدنلر کاه
قره لر کنارینه دوشوب حرارتدن روزکار منقطع اولمغله انده قالوب چوق زحمت چکدیلر
وشدت حردن اکثر کمی خلقی قرلدی زیرا بوزکون اصلا روزکار اسمیوب کیجه کیروچه
یغاردی وکردباد چوق اولوب یلکنلری پاره لردی وکاه باد شرقی قارشیلیوب جانب غربه
دوندرردی اول اجلدن انکین یولنی بولوب سلامتله کیدرلر اولدیلر ودونشده شرقی ایله
کلوب متصل حبش کنارنده یورلردی بو منوال اوزره پورتقالدن هنده طوغری یولیله
اون دورت بیك میلدر وکاهی جانب جنوبه کیدوب ارض ذهب کنارلرینه دوشرلر حتی
بر پورتقال کمیسی مخالف روزکار ایله بحر چینك جنوبنه کیدوب یکرمی بش کونده
بر کناره واردی وکوردوکی عجایباتی نقل ایلدی تتکه محلنده بیان اولنور ییری کلامنك مآلی
تمام اولدی تذییل هند غربی مورخی ایدر اوایل قرن عاشردن بری پورتقال کمیلری
غربدن محیط شرقی یه سفر ایدوب اکثر سواحل سند وهنده واردیلر حسن اتفاق
ولطف تدبیر ایله اول ولایتلرك بندرلرینی الوب مستولی اولدیلر اکر بر زمان دخی بونلره
ارخاء عنان اولورسه بحر قلزمه یول بولوب سواحل حجاز ویمنی الورلر فقیر ایدر پورتقال
وقلمنك کمیلری نیچه زماندر بحر قلزمه داخل وسواحل یمن وحجازه واصل اولوب
اول سمتلرده کزرلر وفرصت بولدقچه تجار کمیلرینی الوب اول یوللری کسرلر لکن
بندر جده ده قلعه بنا ومحافظلر قونمغله طشره چقوب فساده اقدام ایدهمزلر وکمیلرینی قیوب
برایکی میل قره جانبنه کیدهمزلر اما دریاده فساد وخسارتلری مقرر وقره ده
اولان اعدادن انلرك ضرری اکثردر بیك اوتوز التی تاریخنده فلاندرا بورتونلری
هنددن کلن تجار کمیلرینی الوب التی کره یوز بیك غروش ضرر ایلدکلرینی یمن
والیسی حیدر پاشا عرض واهالیٔ یمن محضر ایلدیلر صکره یدی بورتن هنددن

يمن سمتنه كلن بازركانلرك اون دورت پاره كميلرينى باصوب الديلر مالنى غارت واصحابنى
اسير اتدكدن صكره مخا اسكله سنه كلوب انكليز كميلرى ايله لنكر انداز اولديلر ونيچه
بونك امثالى هر سال وقوعه كلمه دن خالى دكلدر لكن دفعنه مجال يوقدر وبنده مورخ
مزبور ايدر امر غريبدر كه بر بوللق طائفهٔ پر نكبت بو وجهله قوى همت اولوب غربدن
شرقه كيدهلر وشد ايدروزكار وبليات بحاره تحمل ايدهلر ديار روم انلره نسبت نصف طريقده
واقع ايكن اول ديارك فتحنه قصد اولنميه ونواحئ مزبورهنك تسخيرينه سلاطين
عثمانيه دن طالب بولنميه مع ذلك اول طرفه سير وكذار منافع بيشمارى مشتمل اولوب
اسباب رغبت حد و عددن بيروندر اكر ديار مصريه ده سويسدن دونما ترتيب
اولنوب عسكر كوندرلسه بر امير صاحب تدبير از مدتده اول بلادى ضبط وتسخير ايدردى
وكفار اول اقطاردن مطرود اولوردى فقير ايدر مقدما ملوك كجرات دن بهادرشاه مرحوم
سلطان سليمان خانه شكايت نامه كوندروب استمداد اتمكله سويسده دونما ترتيب اولنوب
مصر بكلربكيسى سليمان پاشا طقوز يوز قرق حدودنده اول سمته كوندرلمش ايدى اتوزدن
زياده قدرغه ايله واروب بيهوده تعبدن غيرى سفرى نتيجه پذير اولميوب كيرو كلدى
وطقوز يوز اللى طقوز ده بحريه صاحبى پيرى رئيس قپودان نصب اولنوب يكرمى بش
قطعه قدرغه ايله اول سمتلره تكرار كوندرلمش ايدى هرمز بوغازنده يتمش قدر كفار كميسنه
مصادف اولوب جنك اتدى وغالب كلوب كفارى حصارلرينه قاچردى بر مدت محاصره دن
صكره بصره يه واروب واليسى اولان قباد پاشادن استمداد ايلدى دونما خلقينك
تعديسى پاشا ايله برودته سبب اولوب سوء قصد مقرر اولدقده رئيس مزبور اوچ قدرغه ايله
سويسه فرار ايلدى كفاردن مال الوب خيانت و بصره يى غارت اتمشدر ديو قباد پاشا
عرض اتمكله قتلنه حكم وارد اولوب ديوان مصرده بوينى اورلدى طقوز يوز التمش بر تاريخنده
مرحوم سلطان سليمان خان نخجوان سفرينه كيدركن بصره ده قلان قدرغه لرى سويسه
ايصال ايچون سيدى على زادمربى قپودان نصب ايدوب قره دن كوندرمش ايدى
مزبور دخى واروب اول كميلرى قالدروب كيدركن هرمز بوغازنده كفار كميلرينه راست
كلوب محكم جنك اتدى وايريلوب يولنه كتدى ناكاه بر مخالف روزكار چقوب كميلرى
پراكنده ايلدى اوچ پاره سنى كفار الوب التيسى ايله بندر صورت ليماننه دوشدى
كفار ليمان اغزنى الوب دورت آى محاصره ايلدى بالاخره دريادن كتمكه مجال اولميوب
قپودان مزبور كميلرى بوزدى طوپلرى قلعه يه قويوب كندى قره دن كلدى
كندى واول سفرده كوردوكى شدايد ومحنتى يازوب بر كتاب اتدى وباشنه سيدى
على حاللرى كلمك ضرب مثل اندن قالدى پس مورخ مزبورك ترغيب اتديكى امور
بو دولت عليه نك قوتى زماننده تجربه اولنوب كورلدى تكرار تجربه نه دمته مؤدى اولمق
مقرردر عصرمزده ظهور ايدن كريد سفرلرى بو ماده ده شاهد پتر كتاب مزبور بين الناس

مرغوب ومشهور اولمغله جا بجا اننده مذکور اولان جوابله تعرض اولنمق لا بأس وبو بابده
لسان قلم معذوردر ذکر اولنان سفرلردن غیری هند غربی یه قولونك سفری ودنیایی دور
ایدن مغلیانك سفری وقطب شمالی آلتنه کیدنلرك سفری صحیفه لری ذیلنده ایراد
اولنور بو مقامده بو قدر ایله اکتفا اولنه **بحث رابع عشر مواسم اسفار بحار ومحذورات
بیاننده در** کرچه بو بحثلرك جغرافیایه مساسی قلیل وهیدروغرافیا یعنی فن دریا
مباحثندن اولمغله بو فنده داخلدر لکن بو فصل بتمامه دریایه مخصوص اولمغله تتمیم فوائد
ایچون دریا احوالنك اکثری اجمال اوزره نقل اختیار اولندی اولا محیط شرقیده کزن
اهل هندك اصطلاحنده بهار رومده مد ومصرده اردب دیدکلریدر هنددن بهار کمیلری
کلدی دیمك یوکلی کمیلر دیمکدر وادویه تجار معناسنه دکلدر پس دریاده سفر ایدن کندوکی
یولی وطریقلری مواسمن وکمیلرك بهارین وهر کمینك یوکینه کوره یوریمه سن وآلات واسبابی
علمن ومد وجزر احوالین واوقاتن بیله مثلا هر آیك اولندن نصفنه دك جزر یوما فیوما زیاده
اولور نصفندن اخرینه دك مد زیاده اولور حتی هندده کوجرات توابعندن شط سرت
وبروج وکنبایه ده اولان موسم کمیلرینه آیك اخری اولمینجه اول بوغازلردن چیقوب سفر
ایتمك ال ویرمز وبونده مد بر مرتبه قوی اولور که محکم روزکاره مقابل کمی دمر اوزرنده ایکن
سورکتور وبحرده مسافه ایکی نوعدر بری حسابی وبری مجرب یعنی تجربه ومشی ایله
معلوم اولور ثانیده وقوع اختلاف مقرردر نیچه اموردن مثلا قوت وضعف ریح وتفاوت سیر
سفینه یا یوکك ثقلی وخفتندن ویا کمینك سریع وبطی حرکتندن یا مد وجزردن یا دریا
غایت شور اولمدن زیرا شوره دریاده سفینه بطئ الحرکه در مثلا قره دکزده سفینه نك سیری
اق دکزدن زیاده اولور زیرا اق دکز قره دکزدن نیچه مرتبه شوره در وبحر هند واوقیانوس
غربیده اق دکزدن نقصان اوزره اولور بونك تحقیقی وعلتی بیان اولندی بو سببلردن تجربه
ضعیف حساب قویدر واصول ریاح دخی معلوم اوله ریح ایسه هوای متحرکدر زیرا مروحه
ایله هوایی تحریکدن ریح حادث اولور هر بار تموج وحرکت شدید اولدقجه ریح قوی اولور
وبونك تولدی اسبابنك بری بردر زیرا کناردن اسن روزکارلر جمیعا کیجه دن ابتدا ایدر
ودریادن اولان اکثر کوندز اسور کیجه ساکن اولور زیره کنارلر کیجه بارد ودریالر حاردر بهارده
امر برعکس اولور اول اجلدن که انعکاس شعاع ایله تراب کوندز حار اولور خصوصا
قومسال یرلرك کیجه برودتی ارض جبلیه دن اقویدر ویغمورلی یرك برودتی یغمورسز
یردن زیاده اولور وتولد ریاح دخی آکا کوره در وهواده سحاب اولسه اکثر آنده ریح موجوددر
خصوصا که حرکت اوزره اوله اصول ریاح عرب قتنده دورتدر شمال جنوب دبور قبول
بونلرك مابیننه نکبا دیرلر اما هند دریاسنده سفر ایدنلر بونلری کواکب اسمیله تسمیه
ایدرلر نتکه سابقا ذکر اولندی واول ریاح ایچون بحر مسلوکده حدلر تعیین اولنمشدر اول
وسط ونهایت که آنلره مواسم دیرلر سفر اولنجق وقتلر معناسنه جمهور اول وقتلرك ابتدا

وانتهاسنی نو روز یزدجردی ایله تعیین ایدرلردی لکن انك کبیسه سی اولمغله صکره نو روز
جلالی حسابی ایله عمل ایدراولدیلر وهرعددکه فی اولسه مثلا فی اون نو روز دینلسه
یودن اونه وارنجه در ابتداسی انك ایچنده دیمکدر اما مجرد اون بش نو روز دینلسه انجق
اول کون مراد اولنور وموسم دخی ایکی نوعدر زیرا اق دکزده واسع یرلرده سکز روزکار
اسراون التی دخی استعمال اولنور امابحر محیط واسع اولمغله انجق ایکی روزکار اسرالتی ای
شرقی التی ای غربی غربی یه بحریلر ریح کوس وشرقی یه ریح ازیب وصبا دخی دیرلر
نوع اول ایکی قسمدر نوع اولدن قسم اول که اکا رأس الریح وموسم زیتونی دیرلر بونلردر اولا
کوجرات وکنکن ومنیبار موسم عدن نو رزك اوچیوز التمشنده یعنی کلجك نو روزدن بش
کون مقدم اولور اکرریح ازیب ساکن اولورسه زیرا عدن منبع ریح ازیبدر حتی بعض
اوقاتده نو روزك اوتوز بشنه قریب انجق ساکن اولور نو روزك اون بشنده چیقوب قرق
بشی اولنجه شحره وارلسه کوجراته وکنکنه سفر اولنور امامنیباره اولماز زیرا انده مطر وخطر
زیاده در وموسم شحر اعلاسی اون بش نوروز وکنکنه بش نوروز ومنیباره اوچیوز التمش
نوروزدر وموسم ظفار اوچیوز اوتوز نوروزدر وظفار منبع ریح غربی اولمغله اول وقتده جمیع
هنده سفر جائزدر وموسم سواحلی بحراته یکرمی بش نوروزده ومشقاصه وشحره وعدنه
اوتوز بش نوروزده در مواسم اسفار تحت الریحدن مراد هند وچینك شرقیلری
طرفیدرکه ریح صبا اول جانبدن اسمکله انك تحتی دیمکدر مثلا ملاقه وسمطره وتناصره
وبنکاله ومرطبانه وجمیع بنادر هند وچینه موسم بجرات اوچیوز التمش نوروزدر وموسم
اعلاسی اون بش نوروزدر وموسم کنکن نو روزك بشی یاخود اولیدر قرق بشنه دك
وموسم اعلاسی یکرمی بش یا اون بشیدر وموسم منیبار نو روزك یکرمی بشیدر واول یرلره
موسم شحر نوروزك اوچیوز قرقنجی کونیدر فرنکه وارنجه آولامه روزکارله کیدرلر انده ریح
غربی موجوددر وموسم فرتك وظفار دخی بومنوال اوزره در موسم مسکت اوچیوز التمش
نوروزده در وشحر ومشقاصه موسم زیلع وعدن وبربرینك اعلاسی نوروزك سکسن
بشنده اولور صکره خیر یوقدر وهرمزه موسم عدن نوروزك اللی بش والتمش بشنده جائزدر
صکره خیر یوقدر قسم ثانی که اخر کوسدر اولا منیبار وکنکن وبجرات وهرمزه موسم بندر
جده وسواکن نوروزك یوز قرق بشنده اولور وموسم زیلع وبربری نوروزك یوز اللی بشنده در
موسم عدنی دخی اوله در بش کون قدر صکره دخی اولور وموسم شحر نو روزك یوز التمش
بشنده در وموسم مشقاص وظفار یوز التمش التیسنده در وهرمزه موسم فرتك وعدن
نو روزك یوز اللی بشنده در وذکر اولنان یرلره موسم قلهات ومسکت یوز التمش التی نوروزده
اولور ونوروزك قرق بشنه واللی بشنه دك جمیع بنادر هنده سفر جائزدر مواسم اسفار
تحت الریح اول وقتده بر عربدن وبنادر هنددن چینه وجزایرینه سفر اولنور اولا ملاقا
وسمطره وتناصره ومرتبان وبنکاله وسائر بندر چینه موسم عدن وشحر ومشقاص یوز قرق

بش نوروزده در وموسم كنكن يوز تمشنده در وموسم منيبار يوز سكسن بش نوروزده در
وهرمزه موسم سواحلى يوز التمش بش نوروزده درودئب جزيره لرينه موسم مقدشى
وسواحلى يوز سكسن بش نوروزده در وبرعربه يوز طقسان نوروزده در مواسم نوع ثانى كه ريح
شرقى در اولا جمله جزاير وبنادر برعربه مواسم كجرات نوروزك ايكيوز بشندن يشنه يا اونه در
ومسكت وقلهات وهرمزه يكرمى بش نوروزه دك جائز صكره خير يوقدر موسم هندك
احسنى نوروزك اوچيوز اوتوزندن اوچيوز قرقنه دك اولورزيرا اول زمانده طوفان يوقدر موسم
كنكن نوروزك ايكيوز اون بشندن كلجك نوروزك بشنه دكدر صكره خير يوقدر اما
هرمزه اون بش نوروزه دك جائزدر موسم هرمز نوروزك ايكيوز بشندن اوچيوز اوتوزينه دكدر و
كنارندن كيد يلورسه اما دريادن اوچيوز اوتوزدن اوچيوز التمش بشه دك جائزدر وسواحله
موسم كجرات اول ريح ازيبدن كه نوروزك ايكيوز بشيدر اوچيوز يكرميسنه دكدر صكره خير
يوقدر مواسم تحت الريح عدنه ومكه يه وهرمزه وبرعرب وقرينه موسم بنكاله نوروزك ايكيوز
سكسندن اوچيوز اونه وارنجه در اما جزيرهٔ سيلانه اوچيوز اوتوز نوروزه دكدر موسم
ملاقه ومرطبان بوذكر اولنان يرلره نوروزك ايكيوز سكسندن اوچيوز اوتوزينه دكدر
موسم سمطره ايكيوز التمش نوروزدن اوچيوز يكرميسنه وبنكاله يه نوروزك اوچيوز اوتوزندن
كلجك نوروزك اون بشينه دكدر صكره خير يوقدر موسم جزردئب نوروزك ايكيوز قرقندن
اوچيوز اللميسنه دكدر اما كجراته وكنكنه التمشه وارور موسم دبول سند نوروزك ايكيوز
قرقندن اوچيوز اوتوزينه دكدر صكره خير يوقدر جزيرة القمره دخى اويله در موسم كنيوا
سفاله يه نوروزك ايكيوز قرقندن ايكيوز طقسانه دكدر اما سفاله دن كلوايه نوروزك
يكرمى بشندن اللى بشنه دك كيد يلور تنبيه بو علم بحرك اصلى مجربات ومعقولاتدر
اما طريق ومواسم محض تجربه دن حاصل اولمشدر تصور احوال كواكب وقواعد حسابيه
صرف عقلى اولوب قياسات ومسافات ايكيسندن مركبدر وهر مكانك علمى اول ير
خلقندن معلوم ايدنمك اخردن اخذ كبى دكلدر اما آخر كه اهل تجربه اوله اول اولى در اكر
صاحب مكانك معرفتى آز اولورسه محققدن اخذ متعين اولور محذورات وبو دريا ده سفر
ايدنلر ياننده اون محذور ثابتدر انى دخى ضبط ايدرلر مثلا ازمنه وامكنهٔ مخصوصه ده مخصوص
سمتلر كورمك كبى وبحر احمرده كيدركن نومده غفلت وقرب كناردن غفلت كبى وجميع
سفرده خصوصا روزكار قوى اولدقده الات سفينه يوقلمندن غفلت كبى وكيجه وبولتلى
وغمورلى زمانده يلكنى كوچك ايلمه دن ولطفله طوتمه دن غفلت كبى ودائرهٔ نجم الزوج دن
غفلت كبى دائرهٔ نجم الزوج كه هند يلو اكا كوكب جوكى ومنجمان مشرق سكريلدزى ديرلر بو
كوكب موهوم ومتخيلدر ايام شهور توركه شمسله قمرك اجتماعى وقتندندر غربى دن كاه بر
كون كاه ايكى كون مقدم اولور بر ننده اون برنده يكرمى برنده جانب مشرقده واوچ ايكيسنده
مشرق وجنوب ميانننده اوچ اوچده جنوبده اوچ دورتنده لدوس ده اوچ بشده مغربده اوچ

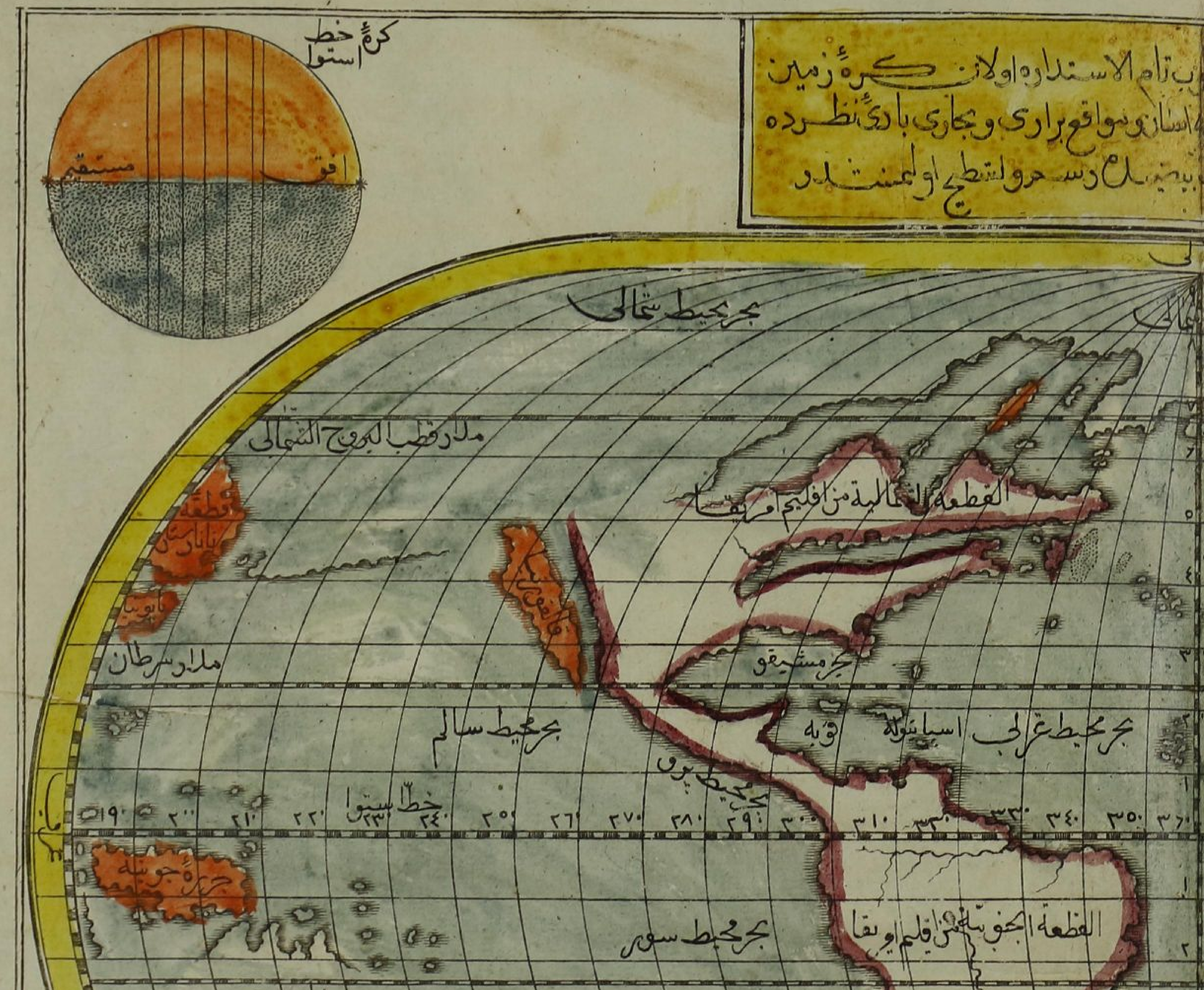
التى ده قره يلدن اوچ يدينك شمالنده اوچ سكزده پويرازده اوچ طقوزده تحت الافق اوچ اونده
فوق الافق اولور اول كون بحريلر اول اولدوغى طرفه سفر ايتمزلر ما بينلرنده غايت مشهور
ومعتبر در رجال الغيب دائره سى كبى اندن غيرى ايام سنه نحسلرنده وقمر عقربده ايكن
وطريقهٔ محترقه ده ايكن يعنى قمر ميزانك اون طقوزندن عقربك دوردينه وارنجه سفرى
بردن وبعضلر بحردن دخى منع ايدرلر اما سفر بحر مباركدر ديو منجمان عرب تقويملرنده
مسطوردر وساعات ايامى دخى كوزدوب ساعت شمس وزحل ومريخده سفر ايتمزلر ساعت
مشترى وزهره وعطارد وقمرده سفر ايدرلر بعده محيط شرقى ده طوفانك مجربه بشدر
طوفان داماني هندده يوز يتمش بش نوروزده اولور كه اول اول مطر فيل در طوفان اخير ارض
احقافده نواحئ مدركه دن شحره دك وكاه عدنه دك كلور اولى ايكيوز اون بش نوروزدن
ابتدا ايدر مقدم وموخر دخى اولور ومطلع عقربدن كلور طوفان اربعين بحر هرمزده ايكيوز
سكسن نوروزده اولور طوفان بنات كه ريح شتاديمكله معروفدر ويلدز ايله قره يل اورته سندن
كلور كه مغيب بنات در مصيره دن عدن قرنه دك يعنى جميع بر عربه دك اولور ابتدا سى
نوروزك ايكيوز سكسنندن در اوچيوزنده تمام اولور طوفان تسعينى ارض هند ده ودرياده
ابتداسى نوروزك اوچيوز اون ويكرمى يسنده در وكاردن كلور بو طوفان ارض احقافده دخى
اولور ونوروزك اللى بشنده تحت الريحده يعنى چينده دخى اولور بو جمله دن اقوى در تتمه بحريلر
ميانده مشهوردر كه فجر ثانى ده طلوع ايدن كواكبدن هر يلدزكه عظيم اوله طلوعى زماننده
اول ارض ده واقع اولان روزكار قوى اولور روم بحريلرى قتنده مشهور فورتنه لرك اولى كه
هر بينى اى باشنه مصادف اوله اول شدت اوزره اولور واكثر فورتنه لرك شدتى تجربه ايله
ثابتدر كه يكرمى دورت ساعتدن زياده اولميوب كاه ساكن وكاه متبدل اولور ودخى تجربه
اولنمشدر كه قمر ريح برجنده اولسه اول كون عظيم فورتنه ايدر مائى برجه واردقده يغمور يغار
ترابى برجده هوا معتدل وساكن اولور نارى ده لطيف هوا ايدر وكون طوغوسى وپويراز
وشمال وقره يل ايله اولان فورتنه لرك اولندن وباطى ولدوس وجنوب ايله اولنلرك
صوكندن احتراز ايدرلر زيرا شدت اوزره دور بر يلدز طلوعنده دريايه سفر ايتميوب غروبنه
توقف ايدرلر وروزكار دوراپتسه لدوسدن قبله يه ترتيب اوزره كيدر وپويرازدن شماله وقره يله
دوراپدر وقيش كيجه لرينك اچقلغنه اعتماد ويازكوننك بولوطندن خوف ايتمزلر وپوروتنسه
يعنى ماتم زماننده غروبده افق غربى حمرت اوزره اولسه ايرته سى روزكار قوى اولور وكوروز
روزكارلرى ماتم ايامنده نصف نهاردن صكره انبات ايدر يعنى ايچرى آلور وبعض زمانده بولت
روزكارك خلافنه حركت ايدر وشدتندن كير وكيدر وروزكاره خلل كلمز اول اجلدن بولت
يلكنه كيرمز ديرلر محيط وبحريه نك مآلى بو مقامده تمام اولدى دخى تفصيل مراد
ايدن اصلنه مراجعت ايليه

بحث خامس عشر

دريانك مدحنده آخر مبساحثنده
صاحب اطلس ايدر منافع بحر بيشماردر خصوصا بو عنصرك طبيعتى باقى عناصر طبايعدن

اراضی قدیمه واراضی جدیده دن
وممالك شكل وهیئتی ومسافه وسعتی
نمایان اولمق ایچون
كرۀ نصف نهار
افق
محور
عالم
بحر محیط شمالی
مدار قطب البروج الشمالی
دشت قبچاق
اوروپا
ممالك دشت كبیر
ماوراء النهر
ممالك اسیا
ممالك ایران
ممالك چین
ممالك هند
جزیرة العرب
اق دكز
فاس
سودان
نیل سودان
ممالك افریقیا
بحر محیط هند
حبش
بحر محیط زنگبار
بحر محیط افریقیا
منبع نیل مصر
مدغشقر
مدار جدی
خط استوا
اراضی جدیده
الاراضی الجنوبیة المجهولة الاحوال
مدار قطب البروج الجنوبی
كرۀ عرض تسعین
كرۀ متوازیه
افق ومعدل متوازی

ب تام الاستداره اولان كرهٔ زمين
اسانك مواقع براری و بحاری بادئ نظرده
بيـلمدرسه حرو لتطح اولنمشدر
كرهٔ خط استوا
افق
مستقيم
بحر محيط شمالى
مدار قطب البروج الشمالى
القطعة الشمالية من اقليم امريقا
مدار سرطان
بحر مشيقو
بحر محيط سالم
بحر محيط غربى
اسپانيوله
قوبه
بحر محيط پرو
خط استوا
١٩٠ ٢٠٠ ٢١٠ ٢٢٠ ٢٣٠ ٢٤٠ ٢٥٠ ٢٦٠ ٢٧٠ ٢٨٠ ٢٩٠ ٣٠٠ ٣١٠ ٣٢٠ ٣٣٠ ٣٤٠ ٣٥٠ ٣٦٠
جزيره جوسله
بحر محيط سور
القطعة الجنوبية من اقليم امريقا
مدار جدى
مغاليان
سبته سی
مدار قطب البروج الجنوبى
كرهٔ منطقهٔ معتدله
افق
مائل
كرهٔ منطقهٔ بارده
كرهٔ مائله

صنعتلرده زیاده مهارت صاحبی در زیر ارض و هواده اولان حیوانات امثالن جمله تولید و تربیه
اتدکلدن صکره انلرده نیجه حیوانات عجیبه و غریبه اصنافی دخی تکون ایدرکه باقی عنصرلرده
اول انواعك امثـــالی تکون اتمز انواع مفردات حیوانات بریه دن غیری هیأت ترکیبیه یه دخی
تقلید ایدوب اتلو شخصه سوار بحری ایله وصنف بشره بنات بحر و راهب بحری ایله تنظیر
اتمشدر و بو جمله اختلاف اشخاص و اصنافی سمك انواعنده کسترمشدر و نباتاته دخی
تمثیل قصد ایدوب مرجان کبی نبات جوهری انبات و عنبر و لؤلؤ و سایر جواهر تربیه سی
ایله مهارتن انبات ایدر بو جمله کمال قدرت صـــانع حکیمه دلیل و اسباب عادیه اعتبارینه
سببلردر دریا خصوصنده کلام انجامه ایردی من بعد موضع فن اولان مباحث ارضه شروع
اولنه فصل ٣ در اقسام اجمالیهٔ ارض اطلسده ایدر قدما کرهٔ ارضی کاه ایکی قسمه و کاه اوچ
قسمه تقسیم ایدوب یکی دنیا ظهورندن اول بو اوچ قسم اعتباری اشتهارده ایدی یکی دنیا
ظهورندن صکره متأخرین اول اقلیمی قسم رابع قلدیلر میرقاتور کرهٔ ارضی اولا اوچ قسمه
تقسیم اتدی بری ربع مسکون بری اماریقا یعنی هند غربی بری ماجلانیقا یعنی ارض
جنوبیه امابز کرهٔ ارضی بش قسم قلدق اول اوروپا ثانی آسیا ثالث افریقا رابع اماریقا
خامس ماجلانیقا اما بو کتابده ذکر اولنان بش قسمه پولوس ارتیقوس دیدکلری قطب
شمالی تحتنده عرض تسعین ارضنی دخی الحاق ایدوب التی قسم قلدق و بونلری بر فصلده
بیان ایدرز بعده صاحب مقدمه ایدر کرهٔ ارضك جمله سی اوقیانوس تقسیم اتدیکی اوچ
قسمه منقسم اولور وانلر میرقاتور ذکر اتدیکی اقسامدر اولا ربع مسکون که بزم مسکنمز و اکثری
قدیمدن معلوممزدر اوقیانوسك نه مقوله اقسامیله محدود اولدوغی فصل بحرده بیان
اولنمش ایدی اعادیه حاجت یوقدر و بو قسم دخی هر عصرده اوچ قسمه تقسیم اولنه کلمشدر
انلر اوروپا آسیا افریقا قسملریدر و بو تقسیم نوح اولادی زمانندن بری معتبردر ظن اولنور
و دیرلر که سام آسیاده حام افریقاده یافث اوروپاده ساکن ایدی نهایت بو اقسام ثلثه حدودی
مرور دهور ایله ظهور ایدن طوایفه نسبت تبدیل و تغییر اولنوب جغرافیا اصحابی کندیلرك
مرادی اوزره حدود مختلفه ایله تحدید و تقسیم ایلدیلر دنیـــانك اورته عصرلرنده کلن
مصنفلرك بعضی ربع مسکونی ایکی قسم قلوب آسیا و اوروپایه حصر ایلدیلر افریقایی
اوروپادن طوتدیلر و ظن اتدیلر که اوقیانوس سبته بوغازندن طاغلری یاروب شامه
طوغری هجوم اتمکله افریقیا اوروپادن آیریله و بعضلری افریقیایی آسیادن عد اتدیلر
و اخر مصنفلر دورت قسم ایدوب اوروپا و آسیا و ازبتوس و افریقـــایه منقسم قلدیلر
بو تقسیملر حدودی ایله اسکی مصنفلرك کتابلرنده تفصیل اوزره تحریر اولنمشدر بونده دخی
هر برینك حدودی واقع اولان اختلافات ایله اجمالا بیان اولنور ان شاالله تعالی فصل ٤ در
قسم اوروپا اولا بو قسمك اسمی بعده حدودنی بعده اقسامنی بیان ایده لم وجه تسمیه قسم مزبور
اوروپا اسمی ایله تسمیه وجهنده اختلاف اولندی هرودوتوس نام مورخ قدیم وجه تسمیه

معلوم دكلدر ديدى بعضلر زيد وريش نام مورخدن نقل ايلديكه سلفده سواحل شام
ومغربه مالك اولوب صور شهرنى دارملك ايدن آجنور نام پادشاهك آوروپا نام
برجميله دخترى وار ايدى زعملرنجه چوپيتر نام معبودى اكا تعشق ايدوب اوكوز صورتنه
كيردى وقزى صيدادن قبرسه ياخود كريده جزيره سنه كتوروب
ويا خود كريده بحر مكله بو قسم اول قز اسميله تسميه اولندى
وآخر روايتلرده بر كيمسه قزى سرقه ايدوب اوكوز هيئتنده بر كمى يه قويه كتوره ياخود اوكوز
صورتى اول كمينك قچنده تصوير اولنمش اوله ياخود تاوروس يعنى اوكوز نام كريدلى بر شخص
صوره مستولى اولوب خلقى ايله اول قزى اسير ايدوب اوروپايه كتوردوكى باعث تسميه اوله
ياخود برزمان سنجاغنده اوكوز صورتى نقش اولنمش اوروپا نام بر عسكر كلوب بو اقليمه
مستولى اولمغله انلردن تسميه اولنه ياخود بو اقليمك لطافت وطراوتنى اول قزك جمالنه تشبيه
ايدوب اوروپا ديه لر ياخود اوروپا بوديارلره مالك اولان عظيم الشان پادشاه اسمى اوله اقليم
انك اسميله اشتهار بوله زيرا اوروب نام كمسنه بويرلره حكم ايلديكى تواريخ قديمه ده مسطوردر
ولفظ مزبور يونانى دردينلرى بكان نام مورخ رد ايدوب يونانده ن اول بويرلرده ساكن اولان سيمبر
نام قوم لقبى ايله تسميه اولندى لغتلرنده اوراپوروب كثرت ناس معناسنه اولوب معناى
تركيب خلقى چوق ايوير اولور ديدى بو عصرده اكا روم وفرنكستان ديرلر حدود اوروپا
بطلميوس وقدماء مورخين بو اقليمى دوردنجى اقليمده اون برنجى مداردن يدنجى اقليم اخرنده
يكرمى برنجى مداره وارنجه اوتوز التى عرضدن اللى دورت عرضنه دك واون يدى طولدن
التمش دورده منتهى اولنجه تحديد ايلدى لكن صكره يتمش ايكى عرضنه ارنجه معموريرلر
كشف اولنمغله عرض مزبور اول جانبده حد اولمق لازم كلدى وطولى اكر اسپانيانك تسا
ونسا بورنندن تن صوينه وارنجه اعتبار اولنورسه اون يدى درجه طولدن يتمش بر درجه
طوله منتهى اولور اما جهات اربعه ده حدودى تفصيل اوزره بيان اولندقده ديرلر كه حد
جنوبيسى سبته بوغازندن سجليا اطه سنك اودى سيا نام جنوبى بورنندن ومورا اطه سنك
مانيا بورنى در حد شماليسى يتمش بر چوق درجه ده اخر عمارت اولان وارديوس بورنى در
حد غربيسى بحر اوقيانوس ايله محدود اولوب شمال جانبنى دخى مزبور بحر احاطه ايدر حد
شرقيسنده اختلاف اولنوب جمهور اهل فن قتنده تن صوينى ديدكلرى تانايس ارماغنك
منبعندن بحر شماله چكلن خط مفروض در لكن بعضلر بو حد مفروض در متعين دكلدر ديديلر
افلاطون وارسطو وبونلرك اتباعى نهر انل ديدكلرى فازيس ارماغى ايله قره دكز وشروان
دكزى اراسنده اولان يرلرى حد فاصل طوتديلر اورا هام اورتليوآق دكز وقره دكز وازاق دكزى
وتن صوينى ومنبعندن شماله چكلن خطى تعيين اتدى صاحب اطلس ايدر بطلميوس تعيين
اتديكى منبعدن شماله چقان خطى بز معتبر طتوب ديرزكه ازاق دكزندن تامان
بوغازندن وقره دكزدن استانبول بوغازندن واق دكز بوغازندن واطه لر اراسندن
افريقيايه منتهى اولان مواضع حد فاصلدر اما مقدمه صاحبى ايدر تن ارماغى حددر

دیلر بونک باشنی اوقیانوس شمالی قربنده ربعه طاغلرنده تعیین ایدیلر بونده خطا واردر
وایکی دکز ارا سنده اولان قره بی حد طوطنلر زعم ایدیکه قاسپیوم دکزی یعنی بحر شروان
اوقیانوس شمالیه متصل اوله بو غیر واقعدر بهرحال جانب شمالده اوبیوس ارماغی اغزینه
ممتد اولان سواحل اوروپانک برقسمی اولان سارماسیایه منسوب ایکن حددن خارج
قلور پس افرادی جامع برحد حقیقی تعیین ایدوب دیمک کرککدر که آق دکز وقره دکز وازاق
دکزی بوغازلرندن تن ارماغنه برخط چکله وصویک اقندیسنه یوقاری ایکی نهرک بری برینه
قریب اولدوغی یرده اوبیوس ارماغی اوزرندن اوقیانوسه وارنجه چکلن خط حد فاصل اولور
مسافه اوروپانک شرقدن غربه امتدادی اسپانیانک وبن سن بورنندن اوبیوس ارماغی
اغزینه دک جرمانیا میلی ایله تقریبا طقوز یوز میلدر واعرض مواضعی موره ده مانیا بورنندن
نورت کنت دیمکله معروف اسقندیا بورننه وارنجه میل مز بورایله بشیوز اللی میلدر
تقسیم بو اقالیم سلفده ولایات مختلفه یه تقسیم اولنمش ایدیکه انلرک اسامیسی حالا مشهوردر
وبونلردر اسپانیا غالیا جرمانیا وینده لیسیا رسیا ایتالیا نورقوم پانونیا
ایللریقوم اپیروس غرسیا ماسه دونیا تراسیا مزیا داسیا سارماسیا
واوقیانوسک بیوک اطه لرندن برتانیا که انکلیادر هیبرنیا تولهکه اسلاندیادر فرسلاندیا
وبیچ اد دکز اطه لرندن ایکی بالیارس که میورقا مینورقادر سجلیا ساردینیا قورسقا
مالتا کرتا اوبه یا یعنی اغریبوز وآخر خرده جزیره لر وحالا وافر سلطنت
وحکومته تقسیم اولنور انلرک معتبرلری بونلردر اسپانیا غالیا یعنی فرانسا انکلیا
انکلیس در سقوسنیا انکلیسه برسلطنتدر هیبرنیا نوروجیا سودیا دانیا
جرمانیا که حالا روما سلطنتی در پولونیا یعنی له بوهمیا یعنی چه هونغاریا یعنی ماجر
واسقلاونیا یعنی ارنود قورواسیا یعنی خروات دالماسیا یعنی بوسنه سرویا یعنی سرف
بلغاریا یعنی روم ایلی ترانسلوانیا یعنی اردل کوچک تاتاریا یعنی قریم یاخود پره قوب
ونا پولی وسجلیا وبونده برباش دوقالق واردر اوستوریا واوج بیوک دوقالق موسقوویا ولیتوانیا
وتوسیا بو ذکر اولنان اقسام اطلسده ومقدمه ده مذکور وارباب فن بیننده مشهور اولاندر
اما زومانیادن هونغاریایه وارنجه فتوحات اسلامیه دن صکره اعتبار اولنان مملکتلر
وحکومتلر محلی کلدکده ذکر وبیان اولنور انشا الله تعالی تشبیه استرابو نام مورخ
اوروپا شکلنی برآوrته تشبیه ایدوب دیدیکه باشی اسپانیا بوینی فرانسا کوده سی
جرمانیا صاغ الی ایتالیا صول الی دانیا وسودیا وقویروغی رومانیادر بعض اسلامیان
کتابلرنده ربع مسکون برطیره تشبیه اولنوب متقدمین قویروغی اسپانیادر
دیدیلر وصکره کثرت عمارتنه نظر ایدوب طیری طاوس دردیمکله توجیه اتدیلر
لکن ربع مسکونی طیره تشبیه غایت بعید وغیر وجیه بی معنی تشبیه در توصیف ومدح
اطلس طابعی ایدر اوروپا دیارلرینک هواسی خوب ولطیف اولمغله اکثر خلقی زنده وتن درست

درست اولور کرچه بو قسم سائر اقسامك اصغریدر لکن کثرت عمارت وآب وهواسنك
اعتدال ولطافت ومحصولنك وفرت ومأکولنك لذت ومسکنلرنده زینت وبهجت وخلقنك
حسن وصنعتنك مهارت جهتندن سائر اقسامك احسنی واکبریدر دیو پلینوس تحقیق
ایلمشدر فی الحقیقه باقی اقسام وسعتی ایله بو دکلو معمور وآبادان دکلدر کرچه بونك دخی
التمش عرضندن اوته شدت برددن خرابه یرلر واردر لکن اکثر یری صق عمارت ومحل
حراثت وزراعتدر اول سلفك خرابه ظن اولنان مواضعده دخی یرو شهرلر وقلعه‌لر اولوب
بالکلیه خالی قالمامشدر وبونك اشجار ونباتاتی وانواع متاع ومحصولاتی قیاسه کلمز مصنف
بو مقامده بزبو اقلیمك مجبوراً مداحی یوزدیو مبالغه یه باشلیوب دیمشدر ماقدونیا اسکندر
کبی بر اژدهار ایلدی ایتالیا اول آفرینشدن بری اشرف رومیانی تربیه اتمشدر وحالا
رومك سلطنت عظمی سی محلی وقوة قاهره اصحابی حارث ممالك مهیب وشجیع دلاورلر
مأواسیدر فقیر ایدر بو وصف دولت علیه عثمانیه یه صادق وانلرك ملك روم مقر
سلطنتی اولمغله اوروپا مدحه لایقدر ودامیانوس نام مصنف اسپانیاده عد اتدیکی
اون دورت پادشاهلق یری وسائر ممالك ایله جمله یکرمی طقوز پادشاهلق یری احاطه
اتمکله اوروپانك سائر اقسامه تفوقی واردر وانده فخر ایده جك نیجه حاللری مقرردر جمله دن
قسطنطنیه نك عظمت وشوکتی وروما خلقنك کثرتی ونددك مالنك وفرتی وانابولینك
مالدار بکلری وبندر جهان اولان جنویزك کثرت تجاری وزینت اسواق وبازاری میلانك
هواسنك لطافتی وبحر الرینك طراوتی وسائر اولکه‌لرك امور عجیبه واحوال غریبه‌سی
حیرت افزای سیاحان جهاندر انجق نمونه ایچون مقدارشمه ذکر اولندی محسود اقالیم اولمغه
بو دکلو کفایت ایدر وباقی اقسام بوکا نظیر اولمق دکل بوندن صکره ذکر بیله لیاقتلری یوقدر
انجق انلر حقنده سکوت اولنور وکیرو دیمشدر بو اقلیمك آثار قدیمه وابنیه عظیمه‌سی
وفرتندن غیری حظوظ انسانیه ولذائذ روحانیه ونفسانیه‌سی وقوت حرب وضربی
وحسن تدبیر اصحابی عقلاسی وذوفنون حکما وعلماسی قیاسه کلمز وبو اوروپا صنایع
وعلومی بر مرتبه تربیه وحفظ ایدر که نیجه علوم غریبه وصنایع عجیبه اصحابنی کوستر مکله
کویا که علم وصنعت مادری اولمشدر وبالجمله بو اقلیمك ذکر جمیلنی احاطه ممکن دکلدر
بر مقدار خلقنك عیوبنی دخی ذکر ایده‌لم ذم فرنقونیا خلقی اکثر احمق وشدید وبی حیا
اولور رباوار باقومی مسرف واکول ولجوج ودل آزاردر سودیا اهالیسی خفیف وپرکوی
واوکونکن اولورتو ربجیا لو سوء ظن اصحابی ناپاك قومدر دائما چکشوب دوکشورلر ساقسونیا
خلقی ایکی یوزلو ومنافق حیله باز معاندلردر فلمنك طائفه‌سی ضعیف وجبان ونازك واتلودر
دیو مصنف کندی قومنی مدح ایدر لکن فلمنك اتلوسی کبی مردار کاوشك کافر اتلوسی
اولمازدیرلر ایتالیا خلقی متکبر کبیجی وامور غریبه اختراع ایدیجیدر اسپانیا قومی متعظم
ومدبر وغاصب وسارق طائفه‌در فرانسا نازك وصبرسز وزیاده متهور سیبری خلقی

رسم اقلیم اوروپا
بحر محیط
بحر برتانیا
افریقا
غرب
جنوب

قباشر برقبیح الوجه فتان طائفه در له و روس و تاتار اکول وسارق ومتکبر قوم در چه قومی
انسانیتسز وغارتکر اولو رلر ارتودو یوسته سثر بر ومتلون وغوغاجی طائفه در ماجاریلر
مذهب باطله طاپجی اکشی قومدر رومیلر منحوس مسکین طائفه در وهرقوملك برنسبتی
واردر مثلا لهکوپروسی چه راهبی جنوب عسکری سوید باراهبه سی ایتالیا تقواسی روس
دینی المان اوروجی فرانسز عهدی جمله بی فائده در یعنی فائده سز بیهوده دیمجك یرلرده
بونلرك منسوباتی ایله ضرب مثل ایدرلر و بو طوائف اخلاقنك غالبی ذکر اتدوکی اوزره
اولمق سببی مثلثات فصلنده بیان اولنور صاحب اطلس باقی اقسامی بر ردرلو شرح
ایلمشدر لکن بز بو کتابك ترتیبنی تغییر ایلدك انهار وجبال اطلسده ایدراورو پاده
خاصه لوصولر و نیجه کوللر وانهار عظیمه واردرکه هربری نیجه دیار حصار مثابه سنده اولوب
ایچنده لطیف و لذیذ بالقلر صید اولنور و بو اقلیمك عظیم طاغلرندن بری پرونه
طاغلری درکه فرانسه ایله اسپانیا اراسنی فصل ایدر و بری دخی الپس تسمیه اولنور بو طاغلر
فرانسا ایله ایتالیا اراسنده در اوزرندن قار اکسك اولماز و بونلرده یرپر اورمانلق وار درکه
ایچی کوناکون وحوش ایله مالامالدر انجق ارسلان وقپلان قسمی یرتیجی جانور اولماز و بویرلرك
اکثری صیدگاه در فصل ده دربیان آفریقا صاحب اطلس بو اقلیمك وجه تسمیه سنده ایدر و
تقیاس نام مورخ قدیم قولنجه هرکولس ایله بو اقلیمه سفر ایدن سردار نامدار آفروس
نامیله آفر تسمیه اولندی مورخ یهود یوسف قولنجه حضرت ابراهیم ذریتندن آفر نام
شخص اسمی ایله مسمی در مورخ لاتن فسوس قولنجه لسان یونانده شدت برد معناسنه
اولان فریقی لفظی اولنه الف نافیه کتوریلوب اقالیم انقلابین اراسنده اولمغله انده شدت
برد یوق معناسنی مشعر اسمیله تسمیه اولندی اماعربلر بو اقلیم کندی برلرندن ایرلمغله فرقدن
مشتق قلدیلر و آفریق نام بر پادشاه اسمیله دخی تسمیه اولندوغن روایت اتدیلر و یونان
قومی بو اقلیمه لیبیا دیرلر واپاقوس نام بر پادشاهك لیبیا نام دختری اسمیله تسمیه اولندوغن
روایت ایدرلر یاخود لیبیس نام روزکار اول سمتدن اسمکله لیبیا تسمیه اولندی دیرلر انبیاء
سالفه کتابلرنده فتریا نامیله مسطوردر وهندیلر بو کابزقت دیرلر حدود بو اقلیمك حد
شمالیسی سبته بوغازندن شرقه اچ دکز یعنی بحر روم وشام در اول اجلدن بو بحره افریقوم
ولیبی قوم دیرلر حد شرقیسی ارض عرب که جزیرة العرب در یاخود بحر احمر که
بحر قلزم دیرلر متقدمیندن بعضیلر بونك حد شرقیسنی نیل ارماغندن طوتوب مصر
اولکه سنك برقسمنی اسیایه ادخال ایلدیلر لکن جمهور مذهبی اوزره عرب دکزی
حد شرقی در حد جنوبیسی بحر حبش دیدکلری اتیوپیا دکزی وحد غربیسی محیط غربی
دیدکلری اوقیانوس اتلانتقوس در مسافه بونك طولی سبته بوغازندن بونه اسپرانسه بورننه
وارنجه یدی بیوز جرمانیا میلیدر وعرضی قاپو ورده دیمکله معروف بورندن عرب دکزی اغزینه
قریب زیلع بورننه دك ذکر اولنان میل ایله بشیوز اللی میل وچورهسی تقریبا اوچ بیك اوتوز

میلدر اقلیم مزبور سویس ایله عریش اراسنده یکرمی بش میل جرمانی قره دن بر بوغاز ایله
آسیا اقلیمنه متصلدر اول اجلدن بو کا بیوك پنینسوله دیرلر قره یه متصل جزیره معناسنه
باقی اطرافی جمله دریا الاحاطه ایدر وخط استوا بو اقلیمی تنصیفه قریب اولوب ایکی انقلاب
مداری اوزرندن مرور ایدر وایکی طرفی اول مدارلردن یکوب اون درجه دن زیاده جنوب
وشماله ممتد اولور کرچه بونك شرقدن غربه امتدادی اوروپادن آزدر اما جنوبدن شماله
عرضی انك ضعفی قدر اولور و بونك ایچنده دریالر کیروب بعض مسافه سنی ستر اتممشدر
لکن اوروپا کبی جمله یری معمور دکلدر تقسیم مقدمه ده ایدر متقدمین بو اقلیمك ایچ
دکزه یقین سمتلرینی یازوب ایچریسنی صره بحا بلمدیلر ونیل صوینك اوته سنی وقرطاغلرینی
کشفه قادر اولمدیلر صاحب اطلس تحریری اوزره رومانیلر بو اقلیمی التی قسم قلدیلر
١ نومیدیا ٢ قرطاغو یعنی تونس ٣ پراشیو ٤ تری پولیش یعنی طرابلوس ٥ مورتانیا که
قیصره منسوبدر ٦ موری تانیا دیکر و بطلمیوس دوردنجی مقـــاله اولنده اون ایکی
اولکه سنی ذکر ایلدی ١ مورینانیا تابنجی تانا ٢ مورینانیا قیصری ٣ نومیدیا ٤ نفس آفریقا
٥ سیرانایقا ٦ دماریقا ٧ نفس لیبیا ٨ یوقاری ازبتوس ٩ اشاغی اجبتوس یعنی مصر
١٠ داخل لیبیا ١١ اتیوپیا یعنی حبش ١٢ ایچ اتیوپیا اما آفریقا مورخی لیوکه بو اقلیمك
حد شرقیسنی نیلدن اعتبار ایدنلردندر دورت قسم طوتوب ١ بربریا ٢ نومیدیا ٣ لیبیا
٤ نغریتا یعنی بلاد سودان اقسامنه تقسیم ایلمشدر لکن مصر بوندن خارج قالمغله معتبر
دکلدر مقدمه صاحبی ایدر سلفده بو اقالیم بو ولایتلره تقسیم اولنمش ایدی ١ ازبتوس ٢
سیره نایقا ٣ کوچك آفریقا ٤ تروقلودینا ٥ غارامانتس ٦ نومیدیا ٧ ماوری تانیا
٨ ن تولیا ٩ ایچ لیبیا ١٠ ارابیا تروقلودینا ١١ اتیوپیا وحالا یدی ولایته تقسیم اولنور ١
ازبتوس ٢ بارباریا ٣ بلاد الجرید ٤ بریه ٔ سارا ٥ نیغریتا یعنی قره لر ٦ ایچ اتیوپیا که
حبشیلر سلطنتیدر ٧ دیش اتیوپیا توصیف افریقانك اکثری بریه وترابی قوم سال
وشوره یرلر اولوب متعدد انهاردن غیری صولری ازدر لکن معمور اولان یرلری غـــایت
محصولداردر بو نته یوز و یوز خصوصا موریتانیا محصولی عجایبدندر خوشه لری بر زراع
اوزم اصمه لری اولور و بو اقلیمده موزی حیوانات و یرتجی جانورلر چوق اولوب بعض انظار
فلکیه تأثیرندن بونده عظیم الجثه فیللر ومهیب اژدرلر تکون ایدر که کاه سائر حیواناتی اکل ایدر
شیر و بیابان جاموسی وهردوس نقلی اوزره بوینوزلی حمار وچقال ایله قورددن متولد توس
دیرلر بر نوع حیوان واورن و بیابان قوچی وقنفذ کبیر وقپلان ودوه قوشی وانواع حیـــات
خصوصا بوینوزلی ییلان اولور و بو جمله یه فائق قدر بر نوع حیوان صغیر بامر الله مسلطدر
جمله سی اندن حذر ایدرلر انجق بو دیارلرده خوك وکیك اولمز دیو مورخ مزبوردن نقل ایدر
وصل دیدکلری حیوانکه کوزی انسان کوزینه راست کلمه سی مهلکدر دیرلر بعضیلر بونی
افسانه در دیدی لکن لیو پاپا عصرنده رومادا لوقیا کلیساسی سمتنده بر کمرك التنی بر وصل

رسم افريقيا
اق دكز
فاس
جزاير
سبته
خالدات
مدار سرطان
مراكش
بلاد البربر
طرابلوس
برقه
مصر
اوجله
شام
قدس
بصره
فارس
ممالك ايران
مدينه
مكه
جزيرة العرب
بحر محيط عرب
باب مندب
سقطره
بلاد الجريد
نوبه
كوغه
غنغاره
بورنوي
عاده
ممالك سودان
صنهاجه
عظيمه
بحر محيط غربي
نيل سودان
غاغو
غوبر
جوينه
ممالك
دنكاله
عدل
منسكه
بيافره
بنين
اندره
خط استوا
لونكو
جبال قمر
كونكو
قفاره
بحر محيط حبش
بحر محيط افريقا
مدار جدي
بحر محيط هند
جنوب
شمال

يتاق ايدنمكله نفسنك عفونتندن رو ماده عظيم وبا ظهور ايتديكني يازارلر و بوكا بكزر دكونا كون
حيوانات بو اقليمده دورمه سنه سبب بونك قلت مياهى وشدت حرى دردير لر زيرا حرارت
ويبوست حيواناتك كثرت ازدواجنى اقتضا ايدوب انواع حيوانات وجوده كلور انهار وجبال
افريقاده عظيم كوللر واردر مشهورى زنبره نام غديردركه اطرافنى اللى ميل احاطه ايدر
نهر نيل ونهر زايره ونهر قواما جمله بو كولدن آقار انلردن غيرى نهر آسود ونهر سناغه
ونهر قامبرا وسيپى ريتوس بو جمله نيل كبى طاشوب اوغرادوغى يرلرى سقى ايدرلر وبونده عظيم
طاغلر واردر جمله دن بيوكى اطلس طاغى در جبل مزبورك يوقله لرى ريكستانده افلاكه
چكلوب كتمشدر اول اجلدن اكا عمود سماوات ديديلر ابتداسى غربده اوقيانوس كنارندن
شرقه انحراف واعوجاج ايله ممتد اولوب مصر حدنه وار روانده دونر بو طاغك اكثر يرى
صعب سنكستان اولمغله دكمه يردن آشلماز وغايت ارتفاعندن نصف اعلاسى دائما قارلى
وصوغوق واشاغيسى اورمانلى كثير الينابيع دركاهى شمال يلى بو طاغلرده زياده اسوب بيقارودنه
عظيم الجثه قارلرى قوپاردوكرا لتنده نيجه اشجار عظيمه وحيوانات باصدروب هلاك ايدر
وبحره قريب يرنده ارسلان طاغى معناسنه سى مارا ليوناد يرلر بر طاغ واردر اوزرى هربار
سحاب ايله مستور اولوب دريادن كچن كشتيلر اندن عظيم هولناك اصوات اشيدرلر
اما جبل قمر كه متقدمين بيننده دخى معلوم ايدى انقلاب شتوى التنده واقع اولوب
غايت صعب ومرتفعدر انده انسان برى ساكن اولور وانكلرنده عريض وعميق
وادى لر واردر وان قوله مملكتنده برقاچ طاغلر دخى اولوب انلرده وافر معدن سيم
بولنور واول طاغلرده قانتابرس ديرلر جزاير افريقا اطرافنده اولان مشهور
اطه لردن اطلس اوقيانوسنده مبارك ليمان اطه سى ومادرا وقناريا وپريدا يعنى
يشل برون وغيرى در باقى اوقيانوس ده اولان جزاير بونلردر صانته انتون
وصانته ونسيسى وصانته لوسيا وصانته نيقوله وطوزله اطه سى وبولاويستا
وصانته جاقوبى وماجو واتش اطه سى وبحر حبشده سلطان اطه سى وصانته
توما وصانته لورنسى وغيرى فصل ٦ در قسم اسيا بو اقليمك وجه تسميه سنده
صاحب اطلس ايدر واروقولنجه يافث بن نوح زوجه سى آسيا اسميله تسميه اولندى
وبعضلر ديرلركه ليدوس اوغلى آسيوس اسمندن مشتق قلندى وبر روايتده
مزبور آسيوس حالا اسكى استانبوللق ديدكلرى تروياشهرنده عبدهٔ اصنام زماننده
يلاديوم نام مشهور صنمك واضعى ايدى اولا شهر مزبورانك اسميله تسميه اولوب صكره
جمله اقليمه آسيا ديديلر واصلده آسيا اناطولى ولايتلرينه مخصوص ايدى كيده رك تعميم اولوب
جزء اسمى كله اطلاق اولندى واناطولى يه آسيامينور يعنى كوچك آسيا ديديلر و بو اقليم
انبياء سالفه كتابلرنده سيمانا ميله مذكوردر حدود بو اقليمك حد شرقيسى بحر شرقى
وحد شماليسى اوقيانوس شمالى كه اكا اوقيانوس ستى كوس درلر تاتار دكزى معناسنه وحد

جنوبیسی هند دکزی وحد غربیسی عرب دکزی که بحر قلزم دروایع دکز ایله انك ماییننده
اولان سویس بوغازی و بحر روم واستانبول بوغازی و قره دکز واازاق دکزی وتن صویی
واویبوس دیدکلری نهر درمسافه بونك طولی بعضلر قولنجه اللی ایکی درجه طولدن یوز
طقسان التی طولنه واردر لکن مرقاتور رسمنده اللی یدی درجه طولده آسیامینور کنارلرندن
یوز یتمش سکز درجه یه منتهی اولور مقدمه ده ایدر بونك طولی هلس پونتوسدن یعنی
آق دکز بوغازندن هندك آخر حدی اولان ملاقا بورننه وارنجه بیك اوچیوز جرمانیامیلی در
و عرضی عرب دکزی اغزندن اینان دیمکله معروف بوغازده اولان تابن بورننه وارنجه بیك
ایکیوز جرمانیامیلی دروبوغرب جانبندن اوروپایه متصل بلکه متداخلدر زیرا آسیا
طوایفندن اولان تاتارلر اوروپا کنارلرنده اولوب اوروپا طوایفندن اولان سارماته لردخی
آسیا کنارلرنده ساکن اولورلر وقدمادن بلنیوس واستر ابو تحدیدی اوزره جمله ولایات
شرقیهٔ مصر آسیاده داخل اولور زیرا انلر وانباعی حد غربیی نیلدن طوتدیلر لکن جمهور
رأیی بونك خلافیدر تقسیم مقدمه ده ایدر آسیایی سلف ایکی قسم قلدیلر بیوك آسیا
کوچك آسیا بیوك اسیانك ولایتلری بونلردر سارماسیا آسیاتیقا سریقا چینا
هندیا وهند اطه لری وجدروزیا قارمانیا درانجیانا اراقوسیا سوغدیانا پاروتا رمیسس
باقتریانا هیرقانیا مارجیانا پارتیا سوزیانا مدیا البانیا ایبریا قونخیس ارمینیا
مزوپوتامیا آسوریا بابلونیا ارابیا سوریا پالستینا فنیکه کلیکیا قاپادوسیا
غالاسیا پونتوس بیتنیا پانفلیا لیکیا قبرس اطه سی کوچك آسیا ولایتلری بونلردر
فریجیا میزیا لیدیا قاریا ایولیس یونیا دوریس ردوس اطه سی لکن شمدی جمله
آسیا مخصوص بش قسمه تقسیم اولور تاتار یا چینا هندیا واطه لری سرفر سلطنتی تورك
سلطنتی اطلسده ایدر آسیانك قسم اولنده محمدیلر حکم ایدر ایکنجی قسمی ماسقوبکی
حکمنده در اوچنجی قسمی خاقان کبیر مملکتی دردوردنجی قسمی صوفی شاه عجم حکمنده در بشنجی
قسمی هند داخل وهند خارج در بو قسمه نیچه بکلر حکم ایدرلر التنجی قسمی مملکت چین در
یدنجی قسمی هند دکزنده ومحیط شرقیده منتشر اطه لرکه مشهورلری بونلردر سیلان
تاپروبانا ایکی جاوه که پورتقال بونلری یقیننده کشف ایلدی بورنو سلیباس پلوهان
میندناو جیلولو یاپونیا یکی کینیا که یقیننده کشف اولندی و بونك جزیره اولدغنده
شبهه واردر زیرا جنوب طرفی هنوز معلوم دکلدر قدمادن استرابو وآریانوس امثالی
مصنفلر بو اسیایی وجوه مختلفه اوزره تقسیم اتدیلر بطلمیوس دخی قرق یدی قسم قلوب
ولایتلرینی جغرافیا کتابنك بشنجی التنجی یدنجی کتابنده رسم ایلدی فقیر ایدر آسیا و کتابده حالا
اسلامیان بیننده و کتابلرنده مشهور اولان اقسامه نیچه تقسیم اولندوغی تفصیل اوزره
فصللرنده ذکر اولنوب اکاکوره شرحلری یازیلور توصیف اطلسده ایدر اسیانك
بعض یرلری معتدل وهواسی خوب ولطیفدر اما جنوب وشمال طرفلری ماریوس قولنجه

برودت

اقليم آسيا
شمال
جنوب
بحر محيط شمالى
ممالك مسقو
تاتارستان قديم
دشت كبير
ممالك خطاى
دشت قبچاق
تركستان
اولو تاتارستان
ممالك چين
ممالك هند
بحر محيط چين
جزيرۀ ياپونيا
خزاير چين
بنكاله كورفزى
جزاير هند
جزيرۀ سيلان
بحر محيط هند
محيط عرب
اقليم افريقيه
اقليم حبش
خط استوا
نوه كينيا
خزاير ملوكه
جاوه
تيمور
بورنو
سلبس
فلپوس

برودت وحرارتدن اعتدال اوزره اولميوب خلقنك امزجه سی مختلف واخلاقی بددر
وبو ديارلرك كثرت نعم ورفاهيتی برمرتبه دركه سكانی ايله بو بابده ضرب مثل اولنور زيرا
اسيا ترابی غايت منبت ومحصولدار اولمغله مأكولاتی چوق معادن ومتاع وروايح طيبه
قسمنه نهايت يوق مرعالری واسع ادويه وعقاقير انواعی وافر ولايتلر درخلقنك عقلی ومالی
وقوت وقدرتی كمالده اولوب انسان اول بونده خلق اولندی واولادندن كلن انبيا بو اقليمده
نشأت اتدی صنايع وعلوم اختراعی وشريعت وضعی بونده اولوب بنی آدمك كباری
صغارينه ابتدا بونده حكم ايلدی وبونده انواع حيوانات بريه واردر خصوصا دوه وفيل
چوق اولور جبال وانهار اسيانك عظيم طاغلری واردر جمله دن بری تاوروس نام جبلدركه
مشرقدن غربه اسيايی ايكی شق ايدر وانده طوايف مختلفه ساكن اولور جبل مزبور
هندستان قيسندن مرور ايدوب بربلوكی شماله وبربلوكی غرب وجنوب سمتنه كيدر
قره دكز واق دكز كنارلرندن اعوجاج ايله چوب ربغه طاغلرنه وارر وجبل مذكورك موضع
عديده حسبی ايله اسماء مختلفه سی واردر بو ابتدا اسمندن انتهاسنه وارنجه صاحب اطلس
ذكر ايدر لكن غير معروف اولمغله طی اولندی جمله سی اون دورت اسمدر وبونلرك اراسنه
باب ديرلر پورته آرمينيا پورته قاسپيا يعنی دمرقپو وپورته سليسيا وغيری ديو
تعيينندن صكره ديمشدركه اكثر مواضعده بو جبلك عرضی اوچ بيك استاديوم وطولی
آسياطولی قدر قرق بش بيك استاديوم در ردوس كنارندن چينه منتهی اولور وبو اقليمده
عظيم كوللر وكول كبی بر بحر واردركه محيطه اتصالی يوقدر انهارينك اشهری توراتده
مذكور اولان تكريز يعنی دجله وفرات ونهر اردن وجيحون وهند ارماغی وغنجاس كه
چين حدودنده اولان نهر كبيردر وغير ذلك آثار قديمه بو اقليمده قدما آثارندن ابنيهٔ
عجيبه وهياكل غريبه واردر وعجايب دنيادن اولان يدی بنانك اوچی بونده در انلرك بری
صور بابل ايكنجيسی هيكل ديانا اوچنجيسی قبر موزولوس كه ايا ثلوغده دردونجيسی
منارهٔ اسكندريه بشنجی رودوسك قلوسوسوزی التنجی اهرام مصر يدنجی هيكل چوپيتركه
ارنا ودلقده در بونلر جمله خراب اولوب انجق اهرام مصر قالدی وبونلر محلنده مذكوردر
صاحب اطلس ايدر قدسده حضرت سليمان بنا اتديكی هيكل عظيم دخی بو يدی يه
الحاق اولنمغه مستحقدر فقير ايدر كتب اسلاميه ده طاق كسری وقصر خورنق امثالی دخی
عجيبه ابنيه واردركه روميان ميانده اشتهار بولمامشدر انلر دخی محللرنده ذكر اولنور
آسيا احوالنده اجمالا بو قدر بيان وافيدر فصل ۷ در بيان آماريقا يعنی يكی دنيا
بو فصلده بر قاچ تعليم ذكر اولنور تعليم اول بو اقليم عند السلف معلوم ويا مجهول
اولمسنده در مقدمه صاحبی ايدر قديم الايامده بو اقليم اوروپا اهاليسنه معلوم
اولدوغنی افلاطون وتيودوروس كلامندن نقل طريق ايله اثبات ممكندر افلاطون
تيمه اوس نام كتابنده مصر كاهنلری ميلاد عيسی عليه السلام دن التيوز سنه مقدم

حیاتنده اولان آتنه لو سولونه حکایت اتدکلری مسطوردر دیمشلرکه سبته بوغازینك قارشوسنده افریقا ایله آسیادن بیوك براطه وار ایدی اسمی آتلانتیس ایدی لکن صکره بر عظیم زلزله سببی ایله برکون و برکیجه ده جمله صو باصوب اورتدی و سبته بوغازندن اول زمانده کمیلر کچمز اولدی زیرا چامور ایله طولمش ایدی صکره اچلدی دیودورس بشنجی کتابنده یازارکه فینقیا اهالیسی قدیم ایامده سبته خارجنده افریقا سواحلنی کزرکن عظیم روزکار چقوب بونلری اوقیانوسك بعید سمتلرینه کتوردی نیچه ایام شدید فورتنه ایله دریاده مضطرب اولدقدن صکره افریقا غربنده بر عظیم اطه یه یناشدیلرکه منظری مفرح و چمنزار و پر اشجار میوه دار و کمی کتورر انهاری وار ایدی و مکلف بنالر ایله معمور یرلر کوردیلر امدی حقیقتده بو اطه امریقادن غیری دکلدر زیرا بو تعریف و توصیف جمله انده موجوددر و عقل تجویز اتمزکه مصر کاهنلری و استرابو نقلی اوزره بونك حقنده بر کتاب تألیف ایدن سولون تیودوروس بونی بی معنی سویلیوب کذب اختراع ایلیه لر و بعضلر قولی اوزره تألیفی ارسطویه و اخرلر قولنجه تیوفراستوسه اسناد اولنان کوچك جغرافیاده اوروپا و آفریقیا و آسیادن غیری بیوك اطه لر وار ایدی دیمکله امریقایه اشارت ایدرلر و دیودوروس بشنجی کتابده ایدر تونس اهالیسی اوروپا خلقنی بو اطه یه دخولدن منع ایدرلردی صکره رومانیلر تونس سلطنتنی بوزوب اول سمته دخی تونسلی وارمدن قالدی رومانیلرك ابتدا سلطنتندن بری اول سمتلر مجهول قالدی اما صاحب اطلس ایدر بو دیارلرك عمارتی نه زماندن ایدوکی معلوم اولمیوب حقیقت حالی بلنمدی بعضیلر رومانیلرك بر زمان اول دیاره واردقلرینی ذکر ایدرلر اما قسیپروس نام مصنف بو قولی محکم ردایلیوب اثباتی قابل دکل بر دعوادر دیدی و شعراء سلفدن سنقه شاعر مدیه نام بر ساحره مدحنده دیدیکی قصیده ده بو یرلری اشعار ایدر ابیات ایله استشهاد اولنماز زیرا شعرك مبناسی تخیلات و توهماتدر تعلیم ثانی بو اقالیمك برقاچ اسمیله تسمیه سی سببنده در اولا جنویزدن قرستو قولیس قولونیوس کندی سعی و قستلا پادشاهنك امدادی ایله میلادك بیك دورت یوز طقسان ایکی سالنده کشفنه کیدوب بونك کبی بر امر عظیمه اقدام اتدی و اسپانیوله جزیره سنی و بونك بعض کنارلرینی کشف ایدوب اسمنی هند غربی دیدیلر زیرا بعض احوالده هند شرقیه مشابه و مشارکدر ایکیسنك دخی اکثر خلقی عریان کزرلر و آیینلری یری برینه بکزر و هند شرقی آسیاده کشف اولندوغی زمان بودخی کشف اولندی غیریلر اکا نوویس اوربیس یعنی یکی دنیا دیدیلر زیرا وسعتده اقسامك مجموعنه قریب ایدی قولندن بش ییل صکره ایتالیا اولکه سنده فلورنسیا نام شهرده ساکن وسپوسیوس قومندن امریکوس نام قپودان پورتقال قرالی امانول امدادی ایله بو ایشه تکرار مباشرت ایدوب غادسدن یلکن اچدی و خط استوایی کچوب یکی دنیانك سواحل

مشرقیه سندن پاریاو براصیلیا اولکه لرینی کشف ایلدی اول اجلدن بو اقلیمك جملهسی لنك
اسمیله امارِیقا تسمیه اولندی بونلردن صکره اسپانیول وفرانسز وانکلیسدن نیجه کمسه لر
واروب هر بری بر ولایت کشف ایلدی وکندی لسانلری واسملری ایله اول کشف اتدکاری
ولایتی تسمیه ایلدیلر لکن امارِیکوس قپودان عملنك اثری جمله اقلیم انك اسمیله تسمیه اولنمق اولدی
تعلیم ثالث بو اقلیمك حدودنده در بوارضی هر طرفدن بحر اوقیانوس احاطه ایدر الا برجانبی
معلوم دکلدر حد شرقیسی ماردل نورت دیمکله معروف اولان اوقیانوس اتلانتکوس یعنی
شمال دکزی و بحر اطلس حد جنوبیسی اللی درجه عرض جنوبیده ماجلان بوغازی که
امارِیقا ایله ارض جنوبی اراسنی بو بوغاز فصل ایدر حد غربیسی ماردل زور دیمکله معروف
اولان اوقیانوس پاسفیکوس یعنی بحر سلیم ایله محدود اولوب حد شمالیسی التمش یدی
درجه عرضدن اوته اراضی مجهوله در هنوز کشف اولنمامشدر مقدمه ده ایدر طوکمش
دکز ایله محدود اولمق ظن اولنور زیرا تحت القطب بونك مقابلی اولان آسیا واوروپا بو دریا ایله
محدوددر تعلیم رابع بوارضك مسافه سنده در اطلسده ایدر امارِیقا شمالدن جنوبه ممتد ایکی
جزیرهٔ عظیمه شکلنده اولوب اورته سندن بری برینه برانجه بوغاز ایله متصلدر شمالیسنه
امارِیقا سپتمترِیونالیس جنوبیسنه امارِیقا مرِیدیونالیس دیرلر سواحلنك دوری قیاس
صحیح ایله تقریبا اوتوز ایکی بیك میلدر وجمله کنارلری کشتی ایله کزیلوب یوقلنمش ومساحه
اولنمشدر الا شمال طرفی قالمشدر مقدمه ده ایدر آفریقاده نیجر ارماغنك اغزندن غرب
وشمال سمتنه اوچیوز اوتوز جرمانیا میلی قطع اولندقده بوارضك کنارلری کورینور وسعتده
ربع مسکوندن زیاده دکل ایسه باری اکا مساویدر اکراطه لره نسبت بعد نه اعتبار
اولنورسه آفریقادن اوروپایه یقیندر زیرا ابرنیا ایله قانادا مابینی ایکیوز میلدر و بونك زیاده
اوزنلغی آتیان بوغازندن ماجلان بورنینه دك ایکی بیك دورتیوز جرمانیا میلیدر وزیاده عرضی
اتیان بوغازی قربنده اولان فور توتا بورنندن یکی فرانساده برتون بورننه دك بیك اوچیوز
میلدر تعلیم خامس بو اقلیمك تقسیمنده در مقدمه ده ایدر جمله امارِیقا ایکی قسمه تقسیم
اولنور بری شمالی که مکسیقانا بری جنوبی که پرویانا در بونك اکثری خط استوادن
جنوبه واقع اولمشدر شمالی که باش شهری مکسیقا اسمیله مسمی در اقسامی بونلردر نووا
اسپانیا نیقراغا جوقطان فلوریدا اپالکن نورومیغا نووا فرانسا تره لابورا توریس
یعنی امك چکیجی یری زنجیر یری استوت لاندیا وطرف غربیسنده اتیان
بوغازی یاننده ایکی مملکت واردر کووی ویرا واتیان که بوغاز انکله تسمیه اولنمشدر
وامارِیقا جنوبی که براولکهسی اسمیله پرویانا تسمیه اولنمشدر بونك ممالکی چوق
اولوب لکن هنوز جملهسی التمامشدر فتح اولنان ولایتلر بونلردر قستلا آروپا بوغوتا
پرویا پلویا یانا شیله چیقا برازیلیا قاریبانا بویانا بو جمله اوقیانوس سواحلنده در
ایچری قره ده امارونس اولکهسی پاغوان پیقولا موقسوس اورام قارقاس

و بو ولایتلرك ایكی معظم شهری واردركه نوادردهر دندر شمالی‌ده مكسقو وجنوبی‌ده قوسقو
بوجمله اشاغی بسط محلنده تفصیل اولنور ان شاالله تعالی وبو اقلیمه تابع برقاچ یان جزیره‌لر
واردر اسپانیوله قوباشما یقا انلوردندر تعلیم سادس بو اقلیمك جبال وانهار وبعض اثار واخبارنده در
صاحب اطلس ایدر بوندن اقدم بو یرلرده بغدای تخم واو زم حاصل اولمازدی میس دیرلر
بر جنس میوه صوینی شراب یرینه استعمال ایدرلردی وعادت اوزره زراعت اولنمیوب برچقور
اوچ دورت دانه تخم براغوب اورترلر واندن برقاچ ساق هر ساقده اوچ دورت خوشه وهر برنده
یوزقدر دانه اولوردانی یرلردی وقضابی نام برنوع اتمك كه چوقه دیرلر شلغم قدر بر كوكدن
دوكوب ایدرلر وقامش مثال ایچی طولی برنوع نبات اولور اكن زماننده بتر قطعه قطعه كسرلر
ویره كومرلر لازم اولدقچه چقاروب دوكوب صقارلر سویی زهردر كندینی اتمك ایدرلر ایكی
كون كجسه طاش كبی اولور حاجت مقداری اخراج ایدرلر زیاده سی طشره‌ده بوزولور
وبونده كراس مثالی ایكی دورلو میوه واردر برینه بطاطاس وبرینه هایاس دیرلر ایری وطتلودر
دیكوب التی آی دن صكره میوه سن یرلر طعمنده برمقدار حلاوت واردر لكن چوق یمز
خوش خوردكلدر وبو دیار خلقنك غداسی قتی آز اولوب طعاملری یاوان ومولد ریاح‌در
وبو اقلیمده یبان اوزومی اغجلری وافر اولور دانه سی سیاه یبان اریكنه بكزر لكن قبوغی قالن
وجكردكلی درو زیتون اغاجلری دخی اولور لكن رایحه سی وطعمی بددر یمز جنسدن بكزر
وهووی دیرلر برنوع شجر كه عربیسی دلب درو صنوبر رومامی وغواتاوانی نام اشجار چوقدر
ودخی نباتات قسمندن قصب سكر و پنبه و كتان وافر اولور وسایر نباتات وانواع عطریات
وجواهر قسمندن الماس ولؤلؤ ومعادن سیم وزر بی‌نهایه‌در حیوانات سابقانده بقر واسب
وخرو قاتر و كچی وكلب یوغیدی صكره كتوردیلر اهالی مملكت اول امردن اتلو كوردكلرنده
عظیم قورقوب فرار ایلدیلر زیرا ات كوردكلری یوغیدی وصاحب اطلس نقلی اوزره بوندن
اقدم اولرنده وبرده فارندر بللزلردی فلمنكدن آنورس نام شهردن بركمی واروب مغالیان بوغازنی
كچوب بركناره ینا شدقده مزبور كمی دن قاره‌یه فار چقوب اوره‌دی وبرمرتبه چوغالدی كه اول
اراضی‌یه مستولی اولدی فقیر ایدرهر یرده كه عفونت اولسه فار تولدی مقرر در عفونتسز برابسه
جمعیتنده متصور دكلدر مكر كه خاصه اوله وبو دیارده نیچه مختلف حیوانلر واردر كه كیمی
معلوم مدر جمله‌دن برنوع بورنی وكوده سی ثلكی یه مشابه میمون ایاقلی پراسه قولاقلی حیوان
اولور كه قارننده تور به كبی ظرفی واردر بوره كتسه یاوریسنی ایچنه قور كتوررو برنوع حیوان
دخی اولور كه اهالی مملكت آكا قاشقوی دیرلر سیاه خنزیر پرستكانده توبلی در دریسی غایت برك
كوزلری كوچك اشك قولاقلی یارق در نقلی فیل خورطومی كبی كوچك خورطومی وار اوازی
برمرتبه مهیب وشدیددر كه اكثر دن چاغرسه ادمی صاغر ایدر لكن اتی غایت لذیذدر
وبونلردن غیری خنازیر بریه وكوهی قیلانلر چوق اولور وغایت یرتجی دراسد دخی وفرت اوزره
لكن اول یرك ارسلانی غایت قورقاقدر انسان كورسه فرار ایدر طاوس وككلك و یبان طاوغی

ونودیارقوشلرینه بکرمز انواع طیورچوقدرکلچك امریقانك مبسوط رسملرنده بعض
مرتبه ذکراولنور جبسال بواقلیمده عظیم طاغلر واردربری غایت مرتفع اولوب قله سندن
همیارآتش چقاروعلوی اطرافده کیجه یوزمیل قدریردن کورینور برراهب ایچنده آلتون
معدنی اولمق زعمی ایله زنجیرلی بردمور بقراج الوب دورت کیسه کندیلر ومنفذدن بقراجی
صارقتدقده فی الحال اریيوب تکرارقالن زنجیرایله تجربه اتیدی مجال اولمیوب انی دخی اریتدی
انهار یودیارك انهاری چوقدرلکن جمله دن معتبری ایکی نهردربرینه مارانیوم واوردلیانا دیرلر
وبرینه دخی ارجنته اوس یعنی کمش ارماغی دیرلرواسپانیوللر یوو پلاتا تسمیه ایدرلراثار
بواولکه ده معظم شهرلرومکلف یاپلمش یوللرومزین ومنقش ومقرنس سرایلروقصرلر
وملوکی بستانلروارد رو برملوکی خزینه که بونلرك کیفیتی اشاغیده وصف اولنجقدربومقام
محل اجمال ورسم کلی اولمغله بومقدارکفایت ایدربوندن صکره دیارمزبوره مسیحیانك
اتدکلری اسفاری ذکرایدەلم تاکه بوکتاب اول بابده دخی وافی اوله تعلیم سابع امریقا جانبنه
متأخرینك کتدیکی قولون ومغلیان وغیری اتدیکی سفرلر بیاننده درکه یکی دنیا تاریخندن
تلخیص طریقیله نقل اولنور سفراول قولون شخص مزبورنجی ده بیجد سفرایدوب اطراف
واکنافه وقوف حاصل اتمش تصویرخرایط وتحریرجرایدایله شهرت بولمش ایدی دیارهنده
سفرقصدیله خارج سبتهیه چقوب مادره نام جزیره ده توطن اتدی ناکاه اول جزیره یه
برسفینه دوشدی که شدایدبحردن خلقی قرلمش انجق رئیس ایله برایکی شخص قالمش قولون
رئیسی خانه سنه الوب ضیافت ورئیس دخی سرکذشتنی حکایت ایلدی واتدیکه تجارت
ایچون سواحل مغربه سفراتمش ایدك ناکاه روزکارمخالف اولوب بزی اوقیانوس انکننه غربه
طوغری کتوردی قضایه رضاویروب روزکاراوکنه دوشوب کتدك ونیجه جزایروسواحله
کذرایتدك آخرروزکارینه مساعداولوب سفینه مزی بوطرفه دوندردی اما بحرهولناك
شدایدی اکثرارباب کشتی یی کرداب هلاکه کوندردی حالا کوررسنکه بنم دخی حالم مکدر
ورئیس مزبوردخی برایکی کون صاغ اولوب کتدی امابوقصه کتدکجه قولونك درونده یراتدی
اول سمتلری کشف سوداسنه دوشدی لکن سفینه ترتیبنه قادراولمیوب پورتقال قرالنه
عرضحال ایتدی وامداداستدی قرال اول سمتده جای معمور یوقدربوکلام فکربی انجام
وسودای خامدن ناشیدر دیه التفات اتمدی اماصاحب اطلس بوراًیه قایل اولمیوب دیمشدرکه
بعض حسودلرقولون کندی رأیی ایله بوایشه اقدام اتمدی مقدما اول سمتلره سفراتمش
براسپانیول کیجیسندن خبرداراولوب کتمشدی پس مورخ مزبورك نقل اتدیکی کلام حساددر
دیدیکندن قولون اول سمته مستقل کندی رأیی ایله کتدیکنی اشعارایدر بعده انکلیا
بکنه واروب قصدمزبورده معاونت طلب ایلدی اول دخی ردایله جواب ویروب لکن قولونه
هرکزیأس کلمدی وقصدمزبوردن دونمدی بالاخره اسپانیلا کمنه واروب اراغوناده دیه ننه
کیردی وبرنیجه دفعه عرضحال ویروب غرضنی سویلدی مزبورغرناطه قلعه سنه سفراوزره

ایدی فتح میسر اولدقده امداده وعده اتدی وحصار مزبوری اسلامیاندن الوب اندلسده اهل
اسلام حکامنك علاقه سی قالمادقدن صکره شهره قریب صانتقه نام محله کلدکده قولون
ایله جمع اولدی ووعد سابقنه وفا اوون التی بیك التون عطا ایلدی و برامر ویردیکه واردیغی یرده
معاونت ایده لر شول شرطله که نقد ر مال ومتـــاع تحصیل ایدرسه عشرینی قولون الوب
باقیسنی کتوره قولون التونی الوب پالوس شهرنه کلدی واوچ سفینه ترتیب ایدوب
هر برینه قرق نفر ادم قودی حتی کندی اختیاری ایله قتی آزادم بوسفره رضـــا ویروب
اکثریا مجرملری خواه وناخواه کمیلره قویوب لوازم و بر مقدار متاع تجـــارت الدی
ومیلادك بیك درتیوز طقسان ایکی سالنده که هجرتك طقوزیوز اوچ سنه سیدر خارج
سبته ده غادس لیماندن صالدی بر موافق روزکار ایله قنار یا جزیره لرینه واروب مهماتنی
الدقدن صکره بادبان اچوب راست جانب غربه صـــالدی ودائما مدار سرطاندن یکرمی
درجه شماله یعنی قرق اوچ عرضی مدارنده کیدردی زیرا ایکی جانبده حرارت وبرودت
التنه دوشمدن حذر ایدوب متصل ربع واسطرلاب ایله مسقط شمسی کوزدردی بو اسلوب
اوزره اوتوز اوچ کون سیر ایدوب تمام اوچ بیك سکز یوز میل قنار یادن بعید اولدیلر ونیچه دفعه
ندامت کلوب رجوعه قصد اتدیلر وسفینه لر خلقی یزی کرداب بلایه اوغراتدك جمله مز بو
بحر بی پایانده کم نام اولورز دیو قولونی قتله هجوم اتدکلرنده جواب ویردی که سزك خلاصکز بحر
علمنی بیلور والت فلکیه قوللنر ادم ایله اولور امانی قتل ایدر سکز جمله کز دریاده قالوب
هلاك اولورسز دیو کاه وعد وکاه وعید ایله تسکین ایدردی ناکاه بر جزیرهٔ خالیه کوردیلر که
اشجار عالیه وانهار جاریه سی وار ایدی بر مقدار جانلری راحت بولدی والتی کون دخی کیدوب
التی جزیره دخی کوردیلر که جمله دن ایکیسی بیوك ایدی اول ایکی جزیره نك بیوکنه اسپانیولا
وصغیرینه جنوه تسمیه ایدیلر اندن کچوب سکز یوز میل دخی قارهیل اوزرینه کیدوب
بر ســاحله ایردیلر ونیچه کون اول طرفلرده سیر ایدوب بلدیلر که جزیره دکلدر ینه
اسپانیوله جزیره سنه کلدیلر وچقارکن کمینك برینی طاشه چالوب دلدیلر زورقلر ایله
یوکن آلوب قارهیه ادم چقاردیلر وکوردیلر که بر قوم بونلری کوروب فرار ایدر یتشوب
بر زن طوتدیلر قولون اکا رعـــایت ایدوب بعض هدایا ویردی لکن لسانی فهم ایده میوب
اشارتله تفهیم اتدی که قومنی کتوره پس زن قومنه واروب تحف وهدایاسن
عرض ایلدی وانلردن سزه ضرر یوقدر دیو سویلدی ایچلرندن بر قوم کشتی یاننه
کلوب سیم وزر ومیوه ونان وانواع طیور واصنـــاف حیوان کتوروب مرادلری اوزره بیع
وشرایه باشلدیلر خرده اسبابه قتی میل ایدوب سوزن ومنکوش مقوله سنه رغبت
کوستردیلر وهر برینی نیچه اغری التونه الوب شاد اولورلردی برقاچ کون بو اسلوب اوزره
کلوب کندیلر وخیلی معامله اتدیلر بعده حاکملری که قاسیق نامیله مدعودر بر طائفه ایله کلدی
وقولونه بولشدی ومتاع جزیره دن چوق هدیه کتوردی اکرچه ایکی طائفه بری برینك

كلامنى

کلامنی فهم ایتمزلردی اما اشارت ایله مقصودلرینی ادا ایدرلردی پس قولون قاسیقدن
رجا ایلدیکه اول جزیره ده برقلعه بنا ایدوب قومندن بر زادم قویه انلرك لسانی اوکرنه‌لر
قاسیق رضا ویروب معاونت ایلدی تمام اولدقده قولون کندی قومندن اوتوز سکز کمسنه
قودی وایکی کشتی یه جزیره متاعندن تحمیل ایدوب اهل جزیره دن اون نفر آدم الدی
وینه اسپانیایه دونوب اللی کونده پالوس شهرینه کلدی که ابتداء سفردن کامل برسنه
کچمش ایدی و برسالونادہ اسپانیا پادشاهنه واروب پیشکشلرینی چکدی واول جزیره‌نك
اوصاف واخبارنی بیان ایدوب متاعنی عرض ایلدی هدایای قولون اوتوز عدد طوطی که
بعضیسی سراپا سرخ وبعضیسی صاری و بعضیسی الوان مختلفه ایله منقش وملون وبرقاچ
خرده طوشان که قولاغی قوبروغی فاره مثال و رنکلری سنجابی وغالیپاوس نام برنوع مرغکه
طاوسه بکزر واصول نباتدن برکوککه سکر کبی لذیذ وبهار قسمندن طعمی دارچینی یه مشابه
برنوع اوت ایدی اسپانیا پادشاهی بوقصه دن مسرور اولوب قولونه چوق رعایت ایلدی
واول ولایتك حکومتنی اکا ویروب من بعد تحصیل اتدوکی مالك ایکی عشرین المق وبیك
بشیوز آدم اون یدی پاره کشتی ایله تکرار کتمك ایچون امر ویردی سفر ثانی قولون قپودان
مزبور اسپانیاده هند غربی بندری اولان سویلیا نام شهره کلوب مهمات کوردی
وتاریخ میلادك بیك دورت یوز طقسان دورت سالنده غادس لیماندن چقوب قناریا
جزیره‌لرینه کلدی و برموافق روزکار ایله غرب و جنوب سمتنه بش بیك ایکیوز سکسن
میل کیدوب یکرمی اوچنجی کونده دومنیقه جزیره سنه کلدی که قنابیله جزیره‌لرندن
سکانی مردم خوارلردر اندن دونوب برجزیره یه دخی کلدی که سرتاسر دوزیرلوسایه دار
درختلر ولطیف اقرصولر اولوب لکن کمسه کورمیوب ادنی غالیته قودیلر و برازکیدوب
قنابیله جزیره سنه کلدیلر که جمله دن عظیم ایدی برنهر جاری اوزرنده برقریه سی وار سکانی
مردم خوار ایدی خوف ایدوب اطرافه طاغلدیلر ارباب کشتی هجوم ایدوب اون شخص
طوتدیلر واوتوز عدد محبوس عورت واوغلان الدیلر که تسمین ایچون بسلرلردی
ووافر طوطی صید ایدوب ینه اسپانیوله جزیره سنه توجه اتدیلر و یولده بیحد
جزیره‌لر کوروب کچدیلر واسپانیوله جزیره سنه کلوب سابقا بنا اتدکلری قلعه‌یی خراب
اولمش بولدیلر وقودقلری اشخاصدن کیمسه کورمدیلر اهل جزیره دن سؤال اتدیلر
انلر دیدیکه بوجزیره ده برقاسیق واردر که جمله دن اولودر بر طائفه ایله کلوب قلعه‌یی
تخریب واصحابنی قتل اتدی قولون انلرله مدارا ایدوب بدسوز سویلمدی وجزیره ده برایو لیمان
بولوب چقدی و برقلعه بنا ایدوب اسپانیا ملکه‌سی عورتنك ادی ایله ایزابلا تسمیه اتدی زیرا
اول عورت قولونه چوق معاونت اتمشیدی واول ناحیه قومی ایله حسن معامله ایدوب
بی‌نهایه مال تحصیل اتدی واون یدی پاره سفینه دن اون ایکیسنی مال واسباب ایله
طولدوروب ینه اسپانیایه کوندردی بیك دورت یوز طقسان دورتده ینه غالیس

ینه غالس لیمانه کلدیلر وقولون جزیره اورته سنده برقلعه دخی بنا ایدوب آدینی صانته توما
قودی اول نواحی ده اون درهم چکر التون قطعه لری چوق بولنوردی قرنداشی برمقدار
ادم ایله انده قویوب ینه ساحله اندی وبش پاره سفینه طونادوب اطرافی کشفه کتدی
اسپانیوله جزیره سنک اطرافنی کزوب جانب غربه صالدی سکسن میل یر دخی کیدوب
برجزیرهٔ عظیمه کوروب ادنی قوبه قودی واندن جنوبه سفر ایدوب برجزیرهٔ عظیمه دخی
کوروب ادنی شمایقه قودی وانده چقوب خلقی ایله جنک ایلدی بعدا لصلح جانب غربه
کیدوب یتمش کون ده سکز یوز سکسن میل یر کزوب بعض نواحیده محکم اقندی یه راست
کلدیلر که بر کونده انجق برمیل یر کندیلر وبیحد جزیره لر کوروب برساحله ایردیلر انده برقوم کوروب
حسن معامله اتدیلر وخبر ویردیلر که ساحل مزبور دبر برعظیمه متصلدر که غایتی معلوم دکلدر
اندن ینه اسپانیوله یه کلدیلر وقولون نیجه مدت انده ساکن اولوب اهل جزیره نک بعضیله
مدارات وبعضنی ضرب دستله تسخیر ایدوب بی نهایه التون دوشردی وقرنداشی
جزیره ده قویوب کندیسی بیک دورتیوز طقسان بشده ینه اسپانیایه کلوب قراله هدایاسنی
عرض ایتدی یوز اللیشر درهم وایکیشر یوز درهم التون قطعه لری وعنبر خام وبقم ولوك وپنبه دن
اشلنمش کبه لر وبچه لر کتوردی وسیر اتدیکی جزایر وسواحلدن خبر ویردی سفر ثالث قولون
ینه بیک دورتیوز طقسان سکز تاریخ میلادده قولون سکز پاره کشتی ایله سانلوقه دن چقوب
هند جدید سمتنه توجه ایتدی سابقا برادری اسپانیوله ده بر ایکی حصار یاپوب برایکی
قالیته ایله قسم غربیسنه واروب قاسیقنی خراجه کسدی قولون دخی مادره جزیره سنه کلوب
بش پاره سفینه یی اسپانیوله جزیره سنه کوندردی واوچ پاره کشتی ایله کندی خط اوستوا
اوستنه صالوب اسپریده جزیره لرینه کلدیکه هند جدیدك یشل بورن معناسنه قپو ورده
دیدکلری کوشه سی قربنده اون اوچ خرابه جزیره در اندن چقوب خط استوا سمتنه یوز سکسن
میل دخی کیدوب خط استوایه بش درجه قلدقده لیما نلغه دوشوب عظیم اسی چکدیلر
فوچیلرینک چنبرلری طاغلوب صولری دوکلدی وانبارده بغدای یانمغه باشلدی دریایه
دوکدیلر واز قالدی که شدت حرارتدن جمله سی هلاك اوله لر اون یجی کون برمقدار شرقی
روزکار بولوب مغربه توجه اتدیلر برزمان کیدوب ساحل دریاده عظیم طاغلر کوروب برلیمانه
کیردیلر انده چوق بلا چکمکله ادنی اژدراغزی قودیلر قره یه چقوب لطیف مقاملر موزون
درختلر صفابخش صولر خوشبو چچکلر وخوش الحان قوشلر کوردیلر واول محله پاریا
دیدیلر برایکی کون انده اقامت ایدوب مقام مزبورده ایکی قطبی دخی غایب بولوب آلات
رصدیه ایله امتحان اتدیلر وکرهٔ ارض وماینک تام الاستداره بولمیوب امرود شکلنده تصویر
اتدیلر که صاپی پاریا اوله وحکایت اتدیلر که مقام مزبورك کیجه لری قتی روشن ایدی
فقیر ایدر بوکلامده نظر واردر زیرا کرهٔ ارض ومانک مخروطی الشکل اولدوغی تقدیرده
رأس مخروطی که امرودك صاپی مقامنده در خط استوا قربنده پاریا اولیجق اول محلدن

ایکی قطب غایب اولماز بلکه ایکیسی دخی کورنمك لازم کلور زیرا افق حسی افق حقیقی تحتنده
واقع اولور اما پاریا امرودك چکی محلی کبی بر چقور یر اولمغله ایکی قطب دخی غایب بولنوب
کورنمدی دیسه صحیح اولوردی لکن بوندن کرهٔ ارض ومائك مخروطی الشکل اولمه سی لازم
کلمز آکا حکم نه دنید رخط استوا التنده اولان چقورلردن جمله با قلسه ایکی قطب غایب کورینور
وبالجمله بو کلام قواعد فن هیئتدن بیخبر جاهل سوزیدر کرهٔ ارضك تام الاستدار اولمه سی
کری اولمسنه خلل ویرمز زیرا اعظم جبالك ارتفاعی قطر ارضه نسبت لاشئ درانکیچون که
برارپه عرضنك یدی بلوکه بربلوکنك برذراعه نسبتی کبی اولمغله قدر محسوسی اولمدوغی
برهانیله بیان اولنمشدر و کیجه لرقنی روشن اولمق بعض عوارض حسبیله کاهی اکثر یرلرده اولور
قولون اندن دخی کچوب بر نهر عظیم کوردی که یوز اون ایکی میل عرضی واوتوز قولاج عمقی واردی
ودریا یله جمع اولدوغی محلده عظیم موجلر ومهیب صدالر پیدا اولوردی اندن دخی چوق الم
چکوب غرب ایله جنوب اراسنده بر مقامه واردیلر که دریا یوزی جمله چایر چمن ایدی بیك
بلا یله کچوب شمال طرفنه توجه اتدیلر وسنهٔ مزبوره ده کیرو اسپانیوله یه کلدیلر و کوردیلر که
اسپانیا قومندن چوق کمسه هلاك اولمش بو سببدن که انلر اول دیار خلقنی اسیر کبی متصل
استخدام ایدرلر ومعادن قازدررلردی انلر دخی ذراعتدن فراغت ایدوب نتیجه سی آخر یره
کتمکله کلی قحط اولدوغندن ماعدا اطرافندن هندیلر کلوب محاربه ایدوب طرفیندن
چوق کمسه دوشمش ایدی قولون وارد قدن صکره دخی اون بش قاسیق جمع اولوب اتفاقله
عسکر چکدیلر واسپانیوللرله محکم جنك ایدوب اخر منهزم اولدیلر اول اجلدن که انلر جمله
عریان ایدی و جزیره ده معدن حدید اولمامغله سلاحلری یوغیدی اسپانیوللك اکثری
زره پوش و توفنك انداز و تیغ زن اولمغله اول طائفه نك اکثرینی قاچدرنجوروب قاسقلرینی
اسیر اتدیلر بعده قولون قرنداشی ایله بر خصوصده نزاع ایدوب قومی ایکی فرقه اولدی بر برینی
اسپانیا حاکمنه عرض اتدیلر اولدخی ایکیسنی بله عزل ایلدی اوچ ییل قدر کلوب اسپانیاده
معزول اوتوردی بعض بکلر شفاعتی ایله ینه نصب وارسال اولندی سفر رابع قولون میلادك
بیك بشیوز ایکیسنده قولون دورت پاره کشتی ایله ینه هند جدیده سفر اتدی اسپانیوله
جزیره سنه واصل اولدقده جزیرهٔ مزبوره حاکمی قولونی جزیره یه قومدی و هر نه قدر که
سویلدی ایشتمدی قولوننده انلرله مقاتله یه قدرت یوغیدی حیله سمتنه سالك اولوب
اهل جزیره یه ایتدی سز بزه جفا اتدیککز ایچون ربکز سزه غضب اتمشدر علامتی بودر که
یارین کنش قرارسه کرکدر مکر اول تاریخده کسوف مقرر اولوب قولون انی تقویمدن بلمش ایدی
اهل جزیره وهمه دوشوب صباحه منتظر اولدیلر اول زمانده کسوف واقع اولمغله اهل جزیره
کلی خوفه دوشوب قولونه کلدیلر نیجه هدایا کتوروب صلح ایلدیلر پس قولون جزیرهٔ
مزبوره نك بر ناحیه سنده بر عظیم لیمان پیدا ایدوب ادینی صانته لوریا قودی و بر ییل انده
اکلنوب ینه اسپانیایه کلدی ومن بعد سفر نصیب اولمیوب بیك بشیوز التی سنه سنده شراب

مرکی نوش ایلدی اسپانیولا خلقی اشکال شیاطینه اصنامه عبادت ایدرلردی وانلرله
مخالطه ایدن ارواح خبیثه خبر ویرمشلر ایدی که یقینده بو دیاره برقوم کله واکثر یکزی هلاك
ایدوب بو دیاری سزك الکزدن اله اول قوم بو خبری متضمن ترانه لر یغلیوب جمعیتلرنده اوقورلر
واغلرلردی سکسن ییل قدر زمان مرور ایدیجك زنبور بلا باشلرینه اوشدی قوم اسپانیول
یکرمی ییلده اول یرلرك اکثرینی ضبط ایدوب قرق بیکدن زیاده سنی اسیر ونیجه یوز بیکنی
طعمهٔ شمشیر اتدیلر سفر مغلیان قپودان بجانب غرب وآمدنش ازشرق ممالك پورتقالدن
برشخص قورسان که نامنه فردناندوس موغلیان دیرلردی بعض فلاسفه دن خبردار
اولمشدی که محیط غربی دن مالوقا جزیره لرینه وصول ممکندر بو سببدن دائما اندیشه ده
ایدی و پورتقال قرالنه عرضحال ایدوب بو فکرنی سویلدی وامداد رجا ایلدی قرال مزبور اکا
التفات اتمیوب اسپانیا حاکمنه واردقده بش پاره سفینه وایکیوز صولتاد وسائر لوازم ایله
امداد ایدوب تاریخ میلادك بیك بشیوز اون طقوز زنده سویلیادن چقدی وبر موافق
روزکار ایله انکنه صالدی نیجه کون مسقط شمشه کیدوب صانتاغوستین بورننه واصل
اولدی اندن جنوب وغرب ماییننه کیدوب محکم شتایه طوتلدی برغیر معروف مقامده
یکرمی کون ارام ایدوب اول ناحیه قومی ایله مدارا اوزره اولدی زیرا انلر اون اوچر شبر دراز
قد زنکیلر ایدی تیر وکمان وحربه قوللنورلر ایدی برینی تنها بولوب سکز کیمسه بند ایتمکه قادر
اولمدیلر وبرینی حیله ایله کشتی یه دعوت ایدب دمره اوردیلر من بعد طعام یمیوب هلاك
اولدی اندن کوچوب قرق میل قدر کتدکلرنده برعظیم صقرقه پیدا اولوب کمیلرك برینی
اشخاص واثقالی ایله جذب ایدوب برکوهك قله سنه براقدی کشتی خرد اولوب اکثر اصحابی
قورتلدی اندن یوز یکرمی میل دخی کیدوب عورت بورنی دیمکله معروف موضعه واردیلر اندن
سبته بوغازی کبی برمضیقه ایردیلر حالا اکا مغلیان بوغازی دیرلر طولی دوز تیوز قرق میل
وعرضنك اقلی طقوز میلدر پس اول بوغازدن چقوب ینه جانب غربه کتدیلر که بر اعتبار ایله
شرقدر تا که انبغنه نام جزیره یه کلوب بر قایچ زورق کوردیلر چقوب سبوت جزیره سنه کلدیلر
قربنده اولان جزایر خلقی کلوب مغلیان ایله دوستلق اتدیلر الا که جزیرهٔ ماغوتان خلقی کلوب
انقیاد اتمدی بو سببدن مغلیان برمقدار عسکر له واروب جنك ایلدی واثناء جنکده بر قایچ
یولداشی ایله مقتول اولدی باقی قلان یوز اون بش کمسنه ایکی پاره کشتی یه سبوتدن برمقدار
سکر و قرنفل ودارچین یوکلدوب جزایر مالوقه خبرین الوب کتدیلر و نیجه مدت سیر ایدوب
نیجه جزایره اوغرادیلر تا که بورنای نام برجزیرهٔ عظیمه یه واردیلر اهلی جمله سودان ایدی ملکنه
بولوشوب هدیه ویردیلر ومالوقه اردلرنده قالمغله دونوب کتدیلر وزمبو بون جزیره سنه کلوب
انده چوق لؤلؤ بولدیلر که اکثری بیضه قدر ایدی اندن چقوب میلادك بیك بشیوز یکرمی برنده
جزایر کثیرهٔ مالوقه دن تیدوری نام جزیره یه کلدیلر حاکمی عربدن منصور نام برشخص ایدی
کلوب برسفینه یه چقدی اوکنه هدایا قودیلر واسپانیا حاکمندن عرض محبت اتدیلر منصور

شكل امريقا
الاراضى القطبيه الشماليه
بريتانيه جديده
فرانچه جديده
ترانوو
بحر محيط قناده
ممالك قاليفورنيا
بحر محيط قاليفورنيا
مدار سرطان
قوبا
اسپانيوله
بحر محيط مشرقى
مشيقو
بحر محيط سالم
بحر محيط اسپانيا
بحر محيط صور
خط استوا
كيتو
ايزابلله
مملكت برزيليا
القطعه الجنوبيه من اقليم امريقا
بحر محيط برزيليا
بحر محيط پرو
مدار جدى
بحر محيط كيلى
ممالك پاراغويه
بحر محيط پاراغويه
اراضى ماجلان
ماجلان بوغازى
بحر محيط ماجلان
اراضى قطبيه جنوبيه
جنوب
شمال

انلره التفات ایدوب تجارته اذن وردی اسپانیوللر بش آی اول جزیره ده تجارت اتدیلر بر توریه
قرنفله اوتوز ذراع بز یا اون ذراع قرمزی چوقه یا دورت ذراع صاری چوقه نرخ اتمشلر ایدی
سائر جزایردن دخی چوق طائفه کلوب معامله ایلدیلر و بعده قرنفل و دارچین و طوطی و بر
نوع عسل که لذتی سکره یکزر تحمیل ایدوب کتدیلر سفینه لرك بری یولده قالوب بری باستیان
نام رئیس ایله بیك بشیوز یکرمی ایکی سنه سنده سانلوقه لیمانه کلدی جمله مدت سفرلری
اوچ ییلدن اون درت کون ناقص اولدی و بو مدتده اللی بیك میل مسافه قطع ایتدیلر بو قصه دن
اسپانیا قرالی قتی حظ ایلدی بعض مدجالردن منقولدر که مغلیان کمیسنه بر ترسانه یاپوب
قرمزی چوقه ایله اورتدی و کرهٔ ارضی تمام سیر و سفر ایله دور ایدوب دور آدمدن بری اولمامش
بر ایش اشلدی دیو زیارت ایدرلردی ملك پورتقال بو قصه دن پرملال اولوب سابقا مغلیان
کلامنه اعتماد اتمدوکنه کلی ندامت کلدی و یولده قلان کشتی یه ادم کوندروب باصدردی
و رئیسنی سر سرنه آصدردی بو سببدن ایکی فرقه ارا سنه خلاف و شقاق دوشوب
صلح اولنجه نیچه جنکلر اتدیلر ذکر سفر کشتیٔ اسکندر بعض کتب اسلامیه ده مسطوردر که
اسکندر بو بحرك سواحلنه وقوف ایچون بر سفینه ترتیب ایدوب امر ایلدیکه بحر مزبورده
بر ییل قدر سفر ایده لر سواحلنده اولان طوایف و امم احوالنی بیلوب کله لر پس ارباب کشتی
بو هوا ایله نیچه روزکار سیر و سفر ایتدیلر سطح ما و قبهٔ سمادن غیری نسنه کورمیوب طرف آخره
وصولدن مأیوس اولدیلر و صدد رجوعده بر کشتی کوروب یانه واردیلر اول دخی آلات و رجال ایله
مشحون ایدی لکن ایکی طائفه بری برینك کلامنی فهمه قادر اولمیوب قوم اسکندر انلره بر زن
ویروب اندن بدل بر ار الدیلر و رجوع ایدوب کلدیلر ماجرایی اسکندره بلدردیلر مرد مزبوری
بر زنه تزویج ایدوب ایکیسندن بر غلام حاصل اولدقده پدر و مادر لسانی فهم ایدردی ترجمان
اولوب پدرندن دیدی که سواحل بحردن بر جهتده حاکم اولان ملك اسکندردن اعظمدر آیا
وجه ارضده تسخیره قابل دیار و بندن غیری بر شهریار وارمیدر دیو استخبار ایچون
بو سفینه ترتیب ایدوب بزی کوندردی نیچه مدت کزوب کشتیٔ اسکندره ملاقی
اولدق خریدة العجایبده بو قصه سمرقندیدن نقل و حکایت و بحر شروانده اولمق اوزره
روایت اولنوب مورخ هند جدید خبر مزبور بحر مذکورده اولمق صحیح دکلدر
زیرا اول بحرك حدود و مسافاتی جمله معلومدر لایق بو درکه قصهٔ مزبوره بحر اوقیانوسه
نسبت اولنه و کشتیٔ مزبوره هند جدیددن کله دیو اعتراض ایدوب بعض اهل وقوف دخی
هند جدیددن کلمك بله صحیح اولماز زیرا اسپانیا طائفه سی اول دیاره وارمزدن اول کمی
یوغیدی انجق یالیلرده بعض قریب یرلره وارمق ایچون صال استعمال ایدرلردی
اسپانیوللر بیوك کمی ایله واردقده یکی دنیا خلقی کوروب بادیٔ نظرده بالق ظن
ایلدیلر دیو اعتراض اتدی فقیر ایدر شارح هیئت قاضی زاده تحریری اوزره ظاهر
بو درکه بو بر اصلی یوق حکایات موضوعه قبیلندن اوله و بو خصوصی مؤید و مصدق

اول قصه ده نیجه حالات واردر که ارباب بصیرت نظرندن دور دکلدر زیرا اسکندردن مراد
اکر بانئ سد اولان ذو القرنین ایسه که اسکندر نامی خلط وتغلیط طریقیله آکا اطلاق قلنمشدر
انک عصری عصر حضرت ابراهیم اولمغله امد مدید وعهد بعید مرور ایدوب اول زماندن
خبر ویرر کتب منزله دن غیری تاریخ وسیر قالمامشدر که ترجمه اولنه واسلام کتابلرینه
اندن نقل طریقیله یازیله واکر اسکندردن مراد ماقدونیا پادشاهی وارسطونک شاکردی
بیوک الکسندر ایسه انک جانب غربه سیر وسفری یوقدر سفر وسیرت ونقل
وحرکتنی وقوعی اوزره یونانی تاریخندن ترجمه ایلدک آق دکزدن کمی
کوندردوکی دخی تواریخ وجغرافیا کتابلرنده یازلمیوب انجق بو قصه اکاذیب جهالدن
بر خبر کاذب ایدوکنی اعلام ایچون تحریر اولندی باقی اوقیانوس سفرلری
تفصیل محللرنده کشف اولنان ممالک احوالی ایله بیان اولنور فصل ٨ در بیان
عرض تسعین کتاب اطلس ترتیبی اوزره دورت رسم کلی دن صکره قطب شمالیدن
عبارت اولان عرض تسعین واطرافنده اولان نواحی ذکرینه شروع ایدهلم زیرا ایکی
قطب احوالی دخی اول دورت رسملره ارداف اولنمق مناسبدر تا که کرهٔ ارضک جمله
اجمال حالی اعلام اولنمش اوله پس بو قطب شمالی یه لاتینجه پولوس ارتیکوس دیرلر
صاحب اطلس ایدرا اقسام اربعهٔ کلیه رسملرندن صکره سلطان مهندسین
اولان بطلمیوس جغرافیاسنه اویوب قطب شمالی تحتندن ونواحیسندن باشلدق
تا که اعلادن اسفله تدریجله تنزل ایدوب شرق وغربی جنوب وشمالی دور واحاطه
ایلیه وزوبو عملزه وکافه یه مفید اولمق بابنده تکریدن توفیق وعنایت اومارز بو مقامده سابقا
بیان اولنان قطب ومحور وجنوب وشمال تعریفلرین ایدوب قطب شمالی بزه دائما کورینور
و قطب جنوبی کورنمز قطب شمالی اطرافنده اولان ولایتلر بونلردر دریو تفصیله شروع ایدر
غروانلاندیا فریسلاندیا نوواز نبلا غروانلاندیا بکسر عین معجمه وضم راء مهمله وفتح الف
وسکون نون وفتح لام وسکون نون وکسر دال مهمله ایله فلمنک خلقی لغتنده بهجت وطراوت
اشجار ونبات معناسنه اندهاولان اشجار ونبات لطافتندن بو اسمله تسمیه اولندی وبو اول
ناحیه ده بر جزیره در که هنوز هر یری کشف ومعلوم اولمامشدر مدار قطب بروج ایله قطب
شمالی آراسنه دوشوب جنوب طرفنده آخر حدی التمش بش عرض در شمالده کاری تمش
یدی درجه عرضه منتهی اولور میلادک بیک درتیوز سکسن تاریخنده بو طه اطرافنه واروب
عظیم قورتنه ره طوتلوب بحرده نیجه زمان یوارلنان نیقولا قپودان قولنجه بو محلک قیشی
طقوز آی ممتد اولوب جمله بو مدتده دائما قار یغار اصلا یغمور یغماز وقیش ابتداسنده یاغان
آخرینه قالوب منحل اولماز لکن بو قدر کثرتله نازل اولان برف اونلوق وعلف قسمنه ضرر ویرمز
اول اجلدن چاییر محصولی بیحد اولوب صاغلو رحیوانات دخی وفرت اوزره سوری سوری
کزوب قاری اشرلر وچاییری یرلر اهالئ مملکت انلرک سودندن بر مرتبه محصول الورلر که

اسکله

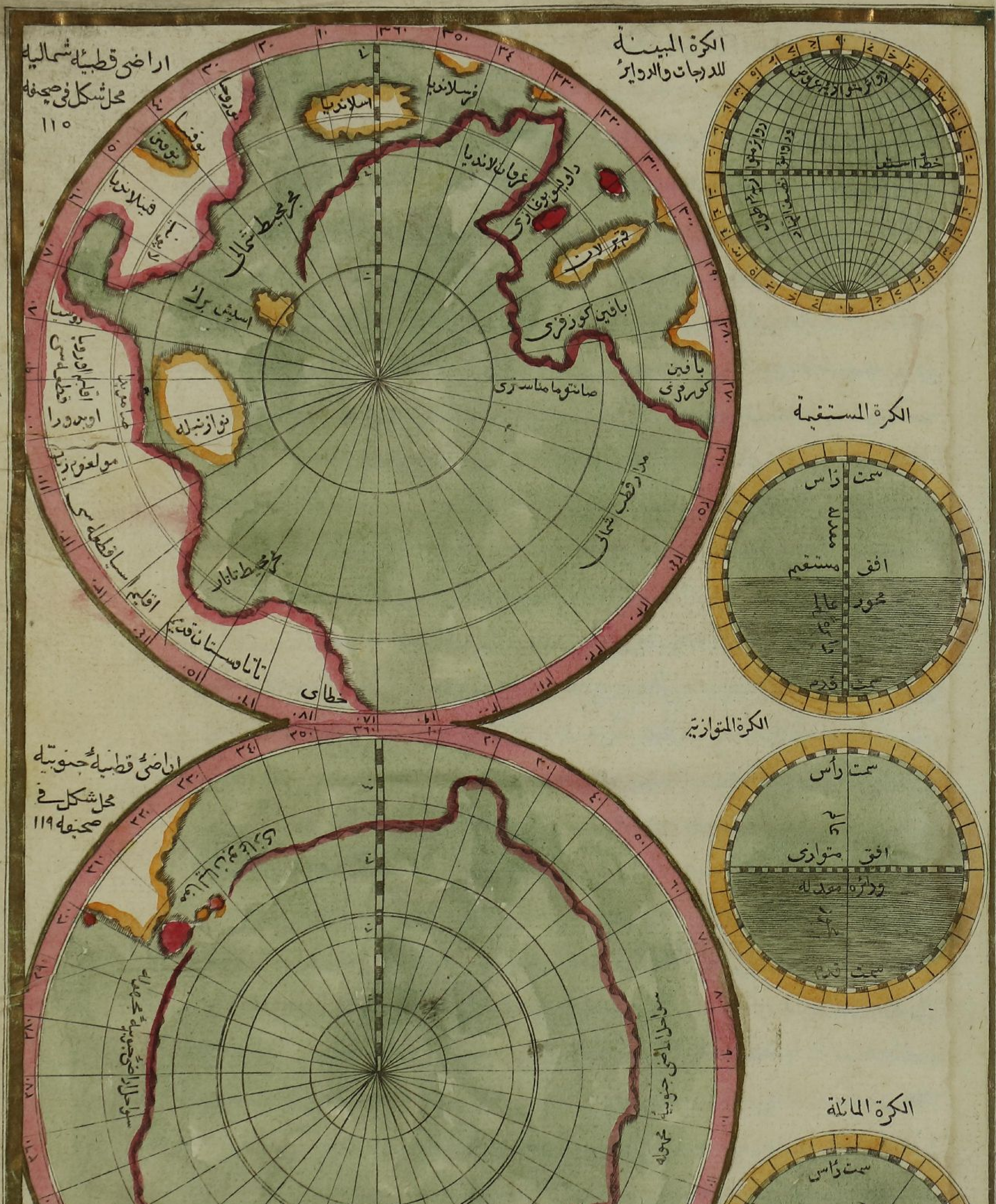
اسکله و دریا کنارلرنده باغ و بنا یرینغلری یر یر دپه لر کبی کورینور اطراف اکافدن کاوب
اوجوزبها ایله کتوردرلر و بو جزیرده بزه معلوم اولان ایکی مسکن درکه جزیره خلقی انلرده
ساکن اولورلر برینه البادیرلر قربنده سانتومار راهب خانه سی وار در و بری دخی بومناستر درکه
قربنده اولان طاغدن پچلیه طاغی کبی دائما آتش چقار و دبنده اولان بیکاردن لاینقطع
اسی صو اقار بو صونک حرارتندن مناسترک اوطه لری حمام کبید رغیری آتش استعمال
ایتمیوب طعاملرین اول صوده طبخ ایدرلر و بو مناسترک بناسی طوقوس دیرلر بر نوع
بحردندرکه سحق اولنسه قوم اولور و بحر مزبور اتش منفذندن طشره آتلان طاشدر
و بو کرمابه نک صویی اطرافنده و مجراسنده اولان یرلری و باغچه لری اسیدوب چچکلر
و نباتات بتورر هر بار انواع ازهار ایله اول یرمزین اولوب تبسم ایدر و بوکا قریب اولان دکزک
اوزری اصلا طوکیوب یوزنده کمیلر کزر و یالقلر بوزر و بو جزیرده صو حیواناتی بارد یرلردن
قاچوب بو محله شولقدر چوق کلوب اوشرلرکه اطرافدن خلق کلوب صید ایدرلر
وانکله ذخیره لنورلر بوغر وانلاند یایی ماری پیروم یعنی تنمل دکزی بالا ریعنی اکثر اطرافنی
احاطه ایدرو بو دکزه قلاسیالی و قون کریتوم یعنی بوزلی و طوکمش دکز دیرلر فرسلاند یا
کسر فا و راء مهمله و سکون سین مهمله ایله بر جزیرهٔ عظیمه درکه قدمانک معلومی دکل ایدی
بونک هواسی غایت بد و وخامت اوزره در نباتات تمزو یری ذراعت قبول ایتمز ارضی یابسدر
خلقی سر جمله بالق ایله تعیش ایدرلر بونک باش قصبه سی حزیره اسمیله مسمی اولوب
نوروجیا ملکنک حکمنده محکومدر خلقی دکزدن کوناکون سمک صید ایدوب کنارلره یغارلر
اطرافدن کمیلر کلوب یوک کتوروب کیدرلر بو جزیره بحرینه ایتاربوم دیرلر زیرا غرب طرفی
بر مرتبه دوکنددر یلودرکه سفینه حرکتی ممکن دکلدر اول اجلدن بو واسطه یه سکانی ایقاریا تسمیه
ایدرلر جزیرهٔ مزبوره بو عصرلره قریب زمانده انکلیس سعیی ایله کشف اولندی اما نووازنبلا
ضم نون و فتح واو و زاء معجمه ایله یتمش التی درجه عرضده بر جزیره در هبوب عواصفدن
هواسی غایت شدید البرد اولمغله مسکون دکلدر برودتنه تحمل اولنماز وانده اشجار و نبات
بتمز قورد و آیو و دلکو کبی ات ییجی حیواندن غیری تعیش ایتمز و سمت شمالده بو مقوله حیوانات
قتی چوقدر و بونده بحری جانورلردن بر نوع جانور اولورکه اکا وال روسخن دیرلر اوکوزدن بیوک اغزی
ارسلان اغزینه بکزر دریسی توکلی خنزیر توکی کبی و دورت ایاقلی اوست چکه سنده
ایکی بیوک بیاض دیشلری طشره چقمشدر فیل دیشی کبی وانکله قیمتده بردر و بو جزیره ده
اوچ فرپتوم یعنی بوغاز واردر بری و یغاس بوغازی که غربدن شرقه صلیب زاویه سی دیمکله
معروف زاویه یه وارنجه ممتد اولور بو بوغازک جنوب طرفی سواحلنه انکلیسدن کوللم
بارتت نام قپودان واروب سمیوتا دیمکله معروف بیابان ادملری بولوب حکایت ایلدی که بونلرک
لباسی حیوانات پوستندن و کهنه اورمانلقده ساکن ادملو ثیابنه بکزر لکن بونلر اولقدر
وحشی اولمیوب فی الجمله ادراکدن حصه دار قصیر القامه عریض الوجه صغار العیون

ایقلری اکری وقصه سریع الحرکه یوکرك وقوی اشخاصدر یره کبی قالغرلر وزنجیفیروس
دیرلر برنوع حیوان پوستنی کیوب اورتنورلر و بونلرك عربه لری اولوب بر ویا ایکی زنجیفیروس
قوشارلر بر ایکی ادمی غایت سرعتله برمرتبه چکوب کتوررکه بودیارلرك اتی قوشمغله آکا یتشه مز
ایکنجی قور بیسر بوغازی درکه مارتن قور بیسر نام قپودان اسمیله تسمیه اولنمشدر مزبور
قپودان میلادك بیك بش یوز یتمش یدی تاریخنده اول سمتلردن چین وختا سمتلرینه کچمك
ایچون یول ارارکن مزبور بوغازه واروب انده وافر جزایر کوردی واول جزیره لرك سکانی
بنی ادم ایدی لکن اخلاق بهایمله وحوش مثال برقوم اولوب بالق وسائر جانورلراتنی چیك یرلر
وصید ایتدکلری وحوشك پوستنی کیرلر وبهایم کبی اوت اوتلایوب قونارلر کوچرلر واوبالرینی بالنه
دیرلر برنوع بالق دریسی ایله اورتولر مزبور بالق دریاده اغزندن برکوندر بوینی یوقاری صوور بیوك
حیوانلردر واول محللرده هوا دائما قره بولوط وشدید البرد اولوب اچقلق میسر دکلدر و بودیار
قوردینه بکزر کوپکلری یوبندرغه قوشوب یوکلرینی بوزاوزرنده چکدررلر سلاحلری
اوق ویای وصپان طاشی در اول یرلرده شجر بتمز و بونلر یری سوروب اکین اکمزلر خدایی نه
بترسه انی یرلر واکثر تعیشلری صید ایله درکیك وفرت اوزن اولمغله صید ایدرلر وسائر
بهایمك اسی قانن ایچرلر بولمدقلری تقدیرده اغزلرینه بوز الوب یلارلر وشدت برددن صولر
طوکوب یرلری منجمد اولمغله اقرصولری یوقدر قاروبوزی آکابدل استعمال ایدرلر وبوطائفه
شدید وطاش دوکن وشجیع اولوب وحوش ایله جنك ایدرلر خصوصا صید طیورده
مهارتلری واردر اغاچ قبوغندن یاپلمش برنوع زورق ایدرلرکه انجق بر ادم اوتوروب برکورك
ایله کنر وبر النده طوزاق ایله قوش اولارو بونوع زورقك برینی نمونه ایچون انکلیسه کتوردیلر
اوچنجی داویس بوغازی درانکلیسدن جوان داویس نام قپودان اسمیله تسمیه اولندی
قپودان مزبور بیك بشیوز سکسن بش تاریخنده امریقا سواحلنی وغروانلاندیا سواحلنی
طولاشوب چینه کتمکه یول ارارکن بو بوغازی بولدی اللی اوچ درجه طولدن حرکت
ایدوب یتمش بش درجه یه دك واردی صحیفه ده رسم اولنان دورت بوغازکه واردر بوسقود
شهرندن یعقوب نام مصنفك سیاحتنامه سندن اخذ اولندی مزبوردن منقولدرکه
انکلیس رهبانلرندن اولوب اوکسونیا شهرندن برمهندس کمسه قطبه یقین یرلری کشف
ایلیوب عرض تسعینه کتدی اسطرلاب ایله ارتفاع الوب قطب سمت رأسه کلدیکی یری
قیاس و بو وجهله اثبات ایلدی ومیرقاتور مزبور یعقوبدن روایت ایدرکه بو دورت بوغاز
ایچنده برعظیم کرداب واردر صودورت طرفدن ایچری کردابه برمرتبه جریان ایدرکه انده
کیرن کمیلر شدید روزکار قوتی ایله کیرودونمکه امکان یوقدر مع ذلك اول محللرده یل دکرمنی
دوندرمکه کفایت ایدرروزکار اسمز لکن بو روایت لوقیانوس نام قپودانك روایتنه مخالفدر
وسائر اول محله سفر ایدنلر بو مقوله بوغاز کورمدك دیرلر وفلمنك قومی سکسن بر درجه
عرضه وارنجه اول اطرافی کشف ایدوب جمله دریا کوردیلر اما تحت القطب اولان

عرض

عرض تسعيني جوليوس تماليجر نام مصنف كتابنك اوتوزيدنجی بابنده بويله تحقيق ايدركه
شمال دكزندن چينه وارنجه سفر ممكنميدر دكلميدر ايكی طرفك دليللری موجبنجه اختلاف
اولنمق اقتضا ايتدی بعضيلر ممكندر و سفر مراد اولندقده ونيه نام نهرك بوغازندن چقلوب
وتاتارولايتنك زاويهٔ شرقيه سنه واريله زاويه انحرافنده شمالی روزكار غرب روزكارينه
تبديل اولنوب شرق يولينه كيديله ديديلر لكن بو كلام اصحابی اول دكزك و سواحلنك
روزكارلری كيفيتن بلمديلر زيرا انده شرق و غرب روزكاری شولقدر خفيف اسركه بری برندن
فرق اولنماز و شمال روزكاری بو مرتبه شديددركه انده همان حكم ايدر و پوراز اوزری اولان
يرلرده اون ايه دك ممتد اولان برد شديددن دريا يوزی طاش دوشنمش قالدرم مثالدر
و دكزك دوكندوسی غايت چوقدر اطول نهار يكرمی دورت ساعت اولدوغی كبی كنارلرك
ايام صيفده صباح طومان و پوس در اويله چغدكدن صكره ايكی ساعت انجق اچيلوب
كيرو اول حالت عود ايدر اوته سی قطبه وارنجه بو حال اوزره درپس بو سمتلرك يولی اول اجلدن
مسدود و خطرناكدر كاهی بوزلر منحل اولدقده جزيره مثال پارچه لر تصادم ايده رك كيدر
فلمنكدن بر قوم بيك بشيوز طقسان دورت تاريخنده اول سمته سفر ايدوب شمال دكزندن
يكی دنيانك سواحل شرقيه سنه چقمق ايچون كيتديلر لكن بوزدن و كيجه شدت برددن
عظيم زحمت چكديلر بو سببلردن كوليلم نام قپودان ناصو بوغازندن چين ديارينه سفر ممكن
دكلدر ديدی و بونی بيهوده سويلمدی بلكه بعد الكشف قياس صحيح ايله يوقليوب بلدی كه
بو دكزك اورته سی محيط شرقی يه متصل اولميوب قطب اطرافنده سواحل دور ايدر دونوب
كيرو غربه كيدرو يكی دنيا سواحلنه چيقار و بونكله استدلال ايتدی كه اكر اوته سی
بحره متصل اولسه انده دخی مد و جزر اولوردی لكن بو قدر انجق غدير مثال دكز قولاغيدر
ديو قطع ايلدی لكن بعضلر بوكا تسليم ايتميوب نو وازنبلانك طرف شمالنده بو سفرك يولی
بولنمغه عظيم اميد واردر چونكه هربار چين سفری ايچون يكی دونملر تدارك اولنمدن خالی
دكلدر بالاخره نتيجه پذير اولوردي و خلقی عزيمته ترغيب ايدرلر اما هنوز بر طرفه جزم حاصل
اولمامشدر مير قاتور ايدر بزم كميلرمز طولده سكسن بر درجه يه واروب عظيم بوز پارهلرندن
و كيجه يه قالدقلرندن چقاميوب كچمك ممكن اولمدی كيرو دونوب يتمش التی درجه يه كلديلر
بيك بشيوز طقسان يدی تاريخنده تشرين ثانينك دوردنجی كوننده شمس غروب ايدوب
كيجه اولدی كانون ثانينك يكرمی دوردنجی كوننده كيرو طلوع ايلدی ايكی آيه قريب كيجه ده
نو وازنبلا كنارنه چيقوب او بايابديلر حزيرانك اون دوردنجی كوننه وارنجه ايچنده اولوب
شدت بردن حركت ايده مديلر اون اوچ ای قدر شدتلكدن ايريلوب امورمعيشتدن دور
و لوازم بشريه دن مهجور بود كلو خطرناك يرلرده كزوب قطب شمالی يتمش التی درجه مرتفع
اولنجه كيتديلر و طشره چقدقلرنده اطرافنی قارالوب اون آيه قريب زمان قار ايچنده محبوس
طوردیلر اول اثناده عظيم و مهيب يرتجی ايولر و وحشی دريا جانورلری هجوم ايتدكجه بونلر

مدافعه وجنك ايله قوروينورلرايدى بالآخره كيلارينى براغوب اوسئى اچق صندال ايله
كلوب چقديلر بونلردن اول اول سمته كمسه وارمش دكل ايدى وبونلرك سفرى ضرب
مثل اولان ارغنوتا سفرينى اونتدردى اولشه جيا ارغنوته ديمكه بونلر لايق اولدى ديو
تمدح ايدرلر فصل ٩ در ذكر قطب جنوبى طقوزنجى فصل كرهٔ ارضك قطب جنوبى
سمتى ذكرنده در بعض كتب اسلاميه ده بو سمتده اولان قره يه ارض ذهب تسميه ايدرلر مقدمه
صاحبى ايدر بو ارضى ماجلانيقا وارض جنوبيهٔ غير معلومه ديمكله جغرافيا اربابى وصف
وتسميه ايدرلر لكن بونك سواحلندن غيرى بوانه دك بر يرى كشف اولنوب بلنمدى وبونك
وسعتى سائر ايكى قسمه قريبدر ماجلانيقا انكيچون ديرلركه يكى دنيا طرفنده اولان كنارلرينى
ابتدا ماجلانوس قپودان كشف وبيان ايلدى لورونسو ايدر بونك كنارلرندن يوز قرق درجه
طول واون بش درجه عرض جنوبيده واقع بر بورونده لافاق اولكه سى كشف اولندى بونك
خلقى بياضدرلر لكن شول قدر وحشى در كه بيكانه ايله الفت وتجارته مجاللرى يوقدر جاوه دن
كاهى آكا كيدرلر وارر لكن انلرى بيناشدرمزلر ميكائيل لوپس نام قپودان ميلادك بيك بشيوز
التمش بش سالنده يكى اسپانياده اولان ناتى ويتانام اسكله دن چيقوب بو اولكه يى كشف
ايلدى وانده اولان مال والتون پرومالنه غالبدر ديدى پيرى رئيس بحريه اولنده پرتقال
كميسى مخالف روزكار ايله بحر چينك جنوبنه كيدوب يكرمى بش كونده بركناره واردى
وبحجه عريان ادم كوروب بونلر سلاح استعمال ايدراوقلرا تولردى اوقلرى قمشدن وپيكانى
بالق كموكندن ايدى صور عجيبه وهيئت غريبه ده كمى بو ينوزلى وكمى نيمتن قوش كبى اوتو
وبعضيسى النده بركوزلى وكمى فيل كوشلو وبعضيسنك باشى كوكسنده كلب كبى قويروغى
وارديو حكايت ايتدوكنى نقل ايدرلر لكن وقوعنده نظر وار در فى الحقيقه دريايى ايق التنه الوب
اكثر مواضع دنيايى كزنلر بو بيوك جزيره نك كيفيت حالنى بله ميوب مسكونه ميدر دكلميدر
هنوز تحقيق ايتمديلر وسواحلنده بحره دوكلور بر نهر تصوير اولنميوب يبوست زمين بونك
عدم عمارتنه علت اولمق بعيد دكلدر لكن بردى شديد اولوب برى طرفدن زياده انده شتا
وسرما اولدوغنى بعض مرتبه تحرير ايدرلر مغليان بوغازنده بو خصوصه تنبيه اولنمشدر
وصورتى بودر فصل ١٠ در ذكر نسبت ممالك وجهات بمثلثات بروج وسيارات حكماء
اسلام عالم كون وفساده جارى اولان احوال وآثار فى الحقيقه اثر فاعل مختار اولدوغنى
اثبات ايدوب ديديلركه اجرام اثيريه واوضاع فلكيه عالم عناصرده بامر الله تأثير ايدرومؤثر
حقيقى انجق جناب بارى وانلر سبيدرومواليد وعناصرك خصوصا كرهٔ خاكك نجوم وافلاكه
ارتباط وانتسابى واردر اقاليم سبعه ترتيبى اوزره سياراته منسوب اولدوغندن غيرى ممالك
وبلداندن هربرى ايله اون ايكى برج اراسنده علاقه وارتباط ثابتدر وبو علاقه بلادك
مثلثات بروجه نسبتى در ومثلثات بروج اولدركه سكزنجى فلك منطقه سى كه دائرة البروج در
اون ايكى قسم قلنوب هر برينه بر برج ديلمشدر نتكه سابقا مقدمه ده بيان اولندى مثلثات

اراضى قطبيهٔ شماليه
محل شكلى فى صحيفه ١١٥
الكرة المبينة للدرجات والدوائر
خط استوا
الكرة المستقيمة
سمت رأس
افق مستقيم
سمت قدم
الكرة المتوازية
سمت رأس
افق متوازى
سمت قدم
الكرة المائلة
سمت رأس
افق مائل
سمت قدم
اسلانديا
بحر محيط شمالى
صانتو ماما سدرى
مدار قطب شمالى
خطاى
اراضى قطبيهٔ جنوبيه
محل شكلى فى صحيفه ١١٩
مدار قطب جنوبى

اخذنده توالیٔ بروجدن هر اوج برجك دورد نجیسی اعتبار اولنور مثلا حمل اسد قوس
ثور سنبله جدی جوزا میزان دلو سرطان عقرب حوت بونلردن متساوی الاضلاع دورت
مثلث حاصل اولور مثلث اول بروج مذکره وناری وشمالی درجهاتدن شمال ایله دبور مابینی بوکا
منسوبدر بروج مذکورڭ بیوت شمس ومشتری ومریخ اولمغله بو مثلثه مدبری کوندز شمس
وکیجه مشتریدر مثلث ثانی بروج موءنثه وترابی وجنوبی درجنوب ایله صبا اراسی بوکا منسوبدر
مثلث ثالث بروج مذکره وهوائی در بیت زحل وعطارد اولمغله مدبری کوندز زحل کیجه
عطارددر شمال ایله صبا اراسی بوکا منسوب اولور مثلث رابع بروج موءنثه ومائی وبیت زهره
وقمردر جنوب ایله دبور مابینی بوکا منسوب اولور مدبری کوندز زهره وکیجه قمردر کذلك ربع
مسکونی دخی مثلثات بروجه مشاکل دورت قسم اعتبار ایدوب هر برینی برینه منسوب
قلدیلر قسم اول اوروپا غرب وشمال مابینی اولمغله مثلث اوله منسوبدر وبونده ساکن اولان
طوائف وامم مثلث اوله اولان ریاست سببی ایله اکثر امرده جری وسرکشلر در غالبا
استعمال سلاح وسیاسته مائل وتعب ومشقته متحمل نظیف وظریف اولورلر چون کیجه
ومریخ تدبیرده مشترکدر ومثلثك اجزاء متقدمه سی مذکر واجزاء متأخره سی موءنثدر
بو قوم اکثریا عورتلری امرنده تغافل اوزره اولوب غیوردکللردر وذکورڭ نسواندن ارتق رغبت
ایدرلر خصوصا انکلیز وجرمانیا یعنی نمچه برج حمل ومریخه مشاکلدر اول اجلدن سکانی وحشی
ومتهور اولوب اخلاقی سباع اخلاقنه بکزر وبلاد ایتالیا یعنی روما اولکه لری وبلاد غالیا یعنی
فرانسا ولایتلروی سجلیا اطه سی اسد برجنه وشمسه منسوبدر اول اجلدن اکثر سکانی اصحاب
سیاست واهل ریاست اولمق اوزره در وبلاد اسپانیا وپورتقال قوس ایله مشتری یه منسوبدر
اول اجلدن اکثر سکانی صفدل نظیف وخلوق اولور بونلردن صکره وسط مسکونه
قریب اولان بلاد ماقادونیا یعنی روم ایلی وبلاد تراسیا یعنی استانبول اطرافی وکرید وقبرس
وآسیای صغری سواحلی یعنی اناطولی وقره دکز واق دکز نهایتلری اراسی کرچه مثلث
اول بلادی حدودنده داخلدر لکن مثلث ثانی یه مشاکل طوتلوب بونلر تدبیرنده زهره
وعطارد مشترك اولمغله سکانی اکثر صورت وسیرتده معتدل وبری برینه قریب صحیح المزاج
اصحاب سیاست واهل ریاست شدت وحریته مائل اولورلر صاحب مثلثه مریخ ومشتری
اولمغله تعلم علم ایدرلر جهاد وموسیقی یی سورلر ونظیف اولورلر مدبری زهره اولمغله غریب
دوستلردر خاصه ماقادونیا وقسطنطنیه جدی ایله زحله مشاکلدر اول اجلدن کبارى
ملك وریاست اصحابی اولور قسم ثانی آسیادر بونڭ بلادی مثلث ثانی یه نسبت اولنور چون
بو مثلثه نڭ مدبری کوندز زهره وزحلدر سکانی بو ایکی کوکبه عظیم اعتبار ایدرلر زهره یه
مشاکله مقتضاسنجه بونلرده رقص وحرکت وجماع نسوانه حرص عظیم وعدم ستر ووقاحت
وذکورڭ عدم رغبت ولباس وبساطلرنده نقش وزینته میل ومحبت وبدنلری تدبیرنده
رفاهیت واکثر احوالده نسوانه مشابهت اوزره اولوب مزاج وطبیعتلرنده غلبهٔ حرارت

مقرزدر لكن زحل تدبيرده مشترك اولمق اقتضا ايدركه نفسلرى مؤثر وقوى حربلو
شديد علو همم اصحابى اولهلر بو اقليمك مثلثه مشاكلهٔ كليه سى حكمى بودر لكن اجزاسنك
دخى على الانفراد نسبتلرى حكمى بو وجه اوزره دركه بلاد عجم ثور و زهره يه منسوب
اولدغيچون خلقى اكثر منقش لباس كيرحتى قيصلرى بله ساده دكلدر بابل وجزيره
يعنى فرات ايله دجله اراسى وبغداد اولكه سى سنبله وعطارده منسوب اولمغله خلقنك
اصحاب رصد واهل علم چوقدر هند وسند جدى وزحله مشاكل اولمغله اكثر خلقى بد اخلاق
وكريه المنظر وسنح آلودكنودوعنودا اولورلر ووسط مسكون اولان بلاد ايدوميا يعنى قدس
سواحلى وبلاد سوريا يعنى شام مملكتى وجزيرة العرب حجاز ويمن مثلث اوله مشاكلدر
بونلرك مدبرى مشترى ومريخ وعطارد اولمغله سكانى اكثر ارباب تغلب واهل تجارت اولورلر
مكر وخدعه و جبن وامورده تهاون انلرك شاننددر وعربستانك معمور يرلرى قوس ايله
مشترى يه منسوب اولمغله اول ديارلر اكثر خصب ورخا اوزره در قسم ثالث سقمونيا
تسميه اولنان شرق وشمال طرفيدر بو قسم مثلث ثالثه نسبت اولنور اكثر بلاد تركستان
وكرجستان وديلم وماوراءنهر وختا وختن بو حصه يه دوشر بونك مدبرى زحل ومشترى
اولمغله اكثر خلقى حكيم مشرب واهل عفت وطهارة اولوب خاصة بلاد آذربيجان جوزا
وعطارده منسوب اولمغله خلقى اكثر حركت وشرت وخباثت اوزره در ماوراءنهر سمتلرى دلو
وزحله منسوب اولمغله اكثر خلقى وحشى وغدار اولور سايرى دخى انلك كبيدر قسم رابع افريقادر
بونك غرب وجنوب جانبى اولان ليبيا واراضئ مصريه اولان اتيوپيا ومغرب ديدكلرى
موريتانيا مثلث رابعه منسوبدر چون بو مثلثك تدبيرنده كيجه مريخ و زهره مشتركدر
خلقنك ملوكى امور بنه عورتلرى مداخله دن خالى دكلدر رجال ونسا اكثر اموردة اختلاط
اوزره اولوب بر عورتى بر قاچ كمسنه تزوج ايدر وارلرى زى نساده مزين كزرلر اكثرى كاهن اولور
خاصة بحر روم سواحلى افريقيا سرطان وقمره منسوب اولمغله اكثر اهلى اصحاب تجارتدر رودتارلرى
خصب ورخا اوزره در ومغرب اقصى سمتلرى عقرب ومريخه منسوب اولمغله خلقنك
خلقلرى سباع اخلاقنه بكزر وحشيلودر اكثريا مشاجره وخصومتدن خالى اولمزلر وبرى
برلرينى قتلدن تحاشى اتمزلر صعيد وحبش ممالكى تدبيرنده زحل ومشترى وعطارد مشترك
اولمغله اول ديار خلقى آيين مختلفه اوزره اولوب موتالرينى تعظيم ايدرلر وخارجدن كلن حكامه
متابعت ايدوب جماعه منهمك اولورلر و بونلر نفوس ضعيفه اصحابى جبان وذليل قومدر بلاد
اسكندريه ومصر جوزا وعطارده منسوب اولمغله اكثر خلقى فهم وادراك اصحابى اولوب
اسرار مكتومه استخراجنه وتعلم علومه ميل ايدرلر حبش ديارلرى وسطى دلو وزحله منسوب
اولمغله خلقى اكل لحم وسمكه مائلدر عيش وعشرتلرى بهايم مثال اولور بو محله كلنجه
مقالات اربعه ده بطلميوس كلامنك خلاصه سيدر بروجه منسوب اولان بلاد مفرداتى
دخى كتاب مزبوردن وبعض معتبرات كتب نجومدن نقل وانتخاب اولندى حمل بلادى

فارس آذربیجان فلسطین وقره دکزکنارنده اولان شهرلر وسمرقند وجرجان وکابل وانطاکیه
وطوس وانکلیز اطه سی وغالیا وجرمانیا واسوچ ولایتلری در ثور بلادی قبرس
وبحر رومده اولان جزایر صغار وکردستان وکرجستان وهمدان وحلوان ودیاربکر
وغزه وقیساریه وطرسوس ومسینه اطه سی وروس وله ولایتلری در جوزا بلادی
مصر وطرابلس غرب وبرقه وحمص وحران وکیلان ومازندران وقزوین
وکرمان وتستر ومرو وسردینیا وفلاندرا وقرطبه وارمینیهٔ کبری ولایتلری در
سرطان بلادی افریقا وفس وجزایر وتونس وقدس وچین وترکستان
وغرناطه وقسطنطنیه وونديك وجنوه ولایتلری در اسد بلادی شام وملطیه
ورها ونصیبین وسند ودمورقپو وپولیا وروما وقسطنطنیهٔ غرب وپراغا
ولایتلری در سنبله بلادی موصل وجزیره وفرات صویی ایله اق دکز اراسنده
اناطولی ولایتی وبغداد اطرافی بابل ودارملك حبش وصنعا وسوس اقصی
وطنجه وجزیرة الخضرا وکریت ولایتلری در میزان بلادی مکه ومدینه وبلخ
وبعلبك ولایتلریدر عقرب بلادی حجاز وقیروان وبصره ونهروان وتبریز
وحلب وری وزنکستان وجزایر غرب وطربزون وفاس واماسیه در قوس
بلادی اسپانیا واصفهان وقهستان وصور ورقه وسنجار وبغداد وبوسنه
وبودین وموره ولایتلری در جدی بلادی حبش وهند وسند وقومس
وغور وکابل وعمان واهواز ومکران وماقادونیا وبلغار ومسقو ولایتلریدر
دلو بلادی چرکس وروس وزنکبار وکردستان وحبش اورته لری وفرغانه
ورأس العین وسلطانیه وغزنین وتاتار ونوغای وبادیهٔ عرب ولایتلری در حوت
بلادی طبرستان وسمنان وپورتقال ویمن وصعید ومصر واسکندریه اطرافی
وجزیره لریدر فصل ١١ در بیان سکان جهان باعتبار ادیان فصل مزبور کتاب
اطلس ترجمه سی اولان لوامع النورك یوز اللی التنجی فصلی در مناسبتله بو محله یازلدی
نهایت میرقاتور اطلس ده کندی دیانتی مقتضاسنجه طرح وتقسیم اتمشدر بز بو کتابده
مقتضای اسلام اوزره تحریر اتدك مزبور دیمشدر دنیانك قره ودریا سفرلرندن بزه
معلوم اولدی که نوع بشردن هر صنف کندی زعمنجه بر معبوده عبادت ایدر وهیچ بر بیابانی
ووحشی قوم یوقدر که انك بر معبودی اولمیه سلفده یازیلنلر طورسون بز سیاحتمزده
نره یه واردق ایسه خلقنی بر دورلو معبوده طپارکوردك سلفده قدماء اجپسیان
یعنی مصر قومی اوکوزه واته وپلانه وتمساحه واتمجه یه وکوپکه وقورده وکدی یه
وبوق بوجکنه طاپوب بوکا بکزر جانورلری معبود یرینه قورلردی قدماء سوریان
یعنی شام اهالیسی بر بالغه عبادت ایدرلردی اول بالق کتب قدسیه ده داغون اسمیله
مذکوردر صور وصیدا خلقی بعل نام بوته طاپارلر دمیاط اهالیسی صوغان وصرمسقی

معبود اتخاذ ایتدیلر فرس قومی کونشه و آتشه عبادت ایدوب یونانیلر وروما نیلر بو بابده
جنوب وادیلرینك قنغی سمتنه سالك اولدیلر جنس بشره نافع ومصدر خیر وشر ملاحظه
ایتدکلرینی صنایع وطبایع آثارندن کوردکلرینی فی الحال معبود ایدینورلردی بوندن صکره معبود
جنسندن بری عباده تمرده مبادا ترك واهمال اولنمش اوله دیو اهتماماً عموم اوزره جمله مجهول
معبودلره بر معبد بنا ایدوب قپوسی اوزرینه بو معبد آسیا واوروپا وافریقانك معبودلری نیتنه
وسائر نامعلوم یرلرك مجهول معبودلری نیتنه یاپلدی دیو یازوب اکاده دخی عبادت ایتدیلر لکن بو جمله
باطلدر وتکری براولدوغی کبی عبادتنك دخی طریقی بردر و بو طریق عقلله بلنمز تکرینك ارادتنه
کوره اولور زیرا کندی ذاتنی ونه کیفیتله عبادت اولنماجغنی کندی بیلوب پیغمبرلر واسطه سیله
تعلیم ایدر اول طریق ایله عبادت ایدن معبود حقه عبادت ایتمش اولور پس احتمالات
عقلیه ایله جنس بشر عابدلری تقسیمنده دینلور که معبود یا حقیقی یا غیر حقیقی اوله معبود غیر
حقیقی ماسوی الله در معبود حقیقی دخی یا شرعله عبادت اولنه یا عقلله عبادت اولنه پس
اقسام اوچه منحصر اولدی بو اوچ قسمك اولی معبود بالحقه شرعله عبادت ایدنلردر انلرك
مسکننه شکل هلالی ورأس علم ایله علامت وضع اولندی عقلله عبادت ایدنلر نصارادر انلرك
مسکننه شکل صلیب ایله اشارت قلندی معبود غیر حقیقی یه طپان عبدهٔ اصنام وکواکب
وعبدهٔ ارواحدر انلرك مکانلرینه اوق دمرنی شکلی علامت وضع اولندی بو علامتلردن سکان
ارضك ادیانی حسبی ایله مکانلری بلنمش اولور بو دخی امور کلیهٔ فندن اولمغله سائر فصول
اوزرینه تقدیم اولندی بوندن صکره باقی جزئیاتی شرحه شروع اولنور تنبیه معلوم اوله که
اطلس وغیری کتب جغرافیا اصحابی اکثر اوروپا دیارندن اولمغله کتابلرنده کلیاتدن صکره اوروپا
اقسامنی بیانه باشلیوب اول بابده کمال تفصیل وآسیا وافریقایی کتاب آخرنده اجمال وتقلیل
ایدوب کویا که همان کندی دیارلری احوالنی تحریر التزام ایلیوب باقیسنی ترك ایتمشلر نفسنده
اول دیارلر مسافهٔ بعیده اولمغله تفصیل احوالنه واقف اولامیوب یازدقلری دخی خبط
وخللدن خالی اولمامشدر اوراهام اورتولیو اقسام کلیه دن صکره اماریقا تفصیلنی
اجمالندن فصل ایتمیوب اولا انك اقسامی شرحنی اوروپا اقسامندن مقدم کتوردی
اماریقا بیانی تمامندن صکره اوروپایی بعده آسیا وآفریقایی یازوب ثلث اخیر کتابی قدیم
جغرافیالر رسمنه مخصوص قلدی وانلردن چوق فواید درج ایلدی میرقاتور اطلسنده رسوم
کلیه دن صکره اوروپا تفصیلنه باشلیوب افریقیا وآسیا بیانندن صکره برقاچ صحیفه ده
آماریقایی تفصیل وشرح ایلیوب قدیم جغرافیا رسملرندن یدی رسم نقل ایله کتابی تمام ایتدی
ترجمه سنده لوامع النوری بز انك ترتیبی اوزره یازدق لکن بو کتابده انلره تقلید ترك اولنوب
ترتیبده طرز آخر اختیاری رواکورلدی اولا آسیا شرقیسندن باشلنوب بعده افریقیا
واوروپا وآماریقا صحیفه لری بو ترتیب اوزره تفصیل اولنمق تصمیم اولنوب آسیا ممالکی رسملرینه
کتب مشارقه دن چوق فواید یازلدی پس بو کتابده ممالك روی زمین بیانی فلك اعظم

حرکتنه

حرکتنه تابع اولوب حرکت کل حرکت اولی یه تبعیتله نقل وحرکت ایدرلر ابتداء جزایر
شرقیه دن انتهاء سواحل غربیهٔ امریقایه منتهی اولورلر ان شاء الله تعالی کمال کرم الهی دن
متوقعدر که بو طریقه توفیقی رفیق ایلیوب اتمامنه ایرشدرن فصل ١٢ در جزیرهٔ یاپونیا
جزیرهٔ مزبوره چین دریاسنده ابتداء جزایر شرقیه دراسمنده هاپون و چاپون و یاپان و یاپن
لفظلری استعمال اولنور سلفده اکا خریسه درلردی میرقاتور اکا التونلی اوروپا معناسنه
اوروپاخرسونتو اسمنی اطلاق ایدر بو جزیره بحر شرقی ده حد غربیسی یوز التمش اوچ
درجه طولدن بحر چین وحد شرقیسی یوز یتمش التی درجه طولده براق دریا معناسنه نادن
ورمیلو کنارلری وحد جنوبیسی اوتوز بر درجه عرضده سیام اوقیانوسی وحد شمالیسی اوتوزیدی
درجه عرضده لونزا کورول وآنیا اولکه سی کنارلری اولوب کندیسی شرقدن غربه جرمانیا
میلی ایله یوز اللی میل ممتد والتمش میل قدر عریض بر جزیرهٔ کبیره اولوب لورنسو بونك
طولنی بیك التیوز میل عرضی طولنك ثلثی قدر دردیو تحریر ایلدی طرف غربیسنه ملاصق
شکلنده بو حدود ایچره جنوبدن شماله ممتد طولانی اقسمن نام جزیره دخی واردر بو جزیره نك
طولی التمش میل وعرضی اوتوز میل اولوب ایکیسی اورته سنده طولی اوتوز میل وعرضی بش
میل افسیقوقم نام بر جزیره دخی واقع اولمشدر بو اوچ اطه دن غیری اطرافنده اون بش
قدر وسط جزیره که کیمی معمور کیمی خرابه در انلردن بعض بو جزیره لردر جزیرهٔ فراندو وسط
بر جزیره در باش شهری بو اسمله تسمیه اولنور جزیرهٔ پاقاسوما جزیرهٔ آس یاس جزیرهٔ سیزی
جزیرهٔ آیرا جزیرهٔ تکودی جزیرهٔ یانوس سوما جزیرهٔ قانسونغا جزیرهٔ قانفا جزیرهٔ
فوتو بعض راهبلر نقل ایدر بو جزیره ده کوپکه بکزر بر جانور واردر سنلری بر حده واردقده
میل طبیعی ایله دریایه آتلوب قلج بالغی کبی بر بالق اولورلر جزیرهٔ هیو جزیرهٔ میاجیما جزیرهٔ
لونزا جاپانك شمالنده در خلقی مالاقایه کلورلر بونلرك مجموعی چین کنارلرندن اوچیوز میل قدر
بعیددر پس بو یاپون اطه سی توابعی ایله التمش دورت حکومته تقسیم اولنور کیمی سلطنتدر
باش مملکتی میاقودر ایکنجی اطه طقوز حکومتدر معتبرلری ووسوکن وفنایون که بوجن سلطنتنه
تابعدر اوچنجی اطه نك دورت حکومتی واردر احوال سلطنت بو جزیره سلطنتی اوچ کیمسه یه
موقوف اولوب انلر دار الملك جزیره اولان میاقو نام شهرده اوتورلر تدبیر امور جمهور جمله
انلرك الننده در انلرك بیوکنه زازو دیرلر پاپا کبی احوال دینیه مسلطدر عزل ونصب
ایدر و کندینك بر اهل ودانا خلیفه سی واردر بو زازونك آیینی بودر که طپراقدن یاپلمش
اوانی استعمال ایدر هر آیده هلالدن بدره دك اوروج طوتر اوروجی عظیم پرهیزدر اول زمانده
اقلر کیر وعورتنه وارمز بونك عورتی برو حسیب نسیب اولمق کرکدر بدردن صکره
افطار ایدوب قرمزیلر کیر عیش وعشرت ایدر شکارده دخی کیدر چپلاق ایاغی ایله تارله
طوقنمق بوکا جرم عظیمدر بوندن اوتری معزول ایدرلر بونك خاصی یوق توابع وخرجی
چوقدر لکن جاپان بکلری انك جمله لوازمنی وسعت اوزره کورورلر کیچه کندی وجودی

محافظه سنی بر مخصوص صنفه امر اولمدیجه یاتمزلر اول اجلدن بونلرك هر سنه كون باشنه بو صنفی
وار دوز ایدرلر ایكنجیسنه واو دیرلر خلعتلك مناصب ومراتبی پایه لرینی كورر عزل ونصب بوكا
مفوضدر جاپان خلقی قدر دنیاده بر پایه یه اعتبار ایدر قوم یوقدر رئیس مزبور هر كسك
پایه سنی استحقاقنه كوره تعیین ایدوب بر علامت ویروان مهر یرینه استعمال ایدرلر جمله
اطه بكلرینك ایلچیلری بونك یاننده اوتوروب التفاتنه مظهر اولمق ایچون وافر هدیه لر كتوررلر
بو هدیه لردن آكا مال فراوان حاصل اولور لكن خاص وظیفه سی آزدر بو اولدكدن
صكره یرینه اوغلی یاخود بر آخر قریبی كچر بو منصب موروثدر اوچنجیسنه كوهاتاماد یرلر سفر
وحضر وجنك وصلح تدبیرینه مؤكلدر جمله جاپان بكلری بوكا اطاعت ایدرلر بكلر اون دورت
مستقل ومكلف بیوك سكه صاحبی بكلردر بونلره تابع بعض خرده بكلر وحاكملر دخی واردر
بری اطاعتدن خروج ایتسه سایرلری جمع اولوب حقندن كلورلر بو اون دوردك دخی اوچی
باش وغوبج بكلریدر سلطنت تدبیری مدبردن خالی اولدقده بونلر امور جمهوری كوررلر
بو كوهاتامالك طفره سی واحتشامی بر مرتبه درکه اوروپا قراللرینه بكزر ایچ اوغلانلری
اكثر بكزاده در وسراینده كندی خدمتنه معین بر كروه عسكر متعین در سابقا بر كوهاتاما تنصر
ایدوب سائر بكلر انی اولدردیلر ویرینه كچن نصارایی قتل ایلدی سائر خلق بش
مرتبه یه منقسمدر اولی مرتبهٔ حكامدر كه بكلر بكی وبك مقامنده انلرك باشنه مطلق
تونوس واشاغیلرینه فلان تونس دیرلر ایكنجی مرتبهٔ اصحاب امور دینیه در بونلر باشلرینی
وصقاللرینی جمله تراش ایدوب رهبانیت اوزره كچترلر تزوج اتمزلر ومالنه بكلری كبی جنك
ایله رهبانیتی جمع ایدرلر وبونلرك جمله سنه بونزی دیرلر وافر مختلف مذهبلر ومكلف
اتقادمیاری واردر بونلر اكثر رقیا نام شهرنده رئیسلری ایله ساكن اولوب تعلیم وتعلم ایدرلر
اكثری برهمن رأیی اوزرینه در ومعبدلرنده اولان تصویرلر دخی برهمن تصویرلرینه مشابهدر
باش مدرسه لری باندو نام شهرده در جاپان خلقی اكثر تحصیل ایچون انده جمع اولوب
تدریجله بونزیلر درجه سنه واررلر بو مرتبه ارالرنده غایت مرغوب ومعتبردر وبونلرك
عظیم اوقافی اولمغله مالدارلردر بونلر حقنده نقل ایدرلركه بعض بونزیلر اولدكده بر روزكار
چقوب جنازه سنی هوایه كتوررگیدر كوممزلر اولور ظاهرا بو دخی آكاذیبدندر لكن شیخ
شفا آخرنده دیدیكی كبی سن اشتدیكك خوارق قصهٔ امكاننده ترك ایله ضرر
كورمزسن اوچنجی مرتبه شهرك اعیان واكابری مرتبه سیدر بونلرك ایكی مرتبه سی
واربری عسابدلری اعیان بلاد ایكیسی دخی مرتبه لرنده اولنجه برقراردر نقدر فقیر
اولورسه پایه سندن انمز ونقدر غنی اولورسه یوقاری پایه یه واصل اولمزلر اكابری
حرب زماننده جنك امورینه امداد ایدرلر دردنجی مرتبه تجار واهل صنایع مرتبه سی
بشنجی مرتبه رعایا واكنجیلر مرتبه سیدر بو مراتب اصحابنی محافظه ده عظیم
اهتمام ایدرلر احوال سیاست بو دیارده مجرمی نفی ویاقتل ایدرلر نفیدن خفیف

جزا یوقدر

جزا يوقدر سارقى عربه ايله كزدروب تشهير اتدكدن صكره خارج شهرده صلب ايدرلر
سائر مجرمك خبرى يوق غابل ايكن بوينى اوررلر وقاتلى كندى اليله اولدررلر
دعوالرى اوزاتميوب تيز فصل ايدرلر و بونلر تاتار عادتى اوزره باش شهرلر طشره سنده
محافظه عسكرين اسكان ايدوب شهر ايچنه قومزلر احوال ديانت بونلر اكثر
عبده اصنامدر امور اخرويه ده فوتوقى نام پوتلره تضرع ايدرلر صحت واولاد وارزاق
طلبى امورنده قاميس نام خرده صنملره مراجعت ايدرلر وجمله صنملرينك باشى ايكى
بيوك پوتدر برينه آميد اوبرينه زاقا ديرلر بونزيلرك لاف وكذافى بودركه منزبور
زاقا بركيمسه ايدى طوغدوغى زمان وآ فرپلانلر هواده او چوب اياغنه كلديلر سجده
اتديلر بيودكده بونلره بركتاب ويردى كه ايچنده نيچه وصايا يازلمش ايدى آميدا دخى
ارالرنده صاحب شرع اولمق زعم ايدرلر وخلق بونلره اعتقادده بو مرتبه افراط اوزره دركه
جنته كيتمك ايچون بونلر يولينه كندليرينى اولدوررلر كاه دريايه اتارلر كاه برقيادن
اوچارلر مغاره يه كيروب اچلقدن اولنجه چقمزلر احوال علم ومعرفت بو ديار
خلقنده قوابل واذكيا واردر جمله صنايع ادبيه وحرفيه بونلرده موجوددر نيچه يرلرده
مدرسه لر و يانواوم شهرنده بر مشهور اقادميا واردركه انده طلبه نك باش معلمى كه
بونزيلردندر عظيم دارات وشانله اوتوروب مناصب علميه توجيه ايدر و بو نقوم نام
شهرده جزوينا ديمكله معروف رهبانلرك بر اقادمياسى واردر انده بو جزيره اهاليسى
پورتقال ديلنى اوكرنورلر اوروپادن وارنلر دخى جزيره خلقنك لسانينى تعلم
ايدرلر بونلرك لساننده غايت اختلاف واردر جمله نك ديلى بر لكن لغات والفاظ
وحروفى مغايردر بر معناده نيچه الفاظ استعمال ايدرلر اكابر وفقير وار وعورت وصبيان
لغتلرى واستعماللرى مخصوص وممتازدر كتابتده دخى نظم ونثر وكتاب ومكتوب
قلملرى وحروفى باشقه مخصوصدر و برنوع لغت وقلم واردركه برحرف برجمله يه دلالت
ايدر وبالجمله بو جزيره لغتنى بيلنلر سائر السنه دن ترجيح ايدرلر لكن تعلمى كوچدر
عظيم مشقتله زمان مديدده تحصيل اولنور وبونلر حروفى يوقارودن اشاغى يازوب يمين
ويسار سطرلرينه تعجب ايدرلر فرنكى كتابلرى باصارلر كندى كتابلرينى دخى باصمه استعمال ايدرلر
لكن بونلر انجق چين وهند خلقنى كورمكله دنيايى چاپان وچين وهنده تقسيم ايدوب اندن
غيرى ولايت يوق صانديلر و بونلر اسكى مصرليلر كبى رموز حروفن استعمال ايدرلر
بو حروف لغته دلالت اتمز انجق معنايه دلالت ايدر بش بيك قدر حرف در چاپان وچين علماسى
ارالرنده معهوددر عامه فهم اتمزلر زيرا ضبطى مشكلدر انلر ايچون حروف تهجى واردر وهيچ
بر قوم حرفنه بكزمز احوال صنعت وتجارت بونلرك هر صنعتده مهارتلرى عجايبدر پورتقال
طائفه سنك تجارتله باطه يه عظيم سفرى وترددى واردر وافر انجو وآخر ذى قيمت جواهر والتون
متاعلرينى تبديل ايله وافر مال تحصيل ايدرلر احوال حرب وشجاعت بو جزيره خلقى اكثر

محافظه سنی بر مخصوص صنفه امر ایلمنجه یاتمز اول اجلدن بونلك هر سنه کون باشنه بر صنفی
واردر دوزاید را ایکنجیسنه و واودیرلر خلعتلك مناصب و مراتبی پایه لرینی کورر عزل و نصب بوکا
مفوضدر جاپان خلقی قدر دنیاده بر پایه یه اعتبار ایدر قوم یوقدر دینلسه مز بودر هر کسك
پایه سنی استحقاقنه کوره تعیین ایدوب بر علامت ویران مهر برینه استعمال ایدرلر جمله
اطه بکلرینك ایلچیلری بونك پاینه اوتوروب التفاتنه مظهر اولمق ایچون وافر هدیه لر کتوررلر
بو هدیه لردن اکا مال فراوان حاصل اولور لکن خاص وظیفه سی آزدر و بو اولدکدنه
صکره برینه اوغلی یاخود بر آخر قریبی کچر بو منصب موروثدر اوچنجیسنه کوهاتقاما دیرلر سفر
و حضر و جنك و صلح تدبیرینه مؤکلدر جمله جاپان بکلری بوکا اطاعت ایدرلر بکلر اون دورت
مستقل و مکلف بیوك سکه صاحبی بکلردر بونلره تابع بعض خرده بکلر و حاکملر دخی واردر
بری اطاعتدن خروج ایتسه سایرلری جمع اولوب حقندن کلورلر بو اون دوردك دخی اوچی
باش و غونج بکلری در سلطنت تدبیری مدبردن خالی اولدقده بونلر امور جمهوری کوررلر
بوکوهاتقامالك طغره سی و احتشامی بر مرتبه درکه اوروپا قراللرینه بکزر رایچ اوغلانلری
اکثر بکزاده در و سراینده کندی خدمتنه معین بر کروه عسکر متعیندر سابقا بر کوهاتقاما تنصر
ایدوب سائر بکلرانی اولدردیلر و برینه کچن نصارایی قتل ایلدی سائر خلق بش
مرتبه یه منقسمدر اولی مرتبهٔ حکامدر که بکلربکی و بك مقامنده انلرك باشنه مطلق
تونوس و اشاغیلرینه فلان تونس دیرلر ایکنجی مرتبهٔ اصحاب امور دینیه در بونلر باشلرینی
و صقاللرینی جمله تراش ایدوب رهبانیت اوزره کچرلر تزوج اتمزلر و مالنه بکلری کبی جنك
ایله رهبانیتی جمع ایدرلر و بونلرك جمله سنه بونزی دیرلر وافر مختلف مذهبلر و مکلف
اتقاد میالری واردر بونلر اکثر رقیا و مانشهرنده در بنسلری ایله ساکن اولوب تعلیم و تعلم ایدرلر
اکثری برهمن رأیی اوزرینه در و معبدلرنده اولان تصویرلر دخی برهمن تصویرلرینه مشابهدر
باش مدرسه لری یاندو نام شهرده در جاپان خلقی اکثر تحصیل ایچون انده جمع اولوب
تدریجله بونزیلر درجه سنه وارورلر بو مرتبه ارالرنده غایت مرغوب و معتبردر و بونلرك
عظیم اوقافی اولمغله مالدارلردر بونلر حقنده نقل ایدرلر که بعض بونزیلر اولدکده بر روزکار
چقوب جنازه سنی هوایه کتوررکیدر کورنمز اولور ظاهرا بو دخی اکاذیبدندر لکن شیخ
شفا آخرنده دیدیکی کبی سن اشتدیکك خوارق فسحهٔ امکانده ترك ایله ضرور
کورمزسن اوچنجی مرتبه شهرك اعیان و اکابری مرتبه سیدر بونلرك ایکی مرتبه سی
واربری عسابدلر بری اعیان بلاد ایکیسی دخی مرتبه لرنده اولنجه برقراردر نقدر فقیر
اولورسه پایه سندن اینمز و نقدر غنی اولورسه یوقاری پایه یه واصل اولمز اکابری
حرب زمانینده جنك امورینه امداد ایدرلر دوردنجی مرتبه تجار و اهل صنایع مرتبه سی
بشنجی مرتبه رعایا و اکنجیلر مرتبه سیدر بو مراتب اصحابنی محافظه ده عظیم
اهتمام ایدرلر احوال سیاست بودیارده مجرمی نفی و یا قتل ایدرلر نفیدن خفیف

جزایوقدر سارقی عربه ایله کزدروب تشهیر اتدکدن صکره خارج شهرده صلب ایدرلر
سائر مجرملک خبری یوق غایل ایکن بوینی اورورلر وقاتلی کندی الیله اولدررلر
دعوالری اوزاتمیوب تیز فصل ایدرلر و بونلر تاتار عادتی اوزره باش شهرلر طشره سنده
محافظه عسکرین اسکان ایدوب شهر ایچنه قومزلر احوال دیانت بونلر اکثر
عبدهٔ اصنامدر امور اخرویه‌ده فوتوقی نام پوتلره تضرع ایدرلر صحت واولاد وارزاق
طلبی امورنده قامیس نام خرده صنملره مراجعت ایدرلر وجمله صنملرینک باشی ایکی
بیوک پوتدر برینه آمید وبرینه زاقادیرلر بونزیلرک لاف وکذافی بودرکه مزبور
زاقابر کیمسه ایدی طوغدوغی زمان وآفریلانلر هواده اوچوب ایاغنه کلدیلر سجده
اتدیلر بیودکده بونلره برکتاب ویردی که ایچنده نیجه وصایا یازلمش ایدی آمیدا دخی
ارالرنده صاحب شرع اولمق زعم ایدرلر وخلق بونلره اعتقادده بر مرتبه افراط اوزره درکه
جنته کتمک ایچون بونلر یولینه کندیلرینی اولدوررلر کاه دریایه آتارلر کاه برقیادن
اوچارلر مغاره‌یه کیروب اچلقدن اولنجه چقمزلر احوال علم ومعرفت بودیار
خلقنده قوابل واذکیا واردر جمله صنایع ادبیه وحرفیه بونلرده موجوددر نیجه یرلرده
مدرسه‌لر وبانواوم شهرنده بر مشهور اقادمیا واردرکه انده طلبه نک باش معلمی که
بونزیلردندر عظیم دارات وشانله اوتوروب مناصب علمیه توجیه ایدر و بوتقوم نام
شهرده جزوینا دیدکلری معروف رهبانلرک بر اقادمیاسی واردر انده بوجزیره اهالیسی
پورتقال دیلنی اوکرنورلر اوروپادن وارنلر دخی جزیره خلقنک لسانینی تعلم
ایدرلر بونلرک لساننده غایت اختلاف واردر جمله نک دیلی بر لکن لغات والفاظ
وحروفی مغایردر برمعناده نیجه الفاظ استعمال ایدرلر اکابر وفقیر وارو عورت وصبیان
لغتلری واستعمالری مخصوص وممتازدر کتابتده دخی نظم ونثر وکتاب ومکتوب
قلملری وحروفی باشقه مخصوصدر و برنوع لغت وقلم واردرکه برحرف برجمله‌یه دلالت
ایدر وبالجمله بو جزیره لغتنی بیلنلر سائر السنه‌دن ترجیح ایدرلر لکن تعلمی کوچدر
عظیم مشقتله زمان مدیدده تحصیل اولنور وبونلر حروفی یوقارودن اشاغی یازوب یمین
ویسار سطرلرینه تعجب ایدرلر فرنکی کتابلری باصارلر کندی کتابلرنده دخی باصمه استعمال ایدرلر
لکن بونلر انجق چین وهند خلقنی کورمکله دنیایی چاپان وچین وهنده تقسیم ایدوب اندن
غیری ولایت یوق صانیرلر و بونلر اسکی مصرلیلر کبی رموز حروفن استعمال ایدرلر
بوحروف لغته دلالت اتمز انجق معنایه دلالت ایدر بش بیک قدر حرفدر چاپان وچین علماسی
ارالرنده معهوددر عامه فهم اتمزلر زیرا ضبطی مشکلدر انلر ایچون حروف تهجی واردر و هیچ
برقوم حرفنه بکزمز احوال صنعت وتجارت بونلرک هر صنعتده مهارتلری عجایبدندر پورتقال
طائفه سنک تجارتله باطه یه عظیم سفری وترددی واردر وافر انجو وآخر ذی قیمت جواهر والتون
متاعلرینی تبدیل ایله وافر مال تحصیل ایدرلر احوال حرب وشجاعت بوجزیره خلقی اکثر

شجیع وجنکه مائل اولوب انواع سلاح استعمال ایدرلر اول اجلدن ارلرنده دراز قد وجسیم
اولمق عظیم معتبردر عسکریسی اکثر بونوعدن اولوب ایلمش یاشنه وارنجه جنك بعده تقاعد
ایدرلر وبونلر صقاللرینی بر زقر قوب تراش اتمزلر باقی اخلاق وعادات بو جزیره خلقنك
بیوکلری واکابرلری اکسه لرنده بر زیرچم قورواسطی باشنك یاریسنی یولاراوغلانجقلر باشنك
اوکنی یولارو جمله سی یاننده بری برینك پرچمنه ال ایله طوقنمق عظیم عیب وعاردر جمله سی
قیللرینی جنبستره ایله یولارلر وبونلر اق ومشکل وجمیل اولور دوشك کبی قبا وپاك
حصیرلر ایله اولرینی دوشیوب انك اوزرنده اوتورلر ویاترلر باشلری التنی طاش ویا
اودون ایله قباردرلر وبونلر اچلغه وصوسزلغه واسی یه واو یقوسزلغه عظیم صبر وتحمل
ایدرلر طوغان اوغلانجقلری شدت بردده بیله ارماقلره صوقوب ییقارلر ممه دن
کسدکدن صکره انالرندن ایروب صعب یرلرده مشقتله بیودرلر وشکاره الشدررلر لکن
فقردن زیاده منفوردرکریه نسنه کورمزلر اول اجلدن اکثر قاریلر اوغللری فقیر اولوب
اکابرخدمتنه وارمسن دیو قتل ایدرلر عورتلر ایکدن تا شلرکیر و باشدن ایاغه دك
اورتونور پابوجلری بغدای صاپندن مصنوع اورلمش در ارلری عظیم طفره ایله ملبس
ومسلح کزرلر وبونلر چین خلقی کبی نظافت وطهارت ایله عظیم مقیدلردر قاز تاوق
وسائر انسی حیوانلری بله اولرنده تلوث ایدرد بوقوملر جمله صحراده کزدررلر
وطعاملرنده دیز اوزرن اوتوروب ایکی چتال چبوق ایله الوب یرلر اللرینی بولاشدرمزلر
و بساطلری کرلنمك ایچون پابوجلرینی طشره ده چقاروب زیاده اهتمام ایدرلر دریا
کنارلرنده وشهرلرده الحق حاللو اولانلر سبزوات وپرنج وبالق ایله چغنورلر اکابری اکثر
شکاراتی یرلر بالغه دخی مایللردر مکلف ضیافتلر ایدرلر هر بردرلو طعامده سفره یی بوزوب
هکشدرلر وهر کسك ارکنه بر اردح ویاصنوبر اغاجندن یاپلمش طباق قویوب هر طعامده
انی دخی تبدیل ایدرلر وطعاملری اوزرینه التون براده سی صاچرلر وطباقلر اوزرینه
طعامی ییغوب یوریفت ایچون سرونیداقلری دیکرلر وپشمش قوشلرك برونلرینی وایاقلرینی
التون ورق یاپشدرمغله تزیین ایدوب غایت ذی قیمت طباقلره قورلر وبونلر اوزوم تربیه سنی
وشراب استخراجنی بلمیوب پرنجدن بوزه کبی برنوع عرق وشراب استعمال ایدوب بری بری
هشقنه ایچوب اوضاع غریبه کوسترلر ومسافره رعایت ایدرلر وبونلر برجنس اسی شربتله
غایت مشغوللردر اول شربت انلرك صحت بدنن زمان مدید حفظ ایدر بوندن غیری شراب
بلمزلر صویی قیناتوب ایچنه قیا یاخود خیام دیرلر برنوع اوتك غبارنی قورلر وکبار رعایه کندی
اللری ایله بشردرلر واول مصاحبت ایچون هراوده برکوچك اوطه واردر برمسافر کلسه البته
اکا فنجان ایله ویررلر اول اجلدن مکلف آلات واسباب ابریقلر وفنجانلر وتسیلر
اتمشلردر جمله سی حاللو انجه یوشر بتخله آلتی ایله افتخار ایدرلر وبونلرك فقراسی ساده یاغ یرینه
قدرغه بالغی یاغن استعمال ایدوب موم یرینه چره وبعض یولرده صمان صاپنی یقارلر

احوال بلاد بو جزیره نك بیوك مكلف شهرلری و منتظم شهرلری واردر اكثر وسطنه واقع
اولمشدر دار ملكی میافو نام شهردر بر كولك كنار شمالی سنده اوتوز درجه عرض و یوز التمش
طقوز درجه طولده واقع اولمشدر سلفده چوره سی یكرمی بر میل غایت بیوك شهر ایدی
اهالئ بلاد فتنه لرندن و جنكلرندن اكثری خراب اولوب ثلثدن ازی قالدی لكن بو باقی
غایت معموردر حالا پادشاهی انده اوتورر و باش محكمه سی انده اولوب اوچ كمسه محكمه یه
مؤكلدر اوساقایا بر معتبر و معاف شهر اولوب خلقی اغنیا و مالدار و مجمع تجاردر انده اولان
بازركانلرك فقیری بیك غروش سرمایه صاحبی و وسط الحالی اوتوز بیك التون سرمایه صاحبی
اولوب بیوكلری مالی بی حسابدر اوچ بیك قدر عسكر بو شهرك طشره سنده اوتوروب دائما
شهری محافظه ایدرلر لازم كلدكجه شهره بر ایكیشر كیروب كر و طشره كیدرلر بونغوم
بر اولكه نك دار ملكی و باش شهری بیوك شهر اولوب بر مناسب یره دوشمشدر نصارا بونده
چوقدر مدرسه سنده جاپان دلنی و جاپان خلقی لاتن و پورتقال لسانینی تعلم ایدرلر و دریا كنارنده
بر ایواسكله سی واردر قویا اهالی بیننده قونبوداسی دیمكله معروف صنمه مخصوص بر شهر
اولمغله جمله بكلر و اعیان انده دفن اولنورلر اكر دفن میسر اولمزسه باری بردیشنی چقاروب
بعید یردن دفن ایچون انده كتورورلر اكا بناء كه بر كمسه بر جزوی انده دفن اولنسه آخرتده حسن
حال ایله حشر اولنه و اول قونبوداسی استعمال اتدكلری حروفك واضعی اولمق زعم ایدرلر
و دیرلر كه مهدی منتظر كبی هنوز اولمدی بر قبر قازدروب ایچنه كیردی و غایب اولدی كیرو
چقار و اول قبر اوزرینه بر عظیم معبد بنا اولنوب بونزلر كروهی ازدحام ایله خدمتنه رغبت
و اعتكاف و عبادت ایدرلر فیونغو میاقودن اون سكز فرسخ یرده بر شهردر بیك بشیوز
طقسان التی تاریخ میلادده زلزله دن بر قسمی یره كچوب باقیسی دخی فتنه لرده احراق و تخریب
اولنوب از قالدی امانغوزاكی بر بیوك معتبر شهردر اطه اورتاسنده واقع اولمشدر رودوسیكن
و فونالوم و توسا مشهور و معتبر شهرلردر باقیلری لورنسو كتابنده بونلردر قونغوسیما
دریا كنارینه قریب بر شهردر ابتدا بونك خلقی تنصر اتمكه باشلدی قاقاتا بر عظیم
بندردر دوقوسودا و بونغو اطرافنده زواو و مانفاتی و بونجن و چیقون
و یوامی و تاینغو و دوخی و ریما و فیانو یاما اكثر بو ولایتلرك بونزلری بونده
ساكن اولورلر اول اجلدن مشهور شهردر نارا بو شهر اوچ نسنه ایله مشهوردر
بری توجدن یاپلمش بر پاغو دیعنی صنم كه بیوكلكده رودوس قولوسوزنه غالبدر
بری دخی مونس كیكلری چوقدر خلقی انلره طپارلر بری دخی شهر كنارنده بر بیوك كولدركه
ایچنده اولان بی حد بالقلری پوتاره وقف ایلیوب هر كون پرنج ایله بسلرلر صیدی ممنوعدر
تغزو و تونوقاتو و اوو یاد و مینی و قاواچی توسون طائفه سنك باش شهرلریدر و بونزلرك
باش مدرسه سی انده در آكوتیا تجار مجمعی بر مشهور شهردر لكن جزیره شمالنده اولمغله بردی
زیاده شدت اوزره اولور بو جزیره نك وافر اسكله لری واردر جمله دن اوخینو قامانوس نام

اسکله سی مشهور لیمان اولوب هر زمان انده وافر گمیلر جمع اولور   احوال ابنیه بو جزیره نك
مکلف معبدلری ارکك و دیشی رهبانلر ایچون باشقه مناسترلری و معظم و مزین سرایلری
چوقدر پاولوس نقلی اوزره پادشاه سراینك سقفی قورشون یرینه التون تخته لر ایله
اورتلمشدر کذلك طیشی اولرینك دوانلری التون صفحه لر قبلو مرصع و مقرنس در
بو عصرلرده اول دیار پادشاهی اولان تایقو بر غریب و مکلف سرای بنا ایدوب تاتامیس
معروف بر نوع مزین ذی قیمت بیك حصیر ایله اورتمشدر اول حصیرلرك سچاقلری حریر
و التون ایله اشلنمش و هر حصیرك طولی سکز قارش و عرضی دورت قارش ایدی
و کراسته سی غایت ذی قیمت اغاجدن صنایع عجیبه ایله یاپلمش ایدی و ایچ یسنده اولان
تکلف و زینت تعبیر اولنور دکل ایدی و بو سرایك قصری اوکنده انواع لعب ایچون میدان
و تماشاگاه ایکی طرفی بری برندن منفصل یوکسك قله لرکه هر بری اوچر دورددر طبقه بنا
اولنمش ایدی و بو کا بکزر انده نیجه مکلف بنالر چوقدر   لکن بو جزیره ده زلزله اکسك اولمغله
اکثر بناسی اغاجدندر و جا بجا مکلف طاش بنالر دخی واردر   انهار و جبال بونك بر قاچ نهر
صغیری بعض یرلرده نافع ایلجه لری واردر و میاقو شهری کنارنده بر بیوك بالقلی کول واقع اولمشدر
اکثر اطرافی بوز یلر باغچه سیدر و یر بر مرتفع طاغلری وافردر جمله دن ایکیسی مشهور و غایت
مرتفع اولوب برینك دپه سندن مدام آتشلر چقاروانده شیطان بر منور بولت ایچنده بعض
ریاضتکش عبده اصنامه کورینور رواروب اوکنده تضرع و نیاز ایدرلر و برینه قیچیه نوباماد یرلر
بر قاچ فرسخ یولنلردن یوکسکدر   آب و هوا و نباتات و محصولات و حیوانات بو جزیره نك
آب و هواسی خوب و صحیحدر لکن بردی شدید اولور یری او قدر منبت و محصولدار
دکلدر ایلولده پرنج بچرلر و اکثر اکابری اریه و پرنج اوندن طوزسز اتمك یرلر
و بعض یرده ایارده بغدای بچرلر وانی بر جنس بو یچا ایدرلر   لکن یرنده انواع معادن چوقدر
خصوصا التون و کومش معدنلری وفرت اوزره اولمغله دنیانك متاعی کندویه چکر   میوه دار
اشجاری سائر دیارلر کبیدر نهایت یر بر عظیم اردج اغجلری غایت اوزون و یوغون اولور
کمی سرنلرینی و بیوك بنالردرکلرینی اندن ایدرلر غریبه میوه لرنده بر جنس یمش اولورکه
خرمایه بکزر و اغاجنك بر غریب طبیعتی واردر رطوبت سومز صویه طوقنسه فی الحال
یوروشور صولارکویاکه سمدرانی بو طریقله اصلاح ایدرلرکه قوپاروب کونشده قورودرلر و یری
چقوروب قوری قوم و دوکلمش دمر بوقی دوکرلر وانی دیکرلر فوری تازه لنور و یپراق
ویرر اولکی لطافتی بولور و بوداقلری قرلسه دمور چویلر ایله میخلرلر کاالاول طوتار
و بو جزیره نك حیواناتی کرك انسی کرك وحشی جمله صحرالرده سوری سوری کزرلر قیون
خنزیر طاوق و قاز و قورد و طوشان و کیك و انواع طیور خصوصا دراج و کوکرجن و یالدرجن
و سائر بی حددر   تتمه سلفده بو جزیره نك دایر نام بر پادشاهی وار ایدی امن و فراغ
امتدادی ایله عیش و عشرته دوشوب انسانیتدن چقدی بکلر اکا سر فرو اتمیوب هرکس

کندی

رسم کینه یا
شمال
جنوب
خط استوا
پراغان
کوکی
عون
استرادورس
هرموه
لوستولدارس
لاارونلا
لابالنه
فروستوس
قاندلاریا
انرولی وردس
یعنی یشل ادالر
مالارتا
مابای
سان صلحو
عمل احمد الغریی

کندی اولکه‌سنی ضبط اتدی بعده کوبی دیمکله معروف ایکی باشلو حاکم بونی اورته‌دن قالدروب
یرینی دخی قتل اتمکله بریسی تغلب و تفرد طریقیله سلطنتی ضبط ایلدی حالا اکا تیقوساما
دیرلر بو جزیره‌یی بعض پورتقال‌لر کشف اتدک دیرلر لکن انتونیوس یکی دنیایی کشفه
ایدنلرک بیاننده یازارکه آنتونیوش موراو فرانسس کوس وغیری قپودانلر میلادک بیک
بشیوز قرق ایکی سنه‌سنده دودرا شهرندن چینه سفر ایدرکن برشدید روزکار بونلری
یاپون اطه‌سنه اتدی بو سببدن انی کشف اتدیلر و مافه اوس نام مصنف بونک احوالنی
تفصیل اوزره یازوب اورتلیوس و میرقاتور اندن نقل اتدیلر و بو محله ایکیسنک نقلندن
ترجمه اولندی فصل ١٣ در رسم کنه یا خط استوادن اون درجه عرض جنوبی‌یه وارنجه
و یوز التمش طولندن ایکیوز اون طولنه منتهی اولنجه بعض کنارلر و اطه‌لر کشف اولنوب
اسمنه یکی کینه یاد ایلدی زیرا افریقیاده اولان کینه‌یه سواحلده و آب و هواده تمام مرتبه
مشابه بولدیلر و بو کنارلرک جنوب طرفی ارض جنوبی‌یه متصلمیدر یاخود بشقه
اطه‌میدر هنوز معلوم اولمیوب انجق بو قدر کشف اتدیلر اطلسده بونک احوالنه تعرض
اولنمیوب کتاب اطلسی تکمیل ایدن یودوکوس تجدید اتدیکی بیوک کرهٔ ارضده میلادک
بیک التیوز اون اوچ سنه‌سنده قلمنکده رسم اولنمشدر کتابخانهٔ حقیرده موجود اولمغله اندن
اخذ و نقل اولندی کتاب اطلس و بعض قدیم کره‌لر رسمنده ظن و تخمینه بناء طرف جنوبیسی
ارض جنوبی‌یه متصل رسم اولنمشدر لکن عند التحقیق معلوم دکلدر لو رنسو ایدر بو یکی
کینه‌یایه بعضلر طوطی ولایتی دیرلر اهالیسی جمله سیاه و زنکی در پوته طیارلر ولایتلرنده
وافر التون اولور دمره تبدیل ایدرلر بو اولکه قارشی ساحلدن ایکی بیک میل قدر بعید در
ویله لوپس اسپانیول میلادک بیک بشیوز قرق بشنده یکی اسپانیادن ملوکا اطه‌لرینی
کشفه ارسال اولنوب بو اولکه‌یی کشف ایلدی سکز ییل بوندن مقدم فراندوس غاله‌کوس
پرو اولکه‌سندن قالقوب بو اولکه‌دن شرقه‌تره غالقایی کشف ایلدی ارض غالیقا
معناسنه خلقی بوکا بیوک قپی معناسنه قایله قودیلر غایت واسع اولکه‌در اون بش درجه
عرض جنوبی‌ده واقع اولوب هواسی معتدل و یری محصولدار در اندن وافر التون و جواهر
و طیب بولنور اول اجلدن اسپانیوللر حضرت سلیمان التون کتوردیکی اطه بودر دیرلر
و بو اولکه جنوبده آتش طپراغنه متصل اولدوغن تحقیق ایدرلر خلقی غایت وحشی و مردم
خوار در کیمسه ایله الفت اتمزلر و بدنلرینی الاجه نقش ایدرلر و دریلری قالین در عریان کزرلر
بو اولکه صان یاقو و صان پترو و نولوتیا نام اطه‌لر قاندلاندن دوکنده‌لری واردر پورتقال
بو اسملر ایله تسمیه ایلدی اهالی قتنده اخر اسملر ایله مشهوردر فصل ١٤ در جزایر چین و هند
اون دوردنجی فصل محیط شرقی جزیره‌لری بیاننده‌در سواحل چین‌ده کناره قریب طولانی
الشکل قوریا نام جزیره‌دن غیری و سابقا ذکر اولنان هاپون و کینه یا اطه‌لرندن غیری
کتاب اطلسده اون ایکی متعین جزیره واردر که اطرافنده خرده جزائر ایله رسم

کلیسی ایکی صحیفه‌دن اخذ و بر صحیفه‌ده درج اولنوب صکره کلان تفصیله مدخل قلندی مرقاتور
واورتولیو جغرافیالرنده بو بابده اول مرتبه شرح و بیان اولمغله رسملری دخی بو رسمه مقصور
اولمغله قاستیلیادن جاقو نام مصنفك بیك بشیوز التمش ایکی میلادده رسم اتدیکی
آسیانك اوچنجی قسمی رسمندن بر مرتبه بسط و تفصیل و سائر کتب اسلامیه‌دن بو جزیره‌لر
اخبارینك قصورینی تکمیل اتدك بو اشاده رسملرك بری برینه نوعا مغایرتی واقع اولور سه
بعید دکلدر زیرا مفصل هر برده مجمله موافق و بری برینه کلیتله مطابق دوشمك امر عسیر
و نادردر خصوصا رساملری مغایر اوله بهر حال کرك تفصیل و کرك اجمال وجود خارجیه
مطابقتدن قطع نظر تقریبدن خالی دکلدرلور نسنه‌وایدر بو جزایر شرقیه سینغاپوار بورننك
اوته سنده آسیانك شرق و جنوب طرفنده خط استوانك ایکی جانبنده وافردر بریره کاسه
اوروپادن واسع اولوردی بو جمله‌ده کرچه التون اولور لکن اول سمته سفر ایدن تجار التونه
تنزل اتمیوب کیملرینی ذی قیمت طیب و بهار ایله یوکلدرلر و بونلری جانب شرقدن اولا
انتونیوس دبریو نام پورتقال قپودانی کشف ایلدی صکره جانب غربدن فردینان دوس
ماغلیان کندی جزایر مزبوره خط استوا و مدار شمس التنده اولمغله خلقی اکثر ضعیف المزاج
و قصیر القامه و عقل و ادراکلری مغشوش و متلون اولوب زحمته تحمل اتمزلر بعض
جزیره خلقی سیاه چرده و بعضی اق و بعضیسی مؤدب اولور لباس کیر و بعض جزیره خلقی
وحشی درعریان کزر بعضلری مسلم و کیمی نصرانی و چوغی آیین قدیملری اوزره پوت
پرستدر بو جمله‌نك رعایاسی بکلرینه غایت مطیع اولوب کوردکلرنده کوزلرینی یوموب
سجده‌یه واررلر شمس و قمر و سائر کواکب اسمیله تسمیه ایدوب الوهیتی اعتقادنده اولورلر
قلیل العقل طائفه‌در مرقاتور رسمندن اخذ اولنان اون ایکی جزیره‌لر بونلردر ١ منسس
٢ لوقوینیا ٣ قالامیانس ٤ مندناوه ٥ سیرام ٦ جیلولو ٧ سلهبس ٨ بورنوی ٩ تیمور
جاوه ١٠ سومطرا ١١ سیلان ١٢ جزیرهٔ منسس یوز التمش درجه طول و ایکی بچوق درجه
عرض جنوبی‌ده دوری یوز جرمانیا میلنه قریب چارکوشه بر جزیره‌در بکی کینه یا بورننه اون
میل قدر قریب اولوب اسپانیادن منسس بکی کشف ایتمکله اکا منسوبدر جزیرهٔ لوقوینیا
ضم لام و قاف ایله یوز اللی بش درجه طولده و اون درجه عرضدن یکرمی درجه عرض
آخرینه وارنجه ممتد بر جزیرهٔ طویله‌در چین شرقیسنده واقع اولوب مابینی التمش جرمانیا
میلی قدردر بو جزیره‌ده اوچ شهر و قلعه واردر لونسه‌وایدر بو کا الکینه اطه لری دیرلر وافر
جزایردر لکن ایکیسی باش جزیره‌در برینه بیوك لکونیا و برینه کوچك لکونیا دیرلر بیوك لکونیاده
وافر التون و کثیر بره قماشلر و حریر اولور نیچه ذی قیمت متاعلری خلقی هند سواحلنه کتوررلر
و بونلر غایت منتظم طائفه و چین خلقندن انسانیتلو درلو نلری بیاض اولوب
کندی ولایتلرینی محافظه ایدرلر بیکانه قومازلر بو اطه‌لرك سینك شهرندن غیری
شهری معلوم دکلدر بو شهر دریا کنارنده بربند رو شهردر مقدما بو جزیره خلقی بهار

الفه

المغه هرسنه مالاقایه کلورلردی لکن پورتقال مستولی اولالی کلمز اولدیلر چینه
واروب قانتاشهرندن الورلر پورتقال دخی اورایه کتوررجاقور رسمنده بوجزیره فلیپینا اسمیله
مسطوراولوب کنار شرقیسنده اولان خرده جزایره دخی فلیپینا اطه لری دیرلر دیو یازلمشدر
تاریخ هجرتدن بیك اون حدودنده پروده مشیقوجا کمی اسپانیول بحرسوردن سواحل
چینه واروب بوجزیره یه مستولی اولدی لورونسو ایدر بوجزیره لر اسپانیا پادشاهی ایکنجی
فلیوس زماننده کشف اولنوب آکا نسبتله فلیپینا دینلدی حالا اسپانیوللر النده در و بوکا خلقی
جزیرهٔ تندای دیرلر شهرلری سید ای که طرف شمالنده در جاقوموا آکا قانغودیمشدر پاغانس
وسطنده واقع اولوب جاقوا آکاسیا بو تسمیه ایلمشدر رمسان وسطنده جنوبه دوشوب جاقو
رسمنده پولو یازلمشدر جزیرهٔ قالامیانس یوز اللی اوج درجه طول اون بر درجه عرضده بر
طولانی جزیره در چین ده قامپایادن شرقه اللی میل دن زیاده واقع اولمشدر بونکله ساحل
اراسنده مثلث الشکل بر وافر دوکندی واردر طقسان جرمانیا میلی اوزونلغی واوتوز میل
قاعده سی بوقدر مسافه اراسنده بعض یوللر واردر چیندن بوجزیره یه واطرافنده اولان
جزایره سفینه اول یوللردن کچر و بوجزیره جاقور رسمنده مربع الشکله قریب و پالوهن
اسمیله مسطوردر و اوج شهری یازلمشدر بری پولو و بری وسطنده پالاهن و بری قرازان
و بوجزیره نك جنوبی بورنوی اطه سی اولوب اراسی اوتوز جرمانیا میلیدر جزیرهٔ سیرام
یوز التمش بش درجه طول و بش درجه عرض جنوبی ده یکی کینه یه قریب شرقدن
غربه انحرافله ممتد طولانی الشکل بر جزیره در اطلسده پاپواس سیرام اطه سی یازیلوب
کاشفی اسمیله تسمیه اولنمشدر لکن جاقور رسمنده اول محلده جزیره رسم اولنمیوب فلیپینا
اطه سنك غربنده پاپواس نامیله مثلث الشکل بر جزیره یازلمشدر غالبا اول دخی بو کاشف
اسمیله تسمیه اولنوب بونی صکره کشف ایتمشدر فصل ١٠ در جزیرهٔ جیلولو و ملوکه اون
بشنجی فصل جزایر محیط شرقی دن ژیلولو و مالوقا جزیره لری بیاننده در اما جیلولو کسر جیم
صغیره و ضم لام ایله جیلولو و ژیلولو دخی دیرلر یوز التمش درجه طولده خط استوا تنصیف
ایدر مساحهٔ دوری ایکیوز جرمانیا میلنه قریب بر جزیرهٔ عظیمه در شرقیسی سیرام شمالی
مندناو غربی سله بس جنوبی سنا اون اطه لر ایدر اطلسده ایدر اول دیار خلقی دلمور دیرلر
بر قاج اطه واردر بو جزیره انلرك بری در هواسی غایت کرم و سردو بیوك محصولی پرنجدر زیاده
وافر اولور ساغو دیرلر بر نوع اغاجك اوزینی اتمك ایدرلر و اول اغاجك عصاره سنی شراب
یرینه ایچرلر و بونده بر نوع یبانی تاوق و فرت اوزن اولور که بو دیار تاوقلرینه بکزر مزوردر
یمکلرنده قبلی بغایی حد در انلرك اتی بوزاغی اتنك طعمنه بکزر بوجزیره خلقی ادم اتی یرلر
مرحمتسز ناتراش طائفه در لکن لورونسو ایدر اهالیسی محمدیلردر هند جدید تاریخنده ایدر
کشتیٔ مغلیان جلولر جزیره سنه واروب انده اسپانیادن بر طائفه بولدیلر مقدما کلوب
بوجزیره ده بر محکم قلعه بنا ایتمشلر پس ارباب جزیره اصحاب سفینه یه لازم اولاندن ماعدا

یکرمی قنطار قرنفل ویردیلر تقویم البلد آنک بو جزیره یوز تمش طولده سیلی اسمیله یازیلوب
بعض کتبده سیلا نامیله مسطور اولمشدر نهایة الارب‌ده ایدر بو سیلا التی جزیره در علو بیوندن
بر قوم بنی امیه‌دن فرار وانده قرار ایلدیلر وشهرلری یونتکال وسوبا وغونتو ومالیقی ویاکود
وسیام مغاکارس جمله التی بلددر دیو مخالف طول وعرض ایله ذکر ایدرلر اما جزایر مالوقاکه
کاجزایر ملوك وملوقا وملوکه ومالوکه دخی دیرلر خط استوا التنده یوز اللی بش درجه
طولده بر قاچ خرده جزیره‌لردر جیلولونك کنار غربیسی قربنده انکله سله پس اطه‌سی اراسنده
واقع اولمشدر اطلسده ایدر بو اسم خاصة بش جزیره‌یه اطلاق اولنور بری ترناته در تارانتا
وترنیاتی دخی دیرلر بو جمله‌نك بیوکی وباشیدر وبری تیودور نام جزیره‌در تیدوری وتیدون
دخی دیرلر وبری موتیر در موتیل وموئل وماتیل دخی دیرلر وبری ماخیان در ماکیان وماکره
دخی دیرلر وبری باخیان در باخیون وبوقیان دخی دیرلر جمله‌سی یکرمی بش میل مسافه
ایچنده اولوب بیوکی التی میل کوچك‌چه چوره بونلردن معتبر تیدورا وترناته در ترناته‌نك
ایکی ایو اسکله‌سی واردر کشتیء مغلیان تیدوری‌یه واردقده حاکمی عربدن منصور نام بر
شخص ایدی بر زورق ایله کمیلره کلوب اکننده بر پیرهن کیوب میانه کمر قوشانمش وباشنه
بر مندیل اسکوف کبی بوکوب صارنمش یالن ایاق کزر بو سفینه‌یه چیقوب اوتوردی بر صاری
قدیفه قبا کیدردیلر واوکنه بر قاچ ذراع چوقه واطلس وایچه بز وبر قاچ میناقدح
وسبحه وآیینه وسکین ومقراض قودیلر اسپانیا حاکمندن سلام دکروب تجارته اذن طلب
ایتدیلر منصور دخی انلره ملاطفت کوستروب بیع وشرایه اذن ویردی قوم مغلیان بش
آی انده طوروب تجارت ایتدیلر بر طوبره قرنفله اوتوز ذراع کتان بزی یا اون ذراع قرمزی
چوقه یا دورت ذراع صاری چوقه نرخ ایتمشلر ایدی واطرافدن دخی چوق طائفه کلوب
معامله ایدرلردی آب وهوا بونلرك هواسی غایت بد وناخوشدر لکن تجار کثرت ربحی اجلندن
کلوب کیدوب اوتوررلر صباحلرده هوا پوس واویله دك حرارت مشتد اولور اویله دن صکره
بر زروزکار چیقوب غروب اولنجه اسر نباتات ومحصولات بو جزیره‌لرك ترابی غایت
یبوست اوزره اولمغله نازل اولان امطاری پایالی سونکر کبی یودوب دریایه اقمیاز لکن انواع
طیب وبهار قسمی اولان ادویهء حاره‌یی وفرت اوزره انبات ایدر بو جزیره‌لر اول جهتدن مشهور
آفاقدر بونلرده جوز بوا ومصطکی وعود وصندال وزعفران وبورو قرنفل ودارچینی تربیه‌سز
بی حد بتر وجمله سنده اولور اما دارچینی مائیل‌ده چوقدر شجر مزبورك شکلی درخت انار
کبیدر لکن یپراغی دفنه یپراغنه ومیوه‌سی دفنه میوه‌سنه بکزر قشری حرارت شمس ایله
متفرق اولوب صویلو جمع ایدوب کونشه قورلر یابس اولور ودرخت مزبورك اوراقندن
بر صو ودهن چیقررلرکه لطف رایحه وکثرت نفعده کلابدن ذی قیمت راجحدر شجر قرنفل
ترناته وموتیرده چوق بتر اکثر قیالرده اولور اشجاری عظیمه درورقی دفنه ورقنه بکزر
وقشری شجر زیتون قشری کبی دردورد بیچی سنه‌ده میوه ویرر اولا تورنج چچکی کبی ازهاری

اشکال جزائر
چین وهند
شمال
١٦٠
١٧٠
فلپوش اطه لری
جزیره مندناو
خط استوا
ترہ دپاپوش
وحشیلر اراضیسی
جزایر ملوکه
باندہ اطه لری
جزیره فلوره
نووا هولاندیا
یعنی فلمنك جدید اراضیسی
جنوب

١٣٠
١٤٠
١٥٠
بنكاله كورفزي
جزيره هينان
جزاير اندمان
سيام كورفزي
خط استوا ١٣٠
سوند جزاير
جاوه جزيره‌سی
مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت

اولو ردوکلدکد نصکره میوه سی تدریجله اکثر باشی شکلنده بتر وعنب آسا خوشه خوشه
صالنور واولا یشل بعده بیاض اولور وتمام رسیده اولیجق سرخ وقورود قده سیاه اولور جمع
ایدرلر تقویت ایچون اب دریایله صولارلر بعده جاهلرده در مخزن ایدرلر ویلده ایکی محصول
الورلر وبو قرنفل اغجلری شولقدر صیق بترکه یرینه کونش طوقونمز اعلاسی مرتفع یرلرده
بیدا اولاندر دوز یرلرده بتنك اولقدر ثمره سی ظهور ایتمز وبعض صعب سنکستانده رسیده
اولوب دوکلدکد نصکره باران زماننده سیل اندروب جمع ایدرلر زیرا صعود ممکن دکلدر
وبو اشجاری اهالئ جزایر ارازنده حصه لشمشلردر انکله کچنورلر زیرا سائر لوازم معاش غیری
دیارلردن کلوب بونکله استبدال ایدرلر عودك درختی درخت انار قدر وورقی ورق ریحان
کبی در وسنکستانده بتن عود جمله دن ارطب وسائر یرلرده اولاندن اطیب در ودرخت
مزبوردن بعضنك ورقی ورق شفتالو وبعضنك ورق امرود کبی اولور جوز بوا اشجاری دخی
بیوك اولور ثمری تازه ورطب ایکن قشرندن اخراج اولنسه مصطکی کبیدر وبو جزیره لرده
بر نوع عسل اولورکه لذتی سکره قریبدر حیوانات بو اطه لرده طوطی وافردر خصوصا مرغ
هما که آکا انکری قوشی معناسنه ماناقودیاتی ومانقودیانا دخی دیرلر کاهی کوکدن دوشر
وجثه سی حقیر ولحمی حجمی صغیر وکردن ومنقاری دراز صقصغان قدر باشی پرستو باشنه
بکزر ریاشی وقویروغی ایکی چتال واوزون ایقلری یوق بر مرغ خفیفدر دائما جو هواده اوچار
تعیش ایدر باشی اوزرنده توکلری شولقدر اینجه قیل کبیدرکه کوجله فرق اولنور وبیان اوردکی
کبی سبزه لوندر لکن بونك یشلوکی اچق وزمرد آسا لامعدر وبوغازی التنده اولان یشل
اچق کیتدکچه قارنی التی اچق یشل صاری یه مائلدر وبونیك اوستی صیق خفیف توکلو
ورنکی سیاه فامدر قویروغنه وارنجه توکلری تدریجله بیوك ولونی کیتدکچه اچق اولوب
قنادلری اچلدقده برقارشدن ارتق اوزار قنادلری التی چمشیر رنکدر واوزری سیاه واق قاریشق
رنکدر یلکلری بری برینه ملاصق اولمیوب اچلدقده ایرو طورر بو قوش بین الناس مرغوب
ومعتبردر اطلسده مرغ مزبور وجه مشروح اوزره مسطور اولوب هند غربی تاریخنده ایاغی
بر قارش واردر وجناحی یریله یوقدر اما هرزمان هوا اوزره طوروب مادامکه حی در زمینه اینمز
وکاهی قرنفل ودارچین اشجارینه قونب انلرك اوراقنی اکل ایلرو روزکار سا کن اولدقچه قونب
اوتورر ونه بادوزان اولدقده قالقوب کیدر ریشلری لطیفدر زیبا سورغوجلری اولوب
ولحمی بعض امراضه نافعدر دیو یازار لکن قنادی یوغیکن اوچمق وهرزمان هواده طورمق
جائز دکلدر وایقلری واردر دیدوکی غلطدر فقیر مرغ مزبوری کورمك واقع اولدی کتاب
اطلسده توصیف اولندوغی اوزره در احوال دیانت بو جزیره لرك خلقی اکثر پت پرستدر
وشمس پرستدرکمی قمره طپار وبونار سلطنتی کوندز شمسه وکیجه قمره تخصیص ایدرلر وماه
ماده وافتاب نردر دیرلر سائر کواکب ایکیسندن وجوده کلوب انلر ابوین مقامنده اولدوغنی
ظن واعتقاد ایدرلر وجمله کواکبی معبود بیلوب نیرینیدن غیریسی خرده معبودلردر دیرلر

کون طوغرکن مخصوص ابیات واشعار ایله انی سلاملرلر کیجه قمره دخی تکریم محبت ایدرلر
اولاد وارزاق وسائر حاجاتنی انلره عرض ایدوب تضرع ونیاز ایله تیسیر ایله دیو یالواررلر کشف
اولندقدنصکره ترناته ده پورتقال قرالی برحاکم نصب ایلیوب برمکلف مناستر یاپدردی
واوقاف تعیین ایتدی انده رهبانلر اوتوروب خلقی اضلال وتنصره دعوت اوزره اولدیلر
کمی تنصر ایدوب کمی اسکی دینی اوزره قالدی اخلاق وعادات بونلر مرحمته وعدله مائللردر
جنك سومزلر ومصالحه رغبت ایدرلر بوجزیره لرده امر معاش لوازمنی اکثر بازرکانلردن تحصیل
ایدوب محصول ایله چنورلر دارچین قرنفل امثالی اشیایی تجاره ویروب کندیلرینه مهم اولانی
الورلر وبوجزیره لرجهارکانی اولمغله اقطار ارضدن کمیلر واروب انکا انواع متاع کتوررلر خصوصا
سفاین اسپانیا وپورتقال هرسال کیدوب کلمده در بوجزایر ملوکه خلقی عقول قاصره
اصحابی متلون جنك جوی طائفه در بلاسبب بری برلریله جنك ایدرلر وفاله غایت اعتبارلری
واردر تجارت بلمزلر واتمزلر کمیلری جمله کوزکلی وخرده در واکن بلمزلر غایت قلت ومضایقه
اوزره چنورلر یولری منبتدرلکن اکین زحمتندن قچارلر ذکر کاشف ملوقا سابقا بحر اوقیانوسه
سفر ایدن قپودانلر ذکر اولنوب غربدن کیدوب شرقدن کلن مغلیان قپودان سفری هند
جدید تاریخندن اجمالا ذکر وبیان اولنمش ایدی بومحلده اطلس صاحبی مبرقاتورانی برکونه
دخی تفصیل ایدوب فائده دن خالی اولمامغله کیرو نقل واعاده اولندی لوامع النورك یوز
قرق یدنجی فصلنده مسطوردرکه پورتقال واسپانیول طوایفی نوبت بنوبت یکی دنیایی کشف
ایتدکجه هرطائفه کشف ایتدوکی مملکتی کندی پادشاهی ممالکنه ضم والحاق ایتمکه وبو یوزدن
خذمتنده بولنمغه سعی ایدردی اول اجلدن ارالرنده نزاع واقع اولوب التنجی الکسندر پاپا
بونلر بری برینه مانع اولوب مصالحتدن قالمسونلر دیو یکی دنیایی مابینلرنده تقسیم ایلدی
وبعض شروط ایله قوانین قوروب حکم ایتدی که اسپریدس دیمکله معروف اولان اطه لردن
شرق سمتنه نه بولنورسه پورتقال طائفه سنك اوله واورادن اشاغی غرب سمتنه نه
کشف اولنورسه اسپانیا خلقنك اوله بوکا بناء اسپانیوللر مزبور اطه لردن سفره باشلیوب
امریقایی کشف ایلدیلر وپورتقال دخی اورادن شرق سمتنه کیدوب نیجه اولکه لری
بولوب الدیلر ومرور ایامله کاروکسبه طمع ایدرك اسپانیوللره تعیین اولنان قسمه کاهی
ال اوزاتمغه باشلدیلر صکره کروبر معرکه خصوصنده نزاع واقع اولدی پورتقال قپودانلرندن
فردیناندوس ماجلانوس اسپانیا طرفنی طوتوب حکم وفصل ایلدی ودیدی که پاپا
تقسیمی اوزره ملوکه اطه لری اسپانیانکدر وبونك حکمنه باعث بو اولدی که پورتقال قرالی
امانول بوکا خدمتی مقابله سنده وعد ایتدیکی وظیفه یی مرادی اوزره ویرمز ایدی
پس میلادك بیك بشیوز اون طقوزنده اسپانیا پادشاهی بشنجی قاروالوس ایمپراتورك
کلوب النك امری ایله غرب یولندن مزبور اطه لری کشفه کیتدی اولا اسپانیادن
جنوب سمتنه صالوب عرض جنوبی اللی ایکی درجه اولنجه کیتدی اندن غربه

شکل جزایر هند و چین
بحر محیط چین
بحر محیط هند
بحر محیط هند
بحر محیط هند
بحر محیط هند
بحر محیط هند
مملکت سیام
سیام
کم بایه شرقی
تونکین کورفزی
سیام کورفزی
مملکت اورکشه
بنکاله کورفزی
پغو کورفزی
جزایر فال
جزیرهٔ سیلان
قمر بورنی
جزایر الدیب
خط استوا
جزیرهٔ سماطره
جزیرهٔ بورنوی
بورنوی
صاینه
جزیرهٔ جاوه
ماتران
طوبان
جزایر ملوکه
جزیرهٔ سلبش
لوقون
مندناو
اولی
کینیانووه
کورم
بالی
ملاقه
پتانه
اجور
شمال
جنوب

جزایر ملوکه
شمال
جنوب
خط استوا
جاوۂ کبیر
جاوۂ صغیر
جزیرۂ سلبش
سوماترا کناری
بورنوی کناری
منقوری
مقام دخی دیرلر
بانکی
بلیتون
کولیابارو
سلابارا
نوقابوقا
رانس
داراهان
سی بابا
تیمور
بورو
باندا
اوده
نیقوپورا
انغانیان
نوقوران
سیباو
قوندور
سندرو
لانبری
سیمارا
فارسور
راغویان
پالیبان
سیتا
صنتا
دیتا
تلپاره
تابان
باروت
١٣٥
١٤٠
١٤٥
١٥٠
١٥٥

دونوب افق تحتانی ده بحر بی پایانی چکوب شرقده قصد اتدیکی ملوکه اطه لرینه بالآخره
کشتیلر واصل اولدی کندی اندهٔ جنکده دوشوب یولداشلری فوق الافق آسیا وافریقا
سواحلنی چکوب اسپانیایه کلدیلر غریب جرأت واقدام ایله بو سفرده جمله دنیایی طولاشدیلرکه
اول زمانه دك نوع بشردن برکمسه بو جرأتی اتمامش ایدی لکن کمیلرك کیمی غرق وکیمی کرفتار
اولوب انجق برکمی قالمش ایدی سلامتله اسپانیایه واصل اولوب وافر طیب ولؤلؤ کتوردیکه
بعضلری کوکرجن یمرطه سی قدر وکیمی تاوق یمرطه سی قدر وقاز یمرطه سی قدر وار ایدی پس
بو کمیجیلر ابدی ذکر ومدحه ارغنوته کمیجیلرندن زیاده سزاوار اولدی زیرا انلر یوناندن قالقوب
قره دکزی طولاشوب کلمکله سفر بعید ایچون ضرب مثل اولدیلر بونلر ایسه بتون دنیایی
طولاشدیلر وبونلرك کمیسی صورکوا کبده اولان شکل سفینه ایله مناظره ایدرسه روادر اول
اجلدن بو سفینه معزز ومکرم اولوب زیارتکاه قالمشدر پس مزبور قپودان غرب سمتندن
کیدوب مغلیان بوغازندن بحر سوردن بواطه لره واصل اولمغله پورتقال اندن ال چکمش ایدی
لکن کروکشتیلری واروب کلمه دن خالی دکلدر زیرا شرق یولی انلره بوزقریبدر فصل ١٦
در بیان وندناو وغیری اون التنجی فصل جزایر محیط شرقیدن وندناو ومات وسبوت
وسناون وباندن وسجنس وغیری اول اطرافده اولان جزایر شرقیات وجنوبیات بیاننده در
اماوندناو فتح واوایله اطلسده مرسوم اولدوغی اوزره یوزاللی بر درجه طول اون درجه عرضده
مثلث الشکل بر جزیرهٔ عظیمه اولوب جرمانیا میلی ایله دوری ایکیوز میله قریبدر بوکا
میندناودخی دیرلر او زرنده دورت شهری واردر بری میندناو بری بوران که بوزیردخی دیرلر
بری مالا قابری قانولاباکه قاتالودخی دیرلر بونك خلقی سیه چرده لر و یوزلری وصاچلری اوزون
ورق خرمادن زیبا حصیرلر نسج ایدرلرکه ایراقدن کورن التون صنور و اول حصیرلردن
عورتلرینه ستره ایدرلر عریان ویاللك ایاق کزرلر نسالری حسنالردر و بونلرك بیوك کشتیلری
وتیغ اهنلری وطوپلری و باروتلری وار در واغز توفنکی ایله مسموم فندقلر اتارلرکه نره یه
طوقنسه هلاك ایدر پنبه دن جبه لر کیوب بکلری باشنه التون مجوهر استفان طاقنورلر
و بو جزیره لرده التون معدنلری چوقدر وناروارز بی نهایه درلو نسوایدر بونده اسپانیوللرك
بعض قلعه لری واردر اهالیسی طوب وتفنك استعمال ایدرلر و بو جزیره ده دارچین حاصل اولور
لکن بونده اولان سیلان دارچینندن غیری بر نوعدرکه بونك طعمی طتلو اولور وساقزلودر
میلاددك بیك بشیوزیکرمی یدی سنه ده قورتوزنام قپودان سوقی ایله اسپانیادن کمی سایه پترو
نام شخصه اوچ پاره کشتی ویروب بحر سوره کوندردی تاکه تمام کشف ایلیه مزبور دخی بیك
دورتیوز میل کیدوب مزبور جزیره یه واردی ونیچه جزیره لرکوردی که جمله دن ایکیسی
بیوك ایدی بری میندناو بری بسایه ایدی اندن کیدوب ناتی نام جزیره یه کلدی که انده
پورتقالك بر محکم قلعه سی وار ایدی جزیرهٔ مزبوره یوزقرق بش درجه طول بش درجه
عرضده درجاقور سمتنده تمامی یازلمشدر سبوت یوزاللی طقوز درجه طول طقوز

درجه عرضنده بر جزیره درجاقو زیوت یازار هند غربی تاریخنده مسطور اولدوغی اوزره مغلیان
قپودان بوغازدن چقوب محیط شرقی جزیره لرینی کشف ایتدکده اولا انیغنه جزیره سنه کلوب
چوق بیاض مرجانلر بولدیلر وبر قاچ زورق کوردیلرکه اصحابنك مولری درازودند انلری سیاه وسرخ
ولباسلری ورق خرمادن ایدی شرقدن کلورز دیدیلر اندن چقوب سبوت جزیره سنه کلدیلر
امیرنه امان دیرلردی وبوکا قریب جزایر کثیره وار ایدی سبوت جزیره سی بر بیوك اطه در انده
التون معدنلری وسکر وزنجبیل اولور خلقی اعلا بیاض چینی لر دوزرلرکه ایچنه مسموم طعام
قونسه کمال لطافتندن فی الحال شکست اولور مزبور چینی نك ترابنی اللی سنه دن زیاده تربیه
ایدرلر وبو مقوله یه ملوك رغبت اتمکله سائر ناس اراسنده دخی بو سببدن مرغوب وذی قیمتدر
حتی رغبتك سببی خصوص مذکر اولدوغی بلمیوب مجرد خطایی فنجان وکاسه وطبق انواعنی
ذاتنده ذی قیمت صانوب تقلید ایله اضعاف مضاعف بهاره بیع وشرا ایدرلر بونلری تغلیط ایدن
اول لطیف اوانیلرك سمومه عدم تحملی در اول نوع ایسه بو دیارلره کلمك ممنوعدر دیرلر وبو چینی
احوالی چین دیارلری فصلنده تفصیل اولنور رقوم مزبور عریان کزوب حاکملری بلنه تنوره
طوتار وباشنه منقش عرقیه کیر وقیمتی طاشلردن خاتملر طاقنور وجمله سی زیت ایله ادهان ایدب
اریقه نام شکل امروده بر میوه ایله دهانلرینی ودندانلرینی سرخ ایدرلر ومجلسلرنده بر کاسه یه
صو طولدوروب اوزون قمشلر ایله ایچرلر نبات وبو جزیره ده پرنج وطاری چوقدر اما یمزلر
خورمادن اتمك ایدوب قورودرلر انی یرلر وبرنجدن شراب ایدرلر ودرخت خرمایی دلوب هر
صباح انك صوینی ایچرلر وبونده قوقوس نام بطیخ مثال طویل وعریض بر میوه اولور که پیاز
آسا اوراقلری قات قاتدر قشری یابس قبق کبیدر احراق ایدوب رمادی ایله امراضه علاج
ایدرلر وچاق وسطنده لیف کبی بر نسنه واردر اندن لطیف رسنلر اولور ومیوه ٔ مزبورنك درختی
خرما کبیدر خوشه ٔ انکور کبی بار ویرور وسحر مزبورك کوکنی حرق ایدوب شیشه یه چکرلر
وقرع انبیق ایله آبنی الورلر انواع امراضه دوادر حیوان وبو جزیره اطرافنده ماهیلر واردرکه
کاهی مرغ مثال طیران ایدوب بره دوشروینه بحره کیدر بو جزیره قربنده اولان اطه لر اصحابی
کلوب مغالیانه بولشدیلر الا که ماغوتان سیلاپو نام جزیره اون التی میل سبوتدن بعیددر
ماتنان وماتان دخی دیرلر خلقی کلوب انقیاد اتمدی مغلیان بر مقدار آدم ایله واروب انلر ایله جنك
ایلدی واثناء جنکده مقتول اولدی باقی قلان یوز اون بش کمسه ایکی پاره کشتی یه سبوتدن
بر مقدار بهار تحمیل ایدوب ینه جانب غربه کتدیلر وبونای نام جزیره یه واردیلر جزیره ٔ بوقانور
بونك خلقی علم سحره غایت مشغوللردر بو رتقال تحقیقی اوزره بونلرك بعضیسی اختفا ایدر
ودشمنلری انلردن غایت قورقر زیرا بونلر کوز غیوب استدکلرینی قتل ایدرلر وکمسه انلره ظفر
بولامز اول اجلدن اهالی ٔ جزایر انلره شیاطین انس معناسنه اورانی سنکوی دیرلر وجزیره ده
پالو دیمالو قو دیرلر بر نوع ذی قیمت شجر اولور انواع امراضه دوادر بونك قربنده جزیره ٔ فانغی وجزیره ٔ
جوکی وجزیره ٔ جوغاما وجزیره ٔ بورو وجزیره ٔ لوماتولا نام اطه لر واردر سلفده بونلرك مخصوص

بکی یوغیدی هر برنده سان بداری دیمکله معروف بر دربیش وارایدی انجق کندی قبیله سنه
حکم ایدردی صکره پورتقال مستولی اولوب بونلری کندیلرینه محکوم قلدیلر بواطه لرده
وافر جوز بوا اولور جزیرهٔ اوده که ایوندن دخی دیرلر یوز اللی اوچ درجه طول بش درجه
عرض جنوبیده بر جزیرهٔ مستطیله در بونده وافر دارچینی اولور جزیرهٔ زولوناقی بوکا سولاتما
دخی دیرلر یوز اللی دورت درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده واقع اولمشدر جزیرهٔ
مالوه بوکا مالوا دخی دیرلر تیمور اطه سنک کنار شمالیسنه قریب بو ایکی جزیره اهالیسی
غایت وحشی طائفه در میلادک بیک بشیوز سکسن بر سالنده پرودن صالوب بو جزیره لره
کشف ایچون کلدیلر کرچه مال ومتاعی چوغیدی لکن خلقی وحشی وبد اخلاق اولمغله
طورمدیلر جزیرهٔ آنتوکتو جزیرهٔ مودا بونلر دخی مالوا قربنده در بونده صاغو دیرلر بر جنس
نباتدن سوماترا خلقی عادتی اوزره اتمك ایدرلر وانده ایری ولطیف تاوقلر اولور لکن روم
وهند تاوقلرینه بکزمز بیضه لری ایری واتی دراج کبی لذیذ اولور بو جزیره لرک خلقی
یوزلرینی الاجه نقش ایدرلر دللری مختلف ووحشیلردر معتبر شهرلری رااووسکو تیاوتولون در
بونلرده اکثر نصارا اولور جزیرهٔ سنا اون اطلسده یوز التمش درجه طول وبش درجه
عرض جنوبیده بر جزیرهٔ مستطیله در لورنسو اکا سینیاغو تسمیه ایدر بونک قربنده جزیرهٔ
سوبندی که جونبید دخی دیرلر جزیرهٔ جواغانا یوز التمش طولنه وارنجه بش التی عرض
جنوبیده وجزیره چلاقیو وجزیرهٔ بوتاهورا که بوتابور دخی دیرلر وجزیرهٔ آنبونه یوز اللی
بش درجه طولده ایکی ایله بش درجه عرض جنوبی اراسنده اولوب بونلرک اهالیسی
جمله قورساندر جیلولونک کنار جنوبیسینه قریب تیورو جزیرهٔ قاراو جزیرهٔ قاسابون
که قازابون دخی دیرلر وجزیرهٔ انبسالا او دبنونه وجزیرهٔ قالاریوی وجزیرهٔ بادیا یوز اللی
دورت درجه طولدن اللی سکز طولنه وارنجه وایکی درجه ایله بش درجه عرض جنوبی
اراسنده واقع اولمش خرده جزیره لردر بعده وندنا وجنوبنده جزیرهٔ چی پتیا جزیرهٔ مونوربیا
جزیرهٔ قایاغان جزیرهٔ باتا چینا جزیرهٔ غارغوس که قاریوس دخی دیرلر جزیرهٔ داغار اله داغو
ادا دخی دیرلر جزیرهٔ بانکیرا که سانکیر دخی دیرلر جزیرهٔ ادا پواس که اقلا پواس دخی دیرلر بعده
جلولو شمالنده اولان خرده جزیره لر بونلردر جزیرهٔ سلبه لورنسو بوکا جزیرهٔ چلبی تسمیه
اندوب دیمشدر که بونک خلقی قورسانلق ایدر وحشی طائفه ومردم خوارلردر عادتلری
بودر که ارکن اولانلر النه بر چبوق الوب ارعورتنك برینی تصرف ایدر النده چبوق
یوغیسه اری شکایت ایلمك جائزدر چبوق بولندوغی تقدیرده شکایت ایدرسه قتل اولنور
جزیرهٔ ساغو ینا جزیرهٔ زبون که زولو دخی دیرلر بونلرک خلقی تنصر ایلدی جزیرهٔ
سلانو جزیرهٔ سارانفانی که سارانفام دخی دیرلر جزیرهٔ زولو جزیرهٔ پاویلوغان که پانی لوغون
دخی دیرلر جزیرهٔ بوهال که بوسول دخی دیرلر جزیرهٔ قلند یفارا جزیرهٔ چیبو قوکه پیوقوا
دخی دیرلر جزیرهٔ بوتوان بوندن ماعدا اندو دیمکله معروف بر مشهور شهر واردر خلقنك

بوزی تنصور ایلدی جزیرهٔ قالاغان که قالوغان دخی دیرلر جزیرهٔ چیم بو بون که همبو بوك دخی
دیرلر یوز اللی التی درجه طول اون بش درجه عرضده بر جزیره در بونده بر عجب اغاج اولور که
یپراغی قوپدقدن صکره ذی روح کبی حرکت ایدرلر ونسوایدر بو عجب دکلدر زیرا بعض طاشلر که
استرودینه وتروقیته طاشلری کبی که آردج عصاره سیله اصلنمش مرمر اوزرینه قونسه بری
طوغری یورر بری اکری حرکت ایدر جزیرهٔ زانبو تاجزیرهٔ چیانا که زیانا دخی دیرلر جزیره
قبایو جزیرهٔ قماقا جزیرهٔ کوبالو جزیرهٔ قبای جزیرهٔ لیپانا جزیرهٔ قاوی جزیرهٔ نوازا جزیرهٔ
تیقوالو جزیره پولو جزیرهٔ تراجزیرهٔ جلا جزیرهٔ مساژا که مسانا دخی دیرلر جزیرهٔ
قاتیغان جزیرهٔ هیپوس سوتا که خیبت دخی دیرلر جزیرهٔ هوموکه هومانو دخی دیرلر جزیرهٔ
لوسون جزیرهٔ ایرا یعنی سلطان اطه سی بونك خلقی بغدای صاپندن بر جنس لباس
ایدرلر که ایرافدن الینوزلی لباس کبی کورینور جزیرهٔ لباسه که الجاق دوکندیلر در جزیرهٔ
ایربلوکودوکندیلری لورساایچ کوزوکی معناسنه جزیره ایجاردینی که لاردینی دخی دیرلر بستانلر
معناسنه جزیرهٔ لدواسورل لا ایکی قزقرنداش معناسنه جزیرهٔ قوراللی یعنی مرجان
دوکندیلری جزیرهٔ زامال جزیرهٔ لاوروتی خرسز اطه لری معناسنه بونلرك خلقی
چپلاق کزر قورصانلق ایدرلر ارلری چرکین عورتلری کوزلدر بارقه دیرلر بر نوع شایقه لری اولور
غایت سرعتله دریاده کزرلر آردینه واوکنه چکرلر جزیرهٔ سان لازرو بونده عجایبدن بیوك قدرغه
بالقلری اولور کمیلره چوق زیان ایدر بر جنس کوچك قوش بونك عدوسیدر اکالانس دیرلر
چقدیغی کبی بورنندن کیرر یورکنی یرهلاك ایدر و بو جانور بونك خوفندن چوقلق باش کوسترمز
جزیرهٔ لوزون النوز کثرتیله مشهور بر جزیره در بونك مانلا نام بر شهری واردر اسپانیوللو
واردر جزیرهٔ ارازیقا که ارازیقس دخی دیرلر جزیرهٔ مثلثه انك یانده وندنا وشرقنده بری برینه
قریب جزیره لردر بو جزیره لر جمله لورنسو کتابندن نقل اولنوب چوغی رسمه مطابق بولندی
اما انبون جزیره لری یوز اللی بش درجه طول و بش درجه عرض جنوبی ده یازلمشدر
اطلسده ایدرچون سی بشیوز میل بر جزیره در و بونك اسمی اطرافنده قریب اولان اطه لره
دخی اطلاق اولنور آب وهواسی غایتله سردوشون در و بونك خلقی مردم خوار قورصانلردر
جزیرهٔ سله بس اطلس رسمی اوزره یوز اللی درجه طولده خط استوادن التی درجه عرض
جنوبی یه وارنجه ممتد و بر طرفی ایکی درجه شماله بر اوزون جزیره اولوب دورت شهری متعین در
تتوللی وکوزین ری وقیان وتوبازجاقور سمتنده بونك التی شهری یازلمشدر واسملری مغایردر بونك
اطرافنده اولان خرده اطه لره دخی بونك اسمی اطلاق اولنور جزیرهٔ باندن اطلسده مسطور
اولدوغی اوزره یدی جزیرهٔ صغیره در ملوکه اطه لرینك جنوبنده عرض جنوبی تقریبا
یدی درجه اولدوغی یرده یاخود دورت درجه ایله بش اراسنده اثبات اولنمشدر باندن
جزیره سایرندن بیوجك اولمغله بونك اسمی سایره دخی اطلاق اولنور انلر میر اوسولا رجیوم
وآی وروم وذیرا وکونیات نام اطه لردر وبو کونیات جمله دن کوچك اولوب مدام

یرندن آتش چقمغله خرابه در و بوکا والکان دخی دیرلر جاقور سمنله یوز اللی التی درجه طولده
واون بش درجه عرضده بر والکان دخی رسم اولنمشدر بوجزیره لرده کوندز دخان وکیجه
نار اکسك دکلدر نباتات باندن جزیره لرنده سراپا بقام بتر وصندل وعود اغاجی وساقز اغاجی
چوق در وجوز بوا اغاجلری وافر اولور شجر مزبور بیوك قوبی کولکه لی اغاجدر صنوبر
و بلوط اغاجنه بکزر یپراغی شفتالو یپراغنه چچکی یبان کولنه بکزر بوجوزك اوچ قات
قبوغی واردر اوستی قالین اورته سی مشبك که آکا بسباسه و اسپانیوللر ماسیس
دیرلر اوچنجی انجه زارکبی در شجر بقم غرس اولنوب خرنوب مثال میوه ویرر لکن اکل اولنمز
و بوواطه لرده ایکی نوع زنجبیل اولور بری بری و بری بستانی بستانیسی ایودر بونك زعفران کبی
اوتی اولور و بوجزیره لرده دارچینی دخی اولور خصوصا قوقنوس بوالرنده وافر بولنور
زیرا مرغ مزبور حار المزاج اولمغله بوکا مائلدر جمع ایدر و بوقوش آتشی دراسی جزیره لرده
تعیش ایدر و آتشدن الم چکمز جزیرهٔ تیمور یوز اللی بش درجه طول واون درجه عرض
جنوبی ده بر جزیرهٔ متوسطه در بونده آق وصاری صندل وافر اولور خلقی دمره دکشرلر
محیط ده ایدر جاوه جنوبنده جزایر کثیره واردر انلره تیمور اطه لری دیرلر اور نسوایدر
جزیرهٔ باسایره وجزیره موتیقا و تیمور اطه لرینه چین وعرب وپورتقال تجاری کلوب بیاض
صندل الورلر زیرا بونلرده صندل اورمانلری واردر شجر صندل برجنس اغاجدرکه چچکلری
لاژوردی اولور ومیوه سی کراسه بکزر لکن طاتسزدر دیرلرکه بوجزیره خلقی بعض معهود
دعالر اوقیوب بو اغاجلری یارارلر و بعض ارواح بونلره کورنوب آتیه دن خبر ویرر تیمور
اطه سنك شهرلری بونلردر مناپوتومیا ومرواجیو وقامن بوندن وافر صندل یوکلدرلر
و بوشهرلر اسمی ایله صندللك ایو سی بلینور کمیلر کلدکده اربابی قنغی اسکله دن قالقد قلرین
خبر الوب آکا کوره رغبت ایدرلر جزیرهٔ جاوهٔ کبیر بر جزیرهٔ عظیمه در حد غربیسی یوز اوتوز
سکز درجه طولده وکنار شرقیسی یوز قرق یدی درجه طولده شرقدن غربه ممتد اولوب
حد شمالیسی بش درجه عرض جنوبی ده در بو طرفدن غربه انحرافله سوماتره یه اراده قرق
بش میل بوغاز واردر حد جنوبیسی رسم اطلسده مبهم اولدوغی عدم کشفه دلالت ایدر لکن
جاقور سمنده اون ایکی درجه عرض جنوبی ده معین در واوزنلوغی بشیوز میلدر احوال ریاست
ودیانت بوجزیره نك بکلری متعدد و دینلری مختلفدر جمله نك باشی جزیره اورته سنده
دار الملك اولان منا پغا شهرنده او تورر باشنه مجوهر و مرصع تاج واکننه دیباج کیر بت
پرستدر سلفده سایری دخی عبدهٔ اصنام و بوکا تابع ایدی صکره سواحلده ایکی بیك
و برقاچ یاره شهر خلقی اسلامه کلوب بوندن آیرلدیلر بوجزیره خلقی اعتبار اباطله یه مائللردر
احوال معرفت وحرب بونلر غایت زکی وهر صنعته قابل اولورلر کویا که هر بری نظام عالم
ایچون خلق اولنمشدر نوب انمده وشهرلر تحصین ایدوب سلاح قوللنمده وطوب توفنك
استعمالنده دیار شرقك خلقنه غالبلر در اوق و یای ترکیب ایدرکن استادلری انظارکوا کبی

كوزدرلر واول وقتده یاپدقلری اوقك جرحی علاج پذیر اولماز البته مهلكدر و بونلر شیش
كبی طوغری اوزون خنجر لر طاقنورلر وانلره قاریزی دیرلر اخلاق وعادات جاوه لولر عرض
احتشام و داراته مائل اولوب حریردن منقش ومكلف لباسلر كیورلر صقاللرینی و باشلرینك
اوكنی تراش ایدوب اكسه ده بر صاچ قورلر اكثر متكبر ومتعظم اولوب كمسه یه سرفرو اتمزلر
اسیر الدقده اول مالكن صكره كندوبی قتل ایدرلر غایت وهام ومعاند قومدر و بونلرك
اكابری شكاره مشغوللردر قوجیلره بنزر لر طیورو كلابله صید ایدرلر پیاده وسوار كزرلر
وعورتلری سائر جزایر قاریلرندن كوزل ومزین اولور بونلرك یالی خلقی اكثر قورساندر كیملری
چین طرزنده اولوب هندیلر قاعه سی اوزره سفر ایدرلر وفرنكلرك بالیستره آلتی كبی ایكی
تخته دن مركب بر آلت قوللنورلر وخارتی استعمال ایدرلر لكن دوایر و روزكارلر تقسیمن اول
مرتبه دقت اوزره ایده مزلر رسملری قبادر احوال بلاد جاوه نك جمله بندرلری شرق وشماله در
جنوب طرفنده اسكله ولیمان یوقدر قطبدن كلن شدید روزكار وفورتنه دن اول طرفده كمی
یاتمغه مجال اولمز و بو جزیره نك مرتفع طاغلر اورته سندن ایكی شق ایدوب ایكی طرفك
خلقی بری بریندن امینلردر شمال طرفنه دوشن طاغه جبل سنده دیرلر سنده باری ولایتی
انك شمالنده در مغا یغا جزیره وسطنده دار ملك بر غایت خرم ولطیف شهردر پالیپان بر مشهور
بندرو شهردر هند وچین كیملری كلوب بونده یاتر و بوكا بندر جاوه دیرلر سینغاپور دانك
مخصوص بندری ایدی صكره مالاقا بندری آچلوب بو بر مقدار اشاغی قودی لكن مسلمانلر
كرورواج ویردیلر ودیما وكیند ابوچاپار انجار مجمی مشهور شهرلردر وتمر نام شهر محمدیلر
شهری وتخنكاهدر وسیر للاوپاروت واغاچین وورو باله و بندن مشهور شهرلردندر
ومخصوص حاكملری واردر جزیره نك جنوب طرفنه شاندی دیرلر شمال طرفنده اولان بندرلرك
بری بندرجرشیك وبندرسربای و بندر لاشم در وبعض نسخه ده بونك بلادندن یالمده وبامتم
وسوند قلابه وامایه واوداواقود وساجده ولپایوو بتوم وسدان وجیسه وپركوان
وپراتقه نام شهرلر یدی درجه عرض جنوبی دن طقوز درجه یه وارنجه بو ترتیب اوزره
یازلمشدر راسمنده نعددو اختلاف وقوعی تحقیقه مانعدر نبات وحیوان ومحصولات
جاوه اطه سی سائر جزایردن محصولدار در اكثر هندیلر وسائر جزایر خلقی برنج وات مقوله
سنی بوندن كوتوررلر التون وجواهر وانواع طیب كانی در حصالبان بوكا نسبت اولنور لبان
جاوی دیرلر سنك ریزه مشهو رادویه دندر و قابال دیرلر بر نوع حیوان صید ایدرلركه كمكلرینك
خاصه سی امساك دم اولدوغی جهتدن ذی قیمتدر وغاندادیرلر بر نوع حیوان دخی اولوركه
بو ینوزی معتبردر و پاساد یرلر بر نوع جانورك قارندن خرزه كبی بر معتبر طاش
چیقر صید ایدرلر ومتاعلری اكثر دارچین والتون وحریردن و پنبه دن انواع اقمشه
خصوصا زربفتی عجایبدندر سلفده مشهور اولان فرنجیا زربفتنك عتیقندن ایورك
اولور سابقا جاوه پادشاهی پورتقال سرعسكری اولان الفونسزه بر بیوك چارشب

كمبدرمش

کوندرمش ایدیکه اوزرنده بو جزیره نڭ معتبر شهرلری و نادر حیواناتی و اشجاری و انهاری وکندی ایلدیکی جنکلر بر مرتبه تدقیق اوزره نقش و تصویر اولنمش ایدیکه فلاندرا خلقی تصویرده ماهر ایکن آڭا تقلیدده قادر اولمدیلر الفونس چارشبی پورتقال قرالنه کوندروب غایتله مقبوله کچدی اما جاوهٔ صغیرکه آڭا انبابا دخی دیرلر اطلسده ذکر اولنمیوب جاقورسمنده یوزقرق شش درجه طولدن یوز اللی بش درجه طوله وارنجه شرقدن غربه ممتد و اون اوچ درجه عرض جنوبیدن اون یدی درجه یه منتهی اولنجه بر جزیرهٔ عظیمهٔ طویله در جاوهٔ کبیرڭ نصفی قدر واندن شرق و جنوبه اراسی بر مسافه در بلاد بو جزیره نڭ شهرلری بونلردر لانبری و سامارا و قانفور و دراغویان و فلك و باضمه نام شهرلردر بو جزیره ده وافر کافور بولنور اهل جزیره کافور اسمنی شجره اطلاق ایدرلر بونڭ سایه سی چنار اغاجی سایه سندن نافعدر لورنسو ایدر جاوه نڭ جنوبنده برقاچ جزیره لر واردر صکره کشف اولندی اول اطه لر بونلردر جزیرهٔ انقمن پورتقال بونڭ جمله سنی هنوز کشف ایده مدی آویادات روایتی اوزره بو جزیره خلقی عریان کزرلر غایت وحشی و مردم خوار طائفه در جاقورسمنده بو جزیره یوزقرق درجه طول اون بش درجه عرض جنوبیده انقامان اسمیله مسطوردر محیطده اندمان اسمی ایله یازیلوب ایکی جزیره در دینلمش بری اندمان کبیر بری اندمان صغیر کبیرڭ طرف جنوبیسی ایله صغیرڭ طرف شمالیسی ما بیننده بوغازه بیرون شیرو دیرلر طرف شرقنده کاکل تسمیه اولنور بر بوفقه بر واردر ما بین بش میلدر جزیرهٔ مالایوت غایت مشهور بندردر جاویلر جنوبیه کیدرکن بوکا اوغرارلر جزیرهٔ مزبوره یوز اللی ایکی درجه طول و اون التی درجه عرض جنوبیده مالاویر اسمیله یازیلوب جاوهٔ صغیر کنارینه قریب رسم اولنمشدر جزیرهٔ بنتان یوزقرق طقوز درجه طول اون یدی درجه عرض جنوبیده بنتانا اسمیله مسطور بر جزیرهٔ صغیرهٔ طویله در بو دخی جاوهٔ صغیر جنوبنده کنارده قریب دوشر جزیرهٔ سوندود یوزقرق یدی درجه طول و اون یدی درجه عرض جنوبیده شندرو اسمیله مسطور اولوب بونڭ اوکی صیغ اولمغله کمیجیلر کچرکن دومنی قالدررلر بو اوچ جزیره کوچك جاوه کنار جنوبیسنده غربدن شرقه دیزلمشدر جزیرهٔ نوقوپر یوزقرق دورت درجه طول و اون درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه نڭ کنار شرقیسنه قریب بر جزیرهٔ صغیره در جاقورسمنده نیقوپورا اسمیله مسطوردر جزیرهٔ نوسرپانا یوزقرق دورت درجه طول و اون اوچ درجه عرض جنوبیده نوقوران اسمیله مسطور بر جزیرهٔ صغیره در ایکی جاوه اراسنه دوشر بعده لورنسو بو جاوه اطه لرینڭ شمال و شرقنده نیچه جزایر ذکر ایدرکه کیمی سابقا بیان اولندی باقیسی دخی بونلردر جزیرهٔ ساباوا جاقورسمنده یوزقرق طقوز درجه طول و اون ایکی درجه عرض جنوبیده سدویاوا اسمیله مسطور بر جزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ باتولیار یوز اللی بر درجه طول و اون درجه عرض جنوبیده مثلث الشکل بر جزیرهٔ متوسطه در جاقورسمنده بونڭ ایکی شهری واردر بری باکولیار و بری مونوا جزیرهٔ

سی بابا یوزقرق طقوز درجه طول ویدی درجه عرض جنوبیده ارام اسمیله مسطور بیوك جزیره در
بونك ایکی شهری واردر بری ارایان و بری سبابا ایکیسی کنار شمالیسنه واقع اولمشدر جزیرهٔ
مزبوره یه زمبویون دخی دیرلر بورنوی ایله مالوقا ارالسنده درکشتیٔ مغلیان بونده کلوب چوق
لؤلؤ بولدیلر اکثری کوکرجن یمرطه سی قدر و بعض طاوق یمرطه سی قدر ایدی و بعض
اصداف دن اون بروقیه برندن یکرمی وقیه لحم چقدی اما صدف مزبور لؤلؤ دن خالی ایدی جزیرهٔ
کموتیا یایوزقرق دورت درجه طول ویدی درجه عرض جنوبی ده بیوك جاوه ایله ارام ارالسنده
یانقانامیله مسطور در جزیرهٔ مدانا یانقا ایله ارام ارالسنده مدان نامیله مسطور برجزیرهٔ
صغیره در جزیرهٔ نوقا یوقا یوزقرق دورت درجه طول التی درجه عرض جنوبیده برجزیرهٔ
صغیره در جزیرهٔ دار یاهامسا یوزقرق التی درجه طول والتی درجه عرض جنوبی ده ارام
اطه سنك کنار شمالیسنه قریب داراهان اسمیله مسطور در جزیرهٔ سالاپارا یوزقرق اوچ
درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه نك شرق وشمال کنارینه قریب
مثلث الشکل برجزیره در سلاپارا دخی دیرلر جزیرهٔ امادورا یوزقرق دورت درجه طول
ودورت درجه عرض جنوبیده اوچ کوچك جزیره در بیوك جاوه شمالنه دوشر جزیرهٔ
فوریمانو یوز اوتوز طقوز درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده اون بش قدر خرده
جزیره لردر جزیرهٔ قولیتابارو یوز اوتوز بش درجه طول وبش درجه عرض جنوبی ده
کموریمانو اطه لری غربنده مربع الشکل برجزیره در کولیابارو دخی دیرلر جزیرهٔ پلیتونا یوز
اوتوز التی درجه طول ودورت درجه عرض جنوبی ده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ کوریماتا
یوز اوتوز یدی درجه طول وایکی بوچق درجه عرض جنوبیده برجزیرهٔ صغیره اولوب
بونکله بورنوی اطه سنك کنار جنوبیسی بر بوغازدر جزیرهٔ ماقازار یوز اوتوز بش درجه طول
وایکی بوچق عرض جنوبی ده برجزیرهٔ متوسطه در بوکا مقاصر دخی دیرلر سوماتره ایله
بورنوی ارالسنه دوشرلو رنسوایدر بونك خلقی بت پرستدر یبا نجیلری جزیره ده قومزلر
مؤدب ومالدارقوم در معتبر شهرلری پورینلو ومالاقادو وسی دروم بر بیوك کول کنارنده
بنا اولنمش معمور شهردر مشهور متاعی التون ولاقا دیرلر برنوع منوش ذی قیمت بوبادر جزیره نك
پاشا حاکمی اندن اوتورر سائر بکلر اکا اطاعت ایدرلر اندن صکره سوپانا دخی معمور شهردر
بونك دخی باشقه حاکمی واردر جزیرهٔ ماریزونت یوزاللی بر درجه طول واوچ درجه عرض
جنوبیده سله بس اطه سنك کنار شرقیسنه قریب ایکی کوچك اطه در مارزیناس اسمیله
مسطور در جزیرهٔ پولالاو یوزاللی درجه طول وبش درجه عرضده سله بسك کنار
جنوبیسنه قریب برجزیرهٔ صغیره در پولولاو دخی دیرلر جزیرهٔ پاپولاس یوزقرق بش
درجه طول والتی بچوق درجه عرض ده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ تنه توم بودخی انك
قربنده بر کوچك اطه در یوزقرق بش درجه طول ده عد اولنور جزیرهٔ سلاقو
یوزقرق بش درجه طول وبر بچق درجه عرض جنوبی ده برجزیرهٔ صغیره در سولاقو

شمال
جنوب
شرق
غرب

دیرلر بو ایکی جزیره ملوکه اطه لرینه قریبدر باقیسی انلرك ذکر اولندی فصل ١٧ در بیان
سوماترا اون یدنجی فصل محیط شرقی جزایرندن سوماترا و باقی جزایر صغار هند بیاننده در
اما جزیرهٔ سوماترا ضم سین مهمله ایله یوز اوتوز دورت درجه طولدن یوز قرق دورت درجه
طوله وارنجه و بش درجه عرضدن بش عرض جنوبی یه منتهی اولنجه بر جزیرهٔ عظیمهٔ
طویله در خط استوا بونی تنصیفه قریبدر لونسوایدر بعض متأخر جغرافیلرمز بو اطه
تاپروبانا دیدکلری اطه دردیو غلطه دوشدیلر لکن بطلمیوس انی غیری یرده تعیین اتمشدر
و متقدمین بو اطه یی تجارك غلط نقلی ایله بیوك قیٔیه متصلدر دیو آوریا کورسه نزوس تسمیه
ایلدیلر و بونك التونی وافر اولدوغندن آوریا یعنی التونلی دیدیلر لکن مزبور بر بوغاز ایله
سیام مملکتندن منفصلدر و بو بوغاز تنك اولدوغندن متصل ظن ایلدیلر و اول بوغاز
خطرناك اولوب اندن کچمکه کیمسه اقدام ایلمز هندده ساکن اولان عربلر کاهی اول بوغازه
اوغرایوب نیجه کره کمیلر اغاج بودقلری و کوکلری اراسنده قالوب چوق زحمت چکدیلر بو جزیره
شکل بیضه یه قریب اولوب طولا و عرضا چوق مسافه طوتر طولی التی یوز میل و اورته سنك
عرضی دورت یوز میلدن زیاده در اولی جانب شمالده جبل لامری در و اخری جنوبده
نیکو ترمن تسمیه اولنور تقسیم بو جزیره التی سلطنته تقسیم اولنور ١ قامپار ٢ پازن ٣ داکن که
پدیر دخی دیرلر ٤ اوروه ٥ سوند ٦ ماننقا اوچاقور سمتنده بیریا اسمیله بر مملکت دخی واردر
بلاد بو جزیره نك شهرلری بونلردر غومو سپیلا و داکن که آچن و اکام دخی دیرلر و پازن
بر مشهور بندر و مجمع تجاردر چین و عربستاندن انده وافر کمیلر کلور و تمیان که تانیام دخی
دیرلر و قامپاکه کونیار دخی دیرلر پولودن نام کوچك اطه بونك قارشیسنده در و منوقبو که
ماکونا دخی دیرلر قاپاسیا قارکه بونك اوکنده قانادوس نام بر جزیرهٔ صغیره واردر او کی
دوکندیلر در وسیانا سابا که جاقور سمتنده لاوس یازلمشدر قالاتیغان و دلینغا که
رسمده پالیان نامیله در و سوندا که اسیدا دخی دیرلر بو جزیره بر بورننده در جمله بو شهرلر
کنار شرقیده یزلمشدر کنار غربیسنده اندراپارا و مانقاو بوکامانی قانو دخی دیرلر و تیقوس
و اورو و برالان و داناواخیس و داوهن و پدیر که پادر دخی دیرلر پاسن یا پار کنار شرقی یه
متصل اولور و دراغیدا نام بر شهر دخی وسطنده واقع اولمشدر بو جزیره نك بندرلری
محیط ده مسطور اولدوغی اوزره بندر لامری که طرف شمالنده در بندر سوماتره که
پازان در بندر مندره بو دخی لامری یه قریب جانب شرقده بندر جدید و معموردر و حاکمی
عدلله مشهوردر بندر قیصوره که قامپاردر کافور قیصوری بوکا منسوبدر بندر
منقابوکه جانب غربده در بندر فلونج جانب شرقده در و بو سوماترا ظهرنده مردم
خوارلر واردر انلره بطیخ دیرلر اهالی انلردن کلی حذر ایدرلر و بالجمله طول و عرضی
متعین یکرمی ایکی پاره شهری واردر انهار و جبال بو جزیره نك وافر انهاری واردر
بری دارا که اغزی دوکندیلو دربری دخی نهر پنار در غرب وجنوبه اقار بونلردن

غیری اون طقوز خرده جدوللردخی واردور طاغلری یر یروافر اولوب مشهوری
شمال طرفنده جبل لامری در نبات وحیوان ومحصولات محیط ده ایدر بوجزیره منبت
عود وفلفل ودارفلفل وکافوردر حریر دخی حاصل اولور التون معدنلری وجابجا تبر
بولنور زباد یعنی غالیه مشك انده وافر در شجر کافور عظیم اولور که هر شجرك ظلی
نیچه یوز مسافه یی ستر ایدر قچنکه درخت مزبورك اعلاسنی تقر ایدرلر ماء کافور اقر
واسلفنی خدش اتسه لر صمغ مثال کافور چقار وکافور اندن قدن صکره بو اغاج
قورورلور نسوایدر بو جزیره محصولدار ولایتدر انده وافر التون ولوك ابنجو ین دیرلر
بر غایت معتبر طیب اولور بادم اغاجنه بکزر برجنس اغاجدن دوشرلر وکوکوبه
دیرلر برجنس دارو وبیر وعود اغاجی وافر بولنور لکن قامپاده اولن عود بوندن ایودر
و بو جزیره خلقی حریری بعض اغجلردن دوشررلر لکن بو دیار ابیکی او قدر ایو دکلدر
وساغودیرلر برجنس نبات واردر که غایت چوق اولور اغاجنك اوزنی برنوع اتمك ایدرلر که
اریه اتمکنه بکزر وقوقو دیرلر برنوع شجرك بو داغنی یارارلر بر غایت لذیذ صویی آقار
شراب یرینه استعمال ایدر و بازن شهرنه دللی دن وافر افیون کلور بنکاله اهالیسی
کتوررلر مسلمانلره صاتوب انکله تجارت ایدرلر عدندن غرب کمیلری کلوب بوندن
وافر بهار وافیون یوکلدوب کتوررلر و بو شهر اطرافنده برجنس قوش اولور که اکا نوری
دیرلر طوطی قدردر الوان مختلفه ایله منقش ولطیف منظر وخوش اوازدر سوبلر اول
اجلدن ذی قیمتدر هر بری یوزغروشه صاتلور وانده خالص صندلدن الواح اولور که
چینیلر وفرس قومی هر برتخته سنی یوز غروشه الوب ولایتلرینه کتوررلر و چین
خلقی بیری سوند اشهرندن یوکلدوب واسیرلری دخی انده دوشرب چینه کتوررلر
وماما نقا شهری التون کانی در کتب سماویه ده حضرت سلیمان علیه السلام هر سنه
دریای قلزمدن هند جزیره سنه دونما سنی کوندروب وافر التون وطیب وبهار کتوردیکی
مسطوردر بحسب القراین بزه معلوم اولدی که اول جزیره بو دردیولورنسو جزم ایلدی
احوال دیانت وحرب بو جزیره خلقنك دینلری مختلف در سواحل بحر سکانی اهل اسلام در
اورته لرنده عبده اصنام اولور و بونلرك جمله سی جنکجی اولوب محمد بلر مسموم اوق و یای قوللنورلر
و قبره استعمال ایدرلر لکن اهالیسی وغیری تورکدن جنك صنعتنی اوکرندیلر زیرا اول
سمته پورتقال مستولی اولمغله انلردن استمداد ایدوب کتوردیلر و نیچه کره مغلوب
اولدیلر پورتقال جنکاری اراسنده بو غلبه مشهوردر که میلادك بیك بشیوز یتمش
طقوز سنه سنده منلو یسبام پورتقال اون ایکی کمی ایله بو جزیره خلقنك یوز قدر قدرغه سنی
یوزدی تمه بوسوماترا طه سنك اطرافنده وافر جزایر واردر جزیرهٔ دون خط استوالتنده
یوز او توز درجه طولده برایکی خرده جزیره در جزیرهٔ دانا یوز او توز ایکی بوجق طولده خط
استوا التنده بر جزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ آسسی یوز اتوز دورت درجه طول واوچ بوجق

عرضده

عرضده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ ناواقارا یوزاوتوزاوچ درجه طول واوچ بچق عرضده
برجزیرهٔ متوسطه در بونك كنارلری الحاق واورته سی کتدکجه مرتفع طاغدر بوجزیرهنك بارو
نام برمعتبر شهری واردر التون ایله غایت محصولدار در جزیرهٔ اوروجزیرهٔ حم جزیرهٔ اندراجیدا
بونك اهالیسنك اکثری مردم خوارلردر بوجزیرهلرلورنسو کتابندن یازلدی اما محیطده
مسطوردرکه ظهر جزیرهٔ سوماترانك مغرب جانبنده واقع جزیرهلر واردر انلره میقاماروس
دیرلر خلقی مردم خوارلردر وانده سباع کبی ادملر اولوراندن صکره ایکی جزیره دخی عظیم طاغلردر
انلره اندرسا بور دیرلر ظهر سماتره ایله ارالری یوزاون دورت میلدر اندن صکره جانب جنوبده
متهاری نام برجزیره واردر بونلردن اوته جنوبده واقع اطهلر دخی واردرکه انلره دخی میقاماروس
دیرلر ایکیسی عظیم طاغلردر وطرف شمالیسنده اوقاف جزیرهلر وطرف شرقیسنده اولان
دوکندی اطهلره فلوبانیق دیرلر کوجرانده اولان تلاجیایه مشابه اولمغله هندیلر اکا دخی
تلاجیا دیرلر واول موضعدن کلی حذر ایله بحریلر جامس فلهدن قنصور یولی اوزره درسوماتره
کناری جانبنه میل ایله کیدرلر فصل ١٨ دربیان بورنوی اون سکزنجی فصل چین جزیرهلرندن
بورنوی وپولوهون وغیری اطهلر بیاننده در اما جزیرهٔ بورنوی که بانك ضمی وفتحیله بورینویرینو
دخی دیرلر یوزقرق بش درجه طولدن یوزاللی بر درجه طوله وارنجه وایکی درجه عرض
جنوبیدن یدی درجه عرض شمالی یه منتهی اولنجه برجزیرهٔ عظیمه درمیرقاتو رایدر بوجزیره
بطلمیوس جغرافیاسنده بنه فورتونه اسمیله مسطور اولوب جنوب طرفی خط استوایی بجوب
شمال جانبی چین اوکنه کتمشدر بعضلر بونك دوری اوج آیلق مسافه وبعضلر ایکی بیك ایکیوز
میلدر دیرلر بلاد بوجزیره برقاچ حکومته تقسیم اولنور دارملکی بورینو نام شهرکه یوزاللی
درجه طول وبش درجه عرض ده جزیرهنك کنار غربی وشمالی سنده وندیك شهری
کبی دریا صازلغنده اولری اخشابدن مکلف بنا اولنمش بربیوك شهردر سکانی یکرمی
بش بیك قدر اولوراکثری مسلم در باقی شهری بونلردر قابورا که تیاپورا دخی دیرلر
کنار غربی سندهدر تامپاو وتماراتوس ومالانوکه لاو دخی دیرلر تامنکرکه
تانکامیرا دخی دیرلر بوکاورد ویکاسیرکه بزایا دخی دیرلر بازاعان تانکام براهه دخی
دیرلر قانسراکه سلا ودخی دیرلر اطلس وغیریده مسطوردر احوال سلطنت
ودیانت بوجزیرهنك برقاچ بکلری واردر کیمی مسلم کیمی پوت پرستدر جملهنك باشی بورنه
شهرنده اوتورر عظیم دارات واحتشام صاحبیدر اتباعی اکثر قماش وزربفت ومجوهر کسوه
کیوب خدامی محبوبه قزلر درسیم وفغفوری اوانی ایله مکلف سماطلری چکلور وعسکری
دائما شهری محافظه ایدرلر جنك اولسه ابتدا پادشاهلری مباشرت ایدر وکیمسه انکله
هولوشب سوپلشمك ممنوعدر لازم کلدکده ترجمان برقامش ایله کلن ایلچیلرك مرادینی اعلام
ایدر وبونك منشوری برنوع بپراق اوزرینه یازیلوب مالانو شهرینك دخی مخصوص
حاکمی واردر وبوجزیره خلقنك چوغی متدین دکللردر جنان وجحیم عذاب و تنعیم

بیلمزلر اخلاق و عادات بونلرك بعضی ملبس و کیمی عریان کزرلر و باشلرینه عرقیه کیرلر بونده
عربدن چوق کمسه وار در سنتلنورلر و کتابدن خبیرلردر لکن کاغده یازمزلر بری بریله الفت اوزره
اولوب جنك وجدالی سومزلر بکلری شکاره چقار و قطعا کمسه یه سو یلمزلر و رنسوا ایدر
بونلرك بیع و شراسی دخی فعلله در قول ایله دکلدر متاعلرینی بر یره قورلر تحملی قدر اتروب
رضا ایله قالدررلر و بونلرك معامله سی بغایت صداقت اوزره اولوب حیله بیلمزلر و خیانت اتمزلر
فقیر ایدر غالبا پورتقال و غیری تجار وارد قده معامله لازم کلوب بری برینك لسانی فهم اتمکله
وجه مشروح اوزره معامله لازم کلور و الا کندی جنسلری ایله سویلشمك و ترجمان بولنمیوب
دائما بویله قالمق بعید در اسلامیانك اقالیم کتابلرنده اکثر جزایر محیط شرقیده قرنفل بویله بیع
اولنور دیو مسطوردر لکن منشاء غلط بو اولمق کرك و بو جزیره خلقی آینه و کتان بزی
وحدید و ژیوه یه زیاده رغبت ایدرلر نباتات و حیوانات بونده دوه و فیل و جاموس و کوچك
اتلر و کچی اولور لکن حمار جدا یوقدر لو رنسو قولنجه هما قوشی دخی بولنور ودفنه مثال
بر شجر بتر که هر قچان ورقی زمینه دوشسه فی الحال حی اولوب حیه مثال سعی و حرکت ایدر
پرنج و دارچینی و قرنفیل و زنجبیلی و کافور و اغار یقون بی حد در جواهر قسمندن الماس دخی
اولور و سائر مال و متاعی وافردر تتمه تاریخ هند غربی ده ایدر که کشتی مغلیان سبوتدن
قالقوب بو جزیره یه کلدیلر که خلقی جمله سودان ایدی بر قاچ شخص کمی دن چقوب بر زجوقه
و سوزن و آیینه الوب اهل جزیره دن نیچه کمسنه انلری قارشولیوب شهره ایلتدیلر و کیجه
ضیافت ایدوب صباح هر برینی بر فیله بندردیلر و پادشاهلرینك سراینه ایلتدیلر اولا مسلح
طائفه و ثانیا منقش قطیفه لر و مجوهر خنجرلو و قیمتی خاتملو اشخاص کوردیلر بعده بر بیوك
سرایه کلدیلر که دورت دیواری سراسر قماشلر ایله اورتلمش و بر طرفده مشبك پنجره لر
وار ایدی مقابله سنه واروب تاپوقلدیلر و اسپانیا حاکمنك سلامنی دکروب عرض محبت
و سزکله حسن معامله طلب ایدردیلر ترجمان بو خبری بر دراز قرغو ایله ایچری وزیره
اول دخی ایچری بکنه سویلدی و کیرو قرغو ایله ترجمانه و بونلره خبر کلدیکه مسافه بعیده دن
کلمشسز مرادیکز نه ایسه کورك و بو ولایتدن نه استرسکز آلك اسپانیوللر هدایاسنی قبول
ایدوب هر برینك اوموزینه بر مذهب دستمال آصوب و هر برینه بر مقدار سکر نخود و قرنفل
و دارچینی و یردیلر و سرایدن چقاروب بر راته بندردیلر و خانه کتخدایه ایلتدیلر و اون
ایکی فغفوری بیوك طبقلر له انواع اطعمه کتوردیلر انواع حیواناتدن چورمه لر و سرکه
و لیمونله مربا قاورمه لر و مسمن ابلقلر کبابی و بورکلر و ماهیچه لر و نا معلوم میوه لر
کتوردیلر کیجه سیم شمعدانلر ایله بال مومولری یاقوب قنادیل ایله سقف خانه یی زین ایتدیلر
و چوق ملبس خدمتکارلر ایاغن طوردی صباح ینه فیللره بندروب شهری کزدردیلر
و ایکی فیل یوکی اطعمه و اشربه و زنجبیل و قرنفل و یروب ساحل دریایه اندردیلر و مالوقه
جزیره لرینك یولنی کوستروب اردکزده قالمشدر دیو بنه جانب شرقه کوندردیلر جزیره بورنوی

شکل جزیرهٔ سوماترا
شمال
جنوب
خط استوا
مملکت ملاقر
جزیرهٔ سوماترا
مملکت زوندا
قامیار
پیریا
اورو
سینغاپور
جاوهٔ کبیر
ماقازار
سوندا
لوزه پارا
بولغوس
آدراپاره
پالیبان
بیترابیانقا
تیقوبان
توسیمپولا
اسس
ناواقارادالری
دوره
ادالری
دانا

اطرافنده خرده جزیره لر واردر اسملری ایله معلوم اولان بونلردر جزیرهٔ جوبی که کوبی دخی دیرلر
جزیرهٔ بورا اون جزیرهٔ نوپالاسی مو پولاسی دخی دیرلر جزیرهٔ پولو تیقا جزیرهٔ تاباران
جزیرهٔ بایرو کنار شمالی ده خرده جزیره لردر جزیرهٔ سان میچل سان میکائیل دخی دیرلر جزیرهٔ
سانتا کارابو رنوی شرقیسنده در جزیرهٔ سان جوان جزیرهٔ تاریوما که تاکوما دخی دیرلر جزیره
پراچل که پراقلت دخی دیرلر جزیرهٔ سولور بونلر وندناو قربنده در بو سولورده وافر کبریت اولور
چین ومالاقایه کتورروب تجارت ایدرلر جزیرهٔ بنجای که بانکی دخی دیرلر جزیرهٔ تابوغود مر
معدنی ایله محصولدر اول اجلدن انده وافر تجار جمع اولورلر و نسو بوله دیمشدر و بعض
اقالیم کتابلرنده چیندن جنوب طرفنه غور اسمیله بر بیوك اطه یازارلر حدید غوری معدنی
انده در حاکمی اهل چین ایله دائما قتال اوزره در و بونده اوزون بورنوزلی صغرلر اولور دیرلر لکن
بونك رسمنده مکانی معلوم اولمدی جزیرهٔ دونه جاقو رسمنده عرنلر اطه سی معناسنه پادرو
دونی نامیله مرسوم جزیرهٔ طویله در بونکله وندناو اراسی بر طار بوغاز اولوب بعض کتب
اقالیمده جزیرة النسا یازیلن غالبا بوندن غلطدر دیرلر که مزبور اطه بحر چینده بر جزیره در
سکانی سر جمله زندر اول اطه ده حاصل اولور بر نوع یمشدن حامل اولوب قزطوغررلر
ایجلرنده ذکوردن کمسه قومایوب وارانی اولدوررلرد یو مسطوردر لکن بو دخی عقلا مستحیل
کبیدر فصل ١٩ در جزیرهٔ سیلاندن وغیری اون طقوزنجی فصل آخر جزایر هنددن
سیلان وباقی جزیره لر بیاننده در اما سیلان سین و زایله زیلان دخی دیرلر فرس وترك وعرب
اکا سرندیب وسرندیل دیرلر هند پلرسنکادیب وهیرنادیر لر اطلسده مسطور اولدوغی اوزره
بطلمیوس جغرافیاسنده تاپرو یانا یاخود پانی جریس اسمیله مذکور اولان اطه لرك
قنقیسیدر اختلاف اولندی اورتولیو اولی ومیرقاتور ثانی یی ترجیح اتدی حدود
بو جزیره یوزیکرمی بر درجه طول دن یکرمی اوچ طولنه وارنجه والتی عرضندن اونه
منتهی اولنجه شکل مربعه قریب بر جزیره اولوب هند جنوبنده قوموری بورنندن آز
مسافه ایله منفصلدر لورنسو ایدر بونك طولی ایکی یوز اللی میل وچوره سی
بیك میلدر میرقاتور ایدر دوری ایکیوز قرق فرسخ وبعضلر قولنجه طقوز یوز پا
یدی یوز میلدر وطولی ایکیوز قرق میل یاخود ایکیوز اللی میل وعرضی یوز قرق میلدر
تقسیم واحوال سلطنت میرقاتور ایدر سلفده بو اطه نك جمله سنه بر مستقل پادشاه
حکم ایدردی صکره حیله ایله قتل اولنوب بکلری ما بیننده مملکتی اولشدیلر حالا
طقوز حاکمی واردر باش حاکمی قول موخی نام شهرده اوتورر سائر بکلری اکا
سال بسال هدیه وخراج ارسال ایدرلر اول طقوز بکلر القابیله بونلردر ١ قول موخی
پادشاهی ٢ پاناساپنیان ٣ تریکی نامال ٤ پانی قولون ٥ ویلاس ٦
تانا ناتا ٧ لاولا ٨ غاله ٩ قانده باش بکلری جلوس اتدکده بر فیله بنوب
شهری طولاشر و باشنه یاقوت ایله مرصع بر تاج کیر که انك نظیری نادردر جوانس

مسالك الممالكده نقل ایدرکه راپو نام بر جراح بیوك بکی قتل ایلیوب رأی و تدبیر صاحبی
اولمغله ولایتی ضبط اتدی سینغالیلر خوفندن مطیع اولدیلر پورتقال الندە اولان قولونبو
نام قلعه یی محاصره اتدی امداد کلمکله الامدی احوال دیانت و حروب و صنعت بو جزیره
سواحلندە ساکن اولنلر اکثر مسلم در ایچروده اولنلر مجوس و بت پرستدر یقین زمانلرده
پورتقال دخی واروب مستولی اولدی و دار ملکی قرینندە بر قلعه بنا اتدی و خلقنك برازی
تنصر اتدیلر بت پرستلره سین غالی دیرلر اکثر انلر دراز قدو بیاض و کبس و اکول اولورلر
اول اجلدن جبان و ضعیفلردر طوب و توفنك و قلج یرینه قامش ایله قنی نادر دوکوشرلر
و حیاکنده بونلر احذق ناسدر و هر صنعتدە مهارتلری واردر التون و کومش و دمر و عاجدن
غایت پاك اینجه ایشلر ایدرلر دموردن توفنك قونداغی غرایبدن ایدرلر تصویرده دخی مهارتلری
واردر اطلسده مسطوردرکه بو جزیرەده بر الحاق مصور بر مصلوب تصویر اتدیکه
اوزونلغی بر قولاج وار ایدی و باشی راهبه هبه ایلدی پاپاس دخی بر صندوقه قویوب اسپانیا
قرالنه کوندردی انده اچوب کوردیلر بو مصلوبك حالنی حکایتدە بو مرتبه یه وارمشدرکه
اوروپا مصورلری بو قدر تشبیه بلیغه قادر دکلدر دیو اتفاق اتدیلر و غایت
مقبوله کوب خزینه یه کیردی و بو جزیره خلقی لهو و لعب صنعتی ایله مشهورلردر هند
و چینی کزروب غریب اویونلر اوینارلر اخلاق و عادات بونلرك لباسلری انجق کوبکندن
اشاغیدر بوقاربسنی اورتمزلر و باشلرینه بر اینجه بز اورترلر و استعمال اتدکلری اکثری ایپك و پنبه
قماشلردر قولقلرینی التون و جواهر ایله تزیین ایدرلر و مرصع قوشقلر قوشانورلر آب و هوا
بو جزیره کرچه خط استوایه قریبدر لکن هواسی دیار شرق هواسندن ایودر اول اجلدن
نیچه طوایف بوکا آدم جنتی دردیدیلر زیرا انده یاز حرارتی و قیش برودتی کمال اعتدال اوزرە
اولوب ارضی مدام چچکلر ایله مزین وار ماقلر اطرافی چایر و چمندر نبات و حیوان و محصول
بونك ترابی غایت منبت و محصولداردر اشجاری هر زمان میوه ویرر تورنج لیمون انار اغاچ
قاونی و خرما و سائر فواکه اولور اوزم اولماز خرمادن شراب ایدرلر بو خرمانك میوه سنه
قوکون دیرلر اغاجی کمی یاپوب یپراغندن حصیر مثال یلکن ولیفن بوکوب هالات
ایدرلر و کمی تختەلرینی خرما ایپی ایله بغلیوب دمر چوی قاقمزلر نهایت بونده پرنج ازاولور
انی مالابار مملکتندن کتورورلر بهار قسمندن دارچینی و قرنفل و بوبر و نارجیل و عود
وانواع عطر و دابة المسك اولور بو جزیرەنك دارچینی ایو و چوقدر اورمانلری انك
اغاجی ایله مالامالدر التون و کومش و سائر معدنلر واردر لکن ملوکی افتخار ایچون
انلری قوریوب قازدرمزلر جواهر قسمندن یاقوت و پیروزه و سیلانی دیدکلری
سنبلی رنك جوهر و التون رنکندە کهربا کبی بر جنس جوهر و الماس کانی در دریاسندە
لؤلؤ وافردر کان و کبریت و سائر متاعی بیحددر حیوانات قسمندن کیك و ارنب و خوك و
آخر شکار جانورلری چوقدر خصوصا فیل بوندە وافر اولور و بونك فیلی سائر دیار فیللرندن ایو

و بیوك

و بيوك و معتبردر بو جانور قره جانورلر بينك اعظمى اولوب اياقلرى مستدير طوكوز كوزلى
قلقان قولاقلى دربو رننك اوزون مجوف خرطومى واردركه اكل و شربى خصوصنده انسان
اللى كبى در دريسى غايت قالين اولمغله حيوانات نيشندن الم چكمز ولونى اكثر كوجل
و بوزدر بياضى ذى قيمت و نادر اولور و بو جانور بالطبع وحشى در بو جزيره و سائر اولدوغى
يرلرده يبانيسى سورى يله كزوب برى برندن ايرلمزلر صيد اولندقدن صكره اچلق ايله
از زمانده مونس اولور و شولقدر تعليم قبول ايدركه بعض مرتبه ده كويا كه عاقل در
خدامنك اشارتنى فهم ايدر و مطيع اولور بونك ديشى سى ايكى سنه كبه كزر و عمرنده
بركره طوغرر و ايكيوز سنه ياشار جنكه ايودر لكن آتشدن قورقار بو جزيره ده فيللرى
اوچلرلر هر بر قارش ايچون متعين بهاوار در بيوكنك اكا كوره قيمتى زياده اولور و بو دخى
تجربه اولنمشدركه آخر ديار فيللرى بو جزيره فيلنه بركونه تعظيم و تكريم ايدر و بو اركك
فيللرك اغزنده ايكى ديش بتر عظيم بيوك اولوركه عاج ديرلر ديشيلرينك اولقدر بيوك اولمز
وزنله بيع اولنور و بو حيوان بطى الحركه كورينور لكن يورودكده پياده بونك اردنجه سكرتسه
يتشه مز و غيور اولوب كاه غيرتندن اكلى و نومى ترك ايدر اطلسده قرستوفوروس نام كمسه دن
بر حكايه نقل اولنور رمز بو در بركه قوشين شهرنده كوردم كه بر فيله صاحبى معتاد اوزره يم
ويرميوب فيل اظهار شكوا اتدكده صاحبى يم يدوكى لكنى كوستردى كه دلنمش يم استرسك
بونى قزانجى يه كوتور يمسون ديو اشارت ايلدى فيل لكنى الوب قزانجى يه كلدى قزانجى
لطيفه قصديله بر ايكى چكيج اوروب ويردى خرطوميله اوه كتوردكده صاحبى بكنميوب
ازار ايتدى و كرو كوندردى بو كره دخى الداوب ويردكده صويه باتردى كوردى كه دلكدر لسان
حاليله خلقه شكايت و قزانجى يه هجوم ايدوب اولدوره يازدى خلق اوشوب قورتاردبلر
و يمايوب ويردى كتوروب صويله امتحان اتدكدن صكره اوه كتدى نفسنده واقع ايسه بو حيوانك
ذكاسنه دلالت ايدر و بونده زرافه اولور بو دخى بر غريب حيواندر اوك ايقلرى يوكسك ارد ايقلرى
الچق بوينى اوزون الاجه بنك بنك در و بونده كوپل ديرلر بر جنس جانور دخى اولور كه سكسره بكزر
حيه نك غايت عدو سيدر دوكشور يلانى صوقسه پورتقال دلنجه يرواسز يته رادبدكلرى
اوتى بولوب يكله دفع ايدر و بو جزيره قوشلرينك توكى الاجه كوناكون رنكلر ايله منقش
و لطيف المنظردر بونك سببى حرارتدر ديرلر لكن خاصه اولدوغى ظاهر در بلاد بو جزيره نك
باش شهرى قول موخى در سيلان دخى ديرلر شمال سمتنده هنده قارشى بوغازده واقع اولوب
قربنده مغاص لؤلؤ واردر بو يقينلرده پورتقال انك قربنده بر قلعه ياپدى لور نسو قولونبو
ناميله بر شهر يازوب بر معتبر شهردر ايو اسكله سى واردر اهاليسى بر پاغود ك يعنى
صنمك ديشنه طپارلردى پورتقال انى الوب خلقى استرداد ايچون وافر التون عرض
اتدبلر ويرميوب سحق اتدردى و پادشاهلرك بيوكى انده اوتوروب سائرلنى
بكلردن خراج الوردى يكندن بو قولونبو اطلسده مذكور اولان قول موخى اولمق

کورینو وباقی شهرلری بونلردر ولی توره وبیبابلیغان وغاناقور وبونك یاننده نوقور اطه‌لری
واردر کوچك جزیره‌لردر وجنوما قوتان ونایاتانا وتریقالامات وماخی اطه‌سنده
اولان قول باخی جائزدرکه بواوله وبونك قارشی‌سنده چینه پاتان اطه‌سی اولو وسکانی
مسیحیلردر پورتقال انلری هندده نارسینغا پادشاهی خوفندن دوشروب بوجزیره‌ده
اسکان ایلدی بوجزیره‌نك رأس اولی شماله‌در آکا مراشی دیرلر ورأس جنوبنه دنوردیرلر
اطرافی طوطاجام وبندرغالی وبالی‌جام ودنوردن صکره مکاتم ورأس کادی وترکاملی
ومراشی وشلم ومنادر وکدرملی ومندم وبرولی دربنادر مشهوره‌سندن بندر کلنبو
طرف غربیده بر عظیم بندردر بندر برولی دخی غربده مشهور بندردر بندر غالی کمیلره
جمله‌دن موافق اولوب غرب وجنوبده رأس جزیره‌ده‌در بندر بلی‌جام جزیره‌نك جنوب
جانبنده بر بندری دربنادر صغاری ایسه وافردر انلره سفاین داخل اولماز بعض نسخه‌ده
بوجزیره‌نك شهرلری بواسمله مسطوردر قالیتور وغرمالیه وپسقاریه وطانالتی عرضندن
سکز عرصنه وارنجه جبال بوجزیره‌نك اکثر طاغلری جنوب طرفنده اولوب وسطنه قریب
یرده بر مرتفع طاغ واردر انده بر قیا اوزرنده آدم قدمنك اثری اولمغله دیرلرکه حضرت آدم بوجبل
اوزرینه ایندی که آکا جبل راهون دیرلر واثر انك قدمی اثردر اول اثرك طولی ایکی قارشدن
زیاده‌در لکن بت پرستلر کندیلرك زعمنجه پیغمبرلری اولان سورغوموبان نام کیمسه‌نك قدمی
اثریدر دیرلر واصنامه عبادت آیینی چاپان وچین خلقنه اول تعلیم اتمش اوله و بو موضع
قدم بر عظیم زیارتکاهدر هر طائفه‌دن بی حد خلق هند وچین وآخر دیاردن کلوب جمع
اولورلر وطاغ دیبنده اولان کولده یقانورلر بوزعم ایله هر کیم بوندن یونوب قدمی زیارت ایدرسه
جمله کناهلری عفو اولنه و بو طاغك قله‌سنده ایکی مکلف تربه واردر آدم وحوا تربه‌سیدر
دیو اعتقاد ایدرلر واهل جزیره انده اولان غاره اعتکافه کیررلر بونلره بعض درجه‌لر
وزنجیرلر ایله چیقیلور و بو جبل نیچه کونلك مسافه‌دن کورینور وهندیلر اعتقادنده
جنت آدم بو جزیره‌در وانده خلق اولندی جبل مزبورك اطرافی اشجار عظیمه اورمانلری چوق
وسازلق وبتاقلقلردر اراسنده ایری پلانلر اولورلر ونسوایدر بوجزیره‌ده اولان
عجایباتك بری آروتان دیمکله معروف نهرده برجنس بالقدرکه آکا ال ایله یاپشن
محموم اولوب صالیویردکده فی الحال قورتیلور جزایر قال سیلان غربیسنده یوز
اون بش درجه طول خط استوادن یدی درجه عرضده وارنجه شرق جنوبدن غرب شماله
ممتد اوچ سطر جزیره‌لردر هر سطرنده جزایر معلومه واردر غرب طرفنده اتکنده اولان
جانبك اولی که جانب شمالده‌در قال کبیر معناسنه آکا بلی فنین دیرلر اندن جنوبه
شریا فنین یعنی قال صغیر بعده بیر بعده اکنی وکل فتر وبنجارم وکل فتی وبقرا
فتی وبلی فتی نام جزیره‌لر وسطر وسطانیده شتلاکی وکنج منجلم وامینی وفنی وکور نام
جزیره‌لر وسطر بری‌ده کانی واندرو واوکغینی وملکی نام جزیره‌لر واردر و بونلرك اکثری

دوکندیر

دوکندیدر باقی جزایر بو محله کانجه کشف اولنوب تعیین محل قلنان جزیره لر فرنکی
جغرافیالر وکره لر رسمنه تطبیق ومحلنی تحقیق ایله یازلدی کتب اسلامیه ده مذکور اولان
جزیره لرك بعضیسی موافق بولنمغله ضمنا کلاملری درج ونقل اولندی چوغی جزایر غیر
معلومه اولمغله بو محلده اجمالا انلرك دخی اسماسی یازلدی تا که غفلت ایله کچلدی صنلمیه
جزیرهٔ صنف تقویمده جزایر چیندن طولی ایکوزمیل شرقدن غربه ممتد برجزیره درعودك
ایوسی بوندن کلور قماربونك غربنده دردیو یازر قماردن مراد سوماتره در قمپاراولکه سی اسمیله
تسمیه ایدرلر و بوصنفه صنجی دخی یازارلر جاوه اولمق جائزدر جزیرهٔ صند ابولات سرندیبدن
شرقه طولی ایکیوزمیل برجزیره در انده ساج ومثلث الشکل عنب اولوردیرلر جزیرهٔ کله
تقویمده هند ایله چین اورته سنده برجزیره در طولی سکزیوزمیل دیو یازار وقیصور بونك
شهرلریدندر دیمکله سوماتره ایدوکی متعین اولور جزیرهٔ لنجالوس بحر هندده خط استوایه
قریبدر دیرلر کافله لنکالوس دخی یازرلر جزیرهٔ مهراج تقویمده یوز قرق یدی درجه طولده
بربیوك جزیره درجزیرهٔ سریره دخی دیرلر دیو یازر ابن سعید جزایر کثیره در ومهراج ملوکنك
لقبی اولمق دعوا ایدر تاریخ هند جدیدده ملك مزبورك ملکنه نهایت وجنودینه حد وغایت
یوقدر وبرکشتیٔ تیزرو برله نیجه ییل سیر اولنسه انك جزایرنی طواف ممکن دکلدر دیو لاف
وکذاف نقل اولنمشدر بو مقوله سوزلر کذب صریح اولدوغنده شبهه یوقدر جزایر ذنب
محیط ده ایدر بری برینه قریب جزیره لردر هر بری کورینور الاهدمئی دن سویدویه دك
مابین واسعدر محل وفونیغار وکمیل وادوانلردن اما بونلرك جنوب جانبنده اخری تحقیق
اولنیوب بعضیلر کثرتندن کنایه اون بیك واردر دیرلر جزایر و بحی اندراوی اون بش جزیره در
مابینلرنده بوغاز وصونك اقلی اوچ قولاچدر جزیرهٔ کری ناك یاری جزیرهٔ کشفلا اندراوی
سابقی ایله ایکیسنك اراسی دورت میل قدردر جزیرهٔ منجل فون جزیرهٔ سرجل جزیرهٔ
جامس قله جزیرهٔ اندرمندا جزیرهٔ زانج تقویمده راء مهمله ایله بحر هند ایله چین اراسنده
برعظیم جزیره دردیو یازر تاریخ هند جدیدده جزایر هندك جمله سنه زانجات دیرلر زیرا اکثر
نارجیل دیدکلری که زانج در بو جزیره لردن جلب اولنوردیو نقل ایدر جزیرهٔ رامنی ابن سعید
بونك دوری سکزیوز فرسخدر دیدوکندن جاوه سوماتره بورنوی اطه لرینك بری اولمق
فهم اولنور ومسعودی ایدر سرندیبه قریب بیك قدر جزیره واردر جمله سنه رامین دیرلر
جزیرهٔ انقوجه بحر چینده دورتیوز میل احاطه ایدر براوزون جزیره در دیو عنقوجه
والموجه اسملری ایله یازارلر غالبا لوقونیا جزیره سیدر جزیرهٔ واقواق جزایر چیندن جبل
اصطیفون وراسنده ساحله قریب در دیو یازارلر ودیرلر که بونده برنوع درخت واردر اکا شجر
وقواق دیرلر یپراغی انجیر یپراغنه بکزر آذر آینده خرما چچکی کبی چچك ویروب اندن ایکی انسان
ایاغی چیقرتدریجله نیسان آخرینه وارنجه تمام بدن انسان ظاهر اولوب خوشه مثال
حسنا جاریه لر صاچندن اصلور طورر حزیران کلدکده نضج کره دوشمکه باشلیوب نصف

مشهوره دك تمام دوشر ودوشدكجه واق واق ديوايكي اوچ دفعه چاغررو اولور كيدر بونلرك
بك نده كمك بو قدر تاريخ هند غربي ده بو جزيره رامينى جزيره سنه متصل بر جزيره در و بونده
نيچه معادن واشجار اولور لكن مسكون دكلدر احيانا شدت روزكارله بعض كمى واصل اولور
و بو جاريه لرك نسوان كبى سودى وفرجى محققدر كاه بعض ناس انلر ايله مجامعت ايدوب
رايحه طيبه ولذت عظيمه بولورلر فقير ايدر بو جزيره هنوز كشف اولنميوب وقوعى بلنمشدر
اما بعض اوصافى ايله اصلى يوق وقواق نامه حكايه لرى قبيلندن اولدوغى ترجيح اولنور
كرچه افاعيل طبيعت وتلاعب امزجه وكيفيتدن بو مقوله نسنه لر صدورى بعيد
دكلدر زيرا شكل انسانده نبات واردر ونباتدن حيوان تولدى واقع ومقرردر مواليد ثلاثه
بعض امتزاجات ايله برى برندن صدور ايده كلمشدر فن اكثير وعلم فلاحت وقاعدهٔ حكمتدن
بهره دار اولنلر بو امورى انكار ايلمز جائزدر كه بو شجرك اصلى مادهٔ انسان ونباتدن مركب
بر شى اوله بوندن قطع نظر اسرار خواص طبيعت ورموز قواعد حكمته واقف بر حكيم پر
معارف ايكى نوعك مادهٔ اصليه سنى تأليف وتركيب ايله ايكيسندن مركب بر نوع اخر
وجودينه باعث اولمق حد امكاندن خارج دكلدر جزيرهٔ القرود دورى التيوز ميل بر
جزيره در سكانى سراپا ميمونلر اولوب ايچلرنده بنى ادم بو قدر ديو ابن اثير وابن وردى نقل ايدرلر
جزيرهٔ البيمان خلقى نصارى و بهادر اولوب قاچ باش كسرسه او قدر عورت الور جزيرهٔ الرخ
فارسى لغتلرنده ختو ديدكلرى اون بيك قولاچ قنادلى معدوم الجسم قوش بونده در ديرلر
جزيرهٔ برطاييل قلقان يوزلى ادملرى اولوب كيجه قرنفل يغنلرينى متاع يغنلرينه تبديل
ايدرلر و بونده برطاغدن دائما طبل اوازى كلمكله دجال انده اوله جزيرهٔ محترقه او توز بيلده
بر كوكب بونك سمت رأسنه كلدكده جمله نبات وجزيره يانه جزيرهٔ عود بر ذراع بو يلى غرانيق
طائفه سى بونده اوله بيلده بر باشلرينه قوه شلر اوشه جزيرهٔ سكسر خلقى كلب باشلى قايش
بالدر اوله ادمك امو زينه بنه لر جزيرهٔ صيدون بو صيدون بر ساحر ملك اوله مرمردرك
اوزرنده جزيره ده بر قصر ياپوب حضرت سليمان آكا غزا ايده وجنكده دوشره لر جزيرهٔ
سلاهط انده بر نوع ميوه اولاكه يينك عقلى كيده جزيرهٔ مسكونه خلقى اوچ اى غائب التى اى
اشكاره اوله جزيرة القصر بونده بلوردن بر قصر اوله آكا توجه ايدنه سستلك عارض اولوب
دوشه وجزيره اوندن يسه ايو اوله وجزيرهٔ اطوران خلقى بهايم. باشلو اوله جزيرهٔ تمساح
خلقى كلب كبى قويروقلى اوله جزيرهٔ سحاب اوزرنده دائما براق بولوط طوره جزيرهٔ ملاتى
پادشاهنك اق فيللرى اوله جزيرهٔ خالوس خلقى عريان مردم خوار اوله وطيراغى كومش
بر جبل اوله جزيرة القطربه خلقى نصارى اوله جزيرهٔ السلاسى انده طوغان وشاهين
چوق اوله جزيرهٔ يسفهان جزيرهٔ حيران خلقى قصير القامه طويل اللحيه اوله جزيرهٔ
سعالى ارى عورتى بلورسز ازوديشلرى طشره بر طائفه اوله جزيرهٔ تنين انده براژدر
ظهور ايدوب اسكندر باقر اوكوز ايله هلاك ايليه جزيرهٔ صوصاقق طاشدن بر شهرى اوله

شمال
بریهٔ لوب
کوتم
کنو
سمادکم
سنجام
قرازن
مشيندر
ووچام
پچو
مطوفی
کنکو
کینکو
کولعو
حوکو
پاکین
لیاقطون
پوتین
کیکو
تونکین
سپکو
لوکو
الولونه
محیط چین
ناکو
لیامو
اموی
چوکچو
کیبون
پیاکو
طوسیو
کیچو
نیلم
کانسی
قوچین چینه
ینکومه
لوقونیا
مانلهه
شرق
جنوب

خلقنك اوازی اشيدیلوب کندی گورنمیه جزیرهٔ قلهات خلقی سکسر اوله جزیرهٔ توریه
اطرافنده طاغ کبی دریا جانورلری گزه جزیرهٔ لاقه کثرت ماردن خراب اوله عودینك رایحه‌سی
طشره گتور مینجه چقمیه بونلرك اکثری اکاذیب اقلیمیان قبیلندن اولوب عجایب المخلوقات
یازنلر مجرد استغراب اولنسون دیو امور مستحیله ذکر ایدوب بی بصیرت مؤلفلر
دخی واقع ظن ایله کتابلرنده نقل ایلدیلر بو مقامده حقیقت حالی اعلام ایچون ذکر اولندی
محیط شرقی جزیره‌لرینك کشف اولنانی مقدما تفصیل اوزره یازیلوب نامعلوم ومبهم
اولنلر دخی اجمالا ایراد اولنمغله بو بابده استیعاب حاصل اولدی کنارلره قریب بعض خرده
جزیره‌لر دخی قالدی انلر سائر ممالك بیانی ضمننده ایراد اولنور من بعد آسیا قسمنك بیوك
قره سنه چین اقلیمندن بدا ایدرلم فصل ٢٠ در بیان اقلیم چین وماچین یکرمیجی فصل
اقلیم چین بیاننده در محیط شرقی سواحلنده چین اول اقلیمه عرفیه در تعریب ایدوب صین
دخی دیرلر وچین بن یافث اسمیله تسمیه اولندوغنی روایت ایدرلر قدماء یونان اکا سینا
ویرلوسی تامن وبعض متأخرین مانجی دیرلر بو اقلیم آسیا اقلیملرینك اشبهی در حدود چینی
شرقده ایکی بیك میل قدر اوقیانوس احاطه ایدر غربده داماذی طاغلری که اردی
تبت وبعض ممالك هند در قرب محیطه وارنجه جنوبده اوقیانوس ایله هندك سیام اولکه‌سی
شمالده ختای وتاتارستاندن عظیم طاغلر ایله منفصل ومحدود در جهت شمالده اوچیوز
میل جرمانی دیوارکه بولو تورو قوران طاغلرینك کدکلرنده تاتار هجومنی دفع ایچون بنا
اولنمشدر مسافه لورونسو ایدر چین وسطنده عرض اوتوز ایکی درجه واخرنده قرق التی
درجه در و یوز التمش درجه طولدن التمش التی درجه یه منتهی اولور لکن اطلسده وکره ده
رسم بو قوله مغایر در انلرده دخی اختلاف اوزره تقریبا یوز اوتوز بش درجه طولدن یوز اللی بش
درجه طوله وارنجه ویکرمی درجه عرضدن اللی دورت درجه عرضه منتهی اولنجه رسم
اولنمشدر پس جنوبدن شماله امتدادی دورتیوز اللی میل جرمانی وشرقدن غربه عرضی
ایکیوز تمش میلی جرمانی اولور فلیپوس قولنجه طولی التیوز میل جرمانی وعرضی
اوچیوز میل جرمانی اولور وبو جمله تقریبی در واقلیم چینك شکلی مثلث دکل مربعه
اقربدر تقسیم چین اقلیمی اون اوچ حکومته بعضلر قولنجه اون بش حکومته تقسیم
اولنور سلفده بونلرك بر مخصوص حاکمی وار ایدی حالا جمله‌سی بر سلطنت اولوب بر پادشاه
حکمنده در دیو لورونسو تحریر ایدر لکن اقسامنی بیان اتمز وفارسی قانون نامه که غالبا
تجاردن بری یازوب سلطان سلیم ثانی یه ویرمشدر چین ایله ختای ایکیسی بر مملکت اولمق
اوزره مجموعنی اون ایکی قسم در دیو تحریر ایدر لکن چین وختای هر بری حدود معینه ایله
مستقل بر سلطنت ومملکت اولدوغی کره‌لرده مرسوم وجغرافیا کتابلرنده مسطوردر اول
اجلدن بو مقامده اول شخص مجهوللك اکثری لاف وکذاف اولان کلامنه التفات واعتبار
اولنمیوب اقلیم ختایه مناسب بعض حکایه‌لری انده یازلدی وچین اقلیمی تقسیمنی

تحریر اولندی احوال سلطنت لورونسوایدر چین پادشاهی شرق پادشاهلرینك
بیوکیدراکثر زماننده کونیای نام شهرده اوتورر چوق عسکره وخزینه یه مالکدر قره ده
خطای خانی ایله ودریاده چاپان پادشاهی ایله اکثر جنك ایدر وسائر پادشاهلردن
مالداردر یالکز قانتا مملکتندن التیوز بیك وقیه کومش محصول سنوی کتوررلر ایپك
عشرندن وطوز کمرکی محصولندن النان مال عسکر مواجبنه کفایت ایدر منقولدرکه
چین بو پادشاهلك موین وتیبور اوبار مابکاری ایله دورت ای قدر محاربه سی اولدی اول
مدتده ایکیوز کره یوز بیك التون خرج ایتمشدی رومانك اسکی پادشاهلری هیئتنده تاج
کیروجلوس ایدرزینت واینی انلر طرزنده ایدی حالا عظمت ودارائده انلردن چوق مرتبه
زیاده در لکن بو پادشاه خلقه کورنمز سرای خدامی بله کورمزلر انجق صحبتی زوجه سی ایله در
حرمنده نیچه یوز جواری اوزرلرنده ضابط خادملر ایله خدمت ایدوب طعامنی دولابدن
زوجه سنه ویررلر اول دخی کندی چاشنکیرلك ایدوب اری اوکنه قور مع هذا بونك مملکتنده
بر معلومی اولمدوغی ایش اشلنمز هر یرده جاسوسلری واردر وزیری دورتدر چین خلقی انلره
قولاووی دیرلر وبونلر عثمانیان وزراسنه بکزرلر لکن بونلر عارف وامورده واختیار اولمق
شرطدر طغراده بو کلماتی یازرلر کوك تکریسی استینه صلح ویرر هر کیمکه صاحبی آرارآنی
بولورو پادشاه مهرینك نقشی بر ییلان صورتی درسرایی غایت مکلف اولوب اوطه لری
التون وکومش وجواهرله مزیندر وکندی محافظه سنه مخصوص مهیب درازقد طاغستان
عسکری واردر الاجه لباس کیرلر اوزون عریض قلجلر کتوررلرکه تخته پاره سنه بکزر
چین خلقی بونلره آلیمینی دیرلر انلرك ایچنده اوچیوزی عفریت مثال عجبه قیافت
اشخاصدرو بو پادشاه چین مغول جنسی در خلقنه غایت مسلط اولوب بر کیمسه امرینه
مخالفته قادر دکلدر خلقك دینی ادا ایدر ومحبوسلری چیقارر عسکرینه عظیم ویرکولر
ویروب احسانلر ایدر قزقرنداشنی تزوج اسکیدن عادتدر وکندی قزینی شجاعتله مشهور
اولنلره ویررو تاتار خوفندن سرحدلری مضبوطدر خارجدن کیمسه داخل اولامز
الا که النده پادشاه مهری ایله اذن کاغدی اوله بریردن ایلچی کلسه سرحدده اوتوروب
حاکمی پادشاهه عرض ایدر خبر کانجه بونك خرجنی کوررلر اذن اولدقده یانسه وافر
ادم قوشوب تختروان ایله تختکاهه کوندرر نیچه معتبر کیمسه پیشکش ایله استقبال
ایدرلر وتکریمله کتوررلر پادشاهه بولشمق ایچون اکا بر کون تعیین اولنور اول کون دیوانه
واروب تشریفاتی بونك اوکنه دوشر پادشاه اوتوردوغی جام اوکنه ایله در واول
محل مقام فغفوردر دیو کوسترر دخی دیز چوکوب دورت کره اللرین کوکه قالدررسر
کاتبی کلوب بونك کلامنی وتقریرنی تحریر ایدوب تبلیغ مرام تمام اولدقدن صکره
قالقوب آردین کیدر بو چین پادشاهی عظمته واعتبارات باطله یه غایت
مائلدر کندویه ابن الله دیدوررو مملکتنده کندودن غیری مستقل حاکم

اولدوغنه رضا ویرمز انجق برقایم مقامی واردر اکا توتان دیرلر خلقک جمله دعوالرینی دکلیوب
فصل ایدر وسائر مهماتی کوررایله برکون مجلس عام ودیوان ایدر اورته یره برچوب براغرلر
کلوب سلام ویرنلر فرمانله اول چوبه برر ئیشه اوررلر بعده اول چوب برغریب هیئته
کیررکه قصد اتسه لر اولماز احوال سیاست چینی لرک سیاستی وجزاسی شدت
اوزره در یانلرنده سرقه دن بیوک جرم یوقدر اکثر قاتل وسارقی حبس مدید وجوع ایله
اولدوررلر وقتلنه حکم اولنان مجرمی درحال قتل اتمیوب سوروندررلر اکثری حبس
وزنجیرده اولوروکیمی دوکمک ایله اولدوررلر قایشدن انی بش برمق برجنس قرباجلری واردر
اصلدرلر ایکی جلادالی باغلی مجرمی انکله دوکر هر ضربنده قان چقراللی النمش ضربده
جانی دخی چقر کیدر هر سنه برایکی بیک مجرمی بوضربله اولدوررلر وهر شهرده اون
بیک قدر محبوس مجرم بولنور احوال دیانت بوچین مملکتی رسوم وقانون کافری ایله ضبط
اولندوغندن پادشاهلری انک اوزرینه در اما اطلسده مسطوردرکه اهل چین اعتقادنده
مخلوقات سفلیه نک خلقی وتدبیری علویاته خصوصا افلاکه منوطدر بونلر کوکلری
معبودیلورلر و تهجی نک اول حرفی ایله اکا اشارت ایدوب شمس وقمر وسائر کواکبه طپارلر
وشیطانی شکل قبیحده تصویر ایدوب اکا دخی عبادت وسجده ایدرلر وضرری طوقنمسن
دیومدارا ایدرز دیرلر ونسو ایدر بونلرک اکثری بت پرستدر ار الرنده کوکه ویلدزه وآتشه
طپار واردرکیمی کند یلرک مشهوردلاورلرینه عبادت ایدر مختلف ادیان اصحابی دراکثر اپینلری
آیین مجوسدر حیضده عورته وارررلر وغسل اتمزلر احوال علم ومعرفت چینی لر شریعت
علمنه زیاده مشغوللردر وحاکملری اکثر شریعت علماسندن اولور وانلره لوته ئی دیرلر علم
نجومه وحکمت وهندسه یه مائللردر بونلر ممالک مسافه سنی وبعدنی درجات افلاک ایله
وسائر خلقک مقیاسلری ایله مساحه وقیاس اتمزلر بلکه برآدم صوتی ایشیدلدیکی
یره لی دیرلر میل وفرسخ یرینه بونی استعمال ایدرلر وحرف یرینه معانی ایچون موضوع بش
بیکدن زیاده رموز اشکالی واردر علماسی انی استعمال ایدر بونک مفهومی قوشین چین
اولکه سی وچاپان علماسی اراسنده معلوم ومعهوددربوی برلرینک لسانتی بلمزلرسه ده
بورموز ایله مکتوب بلشرلر زیرا الفاظه دلالت اتمز معنایه دلالت ایدر لغت علمنه موقوف
دکلدر بونلر ساعت استعمال ایدر وباصمه قوللنرلر لکن برصحیفه اوزرینه قازوب باصارلر
حروفی یرلشدروب بصمق بلمزلر اوروپا بصمه سی کبی قولای دکلدر احوال صنعت وتجارت
چین خلقی اکثر پیشه کروهنرور اولوب یانلرنده بطالتدن نامعقول نسنه اولمز اول
اجلدن دیارلری برمرتبه معموردرکه طاغده وصحراده عمارت وذراعتدن خالی یربولنماز
وانواع الاته یاپمغه غایت قابل ومستعدلردر وبونلرک عملی برمرتبه محکم ومتیندرکه
هر ایشلرینی کورن پسند ایدر وخلقی صنوربونلر صنعت خصوصنده سائر دیارلر خلقنی
اعمی طوتوب رومیلری یکچشم عد ایدرلر کاغد باصمق وطوب دوکمک صنعتی بونلر اراسنده

قديمدندر اولني بلنزلر وبوديارده تجارت غايت معتبر ومشهوردر كاردر طيب وحرير وبوق
وزعفران وسائر بهار تاجرلري اقطار ارضدن كلوب كيدرلر وبونلر اكثر صنعتي ايو تتبع
ايدرلر خصوصا نقش وتصويرده خرده كيرلك مهارتي بونلركدر وبو صنعت ارالرنده
عبادتدن عد اولنور نقل ايدرلركه نقاش ماني چينه واروب آب وهواسني لطيف كوردي
خلقنك شكل وشمايلني بكنوب صنعت نقشه ميللرني كوردي وبو صنعت ايله كندويه
رام ايليوب انلره بر كتاب دزودي جمله مانوي اولديلر واندن بر حكايه نقل ايدرلركه اوائل
حالنده نقش وتصوير له اشتهار بولوب چين استادلري بوني امتحان ايچون برچشمه تصوير
اتديلر والنه بردستي ويروب صويه كوندوردبلر ماني واروب كوردي قضيه يه واقف
اولدقده قلمني چقاروب بر مرده كلب تصوير اتدي وكلوب چشمه نك آبي لطيف لكن بر سك
مرده بر افقشلر صوالمدم ديدي واروب كوردبلر قلملرين براغوب سز ماني اولميه سز
ديوا ياغنه دوشديلر تبسم اتدي وندن بلد يكز ديدي بونلر هر بريمز صنعت نقش وتصويرده
بي نظيرايز لكن بوسك مرده يي چشمه دن قالدرمغه قادردكلز ماني ايندي اول صورتي
انكشت ايله چكرم وبونلره طريقني كوستروب اظهار مهارت ايتدي بوندن صكره جمله سي
قبول وتسليم اتديلر صكره كاري بر مرتبه رواج بولدي كه اهالي چين نبوته ذاهب
اولديلر حالا اول قوم ميانده وضع اتديكي ايين معتبر ومعمول به در ذكر عمل فغفوري اطلسده
مذكوردركه فغفوري ماده سي صدف ويمرطه قبوغي وبعض اجزاء ترابيه در محكم سحق
وخمير ايدوب طپراغه كومرلر سكسن يوزييل ياتدقدن صكره چقاروب اشلرلر وبو طين
اولاده ميراث قالور اكثر عمله كلن مسايه اجداد دركه احفادنوبتنده اشلنوب قونلري
اوزن نقدر طين عتيق چقارسه يرينه اوقدر طين جديد قونور قانون نامه ده ايدر اصل
فغفوري بر غايت لطيف آق طاشدركه لطافتنه نظير يوقدر اول طاشي سحق ايدرلر واكدن
چكوررلر يكپاره طاشدن بري برينه متصل اوچ حوض وبري برينه منفذي واردر حوض اوله
اوني دوكوب صو يله حل ايدرلر وصويني ايكنجي حوضه اقيدرلر انده دخي برزمان حل
اتدكدن صكره صويني اوچنجي حوضه اقيدرلر وصولري چكلوب طين قالور دفن ايدرلر
وزمان مديدن صكره قوللنورلر حوض اولك ايشي الچاق وسطك وسط اوچنجينك
اعلا اولور قيش فصلنده اتدكاري فغفوريلرك اوزرينه اول فصلده اولان چچكلري تصوير ايدرلر
سائر فصولده دخي نه كونه ازهار وار ايسه مناسب اشكال ايله نقش ايدرلر ذكر اولنان اوانيلرك
اعلاسني اوردانه اوردانه ايدوب آهن خطاي دن حقه لره قورلر سربمهر يوزبيك درهمه
صتارلر شكسته وصحيح نه چقرسه مشتري طالعنه راضي اولور ودستكه پادشاهي
اعلاسي در بونوعك اشاغي دبنده علامتي واردر وبعض فغفوري اولوركه ير نده بيك درهمه
صاتلور انك كبيلري سائر ديارده چقمزلر وبعض جنسي التونله برابر وزن ايدرلر وفغفوري ده
اوچ خاصيت واردركه پشمدن غيري هيچ برجوهرده يوقدر بري بودركه ايچنه هرنه قونسه

دردی اشاغه چوکوب صاف ایلو ایکنجی بوکه اسکیمز اوچنجی الماسدن غیری هیچ نسنه یه تأثیر
ایدوب خراشیده اتمز الماسی انکله تجربه ایدرلراندن طعام یمک وشراب ایچمک عقلی زیاده
ایدر مفرحدر وهر نقدر قاللق اولوب اتدکلری نقش کورنمسه آتشه یا چراغه یا کونشه
طوتسه لر نقشی ظاهر اولورلر رسوا ایدر چین خلقی غایت ازکیادر بونلرک صنعتی فعلنه
مشابه اولوب جرمانیاده وفلاندراده غریب کورینور احوال حرب وشجاعت چین خلقی
اولقدر شجیع دکلدر صنعت وتجارتی شجاعتدن وصلحی جنکدن ترجیح ایدرلر لکن ارالرنده
سلاح وطوب وتفنک استعمال اولنور وعسکرسی تاتار ایله وبعض جزایر شرقیه خلقی ایله
دائما قتال اوزره در دریاده دخی کمیلری واردر هندستانه وملوقه اطه لرینه سفر ایدرلر اخلاق
وعادات اهل چین اکثر قلملک کبیدر درازقد وخفیف اللحیه وکوزلری کوچک اولوردللری
نعجه دلنه بکزر اکثر صحیح المزاج اولمغله چوق یشارلر ونیز قوجامزلر اطلسه ایدر چینی لرک اکثر
یوزی عریض وبورنی افطس اولور صقاللرینی تراش ایدرلر ارالرنده حسند ارلری دخی واردر
خط استوایه قریب اولانلری قره یغز وبعید اولانلری کندم کوندر وکندی آیینلری اوزره
غایت مؤدب کچنورلر وسائر خلق جهان انلره ادبسز ووحشی کورینور وبونلرک عورتلری حسنا
اولورو یوزلرین اورترلر باشلرین اچوب صاچدن صاچلرینه طراقلر طاقرلر بر عورتک
باشنده کاه یکرمی طراق اولور ارلری غایت غیوردر طشره یالکز عورت چقارمزلر وهرکس
نقدر دلرسه اولنور هر عورتی براوده اسکان ایدر اولی اولوب زنا ایدرسه قتل اولنور وفاحشه
قسمنی شهرده قومیوب طشره ده اسکان ایدرلر بونلر یاننده لواطه عیب دکلدر غلمان
ارالرنده هندی لرک زانیه عورتلری کبی مبذولدر ارلری کلاه کبی باشلرینه برکسوه کیرلر ومیته اکل
ایدرلر استنجا اتمزلر طعاملری اکثر پرنجدر شرابلرینی دخی پرنجدن ایدرلر دوکونلری یکی
آیده اکثر یا مارت آیینک غره سنده اولور ابتداء سال لری دخی اولدر وبیراملری مکلفدر
نیجه کون پیاپی ضیافتلر ایدوب چنکیلری وسازنده لری وقصه خونلری مجلسه کتورلر
وبونلری یمه ایچمه ده منهمکلردر وکندی اولکه سندن چقمق نادر واقع اولور
بیکانه دخی اذنسز ولایتلرینه کیرمز چین اکابرلری عظیم معتبر طائفه در بونلرک پایه لری
ومرتبه لری یازلمق لازم کلسه فرق اولنور کبارلری التونله وسطی کومش ایله ادنابی
لاژورد وسائر الوان ایله رتبه سنه کوره یازارلر ومتقدمین طرزنده نیجه لعبلری
واردر میتلرینی برتخت اوزره اوتوردرلر وبرقاچ کون اوکنده ضیافتلر ایدرلر وانواع
حیوانات ایله مصور پنجه ثوبلری اوکنده یاقرلر بو زعمله که اول یانان حیوانات بونکله بله
حشر اولوب خدمت ایده لر بعده اقرباسی ودوستلری جمع اولوب انکله وداعلشورلر
کافور وصبر وبعض خوش بوی اشجار ایله انی یقارلر وبونلر بحر علمنی بیلوب
یوک کمیلر ایله کزرلر لکن اوقیانوس فورتنه سی شدتندن وقدرغه بالغی کثرتندن کمیلرینی
غایت قالن تخته لردن ایدرلر دورت بش قارش قالن اولور التون وکومش کندی اولکه لرنده

ازدر لكن چاپان اطه سندن وافر كلور ووزن ايله خرجنورلر و بعض كتبده مسطوردركه اهل
چين قبايل عرب كبي شعوب وقبايله رنسبلريني ضبط ايدرلر حتى برشخص اللي اتايه چقنجه
جدني تعداد ايدر وهر فخذ فخذندن غيري فخذدن تزوج اتمز تاكه نسل امورينه خلل
كلميه و بونلرك رجال ونساسي ديباج وحرير كيورلر فقرا وعبيدي الحاق حرير كيوب كنزرلر
اولري واسع ومجلسلري تمثاللر واوانيلر ايله مزيندر نظافت ثياب ولطافت مكان ايله
مباهات ايدرلر ظريف طائفه در ممالك و بلاد چين اطلسده مسطور اولدوغي اوزره
چينك ايكيوز اللي مشهور شهرلري واردر انلرك هر بري اسمنك آخرنده شهر معناسنه فو
لفظي يازيلور وقانتون فو كبي قريه لري ايسه بي حسابدر انلرك اسمي آخرنده كوي معناسنه
جو لفظي يازيلور وشهرلرك اكثري كمي كوتورر انهار كنارنده در هر برينك واسع وعميق
خندقلر ايله متين حصاري واردر و بو اقليم خصوصا دريا كنارلري شول قدر معموردركه هر ايكي
شهر ميانده ايكي اوچ ميل قدر مسافه انجق بولنور فلبوس ايدر چين نيجه حكومات تقسيم
اولنور سواحل بحرده قانتان وقوكويم وخيكويام ونانكوي وقسانتوم وپاكين واچروده
اولنلر قسياس وقانسي وسانقي وسوختام وهوانوم وجوانا وفوقام وسوينسام
وكونجن وكويانقي وقوچين چيناوقوانسي دردوارملكي خصوصنده اختلاف وادر بعضلر آكا
پاكين وبعضلر قسانتوم وكيمي بوكا كنسه ديرلر مملكت قانتا چينك جنوبنده بغو مملكتي ايله
همسنور برولايتدر دارملكي قندانام شهر قانتاصويي اغزنده يوزقرق بش درجه طول
يكرمي ايكي درجه عرضده واقع اولمشدر فغفور چين سلفده بونده اولوردي پاي تخت قديمدر
بوكا نمطاي دخي ديرلر فلبوس ايدر بونك دائره سي اوچ ميل حرماني در نانتو تانتا قرنده
بو شهر عظيم در بو اسمله تسميه اولنور بر نهر اوزرنده بنا اولنمش بندر مشهور اولمغله اطرافدن
بونده بشيوز كاه بيك قدر كميلر كلوب جمع اولور نحاس وشب ودارچين وايپك ومسك وراوند
متاعلري الورلر و بو شهرده فاخر قابچلر اشلنور آكا قريب سواحلده نانتو و براكى وماتان
نام شهرلر واقع اولمشدر وايچروده معتبر شهرلردن سينكوماتو بيوك بندر وتجارت يريدر
چاپان وهنددن بوكا چوق تجار كلور لكن شهره كيرميوب طشره ده اوتوررلر قانون چين
بويله در وشهر مزبور جاقو رسمنده نهر برقلان كنارينه قريبدر بو اولكه اوكنده كنارده
ايمان نام جزيره انجق شكاركاهي دروجزيره بيغاماوجزيره سانقوان كه بعضلر آكا دماغا
ديرلر تجارتله مشهور اطه در انده پورتقال طائفه سي مسكن ايدينوب چينه كيرمكه
فرصت كوزدرلر لكن چيني لر بيكانه خلقي ولايتلرينه قومزلر مملكت فوكين سواحل چينده
قانتايه متصل مملكتدر دارملكي فوكينيا كه فوكيان دخي ديرلر بو زاللي بردرجه طول
يكرمي بش درجه عرضده كمي كوتورر بر نهر كبير اوزرنده واقع اولمشدر بو شهرك يوللري
ومحلاتي قاعدۀ هندسيه ايله طرح اولنوب اسواق وخانه لرنده كمال تناسب وتساوي
رعايت اولنمشدر نهر مزبور شهرك اكثريني احاطه ايدر اوزرنده اقندي يه قرشي

طوز

طوزو بهاری بوکی ایله وافر کیملر کلور قانون نامه‌ده قوکنسی یازیلن قسم بودر اطلس و کمخاو کتاندن
نازك قوماشلر وسائر ملبوساتدن چینه نسبت اولنان متاعلر انده اولور بوکا قریب دریا
کنارنده چین شبو نام شهر بر جزیره کبی یرده در پورتقال هر سنه هنددن اکاوارر
چیندن بهاری بوکلدرلر فغفور چین دخی متاع صاتلمق ایچون انلره مسامحه ایلیوب بر مسکن
تعیین ایتدی انك قربنده چینقو نام شهر که اطلسده شیشو یازلمشدر یوز اللی اوچ طول
یکرمی بش عرضنده دوشر قانالا که فوتالا دخی دیرلر ماتان ارماغی اوزرنده دریادن ایچری در
مهاری که جاقور سمتنده مسورویا زلمشدر فوکیان نهری اوزرنده ایچرده درنیزاروکه
ناغاری دخی دیرلر قانتوایه واران نهر اوزرنده در بو اولکه اوکنده جزیرهٔ آغوداو جزیرهٔ بوغاتره
کناره قریب کوچك اطه‌لردر مملکت ککیان که قوقیان دخی دیرلر اطلسده شکویام یازلمشدر
چین سواحلنده جنوبدن شماله اوچنجی مملکتدر دارملکی قوقیان یوز اللی اوچ درجه
طول اوتوز بر درجه عرضده دریا کنارنده قرامان نام رماغك اغزنده واقع اولمشدر بونك قربنده
اولان شهرلر بونلردر نیپو نهر مزبور بحره دوکلدوکی یرده اطلس رسمی اوزره آشیو نام
جزیره‌ده بر بندر شهردر لیامپو دخی دیرلر ایپك و فغفوری متاعنی بوندن یوکلدرلر اطلسده
جوانس باربوسدن نقل ایدرکه بو شهرده اوچ آی قدر زمانده کیملره یوزالتمش التی
بیك تمان ایپك یوکلتدیلر شهر مزبوردن شماله سواحلده آغونار او تارتاهو نام شهرلر
وایچرده طاغلر ارasında سیکو پاودو یتون وساجانفو نام شهرلر واردر بوکا سیجانفو
دخی دیرلر کویان کولنه قریب طاغلر ایچنده بر شهردر سبارسا که سابارزا دخی دیرلر قورومراین
نهرنه اقار بر نهر اوزرنده در اسقسابانا حقیانه اقار بر نهر اوزرنده در کلیم اطلسده
کولانسیم یازلمش بر معظم ومعتبر شهردر کنارده جزیره پیلغو بر کوچك اطه‌در آغونارا
اوکنده دوشر بونلردن شماله مملکت نانقی که اطلسده نام کوبی نامیله یوز اللی اوچ درجه
طول اوتوز سکز عرضنده مسطوردر دارملکی محل مزبورده نانقی اسمیله مشهور بر نهر
اوزرنده بنا اولنمش بلده‌در اکانانقین دخی دیرلر ایچرده اولان شهرلرك بیوکی ومکانی در
فغفور چینك بر سرایی دخی انده اولور کنارده اردس سارا که جاقور سمتنده آسیسرا
یازلمشدر نانقین ارماغی کورفزنده بو نکله آس پیسیا نام شهر کنار بحرده واقع اولمشدر
بونلرده پتوری دیرلر بر طائفه اولور که انلرك اکثری جوجه وشتر بر وحیله کار
قومدر نانقی دن جنوبه آغوتارا ارماغی اوزرنده یاغرقا که پراعرا فادخی دیرلر وقرا قارن که
قوراقانو دخی دیرلر ایکی شهردر وبونلر جنوبنده وانی نام شهر طاغ دبنده واقع اولمشدر
بو اولکه کنارنده جزیره اسبیلو بر کوچك اطه‌در مملکت زیتون که اطلسده قسامتون
اسمیله وجاقور سمتنده کساتتون نامیله مسطوردر نانقین شمالنده کنار بحرده بر دیار مشهوردر
بونك طاغلرنده وارضنده اشجار زیتون بی حد اولمغله زیتون اولکه‌سی تسمیه اولنور
دارملکی زیتون نام شهر که اطلسده سامتون اسمیله مسطور و یوز اللی دورت درجه طول

وقرق ایکی درجه عرضنده موضوع ومزکوردر شهر مزبور اسکندریه دن زیاده بندر
مشهور اولوب هند وخطای دن وافر کمیلر کلور ایپك وشکر چوقدر لر بو دیارده سابقا
شکری عسل کبی طورلر ایله صتارلر تنقیه وعقد اتمزلردی صکره اوکرندیلر بوزیتون
شهری بحردن نصف مرحله ایچرودر اوکنده طتلوصودن لیمانی واردر کمیلر اکا داخل اولور
خلقی اول صودن وقیولردن ایچرلر بوندن خان بالغ اوتوز مرحله در وبونك نهری بعض
اقالیم کتابلرنده نهر حمدان یازیلور زیتون خلقی میتنی صندل یاپقم اغاجی ایله قدرتلرنه
کوره یاقوب کولنی برکیسه ایچنه قیوب نهر حمدانه اتارلر یلده برکره بو خصوص ایچون
نهر مزبورك کنارینه وافر خلق جمع اولور وبو دیارده بر نوع شجر واردر که میوه سنك
طعمی مختلفدر مبالغه دن کنایه یوزدرلو طعمی واردر دیرلر غریبه بر خراسانی تجارتله
زیتون شهرینه واروب نواحیسنده کوردی که خلق چفت سوررلر شمس اسد برجنده ایکن
زمـــانی دکل ایدی بو زمانده نه اکرسز دیدی آهن اکرزد یوجواب ویردیلر لطیفه صاندی
دهقان اصلنی بیان ایدوب دیدیکه آفتاب کندی خانه سنده ایکن هوا کرم اولور بوز مین
معدن آهندر شکافلر ایدر زحرارت شمس تأثیری ایله اجزاء آهن شکافلر اشاغیسنه دوکلوب
جمع اولور وکیجه طوکوب بکشر آفتاب برج عقربه وارنجه طوروب هر شکافده وافر
آهن یغیلور اول زمان هرکس کندی تارله سنه واروب دوشررزیتون اطرافنده اولان
شهرلر بونلردر برمالو رنسو کتابنده برمن یازلمشدر سینادیا زیتون کور فزندن جنوبه
کنارده ایکی شهردر وایچرده تانجیو نهر زیتون اوزرنده دروزنجیو که اطلسده سی شو یازلمشدر
زیتون شمالنده دریا کنارندن برمرحله ایچری بر نهر اوزرنده واقع اولمشدر تنزو زیتون
جنوبنده بحردن ایکی مرحله ایچری بر نهر اوزرنده واقع بر شهردر نهر مزبور اوزرنده تنزودن
یوقاری اوتر نام شهر طاغلر دبنده در آبراغا نا زیتون غربنده طاغلر اراسنده بر شهردر بونك
نهری نهر زیتونه دوکلور زیتون اوکنده کنارہ قریب جزیرہ زانجیا واردر جاقور سمنده جزیره مزبوره
بر کوچك اطه رسم اولنمشدر لکن متأخر کره لرده واطلسده قوریا نامیله شکل هلالی ده
بر جزیرهٔ طویله رسم اولنمشدر که جنوبدن شماله ممتد طرف شمالیسی کنسه اوکنده قره یه
متصل اولمغه قریبدر وطرف جنوبیسی نانقین اوکنی یکر بونك امتدادی اون بش درجه دن
ارتجقدر جزیرهٔ مزبوره اطلس رسمنده یوز اللی یدی درجه طولده اوتوز دورت درجه
عرضدن اللی درجه عرضه وارر بعض کره وپاپامونته ده بونك بر ایکی شهری یازلمشدر
قوری وتوقسام وشنشو انلردندر و بو جزیره مشرق چین ده تنزونامیله مشهور اولوب
تنزوی خطایی دیدکلری طیب بونده اولور دینلمشدر لکن تنزو بیوك قره ده ایدوکی ذکر
اولندی فلبوس ایدر قوریاچین اوکنده بر معتبر جزیره در اهـــالیسی توکاقاولی دیرلر
طولی ایکی یوز اوتوز جرمانیا میلی وعرضی اللی میلدر بونده نیجه حکومت واردر مملکت
کـونیسای که خنسای دخی دیرلر چین شمالنده بر مشهور وعظیم ولایتدر دارملکی

کونسه نام شهر اطلس رسمی اوزره یوز اللی بش درجه طول و اللی درجه عرضده
بر شهر عظیم و پای تخت اقلیم در بونک چوره سی یوز میل قدر اولوب خطایدن کلور پولیسانقوم
نام نهر کبیر دریایه دوکلدیکی یرده وندیک شهری کبی صوا ایچنده واقع اولمشدر و بونده شول قدر
کوپریلر واردر که حسابه کلمز لطیف و مکلف شهردر اول اجلدن چین خلقی آکا کوک شهری
معناسنه کونیساد یرلر لوازم بشریه دن اولان جمیع اشیا انده موجوددر مکلف باغچه لری
و لطیف بیکارلری و کوللرنده بی حد مرغ آبی و بالق شکارلری وصفه کلمز بو شهر خلقی
بونلری لوتره دیرلر قرغه کبی بر جنس مونس قوش ایله صید ایدرلر بو قوشلری الوب
قایغه کیررلر بر بالق ویا مرغ کوردکلری کبی بونلری صالارلر صوا ایچنه طالوب
فی الحال چقاررو بو شهر دار الملک اولمغله اکثر چین پادشاهی بونده اوتورر اقطار ارضدن
بوکا تجار کمیلری کلوب تجارت ایدرلر فلبوس ایدر شهر مزبور تاتار و خطای سنورنده
شمال جانبنده اولدوغنه جمله مصنفلر متفقلردر چین پادشاهی تختی و خاقان ختای تختی
اولمق روایت اولنور بونک چوره سی یوز اتالیان میلی در وطاشدن یاپلمش بر قاچ یوز
کوپروسی واردر بو مرتبه که بیوک یلکن اچوب التندن بحر و شهرک ایچی یسنده
بر بیوک کول واردر چوره سی یدی میل احاطه ایدر ایچنده ایکی اطه اوزرنده پادشاه
ایچون بر معظم سرای بنا اولنمشدر و شهرک محافظه سی ایچون مدام اوتوز بیک
عسکر انده طورر دیو مارکوس دن نقل اولندی لکن بو اوصافه عقل سلیم تسلیم ایلمز
و بعضلر دیرلر که مارکوس دن صکره بو شهر تخریب اولنوب بو حال اوزره قالمامشدر
تقویمده خنسانک بر اسمی دخی خانقو اولمق اوزره یازیلوب بحردن نصف مرحله
ایچری مسافهٔ طول وعرضی برر مرحله قدر اولندن آخرینه دک سوقی ممتد
و یوللری طاش ایله دوشنمش اولرینک بناسی احشابدن طبقه طبقه عالی سرایلردر
مسعودی مروج الذهبده دیمشدر بلدهٔ مزبوره دجله دن اعظم بر نهر اوزنده واقع
اولوب خلقی اهل اسلام و یهود و نصاری و مجوس و سائر اصناف مخلوطدر و بحر ایله
بو شهرک اراسی التی یدی منزل اولمغله کمیلر نهره کیروب شهر اوکنه وارلر بو کلام کرچه
ابو الریحانک قانونده یوز التمش درجه طول و اون دورت درجه عرضده یازمسیله
مؤکددر لکن ابن سعید بر نهر منصبنده بندر اعظمدر انده فواکه کثیره اولور
و قصب السکر بتردیدیکی کلام مؤیدیدر پیدا ایدر شهر مزبورده پرنج و بقول و حبوبات
انواعی چوق قدر نقش و تصویر اکثر خلقنک صنعتیدر و بالجمله کتب اتالیمده خانجو
و خانکو و خانقو اسملری ایله شهر یازیلوب ظن و وهمدن ناشی چوق تفصیللر اولنمشدر
اعتماد جائز اولمامغله نقل رواکورلمدی خنسا اطرافنده اولان بلاددن بری اونکوین
شهریدر بر بیوک کولک اغزنده واقع اولمشدر که اول غدیر دریایه متصلدر
بری دخی آوتک نام شهردر بو دخی دریا کنارنده کنسه جنوبنده در اطرافنده

بیجد شکر قامشی بتر خوان که جوان دخی دیرلر جاقور سمتنده خینام یازلمشدر اللی درجه عرضدن
اوته واقع کوزفربونك اسمیله تسمیه اولنور واهل چین تاتار خوفندن انده عظیم محافظه ایدرلر
جنجیوا بحرده کنسه نهری اوزرنده برشهردر جانز ودخی دیرلر انده علم طبك اشتهاری
ورواجی واردر اهل چین عظیم تقید ایله انده اول فنه شغل ایدرلر نجه کوی ایچری نهر
زیلو زاوزرنده در سنکیفو نهر حمدان اوزرنده در قانجیو بودخی نهر مزبور اوزرنده در
قانیز ودخی دیرلر بونلرده بربرندن برینه صو اوزرنده کمی ایله کزمك ممکندر زیرا جنکیز خانلرندن
قوبلای قاان بواولکه یه مستولی اولدقده بونهر عظیم کتورمشدر دیو لورنسو تحریر ایدر
تاپنز وکنسه نهری اغزنده دریا کنارنده برشهردر سینز وکنسه شمالنده کارده بودخی
برشهردر پانجی شمالده سرحد چینده برشهردر بونلردن اوته خطای مملکتدن آیسا
اولکه سی چین حدودندن خارجده در سواحل چین وقربنده اولان بلاد بومحله کلنجه یازیلوب
بوندن صکره ایچری ممالك خصوصنده تفصیله مجال یوقدر انجق اسملری رسمده اطلسدن
نقل ایله اکتفا اولندی لورنسو انلردن قونغو وکوپن چین واورنان وسیخیما وقاداسلی
وشیانسو وکوبانس وسانسی نام شهرلری یازاروبونلرك هربرنده برمخصوص توتان واردر دیر توتان
دیوچین خلقی لساننده حاکمه دیرلر وسانسی ده سابقا برعظیم طوفان اولوب کوکدن
آتش یاغدی واول طوفانك بقیه سی اول شهر قربنده برغدیر عظیم اولمشدر حالا باقیدر دیو
اهلی چیندن لورنسو نقل ایلدی اطلس رسمنده ایچرده اولان ممالك بونلردر هونا او
وسانسی وجونا وقوقام وقوانسی وکوشو وسوینام وقوشین شینا بونلرك شهرلری
اسماسی رسمده مسطوردر احوال ابنیه اهل چین هرشهر وحصارلرینی متین سورلر
وخندقلر ایله تحصین ایدرلر واطرافنه صولر اقیدرلر خصوصا شمال طرفنده اولان عظیم
طاغلر اراسنی بشیوز میل قدر یرده ختای تاتارلرینی منع ایچون قله لر وسورلر ایله سد
ایلمشلردر اطلسده مسطوردر چین مورخلرندن نقلیله مذکوردر که اهل چین تاریخ کتابه
کلنجه طقسان اوچ ییل قدر زمان تاتاردن رنج بی پایان کوروب بالاخره ترینزو نام چین
پادشاهی عظیم رأی وتدبیر ایله تاتارلندن خلاص بولدقدن صکره بو دیواری بنا
اتدردی واقلیم چینی جمله محکم مسورقلدی ویربرعسکر قویوب محافظه اربابی تعیین ایلدی
چین شهرلرینك حصارقپولری غایت مکلف ویوللری پرسه وهندسه ایله طرح اولنمش
طوغری وواسع در هر بولنده اون بش اتلو همرکاب کیدرلر وبو یوللرده یر یر صولر اوزره
کوپریلر واردر پورتقالدن منقولدر که فوکشن نام شهرده مرمردن بنا اولنمش بر متین
ومصنع ومکلف قله کورمشلر که قرق درك اوزرنده طورر هر درکك ارتفاعی قرق
قارش واکلکی اون ایکیشر قارشدر اثر مزبور اوروپا آثارینه غالبدر دیرلر وچینك
شهرلرنده وقریه لرنده مکلف معبدلر چوقدر لکن اولرینك بناسی اکثر اخشابدندر ذکر انهار
وغدیر چینك کمی کوتورر صولری وکوللری وافردر اول اجلدن بودیارده صفاین بی حد در کشتی

خلقی

خلقی جمله بلاد چین خلقی قدر تخمین اولنور قره ده ساکن اولانلره کمیده ساکن اولانلر غالب
دکل ایسه باری متساویدر و بو صولر شهرلری و نواحیسنی سقی ایدوب خلقه عظیم فائده ایدر
مشهورلری بونلردر نهر تانتا نهر عظیمدر چین جنوبنده کولدن چقوب قانتا شهری قربنده
دریایه دوکلور و ایچنده نیچه اطه لر و اوزرنده شهرلر واردر نهر نانتو بیوک صودر قانتا صوینه قریب
یردن چقر ایچنده وافر چمنزار اطه لر واردر اطرافنده اولان خلقک قازلری و اوردکلری انده اوتلر
نهر برقلان بر واسع نهردر موین کولندن چقوب قانتا نهرینه دوکلور و سینکوماتو نهری دخی
بوکا قریبدر نهر قرامار خطای ولایتندن کلوب خیا اونام بیوک کولدن چقوب ککیسانده
اوقیانوسه دوکلور نهر عظیمدر نیمپو قربنده بو صو غایت واسع اولور بر کوله دونر و بوکا
قورومران دخی دیرلر نهر زیتون زیلون دخی دیرلر کتب اسلامیه ده نهر حمدان یازیلور
ختای دن کلوب تاجه شهرنده ایکی بولنور فرع اعظمی شرقه کیدوب بر عظیم کوله
دوکلور که بر طرفندن چقوب کتدکچه واسع اولور روزیتونده دریایه دوکلور اعظم انهار
چین دراوزرنده چوق شهرلر واردر نهر پولیسا نقو ختای دن کلوب بر کوله اوغرار اندن
چقوب کنسه شهرنده دریایه دوکلور اغزی غایت واسع سازلقدر کوله بکزر و کنسه شهری
بونک اغزنده در چین ده التی بحیره یعنی کول واردر بری غدیر هیلام که قوشین چینا قربنده در
غدیر چین بونک دریایه اتصالی واردر و بر نهر داخل اولوب ایکی ایاغی دریایه اقر موین
مملکتی بونک اطرافنده در غدیر کویانشی وسط اقلیمه قریب بر غدیر کبیردر اورته سنده
بر بیوک جزیره و کویانشی نام بلده واردر بوکا اوچ نهر داخل اولوب دورت یردن ایاغی
دریایه اقار هر بری انهار عظیمه در غدیر قوقوام کویانشی غربنده در بونک ایکی یردن
ایاغی کویانشی کولنه متصل اولور بونک دخی اورته سنده بر اطه واردر غدیر شین فو
وسط اقلیمده در بوکا دخی وافر خرده انهار اقوب ایکی اوچ یردن نهرلر چقار غدیر سانسی
چینک غرب و شمالنده بر بیوک کولدر میلادک بیک بشیوز اللی یدی سنه سنده واقع اولان
طوفاندن حاصل اولدی نیچه قصبه لر و قریه لردن غیری یدی بیوک شهری باصوب جمله
خلقنی غرق و هلاک ایلدی حالا بر عظیم کولدر جبال چینک اطرافنی احاطه ایدن عظیم
طاغلردن غیری سواحل شمالیه سی عظیم طاغستانلردر اورته ده دخی یر یر بعض خرده
طاغلر واردر اکثری اورمانلیدر آب و هوا چینک اکثر صولری لطیف و لذیذ و هواسی
خوب و معتدل و ترابی منبت و محصولداردر و هواسی صحیح اولدوغندن انده اعمی و علیل
نادر کورینور نبات و حیوان و محصولات بو دیارلرک صولی یرنده پرنج اکیلوب سنه ده
دورت کره بجیلور و قوری یرلری سائر حبوبات تارله لریدر و ادیلری و طاغلری اکثر
صنوبر اشجاری و بستانلری انواع اشجار میوه دار ایله مالامال اولوب انجق چین
و هندده اوزم و انجیر نادر اولور و اکثر طاغلری و صحرالری توت اشجاری درکه
ایپک محصولی ایچون انلری قورودرلر کتان دخی وافر اولور ارضنده التون

كومش ونحاس وحديد معدنلری واردر جواهر ولؤلؤ ومسك وشكر خصوصا راوند
بو دیار متاعندندر وبونده بر نوع اغاج اولور كه چینیلر آكا لام بالام و بو یرده چوب چینی دیرلر
انواع اورام واسقامه نافع ادویه دندر بو اغاجك كوكی بیاض وثقیل و پكدر وچینك معتبر
متاعی حریر وقماش وراوند ومسك وانجودر حریری غایت وفرت اوزره اولور
یالكز لیامپو شهرندن اوچ آی قدر زمانده یوز اللمش التی بیك بطمان ایپك چقدوغی
تواتر ایله منقولدر وباقری دخی كمیلر ایله هند وسنده كیدر قرنفلی دخی واردر لكن ملوكه
اطه لری قرنفلی كبی ایو دكلدر ودواب ومواشی وشكار جانورلری سمور وقاقم وانواع طیور
وافر اولور صولی یر اولمغله اوردكك انده وفرتی واردر سائر صو قوشلری دخی بیحد دریالكن
قانتا شهرنده اون ایكی بیك قدری بر كونده صید اولنور وچین خلقی مصرلو كبی
ایكی اوچ بیك یمرطه یی یازن كبره یه كومرلر بر زمانده یاوریلری چقار وقیش
فصلنده قامشدن سپته قویوب التنه معتدل آتش یقارلر بو طریقله دخی
یاوری چقاررلر و بونك صولرنده كوللرنده دریاسنده بالق بی حددر احوال ملوك
اقلیم چین ملوكنك احوالنه كتب اسلامیه ده ظفر میسر اولمیوب انجق
اخبار الدول نام تاریخده نوشروان زماننه دك التی نفر كیمسه یازلمشدر اول دخی
اصلی یوق اخبار كاذبه قبیلندن اولدوغی سیاقندن ظاهر اولمغله نقل جائز
كورلمدی بوندن صكره ظفر میسر اولورسه كتابه الحاق اولنه ترجمه اتدیكمز فرنكی
تاریخلرده دخی مذكور دكلدر بو اقلیمك اكثر احوال رومده خواب وخیال مثابه
سنده اولوب خلط طریقیله قانون نامه ده مسطور اولانك خلاصه سنی بوندنصكره كان
فصلده نقل ایدرز مراد ایدن واقف اوله تتمه بعض كتبده چینك امور غریبه سندن بر ایكی
مادّه ذكر اولنمش جمله دن بر چرخ كه متحرك سز مراد اولندیغی قدر دونر وطورر وچین قریه لرندن
بر قریه ده بر غدیر واردر كه یلده بركره اهلی كلوب بر اتی غدیره قورلر وطشره چقمدن منع ایدرلر
ات صوده اولدقجه یغمور یغار كفایت مقداری اولدقده انی چقاررلر و بوغزلیوب اتنی طاغه
براغورلر قوشلر یركیدر وچینده بر اسیاب واردر كه اشاغی طاشی دونر یوقاری طاشی طورر وكیكسنز
اون اوكودر فصل ١٢ در بیان اقالیم ختای یكرمی برنجی فصل آسیا اقسامندن قسم ختای
بیاننده در تعریف ختای قتای وخطای وخنا دخی دیرلر لورنسو قولنجه بو اقلیم كوك اسمیله تسمیه
اولنمشدر اسم قدیمی سرقه ایدی بعضیلر كوتای لفظندن تحریف اولندی دیدیلر
ولفظ مزبور مهبط انوار الهیه معناسنه در سبی دن صكره بنی اسرائیلك اون سبطی انده
كلوب تمكن اتدكلرندن بو اسمله تسمیه اولنه حدود شرقده اوقیانوس شرقی وچین جنوبده
هند وغانجس ارماغی وچین طاغلری وحصارلری شمالده جور زاو طوكش دكز
وغربده غالاسیا كه كشمیر وختن ولایتلری در صاحب اطلس بونك حد غربیسنی آسیا
غربیسی ایله تحدید ایلیوب جمله تركستان وماوراء النهری بو رسمده درج وغایت اجمال

اوزن

شکل ممالک دشت کبیر
عمل معرّدج غلطوی
مقیاس
فرسخ ٢٢ ٤٤ ٦٦
میل ٦٦ ١٣٢ ١٩٨
مرحله ٣ ٦ ٩
ساعت ٢٠ ٤٠ ٦٠
بحر محیط کیماق
مساکن تاتار کیلاق
مساکن تاتار سکمسان
جبل نوقیا
نهر کمّاش
مساکن تاتار نیول خان
تاتارستان کبیر
مستینج
مساکن تاتار نایمان
خانبالق
ممالک خطای
نهر کمّاش
مغول
بوزج
ارسینه
مملکت طانغوت
طانغوت
سیکون
مملکت طانیو
فامل
سوکو
سدّ چین
شوکین
ممالک چین
کوروفری
نانکین
سیود
نیوکه
ممالک
نهر کانسنتک
خالش
ورشکه
مغول
ماشقون
بیرنه
١٨٠
١٥
١٦٠
١٤

٩٠
١٠٠
١١٠
١٢٠
١٣٠
١٤٠
١٥٠
١٦٠
٧٠
٦٠
٥٠
٤٠
بحر محيط مسقو
بحر محيط تاتار
مساكن ساموئيديا
نوونجتووی
مساكن تاتار تنغوسی
مملكت غروشتين
مساكن تونس
بارغو طاغلری
بسولجقی
قولسه كشتقو
كوه بلقان
مساكن سماريك
لقمان
كرمه
ارسه
قره قريم
جارده
جمه كولی
كيماك
خناوس
مملكت قره قطای
باديهٔ قره قطای
خيام
دولحام
بحيرهٔ قرنطيا
قرنطيا
صاروس
داموريا
مساكن قالموق
صالونيا
بغاره
دورخان
لوب
كاشغر
اقسو
قوقنيا
بربه
شبخ
دماجه
ممالك تبت
سكيته
ختن
نيت
ممالك تركستان
مجاح
دنكو
بروان
مملكت قره قطای
مملكت ايلدوز
جاليس
بلوكان
مساكن تاتار
اوده
ناحيهٔ فرغانه
التس
ادركند
١١٠
١٢٠
١٣٠

اوزره ذکر ایلدی لکن بز بو فصلده ختایی یازوب ترکستان و ماوراء نهری مستقل فصللرده
کتوردك مسافه اطلس رسمنده یوز یکرمی درجه طولدن یوز التمش طوله وارنجه واللی
درجه عرضدن یتمشه منتهی اولنجه رسم اولنمشدر فلبوس ایدر بو ختای اولکه سنك
ابتداسی خالی تاتار سنورلرنده نوروسی طاغلرندن آینان بورنه دك ممتد اولور طولی
تقریبا التیوز جرمانیا میلی در تقسیم فلبوس ایدر بو ختای سرقه دیدیکلری اسکی تاتارستان
اولوب تاتار قومی اراسنده بیوك سلطنتدر و بو تاتارستان عتیق اقسامی بونلردر خطای
و نانغوت و تاینغو و تندوك و قامول و قیار و قیام و قاراختای و بتر بونلر اسکی سرقه یی
وایماوس طاغی وار اسنده اولان تاتارستانك اکثرینی وایماوس غربیسنده اولان
تاتارستانك برقسمنی مشتملدر احوال سلطنت ختای بو مقامده بز قانون نامه و روزنامهٔ ختای
ترجمه سنك خلاصه سنی نقل ایدرز قانون نامه بر فارسی کتابدر که یکرمی باب اوزره سلطان
سلیم قدیم عصرنده یازوب صکره ترجمه اولنمشدر روزنامه بر رساله در که تیمور اوغلی
شاهرخ میرزا خراسانده پادشاه ایکن سکز یوز یکرمی ایکی سنه سنده اعیان دولتندن
شادی خواجه یی ختای خانته ایلچی کوندروب ارباب معارفدن خواجه غیاث الدین
نقاشی بیله قوشدی و فرمان ایتدی که هراتدن چقوب کلنجه کوردوکی اموری
و وقایعی یازه مزبور دخی مأمور اولدوغی اوزره یازوب اوچ سنه دن صکره کلدکده عرض
ایلدی اول امور معروضه حبیب السیرده مطلع السعدیندن نقل طریقیله مسطور
و بو خلالده ترجمه طریقیله مذکوردر قوانین ختای قانون نامه نك اون اوچنجی بابنده یازار که
ختای قانونلرینی وضعه سبب سلفده ضرورت حسبی ایله خاندان خاقاندن لوزی نام
بر عورت ختای خانی اولوب ضبط ممالك ایچون وضع قوانین لازم کلمکله عصرنده برچین
کزین نام بر حکیم ذوفنون عورتك عجزنی کوروب کندو یی عرض ایلدی عورت دخی اکا
وزارت ویروب حکیم مزبور تدبیر اموره قواعد حکمت و عقل و فراست ایله مشغول
اولوب قانونلر وضع اتدی و بر دفتر یازوب وصیت اتدی که ملك خطایی ضبط مراد ایدن
اول دفترده مسطور اولان قوانین ایله عمل ایلیه بعده اول قانونلر دستور عمل اولوب نیجه
بیك ییللر اجرا اولنور تغییر و تبدیل اتمزلر مخالفت ارالرنده عظیم جرم و تهمتدر اکر خاقان
دخی اواورسه قانون اوزره معزول ایدرلر و کناه انلر یانده ترك قانوندر شویله که اوج کناه صادر
اوله پادشاهلقدن دوشوب اولادی دخی مجرم اولور و سلطنت نسلندن کیدر فقیر
ایدر صکره جنکزخان وضع اتدیکی قوانین که یاسا تعبیر اولنور عموم اوزره تاتارستان و ختایده
ساکن عبدهٔ اصنام اراسنده مقبول و معتبردر اکثر انکله عمل ایدرلر قانون خاقان اولا
خاقان اولان ایچلرنده اعلم خاندن اولمق کرك بری وفات اتسه یاخود قانونه مخالفت ایله
معزول اولسه اولاددن مستحق یرینه کچر و معزول لك اولاد انسابنده شآمت واردر و ارکان
دولته انتقامدن و عرضدن خالی اولماز دیو جمله توابع و لواحقی ایله بر حصاره

قورلر لوازمنی مستوفا تعیین ایدر کیمسه انلر له بولشمق ممنوعدر خاقان ختای دارملکی خان
بالیق نام شهر عظیمدر سرایی و دیوانی انده طورر و سائر ممالك ختای جمله اون ایکی دیوان در
دار ملك دیوانخانه سی کبی هر برنده دیوانخانه لر واردر طقوز وزیر صاحب تدبیر اوتوروب
نه اولورسه خاقانه عرض ایدرلر و خاقانك امرا و وزرایه ظاهر امکالمه سی یوقدر مکر که
بر امر مهم اوله عرضلر و مکتوبلری خادملر تلخیص ایدرلر علامت قبول سرخ خط در
و خاقانك اوقاتی اوج قسمه منقسمدر بری عیش و نوشه بری خواب و راحته بری امور
مملکت ضبطی ایچون خط و نشانه بونك وقتی کلدکده تأخیره مجال یوقدر اوچ آیده اوچ
کره ترکله معزول اولورلر لو رنسو ایدر ختای خانی جمله تاتار خانلرینك بیوکیدر اکا
اولوغ خان دیرلر مسقولر قرا قتایسکی اطلاق ایدرلر ختای قیصری معناسنه بونك رعایاسی
اکا شول مرتبه اعتبار ایدرلرکه انی یودوغی صویی الوب ارالرنده تبرکا یوزلرینی یومغله کناهری
مغفرت اولنور اعتقادنده در و بو خاقانك مخصوص لسانی وار در ترجمانله سویلشور
ارثله باباسی یرینه جلوس ایدر خاقان وفات اتدکده یدی معتبر قبایلك اکابری وزیر
اور دوسنده جمع اولوب ماتم ایچون جمله سی بیاض قفتانلر کیرلر دعا و ثنادن صکره سرای
اورته سنه بر سیاه کیچه دوشیوب یکی خاقانی کتورررلر او تورر جنکیز آیینی اوزره نصب
و بیعت ایدرلر و دیرلرکه یوقاری کوکده باقی ولایزال تکری یه اعتراف ایله سن انك ظلی سن
کندی تدبیرکی انك مرادینه اویدرتاکه جنتده سنك نصیبك بوندن زیاده اوله خلافنی
ایدرسك دنیاده دخی سائرلری کبی جزاکی بولورسن بو سیاه کیچه دن غیری سکانسنه
قالمز صکره هر کس قرمزی لباس کیوب باشلرینه بر صورغوج صوقربعده شهرك
قاضیسی اکا تاج کیدررو قاریسنه دخی تاج کیدوروب خاقانه اتدکاری قدر اکا دخی تعظیم
و اعتبار ایدرلر بعده جمله بکلر خاقان حضورینه کلوب اوچ کره دیزچوکرلر و بیعت ایدوب
ایاغی اوپرلر و هر بری عظیم پیشکشلر و هدیه لر کتورر جمله سی عادتلری طقوز عدد اولور
زیرا تاتارلر بو عددایله تیمن اتمشلر در جنکیز تکری یه کوکده طقوز دیز چوکردی و جمله
کلیسالرده زنجفره ایله بویانمش تحته لر اوزرنده التون حروفله بونك اسمنی یازارلر و اکا ابن الله
دیرلر و سوزینی شریعت مقامنده قیوب عظیم اعتبار ایدرلر و خاقان رعایاسنه و بکلرینه نادر
کورینور وصف سرای و دیوانخانه بو سرای اطلسده وصف اولندوغی اوزره مربع الشکل
هر ضلعی بر میل و دیوارینك ارتفاعی اون ایکی ذراعدر طشره سنی اغاردب قرمزی
او نله منقش اتمشلر و دورت کوشه سنده بر عظیم مرتفع قصره مشابه قله لر و اورته لرنده
دخی انلره کبی بر قله جمله سکز قصری مشتمل اولوب بونلرك هر بری طوب و توفنك
و تیغ و کمان و سائر ادوات جنك انواعندن بر نوعه مخزندر بو مربع دیوارك اورته سنده
ایچ قلعه کبی بر سرای دخی بنا اولنمشدر حرم سرای خاص خاقانی اولدر بونك فوقانیسی
یوق لکن فرشی اون قدمه زمیندن مرتفعدر و بو سرایك سقفی غایت مرتفع

وانواع

قانون عبادت خاقانك خان بالغده بر مخصوص معبدى واردر بيلده بر كره زندانيلردن قتله
مستحق اولانى كورمك ايچون اول معبده واررواننده بر صورت يوقدر انجق بعض خطوط
ونقوش ايله ديوارلرى منقشدر بركون اول صانمم اولوب تخت روانه اوتورر نيچه بيك لشكر
اهن پوش تيغ بردوش تخت روانى كتوررلر واردقده خاقان سر وپا برهنه تختدن اينوب
قپوده سجده ايدر وسلام ايله داخل اولوب برایاغ اوزره طورر الهى سن دانا وبيناسن بكا
پادشاهلق ويردك وبو خلقك قتلنى نم امرمه حواله ايلدك بن كندى عقلم قدر احتياط ايله
اجرا ايندم باقيسنى سن بيلورسن ديوناله ونياز ايدوب اخشام اولدقده باشنى سجده يه قور
وچيقار افطار ايدر سراينه كيدر اوكنجه فيل قطارلرى والتونلى عربه لر وسازنده لر تخت
روان اطرافنده چالاراق كيدرلر وخادمان مسلماندن انجق ايكى كمسه اته بنوب باقى امرا جمله
پياده يوررلر قانون سفر خاقان بريره سفر وحركت اتسه ياآته بنر ياخود تخت روانه
اوتوروب خاصكيلرى كتوررلر اطرافنده سازنده كروهى نواخت ايدرك بله كيدرلر دورت
بيك قدر درازقد عادملر كه پياده يوررلر باشلرى سوار برابردر جمله زراندود جوشن ايله مرصع
خودلرى كيوب بيك نفرى تخته پاره كبى تيغ عريان وبيك نفرى بر كرز كرانى اوموزلرنده كتوررلر
قلج كتورن اوكجه كيدر طپوز كتورن كيروده يورر بيكى صاغده بيكى صولده مسلح ومنقش سنجاقلر
اوموزلرنده يلمانلرينه رنكارنك فانوسلر اصوب انواع هيبت ايله وشوكت ايله الاى قورارلر وامراء
ختاى كه بريره سفر ايده لر نه قدر عاليمقدار مير معظم وسردار اولورسه هر مرحله ده جمله تنعم
وتجملى خاقان طرفندن مهيادر وهر كز امراء ختا اته بنمزلر ويوكلرينى عربه يه يوكلتمزلر آت
وقاطر قلتندن دكل لكن قانونلرى بودر كه كندولرى محفه يه كيروب اللى قدر قوى هيكل
وتوانا كمسه لر نوبتله كتوررلر قوشيلن عسكرك بعضى التون يالدزلى وكومش قابلى كورزلر ايله
اوكنجه آهسته آهسته يوررلر وكمى سيم وزر اندود عظيم قلچلرى عريان اوموزلرنده كتوررلر
وبر كروه دخى رنكارنك سنجقلره ملون فانوسلر اصوب كيجه ايريشورسه فانوسلرى ياقرلر
بو حشمت ايله محفه يى منزل بمنزل كتوروب سائر رخت وبختى صندوقلر ايله ايكيشر كمسه
چوب اوزرينه اصوب اوكنجه كتوررلر وهر منزلده اميرك رتبه سنه كوره خوابكاه لوازمى ملون
اطلس پرده لر واسباب عيش وعشرت ولوازم خدم وحشم جمله اماده در اول شهرك اعيانى
آكا كلوب اكرام ايله سلام ويررلر وهر منزله كلدكده اهلنه منصب ونه مصلحت ايچون
كلديكنى اوكنده اولانه اعلام ايدرانلر دخى حدنه كوره احترام ايدرلر بو اسلوب اوزره خانبالغه
بر فرسنخ قريب كلدكده اول شوكتى كيدوب جمله اسباب ورختنى كر ايله عربه لره يوكلدوب
كندى اجرتله ات ياقاتره بنوب شهره كلور وقانون اوزره يكه سوار اولوب شهره كيرر قانون
پاى پاى انواع نقوش ايله مزين برلوحدر بعض مصالح كليه ايچون سرايدن چيقان خدامك
اول لوح اوزرينه احكام واوامردن يازارلر بركون اول ننك پاينى چيقار واول كون شهر خلقى
سك ومرغ وخوك امثالى حيواناتى باغليوب سوقاقلرى پاك ايدرلر ودكانلر تزيين اولنور

ويو پاى صاحبلرى مملكت ضبطنه قادر ومحتشم خادملر دراتلره تعيين اولنان خدام بركون
اول سرايدن چيقوب زربفت وملون اطلسلر كيوب اسلوب سابق اوزره انواع سلاح
ايله الاى دوزوب سراى قپوسنده خادم تخت روانه بنر عسكرى داراتله اوكنجه كيدوب تخت
روانى كتوردلر بركمسه نك سك ومرغى طشره ده بولنورسه صاحبينه تيمش چوب اورولوب
حبس ايدرلر و بوخادم هر قصبه وشهره كه وارر اعيانى چيقوب احترام ايله قوندررلر اول
خادملرك امراو ممالكنه امرونهيى جاريدر پايلرى كندودن ايكى اوچ منزل مقدم وارو
شهرلر خلقى حاضراولولر زيرا امورنى دوزلدوب مفسدلرى فرار ايدر بر شهره وارد قده
مظلوملر كلسون ديوندا اولنور كلمين قانون اوزره كناهكار اولور بعده شهرى تفتيش ايدوب
كندودن اول كلن مفتشدن بو زمانه كلنجه وقايعى كورر ظلم اولمش ايسه عدل ايدر ومخفى
جاسوسلرى واردر احوالى تجسس واعلام ايدرلر اول دخى خاقانه جمله امورى يازوب
بلدرر بو جهتدن ممالك ختا معمور وابادانددر اول خادملرك اكثرى مسلمان وخاقان يانندە
مقربلاندر بو مقوله حكومتدن عظيم تجمل ايله كاوب كيرو سرايه كيروب مالنه متصرف
اولور وحجر پشمدن بر مرصع كمر قوشانوب خاقانك اوغلى مثابه سنده خاص
خادملردن اولور قانون مراتب امرا وخواص امرادن اون نفر كمسه يه برباش واردر اكا
شيجن ديرلر واون بيك لشكر سردارينه حوحو و يكرمى بيك عسكر سردارينه بان سمزن
واوتوز بيك عسكر اولوسنه سمزن وقرق بيك لشكر باشنه بان دنين واللى بيك
سپاه سردارينه دنين ديرلر جنك كوننده اللى بيك عسكرك اوچ امير معظمى اولور
اولكيسنه طى كن ايكنجى سنه دوتانك اوچنجى سنه دنين ديرلر طى كن خاقان سرايندن چقمه
بر خادمدر اوغلى مثابه سنده خاقانك وكيل مطلقيدر جمله شهر ضبطى اكا مفوضدر
سائر اون ايكى ديوانك دخى بر طى كنى اولور دوتانك ديواننده بر مير محتشم دركه جمله امراء اهل
قلمك مقدميدر خزاين ضبطى ايراد ومصرف حسابى اكا مفوضدر بو ايكى رتبه صاحبى
خادملردن اولور زيرا بونلر اختيارى ايله الت تناسلنى كسوب سراى خاقانده استقامتله
خدمت ايتدكلرى ايچون بو رتبه يه نائل اولورلر وفوت اولدقده اولادى اولمامغله مالليرى
كيرو خزينه يه قالور بودوتا علم حسابده ماهر اولمق لازمدر اوزرينه كيرو طواشى دن بر
ناظر واردر لكن حاكم دكلدر دنين اللى بيك عسكرك ضابطيدر اولادو انسابى واردر فوت
اولدقده اوغللرينه مراتب ويريلور پس اون ايكى ديوان ممالك خطاده بو ترتيب مقرردر
قوانين عسكر علامات ومراتب لشكر ختاى بودركه هر اون نفرك بر توغى و بر خيمه سى اولور
وهر اوتوز نفرك اوچ توغ بر سنجاغى اولور وهر بيك كمسه سردارينه بر قزل توغ وايكى كوس
ايكى سورنا ايكى نفير وايكى سنج تعيين اولنور واللى بيك عسكره بش بيك توغ وايكى بيك
سنجاق وبيك طوب واللى بيك توفنك ويريلور وهر ديوانده بو اللىشر بيك عسكر بو ترتيب
اوزره مقرردر ديرلر خدمه دن غيرى بونلر خاقان خزينه سندن علوفه وتيمار الورلر شهرلرده

حفظ

وانواع صنایع بدایع ایله مقرنس ومنقش ومذهبدر ودیوارلری آلتون کومش صحفه لرله مزین
وسلفه لکی چنکلر ووقایع غریبه بر رصنعت عجیبه ایله مصور اولوب کورنلر حیران قالور
قانون نامه ده مسطور اولدوغی اوزره سرای خاقان بری بری ایچره یدی حصاردر هر برنده
باغ وبستان و بتخانه ودیوانخانه وشکارستانلر بنا اولنمشدر تخت خاقان قزل آلتوندن اولوب
بر صورت اژدرانی احاطه اتمشدر اون ایکی دیوانخانه بر طرفنده خادملر و بر طرفنده قزلر
طورر باشلرینه مرصع تاجلر قویوب زربفت لباسلر ویشمدن مرصع کمرلر قوشانورلر
هر وزیرک حضورنده بر دختر وایکی خادم اوتوروب قفالرنده اغالر وقزلر صف صف اولوب
طوررلر وبو یدی سرایک خدامی هر بری بر خصوصه موکلدر اولنده باغلر و بستانلر اموری
کوریلور ایکنجیده کلن شکوی قصه لری وعرضلر ومکتوبلر ایصال اولنور اوچنجیده اول
مکتوبلر خاقانه تلخیص اولنور دوردنجیده دیوانخانه لر خدامی اموری کوریلور بشنجی ده
خزاین ودفاتر ملک ختای کورینور وانده جمع وصرف اولنور ارسلان خانه لردخی انده در
آلتنجی ده اون ایکی بیک مکانلری واردر یدنجی ده خاقانک عیالی وخاصکیلری اولور و بو سرایده
خاقاندن غیری رجالدن کیمسه یوقدر و بو سرایک دورت جانبنده قپولری واردر و هر قپوسنده
یدی موقف بنا اولوب هر بری بر امر ایچون تعیین قلنمشدر برنده اون ایکی قسم ممالک محصولی
کلوب تسلیم اولنور و بر قپودن کلن قصه لرک جوابی چقار و بونده کوس عدل قونمشدر
و بر قپودن خاقان بیلده بر یا ایکی کره انواع تجمل ایله چقار ودیوانخانه لری کوروب کروانده
ایچری رجوع ایدر و بونک قپولری پولاد ختاییدن دوکلمشدر ایچ سرایک عجیب قپولری واوزرنده
ونکارنک فانوسلر وسنجقلر واردر اول فانوسلر ینار ونصف اللیلده جمله اهل دیوان حاضر
اولورلر زیرا کاهی خاقان صبح کاذبدن اول چقار بر متعین کمسه حاضر اولمزسه بعد العزل
بند وحبسه مستحق اولور چون خاقان هیبت ایله تخت اژدرها پیکر اوزرنده اوتورر قپولردن
امرا واعیان ولشکر وایلچیلره اجازت اولوب کروه کروه متعین مکانلرینه واروب طوررلر
تبت وقلماق وهند وچین خلقی جنس جنس غریب لباسلر وطرزلر ایله طوررلر و خاقانک صاغ
طرفنده وزرا وامرا واهل علم وسائر صاحب لشکری وصول جانبنده اعیان اهل
قلم وصاحب رقم اوتورر وخاقانک تختی اردنده سرای خادملری وقزلر طوررر و کیمسه نک
زهره سی یوقدر که خاقانه ودائره سنده اولنه نظر ایده بیله وامراء ختایدن منصب طالبی
اولان واطرافدن کلن ایلچیلر خاقان اوکنده طوروب کندیلرینی عرض ایدرلر وکاه اولور که
خاقان اوچنجی دربنده ده تخت قوروب ذکر اولنان وزرا وامرا وایلچیلر انده طوررلر اکر
خاقان برآیده ایکی کره دیوانه چقمسه معافدر اکر اوچ کره ترک ایلسه کناهکار اولور
اوچ کناه ده خاقانلقدن دوشر کناه یانلرنده قانونه مخالفتدر خان بالقده جزئی کلی جمله
امور خاقانه عرض اولنور غیری شهرلرده حکومت ایدن خادملر امر جزوی اولسه حکم یدرلر
کلی اولسه خاقانه عرض لازمدر خاقان طشره کتمک مراد اتسه شهر خلقی جمله دکانلرک

قپانوب پنهان اولورلر لو رتسو ایدرتدبیر سلطنت ایچون ایکی دیوان واردر هر برنده عاقل
وامور دیده اون ایکی وزیر اوتورر بری جنك احوالنی کورر آکا تای دیرلر بری سیاست امورنی
کورر آکا سینك دیرلر و بونلره نیچه بیوك مجوهر و مرصع تاجلو ملبس بکلر ملازمت ایدرلر
غیاث الدین نقلی اوزره بو درکاهك قپوسی اوکی یدییوز قدم طولی سنك تراشیده دوشنوب
ایکی طرفنده بشر فیل بغلو در قپودن قصر داخلی ده اولان سریر خاقانی کورینور بوسریرك
ارتفاعی اوچ ذراعدر اوزرنده سکز ذراع مرتفع درکلر ایله التمش ذراع طولی و قرق ذراع
عرضی صاری اطلسدن منقش و مصنع بر سایه بان قوریلوب بو درکلر اوکنده اوچ
قپو قونمشدر اورته قپو یمین و یسار قپولردن بیوك و مخصوص ممر خاقاندر سائر خلق
طرفیندن کلورکیدر قصر سلطانی بو دروازه لره وسایه بانه مشرفدر و بوقپولر اوزرنده
بر ناقوس کبیر آصلوب دیوان عام کونی بر قاج کیمسه چقوب منتظر طورورلر دیوانه مأمور
نیچه بیك آدم صباح نمازی وقتنده کلوب یرلو یرنده اراستۀ صفوف ایدرلر ایکی بیك قدر
مغنی و مطرب سازنده و کوینده زمره سی دخی بر طرفده اباغ اوزره طوررلر و عسکری دن ایکی
بیك قدر نفر تیغ عریان وتیر ایله دیزیلوب اظهار شوکت ایدرلر و بو دیوان واسع الفضادر
اطرافنده ایوانلر و صفه لر و بر عظیم ستونلر اوزره طاقلر ایله احاطه اولنوب یوللری جمله
یونمه طاشدن دوشنمشدر دیوان عامده بر مثلث سریر کتوروب قورارلر اوزرنده التوندن
بر تخت قورلر آفتاب طلوع اتدکده حرم سرایك قپوسی پرده سنی ایکی خواجۀ سرای ایکی
طرفدن رفع ایدوب خاقان چقار بالای قصرده طوران اشخاص طبل و ناقوس چالمغه اغاز
ایدوب اوچ دروازه کشاده اولور اولا امراء تومان بعده هزاره و صده کروه کروه سکردوب ترتیب
اوزره صاغ و صول صف بغلیوب طوررلر بونلرك هر بری النده طولی ذراع و عرضی ربع ذراع
تخته لر وادر آکا نظر ایدرلر غیری یره نکاه اتمزلر ترك ادبدر قانون نامه ده اول تخته لر فیل دیشندن
مرکب منقش امرا اردنده جبه پوشان و نیزه داران خاموش اولوب طوررلر خاقان بش پایه
سیم نردباندن تخته چقوب اوتورر ایکی دختر قمر پیکر که صاچی باشنه طولامش یوزی
و کردنی اچق ایری انجو کوپه لر ایله اراسته ایکی طرفده طوروب کاغد و قلم طوترلر خاقان
امر ایدرسه قلمه کتوروب ایچرده عرض ایدرلر اکر بر حکم تغییری مناسب ایسه خط کوندورر
امرا آکا کوره عمل ایدرلر خاقان تخته اوتوردقدن صکره عرض اولناجق احوالنه ایسه عرض
اولنور ایلچی واریسه اوکنه کتوروب اون بش ذراع قدر یرده طورغورلر امرانك بری دیز
چوکوب ایلچیلر احوالنی متضمن صحیفه یی خاقانه اوقور بعده ایلچیلره تعلیم ایدرلر اوچ
کره طپوقلوب یراوپرلر و کتوردکلری نامه لری صاری اطلس کیسه لرله ایکی اللرینه
الوب یوقاری قالدوررلر اهل ختای قانونی بودر که هر شیء که خاقانه متعلق صاری رنکلو
شی ایچینه قونور بعض امرا الوب سرای خواجه سنه تسلیم ایدر اول دخی خاقان النه ویرر
آچوب ملاحظه اتدکدن صکره کرو خواجه یه ویروب تختدن اینر بر صندلی اوزرینه اوتوروب

اوج

اوچ بیك قدر جامه وایكی بیك قدر قبا كتوردلر اعیان وارکانه وفرزندانه كیدردكدن صكره
ایلچیلرك باشنی اوكنه كتوردوب زنسوءال جوابدن صكره وارك طعاملنك دیو كوندرر
دیوانخانه فضاسنده هركشی ایچون بر صندلی و پیشخون قویوب ضیافت ایدرلر بعده
یامخانه یه كوندررلر ضیافت ایلچیان خواجه غیاثدن منقولدر كه ضیافت ایچون سرایه
وارد قلرنده ازدحام خلایق اولكیدن زیاده ایدی سرایك فضای اولنی وثانیسنی كچدیلر كه
تختگاه خاقان ثانیده ایدی بر سیم قپودان ایچری كیروب بر صحنه ایردیلر كه واسع ولطیف ایدی
سنك تراشیده فرشلر اورته سنده طولی التمش ذراع قدر بر عالی سایه بان التنده بر مكلف
تخت قورلمش ادم بویندن مرتفع اوچ طرفندن سیم نردبانلری وار ایكی خواجه سرا تخته
یقین طوررو بر كوچك تخت دخی اول بیوك تختك پایه سنده صندلی كبی قونمش كوشه لری
وپایه لری غایت مصنع صاغ وصول متعین بكلر مسلح طوررلر وبر كوشه ده بر بیوك خیمه
التنده سازنده كروهی صف بغلمشلر سرسازنده صندلیده اوتورر وتخت اوكنده یدی
چتر هفت رنك قورلمش اطرافنده ییكی بیك قدر سلحدار وحرم سرای قپوسی اوكنه
بر مكلف حریردن ایپلرینی ایكی طرفدن ایكی خواجه سرا طوتوب طوررلر خاقان كلدیكی كبی
پرده یی قالدروب سازنده لر بیكباره تحریك اوتار ایدوب خاقان تختنده قرار ایدیجك جمله خاموش
اولدیلر خاقان اول زمان دایمنك خان ایدی صقالی اورته سنده بر باوك قل غایت دراز اوجنده
اوج دورت حلقه بغلنمش ایدی باشی اوزره اون ذراع قدر مرتفع صاری اطلس پرده كه دورت
اژدر بربرینه حمله ایدر تصویر اولنمش ایدی اوكنه واروب بش كره یرا اوپدیلر وفضای اوله
واروب طعام كلدی یدیلر خاقانك مطبخی هفت چتر ملون قربنده صاری اطلس حولی ایچنده
ترتیب اولنمش ایدی تعظیم اتدكلری كمسه لر اوكنه اوچر طبق قیوب خوان سالاران مدام
اطعمه واشربه چكمكده اولدقچه مطرب وسازنده لر نغماتده ایدی بعده پسران ودختران
حسند اررقص ولعبه اغاز ایدوب صحن فضاده نیچه بیك یرنده طعام ریزه یی اوشوب یدیلر
كمسه انلره تعرض اتمزدی بو صحبت وضیافت صباحدن اخشامه دك ممتد اولدی بعده دست
آخر كرده مجلس پرده سی چالنوب خلق كروه كروه طاغلدی قانون سرسال جدید وعید
محرمك یكرمی یدنجی كونی خاقان عسكری طونانوب ایرته سی كه یكی ییل باشیدر كیجه
خلایق بیوت واسواقی وركاكینی فانوسلر ومشعللرله تزیین ایدوب كیجه یی كوندوزه دوندردیلر
وخاقان سرایندن چقوب شوكت ودارا ایله كندی اوردوسنه كلور وهیچ فرد بیاض جامه
كیمز زیرا ختاییلر اراسنده بیاض جامه ماتم لباسیدر یكی اوردو بر عالی عمارت
ایدیكه اون طقوز سنه ده تمام اولمش ایدی قپوسندن عمارت انتهاسنه وارنجه بیك
طقوز یوز یكرمی بش قدم اولوب جمله یونمه طاشدن وچینی طوغله دن یاپلمشدر ختای
وچین وقلماق وتبتدن بوز بیك قدر كمسه كلوب انده جمع اولورلر وخاقان طرفندن امرایه
واعیانه عظیم ضیافتلر اولور وكیجه انده شیچراغ یاقرلر شیچراغ صحن سرایده اغاجدن یاپلمش

كوه مثال بر قله درطشره سی سترا ایله سرو بوداقلری ایله قبلو اولوب نیجه یوز بیك قندیل
دیزلمش وفتیللر بریندن برینه وصل اولنمشدر اشاغیدن بری یاندقده فی الحال جمله یه واصل
اولور خواجه غیاث ایدر اول سال ختای منجملری حکم ایلمش ایدیکه خاقان بو سالده آتشدن
ضرر کوره لاجرم شیچراغی یاقدیلر لکن صکره سرایه یلدرم اینوب جمله سنی برباد ایتدی
پیش خاقان یدی کون بر اردوده طوروب عیش وعشرت ایدر بخششلر و یروب قوللر آزاد
ایدر و بر مجرم اول کونلرده موأخذه اولنماز وعیدلری دخی ییل باشیدر تحصیل اموال حسابی
اول زمانده تمام اولور بر آی مقداری روز وشب سوز وسازله متصل عیش ونوشه مشغول
اولورلر قانون حکم عام قچان بر خصوص ایچون اطرافه احکام خاقانیه ارسالی لازم کله
دیوان اولور تخت قورولوب خاقان اوتوردقده خلایق باش یره قورلار و بر صندلی کتوروب
تخت اوکنده اوچ کشی اوزرینه چقار خاقان حکمنی ایکیسی طتوب بری بلند آواز ایله اوقور
جمله خلق ایشیدرلر بعده بر صاری اغاج باشنه بند اولمش حریر ایله چکوب یوقاری بغلرلر
خلق وسازنده لر کیرو کالاول طوررو حکمی صورتنی باخانه دن اطراف واکنافه کوندررلر
خواجه غیاث ایدر اول سالده اوقودقلری صفر آینده ایدی بو آیك اوننده شیچراغ خاقانیدن
اوچ ییل چکوب بر شیچراغ آخره موسمی کلدی قوللرو کناهکارلرو باقی داران دیوان آزاد اولنه قان
جرمندن غیریسنی خاقان باغشلدی دیو یازلمش ایدی قانون شکار خاقان شکاره کتدکچه
ختاییلر بر بشیوز قدم طول وعرضده پلانقه لریله (?) بشلرانده قونارلر اول محوطه اورته سنده
ایکی مربع چتر که هر بری یکرمی بشر ذراعدر دوردرکی قورولور اطرافنده صاری زرفشان
اطلسدن خیمه لر وسایه بانلرده خواص خاقان نزول ایدر خواجه غیاث ایدر خاقان
شکارده کتوردیکمز آتدن دوشمکله بزه غضب ایلمش اوکنه کتوردیلر الوغ بك کوندردیکی
سکلی سیاه اته بنمش و صقالنی سیاه اطلس غلافه قویوب قرمزی زربفت کیمش وزربفت
عبایی اورتنمش صولنده صاغنده امراء شکار اردنده یدی کوچك اوستی اورتلمش محفه ده
قزلر که نوکرلر اوموزلرنده کتوررلرو بر بیوك محفه دخی بنمش کیسه اوموزنه المش چکرلر
وجمله خلق بر اوق آتمی یبنی ویساور ایرافدن کیدرلر مولانا یوسف قاضی که اون ایکی دیوان
خاقانینك بری بیوك ضبطنده ایدی بری خاقاندن شفاعت ایدوب یانمزه کلدی وحق تعالی سنز
غریبلره رحم ایلدی خاقان کناه ناکرده کزی عفو ایتدی دیدی خاقان یقین کلدکده باش یره
قودق سوار اولنك دیدی وشادی خواجه یی یاننه کتوروب پادشاهلره کوندریلن تحفه
وهدیه ایو کرکدر تا که باعث ازدیاد محبت اوله بو سنزك کتوردککز آت غایت یاشلی وسرکشدر
دیدکده شادی خواجه جواب ویردی که بو آت حضرت صاحبقران امیر تیمور
یادکاریدر سلطان شاهرخ سزی تعظیم ملاحظه سیله کوندردی خاقان
بو عذری مقبول طتوب طورنه آونه مشغول اولدی واول دیارلرده ایو آتلر مقبول ونادر
اولمغله قره یوسفدن بزه ایو آت کتورسز دیو آدملر تعیین ایتدی و خان بالغه دوندی

قانون

حفظ وحراست ایچون قونیلن عسکر جبه وجوشن طوب وتوفنك وسائر اسباب حربله
آراسته طوروب هر نفره آیده برمد پرنج وبرمد بغدای ویکرمی درهم کومش ویررلر وآتلرینی
بازار ومحله لرده آشکاره طویله ایله باغلیوب میریدن علفلرین ویریلور اکر بینك آتی تلف اولسه یوز چوب
اوریلور ویرینه دخی ویریلورخان بالغدن غیری شهرلرده نقدر علوفه الور لشکر وار ایسه
هر صباح ایله اهنه مستغرق اسباب حربله مزین اولوب شهرك دیوان میدانینه
کلوب ایکی صف اولوب طوررلر ایکی دشمن بربرلرینه مقابله ومقاتله ایدرسه بونلر دخی
قارشی قارشییه حمله لر ایدوب آتدن یقرلر وباغلرلر همان قتله قصد ایتمزلر چاپك سوار ودلاور
اولانه ترقیلر ومرتبه لر ویررلر حرب تمام اولدقدنصکره اسیرلرك بندین کیده روب
بوما بینده شکسته وزخمدار اولمدن قاچمزلر بواسلوب اوزره اولان حرب وقتالی اویون عد
ایدرلر زخمدار اولنلرا یواولنجه کلیوب بعده کبیرلر وضابطلرینك ضبط وربطی بر مرتبه درکه بر
ساعتده اللی بیك عسکری مکمل ومسلح چیقارمغه قادر اولورلر وبونلر دیواندن کلدکده
سلاحلرینی چیقاروب ساده لباس ایله بکلری قپوسنده روز وشب تعیین اولندقلری
خدمتی کوررلر وخان بالغده هر سحرد یوان خاقانه حاضر اولورلر وبلا عذر بر کون ترکه قادر
دکلدر وممالك ختایده هیچ بر شهر یوقدرکه کیمنده بش بیك کیمنده اون بیك یکرمی بیك
اللی بیك قدره وارنجه عسکر اولمیه بونلره سیر وشکار کیتمك مطلقا قانونلرنده یوقدر ولشکر
ختای اعدا ایله جنك ایلمك نادر واقع اولور اما عسکر وسردارلرینی بی کار قومازلر البته بر ایشه
قوشارلر یا شهر یا میل یا حصار یاپدررلر هیچ اولمزسه شهرلرك وحصارلرك اطرافینه خندق
قازدررلر عسکر بی قید وبی کار اولیجق چوق فتنه آشکار اولور دیرلر لورونسو ایدرخاقانك
محافظه سنده دائما اون ایکی بیك تاتار موجوددر انلره کویستیان دیرلر وسائر اولکه لرك باش
شهرلری طشره سنده خیمه لرده محافظه عسکری قونوب اوتوررلر قانون حرب جنکده
قاعده لری بودرکه اعدایه بر منزل قریب اولدقده عربه لرینی اطرافه دیزوب اوکنه بر ساعتده
خندق قازرلر وجنکلری غایت کراندر وعساکر اوکنه طویله چکوب اللرنده تفنکلر حاضر
طوررلر اولا طوپلرینی آتارلر بعده الی بیك یوز بیك تفنکه آتش ایدرلر وبونلرك انهزامی قوندقلری
وکوچدکلری زمانده اولور خصم اول زمان هجوم ایدوب عربه لرینی اوکلرینه ویانلرینه چکمکه
قالمزسه ظفر بولورلر نتکه امراء قالماقدن اسن تیشی نام دلیر التمش بیك قدر عسکرله هجرتك
سکز یوز اللی دوردنده خاقان ختای چین خوارك اوزرینه کلوب بو طریقله بوزدی اسیرایتدی
بو حربدنصکره خاقان کندی حربه حاضر اولمیوب لازم اولان یرلره عسکر کوندررر وختاییلر
یاننده قاچمق ایله اولمك بر واکر یوز بیك نفر حربده قاچسه جمله سنك قانون اوزره بوینی اورلمق
لازم کلور وولایتلرندن برحصه یقدریری دشمنه ویرمزلر مکر تمام عسکر هلاك اوله وبالطبع
ختاییلر جنکه مائل دکلدر ضروری دشمن ظاهر اولسه مال ویروب صلح ایدرلر اول اجلدن
ولایتلری معموردر قانون وظایف مملکت ختایده اولان جمله خلق اکر عسکری

واكر شهری در اسم ورسمی ایله دفترلرنده قید اولنوب خارج از دفتر كمسه یوقدر وهر برینك
حالنه كوره تعیینلری واردر ماه بماه یا سالیانه ویریلور امرا وسائر ارباب مناصبك مرتبه سنه
كوره خدمتلرینه ادملر تعیین اولنور بر بیوك شهرك بكی ویكرمی اوتوز بیك عسكرك سرداری
معزول اولسه یانلرنده انجق كندویه متعلق دورت بش كمسه قالور جمله خلق خاقانی
اولمغله بكلر وسردارلره مخصوص ادم از بولنور اول اجلدن كمسه عصیان وخروج ایده من
قانون سكه ختاییلر اقچه و پول برینه اول مقدارده مربع كاغدلر كسوب اوزرینه سكه مثال
مهر اوروب خرج ایدرلر وبوكا جاوجنكیزی دیرلر وبوكا رغبت واعتبار اتمیه نك حقندن كلورلر
خالص التون وكومشه سكه اورمیوب مقراصله پاره پاره كسرلر وزنله مبادله ومعامله ایدرلر
واون درهم كومشه بر سیر دیرلر بر درهم كومشه تمش پول دیرلر وبر پوله بر كاسه طعام النور
اوجوزلقدر اول دیارك اری وعورتی جمله صراف ومبصرلردر ما بینلرنده صرف اولنان اقچه
انواعنك قدر ومراتبن بیلورلر قانون ذخایر وارزاق هر شهر طرفنده صمان واودونی پشته
پشته بیغارلر اوزرنده قوش مثال بر شكل علامت قورلر بعیدیردن كورینور حاجتی اولان
كلوب الور اودون وصمان یغنی التی ایده بر تمام اولور عسكری اتارینه ویریلوب یرینه
جدیدی یغیلور وسائر اینده ورونده یه هفته ده بر ویریلور پرنج وبغدای وارپه وسائر حبوبات
وفواكه تر وخشك هر شهرده انبار خاقانی ده جمع اولنمشدر لشكریانه هر ایده بر ذخیره وایكی
كونده بر فواكه ویریلور وایلچی نامیله كلن تجاره اوچ یللق ذخیره وفواكه خشك انواعندن
ویریلور در انبار ایتدكلری ذخایر التی ایده بر تمام اولور وبرینه جدیدنی قورلر وهیچ شهر وحصار
یوقدركه بو مخزنلر اولمیه وبو جمع اولنان مال وذخایر مجرملر جریمه سندن حاصل اولور قانون
خدام سرای سرای خاقانی ده ساكن اولان خدامل وقزلر طبقه طبقه ترقی ایدرلر جمله
خادمان یدی بیك وبكر قزلر اون ایكی بیك درانلردن اوچ بیك دختر نوبت ایله خاقانه خدمت
ایدرلر دورت بش ییلده بر خادملر ولایتی كزوب كوزل قزلر جمع ایدرلر وكتوردكلرینی خاقانك
والده سنه یا قرینه عرض ایدرلر مقبوله چخمینی انعام واحسان ایله مكانلرینه كوندررلر
كذلك سرایده یسیر اولان خاتونلری دخی حالنه كوره انعام ایله یوللرلر وبو سرایده خادملره
جمله دن ارتق رعایت واردر بو جهتدن مملكتنده صاحب جمال اولادی اولان طفل ایكن خادم
ایدراولاوار وب بكلر ینه بلدروب اجازتنامه الدقدنصكره الت رجلیتنی كسوب
بكلری حضورنده بره براغر تیمار ایدوب صحت بولدقده اجازتنامه ایله سرایه واروب باش
خادمه عرض ایدر وخدمته اجازت الور نیچه زمان بیرون سرایده اولنلره خدمت ایدوب
استحقاقله ایچری كیرر ونیچه مدت قطع مراتب ایدرك استعدادی وار ایسه طبقهٔ اولی
وغیری ده اولانك بری محلول اولدقده برینه كچر اول طبقه خادملری خاقانی باغلر وبوستانلر
امورینه موكلدر ایكنجی طبقه خادملری شكوا قصه لرینی واطراف دن كلن مكتوبلری
وعرضلری ایچری كتوروب جوابنی چیقاررلر اوچنجی طبقه خادملری ایچرده دیوانخانه

قزلری

قزلری ایله اوتوروب کلن قصه لری ومکتوبلری ترجمه وتلخیص ایدوب قزل ایله خاقانه
کوندوروب کلدکده نشان ایلمکدرو خاقانک اول خطلره باقوب مفهومی معلوم اولدقده مقبولی
اولان اوزرینه سرخ خط چکرکه علامت قبولدر مقبولی اولمیانه خط چکمزوچقدقده
کیسه لیوب مهرلیوب ترفی دیوانخانه دن کلدیسه ایصال ایدر بوطبقه اصحابی ایکنجیدن
معتبردر دوردنجی طبقه خادملری سرای قزلرینک وخادملر بیک دفتری وعددی اموریني
کورورلر اون ایکی دیوانخانه نک برطرفنده خادمان معتبر وبرطرفنده دختران سعد اختر طورمق
مقرردر بشنجی طبقه خادملری خاقان خزینه سنده اولان جواهر وسیم وزر واقمشهٔ متنوعه
وامتعه دفترینی حفظ وبونلری حراست ایچون موکللردر التنجی طبقه خادملری اون ایکی
بیکلر امورینه موکلدر یدنجی طبقه ده خاقانک خاصکیلری وعیالی واردر قانون پاسپان یدی
قات حصار سرای بیرونده بیک پاسپانخانه واردر هر برنده اون نفر اوتوروب کیجه کوندز
حفظ وحراست ایدرلر سلاحلر ومشعللر ایله کیجه کزرلر وبیرو ضع اتدکلری چاکلره چوب
اوروب تحریک ایدرلر حصار اوزرنده دخی معین طبللر واردر چالنور یول باشلرنده عسس
خانه لر ترتیب اولنمشدر هر بری چاکلرینک معین صدالری واردر نوبت بنوبت چوبلر ایله
اوروب چالارلر قانون طبل وکوس دوردنجی قپو بالاسنده اللی نفر آدمله بر رئیس معتبر
واردرکه کوسلر چالار وکنبد مانند سقفدن زنجیر ایله معلق بر چاک واردر انی چالمق ایچون
دورتیوز خادم تعیین اولنمشدر بربیوک سرن کبی درکی قرق آدم مقداری برچکوب کوس
چلانلر نوبتلرینی تمام اتدکده اول چوبی یرندن بوشاندوروب زور یله چاکه طوقندقده بر صیدا
پیدا اولورکه خانبالغ خلقی جمله ایشیدوب بیلورلرکه خاقان چقمشدر خاقان اول
اژدها پیکر تخته اوتوردقده بردخی چالنوب اول قپولر یکبار آچلور وخاقان اطرافنده انواع
نایلر وسازلر چالنور واول اوازه لر اشاسندکو یه آوازی کبی برکریه طبل چالنورکه استماع ایدن
سائر سازلر ذوقنی اونودور وبونکله دفع غرور وتنبیه قصد ایدرلر وبو سازلر سرای خاقانه
مخصوص واول قپولرک هر برنده کوس عدل وضع اولنمشدر هر برینک موکلی واردر
برکیمسه یه ظلم اولسه دیزچکوب اول بابده اولان کوسه بر ضرب اورر ایکنجی دربندده اولان
پاسپان اشیدوب یاننده اولان کوسه اورر یدنجی کوس که خاقان حضورنده درچالندقده
اول مظلومی کتورودب حالن تفحص ایدرلر وخادملر یازوب خاقانه بلدررلر شکوا
هرکیمدن ایسه قانون اوزره جزاسی ویرلور کیمسه یه اصلا میل ومحابا یوقدر بو کوس
عدل اورلدقده امرانک عقلی کیدر وکیمی خوفندن هلاک اولور زیرا امرادن ظلم
کوردکلری زمانده اوریلور بم حقم عدل اوزره کورمدی دیمک اولور قانون شهزاده کان
خطانک اکثر شهرلرنده پادشاه زاده لر ایچون مزین سرایلر ترتیب اولنوب دیوارلرینک
یوزلرینی رنکارنک سرخ وسفید وزرد وسبز فغفوری چینی دن وجاملرینی زبرجددن
ایدرلر واول شهرک خراباتی حاصلنی اول شهزاده یه تعیین ایدرلر وبعض شهزاده لر واردرکه

فغفوردن رنجبرلك ايدردى بركاه ايله خاقانلقدن دوشوب اولادندن سلطنت منقطع
اولمشدر لازم كلسه سرايلرده محصول خراباتله بچنش شهزاده لرك اعلمى كتوروب خاقان
ايدرلر خاقانك ولى عهدى اولان اوغلى سرايك اوچنجى قپوسنده اولور باشقه ديوانخاسى واردر
ييلده اوچكره امرا واركان انك ديوانه حاضر اولوب باباسى ديوانى كبى ديوان ايدرلر قانون
مهر ممالك اون ايكى ديوانك هر برنده يشب سفيددن ال اياسى قدر بر مهر اولور اوزرنده
آژدها صورتى نقش اولنمشدر سرخ رنكله باصلور كاغدلرى انجه حرير اولمغين اون عدد
برآتى بر مهردن نشان ايدرلر لونسو ايدرخاقانك منشورى بر ينه سيم وزردن صفحه لرى
واردركه ارسلان ياطوغان ياكونش قازلمشدر ويرلن كيمسه بت پرست ايسه ناغاى
نام صنمك اسمى يازيلورا كرمحمدى يا يهودى ايسه تكرى اسمى يازيلور نصرانى ايسه مسيح اسمى
يازيلوب بوندن صاحبنك حالى ومرادى معلوم اولور قانون ديوان امرا هر شهرك امراسنك
مرتبه سنه كوره خاقان طرفندن ديوانخانه بنا اولنمشدر على الصباح اول شهرده
اولان اعيان جمع اولوب امور كوررلر وهر ديوانخانه ده اوچ مدبر واردر برى حاكم شهر وبرى
امين وبرى جميع اموال ديوانيه نك قبض وصرفنه مؤكلدر وهر برى اول برينه ناظر اولوب
خوف ايدرلر واون ايكى قسم ديوانك هر برينك مهروخطى بركونه در بيرون سراى خاقانده
هر قسم ايچون بر مكان واردركه هر برنده بردفتر حاكمه وايكى جانبنده ايكى خادم اوتوروب
صاغ طرفنده اوتوران خادم امين صول ده كى دفترلر ناظرى ديوانلردن كلن عرضلرى
مكتوبلرى وسائر امورى كوررلر قانون وزرا بيرون سراينده اولان ديوانخانه لرك ضبط
وربطى التى وزير النده در برى ضابط قانون ممالك ختاى در برى ضابط سيم وزر وقماشهاى
ممالكدر وبرى برنج وبغداى واربه وسائر فواكه يابسه واودون وصمان امورنى كورر
وبرى ضابط عساكردر وبرى ولايتلرده بنا اولنان حصار وغيرى ابنيه امورنى كورر وبرى
حبسده اولان خلق احوالنه مؤكلدر ييلده بر بونلر كندولره متعلق امورى دفتر ايدوب
ايچرى ديوانخانه لر حاكمنه كوندررلر انلر دخى اجمال اوزره يازوب خاقانه عرض ايدرلر
قانون قضا وفتوا ختاى مفتيلرى پيرو قانون شناس واعلم ناس اولمق شرطدر جمله مناصبى
دوراتدكدن صكره فتوا مقامنه كلور زندان قربنده عظيم مكلف باغلو باغچه لو ديوانخانه سى
واردر عظيم احتشامله اوتوروب محبوسلر امورنى ودعوالرينى كوروب قانون اوزره
فتوا ويرر وفصل ايدر قانونلرده حبس وقتلدن عظيم امر يوقدر بو بابده كلى دقت
واهتمام ايدرلر قتل وسائر جرايمى يازوب سرايه كوندررخاقان معلومى اولدقده موجب
قانون اجرا اولنور قانون حبس وزندان مجرمان خان بالغده ايكى زندان واردر
برينه شينبو وبرينه مكبو ديرلر ايكيسى زندانك محنت وعقوبتى آغردر اندن زنده خلاص
نادر اولور اولكى خفيف العقوبه در اكثر اندن سلامتله چيقرلر وهر برنده عورتلر
ايچون باشقه مكان واردر سائر شهرلرده دخى زندانلر وهر برى اوكنده ديوانخانه لر اولوب

مجرم كلدكده كناهى اثبات اولنوب يازيلور وخاقانه عرض اولور بعده امريله قيد وبنده
چكوب حبس ايدرلر خان بالغ زندانلرينك اون ايكى ديوان زندانى ايچون مخصوص
مكانلرى واردر اوكنده بر ديوانخانه بنا اولنمشدر اوچ مير محتشم اوتوروب كناهكارلرك اسم
ورسمنى وجرمنى وحدنى وقنغى ديواندن كلدوكنى وعمرنى تاريخيله يازارلر وجرمنه كوره
معين طبقه لرنده حبس ايدرلر اول اوچ كمسه نك برى صدرده اوتوروب دكرلر ايكيسى يانندة
اوتوروب يازارلر امراء زندان هر كون صباح ديوان خاقانده مصلحتلرين كوردكدنصكره
ديوانخانه لرينه واروب احوال مجرمانى كوررلر جرمنه كوره جزا ايدرلر قانونده اهل زندان
خصوصى سائر امور مملكتدن مقدمدر خاقان متصل بو طرفه نكراندر وبونلرك اكل
وشربنى ميريدن ويررلر وكونده بركره طعام ايكى كره قضاء حاجته رخصت ويررلر
قانون سياست وجريمه لو رنسو ايدر ختاييلرك سياست وحكومتى شديددر استويسى
حكمانك رأيى اوزره بونلر يانندة جمله جرايم برابردر لكن قانون نامه ده مسطوردركه مجرملرك
كيمنى شكنجه ايدوب كيمنه چوب اوررلر وسائر ولايتلرده اولان سياستلر خلافى كيمنك
كردانه قورشوندن طوق ثقيل چكوروب بعضنك بوغازينه جنازه مثال تخته لر
چكوروب اياقلرينه قورشوندن آغر بوقاغيلر اوررلر وكيمنى صاچندن آصوب اللرينى
آتشه وقزمش كوبلره قورلر وبعضيلرى تخته لره زنجيرلرله محكم بند ايدرلر وكيمنى چارميخه
چكرلر كيمنى صيق صندوقه يه قورلر انلر پدر ومادرينى قتل ايدنلردر بعده بند وعقوبتدن
خلاص بولانلرى بازار باشلرينه وسائر كذرگاهه ايلدوب بونلرنده آغر بند وتخته
وكيمنك اللرنده اياغنده بوقاغى سياستلرينى خلقه اظهار ايدوب آخرنده هر برينك
كوتنه يوز عصا اوررلر عورت ايسه طوننى اوزرينه اوررلر وجريمه ايچون كناهلرينه
كوره برنچه مد برنج يابغداى ياطارى تحميل ايدرلر فقير ايسه اجرتسز نيچه ييل فيلبانلق
يا پاسبانلق وياغيرى خدمت اتدررلر مدتى تمام اولدقده عرض حالنى حاكم اولانلره كوستروب
سياسته يوز عصادخى اوروب آزاد خطى ويررلر اسلوب اوزره جزادنصكره چارشولرده اولان
مسس خانه لر اوكنده اول مجرملرى كروه كروه چقاروب جرمنه كوره تشهير ايدرلر
وبو علامت خلاص اولمغله مسرور اولورلر قانون قتل وقصاص واجب القتل مجرملر
تفتيشى ايچون خاقان ييلده بركره ديوان ايدوب اول خونيلرى اونر جلادللرينى طوتوب
ادب ايله حضورينه كتوروب كناهلرينه اعتراف ايدرلر وخاقان بيلور اعتقادنده اولمغله
انكار ايدمزلر خاقان دخى بو اعتقاد سياست باننده انفعدردر يوسكوت ايدر خصوصا اون
ايكى محكمه ده اوچ سنه يه دك هر آى اقرارى خاقانه عرض اولنمشدر بعده قتللرينه حكم
ايدرونيچه بيك قاتللرك باشلرينه قزل علملر ايله علامت ايدرلر كروه كروه سراى خاقاندن چقروب
قتلكاهده قتل ايدرلر ومقتوللر باشنى اسم ورسمى وجنتيله بر صندوقه قويوب اوتوز
ييله دك ضبط ايدرلر جائزكه متعلقاتدن برى كلوب ناحق يره قتل اولندى

دیو دعوی ایلیه اول زمان خاقان امریله بولنوب مدعیلر بخت ایله الزام اولنورلر بعده چقاروب
صویه دوکرلر ورجال ونسادن بری بریله جنك ایدوب بری اولسه دوکوشنك قوم وقبیله سندن
اون نفر کمسه بویونلرینه زنجیر اورولوب بله حبس اولنور وقاتللر قصاصندن صکره خاقان
معبدینه کیدرنتکه سابقا بیان اولندی قانون سرقه اطلسه مذکورده سارق آز نسنه
سرقه ایلسه یدی دن یوزه وارنجه تحملنه کوره ضرب ایدرلر آت یا بوذی قیمت نسنه
اوغورلسه قارننه قلیج باتروب قتل ایدرلر اکرابتدا سرقه اتدیکنك طقور ضعفنی ویرسه
خلاص اولور قادر اولمزسه اولدوررلر لکن ایکنجی دفعه قتلدن قورتلمز وبر اوغل باباسنه
مخالفت ایلسه بونك ایچون مخصوص بر حاکم واردر زمان مدید حبسدن صکره بو زینه
بر طمغه اوروب اطلاق ایدرلر قانون خراباتیان خطا شهرلرینك هر برنده فاحشه عورتلر
ایچون بشقه محله لر واردر اقلی بشیوز اودر بیك دخی اولور اکثری مجرم بکلر واعیان
قزلری درکه بابالری قانونه مخالفتله مجرم ومحبوس ومقتول اولوب اوغللری ادنی پایه ده
عسکری اولور وعورتی وقزلری خراباته سوریلور من بعد بری برینی کورمزلر والك
اولادو انسابی کم نام اولورکیدر اول جرمك بری بو خرابات فواحشی ایله علاقه ایلمکدر
ویغمور یاغمیوب استسقا لازم کلسه بو فاحشه لر ایدرهر ولایتده یغان یغمورو قار مقداری
وزراعت امری خاقانه عرض اولنور بر پرده که یغمور یاغمدی دیو عرض اولنه استسقا
ایدك دیو خط کلور استسقا یری اولان ولایت کلیساسنه بو عورتلر توابع ولواحقه
وداع ایدوب کیدرلر استسقادن صکره باران نازل اولمسه اول دخی واجب القتلدر دیو
بو عورتلرك مقدارنی استرسه ولایت حاکمی قتل ایدر دیر خراباته سوردکلرنده
استسقالری قبول اولمزسه قتل شرط قلنمشدر وانلره بر زمان کلیساده وقفدن اتمك
طعام ویروب پرهیز اتدررلر وبونکله تصفیه حاصل اولور صنورلر بعده سازنده وخواننده لری
اوتروب انواع سوز وسازله اصوله اغاز ایدرلر رقاصلری دخی قات قانجه اوینایوب
بعده کروه کروه قالقوب صنم اوکنده ناله وزاریلر ایدرلر بر مرتبه که تا وهاب بی علت اول
دردمندلرك حالنه مرحمت ودعوتلرینه اجابت قلوب کاه بر مرتبه باران نازل اولور که
نیچه یرلری سیل الور حکمت شناسان ختای خراباتلری بو یوزدن قتلله قورقودوب
بیم جان ایله درونی ناله ودعا واستسقا اتدکلرنده حی مستعان انلرك نادانلق ایله اتدکلری
کناهه باقمیوب باران احسان ایدر وسعت رحمت الهیه یه بناء فقهاء اسلام دخی کفارك
استسقاسنی تجویز ایلدی دیو اسلوب مشروح اوزره وضع ایلدیلر وکاه یغمور
یاغمیوب قحطلق اولورسه انلرك بعضیسن اولدوروب افنا ایدرلر وخراباتده اول عورتلر
اولادی ایچون معلم خانه لر بنا اولنمشدر قزلرینه سازنده لك وخواننده لك
واوغللرینه رقص وانواع لهو ولعب تعلیم ایدرلر وبو عورتلر ساز وسوز صراخیلر ایله رقص
کنان بازارلرده کزردلر خاقاندن علوفه پین انلر له صحبت وعشرت ایدنمزلر اکر طوتلورسه

اولدوررلر

اولدوررلر انلره وارانك اكثری اهل حرف وتجاردر نيجه لر مالنی اول خراباتده چوروددورلر اكر فقير اولوب جر ايدرسه زجرا كيسه انلره برحبه ويرمز اچلقدن هلاك اولوركيدر واول مقوله يی اولدكه دريايه آترلر وبو خراباتيلرك عجايب وغريب لعبلری واردر ديشلری رسنبازدر صورعجيبه كيوب اوضاع غريبه كوسترلر قانون اولاق ويامخانه يام اولا قدر استعجال ايله بريره خبرونامه ايلتمك ايچون بعض منازلده اتلر وقاترلر بسلرلر اول منازله يامخانه ديرلر مملكت ختای ده آينده ورونده ايچون مكلف يامخانه لر واردر اول ديارده واران تاجرلری ايلچی ناميله اول منازله قوندوررلر اسباب ومتاعلری عربه سی ايچون باشقه محللر واردر اندررلر يامخانه نك هر خانه سنده مكلف اطلس وكمخادوشكلر يصدقلر وسائر مهمات مهيادر اطرافنده خرده نوكر حجره لری ياپلمشدر هركون اون كشی يه برقيون وبرقاز وايكی مرغ وايكی بطمان بغدای وبركاسه برنج وايكی طبق حلوا وبرظرف عسل وسائر بقول متنوعه وبرقاج خذمتكار تعيين اولنمشدر قانون آينده ورونده وتجار ختای ملكنه قره طرفندن واران ايلچی رسمنده وارر والا تاجروغيری كيسه يی كرمكه قومزلر تجارسرحده يقين كلدكده اونر نفر يازيلوب بوطرفدن ايلتدكلری متاعك بعضنی خاقانه پيشكش ايدرلر انلری خودمطلقا خاقان الور متاعلری دفتر اولنوب هر اون كيسه يه برمكان تعيين اولنور اون يايكرمی نفری خان بالغه كوندررلر باقيسی اون مرحله بری ده كنجو نام شهر يامخانه سنه قونوب اوتورر اسباب معاشلری خاقان طرفندن ويريلور بش كشی يه كونده برقيون وبرشنك برنج وسائر لوازم تعيين اولنور متاعلرنده خاقانه مناسب اولان النوب پيشكشلرينك بهاسی دخی بالتمام ويريلور ونقدر طوررسه رعايت اولنوب كتدكلری زمانده خاقان طرفندن نيجه احسانلر اولور وجميع اسبابلری ويريلوب انجق آدم باشنه قرقردرهم كمش خراج النور بر قافله يوز ايكيوز آدمله ايلچی نامنه تجار كاسه غربه لروخدام وسائر لوازم تعيين اولنور بوجهتدن نقل ايدرلركه سائر امتعه دن غيری خان بالغه چيندن هركون يالكز بيك عربه حرير كلور اكثر الماس وصوف واسكرلت چوقه ويشب ومرجان وارسلان وپارس وفيل وباركير كتوررلر وتازی اتلرك يانته يوز منزل قدر يردن تعظيم ايچون ادملر قوشوب صاحبلری ايله خاقانه كوندررلر وهراته اون ايكی خذمتكار تعيين ايدرلر التيسی منقش فنرلری نيزه لره بغليوب يانجه كيدراوچی اوكنجه اوچی اردنجه يوررلر وارسلانه اون ات قدر اعتبار اولنور قره قولق نصف ارسلان قدردر هديه سی ارسلان اولانه اوتوز صندق مال ويريلور اطلس كمخا وسائر لباس سائری ايچون دخی بوقياس اوزره احسان اولنور وآدملرك هر برينه پيشكش بهاسندن غيری بر بيوك قماش وبری بری او زرينه اوچ خلعت كيدررلر حتی خف وموزه بله درجريمه مسافران مسافرلره حبسدن غيری سياست يوقدر بر مسافر قتل ويا غيری جرم اتسه متاع دنيادن نسنه يه مالك دكلدر ودفترلرينه يازارلر وحبس

ایدرلر ومسافرلر انلر یاننده صحرایی وروستایی عد اولنوب کندولرك قومی کبی
ادب وحرمت وقانونلرینه رعایت طمع اتمزلر قانون ایلچیان ختای ده هر طائفه نك
ترجمانلری وار در مسلمانلرك مصالحی ایچون مخصوص یدی میر معتبر تعیین
اولنمشدر ایلچیلره اجازت وقتی کلدکده هر قومك ترجمانی خاقان حضورینه کلوب عرض
ایدر خواجه غیاث ایدر سرحد ختای اولان دربند سکجویه اون قوناق قالدقده
ختاییلردن بر بلوك استقبال ایدوب ایلچیلری وعددنی یازدیلر وبر مرغزارده که
عالی صفه وار ایدی سایه بان قوروب ضیافت اتدیلر چینی طبقلرله خشك وترمیوه‌لر
کتوردیلر وبیله کیدن بازرکانلری ایلچینك نوکری یازدیلر بعده حاکم سرحد بونلری
کندی یوردینه ایلتدی یورت ختاییلرده بر بلوك خیام درکه مربع طنابله قونارلر
ودورت طرفه بر یول قورلر اورته واسع فضادر وسطنده بر عالی صفه اوزرنده
ایکی درکلی چرکه قورلمش اتکلری قالقوب صاغ صول صندلیلر قونمش ایلچیلری صولده
اوتورتدیلر زیرا امراء ختای صوله ارتق تعظیم ایدرلر وهر کس اوکنه طعام کتوردیلر بعده
سازنده‌لر ورقاصلر کلوب صاحب جمال غلمان کوشلرنده انجولرله دختر مثال
طوردیلر ودور دروازه ده جبه پوش عسکر صف بغلیوب اللرنده نیزه دیزلدیلر
بعده شربه اغاز اولندی حاکم دیوان النده کاسه وبر صندوقه ایچنده نخل بندبیله کزدروب
هر کسه که کاسه ویره اندن برشاخچه‌یی باشنه قوردی واو بوبجیلر مقوی کاغددن
اشکال غریبه دوزوب اصول ختای اوزره رقص ایلدیلر وبعض غلمان طبقلرده فندق
وعناب وشاه بلوط مقشر وصوغان وصرمساق پرورده‌لری طوغرنمش
خربزه وهندوانه‌یی کزدروب برینه کاسه ویرلسه اردنجه بو طبقی صونادری اول
کون صباحدن اخشامه دك مجلس عشرت ممتد اولوب ایرته سی کوچلدی بیابانده
قطع منازل ایدرك قراول نام قلعه‌یه اندن سکجویه واردی وشهر قپوسنده
یامخانه‌یه نزول اتدیلر ختاییلر بونلرك عددی دکلو لوازمن کوردیلر هر بری
ایچون بر رحریر جامه خواب وخذ متکار کتوردیلر وبوندن دارالملکه وارنجه بو اسلوب
اوزره کندیلر هر یامده یوزاللی ات وخر وعربه ایلچیلر ایچون مهیادر انلر خذ متنده
اولان خدامه قودیرلر درازکوشلری ضبط ایدنه الوفودیرلر عربه جیلره جینقو
دیرلر هر عربه ده اون ایکی کیمسه خدمت ایدرلر ایپلر ایله اوموزلرنده چکرلر انجوکوپه‌لو پسرلو
پرچملرینی باشلرینه طولایوب ایلچیلری بریامدن بریامه کتوررلر هر شهرده عالی
ضیافتلر اولور ایلچیلر ضیافت خانه‌لری مخصوصدر اکاروسون دیرلر هر روسونك
اوکی دارالملك سمتنه‌درو بر تخت قونوب پرده آصلمشدر بر شخص اول تخت یاننده
طورر ایلچیلر اوکنده دوشنمش کیچه اوزره اوتوررلر تخت یاننده طوران ختای
دلنجه اوچ نوبت چاغررور اچیلرکه سرحد حاکملرید رباشلرینی یره قورلر وایلچیلره دخی

سجده

معجله تکلیف ایدرلر وایلچیلر کتوردوکی هدیه‌یی قمجو نام شهره ایلتدیلر سابقـا
ذکر اولندوغی اوزره خان بالغه واروب خاقان تختی اوکنه ایردیلر اول زمـان
یدی یوز قدر قاچقن قول وجرملر کتورلمش ایدی بعضیلری بوینلرینه ایکی چتال اغاج
وکیمی اوزون دلکلی تخته‌یه باشلری چوب دیزلمش ایدی خاقان بونلرك کیمنی زندانه
کوندروب بولرکنی قتله فرمان ایتدی بعده امر انك بری دیز چوکوب ایلچیلر
احوالنی متضمن صحیفه‌یی اوقودی ترجمانلر کلوب دیدیلر که پادشاه اوکنه طاپو
قیلك اوچ کره باشکزی یره قوك ایلچیلر ایکی قات اولدیلر لکن اللرینی یره
قومدیلر بعده مکتوبلری صاری اطلس کیسه‌لرله اللرینه الوب یوقاری قالدردیلر الوب
خاقانه ویردیلر بعده ایلچیلری فضای اوله کتوروب هرکس اوکنه خوان وصندلی
قودیلر بعد الطعام یامخانه‌یه واردیلر بعده کیده جکلری زمانده شقاول کلوب
بوکون خاقان سزه انعام ویره جکدر دیو دعوت ایتدی پای تخته واردیلر کوردیلر که
خاقان اوتورمش اوکنده شیولر یعنی خواجه سنیلری طورر اشارت ایتدی بونلری
ایلچیلر اوکنه قودیلر که هر برنده بر نقره و یکرمی اوتوز اطلس ختایی وقلای وجاو کندولرینه
وعورتلرینه دخی باشقه تعیین اولنمش الوب کتدیلر خاقان جانبندن انعام اولنـان
التون وکومش وسائر اشیا هر جنسك غایت اعلاسندن ویریلور احوال دیانت ختاییلر
دیرلر که شاکمونی پیغمبر ایدی کلوب خلقی حقه دعوت ایتدی دیو نیچه خارق عادات حکایات
نقل ایدرلر وزمانی هجرتدن اوچ بیك سنه مقدم ایدی دیرلر خاقان سلفنده اکثر خدا پرست
وحکیم مذهب اولوب بت پرستلك کار جاهلاندر دیو کتابلرنده یازلدوغی اوزره اعتقاد ایدرلر
وحضرت محمد علیه السلامه شینك چین یعنی افضل خلق دیرلر واسلامه واهلنه محبت
ایدرلر دیارلرنده اوقات خمسه اذانلری اوقنور مسلمانلر عمامه کیوب جماعتله نماز قلارلر برکون
امراسی جمع اولوب دیدیلر که اهل اسلامدن نیچه بیك خانه بزمله مخلوطدر بونلری کیده‌رلم مال
ویرمزلر که نفعی اوله خاقان دیدی بزم اجدادیمز بو امرده هیچ تصرف اتمدیلر بز نیجه ایدرز و بزم
حکممز بونلرك ظاهرلرینه در حالا بونلردن بر منکر ظاهر دکل باطنلرنده نه مصلحتمز واردر
واهل ختانك دین بابنده مشربلری وسعت اوزره اولمغین اصلا تعصب وخصومت بلمزلر
هرکس نه مذهبده اولورسه اولسون همان امور دنیویه‌ده اجتهادلری قانون
ضبطیدر اول اجلدن خلقنك کیمی بت پرست وآفتاب وماه پرست وکاو پرست ونصاری
ویهوددن دخی زمان سابقده اول دیاره واروب نیجه طوایف توطن اتمشلردر وهر طائفه
ایچون خاقان طرفندن معبدلر بنا اولنمشدر یالکز خان بالغده مسلمـانلر ایچون
دورت جامع واردر لورنسو ایدر ختای خانی مبتدع نصرانیدر نهایت محمدیلر
اکا بت پرستدر دیو انکار ایدرلر وخلقنك اکثری مسیحی ونسطوری وبر صنفی بت پرستدر
ایکی مبدأ اعتقاد ایدرلر برینه خالق الارواح دیرلر اکا کونلك یاقوب عبـادت ایدرلر

واندن عقل وفهم طلب ایدرلر و برینه ناغای وخالق الاجسام دیرلر سیم و زردن بوکا هیکل
یاپوب طپارلر واندن ماله متعلق امور طلب ایدرلر ونه استرلرسه اول جنسدن قربان ایدرلر
اطلسه ایدر ختاییلرك اکثری میلادك بیك ایکیوز قرق التی سنه سنده محمد شریعتنی
قبول اتدیلر قانون نامه روایتی اوزره طقوز یوزحدودنده دین طای خان اسلامه کلوب
سرای خلقی دخی مسلمان اولدیلر وجمله جهلهٔ ختا خاقان پرستدر چونکه اول مسلم
اولدوغی شایع اولدی اکثری دخی اسلامه کلدی وختانك جهلاسی خاقانه الوهیت
اعتقاد ایدرلر وکندیلرینه کورنمز اوچیوز معبود واردر زعم ایدرلر بری کورینور اول خاقاندر
وبو اوچیوزی برمعبود حقیقی خلق اتمشدر دیرلر و بونلر جمله جرایم خاقانك معلومی اعتقاد
ایدوب انکار ایده مزلر خاقان دخی بو اعتقاد سیاست ملکه انفعدر دیو سکوت ایدر روشنا کونی
زمانندن بری برعظیم کلیسا بنا اولنمش ختای خلقی اطرافدن عظیم ریاضتلر ایله کلوب انی
زیارت وطواف ایدرلر کلیسا قربنده بربلند طاغ واردر اوته سنده بربیوك میخ قاقلوب
ایپ بغلنمشدر برکیمسه که ریاضتی کماله یره بلنی اول ایپه بغلیوب یاپشوب میخه چقار
اوتورر روایتی چوزوب براغور اکر قرق کون وکیجه اویومیوب وخوف ایتمیوب اوتورن
بیلورسه کثرت ریاضتدن اوچمغه قدرت کلوب طاغ اوزرینه چقاراندن نره یه دلرسه
کیدر اکر او یوب یاکوزی قرار دوشرسه هلاك اولور اول مقوله مرتاضلردری کمك
قالوب اکل وشربلری بعض ادویه در صویله قینادوب ایچرلر و بونلر حبس نفسه
اوکرنورلر کیمی اوچ کون اوچ کیجه ده برکره نفس ویرر احوال علم ومعرفت اهل ختاده
لطف طبع اصحابی چوقدر وعلم نجوم یانلرنده غایت معتبردر اول علمك ماهرلرندن
دورت کیمسه خاقان سراینك اولکی طبقه لرنده اهل وعیالی ایله باشقه مکانلرده انواع
عزت وحرمت ایله ساکن اولوب طشره چقمزلر جمله مهمانلری خاقان طرفندن کوریلور
نوروزده هربری برتقویم چقاروب خاقانه عرض ایدرلر خاقان سائر علمایه ویروب امر
ایدرکه اول دورت تقویم احکامنده متفق علیه اولانلردن برنسخه اختیار ایده لر وکاتبلر صورتن
یازارلر هرکاتب اون ورقی بری بری اوزرینه قویوب برجنس کتابت ایدرلر که کاغد حریردن غایت
دقیق اولمغله بردفعه ده اون ورقه بیله یازیلوب اون صورت حاصل اولور لکن انجق
یوز بو زیدر یوزناسخدن بیك تقویم حاصل اولوب اون کشی یه حاکم اولانلره برتقویم ویرلمك
معتاددر اقالیمه منتشر اولور وختاییلر وقت وساعتلرین غایت حفظ ایدرلر نصیحت
وسیاست عام ایچون عبرتلر ایدوب شعر ومعما ولغزه مشغول اولورلر و بونلرك
مخصوص کتابتی وقرق دورت حرفی واردر چاپان وچین خلقی ایله بعضیسنده
مشترکدر وعبادتلرنده مخصوص لسان استعمال ایدرلر احوال صنعت ختاییلر
اکثر هرصنعتده قابل وماهردر خصوصا نقش وتصویرده اهل چیندن
قالمزلر اکابر اولرینك سقف وجداری سراپا مصور و منقشدر و بونلر دکرمن طاشلری ایله

قماش

قماش دوز دلروطب صنعتنده دخی مهارتلری واردر کندیلردن غیری خلقی اعمی مثابه سنده
طوترلر احوال حرب ختاییلر اکثر امر حربده چاپکلردر سرحدلرندن دار ملکه
وارنجه هر منزلده میللر ودیدهبانلر واردر دشمن ظهور اتسه کوندز دخان وکیجه آتش
ایله برآیلق یوله بر کونده اعلام ایدرلر دشمن شرق طرفندن ایسه برآتش شمالدن
ایسه ایکی جنوبدن اوچ غربدن دورت آتش ایله بلدرب میللری دائما نوبتله حراست
ایدرلر وجرسلر آصلمشدر متصل چالارلر واول میللرك نردبانلری ایپدن اولوب دشمن کلسه
یوقاری چکرلر صولری وازقلری والات حربی مهیادر بندق یرینه اوق آترلر دمرنلری
زهرآلوددر وختاییلرك بیوکی کوچکی باروت ترکیبنده ماهر آتش بازلق عامدر جمله سی
طوب توفنك اتمق بیلورلر اخلاق وعادات اهل ختای کیمسه یه تعصب ایله
ضرر قصدین اتمیوب همان حکمت اوزره مملکتلرین حفظ وضبط اتمکه سعی ایدرلر
واکثری کندی مملکتلرندن غیری ولایته کتمکله سائر عالمی خالی وصحرا عد ایدرلر زیرا صلح
طریقی ایله خاقانه کلن خلقك اکثری صحرانشیندر وهر طائفه که توطن ایچون ولایتلرینه
کله انلردن مال المزلر قانونلرنده مست لایعقل اولنجه ایچمك کناه عظیمدر طعام اثناسنده
برایکی پیاله تجرع ایدرلر وهر کس مرتبه سنه کوره سمور وآخر کورکلر واوزون لباسلر کیرلر
چونکه ختای تاتارستان اقلیمندندر خلقی اکثر اورته بویلو عریض وملحم یوزلو چقورکوزلو
صقالدن غیری بدنلرنده قل نادر اولور چوغی انی دخی تراش ایدرلر بدنلری قوی
صقاللری وافردر عورتلری سروقد سرخ وسفید ونرکس چشم اولور اصلا انلرده قره
یاغز وصاری وکوك کوزلی کیمسه یوقدر ارلری آچلغه وتعبه تحمل ایدرلر صوسزلقده
بند کلری آتلرك طمارلرندن قان اقیدوب ایچرلر اکثر عوامی مدنس وناساز طائفه در
حق شریعت بلمزلر سلاحلرینه وقوتلرینه طیانورلر چوغی صحرانشین اولوب اوبالر ایله
قونار کوچر ونیچه سی عربه لر اوزرنده ساکن اولوب دوز یرلرده عربلره یلکن قوروب کمی
کبی یورودرلر وغایت سرعت اوزره حرکت ایدر وقطب شمال یلدزی ایله سفر ایدرلر
وبونلر اراسنده نقد نادر اولوب متاعی متاعه تبدیل ایدرلر غلیظ یجکلر خصوصا یاری
پشمش ات وبینر یوب قمسراق سودی ایچرلر وقمزد یرلر سوددن برنوع مسکر ایدرلر بیاض
شرابه بکزر نهایت غایت طائسزدر وطاریدن بوزه پشررلر وبونلر ال یومق واسباب
یومغی بلمزلر غایت ناپاك قومدر وختای شهرلرنده طوب اوینامق وصورتبازلقلر ایلمك معتبر
هنردر وخراباتی قرلرینك اکثری جانبازلق لعبنی اوکرنورلر موتی لرینی تجهیزده آیینلری بودرکه
اکابرلر ایچون برطاغ واردر انده ایلدوب معین مغاره یه قورلر وعورتلرك دخی مخصوص
مغاره سی واردر وآتنی اول طاغه صالیویررلر کندی باشنه اوتلار کزر من بعد کیمسه تعرض اتمز
اول سردابه غایت واسعدر چوق دخترلر وخواجه سرایلر بشر ییللق قوت ایله انده ساکن
اولورلر قوتلری تمام اولدقده انلر دخی اولور وبو ختای مملکتی صوغوق اولمغله نیجه طرزنده

صو بالری واردر ایچنده طاش یقارلر واکثر پرنج وطاری یرلر قچان قحط واقع اولسه فرمانله
هرکس ذخیره سندن کندو یه کفایت قدرینی الیقو یوب باقیسنی خلقه بیع ایدر بونکله
اولمزسه فقرایه میری انباردن جرایه تعیین اولنور بعده ولایته امر لر کیدر هر کیمکه یوزمن
غله کتون آکا اون نفر سردار لغی ویریلور بو اسلوب اوزره اطرافدن بیحد غله کلور و شهره
آتش دوشسه اوچ وجهله دفع ایدرلر بری بو که پاسبانلر روز شب بکلمه ده در آتش کوردکده
سوندیررلر و هر کیجه هر اوده وافر صو حاضر در اهمال ایدنک واوی یانانک اولاد
وانسابیله کندو بی آتشه یقارلر و بری آتش خوفندن هر محله و بازاری بری برندن منفصل
یاپمشلردر اولاشمز و ذکر منلرینک التنه طاش قویوب اوزرینه قومزلر بر کمسه اوزرینه
قوسه قانونه مخالفت اتدی دیو قتل ایدرلر احوال بلاد ختای قانون نامه ده
وخواجه غیاث روز نامه سنده بلاد ختای اون ایکی قسم یازیلوب قانونده ذکر اولنان
اقسام چین بلادینی دخی مشتملدر بو تقسیم قاعده فنه مخالف اولمغله ذکری مناسب
کورلمدی سابقا میر قاتور وفلبوس تقسیملرنده عموم اوزره تاتارستان ختایه وغیره
شاملدر بز بو مقامده حدودی بیان اولنان ختای اولکه سنک شهرلرینی یازوب بعده
سائر اولکه لری آکا ضمیمه قلارز زیرا اطلس رسمنده اولان صحیفه انلره دخی مشتملدر
امدی ختای مملکتک اکثری دوز اوالر اولوب طاغلری ازدر جابجا کوللر و صولر
واردر دارملکی خان بالغ نام شهر عظیمدر لفظ مزبور غوری لغتی اولوب اهل ختای
آکا پای تخت معناسنه دیو دیرلر سلفده قدما آکا ایسدوم سرقه دیرلردی یوز
اللی دورت درجه بش دقیقه طول واللی التی بوچق عرضده واقع اولمشدر دیرلرکه
شهر مزبور ایکیدر بری قدیم و بری حادث جدیدنی آل جنکیزدن قوبلای قاآن بن
تولی قاآن بنا ایلمشدر حبیب السیرده مسطور اولدوغی اوزره چون مزبور قوبلای هجرتک
التیوز اللی سکزنده قرا قرمده برادری منکو قاآن یرینه چقوب خاقان اولدی برقاچ
نوبت چینه لشکر کوندروب غارت اتدکدن صکره ختای خانلرینک مقر ملکی
اولان جنکدو نام شهر قربنده پولیس نام نهر اوزرنده خان بالغ شهری بناسنی امر اتدی
هر رکنی دور در فرسنخ مربع طرح اتدیلر و قرق منزل بندر چین و هند اولان زیتون
شهرینه اقان نهره بو شهردن بر نهر حفرنی فرمان اتدی تاکه میان شهردن آقوب بحر
هند و چیندن کمیلر کله بو منوال اوزره آز زمانده خان بالغ عمارتی غایته ایروب دار ملک ختای
اولدی والتیوز طقسان اوجده قوبلای دنیادن کتدی حالا خاقان کبیر تختی در و کتاب
مزبور آخرنده دیمشدر خان بالغده نهر مزبورک عرضی اوتوز ذراعدر کناریله کیدن یول دار
ملک ماچینه منتهی اولور و قرق منزل تمام سنک ایله دوشنمشدر و ایکی طرفنه درخت بید و
وغیری اشجار سایه دار دیکلوب یوجیلر کولکه سنده کیدر و ایکی طرفنده قریه لر و خانلر
بتخانه لر بری برینه متصلدر بو اسلوب اوزره راه مزبور اقصای چینه واصل اولور و سرای

خاقان

خاقان شهرك اورته سنده دردوكوز طاق دیرلر قاآنك انده برقصری واردر شتاده بونك
صولری منجمد اولور و بونده جمله فوا كه بولنور الاعنب قلت اوزره در قانون نامه ده مسطوردركه
طرف شمالده بونهر شهر ایچنه اوغرار اهل ختای اول ارماغی قعرندن قازوب اوتوز دكرمن
یوریدر بوحرق اتمشلر درخاقان سرایی اولان یدی حصاری واطرافنی دوروسیرا یدوب
خانه لرینه اوغرار بعده شهردن چیقوب جوانبنده اولان باغ و بستانلری سقی ایدر واقار
كیدر بوشهرده اودون یرینه برنوع سیاه طاش یاقرلر اطلسده ایدر شهر مزبور
پولیس سانكوس نام نهر كنارنده چورسی اتالیان میلی ایله یكرمی دورت میلدر اون ایكی
قپوسی وهر برینك اوكنده بر روار وشی واردر جواهر والتون وكومش یری بندر شهر در
محل مزبور قلماق طائفه سنك كذركاهی اولمغله اهل ختای بناسنی سوق اتدیلر سكز
یوزقرقده بردفعه دخی بنا اولندی هرطائفه ایچون مخصوص محله لر وهر برینك علامتلری
واردر یالكز مسلمانلر ایچون دورت جامع بنا اولنمشدر نقل ایدرلركه بوشهره اطرافدن انواع
متاع كلور یالكز چیندن هركون بیك یوك قدر ایپك كلور جنكیزیلر غارت اتدكلری
اكثر آسیامالنی بوشهره كتوروب یغماغله عظیم مالدار اولمشدر نفسنده شهر مزبور وسعت
فضا ولطافت آب وهوا ایله روح افزادر و برمعظم كوپروسی واردركه دنیاده نظیری
یوقدر خواجه غیاث ایدر سرحد ختای اولان سكجودن خان بالغه طقسان
طقوز یام دركه بونلرك هر بری برشهره قریبدر وهر ایكی یام اراسی برقاج قرغو
وكی وفودر قرغو برقله خانه دن عبارتدركه التمش ذراع مرتفع بنا اولنوب اوزرنده دائما
ایكی دیده بان اوتورر بونلر بری برندن كورونجك قدر یرده در لشكر بیكانه ظهوری
كبی برحال اولسه فی الحال قرغوده كیجه آتش كوندز دخان ایدرلر بری برینه اولاشر بركون
و بركیجه ده خبردارالملكه واصل اولورركه اوچ آیلق یولدر اجمال حال معلوم اولدقدنصكره
كی وفو خلقندن مكتوبلرله تفصیل واعلام اولنور فو برقایچ خانه دن عبارتدركه برجماعت
انده ساكن اولوب برمكتوب یا خبر كه كندولره كله آخره اولاشدرمغه مأمورلردر كی دخی
لنك كبیدر كی وفودن هر بری اون مره دركه هر اون التی مره برفرسخ شرعیدر كی وفو
اصحابی مسكنلرنده اوتوروب اكرلر بجلر هر بری برقریه كبیدر خواجه غیاث
وراینده مذكور اولان بلادبونلردركه دیمشدر صفرك اوننده سمرقنددن چیقوب
جماذی الاولی التیسنده چلكاء یلدوزه كلندی كونش سرطانده ایكن بیابانده صوایكی
یومق بوزطوكمش ایدی اكثر اوقاتده باران وچه یاغاردی اواخر جماذی الاخره ده طرقان
نام شهره كلندی بونك خلقی اكثر بت پرستدر بیوك بتخانه لری واردر برینك
صفه سنده برعظیم صنم قومشلر صورت شباكمونی دردیدیلر رجبك بشنده
قراخواجه یه واریلوب یكرمی برنده قامل نام شهره قونلدی بوشهرده
سید فخرالدینك برعالی مكلف مسجدی وارایدی قربنده بربیوك بتخانه بنا اولنمش

ایچنده واطرافنده خرده و بزرك و افرا صنام وارقپو سنده ایکی دیو صورتی قومشلرکه بری
برینه حمله ایدرلرمنکلی تیمور نام بو شهرك بر حاکمی وار ایدی اندن کوچلوب یکرمی بش
مرحله دخی بیابانده کیدلدی و بو صحرا لرده کاو قطاس یرلردی قطع منازل ایدرك
قراول نام قلعه یه کلندی که طاغلر اراسنده بر غایت متین حصاردر انجق بر یولی واردر
اندن سرحد ختای ده سکجو نام شهر عظیمه وارلدی بو شهرك مربع متساوی الاضلاع
بر محکم ومتین سوری واردر ایچنده عریض بازارلری واللیشر ذراع عریض یوللری
صولانمش سپوزلمش ایدی اکثر خانه لرنده خوك اهلی کزوب قصاب دکانلرنده
قیون اتی ایله طوکوز اتی آصلمش صاتلور ایدی دورت مکلف چارشو باشنده برر
اغاجدن طاق ومزین منقش دروازه لرله که اوزری مقرنس سقفلرله تزیین اولنمش و بو شهر
سورینك خندکنده هر یکرمی قدم یرده اوستی اورتولی برج بنا اولنوب دورت
کنده برر قپوری برینه مقابل قونمشدر میان شهردن هر دروازه چوق مسافه در
لکن یوللك طوغر ولغندن کر وقپولر کورینور وهر قپو اوزرنده ایکی طبقه کوشك
واردر و بونده متعدد بتخانه لرکه هر بری اون جریب قدر واسعدر جمله صنملری اغاجدن
یونلوب فرشی تخته دوشه لی در اول بتخانه لرده صاحب جمال پسرلر عشرت
صلا ایدرلر تقویمده سوبجو بردوز یرده یوزیدی درجه طول قرق درجه عرضده حمص
قدر بر شهر در اطرافنده طاغلردن کلور انهار صغاری و بستانلری واردر بونکله
خانجو اراسی دورت مرحله در دیو یازر سکجو دن اون یام ده قمجو نام شهره وارلدی که
سکجو دن بیوکدر و سرحد حاکملرینك بیوکی بونده اوتورر انلره دانکچی دیرلر بونده بر
بتخانه وایچنده قامتی اللی ذراع بر صنم واردر ایاغی طقوز ذراع و باشنك دوری
یکرمی بر ذراعدر باشی اوزرنده خرده صنملر ترتیب اتمشلر بتخانه نك صورت بخشلری
صنعتله انی چکرلر حرکته کلورکویا که زنده در و بتخانه دیوارلرنده آخر صورتلر یازلمش
وزربفت پرده لر آصلوب مطلا کرسیلر وشمعدانلر وصندلیلر وچینیلر ایله تزیین
اولنمش ایدی بو شهرده غرایبدن چرخ فلك دیرلر دوری یکرمی ذراع وارتفاعی
اون ایکی ذراع اغاجدن یونمه مقرنس ومصنع بر قصر مثمن واردرکه دوزالتی
بر متین سردابه در زمیندن بالایه وارنجه آهنین کرسی اوزرنده بر میل نصب
اولنمشدر تحریك اولندقده قصر مزبور اول میل اوزرنده سهولتله دونر و بو کوشك
بر قاج طبقه اولوب هر برنده نیچه منظره لر واردر هر طرفه مقرنس ختایی ایوانلردر
و دیوار سقفنده انواع صور غریبه نقش وتصویر اولنمشدر اشاغی طبقه ده
صورت دیوان اعیان وارکان و پادشاه تخت اوزرنده اوتورر صاغ وصول خدام
وعسکر طورر یازلمشدر وماده قصر کرچه اغاجدر لکن بر مرتبه تذهیب اولنمشدرکه
کورن طلای مجسم صنور اندن کوچوب شواللك دوردنده نهر قرامو ران کنارینه وارلدی که

جیحون قدر بر نهر دریکرمی اوچ کمی دن اوزرنده بر جسر بغلنمش ایکی طرفدن ایکی میل آهنین اوزن قالین زنجیرلرله بند اولنمش ایدی اوته طرفنده نام شهر عظیم که کثرت عمارت ایله مزین ومعمور ایدی وبونده بر عظیم بتخانه بنا اولنمش که سرحد ختای ده انك مثلی کورلمدی واوچ خرابات محله سی وار ایدی که هر برنده نیچه دختران صاحب جمال اوتورراندن دخی یکچوب برقاج نهر عبور اولندی وذی القعده یکرمیسنده صدین فو نام شهره وارلدی شهر مزبور غایت معظم ایدی بیوك بتخانه سنده بت هزاردست دیرلر بر نجدن دوکلمش التون یالدزلو بر عظیم صنم کورلدی که قدی اللی ذراع وهر عضونده بر دست هر دستك کفنده بر کوزه یاپلمش اهل ختانك مشهور صنملرندن ایدی بر عالی وبدیع عمارتده طاشدن ایکی کرسی اوزرنده نصب اولنمش اطرافنده عالی رواقلر ومنظره لر طبقه طبقه بنا اولنمش بر طبقه بونك طپوغنه بری دیزینه انجق اریشوب بری دخی زانوسنی تجاوز ایدر باشنك اوستی بر طاق مقرنس ومصنع اولوب بو طبقه لرك داخلندن وخارجندن طولاشیلور ایدی صنم مزبورك هر برایاغی اون ذراع مرتفع وجمله سنده یوز بیك خروار برنج صرف اولدوغی مشهوردر اول بتخانه ده بوندن غیری خرده اصنام دخی وافر اولوب رنك آمیز الوانله هر بری ملون دیزلمشدر دیوارلرنده طاغلر وانواع اشجار وحیوانات نقش اولنوب صور تکرلکنی کماله ایرکورنلرك هر بری براثرقو مشلرکه کورنلر حیران قالور وبو شهرده دخی بر چرخ فلك وار ایدی که تمجو شهرنده اولان قصردن بو معظم ومکلف ایدی خواجه غیاث روایتی بو مقامده تمام اولدی قانون نامه ده یازیلن ختای شهرلری بونلردردی تنك خان بالغه قریب بر شهردر کومش معدنی چوق قماش وسائر متاع کانیدر بونده اودون یرینه سیاه طاش یاقرلر خان بالغه دخی اوبله در سالارفو ختانك دوردنجی قسمی اولان هیزادن عدالنور بر شهردر انده قرنفل وفلفل وبلیله اولور لکن طوز نادر وذی قیمتدر روانسی وواندون نهایت انقطاع ارضده اون ایکنجی قسمده دریای مشرق کنارنده ایکی شهر معظمدر بیوکلکی خان بالغ قدر اکثر محصولی شکردر اوچ درهمه بر رطل عراقی شکر ویررلر کنجان فو بر شهر عظیمدر اوتوز بیك قدر مسلمان انده ساکن اولوردیش بالق ختای شهرلرندن بر شهردر المالق تنکی دن یکرمی مرحله یرده بر شهردر کنجك تنکی دن بر فرسخ یرده بر شهردر قاینید وبر مشهور شهردر بونده اغاج قبوغندن غایت اینجه یچه دوزرلر ختای اولکه سی سلفده بو متاعله مشهور ایدی دیو فلبوس تحریر ایدر لکن لورنسو حربردن اینجه والادردیو یازار وختای اولکه سنده بیقوندل وپازارنفو وسیندیفو واخیلوفو وقاچانفو نام شهرلری ذکر ایدوب بونلرده وافر طیب اولور بعده روسین وتاقان وبانقو تیانام شهرلر یازار وبو بانقو تیا اشکاریری اولمغله اکثر خاقان انده کلوب اوتورر بعده کوداغای وپاین فو وجنید ووتایفو وکو نزا افو واوغونت که بو اولکه نك باش شهری در آب وهواسی ایو اولمغله عورتلری حسنا اولور خاقانه هر سنه بو اولکه دن کوزل قزلر دوشررلر وسندیچین نام شهرده سلاحك اعلاسی اشلنور جبه خانه

خاقان کارخانه سی بونده در تانیغو ختای اولکه لرندن بر اولکه وواسع محصولدار اولایتدر
غلبوس ایدر تاتارلر اراسنده سلاح کارخانه سی اولمق ایله مشهوردر بلکه سلفده
پلبنیوس بو ولایتک دمرنی سائر یرلر دمرندن ترجیح ایدردی وسیانغا نور ایوشکاریری
اولمغله خاقان هر سنه ایکی آی قدر انده اوتورر اندن قره ییل سمتنه سایندو نام
شهر دخی ایوشکار یردر لکن قیش و بردی شدید اولور وپالیسانغو ولورین ویونس
وقلمغو وقالقان وپایدا وارقانارا وبارات بر کول کنارنده در ودانغو وغو نزاکه حالا انده
یانع دیکرلر ختانک غیری یرنده باغ یوقدر خانبالقدن پچیلوب اوقیانوس اوزرنده
قازار دین نام شهردریا کنارنده در وافر کمیلر نهره داخل اولوب اوکنه کلورلر وخاقان اکثر
بونده شکار ایدر قارادین دن شماله ستین کوی و چانقو وقارلی وباسقول و قایدو وچیور زاهر
یری بر اولکه نک باش شهریدر ختای بلادی خصوصنده جمله یازدقلری بومقداردرکه
نقل اولندی بوندن صکره اطرافنده بعض تاتارستان اولکه لری بیاننه شروع
اولنور قلماق ختای شمالنده بر اولکه در خلقی کفار تاتاردن بر طائفه اولوب اکثر سمور
کیورلر قیشده کورکی ایچینه دندوروب یازین طشره سنی کیورلر بسترو بالینلری قیون
دریسیدر قمیصلرینی دخی قیون یوکندن اکررلر واکنه یانلرنده غایت معتبردر وقیمتلودر
براکنه یی برقیونه بیع ایدرلر اوقلرینک پیکانی اغاچدندر واتلرینک نعل ومیخی ویمک
پشردکلری قابی بله اغاچدن ایدرلر زیرا ولایتلرنده دمر معدنی یوقدر واغاچدن چوملکه
ات قیوب اوزرینه صودوکرلر وطاشلری قزدروب ایچنه براغورلر حرارتدن ات پشر
اول طعامه ترکی چوش دیرلر بونلرده ات ودوه وقیون وسائر بهایمک حسابی یوقدر
اکثر یدکلری آهو وصحرایی آت ودوه در وبونلرک ارضی غایت دوز ولطیف صحرالر اولمغله
یرشنک اکندن یوزقرق شنک غله حاصل اولور ختاییلر بونلرک انجق یرلرینه طمع
ایدرلر وایکی اوج ییلده بر قلماق خلقی ایله جنک ایدوب بر مقدار یرلرینی الوب بعد زمان
شهر وحصار یاپارلر ملک ختایک اون اوچنجی قسمی قلماق دیارندن الدقلری یرلردر
قرا قریم صحرای قلماقده بر بیوک بلده در خاقان ختای حکمنده اولوب اکثر عسکری
بونده اوتورر خلقی صنایع عجیبه اصحابی در ایو قماشلر طقورلر محبوب ومحبوبه سی
چوقدر لکن بونلر ستاره پرستدر قلای ونقره ومس وسائر معادن بونک قربنده وافر اولور
راوند طاغلرنده قیمتسزدر آب وهواسی لطیف ختایه قریب بر شهر قدیمدر بونده دیوارلری
سنک مقناطیسدن بر بتخانه واردر بر صیم حدید وسطنده طورردیو بعض کتبده مسطوردر
قلبوس ایدر ختایدن اوقیانوس شمالی یه وارنجه وآنیان بوغازینه دک بر اولکه ممتد اولوب
اسکی تاتارستان دیدکلری یرلردر تاتار اسمی ابتدا انده ظهور ایلدی انک صحراسنده
وافر اولکه لر واوردولر واردر لکن اسماسی یقین اوزره معلوم دکلدر لور نسو ایدر
تاتارستان اولکه لرینک بری قرازان در بونک خلقی طاغلر اراسنده اولوب خاقانه مطیع دکللردر

غایت

غایت سردو وحشی طائفه‌در دشمن الته گیروب صاغ گیرممك ایچون یانلرنده مدام زهر کتوردلر
وصالحه راضی دکللردر قرابان بربیوك توزلی کولك اورتاسنده‌در قاریلری دیشلرینی التون ایله
یالدزلرلر و طوغردقده زجرا ارلرینی دوشکده بیله یاتردرلر و بو اولکه‌ده التون چوقدر
خلقی احمق و وحشی طائفه‌در تندوق ختای شمالنده بر اولکه‌در تاتارلر اکا مستولی اولمزدن
مقدم مخصوص پادشاهی وار ایدی خلقنده نسطوری نصاری وافردر فلبوس ایدر تاندوق
اولکه‌سی سلفده پرتی جن سلطنتی دیمکله مشهور ایدی صکره غلط ایدوب بو اسمی حبش
پادشاهنه طاقدیلر تانغوت فلبوس بونی دخی بر اولکه اولمق اوزره یازار و بیك بیل مقدم باصمه
صنعتی بونده اختراع اولندوغنی ذکر ایدر آینیا اولکه‌سی لورنسو قولنجه ختای شرق و شمالنده
بربیوك اولکه وار اسی بوغازدر باش شهری آینان تسمیه اولنور لکن متأخر صاحب اطلس
وغیری بو اولکه‌یی یازمدیلر و اول سمتده لیمانقو نام بر اطه دخی ذکر ایدر خلقی شجیع و وحشی
مردم خوارلردر مخصوص لسانلری اولوب یرلری التون ایله محصولداردر باش شهری
دون تسمیه اولنور تاتارلر بوکا چوق قصد ایلیوب قادر اولمدیلر بونده غاروف دیرلر برجنس
طاش اولور قان اقماسنی کسر دیو لورنسو تحریر ایلدی لکن بو جزیره‌نك جدید رسملرده
اثری یوقدر بونلردن صکره صحرالرده تاتارلر وافرا و ردولری اولوب خالی تاتارستانده نیجه
اولورلرسه دشت قبچاغه وارنجه الی ایلق مسافه که بیابان تبت و ختایدر طولا و عرضا
جنکیزیان وغیری قبایل تاتار مسکنلری اولوب خیمه‌لر ایله قونر کوچر طوایفدر یورصولو
وکوللو وسازلقلر اولغله یازین اکثر بر مقامده آرام ایدرلر و قیش صولرك جمله‌سی طوکوب
استدکلری یره کیدرلر و بیوك کلبلره بوز اوزرنده عربه‌لر چکدررلر و یوللرده
قوناق بقوناق کاربان سرایلر واردر طوغان و سمور و کون تجارتی ایچون بازرکانلر سفر
ایدرلر احوال ابنیه اقلیم ختایده وافر معتبر بنالر واردر خصوصا خاقانك خان بالقده بیوك
ومکلف سرایی و قیاندو شهرنده قوبلای خان مرمر و سنك تراشیده ایله بنا اتدیکی
التونلی و مزین و مکلف سرایکه بونلرك دیوارلری اوزرندن پرتاو اوقی اشماز و قپولری
پولاددن یاپیلمشدر قانون نامه‌ده مسطوردرکه ختاییلر دیار قلمقدن چونکه بر یره قصد
ایده‌لر بی حد عربه‌لره قازمه کورك و سائر بنا آلاتی یوکلدوب عسکر ایله کیدرلر و مراد
اتدکلری یره واروب بر شهر ویا بر حصاری ایکی اوچ کونده یاپقدن بنا ایدوب اطرافنه خند قلو
کسوب قپولر قورلر ایچنده چارسو و بازار و دیوانخانه و پتخانه و یا مخانه یاپوب خلقله
طولدررلر و عسکرك قاعده‌سی بر منزله کلسه‌لر اطرافنی حصار یاخود خندق کسمکدر و هیچ
اولمازسه طاشلر یغوب دیوار مثال ایدرلر اول منزلی بی نشان قومزلر هولناك وادیلرده
شهرلر یاپمق و بر ایکی آیلق یرده خندق قلو کسمك انلرك کاریدر دریا طرفنده التی ایلق مسافه
هر منزلده شهر و حصار یاپمشلردر احوال انهار و جبال ختای مملکتی اکثر دوز صولی
یرلردر غرب طرفنده ایماوس طاغلری جنوبدن شماله ممتد اولور غیری طاغلری

واو رمانلری آزدر معتبر انهاری اورنسه وقوانجه بونلردر نهر قاره موران کول کبی بر نهر عمیق
وواسعدر غایت وسعتندن اوزرنده کوپری یوقدر اوقیانوسه دوکلور قرایان کولی بر بیوك
وطوزلی کولدر بونده وافر استردیه و بالق اولور بوکا قرایم کولی دخی دیرلر قارایم اولکه سنده در
چوره سی یوز میلدر نهر قویانتو عریض و عمیق نهردر عرضی التی سکز واون میل قدر اولور
طولی یوز مرحله یه قریبدر وافر بالغی چقار پولی سانغیس نهر عظیمدر خان بالقدن چکوب
اوقیانوسه دوکلور اوزرنده یوکلو کمیلر یوررر قانپلو کولی قانپلو اولکه سنده بر بیوك کولدر
بونده انجو غایت چوق اولور لکن صیدی ممنوعدر انجق خاقان طرفندن اذن ایله صید
اولنور احوال آب و هوا بو اقلیمك هواسی اعتدالدن خارج عجایبدر یاز کونلرنده مهیب رعدلر
اولورکه نیجه لر خوفندن اولورکاه بر عظیم حرارت بصمر در عقب برودت ظهور ایدوب
قار یغار واکثر روزکار بر مرتبه شدید اسرکه اتلو یی طورغورر ییقار واغجلری کوکندن
دوبر رصیفلده صق صق یغمورلر یاغوب یری کوجله اصلدرقیشنده هیچ یاغمز لکن
اصلا طاعون اولماز واوجوزلقدر احوال حیوانات ختای اقلیمنده حیوانات قسمندن
صغر و کچی وخنزیر و بارکیر چوقدر خاقانك یالکز اون بیك قدر صاغلو رقسراغی واردر
سودینی ایچرلر اون بیك قدر شکار طوغانلری بسلیوب طیور ده دراج وطورنه صید
ایدرلر خاقان سراینده ارسلان و ببر و پلنك و پارس وسیاه کوش وفیل وسائر درنده
جانورلر بسلنور خصوصا تبت کوپکلری که هر بری هیبت وصلابتده ارسلانه برابر کلوب
جنك ایدر وسرخ پای سرخ منقار زاغ بالخیلر واوردکلر وطوطی وقمری وعندلیب
وسائر غریب الوانله مرغان قفسلری سراسر ایله پوشیده طورورلر وختای بریه سنده
قوطاس اوکوزلری وافر اولور بواوکوز بر مرتبه جسیم وقویدرکه کاه اتلو یی اکراوزرندن
قاپوب بوینوزی اوزرنده بر زمان طوتر و بونك قویروغی معتبردر آت بوینینه طاقرلر بیاض
ولطیف اولور ولورنسوا یدر پانقوینادده مارین کوزاخ دیرلر بر نوع جانور اولور یوزی قز یوزینه
بکزر کوده سی ارسلان کوده سی وقویروغی ایکی چتال عقرب قویروغی کبیدر اکا
ابرشمبجه کمسه یی انجمز واطلسده مسطوردرکه کوه لینفود یکله معروف شهرده بر نوع طاوق
اولورکه توکلری سیاه کدی توکی کبیدر لکن غایت چوق یمرطه ویرر احوال نباتات ومحصولات
بودیارده التون کومش معدنلری واردر و بر نوع سیاه طاشر معدنی واردرکه اودون یرینه
یقارلر ویری منبتدر انواع غلات وحبوبات خصوصا پرنج چوق اولور وحریر وزنجبیل
ودارچین و بوبر وقرنفل وراوند وسکر ومسك وچام ساقزی محصولی وافردر و بونده
خیاقباد یرلر بر نوع کوك اولورکه انواع امراضه دوادر ختای اکابری بر یره کتدکده بیله
کوتوررلر وطشره دیارده خلقنه بیع اتمزلر راوند وآخر ادویه رواجنه کساد
کلمسون دیو ممنوعدر و بو دیارلرده انجق اوزوم نادر اولور سائر فواکه وافردر قانون
نامه ده ایدرمسافرلردن منقولدرکه یوز کون قدر ولایت ختانك ایچنده کتدك

طاغ وصحراسی بالتمام مزرعه لر کوردك حتی طاشلق قومسال یرلره بیله عربه لر ایله طپراق
کتوروب اکمشلر اول اجلدن بونلرك حیواناتی اوده بسلنور و یوللرك ایکی جانبنده متصل
اغاجلر دیکلمش ایدی واول ولایتده اوج نسنه واردرکه دنیاده اکا نظیر اولمازبری عنابدرکه
تفاح قدر اولور ولذیذدر وایکی درلو چچك واردر بری خشخاش بری نیلوفر هر بری
صورتده کوچك صحن قدر هر برینك یوز یپراغی وار رنکلری عجایبدندر وبر امر غریبی
دخی صاحب اطلس تحریری اوزره زاول هند تاتارلری اولکه سنده برجنس تخم اولورکه
قاون چکردکنه بکزر لکن اندن کوچك واوزنجه در اکرلر قوزی معناسنه بورانس
دیرلر برنوع نباتی بتر شکل وهیئتده عینی ایله قوزی یه مشابه در اوج قدم قدر مرتفع
اولور ایاقلری باشی وقوللری وطرنقلری جمله قوزیدر انجق بو ینوز یرنده مخصوص توکلی
بترودریسی غایت نازك ولطیف اولور اول دیار اکابری آنی باشلرینه کلاه ایدرلر وبری
برلرینه هدیه کوندررلر معتبردر ودیرلر که بونك ایچی پنکج اتی کبی دربوبرینی کسد کلرنده
غایت لذیذ قانی آقار وکوکی یردن چقارلسه قوزی کوبکنه دك قالقار وبو قوزی
اطرافنده بتن اوتلاری اوتلایوب سمررکوزللنور واوتلاق تمام دوکندکده کندی دخی صولوب
دوشر اولور وقصدا اوتلاری یولسه لرکیرو اویله درمن بعد یشامز وبوکا قوردو وسائر
جانورلر هجوم ایدرلر وبالجمله بونوع افاعیل غریبه یی عالم طبیعتدن اولمغله استغراب
اولنور لکن نفسنده نباتدن حیوان صدوری جائز وواقع درمسالك ختای بواقلیمك
جانب غربیدن اوچ یولی واردر بری کشمیر یولی وبری ختن یولی بری مغولستان یولیدر
ختن وکشمیر یولی آبادان اولوب صویی وعلفی وافردر انجق آخرنده اون بش کونلك یولده
صووعلف نادردر اما هر منزلده ادم بوبی قدر حفر اولنسه صوچقار وبعض محلده برذراع
حفر بله کفایت ایدر اما مغول وچغتای یولی واسع ولطیف یولدر تیمور اول یولدن کتمك
قصد ایدوب هر منزلده برقلعه و هر برنده نیچه بیك عسکر مهیا اولمق امر اتدی تاکه
بونلر زراعت ایله غله جمع ایده لر لکن کتمك میسر اولمیوب یولده وفات اتدی سرحد ختایدن
کنار جیحونه کلنجه اوچ آیلق یولدر دربند سکجویه وارنجه هرکون برمنزل متعین درآندن
اوچ آیده دخی ختایك انتهاء شرقیسنه واریلور هر منزلده متعدد دیده بانلر وپرریاخانه
بنا اولنمشدر نتکه ذکر اولندی ومملکت داخلنده مسافر کیجه صحراده قالمق اولماز هر منزل
برشهر ویاخود برحصار اولوب خاقان طرفندن کاربان سرایلر بنا اولنمشدر قونانلره وافر
نعمت چکلوردار الملك اولان خان بالقدن خنسایه برو بحر یولی قرقرکونلك مسافه وقرچو
دخی قرق منزلدر احوال ملوك ختای اقلیمنده سلفده ترك بن یافث اولادندن وتاتار قبایلندن
نیچه خانلر حکم ایلیوب جنکیزخان ظهور ایدنجه سوردیلر بعده جنکیز اولادی مغولستاندن
ختایه مستولی اولوب اسکی خاقان خاندانی سوبندوروب ضبط اتدیلر وبر زمان قالماق خانلری
مسلط اولوب ختاییلر انلره سرفرو ایلدیکیرو سلفده خاقان اولانلر اولادینه رجوع ایدوب

خانیت وحکومت انلرده قرار ایلدی جنکیزدن صکره النی نفر اولادی قراقریم والوغ یورت
دیدکلری اولکه ده خانلق ایلدیلر انلرك احوالی فذلکه ده مسطور وباقی خانلر غیرمذکور در
فصل ٢٢ درا قلیم هند یکرمی ایکنجی فصل هند اقلیمی بیاننده در اطلسده بوکا هند شرقی
معناسنه ایندیا اوریئنتالیس دیو یازر آسیانك بیوك قسمی ومعتبر ولایتی اولوب نهر عظیمك
اسمی ایله تسمیه اولندوغنی ذکر ایدر جمله اول ارماغه واقلیمه هند دیرلر حدود اقلیم
مزبور غربده هند ارماغی وشمالده تاوروس طاغلری وشرقده اوقیانوس شرقی ودامازی
طاغلری وجنوبده هند اوقیانوسی ایله محدود اولوب بودر یابی قوجا قلیوب ایکی
یوینوزکبی یورنلری طشره چقمشدر مسافه بو بر واسع اقلیمدر اهل فن ثقاتدن روایتله
دیرلرکه حد غربی دن شرقیسنه الغار ایله التمش کونده انجق واریلور وسواحلی دخی
موافق روزکار ایله اولقدر زمانده کوجله طولاشیلور فلبوس ایدر بو اقلیمك طولی
هند ارماغی منبعندن مالاقه بورننه دك تقریبا التیوز جرمانیا میلی اولوب اعرض
مواضعی دامازی طاغلرندن قومور بورننه دك دورتیوز اللی جرمانیا میلی در اطلس رسمی
اوزره یوز اون درجه طولدن یوز قرق بش درجه طوله وارر وخط استوادن اوتوز بش
درجه عرضه منتهی اولور پس بلاد هند چیندن اوسع در لکن چین هنددن معمور در
دیرلر تقسیم بطلمیوس واتباعی بو اقلیمی غانج ارماغی ایله ایکی قسم قلدیلر بری غربی
بری شرقی غربی یه هند داخل معناسنه هند اینترا غانجن وشرقی یه طشره هند
معناسنه هند اکسترا غانجن دیرلردی یعنی بری یانده کی اوته یانده کی وفرس
وسائر طوایفك هندستان دیدکلری هند داخلدر بعض کتب انبیاده بو قسم هولا
یاخود هولات واولات یازیلوب او بر قسمی قدماء اراسنده سریا دیمکله معروف ایدی
هندیلر اکا ماکن یاخود ماچن دیدکلرینی ماریوس یازوب میرقاتور واتباعی چینه
دخی ماچن دیدکلرینی روایت ایلدی بو قسم غربی هند ارماغی ایله غانج ارماغی اورتاسنده
اولمغله یونان فرات ایله دجله اراسنده اولان بلاده ایکی ارماق اراسنده اولان اولکه
معناسنه مزوپوتامیا دیدکلری کبی بوکا دخی مقلدلر بیوك مزوپوتامیا دیدیلر نفسنده
بو اولکه ایکی ارماق ایله اوقیانوس اراسنده شکل معینه قریبدر لور نسو تحریری اوزره
زاویه شمالیه سی ایکی ارماغك منبعندن قاموری بورننه وارنجه طولی طقوز
یوز میل قدر و ایکی نهر اغزلری اراسی ایکیوز میل قدر در متأخرین قوقازوز دیدکلری
طاغلرك بر شعبه سی اولان غانس طاغی شمالدن جنوبه چکلوب بو قسمی اورتاسندن
ایکی بولك ایدر وقوموری بورننده منتهی اولور قامبایا ودکن مملکتی وقانارا
وملاوار اولکه لری بو طاغلرك غربنه دوشر ونارسینغا و ریسان مملکتی
شرقنه دوشر مولتان ودیللی وقوسبتیر وخیتور مملکتی وسطنه واقع اولور
فلبوس ایدر هندك تقسیم جدیدی واردر سلفده بونك رسم اجمالیسی معلوم اولمدی بزمله

مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت
جبال الذوز
جبل لنکور
مملکت رودوق
مملکت تبت کبیر
بیابان قالماق
غور
مملکت پرتوله
مملکت بنه
مملکت صاماسال
مملکت موان
مملکت بتان
مملکت بنکاله
بنکاله
کودوسکن
سندر
سور
ارقان
بنکاله کوروزی
سنداوه
بحر محیط هند
مملکت کلکند
کلکنده

هندك قره ده واقع
مملكتلرينك وتوابع
يرلرينك شكليدر
جبال هند
تبت
جانب تركستان
منبع جيحون
مملكت كابل
كابل
مملكت قندهار
قندهار
پشاور
كشمير
مولتان
مملكت مولتان
لاهور
مملكت سند
احمد اباد
كمبايت
بحر محيط هند
مملكت دكن
احمد نكر
دولت اباد

هنداراسنده اولان طوايفك وحشيتندن اورايه سفر ممكن اولميوب دريا يولى دخى اچلميوب
اوروپا خلقى بواقاليمى بلمشلر ايدى انجق اسكى مصنفلر آثارندن بونك خبرينى اشيدرلردى
آخر غاسقوغامادى كله معروف پورتقال ميلادك بيك دورتيوز طقسان يدى تاريخنده
اسپانيادن يلكن آچوب بونه اسپرانسا بورنىنى گچوب جمله افريقيايى طولاشدقدنصكره
سواحل هنده واصل اولدى و پورتقال قرالنه خبر كتوروب صكره پورتقال
كميلر كوندردى وهند سواحلنى زور ايله الدى محافظه ايچون نيجه قلعه لر بنا اتدردى وانده
برقائم مقام نصب ايدوب پورتقال واسپانيولدن غيرى كيمسه يى چوق زمان هنده
قومادیلر بو يقينلرده فلمنك طائفه سى دخى اول سمتلرده كزمكه باشلدى اول زمان هندى
كشف ايلديلر وحالا حدود واقسامى اولكى كبى دكلدر سلفده ايكى قسم قلوب يكرمى يدى
سلطنته بولندوكن نقل ايدرلردى انترك كيمى كوچك حكومتلر ايدى لكن متأخرين
جمله هندى طقوز مملكته تقسيم ايلديلر اول اقسام بونلردر ١ قامپايا ٢ نارسينغه
٣ مالابار ٤ اوريقا ٥ بنكاله ٦ سيان ٧ پغو ٨ قامبويا ٩ هند شمالى كه جمله
هندك اوچنجى قسمى در فلبوس بو تقسيمى وجه مشروح اوزره يازوب هر برينك شهرلرينى
فى الجمله مجمل ذكر ايلدى ميرقاتو راطلسنده انجق ايكى قسمى يازوب ايكى اوچ شهر
ذكرى ايله تقصير اتدى لورنسو دخى ايكى قسمده طقوز سلطنت تحرير ايدوب برمقدار
تفصيله ذاهب اولدى غانج شرقيسنده بنكاله واراقان و پغو وسيام وقانبويا اولكه لرينى
يازوب شمال قره جانبنده قياناى وبارما وماچين وموين وقايم مملكتلرينى ذكر ايلدى
تقويم البلدانده بعض مسافريندن نقل ايدركه هند اوچ قسمدر غربيسى گجرات كه جزرات
دخى ديرلر شرقيسى منيبار شماليسى معبر لكن بو تقسيم اهل فن بيننده معمول به دكلدر
فقير بو اوچ مصنف كلامنى طقوز اقسامه تلخيص وسائر كتب اسلاميه فوايدنى
الحاق ايله اقسامى تسعه يه تخصيص اتدم قسم اول قامپايا كه گجرات سلطنتى در لورنسو
قامپايايى گجرات سلطنتنده درج ايدر فلبوس كوجراتى قامپايا سلطنتندن بر اولكه
يازار مزبور ايدر قامپايا مملكتى هندك صاغ قولنده يعنى غربى بورننده هند ارماغنك
اغزى اوزرنده در طولى تقريبا يوز التمش جرمانيا ميلى وانلكى دخى اكا قريبدر
باش شهرى قامپايا كه مملكت انك اسميله تسميه اولنمشدر هنديلر اكا كنبايت ديرلر
بيوكلكده و زينتده جمله شهرلرينك كزيده سيدر اول اجلدن اكا هند قاهره سى
ديرلر تجار مجمعى بندر شهردر بونك بر كورفزى واردر قامپايا كورفزى ديرلر
دريانك انده مدى زياده اولمغله محل خطردر كاه اوچ ميل قدر دريا جزر ايدر بيوك
قيالر صودن ظاهر اولور وچوق كميلر هلاك ايدر اول اجلدن كشتيبانلر ديو شهرندن ماهر
دومنجيلر الوب كلورلر قامپايا اوچ ميل قدر ايچرى قره ده بر ارماق اوزرنده لطيف
شهردر انده اولان مالدار تجار بو شهرده يوقدر و بو شهره اطرافدن وافر بهار ومتاع كلور

خصوصا رونالاسیمتندن شولقدر عاج کاورکه وصف اولنماز مع ذلك جمله سن بو شهرده خرج
ایدرلر زیرا بو شهر خلقی اکثر مکلف وطفره لو در اوطه لرینی عاج ایله تزیین ایدرلر فقیرا یدر
شهر مزبور یوزاون بش طول یکرمی دورت عرضده در بوندن اوچ منزل احمد اباد شماله
و بروج جنوبه دوشر بناسی طوغله و بیاض مرمردر قلت اوزره بستانلری واردر و بونك
قاترلری مشهوردر و بو ولایتلرده اوچ دل سویلنور عربی و مخصوص ولایتلی لسانی
خلقی دخی قارشقدر احمد آباد دار ملك کجراتدر کنبایتدن اوچ مرحله شرق و شماله دوشر
سوادی چوق معمور ولطیف شهردر اسواقی سائر هند شهرلری بازارگاهی کبی ضیق
وملوث اولمیوب غایت واسع و پاك ودکانلری ایکیشر اوچر طبقه مزین و فرحناکدر
خلقی اکثر خوب واوضاع واطواری مرغوب اولوب بت پرست و مسلم مخلوطدر هفت
اقلیم صاحبی طبقات اکبریدن نقل ایدرکه ملوك کجراتدن احمد شاه بن سلطان محمد بن
مظفر اساول نام قصبه نك آب وهواسنی بکنوب اکابر شیوخدن شیخ احمد کهتو بله
محل مزبورده بر شهر بناسنی مشاوره اتدکده معقول کوروب سکز یوز اون اوچ ذی القعده سنده
باشلیوب هند ارماغی کنارنده مساجد و اسواق و محلاتی مشتمل بر سور عظیم طرح ایلدی
بعده بو دولتك طقوزنجی پادشاهی سلطان محمود ثانی نو بننده احمد آباده اون کروه
قریب یرده محمد آباد نام شهر بنا اولنوب احمد آباددن اکا کلنجه ایکی طرف بازار ودکاکین
یاپلدی صکره کند کچه شنلکی ارتوب ایکیسی بر شهر کبی اولدی بو شهر لرك عورتلری اکثر
کوزل و بیاض و عاشق پرست اولورلر صورت احمد آباددن بش مرحله جنوبه دریا
کنارنده کجرات بندری بر حصن حصین و شهر متیندر طبقات اکبریده مسطور
اولدوغی اوزره سلطان محمود کجراتی اعیان دولتندن سفر اغا نام کیمسه که خداوند خان
عنوانیله مشهور ایدی هجرتك طقوز یوز قرق یدی سالنده پورتقال استیلاسنی دفع
ایچون بو حصاری بنا ایلدی کفار کمیلر ایله کلوب طوپلر حواله ایلدیلر چوق جنکلر اولوب
مغلوب و منکسر کندیلر و بالاخره اطاعت یوزندن وافر مال عرض اتدیلر که حصار بناسندن
فراغت اولنه ممکن اولمدی اون بش ذراع عرض و یکرمی ذراع ارتفاع ایله محکم و متین بنا
اولندی بر مرتبه که هر بر سنکی قلاب آهنین ایله بری برینه بند ایدوب کندلدیلر سراپا
یکپاره بحردن یونلمش حصاره دوندی سور مزبور حالا بندر هنددر تجار کمیلری بحر قلزم
وفارسدن اکا واروب لنکر انداز اولورلر و متاع هندی اندن الورلر بروج فتح با وسکون
را ایله کنبایت کورفزی شرقیسنده بر مشهور اسکله و بندر شهردر کنبایت ایله صورت
میانه دوشر بوندن صورت ایکی مرحله جنوبه و کنبایت اوچ مرحله شماله دردیو کنبایت
کورفزی اغزنده بر جزیره ده اطلس رسمی اوزره یوزاون بر درجه طول یکرمی بر درجه
عرضده بر بندر و حصاردر کنبایت بونك شرقنده اولوب بر جنوبی و بر شرقی یه بونك
و بندری وار بر شرقیده نوه نکر که کنبایتدن ایکی مرحله در بر جنوبیده کوکلی بندری دوشمشدر

پورتقال

پورتقال هندده واردوغی اثنالرده اوائلنده حیله ایله بو حصاری بنا اتدی و عسکر قودی اهالیء
بلاد غفلت ایدوب بعد التمام بلدیلر و چوق جنکلر اتدیلر مفید اولمدی حالا پورتقال
دارملکی درکیلری واردکلور بندر شهردر تقویمده ایدر بونک صویی امطاردندر سومنات
کنار بحرده دیو ایله منکلور اراسنده مابین بر مرحله بر شهر مشهوردر هفت اقلیمده مسطور
اولدوغی اوزره بونک بر عظیم بتخانه سی وار ایدی ایچنده زرین صنملر و منات دیدکلری بیوک صنم که
حضرت ختم انبیا علیه السلام ظهورنده کعبه دن قالدروب هنده کوتوردیلر وانکیچون بو بتخانه یی
یاپدیلر شهره دخی بو جهتدن سومنات تسمیه اتدیلر و بو صنم حقنده براهمه نک چوق لاف
وکذافی وار در سلطان محمود غزنوی دورتیوز اون التی سنه سنده عسکری ایله هند و سند
بیاباننی کچوب بو شهره غزا ایلدی حین محاصره ده عظیم جنکلر اولوب نیچه بیک هندی قایچدن
کچدی بالآخره فتح میسر اولدقده غزاة مسلمین بتخانه یه توجه اتدیلر هندیلر صنمی قالدروب
فریاد و فغان ایله چیقوب اللی بیک قدر کافر صنم اوکنده نفسلرینی فدا ایلدیلر سلطان محمود
بتخانه یه کیروب طویل و عریض اللی التی درک اوزرنده بر عظیم بنا کوردیکه اول ستونلرک هر بری
جواهر ایله مرصع و مزین ایدی و صنم مزبور حجردن اولوب مجوهر و مرصع بش ذراع قدی
وار ایدی سلطان محمود کرز ایله انی کسر ایلیوب بر پاره سنی غزنه یه کتوروب جامعنده فرش ایلدی
حالا موجوددر بو بتخانه ده اوچیوز سازنده و بشیوز رقاص جاریه اکثری اکابر قزلری اولوب
نفسلرینی منات خدمتنه وقف ایلمشلر ایدی اطرافده اولان قریه لر اکثر بونک وقفی اولوب
نیچه بیک براهمه اطرافنده معتکف و عباده مشغول ایدیلر بونلرک احوالی و آیین باطللری
بعض تواریخده مسطوردر براهل وقوفدن مرویدرکه بوندن غیری بر سومنات دخی واردر
مولتان ولاینندن عد اولنور انکله کشمیر مابیننه دوشر کوه کاف صغیر ایله یا خود غین ایله غوا
واطلس رسمنده غوغا هند ارماغی اطه سنده دیوه قریب پورتقالک بر عظیم بندر
شهریدر مکلف و معظم بنالری و متین حصاری واردر دمن فتح دال و میم ایله در
داما اون دخی دیرلر دیو قارشیسنده بیوک قراده پورتقالک بر قلعه سیدر اسپانیول
عسکری بو قلعه لری محافظه ایدر بو وجدن بر مرحله جنوبه دوشر کنار بحرده در
پتن فتح با و صغیره ایله پچن دخی دیرلر احمدنکره اوچ مرحله یرده بر شهر مشهور و قلعه در
بونک خلقی اکثر استادنشاجلردر کنبایتدن لاهور یولی اوزره در شیخ فرید شکر
کنج بو شهردن ایدی دبالپور پتندن بر مرحله شرق و شماله بربلده در دپارپور و دیبالپور
دخی دیرلر لاهوردن غرب و جنوبه کنبایت یولی اوزره در مابین قرق اوچ میلدر
چوهیر بوکاچهی دخی دیرلر لاهوردن یکرمی بش میل غرب و جنوبه
بربلده در بخاریلردن بر جماعت انده ساکن اولورلر دبالپور بوندن اون سکز
میلدر منکلور کنار بحرده دیودن غربه ایکی مرحله یرده بربندر شهردر بوندن
سومنات بر مرحله شرقه دوشر حبیب السیرده منکلور بیجانکر سرحدنده

بندر اولمق اوزره بازار و بو شهره ایکی فرسنخ قریب مربع بر بتخانه واردر که هر ضلعی
اون ذراع وارتفاعی بش ذراع جمله دیواری توج صفحه‌لرله قبلودر ایچنده دورت
صفحه‌سی واردر قپو اوکنده اولان صفحه‌ده صورت آدمی ده التوندن بر صنم که
کوزلری یاقوتدن ترکیب اولنمشدر استادی غایت دقتله اظهار مهارت ایلمشدر
جامهر منکلوردن ایکی مرحله غربنده برشهر واسکله‌در بحر هند کنارنده کجرات
اولکه‌سنك غربیدن اولیدر بوندن اشاغی غربه دورت مرحله‌ده سند بندری اولان
لاهری یه واریلور حالا جامهر پلم مهرور کد دخی دیرلر ولایتی بلاددر ازبوت ذکر
اولنور و جامهر قربنده رکدبر اسکله‌در بونلر جمله یوز بش درجه طول و یکرمی
درجه عرض محللرینه دوشر ترار کسرتا ایله احمد آباددن دورت مرحله شرقه
لاهور یولی اوزره شهردر ناحیه‌سی دخی واردر سرخیج فتح سین وکسر خا ایله
احمد آباددن شرق وشماله اون مرحله یرده برشهردر لورنسو ایدر شهرمز بور
باکوس نام سردار مرون طاغی اوزرنده بنا ایلدیکی نیرا شهری در نهلواره
سلفنده کجرات دار ملکی ایدی کاربحردن اوچ مرحله بعید دوزیرده برشهر مشهوردر
نهروان دخی دیرلر کنبایت بونك اسکله‌سیدر بلده مزبوره محلاتی صولرو بستانلری
ایچنده متفرقدر تانه سرکه چانا وتها نیسیر دخی دیرلر احمد آباددن شرقه
ایکی مرحله یرده برشهر و بندردر تجار جمع اولور واکثر خلقی کفاردر هفت
اقلیمده مسطوردر بو شهر کرچه بر مختصر شهردر لکن غایت معموردر اولوب
مدقق نساجلری مفاریق اقسامنی ایو نسج ایدرلر وانده سابقا بر بتخانه
وار ایدی هندیلر انده جکرسوم دیرلر بر صنم عظیم اعتقاد اتمشلر ایدی سلطان محمود غزنوی
دورتیوز ایکی تاریخنده اکا غزا ایدوب بتخانه‌یی ییقدی وصنمی غزنینده جامع اشکی
قلدی عنصری بو قصه‌یی بر قصیده سنده ذکر ایدر و بو شهرده کرجهیت دیرلر برحوض
واردر معبد براهمه در هندیلر رو زخسوف کسوفده غسل اتمکه اطراف واکنافدن اول
حوضه کلورلر وایچنه سیم وزر و جواهر نثار ایدرلر بوز عملکه بری برینه یتمش عوض میسر اوله
طباشیر بونك صحراسنده اولور ودرخت آبنوس و بقم چوقدر طباشیری بو طریقله
اخذ ایدرلر که بو شهر وادیسنك سازلغنده اوتوز قارش طولی قامش بتر و ییلده
بر کره باد سموم وحرارت شمسدن یانوب بیخی طباشیر اولور دوشرلر و کاه
اول قصبستانه حیوانا تدن نه واقع اولسه یانوب کمکلری بله قالمزانی دخی
طباشیر دیو صتارلر سکوان تانه سردن بر مرحله شرقنده برشهردر جالور احمد
آباددن سکز مرحله لاهور یولی اوزرنده ناکور ایله نهلواره ارا سنده بر بلدهٔ متوسطه‌در قامپائل
قلبوس ولورنسو قولنجه بو دخی کجرات اولکه‌سنك معظم شهرلرندن دار ملك اولمق اوزره در
یدی حصار ایله محصوردر و مرتفع یرده بنا اولنمشدر لکن غیری کتابلرده بو اسمله شهر کورلمدی

سندده قاندائل وار در محلنده ذکر اولنور بونلردن غیری کوجرات بلادندن چاپانر
وپروده ورادهانر وکرای ودهونکا ودهند وکاوقپرونج ونوساری والی لانی ولال پرولا پهوری
نام شهرلر بعض اهل وقوف تحریرنده مسطوردر لورنسو کتابنده کوسیانا وخرورا
وقورینار وموردافاواوموها وتالایا وغوندین وماکیغان وغاندر ویاروق که بارباند نام
نهر اغزنده در وتاپه تن وربنر ونوسقاری وغاندوین ومابن وکلماین وبازاین بودخی پورتقال
ضبطنده در بوبوغازده واقع اولوب هرسنه وافر مال تحصیل ایدرلر ودوندن وآسیو
نام شهرلر ذکر اولنمشدر سندا پور تانه سردن اوج مرحله دریادن برکورفز کنارنده
آخر کجرات برشهردر سنداندخی دیرلر بونکله منصوره اراسی اون بش فرسنخ اولوب
قط وقنا وحیرزان یری در سفالة الهند که سوفاره دخی دیرلر سندابوردن بش
مرحله یرده براسکله در بونلردن صکره ماهوده ومندری وکولم ومغبر نام
شهرلر وار در وایچری طاغلر اراسنده رجبوت طائفه سی اولور انلرک شهرلری
قردی ووامستا وآرا وآرجنتو در دیو یازر مملکت دکن بو مملکتی فلبوس قامبایا
اولکه سندن یازوب سلفده جمله سلطنت دکن اسمیله تسمیه اولنوردی دیدی لورنسو
باشقه سلطنت عد ایلیوب سلف تحریری اوزره اوج قسم قلدی لکن بعض شهرلری
ذکر اولنمشدر و دیمشدر که دکن لفظنک معناسی ولدزنادر زیرا بو ولایتلری فتحه کلن دیلم
طوایفی ایله خلقی قاریشوب مخلوط اولدیلر و بو مملکتک مسافه سی بات ارماغی اغزندن
الیغا ارماغنه دک ایکیوز اللی میلدر وغات طاغی بونک اورته سنده اولمغله برقسمی
طاغده وایکیسی ایکی طرفنده واقع اولمشدر جمله سی کجرات جنوبنه دوشر هفت اقلیم
صاحبی ایدر دکن مملکتی اوچیوز التمش قدر قلعه یی مشتملدر احمد نکردارملک دکن در
آمدنکر دخی دیرلر بوزاون بش درجه طول یکرمی درجه عرضده واقع اولمشدر آب وهوا
کوه وصحرا حسبی ایله دکن شهرلری اراسنده مستثنی در شهرک کنارنده برمتین حصاری
واردر که بوطریقله اکا ظفر میسر دکلدر برقاچ قنات جاریه بوشهری تمام سقی ایدر
برطرفنده بر مفرح باغ ارم مانند مسیره سی واردر صحننده برعظیم برکه وعمارت عالیه بنا
اولنمشدر حبیب السیر روایتی اوزره دار الملک بیجانکر نام شهردرنتکه ذکر اولنور دولت آباد
احمد نکردن غربه برمرحله یرده برشهر معظم ومشهوردر بروجدن اوج مرحله شرقه
دوشر لطیف کاغدی وقماشی اولور سلفده بوشهره دیوکیر دیرلردی قبل الاسلام همیشه
دار ملک ایدی خلقی اکثر نساج اولوب بوصنعتی کماله ایرکورمشلردر وبوشهرک قلعه سی
امهات قلاع دنیادندر دیو هفت اقلیمده مسطوردر چیول کنار بحرده دکن بندری واسکله سی
مشهور شهردر آمدنکردن یدی مرحله ده واردیابور جونیر آب خوشکوار واثمار حلاوت آثاری
مشتمل برشهردر متین قلعه سی دخی واردر قدرآباد چیولدن ایکی مرحله شرقده برشهردر پرنده
احمد نکردن شرق وشماله دوشر برشهردر بوندن لاهون اوچ مرحله در سولاپور پرنده دن برمرحله

شرقنده بوشهردر خروج قدرآباددن بر مرحله شرقده برشهردر رسول بریونده‌دن برمرحله
شرقده برشهردر ور اسن سولاپوردن برمرحله شماله دوشر برشهردر بدربیدر دخی دیرلر
احمدنکردن طقسان فرسخ غربه برشهر قدیمدر پتن بوندن ایکی مرحله غربه دوشر
مصمر قدر برشهر اولوب باغی باغچه‌سی واردر صوبی قیولردندر لورنسو ایدر بوشهر
دکن سلطنتنک تختی در سلفده پادشاهلر انده اوتوردی ماهور طاغنده برقلعه درکولی
کنده بدردن اوج مرحله شرقده دارملك برشهردر قطب الملك تختی ایدی آمدنکردن کوچکدر
ماببن یوز سکز فرسخدر ران تمور طاغنده برمعظم ومتین قلعه‌در احمدآباددن اکره یولی
اوزره اکره‌دن سکز مرحله غربه دوشر دانا صانکا ولایتی سرحدی اولان هندون
نام شهر بونك اوج مرحله شرقنده در نیسا احمدنکر ایله دولت آباد اراسنده بر مرحله
یرده برشهردر بیجاپور دکن شهرلرندن اولوب عادل خانك تختی ایدی بیجانکر کوه‌دن
بش مرحله شرقده دکن بلادندن برشهردر بونکله کوه اراسی طاغلردر حبیب السیرده
مسطور اولدوغی اوزره بوشهرك بری برینی محیط یدی قات حصاری واردر حصار اول
خارجنده التی ذراع قدر یردن طولانی طاشلرك نصفی زمینده ونصفی آدم بوینجه طشره‌ده
بری برینه متصل نصب اولنوب محکم دیکلمشدر تاکه پیاده وسوار حصار جانبنه کیمیه‌لر
وبو قلعه‌لرك محکم واستوار قپولری وار درحصار میانی سرای پادشاهدرکه اکا کرپاس
دیرلر حصار اول ایله ثانی وثالث میانی مزرعه‌لر وباغات ونیجه عمارتدر حصار
ثالثدن سابعه وارنجه بیحد دکاکین واسواق اولوب قصر سلطانی یه دورت بازارکاه متصلدر
هر برینك رفیع طاقلری وروا قلری وکشاده یرلری بنا اولنمشدر وبوشهرك لطیف
وخوشبوی کلی اولور سوقنده جوهر فروشلر چوقدر یاقوت والماس وانجو وزمرد
بیع ایدرلر قصرك صاغ طرفنده برغایت عالی وواسع دیوانخانه قرق درك اوزرنده
بنا اولنمشدر وبوشهرك خلقی حتی اهل سوق بله قوللقلرینه جواهر کوپه‌لر طاقوب
بویونلرینی مرصع قلاده‌لر ایله تزیین ایدرلر وپارمقلرینه ذی قیمت یوزکلر طقارلر مزبور
دیوانخانه‌نك یمینی ضربخانه وانك برابری شحنه کاه وضربخانه اردی خرابات در
بوخرابات طولی یوز ذراع وعرضی اون بش ذراع بر بازارکاه کبی یردر حجره‌لر وصفه‌لر اوکی
اچق سقف مکلف ستونلر ایله بنا اولنمشدر هرصباح سپوروب صولارلر وهر حجره
اوکنده صندیلیلر قونب کچیکان خرده سال صاحب جمال زر وزیوره مستغرق چکوب
اوتورر اوکنده برقاج جاریه‌لر طورر عیش وعشرته صلا ایدرلر استین وار وب مرادی
اوزره عالم ایدر بلکام اسدخان تختی ایدی برمستقل مملکت بونکله معر وفدر ایلچ پور
عماد الملك مملکتنندندر بونلردن غیری دکنه تابع سنکهیل وبراروابن واونا و
پونا وچکنو سوپه وسرول وکحل وسند هوری وبالاپر نام شهرلر وعادل خان مملکتندن ستاره
وچیندن ومندن وکبهج واوزپر نام شهرلر واردر لورنسو کتابنده اولان بعض شهرلری

بونلر در قاول دریا كنارنده بر معتبر شهردر حالا پورتقال ضبط ایدر قاتاپورا وقاراپاتن بودخی
كنار بحرده در كوا اطلس رسمنده یوزاون بش طول اون التی عرضده دریا كنارنده براولكه دن
بر بندردر لورنسو ایدر پورتقال قپودانی آلفونسز الوب ضبط ایلدی بر كوچك اطه
اورته سنده واقع اولمشدر هواسی لطیف تجارتگاه اولمغله پورتقال قائم مقامی انده اوتورر
ملوكا اطه لرندن وسائر بندرلردن متاعك انواعی كلوب اطرافه كیدر وهندستان بكلرینك
انده بر آدمیسی اوتورر دریا سفری ایچون حاكمنه مراجعت ایدرلر مطلق هند دریاسنده
سفر مراد ایدن بوندن اذن كاغدی و پورتقال بیراغی الوردی بولورنسو تحریر ایدر لكن
حالا مسموعدر كه فلمنك وانكلیز اول سمتلره واروب پورتقالك اول مرتبه استقلالی قالمدی
وسابقا اسپانیا پورتقاله مستولی اولوب الدقده بو قائم مقام كبیر وحاكم اوزن قالمشدر
اندن غیری بو شهرده بر باش پیسقوپوس واردر شرقده اولان سائر پیسقوپوسلر آكا
تابعلردر و بونده برقاچ مدرسه لر واردر السنهٔ مختلفه وعلوم حكمیه ونصرانیه تعلیم
اولنور وپورتقال دونماسی انده قشلار كاهی قلیون وقدرغه وآخر كمیلر ایكیوزدن
متجاوز اولور و بوغایت متین ومحكم بنالری كوزل ومكلف شهردر بوندن جنوبه كنارده
سنیتاقورا الیغا ارماغی اغزنده در بونك اوكنده بش پاره خرده اطه اولمغله انلره هند
لسانده بش اطه معناسنه آركن دیوا دیرلر دا ناجر بواولكه نك كزیده شهریدر مفرج
باغچه لری اولمغله حاكمی انده اوتورر لیسپور بونك قربنده بعض معدنلر واردر بش سنه ده
بر قازارلر الماس چیقر بونلردن غیری دخی نیچه شهرلر ذكر ایدر لكن مشهورلر دكلدر
قسم ثانی نارسینغا اولكه سیدر فلبوس ایدر بواولكه هندك غربی بوشوزنده اولوب
شرق وغرب دریاسی بونك ایكی جانبنی احاطه ایدر اوزنلوغی قامبایا واورقشا
صنورلرندن قوموری بورننه دك تقریبا یوزاللی میل جرمانیدر و زیاده ائلی یری
ایكی دریا اراسنده طقسان میلدر و بواولكه نك ایكی دار ملكی واردر بری نارسینغا كه
اولكه بونك اسمیله تسمیه اولندی یوز یكرمی درجه طول اون بش درجه عرضده واقع
اولمشدر بری دخی بیسناغار ایكی دریا اورته سنده قره ده در بواولكه نك دار ملكی
اطرافی دورت میل بر شهر معظم اولوب ناغوندی ار مساغی اوزرنده واقع اولمشدر
بیجانكر دخی دیرلر مكلف سرایلری ومعبدلری واردر طاغلرندن وافر جواهر
چیقوب طرف میریدن صاتلور و بیخد تجار كلوب جوهر فرشلر متاع ایله
تبدیل ایدرلر بو شهرده آت معتبر اولمغله آت كتورندن كمرك الماز لر و بو شهرك
مالدار فاحشه لری واردر بر مرتبه ده كه كاه كندی مالندن بر فاحشه برقاچ بیك
عسكرینك علوفه سن و یروب جنكه كوندرر وجنكلرده زانیه لر بله بولنوب
عشاقنی جنكه ترغیب ایدرلر دیو لورنسو تحریر ایلمشدر بونلردن غیری فلبوس بواولكه ده
اونور و باته قالا ومانغالور كه پورتقال ضبطنده در وقولماندل وماليابور نام

نام شهرلری بازار بومالیاپورده نصارای هند ساکن اولور وطوماس حوارینك تربه سی
اندهدر دیو تحریر ایدرلو رنسو ایدر اول اجلدن بوشهره سانتومیو دخی دیرلر پورتقال
بوشهری سابقا تجدید ایلیوب طرزلری اوزره مکلف سرایلر یاپدیلر ومخصوص عسکر قودیلر
اوچ سنه ده برقالدرب غیری عسکر کتوررلر هر نفره آیده اوچ غروش ویرمقدار بوبر
وظیفه ویررلر که لزبونه ده اول بوبر یکرمی غروشدن زیاده ایدر اسکی مصنفلرك بوشهر
حقنده چوق حکایه لری واردر جمله دن سانتوما کلیساسنده برآیینه که تروپا آیینه سی
کبی دنیاده اولان اشیا انده کورونوردی لکن پورتقال وارد قده بوآیینه یی بولدیلر
انجق برصلیب اوزره یازلمش که توماس مسیح طرفندن بوسمته ارسال اولنوب انجیلی
تبلیغ ایلدی وبرکون نمازده ایکن بر برهمن انی قتل اتدی مزبور دلورنسو کتابنده بوشهرلو
نارسینغایه تابع قنارا اولکه سنك اولمق اوزره دریا کنارنده در اونوردخی پورتقال ضبطنده
اولوب هر سنه وافر پرنج کیملری کلورو باتاقالا تجارتله مشهور برشهردر پورتقاله
خراج ویراندن پرنج وآخر متاع هند اولکه لرینه توزیع اولنور دبعده باندوروپراشقه لوردو
وباقانوردریا کنارنده در وقارنات ومانجناوقره ده غارزوپان اولکه سی مخصوص حاکمی
واردر لکن نارسینغابکنه تابعدر وبغاپور نام شهرلر یازلمشدر بعض اهل وقوف تحریرنده
یازلمش که سانتومیو یالی ده نکه بتن دن ایکی مرحله شماله در لیمانی اولمامغله کمی
بعید یرده طوروب کوچك صندللرایله متاعلرینی طاشرلر پالیقات یوزیکرمی
دورت بوچق طولده سانتومیودن یدی فرسخ شماله بر بوشهرده ماهر نقاشلری واردر
پالیون کناربحردن ایکی مرحله ایچری یوزیکرمی اوچ بوچق طول اون بش عرضده برشهر
معظم واسکله سی پالیاتادر بونده عجیب اسباب وآلات بولنور نقاشلری سور
مددربیرامی قماشلر والاجه لروقوشقلر طقورلر وبونده براینجه کوك ایلاك کبی اوت اولور
چایه دیرلر قرمزی زیت ایله بونی قارشدروب بویارلر لطیف قرمزی رنك اولور هرکز بوزلمز
اما آزوذی قیمتدر غیری یره کتمز پنته پولی یالیده بیوك شهردر پالیاقاتدن ایکی مرحله
شماله دوشرخوب یردر انواع متاعی چقار وچایه بویاسی بونده دخی اولور غواندی
تاغوندی صوینك اغزنده پنته پولی دن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر برشهردر بناکت
نهر مزبورك براغزنده دریا کنارنده واقع اولمشدر اندن کچیجك کارده قالیغانه واریلور
قسم ثالث مالابار مملکتیدر منیبار دخی دیرلر قوموری بورنك زاویه سنده ونهایتنده در
اوزونلغی یتمش میل جرمانی وعرضی قرق بش میل جرمانیدر بواولکه هندك غایت
معمور یری اولوب آب وهواسی لطیف صولری بول نخلستانی وافردر خلقی اکثر
خرمایرلر وسائر میوه سی دخی ایو اولور بوممکلتنك دارملکی قالیکوت نام شهر عظیمدر
اطلس رسمی اوزره یوزاون التی درجه طول واون اوج درجه عرضده دریا کنارنده واقع
اولمشدر فلبوس تحریری اوزره بونك ملکنه سامو ری دیرلر بیوك بك معناسنه

وبوشهر واسعدر لكن بنالری اولقدر مرتفع دكلدر سلفده پورتقال ایله بونده چوق
جنكلر اولوب اول جهتدن براز خرابه یوزطوتدی وبونده پت پرستلر چوقدر شكل قبیحه
شیطانی تصویر وضررندن امین اولمق ایچون عبادت ایدرلر تقویمده كله اسمیله یازیلوب
خلقی هندیلر ومسلم وفرس مخلوطدر بونده قلای معدنی وكافور وخیزران اولور دیو
مسطور در تیا تروم كتابنده ایدر سلفده بوشهر سمیلا دیمكله معروف ایدی هندك
معتبر شهرلرندندر حصاری یوق وایچریسنك نیچه یرلری خالی در اولری سیرك وبری
برندن بعید طاشدن بنادر درونی صور غریبه ایله منقش ومصور اولور اوزرینی خرما
پیراغیله اورترلر قپولری غایت بیوك ومصنعدر اوكنی برر دیوار ایله چویررلر وافر كوللر
وصولر واردر خلقی اكثر صویه كیررلر پادشاهلری پت پرستدر رعایاسی عظیم انقیاد
ایدرلر سرایدن چقدقده مجوهر مرصع تخت روان ایچنه كیروب آدملر اوموزنده
كتوررلر سازنده لر وایو بخیلر اطرافن احاطه ایدر اعیان دولتی اردنجه كیدرلر برالنده
قلج وبرالنده قالقان ایله یورمك عادتلریدر و تخت روان اوزرنده بر چتر كتوریلور بوشهرده
غایت مالدار بازركانلر چوقدر انواع طیب وحریر و زربفت قماشلر ونحاس وقلایدن
دوكمه وانیلر انده چوقدر قانولوز بر معتبر شهردر قالی كوتدن چوق بعید دكلدر
ایو متاعی وتفارقی چوقدر پورتقالك انده بر متین قلعه سی اولوب خلقی پوته وكنشه
وایروصغرلره عبادت ایدرلر بهار وزنجبیل ایله محصولدار در مخصوص حاكمی وار لكن پورتقاله
محكومدر وسواحلنده قاله كه فلبوس قولت یازار بونده پورتقالك بر قلعه سی واردر ناوود
مخصوص بكی واردر مسیحی در وبالیانقو وغرانغانور كه غرانغانور دخی دیرلر قوچین هندك
مشهور شهرلرندندر قالكوت شهرنی صكره بوكا نقل ایلدی مالا وارك بهار محصولنی
كمیلر بونده یوكلدرلر اكثرنی پورتقالی الور بوشهرك قارشوسنده واپین نام بر جزیره
واردر حاكمی عبده اصنام رئیسی اولمغله هندیلر واروب قربان الی كیدرلر و بوجزیره یه
عظیم اعتبار ایدرلر پورقا مخصوص حاكمی وپورتقالك انده دخی بر متین قلعه سی واردر
ترانغانور وقوموری بورنی كه مقدما قوری دیمكله معروف ایدی انده نصرانی هندیلر
چوقدر لكن نسطوریلردر طاغلرده ساكن اولورلر بغداد پاتریارقاسی بونلره هرسنه
پاپاسلر كوندرر وایچری قره ده وسیپوروقور قوران وقوتوغانو وریه لینو وترانكالور
و یاراپوران وپالورت لورنسو ایدر بومملكت قارشی سنده مالدیو واطه لری واردر بی نهایه خرده
جزیره لر اولوب بر قاج بیك جزیره در لر لكن جمله سی كوچك والحاقدر ایچلرنده
مالدیو اوقاندا لوس نام ایكی بیوجك جزیره پورتقال ضبطنده در انلرده وافر بالق
چقوب اطرافه كیدر بونجق وصدف دوشرب نیچه یرلرده سكه یرینه استعمال
ایدرلر و بوسواحلده وافر عنبر بولنور و بو اطه لر خلقنك كمیلری اغاجدن چوبلر ایله یاپلمشدر
زیرا دمر انده نادر اولور فقیر ایدر بو جزیره لره قال جزیره لری دیرلر ذكری سبق ایلمشدر

قسم رابع اوریقسا مملکتی در نارسینغا واکره دیاری ایله بنکاله مملکتی اراسنده غانج کورفزی
کنارنده ممتد بر ولایت اولوب باش شهری اوریکسادر اوریشا دخی دیرلر لکن دار ملکی راماپا
تسمیه اولنور غانغا ارماغی کنارنده در انده وافر تجار کلوب عاج وجواهر الورلر اوریقسا
اطلسنده یوز یکرمی بش درجه طول یکرمی درجه عرضده یازلمشدر و بر قاج شهرلر دخی
مسطور درلور نسو کتابنده بو اولکه یه اوریستان تسمیه ایدوب دیمشدر که بونک
کنارلری عظیم فورتنه لودر واسکله لری از اولمغله چوقلق معمور اولمیوب لکن ایچریسی
غایت معموردر سواحلنده پناقوت وقالیغان وپاسانا پتن وقالینه پتن وناشنجه پتن
وپولورو وپناجیات وسقوغورا بورنی انده وافر خرما اولمغله خرما بورنی دخی دیرلر اوریسان
دیمکله معروف کوچک کورفز اندن باشلر وغانغا نام بیوک نهر اغزینه واصل اولور
هفت اقلیم ده بو اولکه اوریسه اسمیله مسطور اولوب اوچ دورت لک روسه محصولداردر
ایکی حکومته منقسم اولور وبو ولایتده فیل شکاری چوقدر خلقی آهن قلم ایله اغاج
یپراغی اوزرینه یازارلر وبو دیارلره حالا اوغانیان مستولی اولمشدر واودیسه یه کجیتی
دخی دیرلر بونک اعمالندن پرسوتم نام موضعده بر بتخانه واردر که دریا کنارنده بنا اولنمشدر
انده جکنات دیرلر بر بیوک صنم واردر هندیلر اراسنده بو صنمک مناقبی چوقدر مانیغاپتن
اوریسادن سکز مرحله شرقه دکز کنارنده بر بندر شهردر جوز هندی ودار فلفل
وسکرولک وبرنج یری در سائر یرلره بوندن کتورورلر بوندن بنکاله یه وارنجه شرق وشماله
کیدیلور یوز قرق ایکی طول یکرمی عرضده در پیپلی اوریشا مملکتندن یالی ده بر بندر شهردر
مسانیقاپتن دن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر انده بولنان بونده دخی بولنور پولاری
اوریسادن یکرمی بر عرضده بر بندردر پیپلی دن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر
ماسولی پتن کنار بحرده یوز یکرمی بچق درجه طول اون التی بوچق عرضده دار الملک
قطب الملک بر بویک شهردر اقمشه ومتاع ومنقش اسبابی چوق اولور مانیغاپتن
بوندن سکز مرحله شرق وشماله دوشر بوندن غیری سائر اوریسا شهرلری سکانی
اکثر کفاردر قسم خامس بنکاله مملکتیدر بو اولکه بنکاله شهری اسمیله تسمیه اولندی
غانج وآخرار ماقلرک اغزنده واطرافنده طولی یوز اللی میل جرمانی وعرضی یتمش
میل جرمانی در بنکاله شهری ایسه یوز اوتوز بش درجه طول یکرمی اوچ درجه
عرضده قوسین ارماغنک براطه سنده بنا اولنمشدر بر مشهور بندر شهردر بنغالا دخی
دیرلر خلقی مالدار وتجارتله مشهوردر وبز لرک انواعی طوقنور وایومر یا لر بو اولکه ده اولور
بو شهرک هندیلر اراسنده اسمی چاتیکون اولوب اکا صاتیغان دخی دیرلر بعضلر چاتیکون
بیوک بنکاله وصاتیغان کوچک بندری در ایکیسنک اراسی یوز فرسخ یردر دیدی لورنسو ایدر
صاتیغان غانج ارماغی اغزنده تجارتله مشهور بر شهردر دریا کنارله یولی صعب ودوکندیدر کیدنلر
دریایه صالارلر وقره دن دخی زحمتلودر پولاری صاتیغاندن اوج مرحله یرده دریا کنارنده

بو شهردر

بو شهر در هفت اقلیم صاحبی اید و بنکاله هواسی غایت معتدل اولوب برنج و شکر و حریر و فلفل
وسائر میوه سی چوقدر کوله دیرلر بر جنس میوه اولور که تارنجه بکزر اندن لذیذ در ولکن
دیرلر بر جنس میوه دخی انانه بکزر و اکثر بو یرلر یغمورلو در کثرت امطاردن قره سی دخی
دریا کبی اولوب خلقنک مدار نقل وحرکتی جمله کشتی در وصنعت نسجی بونلر غایت
ایو تتبع ایدوب اینجه بزلر ودلبندلر طقورلر که یکرمی یدی ذراعی آوجه صغار و کیر و
مزبور دیمشدر مجموع ولایت بنکاله نک طولی اوچیوز کروه وعرضی ایکیوز اللمش
کروه در که هر کروه بر میلدر و بو جمله یکرمی ایکی تومانه تقسیم اولنور تومان ادینر بونک
محصولی بش لک و طقسان یدی بنک بشیوز یتمش اوچ دینار در بونک بعض برکاتنده
ابریشم حاصل اولور تومان شریف آباد تومان مدان بونک منسوباتندن هیربور نام
الماس کانی وار در و بو تومان مضافاتنده عملی ملح اولور بو یرک کیاهی سبز ایکن یاقوب
کولنی قاینادرلر طوز اولور ساتیکانون که هندک بنادر مشهوره سندندر بو تومندن
عد اولنور انده خاصه وصحن وسائر نقشه انواعی اولور صحن چوتار قسمندن بر جنس
معتبر قماشدر بوشره چانکام دخی دیرلر لکن بعض اهل وقوف انی دهلی اعمالندن
عد ایلدی تومان سلیمان اباد صحن سلیمان بادی بونده اولور مشهوردر محمود آباد بونک
مضافاتندندر فلفل درازو محمودی فیللر بونده وافر اولور ستارکانون بو تومنک اوچ للک
واوج بیک اوج دینار محصولی وار در ارضنده پرنجدن غیری نسنه اولماز لکن متاع
قسمندن خاصه و ململ وتنک وکنکه جل قماشلری ایله مشهوردر تومان سری هست
بونک خلقی اکثر تجاردر تومان جنت آباد چوتار اموتی بو تومنده اولور و کور که
سلفده دار الملک بنکاله ایدی بو تومن داخلنده در بو کورک حصاری هند قلاعنده بر معتبر
حصار در غربیسی نهر غانج شرق وشمال وجنوب طرفلری یدی قات خندق کسلمش
صویله طلودر هر بونک اراسی نیم کروه یعنی بوچق میل مسافه و هر خندقک عرضی
تخمینا اوچ طناب وعمقی بر مرتبه در که فیل کچه مز شهر مزبور بیوک بنکاله دیدکلری
چاتیکوندن شماله کانک صویی کناریله سکز مرحله یرده در بنکاله حاکمی انده اوتورر
جلال الدین اکبر اولادنه تابعدر کوده کات سرحد ولایت کوچ در بونده پرنج و حریر
وفوفل اولور تومان باریک آباد بونده شکر وفوفل وفلفل در از ایو اولور متاعندن
خاصه وموءمنی وصحن مشهوردر خصوصا خاصه شهباز پوری بو تومن خاصه سیدر
لورنسو ایدر بنکاله مملکتنک دریا طرفی بر مقدار تنک لکن ایچریسی واسعدر شکر
وپرنج ولحم خصوصنده سائر بلاد هنددن ایودر انده التی قارلینه ایله بر اوکوز النور
و بر چوال پرنج بر قارلینه در قاتیغان شهری سواحل بحرده غانج ارماغی اغزلرندن
براغزده بنا اولنمشدر انده پورتقاللک برفاتوریاسی یعنی تجارت ایچون بر سکناسی واردر
دخی ایچرو ده اورو بر معظم شهر اولوب غانج ارماغندن بر بیوک کول کنارنده بنا اولنمشدر و

مکلف سرایلری وار درخلقی مسلم وبت پرستدر حاکمی سراینده التون کمش لاژوردلی
نقوش ایله مزین در بعده سرنوون وماراز یانام شهر ایکیسی دخی غانج کنارنده تجارتله
مشهور در سیم وزر وعود اغاجی کتورورلر چیندن بونلره چوق تجار کلور ولایتلی دخی اکثر
تجاردر بونده سمندر وقوشی اولور هندیلر اکا ققنوس دیرلر وبونک حقنده چوق حکایتلر
ایدرلر وبو بر قوشدر دیو متقدمین یازدیلر لکن امور طبیعیه فانیه اولمغله تناسل لازم
اولوب حیواناتده نوع شخصده منحصر اولمق یوقدر بنکاله کورفزی لورنسو ایدر
متقدمین بو کورفزک احوالنه اول قدر مطلع اولمیوب بنا ایلمدیلر بز بر مقدار تفصیل
ایدرز بو کورفز هندیلر اراسنده دیبا ناکون دیمکله معروفدر غانج کورفزی دخی
دیرلر اوقیانوسدن ایکی قره اراسنه داخل اولور وهندی ایکی بولک ایدر ایکی بورون
اراسنده مسافه سکز یوز میلدن زیاده در صکره شماله کتدکچه طارالر غانج ارماغی
اغزنده نهایت بولور اول اغز یکرمی ایکی درجه عرضنده در بحر مزبور شکل مثلثده
واوک زاویه سی کبی اولور سفاین تجار بو کورفزده چوق سفرلر ایدرلر بنکاله وپغو وسیام
خلقندن ماعدا فرس وعرب وچین وجاوه خلقی وپورتقال انده اکسک دکلدر
بونده وافر انجو چقار وکمیجیلر انده کاهی بنات البحر دیدکلری بالغی کورورلر یوزی عورت
اشاغیسی بالقدر بو کورفزک کنار شرقیسنده اسکله لری ازدر اکثر معموریری سواحل
غربیه در قمموری بورندن صکره کولین اولکه سنده مایبور وتریقانبور ومانانقورت
وقانامریا وتریمنی پاتام وقالاپات وسانتو مریا وساندراپاتان که اکا مادرس پاتان
دخی دیرلر وملیاپور که انده حواریوندن سانتو ماپا ترپور تقاللک اکا عظیم اعتباری
واردر نتکه ذکر اولندی وبنته پولی وغواندی واری که ناغوندی ارماغی اغزنده در
وپالیاقت واوریسا مملکتندن بناکوت قالیغان وباساناپاتام واوساپاتام وقالینه پاتن
وباسنکه وپونور نام شهرلر بعده بنکاله اولکه سی واراقان وپغو وسیام وملاقا
اولکه لری بو کورفزک کنار شرقیسنی احاطه ایدر بنکاله دن اوته کنارده لورنسو اراقان
اولکه سنی یازار بونک ایچریسی واسع وترکه سی وافر خلقی نازک ومحبتلو در شهرلری
اراقان که دار ملکدر اراخان دخی دیرلر بر متین قلعه سی واردر وباتقالا وکوبودا وسرواآ
وقوستار اوایچرده آوا که انده وافر جواهر ومسک اولور بر نوع جانوری صید ایدوب اتی
دریسی ایچنده دوکرلر بر مرتبه که کمکاری بله خرد اولور ومتعفن اولدقده تربیه ایدرلر
لحمی کیدرک اعلا مسک اولور بو جانور طوشان کبی دروبو دیارده چوقدر اوغلانجقلری
خاویه لرینه کمش زیللر آصوب عریان کزدلریورودکده غریب صدا الرنیند اولور وبونک آتلری
وفیللری چوقدر فلبوس آوا اولکه سی پغویه تابع یازار قسم سادس پغو مملکتی مستقل
سلطنتدر دار ملکی پغو نام شهر اسمیله تسمیه اولندی شهر مزبور اطلس رسمنده یوز اوتوز التی
درجه طول اون یدی درجه عرضده براطه ده بنا اولنمش بر مکلف وواسع حصار ایله محصور

مشهوردر

شهرده لطیف بنالری ومکلف سرایلری واردر اولری غریب صنعتله قامشدن یاپلمشدر یارمایا
پادشاهی سابقا آکا مستولی اولدقده بو سرای بنا اتدرمش ایدیکه دنیاده نظیری یوغیدی
شرق پادشاهلرینک عظیم وقعه‌لری نیجه حیوانات واشجار اننده تصویر اولنمش ایدی بر مرتبه‌که
کورنلر مخلوق صانورلردی بو مملکت نفراس بورنندن اوچیوز میل جنوبه ممتد اولوب شرقی
منان ارماغیله محدوددر ترکه و برنج ایله هندک آخر اقسامنه غلبه ایدر واننده یاقوت معدنی
واردر اول اجلدن پغوکورفزی که بر قاچ انهار فتانتای کولندن آکا دوکلور بری نهر پغو و بری نهر
ماریتاندر ماریتان نهر مزبور اغزنده یارما اولاپندن بر بیوک شهر مشهوردر وبندردر انده
ذی قیمت ومکلف طبقلر واوانیلر اشلنوب اطراف واکنافه کیدر لکن بونک کاری چین
وختای فغفوریسی کبی خالص ومصور دکلدر انجق متین ومحکم اولور شهر مزبور بنکاله‌دن
جنوبه دوشر دریا کنارنده در اوکنده بحرک مد وجزری شدید اولوب کیملری هلاک ایدر
مرتبان‌دن پغو اوچ مرحله شرق وجنوبه دوشر نهر مزبور مرتبان جنوبنده دریایه دوکلور
بر مامرتبان ایله بنکاله اراسنده بر شهردر بونک دخی قربنده بر صو کلوب دکزه دوکلور
بو اولکه‌ده اولان باقی شهرلر لو رنسو تجیری او زره بونلردر واغارون وتراغان وتاواس
وقوسمین وسیریان وکون بوکا طوغون دخی دیرلر بر مشهور وار پلاسی یعنی معبدی
واردر بر مرتبه مرتفعدر که مصر اهراملرندن جمله ولایت نیجه کوز ولورسه بوندن دخی اکثر
پغو اولکه‌سی کورینور و پغو خلقی بوکا عظیم اعتبار ایدوب بعید یرلردن زیارته کلورلر
ساولاس پغو کورفزنده بر شهردر سلفده ساباریقود یرلردی قسم سابع سیام مملکتیدر آخری
میم ونونله استعمال اولنور فلبوس قولنجه بو بر واسع سلطنتدر طولی اوچیوز میل وعرضی
یوز اللمش میل جرمانی اولوب جنوبنده مالاقا بورننه وارر که هندک شرقی بورنی زیدرلو رنسو
ایدر سیام دیمکله معروف نهر اسمیله تسمیه اولندی غانج اغزی یانلرندن سینغاپوره وارنجه
حصه‌لری ممتد اولوردار ملکی سیام نام شهر یوز قرق درجه طول اون بش درجه عرضنده مزبور
کولدن سیان کورفزنه دوکلن منان نام نهرک مصبنده بر شهر واسع ومعظمدر سواحل بحرده
اولان شهرلری تناصری تجارتله مشهور بر شهر کبیردر نیل کبی بر صو شهرک اورته سندن یکجو
یغموری چوق یر اولمغله اکثر بو شهر قحط درو او نغون وتوران وپدان وپراملاقا بورونه اینده بو
شهردر سابقا الفونس پورتقال بو شهری المشیدی بر بیوک اولکه باش شهری اولوب سواحلنده
ایکیوز اللمش میل قدر یری واردر واطرافنده اطه‌لر چوقدر شهر مزبور شرقک مرکزی کبی
کذرکاهی اولمغله اطرافدن تجار کیملری اوغرایوب انواع متاع کتورورلر بو شهرک سکه سی ونقدی
مقدما قلای ایدی صکره التون وکومش سکه‌لنور اولدی بو شهر بر قریه متصل اطه
آکا التون اطه‌سی دیرلر طیب ایله مشهوردر بندروچون سی دورت جرمانیا میلی یردرلو رنسو
مزبور بورننده سینغاپور نام شهر یازار قسم ثامن قامبویا مملکتیدر که بوکا کنبایت شرقی دیرلر
باش شهری اسمیله تسمیه اولندی شهر مزبور اطلس رسمنده یوز قرق اوج درجه طول

اون اوچ درجه عرضده بر شهر معظمدر تجار کلوب سیم و زر و صبر اغاجی ایله عظیم تجارت
ایدرلر بونك دارملکی فلبوس قولنجه دیام بعضیلر قتنده اودیاد یکله معروفدر اما قامبویا
کورفزی که ملاقا بوروندن شرقه چین ایله هند اراسنده زاویه در مسافه ده بنکاله کورفزی
قدر یوق لکن بونك فورتنه و مخالف روزکاری چوقدر واندن بر روزکار بر مرتبه شدید
اسر که کمیلر اکا تحمل ایلمز بعضیسنی هوایه قالدرر بونك سواحلنده اولان شهرلر بونلردر
پان پورتقال سلفده بونی تخریب اتمش ایدی و پونتی قان و قالانتا و پاقان ولوغور
وکوی و پهپرین و بامبلا قوت سیام نهری اغزنده در وسیوی وزاقوبدرا وتاورنسا
وپولاقاندور قامبویا بورنی قربنده براطه درکه مذکور روزکارانده شدید اسر و باددان و بایدا
بر بیوك ومعمور شهردر واریلاکارده بر شهردر بو قامبایا ولایتی شرقنده قوشین چینا
اولکه سی اطلس رسمنده چین سرحدنده رسم اولنوب لورنسو بو محله قامبایاده یازار و انده
برقاچ شهرلر ذکر ایدوب دیرکه بونك کارلری غایت خطرناکدر انده چوق کمیلر هلاك اولورلکن
بازرکانلر کرو طورمیوب کلورلر زیرا انده بر سفر چینك التی سفرندن فائده لودر وبو اولکه اوکنده
برقاچ اطه لر یازارکه اکثری چین اقلیمندن کنسه اولکه سی اوکنه واقع اولمشدر قسم تاسع
هندك قسم شمالیسیدر فلبوس ایدر بو قسمك سلطنتنه سلفده بیوك مغول دیرلردی
بو اولکه هندك اوچنجی قسمی اولوب دارملکی دللیدر قامبایا ونارسینغا مملکتلری سنورلرنده
واقع اولمشدر معتبر شهرلری ماندو و سانغا و مولتان وکته یوردر فقیر ایدر ترجمه
اولنان فرنکی کتابلر نقلی بو محلده تمام اولوب بوندن صکره الحاقات ذکر اولنور پس بو طقوزنجی
قسم هندك واسع اولکه سی و حالا هند پادشاهی اولان تیمور سلسله سنك محل سلطنتی
ومملکتدر سائر ملوك هند اکا اطاعت ایدرلر دارملکی برقاچ شهر معظمدر بری لاهوردر
یوزیکرمی اوچ درجه طول و اوتوز برچق درجه عرضده بر شهر عظیم و پای تخت قدیمدر
دوزیرده نهر هند کنارنده اون ایکی قپولی ایکی قات قلعه سی واردر اکثر سواد شهر
خارج سورده واقع سرای سلطانی داخلده بنا اولنمشدر جامعلری حماملری چوق لکن
قورشون اورتولی سقفی یوقدر اکثر اولرینك سقفی ترابدر و بنالرنده جام نادر اولور
سرای بناسی مکلف و مزین اولوب دیواری سراپا آیینه لر بر مصنع اوطه سی واردرکه
هر برنده بر آدم نیچه دورلو شکلده کورینور و بو شهرك روزکاری شدید و امطاری
کثیردر تقویمده بونك اسمی لوهور یازیلوب لهاور دخی دیرلر هفت اقلیمده ایدر حالا شهر
مزبور بر مرتبه شن و معموردر که کثرت امتعه و سائر لوازم ضروریه ایله ربع مسکون
شهرلرینه غالبدر و بونك خلقی هر صنعتده مهارت اصحابی اولوب هر کاری
ایو تتبع ایدرلر میوه فصلنده اوزم و خربزه اولقدر اولور که کمسه باقمز و سنه ده ایکی کره
هندوانه یتشر و بو شهرك ایام صیفده قاروبوزی وافردر بوندن صکره لاهور مضافاتندن
نکرکوت نام کوهستاندر که بر صعب و مرتفع قلعه سی واردر کوه مزبور دامننده کنبد

ایچنده

ایچنده بر ساده سنك پاره وار در هندیلر اول طاشه عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده ایکی دفعه نیچه
بیك آدم سر و پا برهنه زیارت و طواف ایدرلر طوافدن فارغ اولدقدن صکره حاجتی اولان
کندی دلندن بر قطعه کسوب اول مکان اشکننده دفن ایدر و حاجتنی عرض و نیاز اتدکدن صکره
بونك توجه تام و خلوصندن حاجتی روا اولوب لسانی اوکولور بونلر کوتدن اقصای
ولایت بنکاله اولان کوج اولکه سنه وارنجه زمین دارلر یورید رکه هر بری بینك اوچر دور در منزل
مسافه تصرفلرنده اولوب دین و لسانلری اهل هند کبیدر سیهرند که سرهند و چهنند دخی
دیرلر لاهوردن یوز یکرمی میل شرقه بر شهر در جالنتردن دهلی یولی اوزره دوشر بوندن
دهلی دخی یوز یکرمی میلدر سابقا سامانه اولکه سندن ایدی سلطان فیروزشاه یدی یوز
اللی اوچ سنه سنده آیروب سرکار قلدی وانده بر حصار استوار بنا ایدوب اسمنه
فیروزآباد دیدی حالا نزهت و صفا و باغات دلکشا ایله مشهور اولوب سکاننده اوقو و یازار
ارباب معارف و ماهر مصور چوقدر سما ناسیهرنددن اوچ مرحله غربه بر شهر در پانی پت اول
حوالیده معروف شهر در خلقی اکثر استاد بچاقچی اولورلر مصنع بچاقلر اشلرلر سلطان پور
لاهوردن اوتوز میل شرق و جنوبه بر شهر در جالنتر لاهوردن دهلی یولی اوزره قرق ایکی
میل یرده بر شهر در یولك شمالنه دوشر سلطان پور بونکله لاهور اراسنده در سیالکوت
لاهوردن دورت مرحله شماله بر معظم شهر و قلعه در نهر چنهاوك کنار شرقیسنه دوشر
سودره کوپره سیالکوتدن بر مرحله غربده نهر مزبور کنارنده ایکی شهر ایدی صکره
کوپره خراب اولوب بر قریه قدر قالدی لکن سودره حالا معمور شهر در هزاره نهر مزبور
غربیسنده سودره دن بر مرحله غربه بر شهر در هزاره و خراران دخی دیرلر لاهوردن دورت بش
مرحله غرب و شماله کابل یولی اوزره واقع اولمشدر باباحسن نهری شرق و شمالدن کلوب
بونك کنارندن بحر و هزاره فرحاله ولایتنده اولان هزاره نك غیریدر جندنوت لاهورك غرب
و شمالنده چنهاو کنارنده بر شهر در چینوت دیرلر بر طاغك دبنده قندهار یولی اوزره در
هزاره دن ایکی مرحله غربه دوشر چند الیوت دخی دیرلر سیورچندنوتدن اوچ مرحله
غربه نهر چنهاو کنارنده اولوب اصل اسمی شور در غلط ایدوب سیور دیرلر و بونك
شرقیسنده ایکی مرحله یرده ویهت صویی چنهاوه قاریشر و غربنده نصف مرحله
یرده نهر راوی دخی چنهاوه قاریشر و بوشور مولتانه تابع بر قصبه در قلعه سی دخی
وار در باغچه لرنده خرما انار تورنج اولور قشاو خشاب دخی دیرلر لاهوردن غرب و شماله
جهینکوت یولی اوزره اون مرحله یرده بر شهر در بوندن جهینکوته اوچ کونده واریلور
لاهوردن کابل یولی اوزره غرب و شماله نهر ویهت کنارنده خشاب ایله لاهور اراسنده
بر بلده در قصور لاهوردن ایکی مرحله جنوبه سلطان پور قربنده بر بلده در مملکت دهلی
گجرات شرقیسنده بر واسع مملکتدر دار ملکی دللی اطلس رسمنده یوز یکرمی درجه طول
و یکرمی درجه عرضده بر دوزیرده شهر عظیم و دار ملکدر تقویم البلدانده کسر دال

وسکون لام مشدده ایله دلی ضبط اولنمشدر اوچی دخی لغتدرودیمشدرکه بونك یری
طاشلی قومسال یر اولوب برفرسخ قربندن فرات قدر بر نهر کبیر اقار وبونکله بحر اراسی
مسافهٔ بعیده درلاهوردن شرق وجنوبه اون بش مرحله یردر وبوشهر جامعنك منارهٔ
اسکندریه کبی بحر احمردن بنا اولنمش برمنارهٔ غریبه سی واردر اشاغیسی واسع کثیر الاضلاع
اولوب اوچیوز التمش درجه ایله چیقلور بوشهرك طوغله دن بنا اولنمش سوری واردر
اطرافنده قلت اوزره بستانلری واوزم باغلری اولور اکثر اهلی مسلماندر هفت اقلیمده ایدر
دهلی لطافت آب وهوا ونزاهت باغ وصحرا ایله جمله هند شهرلرندن مستثنی در تواریخ
هندده مسطوردرکه سلفده بوشهر غایت معمور ایدی صکره نوعا خراب اولدی اوچیوز
دورت سنه سنده کیرو معمور اولوب اوچیوز سنه یه قریب زمان کفار هند ضبطنده قالدی
بشیوز سکسن سکزده سلطان قطب الدین ایبك انی فتح اتدی اول زماندن بری
اهل اسلام النده در ودهلیٔ قدیم حالا خرابه در انجق عمارتندن ذکر اولنان مسجد ومناره
قالمشدرکه جامع بیك درك اوزرنده ومنارهنك دوری سکسن قدم وارتفاعی یوز اوتوز
ذراعدر اما دهلیٔ نو ذکر اولنان شهر قدیمدن برفرسخ یرده آب جون کنارنده هجرتك
التیوز سکسن سکز سالنده سلطان جلال الدین خلجی فرمانیله بنا اولنوب لطافت آب
وهواده غایتدر بونك اطرافنده جنت آسا مسیره لر وباغچه لر وعالی بنالر واردرکه
وصف اولنمز جمله دن همایون پادشاه مرقدی بر لطیف عمارت وعالی بنادر بیردن شهرده
فیروز شاه شکارکاهی دیمکله معروف بر عمارت واردر میاننده اوتوز ذراع مرتفع برعظیم
عمودکه اوچ ذراع قطری وار یکپاره طاشدر دیرلرکه اوتوز ذراع دخی یره کومولیدر بوقدر
عظیم الجرم طاشك نصب ورفعی محالاتدن کورینور بوشهرده آنك کبی عجایبات
چوقدر وبونك خلقنده ارباب معارفدن چوق کیمسه کلمشدر نظام اولیا ومیر خسرو کبی
اکره دهلی دن شرق وجنوبه سکسن میل یرده بر بلدهٔ عظیمه ودار ملكدر طبقات
اکبری دن منقولدرکه سلفده اکره بیانه مضافاتندن ایدی سلطان اسکندر بونك
معمور اولمسنه سعی ایدوب صکره شیرخان وسلیم خان دخی بذل مقدور ایلدیلر تمام مرتبه
معمور ومعظم شهر اولدی جلال الدین اکبر زماننده عمارت ارم آسا وباغات روح افزاسی
کماله ایروب رونق ورواجی بولدی زیرا آب جون بوشهرك میانندن چکوب ایکی طرفی عالی
قصرلر وسرایلر وباغچه لرکه هربری روضهٔ رضوان کبی دلکشا اولوب عرصهٔ فردوسه
دوندی وبوشهرك برحصاری واردرکه مثلی بنا اولنمش وکورلمش دکلدر اول عمارت رفیع منزلت
غایته ایرنجه دورت ییل چکوب مال قارون خرج اولنمشدر ایکی طرفی نهره اولاشوب
سنك تراشیده آهن بندلر وکندلر ایله وصل وترکیب اولنوب یکپاره بحردن کسلمشه
دونمشدر بو استحکامله زینت ولطافتی برمرتبه درکه سیرینه قناعت کلمز بوشهرده دخی
نیچه ارباب معارف وفضلا کلمشدر جمله دن تاریخ اکبرنامه صاحبی ابو الفضل بن شیخ مبارك

وشیخ

وشیخ ابو الفیض که فیضی هندی مخلصی ایله مشهوردر بی نقط تفسیری وموارد الکلمی
ودیوانی واردر ووحشی صاحب دیواندر لکنهوا کره دن شرقه برشهر مختصردر لکلودخی
دیرلر هواسی لطیف یردر خلقی اکثر کمانکر اولوب ایو یایلر بیپارلر حصار اکره دن شرق
وشماله برشهر عظیمدر رهانسی حصار جوارنده برقلعه استواردر سلقده نامدار شهرایدی
پروزه حصار قربنده بودخی بربلده در تیره مل دهلی دن غرب وشماله اوچ مرحله یرده
برشهردر بت پرستلرک بوکا عظیم اعتباری واردر قدس کبی وافراو قاف تعیین اولنمشدر
کالبی اول حوالیده برسرکار یعنی حکومتدر شهری آب جون کنارنده اولوب اول محلک
نباتی مشهوردر بونلردن غیری دهلی اطرافنده شهرلردن چانه پر وجاجامو وسرمندل
وبالیر وکدارا وشقربز ویورب وچیلندهر وچزورلا وویروال ونریات ومالنیر نام
شهرلر واردر ذکر ممالک وبلاد متفرقهٔ هند اقلیم هندک شمال طرفلرنده وایچریسنده
بعض ممالک وشهرلر که برقسمنده دخولی معلوم اولمیه بونده صکره بیان ایدرز ولایت رانا
صانکا بو مملکت گجرات ودولت آباد ولاهور ارا سنده اولان کافر ولایتی در پادشا هنه
راناصانکا دیرلر دارملکی چونیور نام شهردر چودپور واودیپور واوده دخی دیرلر اکره دن غربه
دوشر یقین درشهر مزبور بریابس طاغده اولوب قلعه سی واردر بوندن احمد آباد اون
مرحله درلورنسو کنارنده بو شهر خیتور ومملکت سانغا اسمیله مسطوردر دنتاپور بریابس
یرده صویی عمیق قیولردن چقار بربلده در یاغوری دخی نادر یغار سائر ولایت راناصانکا
دخی بویله در چیتور اودیپوردن دورت مرحله یرده برشهر وناحیه در وبوندن احمد اباده
اوچ کونده واریلور دانه پور دخی بو اولکه دندر سید پور پتن دن اون مرحله شرقنده
برشهردر کولی سید پوردن اون مرحله شمالنده برشهردر تاکور چوتپوردن اون مرحله
شماله ولاهوردن دورت منزل غربه دوشر برشهردر خلقی ایو چوقه طوقورلر بونده اولان
سقرلاط سائر هند شهرلرنده اولاندن راجحدر جالور تاکوردن ایکی مرحله غرب
وجنوبده برشهردر سروهی چونپوردن اون مرحله جنوبده برشهردر ولایت قنوج
نونک فتحی وضمی ایله مخفف ومشدد تقویمده مسطور اولدوغی اوزره جهت شرقده اقصای
هند دن بر ولایت وبلده در مصر هند اعتبار اولنور جوهر فروشلرک انده اوچیوز قدر
دکانی واردر آلتون معدنی چقار نهر کنک بونک شرقیسنده قرق فرسخ یردن آقار یوز قرق
درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده یازیاوب بحردن بعید اکثر بلادی جبالده
وخلقی عموم اوزره عبدهٔ اصنام در پادشاهنه نوده دیرلر سلطان محمودک غزاسی بوکا
منتهی اولمشدر هفت اقلیمده بوشهری کوچ اسمیله یازوب بنکاله دن شرق وشماله
واقع اولمشدر حد شمالیسی سرحد ختایه منتهی اولور دائما بوکا تجار واروب کلمده در
ورحدی دخی کون کات درکه سرحد ختایده اکاشام دیرلر سرحد ختادن کوچ ولایتنه دک
یکرمی مرحله در کوچ ولایتنک محصولی حریر وفلفل واسب در هنده بوولایته تانکهن

دیرلر و بو ولایتده بر غار واردر که آنی نام دیو منزلی دردی بوهندیلر آکا عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده
برکون انده جمعیت وعید اولور اول کونده بولنان حیواناتک هرسمندن قربانلر ایدرلر
وبهوکیان دخی کندی نفسلرینی فدا وقربان ایدرلر انلر برجماعتدر که کندیلرینی آنی
یولنه فدایه نذر ایدوب بزی آنی طلب ایلدی دیرلر واول کوندن صکره سال آینده ده کیرو
اول کون قتل اولنجه نه استرسه اشلمک آکا مباح اولور زعم ایدوب زن ودختردن
هرکیمکله استرسه صحبت ایدر منع یوقدر ولایت ثلنکانه دکن اولکه سنه ملاصق قرا
ونواحیء مشتمل بر معمور ولایتدر دیو هفت اقلیم صاحبی ذکر ایدر سلفده دائما رای هند
معتبرلرندن بری بو مملکتده فرمان فرما اوله کلمش ایدی دار ملکی کالکنده در باغلری
چوق اسواق وعمارتی خوب ولطیف شهردر بهمنی لرک تختی ایدی سلطان محمود غالبا
قنوج غزاسنده فتح اتدیکی کانجر قلعه سی که مهره دخی تسمیه اولنور بو اولکه دن اولمق
واردر بو کا کانجر دخی دیرلر طاغده برشهردر وولایتدر شیرشاه انده اولوردی اکره دن
شماله وشرقه اون بش مرحله یرده در جلال الدین اکبر آکا غزا ایدوب الدی وتخریب اتدی
وشیرشاه طوب اتارکن تلف اولوب جلال الدین صکره شهری کیرو معمور قلدی
روی تازا کره سمتنده طاغده برشهردر پرنه سلطان محمود قنوج غزاسنده اوزرینه اوغرایوب
یکی اسلامه کلدی برشهردر منج اول حوالیده براهمه قلعه سیدر سلطان محمود فتح
اتمش ایدی متهوره بر عظیم بتخانه یی مشتمل شهردر سلطان محمود الوب بتخانه یی تخریب
اتدی کوالیار ولایت نندادہ برقلعه در سلطان مزبورانی فتح اتمشدر لکنهوت بنکاله
سمتنده برشهردر ولایت پوتوال پوتوهال دخی دیرلر حاکمنک اسم جنسی ککرانه دخی
مضاف اولور لاهوردن غرب وشماله هند وسند وکشمیر اراسنه دوشر اراسی التی یدی
مرحله بر ولایتدر حکامی مغول طائفه سندن ککران تسمیه اولنوردار ملکی فرحاله یوز
یکرمی ایکی درجه طول اتوز اوچ بوچق درجه عرضده برشهردر فرهاله دخی دیرلر وبهت
صوینک غربیسنده واقع اولمشدر بوندن لاهوره یدی کونده واریلور رهتاس فرهاله دن
بربوچق منزل جنوبه صوان صوینک کنارنده برشهر وحصاردر سوکره فرحاله دن
اوچ بوچق مرحله غرب وجنوبه برشهردر نیلاب ایله فرحاله اراسنه دوشر واول پندی
فرحاله دن دورت مرحله غرب وجنوبه نهر وبهت غربنده برشهردر نیلاب بوندن اوچ
مرحله شرقه دوشر دمتور فرحاله دن دورت مرحله شماله برکوجک شهردر سکانی
اکثر ترکمان اولوب طاغستان پرنجی وحنطه سی وعسلی چوق یردر نیلاب ایله
پکلی اراسنه دوشر پکلی فرحاله دن غرب وشماله یوز اون بچق درجه طول اوتوز دورت
بوچق درجه عرضده طاغده برشهر مشهوردر دمتور ایله کشمیر اراسنه دوشر ایوزمی
واناری اولور سکانی ترکماندر بویونلرینه التون حلقه لر طاقرلر هزاره صوینی بونک قربندن
پکچر ونهر سند شرقیسنده دردمتور بوندن بش مرحله شرقه دوشر هزاره بابا حسن

صوینی

صوبی سند صوینه قارشدوغی یرك شمالنده یکلی دن دورت مرحله غرب وجنوبه
دوشر برشهردر مارکلی هزاره دن ایکی مرحله شرقه سند صوینه نصف مرحله قریب
یرده برشهردر نیلاب راول پندی دن اوج مرحله غربه برعظیم طاغ دبنده یوزاون درجه طول
اوتوزایکی بوچق عرضده بربلده متوسطه در نهر مهران دیدکلری سند صویی بو طاغدن
چقار وجنوبه اقار بوندن لاهور وکابل وکشمیر اون مرحله مسافه در بونلردن ماعدا
هندك غرب وشمال طرفنده مولتان وقندهار وکابل واشناغر وخواست وتبت وکشمیر
ولایتلری هند وسند وکرمان وخراسان اراسنده اولوب هند حدندن خارج اولمغله
برر فصلده انلر دخی بیان اولنا چقدر بوندن صکره هندك باقی اوصاف احوالنی ذکر ایده رز
احوال سلطنت وریاست سلفده ملوك هند دولتلرنده خلقی یدی مرتبه قلمشلر ایدی
فلاسفه اکنجیلر چوبانلر اهل حرف عسکر قضاة مدبر امور دولت وبونلرك قانونلری
مقدما یازلمش دکل ایدی صکره تدوین اتدیلر فلبوس ایدر هند ده اوج بیوك
سلطنت واردر قامبایا نارسینغا بنکالا لورنسو ایدر دنیاده موجود اولان دورت طائفه
هند ده جمع اولمشدر یهود ونصارا عبده اصنام ومحمدیلر سلفده بونلر ازایدی تجارت ایله
تردد ایدرك اکثر بت پرستلری کندولره دوندوردیلر وبونلرك پادشاهی بیوك دولتدر
قامبایا ودکن ومولتان وقوسبتیر ودهلی یه حکم ایدر بنکاله پادشاهلری سلفده
حبشیلر ایدی مصرده چراکسه اولدوغی کبی بونلرك دخی خدامی جمله زیلع دن
کلوب کیدرك حاکم اولور اهل اسلامدر بونك اولکه سنده ات نادر اولمغله تجارات
کتورمنیجه تجارت ایده مز وبونك احتشامی برمرتبه درکه آوانیسی وسائر الاتی التون
کومش ومجوهر مرصع اولوب اتباعنك آغر وظیفه لری واردر یالکز امامنه اون ایکی
بیك غرش سالیانه ویرر وخدمتنده بیوك بکلر چوقدر انلره لاسقاری دیرلر تیپورا
پادشاهی بوکا خراج ویرر قاواو رواوریقان واراقان حاکملرینك بالیوسلری شهرنده
اوتورر وبو پادشاه موسقی یه زیاده مائلدر مجلسنده قامبایا نار سینغاو کندی سلطنتی
موسیقیلرینی استعمال ایدر بوندن غیری اکثر ملوك هند عسکره وظیفه ویرمزلر
سفر اولدقجه دعوت ایدرلر کندی نفقه لری ایله کلورلر کجرات پادشاهی برتوانکر
پادشاهدر اوتوز بیك قدر عسکره وفیللره مالکدر دریا طرفنده پورتقال ایله جنك
وجدال اوزره در لکن قره دن برجبوت طائفه سی هجوم ایدوب مضطر اولمغله اکثر
سواحلی پورتقال الدی وصلح اولدی وافر خدامی واسیرلری وار در سائر پادشاهلق
آیینی اوزره عسکرینك چوغی قول جنسی درودکن اولکه سی برقاج قسم اولوب هر برینك
عظیم محتشم بکلری وار در وظیفه لری ولایتی محافظه وسنه ده بردفعه دکن پادشاهنه
کلمکدر بیدر شهرنده برر سرایلری وار در اوغللری رهن شکلنده انده اوتورر بونلر پادشاه
حضورنه کلدکده الللرینی دیزینه قیوب باشن اکرلر رکوع ایدر کبی سلاملیوب

كيروچكيلورايكى دفعه بويله ايدر بو پادشاهك حكومتنده چوقلق مدخلى يوق جمله
بكلرالنده در لكن كيرواندن خوف ايدرلر بونك قپوسى انلردن مكلف وذيشان اولوب
خدامى مجوهر ومرصع لباسلو كيرلر وكندى ولايتى عورتلرينك كوزللرينى انتخاب
ايدوب سراينه الور اول مملكتده تاتاركبى برقوم واردر اكاونه زارى ديرلر ولايتى غارت
ايدوب الدقلرى غنايمك برحصه سنى پادشاهه ويررلر حبيب السير ده بويله ذكر
دار ملك دكن اولمق اوزره نقل اولنوب بونك سرايى يدى قات حصارك ميانه سيدر
قصر سلطانى يميننده قرق درك اوزرنده برعالى وواسع ديوانخانه بنا اولنمشدر اوتوز
ذراع طولى التى ذراع عرضنده ادم بوينجه برصفه واردركه اوزرنده كتاب اوتورر دفترخانه در
وقرق ستون ميانده خواجهٔ سراى مسند حكومتده استقلال اوزره اوتورر اكاوهانك
ديرلر يساوللر عصا يله اوكنده ديزيلوب طوررلر حاجتى اولان بر محقر تحفه ايله كلوب
يوزى يره قور عرضحال ايدر اول دخى قانون عدل اوزره حكم ايدر ونافذ اولور وتاهك ديواندن
قالقيجق برقاج چترملودن ايچرى كيدر ايكى طرفده مداحان دعا ايدرلر ديوانخانه دن
پادشـــاه اوكنه وارنجه يدى قپوجى اوتورر هر برنده بربلوك ملازم واردر حاجتلرين
عرض ايدرلر يدنجى قپودن تنها كيروب ملك ومال مهياتنى پادشاهه عرض ايدروفى الحال
چقار سرايك صول جانبى ضربخانه درانده اوچ نوع التون كسيلور برى مغشوش كه
اكادرهه ديرلر برمثقاله قريب در برى انك نصفى دراكا پرتاب ديرلر وبرى درهه نك عشريدر
اكافنم ديرلر اكثر رايج اولان بو درو سدس فنمى پاك كمشدن ايدرلر واكا تار ديرلر بودخى
رايج در وثلث تارى باقردن ايدرلر اكا چتل ديرلر جمله ممالكدن برزمان معين ده التون
قسمنى ضربخانه يه كتوررلر وعسكرى هر دورت آيده برضربخانه دن علوفه الور بركمسه نك
علوفه سى ولايتدن حواله اولنماز زمينده خزينه لر حفر اولنمشدر طلا ونقره ايله مالامالدر
وضربخانه برابرنده شحنه كاه واردركه اون ايكى بيك عسس انده اولوب هركون
انلرك وظيفه سى اون ايكى بيك فنم دركه خرابات محصولندن الورلر خرابات ضربخانه
اردنده بر محلدر كمال الدين عبد الرزاق مطلع السعدينده ايدر چون سكز يوز قرق سكز
محرمنده خاقان سعيد طرفندن رسالتله بيجانكره واردق پادشاه چهل ستونده
عظمتله اوتوروب يمين ويسار ملبس ومجوهر كسوه لو عسكر طورر رأى در شاهواردن
قلاده بوينده زيتونى اطلس كيمش اوزون بويلى لاغر اندام مطبوع صورت ايدى
صول طرفنده طوردق خوش وقتزكه بيوك پادشاه بزه ايلچى كوندردى ديدى بر طبق
ايچى طولى نقره وطلا كتور ديلر اول زمان بو پادشاهك يديوز عورتى وارايدى ايكى
عورت برخانه ده اولميوب اون ياشنده اوغلان حرمه كيرمزدى مملكتنده بر دختر جميله
خبرى مسموع اولسه باباسى اناسى ايله كتوررلردى قزى سرايه الوب والدينى
وافر رعايتله كوندررردى سلاطين بيجانكر ييلده بركره پادشاهانه سور ترتيب ايدرلر

واكا

واكا مساوى ديرلر جمله تحت حكمنده اولان سردارلر وحاكملر كاوب بيك قدر مسلح
فيللرى تختلر وصندوقه لر ايله آراسته ايدرلر بازيكران اوزرلرنده اوتوروب واون كون
متواليا رجب آينك ايام بيضنده بر واسع فضاده كه غايت بديع مقامدر قونارلر اول
فضاده چارطاقلر بغلنمشدر اوچر دوردر طبقه صور مجسم ايله مصور وحوش وطيور
ونباتات ايله مزين ومنقش در اوزرلرنده صاحب جمال جاريه لر اوتوروب قرق ستون
اوزره سراى نه طاق پادشاه ايچون بنا اولنمشدر اورته سى واسع ميداندر انده مطربان
كلعذار ودختران خرشيدرخسار رقص وتغنى ايدوب بازيكرلر انواع صنعتلر ولعبه
مهارتلر كوسترررلر ومعلم فيللر سازنده ومطربانك اصولنى كوزدوب خرطومى ايله مناسب
حركتلر ايدر وانواع شيوه لر كوستررر ومنيبار حاكمى دخى مستقل اولكه سنك پادشاهيدر
الى التنده بكلر واردر بونك حضورنده برشمعدان اوزرنده شيچراغ كبى بر ياقوت
احمر دائما طورر واطرافه ضيابخش اولور بونكله حكومت اربابنك عقلى بونك كبى شعله دار
كرك ديمكله تنبيه مراد ايدرلر ناسينغا ملكى دخى بيوك پادشاهدر وپت پرستلر اكا راخو
ديرلر الى التنده نيچه بيوك بكلر واردر كه سنوى يوز بيك ايكيوز بيك التون محصول الوب
بونك قپوسنده طوررلر بو پادشاه اولكه سنده اولان اكابرقزلرينك كوزلنى سرايه الوب
ولايت حكامندن شكايت اولنسه برمخصوص اوطه يه كتوروب كندى اليله دوكر بعده
برزربفت خلعت كيدرر وبونك ياننده وافر برهمن عسكرى واردر انلر بوقپوده معتبردر
ونايرى ديرلر برجنس عسكرى واردر كه اولا ماتراق اوينارلر اول بابده مهارتدن صكره
بونلرك بلنه برقرمزى قنلى قايش قوشادوب ضغرلرى وبرهمنلرى رعايته وجنكده نفسى
فدا اتمكه پادشاه اوكنده نذر ويمين ايدوب بوزمره يه الحاق اولنورلر وبونلرك عورتلرى
كنديلر ايله براهمه اراسنده مشتركدر اولادى بونلردن وارث اولماز اولادعامه در انجق
انالرى معلوم اولوب پادشاه بونلره نصف غروش مشاهره ويرر بو طائفه ميدان جنكنده
وقايش اوينده ماهرلر در قرق بيك قدر اولورلر وعورتلردن اوتورى بربرلرينى ميدانه اوقيوب
دوكشورلر بو پادشاه تجاردن آغر كمرك الوب بكلرى ادنى جرمله اولدوررر وماللرينى الور
ومالى چوق السه كرفت ايدر ومغول پادشاهى هندده بيوك سلطنتدر انده اولان
سائر محمدى پادشاهلر اكا اطاعت ايدرلر دكن وقامبايا وماردو وسانغا پادشاهلرى سلفده
بونك طرفندن نصب اولنوردى اكثر يشل باش تاتارلر يعنى اوزبك وصوفيلر يعنى
قزلباش ايله جنك ايدر وافرانلر وفيللر وهجنلر بسلر چوق عسكره وخزينه يه مالكدر
كاهى بنكاله وبدخشان ملوكى ايله دخى دوكشور بونك علمى يشل زمين اوزره بياض
خطلردر عسكرى فارسى سوبلر وجنكجى اولوب انواع سلاح قوللنرلر وبونلر اوغانيان در
هر طائفه دن جمع اولمشلر در طوب وتفنك استعمال ايدرلر لورنسوكندى زماننده
بونلرك اول مرتبه استقلالى يوقدر ديمشدر لكن بو عصرلرده سائر ملوك اطرافه تغلب

ایدوب اولکه لرینی هندك طقوزنجی قسمنه ضم ایلدی بنکاله ومنیبار ودکن وکجرات وکشمیر
و برهان پر اولکه لرینی کندویه تابع قلدی انجق چین حدودنده بعض ممالك کفار هند
وسواحلده پورتقال اطاعت اوزره دکللردر کیرو لورنسو ایدر سیام پادشاهی سائر هند
ملوکنك مالداریدر قره ده اوچ بیك فیلی ودریاده کندی دللرنجه برآی دیکله معروف
وافر دونغا کیلری واردر روم قدرغه لرینه بکزر مزبور پادشاه پورتقال قرالی ایله صلح
اوزره اولوب هر سنه هدیه لشرلر محمدیلر مالاتقایی المازدن اول بونك حکمنده ایدی
صکره انلر الندن دخی پورتقال الوب بونکله پارشدی احوال ملوك ذکر اولنان اولکه لرده
اسلامدن اول یکن ملوك وحکامك احوالی مطلقا معلوم اولمیوب انجق اول طرفه
سفر ایدن اسکندر یونانی عصرنده رای هند یازیلوب انك دخی احوالی تحقیق اولنمامشدر
پلنیوس ایدر هندیلر قوم قدیم اولوب بر تاریخده کندی اولکه لرندن چقمدیلر دیرلرکه
پادشاهلرینك اولی لیبر بابادر صکره فرس قومی مستولی اولوب هند ارمـاغی
ایله غانج اورتاسنده اولان ممالکی الدیلر فرسدن صکره اسکندر هند پادشاهی پوری
بوزدی وغانقاریده قومنك پادشاهنه تعرض اتمدی صکره هر مملکته بر پادشاه
اولوب نیجه زمان سوردیلر لیبردن اسکندره کلنجه یوز اللی اوچ پادشاه وایکی بیك دورتیوز
اوچ سنه چکوب استرابو قولنجه هرکولس واسکندر ومزبور لیبردن غیری هندیلره
کیمسه غالب اولمدی سیروس وسمیرامیس کرچه بونلرله جنك ایلدی لکن ظفر بولمدیلر
مسعودی مروج الذهبده اول ملوك هند البهر اکبودر دیو یازارکه مزبور لیبردر صکره
تاهود وداهان وفورکه اسکندر ایله محاربه ایلدی ودابشلیم که کتاب کلیله ودمنه
واضعیدر وکورش نام پادشاهلری ذکر ایدر لکن علی سبیل التحقیق دکلدر وبعض
تواریخده حجاج فارس مملکتنده ایکن طقسان دورت سنه سنده محمد بن قاسم ثقفی یی
سردار ایدوب هنده کوندردیکی و بعض بلادی فتح وغارت اتدیکی مسطوردر فتح
اسلامیدن صکره بعض ملوك اسلامیه کتب تواریخده ذکر اولنوب اکثر حکامی سائر
عبدهٔ اصنام ملوکی یازلمامغله انلردن دم اورمغه مجال یوقدر پس هنده ملوك اسلامیه دن
اول غزا ایدن ناصرالدین سبکتکین اولوب صکره اوغلی سلطان محمود غزنوی اوچ
یوز طقسان ایکی تاریخ هجری ده هنده یورویوب نیجه فتوحات اتدی وسکز دفعه لشکر
چکوب هند داخلنه کیردی قنوج وسومناتی الدی صکره اولادندن سلطـان
مسعود واوغلی سلطان ابراهیم واوغلی بهرامشاه سفرلر ایدوب طرفلرندن هندك قسم
شمالیسنه نواب نصب ایدرلردی صکره بونك اوغلی خسرو شاه سکز سنه لاهورده
مستقل سلطنت سوردی بشیوز اللی بشده وفات اتدکدن صکره اوغلی خسرو
ملکشاه یرینه چکوب عیش وعشرته مایل اولمغله غزنه یه مستولی اولان غوریلردن
شهاب الدین محمد یوریوب هندی مزبور الندن الدی بشیوز تمش طقوزده غزنویلر

منقرض اولوب هند تصرفی غوریلره دکدی مز بور شهاب الدینه هندده نیجه فتوحات
میسر اولوب بشیوز طقسان حدودنده کندی خواص خدامندن قطب الدین ایبك
نام غلامی لاهورده والی نصب ایلیوب کندی غزنه یه کندی التیوز یدیده قطب انتقال
ایدنجه هندده مستقل حکومت سوروب نیجه غزالر ایلدی کندودن صکره آرام
شاه نام کوچك اوغلی حکومتدن عاجز اولمغله دولت ایلتمیشیه ظهور ایلدی اعیان
دولت قطب امراسندن ایلتمش لقبی ایله ملقب شمس الدین محمدی والی قلدیلر
یکرمی التی سنه دهلی ده سلطنت سوروب نیجه غزالر ایلدی التیوز اوتوز اوچده
دنیادن کیدوب اوغلی فیروز شاه یرینه کچدی لهوولعبه مشغول اولمغله امرا بونك
همشیره سی سلطان رضیه یی تخته کچوردیلر مردانه لباسله اوتوروب حکومت اتدی
صکره امرا ایلتمش اوغلی بهرامشاهی اجلاس اتدیلر ایکی ییل سوروب قتل اولندی
بعده فیروز شاه اوغلی مسعودی تخته کچوردیلر مسلك عدله سلوك اتدی ودورت سنه
سلطنتدن صکره خلع اولنوب شمس الدین اوغلی ناصر الدین محمود یرینه کچدی
عادل عاقل پاشاه طبقات ناصری انك نامنه تألیف اولنوب یکرمی سنه یه قریب
دهلی ده سلطنت سوردی صکره ایلتمشیه فرعی اولان دولت اولوغ خان ظهور ایلدی قچان که
ناصر الدین دهلی ده تمکن اتدی بنده ودامادی اولان غیاث الدین بلبانی وزیر ایدوب
الوغ خان لقبی ایله ملقب قلدی وامور سلطنتی اکا صمرلیوب کندی سنه ده ایکی
مصحف یازار وکندی قوتنه صرف ایدردی التیوز اللی حدنده انتقال ایدوب وارث
سلطنت قالمدی الوغ خان مستقل پادشاه اولدی عاقل وعادل ایدی بیوك اوغلی
سلطان محمد قاآن ولی عهدی اولوب ملتانی ضبط ایلدی دیکر اوغلی ناصر الدین
بقراخانی لکنهوت والیسی قلدی مغل امراسندن ایتمور عظیم لشکر ایله محمد قاان
اوزرینه کلوب لاهور ایله دیبال پاراسنده بوزدی محمد جنکده شهید اولمغله باباسی
غمندن مریض اولوب یکرمی سال حکومتدن صکره وفات اتدی بقراخان اوغلی
معز الدین کیقباد جدی یرینه کچوب عیش وعشرته مشغول اولدی باباسی ایشیدوب
لکهنوتدن قالقدی آب سرو کنارنده ملاقات اتدی که قران السعدین نام کتاب منظومی
میرخسرو بودآستانه‌نده یازلمشدر بعده اکا وافر نصح وپند اتدی لکن سودمند اولمیوب
کثرت شرب لقوه وفالجه مؤدی اولدی امرا اوغلی شمس الدین صبی ایکن یرینه
کچوردیلر اوچ ییل باباسی وایکی آی کندی حکومت اتدکدن صکره ملك فیروز خلجی
یدنده مقتول اولوب دولت خلجیه ظهور اتدی بعض امرا شمس الدین جالنی کوروب
نواب اطرافدن جلال الدین فیروز خلجی ایله خبرلشوب دعوت اتدیلر التیوز سکسن
طقوز سنه سنده امراء خلج ایله کلوب مملکتی ضبط اتدی ودهلی‌ء نوی یاپدی یدی
ییل سلطنت سوروب عظیم فتحلر اتدی صکره برادرزاده سی ودامادی علاء الدین

اکره والیسی ایدی کندویه عصیان ایدوب فیروز دفعنه کندی التیوز طقسان
یشنده نهر کنک کارینه واروب علاءالدین استعفا اتدی کورشدیلر اول اثناده اجلاق
سامانه‌دن محمود سالم جلال الدین فیروزی قتل ایلدی علاءالدین یرینه کچوب دهلی‌یه
واردی فیروز اوغلی ابراهیم کوچک ایدی کوزینه میل چکوب یکرمی سنه سلطنت
سوردی عظیم غزالر ایدوب چوق مملکت الدی نائب مملکتی کافورهزاردیناری یه اموری
تسلیم ایدوب اوغلی حضرخانی ولی عهدی قلدی و یدییوزیکرمی بشده وفات اتدی
حضرخان معزول ومحبوس بولنمغله دیکر اوغلی شهاب الدین یرینه کچدی. هنوز
طفل ایدی اتباعی حضر کوزینه میل چکدیلر میر خسرو بونك حقنده بر کتاب دیمشدر
ایکی آیدن صکره برادری قطب الدین مبارکشاه تختنه کچرلدی دورت ییل دورت آی
پادشاه اولوب زن لباسن کیرو امرایی استهزا ایدردی خواص غلماندن خسروخانی
النفاتله والی قلمش ایدی استقلال بولوب هوادارلرینه قطبی قتل اتدردی خسرو یرینه
کچوب سلطان ناصرالدین ایله ملقب اولدی علاءالدین اوغلی فرید خان ومنکوخانی بو
اولدردی امرادن غازی ملك انتقام ایچون دهلی‌یه واروب بوزدی خسروی کرفتار
ایدوب پاره پاره قلدی دولت خلجیه بونده آخر اولوب دولت تغلقشاه ظهور اتدی
بو تغلقشاه مزبور ملك غازی مبارکشاه در ترکلر اکا قتلقشاه دیرلردی کثرت استعمال ایله
تغلق اولدی یدییوزیکرمیده چون خسروی برطرف ایدوب علاءالدین اولادندن
کیمسه قالمدی دهلی‌ده جلوس اتدی عاقل وعادل پادشاه اولدی لکنهوته غزا ایدوب
بنکاله حاکمی منقاد قلدی اوغلی غیاث الدین محمدی ولی عهد ایدوب تغلق آباد قربنده
بر قصر بنا اتمشدی ضیافتده ایکن دیواری یقلوب التنده قالدی دورت ییل حکومتدن
صکره اوغلی کچوب سلطان محمد تغلق شاه ایله ملقب اولدی اوضاع عجیبه واحوال
غریبه‌سی وافراط سخاسی خلقی تنفیر وتعجیز ایدوب یکرمی یدی ییل حکومتدن
صکره یدییوزاللی ایکیده وفات اتدی پدرینك قرنداشی اوغلی فیروزشاه بونك وصیتی ایله
یرینه کچوب فیروز آبادی بنا اتدی ونیجه نهرلر قازدروب شهرلر تجدید وتعمیر اتدکدن
صکره یدییوز سکسن یدی‌ده پیر اولوب اوغلی محمد خانی وکیل مطلق قلدی اوتوز
سکز ییل سلطنت ایدوب وفات اتدی کثیرالاثار سلاطین کباردن معدوددر اوغلی محمدخان
مفسدلر اغواسیله پدرینه قرشو قیوب فرار اتمشدی یرینه غیاث الدین تغلق
شاه بن فتح خان بن فیروزشاه جلوس ایدوب عیشه مستغرق اولدی برادری ظفر
خان اوغلی ابوبکر خروج ایدوب امرا اکا تابع اولدیلر غیاث قتل اولنوب مدتی
اللی اوچ کون اولدی سلطان ابوبکر یرینه کچدی عمی سلطان محمد بن فیروز نکرکوتدن
عسکر ایله دهلی‌یه کلوب بوزلدی کیرو عسکر جمع ایدوب تکرار بوزلمش ایکن بعض
امرانی مخفی طلب اتدیلر ابوبکر بر بچوق ییل حکومتدن صکره فرار ایدب یدییوز طقسان

ایکینجی محمد شاه دهلی ده جلوس اتدی ابو بکری حبسه قویوب انده وفات اندی التی بچوق
ییل سلطنت سوروب محمد شاه دخی وفات اتدی امرا اوغلی علاء الدین اسکندر شاهی
یرینه کچوروب برآیدن صکره اول دخی مرحوم اولوب محمد شاهك کوچك اوغلی محمود شاهی
پادشاه اتدیلر امرانك هر برینی بر تازه القابله ملقب قلدی خواجه جهان ملك الشرق
لقبی ایله ملقب اولوب قنوجدن بهار ولایتنه وارنجه آکا ویردی جونبوری دار ملك
ایدوب ولایتی قبضهٔ تصرفنه الدی لنك سلسله سندن بر قاج نفر سلطنت سوردیلر
کندودن صکره مقرب خان ولی عهدی اولدی امرا هر ولایتده استقلال اوزره اولوب
اوج سنه مرور اتدکده تیمور ظهور ایلدی فیروزآباده کلدی سلطان محمود منهزم بجراته
فرار ایدوب ایکی آی دهلی خراب قالدی تیمور حضر خانی ملتانه نصب ایلمیشدی
سلطان محمود قنوجه کیدوب سکز یوز دورتده انده وفات اتدی مدتی یکرمی سنه
اولدی و بو سلسله انده منقرض اولوب دولت حضر خانیه ظهور ایلدی ملتانده
حضر خان خطبه و سکه یی تیمور و اوغلی شاهراخ نامنه ایدوب یدی ییل والی اولدی
سکز یوز یکرمی دورتده انتقال ایلدی صکره اوغلی سلطان مبارکشاه یرینه کچدی
زماننده امرا و ملوك حرکته کلوب چوق جنکلر اولدی وزیری کمال الدین غدریله آب
چون کنارنده بنا اتدیکی شهرده سکز یوز اوتوزیدی ده مقتول اولدی اون اوچ ییل
سلطنت سوردی اوغلی سلطان محمد یرینه کچوب زماننده ملوك اطراف اطاعتدن
قالوب استقلال علمن قالدردیلر امرا سندن ملك بهلوله لاهور و دیبالپور حکومتنی
ویرمشیدی ایکی ییل سلطنتدن صکره سکز یوز قرق یدی ده وفات ایدوب اوغلی
علاء الدین یرینه کچوب عشرته مشغول اولدی یدی ییل سلطنت سوروب وفات اتدی
ملك بهلول یرینه پادشاه اولوب عدل مسلکنه سلوك اتدی شرق ملوکندن محمود
شاه و محمد شاه و سلطان حسین ایله جنکلر ایدوب غالب کلدی اوتوز سکز ییل
سلطنت سوروب سکز یوز طقسان دورتده وفات اتدی اوغلی نظام خان یرینه کچوب
دهلی ده جلوس ایلدی سلطان اسکندر لقبی ایله ملقب اولدی لکنهوت پادشاهی
سلطان حسین بنکاله پادشاهی علاء الدین ایله دوکشوب غالب کلدی یکرمی سکز ییل
پادشاه اولوب طقوز یوز یکرمی دورتده وفات اتدی بیوك اوغلی سلطان ابراهیم یرینه
کچوب برادری جلال خانه جونبور حکومتنی ویردی عصیان اتمکله یاننده اولان بش
برادرینی حبسه قودی جلال خان اوتوز بیك سوار ایله اکره یه کلوب کرفتاری و مقتول
اولدی یدی سنه سلطنت سوردکدن صکره امرا بوندن اعراض ایدوب لاهور حاکمی
دولت خان کابله واروب تیمور احفادندن بابر میرزا یی هنده تحریك اتدی یولده کندی وفات
ایدوب بابر پادشاهی بانی پت حوالیسنده سلطان ابراهیم ایله دوکشوب بوزدی امرادن
بر جمع ایله سلطان ابراهیم دوشوب اوغانیان طبقه سی انده تمام اولدی دولت تیمور ظهور

ایلدی ظهیر الدین محمد بابر بن میرزا عمر شیخ ماوراء نهرده اورنك دولتی غلبه ایدوب مزبور
کابله کلمش قندهاری المش ایدی طقوز یوز اوتوزده هنده ظفر بولوب نیجه خزاین ودفاین
الدی اوغلی محمد همایون میرزایی اکره یه والی قلدی مزبور راناسانکا ایله دوکشوب غالب
کلدی مردانه للك ایله مشهور اولوب طقوز یوز اتوزیدی ده بابر میرزا وفات اتدکده یرینه
کچوب پادشاه اولدی خیر الملوك تاریخ جلوسیدر و برادرلری میرزا کامران ومیرزا عسکری
ومیرزا هندال بر مملکتنه والی اولدیلر کجرات پادشاهی بهادر مخالفت کوستر مکله اوزرینه
واروب بوزدی مملکتی امرایه توزیع اتدی وبنکاله ملکی شیرخان اظهار عصیان اتمکله
طقوز یوز قرق یدی سنه سنده اوزرینه واروب منهزم رجوع اتدی قندهاردن هراته واروب
شاه طهماس ایله ملاقات اتدی شاه لوازم تعظیمی یرینه کتوروب عسکرله امداد اتدی
قندهاره کوندردی مزبور دار ملکنی متغلبه الندن الوب شیرخان ایله مصالحه ایلدی
وبرادرلرینی دفع ایدوب طقوز یوز التمش ایکی ده وفات ایدنجه سوردی اهل معرفت
عالم پادشاه ایدی بیوك اوغلی جلال الدین اکبر محمد یرینه کچوب شیرخان اولادنی قهر ایلدی
وکجراته مستولی اولدی کشمیری الوب بیك اون ایکی ده وفات ایدنجه سوردی اوغلی
سلطان سلیم جلوس ایدوب یکرمی ییل پادشاه اولدی آصف خان نام برعاقل وزیری
وارایدی بیك اوتوز ایکیده سلیم شاه وفات ایدوب اوغلی خرم شاه یرینه کچدی شاه
جهان ایله ملقب اولوب عاقل وعادل قوبدی اکثر ممالك هندی واوزبکی تسخیر ایلدی
حالا اقلیم هندده فرمان فرمادر دولت شیرخانیه بو شیرخان که نامی فرید در سور
طائفه سندن اولوب جدی ابراهیم هنده کلوب امرا خدمتنده اولدی باباسی حسن دخی
جونبور اقطاعنی طوتاردی اون ایکی اوغلی ایچلرنده فرید پدرنه انجنوب جونبورده
عربیت وتواریخ کوروب دولت خان یاننه واردی باباسی اولدکده اقطاعنی الوب بهادرخان
یاننه واردی که سلقده سلطان محمد ایله ملقب دربر کون شکارده بونك اوکنه برارسلان
کلوب فرید قایچ ایله ارسلانی هلاك اتدی وشیر لقبی ایله ملقب اولدی صکره سلطان محمد
اندن اعراض ایدوب بعض اقطاعنی برادرلرینه ویردی اولدخی بابر امرا سندن سلطان
جنیده واروب مغل عسکری ایله محمد خان اوزرینه کلدی مزبور دخی رهتاس طاغلرینه
کیروب شیر بونك مملکتنی ضبط ایلدی وبرقاج ایام بابره قپوسنه واروب امتزاج ایدهمیوب
کیرو سلطان محمد خدمتنه کلوب اوغلی جلال خانه اتالق اولدی اول اثناده محمد وفات
ایدوب جلال یرینه کچدی شیر بونك والده سنی الوب استقلال اوزره حاکم اولدی بنکاله
پادشاهی ابراهیم خان اوزرینه کلمشیدی شیر غالب اولوب فیللرینی وطوپلرینی الوب بنکاله یه
مستولی اولدی وچوق قلعه لر فتح اتدی بالاخره کالنجر قلعه سنی محاصره اوزره ایکن
باروت طوتشوب قلعه فتحی ایله موتی برکونده واقع اولدی اون بش ییل امارت وبش
ییل سلطنت سوردی طقوز یوز اللی بشده امرا جلال خانی پادشاه اتدیلر واسلام شاه

لقبی

لقبی ایله ملقب قلدیلر صکره سالم خان دیمکله مشهور اولدی طقوز ییل سلطنت
سوروب وفات اتدکده اوغلی فیروز خان یرینه کچدی صبی اولمغله شیرخانك برادری نظام
خان اوغلی مبارز خان اوچنجی کونی فیروزی قتل ایدوب سریر ایالتده متمکن اولدی سلطان
محمد عادل دیمکله ملقب قلدیلر اوچ سنه سوروب ارباب خلاف ایله جنك وجدال
ایده رك باالاخره نواحی جنارده بهادرخان دفعنه واروب مقتول اولدی وبو سلسله بونده
نهایت بولدی سلاطین گجرات چون فیروز شاهدن صکره امراء اطراف استقلال
سمتنه سالك اولدیلر گجراتده مظفرشاه والی ایدی یدی یوز یتمش اوچده مستقل
ضبط ایلدی صکره اوغلی محمد شاه یرینه گچوب بر روایتده بونك اوغلی سلطان احمد پادشاه
اولدی وسکز یوز اون اوچده احمد آبادی بنا اتدی وفاتندن صکره اوغلی سلطان محمود
یرینه گچدی بو دخی انتقال ایدوب اوغلی مظفر بعده بونك اوغلی اسکندر پادشاه اولدیلر
یدی آیدن صکره وزیری خروج ایدوب اولدردی اوغلی محمود شاه یرینه گچوب صغیر اولمغله
عماد الملك امور کوردی امرا دهلی حاکمی ابراهیم خان وزیری بهادرخانی دعوت اتدیلر
کلوب محمود شاهی اولدوروب پادشاه اولدی پورتقال بوکامدارا ایدردی باالاخره کوه
قپودانی حیله ایله بهادری قتل ایلدی صکره اوغلی شاه لطیف پادشاه اولمشیدی
وزیری دریاخان سلطان محمودی حبسدن چقاروب بیعت اتدی طقوز یوز التمش برده
مقتول اولنجه سوروب بعده اهل بیتندن احمد شاه یرینه گچدی لکن چوق گچمیوب
وفات اتدی بوندن صکره جنابی شیرخانی مزبور سلطان محمود اولادندن اولمق اوزره یازار
لکن صحیح سابقا ذکر اولنان در ملوك دکن وکلبرجه سلاطین دهلی دن دکن مملکتنه
مستولی اولان حسن کاکور درکه سلطان علاء الدین خلجی ایله ملقب ایدی دولت آباد
دیمکله معروف اولان دیوکیری مضافاتی ایله سلطان محمد متغلبا تندن مزبور حسن
دورتیوز قرق سکزده الوب مستقل پادشاه اولدی سلسله سی کلبرکه وبیدر واحمد
نکر شهرلرنده اوتوروب سلطنت سوردیلر مزبور حسن نسبی بهمن بن اسفندیاره چقمغله
بونلره سلاطین بهمنیه دخی دیرلر یکرمی بر ییل حکومتدن صکره انتقال ایدوب اوغلی
سلطان محمد یرینه گچوب اون سکز ییل پادشاه اولدی وفات ایدوب اوغلی مجاهد شاهه
بیعت اتدیلر بر ییلدن صکره عمیسی اوغلی داود خان بونی قتل ایدوب یرینه گچدی بر آیدن
صکره امرا یدنده مقتول اولوب سلطنت محمود بن حسن شاهه دکدی اون طقوز ییل
سوروب اوغلی سلطان غیاث الدین بونك وفاتندن صکره پادشاه اولدی یدی یوز
طقسانده بر غلامی عذری ایله کوزینه میل چکلوب سلطان شمس الدین یرینه گچدی برادرلری
فیروزخان واحمد خان بونك اوزرینه کلوب بوزدیلر فیروزخان تخته گچوب شمس الدینی اله
کتوردی وقتل اتدی مدتی اللی یدی کون اولدی فیروزشاه عاقل وعادل قپوب
بجانکری الدی یکرمی بش ییل حکومتدن صکره وفات ایدوب اوغلی حسین کوچك

اولمغله خانلو خانی احمد خان یرینه کچدی کهرك حاکمی سلطان هوشنکی بوزوب اون ایکی
سال سلطنتدن صکره وفات اتدی بیوك اوغلی سلطان علاء الدین احمد شاه یرینه
کچوب عدل وداد مسلکنه سالك اولدی برهانپور حاکمی نصیرخان دکنه عسکر چکمشیدی
بوزدی وعصرنده بعض مظالم واقع اولوب برقاچ بیك ادم قتل اولندی دورت بیله قریب
پادشاه اولوب سکز یوز التمش ایکی ده وفات اتدکده یرینه اوغلی همایون پادشاه کچدی
اوچ ییل حکومتدن صکره اول دخی دنیادن کیدیجك سکز یاشنده نظام شاه نام
براوغلنی پادشاه اتدیلر اودیسه کفاری فرصت بولوب یورودیلر اهل دکن دفع ایدوب
چون سلطان محمود خلجی بو طفلك سلطنتندن آکاه اولدی عسکر ایله دکنه کلوب
دوکشدکده غالب کلدی سکز یوز التمش یدی ده نظام وفات ایدوب برادری محمد شاه
یرینه کچدی وسلطان احمد شکری دیمکله ملقب اولدی وزارتی محمود کیلانی یه ویروب
وزیر مزبور خواجهٔ جهان دیمکله اشتهار بولدی کیدرك محمود مقربان اولوب اودیسه
حاکمنه مزبور طرفندن مکتوب دوزمکله متهم قلوب اول پیر عاقل وفاضلی قتل اتدردیلر
بعده هر بری رایت خلافی قالدروب اوج آیدن صکره سلطان محمد وفات اتدی مدتی
اون طقوز ییل اولوب اوغلی سلطان محمود یرینه کچدی عیش ونوشه دوشوب امراهر
قطرده استقلال دعواسنده اولدیلر ودکن مملکتنی ارالرنده قسمت اتدیلر اوتوز یدی
سلطنت سلطان محمود نامنه ایدی طقوز یوز یکرمی دورتده وفات اتدی عصرنده اسمعیل
عادل خان وقطب الملك وعماد الملك بن عماد الدین که دریا خاندر وملك احمد نظام الملك
ممالکه مستولی اولمشلر ایدی بوندن صکره دولت بهمنیه انقراضه یوز طوتوب دکن
ملکی آخره نقل ایلدی برقاچ نفردخی اسم سلطنت ایله موسوم اولمق مراد اتدیلر لکن
میسر اولمدی دولت نظامیه ذکر اولنان متغلبه دن ملك احمد نظام الملك دولت آباد
وغیری ده اون ایکی ییل بر روایتده اون طقوز ییل مستقل پادشاه اولوب وفات اتدکدن
صکره اوغلی نظام الملك برهان شاه یدی یاشنده یرینه کچدی عزیز الملك نام کمسنه امور
مستولی اولوب امور جمهوری قبضهٔ تصرفنه الدی امرا عماد الملکی اوزرینه تحریك اتدیلر
عماد بوزلدی صکره عزیز کوزینه میل چکدیلر صکره شاه طاهر وزیر اولوب برهانی
امامیه مذهبنه دوندردی آخر برهانپور قربنده کجرات پادشاهی بهادر ایله ملاقی اولدی
نظام بوزولوب مریض اولدی اللی بش ییل سلطنتدن صکره وفات ایدیجك ایکی
اوغلی عبد القادر ومیران شاه حسین بری برینه کیروب خلق ایکی فرقه اولدی بالآخره
شاه حسین غالب کلوب دکن سلطنتی انده قرار اتدی اون ایکی ییل سوروب افراط
شربدن علیل اولوب وفات اتدی اوغلی مرتضی نظام شاه یرینه کچوب یدی سنه والده سی
همایون شاه اموری کوردی وملوك اطراف ایله نیجه جنکلر ایلدی آخر مرتضی بونی حبس
ایلیوب خواجه میرکی جنکیزخان ایله ملقب قلدی وامور ی آکا تفویض ایلدی جنکیز

آکاچوق خذمتلر ایدوب دولتنی منتظم قلدی مرتضی نظام یکرمی دورت ییل سوروب
طقوز یوز طقسان التی ده اوغلی شاه حسین تغلبا یرینه چقوب پدرینی قتل اتدی باباسنک
وزیری میرزا خان بوکا بیعت کوستروب قلعه یه کیردی وشاه حسینی حبس ایلدی
وعمی زاده سی اسمعیل بن برهانی پاشاه اتمک استدی اهل دکن غلو ایدوب قلعه یی
قوشاتدیلر میرزا خان شاه حسینک باشنی کسوب قلعه دن اشاغی اتدی دکنیلر حصاری
آتشه اوروب اچنده اولان مفسدلری قتل عام ایلدیلر شاه حسینک حکومتی اون سکز
آی اولدی بوفتنه ده فضلادن چوق کیمسه دوشدی سلطنت اسمعیل شاه قرار ایدوب
برچوق ییل پادشاه اولدی وبو وقعه طقوز یوز طقسان طقوزده ظهور اتدی ملوک
تلنکانه ودولت قطبیه سلاطین بهمنیه پریشانلغنده سلطان علی قطب الملک بو مملکتی
ضبط ایدوب پادشاه اولمشیدی بدخوی اولمغله برهمدانی یدنده مقتول اولدی بیوک
اوغلی جمشید یرینه چقوب کوچك برادری قطب الملك ابراهیم فرار اتدی یدی سنه جمشید
حکومت سوردکدن صکره برادری ابراهیم پادشاه اولدی و اوتوز دورت ییل سوروب
عجم شاهلری ایله هم مشرب اولدی طقوز یوز التمش طقوزده وفات ایدوب اوغلی محمد قلی قطب
شاه یرینه کچدی ملوك خلج وراوده بونلر غوریلر فروعندندر اخلاج غوردن برفوج سلطان
شهاب الدین ایله سابقاهنده کلمش ایدیلر اچلرنده محمد بختیار غایت قوی هیکل وزورمند
اولوب هندیلر جنکنده غالب کلدی فیللری بوزوب اوده ولنکوتی یه مستولی اولدی خطبه
وسکه یی کندی نامنه ایلدی صکره تبته واروب بوزلدی التیوز ایکی سنه سنده وفات
ایدوب اتباعندن محمد شیران یرینه کچدی هندیلر جنکنده اول دخی دوشوب سلطان
قطب الدین فرمانیله علاء الدین مهران نصب اولندی احمق وسفاك اولمغله قتل اولنوب
حسام الدین عوض یرینه کچدی التیوز یکرمی دورتده ملك ناصر الدین محمود جنکنده
اول دخی قتل اولنوب دولتلری آخر اولدی تواریخ اسلامیه ده ذکر اولنان ملوك هند
احوالی اجمال اوزره بومرتبه در احوال دیانت هندده جمله ملل وادیان اصحابی واردر یهود
ونصاری ومجوس ومسلم وعبدهٔ اصنام وعبدهٔ کواکب وعبدهٔ نباتات وحیوانات
وعبدهٔ عناصر وعبدهٔ افلاك طقسان قدر اصناف کثیره عد اولنور ومذاهب باطله
اربابی فرق سکزه چقار غرب وشمال سکاننک اکثری مسلم جنوب چوغی تناسخی در
بعضلر مسواکسز وغسلسز طعام یمزلر لکن جنابتدن غسل اتمزلر شرق وجنوب
طرفنک سکانی اکثر عبدهٔ اصنام وبراهمه درواراللرنده اختلاف چوقدر محمد یوسف هروی که
هندی کزوب کوردوکی امور غریبه یی یازمشدر ایدر که چون کالبی حدودنه ایرشدم
برجماعت کوردم که باشلری آچق ساچلری طاغنق هم جادهٔ اسلامه کیدرلرکاه صنمه
عبادت ایدرلر زناربلنده تسبیح اللهٔ بری برلرینه انجنسه لراولرینی آتشه یقارلر وبابالرین اوغوللری
اولدوررلر مسلم ونصاری ویهوددن غیری هندیلر قتنده زنا مباحدر برعورتك متعددداری

اولورعبدهٔ اصنامك اموردینیه سی جمله براهمه النده دربونلر حضرت ابراهیم علیه السلام
اولادینه منسوب چقنورلر نیجه فرق ومذاهب اصحابی اولمغله اهل نجوم بونلری قمره منسوب
طوتر بونلرك اختلافی حکمانك امور طبیعیه ده اختلافندن زیاده در بعضلری کیجه
اوکوزه وفیله عبادت ایدر کیمی شمس پرست وستان پرستدر فرس قدیم کبی جمله اشیا
شمسدن صادر اولدی دیرلر وکیمی قدمأ یونان کبی عناصره وکندیلرك کچمش دلاورلرینه
طپارلر بجرات سمتنده اولان مشرکلرك اشبهی فیثاغورس رأینه تابع اولوب مانویلر
قاعده سنه رعایت ایدروبونلره بانیساری دیرلر قتل انلر قتنده جرم عظیمدر قارنجه دخی
اولورسه بونلر انواع طیب ایله بخورلنوب بو عورت الور لر وریابی مباح کورر لر اکثری
صایمدر کیجه برپاره شکر بیوب سودا یچرلر وقارنجه یی شکر شربتی ایله بسلرلر کندودن
صکره ماللرینی صویه احتیاج یرینه وصیت ایدرلر وآبدوتی دیرلر بر طائفه واردر برمدت
هرنسنه دن پرهیز ایدرلر صکره جمله فسق فجوری اشلرلر کیمی خالقی اثبات ورسلی نفی
ایدروکیمی فرقه فرقه معبودلره طپار وکیمی نفسنه تعب ویرمیوب جمله سنی سلب وانکار
ایدرعبادت قیدنده اولمار بغو کفاری نصاری کبی برتکری یه طپوب اوچ مساوی
صورتله تصویرایدرلر واکا سان رویی دیرلر اوچده برتکری معناسنه بونلرك درویشلرینه
دولیسی دیرلر مناسترلری واردرچاك چالنور مخصوص لسان ایله عبادت ایدرلر اودیسه
اولکه سنده پرسوم نام موضعده بر بتخانه واردر چکنات دیرلر انده بربویك معتبر صنم قونمشدر
هندیلر اولندکده عورتنی اولا اوچ کون اول صنم خدمتنه قیوب بکارتی ازاله اولنمش
بولنورسه مسرور اولورلر والا شوم عد ایدرلر هندیلر اول بتخانه ده سینه لرینی چاك
وبدنلرین زخمناك ایدوب مجروح یرلری اول صنمه سوررلر اوکولور مؤمن وکافر صنم مزبور
اوکنده ترك ادب ایدرسه هلاك اولور هفت اقلیمده مسطوردر که مولانا لطف الله نیسابوری
بحر وبرسیاحی اولوب برجماعت ایله اول بتخانه یه واردقده براهمه مراعاة ادب شرطیله بونلری
ایچری قودی بری قصدا صنم طرفنه توکردکده فی الحال روحی قبض اولندی مولانا ایدر
بومعنادن بغایت منفعل ومتأثر اولدق زیرا برصنم باطلدن بونك کبی تأثیر عظیم سری
ندردیو افکار له خوابه واروب رؤیاده بومشکلك حلنه بشارت واقع اولوب بر شخص
دیدی که صنم مزبورك تأثیری اول جهتدن اولورکه نیجه بیللر توجه نفوس انسانیه انك
جانبنه اولمغله اراده تعلق بیدا اتمشدر همم نفوس اولدوغندن اول اثر ظهور ایدر احوال علم
ومعرفت هندك علما وحکماسی اکسك ذکلدر انلر یاننده هند مبداء حکمت اولوب اول
حکما اولان برهمن اکبر حکمتی اظهار وآلات حربی اختراع اتدی صور افلاك وبروجی
سند وهند یعنی دهر دهورنام برکتابده یازوب مبدء اولی اثبات اتدی ومدار کردش
روزکار دورت دور اوزره دردیدی دور اولك مدتی اون یدی لك و یکرمی سکز بیك سال
ایکنجی دور مدتی اون ایکی لك وطقسان التی بیك سال اوچنجی دور سکز لك والتمش دورت

بيك

بيك سال دوردنجى دورده عمر طبيعى آدميان يوز ييل اوچنجى ده بيك ييل ايكنجى ده اون بيك
ييل اولمه بوللك اولدى ديو يازمشدر صكره كلن براهمه وسوفستا علم نجوم وطب وحكمت ايله
مقيد اولوب علم حسابده تفرد اتديلر روم وعرب انلردن اخذ اتدى علم سحر وافسونى
ونيرنجات وطلسمى بونلر وضع ايلدى كاهنلرى ضمير كويلقده بى نظيردر صولدن صاغه يازارلر
وخطلرى ايكى نوعدر برى دمر قلم ايله جوز هندى يپراغى اوزرينه دركه برك مزبور ايكى
ذراع قدر اوزون اولور لكن قليل البقادر برنوعى سياه كاغد اوزرينه برجنس بياض سنك
نرمى قلم كبى يونوب يازارلر بياض خطى چقار واصلا محو قبول اتمزدكن كاتبلرى انى
استعمال ايدرلر وبونلرك حرفى عربى حرفه بكزردللرى مختلفدر تطيرو فاله عظيم اعتبار
ايدوب علم نجوم وسحرى سايردن مقدم طوتارلر وعلم طب دخى بكلرينك قانونى اوزره
واجبا تدندر لكن بونلر طبده يونان وعرب متانتنه واصل اولامزلر احوال سياست
هنديلر اراسنده دعوا ونزاع نادر واقع اولور شاهد وحجته محتاج دكللردر مجرد سوزه اعتماد
ايدرلر بركيمسه يلان شهادت اتسه پارمقلرينك اوجندن بر بوغومنى كسرور بركيمسه برآخرك
عضوونى ازاله ايلسه ضماندن غيرى الني كسرلر وبر اهل صنعتك الني وكوزونى مجروح ايدن
قتل اولنور احوال صنعت وتجارت هنديلر اراسنده اهل صنعت غايت معتبردر جمله
ارباب صنايع معاف ومسلم اولدقلرندن غيرى ميريدن انلره ذخيره ويريلور وهندك
نيچه يرلرنده تجارت اشتهارده در خصوصا طيب وبهار وجواهر وحرير وبنبه وسائر
متاع اطراف واكنافه هنددن كيدر احوال حرب وشجاعت هنديلر اكثر شجيع وقليل المرحمه
طائفه در جنكه فيللر كتوروب اوزرنده طوپلر توفنكلر اتارلر اتلولرى نادر در برجنكده
كاه اوتوز بيك فيل سوررلر اخلاق وعادات هنديلر اكثر سياه چرده وسط القامه ونحيف
وطويل اللحيه اولورلر غم وغصه بيلمزلر كيمنك صقالى كوبكندن اشاغى صارقار اولدكده
تراش ايدرلر واوزون ساچ قورلر اكابرى جواهر ايله كنديونى تزيين ايدوب مختلف لباسلر
كيروسطى بزوچوقه كيوب ادناسى حيوانات دريسى وقوشلر پوستى كير بعضلر اوديرينى
اورتوب چپلاق كزر عورتلرى انجق طون كيرارلرنده نسبه واصله غايت اعتبار
واردر استدكلرى قدر عورت الورلر هر برينك مهرى ايكى اوكوزدر واكثر عورتلرى
فاحشه كنديلرى حيله كار قوم اولوب بر آيده قرار اتمزلر لكن بكلرينه غايت مطيع طائفه در
يدكلرى اكثر برنجدر حيوانى باشنه اورمغله اولدروب يرلر بوغازلمزلر ارى عورتى قولا غنه
كوپه وقولنه بله زك طقار وكفار ارسنده برعورتك متعددارى اولور هر برى اول عورتك
لوازمنى كوروب اوقاتى ارالرنده تقسيم ايدرلر وهر برينك نشانى واردر برى كلدكده قپويه
نشانى ديكوب ايچرى كيرر برى دخى كلسه نشانى كوروب كيرى ويررو بونلرك اولادى بابالرندن
وارث اولماز لكن قز قرنداش اوغلى وارث اولور زيرا اولاد عامه در وسائر كفار هند اراسنده
زنا مباحدر الا مسلمانلر ايله قاريشن هنديلرده دكل وكندى قز قرنداشنى وكندى قزينى

وخاله سنی وعمه سنی تزوج ایدر وبونلر یاننده صغراولدرمك ویمكدن بیوك جرم یوقدر
بر كیمسه كه صغر اولدورن یاخود بیه قتل ایدرلر وصغر تزكنی بوزلرنه كوزلرنه سوررلر
مسعودی قولنجه بونلر اراسنده ضرطه عیب دكل سعال عیبدر حبس ریحی جائز كورمزلر وهندیلر
غایت تن پرورولذته منهمك طائفه درفسق وفجوری جمله مباح كوررلر اشربه ومعاجینه
رغبت ایدرلر ومسافری رعایتده قصور اتمزلر ولایتلرنده مسافر آب وعلف كتورمكه
محتاج دكلدر هر منزلده جمله لوازمی موجود بولور ونه كونه لذت استرسه منع یوقدر
اودیسه اولكه سنده اوغانیان استیلا سندن اول مكنه نام برمالدار وار ایدی دورتیوز
عورتی براوده اسكان ایدوب لوازمنی كورمش ومسافره وقف ایلمش ایدی اوزلرینه
بروظیفه دار قیوب برغریب كلدكده غسل اتدرر وكیدررواول منزللرك برینه قورعورتله
خلوت اتدرردی صباح خرج راه ویروب یوللر وبوحالی جمله خیرتدن وآخرته منسوباتدن
عدایدردی وهندیلر كفاری موتاسنی احراق ایدوب قبوبلمزلر سندده مجاور اولانلر مخفی
احراق ودفن ایدر سیام مملكتنده عورتك اری اولدكده بنسار كن مزین وملبس آتشه
كروب بله ینارلر وبرهمن بوطریقله یانان عورت طوغری جنته كیدر دیو ترغیب ایدرلر
كه برآدمك وافر عورتی اولوب جمله سی بله ینارواول كیرمده نزاع ایدرلر احوال ابنیه هندك
اكثر اولری اغاجدن وطوپراقدن یاپلوب خرماییرا غیله اورتولور لكن اكابر سرایلری
سلفده معظم بنااولوب اسكی مصرو یونان قومنك بنالرندن مكلف اولدوغنه اثاری
دلالت ایدر آب وهواهندده ملایم وشدید روزكارلر خصوصاشرقی یللر غایت صاغ اسر
نهایت ولایت واسع اولمغله هواسی هر یرده بردكلدر خط استوایه قریب یرلری اسی وبعض
یرلری فی الجمله معتدل وشمال سمتی بارددر بعض یرلرنده سنه ده ایكی حصادوایكی یازاولور
ایكیسی اورتاسنده اتزیا دیمكله معروف روزكارك هبوبی حرارتی تعدیل ایدوب برنوع
قیش اولورو جمله اهویه سی ضرر سزاولوب ایازده یاتانره بله كیجه برثقلت عارض اولمز
صولاری لطافتنه غایت یوقدر احوال انهار هندك واسع انهاری واردر بعض اهل فن
بواقایمك التمش قدر نهرنی تعیین ایدركه بونلرا كثرنیل كبی هنكام صیفده طاشوب سقی
اراضی اتمكله ولایتك محصولدار لغنه باعث اولور مشهورلری بونلردر نهر هند قدماء اهل
هند بونهره آیندر وساندوس دیرلردی كه غربیسنده اولان مملكت اول اجلدن سند تسمیه
اولندی وآیندردن هند مشتق قلندی نهر مزبور طوایف مختلفه قتنده نیجه اسملرله
تسمیه اولنور كتب اسلامیه ده نهر مهران یازیلوب بعضلر كتابنده دویل وقارسند دخی
دینلمشدر منبعی نهر غانج منبعنه یقین یرده جبل نوغراقوت اتكندن چقوب طقوزیوز
میل قدر شمالدن جنوبه جریان ایدر منبعی بعض اهل وقوف تحریری اوزره كشمیر طاغلری
جنوبنده یوز طقوز بچوق درجه طول او توزبش درجه عرضده در آشناغرشر قندن
چقوب روبندی یاننده كابل صویی ایله جمع اولوراندن شرق وجنوبه كیدوب هزاره صویی

قاریشر نیلابك غرب شمال طرفندن غرب وجنوبه دونر ایکی مرحلەده جهینکوت نام
جبل عظیم دبندن کچوب ایکی مرحله ده چوپارەیه وبعده ایکیشر مرحله ده پیلو پوته
ودیرهٔ اسمعیل خانه ودیرهٔ فتحی خانه بعده دورتده سیت پوره واروب اندن نهر چنهاو یله
اجتماع محلنی کچر ونهر ویاه ایله مجتمع اولوب اون مرحله قدر یرده کوفدی وباولایه اندن
برمنزل بعید ده متیله نام قلعەیه اندن بش مرحله ده بکره وبشده سهوانه وبشده نکر ﭽﭽه
واروب ایکی مرحله ده دخی ایکی بیوك اغزدن دریایه دوکلور بوسیاق شیخ علم الدین قمری
روایتی در بعضلر درلرکه نهر مزبور نکر ﭽﭽه دن شماله اوج بلوك اولوب بری ﭽﭽه غربیسندن
کچر لاهری بندریاننده دکزه قاریشور بری لاهری دن برمرحله شرقه رانی پرنام قصبیه اولوب
یاننده دوکلور ونهر مزبور جمله قرق ایکی مرحله مسافه قطع ایدر بونك زیاده عرضی اللی
استاد یوم وعمقی اون بش آدم اولوب ایچنده وافر بریجی جانورلر تمساح وکلر اولور بو تمساح
انسان اتنه مسایلدر وسن وقوفی یوقدر آخر عمرینه دك بیور نهر مزبورك صوینی آخر
دریادن کلن حیوانات لونتی بوزار وبو نهره بکرمی قدر نهر قاریشر بعض اهل وقوف ایدر
جبال کشمیردن بش نهر چقار بری ویاه دیمکله معروفدر شرق وجنوبه اقوب لاهورك
شرق وجنوبندن کچوب اوچچه یاننده نهرهنده دوکلور ایکنجیسی نهر راوی درسمت لاهوره
جنوبه آقوب غربه دونر سیورالتنده نهرهنده دوکلور اوچنجی نهر چنهاوکه غرب وجنوبه
آقوب مولتان یاننده نهرسنده دوکلور دوردنجی نهر ویهت دربهرایاننده نهر مزبوره قاریشر
بشنجی نهر راوی درانلرك بیوکی نهر چنهاو درکه نهر چندر پاك دخی دیرلر لاهورك شرق
وشمالندن کشمیر طاغلرندن کلوب سیال کوت شمالنه وسودره یه وکوپره یه اوغرار غربه طوغری
هزاره یه کیدر وچند پوته واررسپوردن بوقاری ویرته نام نهر بوکا قاریشر اندن اوچچه
وسیت پوراسنده یوزالتی طول ویکرمی طقوز عرضده نهرسنده قاریشر غایت سریع السیردر
نهر مزبوراوزرنده کشمیردن لاهوره یولی اوزره اوغاندن ایکی کوپری واردر بری بونك کنارنده
یاهودیرلر عظیم عالی درختلر شاخنه بغلو دورت رسیماندرکه بوغونلغی قول قدر صویوزندن
اوج ذراع یوقاری کریلوب محکم بند اولنمشدر اول ایپلره زینه دیرلر صو چکلدکده اشاغی
قازقلره کررلر طغیان اتسه یوقاری اغاجه قالدررلر اول محلده صونك عرضی یوزذراع
مسافه دراول دورت ایپدن یوقاری ایکی ایپ دخی بند اولنمشدر یوجیلر پیاده اول
ایپلری طتوب دورت اورغان اوزرنده که عرضی نصف ذراعدر یورویوب کچرلر وانلری
کپری قرینده یلدروب کچرلر جمیع زمانده ایاقدن اندەکجد یوقدر جسر مزبورك بری
دخی راه کمیرده درکنه قرده اولور برنوع علفدن بوکلمش یتمش سکسن ذراع ایپلوی کنار
نهرده درخته محکم بند ایدرلر اون بش قارش قدر صویوزندن مرتفع اولور وبر بچوق
ذراع طولی وربع ذراع عرضی برایپی برچتال اغاجك باشنه بند ایدوب اول کریلن ایپه
کچرلر خلقه کبی آصلور طورر کچمك مراد ایدن چتاله کیروب ایپك اوزرنده او توررو براوزون

ایپ دخی اول چتال اغاجه باغلی وبراوجی اوته وبراوجی بری کنارده ذرچکرلر کان وارر
بوشالدقده کروچکرلراول اوتوراجق ایپك وهر برینك مخصوص اسملری واردر بو اسلوب
اوزره برایپدن چتال کپری دخی کشمیرك برنل یولنده دمکند نام قریه ده درانده بهارده آت کچمکه
امکان یوقدر صیفده اتك بویننه وقویروغنه برایپ بغلیوب ایکی طرفدن چکرك کچرلر بو نهر
چنهاوه دوکلان انهـــاردن نهر وبهت یوز اون ایکی بچوق طول اوتوز بش عرضده کشمیر
طاغلرندن چقوب غربه اقار فرحالیه و بهرایه اوغرارندن صوان صوبی قارشدوغی یره
کلوب بهراوه وارر شون دن برمرحله شرقده مولتاندن اوچ مرحله یوقارده نهر چنهاوه
قاریشر بودخی نهر راوی در لاهورك شرق وشمالندن کلوب لاهوره اوغرار اندن غرب
وشمال اراسنده مولتانك شمالندن کچوب التنده یوزیدی بچوق طول یکرمی طقوز بچوق
عرضده چنهاو صوینه قاریشر نهر ویان لاهورك شرق طرفندن کلوب جنوبندن
کچر غرب وشماله میتاله اوچده التنده ومیتاله اوستنده نهر مهرانه قاریشرلور نسوا یدر نهر
مولتانه ایدر اسیس دیرلر آکایدی نهر قاریشر واول برینه هپازیس دیرلر اسکندر سفرینك
نهـــایتی در نهر صوات یوز اون دورت درجه طول اوتوز بش درجه عرضدن کلوب
فرحال ایله راول بندی اراسنده نهر وبهته قاریشر نهر غانج که هندك شرقیسنده نهر
هند قدر بو نهر عظیمدر کانك وکنك دخی دیرلر کاف صیغرا یله کتب قدسیه ده فیزوم
اسمیله مسطور اولان نهر بودر ظن اولنور مرقاتور ایدر حالا غانجه نهر قانتا اوم دیرلر تبت
وتاتارستان طاغلرندن چقوب جنوبه اقار وبنکاله کورفزنده برایکی اغزدن دکزه دوکلور
تنك یری ایکی میل جرمانی در واسعی بش میله وارر وزیاده عمقی یوز قدمدر پس نهر
هنددن بیوك اولور لکن لورنسو ایدر متقدمین ظن اتدیکی قدر بیوك دکلدر و یکرمی
قدر نهر دخی بوکا قاریشوب اون ایکی میلدن زیاده انلی اولمازوزیاده عمقی سکز قولاجدر
بنکاله اولکه سندن اوروشهرنی بیوك کمیلر کچوب دخی اوته کیدرلر بونك جریانی ملایمدر
کرچه منبعندن عظیم صیت وصدا ایله چقوب اوچرم قیالردن دوکلور او وایه کلدکده
ابتدا برکولده جمع اولور اندن چقوب ملایم اقار صوبی غایت لطیف ولذیذ خوش
رایحه لو ونافعدر نیل صوینه بکزر ایکی کنارنده وافر موز اغاجلری اولور ایچنده تمساح وطکوز
بالغی دیدکلری دلفین اولور وپلنیوس نقلی اوزره اوچیوز قدمدن اوزون ییلان بالغی اولور
هندیلر اعتبار ایدوب پرنج دوکرلر مبارك بالقدر دیرلر وبونهره دخی عظیم اعتقادلری واردر
بعید یردن غسله کلورلر قدرتی اولمیان صوینی کتوردر نارسینغا پادشاهی هر هفته اندن
صو کتوردوب یونورو بوغسل موجب مغفرتدر زعم ایدرلر وکنارنده امینلر اوتوروب
هندیلردن وافر مال تحصیل ایدرلر وجا بجا بتخانه لر ومقاملر واردر هندیلر انده معتکف
اولوب کیمی بونهره طپار وکیمی نفسنی فدا ایدوب کتورر ایچنده اثار دیرلرکه بونهره قاذورات دن
برشی القا اولنسه هوا قزاروب ریاح وامطار ظاهر اولور سلطان محمود قنوج غزاسنده بونی

تجربه ایدوب صحیح بولدی دیو عتبی ذکر ایدر قنوج بو نهرك ایکی ذراعی اراسنده در و بو نهر
اوزرنده قلاع ومدن براهمه بری برینه متصلدر نهر غانغا بر نهر کبیردن شمالدن جنوبه
اقوب اودیسه کورفزنه دوکلور برهمنلر بو ارماغه دخی غانج قدر اعتبار ایدرلر بوکا دخی برقاج
نهر قاریشور پاله وقرو سیارو بنور نام صولر قارشدقدن صکره غانغا اسمیله اکاوب اعتبار
بولور و بو صولر جمله غات طاغندن چیقوب اولکه یی سقی ایدرلر نهر ناغوندی نارسینغا
اولکه سنده بر نهر کبیر در غات طاغلرندن چیقوب شرق وجنوبه اقارکندیکجه بیوك اولور
نارسینغا اولکه سنی اکثر سقی ایدر و بیسنا غار شهرلرینه اوغرایوب دکزه دوکلور
بونلردن غیری نهر ماندونا نهر خابریس نهر قانپو نهر میقون که منون دخی دیرلر بونلر جمله
بر کولدن چیقوب پغو وسیام ده بحره دوکلور هر بری بیوك صولر در غدیر هندده برقاج واسع
کوللر وار در بیوکی خیامی کولی در چوره سی دورتیوز میل احاطه ایدر و بحردن بشیوز میل
بعید در ذکر اولنان انهار بوندن چقار بری دخی کین کوی که وسعتی بر میل قدر اسکندر
تاریخنده مسطور در اطرافی صق اورمان اولوب اسکندر عسکری صوسزلقدن
بوکالمش ایکن بونده حیات بولدیلر احوال جبال هندك شمال طرفی عظیم طاغلردر انلره
فرنك پارو پامیزوس ونوغرو قوت وقاوقاز ثور اسملرینی اطلاق ایدر ایچنده دخی وافر
طاغلر وار در هر بری اشجاردن ونباتاتدن خالی دکلدر انلره غات طاغلری دیرلر سولینوس
تحریری او زره هند اورمانلرینك اغاجی بر مرتبه مرتفعدر اوق آشرمق ممکن دکلدر بو طاغلر
ختای نهایتنه وار هنددن یکدکله کابل وبدخشانه وخراسانه کیدر کشمیر وتبت بو طاغلر
ایچنده در وانهار هند اکثر بو طاغلردن اقار احوال نباتات ومحصولات هندده انواع غلات
وحبوبات خصوصا ارپه وپرنج وشکر قامشی وافر اولور میوه انواعی دخی چوقدر بونلردن
غیری بو بر کونلك مرقرنفل زنجبیل وجنوب سمتنده دارچینی وسنبل ونیل وهلیله وبلیله
ونارجیل وبلادور وصندل وسائر معتبر ادویه مضر ونافع اوتلر وکوکلر واغاجلر بی حددر
سولینوس قولنجه هند بوستانلرنده انجیر اغاجی اولور که التی آدم انجق قوجاقلر وکولکه سی
ایکی استادیوم بری طوتار یپراقلری قلقان کبی عریض ومیوه سی غایت لذیذدر
وسازلقلرنده بر مرتبه ایری قامش بتر که ایکی بوغوم اراسنی کسوب برقایق کبی استعمال
ایدرلر آبنوس اغاجی ایسه هنده مخصوصدر واوچرم قیالر اراسنده جوز بوا اشجاری بتر
وبحر اتده قسط حقیقی اولور که اکا پوقورد دیرلر دهلی ولایتنده بر جنس میوه اولور که طبیعت
قوتی ایله ارککلی ودیشیلی در خلق اکا اعتبار ایدرلر ذی قیمتدر وبحر اتده تاری دیرلر بر اغاج
وار در بوداغن کسوب کوزه اصارلر صویی بر جنس شراب اولور ایچرلر وطلا بار اولکه سنده
بر جنس پنبه اولور که اپی یرینه انی بوکرلر انده کندر اولماز یپراغندن اولر اورتوب اوانی یپارلر
معدنیات قسمندن سیم وزر معدنلری وافردر لکن التون ونحاس ودمر وقورشون معدنلری
وجودنده اختلاف اولندی دیو دوروس وجودینه وپلنیوس عدمنه ذاهبدر جواهر

قسمندن انجو والماس والتون رنكلی قرپزو پرازنام جوهرو یاقوت احمر چوقدر ایبکی غایت وافر
اولور واصناف عطر وعاج وعنبر بری درخصوصا مالابار سواحلنده عنبر چوق بولنور بونك
ماهیتنده وحقیقتنده چوق سوز واردرلو رنسو برجنس ساقزدرکه دریادنده بتر دیدکلری
معقولدرد یو یازار لکن برنوع ارونك شمع عسلی اولمق دخی معقول کورینور و بونك اوج نوعی
واردر بری بیاض بری سنجابی بری سیــــاه اقی جمله دن معتبر در احوال حیوانات هندك
جانورلری سائر یرلر حواناتندن بیوك اولور خصوصا فیل غایت چوق اولور سوری سوری
کزر و بیوکی ارتفاعده طقوز ذراعه وارر بعض یرده اون اون بردخی اولور بیوکنه ملوك رغبت
ایدوب الورلر ذی قیمتدر بهاسی بیوکلکنه کوره درو بونلرا کثرانسی اولوب فرمان بردر و بریه ده
فیل قدر اوزنلر واردرکه فیللر ایله جنك ایدر وهندك حیاتی چوقدر هندیلر انی کباب
ایدوب بیلان بالغی کبی یرلر و برنوع بیوك قارنجه اولور که بویرینکجنه بکزرانی دخی ببر ایله
یرلر بعض کتابده ایدر دهلی بیابانده ریکستان وار درکه قرنجه لری سك مثالدر اول
ریکستانده تبر اولور لکن ذکر اولنان قارنجه لردن یاقلاشلماز انجق شمس دائرهٔ نصف
نهار یا نصف لیله واردقده اینلرینه کیررلر ظرفلر کتوروب عجله ایله واروب تبر طولدوررلر
وهندك کلابی بیوك وشجیع اولور ارسلان ایله دوکشور بونلردن غیری ببر وکرکدن
وبیاض میمونلر و بوقلمون دیدکلری حیوان که غداسی هوادر دیرلر وطیور قسمنك انواعی الاجه
طوطیلر والوان مختلفه ده قوشلر که سائر دیارده نظیری یوقدر وطاوس وغیری طیوربی
نهایه در هندك خواصندن بری بودرکه انده خنزیر اولمازومالا وار اولکه سنده آت بولنماز اطرافدن
کتورورلر سیام شرقیسنده اورمانلو طاغلرده ببر چوقدر وماریقی دیرلر برنوع حیوان اولورکه
یوزی قز یوزینه بکزر قویروغی عقرب قویروغی کوده سی ارسلان کبی درو قپلان دخی وافردر
بحرات صحرالرنده بریه ده کرکدن وافردر صباح صوایچمکه کوللره کلوب انده بیوك یلانلر
چوق اولمغله اننده اولان بوینوزی ایله صویی قارشدوروب عفونت ومضرتنی دفع ایدر
اول بوینوزك خاصه سیدر و بو جانور فیله عدو وسائر جانورلره محبدر ماندو اولکه سنده
وافر بیوك دوه کبی اوبجلو صغرلر اولور دوه کبی چوکر یوك یوکلدرلر و هندیلر خصوصا براهمه
مطلق صغره تعظیم ایدوب ذبح واکلنی حرام بیلورلر مبارك حیواندر دیو اولدقده دفن ایدرلر
دهلی ده پاسه دیرلر صاری کچی قدر برنوع حیوان اولورکه قارندن پا نزهر دیرلر معروف حجر چقار
بو طاشك خاصه سی سمومی وعفونتی دفع ایدر و بونك خاصه سی نوعیه اولوب عناصر
کیفیتندن دکلدر سولینوس ایدر هند دریاسنده قدرغه بالقلری اولور که طولی دورت
دونومدن زیاده در وفیسه تره دیرلر برنوع بالق که حددن افزون جسیم وطویل اولوب
بر عمود رفیع کبی کمیلر سرنی بوینجه قالقوب برمرتبه صواوفورر که غالبا کمیلری غرق
ایدر و دهلی ده برجنس قیون اولورکه التی قویروغی وار یری موضع معهودده بری کوکسنده
ایکیسی اموزلرنده ایکیسی بوطلرنده و بالجمله هندك عجایبا تنه نهایت یوقدر ممالك ممالك هند

دارملك كجرات اولان احمد آباد دن كنبايت جنوب وغربه اوچ مرحله وبروج جنوبه الٹى
مرحله وسرخیج شرق وشماله اون مرحله درو پتن دن لاهور شرق وشماله دوشر اولا
دیپال پوربر مرحله اندن چوهبر بر مرحله اندن لاهور ایكى مرحله در وپتن دن سید پور شرقه
اون مرحله وسرخیج جنوبه اون مرحله در و منكلوردن زكد غربه بر مرحله جامهر ایكى
مرحله لاهرى دورت مرحله منكلوردن سومنات شرقه بر مرحله احمد آباددن جالود
سكز مرحله جالوردن لاهور الٹى مرحله در ودكن تختى احمد نكردن كولى اون سكز منزل
ودولت آباد غربه اوچ منزل اندن بروج غربه اوچ منزل احمد نكردن بندر جولى یدى
منزل وقدر آباد بش منزل واحمد آباد شرق وشماله یكرمى منزل وبیجانكر شرق وجنوبه
اون منزلدر واكره دن ران تمور غربه سكز منزل اندن هندون شرقه اوچ منزلدر وبدردن
كولى كنده شرقه اوچ منزل سروهى شماله اون بش منزل وكولى كنددن سید پور جنوبه
اون منزلدر صاتیغا ندن پولارى اوچ منزل وكور شماله سكز منزلدر ولاهوردن
كابل غرب وشماله اوتوز منزل ودهلى شرق وجنوبه اون بش منزل ونیلاب اون بش
منزل وملتان غربه یكرمى بش منزل وسلطان پر اوچ منزل اندن ماچیوان بر منزل
اندن سهیرند الٹى منزل اندن پایل ایكى منزل اندن تنیسر ایكى منزل اندن كتیل واندن
پانى پت ایكیشر منزل اندن دهلى اوچ منزل در سلطان پردن چالنتر دهلى یولى اوزره
بر منزل در ولاهوردن چهنى غرب وجنوبه ایكى منزل اندن دیبال پور بربوچق منزل اندن
پتن بر منزل دیبال پوردن ملتان سكز منزل ولاهوردن خشاب غرب وشماله اون منزل اندن
چهینكوت اوچ منزل لاهوردن هزاره بش منزل كابل یولیدر هزاره دن خشاب اوچ منزل
ودهلى دن لاهور غرب وشماله اون بش منزل واكره شرق وجنوبه سكز منزل دهلى دن
تاكور غربه اون بش منزل وپانى پت دورت منزل اندن تانیسر اوچ منزل اندن كتیل دورت
منزل اندن مالیر بش منزل اندن سمانا بش منزل اندن ترهاده دورت منزل اندن سلطان
پور بر منزل اندن لاهور ایكى منزل وجونپوردن احمد آباد اون منزل وچیتور دورت منزل
ولاله پور غربه یدى منزل وسید پوردن كولى شماله اون منزل وپتن غربه اون منزل در
وفرحاله دن راول پندى غرب وجنوبه دورت منزل ودمتور غرب وشماله اوچ منزل ونیلاب
بش منزل وسوكره اوچ بوچق منزل اندن نیلاب بربوچق منزل ورهتاسدن راول
پندى شرق وشماله اوچ منزل راول پندى نیلابدن شرقه اوچ منزل وپكلى دمتوردن
شرقه بش منزل وهزاره پكلى دن غرب وجنوبه دورت منزل ومار كلى هزاره دن شرقه
اوچ منزل ونیلابدن غربه بربوچق منزل پكلى دن صوات غرب وشماله یدى منزل واشناغزدن
شرقه دورت منزل ونارسینغاده ماسولى پتن دن كند پولى اوچ فرسخ اندن كولى
اوچ فرسخ اندن پدر اون بش فرسخ اندن احمد نكر بش فرسخ پدردن احمد نكر بش
منزل اندن بروج بر منزل غربه در تتمه احسن التقاسیم ده هند ایله چین فرقنى بویله یازاركه

اهل چین لوطی و هندیلر زانی در چینیلر اکثر صقالسز کوسه اولور هندیلر اوزون صقاللی در
و هندیلر حیضده عورته وارمازلر چینیلر وارر و هندیلر مسواك و غسل استعمال ایدرلر
چینیلر ایتمز بلاد هند چیندن اوسع در لکن چین هنددن معمور در ایکیسنده بیله نخل
یعنی خرما یوقدر هند احوالنده بو مقدار کفایت ایدر من بعد غرب و شمال سنورلرنده اولان
مملکتلری بیان ایده لم انشاءالله تعالی فصل ٢٣ در اقلیم سند کسر سین ایله سند بن حام
اسمندن مأخوذ اولوب نهر هند بو اسمله تسمیه اولندوغی واندن نهر مزبور نواحی سنه سند
دینلدیکی بعض کتبده مسطور و اهل فن لساننده شایع و مشهوردر حدودی غربده
حدود مکران و صحراء سجستان جنوبده بحر محیط شرقی شرقده بلاد گجرات و شمالده
تبت و کشمیر و کابل ولایتلری در تقویمده بلاد مکران و طوران و هند هم سنده منضم و حدودنده
داخلدر دیو یازار بز بو فصلده کاوه و هند هم و سند مملکتلرینی ذکر ایدرز اطلسده و سائر ترجمه
اتدیکمز کتابلرده بو اقلیمه تعرض اولنیوب هند ضمننده برایکی سوز ایله گچمشلر در زیرا بو سمتلرده
وقوفلری یوقدر اولا بلاد سندك اکثری نهر مهران غربیسنده واقع اولمشدر مشهورلری
بونلردر دابول دیبول دخی دیرلر یوزبربوچق درجه طول یکرمی ایکی بوچوق عرضده دریا کنارنده
سلفده مشهور بندر شهر ایدی نهر سند بونك کنار شرقیسنده . دوشر حالا برکوچك خرابه
شهردر صونك اغزنده بردیلك اوزرنده واقع اولوب غایت شدید الحراره یردر بو شهر
کیدرك جمله خراب اولوب دیبول اسمی ناحیه سنه اطلاق اولنور اولدی و سند بندری
حالا دیبولدن ایکی مرحله شرقده لاهری نام بندردر شهر مزبور یوز ایکی بچوق طول و یکرمی
ایکی بچوق درجه عرضده سند صوینك بر بولکی دکزه دوکلدوکی یرك شرقنده بر شهر
و بندردر تته غربیسندن گچن بلوك بونك جنوب طرفندن بحر و دریانك مدوجزری
شهر اوکنه واروب صوبی کاه اجی اولور منصوره یوز بش بوچق طول یکرمی بش بوچق
عرضده بر بیوك شهردر نهر مهران دن بر خلیج بونی احاطه ایدر شهر اورته سنده جزیره کبی در
و بوکا نهواره دخی دیرلر منصوره تسمیه سنه سبب عزیزیده مسطور اولدوغی اوزره خلفاء
عباسیه دن ابوجعفر المنصور عصرنده هزارمرد لقبی ایله ملقب عمر بن حفص مهلبی بنا ایلدیکی
اوله سلفده بونك باشقه ملکی وار ایدی هند پادشاهلری اسلوبنده کوشواره طاقنردی
و نقد رایجی قاهری ایدی که بری اللی اقچه چکر صدر اسلامده فتح اولندی اکثر خلقی
مسلم در و منصور نامیله مصر و خوارزم و افریقیه و یمنده شهرلر واردر محللرنده ذکر اولنور
مولتان یوز یدی بچوق طول و یکرمی طقوز بوچق عرضده بر شهر مشهوردر نهر جنهاو بونك
جنوبنده بر ساعتلك یردن گچوب غربه اوچه یه کیدر و بو شهرك واسع نواحیسی واردر
غربده حد مکرانه و جنوبده منصوره یه وارر و بوندن غزنه یوز التمش فرسخ شماله دوشر
لور نسو ایدر بو شهرك عورتلری فارس و جنکجی اولورلر و بو شهری بعضلر هنددن قانونده
ابوریحان سنددن عد ایلدی بر حصار استواری واردر اطرافی نصف فرسخ قدر باغ و باغچه

و بی نظیر

وبی نظیر قصرلر وسرایلر در ملوکی انده اولور بارخان یوز اون دورت بچوق طول واوتوز درجه یکرمی
دقیقه عرضده سند صویی غربیسنده قندهار یولی اوزره مولتانه تابع قصبه وقلعه در
بوندن سیت پوره یدی مرحله ما بین بیابانندر وغرب وشماله ملك تته نام طائفه یرلرینه
طقوز مرحله طاغلر وبیابانندر اول طاغلرده بارجان طائفه سی اولور بیرون یوز دورت
درجه طول ویکرمی بش عرضده سند اسکله لرندن بر بلده در دیبل ایله منصوره ارسنه
دوشر بوندن منصوره یکرمی بش فرسخدر چهینکوت جینکوت وچنکوج دخی دیرلر
یوز طقوز بچوق درجه طول واوتوز ایکی درجه عرضده نهر سند کنارنده برشهر عظیمك واول
ولایتك اسمیدر شهر مز بور نهرك ایکی طرفنده بیله واقع اولوب اورته سندن بحر ونهرك ایکی طرفی
عظیم طاغلردر شهر مز بوردن نیلابه وارنجه بش مرحله ممتد اولور بوولایت براوجوزلق
مملکتدر شهر مز بور بربند رمشهور اولوب کابل ونیلاب وبوشهر ساج ایاغی دوشمشدر
جنکوت بونلردن جنوبه واقع اولور بوچهینکوت طاغلرنده اوغانیان ساکن اولورانلره
اوان دخی دیرلر چوپاره نهر سند کنارنده برجبل عظیم زیلنده بلاد اوغانیاندن بربلده
قدیمه در چهینکوتدن ایکی مرحله اشاغی دوشر خانه پور چوباره دن ایکی مرحله اشاغی نهر
سند کنارنده برشهردر پیلوتوخانه پوردن ایکی مرحله اشاغی برجبل عظیمده نخلستانی
وباغلری چوق شهردر نهر سند بوکا قریب یردن بحر دیره اسمعیل خان نهر سند کنارنده
دوز یرده بربلده در پیلوتودن ایکی مرحله اشاغی دوشر دیره فتحی خان نهر مز بور کنارنده
بردوز یرده اندن ایکی مرحله اشاغی بربلده در سیت پور یوز یدی درجه طول یکرمی طقوز
بچوق عرضده نهر سند کنارنده بربلده در دیره فتحی دن اوچ دورت مرحله اشاغی دوشر
نهر مز بور شهرك جنوب طرفندن بحر اوچه یوز یدی درجه طول اوتوز درجه عرضده
نهر سندك شرق وجنوبنده سیت پوره قارشو برشهردر بوندن مولتان اوچ مرحله شرقه
دوشر وطرف جنوبنده نصف مرحله یرده نهر چنهاو رباه صویی ایله براولدقدنصکره
نهر سنده قاریشور باولا بالاواوبسا ولا دخی دیرلر یوز التی درجه طول یکرمی سکز درجه
عرضده اول بلاد مولتان بربلده در سند صویی ایله مولتان ارسنه دوشر اوچه یه اوچ مرحله
یرده در نهر مز بور اکا اوغرار متیله یوز التی بچق درجه طول ویکرمی سکز بوچق عرضده
نهر سندك کنار غربیسنده باولادن برمرحله بعید یرده بربلده در بکر یوز بش بوچق
درجه طول یکرمی سکز عرضده بردپه نك اوزرنده برشهر وپای تخت ولایتدر سند ملوکی
انده اوتورر سند صویی ایکی بولنوب بوطاغی احاطه ایدر بومحلك کنار جنوبیسنده لوهری
نام برشهر وقلعه واقع اولوب کنار شمالیسنده سکر نام بلده وقلعه بنا اولنمشدر بکر یکردن
دورت فرسخ یرده برشهردر سیهوان یوز دورت بوچق طول یکرمی التی بوچق عرضده
سند صویی کنارنده برشهردر نهر بونك جنوبندن بحر یکردن بش مرحله اشاغیدر
نهر بونی یکدکدن صکره غربه جریان ایدر دیوودیبل وتکرتته شهرلری بوندن اونر

مرحله یردر نکرتنانکر پچادخی دیرلر یوزایکی بوچق درجه طول یکرمی دورت بچق
عرضده سند صویی ایکی بولك اولدوغی یرده جزیره کبی بوشهردر نهر غربی بر مرحله کیدوب
لاهری قربنده دکزه دوکلور شرقی دخی اولقدر کیدر بوشهرك برمتین قلعه سی واردر بعض
اهل وقوف دیرلرکه شهرك آدی تته در ولنکر کناربحرده بر بچوق مرحله یرده شهرك بندریدر
آزور یوزبش بوچق درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده نهر مهران کنارنده برشهردر
بوندن منصوره اوتوز فرسخ تخمین اولنور صالح آباد نهر سند کنارنده سیهواندن یدی
مرحله اشاغی برشهردر راهمی سند صویی کنارنده نکرتته دن برمرحله شمالده دوشر
برقصبه در سدوسان یوزدورت درجه طول اوتوز سکز عرضده براوجوزلق بلده در نهر
مهران غربیسنه دوشر درنیله طول مزبورده و یکرمی التی بوچق عرضده بربلده در پونافاد
سند سرحدنده دبول یولی اوزره کیچ دن سکز مرحله یرده برقصبه در مکران جانبنه دوشر
اتح یوزالتی بوچق درجه طول یکرمی طقوز عرضده بربلده در کهندی کندی دخی دیرلر
بالایه برمرحله یرده برقصبه در بوندن یکره دورت کوننده واریلور سربل یوز اوچ درجه
طول یکرمی بش عرضده بربلده در آتری یوزبش بوچق طول یکرمی یدی بوچق عرضده
مهران شرقیسنده منصوره دن ملتانه کیدر یول اوزره دوشر بربلده در بوندن منصوره
قرق میل ونهر مهران برمقدار بعید در قالری یوزبش بوچق طول یکرمی التی عرضده
مهران کنارندن شرقه منصوره وملتان یولی اوزره بربلده در برمحله سی مهران غربیسنه
دوشر ومهران بونك غربنده چوق کتمیوب ایکی بولنور چوغی غربه منصوره سمتنه کیدر
بری دخی شمال وغربه میلله منصوره دن اون ایکی میل اشاغی کیرور برقسمه قاریشیر
جامراو ربامراور دخی دیرلر کند کوله دن ایکی مرحله شرقه دوشر و بوندن یکلو بحر هند
کنارنده اوچ مرحله شرقه درکند کوله بوکاجام مهر دخی دیرلر لاهری دن ایکی مرحله شرقه
دوشر بربندر شهر و بلاد مهرسلطانلك تختیدر چند اور نهر ملتان شرقیسنده برفرسخ
یرده برکوچك شهردر بسمند بو دخی انك قربنده ایکی قات حصارلو برشهر صغیردر
ایکیسی دخی نهردن بر فرسخ بعید وصویی قویلردندر بونلردن غیری بیبی پور ومبارك پور
وهرو ولفکر وبجسو سند شهرلرندن معدوددر ولایت طوران سند سرحدنده برناحیه
اولوب قصبه سی قزدار یوز بردرجه طول واوتوز بر بوچق عرضده دوز یرده واقع اولمش
بردپه اوزرنده در بوندن ملتان یکرمی مرحله قدر وبست سکسن فرسخ تخمین
اولنور ونفس طوران برکوچك شهرکبران و پرنعمتدر ولایتنده طوران ومکران
ومولتان ومنصوره اورته سنده واقع دوزاووادده برناحیۀ منبسطه در نهر مهران غربیسنه
دوشر اکثر خلقی کوچر اولی وبادیه قومیدر دوه وقیون یری اولوب بختی دیدکلری
دوه لر بونده یتشر بوناحیه نك قصبه سی قندابیلدر طقسان بش طول یکرمی
سکز عرضده واقع اولمشدر خلقی دخی اهل بادیه طورنه کیروب تجارت ایدرلر وبودیار

خلقی چوق طائفه‌در نهر مهران کنارینه یاپلوب سازدن اولر یاپمشلودر فامهل که تامهل
دخی دیرلر وسدوسان وصیمون وکسانه دیرلر دورت پاره شهرلری واردر جمعه سی
قلنور خلقی مسلم‌در بونلرده حبوباتدن اکثر پرنج چوق اولور انکبین وجوز هندی وموز
چوق بولنور کسانه‌یه تانیه دخی دیرلر فامهل ایله بونك اراسی بیابانـدر صیمون برمعمور
ناحیه وخلقی مسلم ایله مجوسی قاریشقدر لباس کیمزلر انجق ازار طوتارلر ارسابیل وقندابیل
ایسه ایکی بیوك شهرلر اولور اراسی ایکی مرحله‌ودر یا نصف فرسنخ قریبدر کیزکانان
دخی بر بیوك شهردر بیابان کنارنده راهوق وکلوان قلیل المیاء ایکی ناحیه‌در ناحیهٔ کلوه
سند ومکران اراسنده بر ولایتدر اقرصویی واردر خلقنه بلوج دیرلر بر اهل فساد
طائفه‌در حاکملری کندیلردن اولور تقس کلوه یوز ایکی بوچق درجه طول یکرمی
طقوز عرضده بر بیوك شهردر اطرافنده قلت اوزره باغی باغچه‌سی اولور اندن کیج اون
مرحله‌وسند صویی اون مرحله‌وقندهار یکرمی مرحله‌در بوناحیه‌نك برقصبه‌سی دخی
پروم یوز بر بچق طول یکرمی سکز بچق عرضده صوکنارنده باغی باغچه‌سی وار بر شهر
اکنی ایواولور بوندن کلوه اون مرحله‌دربری دخی سیوه یوز بچق درجه طول یکرمی
یدی بچق عرضده برقصبه‌در بونك باغچه‌لری نادرلر اولور کیج بش مرحله‌وکلوه دورت کوناك
یولدر کلوه صویی نفره سمتندن کلوب غرب وجنوبه اقار کلوه وپروم وسیوه‌ه اوغرایوب هند
دکزینه دوکلور ذکر بعض اوصاف واحوال سند بودیارلر خلقی دخی هندیلر کبی کیمی
ستساده پرست ومجوس ومسلم مخلوطدر اغنیاسی وتجاری چوق اولوب ارالرنده زنا
ولواطه عیب دکلدر بلکه انکله مشغول اولمیانی تعییب ایدرلر کاهنلری چوقدر انواع
عقاقیر وادویهٔ حاره بولنور وایو متاع ولطیف لباسی ومحصولات وافردر ابن خرداده
قولنجه عمران بن موسی البرمکی التزامنده محصول سند اون یوك ایدی صکره نواب
سلاطین وخلفا تصرفلرنده کاه زیاده ونقصان اوزره اولوب حالا هند پادشاهی
طرفندن ضبط اولنور بوسندده بطیحه‌لر وسازلقلر چوقدر خلقی اکثر اوردك بالق
صیدی ایله تعیش ایدرلر وعربه مشابهلردرتکه مکرانیلر کرده مشابه قومدر مسالك سند
دبیلدن منصوره التی منزل وبتروندن دورت منزل وبندر لاهورشرقه ایکی منزل وبونافاد
ایکی منزل وسیهوان اون منزل وکیرو منصوره‌دن مولتان اون ایکی منزل وطوران
اون بش منزل ونهر مهران پکیلوب حدودنده سکز منزل وبیرون اون بش فرسنخ
وملناندن غزنه یوز التمش فرسنخ وطوران یکرمی منزل ولاهوراون بر منزل وسیت پور
اوچ منزل ولاهوردن سیالکوت دورت منزل وتته بر منزل وطوراندن بست سکسن
فرسنخ وندهه‌دن تیزاون بش منزل وسیهواندن دبول اون منزل وتته اون بش منزل ودن پیله
غرب وجنوبه ایکی منزل وپکر شرق وشماله اوچ منزل سیالکوتدن سودره بر منزل
راهمیدن چاچه ایکی منزل ودن پیله شرق وشماله بش منزل وپکر تته جنوبه اون

منزل جندنوتدن هزاره ایکی منزل جهینکوتدن نیلاب بش منزل وکابل بش منزل
وبالادن کهندی بر منزل ومتیله اوچ منزل اندن اتک ایکی بچق منزل وسیت پراوچ منزل
واتکدن بیتی پرایکی بچق منزل وسیت پرایکی منزل ودیودن منکلو رایکی منزل وجامهرایکی
منزل ولاهوری دورت منزل وکیجدن بونا فاد سکز منزلدر بو اقلیمک انهار وجبال واخلاق رجالی
وسائر احوالی هند فصلنده مرور ایدن تفصیله قیاس ایله اکتفا اولندی   فصل ٢٤
در مملکت مکران ضم میم وسکون کاف وفتح راء مهمله ایله سند غربیسنده بر مملکتدر حدودی
غربیده کرمان شرقیده سند جنوبیده محیط شرقی کنارلری شمالیده اشناغر وخواست
وزابلستان ایله محدوددر ابن حوقل ایدر بو بر ناحیهٔ عریضة الاکناف اولوب اکثری یری
بریه وصحرادر اکنلری آز اولمغله قحط ومضایقه‌دن خالی اولماز خلقی اکراده مشابهدر
فارسی سویلرلر دراعه کیوب دستار صارنرلر وارالرنده تجار چوقدر بعض اهل وقوفدن
مرویدرکه بونلر حنفی المذهب وپادشاهلری عبدالقادر کیلانی نسلندن سید
صحیح النسب اولوب یقینلرده سید حسین قادری انده علم افراز حکومت ایدی بو ولایت
نیجه شهر وقلاعی مشتمل مملکتدر شهرلری ودارملکی کیه نام شهر طقسان التی درجه
طول یکرمی یدی بچق عرضده طاغ ایچنده جنوب وشمال طاغلر بر بیوک شهردر
سربازدن کلن صونک بری بوکا اغرایوب شرقیسندن بحر بوندن هرمزه اون مرحله غربه
وکیچ اون مرحله شرقه دوشر   کیچ طقسان سکز بچق درجه طول یکرمی یدی
بچق درجه عرضده خلبدن بیوک برشهر ومتین حصاردر قلعه‌نک بر طرفندن نهرنک
صویی بحر وبر جانبی بر جبل عسیر المرور در بو شهرک جانب شمالی طاغلر وجنوبی
بحر هنده وارنجه اون قوناق قدر بریه‌در   دیزک طقسان یدی بچق طول ویکرمی
طقوز بچق عرضده برشهردر نهر عاصی قدر بر صو شمالدن کلوب بوکا اوغرار بوندن
کیه اون مرحله غرب وجنوبه وجال اوچ مرحله شرقه دوشر   جال طقسان سکز
بچق درجه طول یکرمی طقوز بچق عرضده برشهر وقلعه‌در بر نهر کبیر بونک غرب
وشمالندن کلوب شمال طرفندن بحر وپنج پور شمالنده هند دریاسنه دوکلور قندهار
بوندن سکز مرحله جنوبه دوشر   پنبور طقسان التی درجه طول یکرمی یدی بچق
درجه عرضده برشهردر بر نهر عظیم بونک شمالندن بحر ماکشید صوینه دوکلور
پنجپور طقسان سکز بچق درجه طول یکرمی التی بچق عرضده برشهردر دیزکدن کلن
صو بونک شمالندن چقوب بش مرحله‌ده ماکشیده وارر بوندن کیچ بش مرحله‌در
ناووک طقسان طقوز طول واوتوز عرضده برشهردر جنوبندن بر نهر کلوب بوکا اوغرار
وسربار صوینه قاریشر کشک طقسان التی طول ویکرمی سکز بچق عرضده بر قلعه‌در دیزک
وپنبور میانه دوشر وسربار ناحیه‌سندن معدوددر بر نهر بونک شرقندن کلوب جنوبه
کیدر وسوریکو رصوینه قاریشر مند طقسان التی طول ویکرمی التی بچق عرضده

قلعه لو برشهردر کیج ایله کیه اراسنه دوشر ونهنك صویی بونك یاندن بحر مستقل بکی
واردر پیشین طقسان التی بوچق طول و یکرمی یدی عرضده برشهردرمند غربنه دوشر
وبوندن کیج بش مرحله درقصرکند طقسان التی طول ویکرمی التی بچق عرضده پیشین وکه
اراسنده برشهردرکورکس نام نهر بونکله کیه اراسندن بحر پیروز آباد طقسان التی
بچق طول یکرمی یدی بچق عرضده برشهردرقصرکند ایله کیه اراسنه دوشر کورکس
صویی بونك شرقندن بحر سرباز کیه وکیج شمالنده طاغده قریه لری وقلاعی مشتمل
صولری چوق برناحیه در وبر نهر کبیری واردرماکشید دیرلر قبله وجنوبه اقار اسپکه
طقسان التی بچق طول یکرمی سکز بچق عرضده سرباز ناحیه سنده برشهر وقلعه در
ناحیه بکی بونده اوتورر برضعیف اقار صویی واردر شمالدن کلور وکاهی کسیلور بوندن کیه
دورت مرحله جنوبه در پنوس طقسان التی طول ویکرمی سکز عرضده سرباز ناحیه سنده
برقصبه در اسپکه ایله کیه اراسنه دوشر دمشك طقسان بش بچق طول یکرمی سکز
عرضده طاغده برشهر وسرحد قزلباشدر وبوندن پنوس یکرمی طقوز بچق مرحله شرقه
دوشر سپاوند طقسان سکز طول اون طقوز بچق عرضده بربلده در مکراندن عد اولنور
نهر سورینکور منابعی اولان جبـــال بونك شمال سمتنده دوشر تیز هرمزدن سکز منزل قره ده
ودریادن دورت مرحله یره بربندردر تقویمده مکران قصبه سی ومهران کنارنده در دیو یازار
لکن یرلولر مهراندن چوق بعید دردیرلر نهر کورکس ونهر کورنك بونك یاننده ایکیسی بر
اولوب بحره دوکلور بونلردن غیری کیجدن دبوله کید ربول اوزره بلب وملان ومشیر آباد وخشك
آباد وسرنکین وللین ارالری بر مرحله قصبه لر وجمله سی کیجه تابعدر صولری پکارلو
وقیولردن اولوب مزرعه وباغچه قسمی یوقدر انهار مکران نهر نهنك نیل قدر برنهر کبیردر
غربنه وارکوب سمتندن وبدخشاندن کلوب کیجك شرق وجنوبندن بحر دارن جنوبندن
منده واروب اندن جنوبه دونرکوادرنام اسکله غربیسنده ایکی منزل یرده دکزه دوکلور واول
محله دستیاری دیرلر نهر کورکنك ناوك سمتندن کلوب پیروز آباد شرقندن بحر پیشین
غربندن مرور ایدوب غرب وجنوبه واررر اول محلده سورینکور تسمیه اولنور وخیلی
کیدوب کورکس صویی ایله براولور وتیز یاننده بحره دوکلور بر روایتده کشك صویی دخی
بوکا قاریشوب خدار وپیشین اراسنده هرمز دکزینه قاریشور نهر کورکس سپاوند
شرقیسندن کلوب دیزك وکشك وپنپوروکیه یانلرندن بحر قصر کند غربنه اوغرایوب
سورنکوره قاریشور وتیز یاننده هرمز دکزینه دوکلور نهر ماکشید غربنه سمتندن کلوب ناوك
وجال وپنجپوره اوغرار شرقندن کچوب کیج غربیسندن برمرحله یره مرور ایدر واژن یاننده نهنك
صوینه قاریشور مسالك مکران کیجدن کیه غربه اون منزل وجال شماله سکز منزل کیه دن
هرمز غربه اون منزل دیزکدن جال شرقه اوچ منزل وکیه غرب وجنوبه اون منزل جالدن
قندهار غرب وشماله اون منزل وپیچ پور شرقه دورت منزل وسجستان شماله سکز منزل

پنپوردن دیزکه شرق وجنوبه اون منزل وجمال غربه دورت منزل پنجوردن ناووکه
دورت منزل اندن جال بش منزل دیزکدن کوشك اوچ منزل اندن پنپور دورت منزل
کیجدن مند بش منزل اندن کیه بش منزل کیجدن پیشین بش منزل پیشین دن مند اوچ
منزل کیه دن قصرکند بر منزل اندن پیشین ایکی منزل قصرکند دن فیروزاباد شماله بش
منزل اندن کیه بش منزل کند دن اسپکه شماله دورت منزل اندن کیج اون ایکی
منزل اسپکه دن پنوس جنوبه ایکی منزل اندن کیه ایکی منزل پنوسدن دمشك غربه
ایکی منزل اندن هرمز اون منزل کیجدن داهول یدی منزل باقی احوال معلوم دکلدر

فصل ٢٠ در اقلیم زابلستان وخواست وآشناغر بو فصلده برقاچ اولکه درج اولندی
اما زابلستان که فرس قومی آکا باختر زمین دیرلر اطرافنی طاغلر احاطه ایتمش بر طولانی
ولایتدر حدودی شرقده برشاور وبعض بلاد هند غربده کوهستان وهزاره شمالده
ولایت قندز واندزکه کوه هندوکش بو طرفده فاصل واقع اولمشدر جنوبده افغانستاندن
قزمل وغیری یرلر ایله محدوددر دار ملکی کابل یوز بش بچق درجه طول اوتوز اوچ بچق درجه
عرضده بر نهرك کنارنده باغلی باغچه لی بر شهر لطیفدر بر صعب ومتین حصاری واردر انجق
بر یردن صعود اولنور خلقی مسلم وکفار هند ویهود مخلوطدر سلفده هندیلر اراسنده بو شهره
عظیم اعتبار وار ایدی پادشاهلری بونده جلوس ایدوب تاج کیمدکجه پادشاه اولمازدی
اطرافی قارلی طاغلر وهواسی کرم وسرد اولمغله خرما حاصل اولماز لکن برنده پنبه وزعفران
بتر طاغلرنده دمر معدنی وعقاقیر وعود اولور لکن هلیلج کابلی هند دن اولا بونده کلوب
صاتلمغله بوکا منسوبدر والا بو ولایتده اولماز سلفده محصول کابل اون بش یوك درهم ایدی
طلقسان بیك دخی بهارندن النوردی اطرافنده ناحیه لری وبری برینه متصل کویلری
وقلاعی چوقدر هفت اقلیمده ایدر کابل اون دورت تومندر بیوکی تومن نیکناردرکه انده پرنج
وکندم ونارنج ولیمون ونیشکر ایو ووافر اولور تومن علی سنك بونك وسطندن بر نهر بحر
ناحیه سنده معمور قریه لری واردر ایو پرنجی اولور وبو یر خلقی لسانلرنده کاف یرینه غین
استعمال ایدر اول اجلدن بو ولایته لمغان دیرلر شمالی هندوکشه اولاشر هندوکش
کابلدن التی مرحله قارلی طاغ باشنده بر قلعه در اندن خنجانه اوچ کونده واریلور خنجان
طاغده میوه لو یرلر ده در اندن ایکی کونده غور آشیلور تومن دره نور بونك شرابی مشهوردر
تومن کزنور کل سرحد کافرستاندر بونده سرحد سواد وبجور وارنجه رسم بو یله درکه
بر عورت جرمله متهمه اولسه انی بر تخته اوزرینه قورلر دورت طرفدن قالدررلر اکر اندن
بر کلك صادر اولمش ایسه قیاسلرنده ثقیل کلور والا خفیفه کلور تومن بجاو بونك
طاغلرنده انار چوقدر وجلغوزه دونکه اول یرلو آکا ضحك دیرلر بر نوع اغاچدر موم کبی ضیا
ویرور بونك طاغلرنده بر نوع تلکی اولور ایکی الی وکوکسی اورته سنده براسه قنادی کبی
دریدن قنادلری اولور اوچار شکلنده پرتاب ایدر آکا روباه پران دیرلر تومن غوربند بونك

كد يكندن غور آقيشلو راول اجلدن غوربند ديرلر يرنده نقره ولاجورد معدني واردر اما عمله
كلمز غوربند ايله آب باران اراسنده ايكى مرغزار واردركه فصل بهارده نضارت ونزاهتده
جنت نشان درانده خوشبوى لالەلر اولور اكا لالەكل ديرلر بوندن غيرى كابلده اختلاف
واستر غيج ايكى موضع لطيفدركه اوچنجيسى يوقدر ميرزا ولوغ بك ابوسعيد بو ايكى موضعك
وينه سمرقند وبوينه خراسان دير ايدى انلك بر فرسخ قربنده بردە واردركه خواجه سرباز ان
ديرلر بر مفرح مسيره درانده بر چشمه اطرافى چنار وبلوط اشجارى وارغوانزاردر صحارى
قرمزى ارغوانى اولور لطيف صيدگاه مسيره در كابل صغرى كابلدن نصف مرحله
شرقده بر قلعه وقريه در باميان يوزدورت بچق درجه طول اوتوزبش بچق عرضده طاغ
اوزرنده بر شهر صغير ومتين قلعه درواسع نواحيسى واردر خراسان ايله غور اراسنده دوشر
بلخدن اون مرحله در بونك قربندن بر نهر چكوب غرجستانه واررغزنه دن كلور وجيحونه
قاريشور باغى باغچه سى يوقدر ميوه سى اطرافدن كلور نزهه ده ايدر باميانك هواسى سرددر
عهد خروج مغولده باميكان بن جغتاى انده قتل اولنمغله جنكيز بالكليه تخريب وموسى بالق
تسميه ايتدى وكمسه انده منزل بنا اتميه ديو حكم ايلدى صكره كبير ومعمور اولدى بونك
ناحيه سنده كويلر چوقدر وبرقاج قصبه لرى واردر پنجهير باميان ناحيه سنده طاغ
اوزرنده بر شهر وسطدر هواسى لطيف وحاصل غله وبراز ميوه در طاغلرنده كمش معدنى
اولور بغچو روسكاوند والحرا باميان ناحيه سنده واقع قصبه لردندر صاحب نزهه باميانى
بلخ مضافاتندن عد ايلدى لكن براز مسافه بعيد وغزنه وكابله قريبدر مملكت خواست
وغزنه كابل جوارنده برواسع ولايتدر حدودى جنوبده ولايت آشناغر وغربده قندهار
وسجستان شرقده كابل شمالده بدخشان وبلخ ايله محدوددر آشناغر ايله بونك اراسنى
طاغلر فصل ايدر دار ملكى غزنه يوزدورت بچق درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده بر شهر
مشهور وپاى تخت معمور غزنين دخى ديرلر بر نهر بونك كنارندن چكوب كابل صوينه قاريشور
سلفده بر كوچك شهر ايدى امير سبكتكين واوغلى سلطان محمود تجديد وتوسيع
ايدوب بر بردى شديد اولمغله باغ باغچه يرى دكلدر صكره جنكيز فترتلرنده غسارت وتخريب
اولندى صحت هوا ولطافت ما ايله مشهور كوهى شهردر خلقى اكثر معمر وصحيح المزاج
اولور وارضنده هيچ بتر زحيات وعقارب وسائر حشرات تولد ايتمز بونك ميوه سى آز اولدوغى
ايلوكنه دلالت ايدر ديدبلر زيرا ايشى كثرتى امراض وفرتنه مقارن اوله كلمشدر غزنويان
دولتى عصرنده بو شهرك عمارتى بر مرتبه ايدى كه ايكى بيك قدر مسجد ومدرسه تحرير
اولنمش ايدى وصيادلرى روزمره اون بيك قدر سرچه بيع ايدرلردى ديو تاريخ مباركشاهى
صاحبى عجايب عالم كتابندن نقل ايدر واقعات بابرى ده اول زمان غزنين وقندهاره
زابلستان ديرلردى ديو فرخى شاعر كلاميله استدلال ايدر بو شهرده نيجه فضلا كلمش
ايدى جمله دن شيخ ابو المجد محمد بن آدم كه حكيم سنائى ديمكله مشهور وحديقه صاحبى در

وشیخ رضی الدین علی لالا ویعقوب چرخی که مشایخ کباردندر کلا لکو یوز التی درجه طول
اوتوز اوچ بچق عرضده بر قصبه در کابلدن بر مرحله شرق وجنوبه دوشر حوشی کابلدن اوچ
مرحله یرده بر قصبه در پنج خوشی دن بر مرحله یرده بر بیوك شهر در کابلدن غربه دوشر
میوسکانه پنج دن بر مرحله غربه دوشر ربی کابلدن سکز مرحله شرقه دوشر بر قصبه در
مردحل وبوصوخل وسنخل وشابلکر ارالری یارمشر منزل غربدن شرقه دوشر قصبه لردر
نورزهٔ شابلکردن بر مرحله شرقه بر قصبه در ملیزه نورزهٔ دن بر مرحله شرقه بر قصبه در
تادوزهٔ ملیزهٔ دن نصف مرحله شرقه بر قصبه در شابلکر ایله نورزهٔ اراسنه دوشر کردیز
کابلدن ایکی مرحله جنوبه آب دلن کنارنده بر بیوك شهر در یوز بش بچق طول واوتوز ایکی
بچق عرضده واقع اولمشدر وردك کابلدن بش مرحله غربه بر قصبه در دیکان وردکدن
بر مرحله غربه بر قصبه در خوست خاست دخی دیرلر یوز اوچ درجه طول اوتوز التی بوچق
عرضده اندرابه ایله طخارستان اراسنده بلخ اعمالندن بر ولایتدر قتیبه وارد قده ملك ترك آنی
پناه ایدنمشیدی دیو تقویم صاحبی ذکر ایدر نغر یوز التی بچق طول اوتوز ایکی بوچق
عرضده کابلدن بش مرحله جنوبه دوشر بر بیوك شهر در شامل صویی کنارنده واقع
اولمشدر پالیتر کابلدن اوچ مرحله غربه دلن صویی اوزرنده بر شهر در اورکون نغرك غرب
وشمال طرفنده اراسی ایکی مرحله یوزدورت بچق طول اوتوز ایکی بچق عرضده بر شهر در
ناحیه سی وقریه لری وار غزنه یه تابعدر بوندن غزنه یه اوچ کونده واریلور بونك غربی اون
ایکی مرحله قندهاره وارنجه چول وخرابه در معمور یری بوقدر فیروزکوه هراة ایله غزنین
اورته سنده بر محکم قلعه در حکام غزنویانك دار ملکی ایدی هواسی سرده مایل وصویی
چشمه ومصانع دندر میمند غزنه قربنده بر قصبهٔ صغیره در سلطان محمود وزیری ابو الحسن علی
بن احمد المیمندی بوندن ظهور ایلدی خرماسی چوق اسی یردر سائر میوه سی
دخی وافر اولور صویی چایدندر پنتیل طاغلری جنوبنه دوشر مملکت آشناغر خواست
ونغر شمالنده بر ولایتدر حدودی جنوبنده سند شمالنده کشمیر شرقنده هند طاغلری غربنده
کابل ناحیه لری ایله محدوددر قصبه لری وشهرلری بونلردر دواوه میانی دواو
دخی دیرلر غربدن پنجکون صویی وشرقنده کوبر طاغلرندن کلن صو مجتمع اولدوغی یرده یوز
سکز بچق طول واوتوز دورت عرضده بر بیوك شهر در کابل صویی دخی آنده جمع اولوب
دونبدی یه کیدرلر آشناغر بر شهر عظیمدر هزاره صویی سنده قارشدوغی یرده یوز
طقوز درجه طول اوتوز دورت درجه عرضده واقع اولمشدر نیلابدن یدی منزل غرب
وشماله دوشر وبو ولایت بونك اسمیله تسمیه ومشهور اولدی پیجاور پیشه ور دخی دیرلر یوز یدی
بوچق درجه طول اوتوز دورت عرضده بر شهر عظیمدر دواوه دن بر مرحله غربه دوشر
بونك صویی غربدن کلوب دواوه صوینه دوکلور صوات ضم صاد ایله اشناغر ناحیه سنك
اسمیدر نهر هزاره سند صوینه دوکلدیکی یرده در بکوخان اوغلی ابراهیم خان انده یقین

زمانلره

زمانلرده علم افرازامارت ایدی بچو آشناغردن برناحیه در کابل صویی که نهر هزاره دن
سند صوینه قارشدیغی یرده سواقدن ایکی مرحله جنوبه دوشر وبوندن کابل اون
مرحله غربه در مقام آشناغردن غرب وشماله بر مرحله یرده ناحیه وقرادر یوز سکز بوچق
طول اوتوز دورت بوچق عرضده واقع اولور پنج کوره آشناغردن اوچ مرحله یرده
یوز طقوز درجه طول اوتوزدورت بوچق عرضده بربلده در بونك صویی باجوره اقار باجور
یوز طقوز دن ارنجق طول اوتوزدورت بوچق عرضده پیشه وردن شرق وشماله اوچ
مرحله ده برشهردر نکرها یوز التی بوچق درجه طول اوتوز دورت عرضده کابلدن اوچ
مرحله شرقده برجبل رفیعك غربی اتکنده برشهردر اول طاغه کوه سفید دیرلر صولری
عبدی خاص نام کولده جمع اولور مبارك صودر دیو زیارت ایدرلر کنو آشناغردن اون ایکی
مرحله غرب وشماله طاغده برولایتدر نهر سند اندن کلور خلقی مسلم وکافر قاریشقدر
انهاری اولکه لرده برقاج نهر واردر بری نهر کابل که اوزرنده کثرتدن عبارت هزار شهر وقصبه
اولمغله هزاره دخی دیرلر شمالدن جنوبه اقر کابلدن شرق وجنوبه دونوب دورت مرحله ده
نکرهاره ایکی ده پیشه وره ایکی ده دواوه واروب انك جنوبنده پنجکوره صویی ایله سواط
صویی جمع اولدقدن صکره کابل صوینه قاریشر نهر دلی غزنه دن کاوب کابلدن ایکی
مرحله یرده کردیزه اوغرار واندن یوقاری سابل صویی ایله براولوب نغر نام بلده یه اوغرار
وملیزه دن اون ایکی مرحله ده جنکوج یاننده سند صوینه دوکلور بوکا نهر سابل دخی دیرلر
مسالك کابل وغزنه کابلدن بلخ قافله سیریله آغرقو ناقلر اون بش منزل ولاهور شرق و
جنوبه اوتوز منزل که نیلاب یوز فرسخ اندن لاهور یوز فرسخدر غزنه دن بامیان شماله
قرق بش فرسخ وبست یوز قرق فرسخ وکابل شرقده اوچ منزل غزنه غربنده قندهار یولی
اوزره خوشی و پتن ومیرسه کانه واوردك بر منزل جمله غربه در بوندن صکره چوله کیریلور
اون بش کونده قندهاره واریلور کابلدن بچو شرقه اون منزل وهند وکش التی منزل اندن
ختجان اوچ منزل اندن غوره ایکی منزل غوردن میمند چولدر اوچ منزل اندن بلخ ایکی منزل
اراده قریه لر واردر کابلدن غزنه غربه اوچ منزل وکلالکو ایکی منزل اندن خوشی بر منزل
کابلدن ربی شرقه سکز منزل اندن مردخل وپوصوخل وسخل وشابلکز شرقه
بچوغر منزل جمله شرقه اندن منوزره وملزه وتغزه بر منزل ملیزه دن جنکوج اون ایکی
منزل اندن تادوزه شرقه بچق منزل کابلدن کردیز جنوبه ایکی منزل وورد‌ك غربه بش
منزل اندن غزنه ایکی منزل وردکدن دیکان غربه بر منزل کابلدن نغر جنوبه بش منزل
کردیزدن نغر شرقه اوچ منزل کابلدن پالیتر اوچ منزل نغردن اورکون غرب وشماله ایکی
منزل وغزنه دن اورکون غربه اوچ منزل آشناغردن نیلاب شرق وجنوبه یدی منزل
وسوات ایکی منزل دواوه دن بیجاور بر منزل سواتدن بچو جنوبه ایکی منزل ومقام جنوبه
ایکی منزل آشناغردن مقام غرب وشماله بر منزل بچودن کابل غربه اون منزل آشناغردن

پنج کون اوچ منزل مقامدن پنج کون برچق منزل پیشه وردن باجور غرب و شماله اوچ
منزل دواوه دن باجور شرق و شماله بر منزل پنجکوره دن باجور غربه بر منزل اشناغردن
باجور اوچ منزل کابلدن نکرهار شرقه اوچ منزل پیشه وردن غربه ایکی منزل اشناغردن
نکرهار ایکی منزل فصل ٢٦ در مملکت کشمیر و تبت اما کشمیر کسر کاف و قافله اصلنده هند
و سند و اتراکدن متولد بر طائفه اسمی ایدی صکره ساکن اولدقلری یره اسم اولدی
اطرافی حصار کبی طاغلر ایله احاطه اولنمش دوردنجی اقلیمدن بر طولانی ولایتدر حدودی
جنوبده هنددن دهلی و لاهور شمالده بدخشان و بعض خراسان شرقده اراضی تبت غربده
اوغانیان منازلی اولان اراضی ایله محدوددر مسافهٔ طولی غربدن شرقه قرق فرسخه
قریبدر عرضی جنوبدن شماله یکرمی فرسخ قدر بو جمله دوز صحرا اولوب ایکی بیك قدر
قریه یی اوتوز ایکی پرکنه یی مشتملدر بو صحرا الر ریاض و حیاض و ازهار و انهار و اشجار ایله بر مرتبه
لطیف و مزین درکه جمله سی کویا بر حدیقهٔ جنت آسا مفرح و دلکشادر لطافت آب و هواسی
سبب اولوب خلقنك خوبلری حسن رخسار و لطف شمایلده ضرب مثل اولملرینه
باعث اولمشدر بو ولایتك طاغ و صحراسنده یوز بیك قدر مزروع قریه اولدوغی زبانزدهٔ
خلایقدر جمله انواع فواکه و ثمار غایت لطیف و بی شمار اولور کرچه هواسی بر مقدار برودت
اوزره اولمغله کرمسیر یرلر میوه سندن نارنج و لیمون و خرما حاصل اولماز لکن یقین یرلردن
وافر کلور بو اقلیمك دار ملکی سری نکر نام شهردر یوز اون بوچق درجه طول اوتوز یدی عرضده
واقع اولمشدر اول ولایت حکامنك تختگاهی بر شهر مشهوردر دجله قدر بر نهر بو شهرك
میانندن کچر و بو شهرده یالکز ایکی بیك خانه شال باف خانه لریدر که روی زمینده اول
صنعت مهارتی انلره مخصوص اولمشدر اهل کشمیر اول جهتدن اکثر شال کیرلر و شال کشمیری
مشهور آفاقدر و بونك خلقی کرچه لطافت آب و هوا و طراوت کوه و صحرا سببیله اکثر نعمات
و غنایه مایللردر لکن لباس و طعام جهتنده غایت بی تکلف کچینورلر اکثرید کاری بر تجدر
انی دخی کیجه ده قالمه یرلر لکن سرتاسر اول دیار موزون موضع باده و چنك و چغانه و چاپکاه
سماع و ترانه اولوب لاله لری کل رخاندن نشان و یرر محصولی اول قدر اولور که یالکز هنده
سنده دورتیوز بطمان زعفران کتوررلر اولور نسوایدر بو ولایت خلقی اکثر پوت پرستدر
سحره زیاده مقید اولورلر و انده سحر تعلیم اولنور یوغی دیرلر بر طائفه اصلی بو ولایتدندر که
بونلر عفت و عبادت اوزره اولوب رهبان طرزنده هندستانده کزرلر غارلره کیروب روحانیات
ایله مشغول اولورلر و بونلر پرهیز اوزره اولمغله بعضلری ایکیوز ییل یاشار نهر کشمیر دجله
قدر بر نهردر جمله سی طاغ دبنده بر منبعدن چقوب شهرك اورته سندن کچر اوزرنده
اللی قدر کپری وار دریدیسی یالکز نکر شهرنده در انی کچدکدن صکره اوغرا دوغی
یرلر اسمیله تسمیه اولنور آب دندان و آب حمد کبی بونلری کچوب مولتاندن بوقاری آب چنهاوه
قارشور جبال کشمیر طاغلری ولایت اطرافنده کویا بر بنا اولنمش سور کبی اولوب انك سببیله

اهالیسی

اهالیسی جنکیزیان وغیری اهل طغیان تعرضندن دائما سلامت اوزره درزیرا بوطاغلردن
کشمیره انجق اوچ دربند وارد ربری دربند خراسان که غایت صعب وتنکدر یوکلی حیوان
یچرمك میسر اولماز لازم کلدکده پیاده اشخاص ممکن اولدوغی مرتبه‌ده اثقالی یوکلنوب
کتوررلر ایکنجی هند دربندریدر بودخی صعوبت وتنکی‌ده دربند خراسانه بکزر اوچنجی
دربند تبتدر بونك یولی کرچه برمقدار آسان تردر لکن برقاج منزلده زهرناك علفدن
غیری نسنه بولنماز چارپا قسمی اول یولدن سلامتله چقمق نادر واقع اولور مسالك کشمیر
کشمیردن لاهوره اون اوچ یول واردر اول راه کهتوار بویول اوچ شعبه‌در شعبهٔ اولی ایکیوز کروه
وشعبهٔ ثانیه ایکیوز التمش کروه وشعبهٔ ثالثه ایکیوز اللی سکز کروه در هندیلر میله کروه
دیرلر بز بوکروه هلرعددنه رقم ایله اشارت ایلدك شعبهٔ اولی کشمیردن شرق وجنوبه‌ده
پنپورکه زعفران زاردر ۷ آب دت کنارنده ونت پور ۶ نهر مزبورده طاس نواحی سنده نیلابه واردر
کروه نهر مزبور کنارنده وجبلا رونام قریه ۶ ارکامونام قریه ۷ ده کهن بونك شرقنده برکره وبرده
برغریب حوض واردر یدیشر ذراع مربع وعمقی برکمان قدنجه سنك تراشیده ایله بنا اولنمشدر
هرسنه شمس جوازیه تحویل وقتندن یکرمی کونه دك هرکون طلوع آفتاب وقتنده
حوض دبندن صوچقمغه باشلیوب نصف نهارده تمام طولار وایکی دکرمن یوریدر
صواطراقه اقار نصف نهاردن صکره چکلمکه باشلر وقت عصرده تمام صودن اثر قالمیوب
نصف ساعتدن صکره کیروجوشه کلوب نصف اللیلده تمام طولوب طشره اقار کیرو
چکلور صباح کیرو اوسلوب سابق اوزره اقوب یکرمی کون کچدکده اصلا صو چقمز اولور
سال آینده یه دك حوض سوسز طورر و بوحوضك دبنده دورت دلك واردر که صوانلردن
کلور کیدر هر برینك مخصوص اسملری واردر صوچکلورکن اوچ دورت دانه طیندن
مختلف الشکل حبه‌لری برکیسه یه بربر اول دلکلر نامیله القا ایلسه صو اول حبه‌لری اول
تعیین اولنان دلکلره کتورر کیدر براسمه تعیین اولنان حبه اخر دلکه کتمز هفت اقلیمده
برحوض دخی سند براری نام موضعده کشمیرك امور غریبه سندندر دیو یازار حوض
مذکور سنك تراشیده‌دن اصلا منفذی یوقدر روزنه سی کورنمز چون آفتاب ثوره کله
هرکون طلوعدن مقدم اثر ترشح ظاهر اولوب کیدرك صواقمغه باشلر بش التی ساعتدن
صکره چکلمکه یوز طوتوب هیچ قالمز بوتقدیرجه حوض سابق اولدوغی متعین در انجق
منفذ اختلافی واردر کهن دن کتل پایی ۵ سرای ملو ۸ کرنار ۱۰ کهتوار داخلنده‌دره‌ده دروبولی
تمامانشدراندن دره اورتا سنده ده چاترو ۱۰ ده چنکلستان ۱۲ آروارماغی ملودن
بوکاکلور وستی ایدراندن کنارنهر جندرباك ۸ هندیلر اکا جنهاو دیرلر انده ایپدن کوپری
واردر کچیلوب نهر کنارنده مشهور کهتوار ۱۰ بونك باشقه حاکمی واردر بومابین ده خانلر بنا
اولنمشدراندن واوریحاجی نام قلعه ۷ طاغ باشنده پای بسنو نام قلعه ۸ بونك حاکمنه
تکردیرلر کهتوار حاکمنه عدودراندن دمانسند ونام قریه مستقل حاکمی واردر انودیرلر اندن

بدرکاه نام قصبه ٠ ٢ حاکمی برعورتدر یولنك نصفنه کلنجه بسنو حاکمی حکمنده معموردر
اندن یول ایکی ایریلوب بری باندروان کیدر کوه بلال اتکنه وارنجه دوز صحرالردر ١٠ کوه بلال
یوقوشی ٧ باندروان دك انش ١٠ باندروار قصبه در مستقل حاکمی واردر مان کوت
نام قلعه ١٠ مستقل حاکمی وار درسامبو نام کوچك قصبه ١٠ اندن سنکرثوه ١٥ هند
داخلنده برقریه درکاونی سرای ١٠ ده کن پن ٥ الاهورا شعبهٔ ثانیه بدرکاه دن کلیان ١٠
کوه بلال اتکی که خلقی زلال دیرلر ٣ قلهٔ کوه ١٠ بچل نام قصبهٔ صغیره ٦ طاغ اتکنده در
راجچند حکومتنه تابع ده لالر ٢ کون که باندروار قصبه سیدر ٥ ١ شعبهٔ ثالثه بچلدن
بریول دخی راجچند حکومتنه تابع ده چندنی ٢٠ یول چنکلستاندر اندن قصبهٔ جانکنو
٨ حاکمی پادشاه هند خدامندندر یولی سراپادر ایچندن کیدیلور بوسرام حکومتنه
تابع ده دنسال ١٠ بن نام قصبهٔ صغیره ٥ سیالکوت ١٠ لاهور ٣٥ ایکنجی یول راه
کمبر دورت شعبه در اولی یوز سکسن دورت کروه ثانی وثالث ایکی اکسك رابع بوارتقدر
وجبلا رودن ده لوکبون ٤ بردپه باشنده قریه درده دورو ٥ چاکبر داخلنده ده کمبر ٤ کوه
تندوك دامننده ده چون ٢ قله سنده راند سنك ٥ بوندن یول ایکی اولور بری صاغده
ده پیرستان یولی ١٠ بویول اتلو یولی در وبوکا شالوت دیرلر لکن قیشین قاردن قپانور بری
صولده کوه مزبورك برجانبنده هوبه دیرلر برنیچه مغاره لر ٥ بویول صعب پیاده یولیدر
نصف راه ده طاغ باشنه چیقلور کاهی مخالف روزکار اسوب اولو کبی برف قطعه سنی طاغدن
اوچوردر مخاطره در قیش یولی دکلدر اندن ککجاده ٣ بردوزیرده درده پیرستان ٥
کوه سنون کمرنده جانب جنوبه دوشرده هاله ٤ قبح سیمه قیونلری یریدرده کنوت ٨
کوه همبردن قله سنك جنوبنده دراسم قدیمی ده سیوایدی مستقل حاکمی واردر
اندن کوه دارا قله سی جنوبنده ده دندرهت ٥ نهرچندریاك کارنده ده چوك ٣ یولی جمله
طاغلردر راجچنده تابع ده کندفر ٢ بونده ایچدن کوپری ایله نهره کچیلور نتکه سابقا
ذکر اولندی کوه دکو کمرنده کاوکل نام موضع ٥ کاو درخت مخصوص اسمی در کل ایسه
مطلق درخت وجه تسمیه بودرکه سابقا حاکم کشمیر سلطان اسکندر اوغلی ادم خان
باباسندن رنجیده اولوب بومحله کلدککده اندده درخت مزبوردن برمیخ وار ایدی یره
دیکوب برمدتدن صکره طوتدی بردرخت عظیم اولدی کوه دکو بالا سنده راجچنده
تابع ده بتوت ٤ کوه مزبور کمرنده راجچنده تابع ده کلا ٨ قصبهٔ چلی که بچل دخی دیرلر ٤ باقیسی
ذکر اولندی اوچنجی یول راه کترواد در بوکا راه پانهال دخی دیرلر لوکبوندن یول ایکی اولور
بری دورو بونك غربیسندن ده کتروبه کیدر ٣ کوه کارنار دامننده ده منزمو ١٥ زکات الدقلری
یردر کوه مزبور قله سنده سوکنتل ٤ دامن کوه ده ده نوکام ٤ بوقریه طاغ جنوبنه دوشر
اندن براوق اتمی هند جانبنه راسد نام موضعده بر ذراع قدی و بر بچق ذراع قطری کبود رنك
برمدور طاش دیکلمشدر اسمنه شتر دیرلر طوغریلق معناسنه طوغریلق طاشی دائما

کشمیرده عادتدرکه راست ودروغ امرنده ایکی کیمسه نزاع اتسه بوطاشه واررلر وجنوبی
طرفنده طوروب دعواسنده صادق اولان طاشك اوستندن شماله چیقار وکاذب
اولان چیقمزدیرلرکشمیرحاکمی میرزاحیدرخلقی بوندن منع اتمشیدی ممنوع اولمدیلرده چرل
٢ ده ارزن کوت ٤ بوایکی قریه لرندرپانهال قریه پانهاله تابعدر ده چتل واس ٢ یول
اورتاسنده دیونارد یورلر بردره واردرکوه ماچیل کمرنده جانب جنوبیه ده لودو ٤ ده پاینتال
٤ بویولده ایکی دره واردراولکیسنه نیله آردایکنجی یه کودهلا رود یرلرده راك ٤ بوایکی
قریه زلت تو داخلنده اولوب مستقل حاکمی واردریولنك اورته سنده اکرو نام برکوچك
طاغ واوزرنده بتخانه بنا اولنمشدرآندن کارچنهاو تمام انشدر ایکی کروه دخی کارده
کوه کنك یوقوشنه چیقلوربوچددن آت اشك چیقمزسرکوه ده ٥ ده کنك ٢ ده کوتر ٢
کمرکوه ده تختمله تابعدر ده کترو ٣ دامن کوه لودرك ده تختمله تابعدر ده ششنوکه هند جانبنه
دوشر ٥ ده پوچی پوتی دخی دیرلر یولی تمام انشدر ٣ کوه دکوبالاسنده ده چلهن
٤ بونلرجمله تختمله تابعدرده مهر ٢ ده نرورو ٤ کوه کینیکلو دامننده درهند جانبنه
دوشر قصبۀ کرمز ٣ محل حکومت تختملدرجانکنو داخلنده ده ممهال ٣ ولایت جمو
داخلنده ده دانیال ٤ بونك یولی اورتاسنده چبدك نام برکوچك طاغ واردر قصبۀ
جمو ٧ یولنده کاجداد دیرلر برجبل واردر توهی صویی چقلوب ده بن ٤ شهرسیالکوت
١٠ بویول یوزقرق کروه درآوچنجی یول راه برنل درونت پوردن یول ایکی اولوب بری
وجیلاروبه کیدر بری آب وت کنارنده ده نانیویه ٥ ده کدونی ٣ صوکنارنده وغله مجمعیدر
ده هابلشی ٣ ده جوکام ٤ ده واسنك کند ٣ واسك بوقریه اورته سنده برچشمه در
بازین صویی غایت بارداولور وقیشن قورور بوقریه کوه سندردامننده در بوکویدن یول
ایکی اولور بری شرقی که پیاده یولیدر سندربار طاغنه یوقاری ده مهریه وارر ١٠ قریۀ
منربوره اول طاغك جنوبنده دربریول دخی غربه واندن سپك طاغ سمتنه کیدر بواتلو یولیدر و
اول طاغ قله سنده برسرای ٦ ده مهر ٦ بونلرپرکنۀ برنل داخلنده در ده ورنکه ٥ دره کتر
دیرلربردره اورته سنده درکوه سندرنار بودره شرقنه دوشر وکوه بتردن غربنده در بونلر
یوکسك طاغلردردره دن کرصویی آقار وایکی کره چیلور آت چقرده چردنو ٤ بوایکی قریه
جاکیر داخلنده درموضع پنار ٤ دره اورتاسنده منزلکاه قافله دررده دیمندل ٥ قصبۀ
سمرکوت ٦ اصل برنل بودرقلعه سی واردرده دمکند ٣ چنهاو کنارنده در بونده ایبدن
چتال اغاچ ایله چیلورده تنکهر ٣ هند جانبنده نهرکنارنده درایو برنجی وآناری اولورده کرتن
٥ کوه ماه باشنده در بونده شال طوقورلرده پوتی پوچی دخی دیرلر ٤ بوقریه لر
تختمله متعلقدر بو یول یوزقرق برکروه اولور دوردنجی یول راه داند وار راه منکار دخی دیرلر
بویولدن آت کیدروجبلار ودن صکره سابقا ذکر اولنان ایکی یولدن غیری ایکی یول دخی
واردر بری شرقی که ده زندن کلر ٥ دیوسر ٤ بودیوسر پرکنه سندن پهال نام قریه ده

بر بیکار واردرکه عمقی قامت انسان قدر طول وعرضی یوز ذراعدر بردکرمن دونر صو چقوب
اقار بر کمسه نك حاجتی اولسه بریکی چوملکه برمقدار برنج وصو قویوب اغزنی دری ایله
محکم بند ایدرلر واول کمسه نك نامیله صویه اتارلر بر زماندن صکره چقاراکر برنج اعتدال
اوزره بشدی ایسه تفأل ایدرلر اول شخصك اول سنه حالی خوش اولور دیرلر والا خلافنی
اعتقاد ایدرلر ده دانداور ٤ ده مهو ٧ بر یول دخی مغربیدر وجبکار ودن ده کدونی ٣
ده کلاه کام ٥ دیوسره تابعدر کتل زرمرك دامننده تاکوه ده بارنهار ٥ ابو یول تمام
طاغلردر اتلو کیدر اندن ده له ٥ بردن ده درده شاره ده کیل ٧ یولی ناهموار در نصفنده
توش نام بر نهر واردر چنهاوه اقار بو نهردن دخی یازین ایپ وچتال اغاج ایله چکیلور اما
حریفلر پیاده چکرده جان ٤ چنهاو کارنده ده چابکاری ٤ بوندن یول ایکی اولور بری مشرقی
اول موضعدن کمی ایله چکیلوب ده شلال ٤ بردپه باشنده درده انبار ٣ جمله انشدر و بونلر
لال دیوه تابع قریه لردر دامکر ٧ لاله تابع کوچك قصبه در قلعه سی واردر بری دخی غربیکه
چنهاو کناریله غربه کیدر کناده ده کیلو ٧ کشمیر جانبنده دراندن کمی ایله چکیلوب دامکره
ده چیرار ٧ سیالکوت ٨ بو طریق یوز قرق بر کروه در بشنجی یول راه میم اندر کشمیردن
چانپوره بونده غرابیدن بر بید سرنکون واردرکه اکا کشمیر خلقی برن دیرلر بش ذراع ساقی
واردر ایکی قوجاق بتشمز دوری دورت ذراعه قریبدر واوتوز ذراع ارتفاعی واردر بوداقلری
اکری یره انمکه ایکی ذراع قالمامشدر وباشنده چوق بوداقلری وارمدودوری اللی ذراعه
قریبدر بودلرکه برکمسه بونك بر بوداغنی تحریك اتسه جمله شعب واعضائی حرکته کلور
شجرمزبور نهر وت کنارنده ایکی دپه نك اورتاسنده در و بونك شعبه لری بری برینه متصل
ونازکدر پرکنه دچن پاره ده بونك کبی درخت چوق اولور بوداغی چوق اولانك حرکتی
زیاده در زیرا ارالرنده اولان هوا حرکته امداد ایدر ده رامو ٧ ده میم اندر ٨ ده منزکام
هاکواس ٥ ده بادرنده ٥ ده دولو ٢ ککرو ٥ ده کبل ٥ ایکی طریقك بری یوز یکرمی بر
کروه بری بر اکسکدر التنجی یول راه سدوردره رامودن یول ایکی اولور بری میم اندره کیدر
بری غربیدر ده وردح ٧ جمالنکر خرابه قریه دره قله کوه برزل ٥ ادامننده ده بدل ١٢
ده سرال ٥ اده پونی ٥ ابو یولده بعید یرده قریه لر واردر دارمی نام بر طاغ چکیلورده کلت ٧
بوندن یول ایکی اولور بری شرقه کیدر قصبه مینارو ٦ موضع سکپتن ٥ چهناو
کمی ایله چکیلوب هنده داخل اولور ٤ ده چك ١ سیالکوت ٤ بری مغربیدر بهلول پور ٧
کوچك قصبه در سیالکوت ٧ بو میانده چهناو کمی ایله چکیلور ایکیسی دخی آت یولیدر بری
یوز یکرمی التی کروه بری بر اکسکدر التنجی یول راه هیرپور چانپوردن ده خانپور ٢ ده
زور ٣ ده هیرپور ٤ بدیال طاغنه قریبدر دامن کوه تمرن نام طاشدن خانه
بوندن بر یول مغربیدر صاغ طاغه یوقاری کیدر چقلویه وارنجه بر کروه اندن انشدر طاغ
کمرنده کیدیلور واشاغی انجه اوچ کروه بساتره طاشدن یاپلمش خانه دراندن ایکی کروه

دخی انشده کیدیلورکه آغاز نارانشی دیرلراندن برکروه ده کمرکوهه کلنور نابرار نام موضع ۱ یولی
غایت تنکدرآتی ایکی کمسه بری یدربری سوررد ونه نام سرای ۳ پیرپنجال ۲ یوقوش
باشنده درکوکچی ۳ ۱ نش نهایتنده درقیش یولی دکلدر کیدنلرکوتنه پوست بغلیوب
ده یریلوراینرلکن خطردرده پشنه ۱ بیرم کله ۵ برقاج پاره قریه درکمرك الورلربرکوچك
نهری واردرطغیان ایتدکده اون سکزکره کچیلوریازین یکرمی یدی کره کچیلورعرضی اوچ
دورت ذراع وعمقی ایکی ذراعدرده کنوانی ۴ قصبهٔ تنو ۳ ده برت ۳ راج ویرل ۴
بری دخی شرقیدر تیمردن کاملنوکوت بربوکسك طاغده خرابه قلعه درکوه هستونز ۳
ده کندپار ۳ منزل کاربانداراندن یول ایکی اولوبری شرقه کیدر بکنزبل نام خرابه قلعه ۵ ۱
سیل که ده کلانیدر ۱۰ راجوپری ۸ ده سنك پور ۷ کارنکوت ۵ نوشهر ۶ ده موجوال ۵
ده بدو ۳ بنیر ۷ ده د ترکو ۷ چنهساو کنارنده ده کاتهال ۵ ۱ ده پیرکانی ۷ ککر
جمه نام قلعه ۸ ده سینسر ۶ شیرکر ۷ ده پتیاله ۳ سرای بحر ۶ بری غربه کیدر کند
پاردن پیرپنجال ۳ ستونزیولندن فیل وات ودوه کیدراوبرلرندن کتمزیدنجی یول راه جرهارودر
کشمیردن ده سبك ۷ ده سورش ۵ ده پیهن ۳ کوه جرهاروانکننده در وکمرکوه ده یار
حرك بام ییلاق ۵ طاغ باشنده کنزول نام خرابه قلعه ۵ بوندن اشاغی انیلورهوین نام مغارهٔ
عظیمه که بیك ادم الور ۳ طاغدن ایکی کروه بعید صحراده ده کاترود ۷ ده سهرن
۶ مست پل خانه قدربرطاشدر ۴ کوه بلراورته سنده هستالوت ۷ ده برت ۴ براجوپری
۷ بو یول جمله یوزاللی بش کروه دریازن اتلوکیدرقیشده کثرت برف وشدت روزکاردن
آشلمازسکزنجی یول راه جبل درشهردن ده کله نهامو ۷ ده لولپور ۵ ده پیروزپور ۶
کوه جبل دامننده قریه ۱ کمرکوه برذلل نام پرسنکدن خانه ۷ اوچ کروه دن دن کیدیلور
دورنه بالایه چیقیلوراندن طاغ باشنده سرپل ۸ کمرکوه ده شادج ۱۰ ده کاترو
۵ بو یول یوزالتمش طقوزکروه درطقوزنجی یول راه بدسنکرشهردن ده پتن ۱۰ ده اشکو ۷
ده کچهسامو ۸ ده کنتل ۴ برطرفی طاغ برطرفی نهربهت دراندن ده ماهورو
۷ بو یول غایت طاردرکمرکوه دن بحر دورت کروه اتی ایکی کمسه بری یدربری
اردندن سورر ده شساهکوت ۵ ده ار ۱ بوندن کوه بدسنکره کیدیلور
جنوبی دامننده هالن ۱۰ ده د یوکار ۸ ده پرونج ۸ بوندن یول ایکی یول
اولوربری صوله کیدرسهرن ۷ بری صاغده ده کیله برو ۷ قصبهٔ باهورو ۱۰ ده پاهولن
۱۰ قصبهٔ سلطان پور ۱۰ ده جلم ۷ نهرجلم کنارنده درصوکمی ایله کچیلوب ده خواص پور ۸
چنهساو کنارنده ده کاتهال ۷ ده پیرکانی ۷ پرونجه دك آت وفیل ودوه کیدراندن
اوته انجق آت کیدرراه اول یوزطقسان دورت کروه راه ثانی یوزیتمش سکز
کروه درطقوزنجی یول راه پکلی پتندن باریله ۱۲ یولده آب وت کچیلورکیدن جسری واردر
ده تمل ۸ ده دوارکنتل ۶ صاغ طرفی طاغ برطرفی آب وت درده دیو ۱۰ یولدن صپادر

ده دنکوت ٥ بو یولده کوه کوادم پچیلوردرن بل نام دروازه ٨ بر طرفی طاغ بر طرفی آب درت
اولدوغی یرده اغاچدن درده پولیاس ٣ قصبهٔ نکری ٥ حاکمی کشمیره تابعدر ده نوپور
٤ دهوار ٥ پیدرنك نام بر نهر عظیم کنارنده درکاکارله پچیلور کشمیریلر آکا شراه دیرلر ایکی
طرفدن ایپلر بغلیوب چکرلر آت وآدم بنوب پچرده نیسك ١٥ بو یول اورته سنده کوه
شنکرواردر اندن صکره کسنه دیرلر بر صو پچیلور قصبهٔ بکلی ١٥ ده مانکل قلعه سی
واردر ٦ قصبهٔ شاخرخ سلطان ٨ ده پچرکام ٥ ده هزاره ٨ سرای مادوسنك ٧
سرای خربزه دیمکله مشهوردر قصبهٔ راولپندی ٦ ده هاتیه ٧ رهطاس ٦ ده جلم
٣ جمله سی ایکیوز دورت کروه در بو یولدن جمله حیوانات کیدر اوبنجی راه کرنودربندن دن
قصبهٔ سپپور ١٠ ده پترو ٨ ده تراهکام ٨ ده تبهندو ٣ کوه زردامننده درده تنکدار
١٥ ده اچر بل ١٠ قصبهٔ هبنك ١٢ بکلی بو یولدن انجق پیاده کیدر ایکیوز اون التی
کروه در ملوك کشمیر هفت اقلیمده اید رسلفده کشمیر هندیلر ضبطنده ایدی التی یوزاللی دورت
تاریخ هجری ده سلطان ناصر الدین بن شمس الدین که پادشاه دهلی ایدی بودیارده شعایر
اسلامیه یی شایع قلدی وزین حسن نام کمسه والی اولوب اولادندن اون نفر یوزالتمش سال
مستقل ضبط ایلدیلر وسلطنت سوردیلر انلرك بری سلطان زین العابدین ایدی که اللی
ایکی ییل پادشاه اولدی کشمیر هیچ بر عصرده انك زمانی کبی معمور اولمش دکل ایدی
مزبورك کفر واسلامه نظری اولمیوب انجق یاننده مرد عارف وهنرمند معتبر ایدی
اطراف جوانبدن ارباب معارف وهر صنعتك ماهرلرینی طلب ایدر کتوررعایت ایله اول
دیارده اسکان ایدردی نه دینده اولورسه تعرض ایتمزدی اول اجلدن بعضیلر منبوری دیو
جوکیان اوزره دردیدیلر انك وفاتندن صکره یرلودن بر جماعت حکومتده اولدیلر تاکه
طقوزیوز طقسانده شاه نصر فته کیردی اما میرزا حیدر هند تاریخنده ایدر شمس الدین زی
قلندر ریده کشمیره کلوب اول زمان بر زن انده حکومت ایدردی شمس الدین عورتك خدمتنده
اولدی کیدرك کامران اولوب عورتی الدی وخلقی کندویه تابع قلوب جلوس ایتدی صکره
اوغلی علاء الدین بعده سلطان قطب الدین واوغلی سلطان اسکندر ترتیب اوزره پادشاهلق
سوردیلر بو اسکندر دین اسلامه رواج ویروب اکثر بتخانه لری ییقدی اندن صکره زین العابدین
اولوب کشمیری معمور قلدی بعده اول دیار چکیلرندن بر قاچ کمسه دخی حکومت سوروب اول
طبقه دن یوسف خان نوبتنده شاه عجم تسخیر ایلدی یوسف خان تابع اولوب نیچه
ییللرانك طرفندن خانلق اتدی شعر وموسیقی ده مهارتی وار ایدی بونده نیچه شعرا وفضلا
کلمشدر مملکت تبت تاء مضمومه وفتح باء مشدده ایله تقویمده مذکور اولدوغی اوزره سکر
وزننده درلکن مسعودی ثاء مثلثه ایله یازار خراسان جوارنده بر واسع ولطیف ولایتدر
حدودی شرقده چین طاغلری جنوبنده کشمیر وهند غربده خراسان بلادی شمالده
ختاوختن صحرالری ایله محدوددر مشهور شهری غنج ابن سعید قولنجه یوز او توزدرجه
طول

طول قرق بوچق درجه عرضنده طاغ باشنده برشهر مشهور ومعمور درحصارينك
برقپوسی واردربری دخی قصر ضحك برطاغده يوزيكرمی بش بوچق طول اوتوزسكز
بوچق عرضده واقع اولمشدر بوجبالك شرقنده جنوبدن شماله التی مرحله قدر ممتد
وعرضی اوچ بوچق منزل برصحراواردركه اطرافنی جبل سنبل خلقه كبی احاطه
اتمشدربوطاغلرده مسك كيكلری سنبل اوتلار صولاری هرطرفدن صحرايه اقار
وسطنده مجتمع اولور لطيف ولذيذ صودراكابركهٔ تبت ديرلر اول محل يوزيكرمی التی درجه
طول وقرق برعرضده واقع اولمشدر تبت خلقی چينيلر كبی افطس ومدور يوزلو اولور
فضه وحديد وجواهر مسك وقپلان پوستی ايله تجارت ايدرلر مسعودی ايدر تبتك
خواصی غرايبدندر آب وهواسی صحيح ولطيف ترابی محصولدار اولوب انواع ثمـــاری
وازهاری حددن بيروندر ابدی سكانی غمندر بلمزلر وانلره وهم وحزن عارض اولمامق
بويوك خاصه سيدرجمله سی ضاحك ومسروررقة طبع صاحبی بشوش اولوب انواع
رقص وملاهی استعمال ايدرلرحتی ميتلرينی بيله ساز وسوز ايله قالدوررلر وبالجمله
بوولايتده حيوان ناطق وصـــامته طبيعت دم غالب اولوب حكمنی اجرا ايدرلورنسو
ايدربو اولكه ده عظيم قامشلر اولوراورمانلغی چوقدر يرتجی حيواناتی وافر اولور اول اجلدن
يوللری مخـــاطره در لكن هرسنه تجار سفر ايدوب مرجان الی كيدرلر زيرا انده اقچه
يرينه مرجان يجر ومسك الوب اندن عظيم فائده ايدرلر آهوی مسك برحيوان غزال
كبی درباشی طكوز باشنه بكزر اغزنده فيل كبی ايكی ديشی بتر وطشره چقار بونلری
سوری ايله بسلرلر هرسنه قارنلرنده بورورم پيدا اولوب آی ارتدقچه زياده اولور نضج
بولدقده غايت بكيشر بعض قياره سورونب ورمنی دشر اندن اقان قان مسك اولور
ايوسی صارمترقدر ديرلر بونلر سنبل هندی يمكله مسكی غايت فايق اولور انكيچون
بعيد يرلردن تجار كلور كيدر وبونده دارچين وقرنفل دخی حاصل اولور لكن ملوكه
بهاری كبی معتبر دكلدر وطشره كتمزو بوير خلقی انی بهار ايله تربيه ايدوب چيك يرلو
وعورتلر بينك قوشاغی كنديلو چزمك جرمدر وصقال قومزلر جمله تراش ايدرلو
وبولارلرحبيب السير ده تبت طاغلرندن برطاغ يازاركه انده آتش ياقسه لر البته صو
چقوب آتشی سويندوررحتی بعض ملوك تجربه ايچون وافر نفط وكوكرت ييغدروب
آتش ويردكده بروافر صوچقوب سويندردی ياقمق ممكن اولمدی فصل ۲۷ در
مملكت سجستان سيستان معربی درخراسان ايله كرمان وسند ارا سنده برواسع ولايتدر
حدودی شرقده اوغانستان هند ومكران شمالده بعض هند غزنه وغور غربده
كرمان وخراسان جنوبده مفازهٔ كرمان ايله محدوددرسلفده برمرتبه معمور ايدی كه
برجريب زمينی باوجود قلت آب بيك دينار صاتلوردی واول زمان غوروا سفرار بو اولكه ده
داخل ايدی صكره خراب اولوب انلرا يرلدی بوولايتك دارملكی ذرنج نام شهر طقسان

يدی درجه طول اوتوز ايكی بوچق عرضده بربيوك شهردر اسم ولايت بوكا دخی اطلاق
اولنور خراسان ومكران وكرمان وسند اراسنده دوشر سلفده رام شهر تختكاه ايدی
خراب اولوب يرينه ذرنج يابلدی بونك حصاری وواروشی واردر خندكندن صو قاينار
سائر صولر دخی انده جمع اولوب طولار واروشنك دخی اطرافی ديوار وخندكدر
بوحصارك بش قپوسی آچيلور دمر قپو بوايكيسندن كيدن پارس يولنه كيدر بری دخی
كركويه قپوسی خراسان يولنه در دوردنجی قپو بوايكيسندن پنيكی بست جانبنه آچلور
بشنجی دروازه طعام بوجمله دمردندر واروشنك دخی اون اوچ دروازه سی واردر پارس
طرفنده دروازه ميناء دروازه كركان دروازه اشرك دروازه درسارا دروازه شعيب
دروازه خويك دروازه درپنيكی دروازه كركويه دروازه اسپر دروازه غنجوه دروازه
رستان دروازه زنكبار بونلر جمله طوپراقدندر مساجد وجوامعی وافر اولوب اسواقی
بول ومعموردر يعقوب بن ليثك انده برسوقی واردر مكه يه وجامعنه وقف ايلمشدر
بوشهرده متعدد نهرلر آقار بری دروازه كهندن وبری دروازه نودن كيرر اوچ صو برمسجد
اوكنده جمع اولوب دكرمن يوريدر وبر حوض عظيمه داخل اولور كه اندن شهرك خانه لرينه
توزيع اولنور وباغچه لرينی سقی ايدر واروشده بونلردن غيری بيوك نهرلر آقاركه ايچی
كيبون انلرك شعبه سيدر وبوشهرده دروازه پارسدن دروازه مينايه وارنجه متصل
وممتد برچارسو واردر بر فرسخ قدر ممتد اولور وبوشهرك هواسی حاردر صوغوق وشديد
روزكاری اكسك اولماز وقيشن قاری غماز وبونك بناسی اكثر كرپچدر اغاجی نادر اولور بوكا
منسوب اولانلردن بری صاحب مذهب محمد بن كرام در سجستانك باقی شهرلری
بونلردر رخج ضم راء مهمله وفتح خاء معجمه مشدده ايله يوز اوچ درجه طول اوتوز ايكی درجه
عرضده بربيوك شهر وناحيه در نهر هندمند بونك حدودندن كچر بغجوان بونك
قصبه لرندندر بست طقسان سكز بوچق طول اوتوز ايكی بوچق عرضده نهر هندمند
كنارنده برشهر مشهوردر سجستانده ذرنجدن صكره بوندن معمور شهر يوقدر هواسی
لطيف عراق هواسنه وصوبی فرات صوينه بكزر خلقی دخی اهل عراق طوری اوزره در
نعمتی فراوان ميوه سی چوق خصوصا خرماسی اجامی غايت ايو اولور اوزومی
دخی وافر در جوامع ومساجدی ونهر مزبور اوزرنده كميلرله جسری واردر فضلادن
ابو الفتح بوشهره نسبت اولنور قرنين ذرنجدن برمرحله شرق وشماله بركوچك قصبه در
بسته كيدركن صوله دوشر خواش يوز بوچق درجه طول اوتوز ايكی بوچق عرضده
قرنين دن بيوك قصبه در اندن بسته كيدركن برمرحله صوله دوشر اقار صوبی و خرمالغی
واردر حصن الطاق خواشه نصف مرحله قريب برده بربلده صغيره در اما باغ وراعی وقراسی
چوق قدر صيستانه نعمت وميوه خصوصا انكور اندن منتشر اولور حصاری برمرتفع طاغده
نهر احاطه متين صعب قلعه در اول ديار ملوكی خزينه سنی انده حفظ ايدرلر بروجهله تسخيری

قابل

قابل دکلدر دیرلر درغش هندمند کنارنده سجستان نواحیسندن دوار نام ناحیه ده
برقصبه دردوار ناحیه سی بستدن ایکی مرحله یرده بلاد رستم ایدی کیکاوس آکا تملیك
اتمشیدی داوردخی دیرلر سلاطین غورجدی اولان سوری نك دارملکی ایدی قندهار
مضافدر سروان بستدن ایکی مرحله یرده بربلدهٔ صغیره دراوزمی ومیوه سی اولور
قندهار یوز درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده ذرنجدن اون مرحله شرقده برشهر
وحصاردر تقویمده اسکندر بنا اتدیکی حصارلردن یازر برنهر بونك غرب طرفنده اولان
طاغدن کلوب جنوبنه مرور وحصاری دورایدر خلقی چوق واسع شهردر میان قلعه ده
سنك خارادن برچاه عمیق واردر هر بار صو بندن چکسه لر اغاج پاره لری واوتلر چقار بو
دلالت ایدر که خارجدن منفذی اوله حصار متین بورعجم شاهلری ایله هند پادشاهی اراسنده
سرحد اولمغله اکثر محاصره وجنکدن خالی دکلدر فراه قندهاردن غرب وشماله
یدی مرحله یرده طقسان یدی بوچق درجه طول اوتوز دورت درجه عرضده بربیوك
قصبه در التمش پاره قریه سی ومزارع ونخلستانی واردر یانندن برنهر اقار اوزرنده بر عظیم
قنطره بنا اولنمشدر برفرسخ قریب یرده برطاغ واردر که اکامارندکی دیرلر طاشدن یونلمش
برطاغدن دائما آب ترشح ایدر خلق انده زیارته واروب دعا ایدرلر وحاجتلرین سویلرلر
اکر قطرات زیاده جه اولورسه حاجت روا اولور دیو مسرور کیدرلر والا نا امید اولورلر بوشهره
منسوب اولانلرك بری نصاب صبیان صاحبی ابونصردر نه بندان فراه دن التی مرحله
قریه طاغده برقلعه در وقصبه در اقارصویی فراه دن کلور قصر والئ ولایت اوتورر
بوشهر درسفنجای قصردن بیوك برشهر درمابین رخج ناحیه سنده برقصبه در رودان
فرومنده قریب برشهر صغیردر آب روانی ومزارع فراوانی واردر خلج نام محالك خلقی
برقوم درکه قدیم الزماندن بوولایته کلوب هند ایله نواحی سیستان اراسنده آرام ایلدیلر
شکل وطورلری ترکمان طائفه سنه بکزر زبان ترکی سویلرلر بته اوغان طائفه سندن
قونر کوچراولی برطائفه دراولورینه ملك پته دیرلر داغلرده اولوب دوه وقیون وصغر بسلرلر
مکانلرینی سیت پردن غرب وشماله اون بش مرحله وقندهاردن شرق وجنوبه یدی
مرحله در بونلر سیستان حاکمنه تابعلردر سرخ سره وپرکوویرلر اوصاف واحوال
سیستان خراج سجستان سلفده التمش یدی یوك ایدی صکره بعض بلا زدا فرا اولنوب
طقوز یوکه اندی سرتاسر ودوز قومسال یرلر اولوب انجق نام شهری قربنده برطاغ واردر
ارتفاعی ثلث فرسخ وبرجانبی صافی ریك رواندر اول سمتنده زیارتکاهلر واردر جمعه کیجه سی
خلق واروب عظیم طبل ونقاره سسنی اشیدرز دیرلر بوقصه تاریخ مبارکشاهی دن
منقولدر سجستانده سردوتند روزکارلر اسر وقار یغماز روزکار قومی بریردن بریره هربار
نقل اتمکده در کاهی برمحلی قومه باصدرر بعض حیله لر ایله قومی شهرلرندن دفع ایدرلر
بردیوار کبی حولی چکوب دبنده بریرکمرلر ودلکلر قورلر روزکار اول منفذلردن کیروب قومی

دفع ایدر صحرالرنده اکثر ییل دکرمنلری ایله چنورلر ریاحی شدید مملکتدر وسیستان
ایله کرمان اراسی عظیم بنالری وقدیم اثاری مشتملدر وسیستان اوجوزلق ولایتدر اناری
اوزومی خرماسی چوق اولور خلقی اکثر غنا ویسار اوزره در صحراالرنده حلتیت وافر بولنور
و بونلر کدی کبی قنفذ بسلرلر زیرا انده حیات چوقدر نهر هندمند انهار سجستانك بیوکی در
غور شرقندن کلوب حدود رخجه وبسته اوغرار جنوبندن چوب شرقدن غربه
اقار اعوجاج ایله ذرنج جنوبندن چوب بحیرهٔ زره یه دوکلور دینلدی لکن بسته کلدکده
طاغلوب متفرق اولور چوق قریه لر سقی ایدر نهر طعام ونهر باسرور ونهر ستار وزآبریلور
ذرنجه واران بونهر ستار وزدر بستدن بر اول نهر ایله صو طغیاننده صندل ایله کلورلر ونهر
ملا وغیری نهرلر بوندن آیریلورلر نهر مزبور شدید الجریان اولوب اوزرنده چوق شهرلر
وقصبه لر واردر چوق هندیلر بونك کنارنده معتکف ومعذب اولورلر بوندن وافر انهار آیریلور
وچوق نهر دوکلور نه زیاده و نه ناقص اولور نهر فراه فراه طاغلرندن آقوب نه بندان
قلعه سنه وارر اندن جنوبه کیدر زره کولنه دوکلور بحیرهٔ زره سجستانده بر بیوك کولدر
طولی اوتوز فرسخ وعرضی بر مرحله قدر اورته سنده بر جزیره واردر مسکون ومزروعدر
بونك صویی لطیف اولمغله بی نظیر بالغی چقار وقامشی وافر اولور اطرافی جمله مزارع
وقرادر الا سجستانه ملاقی اولان طرفی خرابه و بیاباندر نهر هندمند وآب فراه بوکا دوکلور
مسالك سیستان ذرنجدن هراته کرکونه بر منزل بستره دورت فرسخ هندمنددن
بر شعبه بر بولده چیلوراندن جزیره بر منزل رود فراه کوپروسی بر منزل فراه بر منزل کوسان
سرحد سیستانده رخاسان وکاریز سری وسیاه کوه بر منزل درذرنجدن بسته رسوق
وسرورود ده حروری ورود یشك اوزرنده آجر ایله بنا اولنمش بر کوپروسی واردر
رباط دهك رباط ارسون رباط کرود رباط هستان رباط عبدالله بست بر مرحله در
بستدن غزنه یه رباط فیروزمند رباط معون رباط کرورخج وکمین آباد وخراسان ورباط
سرآب واونی ورباط جنکل آباد وده عوم ده خواست ده حوم وخوا بسار بر منزلدر
سیستاندن بالینه راه بیابان رنجدن رباط سنکین رباط جنکی رباط یم سنجان
جمله اون دورت منزلدر سیستاندن کرمان وفارسه خاوران رباط واریك رباط قاضی
رباط کراجان منزل سینج نواحیٔ کرماندن جمله سکز مرحله در پس ذرنجدن
هراة التی منزل بستدن غزنه اون ورت منزل فراه دن قندهار بش منزل قندهاردن یکرمی
اون ایکی منزل وکیج جنوبه اون سکز منزل ومشهد یکرمی منزل وزرنج غربه اون منزل
وهزاره اون ایکی منزل ونهلواره بش منزل وفراه دن نیشابور اون منزل وهراة بش
منزل وذرنجدن نه بندان شماله دورت منزل اندن خیص غرب وجنوبه التی منزل
مسافه در ملوك سیستان بو اقلیم خلفاء راشدین عصرنده فتح اولنوب بنی امیه
وآل عباس طرفندن والیلر ضبط ایدرلردی درهم بن حسین ولایتی نوبتنده لیث صفار ظهور

ایدوب

ایدوب توج صنارکن درهمه انتساب اتدی وسر عسکر اولدی لیث وفاتندن اوغلی یعقوب
یرینه کچدی ایکیوز اوتوز یدیده درهم دخی وفات ایدوب اوغلی صالح حکومته قادر اولمغله
یعقوب اموری قبضه تصرفنه الوب جلوس اتدی ومستقل پادشاه اولدی خراسانی
آل طاهردن الوب کرمان و فارسه دخی مستولی اولدی ایکیوز التمش بشده وفات ایدوب
برادری عمرو یرینه کچدی خلیفه یه اطاعت ایدوب منشور الدی قهستان وغزنه ومازندرانه
مستولی اولدی صکره مخالفت ایدوب بغدادی المق دلدی امیر اسمعیل سامانی خلیفه
طرفندن اوزرینه کلوب بلخ ناحیه سنده بوزدی کرفتار اتدی ایکی سنه حبسدن صکره
ایکیوز سکسن طقوزده قتل اولندی یکرمی ایکی ییل پادشاهلق سوردی صکره اوغلنك
اوغلی طاهر بن محمد سیستانده جلوس ایدوب فارسه مستولی اولدی معتضد اکا امیر
پدری یی کوندروب بوزدی لیث بن علی بن لیث طاهردن صکره پادشاه اولدی فارسه
لشکر چکدی صکره برادری معدل بن علی یرینه کچوب بر زمان سوردی بعده عمرو بن
یعقوب اوچیوزده پادشاه اولدی بعده احمد بن خلف یرینه کچدی هرانده عمر کچردی
خلف بن احمد پدری یرینه کچوب غایت فاضل وعاقل قوپدی یوز جلدده بر تفسیر
تألیف اتدردی طقسان طقوزده وفات ایدوب اوغلی طاهر یرینه کچوب غایت فاضل
وعاقل قوپدی پادشاهلق سوردی سرای طاهر اکا منسوبدر دورتیوز حدودنده منقرض
اولدیلر صکره غزنویلر وسلجوقیلر طرفندن حکام ضبطنه کیروب بالاخره عجم شاهلری
مستولی اولدی حالا قزلباش خانلری ضبطنده درقندهار وار نیجه انلر حکم ایدرلر اوته سی
پادشاه هند تصرفنده درقندهارده ایکی طرف نزاع اوزره در کاه هندیلر الور کاه قزلباش
مستولی اولور فصل ٢٨ درمملکت بدخشان وغور وطخارستان اما بدخشان
نهر جیحون ایله نهر مرغاب اراسنده بر مملکتدر اسمی دار ملکی اولان بلده یه دخی اطلاق اولنور
حدودی جنوبده نهر مرغاب شمالده نهر جیحون شرقده ترکستان غربده بلخ وخراسان ایله
محدوددر شهر مز بور یوز اون بر درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده اثبات اولنمشدر
معمور رستاقی واردر دیرلر که بو حصاری جعفر دوانیقی قرق زیبده بنا اتدردی شهر مزبورك
یاندن کچن نهر خرار مرغاب صوینه اقار اطرافی باغ وباغچه در طاغلرنده لعل ایله لاجوردی
مشهوردر مسکی دخی وافر اولور بونده بادزهر کبی بحر فتیله دیرلر بر نوع حجر واردر هفت اقلیم
صاحبی ایدر بدخشان اولکه سی انهار واشجار ومراتعی چوق یرلردر خلقی اکثر اولوس
قومی قونارکوچر اولی طائفه در ارالرنده ایوآتلر قوپار آب وهواسی لطیف دشت
وصحراسی پرسبز ونظیف ولایتدر شاهان بدخشاندن شاه ناصر خسروك سلفده بر حمامی
وار ایدی مربع جامه کننده یکرمی دورت قپو آچیلور وهر بر ندن بر حمامه کیریلوردی
جمله سنك ضیاسی بر جامدن وهر برنده نیجه مخصوص حالات وار ایدی لکن
خراب اولوب انجق اثری قالدی بونك طاغلرنده قویروغی حوتا زحیوان اولور

بدخشان قصبه‌لری بونلردر جرم قندسدن یدی مرحله شرقده بدخشان اعمالندن
برقصبه‌در شاه ناصر خسرو مزاری بونده‌ایدی قندس بدخشاندن یدی مرحله یرده
باغلی باغچه‌لی شهردر آقار صولری واردر بلخدن کابله کیدرکن برمقدار یولدن شرق
جانبنه دوشر وبوندن بلخ ایکی مرحله ما بین صوسز چول ومفازه‌در خنجان کابل ایله
قندس اراسنده برقصبه‌در میوه‌سی بول نعمتی وافر طاغلر اراسنده بردره ایچنه دوشمشدر
اورته سندن بردره آقار کابل ایله بلخ اورته سنده یول اوزره هربری التیشر منزلدر اندرآب
اندرابه دخی دیرلر یوز اوچ بوچق درجه طول او توز بش بوچق عرضده غزنه ایله بلخ
اراسنه دوشر خنجان شمالنده ایکی ساعتلك یرده برقصبه‌در پنجهیر طاغی بونك قربنده
اولوب انده معدن فضه واردر حالا نعمتلو باغلو باغچه‌لو بربیوك قریه اولمشدر بونك صولری
خنجانه کیدر اشکمش قندسدن برمرحله جنوبه دوز یرده باغلی باغچه‌لی برقصبه‌در
چشمه‌لری آقار صولری لطیف وباردا اولوب شرقنده برطاغی دخی واردر غوری خنجان
شمالنده برقصبه وناحیه‌در بوندن اوچ کونده چول کچیلوب میمنه‌یه واریلور میمنه‌دن
بلخ ایکی مرحله‌در ما بینی قریه‌لر ومعموردر بونك باقی قصبه‌لری رستاق وقلعهٔ ظفر
وبغلامدر اما طخارستان ضم طاء مهمله وخاء معجمه ایله بدخشاندن غرب سمتنه
دوشر بربیوك ناحیه‌در ابن حوقل بونی مضافات بلخدن عد ایلدی ترکستان ایله
سنوردا شدر جیحون ومرغاب صولری بدخشاندن بوکا اوغرار برنیچه بلادی مشتملدر
مشهور شهری ولوالج یوز ایکی بوچق درجه طول او توز یدی بوچق عرضده برشهردر
ولوالش وولج دخی دیرلر بلخدن یکرمی فرسخ یرده برسیاه طاشلی طاغ اوزرنده واقع
اولمشدر اول طاغی سکز فرسخ احاطه ایدر مملکت هیاطله‌در بوندن طالقان التی
فرسخ یردر طالقان طایقان وطایکان دخی دیرلر طقسان سکز درجه طول او توز یدی
بوچق عرضده نواحیٔ بلخده طخارستاندن بربلده‌در طاغلر اراسنده اولوب اوکندن
برنهر آقار باغی و باغچه‌سی وطاغنده قریه‌لری واردر اکثر خلقی حایکلردر میوه‌سی وغله‌سی
چوق معمور ولایتدر راوان وسمنجان که سهبان دخی دیرلر برکوچك شهردر طرف
شرقیسنده اوچ محله‌سی ومحکم قلعه‌سی ووافر باغلر وآقار صولری وار دربونده اوزم
انجیر شفتالو فستق غایت خوب ووافر اولور دیو صاحب نزهه تحریر ایدر واسکلکند طاغلر
اراسنده برکوچك قصبه‌در هلبك بودخی طاغده برشهردر جمله مدن طخارستان دوز
یرلر اولوب انجق اسکلکند ایله هلبك طاغده واقع اولمشدر بو طاغلر رود خشاب ایله رود
بدخشان اراسنده‌در بوندن وافر صولر آقوب مداین اوکنده جمله‌سی جیحونه دوکلور
منك هلبکدن بیوك برشهردر پنجهیردن برنهر کچوب چاربانه اورته سندن فراوه‌یه
وهنده کیدر ذوالین وذراب بوایکی شهرك آب روانی وافر واشجاری متکاثردر وخش
بودخی طخارستان شهرلرندن یازلمش لکن بز ماوراء النهرده ختلان شهرلرندن یازارز مملکت غور

شرقنده سجستان واوج طرفنده خراسان ایله محدود طاغستان بر ولایتدر سلفده عظیم معمور
قلعه لر وشهرلری قرا وضیاعی مشتمل ایدی صکره برازخراب اولدی صعب قلعه لری
چوقدر اطرافی اهل اسلام ونفس غور جمله کافرستاندر خراسان لسانیله تکلم ایدرلر مسلمانی
قتی ازدر بو یرلرك آب وهواسی لطیف میوه لری بی نظیر مزارع ومراتعی وکومش معدنلری
وافردر بوطرفی غرجستانه بر طرفی هراته بر طرفی رباط کردانه منتهی اولور حدود بامیانده
خراساندن پنجهیره وارنجه طاغلری ممتد در نزهه ده ایدر غور بر ولایتدر شهرنه اهنکران
دیرلر طقسان طقوز درجه طول اوتوزبش درجه عرضده اللی پاره قریه یی مشتملدر
حاصل غله و برازمیوه اولوب خلقی بلاهته منسوبلردر و بعض کتبده بو مملکتك شهری غور
بدخشان اعمالندن اولوب هراة ایله غزنه ارasنه دوشر بر لطیف بلده در ناحیه سنه غوری
دیرلر دار ملکی فیروزکوه بر صعب ومتین قلعه وغور پادشاهلرینك تختی در پیروزکوه
معربی دربود یارك قلاع منیعه سندن بری دخی قلعهٔ چینارکه دنیاده نظیری نادر بر حصاردر
بری دخی کردکوه در ردف طقسان طقوز درجه طول اوتوز ایکی درجه عرضده غور قصبه لرندن
بر قصبه در مسالك بدخشان وغور بدخشاندن بلخ اون اوج منزل وقندس یدی منزل
وطالقان یدی منزل وجرم یدی منزل قندسدن خنجان التی منزل و بلخ ایکی منزل
مابین چولدر واندراب دورت منزل واسکمش نام قریه بر منزل خنجاندن کابل التی منزل
وبلخ التی منزل واندرآب شماله دورت ساعت طالقاندن ختلان دورت منزل وجرم دورت
منزل وقندس غربه یدی منزل مسافه در احوال ملوك شاهان بدخشـــان اسکندره
منسوب یخنورلردی نیچه ییللر حکومت اول سلسله ده ممتد اولوب کیمسه مزاحم اولمدی
جزئی خراج و باج ایله اول ولایت مرزبانلغی انلره مسلم ایدی سلطان ابو سعید کورکان
بدخشان اولکه سنه طمع ایدوب شاهلرینی استیصـــال قصدنده اولدی انلرك آخری
اولان سلطان محمدی اولادی ایله کرفتار وقتل ایلدی آخرکندی دخی اوزون حسن النده
مقتول اولدی بعده بدخشان حکومتی ملوك خراسان نوابنه متعلق اولوب بالاخره عجم
شاهلری پنجه سنه دوشدی ملوك غور اولاد ضحاکدن نام بسطام نام غور طاغلرینی
پناه ایدوب ساکن اولمش ایدی حضرت علی کرم الله وجهه خلافتنده بونك اعقابندن
تنسی نام کمسه اسلامه کلوب اول دیار حکومتنك منشورنی الدی که خط حضرت علی ایله
بهرامشاه زماننه کلنجه اللرنده باقی ایدی بو سلسله دن فولاد ابو مسلم خروجنده حاکم ایدی
تختی هـــارون رشید زماننده وسوری صغاریه زماننده واوغلی محمد سلطـــان محمود
عصرنده حکومت سوردی اوغلی ابو علی و بونك برادرزاده سی محمد حاکم اولوب ابراهیم غزنوی
ایله جنك ایلدی صکره قطب الدین حسن بن محمد یرینه کچدی که جد سلاطین غوریه در
بونك اوغلی عزالدین حسینك یدی اوغلی قالدی ایکی فرقه اولدیلر بری اول طبقهٔ
غوریه ده قطب الدین محمد بن عزالدین حسین که ملك جبال دیمکله مشهور ایدی بهرامشاه

غزنوی دامادی اولوب واردقده تهمتله زهرلدی غوریلر ایله غزنویان بیننده اول عداوت
بو اولدی برادری سوری برینه کچدی غزنه یه عسکر چکوب مغلوب اولدقده بهرامشاه
بشیوز قرق دورتده الهکتوروب قتل اتدی بهاالدین سام حسین برینه کچدی برادری
انتقامی ایچون حرکت اوزره ایکن وفات اتدی علاالدین حسین جهانسوز پادشاه اولوب
غزنه یه واردی بهرامشاهی بوزوب بلند آوازه اولدی بو سلسله دن اول استقلال بولان
بودر غزنه و بعض خراسانی الدی بشیوز اللی التیده وفات ایدوب اوغلی سیف الدین
محمد برینه کچدی ایکنجی سنه غزنه طائفه سی جنکنه کیدوب کندی قومی بیننده
مقتول اولدی غیاث الدین محمد عم زاده سندن صکره پادشاه اولوب خراسانی الدی
وعظیم الشان جهانداری ایدی چوق غزالر ایلدی بشیوز طقسان طقوزده وفات ایدوب
برادری شهاب الدین محمد برینه کچدی غزنه و هند و سند والیسی ایدی جلوسدن صکره
غور و خراسانی دخی ضبط ایلدی دفعاتله قطب محمد خوارزمشاه جنکنه کیدوب منصور
اولدی التیوز ایکیده لهاورده فدائیلر غدری ایله مقتول اولدی غیاث الدین محمود بن غیاث
محمد برینه کچوب یدنجی یلده خوارزمیلر غدری ایله قتل اولندی اوغلی بهاالدین سام برینه
کچمش ایدی خوارزمیاندن علاالدین اتسزغون اوچ آیدن صکره لشکر چکوب فیروز
کوهی محاصره ایلدی الوب سامی برادری محمد ایله خوارزمه کوندردی فترت مغولده
جیحونه اتدیلر بو سلسله بونده منقرض اولدی طبقهٔ ثانیهٔ غوریان بامیانده حکومت
علمن قالدردیلر غیاث الدین برادرزاده لرینی پریشان اتمش ایدی انلردن ملك مسعود بن
فخر الدین پدری برینه حاکم اولدی بعده برادری شمس الدین محمد برینه کچدی فاضل ایدی
امام فخر رازی رسالهٔ بهائیه یی انك اوغلی اسمنه یازدی التیوز ایکیده وفات ایدوب اوغلی
بهاالدین سام برینه کچدی غزنه یه واروب ایلدوز ایله جنك اتدی منهزم بامیانه کلدی
برادری جلال الدین حکومتی بونك الندن الوب برینه کچدی آخر خوارزمیلر النده کرفتار
ومقتول اولوب منقرض اولدیلر ملوك کرت الغوریه بونلر غوریلرك اوچنجی طبقه سیدر
اولی شمس الدین محمد کهین که رکن الدین مرغی نك دخترزاده سی ایدی اول ایسه
غیاث الدین محمد بن سام بنی اعمامندندر جنکیز ظهورنده رکن الدین خراسان والیسی
بولنوب انقیاد اتمکله غور حکومتنده قرار اتدی التیوز قرق دورتده مستقل اولدی خوش
طبع وعالی همت قوپوب نیچه فتحلر اتدی یتمش التیده اجلی کلوب برینه اوغل محمد کهین
کچدی یدیوز بشده جیسار غورده وفات ایدوب اوغلی فخر الدین پادشاه اولوب برسنه دن
زیاده سوردی اختیار الدین قلعه سنی بنا اتدی کرت نامه یی ربیعی شاعر بونك نامنه
نظم ایلمشدر صکره برادری غیاث الدین برینه کچوب یدیوز یکرمی طقوزده وفات اید نجه
سوردی خراسانده نیچه فتحلر ایلدی صکره اوغلی شمس الدین برسنه ودیکر اوغلی
حافظ الدین ایکی سنه حکومت ایدوب قتل اولندی بونك زماننده غوریلر امور مستولی اولدیلر

برادری

برادری معز الدین حسین یرینه چکوب متغلبه یی قهر ایلدی اوتوز طقوز ییل پادشاه
اولوب چوق اثرلر قودی عاقل وعادل ایدی مولانا سعد الدین پیر علی یرینه چکوب بونك
عصرنده تیمور ظهور اتدی خراسانه مستولی اولوب الندن الدی یدی یوز سکسن دورتده
مزبوری اولادی ایله ماوراء نهره نقل وحبس اتدی انده مقتول اولدیلر و بو طائفه دولتی
انکله منقرض اولدی صکره غور ملوك خراسان تصرفنه کیروب شاهلرده قرار اتدی

فصل ۲۹ در اقالیم کرمان وهرمز ولار یکرمی طقوزنجی فصل کرمان اقلیمنده وهرمز ولار
مملکتنده در اما کرمان فتح وکسر کافله ابن کلبی قولنجه یافث اولادندن کرمان بن فلوج
اسمیله تسمیه اولنمش بر اقلیم واسع ومعمور در حدودی جنوبده بحر فارس وغربده
بلاد فارس و بحر هرمز شرقنده ارض مکران شمالنده مفازهٔ خراساندر دیو تقویمده مسطوردر
لکن بعض اهل فن غربده فارس ولار جنوبده هرمز شرقنده مفازهٔ مکران وشمالنده مفازهٔ
سیستان ایله محدود اولدوغنی اثبات ایدرز یرا لار وهرمز مستقل ولایت اعتبار اولنمشدر
مسافه سی طولا وعرضا یوز سکسن فرسخ تخمین اولنور معموردر لکن شهرلری پراکنده در
اکثریری ساحل وشدید الحراره اولوب ربع مقداری یایلادر سیرکاندن حدود پارسده
یم شهرنه وارنجه آب وهواسی لطیف انهار واشجاری وافر جمله میوه انواعی متکاثر خرماسی
وانجیری چوق ومزراعی بسیار ومواشیسی وافر اولور توتیای کرمانی ایسه مشهوردر
اکاسره عصرنده کرماندن التی یوز بیوك محصول النوردی صکره برازشاغی قودی کرمانك
دار ملکی کواشیر نام شهردر که بردشیر دخی دیرلر طقسان بش درجه طول یکرمی طقوز
بوچوق درجه عرضده برشهردر قلعه سی اردشیر بن بابك آثارندن اولمق اوزره یازارلر
واسمی دخی بوکا منسوبدر کستاسب دخی انده بر آتشکده بنا اتمشیدی سمط العلی ده
مسطوردر که حجاج بونك فتحنه عسکر کوندروب میسر اولمدی صکره عمر بن عبد العزیز
مهدنده فتح اولندی وفرمان عمر ایله انده جامع عتیقی یاپدیلر امیر علی بن الیاس دخی
باغ سیرجانی وقلعهٔ کوهی بنا اتدی تورانشاه سلجوقی جامع تبریزی دیمکله مشهور جامعی
بنا اتدی اکابر صوفیه دن شاه شجاع کرمانی ونعمة الله ولی بوشهرده مدفوندر بم طقسان
بش بوچوق طول اوتوز بوچوق عرضده کواشیردن ایکی مرحله شرقه دوشر آب وهواسی
ناخوش برشهردر متین حصاری واردر اوچ یرده جمعه قلنور بازاری قربنده اولان مسجده
مسجد خوارج دیرلر بری دخی مسجد اهل سنتدر بر جامع دخی قلعه ایچنده اولوب صدقات
مسلمین انده محفوظدر جیرفت طول وعرضده مزبورلره متقارب مجمع تجاردر اوجوزلق
شهردر اسفی دخی دیرلر سیرجاندن شرقه دوشر ثلج وجوز وترنج بروقتده جمع اولور جمله
مراتع ومزارعی انهارله سقی اولنور فتح اسلامی ده بونك یری میشه زار ایدی عسکر
اسلام کسوب قریه لر اتدیلر هر بری سکانی اسمیله تسمیه اولندی بونك صویی
دیورود ندر هواسی کرم وخرماسی وترنجی وافر یردر سیرجان طقسان ایکی بوچق

درجه طول ویکرمی طقوز بوچق عرضده کرمان شهرلرینک اکبری بربلده دردخلنده
صو یوللری وار بنالری قبابدر قلت اخشابدن کارکیر ایدرلر جیرفتدن ایکی مرحله غربه
دوشر بونک برمحکم حصاری واردر هارون رشید ایامنده بنا اولنمشدر اسلامده کرمان
والیلری انده اوتورردی بوحصارک سکز قپوسی واردر باب بهیابارکه میدان قپوسیدر
باب مرضی باب میمند که غرب قپوسیدر مغرب طرفنه آچیلور بونک طشره سی
برخرابه قصردر قصر حاجب دیرلر بوشهرک دیوانی ومکلف اسواقی واردر خلقی اکثر
غنی ومالدار تجاردر عورتلری غایت کوزل اولور هواسی کرمه مایل حاصلی غله وپنبه
ومیوه وخرمادر بونک خلقی اکثری محدث ایدی قرا ونواحیسی قیولردن ایچرلر ترماشیر
طقسان اوچ درجه طول اوتوزبر درجه عرضده مفازه کنارنده برشهردر بمدن برمرحله
غربه دوشر تاریخ کرمانده اردشیربن بابک بنا اتدی دیو یازار زرند سیرجاندن یکرمی طقوز
فرسخ یرده بربلده در بافد کرماندن برمنزل جنوبه سلفده بربلدۂ خان ایدی حالا خرابه در
اقار صولری مزارع ومراتعی وافر صیدگاه وچراگاهدر خبیص طقسان اوچ درجه طول
اوتوزبر درجه عرضده کرمان ایله سجستان اراسنده مفازه کنارینه دوشر باغلی باغچه لی
خرما ومیوه وغله کانی هواسی کرم برشهردر طرف غربیسنده کوهدن برنهر بوشهره
کلوب باغلرینی سیراب ایدر سجستان بوندن شرقه اون کونلک مسافه در بونک
سوری ایچنه یغمور یاغمز خاصه در دیو نهایت الاربده روایت اولنور سیخ نواحیٔ کرماندن
سجستان سرحدنده برشهردر عمرو بن لیث بنا ایلدی بوکا قنطرهٔ کرمان دیرلرکه بر
یوقدر مجرد بوله تسمیه اولنوردۀ سیف حبصدن برمرحله شماله باغلی باغچه لی برقریه در هرمز
هرموزدخی دیرلر طقسان ایکی درجه طول ویکرمی التی بوچق درجه عرضده کرمان
اسکله سیدر خرماسی چوق شدید الحرارت یردر سابقا ساحلده ایدی تاتار خراب
اتدکده اهلی اوکنده اولان جزیره یه کوچوب انده تمکن اتدیلر اول جزیره یه جرون
وذرون دیرلر اسکی هرمز غربیسنده بحر فارس بوغازندن ایچری قره دن اون ایکی
میل بعید واقع اولمشدر صوینی عزیز درکومرو نام اسکله دن کتورورلر زیرا جزیره ده
اولان صواجیدر کیش جزیره سی بونک غربنده بحردن اوچ یلکندر بوهرمزک بازاری طورر
ومجمع تجار بندر مشهوردر بوجزیره سوقنده عورت بازاری بسندیده واقع اولمشدر
وابتداء سوق ترک بازارینک باشیدر انده بالق کمکنک فقراتندن طولی دورت ذراع برمیل
واردر اول بالغی قالقان مثللو برجانور اولدوروب طشره برافمشدر دیرلرکه انک یلان کبی
اینجه سوری قویروغی وار ایدی مزبور بالغک برطرفندن صوقوب برطرفندن
چقمش ایدی ترجمه اتدیکمز کتابلردن تیاتروم کتابنده جوانس ایدر انجو خصوصنده
هرمز قدر بریر یوقدر طتلو صویی وذخیره سی قلت اوزره در لکن جمله لوازمی طشره دن
کتورورلر بونک اطرافنده اوچ منزل قدر یرده صید فلور صید اولنور مغاص لؤلؤ در انده چقان انجو سائر

پرلانجوسندن بیوك ولطیف ذی قیمتدر میلاد عیسی نك بیك بشیوز التی سنه سنده
فرانسس کوس وال بوکرك نام پورتقال قپودانی بو شهری الوب اهلنه اغر جزیه وضع اتدی
صکره عجم شاهلری کرمانه مستولی اولدقده پورتقال ایله اشتراك اوزره ضبط اتدی
کتاب مزبورده تصویر اولندوغی اوزره مکلف قلعه سی واردر هفت اقلیم صاحبی ایدر ابتدا
اردشیر بن بابك ساحلده اولان شهری یاپوب هرمز تسمیه ایلدی خلقی چون دزدان ومفسدان
تعدیسندن امین اولمدیلر اول دیارڭ حاکمی ملك قطب الدین بندرجرونی وطن اتخاذ ایدوب
سائر خلقی انده کوچدیلر اما مجمع الانسابده امیر محمود قوللرندن ایاز بندرجرونی دار ملك
قلدی دیو یازار صکره سلطان شهاب الدین بن سفرشاه عصرنده فرنك الدی و بو طریقله
ظفر بولدی که مزبور شهاب الدین نوبتنده جور وستم مسلکنه سالك اولوب اعیاندن
درویش نور الدین نصیحت اتدکجه دکلمدی پس خلقدن بر طائفه کووه یه واروب
فرنکی دعوت اتدیلر انلر دخی جاننه منت بیلوب کمیلر ایله کلدیلر وجزیره یه مستولی
اولوب استحکام قلعه بنا اتدیلر اهل هرمز جنکلر اتدیلر مفید اولمدی پس اطه دن علاقه یی
کسدیلر بندر کشمیره کتدیلر اول زمان فرنك مصلحت وقت مقتضاسنجه هرمز پادشاهنه
ایلچی کوندروب صلح ایلدی شول شرطله النان کمرکڭ ربعی هرمزحاکمنه ویریله اوچنی
فرنك اله بر زمان بونك اوزرینه طوردیلر هرمز وکرمان نواحیسنده طقسان بر وایکی اوج
درجه طول وبکرمی یدی یکرمی سکز عرضده واقع اولان باقی قصبات وبلاد بونلردر
هرمزك وکرمو وکورستان وشجنب ودشت بر ومنوکان وکوجرد وروسانه
وبندر ابراهیمی وقریهٔ کوه مبارك وکت وجاشك وتسکه وتیس وماسکان وچکینو
وماهان روبار طقسان اوچ طول یکرمی طقوز عرضده بر صحرادرکه عرب ساکن
اولور حاکم کرمانه کاه اطاعت وکاه عصیان ایدر دریای بر شعب معموردر قریه لری
وبستانلری ومیوه لری واردر میناب طقسان اوچ درجه طول یکرمی سکز بوچق
عرضده بر بیوك شهردر لار ومکران ارسنه دوشر مابین اون مرحله در مملکت لار هرمزدن
غرب وشماله وشیرازدن اون مرحله جنوبه دوشر بر مملکتدر مستقل ملکی واردر
حدودی غربده بحر فارس سواحل وبنادری شمالده فارس شرقده بعض فارس وکرمان
جنوبده بریهٔ هرمز وکرمان ایله محدوددر دار ملکی اولان لار طقسان بر درجه طول یکرمی
طقوز درجه عرضده هرمزدن شرق وشماله اون مرحله یرده بر شهر معظمدر لارك هواسی
غایت کرم اولوب مردانه ایو کلدرلکن عورتلره غایت موافقدر بونده لیمون وترنج وشکر
ونارنج اولور خلقی اکثر ضعیف ولاغر اندام وبد مزاج ونیر اندازدر اما عورتلری غریب دوست
وخوش خلق وخوش صورت اولورلر بونده رشته علتی چوقدر آب وهواسنك عفونتندن
اولور زیرا آقر صوی نادر واسع وعمیق صو مخزنلری واردر قرق کون قدر انده یغمور یاغوب اطراف
وجوانبدن برکه لره طولر والتی آی قدر زمان شهرلر اول صودن ایچرلر وسبب مرض رشته

اولوردریایه بوندن یدی سکز کونلك وار یلور توابعی بونلردر درپز کوزل معناسنه طقسان بر طول یکرمی سکز بوچق عرضده برکوزل شهردر بوندن لارایکی مرحله غرب وجنوبه ورمایکان برمنزل شرقه دوشر رمایکان درپز وتارم قربنده ایکی ساعتلك یرده برشهردر مرخ وپوهان دخی بوندن بررجانبه دوشر پوهان طقسان ایکی یه قریب طول ویکرمی طقوزه قریب عرضده برشهردر اما تارم وتزرك بونلردن طول وعرضده اون دقیقه زیاده لك اوزره ایکی شهردر تزرك شرقی وتارم غربی مابین نصف مرحله ایکیسی دخی درپز شرقنده وتارم پوهان شمالنده بیوك شهردر طارم دخی دیرلر قلعه سی واردر تزرك یکن بوهان ایله تزرك تارم اراسنده در پین بینی دخی دیرلر رمایکاندن برمرحله جنوبه وکپهره دن شماله دوشر برشهردر کپهره بیمنددن غرب وجنوبه برمرحله یرده برشهردر بیمند طقسان بجوغه قریب طول ویکرمی طقوز عرضده بربلده در نکار طقسان ایکی بچق طول اوتوز عرضده بربلده در دستکرد طول وعرضده سابقدن بردرجه نقصان اوزره بربلده در کلکالاردن ایکی مرحله یرده انج ایله لار اراسنده برشهردر اقارصویی واردر خو رلارشرقیسنده دست پر و بینی اراسنه دوشر طقسان ایکی طول یکرمی سکز بوچق عرضده برشهردر سیرجاندن هرمزه کیدر یولده در خوش آباد خور طول وعرضنه متقارب سرحدلار برشهردر تزرك وتارم وبینی اراسنده کرمان طرفنه دوشر روز مفازه کارنده برشهردر بونلردن غیری بعض اهل وقوف تحریرنده لار اولکه سنك برقاج پان حصاری واردر قلعهٔ مرجان قلعهٔ کرز قلعهٔ نو قلعهٔ میمون شهر بابا بیرام انلردندر جزیرهٔ اندراوی بحر فارسده لارك ایکی جزیره سی واردر بندرری اوکنه قریب یرده برجزیره که اسکی هرمز سمتنه دوشر تقویمده دوری اون ایکی فرسخ برجزیره در قریه لری واردر مغاص لولو درقیس ایله سیراف اراسنده دیو یازار بری دخی برجزیرهٔ صغیره در بونك شمالنه دوشر ایکیسی دخی کناره قریبدر جبال کرمان وهرمزولارده نیچه طاغلر واردر جمله دن جبل قفص کرمان دیارینك مشهور ومعمور طاغیدر جنوبی دریا شمالی حدود جیرفت ورودان وکوهستان ابوغانم شرقی حواس وبیابان غربی حدود سیرجان ودیار بلوجدر بلوج برقوم وقبیله درکه بو طاغلرك اتکنده مغون ولاشکرد حدندن هرمز ناحیه سنه کلنجه ساکن اولورلر مزارع ونخلستانی وافر مردم صحرانشین در روزکار ندکلو خرمادوشر رسه ارالرنده الق عاردر فقرادوشررو بونلر کمسه یی انجتمزلر لکن جبل قفص اهلی اکراد واشراردر بونلردن هرکر وهك رئیسی واردر پیاده یوله اینزلر حد فارس وسیستانه وارنجه کزوب یول کسرلر بونلرك اصلی عربدر جبال بازز کرمان یایلاقیدر وبونده کومش معدنی اولور جبل قفصده دخی واردر اول اجلدن بونلره جبال معادن دیرلر ذهب وفضه وحدید کرمانی ونحاس وصغر معدنلری اولور برقاج قطعه طاغلردر که جیرفتدن دریای دیدکلری شعبه طغری ایکی مرحله ممتد اولور انده پرنعمت کویلر ومسیره لرچوقدر نهر دریای هنجاندن کلوب غایت

تند

تند وتیز آقار تخمینا یکرمی دکرمن یورود روجد ویرمز کرمانده بوندن غیری بیوک نهر یوقدر
برنده کمی یوریمز مسالك کرمان ولار سیرکاندن کاهو یه ایکی منزل اندن حسن آباده
ورستاقه ایکیشر مرحله سیرکاندن دوردانه وهمده دورت فرسخ همددن کردکانه ایکی
فرسخ کردکاندن اماسه برمرحله درسیرجاندن رباط مشرفانه ایکی مرحله اماسدن رودانه
برمرحله سیرجاندن ٥ یولیله شارستانه بر مرحله منازل بونلردر سیماب رود ١ بهسان ١
حبان ١ عبیرا ١ کرعون ١ راس شارستان ١ اندن جیرفته صاغه دونر قریه کوز ١
جیرفت ١ سیرکاندن تاخت ٢ جیر ١ کوه نقره ١ سیرکاندن زرند ٢ ویردشیر ٢
خمرود ١ زرند بوندن بیابان برکری قوناقدر سیرکاندن نرماشیر ١ بهرج ١ جیرفت
فارس طرفنه دوشر ١ مغون ٢ ولاشکرد ١ سورقان اموقان ١ جروان برفرسخ
کسینان ١ رویین ١ نارم ١ جیرفتدن هرمزه لاشکرد ١ اندن صوله کومین ١ نهر
دیکان ١ میوه جان ١ هرمز ١ کاربحی ده اسکله سی ١ سیرجاندن شیرازه التمش دورت
فرسخ کوجرودن شیرجانه شمیل ١ دشت بر ١ خور ١ بینی ١ سیرجان ١ کوجرودن
جیرفته جناب چکینوکه هرمزدندر ١ منوکان ١ روبار ١ جیرفت ١ هرمز اسکله سی کمرودن
لارشهری دورت بش منزل خرابه درجابجا خانلر وبرکه لر واردر ولاردن کاردریا ٤ وهیچ نام قریه
١ نیمنده ١ کره ١ کیل ١ بونلر قریه لردر کازرون ١ کاربحی ٢ هرمزدن دبول سنده
بند ابرهیم ١ کوه مبارك ١ جاشك ١ تیز ٢ تنك ٢ پوزم ٢ کوادر ٦ کلمت ٤ بارو ٦ دبول ٦
برروایتده کوادردن دبول بش مرحله دراحوال ملوك کرمان حضرت عمر رضی الله عنه
خلافتنده مجاشع بن مسعود السلمی سردار اولوب دار ملکی اولان سیرجانی الدی صکره
ربیع بن زیاد اطرافنی فتح ایلدی اهلی صاعدن صکره نقض عهد ایتمکله جیرفت سیفله
النوب اکثر خلقی کیملر ایله فرار ایتدیلر مجاشع اراضی کرمانی عربه کسوب ویردی صکره
قطن بن قبیصه فارس وکرمانه والی اولوب بنی امیه عصرینه کلنجه حکومت ایتدی
انلر وآل عباس دولتنده والیلری ضبط ایدردی کاه ملوك اطراف دخل وتعرض اوزره اولوب
بالاخره سلجوقیلر النه کیردی دولت سلجوقیه قاروت بن جعفر بن میکائیل ابن سلجوق که
اصل اسمی احمد بر بهادر کمسه ایدی آکاقره ارسلان دخی دیرلردی دورتیوز اوتوز اوچ
صفرنده کرمان والیسی اولوب الب ارسلاندن صکره سلطنت علمن رفع ایلدی ومستقل
اولوب شیرازی دیلمیلر الندن الدی دورتیوز التمش بشده همدان اطرافنده سلطان
ملکشاه ایله جنك ایدوب اوغللری ایله کرفتار ومقتول اولدی ملکشاه کرمانی برادری
تکشه ویرمش ایدی قاروت اوغلی سلطان شاه محبسدن فرار ایدوب کرمانه واردی باباسی
یرینه چقوب دورتیوز تمش یدیده وفات ایدنجه سوردی مزبور کعبه یی بیاض کسوه ایله
اورتوب میزابی فضه دن ایتمش ایدی صکره برادری توران شاه یرینه چقوب ملکشاه
زوجه سی ترکان خاتون مزبور اوزرینه عسکر کوندرمش ایدی جنکده مجروح اولوب

دورتیوزسکسن سکزده وفات ایتدی یرینه اوغلی ایرانشاه بعده عمی زاده سی ارسلان
شاه بن کرمانشاه وبونك اوغلی مغیث الدین محمد بونك اوغلی محی الدین طغرل بعده
ارسلانشاه بن طغرل وبرادری بهرامشاه بن طغرل وتورانشاه بن طغرل بوترتیب اوزره
پادشاه اولدیلر بونك عصرنده اوغوز طائفه سندن بش بیك خانه کرمانه کلوب مستولی
اولدیلر تورانشاه قتل اولنوب بهرامشاه اوغلی محمد جلوس ایتمش ایدی تمکن بولمیوب
سیستانه کیتدی وبشیوزسکسن اوچده انتقال ایدوب سلجوقیه دولتی کرمانده منقرض
اولدی حکام متفرقه سلجوقیلردنصکره غز طائفه سندن وامراء خوارزمیاندن ملك
دینار وفرخشاه ونظام الدین محمود وعماد الدین محمد وبغایکتن ورضی الدین نیشابوری واتابك
نصرة الدین وقوام الدین واختیار الدین التیوز یکرمی سنه سنه کلنجه حکم ایلدیلر وصکره
قره ختاییلره انتقال ایلدی دولت آل براق قره ختاییلردن مزبور براق سلطان محمد
خوارزمشاهه کلوب حاجب بعده کرمانه والی ونائب اولمشیدی جنکیزخان غلبه سنده
استقلال اوزره ضبط ایلیوب صکره بونك سلسله سندن قطب الدین محمد ومبارك خواجه
وسلطان حجاج وپادشاه خاتون وجلال الدین سیورغتمش ومظفر الدین محمد وقطب الدین
شاه جهان یدی یوزدورت سنه سنه کلنجه دولت سوروب جنکیزیان طرفندن سلطنت
آخره ویرلمکله بونلر منقرض اولدیلر بونلردنصکره کرمانده مستقل دولت ظهور ایتمیوب
ملوك عراق وفرس طرفندن وکیللر تصرفنه کیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده در سلاطین
هرمز سلفده هرمز حکومتی کرمان پادشاهلرینه متعلق ایکن جنکیز فترتلرنده آل براق
استقلال اوزره قالمیوب سلغریلر هرمز حکومتنی المش ایدی رکن الدین محمود قلهاتی
التیوزقرق یدیده خروج ایدوب هرمزه وجزایر بحر فارسه مستولی اولدی کندودنصکره
اوغلی نصرة ومسعود وغلامی آیاز ضبط ایلدیلر یدی یوز اون برده کردانشاه واولادینه
دولت انتقال ایلدی تاریخ مزبورده آیاز وفات ایدوب مزبور یرینه کلدی صکره اوغلی
قطب الدین تهمن وتورانشاه ومحمد شاه وسیف الدین فیروزشاه وتورانشاه
وشهاب الدین وسلغرشاه وتورانشاه وسلغرشاه بوترتیب اوزره حکومت ایتدیلر مزبور
سلغرزماننده پورتقال جزیره یه مستولی اولدی که هجرتك طقوزیوز اون التنجی ییلیدر
صکره سلطان محمد والی اولوب پورتقال بونکله صلح ایلدی واولادی بیك حدودینه
کلنجه حاکم نامنه کلدیلر صکره عجم شاهی اول یره دخی مستولی اولدی وجزیره یی
پورتقال ایله اشتراك اوزره ضبط ایلدی سلاطین لار بونلر کیخسرو پهلوانلرندن
اولان کرکین میلاد اولادیدر دیو یازیلور انلردن اول اسلامه کلن جلال الدین
ایرج بن کرکین درکه عمر بن عبد العزیز عصرنده اسلامی قبول ایلدی وسلسله سندن
قطب الدین مؤید بشیوز طقسان دورتده پادشاه اولوب وفاتندنصکره اولادی
بوترتیب اوزره یرینه کلدیلر مظفر الدین کالنجار مؤید ثانی وعلاء الملك وکالنجار ثانی وحاجی

سيف الدين وحاجى علا الملك وحاجى مبارز الدين وقطب الدين مينشرو جهانشاه وعلا الملك
وهرون و محمد وانوشروان كه شاه عادل ديمكله مشهور ايدى طقوز يوز قرق سكزده
بر مجنون شهيد ايتدى يرينه عمى زاده سى ابراهيم خان جلوس ايدوب بيك حدودينه كلنجه
سوردى صكره لار حكومتى دخى عجم شاهلرينه انتقال ايلدى فصل ٣٠ در اقليم فارس
اوتوزنجى فصل آسيانك مشهور اولكه سى اولان بلاد فارسده در بو اقليم فارس بن ناسور بن سام
اسميله تسميه اولندوغى منقولدر پارسدن معربدر حدودى غربده خوزستان و بعض
سواحل بحر فارس جنوبده بحر فارس وهرمز شمالده بلاد جبل وخراسان ايله فارس اراسنده
اولان مفازه كه نهايتى اصفهان كنارلرى در شرقده كرمان وسجستان بونك شكلى مربعه
قريبدر چوق شهرلرى وقريه لرى مشتمل اولوب بو كتابده انجق جمعه قلنوب شهر وقصبه اطلاق
اولنانلرى يازلمشدر بو اقليمك مدحنده حمد الله ايدر اهل فارس حقنده حضرت رسول اكرم
بيورمشلردر ان الله اختارين خلقه من العرب قريشا ومن العجم فارسا اول اجلدن اورانك
خلقنه اخيار فارس ديرلر و معجم البلدانده ابعد الناس الى الاسلام الروم ولوكان الاسلام معلقا
بالثريا لتناوله فارس حديثى دخى مرويدر تقسيم ديار فارس ايكى قسمدر جنوبيه وشماليه سى
كوهستاندر نزهه ده برى وبحرى ايكى قسم قلنوب ولايت بر سلفده بش كوره يه تقسيم اولنوردى
اردشير خوره ١ اصطخر ٢ دارابجرد ٣ شابورخوره ٤ قبادخوره ٥ بونلرك هر برى نيجه ولايت
وشهرى مشتمل ايدى بو جمله نك مسافهٔ عرضى يوزاللى فرسخ وطولى يزددن جوره وارنجه
اوچيوز يكرمى فرسخدر قبايل فارس اول ديار اصطلاحنده قبيله يه زم ديرلر نلردر زم جيلويه
بوكا زم ميحان دخى ديرلر زم احمد بن الليث زم لوايحان دخى تسميه اولنور زم احمد بن صالح
زم شهرى بوكا زم باريحان دخى ديرلر زم احمد بن حسين بوكا زم كارما دخى ديرلر زم ازدشير
فارسده كرد حومه لرى چوقدر ديرلر كه بشيوز بيك قدر خانه دن زياده اهل خباوار دركه
قشلاق و ييلاقه چراكاه ايله كوچرلر ايچلرنده توابع ولواحقى ايكيوز آدم اولور خانه چوقدر
ممالك سلفده دار الملك فارس اصطخر اولمغله انك كوره سى سائرلردن مقدم ايدى اما شمدى
شيراز دار الملك اولمغله حمد الله انك كوره سنى مقدم ذكر ايلدى كورهٔ اردشيرخوره اول اكاسره
اولان اردشير بن بابكه منسوبدر بو ناحيه ده واقع اولان شهرلر بونلردر شيراز پاى تخت
اقليم فارس بر شهر معتبر ومشهوردر اولوب سكسن سكز بچوق درجه طول يكرمى طقوز
بچوق درجه عرضده صويى وافر باغى باغچه سى متكاثر بلدهٔ اسلاميه در حجاجك
ابن عمى محمد بن قاسم بن عقيل تمش التى تاريخنده بنا ايتدى هراونك بستانى واقار صويى
واردر لكن يوللرى تنك وملوثدر عضد الدوله عصرنده بو شهر بر مرتبه معمور اولمشيدى كه
عسكرى مكان بولميوب شهرك قبله طرفنده قنا خسرو كرد نام بر قصبه احداث
ايدوب عسكرى انده ساكن اولدى اول قصبه دن يكرمى بيك دينار محصول
النوردى اما شمدى خرابه در شيرازك اول زمان سورى يوغيدى عضد الدوله

اوغلی صمصام الدوله دوری ایکی بیك بشیوز آدم بربارو چکدی صکره سعد بن
زنکی تجدید ایدوب التیوز یکرمی حدودنده خرابه مشرف اولیجق شرف الدین محمود
شاه کیرو تجدید ایدوب برجلر اوزرینه طوغله دن دیده بانخانه لر یاپدی شیرازاون یدی
محله درو طقوز قپوسی واردر باب اصطخر باب دراك موسی باب بیضا باب کازرون باب
سلم باب قنا باب نو باب دولت باب سعادت احسن التقاسیمده سکز قپو یازار بو ترتیب
اوزره باب اصطخر درب تستر در بند استانه درب غسان درب سلم درب کوادر درب
مندر درب منهدر باب اصطخر مکه نك مناقیه سنه بکزر شهرك احسن مواضعی در
بو شهرك هواسی خوب و صویی لطیفدر اکثر اوقاتده اسواقی ریاحین دن خالی دکلدر
محکم صو یوللرینك بری کاریز رکنا باددر رکن الدوله حسن بن بویه بنا ایلمشدر اندن غیری
برقاج قناة دخی واردر هرکز عمارته محتاج دکل متین بنالردر اکثری جویمدن کلور وبهارده کوه
دراکدن سیلاب کلوب ظاهر شهردن مرور ایدر و بحیره یه کیدر بو شهرك غله سی وسطدر
اکثر اوقاتده اسعار مأکولات یوقاری اولور میوه سندن مثقالی اوزومی غایت ایو نازکدر
و سرو اغاجی انده زیاده نمود ار وقوی اولور خلقی اکثر اسمر ولاغر سنی و شافعی ایدی
حالا اکثری شیعی درو متموّل اکثری غربادر سلفده بو شهردن چوق کبار ظهور ایلمشیدی
کاکا بناء برج اولیا دیرلردی خصوصا جامع عتیق که عمرو بن لیث بنا سیدر هرکز ولی دن
خالی اولمدی دیرلر مسجد سعد بن زنکی و مسجد سنغر وغیری جامعلر و خانقاهلری و مدارس
و عضد الدوله نك دار الشفاسی بونلر جمله بشیوز بقعه دن ارتقدر و بو شهرده مزارات
متبرکه دن قبر سیبویه نحوی و محمد بن موسی کاظم و قبر شیخ عبد الله خفیف که
اتابك زنکی عمارت اتمشدر شیخ روزجهان مزارلری مشهوردر شیرازك برقاج مسیره سی
واردر بری جعفر آباد ایله حافظ شیرازی مزاری اولان مصلی اراسی بری دخی مسیره
خلجان که شهردن کوه دراکه وارنجه ایکی فرسخ قریب باغ و باغچه درو شیرازدن اون
فرسخ یرده آب جاشت دیرلر برچشمه واردر صویی مسهل ودوادر کوز فصلنده برقاج بیك
ادم اول موضعه تفرجه واروب اوچ کون او توررلر و صویندن ایچرلر ایچرکن اسفل یا اعلی دن
استفراغه نیت ایدرلر نیته کوره استفراغ واقع اولور اکر نیتسز ایچرلر سه عمل ایلمز و یورك
شیشوردکاه انسانی هلاك ایدر امر غریبدر و بونك حقوق دیوانیه سی نزهه ده مسطور
اولدوغی اوزره دور تیوز اللی بیك دینار دن و جمله فارس بوکا تابعدر بو کورنك نزهه ده
مسطور اولان توابعی بونلردر سیف کادریا ده کرمسیر برقاج ناحیه در بعضنه سیف
ابی زبیر و بعضنه سیف عماره دیرلر اکثرنده عرب مقام طوتمشدر حاصلی غله و خرمادن
غیری نسنه دکلدر و بوکا سیف البحر دیرلر و حوز السیف دخی اول سمتده سیرافدن
اشاغی برکوچك بلده در سکسن یدی بوچق طول و یکرمی طقوز عرضه دوشر اسی
یردر بو شکامات اول حوالی ده برقاج ناحیه و قریه لردر شدید الحران و غله سی و خرماسی

چوق اولور توح بناسی طینندن برخرابه شهردر حالا عربلر اولور سلفده شهر عظیم ایدی
جنابه دن اون ایکی فرسنخ یرده در توه وتوزدخی دیرلر خرماسی چوقدر ایوکتان بزی اولور
باندن بر نهر اقار حیر هواسی معتدل برشهر وسطدر صویی لطیف زمینی منبت ساحل
ویایلا میوه سی اولور دیردر بر محکم قلعه سی واردر صحراسنده کوهی ودشتی نخجیرلر کزرجزبر
برکرمسیر ناحیه درخرماسی وافر اولور وخلقی سلاح دوزدر بونلردن غیری مرزدان
وداذن ودوان نام ناحیه لر کیمی کرمسیر وکیمی کوهستانده هواسی معتدل حاصلی غله
وپنبه ومیوه وچلتوکدر سروستان شیرازدن اوچ مرحله یرده سکسن یدی درجه
طول ویکرمی طقوز بوچق عرضده بر بلده متوسطه در اقار صویی و بستانلری واردر
کوهجان ولایتنده کرمسیر یرده آب وهواسی مخالف خرماسی چوق وغله سی وافر اولور
سیراف کسر سین ایله سکسن طقوز درجه طول ویکرمی یدی درجه عرضده بلاد فارس
اسکله لرینك اعظمی ومشهوری بربندر شهردر شیرازدن التمش اوچ فرسنخ جنوبه دوشر
مفازه جنوبیه بوکا منتهی اولور بونك زرعی ونه خرعی واردر یعنی اکنی و بساتین واشجاری
وصاغلو رحیواناتی یوقدر اطرافی ارض قفردر لکن اولری متین محکم ومکلف تجار
اولریدر بعض تاجر اولورکه اوتوز بیك دینار دن زیاده مال خرج ایدوب مکلف زنکباردن
کلمه ساج اغاجلری ایله خانه بنا ایدرلر صولری یغموردن صهریجلردر ایکی اوچ چشمه سی و
اوچ جامعی واردر اول چشمه لرك صویی شهره مشرف جم دیرلر بر طاغدن کلور رومزبو
طاغ دبی میوه لو یردر نحاتدن ابوسعید سیرافی بوشهره نسبت اولنور نجیرم کنار بحرده
سیرافه تابع بربلده در اراسی اون اوچ فرسنخ یازیلور صیمکان برلطیف شهر و عجایبدن بردر
زیرا اورته سندن بر نهر اقار اوزرنده کوپروسی واردر بوکوپرودن یوقاریسی یایلاد رجوز
وچنار امثالی اشجار اولور واشاغیسی کرمسیردر نارنج وتورنج امثالی اغاچلر بتر شرابنه ایکی
اوچ مرتبه صو قاتلمینجه ایچلمز فیروزآباد شیرازقربنده برمشهور بلده در جور دخی دیرلر اسم
قدیمی جور ایدی که معرب کوردر عضد الدوله اکا صیلمه بنوب کنسه عضد کور کتدی دیرلردی
کور ایسه قبر معناسنه دربونی کریه کوروب تغییر اتدی مدینه ظفر معناسنه فیروزآباد اسمنی
قودی دیو تقویمده مسطوردر امابعض نسخده فیروزشاه انی تجدید اتمکله اکا منسوب
اولدی وکون اردشیره سلفده کورن فیروزآباد دیرلردی برشهر قدیمدر محکم سوری واردر
آب بران دیرلر برصو طاغدن کلوب بونك کنارندن کچر چون اسکندر بوکا کلوب محاصره
ایلدی فتحدن عاجز اولوب صونك اياغنی طاغلر طرفنده بند ایلدی دریا کبی اولوب شهری
غرق اتدی صکره اردشیر یولنی اچوب صویی اقتدی وبر شهر مدور بنا اتدی طپراقدن
حصاری ودورت دروازه سی واردر باب مهر شرقی باب بهرام غربی باب هرمز جنوبی
باب اردشیر شمالی دوشر ایچنده اقار صولری چوق وهر قپودن برفرسنخ قدر مسافه باغ
وبستان تماشا کاه درماءوردی لطیف ومشهور اولوب اطرافه کیدر بونکله شیراز اراسی

یکرمی دورت فرسخ یردر هواسی کرم ومتعفن در کازرین راء مهملەنك تقدیمی وکسر زایله
سکسن طقوز بوچق طول ویکرمی سکز بچق عرضده بحره قریب بر بلدهٔ صغیره در کهنه
حصاروواروشی وار در هواسی کرم آب مکان کازرنده در بونك قربنده فیروزاباد بر کوچك شهردر
هوسی اسی خرماسی وافر صوبی نهر مزبوردندر کوار بر کوچك مفرح شهردر لکن هواسی کرمه
مایل قریەلری ومزارعی غلەسی ومیوەسی چوق یردر اکثر حوایج شیرازبوندن کلور لطیف اناری
وبادامی اولور صحراسنده نجیری فراوانددر نهایت خلقی کثیف طبع اکثر اجلاف درخانه ستان
ساحل دریاده طولی عرضی اوتوز فرسخ بیابان وصوسز یردر بر قاچ پاره قریەیی مشتمل
ترابی غایت منبت یردر اکر بهار وکوز فصلنده یغمور یاغرسه بر من تخم اکن بیك من محصول ویرر
یغمزسه تخم بیله حاصل اولماز میمند بو کوره ده بر کوچك شهردر هواسی کرم غله وخرما وانکوری
وهر میوەسی وافر براولوب اکثر خلقی پیشه وردر شیرازدن جنوبه وجوردن ایکی مرحله
مشرقه دوشر قلعهٔ تیر شیرازدن اوچ فرسخ شرق وجنوبه یالکز بر طاغك بر حصاردر ایچنده
بر چشمەسی وپای حصارده دخی بر چشمەسی وار در حوالئ قلعه بر کونلك یول معمور وعلفزاردر
کورهٔ اصطخر بر اولکهٔ قدیمه در نزهه ده ایدر اقلیم فارسده اصطخردن اول هیچ عمارت یوغیدی
طولا یزددن هزار درختەوارنجه وعرضا قهستاندن سردەوارنجه بلاد بو کوره یه تابعدر
اصطخر شهری سکسن سکز بوچق درجه طول واوتوز درجه عرضده بردوزاوواده واقع بر
بلدهٔ قدیمه در سلفده دار ملك فارس اولمغله اندە قدمانك ابنیهٔ عظیمه اثاری هنوز باقی در
اردشیر دار ملکی بوندن جوره نقل ایلدی دیرلر که بونی کیومرث اصطخر نام اوغلنه یاپوب
هوشنك زیاده قلدی وجمشید اتمام ایرشدردی اون فرسخ عرضی واون دورت فرسخ
طولی وار ایدی ایچنده نیچه عمارت وزراعت وقریەلری واوچ محکم حصار که هر بری بر طاغ
اوزرنده ایدی بری اصطخر وبری شکسته وبری شیکران تسمیه اولنوب بونلره اوچ کنبد
دیرلردی فارسنامەدن منقولدرکه فارس ده بوندن قدیم بنا یوقدر دره کبی بر زمینی واردر
بر طرفی صحرا در یغمور یاغدقده صووارکاردی عضد الدوله اول طرفی بند ایدوب اون
یدی پایه بر حوض عظیم یاپدردی اوزرینی ستونلر ایله مسقف اتدردی بو بورکەنك صویی
بیك آدمه یرسنه یتردی وبالجمله استحکامده بو شهر ضرب مثل اولوب اشتهار بولمش
ایدی لکن حالا نه قلعەسی ونه واروشی واردر حصارکبی متین بنالو اولر ودروازەلردر
جمشید اصطخرده پای کوهده سیاه سنك خارادن بر سرای مربع طرح وبنا ایلدی
بر جانبی کوهه متصل واوچ طرفی صحرایه ناظر اولوب اوتوز ذراع مرتفع قلدی وایکی
طرفدن نردبانله چیقلور ایدی بو بناده سنك سیاهدن مدوّر ومربع ستونلر که هر بری
یوز بیك بطمان چکرو برادەسی امساك دم ایدر بر معتبر حجر ایدی صورت براق
وجمشید تصویر اولنمش ایدی وطاغدن بر کرمابه کاوب سنك تراشیده دلکندن
اول سرایه اقار ایدی وطاغ باشنده عظیم مغارەلرکه عوام اکا زندان باد دیرلردی ظهور

اسلامده چون اهل اصطخر برقاچ دفعه نقض عهد ایتدیلر مسلمانلر انلری قتل وشهری تخریب
ایتمشلر ایدی صمصام الدوله عهدنده قتلمش لشکر چکوب بقیه سنی دخی خراب ایتدی
انجق بر مختصر قصبه قالوب خرابه لر میاننده عمارت جمشیدی توتیای هندی مثابه سنده
اولدی حالا درکلرکه اول عمارتدن قالمشدر قرق مناره دیرلر واول ستونلر حقنده سوز
چوقدر کیمی همای بنت بهمن خانه سی ایدی کیمی مسجد سلیمان علیه السلام ایدی دیو نقل
ایدر اول خانه صکره مسجد اولمق جائزدر غله سی واوزومی ایواولور لطیف وشیرین
الماسی مشهوردر نصفی لذیذ ونصفی میخوش اولور لکن بونك هواسی وخامت اوزره در
وصویی دخی بر نیچه تارلالرینه اوغرامغله صحیح دکلدر ابرقوه فتح همزه وبا ایله طاغ اوزرنده بر
کوه معربی درودرکوه دخی دیرلر سکسن طقوز درجه طول اوتوز بر درجه عرض ده
یژده قریب بر بلده در بونده هیچ اشجار اولماز اما نعمتی فراواندر دیرلرکه بونك سوری داخلنه
مطر نازل اولماز الا نادرا بنرا کثر اطرافنه یاغار سلفده طاغ باشنده ایدی صکره اشاغی
دوزده بنا اولنوب اسمی اکا اطلاق اولندی ابی کاریزدن وهواسی معتدلدر برنجی وغله
وپنبه سی ایو اولور اونده یهود قومندن کیمسه قرق کوندن زیاده طورامز طاووس الحرمین
مزاری انده زیارتکاه اولوب اوزری سقف قبول اتمز اکر برسایه بان دخی قوروسه
ییقیلور دیو حمدالله تحریر ایدر بونك توابعندن مراغه ده عظیم سرو اغاجلری اولور بر
مرتبه که کشمیر وبلخ سرولرینه غالبدر دیوا برقوهك حقوق دیوانیه سی یوزقرق بیك
دورتیوز دینار ایدی ناحیه بردکون اصطرك اکثر نواحیسی درانده جمعه قلنور کثه ومیبد
نام ایکی قصبه واردر مفازه کنارینه دوشرکثه میوه لو بردر اصفهانه بوندن میوه کتورورلر
وناحیه خوماقانك قصبه سی مسکان تسمیه اولنور اسفندان بر کوچك شهردر حصاری
واردر قربنده قهستان بر بیوك قریه و یایلادر طاغنده اولان عظیم ومحکم مغاره یی کاه پناه
ایدرلر اقلید بر شهر صغیر ومعرب کلید درا قار صویی وحصاری واردر هواسی معتدل
میوه انواعی وغله سی وافر اولور سرمق جرمق دخی دیرلر معرب سورمه در اقلیده قریب
لکن اندن مفرح وشیرین بر قصبه در مفازه کنارنده ضیاع وقرادن چوق توابعی واردر بیضا
سکسکن سکز درجه طول واوتوز درجه عرضده اصطخر ناحیه سنك اعظم شهری در
شیرازدن سکز فرسخ بردوزاوواده واقع اولمشدر حصارینك بناسی کشتاسب بن
لهراسب کیانی یه نسبت اولنور بیاض طاشدن یاپلمغله بیضا دیرلر صاحب نزهه
قولنجه ترابی بیاض اولدوغندن دیرلر اسم قدیمی ساناکدر هواسی معتدل آب روانی
وغله سی ومیوه سی وافر بر یردر طولا وعرضا اون فرسخ مسافه مرغزاری واردر شهردن
اوج فرسخ یرده لطیف صولری اقر چمنزار یرلردر هفت اقلیمده بونك اوزومنك هر دانه سی
اون مثقال کلور لکن حالا خرابه یوز طوتمشدر دیو یازار بوشهردن نیچه فضلا
ظهور ایتدی قاضی ناصر الدین عبدالله بن محمد مفسر وحسین بن منصور

حلاج وغیری خر یرآب روانی وافر غله وانکوری چوق وهواسی معتدل برکوچك شهردر
صویی رودکرم دن کلور حقوق دیوانیه سی یکرمی بش بیك بشیوز دینار در حرما اول
حوالی ده برخوش هواسی معتدل اقار صولری میوه وغله سی وافر کوچك شهردر محکم قلعه سی
واردر بونك صویی آب کرددن بند ایله آیریلوب ناحیه سنی سقی ایدر حقوق دیوانیه سی
اللی ایکی بیك بشیوز دینار در حصار ینك صویی صهریجدر صاهة حاصلی غله ومیوه
برکوچك شهردر وبونده معدن پولاد واردر کامفیروز صوکارنده برناحیه در عظیم اورمانلغی
وایچنده وافر ارسلانی واردر صوغوغی شدید اولور کمین وفارون ایکی شهردر آب روانی
واردر میوه وغله سی وافر هواسی معتدل یردر توابعی چوق وحدودنده نخجیربی حددر
مابین میان کوهستانده کوشك زر یولی اوزره هواسی معتدل یایلا برکوچك شهردر
غله سی ومیوه سی وافر اولور خلقی اکثر دزدان در بونك طاغی دبنده اسمعیل بن موسی
کاظم یاتر بوشهر مستقل برعمل مجرددر یزدخورکه یزدیزلر سکسن طقوز درجه طول
واوتوز ایکی درجه عرضده اصطخر ناحیه سندن مفازه انتهاسنده بربلدهٔ صغیره در
نزهه ده قریه یازار ویایلادر جوزدن وغله دن غیری نسنه اولمازدیر ویزد شهرنی ذکر
اولنان طول وعرضده عراق عجمدن برتومن عد ایدوب دیمشدر کتب قدیمه ده شهر
مزبور کرهٔ اصطخردن عد اولندی صولری قنواتدن هواسی معتدل شهردر میان شهردن
کاریز لرجر خلق اندن حوضلر وسردابلر اتمشلر در حاصلی غله وپنبه ومیوه وابریشیم
اولوب ناری غایت خوب ومرغوبدر بوشهر خلقی اکثر سست طبع اولوب ایچلرنده
ازکیا آزدر حقوق دیوانیه سی توابعی ایله یکرمی بش تومن وبیك دینار اولور دیو تحریر ایدر
تقویمده یزدخور شهر مزبور اولمق اوزره اصفهان ایله کرمان اراسنده دوشر باشقه
ولایتدر دیو ذکر ایدر هفت اقلیمده یزدعورتلری کوزل وصبیح اولور باغات دلفریب وعمارات
پرزینت وزیبی چوقدر خصوصا بفت که یزد مسیره لرینك ایوسی در قوابلدن چوق کیمسه
کارکاه هزات ایله بقتی عیار ایدرلر اماهر برینك خاصه سی واردر که آخرده یوقدر یزددن
دورت فرسخ یرده ایکی جبل رفیع میاننده واقع اولوب لطیف عمارتلر وخوش آینده باغلری
وباغچه لری مشتملدر اورته سندن برنهر اقار لکن اکثرا وقاتده قورور اکر بونهر کسلمه سه
روی زمینده اول یره نظیر اولمازدی ونهر مزبورك ایکی طرفی ایکی محله در برینه کرمسیر وبرینه
سردسیر دیرلر آب وهواسنك تفاوتی برمرتبه درکه کرمسیر محله نك مزروعاتی اول برندن
یکرمی کون مقدم ایریشور بوشهرك متاعی اکثرا قماشه واشربه در فضلادن شرف الدین
علی یزدی وقاضی کمال الدین میر حسین میبدی ومولانا عبد الله بوشهره منسوبلردر
کرهٔ دارابجرد داراب بن بهمن بن اسفندیار کیانی یه منسوبدر حالا شبانکاره دیدکلری ولایتك
اکثری بوکوره دن معدوددر اما شبانکاره حدودی کرمان وبحر فارسه اولاشر برواسع
خطه در سلاجقه عهدنده حقوق دیوانیه سی ایکیوز تومن ایدی صکره یکرمی التی تومن

التی

الثی تومن والثی یوز بیك دینار ایدی هفت اقالیم صاحبی ایدر فارس سلفنده بش کون ایدی
حالا اون بلوکدر اول بلوکلرك بیوکی شبانکاره بلوکیدر رودار ملکی دارابکرددر دارابجردکه دار
ابکرد معربیدر طقسان بر درجه طول ویکرمی طقوز بچق درجه عرضده بر دوز اوواده
بر بلده و قلعه در وسط بلده قبه مثال بر دپه واقع اولوب قلعهٔ مدور اول دپه اوزرنده
یاپلمشدر شهر مزبور کویا که پرکار ایله چورلمش مدور ایدی وحصارك بر آب عظیم خندقی
وار ایدی صکره خراب وتعمیرا بنا اولندی دورت قپوسی واردر دوری بر فرسخ تخمین
اولنور بو شهرك ایکی قپولی بدستانی واردر هواسی کرمسیردر غله ومیوه وخرماسی
اولور واطرافی اشجار سایه کستر وانهار روح پرور اولمغله سائر شهرلر اوزرینه راجحدر
قربنده اولان طاغلرده هفت رنك ملح معدنی وموميا وزيبق معدنلری واردر بوندن شیراز
اللی فرسخ یردر فارس فتحنه چوق سعی وکوشش ایدن دحیة الکلبی قبری بو شهرده در
بو موميا ذکر اولنان طاغده بر شکافده حاصل اولور قطرات در غایت عزیز و نفیس دوا اولمغله
ملاك روم طین مختوم ایله افتخار ایتدکلری کبی ملوك فرس دخی بو موميا ایله افتخار ایدرلر
سنه ده یکرمی مثقال بچق حاصل اولور اول دخی سلاطینه مخصوصدر هفت اقلیمده
مسطور اولدوغی اوزره بو معدن فریدونك عهدنده بو طریق ایله بولندی که اول یرلی بر صیاد
بر کبش کوهی که شکسته ایدی اردنجه سوروب طاغ شکافنه کیردی متواری اولدی
اتفاق اول شکافدن صو طملردی کبش اندن ایچوب درست اولدی صباح صیادانی
صید ایدوب فریدونه کتوردی وصودن خبر ویردی فریدون بر مرغك اياغنی قیروب اول
صودن ایچردی ایو اولدقده حیز ضبطنه کتوردی بو زمانه کلنجه مضبوطدر بر عملی موميا
دخی واردر که بر سرخ موی اوغلانی اوتوز یاشنه وارنجه محافظه ایدوب آدم صغاجق قدر بر
ظرف سنکین ایچنی عسل ایله طولدروب مزبور شخصی عسله قورلر واغزنی محکم بند
ایدرلر بر مدتدنصکره موميا اولور احسن التقاسیمده ایدر بو شهرك وسطنده قبهٔ موميا
وبر دپه واردر که مسجد و جامع وبعض اسواق انده در قبهٔ موميانك قپوسی دمردن اولوب
یکیجیلری واردر مهر وماه ده عامل شهر و قاضی وعدول کلوب قپویی اچارلر بر عریان کمسنه
کیروب چیقارر مجموعی رطله بالغ اولماز بر ظرفه قیوب مهرلرلر وولایت حاکمنه کوندررلر بو قسم
کانیدن بکدر جهرم سکسن طقوز طول ویکرمی سکز عرضده بر بلده در بهمن بن اسفندیار
بنا ایلدی کاریزلرده آب روانی واردر غله ومیوه وپنبه سی اولور هواسی کرم یردر بوکا قریب
بش فرسخ یرده خرشه نام بر متین قلعه بر کوه بلند اوزرنده واقع اولوب هواسی معتدل وکرمه
مائلدر حجاجك برادری طرفندن جهرم عاملی اولان خرشه بنا ایلمشدر صکره بو حصارك
اعتماد ایله عاصی اولدی قلعهٔ سمیران ابراهستان ولایتندن جرم ابی احمد ده بر قلعه در
خلقی سلاح دوز ودزد اولوب پیاده یول کسرلر هواسی کرم وصوبی صهریجدر مزبور ولایت
غله وخرما یریدر لکن اردشیر خوره کوره سندن عد اولنور جویم ابی احمد واسع

اون فرسخ یردر جمله نخلستان اولوب اطرافنی طاغلر احاطه ایتمشدر و یاننده نهر صغیر
بر جامعی واردر فسا بسادخی دیرلر فتح فا ایله و با ایله و سین ایله استعمال ایدرلر سکسن طقوز
طول و یکرمی طقوز درجه عرضده دارابجرد ناحیه سنک اک بیوك شهری شیراز قدر بر
بلده در بناسنک اکثرا اغاچلری سرو اولوب هواسی کرم معتدلدر ثمار ایله جوز و ترنج جمع
اولور شیرازدن یکرمی یدی فرسخ یرده واقع اولمشدر بونک بناسی اولا طهمورثه صکره
کشتاسب کیانی یه و بهمنه نسبت اولنور اول مثلث ایدی آزادمرد انی حجاج امری ایله
مدوری شکله قودی صکره خراب اولمشیدی اتابك جاولی تجدید ایتدی اعمال ونواحیسی
چوق صویی نهردکل قنواتده جاریدر بوکا نسبتده فسوی دیرلر اهل فارس بسا سیری
استعمال ایدرلر ایج معرب ایکدر نزهه ده شبانکاره دار الملکی اولمق اوزره مسطوردر طقسان
بر بچق طول یکرمی طقوز بچق درجه عرضده شیرازدن اوچ مرحله شرقه دوشر بر شهردر
بی نظیر بایلری اولور سلفده بر قریه ایدی سلجوقیلر عهدنده آل حسنویه انی طاغ باشنه
چیقاروب قلعه مثال ایتدیلر علامه قاضی عضد الدین بو بلده دندر زرکان بو قلعه
اشاغیسنده هواسی معتدل بر قصبه در لکن صویی ایودکلدر غله و پنبه و خرماسی ایو و وافر
اولور اصطهبانات بر درخت هواسی معتدل بر شهردر شبانکاریلردن اتابك جاولی یه کلنجه
سلاجقه خراب ایتمشلر ایدی صکره معمور اولدی برك طقسان درجه اللی دقیقه طول
و یکرمی طقوز بچق درجه عرضده بر شهردر تیز ایله دارابجرد ارا سنه دوشر دارابجرده اوچ
فرسخ قریبدر و محکم قلعه سی واردر غله سی و خرماسی وافر اولور و بو سرحد کرماندر
تیز کسرنیله طقسان درجه طول و یکرمی طقوز بچق درجه عرضده حلب قدر بر شهر
کبیر و قلعه در شیرازدن بش مرحله شرقه دوشر یزد بوندن بش مرحله شماله در اشبه
متاعی پولاددر انواع سلاح و آلات حدید اولوب هواسی کرمه مائل و کشمشی چوقدر رحمه الله
لار اولکه سنی شبانکاره دن عد ایدوب اجمال اوزره یازمشدر بز مقدما مفصل بیان ایتمکله
اعاده یه حاجت یوقدر کره شابورخون شابور بن اردشیره منسوبدر سابقا انک
بیوك شهری شابور ایدی حالا کازرون در سکسن یدی بچق طول یکرمی طقوز بچق درجه
عرضده آب و هواسی صحیح ترابی منبت بر شهر عظیمدر بردوزاوواده اکثر دوری و جامعی
بر یوکسک دپه اوزرنده اسواق و قصور تجار اشاغیده واقع اولوب اندن دریایه ایکی کونده
واریلور بونک ابنیه سی طاش و کرج ایله در ابتدا اوچ قریه ایدی فیروز بن یزدکرد شهر
ایلدی و اوغلی قباد عمارتن ارتردی حالا شهرلکی پراکنده و متفرقدر لکن معتبر و محکم
عالی کوشکلری و سرایلری واردر که هر بری بر قلعه یه بکزر هواسی کرم و صویی اوچ قریه یه
منسوب اوچ کاریزدندر ساحل میوه سنک انواعی نارنج و ترنج و لیمون اولور و بر نوع خرماکی
ختلان دیرلر دنیاده نظیری یوقدر پنبه و قماش و کتان بزی بوندن اطراف و اکافه کیدر
و چوق اولور اول اجلدن دمیاط اعاجم دیرلر و بونده نیچه اکابر مزارلری واردر نواحیسی و توابعی

واهر

وافر شهردر بشاور اصلنده بناء شابور ایدی مرور ایامله تخفیف اولنوب بشاور دینلدی
سکسن یدی بچق درجه طول او توز درجه عرضده برشهردر طهمورث بنا ایتمشدی اول
زمان اسمی دین دلا ایدی اسکندر یونانی فارسی الدقده بونی خراب ایدوب شابور بن
اردشیر تکرار معمور قلدی وبناء شابور دیمکله مشهور اولدی شمالی مسدود هواسی کرم
اولمغله متعفن بر دریا ندن بر نهر اقار حاصلی غله وبرنج ونارنج وترنج ولیمون امثالی دروبولرک
انده قیمتی یوقدر آینده وروندهء اکل ایدر مشمو ماتدن نیلوفر وبنفشه ویاسمن ونرکس امثالی
چوقدر ابریشمی دخی وافر اولور بونک طشره سنده برسنک سیاه واردر هیکل آدمی ده
بیوک بعضیلر طلسمدر دیرلر ملوک انی معزز طتوب زیارت ایدرلر شهرستان احسن التقاسیمده
مسطور اولدوغی اوزره قصبهء سابور اولوب سلفده بیوک شهر ایدی صکره براز خراب
اولدی لکن کثیر الخیر معدن اضدادر وافرادبر شهردر عیون جاریه وبستانلری فراوان انواع
میوه وغلاتی بی پایاندر تورنج وزیتون وخرماوئین جمع اولور بناسی طاش وکرج جامعی
خارج بلدده باغچه لر اورتاسنده واقع اولمشدر بوشهرک دورت قپوسی وار ایدی باب هرمز
باب بهرام باب شهرخند قندن بر نهر شهری دور واحاطه ایدر اوزرندن جسر ایله کچیلوردی
وطرف بلدده برقلعه دخی وار ایدی ذئب دیرلر بر طاغک اتکنده واقع اولوب ایکی دن سنده
باغچه لری وقریه لری دوشلمش ایدی خارج بلدده بر بیوک کپری وار ایدی کازرونیلر بوشهره
مسلط اولوب تخریب ایتدیلر جره که کره دیرلر شیراز قربنده بر کوجک شهردر عمارت
عالیهء جهاندن اولان بند امیر بونکله شیراز اراسنده دوشتر خنجان بو کونده برقلعه در
واروشی یوقدر عبد جان دست باری دخی دیرلر بر کوچک هواسی کرم شهردر بو
چشمه سی وآچی قویلری واردر خلقی اکثر کفشکر وچولحا اولور میان کوهستانده خشت
کارخ نام ایکی شهر دخی واردر اقار صولری وار خرمادن غیری میوه سی اولماز نوبند جان
نوبند کان دخی دیرلر سکسن یدی بچق درجه طول او توز بچق درجه عرضده بر دوزاووادده بنا
اولنمش بر شهردر سلفده بیوک ایدی ایام فترتده خراب اولوب اتابک جاولی کیرو
معمور ایلدی هواسی کرمدر انواع میوه ومشمومات اولور صویی قربنده اولان طاغلردن
کلور بونک نیجه ناحیه لری وتوابعی واردر سهلی وجبلی وقلعهء سپید بوشهرک اشاغیسنده
بر فرسخ یرده در شعب بوان دیدکلری الطف مسیرهء جهان نوبند جانه ایکی فرسخ
یرده بر مشهور وادیدر بوان بن ایران بن اسود بن سامه نسبت اولنور
نزهه ده ایدر وادیء مزبور ایکی طاغک میانده اوچ فرسخ ممتد اولور وعرضی
نصف فرسخدر بوجمله بری برینه متصل باغچه لر واقر صولر چمنزارلر اولوب هواسی
خوب ومنظری لطیف ومرغوب میوه دار اشجار ایله مزیندر اول وادینک
اورته سندن بر نهر کبیر جاری اولور اوزرنده بر یر قریه لر واردر لکن اشجار ملتفه دن
ایچنه وارمینجه کورنمز انلرک برینه کرکان دیرلر ایکی طرفده اولان طاغلر اکثر

اوقاتده قاردن خالی دکلدر وبو وادی سراپا درختستان اولمغله کثیر نوزی کورمز حکما
محاسن دنیا دورتدر دیمشلر بری بو وادی بری غوطهٔ دمشق بری سغد سمرقند بری نهر
ابله بر رولایتدر مرج سندان بونلر جمله محللرنده ذکر اولنور شاعر مشهور متنبی بو مسیره یه
واروب شعرنده وصف ایلمشدر مغانی الشعب طیبا للمغانی بمنزلة الربیع من الزمان
مطلعی ایله برقصیده دیمشدر لکن رومده خلیج قسطنطنیه یی بونلره کوممشدر والا جمله
سندن مقدم ذکر ایدرلردی کوره قباد انوشروان پدری قباد بن فیروزه منسوبدر شهرلری
ارجان راء مفتوحه مشدده یاخود مخففه وجیم وکاهی جیم یرینه غینله سکسن بش بوچق
درجه طول واوتوز بر درجه عرضده آخر حد فارس خوزستان طرفنده بربلدهٔ کبیرهٔ
سهلیه وجبلیه وبریه وبحریه در یعنی بحره برمرحله برده نخلی وزیتونی اولور خرما واشجار
مثمره ایچنده غایب اولمش برشهردر وبو شهرک یدی قپوسی وار دردرب اهواز درب
ریشهر درب شیراز درب رصافه درب میدان درب کیالین وبر لطیف جامعی موزون
مناره سی یاننده سوقی وبزستانی وار دردورت قپولی وسوق حنطه سی مشهور ومعدن
ثیاب وزیتون وفارسک خزینهٔ صابونیدر بونک قشلغی لطیف لکن یازهواسی برمقدار کرم
وصوبی نهر طاب دندرکه اول ولایت میانندن کچر اوزرنده برکوپری وار دربوکوپری
برطاق یوز التمش ذراع ارتفاعی اللی ذراعدر میوه انواعنک جمله سی بونده وافر اولور
خصوصا ملیسی ناری لطیفدر بونک خلقی اکثر دوه جی در قلعهٔ طنبور دیرلر بونک حدودنده
برقلعه ونیچه ناحیه لر وار درانده طریان نام قریه ده برقویی یازارلرکه بردکرمن دوندورر
صواغزندن چقوب اقار وهرکز عمقی معلوم اولمامشدر ری شهر سکسن یدی بوچق طول
ویکرمی طقوز بوچق عرضده فارس اسکله لرندن برشهر وبندردر بناسی لهراسب کیانی یه
نسبت اولنور صکره شاپور بن اردشیر تجدید ایلدی کار دریاده هواسی غایت کرم برشهر
وسطدر خرماسی وکتانی وافر اولور خلقی اکثر دریا تجاری در ویازده اکثر کوچرلر
مهرویان فارسلر ماه رویان دیرلر کاریجی ده سکسن التی درجه طول اوتوز درجه عرضده
ارجان اسکله سی برشهردر معمور سوقی وبرنهر صغیری واردر هواسی کرم ومتعفن در
لکن فارسدن خوزستان یولیله دریایه کیدن وبصره دن خوزستانه کیدن بوکا اوغرامغله
ایشلک بندردر خرمادن غیری میوه سی اولماز وحاصلی اکثر کیلردندر کتانی دخی چوق
اولور وبو اسکله بحرده اول حد فارسدر بوندن حصن ابن عماره یه وارنجه یوز التمش فرسخ کار
سواحل بلاد فارسدر اندن منتهی اولور حصار مزبور طقسان بر بوچق درجه طول ویکرمی
طقوز بوچق عرضده برحصن متین در کرمان جانبنده دوشر سیرافدن دریا کناریله جبال
منقطعه وصحرالر کچیلوب واریلور بوکا قلعهٔ دانیان وجلندی دخی دیرلر صکره خراب
اولمشدر نزهه ده فارسک سلفده التمش قدر قلعه سی قالدی دیو ذکر ایدرلرندن بعض
یازلدی باقیسی بونلردر قلعهٔ اسپید سعیداباد دخی دیرلر نوبندجاندن برفرسخ برده در

حضرت علی خلافتنده زیاد بن امیه والئ فارس اونده بونده اوتوردی قلعهٔ زیاد دخی
دیرلردی فارس نامه ده ایدر بو برقدیم حصاردر نیجه ییللر خراب اولوب سلجوقیلر عهدنده
ابونصر دوانی عمارت ایلدی دوری یکرمی فرسنخ برکوه اوزرنده در و بوطاغ بر طاغه
متصل دکلدر انجق بر یولی واردر طاغك دپه سی دوز وصولی چمنزار ومیوه دار یردر
وقیولرنده صویی یقین اولوب پیرامن کوه واسع میداندر قلعهٔ کاویان کوه طین اوزره
بنا اولنمشدر متین قلعه در قلعهٔ آباده هواسی معتدل صویی صهریجدن برکوچك قلعه در
وقلعهٔ خواذان فسا ولایتنده انك کبی برقلعه در قلعهٔ شهادة فیروزاباددن دورت فرسنخ
یرده برعظیم طاغده آب وهواسی خوش غله سی چوق برقلعه در مسعود دیلر بنا ایلدی
حمدالله کلامی بومقامه کلنجه بعض الحاقاتله در بعض نسخه ده فارسك تتماتی بونلردر
جنابه سکسن التی بوچق طول واوتوز عرضده فارس اسکله سی براوجوزلق بلده در
نهر سیرین دریایه دوکلدوکی یرده دوشر هواسی کرم و حالا اکثری خرابه در بوندن کازرون
یکرمی دورت فرسنخ وشیراز قرق دورت فرسخدر بونك قربنده شتر نام برقریه واردر جنابه دن
برمرحله یرده در نهر طاب بونك قربنده دریایه دوکلور شیلان کناریده برجبلك اوزرنده
قلعه وقریه اولوب بیدهان بوندن ایکی مرحله یردر بیدهان سکسن سکز بوچق طول
ویکرمی طقوز عرضده فارس اسکله لرندن برقصبه در کازروندن ایکی مرحله غرب
وجنوبه ریدن اوچ مرحله شرقه وسرحد فارس وهرمز اولان به ده نام اسکله وقریه دن
ایکی مرحله غربه دوشر کبیر ونزهه صاحبی ایدر فارسده چوق مرغزار واردر مشهورلری
بونلردر مرغزار کوشك زرد اون فرسنخ طویل و بش فرسنخ عریض برلطیف علفزار
خوبدر بیوك قریه لری ووافر چشمه لری وار هواسی سرددر مرغزار دشت رون یدی فرسنخ
طویل بش فرسنخ عریض برلطیف علفزاردر صولری وافر لکن هواسی کوشك زرددن
اشاغی اولوب رباط صلاح الدین وقل شهریاری بوصحرایه دوشمشدر مرغزار دشت
ارزن طولی ایکی فرسنخ عرضی برفرسنخ دربر بحیره کنارنده وبر جانبی اورمانلق ویرتجی جانورلو
یردر مرغزار ارشکان کوار ایله شیردار میاننده طولی بش فرسنخ وعرضی اوچ فرسنخ
برعلفزاردر اورته سندن صواقار بونك دخی قربی اورمانلق وجای شیران در مرغزار
سندان صولری چوق اطرافی معمور اون فرسنخ طویل وعریض برخوش علفزاردر
انجیره وقتنده اورته سنده بر بحیره پیدا اولوب هنکام کرماده کبر و قورر بو دخی
شعب بوادن کبی فارسده مشهور مسیره در مرغزار فالی ایدر آب کنارنده طولی اوچ
فرسنخ عرضی برفرسنخ برچای خرمدر کیاهی زمستانده چارپا قسمنه موافق تابستانده
مخالفدر مرغزار کالان سلیمان پیغمبر علیه السلام مادرینك قبری یاننده دورت
فرسنخ طویل وعریض برجای لطیفدر قبر مزبور برچارکوشه طاشدن بنا اولنمش برتربه در
مرغزار کام فیروز رود کرکنارنده برلطیف علفزاردر لکن اورمانلغی معدن شیر اولمغله

محوقدر مرغزار نرکس کازرون جوارنده خان آزاد قربنده اوچ فرسخ طویل ایکی فرسخ
عریض کیاهی جمله نرکس خدایی برمشهور یردر نرکس رایحه سندن آدم سر خوش
اولور باقی اوصاف واحوال فارس بواقلیمك بعض یرلری بر مرتبه یایلادر که شدت
برددن انده اشجار واثمار اولماز اصطخر وبیضا واطرافی کبی وبعض یرلرنده شدت حرارتدن
کوندز اویومق قابل اولماز نوبندجان وکازرون وسیراف وارجان کبی بوحدودك اورته لری
معتدلدر شیراز وشابور ناحیه لری کبی وجمله سنده ثلج موجوددر قریب وبعید یرلردن
کلور اکثر یری مشجره در میوه سی لذیذ ولطیف اولور خلقی نیجه اصنافدر مجوس
انده یهوددن چوق وبر نصاری دخی واردر کازرونك اعوری شیرازك مغلوجی وافر اولور
سلفده اکثر اصحاب حدیث وحنفیه وبراز داوودیه فقهاسی معتزلی مذهب اولوب
سواحلنده شیعی چوغیدی حالا شاهلر النده اولمغله اکثری امامیه مذهبی اوزره در
بو دیار خلقی نیروز ومهرجانده مجوس عادتنه تابع اولورلر کرمسیر یرلرینك آدمی غایت
نحیف وکندم کون وازصقاللو اولور وبونلرك اراسنده اوچ لسان جاری در فارسی
هرشهرده سویلنور وپهلوی که اکثر مکتوبلری انکله در بونك لغاتنی هر بری بلمز بری
دخی عربی در زی وطورلری بویله در که حاکملری ایچنه قبا اوزرینه بول ذراعه کیر کوچك
دستار صارنوب شمشیرین حمایل ایدر موزه لری تنك سا قدر قاضیلری باشلرینه
بر نوع کلاه کیرلر وطیلسان صارقدرلر اینجه کوکلکلر کیوب ذراعه وموزه استعمال
اتمزلر فارس قومنك لطیف منزللری وفا خراولری اولور مهمان دوستلر غریب نوازلردر
آدب وحیا صاحبلریدر واکثر خلقی تجار اولوب جمع ماله غایت حریصلردر وخسیسلردر
متاعی ارجانك صابونی وبکمزی وزیت وانجیری وفوطه سی مهرویانك بالغی
وخرماسی وفوطه سی وکتانی دارابجردك دوشمه لری ویردلری جهرمك بساطی
وکیچه لری شیرازك لباسی وپرده سی ودیباسی وحریر پرده لری ودوشمه لری وفوطه لری
ومندیللری واجامی وسابورك ادهان وازهاری وفواکهی وجورك کلابی اصطخرك
برنجی ومأکولاتی ودارابجردك مومیاسی وملح ملونی وقلجقسز بالغی نیریز طاغلرینك
هتر روتی وصوپره سی وحجر مغنیسیاسی وحدید معدنلری واسفنداجی وجمله دوا
ایچون اولان یاغلر بواقلیمده جمله دن یك اولور مکر روغن خیری وبنفشه کوفه
عمتنده بونلر ایو اولور وبسا شهرینك جامه لری ودیبالری مشهوردر ویزد وابرقوه ده پنبه
وحریردن اعلا قماشلر اشلنور سیراف اسکله اولمغله عود وعنبر وکافور وجوهر
وخیزران وعاج وآبنوس وفلفل وصندل وانواع طیب وادویه چقوب اندن اطرافه
منتشر اولور فارسك خراجی سلفده اوچیوز اتوز یوك درهم ایدی فضل بن مروان
اوچیوز اللی یه التزام اتدی انهار وجبال فارسده نیجه انهار واردر احسن التقاسیمده ایدر
بحر سیرافده بر موضع واردر بعض ملاحلر قربه ایله طالوب طتلو صو چقررقعر بحرده

بر پیکاردر

ویبکاردرقاینار دیرلر بونك کبی برنوع دخی بحرین ده یازارلر نهر طاب لورستان طاغلرنده
مرج قرندن چقوب مس نام نهر بوکا قاریشور وارجان قربندن کچوب ریز وخوزستان
اورته سنده اولان قبایلك مزارعن صووارر نهر مزبور ایکی ولایت میاننی فاصلدر شترنام
قریه یاننده بحره دوکلور نهر عظیمدر کچد ویرمز آثار البلاد ده ایدر ارجانده بونهر اوزرنده
برقنطرهٔ عجیبه واردر برکوز کمر مابینی سکسن خطوه درالتندن دوه اوزرنده رمح کچسه
طوقنماز نهردکان فارسده قریهٔ شاد آفرین طاغندن چقوب روستای شاه دیدکلری
ناحیه یی صووارراندن جمرکان وکوماروکازرین صحرالرینه اوغرار بعض نواحی سیرافی
صقی ایدر واول اطراف طاغلرینك صویی دخی بوکا قاریشور بخیرم ایله سیراف اراسنده
بحر فارسه دوکلور بواقلیمده بوندن انفع ومجراسی معمور نهر یوقدر رودکان بونك اوزرنده
برقریه دربونهرك مسـافهٔ جریانی اللی بش فرسخ تخمین اولنمشدر نهرکر بونهر
فارسده کلار طاغلرندن چقر شعب بوان ومابین صولری وسائر انهار صغار فارس ایله
جمع اولوب کام اقروز ناحیه سنه اوغرار سکان طسوجی سیراب ایدوب بحیرهٔ بختکانه
دوکلور بونهر بخیلدر بند سزیریری صقی ایلمز بونك اوزرنده اولان بندلرك اولی بند رامجرددر
قدیم البنا اولوب اتابك فخرالدوله جاولی سلجوقی تجدید وفخرستـان تسمیه اتدی
ایکنجی بند عضدی درکه دنیاده انك مثلی نادر برنادر کرمان علیایه بوبند صوویررونبند
قصارکه کرمان سفلی انکله صقی اولنور بو دخی خلل پذیر اولمشیدی جاولی تجدید
آتدی نهر فیروزباد جبال حسناتدن چقوب فیروزآبادی صقی ایدر نهرستاره کان ایله
جمع اولوب دریایه دوکلور طولی اون ایکی فرسخدر نهر نشاور جبال نشاوردن چقوب
نشاوری صقی ایدر ومابدستان اراسنده دریایه دوکلور طولی طقوز فرسخدر نهر فراوان
کورهٔ جوبندن فروات دیدکلری محلدن چقراندن اصطخرده خراسان کپروسی
التندن کچر رودنیرزه اولاشراول صوناحیهٔ ارجاندن چیقوب جیغان وجوری واردشیر
درهیی سیراب ایدوب دریایه دوکلور نهر دیورود حدود کرماندن چقوب ثیزاقار یکرمی
دکرمن دوندورهجك قدر اولوب دریایه دوکلور نهر شیرین کوه دینار دن چقوب
جنابه حدودنده دریایه دوکلور نهر عظیمدر کوجله کچیلور بونلردن غیری فارسده انهار
صغار چوقدر جبل سابور ابن حوقل ایدر عجایب فارسدن بری کورهٔ سابور ناحیه سنده
اولان جبلدرکه انده ملوك عجم ومرزبانلری وسدنه نیران اولولری صورتی تصویر اولنمشدر
جبل دراك شیرازه ایکی فرسخ یرده در شیرازك قاری اندن کلور جبل دارا بجرد رنك
آمیز طوز معدنلری بونده در بحیرهٔ بختکان بحیرهٔ عمرو دخی دیرلر اصطخر کورهٔ
سنده نیریز کنارینه یکرمی فرسخ قدر طولانی بر طوزلی کولدر نهرکر فارس بو بحیره یه
دوکلور و بوندن شیراز ایکی فرسخدر بر جانبی حدود کرمانه واررو صوبنده طوز طوکار
بحیرهٔ دشت ارزن کورهٔ سابورده دوری اون فرسخ طتلو کولدرکاه قورر شیرازك

يالغز بوكولدن چقار بو بحيره دن غيري كونشتابوردده بر بحيره دخي وار. دركازرينه قريبدر اون فرسخ قدر دوري اولوب بونك دخي صويي طوزلو اما صيدي وافردر بونلردن غيري دخي نيچه خرده كوللر وار در اما بحر فارس حد سنددن عمانه وار نجه شرقدن غربه وعماندن بصريه وارنجه جنوبدن شماله ممتد اولوب ملك فارس بونك شرقيسي در بصره دن عمان اوچيوز فرسخدر اندن اوته مسقط وراس جمجمه دخي اللي فرسخ بحر مزبورك جمله مسافهٔ طولي اولور ساحل غربيسي عماندن بحرين وقطيف وعبادانه واررکه نهر دجله مصبي دراندن دونب سواحل شرقيه سي مهرويان وسيف بحر وسيراف وحصن ابن عماره وهرمز بوغازينه اندن شرقه دونوب مكران سواحلنه اولاشر بو بحرده جزيرهٔ قيس برجزيرهٔ قديمه در سلفده بونك حكامي نام وكام صاحبي ايدي حتي ملك فارسي توابعي قيسدن عد ايدرلردي ودواتخانه ديرلردي حقوق ديوانيه سي دورتيوز طقسان بر بيك اوچيوز دينار ايدي وسائر جزاير بحر فارس دخي اكا تابع اولوب دورت فرسخ كاردن بعيد سكسن سكز درجه طول يكرمي بش بوچق عرضده طول وعرضي دورت فرسخ غله سي وخرماسي وافر هواسي غايت كرم جزيره در صويي امطاردن صهريجدر وبونك اطرافي مغاص لؤلؤدر جزيرهٔ بحرين كنار غربي يه قريب اون فرسخ طولي بش فرسخ عرضي اقار صولو باغلي باغچه لي برجزيره در وافر قريه لري وار كاه بلاد هجره وكاه فارسه تابع اولور اصل بحرين اول سواحلك اسميدر بوجزيره اكا منسوبدر سيدي علي زاده مرآت ممالكده ايدر ساحل بحرينده تخمينا سكز قولاج ودخي زياده بحر يلر اللرنده طولم ايله دريايه طالوب دبندن طتلو صو چقارلر ايام صيفده بحرين تسميه سنه سبب عد ايدرلر ديمشدر لكن وجه تسميه جزيرة العربده بحرين فصلنده بيان اولنا جقدر جزيرهٔ خارك جزيرهٔ محرم دخي ديرلر بحرين ساحلنه وعمانه قريب برفرسخ طولي وعرضي برجزيرهٔ صغيره دراكني وخرماسي وميوه سي ايو اولور ومغاص لؤلؤ بونده زياده درسائر جزايره بونك انجوسي غالبدر سلفده قباد خوره كورسنه تابع ايدي كيش ايله بونك اراسي يكرمي بش فرسخ وبصره اوتوزبش فرسخدر ومحمد بن حنفيه مزاري بونده زيارتكاهدر بونلردن غيري بعض خرده جزيره لر وهرمز قربنده بو ايكي جزيره كيمي ذكروكيمي ترك اولندي مسالك ممالك فارس شيرازدن اصفهان غرب وشماله اون مرحله كه يتمش ايكي فرسخدر وسيراف التمش فرسخ واصطخر اون ايكي فرسخ وكازرون يكرمي ايكي فرسخ واول حدود خوزستان غربه التمش فرسخ وفسا يكرمي يدي فرسخ ودارابجرد اللي فرسخ وتستر التي مرحله اندن دسپل ايكي مرحله اندن بيات قلعه سي يدي مرحله در ويزددن كرمان شرق وجنوبه اون مرحله وشيراز غرب وجنوبه اون مرحله قدر وكاشان بش بر روايتده طقوز مرحله ودار ابجرددن لار جنوبه دورت مرحله سيرجان وشرقه اوچ مرحله ونيريز غربه دورت مرحله دروكازروندن

کنباوه بندری غربه دورت مرحله اندن ری شهربندری شرقه برمرحله ودورق نام شهر
غربه اوچ مرحله اندن بصره برمرحله در وشیرازدن سروستان اوچ مرحله اندن جنابه
ایکی مرحله جمله قرق دورت فرسنخ یردر وسیرافدن ناوبند ایکی مرحله اندن کیش
اوکنده اولان شیردون اون مرحله در وشیرازدن فیروزآباد یکرمی دورت فرسنخ اندن
کازرون اون التی فرسنخدر وشیرازدن غرب وجنوبه وارکان اوتوزدورت فرسنخ که اندن
صوله شبانکاره شهری ایچ دورت فرسنخدر وطغری هرمزه اللی طقوز فرسنخ اولور وشیرازدن
کرمان طقسان بر فرسنخ وابرقوه اوتوزطقوز فرسنخ وابرقوه دن یزد یکرمی سکز فرسنخ که
شیرازدن التمش سکز فرسنخ اولور وشیرازدن نوبندجان یکرمی بش فرسنخ واندن سرحد
خوزستان اوتوزیدی فرسنخ که شیرازدن التمش ایکی فرسنخ اولور وشیرازدن سرحد
کرمانه اصطخر یولی ایله اولا اصطخر اون ایکی فرسنخ اندن زیاده آباد که خوزستان اعمالندندر
سکز فرسنخ اندن رصدگاه کلودر سکز فرسنخ اندن چرمابان نام قریه التی فرسنخ اندنده
عبدالرحمن وبودی جان التی فرسنخ اندن صاحل الکبری سکز فرسنخ اندن رباط سرمقان که
حد کرماندر سکز فرسنخ اندن بشت هم رباطنه طقوز فرسنخ اندن سیرجان کرمان طقوز
فرسنخ وبسادن کازرون اون فرسنخ وجهرم اون فرسنخ وشیرازدن بیضا سکز فرسنخ ویزد
یتمش دورت فرسنخ وتوج اوتوز فرسنخ وجهرم اوتوز ایکی فرسنخ جوردن کازرون اون التی
فرسنخ وسیرافدن جهرم اون ایکی فرسنخ وماه رویاندن حصن ابن عماره یوز التمش فرسنخ که
فارسک اوزنلوغیدر وحد کرماندن حد اصفهانه وارنجه سنورروداندن اناره
اون سکز فرسنخ اندن مهرجوکثه بش فرسنخ اندن میبد اون فرسنخ اندن عقد اون
فرسنخ اندن نابین اون بش فرسنخ اندن اصفهان قرق بش فرسنخدر بوخراسان جانبنک
حدی جمله یوز یکرمی فرسنخ اولور وخوزستان طرفنک ماه رویاندن حد اصفهانه بلاد
سابوره وارنجه التمش فرسنخدر آتشکده های فارس بواقلیمک قومی سابقا جمیعا آتش
پرست مجوسیلر اولمغین بونده بر یرآتشکده لر واردر اعتبار ایدرلر مشهورلری بونلردر کاریان
آتشکدهٔ فارس دیمکله مشهوردر بناء عظیمدر اوزرنده زبان پهلوی ایله بوکا اوتوز بیک دینار
خرج اولنمشدر دیو یازلمشدر کنبد کاوش شابورقربنده در خیفه کازرونده در مسویان
شیرازده در احوال ملوک مملکت فارس قدیم الایامدن بر دارالملک پادشاهان
ایران در اکاسره دولتنک قدرت وشوکتی برمرتبه یه وارمش ایدی که اکثر ملوک ربع
مسکون انلره سر فرو ایدردی بونلر دورت طبقه اوزره در طبقهٔ اولی پیشدادیان
فارس قومی قتنده بونلر اقدم ملوک بنی آدمدر عدل وداد ودهش کارلری اولمغله
هر بری پیشداد دیمکله مشهوراولدی کیومرث بوطبقه نک اولیدر کلشاه لقبی ایله
ملقب ایدی فرس مذهبنده انسان اول یعنی آدم بودر اسلام مورخلری سام بن
نوح اولادندن یازارلر زیرا فرسدن غیری ملل وادیان اصحابی عموم طوفان اثبات

ایدوب فرس بابلدن اوته کچمدی دیرلر ودولتلری آدمدن بری ممتد اولمق زعم ایدرلر بوندن
صکره بو طبقه ده هوشنك بن سیامك وطهمورث سبط هوشنك وجمشید برادر
طهمورث وضحاك بن مرداس که بیوراسب دیرلر وفریدون سبط جمشید که کاوهٔ
اهنکر ضحاکه خروج وقتل اتدکدن صکره منبور یرینه کچدی ومنوچهر سبط فریدون که
افراسیاب بن ترك ایله جنك ایدوب مغلوب اولمغله افراسیاب ایرانه تغلب اتدی
بعده منوچهر احفادندن زو بن طهماسب انی بلاد ترکه طرد ایدوب ایرانی افراسیاب
الندن الدی صکره اوغلی کرشاسب یرینه کچوب بو طبقه بونده آخر اولدی بونلرك
مدتلرنده ووقایعنده چوق اختلاف وار در اکثری لاف وکذاف قبیلندن اولمغله تکثیر
سواد اولنمدی بونلردن صکره طبقهٔ کیانیان ظهور اتدی بونلرك اسملری اولنده کی
لقطی اولمغله کیانیان دیرلر اولی کیقباد بن زاب بن زودر بونك زماننده جیحون ایران
توران آراسنده حد اولدی زوموتندن صکره افراسیاب کیرو ایرانه طمع ایدوب زال فریدون
اولادندن منبوری تخته کچردی واوغلی رستم بونك پهلوانی ایدی افراسیاب باباسی
پشنك ایله صلح اتدی کیقباد وفاتندن صکره اوغلی کیکاوس یرینه کچدی جبار اولوب اولمز
معناسنه نمرد لقبی ایله ملقب اولدی کثرت استعمال ایله نمرود دیدیلر اوغلی سیاوشی
افراسیاب جنکنه کوندروب انده صلحله قالدی وافراسیاب قزندن کیخسرو نام اوغلی اولوب
صکره افراسیاب غدری ایله قتل اولندی کیخسرو کیکاوسدن صکره پادشاه اولوب
افراسیابی قتل ایلدی برمدتدن صکره فارغ اولوب کیقباد احفادندن لهراسب یرینه کچدی
بخت نصر بونك طرفندن عراق حاکمی ایدی کشتاسب بن لهراسب بونك زماننده زردشت
حکیم ظهور ایدوب کشتاسبی مجوس دیننه قودی جمله فرس قومی مجوسی اولدیلر اوغلی
اسفندیاری ترك پادشاهی ارجاسب جنکنه کوندروب غالب اولدقده سلطنته راغب اولمش
ایدی سجستان والیسی رستم جنکنه کوندروب زاولستانده رستم انی حیله ایله قتل ایلدی
بهمن نام اوغلی کشتاسبدن صکره پادشاه اولوب کیا اردشیر ودرازدست لقبی ایله ملقب
اولدی یونان دیارینه عسکر چکوب چوق ولایت الدی قزی همای تزوج ایدوب اولدکدن
صکره حامل قالدی فرس قومی اتفاقیله پادشاه اولوب داراب بن بهمن طوغوب بیودکده
تخته کچدی صکره اوغلی دارا نوبتنده اسکندر یونانی ظهور ایدوب نصیبین ده جنك اولدی
دارا بوزولوب کندی اتباعی یدنده مقتول اولدی وکیانیان طبقه سی بونده
غایت بولدی طبقهٔ ثالثه ملوك طوایف واشکانیان اسکندر دارایه ظفر بولدقدن
صکره فرس مملکتنه وسائر دیار شرقه طقسان قدر ملوك طوایف نصب ایلیوب اشك بن
دارا فرس مملکتنه والی قلنمشیدی اول اجلدن بو طبقه اشکانیان تسمیه اولندی بوندن
صکره بشیوز ییل قدر بو سلسله سوردی اشك بن اشك وشابور اوغلی بهرام بهرام اوغلی
بلاش بلاش اوغلی هرمز ونرسی وبلاشان وجودو فیروز وخسرو واردوان اکبر واردوان

اصغر ترتیبلو واسملو زمانده اختلاف اوزره اسکندر تاریخنک بشیوز اون ایکی سنه کلنجه
حکم ایلدیلر واردوان اصغرده بو طبقه دخی منقرض اولدی طبقهٔ رابعه ساسانیان
بونلره اکاسره دیرلر زیرا هر بری کسری لقبی ایله ملقبدر که خسرو معربیدر ساسان بن بهمن
اولادندن اردشیر بن بابك اردوانیلره تغلب ایدوب فارس مملکتنی وسائر ممالکی ضبطنه
الدی وعظیم الشان پادشاه اولدی صکره اوغلی سابور یرینه کچوب قیصر رومدن خراج
الدی ویونان کتابلرینی فارسی یه ترجمه اتدردی بعده اوغلی هرمز و بهرام بن هرمز و بهرام
بن بهرام و بهرام ثالث و نرسی بن بهرام و هرمز بن نرسی واوغلی شابور ذو الاکتاف که نقاش مانی
ومانویه بونك عصرنده ظهور اتدی قیصر روم ایله جنك ایدوب بوزلدی جولیوس
قیصر مداینه کلوب مقتول اولمغله صلح اتدیلر صکره سابور رومده اسیر اولوب
کیرو خلاص بولدی ایوان کسری بونك بناسیدر بعده برادری هرمز واوغلی سابور بن سابور
ودیکر اوغلی بهرام بن سابور و یزدجرد اثیم ابن سابور بعده اوغلی بهرام کور پادشاه
اولدی پهلوان وعادل وعیاش ایدی یزدجرد بن بهرام و هرمز بن جرد و فیروز بن یزدجرد
وبلاش بن فیروز وقباد بن فیروز وانوشروان بن قباد که عادل لقبی ایله ملقبدر ظهور
اسلامده پادشاه ایدی قرق سکزییل سوروب سکز یوز سکسن سکز اسکندریده انتقال
اتدی صکره اوغلی هرمز یرینه کچدی بهرام چوبینك سرعسکری ایدی پرویز بن هرمز که
شیرینك خسروی در قصر شیرین بنا اتدی حضرتك دعوت نامه سنی یرتوب اوغلی
شیرویه یدنده مقتول اولدی اردشیر بن شیرویه باباسندن صکره پادشاه ایکن امرادن
شهریار دولته مستولی اولوب قتلندن صکره بوران بنت خسرو پرویز و قرنداشی
ازرمی رخت تختهٔ کچوب اززمانده قتل اولندقدنصکره اردشیر اولادندن خسرو وانوشروان
اولادندن فیروز وفرخراد التیشر آیده نصب وقتل اولنوب یزدجرد بن شهریار کلدکده
دولتلری ضعیف وانقراض علایمی کورنمشیدی عمر فاروق رضی الله عنه خلافتنده مدینه دن
سعد بن ابی وقاص ایله عسکر اسلام کلوب یزدجرد سرعسکری رستم ایله دوکشوب فرس
لشکری منهزم ورستم مقتول اولوب یزدجرد فرار ایلدی و قتل اولندی تاریخ هجرتك اون
دوردنجی سالنده قادسیه جنکندن صکره ساسانیانك دولتی اخر اولوب من بعد ممالك فرس
وعراق حکام اسلام تصرفنه کیردی ال عمان بونلره ال جلندی دخی دیرلر بردودمان
قدیمدر سواحل بحر فارسده حد کرمله وارنجه ولایتلری واسع وقلعه لری استوار
برقومدر دیرلر که قرآن عظیمده حضر ایله موسی پیغمبر علیه السلام قصه سنده
غصب سفینه ایدن ملك بونلردن ایدی وقدرت وعسکر صاحبی پادشاهلر اولوب
مسالکده مذکور اولدوغی اوزره ملوك اطرافه سرفرو اتمزلردی حتی بونلردن عبد الله بن
احمد الجلیدی ایله عمر بن اللیث ایکی ییل قدر جنك ایدوب ظفر بولمدی لکن بونلرك دولتی
واحوالی تاریخلرده کورلمدی فتح اسلامیدنصکره ملك فارس برزمان بنی امیه وآل عباس

طرفندن حكام الندن اولدی و كاه بعض دولتلر ظهور ایدوب تغلب ایله ضبط ایندیلر انلرك
اولی دولت آل بویه در ابو شجاع بویه دیلمی بر شخص فقیرایدی اوچ اوغلی علی و حسن و احمد
خراسان حاكمی ماكان خدمتنده ایدیلر مرداویج دیلمی ماكانی بوزوب غالب اولدقده انلك
یانینه واردیلر بیوك برادرلری علی یه كرج حكومتنی ویروب عماد الدوله لقبی ایله ملقب قلدی
صكره مرداویج ایله ارالرنده وحشت پیدا اولوب طقوز یوز قدر عسكر ایله عباسیان
طرفندن اصفهان والیسی ابو بكر مظفر بن یاقوت اوزرینه واروب اون بیك قدر عسكرینه
غالب كلدی و شهرتی الوب بلند آوازه اولدی صكره زید بن علی نوبندجانی سوقیله ارجانه
واروب اوچیوز یكرمی سنه سنده شیرازه مستولی اولدی و تدریجله فارس مملكتنی ضبط
ایلدی یكرمی ایكیده برادری ركن الدوله حسنی كازرونه كوندروب تسخیر ایندی یكرمی
اتی ده بر برادری معز الدوله احمدی اهوازه كوندروب واسط و بصره یی ضبط ایتدردی
مقدما كرمان و سجستانی دخی المش ایدی معز الدوله صكره بغداده مستولی اولوب
عباسیان امورندن ال چكدیلر اوچیوز اللی التی ده معز وفات ایدوب ركن الدوله حسن
عراق عجمده والی ایدی اوچیوز اوتوز التی ده وفات ایتدی اوتوز سكزده عماد الدوله حیاتدن
مأیوس اولدقده برادرزاده سی عضد الدوله فنا خسرو بن ركن الدوله یی ولی عهد قلدی
باباسی وفاتندنصكره مستقل عظیم القدر جهاندار اولدی عراقی دخی ضبط ایلیوب
مدینهٔ منوره سورنی یاپدی و فارسده نیجه آثار خیر قیوب اوچیوز یتمش ایكیده وفات
ایتدی اوغلی صمصام الدوله ابو كالنجار مرزبان یرینه چقوب دورت ییل سوردی بعده بونك
برادری بها الدوله ابو نصر شهنشاه و بونك اوغلی سلطان الدوله ابو شجاع خسرو و دیكر اوغلی
قوام الدوله ابو الفوارس و عز الملوك ابو كالنجار مرزبان بن سلطان الدوله فارس و كرمانده علم
افراز سلطنت اولدیلر مزبور عز الملوك شیرازشهرینه اون ایكی قپولی بر سور عظیم بنا ایدوب
دورتیوز قرقده مرحوم اولدی یكرمی بش سنه فارس و اهوازه حكم ایلدی اوغلی الملك العزیز
ابو منصور فلاستون پولادستون معربی در یرینه چقوب برادری الملك الرحیم ابو علی كیخسرو
بونكله نزاع اوزره اولمغین امیر فضلویه شبانكا فرصت بولوب خروج ایتدی دورتیوز قرق
سكزده ملك عزیزی طوتوب قلعه یه قودی و ال بویه دولتی بونده آخر اولوب شبانكاریلر
ظهور ایتدی دولت شبانكاره بونلرك نسلی اردشیره چقار امیر فضل بن حسن كه فضلویه
دیمكله معروفدر پدری و اجدادی سپهسالار فارس ایدی تاریخ مزبورده ابو منصوری حبس
ایدوب ملك فارسه مستولی اولدی دورتیوز التمش دورتده الب ارسلان وزیری
نظام الملك اوزرینه كلوب برطرف ایتدی بوندنصكره نظام الدین محمود بن
یحیی كه قهنویه دیمكله معروفدر شبانكاره حاكمی اولدی ایجده دار الامان بنا ایتدی
بعده اوغلی امیر مبارز الدین بر ییل انك اوغلی نظام الدین و دیكر اوغلی ملك
مظفر محمد التیوز یكرمی دورتده حاكم اولوب غایت هنرمند و فضیلت پرور ایدی اللی

سکزده هلاکو محاصره ایدوب شهید اولدی مغول دار الامارهیی خراب ایتدیلر صکره
اوغلی قطب الدین بر ییل وبرادر زادهسی نظام الدین اوچ سنه وبونک برادری نصرة الدین
ابراهیم ایکی سنه وملک جلال الدین اون یدی سنه وبهاء الدین اسمعیل یدی سنه حاکم
اولوب بونلردن صکره غیاث الدین ونظام الدین وارد شیرنزاع اوزره حکومته ایکن آل
مظفر بونلری برطرف ایدوب مملکتنه مستولی اولدیلر دولت آل مظفر امیر مظفر پدری
غیاث الدین خراسانی ایدی کندی رشید وشجیع اولمغله یزد حاکمی آتابک یوسف شاه
یاننده طوروب ارغون خان اوردوسندن یساول خدمتنه الدی وغازان خان هزاره
امارتنی ویروب یدییوز اون اوچده شبانکارهده وفات اتدی اوغلی امیر مبارز الدین محمد
ابوسعیده انتساب اتدی ویزد حاکمی اولدی یدییوز اوتوز اوچده کرمانی الوب بعده فارسه
مستولی اولدی یدییوز التمشده اوغللری شاه شجاع ومحمود کوزینه میل چکدیلر جلال الدین
شاه شجاع یرینه چکدی سکسن التیده وفات ایدوب اوغلی زین العابدین والی اولدی
بونک نوبتنده تیمور فارسه مستولی اولوب شاه یحیی انک طرفندن فارس والیسی قالدی
بعده برادری شاه منصور خروج ایدوب فارسی مزبورالندن المش ایدی تیمور کیرو
شیرازه کلوب مزبور جنکده مقتول اولدی وسائر مظفریلری جمله قیروب قتل عام اتدی
یدییوز طقسان بشده منقرض اولدیلر دولت اینجویان جنکیزیان عصرنده اینجو لفظی
املاک خاصهٔ پادشاهیدن عبارت اولوب شرف الدین محمود شاه بن محمد شاه که اینجوشاه
فارسدن ایدی سلطان ابوسعید دولتنده اول خدمته موکل اولوب بعده مال واملاک ایدندی
واول دولتده مرجع اولوب بر وبحر فارس وکرمان وشبانکارهیی ضبط ایلدی یدییوز اوتوز
التیده ابوسعید وفاتندن صکره ارپاخان مزبوردن طغیان حس ایدوب اولدردی اوغلی
مسعود شاه زومه کتمش ایدی ارپاخان موتندن صکره شیرازه کلوب مستولی اولدی
التییوز قرق اوچده مقتول اولوب برادری امیر شیخ ابواسحاق یرینه چکدی برمدت ضبط
اتدکدن صکره مبارز الدین محمد مظفری فارسه مستولی مزبوری ازغاج وبرقاج
دفعه جنکله یدییوز اللی دورتده محاصره وشیرازدن اخراج ایلدی بالآخره اللی سکزده
قتل اولنوب اینجو دولتی زواله ایردی دولت کاکویه دیلمیاندن مجد الدوله رستم مادری
سیده خاتون دایسی ابوجعفر محمد کاکویه اصفهان والیسی اولوب طغرل سلجوقی دورتیوز
قرق اوچده مزبورک اوغلی ابومنصور فرامرزی اصفهاندن چقاروب یزد حکومتنی
ویرمشیدی پس کاکویه دولتی عراق عجمدن فارسه انتقال ایلدی ابوکالیجار کرشاسف
ابن محمد کاکویه همدان حاکمی ایدی دورتیوز اوتوز یدیده سلجوقیلر الوب مزبور شیرازه
واردی اهوازه حاکمی قرق اوچده وفات اتدی امیر علی بن فرامرز باباسندن صکره یزد حاکمی
اولوب بشیوز اوتوز التیده قره ختاییلر جنکنده دوشدی سلطان سنجره اختصاصی
وار ایدی یزد حکومتی قزلرندن نیابت طریقیله اتابعندن سام بن وردانه ویردی مزبور

امیر علی نك نیجه آثاری وار ایدی جمله دن مشهد علی رضایه بشیوز اون بش ده سور چکدی
دولت اتابکان یزد چون سان بن وردان امیر علی قزلردن نیابت طریقیله یزد حاکمی اولدی
بر عالی مدرسه بنا ایلدی حلیم کمسه اولمغله حکومتی برادری عز الدین لشکره فراغت ایدب
بشیوز طقسانده دنیادن کتدی لشکر جری و بهادر ایدی کاهی سلجوقیلر طرفندن شیراز
واصفهان والیسی اولدی التیوز دورتده وفات ایدوب اوغلی وردان زور ینه چکدی اون
ایکی ییل سوروب صکره برادری ابو منصور سپهسالار حاکم اولدی سلطان قطب الدین
خلج دیرلردی تارك دنیا اولوب التیوز اون التی ده وفات اتدی اوغلی محمود شاه یرینه چکوب
اون اوچ سنه سوردی وفاتندن صکره اوغلی سلغر شاه والی اولوب سلغر ابادی یاپدی
بعده اوغلی طغی شاه یرینه چکوب التیوز یتمشده انتقال اتدی صکره اوغلی علاء الدوله
جلوس اتدی التیوز یتمش اوچده بر سیل عظیم کلوب یزدی خراب ایلدی شهرلی بردیه
باشنه خانه لر یاپدیلر سر جمع محله سی دیمکله مشهور اولدی حالا سر جم دیرلر آیدی صکره
علاء الدوله وفات ایدوب برادری یوسف شاه والی اولدی سیل خرابه لرینی و باروی
شهری تعمیره سعی اتدی لکن عیاش اولمغله حکومت اید میوب سلطان غازان اوزرینه
عسکر کوندردی یوسف شاه سیستان طرفنه کیدوب حکومت یزد بونده آخر اولدی
ومغول دیوانی تصرفنه کیردی دولت سلغریه بونلره فارسی اتابکلری دیرلر مودود بن
سلغر اولادیدر تراکدن سلغر قوم وقبیله سی ایله خراسانه کلوب ساکن اولمش ایدی آل
سلجوق دولتی ظهورنده انلره انتساب ایدوب حاجب اولدی قبیله سی فارسه واروب
کوه کیلویه ده یایلا ر وقشلردی چون بشیوز اللی ایکی ده فارس والیسی یاوزانه
سلطان مسعوده عصیان ایدوب قتل اولندی سنقر بن مودودکه سلطان محمدك ولد
صغیرینی تربیه ایدر اتابکی ایدی فارس والیسی نصب اولندی اوچ سنه ضبط ایدوب
برادری زنکله مکری ایله محبوس اولدی شیرازده بو سنقرك جامعی و رباطی واردر زنکله دخی
بر خان بنا ایلمشدر سنقر دن صکره برادری مظفر زنکی والی اولوب الب ارسلان لشکرینی
بوزدی و بشیوز یتمشده وفات اتدی اوغلی مظفر تکله یرینه چکوب طقسانده وفات اتدی
شیرازده بازرکان خانی بونکدر سنقر اوغلی طغرل بونکله نزاع اوزره اولوب ارالرنده نیجه
جنکلر ظهور ن کلدی وفارس مملکتی بونلر نزاعنده خراب اولمشیدی بالآخره طغرل کرفتار
اولوب طقسان طقوزده کوزینه میل چکلدی تکله وفاتندن صکره برادری مظفر
ابوشجاع سعد بن زنکی یرینه چکوب عدل ودادایله فارس مملکتنی آباد ایلدی شیخ سعدی ذکر
ومدح اتدیکی اوزره عاقل وعادل پادشاه ایدی التیوز اون سکزده وفات ایدوب اوغلی
مظفر ابو بکر یرینه چکدی و باباسی مسلکنه سالك اولوب بو طبقه نك کامکاری قوپدی
التیوز اللی سکزده وفات ایدوب اوغلی مظفر سعد و بونك اوغلی محمد وعمی زاده سی محمد
شاه بر ایکیشر سنه حکم ایدوب التیوز التمش برده مغول استیلاسیله رفع اولندیلر سعد بن

ابی بکر قزی انس خاتون بر سنه انلر طرفندن نصب اولنوب اول دخی وفات ایدیجك بو
طبقه سلسله سی اخر اولوب فارس مملکتی مغول جانبندن ضبط اولندی صکره مظفر یلر
النه کیروب تیمور ظهور ایدیجه انلر حکمنده قالدی بعده اولاد تیمور نوابی ضبط ایلیوب
صکره شاهلر تصرفنه کیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده در فصل ۱۳ در مملکت خوزستان
ولورستان اوتوز برنجی فصل خوزستان بیاننده در لفظ خوز ضم خاء معجمه و زاء معجمه ایله
بر قومك اسمیدر که مسکنلرینه خوزستان واهواز دخی دیرلر زمینی دوز صحرا اقر صولری
وافر ولایتدر حدودی غربده عراق عربدن واسط جنوبده عبادانندن مهرویانه ودورقه
وارنجه سواحل بحر وحدود فارس که بو ضلع مقوسدر شمالده عراقدن صیمره وکرخ
ورود بادوجبال لور حدود جیله وارنجه وشرقده فارس ایله اصفهان ارا سنده اقان نهر تاب که
بعض خوزستان صولری اکا قاریشوب مهرویانه قریب یرده دریایه دوکلور بو مملکت
فارس ایله بصره اراسنده دوشر اطرافی عراق عرب وکردستان ولرستان وفارسه اولاشور
حدودنده ماهرویاندن عبادان حذاسنه وارنجه بحر فارسدن کرن دیلدن غیری دکز بوقدر
تستر وجند یسابوردن غیری طاغ وقومسال یری اولمیوب اکثر یری ارض رخوه ومستویه در
اصلا قار و بوز اولماز الا رامهرمز سوادنده اولور وقویی صویی ایچمزلر دجله یه قریب یرلری
صولی وبعید یرلری خشك تروهواسی کرمدر اکثر یرنده خرما بتر وامراضی چوق در اما میوه
وغله سی وافر اولور اطرافی جمله نیشکر مزارعی در خصوصا عسکر مکرم وقومی عرب وعجم
دلن سویلر خاصه خوزی لسانن استعمال ایدرلر طورلری اهل عراق کبی در اکثر بخیل وبدخو
صاری بکزلو ونحیف وخفیف اللحیه اولورلر اعتزال مذهبلك انده رواجی واردر یهود
ومجوس چوق نصارا ازدر اهواز خلقی اکثر شیعی وحنفی اولوب حمامده ستر عورت اتمزلر
وبیع اتمکی یرلر بقره بنزلر بو مملکتك نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره اون ایکی پایه شهری واردر
حقوق دیوانیه سی خلفا زماننده اوچیوز تومندن زیاده ایدی صکره بر بوچق تومنه اندی
دار ملکی تستر نام شهردر ضم تاء مثناة وسین مهمله ساکنه وفتح ایله ششی درمعربی درعامه
ششوستر دیرسکسن التی بوچق درجه طول اوتوز بر بوچق درجه عرضده هرمز بو اوزرنده
بر بلده قدیمه در قاموسده طوفاندن صکره بونك سوری یر یوزنده بنا اولنان سورلرك اولیدر
دیو یازر بلده مزبور بر مرتفع یرده اولمغله شابور نهر مزبور اوزرینه بر عظیم سد بنا ایدوب
بر میل قدر صویی شهره قالدردی اول اجلدن اول بنده شادروان دیرلر حمد الله ایدر
بو شهری هوشنك بنا اتمشیدی خراب اولدقده اردشیر تجدید اتدی واسب شکلنده قلدی
شابور بو شهرك صوینه بر عظیم بند چکوب جوی دشت آبادی اول بنددن اجرا ایلدی
که ولایت تستر مداری اولدشت اوزرینه در مسالك الممالکده اول بنددن محکم بند اولماز
دیمشدر لکن فارسده عضد الدوله بنا اتدیکی بند امیر بوندن اعظم ومستحکم در بو شهرك
دورت دروازه سی واردر هواسی غایت کرم اولوب اکثر تابستانده باد سموم اسر اما صویی

غایت لطیف وهاضمدر آکا بناءً خلقی غلیظ بیکلر بولر ضررا تمز پنبه ونیشکر وغله سی وافر
اولور و بونده ایو قماشلر ودیبالر طوقنور و بر نوع برنج اولور که غایت خوشبوی دراکا
پنج انکشت دیرلر بونك قحطلغی شیرازك اوجوزلغندن بیکدر خلقی اکثر سیاه چرده ولاغر
اولوب ایچلرنده مالداری ازدر بوشهرك مقابری وسط بلده ده وجامعی وسطی سوقده در
دورت شکارکاهی واردر بری رخش آباد که اون بش فرسخ طولی واون ایکی فرسخ عرضی
ایکنجی ورق که یکرمی فرسخ طول اون فرسخ عرضی اوچنجی مشهد کوفی که اون فرسخ ایله
التی فرسخده دوردنجی جویزه که یکرمی فرسخ ایله اون ایکی فرسخده خوب علفزارلردر نهایت
اسنیسی غایتده اولمغله بهارك قرقی یکدکدن صکره غربا اقامته طاقت کترمز وغله سی
شمس ثورده ایکن بیچیلور جوزایه وارنجه قالسه تلف اولور اهواز سکسن بش درجه طول
اوتوز ایکی درجه عرضده بر بلده ٔ قدیمه در وناحیه ٔ عظیمه در هرمزشهر وسوق اهوازدخی
دیرلر سلفده خوزستانك عتیق دار ملکی ایدی بوشهر ایکی بولك ایدی بری جانب فارسی
بری جانب عراقی بر جزیره کبی ایدی که نهر بویك شقی احاطه ایدر وایکیسی اورته سنده اجرا
ایله مبنی قنطره ٔ هندوان واکا مشرف بر مسجد لطیف وار ایدی عضد الدوله بنا اتمشیدی
بو نهرك اوزرنده دولابلر وساقیه لر قوریلوب شهرك حوضلرینه یوکسك یرلره صو
ایرشدررردی بوندن اشاغی بر بندده صو ایرکلوب بر کول کبی اولوب اوچ یره کیدر نیچه
مزارعی سقی ایدر اهوازده بو صولر اوزرنده بغدادکبی کمیلر کزوب اشاغیسندن بصره یه
وارنجه کیدر صولر اوزرنده وافر دکرمنلر واردر بوندن اصفهان سکسن فرسخ وعسکر مکرم
بر منزلدر بو دیارخاصه سندن بری بوکه اصناف طیبك جمله سی انده وارسه رایحه سی کیدوب
شوبله قالور هواسی کثیف وطوبانی چوق حماسی دائما یوردر خلقنك یوزنده حمرت دن
اثر کورنمز بلاد اهواز بونلردر عسکر مکرم اهوازدن اون فرسخ غربده خرده عقربی چوق
بر شهر اولوب سکر وفانیذ عسکری بوکا منسوبدر سلفده بر قریه ایدی حجاج کندی
طرفندن مکرم بن الغزری عسکر ایله حرداد بن فارس محاربه سنه کوندردکده قریه ٔ
مذکوره یه قونوب بر مدت انده اقامت اتمکله عسکر انده بنالر احداث اتدیلر صکره بر شهر
اولدی اهوازده بوندن غیری احداث اولنمش بلده یوقدر دیو صاحب تقویم تحریر ایدر لکن
نزهه ده بر بلده ٔ قدیمه ٔ عظیمه در اولا طهمورث بعده شابور بنا اتدی خوزستانده بوندن
هواسی خوش بلده یوقدر دیو یازار وهفت اقلیمده بو شهر حالا خراب اولندوغی مسطوردر
بوندن تستر سکز فرسخدر طیب سکسن دورت درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده
واسط ایله اهواز اراسنده بر بلده در بوندن قرقوب نام قریه یدی فرسخ تخمین اولنور شارح
کشاف طیبی بو شهره منسوبدر سوس قرقوبه اون فرسخ یرده بر بلده ٔ قدیمه در قلعه سی
شابور بنا ایدوب رومدن سوردوکی خلقی بونده ساکن قلدی واسمنه شابور خوره دیدی
بستانلرنده تورنج اولور وقبر دانیال غربیسنده در بخت نصر سبیننده انده قالمشیدی دیرلر

حين فتحده انده بر تابوت بولنوب دانیال تابوتی اولمق اوزره قوم سوس توقیر ایدوب قحط
غلا زمانلرنده چقاروب انکله استسقاء ایدرلردی ابوموسی الاشعری شهر اوکندن
کچن نهر کنارنده طاش وکرچ ایله بر زیر زمین یاپدروب ایچنه قودی ونهر سوسی اوزرینه
اقتدی بر پیغمبرک جسدی خلق النده اولمسن دیو تعظیما ناپیدا ایتدی بو شهر دخی حالا
خرابه در جندیسابور کندشابور معربیدر سکسن بش بوچق درجه طول اوتوز بر بوچق
درجه عرضده خوزستان قاعده سی بر بلدهٔ حصینهٔ واسعه در شابور بن اردشیر یاپوب
ذوالاکتاف تجدید وزیاده ایلدی هواسی کرمسیر وبددر نیشکری چوق اولور اکنی وخرماسی
دخی وافردر بوندن تستر سکز فرسخ وسوس التی فرسخدر جباعسکر مکرمه سکز فرسخ
یرده خرماسی چوق بر بلده در شکری دخی وافر اولور واسع ناحیه سی وانهاری وقریه لری
واردر معتزله کبارندن ابو علی جبائی بوکا منسوبدر ضم جیم وفتح وباء مخففه ایله درمشددخی
استعمال اولنور رامهرمز سکسن التی درجه طول اوتوز بوچق عرضده هرمز بن شابور
بناسی بر شهر ونواحیٔ اهوازدن بر ناحیه در هواسی کرم غله وپنبه ونیشکری فراوان یر
اولوب بوندن اهوازه اون طقوز فرسخ تخمین اولنور ولطیف قماشلر اشلنور عضد الدوله بونک
سوقی ایچنده بر جامع لطیف بنا اتمشدر بو شهر خورمالقچلری با ئچه لر ارا سنده قالمشدر کوزنمز
سلمان فارسی وفضلادن بر جماعت بو شهره منسوبلردر رستاق الزط یعنی زوت بازاری
نواحیٔ اهوازدن رامهرمزه یدی فرسخ یرده بر ناحیه در هواسی غایت کرم لکن معمور یردر
حایزان اهواز نواحی سندن بر معمور ناحیه در حومة البط وحایزان ایکیسی بر ارماق اوزرنده
هواسی لطیف یایلاق ناحیه لردر خوبزه شابور ذوالاکتاف بناسی بر شهر وسط وکرمسیردر
لکن هواسی سائر خوزستان شهرلری هواسندن ایو اولوب غله وپنبه ونیشکری وافردر
نزهه ده اهوازدن غیری بو شهری یا شقه یازار دزفول سکسن دورت درجه طول اوتوز بر
بوچق درجه عرضده جندیسابور قربنده نهرک ایکی طرفنده بنا ایلدی ونهر اوزرینه قرق
ایکی کوز بر عظیم کوپری یاپدی اون بش ذراع عرضی وار ایدی پل آبدیسک دیرلردی
شهر دخی اول کوپری اسمیله تسمیه اولندی شهرک اشاغیسنده بر بیوک اللی ذراع مرتفع
بر دولاب بنا اتدی که شهرک صولری اول دولابدن توزیع اولنور بو شهر حدودنده زرین
درخت دیرلر حصاری پچکلی درختستان واردر شکوفه سی چوق اولور لکن ثمر ویرمز دستکر
تقویمده دستوا یازار اهواز شهرلرندن هواسی غایت کرم ومتعفن بر شهردر هرمز بن شابور
بناسیدر دیرلر طپراقدن محکم بر قلعه سی واردر سوق اربعا اهوازده متفرق اولان صولرک
مشعبه سنده ایکی جانبنه بنا اولنمش بر بلده در اورته سنده اغاجدن بر مرتفع کوپروسی
وار ایدی التندن کمیلر کچردی بونک جانب عراقیسی جانب فارسیسندن معمور اولوب
جامعی دخی اول بولکه دوشمشدر مشرقان جوی دشت آباد اوزرنده سکسن بش طول
اوتوز بر عرضده بر شهر وسطدر واسع ناحیه سی واردر جمله کرمسیردر طرارک بر شهر وسطدر

وامرتشكري اولور سائر يرلرده اولقدر واقر اولماز سنبليل اربعه دورت فرسخ يرده خوزستان
نواحيسندن برناحيه دورجان سوس قربنده بربلده در قباد بن فيروز زهمدان خلقني سوروب
فارس ايله اهواز اراسنده رجان نام شهري ياپوب اسكان ايلديكي بعض كتبده مسطوردر
حصن مهدي نهر تستر بحر فارسه دوكلدوكي يرده سكسن دورت بچق درجه طول اوتوز
يدي بچق عرضده بربلده در بحره قريب ثغر و بندر اولمغله حصارني مهدي بنا ايدوب اكا
نسبتله مشهور اولدي غانلري وصوكارنده جامعي واردر نخيلي ومزارعي وافردر خوزستان
صولري اهوازدن دورقدن كلوب بونك يانده مجتمع اولور و بحرك مد وجزري ايله مد وجزر
يدر بوندن سوق اربعا اون التي فرسخدر دورق فتح دالله سكسن بش درجه طول اوتوز بچق
درجه عرضده اهواز بلادندن برشهر صغير وقلعه در نهردن عراق جانبنه دوشر واسع سوقي
واردر فارس وكرمان حجاجنك يولي بوكا اوغرار بوندن عسكر مكرم دورت مرحله تخمين
ولنور و بندر ماجور بحر فارس كارنده سكسن بش بچق درجه طول اوتوز بچق عرضده
دورقدن ايكي مرحله برشهردر باسيان نهر تستر اوزرنده بربلده متوسطه در باسان
دخي ديرلر بوندن حصن مهدي ايكي مرحله در قره دن و نهر ايله واربلور دورق دخي اويله در
هتوث قرقوب ايله اهواز اراسنه دوشر بربلده در كرخه بربلده صغيره در يوم الاحدده
بازاري طورر حصيني وبستاني واردر بعضي نهر دجيل كنارنده برشهر درايكي محكم حصني
واورته سنده نماركاهي واردر انده لطيف يرده لر وصوفلر اشلرلر مبارد كبري وصغري
ايكي معمور خرماسي چوق ناحيه لردر ايدج رامهرمز ناحيه سنده بربلده صغيره در ثامي
اولور اهوازه كتورورلر شعب سليمان نهرندن ايچرلر بطيخي چوق وشماليسي مسدود اولمغله
هواسي بديردر لور تقويمده رستاق خوزستاندن يازار لكن تستر ايله اصفهان اراسنده
طولا وعرضا التي مرحله برناحيه وطاغلردر خلقي اكراد ومستقل حاكملري واردر سلفده
خوزستاندن ايدي حالا افراز اولنمشدر لورستان ديرلر ايكي قسمدر بري كوچك
وبري بيوك لور كوچك برمعتبر ولايتدر حقوق ديوانيه سي اتابكلر زماننده يوز تومن
قدر ايدي لور بزرك دخي اكا قريبدر لوركان انده بر كوچك شهر اولوب هواسي بد صويي
ما كوريده در انكوري چوق اولور سوق اسل اهواز ناحيه سندن برناحيه در بونك قربنده
بر طاغ واردر انده ن دائم آتش چقوب كيجه اطرافني روشن ايدر وكوندز دخان كورينور
اسمانه پيوسته اولور بعض نسخده بونلردن غيري اهوازده كليوان ارم سليمانان بازار حايزان
حومة البنان نام شهرلر يازلمشدر تفصيلي معلوم دكلدر انهار خوزستان صولرينك
اكثرنده كي يوررر بيوكي نهر تستردر كوه زرد وجبال لوردن چقوب اوتوز فرسخده تستره
ايريشوب قريب المسافه اولمغله سرد كلور وصويي لطيف وهاضمدر شابور تسترده
بونهر اوزره بر شادروان يعني بند ياپوب صويي اوچ بولك قلدي وكرد اكرد تستره
كتوروب دورت بلوكي غربيسندن وايكي بلوكي شرقيسندن جريان ايدوب حدود

عسکر مکرمده ایکیسی متصل اولوب نهر دزفول ونهر گرچه دخی بوکا قارشدقدن صکره اهوازی چکوب نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره شط العربه یعنی دجله یه دوکلور طولی سکسن فرسخدر تقویمده نهر تستر حصن مهدی یاننده دریای فارسه دوکلور دیدیکی دخی یرنده در زیرا احسن التقاسیمده مسطوردرکه نهر اهواز ودجله بحره دوکلور ایکیسنک اراسی چولدر سلفده اهوازدن نهر ایله بحره واروب دجله یه کیرلر وابله یه کیدرلردی بویول خطرناک اولمغله عضد الدوله نهر اهوازدن نهر دجله یه برنهر عظیم اجرا ایتدیکه طولی دورت فرسخ ایدی حالا کمیلر اندن کیدرلر پس بونهر ایکی بولک اولوب بری دجله یه بری دریایه دوکلور نهر دزفول لور بزرک طاغلرندن چقوب جندیسابوره دزفول ومشرقانی چکوب نهر تستره قاریشر طولی التمش فرسخدر نهر کرخه بوکا نهر سوس دخی دیرلر لوکوه اروندن چقوب دینور وکولکو وسیلاخور وخرم آباد صولری ایله جمع اولور وحویزه ولایتنی چکوب نهر دزفول وتستره قاریشوب شط العربه دوکلور طولی شط العرب ایله یوز یکرمی فرسخدر نهر مشرقان نهر تسترک بر بلوکیدر تستردن عسکر مکرمه وارر انده اوزرنده بر عظیم کوپری واردر بوارماقدن اهوازه کیدرلر التی فرسخ صو ایله کیدیلور بعده نهرک صوبی دوکنوب خرق قالور ایکی فرسخ دخی قره دن کیدرلر بونهر قصب السکر مزارعنی سقی ایدرک تمام اولور خوزستانده بونهر مجراسندن معمور یر یوقدر دیرلر کوه زرده لورستانده درآب جوی سر دکه سرچشمه زندرود اصفهاندر ونهر تستر باشی بوندن چقار لورکوچکده هوبن کوه واردر انده مرقشیشا معدنی اولدوغی حمدالله تحریر ایدر

مسافات مسالک خوزستان پارسدن عراقه ایکی یول واردر بری بصره دن بری واسطدن بصره یولی ارجاندن اسله ایکی مرحله اندن ویران نام قریه بر مرحله اندن دورق اندن باسیان بر مرحله اندن حصن مهدی ایکی مرحله بوایکی مرحله ده صو ایله دخی کیدیلور دورقدن باسانه کنجه نهر ایله کتمک آساندر حصن مهدی دن ایکی منزلده سابه واریلور کار دجله ده آخر حد خوزستاندر بونده دجله یه چیلور اما واسط یولی ارجاندن بازار سنلیل بر مرحله اندن جندیسابور وقرقوب وطیب بر مرحله دراندن عمل واسطه واریلور عسکردن اهواز بر مرحله اندن دورق اوج مرحله وعسکردن واسطه بر یول دخی واردر تستر اوزرینه کیدیلور عسکردن ایذج دورت مرحله واهوازدن رامهرمز اوج مرحله بواوجی مثلث دوشمشدر عسکردن سوق اربعا بر مرحله اندن حصن مهدی بر مرحله سوسدن بصنی وبردون بر مرحله واندن متوث بر مرحله در تستردن عسکر بر مرحله اهوازدن دورق دورت مرحله حصن مهدی دن ایله اون فرسخ دورقدن بصره بر مرحله مسافه در احوال ملوک هفت اقلیمده مسطور اولدوغی اوزره خوزستان حضرت عمر رضی الله تعالی عنه زماننده فتح اولندی اوزمان حاکمی اولان هرمزان صلح ایله مدینه یه واروب اسلامه کلدی بر روایتده بودیارلرک بعضی ابوموسی الاشعری سعیی ایله تسخیر اولندی

صکره بنی امیه وآل عباس عاملری حکم ایلدیلر وفارس وجبل مملکتلرنده ظهور ایدن
دولتلر دخی نوبتلرنده ضبط ایتدی ومخصوص برایکی دولت دخی خوزستانده ولورستانده
ظهور ایدوب مستقل اولدیلر انلرک بری لوربزرک دولتیدر بونلره آل فضلویه واتابکان
بزرک دخی دیرلر زیرا ولایت لورستان ایکی قسم قلنوب ایکی برادره اوچیوز تاریخنده
ویرلمش ایدی برینه لوربزرک وبرینه لورکوچک دیدیلر لوربزرکده فتح الدین فضلویه که
کنجسرو نسلندن ایدی شام غربیسنده ساکن اولوب اوغلی علی وبونک اوغلی ابراهیم
اتباعیله کوچوب مغارقینه کلوب التمش سنه انده اکلندیلر بونک اوغلی محمد آذربیجانه کلوب
قرق بش سال بعض اعمالده اولدی کندودن صکره اوغلی علی بش سنه سردارلق ایدوب
بشیوز سکسن دورنده مقتول اولدی اوغلی محمد اون ییل حاکم اولوب برادری هزاراسب
دار الخلافه ده ایدی اکثر املاک لورستان اکا اقطاع ویرلدی کلوب اوتوزدورت ییل حکومت
اتدی صکره عماد الدین ابو طاهر بن محمد یرینه کچدی التیوز بکرمی التیده وفات ایدنجه
سوردی بوندن صکره اوغلی نصرة الدین هزاراسب حاکم اولوب تکله بن زنکی عسکری ایله
جنک ایدی غالب کلدی التیوز قرق التیده وفات ایدوب اوغلی مظفر الدین تکله یرینه
کچوب سعد بن زنکی یه غالب اولدی ولورکوچک حاکمی حسام الدین خلیل ایله دخی
دوکشوب بوزدی التیوز اللی التیده هلاکو قتل ایلدی برادری ارغون حاکم اولوب مغول
ایله مدارا اتدی بونک زماننده لورستان معمور اولوب اون بش سنه سوردکدن صکره
وفات اتدی اوغلی یوسف شاه حاکم اولوب شجیع وبهادر اولمغله آبقا ملکنی ابقا ایلدی التیوز
سکسنده کچوب اوغلی افراسیاب جلوس اتدی مغوله قارشی قویوب اوزرینه کلن
عسکری بوزدی بالاخره التیوز طفسان التیده کرفتار ومقتول اولدی بعده برادری
نصرة الدین احمد حاکم اولوب حسن تدبیر ومدارا اتدی یدییوز اوتوز اوچده وفات ایدنجه
سوردی ملکی اوغلی یوسف شاهه وصیت اتمشیدی بکرمی اوچ ییل حکومتدن صکره
محمد مظفر کرفتار وحبس ایدوب اوغلی قالمامغله دولت بونده آخر اولدی امالورکوچک که
آل خورشید واتابکان کوچک دخی دیرلر بونلر حقوق دیوانیه یی سلاطین عراقه ویروب
دار الخلافه طرفندن ضبط ایدرلردی جنکیزیاندن شجاع الدین خورشید بشیوز
سکسنده والی اولدی حسن سلوکله لورستانی تسخیر ایدوب التیوز بکرمی برده کچدی
برادرزاده سی سیف الدین رستم والی اولوب برادری ابو بکر بونی قتل اتدکدن صکره
بر مدت حکم ایلدی عورتی زهرلیوب دیکر برادری کرشاسف یرینه کچدی بونک ابن عمی
خلیل بن بدر غالب کلوب مملکتی ضبط اتدی سلیمانشاه ایله دوکشوب التیوز قرقده
مقتول اولدی برادری مسعود یرینه کچوب اون سکز سنه حکم ایلدی عالم وفقیه ایدی
وفاتندن صکره برادرزاده سی شاه تاج الدین والی اولوب التیوز یتمش یدیده ابقا قتل
ایلدی صکره ایکی اوغلی عز الدین حسین وفلک الدین حسن شرکت اوزره ضبط اتدیلر

التیوز طقسان ایکیده متعاقبا وفات ایدوب برادری جمال الدین خضر یرینه والی اولدی صیدده قتل اتدیلر احفاد بدردن حسام الدین عمر یرینه کچوب آز زماننده فارغ اولدی همام الدین الیاسی قتل اتمشیدی غازان خان قصاص ایچون انی دخی قتل اتدی عز الدین حسین اوغلی محمد والی اولوب یدیوز اون التیده وفات اتدی ابن عمی بدر الدین مسعود یرینه کچوب بر زمان سوردی بعده زوجه سی دلت خاتون نصب اولنوب صکره هو رتك برادری حسینه ویرلدی اون دورت ییل سوروب اوغلی عز الدین محمود والی اولدی یدیوز اللیده قتل اتدیلر اوغلی عز الدین یرینه کچوب عاقبت اولدی یدیوز طقسانده تیمور محاصره ایدوب چقاردی سمرقنده کوندردی اوغلی سیدی احمد نصب اولنوب سکزیوز دورتده باباسی عصیان تهمتی ایله مقتول اولدی دریسی صویلدی صکره اون دورتده اوغلی دخی قتل اتدیلر عز الدین شاه حسین والی اولوب اطراف اکافه پنجه اورمش ایدی تمش اوچده انی دخی قتل اتدیلر اوغلی شاه رستم یرینه کچوب شاه اسمعیله تابع اولدی صکره اوغلی اوغوز حاکم اولوب طقوزیوز قرقده قتل اولندی برادری جهانکیر یرینه کچوب قرق طقوزده اول دخی قتل اولندی اوغلی شاه رستم والی اولدی بغداد سفرلرنده حسین خان حاکم لورستان ایدی دولت مشعشع درخوزستان موسی کاظم اخفادندن سید محمد بن سید فلاح که بغدادی ایدی شیخ احمد بن فهد شاکردی اولوب شیخنك علوم غریبه ده بر کتابی وار ایدی مختصر ایکن بو کتابی قراته القابلده سن دیو بعض خدامه وصیت اتمشیدی سید محمد کتابه ظفر بولوب امور غریبه یولندن اجلاف اعرابی کندویه مرید ایلدی کندکچه بونلرك تشعشعی زیاده اولوب باشلرینه خلق اوشدی یالك قلیجی قارینلرینه طوتارلر ایکی قات اکیلوردی روز بروز اشتهار بولوب ظهور ایلدی تمام خوزستانی قبضه تصرفنه الدی کندودن صکره اوغلی علی والی اولوب عراق عربی غارت اتدی روح علی بن ابی طالب کندویه حلول ایلدی زعمنده اولوب اتباعی بو اعتقاد اوزره قالدیلر آخر کوه کیلویه حوالیسنده قتل اولنوب برادری سید محسن یرینه کچدی بونك زماننده کار دولت رواج بولوب اتباعی الوهیت اعتقاد اتدیلر ارکان اسلامی قالدروب راه زندقه یی طوتدیلر بوندن صکره اوغللری سید ایوب وسید علی والی اولوب شاه اسمعیل بغداده وارد قده خوزستانی بونلر الندن الوب طقوزیوز اون دورتده ایکیسنی دخی قتل ایلدی بعده سید فلاح بن محسن نصب اولندی صکره اوغلی سید بدران یرینه کچوب شاهه انقیاد اتدی سجاد بن بدران والی اولدقده کبر واعراض ایلدی دولت رعناشیه رعناش دزفول قریه لرندن بر قریه در قوام الدین رعناشی سید محسن اولادینك معلمی ایدی اوغللری شیخ محمد دزفول حاکمی اولوب اخر حاجی برادرزاده سی خلیل یدنده مقتول اولدی خلیل اندن صکره یرینه کچوب سید بدران ایله نزاع اوزره اولدی شاه ضمننده دخی تهاون کوسترمکله کوه کیلویه امراسی ایله بدرانی اوزرینه حواله ایلدی

شاه بو اثناده اولمكله خليل رها بولوب طقوز يوز قرق بشده وفات ايدنجه سوردى
اوغلى على الدوله حاكم اولوب طرف خلافله دردى بو شاه طهماسب طقوز يوز قرق طقوزده
دزفوله كلوب علاء الدوله بغداده فرار اتدى غفارى بو طبقه بونده ختم اولدى ديو يازار
بو تقديرجه جمله خوزستان ولورستان عجم شاهلرى تصرفنده اولور فصل ٣٢ در اقليم
جبل يعنى عراق عجم اوتوز ايكنجى فصل اقليم جبل ديدكلرى عراق عجم ممالكى بياننده در عراق
كسر عينله يا كثير الشجر معناسنه اوله يا خود ايران شهر معربى اوله مطلق ذكر اولنسه عراق
عرب يعنى بغداد اولكه سى مراد اولنور بو مملكت دخى اكا مجاور و متصل اولمغله عراق عجم
ديديلر حدودى غربده بعض عراق عرب و آذربيجان جنوبده خوزستان و لورستان
شرقده مفازهٔ خراسان و فارس شمالده اذربيجان و ديلم ايله محدود در اطرافنده اقسامى
شمالده زنجان جنوبده ابهر و اصفهان شرقده رى و قزوين همدان وسط دوشر سلفده
بونك دار ملكى اصفهان ايدى صكره همدان اولدى حالا قزوين در عجم شاهلرينك تختى
اعتبار اولنور رحمه الله ايدر بو اقليمك قرق پاره شهرى واردر اكثرينك هواسى معتدل
و بردى كرم و سرد در طولى سفيدروددن يزده وارنجه يوز اللمش فرسخ و عرضى كيلاناتدن
خوزستانه وارنجه يوز فرسخ در سلفده بونك دورت شهرى غايت معتبر ايدى اصفهان
همدان قم رى حقوق ديوانيه سى سلجوقيلر عهدنده ايكى بيك بشيوز يكرمى تومن ايدى
ديو جدى امين الدين نصر مستوفى خطندن نقل ايدر اما شمدى اوچ معظم شهرى واردر
اصفهان قزوين همدان اما اصفهان سكسن بش درجه طول اوتوز اوچ بوچق عرضده
الحاق طاغلر اراسنده بر شهر عظيم و قديمدر اكاسره عسكرينك مجمعى اولمغله سپاهان
ديرلردى صكره اصفهان تعريب اولندى نزهه ده مسطور اولدوغى اوزره اصلنده دورت
قريه ايدى كران و كوسك و جوباره و دشت نام مزرعه لو قريه لركه طهمورث و جمشيده
منسوب ايدى ابتدا كيقباد اول انى دار ملك ايدنمكله اطرافنه خلق كلوب تدريجله بيوك
شهر اولدى بخت نصر بنى اسرائيلى سوردكده چوغى بو شهره كلوب آب و هواسنى بكنوب تمكن
اتديلر و ميل قدر يرده اولر بنا اتديلر حالا بوكا يهوديه ديرلر باشقه شهر كبيدر شهر قديمه ركن
الدوله حسن بن بويه اون ايكى قپولى دورى يكرمى بر بيك ذراع بر باروچكدى بو شهرك اون
ايكى محله سى واردر هر بوى بر شهره بكزر اولرينك بناسى شام كبى طپراقدندر لكن طاشه بكزر
احسن التقاسيم صاحبى ايدر اسواقده برنك جامعنك يتمش ذراع مرتفع مناره سى واردر جملة ابدن
بنا اولنمش اصلا بر يرينه خلل كلمشدر اسواقنك كمى اورتولو و بعضيسى مكشوفه در هواسى يازده
قيشده معتدل اولوب باران زلزله و صاعقه امثالى نسنه لر و مار كژدم كبى كزنده جانورلرى از اولور
غله يى دفن اتسه لر بر قاچ سنه طورر بو زلمز امراض مزمنه و وباسى كمتر اولوب
خاكى مرده يى حفظ ايدر آب زنده رود بونك قبله جانبندن كلوب كنارندن كچر بر قاچ نهر شهر
ايچنه آيريلوب جارى اولور اندن غيرى قوييلرى دورت بش ذراع در وجمله قويى

عمل احمد القریمی
نواحی سمرقند
مملکت ختلان
نهر جیحون
کومان
قبادیان
بدخشان
نیلور
مملکت بدخشان
مملکت بلخ
بلخ
ولوالج
اسرقان
اندراب
سمنکان
جبال بدخشان
مملکت خراسان
حسیابان
بادغیس
هراة
طبس
مملکت کابل تابع هند
بنجهیر
مملکت زابلستان
بامیان
جبل جودی
مملکت غور
بحیرهٔ زرجان
کوسید
اخسیکند
رباط امیر
اسیه
خلجستان
عسناباد
میمند
بست
کابل
قندهار
مملکت قندهار
اروکه
بو محل اون قوناق مسافه بادیه در
سروان
طاشت
مملکت سجستان
سجستان
سیستان
راسك
بحیرهٔ زرع
مسنج
خالك
کنده
مملکت مکران
مکران
بو محل ریکستاندر
کادل
ارمابیل
مملکت کرمان
کرمان
خابیر
باسیر
کلاوه
هرموز بوغازی
عمان
مسقط
بحر محیط عجم
بحر محیط هند
هندستان
کنداول
۹۰
۹۵
۸۰
۳۵
۳۰
۲۵

شاهان صفویانك
ممالك اولدقلری ایرانك
رسم اجمالیسیدر محل شكل
فی صحیفه ٣٠٥
مقیاس
فرسخ
٤٤
٢٢
میل
١٣٢
٦٦
مرحله
٦
٣
ساعت
٤٠
٢٠
بحر خزر
بصره کورفزی
بحر فارس
جزیرهٔ بحرین
مملکت عراق عجم
مملکت خوزستان
مملکت فارس
مملکت مازندران
مملکت لورستان
ایالت بغداد
جزیرة العرب قطعه سی
ناحیهٔ بحرین
عربستان فارس
شمال
جنوب
٧٠
٨٠
٧٥
٣٥
٣٠
٢٥

صولری دخی طتلو چقوب اقار صودن چوق اشاغی دکلدر غله سی وسائر
ارزاقی هر بار وسطدر وهر تخم کی غیری یردن ایلتوب اکه‌لر اولکی یردن اکسک کلمز الا
انارکه بونده ایو اولماز بو حال دخی اصفهانک آب وهواسی ایلکنه دالدر زیرا انار متعفن هواده
ایو اولور مجربدر وهر بار میوه نرخی بونده غایت ارزانی درواکثر لطیف ونازک اولور خصوصا
خربزه و سیبی غایت شیرین وخوبدر رومه وهنده کیدر وعلف خوار حیواناتی ایو اولور
واسع اوتلاقلری وشکارکاهلری واردر مرغزار بلاسان بیوک مرغزاردر ایو باغلری
وباغچه لری خصوصا باغ نقش جهان که اشهر باغات ایران در شهر مزبورده مدارس
وخانقاه وابنیهٔ خیر جوامع ومساجد وافردر جمله دن سلطان محمد سلجوقی مدرسه سی که
بر عظیم صنم انک اشکی درهندیلر انی اغری التونه المق استدیلر سلطان مزبور بر میوب
برای ناموس دین مدرسه یه اشک ایلدی بو شهر خلقنک اکثرلونی بیاض ومردانه در
اکثر اوقاتده مجادله ومحاربه وفتنه دن خالی اولمازلر مغول عصرنده شافعیلر ایله
حنفیلر که قدیم الایامدن تعصب جنکنده ایدیلر حنفیلر مغولی کتوروب شافعیلری
قتل عام اتدکلری روض المعطارده مذکوردر بونک آب وهواسی لطافتنه فتنه سنک
کدری مقابل دوشمشدر اول اجلدن کمال الدین اسمعیل اصفهانی خلقندن شکایت
صددنده بو نظمی سویلدی تا در دشت هست جوبان نیست از کوشش وکنش چاره
ای خداوند آسمان وزمین پادشاهی فرست خون خواره تا در دشت راجو دشت کند
جوی خون راند او زجو باره عدد خلقشان بیفزاید هر یکی را کند بصد پاره وحدیثده
عبد الله بن عبـاس روایتی ایله یخرج الدجال من یهود الا اصفهان حتی یأتی الکوفه
وارد اولمشدر بو شهری کورنلر تقریرندن منقولدر که ایکی بولک شهردر بری جهودستان که
همداندن بویکدر بونه چولهالی دیرلر بغدادقدروار اوله نهایت خانه لری سیرک وهرخانه نک
بر ایکیشر دونم باغچه سی واقار صویی ایچنده در ویری شوره اولمغله تربیه سز نسنه
بیتمز لکن بلاد جبالده بونک کبی نعمتی فراوان شهر یوقدر وجمله فارس وکوهستان
وخراسان وخوزستان بندری اولوب تجاری اول دیارلردن بونده جمع اولور بی نظیر بزلر
وقماشلر طوقنوب اطرافه کیدر کحل اصفهانی ایسه مشهوردر نهر زنده رود اوزرنده
الله وردی خان اون یدی کوزلو عظیم کوپری بنا اتمشدر هر بری اورته سنده بر قصر ونشیمن
ایدوب شهرک تفرجکاهی اولمشدر شاه عباس کوردکده پسند ایدوب خان دخی هبه
ایلدی شاه اسمعیل انده حیوانات باشندن برمناره یاپمشدر اصفهان میدانینک طرف
جنوبنده مرقد هارون مشهور اولوب شاه عباس انده بر لطیف حمام بنا اتمشدر که نظیری
نادردر ونیچه عالی عمارتلر احداث ایلدیکی روایت اولنور اصفهانک حقوق دیوانیه سی
سلفده اوتوز بش تومن ایدی نواحیسی ایله اللی تومن اولوب یالکز شهردن یتمش یوک اقچه
خراج النوردی سکز ناحیه سی ودرت یوز اون بر پاره کویی وارایدی بو ناحیه طولا وعرضا

سکسن فرسنح یراولوب اون یدی بازاری طورر بیوك رستاقی واردر ناحیه لر بونلردر ناحیهٔ
چی حوالیٔ شهرده یتمش بش پاره قریه در طهران ومار بانان وجاوان وشهرستان انلردندر
بوشهرستانه شهر نواصفهان دیرلر اسکندر یونانی وضع وفیروز ساسانی تجدید اتدی
ناحیهٔ مارببن اللی سکز پاره قریه در بونك اکثر یرنده باغلری بری برینه اولاشمغله جمله سی
برباغ کبی اولدوغنی شاعر بو بیتده اشعار ایدر مارببن که نسخهٔ ارمست آفتاب اندرودرم
درم است بوناحیه ده طهمورث برقلعه وبهمن برآتشکده بنا اتمشدر ناحیهٔ کرارج اوتوز
التی پاره قریه در اشکاوند وقبراوان بیوکلری اولوب بوناحیه نك دخی باغلری بری برینه
اولاشقدر ناحیهٔ قهاب قرق پاره قریه در صویی کاریزلردن ایچرلر وجه تسمیه دخی
بودر ناحیهٔ برحوار اوتوز ایکی پاره قریه در بیوکنه ویه حر دیرلر بونك دخی صولری
کاریز در سائر نواحی جمله زنده رود دن ایچرلر ویه حرده بهمن بن اسفندیارك برآتشکده سی
وار ایدی شاه عباس عصرینه دك بوناحیه خلقی آتش پرست ایدی انك زماننده مجوسیلر
آتشی قالدروب هنده کتدیلر جلال الدین آتشی انلر الندن الوب خزینه یه قودی ناحیهٔ
الخان بکرمی پاره قریه در کوپان ودلنجان وکلیشاد و بیوکلری ایدی ناحیهٔ بران سکسن
پاره قریه در اشکشان ودبیرستان وفشاران وکوهان بیوکلری ایدی ناحیهٔ روندستی
التمش پاره قریه در قصبهٔ فارفان وقورطان انلرك بیوکی ایدی ذکر اولنان سائر قریه لر دخی
قصبه کبی هر بری بیکر خانه یی واسواقی ومدارس وخانقاه ومساجد وحماماتی مشتمل
ایدی اصفهانه نیجه فضلا منسوبدر جمله دن علامه شمس الدین محمد بن محمود که التیوز
سکسن سکزده وفات اتدی شارح تجرید واصفهانی قدیمدر وعلامهٔ مفسر شمس الدین
ابو الثنا محمود بن عبد الرحمن اصفهانی که یدی یوز قرق طقوزده وفات اتدی شرح طوالع
وتفسیر بونکدر وکمال الدین اسمعیل بن محمد که التیوز اوتوز بشده وفات اتدی شاعر مشهوردر
ری فتح را وتشدید یا ایله سکسن یدی درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده بر بلدهٔ قدیمهٔ
عظیمه ایدی حالا خرابه کبی در بوکا ام بلاد ایران وشیخ البلاد دیرلردی شمالیسی بسته هواسی
کرمسیر ومتعفن وصویی نا کوارنده وباسی چوق یردر بونك بناسی ملوك فرس قدماسنه
نسبت اولنور خراب اولمشیکن فریدون تجدید اتدی حضرت عمر خلافتنده قرظه
بن کعب انصاری یاخود نعیم بن مقرن فتح ایلدی عباسیاندن مهدی خلیفه پدری منصور
خلافتنده برقاچ سنه انده والی اولوب اقامت اتمکله بنا وتجدید اتدی ولدی رشید انده
طوغوب بوشهره اول زمان مهدیه دیدیلر بغداددن صکره مشرقده بوندن معمور شهر
یوغدی بردفعه خلقی عصیان ایدوب یوز بیکدن زیاده آدم قتل اولنمغله کرو خرابه
یوز طوتمش ایدی جنکیزیان فترتنده بالکلیه خراب اولدی شیخ نجم الدین دایه مرصاد
معیادده ایدر شهرری که مولد مدر اول فتنه ده یدی یوز بیك نفر قدر معتبر کیمسه درجهٔ
شهادته ایردی غازان خان زماننده ملك فخر الدین برز معمور ایلدی لکن اولکی کبی د کلدر

سلقه

سلفده بونك سوادی بر بوچق فرسخ قدر اولوب ایچندن ایکی نهر اقاردیلم جانبندن کلور
برینه نهر موسی دیرلر وصو یوللری وار ایدی جبل دماونددن غرب وجنوبه مفازه کنارنده
واقع اولمشدر صویی چوق اولدوغندن اشجار واثماری وافر پنبه محصولی زیاده دربونده
معروف محله لردن دهك نوو بصرآباد وساربانان ومشهور دروازهٔ مرسیان که قزوین
سمتنه دردروازهٔ کوهك قسم سمتنه دردروازهٔ ساطر کوهستان عراق طرفنه در دروازهٔ
خراسان ودروازهٔ هشام قرمس سمتنه در معمور کاربان سرایلری وبازارلری چوق ایدی
هفت اقلیم صاحبی که ری شهرندندر دیمشدرکه ری حالا دورت بلوك یازیلور سلفده
یازیلان اون بولکك باقیسی رستمدارہ الحاق اولنمشدر وبودیاره اول قدر خیر وبرکت نصیب
اولمشدرکه تعبیر اولنماز قرق ییل قدر شاهان عجم قزوینده اقامت اتدیلر قزوینك اکثر
ضروریاتنه کفایت ایلدی وکاشان خلقنك غله واکثر لوازمی ریدندرکذلك رستمدار
وساوه وقم بوشهردن منفعت بخش اولورلر ومیوه انواعی بونده غایت لطیف وفراوان
اولور خصوصا خربزه وانکور وانار ملیسی وشفتالو وانجیر وزردالو وامرودینك نظیری یوقدر
اول اجلدن فصل خریفده سمته سی دخی چوقدر قبر امام محمد بن الحسن فقیه و قبر
کسائیٔ مقری بونده در بونك نسبتنده رازی دیرلر فضلادن نیچه وجود بوشهره منسوبلردر
جمله دن فرید دهر امام فخر الدین محمد بن عمر رازی که التیوز التی ده وفات اتدی تفسیر کبیر
صاحبیدر وشافعی در ودیکر فخر الدین احمد بن علی حنفی که اوچیوز یتمشده وفات
اتدی احکام قرآن بونکدر وشارح شمسیه ومطالع قطب الدین محمد بن محمد تحتانی که
التیوز یتمش ایکیده وفات اتدی ودیرلرکه لص حاذق بوشهره نسبت اولنور بونك نواحیسنده
قلعهٔ طبرك جانب شمالده طاغ دبنده برقلعه در وولایت قصران که اول طاغك اوکنده در
وبوولایت برقاج پاره قصبه سزقریه لر اولوب بیوکی قصران ایله تسمیه اولنمشدر انلرك
بری دخی فیروز رام که فیروز ساسانی بنا اتمشدر حالا فیروزان دیرلر غله سی و پنبه سی وافر
اولور اکثر اوقاتده اوجوزلق و بوللق در میوه قسمندن نار وامرود وعباسی وانکور
وشفتالو چوقدر نهایت کثرت اکلی حمادن خالی دکلدر وبودیار خلقنك اکثری شیعی در
ری ولایتنك حقوق دیوانیه سی اون بش تومن و بیك بشیوز دینار ایدی طهران هواسی
خوب بر معتبر قصبه در رامین سلفده برقریه ایدی صکره قصبه اولمشدر رامین احمد
رازی ایدر حالا ری دار الملکسك بری طهران و بری رامین در طهران شاه طهماسب فرمانیله
معمور اولوب اسواقی مزین ومحلی اتدیلر حالا جداول انهار واشجار سایه دار وباغات
جنت آثار ایله سائر شهر ودیاردن مستثنی دربونك شمال طرفی سمیران دیمکله معروف
کوهستان وادیسی که جنان قطعه لرندن برقطعه در سلفده اکا شمع ایران دیرلردی مضافاتنده
میوه اقسامی لطیف اولور اکا قریب ایکی فرسنخ یرده کند سلفان دیمکله معروف کوهستان
دخی انجلین کثرت آب روان ووفرت درختان ومیوهٔ بی پایان ایله رشك ساز بوستان

جناندرقوا کهنده امرودو شفتالوسی برمرتبه خوب ولطیف اولورکه کورنلر زبان کبی هربار
اغزنده طوتمغه آرزو ایدرسکسن التی بوچق طول اتوزبش بوچق عرضده آب وهواسی
خوش ری دن ایو محصولی پنبه وغله ومیوه خلقی شیعی درسلطانیه سکسن التی طول
اوتوزطقوزعرضده بربلده محدثه درسابقا قزوین اتباعندن ایدی صکره دارالملك ایران
وباشقه برتومان اعتبار اولنوب اون پاره شهر بوکا تابع قلندی تقویمده بوشهر اذربیجاندن
یازیلوب لکن حمدالله نزهه ده بواولکه دن یازمغله اکا اتباع اولندی که دیمشدر بوشهرك
حصارنی ابتدا ارغون بن ابقا بنا ایلیوب اوغلی اولجاتیو سلطان اتمامه ایرشدرمکله انك
نامیله مشهور اولدی قبری انده دریدیوزده تمام اولدی بردوزیرده صولری قنساتدن
مربع الشکل برحصاردر هر برکنی بشربوز ذراع سنکك تراشیده ایله یاپلمش دیواری عریضدر
اوزرنده دورت اتلو یان یانه کیدر جبال دیلمه برمرحله قریب بساتین واشجاری آزدر
لکن آب وهواسی لطیفدر اوچر دوردر ذراعدن صوچقار میوه سی اطرافدن کلور
علفزارلری وافروشکارکاهی چوقدر بنا اولندقدن صکره اطرافدن خلق کلوب برمرتبه
معمور اولدی که هرصنعت وملت ومذهب اربابی طولدی اکثر فارسی سویلرلر حقوق
دیوانیه سی یکرمی اوتوز تومن اولور سلطان مزبورك تربه سی برعظیم هرمان مصرکبی
قطری یوز ذراع وارتفاعی یوزیکرمی ذراع بنادر بودکلو زینت وتکلف ایله قرق کونده تمام
اتدیلر و پادشاه ممالك محروسه ده اولان اکابر فضلا وسادات ومشایخی دعوت واول کنبد
عالی تحتنده عظیم ضیافت ایلیوب برجانبنده شیخ صفی الدین اردبیلی وبرجانبنده شیخ
علی الدوله سمنانی اوتوردی علی الدوله طعامی ییوب صفی الدین میل ایلمدی بعد الفراغ
پادشاه دیدی ایکی عزیزك اولولغنده شك یوق بری طعامزی ییوب بری یمدوکنك حکمتی ندر
اکرحلال ایسه بری نیچون یمدی حرام ایسه بری نیچون یدی شیخ صفی ایتدی علی الدوله
حضرتلری بحردر بحرك هرندن کرکسه پاکی یوقدر قبول ایدر شیخ علی الدوله ایتدی صفی
الدین حضرتلری شهبازدر شهباز هرطعمه یه قونمز بونلرك بری برینه ستایشی پادشاهه
غایت خوش کلدی کلی رعایتلر ایلدی قزوین سکسن بش درجه طول اوتوزیدی درجه
عرضده حالا دارملك عراق عجم بوشهر معظمدر بونك فضایلنده چوق حدیث وارد اولمشدر
قزوین علماسندن امام رافعی بوشهر ایچون یازدیغی تدوین نام تاریخده ایراد اتدوکی
احادیثدن بری اعزوقزوین فانه من اعلی باب الجنة حدیثی در بوجهتدن قزوینه باب
جنت دیرلر حمدالله قزوینی اولمغله بوشهری کزیده نام تاریخنده مفصل بیان ایدوب
نزهه ده اجمال اوزره ذکر ایدر اپکیسنك خلاصه سی بودرکه شابور بن اردشیر چونکه قیصر
روم حبسندن رها بولدی وکلوب بودیاره ایرشدی عسکرینه بومحلده یتشوب مبارك
عد ایلدی ونهر ایله ابهر میاننده شابور نام شهری یاپدی که اول زمان انده برکوچك
باغ وصومعه وار ایدی تدوینده مسطور اولدوغی اوزره حصار شهرستان قزوین شهر

مز بوز میاننده بر محله دروا اول شهر تاریخ اسکندر ینك دورت یوز التمش اوچنده بنا اولنمشیدی
باروسنك اطلالی هنوز باقیه در واول زمان شابور لشکرندن بر جمع دیلمیه لر شرینی دفع ایچون
انده محافظه ایدرلردی شابور عسکر چکوب انلر اوزرینه یوروری دریا کنارینه وارنجه انلری
قتل عام اتدی اول جهتدن دیلمیلر ایله قزوینی لر ارا سنده محکم عداوت پیدا اولدی اما
بعضلر ایدرکه کسره دن بری دیلمیلر ایله انده جنك ایدرکن کندی لشکری صفنده خلل کوردی
واتباعندن برینه ان کشوین دیدی یعنی ان کنج نکر و لشکر راست کن اول بو جاخی کور خللی
دوزلت معناسنه چون اول جانبدن فتح میسر اولدی اول موضعده بر شهر یاپوب بو اسمیله
کشوین تسمیه اتدی و تعریب ایدوب قزوین دیدیلر حضرت عثمان خلافتنده ولید بن
عقبه که عراقین والیسی ایدی سعد بن العاص بو ولایته کوندروب اول حصارده اطرافنده
ساکن اولدیلر کیده رك خلق تمکن ایدوب بیودی عباسیاندن هادی بالله موسی انك
اطرافنده بر شهر دخی زیاده ایلدی که اکا مدینهٔ موسی دیدیلر اول شهر حالا محلهٔ ذوج
وجوسق دیدکلری یدر و غلامی مبارك ترکانی بر شهر دخی الحاق اتدی اکا مبارك آباد دیدیلر
هارون رشید خلافتنده بونك خلقی دیلمیلر تعدیسندن امین اولمق ایچون مداین ثلثه یی
ودیکر محلاتی محیط بر بارو بناسنی امر ایلدی و بر جامع بنا اتدی اول زمان بارویه رشید آباد
دیرلردی هارونك وفات اتمکله تمام اولمیوب صکره خلفا اهمال اتدیلر تا که داعی الی الحق
حسین بن زید قزوینه مستولی اولدی معتز خلیفه موسی بن بوقایی مزبوده فعنه کوندردی
موسی اکا ظفر بولوب ایکیوز دورت سنه سنده تمام اتدی و بر شهر عظیم اولدی صکره
بر خراب اولمشیدی فخر الدوله وزیری صاحب لقب اسمعیل بن عباد اوچیوز یتمش اوچده
فضایل قزوین حدیثلرینی کوروب تجدید ایدوب کندو یه محلهٔ جوسقده صاحب آباد نام
منزلی یاپدردی دورتیوز اون برده سالار ابراهیم بن مرزبان دیلمی ایله اهل قزوین میاننده
اولان نزاع سببیله بارو بر خراب اولمشیدی امیر ابو علی جعفری مرمات اتدی و بشیوز
یتمش ایکیده وزیر سلطان الب ارسلان صدر الدین محمد مراغی دخی تجدید بارو ایدوب
طوغله قله لر ویدنلر یاپدی صکره لشکر مغول بو بنایی دخی تخریب اتدی دوری اون بیك اوچیوز
قلاج ایدی ایکیوز اوتوز برجی و یدی قپوسی وار ایدی شهر قزوینك طقوز محله اولوب
ایکیسی اورته ده و یدیسی بو قپولره منسوبدر بری شهرستان و بری سرخ قپولر ابهر وارداق
وری ودامغان ودستجرد وذوج وجوسق حالا بارونك اثری بله قالمامشدر بو شهرك
هواسی معتدل و صولری قنواتدن باغی باغچه سی وافردر اوزمی و بادامی و فستقی چوق
اولور غرایبدندر که باغلری انجق ییلده بر کره صواریلور شاهنی اوزمی غایت لطیفدر
قاون قاپوز دخی ایو اولور اکثر اوقاتده غله سی و میوه سی اوجوز در شکارکاهی
وایو علفزارلری وار در شتر قزوین سائر یرلر دوه سندن معتبر و قیمتلو اولور
و بو شهره اوچ فرسخ یرده بر چشمه وار در یاز کونی کرم هواده بوز باغلر شهرك

بوزی دوکنسه اندن کتوردلر بوشهرک نهرلری برف وباراندن اولمغله کرماده از اقار کیمی
شهره پنشمدن کسیلور جمله سی بش نهردر بری درجه منسوب که شهراورته سندن اقار
وکاه شهره اندن خوف واردر زیرا مجراسی اوله مشرفدر اکثر شهرک باغلری بوندن
صوواریلور انلردن غیری التی ی کاریزی واردر انلردن بری کاریز خمارتاش عمادی که اکثر محلات
قزوینده جریان ایدر بری دخی کاریز حاجی درهفت اقلیمده ایدر قزوین صولرینک ایوسی آب
خمارتاش در بونامله بر زاهد خمسمائه ده اول کاریزی یاپدی شاه طهماس اوتوزییل قدر
بوشهری دارملک قلوب انک عصرنده عمارت غایته ایردی اسواق وحمامات وسائر تکلفات
جمله یرنده اولوب شاه عباس برکاریز دخی زیاده اتدی وصوکتوردی صویی حالا شهر
وبازارده جریان ایدر قزوینی لر صحبت وهنکامه کیرلدکه ممتاز وعلم موسقی دن اکثری
باخبر وسرفراز اولورلر نتکه بعض شعرا دیمشدر شاه را باید که باشد چار صنف از چار شهر
تابود ممتاز دائم بر سر بر سر وری از خراسان مطرب از قزوین انیس اصفهان عامل از تبریز
مرد لشکری ومقابر قزوین داخل شهرده در زیرا سابقا خارج شهرستان مقابر ایدی
صکره بار وچکلوب ایچری النده مساجدی جامع کبیر مطلبی که شافعیه نک ایدی هر
کوشه سنی بر کیمسه یاپدی جامع حنفیه یی بشیوز قرق سکزده زاهد خمارتاش بنا اتدی
مسجد توت که اول بتخانه ایدی محمد بن حجاج مسجد ایلدی شیعیلر عهد بنی امیه ده انده علی یه
لعن اولنوردی دیو اول مسجدی سومزلر براء بن عازب وزید بن خلیل طایی بوشهری فتح
اتدی حضرت عمر زماننده حصار شهرستان شابوری ایدی خلقی صلحله اسلام اظهار
ایدوب کیرودوندیلر عبد الرحمن حارثی تکرار لشکر چکوب کلدکده مسخر ایلدی اول
زمان صد قلبله مسلمان اولدیلر ارباب مذاهب دردیوب براز جهوددخی ساکن اولدی هرون
شهره باروچکدکده بعض همدانی وابهر وقامران ایله قزوینه الحاق ایدوب کون قلدی
موسی بن بوقا رامنه وزهرا وخرتین وطالقان کبی ناحیه لری الحاق اتدی جعفریان
حکومتنده زنجان وطارمین ورودبادور رحمت آباد الحاق اولندی مغول نوبتنده افتخارلری ساوه
چوهری مضاف قلدیلر سکز ناحیه سی واوچیوز پاره قریه سی اولوب بش تومن شهردن
وبش بوچق دخی ناحیه لردن محصول النوردی فضلادن نیچه کبار بوشهره منسوبلردر
جمله دن ابن ماجه محدث وائمه شافعیه دن امام رافعی ونجم الدین علی بن عمر کاتبی وذکریا
بن محمد که عجایب المخلوقات صاحبی در ابهر سکسن دورت بوچق طول واوتوزیدی بوچق
عرضده قزوینه اون ایکی فرسخ یرده کیخسرو بناسی برشهردر طپراقدن قلعه سی وار
ایدی اتابک انوشتکین اولادندن بهاء الدین حیدر اکابر قلعه دخی یاپدی وحیدریه تسمیه
اتدی بوشهر باروسنک دوری بش بیک بشیوز قولاج ایدی بونک هواسی سرد وصویی
شهر اسمیله بونهردندر که سلطانیه حدودندن کلور وقزوین نواحیسنه کیدر وغله سی
ومیوه سی چوق وایواولور لکن اتمکی چندان ایو کلدرینبه سی دخی ازاولور میوه سندن

امرودی وزردالوسی لطیفدر خلقی اکثر سیاه چرده وشافعی اولورلر ابوحامد ایدر بشیوز
بیکرمی دورتده ابهره واردم قاضیسی ابوالیسر عطا حکایت اتدی که بزم یرده اردشان
دیرلر برقلعه وار در قربنده اولان جبلك اوزرنده برغارك اعلاسنده برداق اغزی قدر
بردلکدن اشاغی برطوتام اغاج بودقلوی دوشر برکیمسه وارسه اول دلکك مقابلنده
بولوراون بشدن زیاده واکسك دکل ونه جنس اغاجدر بلنمزوباغلری دخی نندر معلوم
دکلدر قچان برینی حل اتسه لر تکرار عقده کیمسه قادر اولماز و قالدوروب مغان دن طشره
چقارسه لر برینه دخی دوشر اکر بیك کره السه لر بری دخی بولنمق مقرردر واول چبوقلرك
برینی بکا ویردی دیو نقل ایدر بونك یکرمی بش پاره قریه سی وار ایدی حقوق دیوانیه سی
برتومن ودورت بیك دینار ایدی فضلادن اثیرالدین مفضل بن عمر ابهری بوشهره
منسوبدر زنجان فتح زا وسکون نونله سکسن دورت درجه طول او توزیدی بوچق
عرضده شمال طرفنده عراق عجم نهایتی برشهردر ابهر بوندن شرق جنوبه دوشر بونك
باروسنك دوری بش بیك قولاجه قریب اولوب بناسی اردشیره منسوب ایدی مغول
استیلاسنده خراب اولدی حالا برکوچك قصبه در بونهر حدود سلطانیه دن کلوب
یانندن یکر هواسی معتدلدر قیش فصلنده بوزی قویباره قویوب حفظ ایدرلر پنبه سی
چوق وایو اولور میوه لرندن انجیری لطیفدر خلقی بیاض واکثر شیعی اولوب حقوق
دیوانیه سی اون بیك دینار در بوز پاره قریه سندن دخی یکرمی بیك دینار حاصل اولور ساوه
یاوکنه تابعدر بوشهره منسوب اولانلردن شیخ اخی فرج وعزالدین که صاحب تصریفدر
وصدر جهان وغیری مشهوردر رودبار قزویندن التمش فرسخ شمالده بر ولایتدر که نهر زندرود
میانندن یکر بو ولایتده اللی پاره قدر محکم قلعه لر واردر انلرك اکبری الموت درکه
یوزیتمش ییل قدر اسمعیلیلرك دار ملکی اولدی سکسن دورت بوچق درجه طول او توز
التی بوچق درجه عرضده در داعی الی الحق حسن بن زید باقری ایکیوز قرق التی سنه
سنده بنا ایدوب دور تیوز سکسن اوچده حسن صباح اکا مستولی اولدی اکا سابقا الموت
دیرلردی آشیانهٔ عقاب معناسنه التیوز اللی دورتده هلاکو خان فرمانیله تخریب اولندی
بورودبار ولایتی یربر یایلا ومحصولدار در غله وپنبه ومیوه سی وافر اولور خلقی اکثر باطنی در
حقوق دیوانیه سی سکز بیك دینار قدر یازیلور مشایخدن ابوعلی رودباری بو ولایته نسبت
اولنور ساوه سکسن بش بوچق طول او توز بش عرضده ری دن او توز فرسخ غربه دوشر
برشهردر لطیف چار شوسی واولری واردر سلفده بونك یری بحیره ایدی شب ولادت
رسول علیه السلام ده صویی یره چکوب قورودی که مبشر اتندندر پس اول کول یرینه برشهر
یاپدیلر دیو حمدالله تحریر ایدر لکن هفت اقلیمده برشهر قدیمدر طهمورث بنا ایلدی بحیره
کنارشهرده ایدی اول کیچه قورودی حالا علامتی ظاهردر دیو یازار باروسی یقلمشیدی
وزیر خواجه ظهیرالدین علی تجدید ایدوب یوللرینی آجر ایله دوشدی اول بارونك دوری

سکز بیك ایکیوز ذراع ایدی صکره اوغلی شمس الدین صاحب نهره وارنجه اولان یری
دخی دورت بیك ذراع برباروچکوب ایچری الدی بونك هواسی کرمه مائل اما صحید رصویی
قنواتدن ومردقان نهرندن کلور زمستانده بوزی قویلره قیوب حفظ ایدرلر خلقی اکثر
شیعی وشافعی درغله وپنبه ومیوه سی وافر اولور لکن اوتی اریه سی حیواناته یرارد کلدر
حقوق دیوانیه سی ایکی بوچق تومندر دورت ناحیه ویوز بش پاره قریه بوکا تابع یازیلور
دورت بوچق تومن دخی کوپلر دن النور شعرادن سلمان صاحب دیوان وقاضی
صدرالدین که عروضی نظم ایلمشدر بوشهره نسبت اولنورآبه ساوه یه بش میل قریب برده
بربلده درآوه دخی دیرلر قزوین بوندن اون التی فرسخدر سجاس وسهرورد سکسن ایکی
بوچق طول اوتوز یدی عرضده سلفده ایکی شهرایدی فترت مغولده خراب اولوب
هربری برقریه قدر قالدی یایلا ولایتدر حاصلی غله وبرزمیوه اولوب یوزقدر کوی
بوکا تابع یازیلور سلطانیه دن برمرحله جنوبه دوشر ارغون خان قبوری کوه سجاس ده ایدی
عادت مغول اوزره انده پنهان ایلمشلرایدی صکره قزی اظهار ایدوب اوزرینه تربه
وخانقاه یاپدی اول یره انجرود دیرلرانده بربیوك سرای وار درکه صحننده بربیوك حوض
واقع اولمشدر عمقی بیلنمز ودائما ایکی یردن ایاغی اقار بوراسیاب ادان ایله جك قدر لکن
بنداتسه لر حوضك صویی برقرار طرروب زیاده اولمازوآچلسه کیرو کالاول اقار وبرزمانده
زیاده اولوب اکسلدیکی یوقدر دائما برقرار اولدوغی نوادردندر بوسرایی ابقاخان
بناایلدی اطرافی خوب علفزاردر بوولایتك حقوق دیوانیه سی بربوچق تومن یازیلور
مشایخدن ابوالنجیب عبدالقادر وشهاب الدین عمربن محمد وشهاب الدین یحیی بن
حبش حکیم مقتول بوشهره منسوب یازیلور سرجهان سلطانیه دن بش فرسخ مشرقه
طارمینه برابر طاغ اوزرنده برقلعه دراللی پاره قریه بوکا تابع و ناحیه اعتبار اولنوردی
بیوکی ده قهودکه مغول آکا صاین قلعه دیرلردی جنکیریان فترتنده خراب اولوب سلطانیه
بناسنده کیرو ویرته کلدی یایلا یراولمغله حاصلی غله دریول اوزری اولمغله حقوق
دیوانیه دن معاف یازیلور طارمین سلطانیه دن برمرحله شماله سکسن دورت درجه
طول اوتوزالتی بوچق عرضده هواسی کرمسیر میوه لو یردر محصولی زیاده اولور سلطانیه یه
اکثر میوه اندن کلور خصوصا زیتونی غایت بی نظیر در سلفده انده فیروزآباد نام برشهر وار ایدی
طارم سفلی یری دارالملك ایدی حالا خرابه در انجق طارم علیاده برقصبه واردر یوز پاره
قریه آکا تابع یازیلور بوولایت بش عمله منقسمدر بری طارم علیا بری طارم سفلی که قلعهٔ
شمیران توابعی اللی پاره قریه دربری نسازر بیوك قریه در سکز پاره قریه آکا تابع یازیلور
اباد سفلی که یکرمی بش پاره قریه در حقوق دیوانیه سی التی تومن ودورت بیك دینار در
طالقان سکون لامله سکسن دورت بوچق طول اوتوزیدی بوچق عرضده بربلده وناحیه در
ایکی عظیم جبلك اورته سنه دوشر قزوین ایله ابهر اراسنده کوهستانده هواسی سرد یردر

معتبر

معتبر قریه لری نادر اولور حاصلی غله وبرز جوزدر خلقی اکثر باطنیه یه مائل اولوب
حقوق دیوانیه سی بر تومندر کاغد کنان برشهر وسط ایدی نامنه خویج دیرلردی انده
ایو کاغد اشلنمکله کاغد کنان دیو مشهور اولدی هواسی سرد غله دن غیری محصولی
یوق بر یردر صویی طاغلردن کلور وسفید وروده اقار حالا بر قریه قدر انجق قالمشدر سلفده
اوتوزبش پاره قریه بوکا تابع ایدی مغول فتره سنده خراب اولدی صکره مغول ساکن
اولوب ذراعت اتمکله مغولیه دیدیلر مزوقان ساوه ناحیه سنده برشهردر باروسنک دوری
اوج بیک قولاج هواسی سرده مایل وصوینی بوشهره منسوب برنهردندرکه سامان
حدودندن کلور غله سی وانکوری ایو اولور حقوق دیوانیه سی بر تومن یازیلور قم سکسن
التی بوچق درجه طول واوتوزبش درجه عرضده بربلدهٔ قدیمهٔ حصینه در باروسنک دوری
اون بیک قولاج ایدی ناحیه سی طولا وعرضا یوز فرسخ اولان دورت شهر معظمک بری
بودر لکن حالا باروسی خراب اولوب کندی دخی ازقالمشدر هواسی معتدل صویی
جریاد قاندن کلور برنهردندر قویلری بر مقدار شوره چقار زمستانده قویلره بوز قورلر محصولی
غله ومیوه درنار وفستق وفندق وانجیر وخربزه وافروپنبه سی چوق اولور وانده درخت
سرو ایو کلور خلقی شیعی وامامی متعصب قومدر دورت تومن حقوق دیوانیه سی واردر
تقویمده ایدر بونک باروسی سکسن اوچ تاریخنده عبد الرحمن بن اشعث عسکری حجاج
جنکنده بوزلدقدن صکره عبد الله بن سعد ان بنا اتدی اول زمان بری برینه قریب یدی
قریه ایدی رئیسلرنی قتل ایلیوب بوزغون عسکر مستولی اولوب یدی اول قریه لر یدی
محله اولدی انلرک بری کمیدان ایدی اختصار وتعریب ایدوب قم دیدیلر قمده نازک وخفیف
کبود رنک برداقلر اشلرلر خمسه صاحبی نظامی وخواجه مسعود بوشهردندر قایله
ساوه نک جنوبنده بر غایت بلند طاغ واردر انده جاوشیر ونیچه نافع اوتلر اولور کاشان
قافله تعریبنده قاشان دیرلر بایله دخی استعمال ایدرلر سکسن یدی درجه طول
اوتوزدورت بوچق عرضده قمدن کوچک واکا مضاف برشهردر هرون رشید منکوحه سی
زبیده بنا اتدردی مفازه کنارنده در ظاهرنده طبراق قلعه سی وار اکا قین دیرلر هواسی
کرمسیر در صویی فیروزدن کلور برنهردن کاریزلردر زمستانده وافر بوز طوکار قویلرده
حفظ ایدرلر بوشهرک محصولی وسطدر خربزه وانکوری ایو اولور خلقی اکثر شیعی
وحکیم مشربدر جهال وبطال ایچلرنده کمتر اولوب حشراتدن عقربی چوق وقتالدر
اکثر مسافری انجتمز بونک حقوق دیوانیه سی اون بر تومن ویدی بیک دینار در فضلادن
عز الدین محمود شارح تائیه وعماد الدین یحیی شارح مفتاح وعبد الرزاق وغیری
بوشهره منسوبلردر اردستان فتح همزه ودالله سکسن یدی بوچق طول اوتوز
اوج بوچق درجه عرضده اصفهاندن اون سکز فرسخ یرده بریه کنارنده بر بلده واللی
پاره قریه در بهمن بن اسفندیار انده براتشکده بنا ایلدی بونک زمینی بیاض قومسال اولمغله

محصولی ازدر لکن میوه سی ایو اولور فضلادن مولانا محمد که نجوم ورمل وریاضیاتده مهارت نامه
صاحبیدر بوبلده یه نسبت اولنور جرباذقان دربایکان یاخود کل یادکان معربی در سکسن بش
بوچق طول اوتوز دورت بوچق عرضده کرج ایله همدان اراسنده دوشر بر بلده در همای بنت
بهمن کیانی بنا اتدی دیرلر هواسی معتدل صویی بو اسمله مسمی بر نهردند ر غله سی ایو اولور
ناحیه سنده اللی پاره قریه وار در حقوق دیوانیه سی دورت تومن واون بیك دینار دردلنجان
نام قریه که سلفده بر شهر وسط ایدی حالا خرابه در بونك ناحیه سنده اولان قرادن ایدی
فراهان سکسن دورت بوچق درجه طول اوتوز دورت بچوق عرضده سلفده بر شهر وسط
ایدی حالا خرابه در طهمورث بنا اتمشیدی دیرلر یکرمی پاره قریه سی وار در وبونده بر بحیره
وار در اطرافی لطیف شکارگاهدر بونك حقوق دیوانیه سی یدی بیك دینار اولور کرج
فتح کاف ورا ایله کره معربیدر فراهان طول وعرضنده طولی بر فرسخ قدر متفرق قریه لر ایکن
هارون رشید عصرنده ابودلف قاسم بن عیسی بن ادریس عجلی اتباعی ایله نازل اولوب
سرای وقصر بنا اتدی اول اجلدن ابو دلفه اضافتله اشتهار بولوب بر بلدهٔ عظیمه اولدی
غله ومواشی بیدر بوندن همدان دورت مرحله واصفهان التمش فرسخدر بردی شدید
اولمغله میوه سی اطرافدن گلور نزهه ده ایدر بونك طرف شمالنده کوه راسمند دیرلر
بر طاغ وار در انکنده خسرو بر بیوك چشمه یاپدی والتی فرسخ طویل وعریض مرغزاری
وار در اکا قریب فرزین دیرلر بر محکم قلعه واقع اولمشدر بونك حقوق دیوانیه سی بر تومن
وبیك دینار ایدی کرم رود دخی اول حوالی ده در اکا آب کرم دخی دیرلر نطنز ایکی نونك
فتحی ایله اصفهان نواحیسنده یکرمی فرسخ یرده بر شهر وسط واوتوز پاره قریه یه قریبدر
حقوق دیوانیه سی اون تومن وایکی بیك بش یوز دینار ایدی بو ولایتده بر قلعه وار در
بر عصرده وشق نام کمسه انده حاکم اولمغله اکا منسوب اولدی نوبهار ریدن اصفهانه کیدر یول
اوزرنده بر بلده در خراسانده بر نوبهار دخی وار در زوان مفازه کنارنده بر بلده در رستم داستان
برادری بنا ایلدی دیرلر اوتوز پاره قریه توابعی وار حقوق دیوانیه سی سکز بیك دینار در
بروجرد ضم با وکسر جیم ایله همداندن اون سکز فرسخ یرده بر بلدهٔ کثیرة الاشجار
والانهاردر زعفرانی چوق ایکی جامعی وار بری جدید بری عتیق هواسی وسطدر صیمره
فتح صاد ومیم ایله سلفده بر کوچك بلده ایدی اکنی واشجاری ومیاهی وار کوهستانده واقع اولوب
اندن غیری یرده خرما اولمازدی حالا خرابه در همدان فتح ها ومیم ایله سکسن اوچ بوچق
درجه طول واوتوز التی درجه عرضده کوه اروند ذیل شرقیسنده بر شهر عظیم وسواد قدیمدر
اقار صولری چوق باغی وباغچه سی بستانلری وافر مزارع ومرعالری فراوان اوجوزلق یردر
نزهه ده ایدر بونك سلفده بر طمطراق قلعه سی وار ایدی دوری اون ایکی بیك قولاج ایدی
خراب اولدی طبقاتده ذکر اولندوغی اوزره بو شهر سوادی اول زمان ایکی فرسخ طوتاردی
بختنصر تخریب ایدوب صکره دارا بن دارا کیرو تجدید اتدی اسلامده بدیل بن ورقا هجرتك

یکرمی

یکرمی اوج سالنده فتح اتدی اوچیوز یکرمی حدودنده مرداویج دیلمی والتیوز اون سکزده
جنکیزیان غارت وتخریب وخلقی قتل عام اتدیلر صکره کیرو تجدید اولندی اول زماندن
بری معمور ومحل ملوك ومعدن فضلا اولمغله مشهوردر لکن بردی شدید اولور اول اجلدن
حقنده ابن خالویه همدانی دیمشدر م بلاد اذا ما الصیف اقبل جنة ۰ ولکنها عند الشتاء
جحیم بری دخی دیمشدر م همدان متلفة النفس ببردها والزمهریر وحرها اما مون
قلب الشتاء مصیفها وخریفها فکانما تموزها کانون بونك خلقی سلفده اکثر شیعی ومعتزلی
ایدی بدیع الزمان همدانی انلر وصفنده بونظمی دیدی ۰ همدان لی بلد اقول بفضله لکنه
من اقبح البلدان صبیانه فی القبح مثل شیوخه وشیوخه فی العقل کالصبیان لکن
شهر مزبورك دشت وصحراسی سبزه زار وعیون انهار ایله روضهٔ جناندن نشانه در هر
غمکین که بوشهره کلسه البته سرور وحبور حاصل ایدر و یکبار غمی کیدر انکیچون لهو وطرب
بودیار خلقنه غالبدر دیرلر سنه تسع وثلثین والف ده سردار اعظم خسرو پاشا ایله
راقم الحروف همدان غارتنده بیله اولوب بوشهری تفرج اتمشیدی ایکی اوچ منزل صحراسنه
داخل اولدقدن صکره باغی باغچه سی بری برینه متصل قریه لری ایچنده کیدیلوب شهر
کنارینه نزول اولندی ووصف اولناندن زیاده کورلدی لطافت آب وهوا ونضارت دشت
وصحراسنه اقارصولرینه چمنزار مسیره لرینه مکلف باغچه لرینه سوز یوقدر شهرك سوادی
متوسط بش التی بیك خانه قدر یر مساجد وجوامع وار لکن خرابه مشرف ومکلف دکل
زیرا افضیلر الندة اولمغله اعتباردن قالمش سوقی دورت طرفدن بر یول کلوب شهر
اورته سنده بولشور اوستی اورتولی وبیاض صوالی پاك دکاکین در اولری جمله طپراقدن
تحتانی خانه لر نهایت ایچریسی مزین ومنقش یر یر عجم طرزی اوزن مصور سرایلر وار جانب
جنوبنده چوکان میدانی مرتفع میللر دیکلمش حمامی نادر خارج شهرده بر کوچك
کاشیلی حمام بنا اتمشلر قلتین ایله عجمانه لکن تنك سائر اولری وبنالری دخی اکثر
کوچك قپولی تنك وتار اکثر تجارخانه لرینه بکزر ابنیهٔ عظیمه واثار قدیمه دن نسنه
کورلمدی شهر خلقی سورلمش خالی ایدی عسکر عثمانیان انده اوچ کون اوتوروب ایچلرینی
کسوب شهره آتش ویردیلر سائر قریه لری دخی تخریب ایده رك درکزینه وبغداده کتدیلر
حمد الله ایدر بونك حقوق دیوانیه سی اون بوچق تومن وولایتی بش ناحیه ایدی ناحیهٔ
کربوار حوالی شهردر ایکی فرسخ یره دك یتمش بش پاره قریه یی مشتمل اولور شهرستان
وفخر آباد وقاسم آباد وکوشك باغ معظم اول قریه لرك اشبهیدر خصوصا نامشا برود که
رشك انداز باغ جنان بر وادی در بوناحیه دن محسوب اولور اون پاره قریه وباغچه لری
بری برینه متصل ایکی فرسخ ممتد اولمشدر ارضنه کثرت اشجاردن کون طوقنماز ناحیهٔ
ازیاردین قرق پاره قریه درواق آباد وسیف آباد وکرد آباد معظم کویلرندن عد اولنور
ناحیهٔ شرامین قرق پاره قریه در ناحیهٔ اعلم اوتوز بش پاره قریه در ناحیهٔ سردرود

وبرهنه رود بکرمی بر پاره قریه در بوناحیه لرک حقوق دیوانیه سی اون اوچ تومن والتی بیک
دینارایدی همدانه منسوب کباردن عین القضاة وخواجه یوسف وسید علی بن شهاب
وشیخ عطار وابو العلا الحافظ وابو الحسین بن جهضم وغیری که بعضیسنک قبرلری زیارتکاهدر
اسد آباد سکسن اوچ درجه طول او توز بش درجه عرضده کوه الوند غربیسنده همداندن
طقوز فرسنخ عراق یولی اوزره بر کوچک شهردر هواسی معتدل صویی کوه اروندن قنواتله
کلور حاصلی پنبه وغله ومیوه واوزم خلقی سیاه چرده در او توز بش پاره قریه بوکا تابع یازیلور
حقوق دیوانیه سی بر تومن وبش بیک بشیوز دینار در همداندن دونوب بو یاندن کچدک
دوز صحراده محل مرتفع اوزره طپراق بنالو بر قصبه ایدی اکین یری در خرقان قرق
پاره قریه یی مشتمل بر ناحیه در قزوینه دن اون ایکی فرسنخ شماله دوشر هواسی سرده مایل
صویی طاغدن کلور چشمه لر غله ومیوه یری اولوب آب اروان والیشار وکلنجبین وترک والویر
وسیف اباد معظم قریه لریدر حقوق دیوانیه سی اون بیک دینار اولدوغی نزهه ده
مسطوردر ابو الحسن خرقانی بو دیاره نسبت اولنور بونده بر کرمابه واردر صویی اسی
طبع بیضه ایدر دفع صداع وجربه مجربدر اوزرنده قبه وحیاض ومغسللر بنا اولنمشدر
و بونهر قربندن اقوب اوزرنده دکرمنلر یوریدر درکزین سکسن بش بوچق طول
او توز التی بوچق عرضده همداندن ایکی مرحله شرقه ناحیهٔ اعلم ده سابقا بر قریه ایدی
صکره قصبه اولدی اقار صویی ووافر باغی باغچه سی غله وپنبه محصولی ایله غنی یردر
انکوری ومیوه سی ایو اولور نزهه ده بونک خلقی سنی شافعی مذهب پاک اعتقاد وشیخ الاسلام
مشرف الدین درکزینی اتباعی اولوب حقوق دیوانیه سی بر تومن ایکی بیک دینار ایدی
زمینی مرتفعدر یوبازار لکن همدان سفرنده قزوینه توجه اتمشیدک اوچ مرحله ده
بو قصبه یه واروب جمله دوز صحراده ذکر اولنان وصف ایله موصوف بر لطیف وشیرین
قصبه کوردک اورته سنده بر جامع جدید بنا اولنمش بونک اولری بناسنده حجر وطوغله
اکسلک دکل ایدی باغی باغچه سی اطرافنده اولری صق ومجتمع ایدی تخریب اولنوب قزوین
یولنده عسکره وفا ایدر صوا ولمامغله بوندن بغداده عود اولندی سرخاب بوندن دورت
مرحله شرقه در سامان خرقان حوالیسنده بر بیوک قریه در هواسی سرده مایل
وصویی طاغدن کلوب آب مزدقانه وارر وساویه کیدر حاصلی غله وانکور وبرز
میوه در حقوق دیوانیه سی بیک ایکیوز دینار ایدی سرخاب سکسن یدی بوچق درجه
طول او توز التی بوچق عرضده بر ناحیه در بوندن قزوین بش مرحله وسمنان بر بچق
منزل شرقه دوشر نهاوند معرب نوح آونددر دیرلر سکسن اوچ بوچق درجه طول او توز
بش بوچق عرضده همداندن اون دورت فرسنخ جنوبه بردپه اوزرنده هواسی معتدل
صویی لطیف کوه الوندن کلور باغی چوق غله سی ومیوه سی فراوان بر شهر وسطدر
پنبه سی آز اولور وسکانی اکراددر ناحیه سنده یوز پاره قدر قریه یازیلور حقوق دیوانیه سی

اوچ

اوچ تومن ویدی بیك دینار اولوب اطرافنده صحرانشین اکراد چوقدر هر سال اون ایکی
بیك قیون انلردن جمع اولنور عمر بن الخطاب زماننده یاساریة الجبل وقعه سی بونده
اولدی دیو روایت ایدرلر شهداء مسلمیندن بر جماعتك مقابری انده موجوددر وملوك
فرسك انده نیچه اثاری واردر نهایت الادب صاحبی نویری بونده بر بحر یازار که غایب وآبق
وسارق حالنی بلمك مراد ایدن واروب التنده اویور ونیچه ایسه دوشنده کوروب معلوم
ایدینور مختصر معجم صاحبی بونده قصب الزریره اولور طشره چقمدقچه رایحه ویرمز
عقبه سنی یجد کده قوقنه باشلر دیو یازار دماوند ضم دال وسکون میم وکاهی میمدن
بدل نونله وبایله ری دن اون ایکی فرسخ شرق وشماله دماوند طاغنك اتکنده بر بلده ٔ قدیمه
وناحیه در طبرستان جانبنده آخر حد عراق عجم اعتبار اولنور سلفده بو قصبه تخت ضحاك
وجمشید ایدی دیرلر قرق دورت پاره قریه واوچ قلعه یی مشتمل ناحیه سی واردر فیروز
کوه واستوناوند وکل خندان اول قلعه لردر اسپید ر بوندن آمل مازندرانه دورت کونده وار بلود
جنوبیسی سمنان شرقیسی استرآباددر زرند زرنك معربی در سکسن اوچ بچق طول
اوتوز التی بچق عرضده اصفهان ناحیه سندن بر بلده در کرمانده بر زرند دخی واردر خان لنجان
اصفهان نواحیسنده بر قصبه در خوار ری نواحیسنده بر قصبه در سمنان جانبنه دوشر قریه لری
واردر صو یی جبل دماوندن کلور رودراور نواحی ٔ همدانده میاه وثماری چوق بر بلده ٔ
صغیره در وافر زعفرانی اولور ناحیه سنه دخی بو اسمی اطلاق ایدرلر رودکرد کرجدن
نصف فرسخ یرده بر کوچك قصبه در وزراء بودلفدن بری بنا ایلدی زعفران زاردر
قصر اللصوص اسدآباد قربنده اراسی یدی فرسخ بر بلده در کنکور دخی دیرلر عسکر
اسلام ابتدا نازل اولدقده اتلری اغرلنوب قصر لصوص تسمیه ایتدیلر بر متین حصار
ایدی دیو تقویمده مسطوردر دینور سکسن ایکی بچق درجه طول اوتوزالتی درجه عرضده
همداندن اوچ مرحله غرب وشماله بر بلده ٔ کبیره در میاه وثماری چوق صحرالری بول
اوجوزلق یر وخلقی اکراددر سلفده بوندن اوتوز سکز بیك درهم خراج النوردی بونکله
همدان اراسی طاغلر درجنوبه وشماله ممتد اولور اراده عقبه واردر اندن یجرلر ابن قتیبه
وابوحنیفه دینوری بو شهردندر قرمسین معربی کرماشاه در دینور قربنده همداندن
اوتوز فرسخ یرده طاغلر اراسنده عراق عجمك بر معتبر شهری در یرنده اکثر زعفران بتر
قصر شیرین سکسن ایکی بوچق درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده قرمسینه قریب
بر خرابه شهردر خسروك شیرینه نسبت اولنور ابنیه ٔ عظیمه وآثار قدیمه سی چوق وهنوز
باقیدر همداندن بغداده کیدر یول اوزره اولمغله کیجه ایچندن مرور ایدوب ذکر اولنان اثاری
کوردك ماسیدان سیروان ناحیه سنده صمیره یه ایکی مرحله قریب یرده شعاب جبال
اراسنده بر بلده در اورته سندن صولر اقار سکسن اوچ درجه طول اوتوز اوچ بوچق درجه
عرضده یازارلر خصایص ومنسوبات قزوینك یایلری اصفهانك سرمه سی که معدنی در

واقفالی وتکسودی والبانی ری قاربوزی وشفتالوسی دینور یوغوردی مشهوردر
احوال جبال وانهار بو اقلیمده بر طاغلر واردر جمله دن کوه اروند که الوند دخی دیرلر همدان
شهرندن بر فرسخ غربیه دوری اوتوز فرسخ بر جبل عظیمدر هر بار اوزرندن قار اکسک اولماز
وهر جانبه اندن وافر انهار اقار و یکرمی فرسخ قدر یردن بو جبل کورنور اطرافی جمله معمور
مسیره لردر اکابناء شاعرك بری دیمشدر فصل بهار ودامن الوند ومالوند ساقی بیار باده
وبر یش زهد خند بو طاغك بر اوجی آذربیجانه و بر طرفی عراقه کیدر اطرافی بوللو
بوللو اولو نهایت همدان قربنده اولان قله سنه کوه الوند دیرلر کوه اشکهران اصفهان
دیارنده بر طاغدر عظیم یلانلوی اولوردی بو حمد الله تحریر ایدر کوه البرز اصلی اعلی تردر
کثرت استعمالله البرز دیرلر دیدکلرینی صاحب نزهه بکنمیوب بلکه اصل اسمیدر قزوین
شمالنده بر بیوك مرتفع طاغدر سائر طاغلره متصل اولور قله سنك رودبار جانبنده قاری
واردر دیو تحریر ایدر کوه بیستون اسدآباددن اشاغی بغداد یولی اوزرنده جبال
مشهوره دن غایت یوکسك تمام طاشلو بر طاغدر حمد الله اطرافنی کردستان یازار جبل
مزبور روی هامونده پید اولوب یکرمی فرسخ یردن کورینور دوری دخی یکرمی فرسخدر
صاحب نزهه ایدر البتیو زاون برده الجاتیو فرمانیله بز بو طاغك ارتفاعنی الدق ذراع خیاطله
دورت بیك سکز ذراع کلدی اکثر اوقاتده اوزرنده سحاب اکسك اولماز و بو طاغك شاهراه
دبندن بحر اول محل جانب جنوبی یوقاردن اشاغی دیوار کبی کویا که یونلمشدر اول
اجلدن نظامی خسرو وشیرین نظمنده دیمشدر خسرو پرکون فرهاده دیدی بزه بو طاغه یول
ویرمز بر کذرکاه ایله فرهاد دخی کسوب یول آچدی بو بر روایت مجهوله در دیو حمد الله
رد ایدر و نظامی بو کوهی مشاهده اتمیوب تسامع ایله یازدی حقیقتی اویله دکلدر دیو نفسنده
راقم الحروف دخی کورمك اولدی ردی یرنده در واول طاغك غربیسنده شبدیز خسرو
دیرلر بر قاعه واردر طاشدن اویولمش یدی سکز ذراع طولا وعرضا بر صفه اوستی کرکره
طشره سنده بالاده ایکی طرفدن ایکی ملك صورتی طاشدن یونلمش ایچری ایوان
صدرنده دیواردن یونلمش آت اوزرنده جبه وجوشنلو بر آدم هیکلی که خسرو صورتی اوله
بعض اعضاسی قریلوب آتنك دخی مرور ایامله زینتنه خلل کلمش وبو صفه اوکی بر واسع
صحرای بی پایان اولوب صفه دیبندن ایکی اوچ دکرمن یوریدر عظیم سرد صو چقوب صحرایه
اقاروانده اولان مزارعی سقی ایدر لکن اغر صودر چوق ایچلمز وبو صفه فتی مرتفع دکلدر
فقیر آتله صحرادن واروب اوزرینه بر قدمه دن چقمق واقع اولدی بیابانده خالی یرده در
کوه دماوند دنباوند دخی دیرلر ری شرقیسنده بر جبل مشهوردر و غایت مرتفعدر تبه سی
قبه کبی اللی فرسخ یردن کورینور قله سی هرکز برفدن خالی دکلدر و اوزرینه صعود مشکلدر
زیرا ارتفاعی اوچ فرسخدر زیاده صعبدر بونك دپه سنده یوز جریب قدر بر صحرا واردر
قومسال اورته سی غدیر مثال در بونك یوقاریسنده اشجار اولمغله کوه اقرع دخی دیرلر

دیرلر گل کبی اولدوغیچون بوقله ده یتمش قدر کوکورد قویولری واردر دائما بخاری چقار هواسی
آدمی بیهوش ایدر و بوطاغده بهمن چوق بولنور عجم دروغ کویلری ضحاك بوطاغده
محبوسدر دیرلر اصلی اولمق جائزدر کلادر مکرانده قتل اولنمش اوله بلاد جبالك بوطاغ نهایت
مشرقیسی درود ماوند بونك ذیلنده بربلدهٔ قدیمه اولمغله جبل اکا نسبت اولنور کوه راسمند
شهر کرج شمالنده بی ستون کبی روی هاموندن سوریلوب چقمشدر دوری اون فرسخ قدر
مرغزار کیتی که عراق مرغزارلرینك مشهورلریدر طولی التی فرسخ وعرضی اوچ فرسخ
بوطاغك شمالنده واقع اولمشدر رودامن کوهده خسروه منسوب چشمه بومرغزاره اقار
کوه رامند قزویندن غرب جانبنه خرقان شمالنده برجبل مردم نشیندر اوزرنده قریه لر
ومزرعه لر وافردر اولقدر مرتفع دکلدر کوه کرکس اصفهان ایله کوه دماوند ارasنده
دوشر اطرافی بیاباندر فیروزکوه ری وبسطام ودامغان وطبرستان اراسنده دوشر
جبل الفار دخی دیرلر وناوند بوطاغدن برشعبه در بونك اطرافی جمله معموریلردر
کوه ساوه برمرحله ساوه دن خرقان جانبنده بریوکسك طاغدر انده ایوان کبی برغار واردرکه
انواع نقوش واشکال ایله منقش ونهایتنده برحوض بالاسندن صو اینر دوکلور خسته لره
شفادر دیو نقل ایدر کوه طبرك ری بونده معدن نقره واردر اما حاصلی خرجنه وفا ایلمز
کوه نمك لان آوه ایله قم اراسنده خاکدن برمرتفع جبلدر اصلا برطاغه متصل دکل وترابی
غایت شوره اولدوغندن اوزرنده برف قرار ایلمز وصو اقماز و بوقاره بسنه چقمق ممکن
دکلدر ایاق باتر وری اوچ فرسخدر اوچ فرسخ یردن کورینور نهر زندرود لور بزرك
طاغلرندن اولان کوه رزده جوی سرد حدودندن چقوب رودبارلورستانی کچر فیروزان
واصفهانه کلور وروی دشتین ناحیه سنده زمین کاوخانی یه منتهی اولور طولی اللتمش
فرسخدر بوصو یك برخاصه سی واردر بر برینی تمام بند اتسه لر یرندن کیرو اولقدر صو چقارکه
بر نهر اولور اقار اول اجلدن زاینده رود دیرلر واکین زماننده اصلا معطل قالمیوب اکینلری
سقی ایدر اول اجلدن اکا زرین رود دخی دیرلر نهر سفید رود که ترکان هولان دیرلر بش
پارمق طاغلرندن چقوب کردستانی کچر زنجان رود و بستر رود و میانجرود صولری وطوالس
وطارمین صولری بوکا قاریشر طارمین توابعندن پره ولایتنده شاهرود ایله جمع اولوب
کیلانده بحر خزره دوکلور طولی یوزیتمش فرسخدر سقی مزارعدن عاطل بر نهر اولوب
ادارسی دخی یوقدر نهر شاهرود رودبار قزوینده ایکی شعبه در بری طالقان قزوین
طاغندن چقار بری کوه شیردن چقوب ولایت رودبار الموتی کچر پره طارمین ناحیه سنده
سفید روده قاریشر اول محله کلنجه اوتوز بش فرسخدر اللی فرسخ دخی آذربیجانده کیدر
بونده سفید رود کبی سقی وادارسی یوقدر نهر خانحو رود کوه دماونددن چقوب ری ولایتنه
دوکلور قوهه حدودنده انی مقاسمه ایدرلر قرق نهره بولنور و بهارده فاضلی مفازه یه منتهی
اولور کرمرود طالقان قزوین طاغلرندن چقوب اوتوزبش فرسخده مفازه یه منتهی اولور قمرود

جرباد قانك كوه خانیساردن چقوب جربادقان وقمی یکر طولی اتوز بش فرسخدر مفازه یه
منتهی اولور کاوماسارود بعضیسی کوه اروندن چقار برشعبه سی اسدآباد وماهشارود
وفریوار کریوه سندن کلور وبرشعبه سی کوه راسمنددن وکرج ومرغزارکیسو طاغلرندن
کلوب همدان وساوه یی یکر آوه یه قریب یرده خواجه شمس الدین صاحب دیوان برسد
بنا ایلمشدر انکله بر بحیره اولور بهارده فاضلی مفازه یه منتهی اولور تابستانده ساوه وآوه
صویی بو سد ایله حاصل اولان بحیره دندر طولی قرق فرسخ قدر اولور وزنده رودکبی بودخی
زاینده در زنجانرود سلطانیه حدودندن چقوب زنجان طاغلری صولری دخی بوکا قاریشور
ولایت زنجانی یکوب سفیدروده دوکلور طولی یکرمی فرسخدر ابهرود الله اکبر سلطانیه
حدودندن وکوه سراسد یعنی ارسلان باشی طاغندن چقوب ابهر وقزوین سمتنه
کلور بهارده قزوین صولری ایله جمع اولوب مفازه یه کیدر طولی یکرمی فرسخدر بودخی
ابهر وقزوینده زنده رودکبی زاینده در یعنی بند اولنسه ارتار آب طارم طاغلرندن چقوب
سفیدروده اقار ومزارع طارمی سقی ایدر آب کاشان قمطر طاغلرندن چقوب کاشانه کلور
بهارده اپاغی مفازه یه کیدر اول ایامده کاهی سیل عظیم کلوب کاشانه اندن عظیم ضرر
اصابت ایدر اما تابستانده کاشانه ایرشمیوب یوقاری قریه لرینی سقی ایدر آب مردقان
خرقان وهمداندن کلوب مردقانی یکر ساوه یه وارر سلفده بحیره سنه دوکلوردی
میلادر سولده بحیره قورویوب بو صویه یول یاپدیلر مفازه یه منتهی اولور طولی
یکرمی بش فرسخدر آب قزوین دورت صودر بهارده جاری اولوب باغلرینه کفایت
ایدر قوی کلمز سه بعض باغلری قوری قالور تابستانده قزوینه ایرشمز کردانرود
طالقان طاغلرندن چقوب قزوین ناحیه لرینه اوغرار بهارده مفازه یه کیدر یازده قزوینه
یله وارمز آب خرقان طاغلرندن چقوب بهارده خشك رودی یکر وصولر قاریشوب
مفازه یه منتهی اولور اما تابستانده خرقانی یکمز بوجمله مفازه یه واران انهارانده بحیره یاتار
کیدر مسالك الممالك ومسافات عراق عجم سلطانیه دن دیه سکرآباد که راه خراسان
اندن آیریلور ٢٤ اندن رباط حاجب ٦ اندن رباط واسق ٧ اندن ساوه ٥ کاشاندن
ده مهرود ٨ اندن ده اسطه ٦ اندن رباط مورجه خورد ٦ اندن ده سین ٢٠ اندن
اصفهان ٤ مابین یولی ایله اسطه دن مابین ١٢ امسا شنلك یوقدر اندن سیله واریلور
پس کاشاندن اصفهان ٤٨ ساوه دن ٦٤ سلطانیه دن یوز التی فرسخ اولور
سلطانیه دن تبریز ٣٢ مشرق وشمالده دراستراباد ٧ ٣ طارم ١٠ ری ٥٠ زنجان ٥
مجاس ٥ قزوین ١٩ قم ٥٤ کاشان ٦٤ همدان ٣٠ یزد ١٤ اصفهاندن ده اصفهانك
٣ اندن ده مهیار که فارس حدیدره اندن شهر قومسه ٦ اندن روزکان ٥ اندن
یزدخورد ٧ جمله ٢٦ فرسخ اولور قیش یولی بند عضددن صوله یازیولی صاغه کوشك
زرده کیدر همداندن عراقه اسدآباد ٩ اندن قصر دزدان ٧ اندن قنطرة النعمان ٤
اندن

اندن بیستون ۲ اندن کرمانشاه ۸ اندن زبیدیه ۸ اندن قلعهٔ مرج ۹ اندن حلوان ۱۰
همد اندن ساوه ۳۰ اندن ری شرقه ۳۰ جمله دوزدرطاغ یوقدر همد اندن ده بارسین ۱۰ اندن
اوه ۸ اندن قزوین ۴ ا قزوینده ن ابهر ۱۲ اندن زنجان ۱۵ همد اندن مادران قلعه سی
۱۴ اندن صحنه ۴ اندن دینور ۴ اندن شهرزور ۴ اندن حلوان ۴ همد اندن رامن
۷ اندن وردکرد ۵ اندن کرج ۱۰ اندن برج ۱۲ اندن حومنجان ۱۰ اندن اصفهان ۲۰ بیاباندر
همد اندن رودراورد ۷ اندن نهاوند ۹ اندن لاشتر ۹ اندن خواست ۲ اندن لور ۳۰ بیاباندر
اندن اندامیش برقصبه درکوپروسی وار ۳۰ اندن جندیسابور ۲ همد اندن ساوه ۳۰ زنجان
۳۰ قمدن ساوه ۲۱ قمدن کاشان ۱۸ ری دن قزوین ۲۷ دینوردن صیمره ۳۵ دینوردن
سروان ۴ اندن صیمره ۷ اصفهاندن اردستان ۳۴ ایدج لر بزرك ۴۵ یزدجرد لر کوچك
۶۹ جرباذقان ۳۱ ساوه ۶۴ قزوین ۹۲ قم ۵۲ کاشان مابین یولی ایله شمال وغربه ۳۲
نطنز ۲۰ مابین ۲۶ نهاوند ۸۴ شیران غرب وجنوبه یدی مرحله ۲۷ اصفهاندن ری
شهرینه طوغری یول مفازه دن بحر صعبدر معمور یول قاشانه اوغرار اندن قم غرب
وشماله اندن ری شمال وشرقه مایلدر قزویندن ری ۳۰ سرخاب ۳۲ اردبیل ۵۹ تبریز ۸۰
ساوه ۴۳ ری دن کاشان ۲۴ قومس ۸ اندن دامغان ۶۴ ساوه دن قم ۱۲ همد اندن
زنجان ۳۰ سمنان ۳۲ قم ۴۰ جمله دوزدر ری ۴۰ درکزین ۱۶ قمدن ری ۱۱ همدان ۴۰
قزوین غرب وشماله ۸۰ اسدآباددن دینور ۱۷ اندن موصل ۴۰ اول نهر زاب ۱۰ مراغه
۹ شهربان ۴۸ اندن بغداد ۱۶ کاشاندن یزد ۷۳ قصر شیریندن قصر لصوص ۵۰
خانقین یدی حلوان ۵ شهرزور ۲۰ بغداد ۳ همدان ۵۸ دماونددن ری ۲۴
آمل ۳۲ سمنان جنوبه ۶۴ استرآباد شرقه ۹۶ باقیلوی بری بوندن استخراج اولنه
احوال ملوك وحکام عراق عجم بو دیارلر اسلامدن اول ملوك فرس سرهنکلری ضبطنده
اولوب انلرك مرزبانلری وعامللری الندن خلفاء راشدین عصرنده تدریجله النُدی
واکثر حضرت عمر رضی الله عنه خلافتنده فتح اولندی ابوموسی الاشعری ونعمان بن مقرنکه
اصحاب کرامدن شرق سردارلری ایدی انلرك جانبندن عامللر ووالیلر ضبط ایدردی
بنی امیه عصرنده حجاج اتباعی متصرف اولدیلر آل عباس دولتنده برزمان انلرك عامللری
والی اولدیکاه بعض دولت ظهور ایدوب مستقل ضبط وحکومت ایتدیلر حکام قزوین
تاریخ کزیده ده مسطور اولدوغی اوزره اکاسره عهدنده انلرك بکلری قزوین اولکه سنه
حکم ایدردی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه عهدنده ابودجانهٔ انصاری وکثیر حارثی
والی اولدی زمان عثمان ذی النورینده ولید بن عقبه یه ویرلدی حضرت علی زماننده ربیع
بن چشم کوفی وابو العریف همدانی وعبیده بن عمرو سلمانی وقرط بن ارطاه والی اولدیلر
بعده حجاج چونکه بنی امیه طرفندن اکثر ممالك ایران والیسی ایدی قزوین حکومتنی
اوغلی محمده ویردی حجاجدن صکره یزید بن مهلب وقتیبه ونصر بن سیار حاکم قزوین اولدیلر

آل عباس دورنده عراق عجم برامكه يه ويرلدى انلردن صكره على بن عيسى بن ماهان بعده
آل طاهر حكم ايلديلر هرون رشيد بوديارلرى ديلميلردن حراست ايچون قزوينى حكام
عراق تصرفندن افراز ايليوب حمد الله مستوفى نك اون دوردنجى جدى اولان فخر الدوله
منصور كوفى كه حر بن يزيد رباحى اعقابندن ايدى ويروب ايكى يوز اوچ سنه سنده لشكر
ايله قزوينه كوندردى مزبور اولادى كه فخر الدوله لقبى ايله ملقبلر ايدى يكرمى ايكى ييل
قدر حكم ايلديلر چونكه حسن بن زيد علوى خروج ايدوب ايكيوز اللى بردن اكثر
عراق عجمه مسلط اولدى ايكى سنه قدر اكا اطاعت اتديلر معتز خليفه حكمى ايله موسى
بن بوغا كلوب مزبورى طرح ايلدى و اوتوز سكز ييل والى اولدى بعده الياس بن احمد سامانى
ايكى سنه ضبط ايليوب ايكيوز طقسان دورتده حكم خلفا ايله ايالت حمد اللهك اون
ايكنجى فخر الدين ابو على يه ويرلدى چونكه ديلميلر اوچيوز يكرمى بردن اكثر ايرانه
مستولى اولديلر يوز ييل قدر زمان انلر حكم ايلديلر و دورتيوز يكرمى برده سلطان محمود
غزنوى عراق عجمه مستولى اولوب حمد اللهك طقوزنجى جدى ابو نصر بن فخر الدوله يى
هنوز حد بلوغده ايكن قزوين واليسى قلوب استيفا منصبنى بله ويردى مستوفيلر بوكا
منسوب اولديلر بعده ايالت حاكم قم حمزه بن يسعه و امير ابو على محمد جعفرى يه ويريلوب
انك اعقابى جعفريلر التمش ييل قدر حكم ايلديلر كه آخرى فخر المعالى شرفشاه
بن احمد بن محمد جعفر بدر دورتيوز سكسن دورتده وفات اتدى بعده ملكشاه
سلجوقى نك غلامزاده سى عماد الدوله توران واليسى اولدى اولاديله كندى اللى بر ييل
حكومت سوروب اكثر اوقاتده كنديلرى ملازم عتبهٔ سلطان اولوب قزوينده مهمات
ايالتى مملوكى زاهد خمارتاش كورردى مزبورك قزوين و مكه ده اول جهتدن چوق اثر خيرى
واردر زاهد بشيوز اوچده وفات اتدى بعده قزوينيلر مقتفى خليفه دن والى استديلر
اولدخى غلامى بز نقش بازدارى كوندروب بشيوز اوتوز بشده تمكن اتدى يوز اون التى ييل
مملكت اعقابنده قالوب انلرك آخرى ناصر الدين بن مظفر بن البارغون بن بز نقش بازدار
اولدى دولت مغولده منكوقاان حكمى ايله افتخار الدين محمد التيوز اللى برده حاكم اولوب كندى
و برادرى امام الدين يحيى يكرمى يدى سال حكومت اتديلر التيوز يتمش يدى ده
حسام الدين امير عمر شيرازى والى اولوب بعده ابقا حكمى ايله خواجه فخر الدين مستوفى
حكم ايلدى صكره كيرو افتخاريلره ويريلوب الجاتيونك آخر عهدينه وارنجه اكثر اوقاتده
افتخاريلر حاكم قزوين اولديلر حمد الله كزيده ده كندى زمانه دك وجه مشروح اوزره
ذكر ايدوب سائر تاريخلردن مستفاد اولان دخى اجمالا بودر دولت ديلميان بونلره آل بويه
دخى ديرلر اكثرى فارس اقليمنه حكم اتمكله انده يازلدى اول طبقه دن عراق عجمده مستقل
والى اولان بونلردر ركن الدوله حسن بن بويه اصفهانى دار ملك ايدوب سائر عراق عجمى
قبضهٔ تصرفنه الدى اوتوز ييل قدر حكم ايدوب سنى سكسندن متجاوز ايكن اوچيوز

التمش التی سنه سنده وفات اتدی اوغلی مؤید الدوله ابو نصر بویه یرینه کچوب جرجان
وطبرستانه دخی مستولی اولدی اوچیوز یتمش اوچده وفات ایدوب برادری فخر الدوله
علی خراساندن کلوب عراق عجمی ضبط اتدی صاحب بن عباد بونك وزیری ایدی اوچیوز
سکسن یدیده مزبور دخی ری ده انتقال ایلدی اوغلی مجد الدوله رستم یرینه کچوب
صغیر اولمغله والده سی سنده خاتون حکومت ایدردی دورتیوز اون طقوز ده مزبور ده وفات
اتمکله نظام دولت مختل اولوب بکرمیده سلطان محمود غزنوی کلوب مملکته مستولی اولدی
اوغلی ابو دلف ایله رستمی طتوب خراسانه کوندردی وبو شعبه بونده منقرض اولدی بونك
برادری شمس الدوله دورتیوز اون حدودنده همدان حاکمی اولوب مستقل ضبط اتدی
ابن سینا مزبور شمس الدولهنك وزیری ایدی دولت کاکویه دیلمیلر لغتنده دایی یه کاکویه
دیرلر حسام الدین علاء الدوله محمد بن دوشمن زیاد که ابو جعفر کاکویه لقبی ایله
ملقب ایدی مجد الدوله رستم مادرینك قرنداشی اولمغله اوچیوز طقسان سکزده
اصفهانی بروجه اقطاع الوب نیجه ییللر والی اولدی فضیلت پروروممد ایدی دورتیوز
اوتوز اوچده انتقال ایلدی اوغلی ظهیر الدین ابو منصور فرامرز یرینه کچوب برادرلری
کندویه مخالفت اتدیلر آخر طغرل سلجوقی انلرك تحریکی ایله اصفهانی محاصره ایدوب
قرق اوچده ابو منصوری اخراج ایلدی مقابله سنده یزده بر قوه حکومتی ویروب بونلرك
حکومتی یزده انتقال ایلدی نتکه انده ذکر اولنمشدر دولت ملاحده بونلره اسمعیلیه وآل
صباح دخی دیرلر بونلرك اولی حسن بن علی که نسبی ملوك یمندن یوسف بن صباح حمیری یه
منتهی اولور وافر سیاحت ایدوب مصرده مستنصر علویه واروب دیار شرقده داعیسی
اولمق دلدی اذن الوب قزوین نواحیسنده قلعهٔ الموته کلدی بر طریقله قلعه یه کیروب
دورتیوز سکسن اوچده مستولی اولدی وخلقی فاطمیلره دعوت ایدوب کاملر یازدی
زهد وورع اظهار اتمکله تابع اولدیلر کیدرك اصفهان قربنده درکول وحصار لنجان
وقلعهٔ طبس وکردکوه دامغان وغیری قلاعی الوب اتباعی ضبط ایلدیلر مزبور حسن
علوم ریاضیه وعلوم غریبه بیلوردی بشیوز اون سکزده وفات ایدوب بزرك امیدی
وصی قلدی اون دورت ییل قدر سوروب بشیوز یکرمی اوچده مزبور دخی کیدوب اوغلی
کیا محمد یرینه کچدی بشیوز اللی یدیده وفات ایدوب اوغلی حسن قائم مقامی اولدی واظهار
فساد ایلیوب خوند لقبی ایله ملقب قلندی بشیوز التمش برده بو دخی کیدوب اوغلی محمد
جلوس اتدی التیوز یدی سنه سنده وفات ایدنجه سوردی بعده اوغلی کیا خداوند حسن که
نومسلم دیمکله معروف در یرینه کچوب اباواجدادینك کاملرینی یاقدی ظاهر شرعله عمل
ایدوب التیوز اون سکزده آخرته کتدی صکره اوغلی علاء الدین محمد جلوس ایدوب
اجدادی روشنه کیدی اوغلی خاورشاه التیوز اللی اوچده یاترکن انی قتل ایلیوب یرینه
کچدی چوق کچمیوب هلاکو بونلرك قلعه لرینی الوب التیوز اللی بشده نصیر طوسی که مزبور

خاورشاهك وزیری توسطی ایله قلعهٔ میموندن چقوب مغول النده مقتول اولدی ونصیر بو طریقله هلاکویه تقرب اتدی ودولت صباحیه مزبورده منقرض اولوب کتدی مزبورلرك ظهورنده ملوك اطراف وخلفاء عباسیه نیجه هجوملر ایدوب ظفر بولمشلر ایدی بالاخره جنکیزیلر استیصال ایدوب قلعه‌لرینی برباد وتخریب اتدیلر فصل ۳۳ در

اقلیم خراسان وقهستان اوتوز اوچنجی فصل خراسان اقلیمنده ومفازه سنده وقهستانده بلادی بیاننده در اما خراسان مشرق شمس معناسنه اولوب قدماء عجم آفتابه خور وجانبه سان دیرلر ترکیبله خراسان اولور اقلیم مزبور وسط اقالیمده واقع اولمغله آب وهواسی خوب خلقی معتدل المزاج عاقل ودانا وقوی وتوانا اولور پس خراسان نیجه عظیم شهرلری و بشیوز قدر قصبه‌لری مشتمل بر اقلیم معتبر وارلری و یرلری چوق بر اولمغله حقنده نیجه اخبار وآثار وارد اولمشدر حدودی شرقنده نواحیٔ سجستان وبعض بلاد هند وشمالنده بلاد ماوراء النهر وترکستان غربده عراق عجم وبلاد جیل وطبرستان ایله خراسان اراسنده اولان مفازه وچول وجنوبده دخی فارس وکرمان ایله خراسان میانی فاصل اولان مفازه وچول ایله محدود اولوب شکلی تربیعه قریبدر نهایت ایکی قول کبی یری مفازه وصحرایه ممتد اولمشدر بری هراة ایله غور اراسندن غزنه یه اوزانور بری قومس ایله عراق قیصر اندن کیدر ابن فرات ایدر خراسانك طولی دامغاندن آموصوینه وعرضی زرنجدن جرجانه وارنجه در حمد الله ایدر سلفده قهستان وقومس ومازندران خراسان حدودنده ایدی دولت مغولده خراسان وقهستان وقومس ومازندران وطبرستانی بر مملکت اعتبار اتدیلر لکن قومس ومازندران وطبرستان باشقه مملکت اعتبار اولنور خراسانك معظم شهرلری نیسابور وهراة وبلخ در بو فصلده معین زیجی نك خراسان تاریخی انتخاب ونزهه وغیریدن باقی اوصاف واخبار بلادی الحاق ایدرز بو اقلیم عظیمك دار ملکی سلفده نیسابور ایدی صکره هراة دار ملك اولدی هراة فتح هاء مهمله وآخری ها ایله طقسان بش بوچق درجه طول واوتوز دورت بوچق عرضده بر شهر عظیم وبندر قدیمدر بر دوز صحراده اطرافی باغ و باغچه اقار صولر اولوب داخلنده دخی انهار جاریه اجرا اولنمشدر ایکی فرسخ یرده بر چیلاق طاغ واقع اولوب اوزرنده سرشك دیرلر بر بیت نار واردر شهرك صوبی اندن کلوب شهره قریب کلدکده بر قاچ بولك اولور وهر بولکی بر ناحیه یی صوارر وبو طاغدن سیاه دکرمن طاشلری کسرلر غیری نفعی یوقدر بو شهرك حصاری وصویله دولمش خندکی وبش دروازه سی اولوب دروازهٔ باغ دمردن یا قیسی اغجدن یاپلمشدر رود ار الامان شهردن نصف فرسخ قدر منفصل خراسان آباده واقع اولمشدر که اول بر سلفده لشکرگاه ایدی وجامع کبیری شهر کنارنده مصنع ومکلف جامعدر سلطان غیاث الدین محمد سام بشیوز طقسان یدیده بنا ایلدیکی خط کوفی ایله ایوان مقصورنده مسطور اولوب وضع غریب وطرح بدیع ایله دوزلمش محکم ومبارك مقامدر

مولانا

مولانا سعد الدین کاشغری دن منقولدرکه گرچه مسجد حرام حقنده نص وارد اولمشدر
والا بو مقام مبارکك فیضی اندن کم دکلدر دیرلردی بش قپوسی واطرافنده دورت صفه سی
واردر سلفده شهرك بوندن غیری بیوك جامعی یوغیدی صکره خارج شهرده کوهرشاد
خاتون شاهرخ سلطان عصرنده برمکلف جامع دخی بنا اتدی قلعهٔ اختیار الدین هراة
شهرینك شمالنده برحصار متین ومحکم وقلل وبروجی متانتده علمدر بونك ایکی قپوسی
واردر بری شماله آت بازارینه آچیلور بری جنوبه طرف سوره دوشر قهندز هراة که حالا
مصرخ دیرلر انك بانیسی بختنصر اولمق روایت ایدرلر وهراة بانی سنده چوق سوز واردر
نریمان امراسندن هراة نام کمسنه بنا ایدوب صکره اسکندر تجدید ایلیه یاخود هراة
شمالنده اولان قلعهٔ شمیرانی شمیره بنت جمان بن فریدون که قومنك حاکمه سی ایدی
بنا ایلیه وبو قومك اولادی منوچهر عهدنده چوغالوب قهندزی بنا ایده لر وملکلری خوشه
اسمیله تسمیه ایلیه لر ودورت طرفنه دورت قصر وجنوب وشماله بر دروازه قویه لر حصار
شمیران ایچرده قاله یاخود بهمن بن اسفید یار زماننده قهندز توسیع اولنه اون ایکی بیك
یوز التمش اوچ ذراع ایده لر بر روایتده اول قصبهٔ اوبه بنا اولنوب برزماندن صکره ایکی
برادر کواشاندن کوچوب خیاباتی مسکن ایده لر انلرك اعقابی بهمن بن اسفندیار دختری وبلح
ملکه سی شمیره واروب حصار بناسنه اذن الوب انك اسمیله تسمیه ایلیه لر دارا بن دارا
صکره قهندزی بنا ایلیه صکره اسکندر کلوب قهندز اهلی ترکلردن شکایت اتمکله هراتی
پایه اشك بن دارا توسیع ایلیه وبر روایتده ضحاك قزی هراة اولا اوبه یی صکره هراتی بنا
ایده یاخود حواریون ویران ایکن تجدید ایده لر وبو خصوصده بر رباعی دیمشلردر بهراسب
نهادست هری را بنیاد گشتاسب در و بنای دیگر بنهاد بهمن پس ازان عمارت دیگر کرد
اسکندر رومیش همه داد ار حالا هراتك معمور اولان شهربندی شمیران و قهندز جنوبه
دوشر سلفده معز الدین حسین کرت انلری دخی بر شهربند ایچنه المش ایدی حالا انك
بناسی اولان شهربند خرابه در وقلعهٔ اختیار الدین شهربند داخلنده شهرك شمالنه
متصلدر واول شهربندك بش دروازه سی واردر دروازهٔ ملك طرف شمالده ودروازهٔ
عراق غربده دروازهٔ فیروزآباد جنوبده درب خوش شرقده دروازهٔ قبچاق
شرق وشمالده اولوب هر دروازه یه اوچر قپو قونمشدر الا درب ملك که انك ایکی قپوسی
واردر وشهربند ایچنده بر بازار قپولره نسبت ایله مشهوردر هر قپو چارسویه وارنجه ایکی
طرف بازاردر الا دروازهٔ قبچاق که انك بازاری یوق چارسویه وارنجه خالیدر وبازار ملك
پای حصاردن چارسویه وارر انلردن غیری هر برینه موازی بر بازار دخی واردر
قپولرك طشره سی دخی سواد شهر تمام اولنجه یه بر فرسخ قدر بازاردر وهر محله ده انواع دکاکینی
مشتمل بر کوچك بازار مقرردر وبو شهربندی ایکی فصیلی مشتملدر که هر برینك اراسی
اون ذراع مسافه در بروجی یوز قرق طقوز ودوری یدی بیك اوچیوز قدم وقطری درب

ملکدن فیروزآباده ودرب خوشدن عراقه وارنجه بیك طقوزیوز قدم طول وعرضی مساویدر
وبوشهر بندك خندقی یکرمی ذراع عریض اولوب مسجد جامعی دروازهٔ خوش ایله قبچاق
میانه دوشمشدر اول محلك آب وهواسی سائر یرلرك هواسندن لطیف ایدوکی امتحان ایله
ثابتدر والا مناسب بو ایدی که شهرك وسطنده اوله وآب حوبجه جوار مسجددن اقار شهر
اچنده اندن غیری اقارنهر یوقدر وشهرك باغی باغچه سی ازدر لکن اوچ دورت فرسخ قربنده
وافر باغ وباغچه واردر فخری اوزومی وخربزه سی ایو اولور بقعه لرندن سلطان حسین
مدرسه سی وخانقاهی سرانجبیل ده بی نظیر بنادر وسلطان احمد میرزا بنا اتدیکی بقعه
درب قبچاق ایله دروازهٔ خوش اراسنده برج علی اسداوزرنده رفعت شان وعلو مکان ایله
مشهور بنادر وحسین کرت بنا اتدیکی شهر بند غایت وسعت اوزره اولوب انجیل کپروسی
باشندن دربند شیخ حرمه وملاسیان نواحیسندن خیمه دوزان کوپروسنه وارنجه طولی
وعرضی برفرسخ قدر ایدی وسعتندن ضبط ومحافظه سی متعذر دردیو امیر تیمور شهری
الدقدن صکره تخریب اتدی صکره شهرك سوادی برمرتبه واسع اولدی که اول حدودی
چکوب ایکی برادردن سندن مالان کپروسنه وارنجه عرضی ایکی فرسخ اولدی بلکه اوبه دن
کوسویه وارنجه اوتوز فرسخ عمارات وباغات وکویلر بری برینه متصل اولوب مجموعی
برشهر حکمنه کیردی کویلر دیرلرکه مصر شهری ربع هراة قدر انجق واردر نهایت مصرك
جماعتی ارتقدر وهراتك صویی رود مالان دیمکله مشهوردر کویلر اراسنده اقوب ایکی
طرفنه مزارع وقرایی سقی ایدر وبوقریه لرده بعض بیوك کویلر واردرکه قصبه کبیدر بری
زیارتکاه که همیشه مجمع علما ومشایخ واولیا اولوب بیك قدر دکانی مشتمل چارشوسی واردر
انواع اشیا بولنور سلطان حسین انده دخی برجامع بنا اتمشدر بری دخی سیاوشان درکه
بعض سنه لرده اوچ بیك یوك اوزومی چقار سائری دخی بوقیاسله در وشهرك توابعی اون
بلوکه منقسمدر ١ توران وتونیان ٢ قوزدان وباشتان ٣ کبراق ٤ سقره خیابان ٦
کذاره ٧ انجیل ٨ النجان ٩ ادوان وتیزان ١٠ چون بوشهرك اطرافنده باغ وبستانی
وچمنزارلری بیحد در خصوص مسیرهٔ کارزکاه که شهر قربنده اب جکان کوپروسی باشندن
نعمت آباد کوپروسنه وارنجه تمام باغ وباغچه مفرح یرلردر بو مسیره نك بر طرفی طاغ
واوچ طرفی کشاده صحرا وعرصه سی هراتدن مرتفع واقع اولمشدر سلطان حسین انده
وافر ابنیه احداث ایدوب غایت معمور قلدی بوملك تماری نهر انجیلدن کوه زنجیرکاه
پاینه وارر وایکی برادردن سنه متصل اولور وسلطان ابو سعید کمر کوه زنجیرکاهده اقان
رود پاشاندن صوکتوروب نواحی کازرکاه قربنده برفرسخ یرده چشمهٔ ماهیانی اجرا ایلدی
بونك اصلی کارزار کاهدر ایکیوز التی ده خوارج خروج ایدوب عبد الرحمن بن عبد الله
نیشابوردن هراته کلوب بونك صحراسنده عظیم جنك اولمغله کارزار کاه دیرلردی صکره
تخفیف اولندی اول معرکه ده ایکی طرفدن دوشنلری یدی قویی یه دفن اتدیلر خلق

کلوب

کلوب خانه لر یاپوب مسجد ورباط بنا اتدیلر وتبرکا صکره وفات ایدنلر حتی خواجه عبد الله
انصاری انده مدفون اولمغله اول مقام مبارك عد اولنوب زیارتگاه قلندی خیابان ایسه
بر موضع مبارکدر لطافت آب وهوا وغرایب بنا ایله ممتاز اولوب انده نیجه کبار مزاری واردر
وشهرك مصلی سی انده درهر بار صغار وکبار اول یری شریف ومتین عد ایدرلر وشهر
هراة حقنده بهترین خراساندر دیو حذیفه بن الیمان دن بر حدیث روایت ایدرلر خلقی
رقیق القلب وسلاح دوز وشجیع وسنی وعیار پیشه حسن الاخلاق ومدوحلردر دائما
منبع علوم ومنشاء اهل فنون اولوب هر عصرده اندن نیجه کبار ظهور ایده کلمشدر
بو شهرك وصفنده بعض شعرا دیمشدر که گر ترا پرسد کسی کز شهرها بهتر کدام در جواب
راست خواهی کفتن اور ا که گوهری این جهانرا همچو دریاوان خراسان چون صدف
درمیانی این صدف شهرهری چون جوهری هراة مضافاتندن بری اوبه درکه نواحیٔ
شهردن روده متصل اولوب صفوت میاه ولطافت فواکه ایله بری برندن یك آب وهواسی
لطیف یرلردر بونده دامن کوه ده بر لطیف کرمابه واردر که صویی غایت حار اولمغله ایچنه
کیرملك ممکن دکلدر قربنده اولان ماء بارد ایله خلط ایدرلر ومسافهٔ بعیده دن غسل ایچون
کلورلر بعض امراض واسقامه شفادر سلطان ابوسعید بونك اوزرینه بر مختصر عمارت
انشا اتمشیدی سلطان حسین مکلف بنالر باغلر باغچه لر ایله معمور قلدی انك قربنده
طاغدن سنك سفید معدنی واردر مرمره بکزر اندن ستونلر والواح ومعابره صندوقه لر
ایدرلر هراتده بو معدندن دوزلمش چوق اثر واردر جمله دن خواجه عبد الله انصاری
مرقدنده بر لوحه متصل بر میل که سر مرقدده عجایبدندر اما رود که اکثر هراته میوه
اندن کلور خصوصا صاسیبی غایت لذیذ وفاخر اولور اطرافنده قریه لر ومزرعه لر و آقارصو
مسیره لر جمله دن بری روضهٔ جشت مزارات متبرکه دندر مضافات هراتدن بری دخی
کوه پایهٔ شافلاندر که غایت وسعت اوزن اولوب لطیف مزرعه لری و قریه لری مشتملدر
انده اولان قصباتدن بری کروجه نام کوچك بلده که بر طاغ باشنده واقع اولمش دکاکین
واسواقی مشتمل قصبه در بو ناحیه ده آهن واسرب معدنلری اولور هراته آهن بوندن
کیدر وبونده سیب وزردالو وامرود وشفتالو وافر اولور بر کرمابه دخی بونده واردر که چشمهٔ
سفید کوه دیرلر صویی غایت نافعدر سلطان حسین بیقرا انده بر عالی عمارت بنا ایلدی
اطراف واکنافدن خلق تفرجه کلورلر علیللر صویه کیروب شفا بولور اسفزار قدیم
الایامدن باغچهٔ هراة دیمکله معروف بر معمور ولایت ایدی حوادث وفترات سببیله اکثری
خرابه در تقویمده طقسان یدی بوچق درجه طول او توزدورت عرضده هراتدن شرقه بری
بر ینه قریب آقارصولی باغلی باغچه لی دورت بلدهٔ منقاربه در دیو یازار نزهه ده ایدر بر شهر
وسطدر بر قاج پاره قریه سی واردر اوزومی اناری وافر اولور هفت اقلیمده حالا شیرز دیمکله
مشهوردر سلفده حصار مظفر دیرلر بر قلعه سی وار ایدی بر سنك رفیعك اوزرنده بنا اولنمش

ایدی معین الدین ایدررود اسفزار اول کوهك دبندن بگر جامعی وحمامی ومکلف بنالری
وارایدی ووسط قلعه ده برعذب وشیرین چشمه اقاردی صکره ناپید اتدیلر صوبی اولمامغله
شنلکی قالمیوب خراب اولدی حالا حصارده یوارلری قالمشدر بو حصارن محازی میان صحراده
کوه اوزن حصار شارستان دیرلر بر خرابه حصاردخی واردر ایکیسی ارا سندن رود اسفزار کچر
بو قلعه نك آب وهواسی لطیف مرغزار حرم رشك انداز باغ ارم برجای مأمن اولوب
مدور سنك اوزره بنا اولنمشیدی ومیان قلعه زمین نرم اولوب بر ذراع قازلسه صو چقار
طشره سی دخی اویله اولمغله برمتین حصار ایدی وبعضلرا کاشهرستان بلقیس دیرلردی
فضلاء دیاردن شرف الدین عبد القهار هراتدن بونده کلوب لطافت ظلال وزلالنی کوروب
وصف حالنده بو مصراعی دیدی ع دارد نشانی ازبهشت آب وهوای اسفزار بو یرلو معین الدین
زمجی تاریخ مبارکشاهی صاحبیدر بر مصراع دخی ضم ایلیوب ع اکنون زمین مقدمت دارد
بجنت افتخار دیدی وکیرودیمشدر بونك قصبه سنده اوج بیك قدر دکان وار ایدی وزاول
یاوکی که بو ناحیه بلوکا رندندر واوج فرسخ عرصه سنده سکسن قدر کاریز اقار هر بری بر دکرمن
دوندررر وهر برینك باشنده بر معمور قریه ویا قلعه مقرر ایدی حالا اول قلعه لرك کیمی معمور
وکیمی خرابه در و بونده لطیف امرود اولور که خسروانی دیرلر بر یرده اکا نظیر یوقدر
وغرایب میوه دن بر جنس عنابی واردر که چکرد کسز اوزم کبی چکرد کی اولماز و بو عناب
بتون ولایتنده همسان بر درختده بر زین حکیم اثارندن اولان برزین آباد نام قریه ده در
وانکور صاحبی دیدکلری اوزومی برمرتبه لطیف اولور که یرکن الدن دوشسه پان
پان اولور وقصبهٔ اسفزارك انهار وقنواتی جمله غربدن شرقه اقار عبقله وجبران وفرنکان
نام بلوکلرنده مسجدلر وجا معلر وار دربو شنج وفوسنج وپوشنك دخی دیولر معرب
هوشنك درطقسان بش درجه طول اوتوز دورت عرضده هراتدن غرب وشماله یدی
فرسخ بردوز یرده اقار صولی باغلی باغچه لی برشهردر نهر هراة بوکا اقوب اندن سرخسه
کیدرکاه اولور که اکا وارمدن دوکنور بونك حصاری وخندکی واوج دروازه سی واردر
بونده اولان عرعر خراسانده بریرده اولماز بلدهٔ مزبوره اقدم بلاد خراساندر پشنك
بن افراسیاب بنا اتمکله شهر پشنك دیرلردی صکره تعریب ایدوب شهر فشیخ دیدیلر
صکنده رك فوشنج ایله شهرت بولدی بعضلر انك بانیسی هوشنکدر دیدیلر ناحیه سی
واسع مزروعات ومحصولاتی چوق یردر میوه سی خصوصا اوزومی ایودر دیرلر که
بونده یوز دورلوا وزم اولور خرد کردوروج وکوسویه بونك قصبه لرندندر دیرلر که
کهنه رباطی ومسجدی حضرت ابراهیم بناسیدر هر سال هراتدن زیارتنه
خلق کلور ومشهوردر که بر اهل منصب بونی زیارته کلنسه البته معزول اولور اول
اجلدن شغل وعمل اصحابی کلمزلر اول رباط قرننده بر طاغ واردر انده بر سنك
اوزرنده اولان اثر قدم حضرت ابراهیم قدمی اثریدر دیرلر اول طاغك دبندن

نهر اقار خصوصا ایام بهارده غایت لطیف مسیره در کوسویه فوشنجدن غرب وشماله ایکی
مرحله یرده بر مختصر قصبه درمیان صحراده دورت کهنه دیوار بر حصاری وار ایدی التیوز
طقسان بشنده دوا خان اون بیك قدر مغول لشکری ایله کلدکده اهلی ایکیوز قدر کمسه
اتفاقله قارشو قویوب دوکشدیلر بر زمان محاصره ونیجه جنکلر ایله الامیوب مغلوب ومنکوب
کتدیکی غرایب واقعاتدندر دیرلرکه جاماسب حکیم بونده مدفوندر قلبندان هراة
مضافاتندن بر صحرای پر مزارع و زمین فراخ وواسعدر لطیف ووافر خربزه سی اولورکه
بتون خراسانه کفایت ایدر اون من بر خربزه و یکرمی من برهندوانه سی یتشدیکی ثابتدر
بادغیس مالین قربنده هراته متصل طولی قرق فرسخ عرضی اوتوز فرسخ بر ناحیه در قصبه سنه
یاسین دیرلر سلفده دار ملك هیاطله ایدی روزکاری چوق یر اولمغله بادخیز دیرلردی
تعریب ایدوب بادغیس دیدیلر طقسان بش بوچق طول او توز بش بوچق عرضده واقع
اولمشدر دهستان دخی انك قصبه لرندندر بو ولایتده طولی وعرضی بش فرسخ براورمان
واردر اشجاری اکثر فستق اشجاریدر خلقی دوشروب هراة وغیری شهرلره ایلدوب کار
ایدرلر ومجربدرکه برکمسه آخرك جمع اتدیکی فستقی السه اشکنی طوقوز یرا کر خیانت
اتمزسه سالم چقار و بو ولایتك صولری چوق ومزارعی فراواندر سلطان حسین بیقرا
زماننده غایت معمور ایدی و بو نواحیده عجایب قلاع دنیادن قلعهٔ نرتوکه سنك خارادن
طاغك قله سنده واقع اولمشدر بر صعب ومتین حصاردرکه نظیری نادر اولور انجق براینجه
یولی واردر بر آدم کیدر نصف فرسخ قدر یولدر باقیسی زمیندن پای حصاره وارنجه
بیك ذراع قدر سنك خارادر هیچ بر عصرده ملوك وسلاطیندن کمسه اکا ظفر بولوب جنکله
المق اولمامشدر وغایت ارتفاعندن بونك کلی تموزده یتشر وهراة بنالرینه کراسته واودن
بو ولایتدن کلور اشجاری بناده نقدر طورسه چوریمز وقوردیمز وآت وقیون ومواشی قسمی
بو ولایتده غایت وفرت اوزره اولوب اطرافه کیدر غله سی ومحصولی دخی اکا کوره در سنوی
قرق بیك یوك غله که هر یوکی یوز من در یا اکثر میوه یه عاید اولور برنجدن غیری ساتر
حبوبات دن بر من تخم اکلسه صو سز وزحمتسز یوز من ویرر بو خصوص زمینك قوتندن وآب
وهواسنك لطافتندن اولدوغنده شبهه یوقدر ناحیه نك اوج سبز کاری واردر بری لنکر امیر
غیاثدرکه تیمور عصرنده احداث ایلدی حالا بر معمور قصبه در اوچیوز قدر دکانی وعماراتی وباغاری
واردر لطیف اوزومی وبر نوع خربزه سی اولورکه باباشیخی دیمکله مشهوردر وجه تسمیهٔ بلده
بودرکه میر غیاث هراتده بردلیر شریف زاده وحلوا فروش ایدی بازارخوشده دکانی
وار ایدی نهر انجیل کنارنده ساکن باباخی محمود جامی دیرلر بر مجذوب درویش
جذبات روحانیه ایله مزبور میری چکوب کندویه مرید اتدی وتبدیل مکانه رخصت
ویروب نه یرده که اواز جرس اشیدرسن انده لنکر انداز اول دیدی میر دخی محل مزبوره
واروب خالی ایکن نزول ایتدی ودرویشلری اوجاق حفر ایدرکن زمیندن صدای جرس

ایشیدوب اندەلنکر اقامت طرح ایلدیلر حالا اول موضع پوصدا اول آستانەدە موجوددر
دیولر کیدەرك برقصبە اولوب سلاطین بقعەلر بنا ایلدیلر زیارتکاهدر ایکنجی سرکار چهل
دختران نام معمور قصبەدر میر علیشیرك اندە بر مکلف وعالی رباطی واردر وقرق قزلر اندە
مشهور مزار وزیارتکاه اولوب اندە حاجتلر روا در دیو توسل ایدرلر و بو قصبە یانندن
بردن اقارکە بهاردە پکدو بر مز سلطان حسین بیقرا انك اوزرینە بر کارکیر کوپری بنا ایلدی
و بری دخی جرلان نام سرکاردرکە بر بیوك مزار وزیارتکاهدر اما کازرکە بادغیس اعمالندن
بر موضعدر صاحب ماه نخشب اولان حکم بن هشام اول موضعدن ایدی ابو مسلمك وزیری
اولوب صکرە مهدی زماننده خراسانده خروج اتدی کش ونخشب نام قلعەلری الوب
دعوای الوهیت اتدی نخشبده بر چاهدن ماه اسابرنور چقاردی قصەسی مشهوردر
یایلاق باباخاکی مواضع بادغیسیدن بر مرغزار لطیفدرکە بهار فصلنده اکثر سلاطین واکابر
هرات انده تفرجە کیدرلر بوکا مانند تخت ملاك دیرلر نزهتکاه دخی واردر مرابع لطیف ومراتع
نظیف قبیلندن اولوب طاغلرنده برف اکسك دکلدر و بر مسیرە دخی یایلاق هزار میشکە
فصل بهاردە لالەزاری کلزار جناندن نمونەدر کرخ هرات قربنده اولان نواحیدن بر ناحیە
وبلدەدر طقسان یدی بوچق درجە طول اوتوز بش بوچق عرض‌دە دوشر کروخ دخی دیرلر
طاغلر اراسندە بردن دە یکرمی فرسخ قدر طول وعرضی بر وادی جملە اشجار مشتبکە باغ
وبستاندر آب وهواسی خوش مزروعات ومحصولاتی وافر یردر قبة الاسلام بلخ یوز بر
درجە طول اوتوز التی بوچق درجە عرضده طخارستان وبدخشان وبامیانە متصل اولور
نواحی واعمالی مشتمل بر شهر قدیم وسواد عظیمدر شهرك سوادی طولا وعرضا نصف فرسخ
قدر اولوب اقرب جبالدن دورت فرسخ بعید یردوز واسع صحرادە واقع اولمش دروما
دیرلر بر نهر بونك ربضندن اقوب دکرمنلر دوندورر وشهری باغ وباغچە قوشاتمشدر
ترنج ونی شکر ونیلوفر وخرما وغیری ساحل میوەلری وافر وانکوری وخربزەسی
لطیف اولور دورت قاونی بر دوەیە یوکلدرسائر میوە انواعی دخی فراواندر نهر جیحون
بونك حد شرقیسندن بکرمی بر قدیم الایامدن منشا ملوك ومورد اهل سلوك
اولوب هر عصردە کبار دن خالی قالمش دکلدر ابراهیم بن ادهم وشقیق وآل برمك
بوشهردندر سلفدە دخی معظم شهر ایدی بهار نام آتشکدەسی کە مجوسیلر اراسندە
غایت معتبر ومشهور اولوب اماکن بعیدەدن کلورلردی بعض آثاری هنوز باقیدر مز بور
آتشکدە برمکیلر اجدادینك وقفی ایدی کە مز بورلر اردشیر عصرندن بر و اکاسرە وزیرلری
ایدی بو سلسلەدن جعفر وفضل ویحیی نام وزیرلر بنی امیە وآل عباس دولتندە مسند
وزارتە پك خوب طنطنۀ سخا وکرم ایلە طنین انداز جهان اولدیلر بلخی حضرت عثمان بن عفان
خلافتندە احنف بن قیس فتح ایلدی طپراقدن بر شهر بند ایلە احاطە اولنوب التی دروازە
قونمشدر دروازۀ نوبهار دروازۀ رحبە دروازۀ هندویان دروازۀ جهودیان دروازۀ شصت

دروازۀ

دروازۂ یحیی و جامعی وسط شهرده در رود رهاس دروازۂ نوبهاردن بحر و نواحیسنی سیراب
ایدر و هر دروازه سمتنه باغ و باغچه وافر در و بونده اشتر بختی اولور دیرلرکه بونی کیومرث بنا ایدوب
طهمورث اتمامه ایرشدردی و لهراسب تجدید اتدی و باروچکدی سلطان ملکشاه رحمه الله
سنه دیمشدر بونك خلقی اکثر غیر تسز اولور لر هفتا قایمد ایدر بونك صوینی کیکاوس
کتوروب عمارتنه سبب اولدی چونکه احنف قلعه سنی خراب اتمشیدی نصر بن سیار
تکرار تجدید اتدی و بونك قوللری اکثر هندی اولمغله نامنه قلعۂ هندوان دیدیلر جنکیزخان
استیلاسنده شهر و قراده بیك ایکیوز یردە جمعه قلنور ردی خلقنك استقبال و اطاعتی
فائده ویرمیوب جمله تخریب اولندی ع همه بلخ را چون کف دست کرد عمارات عالیش را بست
کرد صکره تدریجله کبیر و معمور اولدی حالا متین حصاری وار در خندقی آب ایله مملودر
مضافات بلخدن اوچ فرسخ یرده واقع قریۂ خوجۂ خیرانده سکز یوز التمش بش سنه سنده
که میرزا بایسنقر بلخ والیسی ایدی بر قبر ظهور ایدوب او زرنده یازلمش بولندی که هذا قبر
اسد الله علی بن ابی طالب پس او زرینه بر عالی عمارت بنا اتدیلر دکاکین و حمام ایله بر قصبه
اولدی و نهر شاهی دیمکله معروف نهری اول مزاره واقف قلوب کیدرك بر مرتبه اشتهار
بولدی که مطاف و مجمع اهل بلخ اولدی شبرغان شبورقان دخی دیرلر بلخ نواحیسنده
یوز یوچق درجه طول او توز التی درجه عرضده بلخدن اون طقوز فرسخ یرده بر بلده و ناحیه در
ایو مزروعی و محصولی وافر در اقار صویی و بستانلری وار در لطیف خربزه سی اولور قورودرلر بنك
ناحیه سنه جوزجان و جوزجانان دخی دیرلر فاریات و یهودیه دخی بو ناحیه شهرلرندندر اندخود
بلخ نواحیسندن بر ناحیه در امیر تیمورك پیری سید جمال الدین برکه نك مسکنی در تیمورك
مزبوره اعتقادی بر مرتبه ایدی که اولدکده ایاغی اوجنه دفن وصیت ایلدی زیرا ابتدا
نواحی جیحونه کلدکده سید اکا نقاره و علم پیشکش و بر مشیدی تفأل ایدوب روز بروز دولتی
افزون اولدقچه سیده اعتقاد و رعایتی ارتردی و بو ولایتك اکثری حرمین اوقافی در هراة ایله
بلخ اراسنده واسع ولایتلر و ناحیه لر وار در سان و چهاریك و جیحکتو و میمنه و قیصار و مرغاب
و مروچاق کبی بونلرك هر بری معمور قریه لری و واسع صحرالری و مرغزارلری وار در اکثر
خلقی قونار کوچر اولی صاحب رمه و قبیله در هراة خلقی بونلردن زیاده منتفع اولورلر
اغنام و مواشی و غله و برنج محصولی ایله غنی در مروشاهجان طقسان یدی درجه طول
و توز یدی درجه عرضده طاغلردن بعید دوز صحراده بر بلدۂ قدیمه در ذو القرنین بناسیدر
دیرلر نزهه ده طهمورث بنا یلدی و اسکندر رومی دارملك قلدی صکره ابو مسلم انده بر جامع
و یانده عالی و مکلف دار الامان یاپدی ارتفاعی اللی ذراع بر قبه ودورت طرفی بر ر قپو اوزرلری
او توز ذراع قطری و طولی التمش ذراع ایوان بنا اتدی مأمون خلیفه خراسان والیسی
ایکن انده او تورردی بعده بنی لیث و سلجوقیاندن چقربك و نبیره سی سلطان
سنجر و ملکشاه انده اولوب شهر اطرافنه دوری اون ایکی بیك اوچیوز قولاج بر باروچکدی

بونك هواسی متعفن در اول اجلدن خلقی علیل اولور خصوصا ملت رشته چوقدر انی مرورود دندر
که اکا نهر مرغاب دخی دیرلر زمینی شوره او لمغله غله سی وحریری وافر ومحصولدار در
مزروع سال اولدیغی بر بینه یوزو بر میوه سندن اوزومی وخربزه وامرودی ایواولور قروشی بعید
یرلره کیدر سلفده بوندن چوق کبار ظهور ایلمشیدی عهد اکاسره ده برزویه طبیب وبوزرجمهر
حکیم وبایزید مطرب کبی وابومسلم خراسانی وبریده بن الخطیب که صحابی در وبشر حافی
وعبد الله بن المبارك وعسجدی کبی معین الدین ایدر مروایکی بلده دربری کهنه که سلطان
ملکشاه بنا ایلدی وحالا ویراندر ومرقدی انده درغایت متین واستوار بنا ایدی بری دخی مرو
جدیددر که میرزا سنجر بنا اتدی مقدما سنجر سلجوقی زماننده نوعا خراب اولمش ایدی صکره
تدریجله عمارتی یرینه کلدی چون جنکیز خان قتل وغارتدن فارغ اولدی اوغلی تولی
خانی التمش بیك قدر عسکر ایله مروه کوندروب محاصره ایلدی یکرمی ایکی کون جنکدن
صکره شهرلونك سردارلری اولان سلطان محمد خوارزمشاه امراسندن مجیر الملك بیقیاس
هدایا ایله چقوب اطاعت اتدی دورت کون خلقی صحرایه سوردیلر دورت یوز قدرینه امان
ویروب بقیه سنی مغول لشکرینه قسمت ایتدی هر برینه دورد یوز نفر دوشوب قتل ایلدیلر
برقاج یوز بیك نفسی قتل ایلیوب انجق دورت کمسه قالدی دیو سید عز الدین نسابه دن
حبیب السیر صاحبی نقل ایدر وشهر سلطان شاهرخ زماننه کلنجه خراب قالوب اول عصرده
فی الجمله خلق جمع اولدی ومیرزا سنجرانی معمور قلمغه سعی ایدوب مروجدیدی طرح اتدی
حالا کهنه وجدید ایکی بلده در نتکه میر علیشیر دیمشدر ملك دل پیر وجوان راهست ابادان
زعشق بانی مرو کهن سنجر زتوهم سنجر است مروك چوق توابعی وار درماخان وثاخنتان کبی
مسالکده ایدر شهر قدیمك قهندزی طهمورثك وشهری اسکندرك در اوچ جامعی وار دربری
اول اسلامده یاپلمشدر بری دخی اسکی جامع بری دخی جامع هامان درباززاری جامع عتیق او کنده
ایدی چارشولرنده برقاج ارماق اقاردی که برینه رود هرمز قره وبرینه رود ماهان که یکی جامع
او کندن اقوب دار الامان وزندان بونك اوزرنده ایدی بری رود رزیق که شهرك قپوسی او کندن
اقوب صویی حوضلره تقسیم اولنوردی اسکی جامع بونهر اوزرنده ایدی واکثری محلات وشهر
بونهر اوزرنده ایدی وشهرك دورد دروازه سی وار ایدی دروازهٔ شارستان وجامع دروازهٔ
شنجان دروازهٔ بردروازهٔ مشکان بو خراسان دروازه سی ایدی وسرای مأمون بونده ایدی
بوجمله انهار مروالرود نام بر نهر کبیردن اولوب اکا نهر مرغاب دخی دیرلر دیه رونق نام قریه دن
هر بقعه یه بر نهر صغیر بخش اولنمشدر ودیرلر که اهل مرو کمال بخل اوزره در دنیاده اولان
خروسلر برحبه بولسه طاوغی چاغرر مرود یکی چاغرمز دیو بعضلر اهل مرو بخلنه بونکله
استدلال ایلدی سرخس طقسان ایکی درجه طول اوتوز یدی وربع درجه عرضده نیسابور
ایله مرو اراسنده دوز یرده اطرافی قومسال بر بلده در اقار صویی یوقدر هر اقوشنبه صوینك
فضله سی که اه قیش کونلری بوکا کلور نواحیسنده مرعالر چوقدر اکثر خلقنك مالی دوه در

نزهتی ایدر بونك باروسنه دوری دوری بش بیك قولاج ایدی طپراقدن محکم بنا ایدی هفت
اقلیمده بونك قلعه سنی خراسانك معتبر قلعه لرندن یازار هواسی کرمسیردر انکوری
وخربزه سی اولور اول زمان که محمد خان شیبانی خرسانی فتح ایلدی سرخسده یوزالتمش
بیك خانه قلمه کلمشیدی شاه اسمعیل مقاتله ایچون اول جانبه عزم اتدکده محمد خان بونك
خلقنی ماوراء النهره سوردی اول اجلدن سرخس بر زمان خرابه قالدی شاه طهماسب
زماننده کبیر ومعمور اولمغه باشلدی حالا عمارتی یرنده در بو شهرده مراقد کباردن مرقد
سعد الدین تفتازانی ومرقد شیخ ابو الفضل حسن مشهور مزاردر کبار حنفیه دن شمس
الائمه بوکا منسوبدر میهنه میهنه دخی دیرلر هراة ایله مرواراسنده اولان ناحیه لردن خابران
ناحیه سنده برقصبه در ابیوردایله سرخس اراسنه دوشر اسعد میهنی وشیخ ابو سعید
ابو الخیر مرقدی انده عظیم زیارتکاهدر خابران فتح بایله یا خود واو ایله خاوران دخی دیرلر سرخس
ایله ابیور داراسنده برمعمور ناحیه در که اندن نیچه کبار ظهور ایلمشدر ابو علی شادان کبی
وشاعر انوری کبی که دیمشدر شاد باش ای اب وخاك خاوران کز روی لطف همجواب بحر
وخاك کان کهرمی پروری ابیورد باورد دخی دیرلر طقسان اوج درجه طول او توز سکز درجه
عرضده میهنه قربنده کوفن دن التی فرسخ یرده بربلده در مرودن اوج مرحله غربیه ونسادن
برمرحله شرقیه دوشراب وهواسی بدیردر مشایخدن فضیل عیاض وافاضلدن مولانا
احمد بوشهره منسوبلردر کوفن طقسان اوج درجه طول او توز التی بوچق درجه
عرضده بربلده اسلامیه در ابیورددن التی فرسخ یرده عبد الله ابن طاهر بنا ایلمشدر
نسا فتح نون وقصر له طقسان ایکی درجه وربع طول واو توز طقوز درجه عرضده
صویی وبستانلری چوق ناحیه سی بیوك بربلده در چیغول دخی دیرلر ابیورددن برمرحله
شماله دوشر بونکله مرو اراسی مفازه در ونیسابور بونك غرب وجنوبنده در
هواسی بدیر اولمغله عرق مدینی علتی بونده چوغ اولور دیو تقویمده ذکر ایدر لکن هفت
اقلیم صاحبی ایدر آب وهواسی ایله دلکشا یردر اون ایکی بیك چشمه سی اون ایکی
بیك چناری واون ایکی بیك ولیسی مشهور اولوب اول اجلدن نسایه کوچك شام
دیمشلردر ابو علی دقاق خانقاهی برابرنده دور تیوز بیر بوز کوار مزاری واردر دیرلر حفاظ
حدیثدن صاحب سنن امام احمد بوشهره منسوبدر طوس طقسان بر درجه طول
او توز التی درجه عرضده برقاچ پاره قصبه یی مشتمل ناحیه در باش قصبه سنه طابران دیرلر
برقصبه سی دخی نوقان درکه ایکیسنك اراسی التی فرسخدر اون ایکی امامك بری امام
علی بن موسی رضا ایکیوز اوچ سنه سنده طوسده وفات ایدوب توابع طوسده سناباد
نام قریه ده دفن اولنمشیدی صکره مشهد دیمکله معروف اولوب عظیم اشتهار بولدی
وصکره نواحی مرقدده اصحاب مکنت وارباب ریاست کندولره مراقد ومقابر یاپوب مکلف و
عالی بنالر ایله اراسته ایلدیلر و برقصبه اولدی خصوصا عجم شاهلری عصرنده

اول مرقد بر مرتبه اولدی که زرین وسیمین قنادیل وشمعدانلر ایله طولدی وطوس اسمی
اونودیلوب جمله ولایت مشهد دیمکله معروف اولدی سمعانی ایدر طوس ناحیه سی
بیك پاره قریه یی مشتمل بر ناحیه در حضرت عثمان بن عفان زمانده یکرمی طقوز سنه سنده
فتح اولندی هرون رشید قبری دخی سناباد ده در طوسده بر نوع بیاض حجر اولور که
اوانی دوزرلر نوقانده برام وفیروزه ود هنج معدنلری وار در امام غزالی قبری طابرانده در
ونصر الدین ونظام الملك وفردوسی بو دیاره منسوبدر رحمه الله ایدر بو دیاری اول جمشید
بنا اتمشیدی خراب اولدقدن صکره طوس بن نوذر تجدید ایدوب کندی اسمیله تسمیه
اتدی میوه سندن اوزمی وانجیری چوق وشیرین اولور حوالی ٔ طوسده مرغزار اپکان که
طولی اون ایکی فرسخ وعرضی بش فرسخ مشهور مرغزاردر چل هزار بونك ایله مشهد
اراسنده طقسان بر درجه اللی دقیقه طول او توز التی بوچق عرضده بر منزلدر مشهددن
ایکی کونده واریلور خواف خاء معجمه ایله طقسان اوچ درجه طول او توز بش بوچق
درجه عرضده نیسابور نواحیسندن کویلری چوق بر ناحیه در سلامه وسنجان وزوزن
بونك قصبه لرندندر ملك زوزنی انده عالی عمارتلر بنا اتمشدر انکور وخربزه وانار وانجیری
ایو اولور وابریشمی وافردر تقویمده زوزنی هراة ایله نیسابور بیننده طقسان اوچ درجه طول
او توز بش درجه عرضده قهستاندن بر بیوك بلده یازار فضلادن شارح مفتاح زوزنی
ومشایخدن زین الدین خوافی وشاه سنجان خوافه منسوبلردر جشت فتح جیم وشین
معجمه ایله بر قصبه در هری روده منسوب اللی پاره قریه سی واردر ومحصولاتی وافر ومیوسی
فراوان یردر خصوصا بیاض الماسی غایت خوب اولور باخرز نیسابور ایله هراة اراسنده
اولان ناحیه لردندر مزارعی باغی باغچه سی وافر بر اولوب قصبه سنه مالین وپلان دخی
دیرلر سکسن التی درجه طول او توز دورت بوچق درجه عرضده قریه لری وافر یردر خربزه سی
وحلواسی مجموع خراسانده مشهوردر بو ناحیه نك اکثر میوه سی هراته کیدر مشایخدن
سیف الدین باخرزی وابو سعید مالینی وزین الدین ابوبکر تایبادی که بونك قریه لرندن
بر قریه یه منسوبدر رودمیه صاحبی باخرزی بو ناحیه دندر زاوه هراته تابع بر ولایت
قصبه سیدر طپراقدن محکم قلعه سی واللی پاره کویی واردر بعضیسنك صولری قنواتدن
کیمی خرده نهر اولوب محصولی غله وپنبه وابریشمدر میوه سی فراوان انکوری بی پایان در
رئیس حیدریان شیخ قطب الدین انده یاتور زیارتکاهدر جام طقسان اوچ درجه طول
او توز التی درجه عرضده باخرزدن ایکی مرحله شرق وجنوبه نیسابور نواحیسنده بر مشهور
قصبه در ایکیوز قریه بوشهره تابع یازیلوب وافر باغی وباغچه سی وار میوه سی فراوان
یردر جمله صولری بر التنده قنواتدن جاری اولور مولانا عبد الرحمن جامی بو شهردن اولوب
مشایخ کباردن زنده فیل لقب شیخ الاسلام احمد جامی نك مزاری انده مشهور زیارتکاهدر
جامك باباشیخی خربزه سی غایت لطیف اولور وجام قربنده پایه ٔ کوهده بر چشمه واردر

قیش کوئی صوبی کرم وتابستانده غایت بارد اولوب طوکار نیسابور شابور ذو الاکتاف
بناسیدر سابقا یری قامشلق ایدی مزبور کسدروب بنا ایتدرمکله نی شابور دینلدی
نزهه ده ایدر طهمورث یاپوب خراب اولدقدن صکره اردشیر کرمان ایله سجستان
اراسنده نه شهرنی بنا اتدی اوغلی شابور خراسان حاکمی ایکن اول شهری پدرندن
استدی ویرمدی شابور دخی غیرته کلوب بو شهری معمور قلدی ونه شابور تسمیه اتدی
لغت فرس قدیمده نه لفظی شهر معناسنه ایدوکی تاریخ خراسانده مسطوردر طقسان
بردرجه طول اوتوزالتی بوچق درجه عرضده بر شهر معظم ومشهور وبلد معموردر سوادی*
دوز یرده طولا وعرضا بر فرسخ مسافه واقع اولمشدر عجم لساننده نشاوردیرلر سلفده
خراسان اقلیمنك قاعده سی ایدی اکثر صولری یر التنده کاریزلر وهواسی صحیح اولوب
اکثر اوتی دیباس وترابی نقل ومحری پیروزه بر معتبر ولایتدر نهایة الارب‌ده مسطور اولدوغی
اوزره بونده بر جنس مأکول طین اولورکه وجه ارضده غیری یرده یوقدرکاه رطلی بر دینار
صاتلور پیروزه معدنی دخی نیسابورن مخصوصدر اسمعیل سامانی بو شهره داخل اولدقده
تحسین ایدوب اکر بونك یر التنده اقان صولری طشره اقسه ویربوزنده اولان مزبله
وجیفه‌لری یر التنده اولسه بو شهره نظیر اولماز دیدی اهلی دخی غریب دوست
اولمغله معیوبلردر نتکه مرادی دیمشدر لا تنزلن بنیسابور مقربا ان الغریب بنیسابور
مخذول بو شهر سلفده اولان اوصافی مسالکده مسطور اولدوغی اوزره بنالری جمیعا
بالجقدر ایکی قسم شهر ربضی ایله جمله معمور اولوب جوامع وزندان محبوسان ودار الامان
ربضده واقع اولمشدر زندان ایله سرای بینی ربع فرسخ قدر میدان لشکرکاه ایدی سرایی
عمرو بن لیث بنا ایلدی شارستانی دورت دروازه‌لو حصار اولوب انلره دروازهٔ وزپول و
دروازهٔ کوی معقلی دروازهٔ قهندزپول تکین دیرلردی وقهندز شارستان طشره سنده
بنا اولنوب واروشنك دوری بری برینه متصل دروازه‌لو دیوار ایدی دروازه‌لری بونلردر
دروازهٔ جنك که بلخ وماورانهر طرفنه آچلور دروازهٔ عقاب عراقه آچلور دروازهٔ سربیش
قهستان وفارسه آچلور وبو شهرك بازارلری ربضنده در معمور وممتد چارشولری واردر
جمله‌دن برینه بازار بزرك دیرلر مشرق سمتنه ممتد درکورستان حسینده نهایت بولور بونك
صول قولنه دوشن طرفی دخی سربل حسینه وارنجه ممتد بازاردر وچارشوسی کوچك میدان
حسینه قریبدر سرای واعمارت انده در بو شهرك صولری کاریزلردن اسواق وحمامات وخاناته
اوغرارلردن طشره چقوب باغ وبستانلری سقی ایدر وبیوك ارماغی دخی واردرکه کویلرینك
مزارعن سقی ایدر وبونده لطیف حریر قماشلر وابنجه بزلر طوقنوب اطرافه کیدر لکن سکز
یوز اون حدودنده بو شهرده خسف واقع اولوب اکثر یری کوجدوکی تواتر ایله شایعدر و
حمد الله ایدر بونك باروسنك دوری اون بش قولاج مربع ومحلاتی رقعهٔ شطرنج کبی
طولی وعرضی سکزر قطعه ایدی شابور بونك عمارتنه زیاده سعی ایلوب آکاسره عصرنده

دار ملك خراسان ایدی طاهریانه كلنجه خراسان حاكملری انده او توردیلر صكره طاهریلر
ملك و مروده اولدیلر بنی لیث بو شهری كیرو دار ملك قلدی التیوز بشده زلزله دن خراب
اولیجق حوالیسنه بو شهر دخی بنا ایدوب نامنه شادیاخ دیدیلر بونك باروسنك دوری
التی بیك طقوز یوز قولاج ایدی التیوز یتمش طقوزده اول دخی زلزله دن خراب اولدی
بو كوشه سنده بو شهر دخی یاپدیلر حالا اول شهر باقیدر بر طاغك اوكنده قبله جانبنده واقع
اولمشدر باروسنك دوری اون بش بیك قولاجدر صولری قبله طرفندن كاریزایله كلور و آب
رود نیسابور شرقیسنده طاغدن كلور اول طاغ غایت بلنددر شهردن ایكی فرسخ بعید
شرق طرفنده اولوب اول ایكی فرسخ یرده نهر منبور اوزرنده قرق دكرمن دونر و غایت
شدید الجریاندر طاغدن بش فرسخ شماله اتكنده چشمۀ سبز دیرلر بر لطیف صو واردر
آبی سبز رنكدر امیر چوپان اول چشمه كنارنده بر كوشك بنا ایلمشدر جمعه كیجه لری اول چشمه دن
هایل آوازاشیدیلور معین الدین ایدر سلفده بوكا ایران شهری دیرلردی خراسان شهرلرینك
اعظمی ایدی بشیوز بشده غزغدری ایله خراب اولدی بو سببدن كه ایكی خدام بری
بریله بر خربزه ایچون نزاع ایدوب هر بری كندی مخدومنه واردی ایكی امیر غیرت جاهلیه یی
چكوب دوكشدیلر بری ترك طائفه سندن اوغوز قومنی كتوروب بری سلطان سنجر طرفنی
طوتدی ایكی عسكر دوكشوب سنجر بوزلدی و اوغوز قومی شهری خراب اتدیلر صكره
یوز معمور اولمش ایدی جنكیز خان زماننده كیرو تخریب اولندی ابتدا جنكیز دامادی طغاجار
كلوب نهب و غارت ایدركن اوق ایله اورولوب قتل اولندی شرف الدین امیر مجلس
حكم سلطان جلال الدین ایله نیشابور حاكمی ایدی جنكیز خانك هجومنی مقرر بیلوب تدارك
كوردی وقتا كه تولی خان بن جنكیز مرو شهری تخریبندن فارغ اولدی بو شهره توجه
ایدوب آغر عسكر ایله كلدی جنكیز ایسه دامادی قانی ایچون نیسابور خلقنی قتل عام
فرمان اتمشیدی ربیع الاخرك نصفنده محاصره ایلدیلر شرف الدین هر قپویه
اون ایكیشر بیك مسلح عسكر قویوب سكز كون علی التوالی جنك اتدیلر طرفیندن
چوق كیمسه دوشدكدن صكره امیر مجلس ائمه و اعیان ایله چقوب تولی خانه
واروب امان دیلدیلر تولی امان ویرمدی و بونلری الیقودی ایرته سی شهر اوكنه
ایلدوب قتل اتدیلر و مغول لشكری سیل كبی حصاره اقوب بكبار حمله ایلدیلر
ایرته سی صباح اولنجه ضرب و ضرب اوزایوب خندقه كیردیلر و بر قاج یردن دیواری
دلوب اون بیك قدر مغول باروه یه چقدیلر مسلمانلر مأیوس اولوب مالری
و عیاللری اوزرنده اولنجه قتاله عزم اتدیلر و جنك ایتمكه طاقتلری قالمنجه
دوكشوب جمعه ایرته سی وقت زوالده آفتاب اعمار مسلمانان زواله ایروب مغول
عسكری دورت كون كیجه كوندز قتل و نهب و غارته قویلدیلر انجق دورت یا بش كیمسه
قالدی كه دیلری كو پكلری بله اولدیلر باروسنی و اولرینی جمله ییقوب یر ایله برابر ایلدیلر

اون كره

اون کره یوز بیکدن ارتق آدم شهید اولدوغنی اون ایکی کونلک حسابله یادیلر اهل اسلام
بو واقعهٔ هایله استماعندن ماتم کربلایی تجدید اتدیلر حاصل بوشهر اوچ کره زلزله دن
خراب اولدی وبشیوز بشده بردفعه غز استیلاسی ایله بعده مغول تخریبی ایله خراب
اولوب کیرو تدریجله یرینه کلدی مشایخدن ابوحفص حداد وابوعثمان خیری وحمدون
قصار وابوعلی دقاق وابوالقاسم نصرآبادی وابومحمد مرتعش وابوحمزه وابوبکر فرا
وفریدالدین شیخ عطار ومحدثیندن امام مسلم وحاکم وسائر ائمه دن جوهری وثعلبی
وواحدی وثعالبی وشیخ رضی ونظام اعرج وعمر خیام وکاتبی شاعر ومیر حسین معمایی
ومحمد مؤمن بوشهر فضلاسندن عد اولنورلر سبزوار نیسابورک یکرمی فرسخ یرده بر ناحیه
وقصبه در سکسن سکز درجه طول اوتوزالتی بوچق درجه عرضده واقع اولمشدر بوندن
اقدم ناحیه نک قصبه سی خسروجرد ایدی که قصبهٔ بیهقدر صکره سبزوار اولدی
بیهق مز بور ناحیه ده بر قاج یان قریه در بیوکی خسروجرد ایدی اندن کیچک سبزوار
قصبه سیدر بو تقویمده ذکر ایدر نزهه ده دخی اویله یازار هواسی معتدل بازاری محکم وواسع
شهردر حاصلی غله وبر زمیوه وانکور در قرق یان قدر قریه بوکا تابع اولور جمله خلقی شیعی
وامامی در تاریخ مبارکشاهی ده مسطوردر که سلطان محمد خوارزمشاه زمانندن سبزوار خلقی
رفض ایله معاتب اولوب حضورینه واردیلر وانکار ایلدیلر پادشاه انلره ایتدی سوزکزده
صادق ایسه کز ایچکزدن بر ابوبکر آدلو کمسه کتورک بونلر خیلی تجسس ایدوب بولامدیلر
آخر ابوبکر آدلو کمسه بولوب کتوردیلر سلطان محمد ایتدی بونه مرده ونه زندر بونلر دیدیلر
پادشاهم معذور اولسون بزم ولایتمزده ابوبکر بوندن ایو اولمازمولانا بو قصبه یی مثنویده
برخوش نظم ایلمشدر بو سبزوارک میدانی بر جای لطیفدر که جنت یا التنده یا اوستنده در
دیرلر حالا شهر اورته سنده میدان دیوسفید دیمکله مشهوردر امام بیهقی
ویمین الدین طغرایی وابن یمین وامیر شاهی بو دیار کبارندن عد اولنورلر
ترشیز معین الدین خراسان شهرلرندن برشهر لطیف یازار حمدالله قهستاندن
عد ایدر خلقی جلادت وسفا کلکله معروف بر کوچک شهر وکرمسیردر برمتین
حصاری واردر بهمن بن اسفندیار بنا ایلمشدر صولری کاریزدن جاری اولور قریه لری وافردر
غلات ومحصولاتی وافردر میوه سی خصوصا انجیری واوزومی وملیسی ناری ایو اولور
حریر دخی جملهٔ محصولاتندندر بونک ناحیه سنده کشمیر نام بر بیوک قریه واردر انده
اصلا زلزله اولمازدیرلر و بو ترشیز وابعنده برقاج محکم قلعه لر واردر قلعهٔ منکال قلعهٔ
پردار قلعهٔ مجاهد آباد قلعهٔ آتشکاه بو ولایتک غله سی ومیوه سی نیسابور وسبزوار
کیدر جوین ضم جیم وفتح واو ایله معرب کوان در نیسابور ناحیه لرندن بر ناحیه در
قصبه سنه ازادوار دیرلر باغلی باغچه لی یردر بو ناحیه نک طولی اوچ مرحله
وعرضی بر میل قدر اولوب طقسان ایکی بوچق درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده

دوشر نیسابورنواحیسندن برناحیه در قریه لری بری برینه متصل وصولری قنواتدن
بستانلری وافر یردر ائمهٔ شافعیه دن امام قشیری وامام الحرمین وکباردن خواجه شمس الدین
محمد صاحب دیوان وعطاملك ومعین الدین بوناحیه یه منسوبلردر حمد الله ایدر جوین
بوندن اقدم بیهق حدنه داخل ایدی حالا مستقل ولایتدر بحرآباد که اول ناحیه قصبه لرندن
بر لطیف قصبه در انواع ثماری خصوصا انکوری وافر اولور شیخ سعد الدین حموی وشیخ
رضی الدین علی لالا انده مدفونلردر اسفراین طقسان بر بوچق درجه طول واوتوزیدی
بوچق درجه عرضده نیسابور نواحیسندن بر بلده در مهرجان دخی دیرلر کثرت نفعی
ولطافت آب وهواسی وطراوت چمنزاری جهتندن کسری مهرجان تسمیه ایلدی زیرا بونك
هر کونی سائر دیارلر مهرجانی کونی کبیدر دیدی مهرجان ایسه نوروز بهار فصلی الطف اوقات
فصلدر حمد الله ایدر اسفراین بر شهر وسطدر مسجدنك توچدن بر بیوك کاسه واردر که
دوری اون ایکی ذراع خیاطی در اندن بیوك کاسه اشلندیکی معلوم دکلدر وبو قصبه نك
جانب شمالنده بر محکم حصاری واردر بر نهر صغیر قلعه دبندن جاری اولور اللی پاره قدر قریه
بوکا تابع اولوب جوز اشجاری وغله وانکوری محصولی وافر النور ائمهٔ دن ابو اسحق اسفراینی
ومشایخدن نور الدین عبد الرحمن اسفراینی ومتأخرین دن عصام الدین وشیخ آذری
بوشهره منسوبلردر امین احمد ایدر اسفراین غایت واسع ولطیف ولایتدر تمام ممالك
خراسانده اسفراین وقاین ایکی سرکاردر که انلره ایر اولمازاما اسفراین آب وهوا لطافتی
جهتندن قاینه غالبدر میوه سی غایت خوب اولور خصوصا امرودی اطرافه ارمغان
کیدر وبونك غایت قدیم چنار اغاجلری واردر دیرلر که چوغی نوشروان زماننده دیکلمشدر
جاجرم اسفراین قربنده طقسان بر درجه طول اوتوزیدی بوچق درجه عرضده بر شهر
وسطدر نیسابور ایله جرجان اراسنده دوشر اطرافی ایکی مرحله یر زهرکیاه اولمغله لشکر
بیکانه دخول لندن امین اولوب فترتلرده مصون ومحفوظ قالمشدر وبر حصاری واطرافنده
ناحیه سی واردر غله ومیوه ایله محصولداردر خبوشان نواحی نیسابوردن استوا ناحیه سنده
خراسانك معتبر قصبه لرندندر خوجان دخی دیرلر هلاکوخان تجدید ایدوب ارغون
خان شنلکنی زیاده قلدی آب وهواسی لطیف یردر غله سی ومیوه سی بول اولور ائمه دن نجم الدین
وابو البرکات بوکا منسوبدر حمد الله نزهه ده کلات نام بر قلعه ودبنده حرم نام بر قصبه ومرینان
نام بر شهر صغیر دخی یازار نیسابور اعمالندن اولمق اوزره بونلرك اقارصولری وباغلری وبرقاچ
پاره قریه توابعی واردر دیر تتمه تقویمده وغیرده خراسانك باقی شهرلری بونلردر
دندانقان طقسان بش بوچق درجه طول اوتوزیدی درجه عرضده مروشاهجاندن ایکی
مرحله سرخس یولی اوزره بر قصبه در قطنی وحریری بر مرتبه چوق اولور که انکله مثل
ضرب ایدرلر سرمقان جرمقسان دخی دیرلر اسفزار قربنده بر قصبه در ترمددن
الثی مرحله جنوبه دوشر شرقه میلله وصفانیسان ایله بونك اراسی یکرمی ایکی فرسخدر

قربنیق

قرینین مروروددواد بسنده بر قصبه در بوکدین دخی دیرلر طقسان یدی درجه طول اوتوز سکز
درجه عرضده اولوب مروروددن دورت مرحله در مروالروذ طقسان دورت درجه
طول اوتوز سکز درجه عرضده مروشاهجاندن قرق فرسنخ شماله باغلی باغچه لی آب وهواسی
لطیف برشهردر یانندن برنهر اقاراوزرنده شهرك بوستانلری وباغچه لری واردر صقی ایدر
وبونك غرب طرفی اوچ فرسنخ برصحرادن کچیلوب طاغه وارر یلور قصر احنف بوندن بلخ یولی
اوزره برمرحله یرده بوکا تابع اقارصولی باغلی یردر صاغان بونك قریه لرندن بربیوك قریه اولوب
چاغان لفظندن تعریب اولنمشدر وبونك غربیسی مفازه در امام صغانی بوقریه یه نسبت
اولنور فراوه طقسان درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوارزم جانبنه دوشر برقصبه در
رباط فراوه دیرلر مأمون خلافتنده عبدالله بن طاهر اوغوز قومنی دفع محافظه سی ایچون
بنا ایلمشدر قریه لردن آیرو یرده انجق برچشمه سی واز اجق بستانلری واردر محدثیندن امام
فراوی بوکا نسبت اولنور سیرزان طقسان ایکی درجه طول اوتوزالتی درجه عرضده
بربلده در بوزجان طقسان اوچ درجه طول اوتوزالتی عرضده نیسابور اعمالندن دورت
مرحله یرده بربلده در هراة ایله نیسابور اراسنه دوشر بغشور افتح باوغین ایله طقسان التی
بوچق درجه طول اوتوزالتی بوچق درجه عرضده مرو ایله هراة اراسنه دوشر بربلده در ترابی
هواسی صحیح مفازه ده صو بی قویولردن اولوب قصبه سنه کون وبوکا نسبتده بغوی دیرلر
امام بغوی بوندندر کشمیهن طقسان یدی درجه طول اوتوزالتی بوچق عرضده مروشاهجان
اعمالندن برقریهٔ کبیره در اندن بش فرسنخ بعید مفازه کنارینه دوشر قوری اوزومی
مشهوردر اطرافه کیدر قبادیان نواحیٔ بلخدن بستانلری چوق برناحیه در قوادیان دخی
دیرلر فاریاب باریاب معربیدر سکسن طقوز درجه طول اوتوز یدی بوچوق عرضده بلخ
نواحیسنده جورجان ناحیه سنده بستانلری چوق بربلده در یانخدن یکرمی ایکی فرسنخ
مسافه یره دوشر بوکا نسبتله فریابی وفاریابی دیرلر ماوراءالنهر فارابندن فرق ایچون زم
تشدید میم ایله طقسان طقوز درجه طول اوتوز یدی بوچوق عرضده جیحون کنارنده
قریبسنده سرحد خراسان بربلده در اوجوزالق یر اولوب خلقی وقریه لر اهالیسی مواشی
بسلمکله مقیدلردر دوه وقیون بو یرده وافر اولور آمل شط بوندن غرب وشماله دوشر آمل
طقسان یدی بوچوق درجه طول اوتوز سکز بوچوق درجه عرضده نهر جیحون کنار
قریبسنده ایکی میل یرده بخارا سمتنه دوشر بربلده در آمو دخی دیرلر حالا نهر جیحون بوکا اضافتله
آمو صویی دیمکله مشهوردر آمل شط دخی دیرلر جیحون بوندن چوب غرب وشماله خوارزمه
کیدر غرجه زهره ده طقسان طقوز درجه طول اوتوزالتی بوچوق درجه عرضده اللی پاره
قریه یی مشتمل برولایت اولمق اوزره یازارکه غرجستان دیدکلری ولایتدر محکم صعب
طاغلری وچوق عقبه لری ومتین حصارلری واردر الما امرود انجیر اناری ایو اولور خلقی غلیظ
الطبع اشخاصدر کالف کنار جیحونده برکوچك قصبه در آب وهواسی خوب میوه سی فراوان

یازیلور جیحوندن بونده اوج بیك قولاج عریض اولور دیو حمد الله ذکر ایدر ومرو شاهجان
بواحیسنده اسفوران وبسازان نام کوچك شهرلری دخی یازار لکن تقویمده یوقدر مملکت
ن قهستان معرب کوهستاندر تقویمده مسطور اولدوغی اوزره نیسابور وهراة واصفهان
ویزد ارهسنده بربیوك ناحیه اولوب قصبه‌لری شیرك وبری برندن بعید اولری مفازه در صولری
برقاج کاریز واقنو تدندر خارجده آقار صویی یوقدر نزهه ده ایدر بونك حدودی مفازهٔ خراسان
وماوراء نهر وکابله اولاشر حقوق دیوانیه‌سی مملکت خراسانده داخلدر ودار ملکی
شهرستاندر تون وقاین وخوسف وجنابد ارمعظم بلادی عد اولنور دیمشدر شهرستان
فتح راایله طقسان بر بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خراسان ایله خوارزم
ارهسنده نیسابور سرخدی بر بلده در رباط شهرستان دیرلر مأمون خلیفه عصرنده عبد الله
بن طاهر بنا ایلدی امام محمد شهرستانی بو بلده‌یه منسوب اولان فضلادندر قاین طقسان
دورت درجه طول اوتوز اوج درجه عرضده مفازه کنارنده قصبهٔ قهستاندر قریه‌لری پریشان
صویی قنواتدن بستانلری آز شهردر اصفهان ایله نیسابور ارهسنه دوشر طبسه قریبدر
حمد الله ایدر بیوك شهر اولوب محکم حصاری واردر اکثر اولرنده سرداب‌لر اتمشلر در هواسی
معتدل وحاصلی غله ومیوه در زعفرانی چوق یردر اکثر خلقی تیجی سپاه طائفه‌سی
اولوب سلاح قوللنورلر یازدن قرق کون یکن که زراعت ایدرلر وافر حاصل ویرر اوتی
حیواناته غایت یرار تقویمده قهستان بوندن عبارتدر دیو یازار طبس فتح طاایله خاور زمینده
قهستان بلادندن بری بونه قریب ایکی بلده در طقسان ایدی بوچوق درجه طول اوتوز
اوج درجه عرضه دوشر برینه طبس مینان دیرلر هواسی کرمسیر آبی کاریزلردن بر کوچك
شهردر غله‌سی تمش کون صو ایچر بونك اطرافنده یدی کونلك یول بر یر واردر که انك
طیر اغندن بورجق قدر بر کیمسه یسه قتالدر فی الحال مرد اولور انك قربنده بر قویی واردر که
زمستانده اکا وافر صو آقار وتابستانده طاشوب مزارعی سقی ایدر وبر قویی دخی واردر که
ایچنده ماه شکلی کوررلر بری دخی طبس کیلکی در مفازه کنارنده ترمذدن بر مرحله غربه
نیشابور ایله اصفهان ارهسی دوشر بر کوچك شهردر ایکیسندن دخی وافر حریر جلب
ایدرلر بوندن یزدیدی مرحله یردر بونك هواسی غایت کرم اولوب خرماسی وترنجی
چوق اولور خراسانده اندن غیری یرده بو میوه‌لر اولوردکلدر بونك صویی بر چشمه دندر که
ایکی دکرمن یورودر ومحکم حصاری واردر اطرافی علفزار دکلدر برقاچ پاره
کوی بوکا تابع اولور تون طقسان ایکی درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده قاین
قربنده مشهددن ایکی مرحله جنوبه کرمان یولی اوزره بر شهر وقصبه در حمد الله
ایدر سلفده بر بیوك شهر ایدی حالا وسطدر بو شهری وضع ایدن بویله اتمش ایدی که
حصارلری اوزته ده اطرافنی بازار احاطه ایدر واولری دخی بازار اطرافنی وباغلری
خانه‌لری وتارله‌لری باغلر احاطه ایدوب غله زار اطرافنه خندك وبندلر کسمشلر ایدی

يغموردن طولوب قورود قلهٔ خربزه اكرلر غايت ايو اولوردى بو شهرك هواسى معتدل
صولرى كاريزدر غله وميوه وابرشيم محصولى وافر اولور نتجه بودخى تون كبى بر قصبه در
جنابد كنابد دخى ديرلر بر كوچك شهردر بر محكم حصارى واردر قومدن بر دپه باشنده اتكى
باغلر وقريه لردر صويى كاريزدندر دورت فرسخ يردن كلور جنوبدن شماله ايكى طرفنده
بر باشنده بونها يتنده بر قلعه بنا اولنمشدر برينه حواسر برينه درجان ديرلر بو ولايت
حاصلى غله وميوه در حريرى وافر اولور دشت بياض بر ولايتدر قصبه سنه فارس ديرلر
جنابد وتونه نسبت ييلاقدر جوز وبادم كبى ييلايمشلرى اولور پير چند بر قصبه در زعفرانى
وافر وغله سى آز اولور بر قاچ پاره قريه سى واردر ميوه داردر خوسف بر كوچك شهردر
ياننده بر نهر اقار بر قاچ قريه دخى بوكا تابعدر صويى كاريزدن اجرلر زيركوه بر ولايتدر اوچ
قصبه سى وار برينه اسعدن برينه رابر برينه شارحت ديرلر غله سى حريرى پنبه سى
وافر اولور ميوه سى دخى چوقدر صويى كاريزلردندر قلعهٔ درن قاين قربنده بر محكم قلعه در
بالاسندن بر چشمه اقار عنابى وافر اولور غله ايله محصولدار در لكن ميوه سى اوقدر دكلدر
مومنا باد بر قاچ پاره قريه يى مشتمل بر ولايتدر محكم قلعه سى واردر ملاحده بنا ايلمش
ايدى غايت متين حصاردر بونلر نزهه ده مسطور اولان قهستان توابعى اون التى
ولايتدر تقويمده زوزن وانك قربنده نيابد نام بلدى قهستاندن يازار بونك صولرى
قناتدندر ديرلر لكن بز زوزنى خواف اتباعندن يازان معين الدينه تابع اولدق زيرا اول
برلودر ذكر مفازهٔ خراسان مسالك صاحبى ايدر بيابان خراسانك شرقيسى حدود
مكران وبر مقدارى حدود سيستان جنوبى كرمان وفارس وبر مقدارى اصفهان وشمالى
حدود خراسان وبر مقدارى سيستان وغربى حدود قومس ورى وقم وكاشان ايله
محدوددر پس بو مفازه اطرافنده كرماندن حبض ورودو ترماشير وقهستاندن
طبسين وقاين وقومسدن دامغان وسمنان وفارسدن ماپين ويزد وعراق عجمدن
اصفهان وقم وكاشان ورى نام شهرلر واردر حمد الله ايدر بو چول ومغازه نك ابنداسى
قزوين قريه لرندن سوهقان نام قريه دراندن هرمزه اولوب حد ممرموزه وكنار درياى عمانه
وارر وكندى بجه عريض اولور جنوبى ساوه وقم وكاشان وزوارن وماپين ويزد وكرمان
ومكران سنورلرين يجوب دريايه منتهى اولور شمالى رى وقومس وخراسان
وقهستان وزوال وسيستان سنورلرينه اوغرايوب دريايه اولاشر اوچنجى اقليمدندر
طولى دورتيوز فرسخ مسافه اولور وعرضى بر ايكى فرسخدن باشليوب نهايتى كناردرياده
ايكيوز فرسخى بجر بو مفازه سكانى كرچه سائر مفازات اسلام سكاننددن ازدر لكن قطاع
طريق وحراميسى سائر مفازه لره غالبدر صاحب مسالك ايدر بو قومك بنا ومنزللرى نادر
اولوب باديه سكانى كبى خبايله قونركوچر اولوطا ئفه در وبو كا سالك اولان دليلسز كتمك
ميسر دكلدر زيرا اطرافى مختلف اقاليمه پيوسته اولمغله مجمع اشراردر قچان بر اقليمك حدنده

فساد ایلیوب کاروان اورسه‌لر اقلیم آخر حدودینه قچارلر اوغربن یوللری واردر هرکس
بلمز وکاروان کتمز اولسه راه معروفدن کیدوب صو اولمیان یوله کیدن مزاماندز املک کزلو
صولری ومخفی مجمع یرلری واردر الدقلری امتعه‌یی انده صقلرلر جمله‌دن بری کوه کرکس دیدکلری
طاغدرکه اطرافی بیاباندر ایکی فرسخ احاطه ایدر آب بیده دیرلر اول طاغلک برصویی واردر
و بو بیابانک هواسی لطیف جابجا قریه‌لر واردر سیستان یولی اوزرنده سبیخ نام بر کوچک قصبه
دخی انلردندر عد اولنور لکن کرمانه تابعدر واصفهاندن نیسابور یولی اوزرنده جرمق دیرلر اوچ پاره
قریه واردر جرمه معربیدر چشمه‌سی وخرما اغاچلری وزروع ومواشیسی واردر حمد الله
قولنجه طبس کیلکی وکهبانان واردر شهر بنا اتدیکی شهر بومفازه شهرلرندن عد
اولنور وکارلرنده اولاندن غیری مسالک بیابان بو بیابانده معروف اولان یوللر برقاچ یولدر
بری اصفهاندن ری شهرینه بری کرماندن سیستانه وبری فارس وکرماندن خراسانه
جمله سکز یولدر راه اول ری‌دن اصفهانه کیدر اقرب طریق بودر دن ل ١ ایکی فرسخی
چولدر و بو بحین نام محل ل ١ بونده صوقو یلری وار صویی شوره‌در و یردن طشره برکه‌ده
یغمور صویی جمع اولور اندن استعمال ایدرلر کاج ل ١ جمله بیاباندر قم خ ٢ قریه
کران ل ١ قاشان ل ٢ معموردر کار بیاباندن کیدیلور رباط بدر ٢ اللی خانه‌یی مشتمل
حصاری واطرافنده مزارع ومراتعی واردر بو یولک بعضیسی چولدر رباط علی بن رستم ل
١ کار بیاباندن کیدیلور بو چوللک حدی کرکس کوهنه متصل اولور وکوه مزبور
صولی قالور سیاه کوه صاغ قوله دوشر یول ایکیسی اراسندن چکر ما بین طقوز فرسخ
مسافه‌در رباط مزبورده حصار اولری نوبت ایله بکلرلر قرینده برقریه و بر برکه واردر اندن
اصفهان ل ١ جمله اون منزل اولور راه ثانی ما بین خراسانه کیدر مزرعه ل ١ چول
کنارنده اقار صویی واردر جرمه ل ٤ هر ایکی فرسخده بر ایکی کنبد و بر برکه واردر نوحانی ل ٤
هر اوچ دورت فرسخده بر کنبد و بر برکه واردر رباط حوران ل ١ بردسیو ل ٢ نیسابور ل ٥ طبسه
اوچ فرسخ قریب یرده بر بیوک قریه واردر جمله یول اون یدی منزل اولور راه ثالث راه
شوره دیکله معروفدر کرماندن خراسانه کیدر شور بر مخصوص صونک و منزلک
اسمیدر چولک کرمان حدنده‌در ل ١ چشمهٔ معزل ل ١ بوندن صکره ارتق سنلک یوقدر منزل
عمر بن سرح ل ١ بونده قزل طپراقلو بر عظیم مغاک واردر ندل ل ١ بونده برقاچ کنبد بنا
اولنمش و بر صو قیوسی قازلمشدر منزل ابو نده بر حوض واردرکه یغموردن طولار خراسان
یولی بوندن صاغ قوله کیدر درختستان خادیرلرکه بو اغاجلرده آدم صورتنده یتمش
بر نوع درخت اولور آب شور ل ١ برکه خ ٤ بو برکه دخی یغموردن طولار بیوک برکه‌در
راه رابع راه راوندر کرماندن سجستانه کیدر راون ل ١ کرمان حدنده‌در
بدجوی ل ١ براز اجق صویی اقار سوددوان ل ١ رباط ویرانه ل ١ بونده
حرامیلر اکسک دکلدر دیر برقان ل بر رباطدر بکرمی خانه‌یی و یدکرمنی مشتمل اولوب

ضعیفجه

ضعیفجه صویی آقار ایاغنده اکین اکرلر وخرما اغجلری بتر کنبد لرخ ٢ صویی آقار
وخرما اغجلری وارلکن مسکون دکلدر اکثر حرامیلر مجمعی در ترشك ل ١ بوزمینده ایکی
فرسخ یرده بر برکه وکنبد یاپلمشدر تیو شکره بر لطیف صونك اسمیدر چورل ١ بست ل ٢
جمله یدی منزل اولور راه خامس راه خبیص درکرماندن قهستانه کیدر خبیص چول
کنارنده کرمان شهرلرندن بر شهردر دوارق ل ١ خرابه وبی آبدر شور ل ١ بر واسع صحرادر
اکثریا غمور دن سیل صولری بولنور کوه ارسل ل ١ بر کوچك طاغدر چولده واقع اولمش
حوض ل ١ بو یول مخوفدر رباط چشمه ل ٢ بو منزلده آقار صو واردر ایکیوز قدر نفر بکجیلری
بو مقامی محافظه ایدرلر بر مقدار مزرعه سی دخی واردر بوندن ایکی فرسخ قدر خراسان
طرفنه کیدلسه خرده وسیاه طاشلی بر زمینه وارلیلور دورت فرسخ طاشلقده کیدیلور
وبوندن خارج بعض یرلر خرده بیاض وبعض یرلر خرده و یشل طاشلیدر کوکور ل ١ بر معمور
قریه در کوهستان حدنده اندن خوست ل ٢ جمله طقوز منزل اولور راه سادس راه
یزددر خراسانه کیدر جیزل ١ آقار صویی وبرکه سی واردر لکن مسکون دکلدر حوان ل ١
چولدر لکن ایکیوز خانه یه قریب صحرانشین خرکاهله قونارلر مواشی ومزرعه لری واردر
پل سیاه وسفید ل ١ شنلکی یوق برکه سی یغموردندر سباعید ل ١ دورتیوز قدر خانه لر
آقار صولو بر قریه در پشت بادام ل ١ رباط محمد ل ١ ریك بیابان ل ١ بونده بر کاربان سرای وبر
حوض واردر یغموردن طولار لکن مسکون دکلدر رباط کوران ل ١ کارکیر متین بنادر بش التی
کیمسه مقیم اولور آقار صویی واردر رباط کره ل ١ زاد آخرت ل ١ کاربان سرایی وقیوسی
واردر مسکون دکلدر اندن بستاداران ل ١ اوچیوز خانه لو آقار صولو بر قریه در مزارعی
وار صویی قنواتله کلور ده دیر ل ١ بشیوز خانه لو بر قریه در آقار صویی ومزارعی وار
دادویه ل ١ بر کاربان سرایی وقیوسی وار لکن مسکون دکلدر رباط زنکی ل ١ بونده اوچ
دورت نفر مقیمدر آقار صویی واردر آستلشت ل ١ برکه سی وکاربان سرایی وآقار صویی وار
مسکون دکلدر برسیر ل ١ حدود نیسابوردر اندن ایکی فرسخ مسافه ده بر حوض بنا اتمشلر
یاننده خانی واردر جمله اون التی منزل اولور راه سابع راه نوددر نرماسیردن رستان ل ١
بر قریه در خرما اغجلری وار چول کنارنده اندن اوته شنلك یوقدر چشمه سراب ل ١ ده
سلم ل ٣ بر قریه در بو دورت مرحله جمله بیابانددر اندن هراة ل ٢ بو یول سکز منزل اولور
راه ثامن سیستان یولیدر نرماسیردن حدود کرمانده سبیخ ٥ سیستان ل ٧ بو یول
اون ایکی منزل اولور ذکر انهار وجبال خراسان بو اقلیمك انهار وجبالی ازدر مشهورلری
بونلردر نهر مرغاب بوکا آب زربق دخی دیرلر زیرا زربق نام قریه ده قسمت اولنور مرغاب
وبادغیس طاغلرندن چقوب مرو الروده کلور وبعض بلاد خراسانی یچوب بحر خزره دوکلور
آب سحر جبال سحردن چقوب نیسابوره کلور نواحیسنده بعض یرلری سقی ایدر
طولی اوچ فرسخدر آب شوره رود نیسابور ولایتی اورته سندن یچوب ایکی طرفده اولان

طاغلرك صولری دخی آكا قاریشر وجمله ولایتك مزارعنی سقی ایدر آب درباد كه درباد
طاغندن چقوب بهارده فضله سی شوره یه دوكلور آب خرو حدود نیشابورده طاغلردن
چقوب شوره یه ریزان اولور كوه كنابد و زبند ولایت قوهستانده ایكی كوهدر فردوسی
انلری ذكر ایدر كوه كلستان طوسده درانده ایوان كبی بر غار ودهلیز واردر كه برز مسافه
كتدكده آیدنلغه چقیلور بر خیطره كیدر و بر چشمه اقوب صویی سنك اولور كوه شتان
حدود جاجرمده درانده برشكاف واردر كه ایكی دكرمن دوندورر صو چقوب اقار مسالك
ممالك خراسان نیسابوردن هراته دیه تایباد خ ٧ بونده راه سرخس آیریلور صوله
كیدراندن رباط بدلعی خ ٥ دیه فرهاوان خ ٧ دیه سعید آباد خ ٧ دیه خسرو خ ٥
شهرلوحكان خ ٧ بوندن قاین وسرخس وباخرز یوللری آیریلور دیه كلاباد خ ٦ كوشك
منصور خ ١٠ شهر فوسنج خ ٦ هراة خ ٨ جمله التمش سكز فرسخ اولور دامغان
هراتدن یوز قرق بش فرسخ اولور رامین یوز طقسان بر فرسخ سلطانیه ایكیوز اللی بر فرسخدر
نیسابوردن ترشیز قهستانه طریق رباط سدی خ ٥ رباط نورخا خ ٤ چاه سیاه خ ٤
دیه دانه خ ٥ بو منزلده یدی پاره معمور قریه واقار صولر واردراندن دیه بمرو خ ٤ ترشیز خ ٧
ترشیزدن تون خ ٢٥ وقاین خ ٣١ وشهرلوحكان خ ٣٦ هراتدن مروه طریق سكاباد
خ ٥ بادغیس خ ٥ بعره شور خ ٨ تون خ ٥ مرغزاردن خ ٥ بوسرود خ ٥
مروالرود ٤ پس هراتدن مروالروده اوتوزیدی فرسخ اولوراندن قصبهٔ احنف خ ٥ حوراب
خ ٤ اسد آباد خ ٦ فرشی خ ٧ حتاباد خ ٥ مهدی آباد خ ٧ فارس خ ٦ شهرمرو خ ٧
مروالروددن مرو قرق سكز فرسخ اولور سرخسدن بلخ یولیله جیحونه حد ایرانه وارنجه
طریق رباط جعفری خ ١٠ میل عمری خ ٧ رباط بو نعیمی خ ٧ آب شور خ ٥ بو مرحله
قوم سال وبیابانده اقار صو بولنماز آب شوروهند و خ ٥ مرالرود خ ٥ جمله اوتوز بش
فرسخ اولوراندن رباط سلطان خ ٧ دیه كوجاباد خ ٥ بو یولده صاغ قوله دوشر شهر
طالقان خ ٦ كوجاباددن آب كرم خ ٧ كبوترخانه خ ٥ مسجد رازان خ ٧ استانه خ ٧
شهر فاراب ایكی فرسخ بوندن صاغه دوشر استانه دن رباط كعب خ ٦ شهر شبورقان
خ ١٠ آستانه دن شبورقانه كلنجه اقار صو یوقدر شبورقاندن دیه سلبان خ ٤
شهر بلخ خ ٢ جمله مروالروددن بلخ التمش ایكی فرسخ اولور سرخسدن یوزیدی
فرسخ اولور نیسابوردن یوز قرق فرسخ اولور دامغاندن ایكی یوز یكرمی دورت فرسخدر
رامیندن ایكی یوز یتمش سكز فرسخ اولور سلطانیه دن اوچیوز اوتوز دورت فرسخ اولور بلخدن
آسیا كرد خ ٦ اندن ترمد جیحون خ ٦ نیسابوردن حد قومسده اسد آباد قرینده كردان
قریه سی یدی منزل اندن دامغان بش منزل نیسابوردن سرخس التی منزل اندن مرو التی
منزل اندن آمل كه كنار جیحوندر التی منزل نیسابوردن اسفراین بش منزل نیسابوردن
پوشنك دورت مرحله اندن هری بر مرحله هراتدن اسفران اوچ مرحله اندن دن ایكی منزل

قایندن

قایندن هری سکز مرحله مرودن هراة اون ایکی منزل مرودن باورد التی مرحله ونسا
دورت مرحله هراتدن مرو الرود التی منزل هری دن سرخس بش منزل بلخدن کنار
جیحونه ایکی منزل بلخدن اندرابه طقوز مرحله بامیان اون مرحله اندن غزنه سکز مرحله
بلخدن بدخشان اون اوچ مرحله وخوارزم یکرمی بر مرحله در نیسابوردن پوزکان دورت
مرحله اندن مالن که مالن هری دکلدر بو منزل اندن جام بر مرحله اندن بشکان بر مرحله
اندن صوله زوزن بر مرحله اندن قاین اوچ مرحله اندن کیدرم تابع نیسابور بر مرحله اندن
ساینه ایکی مرحله نیسابوردن خسروکرد دورت مرحله نیسابوردن خاوران بر مرحله
اندن مهرجان ایکی مرحله اندن اسفراین ایکی مرحله بلخدن خلم ایکی منزل والین ایکی
منزل بلخدن بغلان التی مرحله وکه بر مرحله وشبورقان اوچ مرحله اندن فاراب اوچ مرحله
وطالقان اوچ مرحله اندن مرو الرود اوچ مرحله در قایند ن زوزن اوچ مرحله وطبسین
ایکی مرحله وچون بر منزل اندن خوست بر فرسخدر هراتدن نیسابور ومرو سجستان
اون بر منزلدر بلخدن فرغان اوتوز مرحله وری اوتوز منزل غربه وسجستان وکرمان
اوتوز مرحله جنوبه وخوارزم اوتوز مرحله شماله دوشر وکرو بلخدن مولتان اوتوز مرحله
وکابل یکرمی مرحله وبخارا اون ایکی منزلدر اراده شهر یوق کوپلر واردر بعضلر ایدر
بلخدن کابله طغری یول بش مرحله دراوچی چولدر وبلخدن شبورقان ایکی منزل
مرو اون ایکی منزل ومرودن نیسابور وهراة وبخارا اون ایکیشر مرحله در سرخسدن
نسا شماله یکرمی سکز فرسخ ونیسابور بش منزل مرودن ابیورد غربه اوچ منزل اندن
نسا بر منزل نساء خوارزم شرقه سکز مرحله در طوسدن نیسابور ونسا ایکیشر مرحله
وجام اوچ مرحله غربه وشماله دوشر مرو الرود دن بخارا ایدی منزل شرقه دوشر احوال ملوك
خراسان معین الدین سکزنجی روضه ده عبد الرحمن فامی کتابندن نقل ایدر که سلفده
خراسان والیلری هراتده مقیم اولوب سائر بلادده توابع ونواب کوندررلردی هجرتك
یکرمی طقوزنجی سالنده هراة صلحله النوب مرودخی اول سالده اسلامیان الینه کیردی
بر سنه صکره نیسابور النوب عبد الله بن عامر خراسانه کلدکده انده مقیم اولدی وجنکله
فتح ایلدی خراسانك اکثر شهرلرینی مزبور عبد الله الوب صکره سعید بن عثمان بن
عفان والی اولدی ایکنجی دفعه عبد الله بن عامر کیرو خراسانه کلوب بر زمان حکم ایلدی
بعده حکم بن عمرو غفاری وعبد الله بن زیاد وعبد الرحمن بن زیاد وسالم بن زیاد وعبد الله
بن حازم سلی قیتبه بن مسلم ایامنده اون سنه خراسانه حاکم اولدی بعده امیه بن عبد الله
قرشی دورت سنه واوغلی یزدویزدك برادری فضل بن مهلب حکم ایلدی بعده قیتبه بن
مسلم ایکی سنه حاکم اولوب طقسان التی تاریخنده قتل اتدیلر بعده وکیع بن اسود برآی
وکیرو یزید بن مهلب عامل عراق ایکن خراسانه کلوب برآی اوتوردی واوغلی مهلبی عامل
خراسان قلدی التی آیدن صکره عقبه بن الحواج حارثی کلوب بر ییل ایکی آی سوردی

عبد الرحمن بن نعيم ابادی يی يرينه قويوب كتدی عمر بن عبد العزيزه كتدی بو ييل يدی
ايدن صكره سعيد بن عبد العزيز قرشی كلدی بر سنه حكم ايلدی اسد بن عبد الله بجلی
اوچ سنه والی اولدی صكره حكم بن عوانه يی خليفه قلوب عراقه كتدی التی آيدن صكره
اسد كيرو كلوب بش آی متصرف اولدی بعده جنيد بن عبد الرحمن اوچ بوچق ييل
عامل اولوب صكره عثمان يی ايكی آی يرينه خليفه قلدی وعاصم بن عبد الله عامری
اوچ آی واسد بن عبد الله بجلی دورت سال جعفر بن خظله ونصر بن سيار ليثی التی سال
عامل اولدی ابو مسلم خروج ايدوب دولت آل عباسه منتقل اولدی بنی اميه نك آخر
واليسی ابراهيم بن الحارث حنفی ايدی بعده نهار بن عبد الرحمن عامری والی اولدی بنی اميه
واليلری يتمش ايكی سنه حكم ايلديلر يوز يكرمی سكزده ابو مسلم عثمان كرمانی يی هراته
والی تعيين اتدی بعده ابو منصور بن طلحه الخزاعی وداود بن كراز باهلی والی اولوب يوز قرق
التی ده لعريان خروج ايلدی انلرك فتنه سی دفعندن صكره مشمرخ ضبی يوز التمش
دورنده هراته كلوب ضبط اتدی بعده جنان بن نعمان وهرون بن حميد وقطن بن محارب
دهلی ويزيد بن جرير واسمعيل بن غزوان والی اولدی بونك زماننده يوز يتمش سكز سنه سنده
عظيم يوز كوستردی ومشمرخ اوچ كره عامل اولوب يوز طقسان برده رافع بن ليث كاری قوت
بولدی هرون رشيد انی اصلاح ايچون خراسانه كلوب طوسده وفات اتدی بعده محمد
بن شداد ايكيوز سنه سنده التی آی عامل اولوب بعده هرون بن حسين اوتوز يدی آی سوردی
بونك زماننده واقعهٔ كارزكاه ظهور اتدی اندن صكره مزبور ابراهيم بن محمدی خليفه قلوب بعده
يعقوب بن عبد الله حاجب عامل اولدی والياس بن اسد سامانی وعزيز بن نوح وعبد الله
بن محمد معبدی ترتيب اوزره ضبط ايلديلر بونك عصرنده عظيم قحط اولدی ابراهيم ابن الحصين
ايكيوز يكرمی ايكيده والی ايكن مشرق جانبندن بر عظيم نجم ذوذوابه كوروندی كه مثلی سبقت
اتمامش ايدی عبد الله طاهر اول سالده وفات اتدی والی هراة جبرئيل بن عبد الله ايدی
بعده عباس بن عبد الله كلدی صكره وكيلی بن حسين وعزيز بن السری ومحمد بن
نوح وحسين بن عبد الله والی اولوب ايكيوز اللی التی ده يعقوب بن ليث سيستاندن
كلوب داود بن منصور عادله ايالت هراتی ويردی داود اول سنه فات ايدوب
برادری عباسی خليفه قلدی بعده عزيز بن السری واضرم بن السيف اولدی صكره طاهر
بن حفص مستولی اولوب معمر بن مسلم جنكنه كتدی وكشته اولدی معمر بن مسلم
كلوب هراتی ضبط اتدی هرون عباسی خليفه قلدی بعده محمد والی اولوب ايكيوز التمشده
عمرو بن ليث كه برادری يعقوب اهوازده وفات اتدی وعمرو قائم مقامی اولدی مزبور
دخی علی بن حسن درهمی خليفه قلدی عمرو ايكيوز التمش يدی ده سيستانه كيدوب بحر بن
احنف بعده عمرو بن عمان ويوسف بن معبد والی اولديلر ناكاه رافع بن هرثمه مرودن هراته كلوب
يوسفی طوتدی وابو جعفر بن احمدی خليفه قلدی بعده شادان والئ خراسان اولدی كه

نيسابورده

نیسابورده عمرو بن لیثك خلیفه سی ایدی و عمرو ایکیوز سکسن یدیده بلخده اسیر اولوب اسمعیل
بن سامانی الندهٔ مقتول اولدی دولت سامانیان وغیری تاریخمزبورده مسطوردر که سامانیان
طرفندن هراته کلن اول عامل ابوعلی حسن بن علی مروالرودی ایدی که ایکیوز سکسن
یدیده کلدی اندن صکره سیمجور کلوب بعده اسمعیل بن محمد دهستانی خلیفه سی اولدی
بعده دافع برادری محمد بن هرثمه کلوب صکره احمد بن سهل که نصر بن احمد طرفندن کلمشدی
هراتی یکرمی کون محاصره ایدوب اوچیوزالتی سنه سنده صلحله الدی بعده ابوالفوارس
کلوب نیشابوره کتدی هراة خلقی عبدالرحمن بن محمدی امیر اختیار اتدیلر اون دورت
آی سوروب ابومنصور رمهانی دخی بر ییل حکومت اتدی برادری حسن یرینه کچدی
اندن صکره سیمجور اولدی ابوعلی قمی کلوب اهل هراة ابوعمرو سعید بن عبدالله ضبیی
امیر اختیار ایلدیلر ابوبکر طغار حاجب والی اولوب اوچیوز اون سکزده ابوذکریا یحیی بن
احمد و ایکی برادری منصور و ابراهیم بخاراده محبوس ایدیلر چقوب ساسیی هراته
کوندردیلر ابوبکر فرار اتدی بعده منصور بن علی نصر بن احمد طرفندن نصب اولندی
صکره ساسی کیرو کلوب امیر ابوذکریا ایالتی قراتکینه ویردی اعیان بلددن اون دورت کیسه یی
طوتوب قتل و خلقی ضبط اتدی ابوذکریا کوچوب کتدکدن صکره نصر بن احمد کلوب
ایالتی سیمجوره ویردی و برادری اردنجه کتدی ابوذکریا سمرقنددن کیرو هراته کلوب
قراتکینی کیرو نصب اتدی کوچدکده قراتکین فوشنجه واروب ابوبکر محمد بن مظفر و طغار
حاجب کلوب ابراهیم بن فارسی والی قلدیلر اوچیوز یکرمی رمضاننده معزول ایدوب منصور
بن علی یه ویردیلر مزبوردن صکره ابوالعباس ابن الجراح و ملکاتکین و ابوجعفر عزیز و ابراهیم
سیمجور والی اولدیلر بارینی ویران ایدوب نیسابوره کتدی اوچیوز اوتوز سکزده
عبدالرحیم مارقی مالان کیرو سنك جنوبی کمرلرینی یعقوب قرق برده ابن الجراح والی ایکن
کوهه کتدی امیر ابویحیی اسعد بن محمد سامانی کلوب اوچ کون قهندزی قپادی شمیران
شحنه سی ایله جنك ایدوب خلقندن بر جماعتی اولدردی و اول سالده ابوعلی تولکی طحابی
ایدوب مسجدلری یاقدی صکرا ایالت هراة ابوالحسن محمد بن ابراهیم سیمجوره و ابومنصور ابن
عبدالرزاقه ویریلوب بونلر زماننده دخی نیچه جنکلر و فتنه لر اولدی بعده البتکین و کیرو غارت
ابوالحسن سیمجور و ابوالحسن فاریابی و طلحه بن محمد نسفی والی اولدیلر اوچیوزاللی دورتده
فتنهٔ قرامطه ظهور ایدوب رئیسلری ابوالحسن داودی قتل اولندی بعده ابوالحسن مزنی
والی اولوب اوچیوز التمشده ولایت سلطان محمود سبکتکینی یه متعلق اولدی و ابوعلی
سیمجور کلدی بعده اوغلی ابوالقاسم و یتمش برده ابوالحسن یتمش اوچده باش حاجب
و کیرو ابوعلی سکسن برده لمنکو والی اولدی سکسن ایکیده نوح بن منصور و سبکتکین
کلوب ابوعلی ایله جنك ایلدی ابوعلی بوزولوب امیر سبکتکین ولایته مستولی اولدی
سکسن سکزده یکتوزون طقسان التیده ترکان خانی کلوب چوق فساد اتدی سکزده

سلطان محمود ایله جنك ایدوب بوزلدی بوندن صكره مملكت سلطان محموده مسخر اولوب
اوغلی مسعود حكومت اتدی دورت یوز یكرمی سكزده سلجوقیلر كلوب صلح ایله هراتی
آلدیلر كیرو مسعود غلبه ایدوب آخر موده بوزلدی غزنه یه كیدوب اوتوز ایكی ده مقتول
اولدی بو اثناده هراة حاكمسز قالدی شیخ ابو محمد عصمی تغلب ایله ضبط ایلدی آخر شمیران
كوتوالی ایله جنكه دوشوب برادری شیخ رافع یرینه كچدی بعده منصور بن اشعث انی قتل
ایدوب تغلب ایله والی اولدی سلجوقیلر كلوب كیدوب شهره ظفر بولامزلردی قحط
وغلادن خلقك چوغی طاغلوب قهندز و ربض اول زمان خراب اولدی استیلاء
سلجوقیان بر خراسان صكره سلطنت معز الدوله موسی ده قرار ایدوب منصوری
اولدردی وشهری قبضهٔ تصرفنه آلدی بعده ابو شجاع الب ارسلان سلجوقی كلوب شهره
مستولی اولدی و وزیری مشهور نظام الملك حسن تدبیر ایله ممالكی تسخیر ایلیوب معمور
قلدی الب ارسلان اوغلی شمس الدوله طغانشاهی هراته كوندروب بعده ظهیر الملك ابو منصور
سعید بن محمد نیسابوری والی اولدی الب ارسلان وفات ایدوب اوغلی ملكشاه یرینه كچدكده
ایالتی كیرو برادری طغانشاهه ویردی مزبور طغان ظلم وطغیان مسالكنه سلوك اتمكله
ملكشاه انی توتدروب اصفهان قلعه سنه قودی امیر برسق والی اولوب صكره مؤید الملك
ابو بكر عبد الله بن نظام الملكه ویریلوب دورت یوز سكسن بش رمضاننده نظام الملك شهید
اولنجه سوردی بعده ملكشاه دخی وفات ایدوب امور مملكت مختل اولدقده ملك ارسلان
هراته كلوب صكره امیر قول سارغ و بورت الب ارسلان و وزیری عماد الملك احمد بن
نظام الملك والی اولدیلر عماد برادری ملك ارغون ایله جنك ایدوب بوزلدی ایالت ارغونه
مسلم اولدی بر مدتدن صكره كندی قوللری یدنده كشته اولوب ملكشاه اوغلی بركیارق
هراته كلدی امیر حبشی یی والی قلوب مزبور چوق فساد اتدی آخر سلطان سنجر بن
ملكشاه كلوب دیاری انك شرندن خلاص اتدی دورت یوز طقسان اوچ شعبانده
حبشی ماحد هرات ایله اسفزار اراسنده بر بلوك اشرار ایله سلطان سنجر اوزرینه كلوب
مغلوب ومقتول اولدی بركیارك بله بولنوب عراقه كتدی بشیوز اون ایكی ده سلطان
غیاث الدین محمد وفات ایدوب سلطنت برادری سنجره مسخر اولدی پس ظهور اسلامدن
سلطان سنجر زمانه كلنجه خراسان تختی اولان هراة شهرینه اولا معاذیان حكم ایلدی كه
معاذ بن مسلم اولادیدر بعده طاهریان وسامانیان وسیمجوریان ومحمودیان وسلجوقیان
وخوارزمشاهیان بو ترتیب اوزره ضبط ایلدیلر بو اثناده سلاطین غور وملوك كرت
مستولی اولدی بو ایكی دولتك هراته اختصاصی سائردن زیاده وانلرك آثار خیری هنوز
باقیدر سلاطین غور بش تن ومدتلری آلتمش دورت سالدر بز بونلری یكرمی سكزنجی
فصلده ذكر ایلدك بو محلده هرات والیلرینی اجمالا ایراد لا بأسدر وقتا كه غزنه یاندن محمود بن
ابراهیم پادشاه اولدی حسین بن سام غوره امارتن ویروب مزبورك كاری بلند اولدی

چون

چون دولت غزنویان آخر اولدی علاء الدین حسن بن حسین بشیوز قرق بشده لشکر
چکوب هراتی الدی ودارملك قلمدی پادشاه کاردان ایدی التی ییل حکومتدن صکره
رحلت ایدوب اوغلی سیف الدین محمد یرینه کچدی سلطان سنجردن صکره بلخی الوب
عمی زاده سی محمده ویردی لشکر عراق اوزرینه کلوب بشیوز اللی سکزده جنك ایتدکده
سیف الدین جنکده دوشوب عم زاده سی غیاث الدین محمد یرینه کچدی اوغوز لشکری ایله
عظیم جنکلر ایلدی و برادری شهاب الدین ابوالمظفری هراتده یرینه نصب ایدوب کندی
غزنه یه کتدی وانده تمکن ایتدی بعد زمان ملوك هنددن سنکین نام کیمسه اوزرینه
کوندروب شهاب الدین اوتوزبیك عسکر ایله یوزبیك قدر هندیلری بوزدی سنکین نام
جنکده دوشوب اوغلی کوکار خراجه کسلدی بوا ثناده اوغوز قومی فرصت بولوب خراسانه
طمع ایلدیلر غیاث الدین برادری ایله کلوب نیسابوری محاصره وفتح ایتدی خراسان
کیروانلره مسخر اولوب پهلوان محمد حرمکی والی نصب ایتدیلر بشیوز طقسان یدیده
غیاث وفات ایدوب برادری شهاب الدین غزنه ده یرینه کچمکله سلطان محمد خوارزمشاه
مروه لشکر کوندروب عظیم جنکدن صکره محمد حرمك دوشوب سلطان محمد مروی
الدی شهاب الدین لشکر چکوب اوزرینه کلدکده بوزولوب غزنه یه وهنده کتدی
بعده ارایه مصالحون کیروب بلخ وهراة شهاب الدینك مروونیسابور خوارزمشاهك اولمق
اوزره صلح ایتدیلر بعد زمان شهاب فدائیلر غدری ایله شهید اولوب محمود بن سام یرینه
کچدکده جری اولمغله امرا مملکته مستولی اولدیلر کندی هراتده قالوب یدی ییل حکومت
ایتدی التیوز اونده برکون خانه سنده مقتول بولندی بوندن صکره مملکت خوارزمیانه مسلم
اولوب سلطان جلال الدین طرفندن ملك شمس الدین محمد جورجانی خراسان والیسی
نصب اولندی جنکیزخان ایله میانلری بوزولوب عسکر مغول ماراءنهری برباد ایتدکدن
صکره بری طرفه یوروروب تولی بن جنکیز خراسانه کلدکده شمس الدین قارشی قویوب
حرب مهماتن کوردی وهراتده قپاندی اول زمان هراتده یوز طقسان بیك قدر جنکه قادر
کیمسنه وار ایدی طرفین جنکه اغاز ایدوب برکونده اوتوزبیك قدر معزول ایدوب منصور
بن علی یه ویردیلر منبوردن صکره ابوالعباس ابن الجراح وملکاتکین وابوجعفر عزیز وابراهیم
والح سیمجور اولدی پاره یی ویران ایدوب نیسابوره کتدی اوجیوز اوتوز سکزده عبد الرحیم
مارق مالان کیروسنك ادم دوشدی یدی کون علی التوالی جنکدن صکره مغول عسکری
غالب کلوب شمس الدین جنکده دوشدی شهرلونك اراسنه خلاف دوشوب جنك
وصلح بابنده ایکی فرقه اولدیلر بالآخره صالحه شهری ویردیلر کفار مغول تولی فرمانیله
خلقی دورت بلوك ایدوب هر برینی بردروازه دن چقاروب قتل عام ایتدیلر هر بر طرفده
التی کره یوزبیك ادم قتل اولندی دیو سراج منهاج تاریخنده نقل ایدر اول کون اخشامه دك
تیغ خون اشام یوروروب ایرته سی رفع اولندی وایکیوز بیك کیمسه قدر قالدی انلردن

دخی جلال الدین اتباعنی قردیلر و شهر حکومتنی ملك ابوبکره و شیخلکنی منسکای نام
کیمسه یه ویروب دوندی وبو وقعه التیوز اون یدی ده ظهوره کلدی بعده هرات خلقی
کیروتك طورمیوب مزبورانی اولدردیلر واتباعنی قیروب ملك مبارز الدین سبزواری یی
حاکم نصب ایتدیلر جنکیزخان غضبه کلوب ایلجیکدایی التمش بیك مغول عسکری ایله
اوزرلرینه کوندروب تنبیه ایتدی که بودفعه هراة خلقندن متنفس قومیه مزبور
دخی التیوز اون سکز شوالنده کلوب شهری محاصره ایلدی اللی بیك قدر پیاده وسوار
اطرافدن هراته کلوب آلات حربله طولمشلر ایدی چقوب عظیم جنکلر ایلدیلر اون
طقوز اواسطنه دك محاصره وجنك ممتد اولوب مغول عسکری کتدکجه قوتده
وخراسانیلر ضعفده اولیجق ارالرینه تفرقه دوشوب صلح وجنك بابنده نزاع ایتدیلر
بو اثناده ایلجیکدای فرصت بولوب طپراق قله دن جماذی الاولی اوائلنده شهری الدی
وفرمان ایتدی که صغیر وکبیر وجوان وپیردن برکیمسه قومیوب قایجدن کچورن مغول
کفاری اوشنوب خلقی قتل عام ایتدکدنصکره یدی کون دخی اولری ییقوب شهرك
جمله بنالرینی برباد ایتدیلر بودفعه اوج کره یوز بیك نفس قتل اولندی سکز کوندن
صکره کوچوب کتدیلر تکرار ایکی بیك اتلی دخی کوندروب مخفی [illegible]اری وار ایسه الله
کتوروب اولدردیلر انجق اون التی کیمسه بعض صعب یره تحصن ایدوب قورتلدی
بعده کلوب نیجه زمان شهرده بونلر اولدی صکره تدریجله اون بریلده کیرو عمارته یوز
طوتدی استیلاء ملوك کرت بونلرك اولی ملك شمس الدین محمد کرت درپدری ابوبکر
کرت سلاطین غور عهدنده امیر سپهسالار ایدی سلطان شهاب الدینه قرابتی وار
ایدی جنکیزیاندن منکوقاآن خان اولدقده واروب هراة ونیمروز ایالتی منشورین الدی
بعده ارغونه انتساب ایدوب سند صوینه وارنجه ممالکه والی اولدی نظم مصالح جمهورده
سعی مشکور اولوب ممالکده عدل اییننی اجرا ایلدی هلاکوخان خراسان وعراقه مستولی
اولدقده ملك شمس الدین برسببله متنفر اولوب التیوز اللی سکزده اوزرینه کلن مغول
لشکری ایله حدود سیستانده جنك ایدوب بوزدی کیرو هراته کلوب ایلخان لشکری ایله تکرار
جنك ایتدی وغالب کلدی بعده ارسال رسل ایله اظهار انقیاد ایدرب عواطف ایلخانی یه
مظهر اولدی حدود باکوده برکه خان جنکنده دلاورلکی ابقا خانك معلومی اولیجق اکرام تاله
ایلدی اول جنکده اون یرده یاره لنمشیدی التیوز یتمش بشده ابقاخان درکاهنه واروب سعایت
بدخواهان ایله درون ابقادن متغیر ایدی الیقویوب من بعد خراسانه کتمکه اذن ویرمدی
ورکون حمامده مسموم هندوانه یدوروب یتمش التی شعبانده تبریزده انتقال ایلدی اوغلی رکن
الدین کرت که ملك شمس الدین کهین دیرلردی یتمش یدیده یرینه کچوب هراته کلدی سکسنده
قندهاره لشکر چکوب وافر مال الدی سکسن ایکی ده اوغلی علاء الدین یرینه قونوب کندی
حصارینه کتدی اوجده ارغون خان هراته کلوب علاء الدینه نوازش اتدی کیده رك اعدا چکوب

علاء الدین

علاء الدين دخی پدری یانته واردی خراسانیلر حالی مکدر اولوب اکثر کوچدیلر مغول
طائفه سندن نکودری اون بیك قدر لشکر ایله کلوب هراتی غارت وتخریب اتدی
هر محله ده ایکی آدم انجق قالوب طقسانده غازان خان امیر نوروزی بش بیك اتلو ایله
خراسانه کوندردی ایکی سنه معاف اتدی آز زمانده هرات کیرو معمور اولدی ملك
شمس الدینه مکتوب کوندروب ایالتنه دعوت اتدی شمس الدین اعتذار واستغفار ایدوب
اوغلی فخر الدین طلبی ایله کوندردی امیر نوروز آکا اکرام ایدوب هرات حکومتن آکا ویردی
غازان خان دخی خلعت ومنشور کوندروب طقسان التی ده نوروز غازاندن اعراض ایدوب
فخر الدین دخی انك جانبنده بولندی غازان اوزرلرینه عسکر کوندروب نیجه جنکلر اولدی
صکره فخر الدین نوروزدن دونوب طوتدردی قتلقشاهه کوندردی قتل ایدوب هراتدن
کوچدی التی یوز طقسان سکزده امیر نکودر اوچ بیك قدر آدم ایله عراقدن هراته کلدی
فخر الدین انلری هرا تده اسکان ایلدی لکن انلر قوم سفاك بی باك اولمغله خلقه
تعدی اتدیلر غازان خانه شکو اجیلر واروب برادری خدابنده یی اول قومه کوندردی مزبور
دخی مازندراندن قالقوب نیسابوردن فخر الدینه آدم کوندروب نکودریان وسنجریانی
استدی عذر وبهانه کوستر مکله هراته کلوب نیجه جنکلر ومحاصره لر اولوب بالآخره
اوتوز بیك دینار الوب دوندی کتدی فخر الدین التی یوز طقسان طقوزده برج وبارو وخندکی
مرمات ایدوب حصاری استوار قلدی و پای حصارده عیدکاه ایچون بر میدانی دیوار ایله
چویردی وایچردن دخی خندك کسوب محکم قلدی و بر خانقاه بنا ایدوب مسجدلری تجدید
اتدی پای حصارده بازار ملك دیمکله مشهور سوقی یاپدی یدی یوز ایکی ده اولجاتیو سلطان
بن ارغون برادری غازان یرینه کچوب فخر الدینی دعوت اتدی فخر الدین بهانه ایله وارمیوب
خدابنده دخی اون بیك سوار ایله امیر دانشمند بهادری اوزرینه کوندردی کلوب هراتی
محاصره ایلدی فخر الدین چقوب نیجه جنکلر اتدکدن صکره بهادره آدم کوندروب
بن اولجاتیو حکمنه مخالفت ایدهمم بر قاچ کون ناموس پادشاهی یه رعایة ملك امانله کوهه
کیدوب بر اوغلی یرنده قویسه جانبنه انفع ایدی دیمکله فخر الدین قبول ایدوب کتدی
جمال الدین محمد سامی اختیار الدین قلعه سنی محافظه یه قودی بهادر هراته کیروب حصارك
استحکامنی کوردی وجیه الدین اهل هراة طغیانه باعث بو حصاردر دیمکله بر دروازه یی
ییقدردی بعده محمد سام بهادری حصار ضیافتنه دعوت ایدوب اول دخی محمدی ازاله
ایچون کمینده آدم قودی جمال الدین آکاه اولوب بهادر کلدکده اتباعی ایله قتل ایلدی بعده
اولادی کلوب هراتی محاصره ایلدی انلرله دخی دوکشوب غالب کلدی یدی یوز التی ده
ملك فخر الدین وفات ایدوب برادری غیاث الدین محمد یرینه کچدی اولجاتیو اوردوسنه
واروب مرعی اولدقدن صکره کلوب استقلال اوزره سند صویندن آب آمویه وارنجه
حکم ایلدی وجنکیزیاندن بونك کوردوکی رعایت و التفاتی بر پادشاه کورمدی یدی یوز اونده

شهزاده تيمور ماوراءالنهردن كلوب شبرغاندن مرغابه كلنجه اولجايتو وفاتنه دك مدارا ايله
چكندى ابو سعيد جلوسندن صكره يدى يوز اون سكزده تيمور خراسانى المق سوداسنه
دوشوب صكره برزمان جام ده ساكن اولدى يدى يوز اون طقوزده مباركشاهى سردار
ايدوب هراة محاصره سنه كوندردى كندى دخى كلوب فيروز آباد دروازه سى اوكنده
اون سكز كون عظيم جنكلر اولوب تيمور عسكرندن قرق بيك قدر آدم دوشوب شهره
ظفر بولميجق اطرافنى تخريب وغارت اتدى ومأيوس ومحروم كتدى وبالآخره يدى يوز
يكرمى ده مقتول اولدى غياث هرات جامعنى تجديد ايدوب برحمام وقصر وايكى كاربان
سراى ومتعدد خانقاهلر ياپوب وقفلر قودى يدى يوز يكرمى برده بجه كيدوب اوغلى
شمس الدين محمد يرينه قالدى كلدكدن صكره يكرمى طوزده وفات ايدوب شمس الدين
هراة حكومتنده مكين اولدى لكن مزبورده اول مرتبه استقلال اولمامغله برادرى
معز الدين حسين مستولى اولوب هراتى ضبط ايلدى وسلطان ابو سعيد وفاتندن صكره
اكثر ديارى قبضهٔ تصرفنه الوب پادشاه كامكار اولدى كه سائر اقرانى كچدى امراء جنكيزيه دن
امير غزغن بعض مفسدلر تحريكى ايله كلوب هراتى محاصره وقرق كون جنك ايدوب
بالآخره صلح ايله كتدى يدى يوز يتمشبرده معز الدين وفات ايدوب اوغلى غياث الدين پير على
والى اولدى برادرى ملك محمد ايله نزاع اوزره ايكن خواجه على مؤيد سبزوارى خروج ايدوب
نيسابور وسبزوارى الدى غياث الدين دفعاتله اوزرينه واروب چوق جنكلر ايلدى استيلاء
تيمور بر خراسان يدى يوز سكسن برده تيمور ايلچيسى كلوب مقدما ايدرى معز صداقتنه بناء
غياث دخى تجديد موافقت اتدى يدى يوز سكسن ايكيده امير تيمور بادغيس يايلاقنه كلوب غياثى
يانه دعوت اتدى غياث متردد اولوب بالآخره كيمجق تيمور هراة اوزرينه توجه اتدى برادرى
ملك محمد قارشو واروب عواطف كوردى تيمور اولافوشنجه كلدكده خلقى چقوب
دوكشديلر برهفته مقاومتدن صكره شهر النوب تخريب وخلقى قتل اولندى بعده هراته
كلوب محاصره ايلدى ملك غياث عيش وعشرته مقيد ايكن نردبانلر ومنجنيقلر قوريلوب
جنكه آهنك اتديلر اوچ كون كچدكده طشره شهر بندى بوزولوب ايكى بيك قدر نفرى
تيمور اوكنه ايلتديلر عفو ايلدى شهرلوانى كوروب تيمور جانبنه ميل ايلديلر ارايه آدم
كيروب كورديلركه جنك وعناد ايله خلاص ممكن دكل غياث طشره چقوب استيمانله شهرى
ويردى تيمور حكميله شهرك باروى قديمنى ييقديلر بودكلو مكلف برجلر وآهنين قپولر خاك ايله
يكسان اولوب خندكى طولدى قپولرى شهر سبزه نقل ايدوب خزاين ودفاينى
چقارديلر وخلقدن مال امان جمع اولنوب اعيان كتخدالردن ايكيوز قدر كيمسه شهر سبزه
نقل اولندى وبو وقعه يدى يوز سكسن اوچ محرمنده واقع اولوب اول سنه غياث كيرو خراسان
حكومتنده قالوب تيمور سمرقنده كتمش ايدى غياث كيرو خلاف قديمنه عود ايدوب تيمور
دخى ايكنجى دفعه خراسانه كلوب غياثى اولاديله اخذ ايدوب ماوراءالنهره كتوردى وهراة

حكومتنى

حکومتنی اوغلی میرانشاهه ویردی سکسن بشده کیرو کلوب خراسانده غوریلرک بقایاسنی
استیصال اتدی غیاث دخی اولادی ایله اوزکندده محبوس ایکن قتل اولندی بو اثنالرده
خراسانده خاصة هراة واسفزارده غوریانک فتنه وفسادی برزمان ومکانده اولمش ایدی
جزالرین بولدیلر یاتلر نجه نیجه بیک بیکناه مسلمانلر دخی برباد اولدی انلرک سببیله
خراسان خراب اولمش ایدی یدیوز طقسان طقوزده حکومتی شاهرخ بن تیموره
ویریلوب مزبور میرزا دولتنده تدریجله کیرو ویرینه کلدی سکزیوز اللی ده سلطان شاهرخ
وفات ایدوب نبیره سی بایر میرزا خراسان ملکنی ضبط ایلدی التمش برده اولدخی انتقال
ایدیجک اوغللری شاه محمود ایله میرزا ابراهیم نزاع اوزره ایکن میرانشاه حفیدی ابوسعید
کلوب خراسان ملکنی اللرندن الوب هراتده تمکن اتدی التمش اوچده جهانشاه ایله جنک
بعده صلح ایلدی سکزیوز یتمش ایکی ده آذربیجان ملکنه طمع ایدوب اوزون حسن
اوزرینه کتدی وقره باغده منهزم وکرفتار شهید اولدی سلطان حسین منصور بن بیقرا
خوارزمده ایدی کلوب خراسانی ضبط ایلدی اوزون حسن ایله جنازنده دوکشوب
غالب کلدی وطقوز یوز اون برده وفات ایدنجه سلطنت سوروب دنیادن کتدی عاقل
وفاضل پادشاه ایدی سلطان شاهرخک وسلطان حسینک بلاد خراسانده خاصة
هراتده نیجه آثار خیری واردر مدارس ومساجد وخانات وحمامات کبی بونلر زماننده شهر
مزبور کالاول معمور اولمش ایدی مزبوردن صکره اوزبکیلردن محمدخان شیبانی خراسانه
مستولی اولوب حسین بیقرا اولادی بدیع الزمان وغیری اللرندن الوب ضبط اتمشیدی
اون التی ده شاه اسمعیل صفوی فارس وعراقی الدقدن صکره خراسانه هجوم ایدوب
محمدخان اللرندن الدی صکره اوزبک عسکری برایکی دفعه فرصت بولوب کیرو المشلر ایدی
ضبط میسر اولمیوب الان رافضیان الده قالدی رجال خراسان ارنلری افواه ده
مثل سائر و بودیاردن قوپان اکابر سائره نسبت کثیر ووافر در ذکری سبق ایدن بلاده
منسوبلرک اشبهی ایراد اولنمش ایدی خاصة هراته منسوب اولانلرک اشهری علمادن
هرویلر چوقدر شیخ الاسلام حفید تفتازانی کبی ومشایخدن شیخ الاسلام عبدالله
انصاری وچشتیاندن خواجکان وشعرادن حکیم ازرقی ومولانا سعید ورکن صاین
ومولانا پناهی ومیر سید محمد جامه باف وغیری کبی فصل ٤٣ در مملکت قومس وطبرستان
ومازندران بو فصلده اوچ مملکت ذکر اولنور اما قومس معرب کومس در خراسان ایله
عراق عجم اراسنده دوشر برقاج پاره شهری مشتمل مملکت ودار ملکی دامغان در سکسن
طقوز درجه طول واوتوز یدی عرضده نیسابوردن اوچ مرحله جنوبه مفازه کنارنده صویی
از بر اوجوزلق بلده در نزهه ده بانیسی هوشنک ایدی باروسنک دوری سکز بیک قولاج
ایدی هواسی کرمه مائلدر ایو امرودی اولور دیمشدر روقریه لرندن جهارویه حوالیسنده
صویی ازو صارمتزق برچشمه واردر که قازوراتدن برنسنه براقسه لر دامغانده بر عظیم

روزکارظهور ایدوب اغجلری قرارکجر آدم واروب پاك اتدکلرنده ریح ساکن اولور کبار حنفیه دن
قاضی القضاة ابو عبد الله دامغانی بو شهره منسوبدر سمنان کسر سین مهمله ایله
سکسن یدی درجه طول اوتوزالتی درجه عرضده قومس شهرلرندن بر شهردر مفازه کنارنده
دامغاندن کوچك بسطامدن بیوك بر شهردر ری ایله دامغان اراسنه دوشر صوبی چایدن
هواسی معتدل پردرانارو فستق وانجیری غایت ایو اولور کبار مشایخدن شیخ علی الدوله
سمنانی بو شهره منسوبدر بوکا متصل سمنك نام بربلده دخی واردر غربه دوشر سمنانله
نیسابور اراسی اوج مرحله در بونك قبله طرفنده سرخاب نام برقصبه بر بوچق مرحله در
بسطام طقسان درجه طول اوتوزیدی درجه عرضده قومس بلادندن هواسی معتدل
حاصلی غله ومیوه برکوچك شهردر بوندن جرجانه ایکی کونده واریلور مشایخ کباردن
بایزید بسطامی بو شهره نسبت اولنور وقبری دخی انده در اما طبرستان که تبرستان معربی در
نزهه ده حمد الله قومس ایله بر حده داخل ایدوب خراسان وعراق عجم ومفازه مازندرانه
متصلدر دیو قومس بلادندن غیری خوار وکرد کوه وفیروزکوه ودماوند ومریم
وخرقان نام قصبه لری بو حدده یازوب باقیسنی مازندران اولکه سندن عد ایلمشدر
تقویم البلدانده مازندران طبرستانك اسمی اولدوغنی مراصددن نقل اتمکله بز دخی
بو مقامده اکا تابع اولوب مازندرانی باشقه ایراد ایلمدك وجه تسمیه بو دیارا کثر میشه زار
طاغستان اولمغله برعسکر بالته لرله اورمانلغی قیروب چکمکله تبرستان دینله یاخود اجلار
کسیلوب یرینه شهرلر بنا اولندوغی آلته منسوب اوله حدودی شرقده خوارزم جنوبده
خراسان شمالده بحر شروان غربده دیلم وکیلاندر کبیر وتقویمده طبرستان ایکی ناحیه یه
تقسیم اولنمشدر بری قومس که خراسانه متصلدر بری مازندران که انك شمالی در دیو یازار
بو تقسیمدن ظاهر اولور که یوندن صکره ذکر اولناجق مازندران شهرلریدر وکیر ودیمشدر
طبرستان غایت صعب طاغلر ایله احاطه اولنمش اوته سی دوز مملکتدر مسالکده
طبرستان خلقی اکثر پیوسته ابرو یعنی اچق قاشلو وصاچلری چوق سریع الکلام اولور
غدالری ونانلری اکثر برنج وبالقدر سارمسغی سورلر نزهه ده ایدر مازندران لواحقی ایله
یدی تومندر ١ بری جرجان که دار ملکی در ٢ بر دموستاق ٣ استرآباد ٤
آمل ورستمدار ٥ دهستان ٦ روعد ٧ ساستان جرجان که ضم جیم ایله
کرکان معربی در طقسان درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده طاغه
قریب دوز یرده بربلده مشهوره در هر بار انده امطار اکسك اولمیوب برنهر کبیر طاغدن
کلوب کنارنه اوغر امغله هواسی حرارت ورطوبت اوزره در وباسی چوق غربایه
مخالف یردر اول اجلدن جرجان مقابر خراساندر دیرلر نهایت اشجار ونباتات
انده غایت قوی کلور سائر یرده اون ییلاق شجر انده بر ییلده یتشر سهل و یایلا یعیشی اولور
بربلده بریه وبحریه وسهلیه وجبلیه در خرما واوزوم وعناب کبی غله وپنبه وابریشم یری در

کرماده برفی طاغدن زیاده سنک دوری یدی بیك قولاج ایدی سلیمان بن عبد الملك زماننده
یزید بن مهلب فتح ایلدی آل بویه زماننه کلنجه انده کثرت وتغلب وار ایدی انلر زماننده جنکلرده
مغلوب اولوب قرلدیلر مغول عهدنده خلقی قتل عام اولنوب کمسه قالمدی صکره کیرو
عمارته یوز طوتدی اکثر خلقی شیعی واهل کرم دیرفیروز ساسانی تورانیان ایله نزاع اوزره اولوب
ضررلرین دفع ایچون انده طولی اللی فرسخ بر دیوار چکمش وبو دیواری سد اتمشیدی اثار قدیمه دن
انده ایکی ذکرمن طاشی وار در حجمی ایکی ذراعه قریب وقطری یکرمی ذراع در محمد بن جعفر
صادق قبری انده زیارتکاهدر فحول محققین دن علامه شرف الدین سید شریف علی بن محمد
جرجانی بو شهره منسوب اولوب سکز یوز اون التی ده وفات اتمشدر وبو شهر جرجانك مستقل
تاریخی وار در آبسکون سکسن طقوز درجه طول اوتوز یدی بوچق عرضده بحر خزر کنارنده
طبرستان وجرجان اسکله سی بر قصبه در جرجاندن اوچ مرحله در نهری بوکا اقار آمل سکسن
یدی بوچق طول اوتوز یدی بوچق عرضده کنار بحرده بر بلده متوسطه در بوندن ساریه یه
ایکی کونده وار یلور جانب شرقنده هم نام بلده که آخر حد طبرستاندر بش فرسخ وسالوس
اون ایکی فرسخ یردر حمد الله ایدر طهمورث بناسی بر بیوك شهر در هواسی کرمه مائل
یایلا وساحل میوه لری حاصل اولور یردر لوز جوز انکور خرما تورنج لیمون کبی ومشموماتی
غایت خوب اولور ابو جعفر محمد بن جریر طبری بو شهردندر ماوراء نهرده بر آمل دخی
وار در اول اجلدن بوکا آمل طبرستان دیرلر اوتلاغی قیونه غایت یرار مسعودی مروجده
ایدر ترکستاندن کلور بر نهر عظیم بحره دوکلدوکی یرده در نهر بو شهری اوچ بلوك ایدر
بری اورته ده جزیره کبی دار الملك انده در وایکیسی ایکی طرفده بر ینه کمیلر اوزرنده جسر
قورلمشدر مامطیر آمل ناحیه سنده بر بلده در اراسی التی فرسخ و بوندن ساریه دخی التی
فرسخدر هم آملدن بش فرسخ شرقده آخر حد طبرستان بر قصبه وساری اسکله سیدر
هین الهیم دخی دیرلر ساری سکسن سکز درجه طول اوتوز یدی بوچق عرضده طهمورث
بناسی بر شهر وسط در ساریه دخی دیرلر دوری تقریبا دورت بیك قولاج کلور میوه وغله
پیدر ونواحیسی چوقدر بوندن آمل ایکی مرحله واستر آباد دورت مرحله در سمنان
قریبسنه دوشر استر آباد همزه نك فتحی وکسری ایله وتانك کسری ایله ساریه وجرجان
اراسنده سکسن طقوز بوچق طول اوتوز سکز عرضده بر بلده در نزهه ده استار آباد نامیله
دریایه قریب آب وهواسی معتدل حاصلی ابریشیم وغله ومیوه بر شهر وسط یازار بوندن
جرجان ایکی مرحله وساریه دورت مرحله وآمل اوتوز طقوز فرسخدر تقویمده استربانیسنك
اسمی اولمق اوزره یازار اما ظاهر بودر که قاتریری اولدوغندن اوله کبار نحاتدن شیخ رضی
بو شهره منسوبدر دهستان طقسان بر درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده جرجان ایله
خوارزم اراسنده آخر حد طبرستان بر بلده در اسلامده عبد الله بن طاهر بنا اتمشدر
قدیمدن قباد بن فیروزه منسوب هواسی کرم صویی چایدن میوه سی آز یردر

جربادقان در بابكان معربيدر سكسن طقوز بوچق طول اوتوز سكز عرضده جرجان ايله
استرآباد اراسنه دوشر بر بلده در برجربادقان دخی عراق عجمده يازلدی بو اسمله ايكی شهردر
رستمدار نزهه ده يوز پاره قريه يی مشتمل بر ولايتدر اكثرينك صويی شلاه روددن
وهواسی كرمه مائل اولمق اوزره مسطوردر روعد سكسن سكز درجه طول اوتوز يدی
درجه عرضده بر شهر وسطدر رويان سكسن التی بوچق درجه طول اوتوز التی عرضده
طبرستان طاغلرنده بر بيوك شهردر شارستان دخی ديرلر بر صعب عقبه باشنده بنا
اولنمشدر وافر ناحيه لری وار بوندن بلاد جبل وقزوين حدی اون التی فرسخ يردر كباد
شافعيه دن صاحب البحر ابو الوليد بو شهره منسوبدر ناقل سكسن يدی درجه طول اوتوز
التی بوچق عرضده آمل نواحيسنده صويی وچمنزاری چوق بر قصبه در بوندن آمل دورت
فرسخ وسالوس بر مرحله در لارجان سكسن التی بوچق طول واوتوز التی بوچق عرضده
طبرستاندن آمل ايله ری اراسنده بر بلده در هر بری اون بشر فرسخ مسافه دوشر كرثه
طلقسان درجه طول قرق درجه عرضده جرجاندن شماله دورت مرحله يرده دكز
كنارنده بر قصبه در فروه طلقسان درجه طول قرق بر درجه عرضده كره دن بش مرحله
يرده بر قصبه در تقويمده فراوه يازار خوارزمدن غرب وجنوبه دوشر دماوندی حمد الله
قومس وطبرستان حدنده ادخال ايدوب قصبه سنه پيشان ديرلر كيومرث بناسيدر
سرد در ديدی لكن بز عراق عجمده ذكر ايلدك ويمه كسر واوايله سكسن يدی بوچق
درجه طول اوتوز التی بوچق عرضده دنباوند ناحيه سندن بر قصبه در ری ايله طبرستان
اراسنه دوشر هواسی سرد غله سی وصويی وافر يردر كردكوه دامغاندن اوچ فرسخ يرده
منصورآباد رستاقی در زراعتی ومحصولی وافر اولور فيروزكوه دماوندده بر قلعه در
هواسی سرد اولمغله اشجار بتمز آب خوار قلعه دبندن چكر غله سی محصولی وافر يردر خرقان
بسطامه تابع هواسی لطيف صويی وافر بر قريه در مشايخدن ابو الحسن خرقانی انده
ياتور بونلردن غيری نزهه ده كبودجامه ونيم مردان وشهرآباد نام شهرلر طبرستاندن يازيلوب
كبودجامه غله سی وابريشمی وافر عريض ولايتدر ونيم مردان استرآباددن اوچ فرسخ يرده
بر جزيره در شهرآباد سلفده بر قصبه ايدی حالا خرابه دردیمشدر تقويمده سالوس جهت
غربده بحر كنارنده طبرستان شهرلرينك آخری در بر صعب يرده واقع اولمشدر طبرستاندن
ديلمانه اندن كدپلور ديو يازار مسالكده سعيدآباد رويان نواحيسنده بر بلده در مهدی
عباسی نايبی سعيد بن دعلج بنا اتمشدر ديو تحرير ايدر نهر جرجان مازندران طاغلرندن
چقوب يكی شهر دن سندن چكر ميدان سلطانه وجرجانه اوغرار بوز يرده مزرعه لری
سقی ايدر وابسكون اوكنده بحر خزره دوكلور بونك اكثر يری غايت عميق وعاطلدر
كنارلری يارو بناق اولمغله چكمك عظيم مشكلدر وكون اولماز كه انده آدم وياحيوان بوغلميه
بونهرك طولی تقريبا اللی فرسخدر احوال ملوك بو اقليم اسلامدن اول ملوك فرس

حكمندە ايدى انوشروان بيوك برادرى كيوسنه ويرمشيدى يدى ييل حكومتندن صكره
طغيان ايدوب برادرى يدندە مقتول اولوب مزبورك حفيدى باوند ملوك فرس انقراضندن
صكره هجرتك قرق بشندە مملكت خلقى طلبى ايله والى اولدى بونك اولادى سلسله سنه
باونديه ديرلر اوچيوز طقسان يدى تاريخنه كلنجه اون دورت نفر حكم ايلدى وملوك
مازندران اوچ طبقه اوزرە اولوب قرق بش سنه سندن يدى يوز اللى يه وارنجه حكم ايلدیلر
ارادە علويلر وخلفا نوابى حكومتى قاريشوب كاه بونلر منقرض اولور وكيرو ظهور د
ايدردى وبونلر اكثر طبرستان طاغلرندە اولمغله ملوك جبال دخى ديرلر اول طبقه سى
ذكر اولنان تاريخدە قابوس تسلطى ايله منقرض اولوب باونديه نك طبقهٔ ثانيه سى
دورتيوز التمش التى دە ظهور ايلدى باونديه اولادندن اصبهد حسام الدوله شهريار بن
قارن خروج ايدوب ملك موروثنى الدى واولادندن شمس الملوك رستمه وارنجه سكز نفر
حكم ايليوب التيوز التى دە ابوالرضا حسين بن محمد علوى مزبورە خروج وقتل اتمكله
بو طبقه مزبوره آخر اولدى طبقهٔ ثالثه كبير وحسام الدولهٔ سابق اولادندن حسام الدوله
اردشير بن كيد خوار اولادى درمزبور التيوز اوتوز بشدە ظهور ايدوب طبرستانه
مستولى اولدى ويدى يوز اللى سنه سنه وارنجه سكز نفر حكم ايلدیلر اخرلرى فخر الدوله
حسن در تاريخ مزبوردە كيا حسن جلاوى مزبورى قتل ايدوب مملكته مستولى اولدى
دولت جلاويه ظهور ايلدى بو سلسله دن دخى التى كمسه طقوز يوز طقوزە وارنجه حكم
ايليوب قزلباش ظهورى ايله منقرض اولديلر وباونديه عصرندە دولت علويهٔ
طبرستانيه ايكيوز اللى تاريخندە ظهور ايدوب داعئ كبير حسن بن زيد مازندرانه
مستولى اولدى اولادندن كمسه اوچيوز اون التى تاريخنه وارنجه حكم ايليوب منقرض اولديلر
اوچيوز اون بشدە دولت زياديه ظهور ايدوب اسفار بن شيرويه سر عسكرى مرداويج بن زياد
طبرستان وجرجانه مستولى اولدى اولادندن طقوز نفر دورتيوز يتمش سنه سنه وارنجه ممالكى ضبط
وحكومت ايتديلر بونلردن شمس المعالى قابوس مشهور پادشاه ايدى وملوك دابويه كه كاوپاره
اولادندن ايديلر دابويه هجرتك قرق سنه سنه رستمداره مسلط اولوب بش نفر احفادى
يوز قرق سنه سنه وارنجه حكم ايليوب منقرض اولديلر وكيرو مزبور كاوپاره سلسله سندن
بادوسپان هجرتك قرق ندە رويانده تمكن ايدوب رستمدار خلقى اكا تابع اولديلر وسكز يوز
سكسن بر تاريخنه وارنجه اولادندن اوتوز بش نفر حكم ايلديلر كاه شرفا بونلره شريك
اولدى صكره كاوپاره اعقابندن آل كيومرث ظهور ايدوب طالقانده قلعهٔ نور
ورستمدارده نجور مستولى اولديلر بونلره ملوك نجور دخى ديرلر بونلر اماميه مذهبى اوزره
اولمغله شاهلر ظهوريله منقرض اولديلر علويلردن دولت قواميه كه سيد قوام الدين
مرعشى اولادندن اولوب يدى يوز التمش تاريخندە آمل طبرستاندە خروج ايليوب مملكتى
الدى اندە اولادندن يكرمى اوچ نفر طقوز يوز يتمش طقوزه كلنجه حكومت ايتديلر وشاهلره

سمرفرواتمکله بر زمنده اولدیلر بونلره شرفا مازندران دیرلر و بونلره روزافزونیه دولتی
برقاج زمان شریك اولدی انلر برقاج نفردر بو جمله نك تفصیلی فذلکه ده یازلمغله بونده
اجمالا نقل اولندی فصل ٣٠ درافالیم خوارزم ودیلم وکیلان اوتوز بشنجی فصل دیلم
وکیلان وخوارزم مملکتلری ذکرنده در امادیلم فتح دال ایله امم سالفه دن برجیلك یعنی قبایلك
اسمیدرکه منزللری شه اول قومك اسمی علم اولمشدر ابن اثیر جامع الاصولده بنی مضردن باسل
بن ضبه اننده واروب تزوج ایدوب دیلم اندن وجوده کلدی ابودیلم اولدر دیمشدر کیلان
ایسه کیل جمعی در تعریب ایدوب جیل دیرلر کسر جیم ایله بلاد دیلمه مجاور برنیجه
قریه یی مشتمل صقعك یعنی دیارك اسمیدر اندن بر بیوك شهر یوقدر جیلان دخی دیرلر اول
اجلدن دیلم حدنده ادخال ایدرلر دیلم وکیلانك حدودی غربده بعض آذربیجان وشرقنده ری
وطبرستان جنوبده بعض آذربیجان و بلاد قزوین وشمالده بحر خزر ایله محدوددر ابن
حوقل ایدر بلاد دیلم سهل وجبلدر دوزیرلری جیل وجیلان تسمیه اولنور که دیلم
طاغلرینك ایکی شمال جانبنده دریایه وارنجه برقوناق عرضی دخی زیاده ونقصان اوزره طولی
دریا کناریله ممتد اینجه اوزون اوولردر که بعض یرلرده دریا طاغی دوکر وانجق بریول
قدر ضیق اولوب کیرواچیلور اك واسع عرضی ایکی مرحله اولور بو دیارك خلقی اکثر نحیف
وسبکسر وناپاك اولوب لسانلری نه فارسی نه عربی بر مخصوص دیلدر سلفده مجوسی
ایدیلر صکره بعضیسی اسلامه کلدی حمد الله نزهه ده ایدر کیلان اون ایکی شهردر دریای
خزر کنارنده طولی سفید روددن موغانه وارر عرضی دیلیان طاغلرندن دریایه منتهی اولور
مغول زماننده حقوق دیوانیه سی ایکی تومن ایدی اعظم بلادی لاهجاندر سکسن
دورت درجه طول اوتوز یدی بوچوق عرضده دیلم طاغلری دبنده دوزیرده باغلو باغچه لو
انهار صولو بر بیوك شهردر دریادن ایکی مرحله بعید ودارملکدر لنکرو لاهجاندن برمرحله
شرقه دوشر دریا کنارنده براسکله و بندر قصبه در که یوز قدر سفینه لیمانینه لنکر
براغور اصفهید سکسن بش درجه طول اوتوز سکز درجه عرضده حاصلی غله و برزمیوه
بر شهر وسطدر ناحیه سنده یوز پاره قدر قریه سی واردر حقوق دیوانیه سی ایکی تومن
وطقوز بیك دینار در تولم تقریبا ذکر اولنان طول وعرضده دریا کنارنده طاغدن
ایکی مرحله بعید حاصلی غله و پرنج ونارنج و تورنج دوزیرده ماسوله دن کلن نوخاله صویی
کنارنده بر شهر در بو دخی دار ملکدر بك اوتورر ماسوله طاغ دبنده برقصبه در نوخاله
وخندخاله صولری بونك شرق وجنوبندن کلوب تولم غربندن کچر وشرقندن کلن ماسوله
صویی ایله اول شهر اوکنده دکزه دوکلور فومن پومن معربی و تقریبا ذکر اولنان طول وعرضده
حاصلی غله و پرنج و ابریشم بر بیوك شهردر واسع ناحیه سی واردر دکز ایله طاغ اراسنه
دوشر بوندن ماسوله شرق وجنوبه بر مرحله و تولم غرب وشماله بر مرحله ودریا کنارنده
شالوس دخی برمرحله در خندخاله و نوخاله صولری ایچندن کچر کالار تقریبا ذکر اولنان

طول

طول وعرضی اردبیله تابع جیل خلخال ناحیه سنك لاهجاندن شرق وجنوبه دوشر
بربلده در رشت پومندن برمرحله شرقه دوز یرده برقصبه در بوندن دریایه ایکی کونك
واریلور شفت سکسن بش بوچق طول اتوزسکز عرضی رشتدن برمرحله شرقه طاغك
برکوچك شهردر بوندن دریایه برکونده واریلور بو ایکی شهرك هواسی کرم ومتعفن
وخلقی کوهی وبی تمییزدرلکن غله وپرنج وابریشم حاصل اولور کوتم شفتدن برمرحله شرقه
باغلی باغچه لی برشهر وسط ودار ملکدردریادن برمنزل بعید یرده اولوب کیلان
حاکمی بونك اوتوردوبازاری طورر کوجستان کوتمدن برمرحله شرقه دریا کنارنده سرحد
کیلان ولاهجان بربندر واسکله اولمغله محصولی وافردر کرکان وطبرستان وشروانیدن
کمیلر کلور وکیدر دولاب تولمدن ایکی مرحله غربه دریا کنارنده بربیوك شهر ودار ملکدر
یکرمی بیك قدرخانه سی ووافر اقارصولری واردر ناحیه سنه کسکر دیرلر بوندن اردبیل
اوچ مرحله غربه وجیل دیلم برمرحله جنوبه دوشر قزل اغاج دخی غربنه بش مرحله در
لشنشاه لاهجان ایله حسنکاه اورته سنده دوز یرده باغلی باغچه لی اقار صولو
بربیوك شهردر طاغدن برمرحله ودریادن برمرحله بعید دوشر وافر چنار اغجلری وار خلقی
اکثر عسکری وتجاردر پشیشا باغلی باغچه لی صویی چوق لشنشاه دن شرقه
برشهر دردریا ایله طاغ اورته سنه دوشر پرنج وغله یریدر اکثر صولری شرقدن
کلور وخلقی اکثر عسکری در حسنکاه لنکردن برمرحله شرقده دریا کنارنده باغلی
باغچه لی برشهر وسطدر برنهر کبیر شرق طرفنده طاغدن کلوب غربندن یکرو
دکزه دوکلور طاغ بوندن اوچ مرحله در تنکالین تمجان دخی دیرلر پشیشادن
اوچ مرحله شرقده دریا کنارنده اقار صولو برشهردر اکثر خلقی شرفادر کرنجیان
کرجان دخی دیرلر تنکالیندن ایکی مرحله شرق وشمالده طاغده برقصبه در نزهه ده اردشیر
بناسیدر دیو یازار رودبار تقویمده دیلم دارملکی اولمق اوزره طاغده برشهردر دیوابن حوقلدن
نقل ایدر بغداد ومرو وطوس وشاش قریه لرندن برقریه دخی رودبار تسمیه اولنمشدر
کوکه کوجسباندن برمرحله شرقده دوز یرده برقصبه در کوجسبان شمالندن سفید رود نام
قراندن بربیوك نهر کلوب کوکه یه اوغرار ودکزه کیدر طاغ ودکز کوکه یه برمرحله دور
کیسم کوکه دن نصف مرحله شرقده طاغ اتکنده دوز یرده باغلی باغچه لی صولری چشمه لردن
برشهردر بودخی دارملك عد اولنور وبازاری طورر دریادن ایکی مرحله بعیددر دلمان
کیسمدن ایکی مرحله شرقه طاغده باغلی باغچه لو بازارلو بیوك شهردر بوندن کنار دریا
دورت مرحله وقزوین دورت مرحله در لاهجان بونك ایکی منزل شرقنه دوشر خشك رو
کرنجیاندن برمرحله شرقه طاغده برقصبه در دریا کنارینه بوندن ایکی کونده واریلور
سفید روبار کوکه ایله لاهجان اراسنده مابین بررمرحله باغلی باغچه لی بازارلی برشهردر
دریا بوندن دخی ایکی مرحله بعیددر بعض اوصاف کیلان خواندامیر ایدر کیلان اطرافی

صعب سنكستان ميشه لو طاغلر وعقبه لر وصويي چوق بيكارلى صحرالردر واكثر اوقاتنده
باران اكسك اولماز خلقنك طعامى اكثر بريج وبالق وقوش اتلريدر قيون اتى وياغلى
نسنه لر انده غايت مضردر كاه يغمور بر قاج كون وكيجه ياغوب خلق بيزار اولدقده اكر
كيجه تلكى سسنى واردنجه كوپك سسنى اشتسه لر مسرور اولور لر علامت انقطاع
باراندر البته ايرته سى آچلور ديو تجربه اتدكلرينى قزوينى تحرير ايدر ومملكت كيلان ايكى
قسمدر برى لاهجان وتوابعى وبرى رشت وفومن وملحقاتيدر هر برينك باشقه حاكمى
واردر بونلرك توابعى وملحقاتى مخلوط يازلدى بيانه ظفر بولنمدى مملكت خوارزم تقويمده
خاء معجمه نك حركتنى ضمه ايله فتحه بيننده والف الف صحيحه دكل بر جنس الف مسترقه
ومختلسه در بويله تلفظ ايدرلر ديو مراصددن نقل ايدر ابن الفرات وجه تسميه سنده معناى
خوارزم ارض هوان يعنى خورلق يرى در زيرا خلقى خورلق كورمنجه اطاعت اتمزلر
ديمشدر لكن زم قبيله معناسنه ايدوكى اقليم فارس فصلنده كچمش ايدى هفت اقليم
صاحبى سلفده ملوكدن برى بر قومى بو بيابانه نفى ايدوب واردقلرنده خانه لر يايوب تمكن
اتديلر برزماندن صكره ملك مزبور منفيلرى تفحص ايچون آدم كوندروب كلدكده كوردى كه
اولر بايمشلر واودنلر يغمشلر نهردن بالق اولايوب طبخ ايدرلر انلر لسانده خور لحم وزم
اودون معناسنه ايدى ات واودون يرى انجق ديه رك تركيب اولنوب خوارزم دينلدى
بعده ملك مزبور انلره مرحمت ايدوب دورتيوز نفرك هر برينه بر تورك عورتى كوندردى
توالد وتناسل ايله بر اقليم خلقى اولديلر بونلرك اكثرى شجيع وجرى اولوب اوتوز بيك قدر
اتلو يهسادر عسكر چقاريردر بو مملكت خراساندن وما وراء نهردن منقطع اطرافى
مفازه بر اقليم صغير وطولانى در معمورلرينك جيحون كنارنده وسعت وعرضى كركانجه
وارنجه كتدكجه زياده اولوب ايكى اوج فرسنخ مسافه يه وارر غايتى طاغ دبنده بر قريه كه
بش فرسخدر حدودى جنوبده خراسان غربده بعض بلاد اتراك وشرقده ماوراء نهر
وشمالده بلاد دركه ايله محدوددر نهر جيحون اوزرنده ايكى اطرافده آخر عمارتدراندن اوته
نهر مزبور اوزرنده شنلك يوقدر وبو اقليمك هواسى غايت سرددر شدت برددن ال اياق
دوشر ونهر جيحون بونك حدودنده منجمد اولور دار ملكى كركانج كبرى در اوركنج دخى
ديرلر طقسان دورت درجه طول قرق اوچدن اون دقيقه اكسك عرضده جيحونك
غرب جنوب كنارنده بر شهر عظيم اولوب التيوز اون سنه سنه كلنجه غايت معمور ايدى تاتار
خراب ايليوب بعده فى الجمله معمور اولدى حالا دار ملك وشهر خوارزم بوندن عبارتدر
بوندن آمل اون ايكى مرحله وبحيره التى مرحله در كركنج صغرى ذكر اولنان طول
وعرضده كبرى دن اون ميل يرده جيحونك كنار غربيسنده بر شهر وسطدر كركنج فسوى
وجرجانيه خوارزم ديرلر امهات بلاد جيحوندر وبونك فضلنده نيچه حد بث روايت
اولنوردي بو هفت اقليمده ذكر ايدركات طقسان دورت درجه طول قرق بربوچق عرضده

بو شهر در سلفده خوارزم قاعده سی ایدی جیحونك كنار شرقیسنده اولمغله نهر بصوب
خراب اتمشیدی خلقی مرتفع یرده بنا اتدیلر سلفده بونك قهندزی وجامعی وار ایدی سرای
خوارزمشاه جامعه قریب ایدی وجردور نام بر نهر صغیر شهر ایچندن یكوب جیحونه
اقار وایكی طرفی چارشی بازار ایدی نهر جیحون شرقیسنده خوارزمك بوندن غیری شهری
وقصبه سی یوقدر فقهاء حنفیه دن معراج الدرایه صاحبی قوام الدین وایساغوجی
شارحی حسام الدین ومغرب صاحبی ناصر الدین مطرزی وخواجه ابو الوفا و پهلوان
محمود بوریا ومولانا كمال الدین حسین وغیری بوشهره منسوبلردر زمخشر فتح زایله
تقریبا ذكر اولنان طول وعرضده بر بیوك قریه در صاحب الكشاف علامه جار الله
بو قریه دن ایدی بشیوز اوتوز سكز سنه سنده كركانجده وفات اتدی هزار اسب
طلغسان بش درجه طول قرق بر درجه عرضده جیحونك كنار غربیسنده بر قلعهٔ حصینه در
كاتدن التی فرسنخ یره دوشر نهر جیحون ایچنده جزیره كبی واقع اولوب انجق بر یا پلمش یولی
واردر خوارزمشاهلردن اتسز بونده قپانوب لشكر مغول بش آی محاصره ایله الوب خلقی
قتل عام ایلدی درغان هزار اسبدن یكرمی دورت فرسنخ مرو جانبنه آخر حد خوارزم
بر قصبه در خیوه جیحون شرقیسنده اوركانجدن بر مرحله یوقاری بر معمور قصبه در
جیحونك كنار غربیسنه دوشر بونلردن كات ایكی مرحله یوقاریدر وزیر شهری خیوه
قرشوسنده بر قصبه در حیوق دخی دیرلر شیخ نجم الدین كبری مقامی انده در بعض
اوصاف خوارزم مسالكده ایدر خوارزم بر نعمتی چوق ومیوه سی وافر یر در نهایت
جوز اولمازوانده لطیف كرباسلر واینجه صوفلر وزیبا د یبالر اشلنور خلقی اكثر جوانمرد
وصاحب مروت تاجرلر واكثری اهل سفردر لسانلری خراسان خلقی لسانه مغایر
وطرز وطورلری دخی كندولره مخصوصدر وبو اقلیم اوغوز وتورك بلادنه مجاور اولمغله
اكثر جنك وجدال اكسك اولمیوب اكثر خلقی حرب وضرب امرنده ماهر شجیع ومرابط
قومدر لكن چوغی مذهب اعتزال اوزره دیرلر وبو دیارده زر وسیم وسائر معادن انواعی
اولور خراجی سلفده دورتیوز سكسن طقوز بیك درهم ایدی انهار خوارزم اقلیمنده اولان
انهارك چوغی نهر جیحوندن آیریلور وجیحونی بز كلجك ماوراء النهر فصلنده ذكر ایدرز
مسالكده ایدر خوارزمك یوقاری آمو طرفنده حد اولنه طاهریه دیرلر جیحون جنوبنده در اندن
التی فرسنخ یوقاری جیحوندن بر نهر آیریلور اكا كاوخواره دیرلر عرضی بش ذراع وعمقی ایكی آدم
بوینجه در اوزرنده صندللر كزر وخوارزم قریه لری اكثر بونك كنارلرنده در ایكی فرسخدن
صكره بر نهر دخی آیریلور اكا رودكربه دیرلر قریه لرك بر مقدارین سقی ایدر بونك عرضی چوق
دكلدر وجیحون غربیسنده جیحوندن آیریلور نهرلر چوقدر رود هزار رودكرد احواس رودال
رود بوه رود حیره كبی بونلرك كیمنده زورقلر یوررو هر قریه نك بر ارمغی واردر جیحوندن اقوب
مزارعن سقی ایدر بحیرهٔ خوارزم كه تاتار اكا قره دكز واوكوز صوبی دیرلر حمد الله ایدر بونك دوری

یوز فرسخدن زیاده وصوی شوردر کرکابخدن التی مرحله شماله دوشر وبحر خزر ایله
بونك اراسی یوز فرسخه قریب مسافه در بعض آب جیحون وآب شاش بو بحیره یه دوکلور
مسعودی مروج الذهبده ایدر ربع مسکونده بوندن بیوك كول یوقدر دیو اقالیم اربابی
ذکر ایدرلر لکن فرنکی اجغرافیالرده رسمی کورلیوب ترجمه اولنان اطلسده بوکا تعرض
وبیان یازلمدی ظاهر بودرکه انلرك بو قلیمه وقوفی اولمیه بهر حال غدیر مزبور بر غدیر عظیم
اولوب شاش کبی نهر عظیم بوکا اقوب نه طعمی متغیر اولور ونه ارتر اول اجلدن بعض عوام
بونك التنده بحر خزره منفذی واردر دیرلر بی معنی سوزدر زیرا داخل اولان نهرك اجزاء
لطیفه سی تحلل وعنصره انقلاب ایله طاشمق لازم کلمز عوام علم طبیعی قانونی بلمز ظاهرا
کوردوکی کبی صنور طلسم خوارزم قربنده برجبل عظیم که اوزری قلعه لر وکویلر ایله
معموردر طاغ ایچنده بومرتفع دپه اوزرینه دورت قپولی برکنبد وقبه بنا اولنمش واول
دپه یی ماء راکد احاطه ایلمشدر قبه نك قپوسندن التون کلچه لری ییغلمش کورینور
وصودن برطریقله عبور وقبه یه وصول ومرور ممکن دکلدر کمی وصال امثالیله هربار
تجربه ایدنلر غرق وهلاك اولدیلر مزبور صویه شجر وسائر خفیف اجرامدن هرنه
قونسه فی الحال باتر کیدر چقارمق دخی ممکن اولماز حتی سلطان محمود غزنوی خوارزمه
کلدکده طلسم مزبوری فتح مراد ایلدی اتراك ورعایا اوشوروب طاش واغاج کسدردی
وعسکری ایله نیجه زمان چالشوب صویه دوکدیلر جمله محو اولوب اثر ظاهر اولمدی
ضروری مأیوس اولوب فراغت اتدی ابوحامد اندلسی ایدر بن اوچ دفعه خوارزمه سفر
ایدوب بوطلسمی کوردم. مسالك خوارزم کرکابخدن سمرقند اون مرحله ونسا
اون مرحله در بویول چول وقومسال اولوب ایکی اوچ قوناقده برصو بولنور وخراسان
شهرلرندن مرو یوز یکرمی دورت فرسخدر بوطریقله کرکابخدن سوراوان التی فرسخ اندن
اندرابنان ایکی فرسخ اندن مارحسمین التی فرسخ اندن دیه ازرق یدی فرسخ اندن هزار اسب اون
فرسخ اندن سنند بور اون فرسخ اندن رباط دهان شیر دورت فرسخ محل مزبور ایکی طاغ اراسی
تنك وادیدر نهر جیحون اندن عظیم صیت وصدا ایله چاغلاشیدنلری مهابت اخذ ایدر اندن
شهر حفربند بش فرسخ اندن درعان یدی فرسخ آخر حد خوارزمدر اندن رباط بود اون فرسخ
اندن طاهری اون فرسخ اندن سنك آباد التی فرسخ اندن رباط نوشاکر یدی فرسخ بو محلده
ایکی بیك قولاج قدر زمین ریك رواندر اندن چاه بیرون یدی فرسخ اندن رباط سوران
سکز فرسخ اندن ابدان کنج سکز فرسخ اندن دیه سفری ایکی فرسخ اندن مرو بش فرسخدر
احوال ملوك دیلم مملکتنه منسوب اولوب اول دیاردن ظهور ایدن آل بویه دولتیدر
اول اجلدن انلره دیالمه دخی دیرلر اولا ابوشجاع بویه دیلم خلقندن برشخص فقیر الحال ایدی
بالق صیدی ایله کچنردی اوچ اوغلی علی وحسن واحمد ملوك عراق نواحندن ماکان
خدمتنده اولوب مرادویج دیلمی مزبوری غالب کلدکده آیریلوب مرادویجه یانته

واردیلر

واردیلر وقوت وقدرت صاحبی اولوب ایچلرندن عماد الدوله علی اوچیوز یکرمی تاریخنده
ظهور ایدوب اصفهانی الدی کیمسه‌لرك فارس وعراقه مستولی اولدیغی فارس اقلیمنده ذکر
اولنمشدر دورتیوز قرق سکز تاریخنه کلنجه بو سلسله‌دن اون سکز نفر فارس وعراق ودیلم
وطبرستانه حکم ایلدیلر اکثر دیار دیلمه بونلر طرفندن والی اوتوردی کندیلری فارس
وعراقده اولدیلر اما سلاطین کیلان ایکی طبقه‌در برقسمی ملوك لاهیجان وبر طبقه‌سی
ملوك رشت‌در اولی علی اصغر اولادندن کارکیا لقبی ایله ملقب بر طائفه‌در شرفا در تیمور
ظهوری عصرنده انلردن مهدی کیا اهل کیلان طلبی ایله والی اولمشیدی اولادندن اون
نفر شاه طهماسب عصرینه کلنجه حکم ایلدیلر ولاهیجان توابعی ایله بونلرا لنده ایدی
قسم ثانی که اسحق آوند اولادیدر بونلره امیره وباج دولتی دخی دیرلر بیه‌پس وکسکر
وفومن ورشت بونلرك حکمنده ایدی علاء الدین وحسام الدین وامیردواح
ومظفرخان بو ترتیبله بابالرندن حکومته وارث اولوب مظفرخان بغداد فتحنده
سلطان سلیمانه کلمشیدی سنی اولمغله شاه عجم مزبوری دیارندن اخراج ایدوب
اولکه سنی سلاطین کیلانه ویردی آنلر اول شیعی ایدی صکره رافضی اولدیلر
لکن شاه عباس انلری دخی طرح ایلیوب کیلانی الدی وکندی طرفندن والی وخان
نصب ایلدی اول سلسله‌دن خان احمد فرار ایدوب سلطان مراد خان زماننده دردولته
کلدی ودار السلطنه‌ده قرار ایلیوب رومده قالدی شاه عباس نامه‌لرنده هربار مزبورك
طلبینی تکرار ایدردی مساعده روا کورلمدی دولت خوارزمشاهان بونلر بعض امراء
سلجوقیه قوللرندن انوشتکین اولادیدر وقتا که داود بك سلاطین سلجوقیه‌دن برکیارق
امریله خوارزمه کلدی اتراك والیسنی قتل اتمشلر ایدی انوشتکین اوغلی قطب الدین محمدی
مصلحت کذار کوروب دورتیوز قرق سنه سنده خوارزمه والی نصب ایلدی وخوارزمشاه
لقبی ایله ملقب قلدی بعده سنجره دخی تقرب ایدوب مقررنامه الدی وکندیجه
دولت وشوکتی آرتوب اولادندن سکز نفر التیوز یکرمی سکز سنه سنه وارنجه ایران
وتورانك اکثرینی الوب پادشاهلق سوردیلر وملوك اطراف ایله نیجه جنکلر ایلدیلر
بالآخره جنکیز هجومیله مغول جنکنده بوزولوب دولتلری برباد وکندیلری منقرض
اولوب کندی فصل ۳۶ در اقلیم ماوراء نهر او توزالتنجی فصل کتب اسلامیه‌ده ماوراء نهر
دیمکله معروف اولان توران اقلیمی بیاننده‌در ونهردن مراد نهر جیحوندر که شرقیسی
توران بری طرفی خراسان وایران یازیلور وتقویمده ماوراء نهر بلاد هیاطله‌در وتوران جمیع
ماوراء نهرك اسمیدر دیو قاموسدن نقل ایدر کمال پاشازاده توران تور جمعیدر تور بن
فریدون بو اقلیمه والی اولدوغندن توران تسمیه اولندی دیمشدر لکن نوادر اخبارده
عجم تورکه ترکمان دیرلر ترکستان شرقده اولمغله مشرق توران تسمیه اولندی تحریف
ترکماندر دیو یازار حدودی غربده خوارزم شرقده حدود هند جنوبده جیحون که

اول حد بدخشاندن خوارزمه دك نه وار نجه در زيرا نهر مزبور ماوراء چاچ ايله سمرقندن
غربيه اقار شمالى حدود تركستان ايله محدوددر بو اقليم ايكى نهرك وسطنده جيحون ايله
سيحون يعنى نهر شاش اراسنده واقع اولوب يدى تومنه منقسمدر هر تومندن
اون بيك قدر عسكر چقار واكثر ناحيه لرى جيحون كنارنه دوشمشدر بخارادن سغده
وسمرقنده واسروشنه يه ممتد اولور سابقا ايلك خان زماننده دار ملكى مرغينان ايدى
صكره سمرقند اولدى سمرقند فتح سين وميم ايله طقسان طقوز درجه اون التى دقيقه
طول واوتوز طقوز بوچق عرضده وادى صغد جنوبنده مزبور وادى يه مشرف محل
مرتفعده بر شهر عظيم ومشهوردر بيوك سورى وخندقى واردر بو شهرك ايچندن ايچرو
حصارينك دورت دروازه سى واردر دروازهٔ چين شرقيه باب نوبهار غربيه باب بخارا
شماليه باب كش جنوبيه در محله لرنده وهر اوده صولر اقار سرطاق نام يرى معمور بازار ومكلف
سوقدر بونك قهندزندن چقيلوب شهره باقلسه اكثرى يشل اشجار كورينور بنالرينى
اورتمشدر وخندقى طلو صودر واروشنك دخى مخصوص متعدد قپولرى واردر در عيد
آورود در انفسك درسرخس در افشينه در كوهك در روشنيق در ديور ودر فرخنده كبى
وشهرك بناسى اغجدن وباچقدندر اكثر خلقى اهل كمال وصاحب جمال اولور هفت
اقليمده آثار بلاددن نقل ايدركه بو شهرى كيكاوس بن قباد بنا اتدى بعده اسكندر اكا محكم
سور چكدى روضة الصفا آخرنده يازاركه بو شهرك زمان سابقده دورى اللى بيك قولاج
مسافه قلعه سى وار ايدى مرور ايامله ييقلوب جهان پهلوانى كرشاسب انده بولدوغى
دفينه ايله تكرار تجديد اتدى بعده كشتاسب كيانى معمور قلدى وماوراء نهر ايله
تركستان ميانه بر ديوار چكدى نوبت اسكندره كلنجك اول دخى توسيع وتجديد اتدى
تبابعهٔ يمندن شمر نام تبع توارنه سفر ايدوب بو شهرى ويران قلدى اول زمانده شمر
تخريبى معناسنه شمركند ديمكله مشهور اولمشيدى معربنده سمرقند ديديلر بر روايتده
اول زمان سغد عظيم معمور ايدى مزبور شمر تخريب ايدوب بو شهرى ياپمغله سمرقند
ديديلر بو تقديرده كند قريه معناسنه اولور لفظ تركيبدر معناى اول قوپارمق معناسنه
كند لفظ فارسيدر قنالى زاده على سمركنت قريهٔ عظيمه معناسنه لفظ تركيبدر اندن
معرب اولدوغنى بعض اهل وقوفدن سمعله روايت ايدر ونيم قيمده تازله كنت اقربدر
كنددن زيرا اول ديار بلادى اكثر كنته مضافدر تاش كنت كبى ديمشدر حبيب السيرده
ايدر وليد ابن عبد الملك عصرنده قتيبه بن مسلم حجاج طرفندن سمرقنده كلوب
بش آى محاصره دن صكره حاكمى هرسال معين مال ويرمك اوزره صلح ايله شهرى
ويردى قتيبه انده مسجد بنا ايدوب بولدوغى اصنامى آتشه ياقدى اما واقعات
بابريده يازاركه اهل سمرقند حضرت عثمان خلافتنده مسلمان اولديلر وتابعيندن قثم
بن عباس اول ولايته مستولى اولدى كه قبرى سمرقندده دردروازهٔ آهنين كنارنده

ماوراء النهرك حاوى اولدوغى مملكتلرك وتوابعى يرلرينك رسميدر
مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت
تركستان
ياركن
كاشغر قاعدهٔ تركستان
مملكت كاشغر
پيم
ختن
خجند
نواحئ صغد
جبال صغد
اوح
موح
ترمذ
مملكت سمرقند
تاشكند
اسروشنه
وسكير
السيكه
مملكت ختلان
بدخشان
صغانيه
كومان

اوا ونغای یرلری
ارالشقوی
قره قلپق اویالری
منغشلاق
حکومت
خیوه
فاراب
طراز
کند
اراضی کوردکند
نهر کورکند
ایلاق
کات
پیاسه
صاباد
نهر کیواق
کیواق
بوسر
هزارسف
قره باش طاغلری
دمکان
بخاری

شاه مزاری دیمکله مشهوردر امیر تیمور زمانننده سمرقند بر مرتبه معمور اولمشیدیکه ایران دنورانده آنك مثلی یوغیدی الغ بك زماننده دخی زیاده اولوب پادشاه مزبور وسط شهرده بر مدرسهٔ رفیعه وخانقاه وطشره ده رصدگاه بنا ایلیوب مشهور زیجی انده چقاردی بو شهرك کنارینه کوهك دیرلر بر جبل صغیر متصل اولور طاشلری اندن کتورلر وسوقاقلری جمله طاش دوشنمشدر ونهری بتم و جغانیان طاغلرندن جانب جنوبدن کلور وشهر ایچنده جاری اولان صو یوللرینك اوقافی ومعاف قریه لری واردر نهر مزبور سمرقندده شرقه وغربه متفرق اولوب نیچه ارماقلر ایریلور وهر بری بر وادی یی سیراب ایدر شویله که سمرقندك اطرافنه یدی سکز کونلك یول کیدرسك جمیعا باغلی باغچه لو میوه سی وافر آب روانی چوق کویلر وقصبه لر کورورسن وبر یوکسك یره چقوب بقان جمله سبز درختستان کورر یاز کونلرنده ارماقلرینك صویی ارتوغر جستان واسروشنه وسمرقند طاغلرینك قارلری اریوب سیللر اولور وبو شهرك نواحیسی واردر بری بوم که بر ناحیهٔ بی آبدر لکن معمور حبوبات ومواشیسی چوق خلقی اغنیادر بری دخی بارکنت اسروشنه یه قریبدر اقار صویی وار لکن چراکاهی یوق تنك یردر بری دخی روستای قوزع بارکنته متصلدر روستای باجر حدود سمرقندده طولی بر مرحله واسع ناحیه در روستای کیور بو دخی عظیم ناحیه ودرختستاندر روستای ودان صحرا وطاغی مشتمل بر ناحیه در کش قربنده ایکیسنك دخی خلقی بکر بن وائل نسلندن چنورلر وبونلره عباسیان دیرلر جمله سمرقند روستالری اون ایکیدر التیسی بر جانبه دوشر ارالری بر مرحله یا خود یارمشر مرحله در وشهر مزبورك اطرافنده لطیف مرغزارلر واردر انلرك بری کان کلدر که سمرقند شرقیسنده دوشر آب رحمت دیمکله مشهور قره صو بونك میانندن کچر بری دخی یورت خاندر که قره صودن چوب کان کله کیدر وصو بو محلی تمام احاطه ایدر انجق ایکی اوج یردن کچیلور بری دخی اولانكدر که بر کول کنارنده واقع اولمشدر اکثر میوه سمرقندده خوب اولور ومتاعی مشهور کاغد وکاغده بکزر ردری ونشادر وزیبق در خصوصا سیب وامرود واناروا وزم وخربزه غایت بری بر ندن لطیفدر ونقشبندیه کبارندن خواجه احرار عبید الله ونظام الدین احمد بن علی عروضی شاعر وفقهاء حنفیه دن ابو اللیث نصر ومحققیندن صاحب الصحایف شمس الدین محمد وغیری دمشق سمرقند سمرقند غربیسنده نصف مرحله یرده تیمور بناسی بر شهر لطیفدر مرویدر که دمشق شامه نظیر اولمق اوزره تیمور انده بر سور یاپوب معمور قلمشدر سغد ضم سین مهمله وسکون غین معجمه ایله سمرقند قربنده بر مشهور وادی ودنیانك دورت مسیره لرندن بر مسیره در صاد مهمله ایله صغد دخی دیرلر ابن حوقل بو مسیره یی سائره تفصیل ایلدی زیرا وادیٔ سغد حد بخارادن بتم حدینه وارنجه سکز مرحله قدر ممتد اولوب جمله اشجار مشتبکه وانهار جاریه وچمنزارلردر نهایت صویی وافر براولمغله درختلری بلند اولمازو بو وادینك اورته سی قریه لر باغ باغچه بساتین ایکی جانبی مزارع وتارله لر اردی اونلاقلر در اقار صولر کنارنده

چمنزارلری وباغچەلری اکثرندە بی نظیر کوشکلر وحوضلر وبی مثل نشیمنکاهلر ایچنلر سکز
کوننلك یول جمیعا سبزه وباغ وبوستاندر بو مرتبه وسعت وبو طبقه ده لطافت نه رود ابله ده
ونه غوطه دمشقده متصوردر وسغدك میوه لری سائر اماکندن لذیذ وخوشتر
اولور بیکند ونهر سغد اوزرنده بومحکث وکرمینه ودبوسیه وهجرود وکساسه وسپید رودکه
اندن سمرقنده واریلور بو جمله میانه سغدده در سغد قصبه لریدر واول وادی سغد سمرقنده
یکرمی فرسخدن ارتقدر وفی وادینك اورته سنده دردیمشدر بونك جمله صولری بتم
طاغلرندن کلور ونهری متشعب ومتفرق اولور هر بری بر رستاقی سقی ایدر کبار حنفیه دن
شیخ الاسلام علی سغدی بو قریه لرك برنادندر فربر فتح فاو رایله طقسان التی بوچوق درجه
طول اوتوز طقوز درجه عرضده نهر جیحون کنارنده بر اوجوزلق معمور بلده در بخار الجانبنه دوشر
وماوراءالنهردن خراسانه معبردر محدثیندن صحیح بخاری راویسی امام فربری بو بلده دندر
بخارا طقسان یدی بوچق درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده باغی باغچه سی وافر نواحی
وقریه لری معمور دوز یرده سغد سمرقند غربیسنده بر شهر مشهور وبندر معموردر لغت
مغانده مجمع علم معناسنه بخار لفظندن مشتق ایدوکی حبیب السیرده مسطوردر
سلفده اسمی محلث ایدی بر کیمسه بونك قهندزندن چقوب اطرافه باقسه هر طرفنی
کوزاریمی بر سبزه زار کورر غایت لطیف یردر جمله صحراسی بر بساط سبز کبی دوشنمشدر
میان سبزه زارده بر یر لطیف قصرلر وبنالر واردر قتی عالی وبی نظیر یاپلمشدر ذکر اولنان
بنالر بو یر بخارلرینك مهارتنه دلالت ایدر سامانیان بناسی بر عظیم حصنی وبی نظیر اسواق
وجوامعی وسورینك یدی دروازه سی واردر واکثر نواحیسی جوانبنده دیوار بخارا داخلنده در
وحایط مزبور طولا وعرضا اون ایکی فرسخ یری احاطه ایدر ایچنده قطعا طاغ وبیابان یوق
جمله قریه لر ومزارع وباغ وبستاندر طواویس وتورق وقرغانه سغلی وبوم وروستاکاوحستوان
وفراوان سفلی وفراوان علیا اوروان کبی هر بری بر ناحیه در خارجنده دخی بر نیچه نواحی
واردرکه هر برینه انهاردن حرقلر کسلوب صولر اقتمشلردر روسای کرمنه ومناحس وفرغانه
علیا ورستاق عرقید ناحیه لری کبی سغد سمرقندك صولری بخارایه کلوب عمودی شهر
ایچندن بچوب دکرمنلرینی دوندورر ومزرعه لرینی سقی ایدر جمله باغ وباغچه سی نهرلو
اوزرنده در اندن بچوب بیکنده وجیحونه کیدر اندن غیری متعدد انهاری واردر رود بزرك رود نوکنده
رود ماکهان جو بیار عارض رود نو بهار کبی ورود سغد عمودندن نیچه انهار ایریلوب قریه لره
کیدر ومزارعی سقی ایدر بری رود کافرکام درکه حرمشه وارنجه بر ناحیه عظیمه یی سقی ایدر
ورود نوکند دخی بر ناحیه لکدر رود برجه رود بسته رود ارمینیه رود فراوان سفلی دخی برر
ایکیشر ناحیه یی سیراب ایدر و بخارانك اودونی طاغدن دکلدر جمله باغچه لرندن کسیلور
ماوراءالنهرده بخارا میوه سندن لطیف میوه یوقدر وزمینی شول مرتبه منبتدرکه بر ایکی دونم
یرك محصولی بر کیمسه نك اهل وعیالی ایله معیشتنه کفایت ایدر لکن خلقی چوق اولمغله

محصولی

محصولی وفا ایلمز اطرافدن غله کلمکه محتاجدر و بخارا خلقی زبان سغد سویلرلر اکثری
خوب وخوش خصلت اولورلر کلاه پوش وقبا پوشلردر اسواقدن غیری یرده بازارگاهلری
واردر اوقات معلومه ده جمعیت ایدرلر وقهندزی یمن ایله مشهوردر دیرلرکه انه بغلنن علم
التنده جمع اولان عسکر منهزم اولمازو هیچ برپادشاهک جنازه سی طشره چقمیوب ایچنده
دفن اولنمشدر و قومی ملوک وحکامه مزید انقیاد اوزرهدر دیرلرکه بخارا وسمرقند وبلخ زوایای
مثلث دوشوب ارالری یکرمی بش فرسخدر سمرقند و بخارادن شرق و شماله دوشر هفت
اقلیم صاحبی ایدر بخارا یه اول اجلدن فاخره دیرلرکه قیامتده کثرت شهدا ایله فخر ایده جکدر
بو بلده دن اولقدر اولیا و علما کلمشدرکه حد وحصری یوقدر یالکز برعصرده دورت بیک فقیه
جمع اولمش ایدی که هربری فتوایه قادر اصول وفروعده ماهر ایدی شیوخ حدیثدن امام
ابو عبد الله محمد بن اسمعیل که صحیح بخاری مؤلفی در و خاندان محبوبی که عمر بن مازه اولادی
صدر الشریعهٔ اول وثانی وبرهان الشریعه وتاج الشریعه اول سلسله دندر و مشایخ
نقشبندیه دن خواجه عبد الخالق وخواجه محمد بابا و سید امیر کلال وخواجه بهاء الدین
وخواجه علاء الدین عطار وخواجه حسن عطار وخواجه محمد پارسا واوغلی ابونصر پارسا
وسید برهان الدین خاوندشاه وامیر خواند محمد واوغلی خواند امیر وشعرادن ناصر وخواجه
عصمت ومولانا برندق وخیالی وسیفی وهاشمی بوشهره منسوبلردر بیکند طقسان سکز
درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده بخارادن برمرحله یرده بربلده در سورین تاتار خراب
ایلدی برلطیف جامعی واردر دیرلرکه بونک سلفنده بیک رباطی وار ایدی یکی کند سکسن
سکز درجه طول قرق یدی درجه عرضده نهر شاش کنارنده بربلده در بخارادن شماله دوشر
مابینی یوز یکرمی بش فرسخدر نهر مزبور اندن چقوب ایکی مرحله ده خوارزم کولنه دوکلور
جند طقسان یدی درجه طول قرق یدی درجه عرضده سیحون کنارنده یکی کنده قریب
بربلده در طواویس طقسان یدی بوچق طول اوتوز سکز عرضده بخارا مضافاتندن
داخل خابطده بربلده در بخارا ایله اراسی یدی فرسخدر سلفده علماسی چوق معمور بلده ایدی
قهندزی وشارستانی وار ایدی خراب اولدی ییل بازاری طورر موسم بوستانده ماوراء
نهر بلر کلوب تفرج ایدرلر باغ وبوستانی وافردر کرمینیه فتح کافله طواویسدن بیوک بخارا
ایله سمرقند اراسنده بربلده در چوق قریه لری واردر طواویسدن یدی فرسخ بعیددر دبوسیه
فتح دال وضم باء مخففه ایله وادئ سغد جنوبنده خراسان یولی اوزره بربلدهٔ صغیره در
کرمینیه دن بش فرسخ یرده سمرقند ایله بخارا اراسنده دوشر قریه سی یوقدر فقهاء حنفیه دن
ابو زید عبد الله بن محمد دبوسی بو بلده یه نسبت اولنور نسف فتح نونله معرب نخشب در
سکسن سکز درجه طول اوتوز طقوز بوچوق عرضده بر دوز واسع صحراده صولری وباغی
باغچه سی وافر بربلده در طاغلر بوندن کش سمتنده ایکی فرسخ بعید اولوب کش صولری
کلوب بونده جمع اولور نهر عظیم اولوب روستالرینی صووارر و جیحونه کیدر جیحون ایله

بونك اراسی مفازه در خرابه قهندزی ور بعضی ور بضمنك دورت دروازه سی وار دردر کش
در بخارادر سمرقند در غربی دار الامان سی نهر عظیمك کنارنده سر بیل نام موضعده در نمازکاه
هید دروازهٔ بخاراده و بازاری ربضنده در برقاج ناحیه سی وایکی قصبه سی واردر بر بنه بزده
و بر بنه کشنه دیرلر کبار حنفیه دن حافظ الدین عبد الله محمد که مدارك ومنار صاحبی در
وابو حفص عمر بن محمد که متن عقاید وتیسیر صاحبی در وابو المعین که تبصره صاحبی در بو بلده یه
منسوبلردر بزده فتح بایله نسفدن التی فرسخ یرده طقسان طقوز بوچق درجه طول اوتوز
سکز بوچق عرضده برقلعه وقصبه در دیرلرکه بونك بناسی افراسیابکدر فقهادن
شیخ الاسلام علی بزدوی وبرادری ابو الیسر که علماء اصولدن اولوب متن مشهوری تألیف
ایلمشدر بو بلده یه نسبت اولنور کش کافك فتحی وکسری ایله طقسان طقوز بوچوق عرضده
نسفه قریب بر بلدهٔ عظیمه در دیرلرکه بونك وسعتی اوچ فرسخ طول وعرضده واردر لکن نواحیسی
ایله جمله مسافه سی اولمق کرك اوجوزلق میوه سی بول یردر و میوه سی سائر بلاددن اول
یتشر لکن هواسی بد در سلفده بوکا شهر سبز دیرلردی سمرقند ایله اراسنده برطاغ واردر
هر کونده آشلور بونك قهندزی ور بضی وشارستانی واردر بازارلری ربضنده در بنالری
بالچق واغاج باغ و بوستانی وافر حبوباتی متکاثر یردر شارستاننك دورت دروازه سی واردر
بری در آهنین ودر عبد الله ودر قصابان ودر شارستان بوکا باب ترکستان دخی دیرلر زیرا برقریه
واردر خارجنده ترکستان تسمیه اولنور و بونك ایکی نهری واردر برینه نهر قصارین دیرلر
شهرستاندن چقار و بری نهر اسور در ایکیسی دخی دروازه دن چقر وروستالرنده دخی برنیچه
رودلر واردر رود جاج رود حسك رود جوان کبی رود جاج سمرقنددن بر فرسخ یرده در رود حسك
راه بلخده شهرده سکز فرسخ یرده جاریدر اشتیخن کسر همزه وتا وفتح خاء معجمه ایله سغد
سمرقنددن بر بیوك قریه و ناحیه در بوندن سمرقند یدی فرسخدر باغلی و باغچه لی
اوجوزلق یر اولوب ابن حوقل قولنجه قهندزی و بازاری وقریه لری وافر صولری
واردر علمادن بر جماعت بوندن ظهور ایلدی وادیٔ سغد شمالنه دوشر کشانیه
ایله اراسی بش فرسخ یردر کشانیه طقسان سکز بوچق طول قرق
درجه عرضده بلاد سغدك اورته سی وقلبی ایکی مرحله طولی بر مرحله عرضی بر ناحیه
و قصبه در اشتیخندن بیوك وقریه لری انك قریه سندن چوق قدر لکن اشتیخنك
ارضی بش مرحله ممتد اولور ایکیسی دخی وادیٔ سغد شمالنه دوشر اربیجن
فتح همزه وکسر با ایله سغد بلادندن کشانیه قریبنده بر بلده در خرابه یوز طوتدی
دیرلر زامین فتح زاء معجمه ایله طقسان طقوز بوچق درجه طول وقرق درجه عرضده
سمرقنددن ایکی مرحله شرقه دوشر بر بلده در سغددن فرغانه یولی اوزرینه دوشر اوکی صحرا
واردی اوسر وشنه طاغلریدر وافر ترنجبینی اولور اقار صولری باغی باغچه سی واردر
شاش معرب جاج در یوز بر بوچق درجه طول قرق ایکی درجه عرضده تقویمده مسطور

اولدوغی

اولدوغی اوزره سمرقنده تابع بر بلدۀ عظیمه در نهر سیحون وراسنه دوشر دوزیرده اولرینك
ایچندن صولر اقارما وراء نهر شهرلرینك اشبعی وانزهی در اون بش قدر قصبه بونك
ناحیه سنده واقع اولمشدر بوندن فرغانه بش مرحله یر وخجند دورت مرحله یریا زیلور
مسالکده ایدر قصبۀ شاش بنکث نصفی قدر بر بلده اولوب باروسی وربضی وار دراقار
صولری باغ وبستانی وافر یردر جاج حدودی ایلاقه پیوسته اولور وبو نواحی نك سکانی
غزو خلج طوایف مسلمین واهل جهاد اولوب اکثری چرکه نشینلردر کیمسه یه انقیاد
اتمزلر هفت اقلیمده شاش قدیم شهرلردندر بناکت دخی دیرلر حالا تاشکند دیمکله معروفدر
دیو بونلر جمله شاش اولمق اوزره یازار بعض اهل وقوف تحریرنده تاشکند یوز بر درجه طول
قرق بر بوچق عرضده بر شهر عظیمدر سمرقنددن یدی مرحله شرقه دوشر ختای یولی
اوزره دروانده جان دخی یدی قوناقدر دیو مسطور کورلدی تقویمده دخی بنکث کسر با و سکون
نون وآخری ثا ایله قصبۀ شاش در قهندزی وربضی وار دربعضی دخی مسطوردر بور بضدك
خارجنده بر ربضی دخی وار درجمله سنده صولر اقار جامعی قهندز دیوارینه متصلدر دیو ابن
حوقلدن نقل ایدر مسالکده قهندزینك اوچ دروازه سی واردر باب ابو العباس باب کش
باب آهنین ودار الامارسی وجامعی دیوار قهندز اوزرینه دوشمشدر شارستان درونیسنده
انجق بر بازاری وار واورته سی میداندر وسا بلغ نام کوهدن وادی جاجه کلنجه بر دیوار
چکلمشدر اکا دیوار بن عبد الله بن حمید دیرلر دیو یازار تاشکند ایسه تقویمده مذکوردکلدر
وکبیر وهفت اقالیم صاحبی ایدر کرچه بو شهر عمارت واسواق وسائر اوصافده اولقدر
دکل تکلفدن ساده درلکن زمینی اقار صولر وباغچه لر ایله مزین وچمنزاری وباغلری کل ولاله
وانواع ازهار ایله ملبسدر خصوصا هفت رنك لاله سی غیری یرده اولماز لاله زار تاشکند
وکل سورخ بخار ابین الجمهور مشهور اولمشدر بو ولایتده بر قویی واردر که صویی مسهلدر
واکر صویندن الوب بر غیری یره کتورسه لر بوز کتدکده قانه دونر دخی اوزادقجه
سنك اولور واکر بر بزی حیض قانیله آلوده ایدوب اول قیویه براقسه لر بر صاعقه
پیدا اولور که ابنیه یی خراب ایدر وبو دیارده بر چشمه وار درکه صویی اقماز قچان روی
هواده سحاب ظاهر اولسه اقار شـــاش دیارینه کبار شافعیه دن محدث وفقیه امام
محمد بن علی بن اسمعیل که قفال شاشی دیمکله معروفدر وابو بکر محمد بن احمد مستظهری
وفخر الدین بناکتی که تاریخ صاحبیدر وبدر شاش وفاضل تاشکندی وغیری منسوبلردر
تنکت ضم تا وفتح کافله شاش شهرلرندن بر شهردر تنه دخی دیرلر تقویمده ابن
حوقلدن منقولدرکه تنکت ایلاق قصبه سی اولوب قهندزی وربضی ودار الامارسی
واقار صولری واردر ایلاقك شنلکی وبستـــانلری واکنلری وادی شاشه متصل
اولور ایلاق طاغلرنده معدن ذهب وفضه چوقدر صاحب مسالك ایدر تنه باغسز
وبستانسز بر شهردر قهندزی وشارستانی وجامعی واردر خلقی اکثر حسن وجمال صاحبی

اهل مروت اولورا کثرخایری زود جاجدن زورقلر ایله کلور لکن تقویمده ابن حوقلدن
بساتین کثیره سی واردر دیواری سابلغ طاغندن وادئ شاشه منتهی اولور تورکلک
شهره دخولنی منع ایدر و بونك باشقه برنهری واردر ایلاق صوبی دیرلر بو روایت ایدرلکن
دیوارمز بور بنا کنده مذکور اولان درمشترکده ایلاق حدنو بخنددن فرغانه یه وارنجه مجموعی
بلاد شاشك اسمی اولق اوزره یازار ابن سیناشا کردی حکیم ایلاقی بو دیاره منسوبدر
اسفیجاب کسر همزه وسکون سین ایله یوزدرجه طول قرق اوچ بوچق درجه عرضده ماوراء
نهرك ترکستان ثغورنده بربلدهٔ کبیره در ابن حوقل ایدر بونك بر خرابه قهندزی وار
ربضی وشهری معمور درسوری بر فرسخ قدرر بضنی احاطه ایدر ایچنده اقار صولری
وبستانلری واردوز یره دوشمشدر مسالکده سور ینك دورت قپوسنی یازار دروازهٔ کوچك
دروازهٔ فرجان دروازهٔ شاکرانه دروازهٔ بخارا انلودر کبار حنفیه دن شارح مختصر
طحاوی شیخ الاسلام علی اسبیجابی بو بلده یه نسبت اولنور جنابی تاریخنده ایدر بو بلده یه
سیرام دخی دیرلر لکن غیری کتابلرده کورلمدی بو تقدیرجه مطول محشیسی علاء الدین
سیرامی دخی بو بلده دن اولور اسروشنه ضم همزه وسکون سین مهمله وضم راو فتح شین معجمه
ایله یوزبو درجه طول قرق بربوچق درجه عرضده مراصد نقلی اوزره شین معجمه نك تقدیمی
ایله ماوراءنهرده سیحون ایله سمرقند ارا سنده بلاد هیاطله دن بر بلدهٔ عظیمه در سمرقند
ایله میانی یکرمی التی فرسخ تخمین اولنور تقویمده ابن حوقل روایتی ایله اسروشنه بر اقلیم
اسمیدر اکثر اطرافی طاغلر احاطه اتمشدر شرقده بعض بلاد فرغانه غربده حدود
سمرقند شمالده شاش وبعض فرغانه جنوبده بعض حدود کش وصغانیان ایله محدود
اولوب دورتیوز قدر حصنی برقاج پاره شهری مشتمل ولایتدر مسالکده ایدر اسروشنه
خلقی لساننده بومحکث تسمیه اولنور ناحیه لری بونلردر اران بنامکث کوکب عرق ساباط
زامین دیزك بوشهر معمور شهردر بناسی جمله طین واغاج ایله یاپلمشدر شارستان
درونینك دیواری واردر ربضی دخی آخر دیوار محصوردر شارستاننك ایکی دروازه سی وار
بری دروازهٔ شارستان بری دروازهٔ بالائیندر جامعی شارستانده دردکرمن بو ربد بر نهر
ایچندن اقار واون قدر دکرمن دوندورر ایکی طرفی درختلر در وخندقك ایچنه اقوب
سوری احاطه ایدر سرایلره وباغچه لره یایلوب مزارعنی سقی ایده رك اقارکیدر ربضنك
دورت قپوسی واردر باب زامن باب ابن شمند باب ابن حکمت باب کهلیان وبونده انواع
معادن خصوصا زاج ونشادر وافر اولور معدن نشادر طاغده برغاردرکه اندن بخار چقار
کوندوز دخان کیجه آتش کبی کورینور اوزرینه دیوار وسقف یاپلوب بر قپو قونمشدر بخار
منفذی اولمامغله سقفنده بخاردن نشادر منجمد اولرر صفحه صفحه یاپشور بو وقتده
برچاپك کمسه اصلنمش کیجه کیوب سرعتله قپویی اچار واوکنده طورمیوب برطرفه پرتاب ایدر
زیرا بخار محبوس شدتله چقوب اوکنده بولنانی هلاك ایدر بخار شدتی کیجدکدن صکره

سقفی

سقفی یعقوب نشادری الو دلروکرو ییارلر بخار محتبس اولمغله ضررلو دکلدر وجوهر
احتباسله حاصل اولورو بو اسروشنه ده بر نوع کل اولورکه آخر تابستانه دك باقی وپایدار در
ساباط اسروشنه بلادندن یوز بر بوچق طول قرق بر بوچق درجه عرضده فرغانه دن
شاشه کیدر یول اوزرنده اسروشنه دن اوچ فرسخ یرده جنوبله شرق اراسنه دوشر
بر قصبه در بلاش آباددن تعریب اولنوب ساباط دینلمشدر مداین کسری قربنده
عراقده بر ساباط دخی واردر اسبانیکث ضم الف وآخری ثاء مثلثه ایله اسفیجاب توابعندن
فاراب یولی اوزرنده بر مرحله یرده بر بلده در اسروشنه دن طقوز فرسخ شرقه دوشر شاوکث
فتح شین واخری ثاء مثلثه ایله یوز بر بوچق درجه طول قرق بر درجه عرضده بلاد شاشدن
بر بلده در فرغانه یوز ایکی بوچق درجه طول قرق بر بوچق عرضده بر نیچه قصبات وقرایی
مشتمل ولایت اسمیدر هفت اقلیمده مسطور اولدوغی اوزره حدودی شرقده کاشغر وغربده
سمرقند وجنوبده کوهستان وبدخشان شمالده ترکستان طراز وغیری بلاددرکه تاتار
استیلاسندن خراب اولمشدر آب سیحون که اول دیارده نهر خجند دیمکله مشهوردر
بو ولایتك شرق وشمالندن کلوب اورته سندن بحر واقعات باریده ایدر فرغانه ده
پیروح الصنم اولوردی بولر ماوراء نهر بلادنده بوندن واسع وقریه لری بیوك واوجوزلق یر
یوقدر اخسیکثده معدن سیم وزر وسوخ طاغلرنده زیبق وستای زرین ناحیه سنده
معدن زفت وکوه استرده چشمهٔ نفط ومعدن باقر واسرب وآهن جمله موجوددر
وپیروزه کانی در انوشروان بونی بنا ایدوب هر بیتدن قوم سورمش واسکان اتمش
ایدی واسمنه ازهوخانه دیمشیدی صکره فرغانه دیدیلر مناهج العباد صاحبی شیخ
سعد الدین وشارح طوالع عبد الله بن محمد عبیدی بو ولایته منسوبلردر وکیرو هفت
اقلیمده ایدر فرغانه دیارنده یدی بیوك وکوچك شهر واردر بشی نهرك جنوب طرفنده
ایکیسی شمال طرفنده در جنوبی شهرلری بونلردر اندجان فرغانه وسطنده حصاری غایت
متین ومحکم بر شهردر قلعه ایچنده بر قاج ارماق اقار غله سی ومیوه سی ایو اولور اما هواسی
بددر وکوزاغریسی چوغ اولور تقویمده معرب اندکان اولمق اوزره یازار مرغینان دن شرقه
کاشغر یولی اوزره ما بین ایکی مرحله در بونك صویی جنوبیدن کلور شهره اوغرار اوش
صوینه تاریشر اوش فتح همزه ایله اندجاندن شرق وجنوبه بر قصبه وقلعه در اوچ
قپوسی اچلور بری درکاه بری درآب بری در معکله آب وهواسی لطیف اطرافی چمنزار
یردر اقار صویی جنوب وشرقدن کلور شهردن یکوب بسی جهتنه کیدر یقول العبد
قصبه سی صاحبی سراج الدین بو بلده یه نسبت اولنور مرغینان فتح میم وکسر غین
معجمه ایله اندجان غربیسنده یدی فرسخ یرده بر قصبه در نسا السفلی ناحیه سنه دوشر
شهر وقبا صوینك شرقنده نصف مرحله یرده وکاشغردن غرب وجنوبه در بونك صویی
شرق وجنوب طرفندن کلوب مرغینان جنوبندن یکر وشهر وقبا صوینه قاریشر

لطيف انارى يوزردالوسى اولور فقهاء حنفيه دن امام ظهير الدين على بن عبد العزيز
وامام فاضل صاحب الهدايه برهان الدين على بن ابى بكر كه بشيوز طقسان ايكى ده وفات
اتمشدر بو بلده يه منسوبلردر اشبهى در اسفره معرب اسپره در مرغينا ندن غرب
وجنوبه طقوز فرسخ يرده بر طاغستانده بر بلده در باغ و بستانى واقار صولرى وافر يردر
سمرقند دن كاشغره كيدر يول اوزرينه دوشر صويى جنوبدن كلور وشرقندن
دولاشوب شهر وقيايه كيدر بجند ضم خاء معجمه ايله نهر سيحون كنارنده يوز ايكى درجه
طول قرق درجه عرضده بر بيوك شهردر نهراندن چكوب فارابه كيدر واول نهره انده
شهر وقيا نهرى ديرلر وشهر نهرك جنوب طرفنده در سمرقند دن كاشغر يولى اوزرنده
اولوب بوندن كاشغره اوتوز بش كونده وار يلور وسمرقند دن اون مرحله قدردر هفت
اقليمده ايدر خجند اند جاندن بش فرسخ غربده قلعه سى غايت متين شهردر ميوه سى
خصوصا انارى وافر اولور لكن كوزاغريسى چوق اولور حتى سرچه قوشلرينك بله
كوزلرى عليلدر وخجنه ناحيه سنده كند بادام ديرلر بريروار در دوز صحرادر انده دائما
روزكار اسر اول محله دشت درويش ديرلر زيرا بر زمان بر قاچ درويشلر انده بادشدته
كرفتار اولوب برى برلرينه هاى درويش هاى درويش ديه رك اولدبلر كند بلو اكابر شعرادن
شيخ كمال الدين بو شهره منسوبدر نغماتنده مذكور اولدوغى اوزره شاعرلكى ستر ايله تستر
ايدردى مرتب ديوانى واردر ومتأخرين دن حرمينده خجندبلر چوقدر اخسيكث فتح همزه
وكسر سين وآخرى ثاء مثلثه ايله يوز بر بوچوق درجه طول قرق ايكى درجه عرضده نهر
بخند كنار شمالنده طاغدن بر فرسخ بعيد دوز يرده اول يدى شهرك بريدر هفت اقليمده
يالكز اخسى اسميله يازار فرغانه اولكه سنده اند جاندن كچجك بوقدر واسع شهر يوقدر
واراسى اون فرسخ اولوب متين ومحكم قلعه سى واردر مير تيمورى ديرلر بر جنس خربزه سى
اولور كه سائر يرده يوقدر مسالكده ايدر اخسيكث فرغانه قصبه سيدر قهندزى وشارستانى
وربضى واردر دار الامارة سى قهندزده وجامعى شهرده وعيد نمازكاهى كنار نهرده در شهرينك
بش قپوسى اچيلور باب زنجير باب دفينه باب كاشان باب آذينه باب ها به سارور بضنده
اقار صولرى وباغى باغچه سى چوقدر علماء حنفيه دن صاحب اصول اثير الدين اخسيكثى
بو شهره نسبت اولنور كاسان سين مهمله ايله يوز بر بوچق درجه طول قرق ايكى بوچق عرضده
بلاد فرغانه دن بر بلده وناحيه در چوق قريه لرى واردر يعقوبى قولنجه سلفده فرغانه
دار ملكى ومحاسن دنيادن ايدى تورك استيلاسى ايله خراب اولدى ديو مشترك كده ذكر
ايدر اقليم عراق عجمده بر كاسان دخى واردر محلنده مذكوردر نسا فتح نونله فرغانه بلادندن
ايكى بلده وناحيه در برى برينه متصل برينه نسا العليا برينه نسا السفلى ديرلر دوز
اوتلى صولى يرده واقع اولمشدر نسا العليا ده عيون زفت وبر جنس سياه طاش اولور كه
كمور كبى يانار وكولى صابون برينه استعمال اولنور بو طاشك اوچ وقيه سى بر درهمه صاتلور

بونلردن غیری خراسانده بر نساد دخی واردر مشهور اولان اولدر خواکند فرغانه نواحیسنده
بر بلده در که قافله خواقند دخی دیرلر اسپید بلان کسر همزه ایله تقویمده ابن حوقلدن
روایتله فرغانه شهری یازار طاغلرنده ذهب وفضه معدنی واردر قبا ضم قاف وقصر
ایله یوز ایکی درجه طول قرق ایکی بوچق درجه عرضده فرغانه ناحیه لرندن برناحیه ده بلده در
شاش جانبنه دوشر اخسیکثه قریبدر خرابه قهندزی ومعمور ربضی وشهری واردر
وبعضی دخی برسور احاطه اتمشدر وافر صولری وبستانلری واردر کند بادام یوز ایکی
بوچق درجه طول قرق بوچق درجه عرضده نهر سیحون کنار جنوبیسنده خجند دن برمرحله
شماله دوشر خیسه کوز کند بادمدن برمرحله غربده نهر مزبور کنارنده بر بلده در خجند دن
برمرحله شماله دوشر اراسنده بر طاغ واردر روزامین دن برمرحله شرقده در سوخ یوز
دورت درجه طول قرق بر بوچق درجه عرضده بر بلده در طاغلرنده معدن زیبق اولور ترمذ
طقسان طقوز درجه طول اوتوزیدی درجه عرضده نهر جیحون کنارنده بر بلدهٔ معظمه در
بیوت واسواقی جمله آجر ایله دوشنمشدر اطرافنده اک یقین طاغ برمرحله اولوب قریه لری
وافر وناحیه سی بول یردر نهر صغانیان بونک کویلرینی وناحیه سنی سقی ایدر نهر جیحون
شهرک کنار غربیسندن بحر بلخ ایله بونک اراسی برمرحله در انکچون بعضلر بونی
طخارستان دن عد ایدرلر لکن نهرک اوته طرفنده اولمغله ماوراء نهر دن بر مشهور بند ر در
قهندزی وشارستانی وربضی واردر جامعی شهرده بنالری با لجقدندر خلقی جیحوندن ایچرلر
مزارعنی رود چغانیان سقی ایدر حفاظ حدیثدن صاحب السنن امام ابوعیسی محمد
نوادر الاصول صاحبی حکیم ترمذی بو بلده یه منسوبدر جومنجان نواحیٔ ترمذدن
برناحیه در جومنکان دخی دیرلر واشجرد یوز ایکی درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده
صغانیانه ملحق بر بلده در وافر زعفرانی اولور بوندن قلعهٔ راسب التی فرسخدر شبیله
اسروشنه بلادندن بر بلده در کبار مشایخدن شیخ شبلی بوکا نسبت اولنور صغانیان
یوز بوچق درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده اسروشنه جنوبنده بر بلده در چغانیان
دخی دیرلر بیوک ناحیه سی وقریه لری وقهندزی واردر صولری باغی باغچه سی وافر یردر
بونک انهاری ترمذه اقار صاحب مشارق امام صغانی بو بلده یه منسوبدر شومان تقریبا
ذکر اولنان طول وعرضده صغانیان ناحیه سنده بر بلده در خرشکث فتح خاء معجمه
وراء مهمله وسکون شین معجمه ایله نهر شاش کنارنده بر بلده در نجانیکث فتح نون وجیم ایله
نواحیٔ سمرقندده سمعانی ظنی اوزره اسروشنه سمتنده در غیریلر اسروشنه اعمالندن
عد ایدرلر وذار فتح واو وذال معجمه وآخری راء مهمله ایله سمرقنده دورت فرسخ یرده بر بلده در
حصنی وجامعی واردر اوزکند فرغانه بلادندن یوز دورت بوچق درجه طول قرق بوچق
درجه عرضده بر بلده در الند جاندن ایکی مرحله شرقه واوشدن برمرحله غربه دوشر
تعریب ایدوب اوزجند دیرلر قهندزی وشارستانی وایچنده اقار صویی وباغ بستانی واردر

هواسی بومقدار کرمسیردر مشاهیر فقهادن صاحب الفتاوی امام قاضیخان حسن بن محمود
اوزجندی بو بلده‌یه نسبت اولنور مایمرغ ایکی میمك فتحی ایله نسفدن بخارایه کیدر
یول اوزره بر بیوك قریه وسمرقند قربنده بر قصبه‌در وجیحون کنارنده بر یره مایمرغ دیرلر فقهاء
حنفیه‌دن فخرالدین محمد بوکا منسوبدر خذیسر فتح خاء معجمه وذال وسین مهمله وآخری
را ایله سمرقند سرحدنده اسروشنه اعمالندن بر ثغوردر مشهور رباطی واردر بسکث
فتح باوآخری ثاء مثلثه ایله بلاد شاشدن بر بلده‌در بارسنکث بودخی انك قربنده مدن
شاشدن بر بلده‌در بدحکث ضم با وفتح دال ایله بلاد شاشدن بر بلده‌در بعضلر اسفیجابدن
عد ایلدی تم ماوراءنهر ناحیه‌لرندن بر ناحیه‌در عظیم طاغلری ووافر قریه‌لری وار لکن هواسی
غایت برودت اوزره در شهر وقیا یوزدرجه طول قرق بوچق درجه عرضده نهر سیحونك
کنار شمالنده برشهردر تاشکنددن ایکی مرحله جنوبه بخنددن بش مرحله غربه
وشماله دوشر نهرمز بور بوشهره اضافتله دخی ذکر اولنور ختلان ضم خاء معجمه وفتح تاء
مشدده ایله تقویمده بلخ شرقنده ماوراءنهردن بر ناحیه یازار ابن حوقل ختل ایله وخش
ایکی ناحیه‌دربری برینه متصل دیمشدر ختل قصبه‌سی هلاورد ولاوکند اولوب نهر
وخشاب ایله نهر بدخشان ارasنه دوشمشدر بو قصبه‌لرك صولری واشجاری وافر
اوجوزلق دوزیرده واقع اولمشدر وخش فتح واو وسکون خاء معجمه ایله نواحیء باخده
ختلاندن طاغ دبنده بر بلده‌در ناحیه‌سنه وخشاب دیرلر بونده معادن سیم وزرچوقدر
درلرنده تبر بولنور جمع ایدرلر بعضلر ختلان ایله وخش نهر جیحون جنوبنده اولمغله ماوراء
نهر بلادندن عد اتمزلر طخارستاندن طوترلر لکن اکثر ماوراء نهردن اولمق اوزره در
هلاورد یوزبردرجه طول اوتوزیدی بوچق درجه عرضده ختل دیارینك قصبه‌سیدر
بوناحیه ماوراءنهره متصل دوزیرده انهار واشجاری وافر اوجوزلق یردر انهار بو اقلیمده
اولان خرده انهاردن غیری ایکی نهر عظیم واردر بری جیحون بری سیحون اما جیحون بر نهر
عظیمدرکه نهر بلخ وآب آمو وآب تبر دخی دیرلر ایران ایله تورانی فصل ایدر عمودی آب
محرناتدر بدخشان طاغلرندن چقوب غرب وشماله طوغری اقار قباد آباددده برقاچ
نهر کلوب قاریشر حدود باخده ترمذ دن یوقاری نهر وخش طخارستاندن کلوب
بوکا قارشدقدن صکره اسم جیحون اطلاق اولنور یوقاریسنده جیحون دیمزلر ترمذده
جغانیان صولری قاریشراندن چقوب کالفه وقصبهء زمه وآمل شطه یعنی آمویه
اوغرار زمه کلنجه بریری سقی ایلمزانده برمقدار منتفع اولورلر آموده دخی فی الجمله سقی
ایدر اصل نفعی خوارزم خلقنه درو بوندن بلخ وترمذ ناحیه‌لرنده بعض انهارا یرلدقدن
صکره دهان شیر دیرلر ایکی طاغك اراسی بر تنك محلده مجتمع اولوب چکرکه اول درن یوز ذراع
قدرانجق عریضدر هراة توابعندن تومینه نام قریه‌یه اوغرار وخوارزمدن کرکانج اول بوغازه
قریبدر بوغازدن چقدقدن صکره ایکی فرسخ ریکستان واردر انده بنار کیدر واوته سنده

کیرو

کیر و چقار خوارزم مملکتنه اوغرار واول ریکستاندن کچمك ممکن دکلدر عظیم بتاقدر
و خوارزملو بو نهردن برقاج بیوك صولر آیریلور وافر قریه لر مزارعنی سقی و بتون خوارزم
اولکه سنی سیراب ایدر نهر کاخوان وجوی هزاراسب وکردان جوی وکربه و نهر حره کبی
بونلرك هر برنده کمی یورور بونلرك کمی بحیرهٔ خوارزمه دوکلور اما عمود جیحون خوارزمی کچوب
عقبهٔ حلم که ترکلر آکا کرلاوه دیرلر وسنکستان دره در وتنکدر نهر مزبور اول عقبه دن
عظیم هولناك صدا ایله اقوب کچر وصیتی ایکی فرسخ یرده اشیدیلور و خوارزمدن التی مرحله
خانخال نام یرده حمد الله قولنجه بحر حزره دوکلور اول محلده انجق بالقجیلر ساکن اولور
اما صاحب مسالك وصاحب تقویم خوارزم کولنه دوکلور دیدیلر جائزدرکه برشعبه سی
اول کوله اقه جمله مسافهٔ سیری تقریبا اوچیوز فرسخدر وایام شتاده برمرتبه طوکارکه
اوزرندن قافله کچر و برقاج ذراع بوزی دلوب قویی کبی صو چقاررلر نهر مزبورده اقان
صولرك بری نهر ماخشو وبری نهر بویان ونهر فارغی ونهر اندیجار و نهر وخشاب در قباد
آباد قربنده بونلر جمع اولوب جیحونه دوکلور اما نهر وخشاب ترکستاندن چقوب
زمین وخشه اوغرار بر طاغ دبنده بنا اولنان جسرك التندن اقار اول کوپری ختلان ایله
حدود لشکر اراسنده دراندن بلخه وارر ترمذدن یوقاری جیحونه قاریشر جیحون اوزرنده
ماوراء النهردن اول کورنکورهٔ ختلان وکورهٔ وخش در بعده نواحیٔ وجان وسقینه جمله
کافرستاندر ایو غلاملری وجاریه لری چقار اما سیحون که نهر شاش ونهر جاج ونهر خجند
ونهر شهر و قیا اسملری ایله مسمی در اول دیار خلقی کل زریون دخی دیرلر عمودی بلاد ترکستانده
منجنین طاغلرندن شرق وشمالندن کلوب اوزکنده وشاشه اوغرار فرغانه اولکه سی
اورته سندن کچر وشمالندن جنوبه اقوب حرساب ورودا وس امثالی نیچه صولر قاریشوب
جیحونك ثلثانی قدر بر عظیم نهر اولور واخسیکث وخجند وفاراب و بیکندی کچر فناکث که
شهرجنه دیرلر آکا وارر و اول محلدن کچیجك ترکستانده هفت اقلیم صاحبی نقل اوزره
ریکستانده منجذب اولور تقویمده ونزهه ده بنغی کنندن ایکی مرحله کچیجك خوارزم دکزینه
دوکلور دیر بو دخی مسافه ووسعت جهتندن جیحون کبیدر وقیشده منجمد اولور اوزرندن
کاربان کچر ونهر مزبور نیچه دیاری سقی ایدوب حد صبرانی کچدکدن صکره ایکی طرفنده
قونرکوچر اولی اوغوز طائفه سی ساکن اولور اکثری مسلمانلردر وبالجمله نهر جیحون
ونهر سیحون مصبلرنده نقل مختلف اولوب صاحب تقویم اقربی ابن حوقل تقلیدر و بو ایکیسنی
دخی خوارزم کولنه دوکلور دیاز اروجیحوندن طقسان بر طولده بر نهر آیریلوب خجند قربندن
کچر بحر احضره دوکلور دیو رسم معمورهدن نقل ایدر صاحب مسالك دخی سیحون وجیحون
خوارزم کولنه دوکلور وایکیسنك دریایه واصل اولدوغی یرك مابینی اون ایکی کونلك
مسافه دردیو تعیینی تناقض اولور زیرا کولك مسافه سی آکا متحمل دکلدر صاحب نزهه
جیحون بحر حزره وسیحون کوله دوکلور دیدیکی صوابه اقرب کورینور وهفت

اقلیم روایتی اوزن نهر چاج ترکستانه باتمق دخی جائز لکن جیحون وصغندن غلط اولمق
وا بحد نهر بوی نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره سغد وصغانیان طاغلرندن چقوب
بر بحیره او لور اندن چقوب برقاج بیوك کچلمز صولر قارشوب ولایتی سقی اید رواصلا کچد
ویرمز عمودی سغد وسمرقند وبخارایه اوغرار بوولایتلرك شنلکی بو نهر ایله در دیمشدر
تنبیه معلوم اولا که سیحون جیحون نیل فرات انهار جنتدن اولوب اصولی سدرة المنتهی
التندن اقسنه حدیث شریف صحیح وارد اولمشدر شارحلرك کیمی انهار مذکوره ایمان واسلامدن
مجاز اولمق اوزره معناویروب کیمی حقیقته حمل ایلمشدر قاضی عیاض مسلم شرحنده شق
اولی اختیار ایدوب انهار مذکوره اکثر بلاد اسلامیه ده اعظم انهار اولمغله شاربی اکثر اهل
اسلامدر انکله نشوونما بولان ابدان مسلمانان اکثر اصحاب جناندن اولمغله کانه جنتدن
چقمش اوله یاخود اصلی سدره یرده اوله بو تقدیرده اشکال برطرف اولور وتوجیهه دخی
حاجت قالمازاما امام نووی حقیقته برکونه دخی حمل ایلیوب بودورت نهرك اصلی سدره
التندن بطن زمینه نازل اوله ونه کیفیتله نازل اولدوغی بزم معلوممز اولمیه بعده هر بری
بر جانبدن چقه ظاهر حدیث مقتضاسی بودر عقلا وشرعا بوکا مانع یوقدر دیمشدر لکن
عقلا مانع یوقدر دیدیکنه خصم تسلیم ایلمز دیولر زیرا انکون انهارك سبب عقلیسی غیری
یوزدندر وبالجمله بحث مذکور بر مبحث طویل الذیل اولمغه متحملدر مراد ایدن اول
قپویه کشاد ویره جبال ومعادن ماوراء نهرده وافر طاغلر واردر اشبهی بونلردر جبل
ساروان سمرقند جنوبنده هواسی خوب ومعمور بر جبلدر اندهز ردکرد دیرلر بر معبد ترسا
واردر جبل اسفره شاش انتهاسنده بر طاغدر انده چشمهٔ نفط ومعدن آهن واردر وپیروزه
حاصل اولور جبل فرغانه بر بیوك طاغدر انده معادن زیبق ونحاس واسرب وذهب
ونفط وفیروز ونشادر وزفت واردر وبر نوع طاش اولور که اودون یرینه یقارلر جبل
ورکه بخارایه قریب یردن ابتدا ایدوب سمرقند ایله کش اراسندن کچر اسروشنه یه
متصل اولور کیرو دونوب حد فرغانه یه اولاشر وچینه واررا سروشنه بیابانی حد فرغانه
وایلاقدن خرخیره وارنجه بو طاغ برابرینه واقع اولمشدر وبونده انواع معادن واردر وبرصو
واردر که ایام صیفده کارلری بوز طوطار وقشده ایلیجق اولور نباتات ومحصولات بو اقلیمك
معادنی ونباتی چوقدر ومیوه سی بر مرتبه وفرت اوزره اولور که سغد واسروشنه وفرغانه ده
حیواناته دوکرلر برایکی سنه اکین اولمسه اسفارینه تفاوت کلمز مروج ومراتعی انهار ومزارعی
فراوان یردر اول اجلدن چارپا قسمی انده غایت ایو اولور لکن اکثر غنمی ترکستاندن کلور
مشهور متاعی ابریشم وصوف وکاغد سمرقندی در پوست روباه وسمور وسنجاب چوق
اولور تبتدن مسك اولا بودیاره کلوب اندن اطرافه کیدر فرغانه ایله ترکستان اراسنده
اولان طاغلرده صافی میوه اشجاری بتر وکیمسه احراز ایلمز وانواع ریاحین وازهار اولور
مطلقا ماوراء نهر طاغلرنده فستق چوقدر سلفده خراج بخارا اون بر بیوك سکسن طقوز

بیك

بيك ايكيوز درهم وخراج فرغانه يكرمى سكز بيك واسروشنه بش بيك وشاش التمش
ايك درهم مسيسيه كه نحاسه شبيهدر خراج آمل ايكيوز طقسان اوچ بيك دورتيوز حاصل
كش يوز اون بر بيوك بشيوز خراج فاراب اللى بش بيك محصول ترمذ ايكى بيك
ووايد بخند اون بيك درهم ايدى اخلاق رجال ماوراء نهر خلقى اكثر خير وصلاحه
راغبلر جوانمرد ومهمان دوست اولورلر قونق اوزرينه جنك ايدرلر مؤلف مسالك
ايدر سغدده بر سراى كبى مهمانخانه كوردم قپوسنى اچوب قنادلرين ديوار ميخلمشلر
ديديلركه بوفلان كيمسه نك مهمان سراى دريوز ييلدن ارتقدركه قپوسى بويله كشاده
واچنده زواد مسافر آماده درجائزكه بى وقت مهمان كلوب قپوسن آچق بولمغله اخريه
كيده ديو ميخلمشلر دراباعن جد بو سرايه قونان مهمانلره مزيد احترام ايدرلر بو اقليم خلقى
اكثر مالللرين وجوه خيره صرف ايدرلر بياانده برمنزل يوقدركه انده بر رباط وياير مسافر
خانه بنا اولنمش اولميه تواتره ايرمشدركه بو اقليمده مسافرلره طعامى وطوارلرينه علفى چقاراون
بيكه قريب عمارت ورباط واردر وماوراء نهر بلرا اكثر دلاور وشجيع وامر حربده ماهر اولور
زيرا بونلرك اطرافى حربى در دائما غزا ايلرلر اسباب ضرب وحربده واستعمال سلاحده
بر مرتبه قوت وقدرتلرى واردركه تعبير اولنماز خصوصا جاج وفرغانه قومنك يات ويراقلرى
بر ولايت خلقنده يوقدر و پادشاهلرينه انقيادى زياده در اول اجلدن ملوك پيشين
عسكرلرين تركدن ايدرلردى مسالك ماوراء نهر سمرقند دن باخه شهر سبزو قصبهٔ
شيخ صادق وقصبهٔ ده نوو قصبهٔ صفاو قصبهٔ بوياو ترمذ وبلخ بر مرحله در سمرقند دن
اسروشنه ايكى مرحله وفرغانه اوتوز بش فرسخدر راه فرغانه جيحوندن ابتدا اولنسه
ترمذدن بيكند وطواويس وكرمينه ودبوسيه وسمرقند واثاركيت ورباط وسعد جاج
يولى بومنزلدن ايريلور ومرزغد وزامين بناكث يولى بورادن ايريلور وساباط واوزكند
وساوكت وبخند وكنده وسوخ ورستاى وريزوامش وقبا واوش واوزكند بر مرحله در
راه جاج سرحد اسلامه وارنجه اولا تاركيدن قطران دن وكير وا تاركيدن حرفان وديزك
وشق حسين واستوركت وسكت ورباط ابو العباس بوكا ايقردخى ديرلر وعركز واسبيجاب
وباحكث جمله بر مرحله در اندن طرازايكى مرحله ارالقده شنلك يوقدر كنار جيحوندن
كيديلورسه طرازه وارنجه يكرمى ايكى مرحله در وسمرقند دن خوارزمه معمون دن
كيديلورسه اون ايكى مرحله در آمودن ويزه ومردوين واسياس ومغان وطاهريه وعانه
وجكربند وسد ووهزاراسب بر مرحله در راه بدخشان منكدن كوپرى النى مرحله
اندن وخشاب وابركند وهلاورد وهليك ومنك ايكيشر مرحله در روستاى منك كذركاه
بدخشاندر مسافات ترمذدن حرمنكان ودارزنكى بر مرحله وحغانيان وجنكه وشومانه
ايكيشر مرحله اندن ايلنان وپشكر ووبل سنكين وكير وايو نامدن ايلاق ودربند بر
مرحله اندن كاوكاند ايكى مرحله اندن جغانيان اوچ مرحله در مسافات بخارا بو محكثدن

بیکند بر مرحله وبخان اوچ فرسخدر شهردن معکان بش وزبده دورت وطواویس دورث
وبدما محکث بر فرسخدر مسافات سغد وسمرقند سمرقند دن اثار بکث دورت اندن
ردعس دورت اندن بحیکث طقوز وسمرقند دن دوان ایکی اندن کیور محکث ایکی سمرقند دن
اسبیجریدی اندن کاسان بش وزرقان اوچ وکاساندن ارهجر ایکی فرسخدر مسافات
کش ونخشب ماببنی اوچ مرحله کشدن جغانیان التی مرحله وبوکت بش مرحله
وسویه ایکی مرحله در نخشبدن کشته دورت فرسنخ دروبزده التی فرسخدر مسافات
اسروشنه حرقانه دن درك بش فرسنخ اندن زامین طقوز اندن ساباط اوچ فرسخدر
اسروشنه دن دعکث راه نخند اوزرنده اوچ فرسنخ اندن نخند وعرق التی مرسخدر مسافات
مشاش واسبیجاب بناکثدن حرسیکث برفرسنخ اندن سورکت اوچ فرسنخ اندن دهقانکت
ایکی اندن بارانکت براندن بنکث ایکی اندن جغرکت ایکی اندن فرنکث ایکی فرسخدر
وابروکت وکال وعدوال وکفرنه واجبورین برمرحله در رودایلاق ایله رودجاج اراسنده
بوکیلك جانب غربیسنده بلخ ارمقلری طولا وعرضا بش فرسخدر حیابحکثدن رودجاج
ایکی فرسنخ اندن بیکث اوچ اندن حدود سکنه برحابورکت اوچ حومانکت دورت
فرسخدر بیکند دن اسبیجاب دورت مرحله اندن بیکث ایکی مرحله سایکند دن فاراب
ایکی مرحله ساوغردن صیران برمرحله اخسیکثدن سیلاب برمرحله در اخسیکثدن
کاسان بش فرسنخ وسرحد طقوز فرسخدر قبادن اسبقان اوچ فرسنخ اندن کنار رودیدی
فرسنخ سرحدن مکاحس بش فرسنخ واوال اون فرسخدر قبادن شهر مغان یدی فرسخدر
احوال ملوك ماوراء نهر سلفده کفار اتراك النده ایکن سعید بن عثمان بن عفان معاویه
خلافتنده عسکر اسلامله واروب بخارایی الدی سمرقنده واروب ظفر بولمدی صکره یزید
بن معاویه زماننده مسلم بن زیاد واروب فتح اتمشیکن خلقی کیرو عصیان اتدیلر ولید بن
عبد الملك ایامنده قتیبه بن مسلم باهلی لشکر چکوب تکرار فتح اتدی بنی امیه دولتنده
قتیبه دن صکره اتراك طرفندن نیچه ولاة حکم ایلیوب آل عباس اوائلنده ابو مسلم رأیی
ایله حکام نصب اولندی مأمون خلیفه اولوب خراساندن عراقه کلدکده سامان اوغللرینی
خراسان عراقه کلدکده وماوراء نهر شهرلرینه والی قلمغله ایکیوز دورت سنه سنده دولت
آل سامان ظهور ایلدی طقوز تقریبوز طقسان بوسنه خراسان وماوراء نهره حکم ایلدیلر
نتکه شاعرلری عنصر دیمشدر نه تن بود ز آل سامان مشهور کشته بامارة خراسان
مذکور اسمعیلی واحمدی ونصری دو نوح دو عبد الملك دو منصور بونلرك دار ملکی
بخارا ایدی اوچیوز طقسان بشده منقرض اولدیلر بونلردن صکره سلطان محمود
ماوراء نهره مستولی اولوب حاکم نصب ایلدی برزمان دخی آل سلجوق نوابی حکمنده
اولوب خوارزمیاندن علاء الدین محمد التیوز دورت تاریخنده ماوراء نهره مستولی
اولدقده آل عباس خطبه سنی خراسان وماوراء نهردن قطع ایلمشیدی شیخ شهاب الدین

سهروردی ناصر خلیفه طرفندن رسالتله کلوب نصیحت اتدی مفید اولمدی ظهور
جنکیز خان التیوزاونالتی ده اولوغ یورت خانی جنکیز خان طرفندن ماوراء نهره تجار کلوب
علاء الدین طرفندن بخارا حاکمی که کندی خالی ایدی غدر وحیف ایله تجاری قتل
ایلیوب ماللرینی الدقده جنکیز خان مزبوری طلب ایدوب علاء الدین جنکیزك ایلچیسنی
قتل ایلیجك جنکیز ماوراء نهره عسکر چکوب خوارزمشاه علاء الدین اوچ کون
دوکشوب جنکده مغلوب اولوب قزوینه کتدی اندن کیلان سمتنه واروب آبسکونده
وفات اتدی بو وقعه جنکیز ظهورینه سبب اولوب مزبورك انهزامندن صکره جنکیز بخارا
اوزرینه کلوب اوچ کون محاصره ایلدی ایچنده اللی بیك قدر عسکر قپانمش ایدی مغول
هجومنه طاقت کتوره میوب وره ایله چقدیلر جمله سلاحلری ومالاری النده قدن صکره
جنکیز قتل عام فرمان ایلدی مغول سل سیف ایدوب اهل بخارادن انجق برکسنه قالنجه
قردیلر اول کمسنه خراسانه واروب واقع حالی خبر ویردی التیوزاون یدی محرمنك
دوردنجی کونی بو وقعه ظهور ایدوب بخاراده متنفس قالمدی حتی کلابی وکدیلری بیله
قردیلر وشهری یاقوب ییقدیلر اندن کچوب سمرقنده کتدیلر خلقی قرشو چقوب امان طلب
اتدکلرنده سلاحلرینی ومالارینی الوب انلری دخی اهل بخارا کبی قتل عام اتدیلر وشهری
یاقوب ییقوب خراسانه کتدیلر التیوز یکرمی بر تاریخنه وارنجه التی ییلك ایچنده ترکستان
وایران وتورانده جنکیزك قتل عامی بو مرتبه یه واردی که اول دیارلردن ذریت بنی آدم
منقطع اولمغه قریب اولمشیدی یکرمی برده رجوع ایدوب صکره اولادی کندی یرینه قائم
اولدیلر حکام چغتای جنکیز ظهورندن صکره توران ممالکی اوغلی چغتای حکمنه کیروب
سکزیوزالتی تاریخنده تیمور ظهوری ایله بونلر منقرض اولنجه ذکر اولنان چغتای اولادندن
یکرمی طقوز نفر خانلر مالك اولدیلر انلرك آخری محمود خاندر که تیمور قتل ایلمشدر
دولت تیمور تیمور صاحب ظهوردر یدی یوز اوتوز التی شعبانینده کش قریه لرندن بر قریه ده
تولد ایدوب یکرمی بش یاشنده وارد قده ترکستان حاکمی امیر حسینك همشیره سی ترکان
خاتونی الوب داماد معناسنه کورکان دیمکله مشهور اولدی وامیر حسین دخی تیمور ایله
ارقه لنوب ماوراء نهری الدی صکره تیمور ایله میر مزبور اراسنده فتنه ظهور ایدوب
همشیره سی دخی اولمکله علاقه کسیلوب یدی یوز یتمش برده هندوانه حصارنده اولادی ایله
تیمور النده مقتول اولوب ماوراء نهر حکومتی تیموره قالدی اعاظم ساداتدن سید برکه آکا طبل وعلم
ویروب تاریخ مزبورده پادشاه اولدی وسمرقندی دار ملك قلوب نامنه خطبه اوقندی یتمش
اوچده خوارزمه مستولی اولدی یتمش بشده مغولستان تسخیرینه کیتدی سکسن ایکیده
ایران تسخیرینه مباشرت ایتدی دورتده مازندرانی الدی بشده سیستانه واروب اوغانیانه
غالب اولوب سکسن سکزده یورش سه ساله کتدی بو یورشده آذربیجان وشروان ودشت
قبجاق مملکتلرینی غارت وتسخیر اتدی طقساناوچده دشت خانی توقتمش خان ایله برجنك

اتدی که عیش زمان مثلی کورمش ایدی توقتمش اول جنکده بوزلدی طقسان دورتده یورش
پنج ساله کتدی بو یورشده نهری کچوب مازندران وخراسان وعراق عجم وعراق عرب
وجزیره وارمینیه اقلیملرینی غارت وتخریب اتدی وآخرنده غزنه وکابل وهندی تسخیردن صکره
سمرقنده رجوع اتدی التی آی اوتوروب سکز یوزایکی محرمنده یورش هفت ساله چقدی
تکرار نهری کچوب خراسان وعراقه واروب سیواسه کلدی تخریب ایدوب قره باغده
قشلادی سکز یوز دورتده یلدرم بایزید خانله چبق صحراسنده جنك ایدوب غالب
کلدی وکرجستان ناحیه ده قشلادی بعده بغداده واروب تکرار الدی سکز یوز التی ده
کرجستانه مستولی اولدی سکز یوز یدیده نهری کچوب سمرقنده واروب برقاچ کون
اقامتدن صکره شدت شتاده ختای سفرینه چقدی اترار واردقده اجل ایریشوب
سنهٔ مزبوره شعبانک اون یدنجی کونی وفات اتدی نعشنی سمرقنده کتوروب تربه سنده
دفن اتدیلر بعده اولادندن میرزا بابره کلنجه یکری بر نفر ماوراء نهر وخراسانه مالك اولوب
طقوز یوز اون یدی سنه سنه کلنجه حکومت اتدیلر انلردن سلطان شاهرخ وسلطان
الوغ بك محمد وسلطان ابوسعید وسلطان حسین بایقرا نامدار پادشاهلر ایدی
خصوصا الوغ بك که سمرقندده رصد بنا ایدوب زیج مشهوری علامه غیاث الدین
جمشید کاشی وفاضل محقق قاضی زادهٔ رومی وعلامهٔ عصر علی قوشجی مباشرتی ایله
یازوب وجوده کتوردی وپادشاهان اسلام اراسنده بو اثر جمیل ایله مشهور اولوب
جمله یه تفوق اتدی وسلطان حسین دخی بر عاقل وفاضل پادشاه ایدی مجالس العشاق
نام بر کتاب لطیف تألیف اتدی منلا جامی کبی کامل ندیمی ومیر علیشیر کبی فاضل
وزیری وار ایدی تاریخ مزبورده دولت شیبکیه ظهور ایدوب اوزبك قومی ماوراء نهره مستولی
اولمغله میرزا بابر غزنه وکابل سمتنه کیدوب انده تمکن اتمشیدی اولادی هنده مستولی
اولوب ضبط اتدیلر حالا هند پادشاهی بو سلسله دندر اما شیبکیلر که اوزبکدر
شیبان بن جوجی بن جنکیز اولادندن اولوب التنجی بطنده شیبك خاتون بن شاه
بوداغه کلنجه خانلر دشتده تمکن ایتمشلردی مزبور شیبك طقوز یوز التی حدودنده بعض
بلاد ترکستان وماوراء نهره کلوب مستولی اولدی ومیرزا بابر ایله برقاچ دفعه دوکشوب
غالب کلدی وبالآخره بابر هنده کیدوب شیبك خان ممالکی ضبط ایلدی بعده
نهری کچوب خراسانی دخی الدی بو اثناده شاه اسمعیل دخی ظهور ایدوب اذربیجان
وعراقه مستولی اولمشیدی برقاچ دفعه خراسان اوزینه کلن قزلباشلری شیبك خان
اوزبك عسکری ایله بوزوب قرمغله شاه اسمعیل انك خصم جانی اولوب طقوز یوز
اون التی ده مرو قربنده بر کون غافل باصوب شیبکی قتل وقفاسنی کاسه ایلدی
وخراسانی اوزبکلردن الوب شیبکك عمی کوچکنجی خان ماوراء نهر حکومتنده
قلدی بعده عبید الله خان وعبد المؤمن خان واسکندر خان ونیچه خانلر بو عصره کلنجه

حکم

حکم ایلدیلر حالا ماوراءالنهر و ترکستان انلر الندەدر قزلباش ایلە دائما جنکدن خالی دکللردر

فصل ٣٧ در اقالیم ترکستان ودشت اوتوزیدنجی فصل ترکستان ودشت اقلیمندەدر

بو اقالیم طویل وعریضدر حدودی شرقدە ختای سنورلری شمالدە دشت قبچاق ومسقو صحرالری دشت اقلیمندەدر بو اقلیم طویل وعریضدر جنوبدە بدخشان وماوراء النهر وکشمیر وتبت سنورلری غربدە خوارزم وطاغستان ودشت قبچاقدەتن صوبی ایلە محدوددر بلادی اکرچە آز وپریشان اولوب اکثری صحرادر لکن صحراسی دخی جملە مشنلك ومسکون اولمغلە کرو ممالك حکمندە اولور باش مملکتی کاشغر کە ترکستاندە طویل وعریض اولکە در اند جاندن اون بش مرحلە شرق وشمالە دوشر حد شمالیسی مغولستان طاغلریدر وافر انهار بو طاغلردن اینوب کاشغرە اقار وحد جنوبیسی بعض بلاد شاش وبعض ریکستاندر وحد غربیسی ذکر اولنان طاغلردن منشعب اولور بر طولانی طاغدر وبو طاغدن صول جانب مشرقە اقار وتمام ولایت کاشغر وختن بو طاغك دامنندەدر وحد شرقی طرفندن کچوب زمین قالماغە وارر شرقلە بعض جنوبی واسع ریکستان وچنکلستان صحرای بی پایاندر مسافەء کاشغر شاشدن طرفانە وارنجە اوچ آیلق یولدر قدیم الایامدە اول صحرالردە بلاد مسکونە وارایدی انجق شمدی ایکیسنك نامی قالمشدر بری ثوب بری کنك تسمیە اولنور باقیسی ریکستاندە پنهان اولوب قوم باصمش خراب اتمشدر وبو صحرالردە دشتی شتر اولور وصید ایدرلر ودار ملك کاشغر کوه غربی دامنندە درکوەدن بر قاچ نهر جاری اولوب مزارعنی سقی ایدر برینە تمن دیرلر سابقا بو نهر شهر کاشغرە اوغرایوب وسطندن کچردی میرزا ابوبکر اول شهری خراب ایدوب نهرك بر طرفنە بنا اتدردی حالا نهر مزبور طرفندە کارندە اقار تقویمدە قافلە قاشغر بر مدینەء عظیمەدر وخلقی اهل اسلامدر اردوکند دخی تسمیە اولنور دیو قانون مسعودیدن نقل ایدر مشایخدن سعد الدین کاشغری بو دیارە منسوبدر یارکند یوز اون ایکی درجە قرق ایکی بوچق درجە عرضدە پای تخت ولایت کاشغر بر بلدەدر سلفدە بو شهر عظیم ایدی صکرە تدریجلە خرابە یوز طتوب وحوشە مسکن اولمشیدی میرزا ابوبکر آب وهواسی طبعنە موافق بولوب معمور قلدی ودار الملك اتخاذ اتدی صولکتوروب عالی عمارتلر یاپدی وارتفاعی اوتوز ذراع بر حصار چویروب اطرافندە اون ایکی بیك قدر باغ احداث اتدی انهار واشجار وبساتین پر ازهار حسبیلە کاشغردە یارکندە ایو یر یوقدر وصوبی الطف میاەدر فصل بهاردە ازالوب تموزدە ارتر ومجراسندە سنك یشب حاصل اولور لکن هواسی صاف دکلدر وبالجملە مملکت کاشغرك آب وهواسی بارد وصحیح وخلقی تند دستدر وکرچە اندە فواکە ومیوە وافر اولور لکن خستەلك آزدر ومیوەدن محصول از اولور خلقی دورت قسمدر بری رعایا بری قوچین کە سپاهیدن عبارتدر بری ایماق دوردنجی مناصب شرعیە ومباشران اوقافدر یارکنددن لا خوف کە

اوچ مرحله در تمام انهار واشجار وبساتین در اندن چارچک ختن اون کوناك یول درمنازلدن غیری
اول مسافه ده شنلك یوق بیاباندر یکی حصار یوز اون بوچق درجه طول قرق ایکی
بوچق عرضده یارکند قربنده برقصبه در ختن تقویمده ضم خاء معجمه ایله اقصای
ترکستانده یوزکنددن اوته برقصبه در وافر انهاری واردر یوز اون التی درجه طول قرق
ایکی عرضده اولمق اوزره یازار هفت اقلیمده ایدر ختن جملهٔ بلاد مشهوره دندر اما حالا خرابه
مشرفدر بونك اولکه سنده ایکی نهر اقار برینه بقر اتاش وبرینه یارورنك تاش دیرلر بونلرك
مجرا سنده سنك یشب اولور اهل ختن اکثرکه تجارت وکار ایدرلر واکثر متاعلری بز وابریشیم در
وبغدای دخی انده وافر اولور هفته ده برجمعه کونی یکرمی بیك قدر آدم اطراف
واکنافدن کلوب بازار طورر عظیم جمعیت اولور یسی یوز بر درجه طول قرق اوچ درجه
عرضده دار ملك ترکستان بر مشهور شهردر سلفده اوزبك خانلرینك تختی ایدی مشایخ
نقشبندیه دن خواجه احمد بو شهره منسوبدر سیران یسی دن بر مرحله غربه بر شهردر
اترار یسی دن بر مرحله تاشکند جانبنه دوشر اوترار دخی دیرلر فقهاء حنفیه دن قوام الدین
بو بلده یه نسبت اولنور طرقان سمرقند دن خطا یولی اوزره بر بلده در اندن جانبن اون
سکز مرحله یرده مغولستان اورته سنده اولمق اوزره بعضلر کاشغر ایله ختن اراسنده دردیرلر
بوندن خطای یکرمی منزلدر تند و یوز اون دورت درجه طول او توز طقوز عرضده
بر بلده در برساجان یوز اون دورت بوچق درجه طول وقرق بر درجه عرضده کاشغردن
شرقه بر بلده در ابن سعید قولنجه ترکستانده اولان ایکی دار ملکك بری کاشغر وبری
بودر فضل بن یحیی البرمکی زماننده خلقی کفار اتراك ایدی صکره اسلامه کلدیلر وسلجوقیه
طائفه سنه مطیع اولدیلر بوندن اسلام دیاری ثبته اولاشر بغبوریه تقویمده ایکی
باء موحده نك ضمی وعین معجمه نك سکونی ایله یوز اون سکز طول قرق ایکی عرضده
بلاد ترکدن بر بلدهٔ کبیره در شرقیسندن نهر یاجوج اقار وازکشیه شهری بوندن
شرق وجنوبه دوشر بغبور اصلده ملوك چین لقبی در دیو ابن سعید دن نقل ایدر
بو تقدیرده لفظ مزبور فغفور معربی اولور بلاساغون سیحون وراسنده کاشغره
قریب یوز بر درجه طول قرق یدی بوچق عرضده بر بلده در چکل کسر جیم وکافله
طراز قربنده بلاد ترکدن بر بلده در خلقی ارباب حسن وملاحتدن اولوب اصحاب نظم
میاننده بونلرك حسنی ضرب مثلدر سهیل وجوزا وبنات نعشه عبادت ایدرلر قزلرینی
وهمشیره لرینی تزوج ارالرنده ممنوع دکلدر خزر خا وایکی زاء معجمه فتحی ایله تقویمده مسطور
اولدوغی اوزره باب الابواب شمالنده بلاد ترکدن بر اقلیمدر قصبه سنه اتل دیرلر کسر
همزه و تا ایله ابل وزننده درشروان دکزی دیدکلری مشهور بحر خزر واکا دوکلن بر نهر عظیم
بو قصبه یه نسبت اولنور قصبهٔ مزبوره نهرك ایکی طرفنده واقع اولوب نهر اورته سندن
بحره خلقی اکثر مسلم ونصاری وبرازی عبدهٔ اصنامدر بونلرك تورك دلندن غیری باشقه

لسانلری

لسانلری واردر صورت وشمائللری دخی مغایردر بو صنفنه قراخزر دیرلر سیاه فام اولور
وبو صنفی بیاضدر اهل اوثان بری برینك اولادنی استرقاق وبیع ایدرلر پادشاه اتل جانب
غربیسنده مقام طوتمشدر اول طرفك عمارتی طولا بر فرسخه قریبدر وابنیه سی اکثر
طاشدندر لکن اکثر قومی اخبیه ایله ساکن اولور اوچ یرده جامعی واردر بازار وحمامی ازدر
کنارآبدن دور موضعده پادشاه ایچون صافی کرمددن بر عظیم قصر واردرکه اول دیارده
کرمددن بنا اکا منحصردر وحصارینك دورت دروازه سی واردرکه بری بهره اچلور غربیسی
صحرا طرفنه اچلور بو ملك صاحبی یهودی اولمق اوزره یازارلر اعیان دولتی یهوددن اولوب باقی
خدامی دورت بیکه قریب ملل مختلفه اصحابی درارلرنده تعظیم قصد اتدکلرینه سجده ایدرلر
اون ایکی بیك قدر کدکاو عسکر بسلر وظیفه سز کندی کارلری ایله پچنورلر وطقوز
قاضیسی واردر هر بری برینه تابعدر اما طوایف مذکورهنك ایچنده مسلمانلر سائردن چوقدر
وهیچ روستایی یوقدر اطرافی یکرمی فرسخ یر زراعت ایدرلر وشهر مزبورك طرف شرقیسی
مسلمانلر وتجار مسکنیدر روسدن انده موم کتورورلر وخزر قومنك لسانی تورك لسانه بکزر
بوردلدر غیری طائفه انی فهم ایلمز اسمید خزر شهرلرندن باغی بوستانی چوق ابنیه سی
اغاجدن بر شهردر سکانی اکثر اهل اسلام اولوب مساجد بنا ایتمشلردر لکن ملکی یهودیدر
خزر وسریر حاکمنه منتسب پچنوربوندن سرحد سریر ایکی فرسخدر سریر حالا طاغستان
دیدکلریدر شروان فصلنده بیان اولنور برطاس خزر نواحیسندن نهر اتل کنارنده
بو ناحیه در سکاننه دخی برطاس دیرلر ایکی صنف طائفه دربری اقصای خزرده بلغاره قریب
یرده وبر قسمی ترك برابرنده ساکندر فاراب فتح فا ورا ایله ابن حوقل قولنجه نهر سیحون وراسنده
ترك بلادندن بر مملکتدر طولی عرضی برایکی مرحله اغاجلی وادیده غربیسی مزارع ناحیه
وشهری بیوك شهردر اطراف وطرازو یایکی دخی دیرلر یوز درجه طول وقرق دورت بوچق
درجه عرضده واقع اولمشدر خلقی شافعی المذهب اولوب چوق علما ظهور ایتمشدر حکمادن
ابو نصر فارابی وقانون الادب صاحبی بودیاره نسبت اولنور سلفده بو شهر نامدار ایدی حالا
اوزبك عسکری خراب ایدوب انجق اطرافنده اول نامله بر مغسان مشهوردر شلج فتح شین
وسکون لام ایله طرازه دورت فرسخ یرده بر قصبه در طرازه بکزر خلقی مسلماندر قراقوم رمل
اسود معناسنه تقویمده مسطور اولدوغی اوزره اقصای بلاد ترکده مملکت دار ملکی بر بلده در
ابن سعید یوز اون التی بوچق درجه طول اوتوز بوچق عرضده تعیین ایدر لکن بو اسم سابقا
ختای فصلنده مذکور اولان قراقردن غلطدر وقلماق تاتارلرینك مسکنیدر خاوس
سین مهمله وصاد ایله یوز درجه طول قرق بر بوچق عرضده بر بلده در کاشغر ایله سمرقند اراسنده
دوشر بوندن خجند اون مرحله در اخسو یوز اون بوچق درجه طول قرق دورت درجه عرضده
یکی حصاردن یدی مرحله شماله کاشغر ویارکند پادشاهنك دار ملکی بر بلده در سنجو یکی
حصاردن التی مرحله جنوبه بر بلده در کسر سین وضم جیم ایله تبتدن اون ایکی مرحله بعیده

غربه دوشر كاشغردن دخی اوقدر مسافه شرقده ایکیسی اورته سنده در بوندن كشمیر اون بش
منزل جنوبه دوشر اورطاغ اقوام اوغوز قدماسنك يايلاقی بر مشهور طاغدر كرطاغ
بودخی مزبورلرك قشلاغی اولوب ایكی عظیم طاغلردر اول حدودده اینانج دیرلر بر شهر واردر
اكا قريب قاری صيرم دیرلر بر شهر قدیم دخی واردر سكانی اكثر مسلمان اتراكدر محصولات
وخواص تركستان كثرت خصايصده هند كبی در مسك وسنجاب وسمور وقاقم وسياه
تلكی وبياض طوشان اولور وتركستان خواصندن بری حجر مطردر كه عجملر اكا سنك
يده وتركلر جده تاشی دیرلر مسالك تركستان سلفده ختندن خطايه اون دورت كونده
واريلور ایدی وبومابين نوعاشنالك ايدی خلق قافله یه محتاج اولميوب بر ایكی نفر كيدر
ايدی حالا اول راه قلماق استيلاسی ايله بغلنوب منسد اولدی شمدی كتدكلری يول يوز
منزلدر اولوغ بك ايلچيسی خواجه غياث روايتی ايله اول طريق سمرقندن ایكی ايده
چلكاه يلدوزه اوچنجی ای اواخرنده طرقان نام شهره اندن يكرمی مرحله ده قامل نام
شهره اندن يكرمی بش مرحله ده سرحد ختای اولان دربند سكجويه واريلور مابين
جمله بيابان در وتركستان دار ملكی اولان كاشغردن سمرقند اوتوز مرحله غربه ولاهور
يكرمی دورت مرحله جنوبه ويسی دن سمرقند اون یدی مرحله وبخارا يكرمی بش مرحله
وتاشكند طقوز يا اون مرحله در وتاشكنددن سمرقند غربه التی مرحله واندجان يدی
مرحله واندجاندن مغولستان سكز مرحله اندن طرقان اون مرحله در ذكر سكان
مفازهٔ تركستان معلوم اولاكه كتب تواريخده يازلدوغی اوزره ترك بن يافث طوفاندن صكره
ديار شرقده تمكن ايدوب اولادی فرقه فرقه قبائل اولوب هر بری بر يوری مسكن اتخاذ
ايديلر واول يرلر انلرك اسميله تسميه اولنوب اكثری دشت تركستانده قونر كوچر اولر
وخيام ايله آرام ايلديلر تركدن صكره نوبت النجه خانه دكوب مزبورك بطن واحددن ایكی
اوغلی اولدی بری مغول وبری تاتار تسميه اولنوب جمله مملكتی بو ایكی اوغلی بيننده تقسيم
ايلدی اول زمانده قبائل اتراكدن بو ایكی اويماق ظهور ايدوب مغول وتاتار اويماقلری
اشتهار بولدی تاتار تاتار اويماغندن سكز نفر رتبهٔ سلطنته عروج اتديلر صكره منقرض
اولوب دولت مغول طبقه سنه قالدی ديو يازارلر اول سكز نفر بونلردر ١ تاتار بن النجه ٢
بوقا ٣ يالنجه ٤ اسلی ابلغان دخی ديرلر ٥ اتسز ٦ اردو ٧ بايدو ٨ سونج مزبور سونج زمانده
مغول غالب كلوب مملكته مستولی اولديلر تاتار دولتنه سونجده انقراض كلدی اما طبقهٔ
مغول طقوز نفر در بوجهتدن اقوام ترك طقوز عددی معتبر طوتارلر وبونلر بو ترتيب اوزره
يازلمشدر مغول بن النجه كه نيچه قبائل واقوامه لفظ مزبور اسم جنس اولمشدر انلردن
اولمينه دخی مجاز طريقيله اطلاق وتعميم ايدوب ترك وتاتاره مغول ديرلر لكن حقيقتده
مغول تركدن بر صنف ايدی صكره چوغالب سائر اصنافه غالب اولدی
واكثر ولايتلری الوب شعبه لری اسميله تسميه ايلديلر بونلردن اول تاتار غالب

اولمغله

اولمغله جمله سنه تاتار دیرلر دی حالا عربستان وهندستان وختای ده مغول قبایلنه
کیروتاتار دیرلر بومغوللك دورت اوغلی وارایدی قراخان اوغوزخان کرخان اورخان کندودنصکره
قراخان یرینه پکدی قراقومنده اولوب اق تاق کرتاق نام موضعده ییلار وقشلاردی کافر
اولمغله اوغلی اوغوزخان خروج وقهرایلیوب یرینه پکدی مؤمن ومدبر اولوب دولت
اتراك قانونلرینی وضع وقبایلی ضبط وتسخیر ایلدی ارتلاس وصیرمدن بخارایه وارنجه
الوب کندویه مخالفلری قیردی مزبوراوغوز ملوك فرسده چمشیده نظیر در التمش یدی
ییل سلطنتی یازارلرایغور وقانقلی وقبچاق وقارلق وخلج دیمکله معروف اقوام وقبایل
القابنی مزبوراختراع ووضع ایلدی دیرلر ایغور رحربده دوشمندن قاچوب کندویه کلن
برطائفه لقبی اولدی اولاشمق معناسنه قانقلی برجنکده الدیغی مال غنایمی عرابه لره
یوکلدوب اوزرینه قودوغی آدملره دیدیلر قبچاق وقتاکه سلاطین اتراکدن ایت براق
ایله ترکستانده جنك ایدوب بوزلدی وکیدرکن یولده براغاج قوغوغنده کوردیکه
برعورت وضع حمل ایلمش اری معرکه ده دوشمش ایدی اوغوزخان شفقتندن اول طغلی
الوب اوغل ایدندی مزبوراوغلان بیودکده قبیله باشی اولوب قووق معناسنه اولان
قبق تصغیر قبچاق لفظی ومحل اسمی اول طائفه یه اطلاق اولدی ومشهوردمشت آکادخی
اضافه قلندی قارلق ایسه یولده عسکردن برطائفه ثلج وباران علتی ایله قالوب بولقب
ایله ملقب اولدیلر خلج تسخیر بلاد ایچون سفرنده برکمسه عسکردن کیروقالمیه دیو
تنبیه اتمش ایدی یولده اتفاق برعورت وضع حمل ایدوب اجلقدن قالیجق اوغوزاول ولدی
آلوب قال آج تسمیه ایلدی صکره قبیله باشی اولوب اندن خلج تحریفی اول قومه لقب قالدی
اولاداوغوز مزبوراوغوزك التی اوغلی وارایدی آی کون یلدزکوچك تاق تنکز بونلر برکون
صیدده برپای ایله اوچ اوق بولوب بابالرینه کلدیلرکه بینلرنده بونی تقسیم ایلیه مزبوردخی
یایی آی کون یلدزه ویردی اوچ پاره ایدوب حصه لشدیلر اوغوزانلره اول اجلدن
بوزوق لقبنی قودی واوقلری دخی باقیلره ویروب انلرك لقبنه اوج اوق دیدی وبونلر برنیچه
قبیله باشی اولدیلر بوزوقی ولی عهد قیلوب عسکرك میمنه سنی انلره تعیین اتدی اوج اوقی
میسره ده انلره تابع قلدی والاتاقی انلره مکان تعیین اتدی اوغوز اولادندن بوزوق
بوجهتدن سائره تفوق ایدوب معتبر اولدیلر وبونلردن یکرمی دورت شعب وقبایل
ظهور ایلدی نیجه لری ماوراءنهر وخراسانه پکدیلر وغیری شکله کیردیلر جنکیزیلر
وسلجوقیلر انلردن صدور ایلدی نتکه روضة الصفاده مسطوردر اوغوزدن صکره
آی کون یلدز پادشاه اولوب بعده منکلی بن یلدز وتنکز وایلخان بن تنکز ترتیب اوزره
والی اولدیلر بعض مورخلر ایدر اوغوزدن صکره ممالك ترکستان اوغوز اولادی النده قالوب
بیك ییل سوردی مزبور ایلخان تور بن فریدون ایله معاصر ایدی تور ترکستانه
مستولی ایلخان معرکه ده دوشدی اوغلی قیان قورتلوب ارکنه قون نام صحرایه دوشدی محل

مزبوری حصارکبی عظیم طاغلر احاطه اتمشدر مزبورانده تحصن وتوطن ایدوب مرور
ایامله اولاد واتباعی چوغالوب اول محل تنك کلیجك بر بلوکی منازل قدیمه یه واروب تاتار
الندن الدیلر که انلره قوم قیات وقایی دیرلردی مذکور قیان اولادندن یلدز بن منکلی
انلرك سرداری ایدی مزبورك قزی جوینیه دختری الانقونك اوغلی بوزنجر قاآنی مغولستانه
پادشاه اتدیلر آل عباس ظهورنده حیاتده ایدی قوانین سلطنت مغولی وضع ایلدی
خطاییلر ایله جنك ایدوب مظفر اولدی مغول طائفه سی اولوسی قبایلی خانلغی مزبور
الانقو اولادنه حصر ایلیوب اول سلسله دن اولمیانك خانلغی صحیح دکلدر اعتقادنده اولدیلر
حالا انك اوزرینه درحتی تیمور اول سلسله دن اولمامغله خانلق رتبه سنی بولمدی ارالرنده معتبر
معنادر بعده مزبور بوزنجر اولادندن قاید و بوقا و بایسنقر و تومنه وقیلی وقاجولی
وبرتان و پیسوکا بهادر ترتیب اوزره خان اولدیلر مزبور پیسوکا التمش یاشنده وفات ایدوب
اوغلی جنکیز یرینه کچدی دارملکی قرا قوم که الوغ یورت دیرلرانده ایدی مغول خانلرینی
قهر ایدوب التیوز اون التی ده ایرانه کچدی ماوراء نهر وخراسانی تخریبدن صکره دونوب
التیوز یکرمی دورتده مرد اولدی حالا ارالرنده معتبر اولان یاساق قانونلرینی قوروب ممالکی
دورت اوغلی تولی جوجی جغتای اوکتای اراسنده ترك ایلدی ایکی ییلدن صکره ایکیسی
تختی اوکتایه تسلیم ایلدیلر جغتای توراننده پادشاه اولوب کاشغر وبدخشان وبلخ وبعضیسی
خوارزم وغزنه یه اولادندن یکرمی طقوز نفر مالك اولوب حکم ایلدیلر سکزیوز التی ده تیمور
ظهوری ایله بونلره انقراض کلدی اوکتای اولادی دخی سکزیوز اوتوز حدودینه کلنجه
جهان آرا روایتی اوزره اون طقوز نفر حکم ایلدیلر سکزیوز التی ده تیمور ظهوری ایله
بونلر کاه ختای مملکتنه مستولی کاه ختاییلر غالب کلوب وقراقرمده قرار ایدرلردی تولی اولادی
ایسه اوغلی هلاکو استیلاسندن صکره اون یدی نفر یدییوز اللی دورده وارنجه ایرانه
حکم ایلدیلر وجوجی اولادندن برکه خان اوغللری دشت قپچاق وقرم دیارینه مستولی
اولوب انده قالدیلر حالا تاتار خانلری دولتی اول دیارده باقیدر بو سلسله دن غفاری اق
اورده کوك اورده خانلرینی یازار کوك اورده الوغ یورتك صاغ جانبنده اولان قبایل خانلغیدر
آق اورده الاطاغ حدودنده اولان الوس حکومتیدر بونلر طقوزیوز یتمش حدودینه
کلنجه باقی ایدی سلاطین خوارزم دخی بو سلسله دن اولمق اوزره یازیلور تفصیلی تواریخده در
بو مقامده مقصود مسکنلرینله ذکر اولمغله اجمال اوزره یازلدی شرف یزدی مقدمه ده دیمشدر
مسکن مغول طرف شرقده معموره دن بعید دوری یدی آیلق مسافه واسع یرلر
و صحرالردر شرقیسی سرحد ختایه متصل غربی ایغور شمالی اراضی قرا قره متصل
جنوبی تبت اقایمی در بونلرك غالبا قوتی لحوم صید ولباسلری جلود سباعدر بعض
تواریخده قبایل اتراکدن صحرانشین وغیری طقوز قبیله یازیلور اعظمی اوغوز
قبیله سیدر وطن اصلیلری دیار ختای ایدی سلجوقیسان بو قبیله دندر بری دخی قایی

قبیله

قبیله سیدر که کثرتله اوغوزه غالبدرزمینی سارایدن کلوب ارمینیه حدودنه یایلدیلر بری
خیر اخیر قبیله سی که مغسون نام برشخصك لقبی ایله تسمیه اولنمشدر مسکنلری شمالده
بختال و کیماکه قریب ایدی بری دخی ضریح قبیله سی که مسکنلری جبل یونس دیمکله معروف
کوه بلند در ترکستاندن خاقانه طغیان سببی ایله چقوب انده ساکن اولدیلر وطقوزشعبه یه
بولندیلر چکلی وهنلی اوچر شعبه در بری دخی کیماك قبیله سی صحرا نشین واکثری آتش
پرستدر میتلرین احراق ایدرلر بیلده برایکی کون صوملری اولور بونلرك اغنامی وافردر بری
دخی بختاکن قبیله سیدر بونلر بر یرده قرار ایلمزلر اوتوز مرحله قدر یرلری واردر قونر کوچر
طائفه در بر طرفی دشت قپچاق غربی بلاد خزر وصقالبه در بختاکیانله دیار خزر مابینی عظیم
کوهستانه متصل بیاباندر انده اتراکدن طولاسی وغز نام ایکی طائفه ساکن اولور بختاکیانله
بونلر دائما قتالده در بری دخی محرقه در کوچر اولی طولا وعرضا یوز فرسخ یرده اولورلر
ایکی نهر عظیم اراسیدر بری اتل وبری تن صویی صقالبه و روس بونلرله دائما حربده در بونلر
اکثر غالب اولورلر الدقلری اسیری رومه کتوروب بیع ایدرلر بری دخی صقلاب در که
بختاکیاندن اون بش مرحله مسافه ده درختستانده اولورلر اکثری آتش پرستدر زراعتلری
ارزن وشرابلری عسلدر سردارلرینه سربتاو وزیرلرینه سوبخ دیرلر بری دخی روس اولمق
اوزره یازلمشدر لکن ظاهر بودر که روس ترکدن دکلدر امافرنکی کتابلرده محل مذکوری
برکونه دخی تفصیل و بیان اتمشلر بز انلرك خلاصه سنی ذکر ایدهلم تاتارستان که تاتاریا
یازیلور یونان ولاتن قومی اکاسیتیا وعبرانیلر مأجوج دیرلر آسیا ایله اوروپایی فصل ایدن
تن ارماغی اوزرنده در اوچیوز ییل بوندن اقدم تاتار طائفه سی اول سمتلره مستولی اولمغله
تاتاریا دیدیلر جغرافیا ازبابنك متأخرلری بونك حدودنی تحدید ده دیدیلر که جنوبده
شروان دکزی و جیحون ارماغی ودالانکر ونوغر وقوت طاغلری غربده تن ارماغی
وقنای کولی شرقده ختای اوقیانوسی که بونك جانب شمالیسنه دونر و ظلماته یعنی عرض
تسعینه ممتد اولور وارمنی مصنفلری بوکا عمیق آسیا دیدیلر التی آی طاغی بو مسافه یی
ایکی بلوك ایدوب اورته سندن بحر وجبل مز بورا یماوس طاغنك برشعبه سیدر که
شماله طوغری نیچه شعبه لری اوقیانوسه منتهی اولور تقسیم متقدمین بواقلیمی ایکی قسم
قلدیلر ایماوس طاغنك بریسی واورته سی لکن بز اوچ بلوکه تقسیم ایدهرز بری سارماسیاکه
اکا آسیا سارماسیاسی دیرلر وخالی صحرالردر ایکنجی چاغاتای اولکه سی که متقدمین اکا ایماوس
بریسنده اولان سیتیا دیدیلر ترکستان سلطنتی دراوچنجی سرقا ایله تانغوت اولکه سی که
ایماوس اورته سنده کی سیتیادر بطلمیوس انی مجهول اولمق اوزره یازار تنبیه لورنسو وفلبوس
بوسمتلری وجه مشروح اوزره تحدید و تقسیم ایلیوب میرتاتور دخی اطلسنده انلره تابع اولدی
لکن بو کتابده سرقا قسمی که ختای مملکتیدر مقدما ذکر اولنمشدر حالا اندن غیری و بوفصلده
یازیلان ترکستان شهرلرندن غیری اوچ قسمده نه یازلمش ایسه تلخیص ایدرلر سارماسیاکه

خالی تاتارستاندر سائره نسبت بونك شنلكی ازدر حدودی شروان دكزی وتن
ارماغی وختای كولی ایله محدود اولوب التمش درجه طولدن یوزیكرمی طوله واللی بش
درجه عرضدن التمش یدی عرضه منتهی اولور اكثری دوزیرلر وصحرالردر سائر
كتابارده دشت قپچاق دیمكله معروف اولان بریه بوندن عبارتدر حالا نوغای تاتارلری بری
كنارنده قونر كوچرلو رنسو ایدر تاتاردن مقدم كومانی وپولوزی نام بعض طوایف
بوحدودده اولورلردی حالا انلرك بقایاسی انده موجوددر وولغا وكسل وسو رنام نهرلر
بو اقلیمدن كچر ترابی غایت منبتدر لكن تاتارلر اكثر جنك وشكار ایله مقید اولوب فلاحت
بلمزلر بعض یرلره طاری اكوب بعده محصول الورلر وانی یرلردوه وآت وخرده مواشی
قسمی حیوانات بونده غایت وفرت اوزره اولوب فرس دیارینه كیدروخلقی كچه دن اخبیه
وچركه لر ایله قونر كوچر واكثری عربه لرده ساكن اولوب دوز یرلرده یلكن ایله
عربه لری یوریدرلر كمی كبی قولتوب استدكلری یره كیدرلر ایچلرنده اولوس بكلری
واردر اكثری مسقودوقاسنه تابعدر وبونلر قبیله قبیله اولوب هرقبیله یه براوردو
دیرلر وجابجا قلعه لری دخی واردر قازان اوردوسی ارالرنده معتبردر اوچ قبیله بواوردویه
تابع اولوب بونلرك خلقی سائر تاتار اراسنده پیاده جنكه كیدرلر وغایت تیراندازلردر
كوردكلری نشان تخلف اتمز كرچه مسقو بونلره حكم ایدر لكن سائر رعایاسی كبی
دكلدر بونلرك اراسنده برقوم اعتبارات باطله وسحر ایله مقید اولوب ریح ورعد وباران
تحریك ایدروحتركی بغلتمش كبی ساكن قلارلر بواوردودن اوتوزبیك قدر جنكجی چقار
نهر اتل كنارنده قازان دیرلر بوشهرلری واردر مسقودوقاسی جوانس انی فتح ایلیوب
لیووینا اولكه سندن وافر آدم كتوروب انده قودی خان دخی ضروری تابع اولوب
اطاعت ایلدی آستراقان كه حالا اژدرهان دیدكلری درلو رنسو قولنجه قازاندن برز
جنوبه باكو دكزینك قربنده در مسقودوقاسی دمتریوس بونی المشیدی برزمان
مسقو حكمنده قالدی وولغا ارماغنك كنارنده در بواوردودخی بوشهر اسمله تسمیه
اولندی بوندن پچیجك بومقدار قراده خار وهولیزا وقوندونی نام شهرلر وباكو
دكزی كنارنده بعض شهرلر وبرنهر واردركه یایق نهری دیرلر باشی سیبریا اولكه سنده دو
اندن صولاق دیرلر بر نوع جانور اولور كه قیونه بكزر بونوزی ذی قیمتدر طبل آوازینه
مائلدر داشتدكده رقص ایدرك یانه كلور تاتارلر انی طبل چالمغله صید ایدرلر وبو نهر مزبور اغزینه
قریب قامینه زار نام شهر واردركه زاولق تاتارلرینك خانلری انده دفن اولنوردی پره قوب تاتاری
انلره مستولی اولوب بر باد اتدیلر اندن كسل ارماغنه قریب یرده قتابوزی نام شهر وایچرده
جانقو ارماغنك كنارنده سوایخ نام شهر واردركه تاتار مستولی اولوب تخریب اتمزدن اول
برمشهور ومعمور یر وكانیلرك تختكاهی ایدی نوغای تاتاری انی تجدید ایلدی وخانلری
حالا انده اوتورر بونك حكمنده اوچ اوردو واردر نهایت مسقووه خراج كچندر اردر هرسنه وافر

آت

آت وبياض يوكدن ياپلمش كيچه لر ويروب اقتضا اتدكده دورت بيك آتلو ايله سفره كيدر
لورنسو بويله تحرير ايلدى لكن مشهور بودركه نوغاى تاتارى قريم خانلرينه تابعدر
وجائزكه سنوردااش اولمغله مسقوه دخى ذكر اتديكى اوزره مدارا ايليه كيرومز بورديمشدر
بونلردن برمقدار شماله بولغار طائفه سى اولوربونلرك لسانى وآيينى روس كبى درفقير
ايدربوطائفه آل عباس عصرنده اسلامه كلديلر مسكنلرى خزر ايله روس بيننده در
اطول نهارى وقتنده اون كون قدر عشانك وقتى بولنمز زيرا شفق غايب اولمدن فجر
صادق طلوع ايدر اول اجلدن بونلر خوارزمه آدم كوندروب امام بقالى دن سوآل ايلديلركه
ولايتمزده شفق غائب اولمدن فجر طلوع ايدر صلوة عشايى بزه قضا لازم كلورمى امام
بقالى عدم قضا ايله افتا ايلدى شمس الائمه حلوانى قضا لازم كلور ديجك مسئله ده
اختلاف واقع اولوب ايكى امام كندى مدعاسنى اثبات وآخرى الزام لازم كلوب شمس الائمه
بر شاكردنى خوارزمه كوندروب وار بقالى دن سؤال الزامى ايله سؤال ايله نه ديرسن
شول كيمسه حقنده كه صلوة خمسه نك برينى اسقــــاط ايده كافر اولميه كورنه جواب ويرد
مز بوردخى. كلوب جامع خوارزمده بقالى درسن ديركن سؤال ايديجك امام بقالى انتقال
ايدوب ايتدى ياسن نه ديرسن شول كيمسه حقنده كه ايكى اياغى طيوغندن كسلمش
اوله انك ابدستنده قاچ فرض وار درسائل ايتدى اوچ فرض واردر زيرا ابعك محلى يوقدر
بقالى ديدى صلوة خمسه فرضى دخى بونك كبى درحريف ملزم اولوب اهل مجلس
تحسين ايلديلر جواب مذكور شمس الائمه يه واصل اولدقده تسليم ايدوب قايل اولدى
سؤال مذكورك باقى الجائى بزم اوچ مسئله رساله سنده مسطوردر روض المعطار صاحبى
ايدر بونلرك منازلى نهر اتل كنارنده در بشيوز قدرخانه اولور مسجدلرى واردر كيرولورنسو
ايدر بولغار قومندن شماله سيبريا اولكه سى دوشر اكثرى اورمانلقدر ونوغاى تاتارلرينك
بعضى انده ساكن اولورلر وهم خانام برشهرلرى واردر غايت معمور وتجارتله مشهوردر انده
بعض جواهر بيع اولنور وبرجنس ميوه كه حيات ميوه سى ديرلر قلبى تقويت ايدر اكثر
انى طعاملرينه قورلر ختاى تاتارلرى ومسقوانده جمع اولوب تجارت ايدرلر قانبالو يعنى
خان بالقدن نيچه متــــاع كتوررلر مابين دورتيوز اللمش فرسخدر وكسل ارماغى كنارنده
چپانلو وكسللو تاتارلرى اولورمربع سكه ايدرلر مقدما ايماوس اردنده اولانلر كبى التون
وكمشى وزن ايله خرجنورلردى فقير ايدر بونلر شبان بن جوجى وكشيلوخان اتباعى اولمق
كرك كيرولورنسو ايدر دخى شمالده قاسپيوم دكزندن چوق بعيد دكل يرده صحرالرده
قزاق تاتارلرى اولور بلاد شماليه ده اولان طوايفك بهادرى دربونلر سحره وخرسزلغه
غايت مايللردر ختايه واران كلن مسقوو تاتار بازركانلرينى صويارلر فقير ايدر بو قازاق تنى
قازاغى واوزى قازاغى دكلدر انلر قريم قصلنده يازيلور كيرولورنسو ديمشدر بونلرك شمالنده
قتاى كولى واقع اولمشدر غايت بيوك كولدر بردريايه بكزر انده بعض كوچك اطه لر

واردركه تاتارلر ساكن اولوب مسقو ايله معامله ايدرلر اسله تن ديكله معروف بر جنس
عرابه لرى واردركه مونس كيكلر قوشوب بوز اوزرنده عظيم سرعتله چكدررلر وبو كولده وافر
بالق صيد ايدرلر وقوشلرى واقردر وبو كولك اورته سى التمش بش درجه عرضده اولوب
اوبى ارماغى اندن چقار وبوارماغك مسافه سى سكسن ميلدن زياده واسع اولمغله بعضلر
ظن ايدرلركه قاسپيوم دكزى يرالتندن برمنفذ له اكا متصل اوله ياخود اوقيانوس شمالى يه
واصل اوله نتكه سليمان پيغمبر عليه السلام جمله انهار حقنده بويله ديمشدر يعنى تحت الارض
برى برينه متصل اوله فقير ايدر مزبور كول غديرخوارزم نامى ايله كتب اسلاميه ده
مسطوردر تقويم البلدانده بحيرهٔ خوارزم وسطى طقسان درجه طول قرق اوچ درجه عرضده
اولمق اوزره رسم معموردن نقل ايدر نهر جيحون بونك شرق طرفندن كلوب جنوبنده
دوكلوردورى التيوز ميل قدر ياخود يوز فرسخدر نهر شاش دخى بوكا دوكلور خوارزم بوندن
التى مرحله وبحر خزر يكرمى مرحله اولوب مروج ذهبده مسعودى دخى بو معنايى تحرير
ايلمشدر بونك كنارنده جعا عرنام برطاغ واردركه زمستانده عظيم بوزلر طوكار ذكر اولنان
انهار خصوصا نهر جيحون مصبنده اولان اختلافى بز سابقا وماوراء نهر فصلنده ذكر
ايلدك لورنسو نهر اوبى ديديكى اول نهر درو با جمله بو بحيره قدما آثارنده مسطور ومتأخرين
كتابلرنده خصوصا اطلسده غير مذكوردر كيرولو رنسو ايدر مزبور كولك كنارنده
قوسيتينا ديرلر برشهر واردر تاتار وروس بازركانلرى انده جمع اولورلر وبيوك بندردر بعده
باشغرد تاتارلرى وتومن تاتارلرى مسكنى واردركه انلرك اوردوسى ختاى خاننه تابعدر ايما اوس
طاغنك اوته سنده اولان سائر تاتارلر جمله اكا تابع اولدوغى كبى وبونلرك مسلمى تاتار
كفارى ايله جنك ونزاع خصوصنده جمله اول خانه مراجعت ايدرلر اما نهر اتل كه فتح همزه وتا ايله
يازيلور ادل وهد يل دخى ديرلر قدماء يونان ولاتن كتابلرنده راه اسميله مسطوردر لورنسو
تحريرى اوزره مسقو حدودنده فرنبو كولندن وبعضلر قولنجه وولغو كولندن چقوب
شرق وجنوبه اقار منبعى تقريبا التمش دورت درجه عرضده وتمش درجه طولده اولمق
اوزره در روس وبلغار طاغلرندن التمش قدر نهر بوكا اقوب نهر عظيم اولور واول نهرلرك برندن
آسانلغله چلمز ديرلركه وجه عرضده نيلدن صكره بوارماق اعظم انهاردر التيوز قدر فرسخ
مسافه سير ايدوب اتل وقازان وغيرى شهرلرى چوب اژدرهان ديدكلرى استراقان
قربنده برقاچ بيوك اغزدن بحر خزر وبحر شروان ديدكلرى هير قانوم دكزينه دوكلور
اون فرسخ قدر دريايه كيروب اقار كوربينور لونى وطعمى متغير اولماز وبيوك كميلرى كوتورر
لكن بونهر قليل النفعتدر بريوى سقى ايلمز ايام شتاده منجمد اولوب اوزرندن چرلر بلغار وكيماك
طوايفى بونك كنارنده دربحره قريب يرده تن صوينه يقين كلوب كيرودونوب شرقه كيدر
ونهر تن ازاق دكزينه كلوب دوكلدوكى يردن اژدرهان اراسى خيلى مسافه اولور قصهٔ
وصل نهرين سابقا سلطان سليم خان ثانى زماننده قازان تاتارى در دولتده مكتوب

کوندروب مسقودن شکایت وایکی نهرك اراسنی حفر ویری بوینه اولاشدرمغله اول دیارلری تسخیر تدبیرنی سوق اتدیلر قوجه محمد پاشا دخی دمرقپو وشروانده اولان عسکره کمیلر ایله زخیره وعسکر امدادی بو طریقله آسان اولور وکیلان وطبرستان سواحلنه سفاین یول بولوردی دیو بعض اهل وقوف ایله مشورتدن صکره شق ثانی دفترداری چرکس قاسم بکك اول سمتده وقوفی اولمغله کفه ایالتی ویروب کوندردی مزبور دخی معتمد آدملر ارسال ایدوب محل مزبوری مساحه اتدردی مابین نهرین التی میل بولنمغله دردولته عرض ایلدی وزیراعظم دخی صرف مقدور ایدوب قازمه کورك وسائر مهمات جنك ایله طقوز یوز یتمش التی سنه سنده قپودان مؤذن زاده علی پاشایی کوندروب مکمل دونما کمیلری ایله ازاغه اندن قایقلر ایله محل مزبوره واروب قره دن تاتارخان دخی کاوب حفره مباشرت اتدیلر اوچ ای قدر زمانده ثلثی قدر انجق کسیلوب ناکاه عسکر ایچنده بو محلك قیشی زیاده اولور دیو برکفت وکو ظهور ایدوب قحط دخی بووهمه امداد ایتمکله قازمه وکورك وسائر آوانی دوکوب کلدیلر کتدیلر بعضلر تاتارخانك بو یول اچلدیغی مرضیسی دکل ایدی عسکری تخویف سوزلری اندن ظهور اتدی دیرلر هرنه ایسه بودکلو امك هبا اولدی زیرا مباشرلر بونك کبی کار عظیمه سرکارده کل ایدی هر ایشلك اری کرکدر بو مقوله اثره پادشاهلر بالذات مباشر اولسه انجق عهده سندن کله بیلور نهر سقریه حفری دخی بونك کبی اولدوغی محلنده کلجکدر اما قسم ثانی که ایماوس طاغلرندن اوته اولان تاتارستاندر لورنسو تحریری اوزره انلر مغول تاتارلری اولوب آسیانك اکثرینه یایلدیلر ننکه ذکر اولندی ووتلر تاتارك اصلیدرکه تاتار نام ارماقدن اسم اخذ اتدیلر وموتغال دیمکله معروف یرکه شمالك بربوجاغی ایدی انده ساکن ایدیلر اندن صحرا ره یایلدیلر وسنور داشلری ایله جنکلر ایدوب کاه غالب وکاه مغلوب اولدیلر ارالرندن جنکیز ظهور ایدوب تاتارلرك صنمی نوغای ایله نم مخفی علاقم واردر دیو تاتاری الدایوب کندویه تابع قلدی وسنورداشلرینه غالب اولوب تدریجله اکثر آسیایی تخریب اتدی واتباعی فرقه فرقه اولوب جنکیزدن صکره شوکتلری کندی انلردن پیتورسی تاتارلرکه البانیا طاغلرنده تمکن وتنصر اتدیلر مسقو مذهبنده اولدیلر وایماوس وراسنده اولان تاتارلرك اکثری بوت پرستدر باقی احوال لری ختای فصلنده ذکر اولنمشدر ذکر اخلاق واوصاف تاتار بو قوم بنی نوع انسان میانده پولاد نهادلر وآب وباد کبی طبیعتلری حرکته معتادادهرمن قوت ودیونژادلر انلری نه قوت استرنه زاد بستان نخجیرگاه ده نهال تیرلری نه بتور رسه انی بیورلر بیابانده یایل کبی پلرلر نه کند ولر یورولور نه اتلری درلر بندکلری آتنه نعل حاجت نه میخ یدکلری اتنه نه قزان کرکنه سیخ دریاده سباحت ایدرلرنه کمیجی ارارلرنه کمی صحرایه سیاحت ایدرلرنه چول کتوررلرنه آت یمی کندولر کوهسار کیرودارك قوردلری امافیون دریسی کیرلر قورد وقوشلك طیور وحوشلك بری سن آیرمزلر اولوسن

دری سنی یرلرینیان اهرامان کبی بنیه لرینك دوززماندن دردی یوق دهان صدف کبی ودیشی
دوکلش وبرك خزان کبی بریوزی زردی یوق مرور شهورله ای کون کبی کوزلرینك نوری
دوکلمز کرورد هورله چرخ کردون کبی بللری بوکلمز یوز یاشنده شمشیر کبی بالك یوزلولر باشلری
بتمش پیکان تیر کبی تیز کوزلولرع ریش نه پیرامن چاه زنخ سبزه بخابر دهد ازروی بخ ذرع کبی
کوزلری غایت کوچك قلقان کبی یوزلری قاتی ییوك آلنلری کوهسار صلابتده یالم قیا
باشلری صحرای مهابتده بوجه اویك نثر بوکلامك مؤیدی اترکوا الترك ماترکوکم حدیثی در
یعنی مادامکه انلر سزه قصد ایلیه سز انلره قصد بد ایلمك لورنسو ایدر بونلر اکثر اسمر اللون
حدید المنظر صقاللری آز یوزلری یاصی کوزلری کوچك اقو یامر جمنسز ووحشی طائفه در
لسانلری تورك دلنه بکزر رآیینلری دخی انلره قریبدر جمله عورتلری ایله جنکه کیدرلر
وغایت تیرانداز اولولر آت اوزرنده اوق آتوب نشان اوررلر بیوك ارمقلری آتله کچرلر
کرچه بوآنلر اسلوبسزدرلکن چوق طیانر وسریع الحرکه در بتون کون بتوب صحرایه
صلارلر یاز قیش بولدقلری اوت ایله کچنورلر ودوه یی آت کبی قوللنورلر بونلرك دوه لری
کوچك وسیاه بر غریب شکلدر بو دیار دوه لرینه بکزمز وتاتارلر اکثر له ومسقو وچرکس
اولکه لرینی غارت ایدوب کاه برای مصلحت صلح اوزره اولورلر طکوزدن غیری حیواناتی
یرلر قسراق سودی ایچرلر وبلتراقان دیرلر بر جنس لذیذ کوك صوینی چقاروب اتمکله قارشدررلر
ومدونه شربتی اچرلر سفرلرنده کاهی آتلرك طمرلرینی اچوب قانی صورارلر لباسلری
کچه در قیشن بعض پوست قاپلولر سیاستلری ترك طرزی اوزره درزانیلری قتل ایدرلر وقاتللری
اورده دن نفی ایدرلر سارقی اکثر اشد عذابله اولدوررلر کرچه اکثری مسلم کچنورلکن خفیة
بت پرستلردر آلرنده اکسك دکلدر باقی احوال قریمده یازنده ذکر اولنور امایأجوج ومأجوج
وسد ذوالقرنین قرآن عظیم الشانده مذکور اولوب مفسرلر یأجوج ومأجوج اصناف
قوم ترکدن اقصای معموره ده ساکن بر صنفدر قصیر القامه قولقلری بیوك وحشی انسان
شکلنده بهایم کبی اولوب مسکنلری منقطع ارض ترکده در بونلر توالد وتناسل ایله اول اطرافه
یایلوب صغمز اولدقده بری وسط معموره حدودنه یایلوب شانلرندن اولان فساد ایله
اول سمتلر خلقی امورنی افساد ایدیجك حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده یونان ملوك
حمیر یعنی یمن پادشاهلرندن ذوالقرنین حمیریکه شرق وغربه سیر وسفر اتدوکی نظم کریمده
مذکور وکتب معتبره تواریخده مسطوردر اول سمتلره وارد قده اهالیسی اظهار تظلم
ایدوب اول قوم باغی ایله کندولر اراسنده حایل اولان طاغی بوکدکدن کچوب کلورلردی
ومحل دخول وخروج یأجوج ومأجوج آکا منحصر ایدی بر سد بناسیله اول کدوکی
قپایوب دست تسلط واستیلاسنی دفع ذوالقرنین کبی بر صاحب مکنت پادشاه همتنه
موقوف اولمغله جمیعا رجا وتمنا ایدیلرکه بو بنا ایله اول قومك یولنی کسوب بودکلو ممالك خلقنی
انلر شرندن تخلیص ایله احیا وصحیفهٔ روزکاره ذکر جمیل ابقا ایلیه ذوالقرنین دخی اسبابنه

موفق اولوب سد مشهوری تواریخ وتفاسیرده مسطور اولدیغی اوزره بنا ایلیوب یاجوج
ومأجوج سد اردنده قالدی الی ماشاالله طوروب آخر زمانده سدی ییقوب چقاجقلرینه
دلیل وار در علوم شرعیه کتابلرنده مذکور اولان ادله نك مفهومی بودر کتب تواریخده
دخی نیچه واهی روایتلر نقل ایدرلر مثلا ذوالقرنین اسکندر یونانی اولمق کبی وسد یأجوجه
واثق بالله عصرنده آدم وارمق کبی انلر متعدبه اولاجق نسنه دکلدر زیرا ذوالقرنین
حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده اولوب مکهٔ مکرمه ده ملاقات ومعانقه ایلدکلری
احادیث نبویه ده مذکور و صحیحین ده مسطور در اسکندر یونانی ایسه متأخر اولوب
مولد ابراهیم علیه السلام ایله اسکندر یونانی نك دارایه غلبه سی که مبدأ تاریخ اسکندری در
اراده زمان بیك طقوز یوز اللی سکز سنه اثبات اولنمشدر ع ایها المنکح الثریا سهیلا
عمرك الله کیف یلتقیان نحو اسنجه حمله قرینه بولنمازو ذوالقرنین ملوك یمن القابندن
اولوب اسکندر که لفظ یونانی ده ایو آدم معناسنه اولان الکسندر معربی اولسه کرك لقب
عربی وحمیری ایله اسم یونانی نك منا سبتی نه در مع ذلك اسکندر قرآنده مذکور دکلدر
قطع کرعه ذکر اولنان ذوالقرنین در تفسیر کبیر صاحبی تخمینی اوزره خارجده اسکندر مشهور
اولمغله قرآنده مذکور اولان وصف ولقبی اول شهرت قرینه سیله اول اولمق کرك دیو ظن
ووهمله حمل ایلدیلر اصلنی تحقیق وملاحظه اتمدیلر حضرت ابراهیم زماننده یمن ملوك
ووقایع اخبارنی متضمن بر تاریخ قالمدی که مراجعتله حل شبهه ایدهلر مرور دهور ایله
مأخذ قالمیجق اکا یا پشدیلر لکن عند التحقیق ذوالقرنین اسکندر دکلدر اما موضع سد
ابن سعید کتابنده اقالیم خامسك جزء عاشرنده یازیلوب دیمشدر که اول جزده اول کلن
حصین ذوالقرنین در که سدی حفظ ایچون یوز التمش اوچ درجه طول قرق درجه
عرضده بنا ایلمشدر حصار مزبور شمالنده سدك قپوسی واقع اولمشدر وسد شمالندن
جنوبه ممتد یأجوج ومأجوج قومنی محیط اولان جبله متصلدر ونهر یأجوج ومأجوجك
منبعی اول جزده واقع اولمشدر سد باشنده اولان طاغدن چقوب بحر محیطه اقار اوزرنده
اول طائفه نك مملکتی واقع اولوب سد بونلرك جانب غربنده قالمشدر دار ملکی
اولان یأجوج شهری که نهر مزبور مصبنده یوز التمش درجه طول وقرق اوچ بوچق درجه
عرضده ایدوکی بطلمیوس جغرافیا سنده مسطور در دیو نقل اتدکدن صکره شرق
وجنوبنده مأجوج شهری اولوب شهر مزبورك شمالنده یوز التمش بر درجه طول قرق ایکی
درجه عرضده دوشر و بو ایکی شهرك شرقنده بحر محیط اولوب غیری عمارت یوقدر دیمشدر
فقیر ایدر مزبور ذکر اتدیکی طول وعرض چین وختا دیارلریدر سد یأجوج اول سمتلرده
اولمق صحیح اولماز بو قاچ وجهله بر بوکه قوم مزبورك مسکنی اعتدالدن بعید وعرض تسعینه
قریب کرك زیرا وجه ارضده عرض زیاده اولدقجه اعتداله ضعف کلوب کندکجه بالکلیه
اعتدالدن چقسه کرکدر حتی کتاب اولنده سبق اتدیکی اوزره عرض تسعینه قریب

يرلرك سكانى شكل انسانده وحوش كبيدر يأجوج ومأجوج وصفى انلره صادق اولور امدى محل مزبور شرق وشمال سمتنده عرض تسعينه قريب يرده اولدوغى ظن اولنور لكن ابن سعيد مغربى دن غيرى جغرافيا اربابى تعيين محل ايلمديلر بطلميوس جغرافياده تعيين اتدى ديديكى مسلم دكلدر اصل يونانى جغرافياده اول مقوله نسنه يوقدر مكر بغدادده ترجمه ايدنلر قاتمش اوله ولاتن ويونان دلنجه جغرافيا يازانلر انك موضعنى تعيين تكلفنده اولمازلر زيرا اول سمتلر انلرك كشف ايدوب يازدوغى يرلردن دكلدر شرق وشمال طرفى هنوز مجهول الحال اولوب اطلسده يازلدوغى اوزره فيما بعد اول طرفدن شرقه چكمك اميدى باقى در امدى اول مجهول يرده اولمق لازمدر مورخلرك يازدوغى قصه دخى برخبر واهى اپسه ده بومدعايى تأييد ايدر قصه بودر كه ابن خرداد كه آل عباس وزراسندن ايدى سلام ترجماندن روايت ايدركه واثق بالله رؤياده سدى كورب خبرنى تحقيق ايچون منجميندن محمد بن موسى الخوارزمى يى ملك خزز طرخانه كوندردى ملك ارمينيه اسحق بن اسرائيل تفليسدن صاحب سريره كوندورب اول دخى ملك لانه اول دخى طرخانه اولاشدردى اندن اوته يكرمى التى كون كيدوب بر ارض منتنه يه واردى اون كون دخى كيدوب خرابه شهرلره اوغرادى كه قوم يأجوج انلرى خراب اتمشيدى يكرمى يدى كون دخى اول خرابه شهرلر ايچنده كيدوب سد بنا اولنان جبله واردى وقربنده برشهره اوغرايوب اول شهرلرى وسدى كوردوكى اوزره نقل وروايت ايلدى ديو مزبور سلام اسنادى ايله يازارلر اول واديك عرضى يوز اللى ذراع اوله دكرمى كرپيچ ارالرى نحاس طولنش اللى ذراع مرتفع برقپو شكلنده يايله بو قپونك عضاده سنى وكليدنى كورمش اوله واوزرى يوز ذراع ديوار بنا اولنمش اوله دخى بوكا بكزر نيچه واهى سوزلر ايله حاشيه لندرمشلر دروقوعى تقديرنده اندلسده اولمق زعمى فاسد اولور بهر حال سمت شرق وشمالده درقاضى بيضاوى تفسيرده سدينى جبلا ارمينيه وآذربيجان ايله تفسير ايلديكى روايته مبنى نقلدر وقوعى لازم دكلدر واول طاغلرك يأجوج ومأجوج طاغلرينه اتصالنى ادعا ايله روايتى توجيه ممكندر

فصل ٣٨ در اقليم آذربيجان

فتح الف مقصوره وسكون ذال معجمه وفتح راء مهمله وكسر باء موحده ايله اكثر واشهردر بعضلر مد همزه وفتح ذال وبا ايله ضبط اتديلر لفظ مزبور آذر بايكان معربى در صاحب تقويم ايدر بومشهور اقليمدر كه فن اربابى انى وارمينيه واران مملكتنى اوچ اقليم ايكن برى برينه تداخلى جهتندن بر يرده ذكر ايلديلر لكن بزاكا سمت شماله بحر قوم ساحلنده اولان بلادى ضم ايدرزد يو توسيع دائره ايلدى وتفصيله عدم وقوفدن اعتذار ايله بوسمتلرى دخى اجمال اوزره چكدى اما فقير بوفصلده يالكز آذربيجانى يازوب او براقليملرى دخى برر فصلده ايراد ايلدم حدود آذربيجان غربده ارمينيه وديار بكر جنوبده عراق عجم وشهرزور شرقده بلاد ديلم وطبرستان ومازندران شمالده شروان وبحر خرزدر اقسام حمد الله نزهه ده بو اقليمى

اون تومنه تقسیم و بعض بلاده تعمیم ایدوب یکرمی یدی پاره شهری واردر اکثرینک هواسی
سرده مائل وکمی معتدلدر اطرافی عراقه وموغان وکرجستان وارمن وکوردستانه پیوسته
اولور طولی ماکودن خلخاله وارنجه طقسان بش فرسخ وعرضی ماجرواندن کوه سیبانه
وارنجه اللی بش فرسخدر دارملکی سلفده مراغه ایدی حالا تبریزدر دیدی تبریز لبابله کسر
تایله مضبوطدر عامه توریز دیرلر سکسن سکز درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده
بر صحرای مدید الفضانک نهایتنده سهند نام طاغک ذیل غربیسنه قریب دوزیرده عدن
آسابا نیجه لر ایچنده بر شهر مشهوردر نهر سرخاب دیدکلری آب تلخ یانندن یکر حمدالله ایدر
بو شهری هرون رشید منکوحه سی زبیده یوز تمش بشده معمور قلمشیدی ایکیوز قرق
دورت سالنده زلزله دن خراب اولوب عباسیاندن متوکل خلیفه انی کیرو تجدید
اتدرمشیدی دورت یوز اوتوز دورت صفرینک اون دوردنجی کونی بر عظیم زلزله دن
بالکلیه خراب اولدی قاضی رکن الدین خوینی مجمع ارباب الممالک نام کتابنده یازرکه اول زمان
ابوطاهر شیرازی دیمکله معروف منجم انده ایدی حکم ایلدی که اول کیجه شهر زلزله دن
خراب اوله حکام مز بور سوزی ایله خلقی شهردن صحرایه چقاردیلر حکمی راست کلوب
اول کیجه شهر کلیتله خراب اولدی ایچنده بولنان قرق بیک قدر کمسه زیر خاکده
قالدیلر خلیفه جانبندن حاکم شهر اولان امیر روادی دورتیوز اوتوز بشده منجم مذکور
اختیاریله طالع برج عقرب ایکن بناسنه مباشرت ایلدی ومنجم مذکور دیدی که من بعد
تبریز زلزله دن خراب اولمز نهایت سیلدن خوف واردر حمدالله ایدر فی الحقیقه اوچیوز
ییلدن متجاوزدرمز بورک حکمی راست کلدی کرچه نیچه زلزله لر اولدی اما شهری خراب
ایلمدی وصکره زیر زمینده قنوات وکاریزلر یاپلوب چوق منافذ اخراج اولنمغله انجره
قوتنه فتور کلدی سلفده باروی تبریز التی بیک قولاج اولوب اون قپوسی وارایدی عهد
مغولده چونکه بو شهر دارملک اولدی خلق طشره سنده اولر یاپوب شهری بیوتدیلر هر
دروازه خارجی بر شهر کبی اولوب غازان خان اول صکره یاپلن خانه لر خارجندن بر بارو چکوب
ایچری الدی تمام مرتبه بنالر وباغلر ومحلات ولیان کوه وسنجان اول بارو ایچنده
قالدی وبو بارونک دوری یکرمی بش بیک قولاج ایدی التی یردن قپو قومش ایدی اوجان
وشروان وسردرود وشام وسراورد وبو شهرک غرب جانبنده باروده طشره شام نام
موضعده غازان خان برکوچک شهر وایچنده کندویه مدفن اولمغه بر عالی عمارت یاپدیکه
انک مثلی تمام ایران زمیننده یوغیدی شهرک شرق طرفنده وزیر سعید خواجه رشید
ولیان کوه نام موضعده داخل باروی غازانیده برکوچک شهر یاپوب نامنی رشیدی قودی
انده عالی عمارتلر بنا اتمشیدی واوغلی وزیر غیاث الدین محمد رشیدی اول بنالری ارتوروب
نیچه ابنیهٔ عظیمه احداث اتدی و وزیر خواجه تاج الدین علیشاه دخی طشره ده شهرک
غرب وجنوب طرفنده نیارمیان محله سنده بر عظیم جامع بنا اتدیکه صحنی ایکیوز اللی ذراع

ایدی وایوان کسریدن بیوك بر صفه سی وار ایدی حمد الله نزهه ده وجه مشروح اوزره
احوال قدیمه سنی تحریر ایتدی اما حالا بو ذکر اولنان اوصاف اوزره دکلدر بیك قرق بش
سنه سنده مرحوم سلطان مراد خان ایله واروب اوچ کون اوتوروب تخریب اولندقده
کوردوکمز اوزره وصفی بودرکه اول بارولری یقلوب اثری قالمامشدر نهایت بر عظیم بنالر
خراب اولوب اثری قالمشدر بر عالی طاق کمر یکه غالبا خواجه علیشاه جامعی صفه سنك
ایوانیدر وشام قزان دیدکلری عظیم بنالر غلطه قله سی کبی باغچه لر ایچنده مسافه بعیده دن
کورینور جانب شرقی جبل مزبور و جانب غرب و جنوب و شمالی بر صحرای مدید الفضادرکه
تبریز کولنه منتهی اولور و صولری اول سمته اقار بر مکلف و منقش خانه لری و باغ جنان
کبی صفا بخش باغچه لری طرف طرف کلزارلر و قواقلر کوشه کوشه اقار صولر و نشیمنلر
بیحد در بو باغچه لرك کثرتی و وسعتی بر مرتبه درکه آل عثمان عسکری اوچ کون اشجارنی
قطعه مباشر اولوب ایچنه کیردیلر بودکلو بی پایان عسکر قطع شجر ایچون غایب اولوب
عشرینی کسمدیلر کوچ اولدقده اشجارك سوادی کالاول کورینوردی و باغلرینك اوزومی
ایسه جکردکسز تر و لطیف بر مرتبه وفرت اوزره درکه عسکرك حیواناتی بله یبوب نقصان
پذیر اولمادی حمد الله تقریری اوزره غوطه تبریز ناسخ نسخه سغد سمرقند و غوطه
دمشق رشك انداز شعب بوان و ماه شاز و دهمدا ندر دینلسه سزادر و بو شهر
مشهورك مکلف کارکیر بنالو دکاکینی و واسع سوقی و بزستانی و ابنیه سامیه دن عالی
بنالو جامعلری و کاشی ایله منقش منارلری و خانقاهلری واردر جمله دن جامع سلطان
حسن که آق قیونلی پادشاهلرندن اوزون حسن بناسیدر بونمه طاشدن قورشون
اورتولی استانبولك سلاطین جامعلری طرزنده متین و مکلف بنادر صفه محراب کنارنده
طولی و عرضی بر قاچ ذراع یکپاره بلغمی و خام کاره نصب اولنوب جامعه رونق ویرمشدر
بحر مزبور نوادر دهردن اولوب غیری جامعده انك مثلی کورلمشدر و بو جامعك جنوب طرفی
واسع میدان اولوب اکثر محلات و اسواق اول میدانك جنوبنده و شرقنده واقع اولمشدر
و میدانك شرقنده جامعه متصل بر مزین جامع دخی واردرکه شاه طهماسب بنا ایلمکله عسکر
یر یر تخریب ایلمشلر و سلطان حسن جامعنك قپوسی اوزرنده جلی خط ایله طاشدن قازیلن
اسماء چهار یاری قزلباشلر بوزوب انجق اسم علی قالمش بوندن غیری شهر ایچنده جامع جهانشاه
قره قیونلی ملوکندن ایدی مکلف و مزین داخل و خارجی کاشی مناره سی کاشی قبلو بر قبه
و بر منارهلو سلطان حسن جامعندن کوچك بر لطیف جامعدر و زنلرینك مشبکی بلغمی
طاشدن غریب صنعتله اویلمشدر و شهرك خانه لری اکثر متفرق و طپراق بنادر حمد الله
تحریری اوزره بو شهرك اطرافنده کوه و صحراده یکرمی دورت پاره بیوك قریه لر واردرکه هر بری
بر قصبه یه بکزر انلرك دوردی شهرك غرب طرفنده در و اول طرف کول کناریله اوچ
فرسخدن اون ایکی فرسخه وار نجه عرضی بش فرسخ بر وادی ده اولوب اکثر تبریزك

غلات وحبوباتی اندن کلور میوه دار ومحصوللداریدر اوتوزپاره قریه یی مشتمل
اولوب اکثری قصبه کبید رشبستر ودامغان وکوزه کنان وصوفیان کبی بر ناحیه دخی کوه
سرخاب اردنده برفرسخ شماله در شهردن دورت فرسخ یره دوشر ایوغله سی اولور
بوناحیه قرق پاره قریه یی مشتملدر اندن غیری نیمرود وبدوستان ناحیه لری شمال
طرفنده در بوناحیه لرك حقوق دیوانیه سی یکرمی یدی تومن وتمغای شهر ایله یوز اون
بش تومن اولور دیمشدر امین احمد هفت اقلیمده ایدر اکثر میوه تبریز خوب ولطیف اولور
خصوصا سیب وامرود وزردالو واوزم که هر نقدر وصف اولنسه کنجایشی واردر
وآب مهران رود که کوه سهندن کلوب یوز قدر کاریزه بولینور تبریزك باغ وباغچه لرینه
اقوب کفایت ایتمز وخلقی اکثر سفید چهره وخوش صورت صاحب نخوت اولورلر
کار وکسبدن خالی دکللردر وجلادتلری دخی روایت اولنور نهایت اکثر بی وفا اولوب
صداقت کوزتمدکلرینه بناء دیمشلردر ع هرکز نشود بطبع تبریزی دوست مغزند همه
جهان وتبریزی پوست آنرا که بدوستی نیابی صادق یا تبریزی یا که تبریزی خوست تبریزیاندن
بری جوابنده بورباعی یی نظم ایلدی ع تبریز چو جنت است قومش ازصفا چون آیینه اند
پاك از زنك جفا کفتی که بدوستی نه صادق باشند از آیینه جز عکس نکردد پیدا
روض المعطار صاحبی ایدر بودیار خلقی علمه اشتغال ایله معروفلردر نتکه حافظ ابوطاهر
سلفی انلرحقنده دیمشدر ع دیار آذربیجان فی الشرق عندنا کاندلس فی الغرب فی النحو
والاداب فلست تری فی الدهر شخصا مقصرا من اهلها الاوقد جد فی الطب بو شهره
فضلا وکباردن نیجه اخیار منسوبدر اول جمله دن شمس الدین محمد بن علی بن ملکداد که
حضرت مولانانك مرشدی ایدی خوبده مدفوندر بونلرك شیخی ابوبکر سله باف تبریزی
ایدی بعضلر شیخ رکن الدین سجاسی مریدی در دیرلر التیوز قرق ایکیده قونیه یه
کلوب مولانا ایله صحبت ایتدی وقرق بشده دنیادن کتدی کیمی قونیه ده مدفوندر دیرلر
بری دخی شیخ محمود شبستری که کلشن راز صاحبی در یدییوز یکرمی ده وفات ایتدی
بری سید قاسم انوار در صفی الدین اردبیلی خلفاسندن اولوب سیراب تبریزده تمکن
ایتمشیدی شیخ صفی اوغلی صدرالدین موسیدن دخی اخذ طریقت ایتمشیدی سکزیوز
اوتوزیدی ده خرجرد وجامده وفات ایتدی مشهور دیوانی واردر بری دخی خواجه همام که
شعر وانشاده ماهر ایدی جغمینی یه شرحی واردر شیخ سعدی ایله معاصر اولوب ارالرنده
بعض لطایف کچمشدر وقطب الدین عتیقی واوغلی جلال الدین فضل ایله مشهورلردر
ومهر مشتری صاحبی مولانا محمد عصار وفضل وکمال ایله مشهور مولانا محمد حنفی که
شارح اداب در ودستور سعید خواجه رشید واوغلی خواجه غیاث الدین که فضلاء
وزرادن ایدیلر وشمس الدین عبیدی که مطالعه واقلیدسه شرحی واردر وقبلة الکتاب
میرعلی که خط تعلیقده استاددر ومولانا میرك وکمال الدین چلبی بك که میرزا جان

شاكردى درومتقدمين دن امين الدين محمد بن مظفركه التيوز يكرمى يرده وفات اتمشدر
وادبادن شارح ديوان متنبى ابوذكريا يحيى بن على كه خطيب تبريزى ديمكله مشهوردر
يشميوز ايكيده وفات ايلدى بوجمله تبريز شهرينه منسوبلردر اوجان تبريزدن سكز فرسخ
يرده سكسن بربوچق طول اوتوزيدى بوچق عرضده برقصبه درسوقى واقارصولرى واردر
حمدالله ايدر دفاتر قديمه ده ناحيهٔ مهرانرود توابعندن يازلديغى يرنده دكلدر سلفده
طاش وكرج ايله ياپلمش باروسنى غازان خان بنا اتدردى بيك قولاج دورى وارايدى
بونك هواسى سرددر وصويى كوه سهنددن كلور ميوه وپنبه اولماز حاصلى غله وبقولدر
خلقى مسلم ونصرانى حقوق ديوانيه سى اون بيك دينار در غازان خان بونك محصولنى
كندى تربه سنه وقف ايلمشيدى اردبيل فتح همزه ايله سكسن طقوز درجه طول
اوتوز طقوز درجه عرضده كوه سيلان شرقيسنده كيخسرو كيانى بناسى هواسى سرد
صويى مزبور طاغدن كلور صاف ولطيف وهاضم اولمغله خلقى اكوللردر واكثرى شيخ
صفى الدين مريدلريدر ويوز پاره قريه بوشهره تابعدر كيخسرو زماننده كوه سيلان
ديه سنده برقلعه سى وارايدى حالا خرابه دراردبيلك حقوق ديوانيه سى التمش بيك
دينار ايدى ابوحامد اندلسى ايدر اردبيلده برسياه طاش كوردم پولاد صداسى كبى صدا ويرر
صغر بوبركى شكلنده مصيقل وايكى بطماندن زياده چكر قچان اردبيلده يغمور ياغمسه
اول بحرى عربه اوستنه قويوب شهره كتوررلر فى الحال يغمور يغار وطشره چقمينجه ساكن
اولماز وبوشهرك سائر يرلردن فاره سى زياده چوقدر اول اجلدن آوجى كديلرى بيع ايدرلر
هفت اقاليمده ايدر بوشهرك اسواقى نظيف وحماملرى لطيف اشجارى وانهارى وافردر
نهايت ميوه سى از اولور الماامرودن غيرى نسنه اولماز نهايت تبريز وطالش قريب اولمغله
انلردن كلور خاندان صفويه اردبيل شيخ صفى الدين اسحق بن جبريل بن صالح بن
قطب الدين مرقدى اولمغله اشتهار بولوب خصوصا شاهلر ظهورندن صكره اعتبارى
ارتمشدر بومرتبه كه مجرم واجب القتل نه مرتبه جرم عظيم صاحبى اولوب اول كورخانه يه
التجا ايلسه دست مخط شاهى دن خلاص مقرردر شيخ صفى نك سلسلهٔ نسبى يكرمى
برنجى درجه ده امام موسى كاظمه منتهى اولوب كابرا عن كابر سلسله سى صوفيون
اكابرى دركندى شيرازده شيخ ابوعبدالله خفيف وشيخ سعدى ايله صحبت ايدوب
صكره زاهد كيلانى دن تكميل طريقت ايله اردبيلده سجادهٔ خلافته چوب اشتهار بولدى
يديوز اوتوزبشده وفات ايدوب زاويه سنده دفن اولندى صكره اولادندن ظهور ايدن
شاهلر دخى يانمه دفن اولنوب زاويه نى ومرقدى سيم قپولر والتون قناديل ايله تزيين
اتديلر برعظيم آستانه اولدى لكن اولادى كندى مسلكنى قويوب رفض والحاد مسلكنه كتديلر
دولت دنيا ايچون طريقت ومشيخت وسنتى قوديلر بدعت اختيار اتديلر حالا اقاليم انلر
النده درومشايخدن شيخ ابوذرعه وفضلادن مولانا حسين كه جلال دوانى شاكردى
اولوب

اولوب طقوز يوز اللى بشده وفات اتمشدر شرح جديده حاشيه سى واردر اردبيل شهرينه
نسبتله مشهورلردر خلخال اردبيل قربنده ايكى مرحله يرده كيلان سمتنده سابقا
برشهر وسط ايدى صكره بر قريه قالدى بونك طاغلرى ايچنده دورت ناحيه سى واردر اسد و
خانده ميل و سنجرو زنجلاباد بو نلرك حكامى سلفده فيروز آباده او توررلردى اول خراب
اولدقدن صكره خلخال تخت اولدى اول نواحى ده بر دره ايچنده بر چشمه واردركه تابستانده
صويى بوز طوكر و بر طرفنده بر چشمه دخى واردركه صوينده يمرطه پشر وخلخاله بر فرسخ
قريب يرده بر طاغ واردركه ديوار بكزر يوقاريسى تقريبا اون بش ذراع طشره چقمشدر
اول مخرجه دن ايكى دكرمن يورييدر صواقوب خلخاله كلور اكنلرينى و باغچه سنى
صوواررو اول سمتلر لطيف علفزار در شكارى وافر و سمز اولور خلخالك حقوق ديوانيه سى
اوتوز بيك ديناردر مولانا حسين خلخالى كه اثبات واجب و تهذيب حاشيه لرينى يازمشدر
و تلخيص مفتاح شارحى بو قريه يه نسبت اولنور دارمرزيوزپاره قريه يى مشتمل بر ناحيه در
حقوق ديوانيه سى يكرمى طقوز بيك ديناردر شاه رود آكا متصل بر ناحيه در اوتوز پاره قريه يى
مشتمل اولور هواسى كرمه مائل و معتدلدر غله سى ايو اولور اما ميوه سى آز و محصولى
اون بيك ديناردر مشكين سكسن ايكى بوچق درجه طول اوتوز يدى بوچق درجه عرضده
بر تومان زيدى ناحيه و قصبه بوكا تابع يازيلور كوه سيلانك جنوب طرفنه دوشمكله
هواسى عفونته مائلدر صولرى اول طاغدن كلور غله و ميوه سى چوق اولور حقوق
ديوانيه سى بش بيك ايكيوز ديناردر بوكا اول دراوى ديرلردى مشكين كروجى اوراية
حاكم اوليجق انكله معروف و مشهور اولدى اناد وارجاق كوه سيلانك قبله جانبنده ايكى
قصبه در انادى فيروز ساسانى بنا ايلدى ارجاق ايسه اوغلى قباد بنا سيدر هواسى سرد
و معتدل اولوب صويى كوه مزبوردن اقار باغلرى وافر اوزومى وجوزى متكاثر اولور
اهر اول حوالى ده بر كوچك قصبه در هواسى سرد و صويى اشكنبر طاغندن و عيون
وقنواتدن حاصلى غله و بر زميوه در يكرمى پاره قريه بوكا تابع اولوب جمله محصولى اون بش
بيك دينار مقطوعدر خيار كوه سيلان قبله سنده بر قصبه در هواسى كرمه مائل و صويى
اول طاغدن اقار غله سى وافر و باغلرى نادر اولوب خلقى اكثر موزه كردر حقوق ديوانيه سى
اون بيك ديناردر دراورد زمان سابقده قصبه ايدى حالا بر ولايت وقشلادر غله سى
و پنبه سى و چلتوكى اولور كلايز كوهستانده اورمانلق ايچنده بر قصبه در محكم قلعه سى واردر
يانندن بر نهر اقار هواسى معتدل غله و ميوه ايله محصولدار كيلان فصلون اللى پاره طالش
قريه لرينى مشتمل بر ناحيه در خلقى انسانيتدن بى بهره حاصلى غله و پنبه و چلتوكدر
مراد نعيم اوتوز پاره قريه يى مشتمل ناحيه در غله وانكور و سائر ميوه ايله محصولداردر
بعض مواضعى ارس كنارنه دوشر حقوق ديوانيه سى سكز بيك يديوز ديناردر نودز
طاغ باشنده بر خرابه قلعه در اقار صويى و بر قاج پاره قريه توابعى واردر حاكمى هول نام

قریه ده اوتورر هواسی کرمه مایلدر باغلری چوق غله وپنبه وپرنجی وافر اولور محصولی
اون بش بیك دینار دریافت میان میشه زارده یکرمی پاره قریه قدر بر ناحیه در حاصلی غله
وبر زمیوه وهواسی کرمدر بوندن دورت بیك دینار محصول النور خوی یتمش طقوز
بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده بر قصبه در دوز یرده هواسی کرمه مائل
وصویی سلماس طاغلرندن کلور ارس اوزرنده وافر باغلری واردر باغچلرنده غایت لطیف
امرودی اولورکه غیری یرده اولماز خلقی سفید چهره وخوب صورت وختایی نژاددر
اول اجلدن خویه ترکستان ایران دیرلر التمش پاره کویی وطپراقدن پلنقه سی واردر
حقوق دیوانیه سی اللی اوج بیك دینار یازیلور بوندن مرند شرق وجنوبه وسلماس غربه
وجنوبه در حمد الله ایدر تومان خوی دورت شهردر نفس خوی وسلماس وارمینه
واشنویه سلماس یتمش طقوز درجه طول اوتوز سکز درجه عرضده تبریزدن غربه
آخر حد اذربیجان برشهردر خواجه علیشاه تبریزی باروسنی یاپمش ایدی کیرو خراب
اولدی هواسی سرده مائل صویی کردستان طاغلرندن کلور وتبریز کولنه دوکلور وافر
باغلری واردر ایو اوزومی اولور غله سی وحبوباتی دخی وافردر حقوق دیوانیه سی اوتوز
طقوز بیك دینار یازیلور بوقصبه نك شرق طرفی تبریز کولیدر غرب طرفی قوصقون
قران دیدکاری یوقشلر ووان وکردستان طاغلریدر اول طاغلر سنوردر ارمیه ضم همزه
وفتح یاء مخففه ایله یتمش طقوز بوچق درجه طول اوتوزیدی بوچق عرضده تبریز کولی
کنارنده سلماسدن جنوبه دوشر برقصبه در هواسی کرم و متعفن صولری طاغلردن
کلور باغلری وافر اوزومی وامرودی وزردالوسی غایت لطیف اولور یوزیکرمی پاره قریه
بوکا تابع اولوب حقوق دیوانیه سی یتمش دورت بیك التون یازیلور فاضل محقق قاضی
سراج الدین ارموی بوشهره منسوبدر سلطان مراد خان دیاربکرده قتل ایتدیکی رومیه
شیخی محمود افندی بوشهره نسبت اولنمغله رومیه شیخی دیرلردی والدی واجدادی قصبهٔ
مزبورده مشایخ نقشبندیه دن ایدی اشنویه میان کوهستانده ارمیه دن بر مرحله
غرب وجنوبه دوشر برقصبه در هواسی ارمیه دن ایو وصویی لطیفدر غله وحبوبات واوزومی
وافر اولور التمش پاره قریه بوکا تابع اولوب اون طقوز بیك دینار محصول میری ویرلر
سراه سراو دخی دیرلر تبریز ایله اردبیل میاننده بر واسع صحراده کوه سیلانك شرق وجنوب
طرفنده برقصبه در حمد الله قولنجه باشقه تومن اعتبار اولنور هواسی سرد و حاصلی
حبوباتدر اوزوم ومیوه نادر اولور بوکا منسوب بر نهر جبل مزبوردن کلوب قصبه یه
مرور ایدر وتبریز کولنه اقار بو محلك خلقی سفید چهره واکول اولورلر دورت ناحیه
ویوز پاره قریه بو تومنه تابع یازیلوب مجموعی سکسن بر بیك دینار محصول ویرر اردبیل سفرنده
تاتارخان بونك صحراسنده دوکشوب سرخ سره مغلوب اولمشیدی اول دورت ناحیه نك
بری ورزند در بو زند دخی دیرلر اردبیله یکرمی فرسخ یرده واقع اولمشدر میانج

معرب میانه در مراغه یه ایکی مرحله یرده سلفده بر بلده ایدی حالا بر قریه قدر در هواسی
کرم صولی وسنکی وافر یردر کرم رود هواسی میانجدن خوشتر یوز پاره قریه یی مشتمل
ولایتدر غله وانکور ومیوه و برنج وپنبه سی اولور صویی طاغلردن کلوب فضله سی
سفید روده اولاشر حقوق دیوانیه سی یکرمی بش بیك سکز یوز دینار در مراغه فتح میم
وغین ایله سکسن بش درجه طول اوتوز سکز بوچق درجه عرضده تبریزدن یدی فرسخ
غرب وجنوبه دوشر بر شهر در سلفده بر قریه ایدی مروان بن محمد الاموی عسکر
اسلام ایله واردقده اوتلاغنده دابه لرینی قویی ویروب انده تمرغ اید یجك یعنی حیوانات
یاتلوب چایر چمن یوارلندقلری اول یری بکنوب یاپدقلری شهره وجه تسمیه اولدی
صکره حصارینی ابن ابی الساج تخریب اتدی لطیف باغلو باغچه لو اقار صولو پاك ونظیف
قصبه در خارجنده بر دپه وار در علامهٔ نصیر طوسی انده التی یوز اللی یدیده رصد کاه
بنا اتمشیدی زیج الخانی اول رصدده یازلدی حالا اثری باقیدر دیرلر حمد الله ایدر مراغه نك
هواسی معتدل وعفونته مایلدر اول اجلدن که کوه سهند بونك شمالنی سد
اتمشدر باغلری چوق وصویی وافر اولوب رود صافی سهنددن کلوب بوکا اوغرار و تبریز
کولنه کیدر حاصلی غله وپنبه ومیوه در اکثر اوقاتده انکور انده وافر اولور التی ناحیه بوکا تابعدر
باشقه تومان اعتبار اولنوب یوز سکسن بش بیك بشیوز دینار حقوق دیوانیه سی یازیلور
خلقی سپید چهره و ترك وش در ذکر رصد نصیر صغدی وافی بالوفیاتده تحریر ایدر که
خواجه نصیر وقتا که مراغه ده رصده مباشرت مراد ایلدی مصارفنی هلاکویه
عرض اید یجك استکثار ایدوب بو علم نجومك فائده سی ندر که بو قدر کلی مال صرف اولنه
دیدی نصیر تفهیم ایچون ایندی سزه بر تمثیل ایده یم امر ایلکز بر کیمسه بر طشت کبیری طاغه
کوتوروب شول یوکسك یردن اشاغی برافسن اما کیمسه طویماسن دیدیکی کبی کوتوروب
براغیجق غافل عسکرك ایچنه بونك صیت وصداسندن بر ولوله کیردی نصیر وهلاکو
اصلنی بیلورلردی مقید اولمدیلر نصیر ایندی اشته علم نجومك فائده سی بو یله در
حوادثه وقوف حاصل اولوب غافل چکدیکی اضطراب والمی خبیر چکمز واکا کوره دپرنور
هلاکو قایل اولوب مباشرت اتدیلر ورصد بناسی ایچون قتی چوق مال ویردی فراغندن
صکره یالکز آلاتك مرمات خرجی یکرمی بیك دینار اولدی تسوی فتح تا وضم سین ایله
سلماس قربنده بر کوچك قصبه در صویی طاغلردن کلوب تبریز کولنه اقار حاصلی
غله وبز میوه در میری یه یکرمی بش بیك دینار محصول ویرر دسخواقان هواسی معتدل
بر کوچك قصبه در صویی کوه سهنددن کلور وافر باغلری وار در اوزومی بی قیاس اولور
غله وپنبه ومیوه ایله محصولداردر یکرمی پاره قریه سی اولوب یکرمی اوچ بیك اوچیوز دینار
حقوق دیوانیه سی یازیلور نیلان بر کوچك قصبه در چوق باغلری ووافر غله وپنبه سی
اولور صویی رود جفتدن وبیکارلردن خلقی ترکدر اون بیك دینار حقوق دیوانیه ویرر مرند

سکسن التی بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوی ایله تبریز اراسنده بر بلده در
تبریزدن اون دورت فرسخ غرب وشماله دوشر هواسی معتدل صویی غرب طرفنده
طاغدن کلور لطیف نهردر باغچه لری ومیوه سی وافر خصوصا شفتالو وقایسی غایت فاخر
اولور غله وسائر حبوباتله محصولداردر باشقه بر تومن اعتبار اولنوب بوز پاره قریه سی
واردر حقوق دیوانیه سی یکرمی دورت بیك دیناردر درباز تبریز شمالنده اللی پاره قریه دن
زیاده بر ناحیه در هواسی معتدل وکرمه مایل صویی طاغلردن واصلدر فضله سی ارسه
آقار غله وپنبه ومیوه سی چوق اولور اطرافه کیدر حقوق دیوانیه سی قرق بیك سکز یوز
دیناردر زنوز بر قصبه در باغلری چوق حاصلی غله ومیوه وانکوردر خصوصا بیاض الماکه
قبلی دیرلر غایت خوب اولور اوچ بیك دینار حقوق دیوانیه ویرر کرکر نهر ارس قربنده
بر قصبه در میوه وغله وپنبه سی اولور اول حدودده ضیاء الملك نخجوانی نهر مزبور اوزرینه
بر عظیم کوپری یاپمشدر رابغیه خیر کبارندندر اخبان باقر معدنی اولمغله آکا کارخانه دخی دیرلر
اردوباد نهر ارس کنارنده بر لطیف قصبه در باغی باغچه سی وافر غله ومیوه سی متکاثر
اولوب صویی قبان طاغلرندن کلوب باغچه لرینی سقی اتدکدن صکره فضله سی ارسه
دوکلور هر خانه سنده آقار صویی مقرردر خلقی عجایب بنالر ایله مقید اولوب مکلف خانه لر بیارلر
اول اجلدن دیمشلردر اردوباد اهلی خانه پرست وتبریزیان زن پرست وسکان نخجوان
زر پرستدر بونك امرودی خصوصا سیب سلطانیسی که موسمنده مناسب اشعار ونقوش
ازهار ایله اوزرین قبلیوب سهیل طلوعنده آچق یرلری خط سرخله مخطوط ومنقوش
اولور اطراف واکنافه هدیه کوندررلر ماکویه بر طاغك شکافنده بر قلعه در التنده بر قریه سی
واردر اول طاغ قریه یه نصف نهاردك سایه بان اولور کون کورمز تقویمده یتمش دورت
بوچق طول اوتوز طقوز بوچق عرضده شروانه قریب دربند خزران بر بلده در دیو یازار خونج
ضم خاء معجمه ایله سکسن بر بوچق درجه طول اوتوز یدی بوچق درجه عرضده آذربیجانك
جنوب طرفنده آخر حدی بر بلده دور مراغه دن اون اوچ فرسخ یره دوشر ورثان سکسن
اوچ بوچق درجه طول اوتوز طقوز بوچق درجه عرضده کنجه یه یدی فرسخ یرده بر بلده در نهر
ارس ایکی فرسخ یردن کچر جبال بو اقلیمده اولان طاغلرك مشهوری کوه سهند که تبریز
ومراغه واوجان لنك اطرافنده واقع اولمشدر دوری یکرمی بش فرسخ مسافه تخمین اولنور
قله سی کاهی قاردن خالی اولماز وبر بحیره دخی واردر اصحاب کرامدن اسامه بن شریك
مزاری بو طاغده در کوه سیلان غایت یوکسك طاغدر اللی فرسخ یردن کورینور هرکز باشی
قاردن خالی دکلدر دوری اوتوز فرسخ تخمین اولنور اردبیل وسراه ومشکین انار وارجاق وخیاد
بو طاغ اطرافنده اتکنه دوشمشدر انهار ومیاه بو اقلیمده بر غدیر کبیر وبر قاج نهر واردر بحیرهٔ
ارمیه که تبریز کولی دیرلر تقویمده بحیرهٔ تلا یازیلور صویی غایت اجیددر ایچنده جانور تعیش اتمز
بعضلر انده سك آبی اولور دیرلر غربدن شرقه ممتد وجنوبه بر مقدار انحرافله یوز اوتوز میل

طولانی

بعضیسنی اودون یرینه یقارلر بلدهٔ مزبوره ناحیه سنده مضافاتندن بری عملیان درکه
انده بشیوزه قریب قیولر واردر بیاض وسیاه نفط یاغی چقار واول اطرافده زمینی برمقدار
قازوب چوملك وقازان قورلر حرارت ارض طبخ اطعمه ایدر بوجمله هفت اقلیمده مسطوردر
نیاز آباد باکو ایله دمرقپو اراسنده دریا کنارنده برقصبه در رجال بو اقلیمه منسوب اولان
مشاهیردن خاقانی که خاقانی کبیر منوجهره منسوب شاعر مشهور اولوب بشیوز
سکسن ایکی ده وفات اتمشدر وفلکی شاعر ومولانا کمال الدین مسعود که کلام ومنطق
وحکمیاتده فرید عصر ایدی طقوز یوز بشده وفات اتمشدر ومولانا صدر الدین که اوغلی
رومه کلمشدر ومولانا رکن الدین که طبده ید طولی صاحبی ایدی مراة الشفائی ابو الفتح
سلطان محمد خانه تألیف اتمشدر ومولانا یوسف قره باغی که میرزاجان شاکردیدر
معقولاتده ماهر ایدی بو عصرلره قریب زمانده وفات ایتدی وابو العلاء کنجی شروانده
شاعر مشهوردر وفقهاء شافعیه دن طبقات صاحبی تفلیسی در وقانون الادب صاحبی
دخی اول بلده یه نسبت اولنور انهار بو اقلیمه اوغرایان انهارك اعظمی ایکیدر بری نهر کر
دیدکلری بیوك صودر که قالیقان طاغلرندن چقوب غربدن شرقه اقار ولوری واخسقه یه
واروب جنوبندن کچر بعض ثقاتدن مسموعدر که نهر کر منبعی کوله قلعه سیله قارص
ماییننده واقع اولان جبلده در وکوله یه قریبدر ومنبع مزبور اوزره طاشدن براوکوز صورتی
دوزلوب بعینه منبعك اوزرینه وضع اولنمغله اول صورتك اغزندن وبورنندن اول
صو کورلیوب چیقر وخیلی شدت ایله اقار ایاغی کوله صحراسنه دوکلوب وکوله قربندن
چکلوب کیدر وکوله بوغازینه اوغرار که اکر اول بوغاز اولمسه اول صحرا که اطرافی طاغلر
ایله محاطدر برکول کبی اولوب بتاقلق اولوردی زمان قدیمده اول بوغازی بو مصلحت
ایچون کسوب واوطاشی تحت ایدوب اول صویه صواق پیدا اتمشلر نهر مزبور بو طاشدن
اویولمش مجری وبوغازدن کچوب قره اردهان دروندینه وقلعه سی دبنه اوغرایوب ارجوکه
وخرتوس قلعه سی اوکنه اوغرایوب واخلکلك صویی اول محلده بو نهره منصب اولور
وخرتوس زاویهٔ التقاقر بنده قالور بعده ازبور ونجرك قلعه لری اوکندن کچوب بیکلك چایرنده
اخسقه صوییله جمع اولور وازغور قلعه سی اوکندن وبدره بوغازندن کچوب دریا کبی
اولور وتفلیسه اوغرایوب ایکی عظیم صخرهٔ نابته اراسندن کچر ما بین خیلی تنکدر
وقلعه انلرك اوزرنده دربعده زکم طاغلرینك قنق صویی کلوب بوکا قاریشر جنوبه وشرق
وشماله دونوب شروان ایله آذربیجان اراسنده حد کبی اولور ارانده حمد الله قولنجه ایکی بولنوب
شعبهٔ صغیره سی شمکوره نام کوله دوکلوب بیوکی یورت بازارده ارس صویی ایله براولدقدن
صکره شروان دکزینه دوکلور طولی تقریبا ایکیوز فرسخ قدر برنهر در ذکر اولنان
یورت بازار شماخی دن اون فرسخ شرقه دوشر اکا جواد دخی دیرلر قصبه قربی برنیستان
موضعدر اما بعض اهل وقوف روایتنده نهر کر اوچ بلوك اولوب هربری بریردن دکزه دوکلور

بوری رستخال کدکردن آقیلور بیوك صودراسه برمرحله یردن چقوب شماخی یه اوغرار
شمالندن چقوب کوزکوردوکی یرده دکزه دوکلور اول محلده برقریه وادر بالق صید اولنور
بوری دخی کله خال دررستخالدن صکره کردن ایریلوب موغانه اوغرار شرقه طغری
کیدوب دکزه وارر بوری دخی جیه خال درکله خالدن آیریلوب نوشهردن اشاغی شرق طرفنه
کیدر محمودآبادك شمالندن چقوب دکزه دوکلور نهر مزبورك زرقی دیمکله معروف برمعتبر
بالغی چقار ونهر مروراتدیکی یرلردن بریره سقی ایله نفعی یوقدر نهر ارس فتح همزه وراء مهمله
ایله برنهر عظیمدر بیك کول ییلاقندن چقوب پاسین حدودینه اوغرار چوبان کوپروسی
التندن چقوب بایزید قلعه سی برابرنده شمالده واقع کوکچه دکزدن زنکی صویی چقوب
روانه اوغرار اوزنده تاردیشر وکیوه مزبور قلعه قربنده قره صو وچقور سعددن ارپه چایی کلوب
قاریشر مجموعی شرقه طوغری ارغی طاغی دبندن دونوب الشکرددن نخجوان اوکنه وارر
وچولها کوپروسی التندن چقوب قرجه طاغ وقلعه قهقهه برابرنده کنجه وقبان صویی
دخی لاحق اولور مجموعی کوپری التندن چقوب محمودآباددن کر صوینك بربلوکی دخی بوکا
دوکلوب جسر جواد التندن کر نهر ارس ارس بازنام برمحلده یوکسك یردن اوچوب التندن
یول چقر شاهراه عظیمدر ومحل مزبور قربنده نهر کر ایله جمع اولوب دریا کبی اولور کشتاسفی
حدودنده بحر خزره دوکلور بونهرك اوغرادوغی یرلره سقی ایله نفعی عامدر طولی تقریبا
یوزاللی فرسخ قدر دروقرآنده مذکور اولان اصحاب رس بونك اوزرنده ساکن برقوم ایدی دیو
روایت ایدرلر عجایب المخلوقاتده مذکوردرکه برکمسه پیاده بونهردن چکسه بلندن اشاغیسی
صویه کیرمش اولسه عسیر الوضع زن حاملك ارقسنه باصسه سهولتله طغورور وبعض
کتبده رشته علتنه مبتلا اولان پیاده چکسه اول علتدن نجاة بوله دیو یازار فقیر ایدر
روان سفری اثناسنده تبریزه کیدرکن سلطان مرادخان ایله نهر مزبوردن مرور واقع اولدی
انهارك قللی زماننده چکدن صوا کره چقوب توانا صولاقلردن بربنی صوکوتوروب کیدرکن
پادشاه کامکار الین طوتوب غرقدن کوجله نجاة بولدی رشته علتندن نجاة مکر علیلك
پیاده چکرکن اخرته کتمسیله میسر اوله والا منبعندن اشاغی چوبان کوپروسنی چکدکدن
صکره هر یردن چکلمز مکر باشندن چکمکله خاصه نك اثری ظهور ایلیه نهر مزبور مقبول
ومشهور صودر ارمینیه اقلیمنك حدشر قیسیدر خواجه حافظ بونهری مدح ایدوب
دیمشدر ع ای صبا کر بکذری برساحل رود ارس بوسه زن برخاك ان وادی ومسکین کن نفس
نهر سمور کرجستان طاغلرندن چقوب طاغستان صولری دخی بوکا کلوب دمورقپو ایله نیازآباد
ناحیه سی اراسنده بحر خزره دوکلور سریع السیر وعسیر العبور نهردر مجراسنده صابون
کبی طین وتیغ ماندی احجار واردر نهر کوسفند قیون صویی دیرلر دمرقپودن دورت
مرحله شرق وشماله دوشر شمخال طاغلرندن چقوب بحر خزره دوکلور بو دخی صعب
المرور وشدید الجریاندر لکن چوق یردن چکیلور نهر صولح طاغستان غربیسندن

چقوب

شرق
غرب
شمال
جنوب
اقليم ازربجان
سفيدرود نام ديكر قزل اوزن
جبال كردستان
لواء اوشنى تابع شهرزور
ناحيهٔ سيدى
نهر سجد
شال رود
نهر جغتو
نهر تقتو
اولكه درباز
ميانه
هشترود
اردبيل
نهر اندراب
كوه سيلان
اندراب
اسمد كوكجه بيل
ارمنيان
اهر
جسر علی شاه
بيلقان
اوجان كوه سرجاب
تبريز
نهر صافی
اولكهٔ سلدوز
قلعهٔ قاضی قران
مراغه
ناحيهٔ اشمر
ارمينی
كوه عليان
نهر سراو شوره در
صوفيان
شبستر
بام كرکی
كوزه كنان
هفت چشمه
كچلو اطه
اشك اطه سی
قيون اطه سی
تبريز كولی
ناحيهٔ شهرآباد
بورداد طاغی
دودشهر
اورميه
كوه كسل
توبراق قلعه
قلعه حرير
روشنی
ناحيهٔ رودبار
مرند
مشاو طاغی
كوه قنا
خوی
يتسوج سوی خبرلر
خان ادم
مشلاق دمبلی
قلعهٔ كوسار
قره دره
قوتور
اوجك كولی
سلماس
قلعهٔ حسنك
قريهٔ بط
قلعهٔ كوكرجنلك
قلعهٔ ميرناصر
قزل قلعه

اقاليم مذكورك بعضى يرلرى حضرت عمر رضى الله عنه زماننده فتح اولوب انلر حكومتنى عتبه
بن فرقده ويرمشيدى اندنصكره وليد بن عقبه حضرت عثمان رضى الله تعالى عنه خلافتنده
ارمينيه واذربيجانه غزا ايدوب سابقا عقد اولنان خذيفه بن اليمان صلحى اوزره سكز
يوز بيك درهم خراجه كسدى بعده بنى اميه وآل عباس عامللرى ضبطنده اولوب كاه سلجوقيلر
وكاه ملوك خراسان حكمنه كيرمشيدى التيوز اون سكزده جنكيزيان مستولى اولوب
تخريب اتديلر دولت جنكيزيه هلاكو عراقى الدقدنصكره آذربيجانى دار ملك قلوب
سلسله سندن ابقا واحمد وارغون وكنحيق وبيدو وغازان محمود كاه خراسانده وكاه بونده
اولديلر غازاندن صكره برادرى سلطان محمد خدابنده يديوز بشده سلطانيه شهرنى
ياپوب دار ملكى تبريزدن سلطانيه يه نقل ايلدى يديوز اوتوز التى ده اوغلى ابو سعيد بهادرخان
وفات ايدوب يرينه ارپاخان كچدى لكن مزبور بهادردن صكره دولت زواله يوز طوتوب
يديوز اللى دورده وارنجه اولادندن يدى كيمسه ملوك طوايف كبى بعض يرلره حكم ايليوب
طغا تيمور اولادى سكز يوز اون ايكيده منقرض اولديلر يديوز التمش يدى ده موصل وجزيره
قره قيونلى دن تركمان بيرام خواجه اولادى قره محمد وقره يوسف ظهور ايدوب آذربيجانه
مستولى اولديلر قره يوسف اوغلى اسكندر وجهانشاه حكم ايليوب مزبور جهانشاه تبريزده
بر جامع ياپدى بعده اوغلى حسن على يرينه كچوب سكز يوز يتمش اوچده اوزون حسن
جنكنده بوزولوب دولت انده منقرض اولدى دولت اق قيونلى تركمان طائفه سنك اق
قيونلى جماعتندن قره ايلوك عثمان تيمور طرفندن دياربكره والى نصب اولنوب بعده
اوغلى حمزه وبرادرزاده سى جهانكير واوزون حسن والى اولوب قره قيونلى سلسله سى ايله
جنك وجدالدن خالى اولمديلر بالآخره اوزون حسن غالب كلوب آذربيجانى انلردن الدى
سكز يوز سكسن اوچده وفات ايدنجه خراسان وعراقه دخى حكم ايليوب پادشاه
ايران ابو سعيد بن ميرانشاه بن تيمور مغرورانه اوزرينه كلوب قره باغده منهزم ومقتول
اولدقدنصكره حسن دراز بلند آوازه اولمشيدى ابو الفتح سلطان محمد خان ايله جنك
ايليوب بوزلدى بعده اوغلى خليل ويعقوب يرينه كچوب سلطان يعقوب وفاتندنصكره
برادرلرى احمد ومراد والوند ومحمد نزاع اوزره اولمغله شيخ صفى اولادندن شاه اسمعيل فرصت
بولوب ممالكه مستولى اولدى دولت صفويه مقدما اردبيلده ذكر اولنان خاندان صفويه كه
شيخ صفى اولاديدر انلردن شيخ جنيد بن ابراهيم بن على بن موسى بن صفى الدين اسحق
ترتيب اوزره اردبيل تكيه سنده وراثتله سجادۀ ارشاده كچوب كثرت مريد ايله اشتهار
بولنجق جهانشاه بن قره يوسف كه تبريزده پادشاه ايدى شيخ جنيدى اردبيلدن نفى
ايليوب اول دخى دياربكره واروب اوزون حسنك همشيره سن الدى اندن شيخ حيدر
تولد ايدوب بونلرك دماغنده اوج سلطنته عروج ايچون خروج سوداسى اولدوغى مقرر
ايدى مريدلرينى الدوب كرجستانه غزا بهانه سيله كيتدى اول سمتده شروانشاه اولان

خلیل اوکنه کلوب دوکشوب بوزدی جنیدی قتل ایلدی بعده اوغلی حیدر اون ایکی
ترکلی قزل تاج اختراع ایدوب مریدلرینه کیدروب مذهب امامیه اوزن خروج داعیه سیله
اول سمته کتدکده مزبور شروانشاه تبریز حاکمی یعقوبی آگاه ایدوب اول دخی سرعسکر
امیر سلیمانی اوزرینه کوندروب منهزم قلدی ومعرکه ده شیخ حیدر دوشوب اوغلی
شاه اسمعیل کوچك اولمغله قتل اتمیوب اصطخر قلعه سنه قودیلر سکز یوز طقسان
التی ده یعقوب وفات ایدنجه اندن قالوب بعده فرصت بولوب چقدی وطقوز یوز التی سنه سنده
خروج ایدوب اولا شروانشاهی بوزوب قتل اتدی وآذربیجانده جلوس ایدوب مذهب
امامیه یی آشکار قلدی سنیلری قتل واستیصال ایدوب آز زمانده خراسان وعراقی الدی
سلطان سلیم ایله چالدرانده جنك ایدوب بوزولنجه فساددن ال چکمدی صکره اوغلی
شاه طهماسب وانك اوغلی اسمعیل وخدابنده وشاه عباس وصفی وعباس میرزا بوزمانه
کلنجه اول دیارده مسلط اولوب آیین رفض والحادی اجرا ایلدیلر بر زمان آل عثمان طرفندن
بکلربکی نصب وضبط اولنمشیدی بیك اون ایکی حدودنده مجار سفرلری وجلالی
ظهوری سببیله بکرمی ییل قدر زمان ضبط اولندقدن صکره نیجه جنکلر وحیله لر ایله
شاه عباس مستولی اولوب کیروالدی حالا اول کروه مکروه ضبطنده در فصل ۳۹ در
اقلیم اران وموقان وشروان اوتوز طقوزنجی فصل آذربیجانه متصل اولان اقالیم شمالیه ده در
حدودی شرقنده آذربیجان وکیلان ودیلم جنوبنده حالا وان دیدکلری ارمینیه وکوردستان
غربنده ارض روم ایالتی وکرجستان طاغلری شمالنده بحر خزرکه شروان دکزی در وطاغستان
ولایتیدر حدود مذکوره اوچ مملکتی احاطه ایدر بری برینه تداخلی جهتندن بر فصلده
ذکر ایلدك اول مملکتلر روان دیدکلری اران وموغان وشروان در اما اران فتح همزه وتشدید
رایله تقویمده اران بن یافث اسمیله تسمیه اولنمشدر دیو تحفه دن نقل ایدر احسن التقاسیمده
الف لام ایله الران یازیلور مجرد استعمالی روان دیمکه وسیله اولدوغنی اشعار ایدر اصلنده
کرسیسی کنجه اولان ولایتك اسمی ایدی صکره معروف قلعه یه علم اولدی حمد الله ایدر
اران کنار نهر ارسدن نهر کره وارنجه بین النهرین واقع اولان ولایتك اسمیدر
اولیله اولیجق بز اول ولایتده واقع اولان شهرلری ذکر ایلدك روان سکسن یدی درجه طول
اوتوز طقوز درجه عرضده چقور سعد دیدکلری اولکه نك قصبه سی وتختی در زنکی
صویی دیرلر بر چای حصاری یاننده غربندن بحرا قلعه دوزیده نهر مزبوره مشرف طپراقدن
بنا اولنمش قلعه در جنوب وشماله ایکی قپوسی وار در جنوبی یه دروازهٔ تبریز وشمالی یه
باب شروان دیرلر اطرافی باغ وباغچه در غله ومیوه بیدر حصار مزبورك ایچنده سوقی
وبر جامعی ونهره مشرف سرایی وار در سابقا طقوز یوز طقسان برده فرهاد پاشا الوب
عسکر قومشیدی بیك اون دورنده شاه عباس یدی آی محاصره ایله الوب اون ییل صکره محمد
پاشا محاصره اتدی فتح میسر اولمدی بیك قرق بشده سلطان مرادخان واروب یدی کونده

المشیدر

المشیدی یدونوب کلدکده شاه صفی کیرو استرداد اتدی حالا سرخ سر النده محصول اردلایتدر
کوه ارغی روانده غرب وجنوبه بر مرحله مسافه ده بر جبل عظیمدر که نیچه مرحله
مسافه دن کورینور نصفندن یوقاری دائما قار اورتمش بر مدور طاغ ودوری بر قاچ منزل
مسافه در رواندن شرق وشماله دوشر نهر ارس بونک شرق وشمالندن کچر الشکرد صحراسی
نهر ایله طاغ اراسنه دوشر بر جانبی دخی چالدران اواسیدر اول اجلدن طرف شمالنه
چلدر ایالتی دیرلر کنجه رواندن دورت مرحله شرقه دوزیرده باغلی باغچه لی بر شهردر
نهایت انجیری ومیوه سی چوق اولغله هواسی وبیه در انجیرین ییان محموم اولور حمد الله ایدر
بونی اسکندر رومی بنا ایدوب قباد بن فیروز بکیلدی سلفده غایت بیوک ومعمور شهر ایدی
ابنیهٔ عالیه اثاری قالمشدر اناری اوزومی وفندغی اعلا اولور صویی بر بردیمکله معروف
بر چای دندر بردع کنجه دن ایکی مرحله غرب وشماله دوشر بر شهر اسلامیدر اوتوز
طقوز سال هجری ده بر مرتفع یرده بنا اولندی ترک دیرلر بر ییلاقی واردر لطیف وخوب
علفزار صولی یردر یاز کونی انده کوچرلر نهر کردن چقار ایکی نهر بونی احاطه ایدر
ابن سعید ذکر ایدر بعضلر اندرابه بو دردیدیلر لکن دکلدر بردع قربنده بر فند قزار واردر که
غایت لطیف وبی نهایه فندغی اولور بونک فندغی سمرقند فندغندن ایودر وبونده بتن
کستنانه غایت خوبدر وبر جنس انجیری اولور که سائر یرلرده اولمازو ابریشم محصولی چوقدر
زیرا توت اغاجی وافردر اطرافه کیدر بونک قاطرلری سائر دیار قاطرلرندن فایق اولور معتبردر
حنفیه دن ابو سعید بردعی بو شهره منسوبدر نخجوان فتح نون وخا ایله نقش جهان
معربیدر نقجوان دخی دیرلر سکسن سکز درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده بر بلده در
اکثر بنالری طوغله دن حاصلی غله وپنبه واوزوم ومیوه در خلقی سفید چهره اولوب
حمد الله قولنجه الینجق قلعه سی ومعبر قبان وغیری بوکا تابعدر حقوق دیوانیه سی
یوز اون بش بیک دینار باشقه دروبر تومندر بیلقان سلفده قباد بناسی بر شهر قدیم ایدی
حالا بر قریه قدردر بناسی طوغله دن هواسی کرم حاصلی غله وچلتوک وپنبه وسائر
حبوباتدر بندن ورثان التی فرسخدر امین احمد ایدر بونک غایت متین حصاری وار ایدی
هلاکو خان آلوب خلقنی قتل وقلعه یی تخریب اتدی صورا قالیمدن نقل ایدر لشکر ایلخانی
بر مدت بونی محاصره ایدوب فتح میسر اولمدی زیرا منجنیق ایله اتاجق سنک کمیاب
ایدی خواجه نصیر طوسی تعلیمی ایله اغاجدن طوپلر یاپوب انجق قوروشون ایله
طولدوروب طاش یرینه منجنیق ایله اتدیلر وبونکله شهره ظفر بولوب الدیلر صکره
امیر تیمور رومدن دونوب واردقده معمور قلمق مراد اتدی میرزا شاهرخ مباشرت
اتمشیدی نهر برلاسی کتورمکه چالشدیلر مانع ظهور ایلدی صکره وجوده کلدی
حالا جاریدر اما موغان که قره باغ اولکه سنی مشتملدر غین و قافله موقان دخی دیرلر
تقویمده موقان بن یافث اسمیله تسمیه اولنمش اسم ولایتدر دیو شروان دکزینک سواحل

جنوبیه سنده دارمن وشروان وآذربیجان وبحر خزر ایله محدود ومعمور اولوب عهد اتابکانده
اوچیوز تومن دن زیاده محصول ویردی صکره اوتوز تومن واوچ دینار ایندی کریوهٔ سنك
بوسنكدن نهر ارس کنارینه وارنجه در بومسافه ده کوه سیلان کوزدن پنهان اولدوغی
یولرك کیاهی زهرناکدر حیواناتی هلاك ایدر خصوصا بهارده آج حیوان ییه اما کوه
سیلان کورندیکی یرده بوغایله یوقدر دیو حمد الله تحریر ایدر اما بعض اهل وقوف تحریرنده
شماخی ونوشهر ومحمود آباد اراسنده بر مرحله نوشهر دخی قریب برقصبه اولمق اوزره
یازیلوب کله خال صویی ایچندن کچر دینلمشدر باجروان سلفده موغانك شهری
ایدی حالا برقریه قدر قالمشدر هواسی کرمه مایل صویی حدودنده اولان طاغدن
نازل اولوب محصولی غله یه منحصردر برزند بر وسط قصبه در خرابندن صکره معتصم
خلیفه غلامی افشین معمور قلمشیدی صکره کیرو خراب اولوب برقریه قدر قالدی
هواسی کرمه مایل صویی چشمه لرندن دیری محصولدار ومنبتدر قیلسواد آل بویه
امراسندن امیر پیله سوار بنا اتمشیدی قصبه ایکن صکره برقریه قدر قالدی صویی
باجروان نهرندن وحاصلی غله در محمود آباد قره باغ ناحیه سنده کاوباری صحراسنده
برقصبه در شل دخی دیرلر نهر کر وجیه خال دریایه دوکلدیکی یرك اراسنده کنار بحرده در
بونده وافر بالق صید اولنور سلطان محمود غازان بنا اتمشیدی قره باغ شروان شرقنده
موغاندن بربلده وناحیه در برقاچ پاره قصبه بوناحیه ده واقع اولمشدر بتلان والقاسیه
انلردندر همشهره بحر کنارینه ایکی فرسخ قریب یرده واقع اولمشدر سلفده ابرشهر
دیرلردی فردوسی شهنامه ده ع کرین ابرشهره چو فرهاد کرد بجنك از جهان
روشنایی ببرد دیدیکی بوشهردر اما شروان کسر شین معجمه ایله حمد الله قولنجه نهر
کر کنارندن باب الابواب یعنی دمرقپو دربندنه وارنجه برولایت اسمیدر خواقین عهدنده
حقوق دیوانیه سی یوز تومن ایدی صکره اون بر تومن واوچ بیك دینار اندی دارملکی
سکسن یدی درجه طول قرق درجه عرضده یازیلور تقویمده فتح شین ایله باب الابواب
نواحیسنده بربلده در بعضلر ولایت اسمیدر قصبه سی شماخیدر دیدیلر دیو تردد نقل ایدوب
حالا خزر دیمکله معروفدر انی انوشروان بنا ایلمکله تخفیف ایچون انوینی اسقاط ایدوب
شروان دیدکلرینی یازار بوندن صکره دخی بعض اقوال واردر تفصیلی آتی البیان خلالنده
ذکر اولنور هفت اقلیمده امین احمد ایدر شروان زمان سابقده اسم شهر ایدی حالا برقاچ
شهری مشتمل ولایت اسمیدر باکو وشماخی وارس وباب الابواب وغیری انلردندر
شماخی فتح شین معجمه ایله بلاد شروان دارملکی دربادن برمرحله غربه برمعمور قصبه در
دیو تقویمده مراصددن نقل ایدر حمد الله ایدر انوشروان بناسیدر هواسی کرمه مائل
اولوب صخرهٔ موسی وچشمهٔ حیوان انده دردیو یازارلر فقیر ایدر مجمع البحرین بو سمتده
اولمق بعید در هفت اقلیمده بوشهر ازلغی ایله غایت معمور اولوب سنه ده یکرمی بیك یوك حریر

بیع

بیع وشرا اولنور میوه سندن انار وسیبی وهندوانه سی لطیفدر دیو یازار شمکور تقویمده ازان
اعمالندن بردعه یه قریب بر قریه در اندہ بر غایت مرتفع منار وار دردیو یازار ابن سعید قولنجه
تفلیس شرقیسنده دوشر بعضلر بو شماخیدر دیدیلر لکن بو حکم مشابهت اسمندندر قبله حمد الله
قولنجه دربند قربنده قباد بن فیروز بناسیدر ابریشم وغلات محصولی ایواولور آب وهواسی
لطیفدر بونک مضافاتندن بر دره واردرکه اورته سندن غایت حار بر صو چقار بخاری شعلهٔ
آتش کبی سوزنده در بر قاج قدم کتدکده بر منفذه کیروب بیره باتار و بر اوق اتمی یردن کیرو
چقوب اقار غایت لطیف وشیرین صودر فیروز قباد دربند قربنده هواسی خوب
بر قصبه دردیو حمد الله مجمع البلداندن نقل ایدر کشتاسفی صوکارنده کشتاسب بن لهراسب
بناسی بر بیوک شهر وولایتدر نهر کر وارسدن جدوللر آیریلوب بودیاری سقی ایدر
قریه لری وافر محصولدار در غله وپنبه ایواولور میوه سی نادردر خلقی سفید چهره ولسانلری
پهلوی اهل جیلان دلیدر حقوق دیوانیه سی یوز اون یدی بیک بشیوز دینار اولور تفلیس
فتح تایله سکسن اوج درجه طول قرق اوج درجه عرضده بر قلعه وشهردر نهر کر اوزرنده
کرجستان طاغلرینک شرقنده دوشر بر طرفی طاغ و بر طرفی نهردر غله سی ایواولوب میوه
قسمی آز بولنور شهر مزبورک ایکی قلعه سی واوج قپوسی واردرکه قپولری بری برینه
مقابل نهر کر اورته سندن کچر حصار ایکی طرفه دوشمشدر ایکی عظیم صخرهٔ نابته اوزرنده
مابین حیلی تنکدر صونک کچدیکی یر اون ذراع تخمین اولنور اسکی کتابلرده بو شهر قصبهٔ
کرجستان یازلمشدر سلفده اهل اسلام فتح اتدکدن صکره بر زمان کورجیلر کیرو الوب
تکرار فتح اولندی حالا شروانه تابعدر بو شهرک خارج شرقیسنده متعدد کرمابه لر یعنی
ایلیجه لر واردر لطیف سخونتی معتدل صولر اقار بر قاج ینبوعک اوزرنده کارکیر قباب
صغیره ایله مغتسللر بنا اولنمشدر ابنیهٔ قدیمه دندر بو صولرده کبریت رایحه سی اولمیوب اغتسالی
خیلی نافعدر عجایب المخلوقاتده امین احمد نقل ایدرکه اول چشمه لرک برینه اکر اون بیضه
قونسه طقوزی پخته وبری غایب اولور باب الابواب باب الحدید دخی یازیلور دمر قپو دربند
دیدکلری قلعه در سکسن بر بوچق درجه طول قرق ایکی بوچق درجه عرضده بحر خزرک
کنار غربیسنده کوه البرز دیدکلری کرجستان طاغلری ایله بحر اراسنده کذرکاهی
سد ایچون بنا اولنمش بر حصن متین وبندر مشهوردر خزر وسریر وکرکان وطبرستان
وکرج وقیتاقلک اسکله سیدر دریا کنارلری اکثری خرابه اولوب بر قصبه قدر قالمشدر ذکر
اولنان یرلره کتان بزی وزعفران بوندن کیدر دریا کنارلری اکثر زعفران زاردر حصن مزبور
نهر کر بحره دوکلدوکی یردن یکرمی بر فرسخ شماله دوشر محل مزبورک شرقی دریا وغربی
عظیم طاغلر مابین ایکی اوچ میل مقداری دوز صحرا اولمغله شمال طرفنده اولان قوم خزر
وترک اول محلدن کچوب جنوب طرفنده واقع اولان شروان وآذربیجان واران اولکه لرینی
غارت ایدرلردی ملوک فرسک انلر له دائما حرب وقتالی اکسک اولمیوب نوشروان زمانه

كنجه سورندى نوشروان محل مزبورده حصار بناسنى شرطيله انلرله صلح ايدوب كنار
بحردن يوقارى طاغه چقنجه سور چكوب هر اوچ ميل يرده بر دمر قپو قودى وايچنده
مستحفظان اسكان ايدوب اول قومك يولنى كسدى بعضلر ديرلر بونى اولا اسفنديار بنا
ايلدى صكره تجديد انوشروانكدر دوز يرده ايكى جانبه قپوسى وارانجق ايكى ديواردر
برمدور جبلك انكنده واقع اولوب اورته سندن بر چشمه اقار صويى لطيفدر بو حصارك
طولى اون بيك بشيوز ذراع وعرضى بشيوز اللى ذراع اولوب يتمش برجى وار ارتفاعى
سور قسطنطنيه نك قره جانبى قدر عادت اوزره در وديوارينك داخلى وخارجى سراپا
يونمه طاشدن ايچنده طولى عرضى دورد ذراع عظيم احجار وار درشرقيسى دريا جنوبى واسع
صحرا غربى جبل مزبوردر كه اوزرنده انواع ازهار بتر مروج ذهبده مسعودى ايدر بونك ديوارى
ايكى ميل قدر بحره كيرمشدر طريق بناسنى بويله بيان ايدر كه اوفورلمش صغر طلوملرى
اوزرنده طاشلرى حديد ورصاص ايله بركيدوب اندكجه باپدبلر قعر دريايه واردقده
غواصلر اينوب طلوملرى دلدبلر ديوار يرده قرار ايلدى فقير ايدر بوسوز تصديق
اولنور رقبيلندن دكلدر اكر محل بنا عميق دكل ايسه بونك امثالى صو ايچنده ياپلن ابنيه قانونى
اوزره قلفاتلى صندوقه لر ايچنده بنا اولنور عميق اولدوغى صورتده اولدخى متعذردر
وصغر طلوملرى جائزدر كه ايكى طرفه اوزرنده كزمك مصلحتى ايچون دوشنمش اوله والا
طلوم اوزرنده بنا اولاجق معتاد كلدر امام مسعودى قبول طريقيله سويلمك معقولاتدن
بى بهره اولدوغنه دلالت ايدر اما باب الابواب تسميه سنك وجهى روض المعطارده بوكونه
يازلمشدر كه بلده منسوب اولدوغى ابواب طاغده اولان شعابك يعنى درەلرك اغزلريدر كه
انك قربنده صحرايه منتهى اولور باب صول وباب اللان وباب السرير وباب فيلان شاه
وغيرى جمله افواه شعابدر شهر مزبور بر طرفنده بنا اولنوب بو قپولرك قپوسى مقامنده
واقع اولمغله باب الابواب دينلدى ارس سين مهمله ومعجمه ايله شماخى دن اوچ مرحله غرب
وشماله نوشروان بناسى كنار نهرده بر قصبه در و نهر اكا منسوبدر هواسى غايت كرم
اولوب عمارتى ازدر مسكن ملوك شروانيان اولان قلعهٔ كلستان بونك ناحيه سنده بر صعب
ومتين مرتفع حصن حصيندر قزل اغاج كر صويى دكزه دوكلدوكى يردن بر مرحله شرقه
كنار بحرده بر شهردر بوندن اردبيله ايكى كوندە وار يلور نوشهر كر صويى كنارنده شماخى دن
بر مرحله جنوبه بر قصبه در لنكركان قزل اغاجدن ايكى مرحله شرقه دريا كنارنده اردبيل
طرفندن كلن برازو نام صو دكزه دوكلدوكى يرده بر قصبه در كورى كرجستان حدودنده
نهر كر اوزره بر قلعه در لورى بودخى اكا قريب يرده مشهور حصندر باكو سكسن
دورت بوچق طول قرق بوچق عرضده دربنده قريب شماخينك شرق وشمالنده كنار بحرده
شروانك مشهور شهرلرندن هواسى كرمه مائل بر قصبه در اطرافى اون فرسخه قريب
سنكستان اولوب نباتات اثرى يوقدر لكن اون قارش قازلسه تراب چقار و بو طاشلرك

طولانی برکولدر عرضی نصفی قدر یعنی التمش بش میل تخمین اولنور مراغه اوچ فرسنخ
بوندن شرقده و سلماس غربه دوشر قره دن طولی اوچ مرحله قدر مسافه درکمی ایله برکونده
قطع اولنور دوری التی مرحله قدردر تبریزدن اون یدی فرسنخ غربه دوشر بوکولده بر قاچ
خرابه جزیره وار درو سطنده اولانه سلفده تلا دید کلری تقویمده مسطوردر بر طاغ درجزیره ده
اوزرنده سنکدن منحوت برحصار وار ایدی که هلاکونك خزینه سی انده طورردی حالا
خرابه در ابن سعید اول حصنی یتمش ایکی درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده تعیین
ایدر بو بحیره یه نیجه انهار اقوب لکن کولك ایاغی بر یره چقمز اقالیم مذکورك انهاری
بونلردر نهر اندراب کوه سیلاندن چقوب اردبیله اوغرار انده اردبیلی دیرلر بعده اندرابه
واروب اکا مضاف اولور خواجه علیشاه کوپروسی التندن کچوب نهر اهره قاریشر طولی
تقریبا یکرمی بش فرسخدر نهر آهر کریوهٔ ارمینان که مغول لساننده کوکچه نیلدر اول سمت
طاغلرندن چقوب قلعهٔ نوده و آهره اوغرار قریهٔ بیلقانی کچدکده نهر اندرابه براولور
وایکیسی ارسه دوکلور طولی یکرمی فرسنخ قدردر نهر صافی کوه سهند دن چقوب مراغه یه وارد
بعده نهر جغتته قاریشر طولی یکرمی فرسنخ قدردر نهر نفتو کریوهٔ سنناحدودنده طاغلردن
چقوب آب جغت ایله براولور طولی اون بش فرسنخ قدردر نهر جغت جبال کردستانده
سیاه کوهدن چقوب مراغه قربنده نهر صافی ایله براولوب تبریز کولنه اقار طولی
یکرمی فرسنخ قدردر سردرود با و پل روددخی دیرلر کوه سهنددن چقوب سردوباو پل
نام یرلره اوغرار و سراورودة قاریشر طولی التی فرسنخ قدردر مرورود کوه سهنددن
چقوب مراغه قربندن کچر کاودوانده نهر جغتته قاریشر طولی سکز فرسنخ قدردر نهر سجد
وکدپوچقدوغی یرده ایکی نهردر صکره براولوب سفیدروده دوکلور طولی سکز
فرسخدر شال رود شال طاغلرندن چقوب بربدق قصرنده سفیدروده دوکلور طولی
ولقدردر کرمرود کوه سراودن کرمرود ولایتن کچوب نهر میانجه قاریشر طولی
اون فرسنخ قدردر نهر میانج اوجان طاغلرندن چقوب اوجانی کچدکدن صکره میانجه
اوغرار و صحراسنده هشترووده قاریشر طولی یکرمی فرسنخ قدردر هشترود مراغه واوجان
طاغلرندن چقوب میانج حدودنده نهر میانج ایله براولدقدن صکره سفیدروده
قاریشر طولی یکرمی فرسنخ قدردر میانج کوپروسی که اوتوز ایکی کوز عظیم بنادر نهر مزبور
اوزرنده شمس الدین صاحب دیوان بنا ایلمشدر سفیدرود ایسه عراق عجمده بش پارمق
طاغلرندن چقوب بوقدر انهار دخی غیری یردن کلوب صولر قاریشدقدن صکره
کیلانده بحر خزره دوکلور اقلیم جبل فصلنده ذکر اولنمشدر نهر اندورکوه سهنددن چقوب
باغستان تبریزه منتهی اولور طغیاننده فضله سی سراورود ایله براولوب تبریز کولنه
اقار طولی یدی فرسنخ اولور نهر اوجان کوه سهنددن چقوب اوجانی کچر یدی فرسخده
سراورودة قاریشر نهر سراوکه نهر سرخاب و سراورود دخی دیرلر کوه سیلانده

اشكمد طاغلرندن چقوب سراوه اوغرار وحدود كولو ده زمين شورستان وماحيه يه
اوغرامغله شوره اولور و نهراوجانی دخی شوره ايدوب تبريز شمالنده التنده چكروب كوله وارر
دوكلور جمله مسافه سی قرق فرسخ قدردر نهر مرند مرند طاغلرندن چقوب غربدن شرقه
اقار بهارده چكدوير مزمرند شهرينه وارمدن دورت فرسخ قدر زمينده باتوب پنهان
اولدقدن صكره كيرو چقاروم رندده كلور فضله سی خوی صوبی ايله بر اولوب نهرارسه دوكلور
طولی سكز فرسخ قدردر نهرارس ايسه اران فصلنده ذكر اولنور بو جمله حمد الله نزهه سنده
مسطوردر مسالك آذربيجان تبريزدن غربه ارزن رومه طريق مرند اون بر فرسخ خوی اون
ايكی خ سكمان اباد التی خ بند ماهی اوچ خ ارجيش سكز خ ملاذجرد سكز خ خنوس اون خ
كمربوه آق بند اون بش خ ارض روم التی خ جمله يتمش طقوز فرسخدر كيرو تبريزدن شماله
قره باغه طريق ديه ارميان سكز خ كوچه نيل كربوه سنده درسلفده وزير خواجه سعد الدين
ساوجينك انده بر رباطی وارايدی وامير نظام الدين يحيی ساوجی دخی بر رباط بنا اتمشدی
اندن شهر آهر التی خ اندن ديه بيلقان سكز خ بو يولده قروچای درسنده خواجه تاج الدين
عليشاه بر رباط بنا اتمشدر بيلقاندن رباط اليوان سكز خ اندن يوريد نام قريه التی خ اندن
قره باغ دورت خ كنارارسه كه حد قره باغدر اون فرسخ قره باغدن جنوبه دوشر كيرو تبريزدن
سلطانيه يه طريق سعيد آباد دورت خ شهر اوجان دورت خ ديه سنكل آباد دورت خ ديه
تركمان دورت خ مزبور قريه سلفده ديرخوان ديرلر بر شهر ايدی اندن ميانه التی خ اندن سرجم التی
خ بونده وزير غياث الدين محمد وبرادری جلال الدين محمد بر رباط بنا ايلمشلر ايدی اندن رباط
سكبا كه وزير تاج الدين عليشاه يابمشدر يدی خ اندن زنجان يدی خ اندن سلطانيه بش خ جمله
قرق اللی فرسخ اولور اما اردبيلدن سلطانيه يه طريق ديه طالش التی خ ديه سنجيد خلخال
التی خ شهر كاغدكنان التی خ ديه بوب سواری يدی خ زنجان يدی خ سلطانيه بش خ جمله
اوتوز يدی فرسخ اولور كيرو اردبيلدن قره باغه طريق رباط ارشد سكز خ ديه ورلق
سكز خ باجروان دورت خ شهر برزند كه قريه در بو مرحله قبله سنه دوشر كيد ركن صاغده
قالور اندن محمود آباد سكز خ جمله قرق فرسخ اولور بعده تبريزدن نخجوان اون ايكی خ واردبيل
يكرمی بش خ وقزوين يدی منزلدر اردبيلدن دخی يدی كونده واريلور اردبيلدن خونج
يكرمی يدی خ ومراغه اوتوز خ اندن ارميه اوتوز خ ودينور التمش خ و خونج اون اوچ خ
خويدن نخجوان اوچ مرحله وارجيش التی مرحله وسلماس يدی خ اندن ارميه اون التی
فرسخدر كيرو تبريزدن مرند ايكی مرحله اندن خوی بر مرحله خويدن نخجوان اوچ مرحله
اندن وبيل اوچ مرحله در مراغه دن دينور اوتوز فرسخ سلماسدن ارميه اون دورت
فرسخ اردبيلدن ميانه يكرمی فرسخ ميانه دن خونه سكز فرسخ خونه دن لوسره اون
فرسخ اندن مراغه اون فرسخ اندن دير خرقان ايكی مرحله اندن تبريز ايكی مرحله اردبيلدن
سپيد رودكوپروسی ايكی مرحله اندن خونه ايكی مرحله اندن زنجان ايكی مرحله درملوك آذربيجان

چقوب بحر خزره اقار جریانی غایت بطوء اوزره اولوب کوجله سچیلور عرضی یارم اوق
اتمی واردر دیو عاشق مناظر العوالمده تحریر ایدر نهر برازدو اردبیل سمتندن کلوب
مشرق وشماله اقار لنکرکان نام شهرك جنوبندن چقوب شرق طرفنده دکزه دوکلور
جبال بو اقلیمك طاغلرندن مشهور اولان کوه البرز درکه دمرقپو غربنه دوشر ونیچه طاغلر
ایله متصل اولوب ترکستاندن حجازه طوغری چکلمشدر طولی بیك فرسخدن زیاده در
دیرلر بو سببدن بعض لاف وکذاف اربابی انی کوه قاف صیارلر جبل مزبورك طرف
غربی کرجستانه متصلدر اول طاغلره الدزی دیرلر ارض رومی یچدکدن صکره جبل
قالیقلا دیرلر انطاکیه ومصیصه یه ایرشدکده جبل لکام دیرلر اول محللرده شام ایله
روم بیننی فصل ایدر حمص ودمشق میانه وارد قده جبل لبنان دیرلر وسط مکه ومدینه ده
جبل عرج دیرلر بونلر محللرنده مسطوردر کوه البرزك شرقیسی جبال اران وآذربیجانه
متصل اولور انلره جبل قیتق دیرلر حدود کیلانه ایرشدکده جبل دیلم وطبرستان
دیرلر حدود عراقه وارد قده جبل رکوده وطرفك دیرلر و بو طاغلرده امم کثیره ساکن اولور
کوه مزبورك شمالنده قیتق دیرلر برجنس قوم اولور جنوبیسی ماننددیوار کو یاکه تیشه
ایله یونلمشدر و بو جبالك عرضی اون مرحله قدر واردر بعضیلر دیرلر اوته طرفه دمرقپودن
غیری مسلك یوقدر آخرلر کوه مزبورده اون قدر مسالك اثبات ایدوب اکبری جبالده
وسطنده دراندده دخی باب اللان آدلو برسور متین بنا اولنمشدر بو طاغلره اهل شروان
دربند وغیری دمرقپو طاغلری دیرلر اما بحر شروان که تقویمده بحر خزر واطلسده
ماره غاسییوم یازیلور صدر کتابده کرچه اجمالا ذکر اولنمشدر لکن بو اقلیمده اضافتی
جهتندن برکونه تفصیل لا بأسدر بحر مذکور شرقدن غربه ممتد طولانی کول کبی
بر بحره اتصالی یوق قره دکز قدر بر دریادر حد غربیسی اطلس رسمی اوزره سکسن بش
درجه طولده وحد شرقیسی یوز بش درجه طولده حد جنوبی قرق ایکی بوچق درجه
عرضده وحد شمالیسی قرق یدی بوچق عرضده اولوب جمله مسافهٔ طولی یکرمی درجه
ومسافهٔ عرضی بش درجه قدردر هر طرفندن اکا بودکلو بیوك صولر دوکلوب مضمحل
اولورکیدر اول اجلدن ظاهر بینلر دیرلرکه بونك قعر زمینده قره دکزه منفذی واردر
اکا اقار حتی برکشکل دوشوب انده چقدی دیو شاهد زور ایله بو دعوای کاذبه یی اثبات
اتمك استرلر اما ال ویرمز وعلم طبیعی اصلنه وقوف حاصل اولیجق بو مقوله تزریقاتله
جهلدن ناشی اوهامی دفع تدارکنه حاجت قالماز نتکه اوایل کتابده بو خصوصه متعلق
بیان مرور ایلدی اعاده یه محتاج دکلز بحر مذکورك سواحلی غربده دمرقپودن شروان
اولکه سنده نیاز آباد وقلعهٔ باکو بعده جنوبده موغان اولکه سندن قراباغ حدودنده نهر
کر وارس مصبی اولان بندماهی بعده شرقه طغری کیلان اولکه سندن یومن وماسوله وشهر
دشت ولنکرون ورودسر بعده شرقده طبرستان اولکه سندن رستمدار وآمل قدیم ومازندران

وطاهان وسرمید انکه اندن سواحل شمالیه بیابان وقیق طاغلری دیدکلری سیاه کوهدر
قوم خزر اول سمتلرده ساکن اولور ونهر مرغاب مصبندن نهر اتل مصبی اولان هشتدن
کانجه آملدن سمند یدی مرحله بیابانـدر سمندردن شروان دورت مرحله شتلکی ازدر بو بحرک
مد وجزری یوقدر صوبی غلیظ وتیره اولوب بحر قلزم وعمان کبی صافی دکلدر دبندن
بیاض طاشلو کوز ولؤلؤ ومرجان کبی بر متاع چقماز اما ایچنده حیوانات بحریه دن نیجه
عظیم الجثه بالقلر وسائر غریب هیکل جانورلر اولور وایچنده التی یدی خرده جزیره لر واردر
اکثرنده سیاه وبیاض نفط حاصل اولور بوندن غیری مسکونه دکلدر بری دکرمی طیندن
طاغ کبید راوزرندن دریایه صولر اقار بری اورمانلق واوتلی اطه در لکن ییلان کثرتندن
خرابه اولوب قابل سکنی دکلدر وبری دخی کوه سیاه دیدکلری جزیره درکه غایت
بیوکدر اقار صولری واغاجلری وافر لکن خرابه در وبری دخی سواحل غربیه یه قریب
اوتلو صولو جزیره در انده بعض حیوانات قورلر بسلنور مسالک ممالک شروان واران
وسواحل بحر خزر موقاندن بونیر بزجنوبه اون مرحله باب الابواب ایکی مرحله مصب
نهر کر غرب وشماله اون التی فرسخ اندن دمرقپو یکرمی بر فرسخدر کنجه دن بردعه
ایکی مرحله اندن شماخی اون دورت فرسخ وتفلیس قرق اوچ فرسخ وبردعه دن ورثان
یدی فرسخ مسافه در آبسکوندن نواحی خزر اوچیوز فرسخ مسافه در اندن دهستان
التی مرحله در آملدن سمندر سکز مرحله وسرحد برطاس یکرمی مرحله مملکت سریر
اوچ مرحله در وآملدن بولغار بیاباندن بر آیلق مسافه در اکردریادن کیدیلورسه ایکی
آیده واریلور کیرو بردعه دن ورثان یدی فرسخ اندن بیلقان یدی فرسخ اندن برزند یدی
فرسخ اندن اردبیل اون بش فرسخ وبردعه دن برزند اون یدی فرسخدر اندن کر صوینی کچوب
شماخی وشروانه اوچر فرسخ وشرواندن لایجان ایکی مرحله اندن میمون کوپروسی
کچیلوب دربنده وارنجه یکرمی فرسخ کنجه دن شمکور دورت فرسخ اندن شهر خیار اون
بر فرسخ اندن قلعهٔ ابرکندمان اون فرسخ اندن تفلیس اون ایکی فرسخ اندن مرس
اون ایکی فرسخ اندن دومیش اون ایکی فرسخ اندن کلکون اون التی فرسخ اندن دبیل
اون التی فرسخدر شماخیدن ارس غرب وشماله اوچ مرحله وباکو ایکی مرحله وکردن
آیریلان نهر رستمخال بر مرحله وبحر شرقه بر مرحله ونوشهر بر مرحله دردر مرقپودن
اژدرخان یدی سکز مرحله وشماخیدن مواغان بر مرحله موغـاندن محمودآباد ونوشهر
بر مرحله نوشهر قزل اغاج دریادن ایکی مرحله قره دن اوچ مرحله قزل اغاجدن
اردبیل ایکی مرحله در احوال ملوک شروان واران روض المعطارده مسطور اولدوغی
اوزره حضرت عمر خلافتنده سردار اهل اسلام سراقه بن عمر وآذربیجانی فتح ایدوب
شروان سمتنی محافظه یه بکیر بن عبد اللهی کوندرمشیدی عبد الرحمن بنی ربیعه یی
مقدمة الجیش قلوب کندی دخی اول سمته توجه ایلدی اول زمان ملوک فرس

اولادندن شهریار نام کیمسه شروانه حکم ایدردی عبد الرحمن وبکر شروان قربنه وارد قلعه
شهریار امانله کلوب بن بونجه ادیان مختلفه اصحابی اعدانک سرحدنده سزک طرفکزدن
مستأمن اولوب سد سدید اولایم ولایت سزک اولسون دیو اطاعت ایدوب جزیه‌یه راضی
اولدی انلر دخی سراقه‌یه عرض ایلدیلر سراقه معقول کوروب حضرت عمره عرض
واعلام ایلدکده تجویز بیوردیلر صکره بنی امیه عصرنده مسلمه بن عبد الملک بود یارلره
غزا ایدوب خلقی اسلامه کلدیلر بهرام چوبین نسلندن محمد بن یزید شروان ودمرقپو
والیسی اولوب بر آیلق قدر مسافه‌یه حکم ایدردی هجرتک یوز سکسن سنه سنده طائفهٔ
خزر دمرقپویی الوب اهل اسلامی بوزدی یوزقرق بیک قدر مسلم اول معرکه‌ده شهید
اولدی اسلامده مثلی سبق اتمدک وقعه ظهور ایلدی ابو حامد ایدر مسلمه باب الابواب
وطبرستانی الدقدن صکره هشام بن عبد الملک اول دیاره وارمشیدی کیدر اولدقده
والیٔ مملکت اندن رجا ایلدی که ولایتده براثر قویه هشام قایجنی ویروب محراب کبی
برطاش اوزرینه دیکوب محل مرتفعده قودیلر نیجه زمان خلق انی زیارت ایدردی غرایبت
بونده درکه زیارت ایدنلر زمان شتاده الوان مختلفه‌دن نه کیمسه منع اولنیوب صیفده
البته بیاض کیرلر بر غیری لونله وارسه‌لر اول سنه مطر عظیم اولوب میوه‌لری افساد ایدردی
وقحط اولوردی تجربه اتدیلر آل عباس عصرنده بودیاره کاه ارمینیه واذربیجان عامللری
حکم ایلیوب آل جنکیز نوبتنده انلر طرفندن ضبط اولنوردی صکره سلاطین شروان
ظهور ایلدی قاضی بیضاوی نظام التوا ریخده انلری بهرام چوبین نسلندن وارد شیر
بابکان اولادندن اولق اوزره یازوب قاضی احمد غفاری جهان آراده نوشروان ذریتندن
قلدی وسلسلهٔ نسبی بو اسلوب اوزره ترتیب اتدی ابو المظفر منوجهر بن کسران
بن کاوس بن شهریار بن کرشاسف بن افریدون بن فرامرز بن سالار بن زید بن جون
بن مرزبان بن هرمز بن انوشروان مزبور منوجهردن صکره اولادندن اون ایکی نفر
شروانده حکومت اتدیلر بو ترتیب اوزره فرخزاد بن منوجهر وکشتاسب که کشتاسفی
دیدکلری بر اکا منسوبدر بعده اوغلی فرامرز وانک اوغلی فرخ زاد بعده اعقابندن کیقباد که
عدل ایله مشهور ایدی انک اوغلی کاوس بک یوز تمش دورنده وفات اتدی اوغلی هوشنک
اون ییل سوروب وفاتندن صکره سلطنت شیخ ابراهیم بن سلطان محمده انتقال
اتدی مزبور تیمور ایله معرکه‌لرده بله اولوب سکز یوز یکرمی ده وفات اتدی اوغلی سلطان
خلیل یرینه کچوب اسمی تاریخ جلوس واقع اولدی سکز یوز التمش یدی یه وارنجه سوروب
شروانشاه پادشاه اولدی انک دخی اسمی تاریخ دوشوب طقوز یوز التی ده شاه اسمعیل
قدری ایله شهید اولدی بعده اوغلی بهرام بک وبریلدن صکره برادری غازی بک بریلدن
صکره برادری شیخ ابراهیم که شیخ شاه دیرلر یرینه کچوب شاه طهماس ایله مدارا اتدی
طقوز یوز طقوزده وفات ایدوب اوغلی سلطان خلیل جلوس ایلدی طقوز یوز قرق

بشمده شاه طهماس شروانه مستولی اولوب مزبوری قتل ایلدی وشروانیان دولتی انده منقرض اولوب بعد زمان کورخدابنده عصرنده دولت علیه سردارلری واروب ضبط ایلدیلر قره مصطفی پاشا وعثمان پاشا وفرهاد پاشا بیلك حدودینه کلنجه قزلباشلر ایله انده نیجه جنکلر ایدوب شروانی ضبط اتمشلر ایدی صکره جلالیلر ظهوری اثناسنده شاه عباس فرصت بولوب بیك اون بش حدودنده روان وآذربیجان وشروانی ضبط ایلدی حالا اول طرفه متعلقدر اما اتابکان ایلدکز که ارانه حکم ایلدیلر بونلرك اولی شمس الدین ایلدکز ترکی الاصل اولوب سلطان مسعود سلجوقی یه خدمت ایدردی کیده رك برامیر نامدار اولوب بشیوز قرقده بلاد اران حکومتی ویرلدی کرجستانه غزا ایدوب غالب کلدی بشیوز التمش سکزده کچوب اوغلی محمد جهان پهلوان قایم مقامی تبریزی الدی اون دورت ییل حکومت ایدوب وفاتندن صکره یوی برادری قزل ارسلانه دکدی بش ییلدن صکره اتباعی النده مقتول اولوب برادرزاده سی ابوبکر یرینه کچوب بشیوز طقسان دورنده انی دخی قتل اتدیلر نوبت برادری مظفر الدین اوزبکه دکوب النجق قلعه سنده ایکن التیوز یکرمی ایکیده جلال الدین خوارزمشاه مملکتنه مستولی اولوب الدی مزبور وفات ایدوب دولته انده انقراض کلدی فصل ۴۰ در مملکت طاغستان وکرجستان وغیری قرقنجی فصل بحر خزز شمالنده وشروانك غربنده وشمالنده اولان آسیادن باقی بلاد وصحار اوکوهسار ذکرنده در اما طاغستان که تقویم البلدانده سریر اللان اسمیله مسطور اولان ولایتدر حدودی غربده چرکس بلادی جنوبده کرجستان شرقده شروان دکزی وشمالده بلاد خزز اولوب طولا وعرضا اون مرحله قدر مسافه احاطه ایدر اکثر یری طاغلر اولمغله طاغستان دیرلر دار ملکی قویموق نام قصبه وقلعه در ذکر اولنان مسافه طاغلر اراسنده یریر معمور قریه لر وناحیه لر اولوب اکثر خلقی شافعی المذهب سنیلر در ایچلرنده مستقل حاکملری وار در بیك قرق سکز حدودنده محمود خان بچه کیدرکن استانبوله کلوب سلطان مراد خان ایله ملاقات اتمشیدی اوغلی قورقماز اللی سکزده چرکس جنکنده دوشوب برادری چلبند رخان حاکم اولدی حالا بودیار حکومتی اکا مسلمدر تقویمده ایدر بودیاره انکچون سریر دیرلرکه بعض اکاسره کندی اقرباسندن برینی انده حاکم نصب ایلیوب سریر قودی واول اطرافده اولان اقوامه غلبه ایچون اکا استقلال تام ویروب پادشاه مثال سریره کچردی وبودیارك اهلی اخلاط دربعنی هر ملتدن اجناس مختلفه قاریشقدر طاغلری قیتق دیدکلری جبل السنه متصل اولور وقیتق براولکه درکه قاعده مملکتی کونجی نام شهر در وقلعه قریشدرکه کونجی عظیم قصبه معموره ومشهوره در علماسی وصلحاسی چوقدر علمایه غایت رغبت ورعایت ایدرلر بم خو کورجستان سمتنه دوشر بر معتبر شهردر طاغستان حکامی النده درانداری دخی طاغستان شهرلرندن بوشهر در روس طرفنه دوشر

شروان وکنجه سمتلرینه قریب بعض مواضع طاغستانده قصبهٔ نخود بر عظیم قصبه کبی
قریه درکه بعض طاغستان حکامی اطرافی مقر ید رجماس بودخی شرواندن قبا سمتنده
طاغستان ذیلنده بر قریهٔ عظیمه درکه نخوددن پکرو باشنه واریلور و جماس وقبا ودمر
قپویه واریلور پکی دهنه نخوددن بر مرحله کنجه یولی اوزره بر قریهٔ معروفه در اولو دهنه
کنجه یولندن خلاف سمتنده پکی دهنه دن ایکی میل مسافه ده بر قریه در اولو دهنه دن
جماس ایکی قوناق اندن قبا ایکی منزلدر قبادن دمر قپو بر منزلدر یول بونده بحر خزر کنارینه
اوغرایوب نهر سموره عبور اولنور دریا بر خراب محلدر نقل اولنور که تیمورلنک یوریش هفت ساله ده
کوه البرزک جانب شمالیسنک احناس کفارللرندن فتح ایدوب الدوغی قلاع ومواضعک
مشهورلرندن قلعهٔ کولا وطاوس البرز سکاننددن بر طائفه النده ایدی انلرک مسکنلری بلند
وصعب المسالک کوهلر اوزرنده نیچه قلعه لر ایدی طاوس قلعه ده بر کوه رفیعک اوچنجی
طبقه سنده واقع اولمشیدی که ارتفاع بر تیر پرتابدن یعنی براوق اتمی مقدارندن زیاده
ایدی بو قلعه نک فتحی هیچ متصور دکل ایکن تیمور عسکرندن نکریت قومنه که صعب المسالک
یرلرده یورومک انلرک شانی ایدی امر ایدوب نردبانلر ایله طبقهٔ اولی یه صعود اتدیلر
و نردبانلری چکوب اندن بر طبقه یه دخی چقوب منوال سابق اوزره طبقهٔ ثالثه ده کوه
مزبوره صعود ایتدیلر که قلعه اول کمرک التنده ایدی پس نیچه سی نردبانلردن ونیچه سی
میانلرینه طنابلر باغلیوب و براوجنی بالای کوه ده برکدوب اوزرینه صعب النمغله واصلی
طوردقلری یردن تیغ وتیر ایله اهل قلعه ایله جنک اتمکله خواه ناخواه قلعه یی فتح اتدیلر اهل
قلعه نیچه سنی سنک وتیر ایله قتل اتدیلر اما بر بلوک دخی بوکار خطرناکه شروع ایدوب
بو منوال اوزره فتح اولندی بو حوالیده فراوان بال اولور که کوهستانده بیابانی زنبورلر وافر
اولمغله اول جبالده تیمور عسکرینی اغنا ایده جک بال بولندی لاحقه طرخو کورجستان سمتنه
دوشر بر معتبر شهردر طاغستان حاکمی النده در مولانا محمد بن عبد الرحیم الترکشی نقل
ایدر قیموق قراسنده بر قریه نک داخل مسجدنده بر کول واردر سنه ده صویی ایکی کره
طشره یه آتیلور بریسی شمس حمل برجنه حلول ایلدوکی وقت وبریسی میزانه دخول
ایلدوکی وقتده واغربی بودر که صو مرتفع اولدوغی وقتده اصلا کمسه کورمز حتی چوق کمسه
بکلدیلر که اتماسنی کورمک میسر اولمدی ودخی اول سمتلرده قبا کوینده بر کول واردر که صویی
ربیعده وخریفده معتدلدر وشتاده حاردر اما صیفده غایت بارد اولور بر مرتبه که طوکار حتی
اول سمتک اهالیسی انک بوزندن حما وامراض حارهٔ محرقه یه استعمال ایدرلر اندرای بودخی
طاغستان شهرلرندن بر شهردر که روس طرفنه دوشر ترک باب الابواب خارجنده اژدرهان
یولی اوزره بحر خزر ساحلنه قریب محلده مسقوه تابع بر قلعه در اوج طرخو ایله ترک اراسنده
بردل اوزرنده ساحل بحرده مسقو چاری طرفدن ۱۱۳۵ حدودنده محدث بر قلعه در جبل قیتق
فتح قافله و تایله بر جبل واسعدر طولا وعرضا یکرمی مرحله قدر مسافه طوترا قارصولری و

واورمانلغی وافردر ساحل بحر خزده دمر قپودن جهت غربه وجنوبه ممتد اولور اول
محلده اکا کوه البرز دیرلر تتکه مرورایلدی اطلسده آلبس نامیله یازیلن طاغلر بوکا
اشتقاقده قریبدر وبوطاغلره جبل السن انکیچون دیرلرکه بونده نیجه دل سویلر اقوام مختلفه
وملل شتی ساکن اولورانلرك برجنسنه قیتق دیرلر مسکنلری جبل مزبور شمالنده در
جبل مزبورك جنوبی اکثر بوکسك کسمه قیالر شکلنده در اول سمتلرنده لکزی دیرلر برجنس
طائفه ساکن اولور ملحقات من کاتب بکر افندی بوسمتده طیسران دیرلر قرق بیك خانه لو کوی
برقلعه در باشقه حاکمی واردر وبونده برکول واردرکه اول کولك یاننده برولی مزاری واردر واول
کولك صوبی کاهیجه سوت کبی بیاض اقر ومنجمد اولوب قیمق کبی کورینور رودخی بوجانبده
برغارده برقلیج واردر اول سمتك خلقی دیرلرکه اهل اسلامدن بوسمتی فتح ایدن مسلمه نك
قلیجیدر دیرلر اول سمتك خلقی بهار فصلنده اول غاره عظیم خیرات وصدقات کوتوررلر اول
قلیجی زیارت ایدرلر ومجددا برقیچ پپارلر وقینی مغاره یه کوتوررکن برصاع قدر اریه بیله کوتروب
کیدرکن اول اریه یی یره صچارلر چاق قلیجی اول یکی قینه ایچنه قویوب بعده دونرلر غریب بودرکه
اول صاچدقلری اریه دن بردانه سی یرده بولنماز دیکر لاحقه در بیان مملکت چرکس بو ولایت
تامان بوغازندن قره دکز ساحلنه قریب محله ممتد در چاق طاغستانه منتیدر جنونده
ابازه ولایتی قره دکز ساحلنه ممتد در چاق مکریل ولایتنه منتهیدر وبو چرکس اون برقبقدر
وقبقدن مراد بك دیمکدر وبونلرك بعضیسی مسلم وبعضیسی کافردر وبوطائفه نك آیین
وارکانلری باشقه در لکن بعض آیینلری یهوده موافقدر حتی دیرلرکه بونلر بنی اسرائیلدن
اوج سبط بوسمته کلمشلر در وبوسمتده ساکن اولمشلردر وچرکس وابازه اول اوج سبطدن
منتشر اولمشلر وبوچرکسك ابتدا قبقلری تمان وتمرك وجغا کادر بونلر حریدر جانا کبیر جانا
صغیر بوندوق حاتوقای بولق خای بستهنی قبرطای بونلر مسلمدر وبوطائفه بغدای
اکلو قره قاشلو خالدار وحسن وجمالیله بدیدار وصاحب عقل غلماندر وبوطائفه بری برینی
چالوب بازرکانه صتارلر اناسی وباباسی اوغلنی صاتدقدن صکره بازرکانده کورسه
ارتق اله مزمابینلرنده عادت بویله در وسنه ده بکلرینه ویرکولری اسیردر بری برینی
چالوب بکلرینه ویررلر دخی اول اسیرلری اسیرجیلره صتارلر وبوطائفه نك زاهدلرینه داقوق
دیرلر بونلر اصلا طاوق یمزلر وبراغاج که اسمنه قودش دیرلر اول اغاجه طپارلر وبونلرده
برطائفه یه اخوخ دیرلر کوه اخوخده اولورلر وبرطائفه یه مهسنی دیرلر ازاق سمتنه قریب
اولورلر لاحقه در بیان ولایت ابازه بونلر قره دکز ساحلنده چرکس جنوبنده اولورلر
وبوطائفه نك دخی آیین وعادتلری باشقه در وابتدا حدلری صوچه لیماندن چاق قودر
ایرماغنه وارنجه درکه اول سمته سخوم دیرلر بوطائفه نك بکلری برلیمان اسمیله مسمی درمثلا اچوبا
بکی صغوق صو بکی که انده مالاوجه کلیسادیرلر برکلیسا واردر بو کلیسا غایت معتبردر
یوری جمنا بکی بجی بکی دخی قاغردربندی بوچنده لر ارقلو بچیلر قامش اوشغان مامای قیا

صو باشلری بکلری اوصاف سخوم قره دکزك کنارنده وشرقیسنده در بوبلدنك خلقی اهل اسلامدر آبازانك ابتدا حدودنده در طرابزوندن اوچ مرحله در شمالنده ثبنته ولایتی وکاوبای طائفه سی والان طائفه سی اولور انجاس اصلنده برجنسك اسمی اولوب اول جنسه فی زماننا ممالك اسلامیه ده آبازادیدکلری قره اژدهان سکانندن در بوشهر قره دکز ساحلی اوزره برجبلده درکه بحره داخل برخور اوزره در وانجاس شماله میل ایله شرقی سخوم اوزره در وآبازا قربنده طائفه لازکی اولور وبونلرك قربنده طائفه لوندکه قلعهٔ کرم وبرمعتبر قلعه لری زکم قلعهٔ سید رمنازل کفه دن چاق دمورقپویه وارنجه کفه دن کرج بوغازینه عرضی یکرمی میلدر اندن طمانه کچیلور واندن طمان قلعه سی اندن قوبان شهرینه بش مرحله بعده مکر یل ولایتنه که بوطائفه نك یانلرنده براندازه استار وبراسکی طون کوملك برهمیان اقچه دن ارتوقدر وبوطائفه غایت ایله خرسزدر بعده هیهات صحراسنه یکرمی کون صوکارینه بعده اندن ایریلوب بش کون برکه ودر یاچه صولردن ایچه رك بش دپه بعده ترك نهرینه بش منزل بوصوکنارنده اورمانلر واردرکه اغاجلری اوج فلکه سر چکمش موزوندر بعده قبرطای نام محله که آنده ترك صویی وآق صو اوستنه کوپراویله کچیلور بعده قانلو سویچ صویی بعده قیون صویی بعده شمخال ولایتنه اندن دورت مرحله اینجه صویه اندن برمرحله دمورقپودر تذییل الطابع بوندن اقدم دیار عجمده اختلال ظهور ایدوب طاغستان خلقی شروانه مستولی ودارملك شروان اولان شماخی شهرینی ضبط ایدوب عجم شاهلرینه عصیانی اظهار وجانب شرقدن اغوانیان ظهور ایدوب پای تخت شاهان صفویان اولان اصفهانه وصول وظفر بولملریله بناء دولت شاهان بادصرصر اختلا فیله تزلزله واروب مشرف انهدام وقرین زوال اولمش ایکن مسقوچاری دخی نیچه مدتدن برو مترصد فرصت اولوب کوه البرزده وداخل وخارج دامنلرنده مجتمع ومتوطن اقوام عدیده واجناس کثیرهٔ متنوعه هنوز برکسنه نك محکومی اولوب ضبط وتصرفنه کیرمامش طوایف طائعه اولوب واول جانبك حدودی تمییز وتفریقنه دخی بروقتده طرف دولت علیه دن تقید واهتمام اولنمیوب طاغستان وچراکسه یرلری مختل الحدود اچق یرلر اولمغله چار مرقوم اول یرلره استیلا سوداسیله باخصوص عمدهٔ مرامی ومافی الضمیری اولان ممالك کرجستانه برتقریبله وضع یدو برطریقله تسخیر وقلوب کرجیانی طرفنه تألیف وجرهوا سیله جانب شروانه قصد ودربند شروانی حیله ایله اخذ وضبط ایلدوکی خبر موحش سامعه تخدیش دولت علیه رجالنی ایقاظ ایدوب عقلای عاقبت بین ووکلای دور اندیش اولانلرك رأی رزین اصابت قرینلری مقتضا سنجه بوبابده وقوعی محتمل فسادی سد سدید ایله سد وطریقنی عقد قوی ایله بند ایلمك اهم مهام دولتدن عد اولنمغله کرسی ممالك کورجستان اولان تفلیس قلعه سنك طرف دولتدن فتح وتسخیرنده مسارعت

وشروان اولکه سنك دارملکی اولان شماخی شهرینه دخی طرف دولتدن حاکم نصب
اولنوب اول طرفلرك خلقنه نوعا استمالت ویریلوب حسن تدبیریله اطاعته جلب واول
مملکتلر ممالك دولت علیه یه ملحق ومنضم اولمغله مسقوجارینك سوء قصدینی اجرا
طریقلری اول جانبه مسدود اولدی وقره دکز احوالی تفتیش وتجسس اولنوب احتیاطا
بعض سواحلده قلعه لر بنا اولنمق مناسب کورلدی باخصوص فاش قلعه سی بنا اولنوب
اول محلدن تفلیسه یول اچلمق ایله دونما ایله فاشه کیدن مهمات اقصر طریق واسهل
وجه اوزره تفلیسه نقل وشروان وطاغستانه وقت حاجتده امداد واعانت امریسر
اولدوغندن بعض ارباب وقوف خبرویرمریله دولت علیه معمارلرندن خنیره جی محمد اغا
بیك یوز اوتوز بش تاریخنده اول طرفلك کشفنه مأمور اولوب دردولنه کوندردوکی
کشف کاغدلرینك مآلی بو محلده ثبت سلك سطور قلندی بحر سیاهده ابازا قیه سنده کورجی
مکریلندن ایربلان توپراقده حالیا رستم بکك قرداشی اوغلی یورکینك ضبطنده اولان
سخوم قلعه سی کشف وهندسه اوزره رسم اولنمشدر قلعه دیواری دائرا مدار بیك ایکیوز
اون ذراعدر دریا طرفنده اولان دیوارلری ایکیوز اللی ذراعی منهدم اولوب صو ایچنده قالمشدر
قره طرفنده ایکیوز ذراع دیواری موجود انجق خندقی چاتلقدر قصوری یدی یوز اللمش
ذراعی خاکیله یکسان اولوب اوزرنده کوهی اغاجلر بتمشدر وقلعه نك باطی طرفی سازلو
باتاقدر قبله طرفنده طاتاوکول واردر ایچی آیتلنوب اغزی اچیلورسه فرقطه لر قشلار
وکولك اچق اولان صولرینك درنلکی برقولاچدر وقلعه نك اوکنده اولان دکز اچق
یردر لیمان دکلدر کششلمه وقبله ولدوس بو اوچ روزکار ایچنده اوغرار تیمور رقوتیله یازك یاته
بلورو بکلك دونما ایچون لیمان دکلدر بوذکر اولنان روزکارلردن غیری ابازه قبیلری بالجمله
امیندر قلعه یه برچیرك ساعت یردن برچای کلوب ممکندر اوکونی قپایوب قلعه دیوارینه
قریب اولان کوله قاتلورایسه دخی اعلی اولور وقلعه نك اطرافی دوز یردر یلدز طرفنده اوچ
چیرك ساعت مسافه طاغلر واردر اغاج وکراسته هر محللرنده مباحدر احزکرپچ وسائر طاش
وقوم ارسلان کرای واناپیه پلنقه لرنده موجوددر سخومه اوچ ساعت مسافه در عربه ایله
دریا کنارینه چکیلوب وسفینه لر ایله سخومه نقل اولنور بخاران ونجبران وعرابه ابازه ده
اصلا یوقدر طربزون ایالتنده کونیه سنجاغنده بالطچی وهمنشین ناحیه سنده طاشچی
کرپچی بولنور سخومه قریب اولان انقره قلعه سی بنا اولندقده بیجان دادیان مکریل خانی
کلوب عربه خدمتنده بولنمشدر اوصاف صوجق بحر سیاهده اولان صوجق وکلنجك
لیمانلرینی کرکی کبی کشف وهندسه اوزره رسم اولنمشدر صوجق لیمانی اغزی قریم
طرفندن نهایتنه وارنجه اون اوچ میلدر وچرکس طرفندن نهایتنه دك اون طقوز میلدر
ولیمانك بوغازی بش میلدر قریم طرفنده اولان بورنده کششلمه روزکارینه قرشو ایکی میل
صیغدر لیمان مزبورك دیبی پاك قومدر وجوانب اربعه سنده اولان طاغلرده طائلی صو

قینقلری مباحدر وکراسته دخی بولنور طپراغی وهواسی لطیفدر وعتیق قلعه نك
بناسندن اثری یوقدر ویقیننده حواله سی واردر وقریم طرفنده اولان لیمان اغزندن
بشنجی میل محلی دوز میداندر حواله سی یوقدر بنا یاپمغه مناسبدر لیمان مزبورك بحر
سیاهده مثلی یوقدر کلنجك لیمانی ایله ماببنی طقوز میلدر کلنجك لیماننك اغزی ایکی میلدر
ونهایتی بش میلدر اوفق دونمه قشلر اما کرجستان بحر شروان ایله قره دکز اراسنده
واقع اولان یکرمی مرحله قدر مسافه طاغلر ایچنده بر ولایتدر حدودی شرقده دمرقپو
وشروان جنوبنده چلدر وقارص وارض روم ایالتلری غربنده قره دکز شمالنده ابازه
وطاغستان ولایتلری ایله محدوددر مزبور ولایت برنیچه اولکه یه تقسیم اولنور هر برینك
مستقل حاکملری واردر جمله خلقی کورجی طائفه سی ونصارا دیننده در بلاد اسلامه متصل
یرلری مخلوط اصناف مختلفه درانلره جنجاوات دیرلر آچق باش ودادیان ومکریل وغیری
اجناس که جمله سنه کورجی دیرلر هر برینك باشقه حاکمی واولکه سی واردر ارالرنده مکریل
مذموم دنی طائفه در مسکنلری قره دکز کارینه دوشر آچق باش ودادیان خالص
کورجی اعتبار اولنور زعم فخ زاوکاف صغیره ایله تفلیس سمتنده براولکه در سابقا حاکمی
طهمورث ایدی حالا رستم حکم ایدر کرجستان خانلرینك بیوکیدر آچق باش اورته یرده
براولکه در اطرافی زعم ودمرقپو وطاغستان ودادیان دوشر دادیان قره دکز کارینه
قریب ابازه ایله سنوردا ش براولکه اولوب انلرك حاکمی آبازه ایله هر بار جنك اوزره در بر جانبی
فاش صوینه وارر مکریل قره دکز کارنده فاش صویی بحره دوکلدوکی یرده بر ناحیه در
حدودی کونیه یه متصل اولور ذکر اولنان ولایتلره نیجه قلاع وبقاع واردر که تفصیلی
کتب فنده مذکوردر کلدر انجق تواریخده ظفر بولنان اجمال اوزره نقل اولندوغی مرتبه بودر
سلطان سلیمان خان طقوز یوز اللی بش سالنده القاص میرزا ایله شرق سفرینه توجه
اتدکده وزیر احمد پاشایی کورجستانه کوندروب عسکر اسلام ایله واروب فتح اتدیکی
قلعه لر بونلردر براکان باروسی اوجه پیوسته بر متین قلعه در صاحبی وافر عسکره قادر
اولمغله جنك ایدوب بوزلدی حصاری فتح اولندی کورمك بر متین حصار در پناك
بودخی بر حصن حصین وکرجیلرك زیارتکاهیدر وبرناك وحماغار واخا برد حصاردر
اول زمان النمش ایدی نجاح وامراخور تورتومه قریب ایکی قلعه در تورتوم ارض رومدن
دورت مرحله یرده بر کوچك حصاردر سنهٔ مزبوره شعباننده النهدی اقچه قلعه
اول حوالیده بر حصن متیندر سنك مرتفع اوزرنده بنا اولنمش کرجستانك کلیدی مقامنده
اولوب اول تاریخده النمش ایدی اشکصور وکاخیص وبنکر وازد بر صعب قلعه در
اصحابی تسلیم ایتدیلر پرتکرك کرجستانك قلاع عظیمه سندندر اول زمان فتح اولندی
یوانه درسی کرجستانك بر معمور ولایتیدر بونده وتورتوم وکاخیص ده بر سنجق یکی نصب
اولندی قلعهٔ نولاه بر صعب دردر بونك دخی فتحنده چوق زحمت چکلمشدر ریاسته

البرزده بر موضعدرکه بغایت صعب یوللری واردر مساکن قرم شمس بر ناحیه در نیجه قلاعی وار یوللری بو مرتبه صعبدرکه سوار و پیاده کیدهمز نیجه یرلرده سوروب سوروب و غلطان غلطان کتمکه محتاجدر حتی تیمورکندی اوبله اتمشدر و حصار نا کو و حصار میکا و حصار دیرکاو فتح اولنوب یره برابر هدم اولندی اشکوجه بر قلعه در اهالیسی کفار ایدی فتح اولندی بعده نرکس قلعه سی النوب یر ایله برابر قلندی اهالیسی بعض بلند کوهلر کمرنده واقع غارلره و شکافلره تحصن ایدوب مغاره لر برابرینه حصار یاپدیلر و خندق قلوب جنك ایدوب مغاره ده اولانلره غالب کلمکله جمله سی فتح اولندی مملکت کورل کورجستانك غرب و شمال طرفنه دوشر بر اولکه در باشقه حاکمی واردر طقوز یوز طقسان یدیده غازی کرای خان واروب اول مملکتدن غارت و تخریب اتدیکی قلعه لر بونلردر قلعهٔ براسلو قلعهٔ ویندوسه قلعهٔ کرامنه که بونیه نك حصاری ایدی قلعهٔ بورلسمکه برویوده لقدرکار بیچ دوقه لقدر قلعهٔ الواد دارملك کورلدر بونلردن غیری غارت اولنان بلادك اسملری بونلردر بلاچه کوپسار بیقوا ولانوخلفك سنیا اوبلاوچه مرثیور قسطنطین کراسلو بازالی کوبین یانبول شونبار قوش کرمان ازباراش سثلوز نیجه یاسثلو کرامنز حورث او تسه مناچین دلاجترجه بولاسکیرو جوز بوسور سثر اوکه هوراودك صانتاو زنکو قامنس اسقله ترنپول قالنوسکه کولنسه بود یوراوچ بازلاودسه سنائین حالیج تورچین رحانین برزن قامنکه زلوجو زلوسکه کلی نان بوسکه باوار او شاهورده لوقائین که بونلرك احوالی معلوم دکلدر جبل الکزی قره دکز شرقنده و کوه البرز غربنده ممتد طاغلردر بوکا کرجستان طاغلری دخی دیرلر اننده امم کثیره اولوردیرلرکه یتمش ایکی دل ایله تکلم ایدرلر یعنی طوایف مختلفه نك کثرتندن عبارتدر بو طاغلر ارض روم طاغلرینه متصل اولور کرجستان بیاننده بوندن زیاده یه ظفر میسر اولمدی لاحقه مترجم جغرافیا ابوبکر بن بهرام الدمشقینك بعض عبارتی بو محلده الحاق اولندی فصل در بیان ایالت قارص الحدود شرقی جنوب روان و چلدر شمالی اخسخه غربی ارض روم بو ایالت التی سنجاقدر قارص دار الملك اردهان کوچك خوجوان زاروشان قاغزمان کچوان دخی ملحق قاغزماندر بو ولایت کورجیدندر اهل اسلام فتح ایتدکدن صکره تکرار کورجی مستولی اولوب بعده تیمور اك متین قلعه سی که قارصدر خراب ایتمشلردر بعده آل عثمان یوسمتی فتح ایتدکدن صکره سنه طقوز یوز سکسن سکزده وزیر قره مصطفی پاشا بو سمته کلدکده قارص قلعه سنی بر سور و مسجد و حمام و خندق ایله احیا ایلدی قدیمدن نیجه مساجدی و مزارات متبرکه سی واردر جمله دن شیخ ابو الحسن الخرقانی بونده در بر زمان تیمورلنك محاصره ایدوب المغه قادر اولمیوب اولوقت فیروزبخت نام برکمسنه نك النده ایدی بالاخره امان ایله الوب خراب ایتمشدر حالا مخصوص قولی واردر ایکی جبل اراسنده واقعدر قربندن نهر ارس کچر فصل در بیان اردهان ارض رومك جانب شرق شمالیسنده دربندن بش مرحله در مختصر سوری و قلعه سی و حوالیسی میشه زاردر اکثر اشجاری کوکمدر دانه سی بیوك دکل اما طعم آخری واردر فصل در بیان قاغزمان

قارص

قارص ایله پاسین ماییننده کوه دیبنده مقابلنده بر کوه دخی واردر و اول ایکی کوه آراسی دربند
قاغزماندن نهر ارس اول ایکی کوه وادیسندن و قاغزمان قربندن مرور ایدر و قاغزماندن غرب
جانبنده چوبان کوپروسی نهر ارس اوزرنده در و قاغزمان قربنده اوچ کلیسا دیرلر بر موضعده
ارمنیلرک معتبر کلیساسی واردر بو کلیسایه چوق کشیلر اولور سنه ده بهار موسمنده
انواع چچکلر جمع ایدرلر چچکلری بر کبیر قزغان ایچنه قورلر و اوزرینه صو طولدررلر و بر قاپاق
قاپیجه لر ایله اغزینی اورترلر قرق کون قدر اول چچکلری دائما بر معهود شیء ماییننده
اوقودرلر اول قرق کون ایچنده کلیسانک حرارتندن اول صو قاینار عینیله نبیذ کبی
اولور بعده صاف اولدقده اول چچک صوینی الورلر و مثقالنی بر التونه صاتارلر بو صوینی
میتلرینک یوزلرینه و کوزلرینه و اغزلرینه و بورنلرینه سورلر و بویله اعتقاد ایدرلر که
کوکدن ملکلر کلوب بو صویی قیناتمشلر و بر صو دخی اچمیازن کلیساسنده چقارکه بو ایکی
یردن غیری یرده چقمز بو آدملر ایکی فرقه در بری اچمیازنه منسوب بری اول اوچ کلیسایه
منسوبدر و بو سمتک باش طاغنه صوغانلو یایلاسی دیرلر و قبله شرقی جبل آغریدر طاغ
اشاغیسی بر عظیم اورماندر بو قارو سنه اصلا کیمسه چقمز اول مرتبه یوکسکدر که بولتدن
یوقارودر قارصدن روانه وارنجه کچدیلری اول قره خان کوینک یولنده شحنه کچیدی
شورکل اوکنده قلعه کچیدی قوشه وانک کچدی کرکمز کچیدی اغزی آچق کچیدی
قاکلو کچیدی قره باغدن بکرن کچیدی بو کچدلرک جمله سی قارص صونک اوزرنده اولوب دخی
اول سمتده مالین افچه قلعه سر مدار مرد و غیری فصل در بیان اخسخه نام دیکر اخسقا
کورجستان حدودنه داخلدر مقدما چلدر ایالتیدر چلدر جنکنده خراب اولمغله
اخسقایه الحاق ایدوب مستقل بر ایالت ایتمشلر الحدود شرق قارص جنوب چلدر
غرب جبال کورجستان شمال تفلیس و سنجاقلری بونلردر اجاره اردنوج اردهان بزرک
ازادهان کوچک سوکه تابع اولتی پنکرک اوجاقلقدر پنک پوسخو تاوسکر چلدر
چرک خرتوس شوشاد اوجاقلقدر کوله لوانه اوجاقلقدر ماخجیل نصف لوانه
اوجاقلقدر مروان اخل کلک ترالت بو ایالت التیوز اللی التی قلجدر و طقسان یدی
زعامت بشیوز اللی طقوز تذکره لو دخی تذکره سز تیمار درجه لولر ایله بیک یدی یوز نفر
اولور اوصاف اخسخه حالا تخت ولایتدر بو ولایت طوایف کورجی حکامندن غزه
اوغلو منوچهرک ولایتی و بطریق الارث مقر حکومتی ایدی سنه طقوز یوز سکسن سکزده
وزیر مصطفی پاشا طرف سلطان مراد خاندن فتح شروان ایله مأمور اولدقده بو طرفده
بر قاپو معتبرکه اسلامه کلمش ایدی اوجاقلق طریقی ایله ولایت موروثینه کندویه
عنایت اولنمشیدی بعده قزلباش الوب صکره سلطان مراد خان بن احمد خان سنه
بیک قرق بشده وزیر کنعان پاشایه بر مقدار عسکر ویروب اخسخه یی بکرمی اوچ
کون محاصره دن صکره صلح ایله قلعه یی تسلیم اتدیلر اول حوالیده التی قدر قلعه دخی

فتح اولنمش ایدی جمله سی اوجاقلق اولمق اوزره سفر پاشایه ویرلمش ایدی حالا اول دودمان
اربابی انلرك تصرفنده در نیچه جوامع وحمامات ومدارس وخانات یاپمشلردر اول حوالیده نیچه
قدیم مزارات واردر که اهالئ ولایت انلره اسکی مسلمانلر مزاراتی دیرلر وشهر اخسخه
لوری ایله کوری اراسنده دوشمشدر وقارصك شرقیسنده در ولوری قارص ایله اخسقا
اراسنده شرقدن میل ایله ایچروجه دوشمشدر وکوری شماله دن چقوب تفلیسه واندن
نهر کبیر لوری صحراسنی تجاوز ایدوب اخسخه نك کنار جنوبیسندن کچر وهمان جنوبی
وشرقیسنده لوری قلعه سی شماله اوغرایوب اندن تفلیسه کیدر اخسخه نك وآب
مذکورك جنوبیسی بر رقبا اولکه سیدر که بو نهر ایله نهر تیه وی وسطنده واقع اولمشدر ازغور
بدره بوغازینك بر طرفنده بوغازك اغزنده کرصوبی اوزرنده بر یوکسك قیا اوزره بر قلعه در که
عثمانیانه تابعدر ینه بوغازده بدره قلعه سی قزلباشکدر اخل کلك اق قلعه معناسنه کورجی
لغتیدر ارضرومك جانب شرق وشمالنده وکوری نك جانب غرب وجنوبیسنده در وکوری
ایله اخل کلك ما بینی بش مرحله در واخل کلك بر صحرای واسعه ده ایکی دن اورتاسنده بر تل
عظیم اوزره بر حصندر وبو دره لرك بر یسنده ماء قلیل جاریدر واردندن تفلیسه کیدن
طریق اوزره در مقدما کرسی ولایتدر سرحد اولمغله خراب اولمشدر هواسی سرددر
محصولی غله ومیوه در اردنوج نیچه مناره بویی بر مرتفع کوه سنك اوزره طاشدن اویولمش
راهی بر درنصفنه دك یوکلو حیوان چقوب بعده پیاده آدم هزار زحمت ایله صعود ایدر
قلعه یه مشرف بر کوه دخی واردر ایکی جبلك اراسی بر عظیم دره در بر طرفنده دخی بر بست
قله واردر وکوه طرفنده اولان دیوار خدایینك صهریجی واردر وسط قلعه ده بر عظیم
صهریج نحت اولنمش من بعد محذور کلمز ودامن کوهده اهل قصبه وسوق ومحلات واقع
اولمشدر سفر پاشانك جامع ومدرسه وحمامی واردر تتمه دربقیهء احوال سکان دشت
شمالی بقراج هفت اقلیمده مذکور اولدوغی اوزره اصلی ترك بر طائفه در خلقتك ریش
وسبلتی یعنی صقالی وبیغی یوقدر دیارلری بر آیلق یولدر بونلر حاشا حضرت علی الوهیتی
زعم ایدرلر یحیی بن زید اولادندن بر پادشاهلری واردر علامتی ریش درازدر رعایانك
هر نسنه سندن ده یك خراج الور واول دیارده صغر اولماز کیماك دخی ترکدن بر قومدر
کیماس وکیماس دخی دیرلر بونلرك دیاری بر آیلق مسافه دن زیاده اولوب چوغی پوست
حیوانات کیرلر وعلم بره بی خوب بلورلر التون کومش انلرده وافردر الماس دخی اولور بونلرك
پادشاهی یوقدر ارلرنده سکسن یاشنی کچن پیر ومرشد اولور واکا عبادت ایدرلر وبونلر
حیوان اتی یمزلر وبو دیارده بر حجر اولور که صویه قونسه البته باران ایبنر وبونده بر حفره
واردر که بر قارش قدر صوبی طور اندن نقدر عسکر ایچسه وفا ایدر اکسلمز تغرغر بونلر
دخی اتراکدن بر طائفه در زمینلری خیرخیردن کیماکه وخزلجیه وبولغاره پیوسته اولور
جرلجکه قالاج طائفه سیدر تغرغر وخیرخیر اورته سنده شمالده در سقلاب اردینه دوشر

غيرخير برقومدر جايگاهى ثغر غر وكيماك ايله بحر محيط وزمين خزلجيه ارا سيدر
سقلاب سين وصاد ايله تركدن برطائفه در زمينلرى اوزون وعريض ايكى آيلق
يولدر بونلردن غيرى روس طائفه سى دخى بومقامده بله يازارلر لكن اول طائفه نك
اكثر مسكنى اوروپا حدنده داخل اولمغله يرلرى مسقو فصلندن صكره يه تأخير ايلدق
وبوذكر اولنان طوايفك بعضى تركستان فصلنده وبعضى ختاى فصلنده استطراد طريقيله
يازلمغله نوعا تكرار كورندوكى لابأسدر بومقامه كلنجه آسيا قسمنك شرق وشمال احوالى
بيان اولنوب اول سمتلر تفصيل اوزره نيچه فصولده يازلدى بوندن صكره اوروپا وافريقيا
قسمنه متصل اولان طرف غربيسنده ممالك محروسهٔ عثمانيه حدودندن بيانه شروع
ايدوب برقاج فصلده دخى بقيهٔ قسمى تحرير واول سمتلرده واقع اولان ايالتلرى برر فصلده
بيان ايدرز ان شاالله تعالى اول ايالتلر وان وچلدر وارض روم وديار بكر وحلب وشام
وبغداد وبصره وشهرزول ورقه ومرعش وسيواس وانا طولى وطربزون وقارص
ايالتلريدر فصل ٤١ در اقليم ارمينيه قرق برنجى فصل اقاليم عرفيه دن ارمينيه بياننده در
حدود بوافليمك حدنده اختلاف واردر تقويمده كسر همزه وياء مخففه ايله ضبط
اولنوب لباب ن فتح همزه وتشديد يا نقلندن صكره تحديدنى آذربيجانه حواله ايدوب
انده ديمشدركه آذربايكان واران وارمينيه اوچ اقاليم عظيمدركه بريبرنه تداخل ايدوب باشقه
تحديد وتصوير عسير اولدوغندن ارباب فن اوچنى بريردن تحرير اتديلر مقامات شارحى
شرنشى ايدر ارمينيه اوچ قسمدر برى دبيل وقاليقلا وخلاط وشميساط برى بردعه وبيلقان
وبرى نخجوان حمدالله ايدر ارمن ولايتى ايكى قسمدر صغرى وكبرى وارمينيهٔ صغرى
ايرانده داخل دكلدر ارمينيه كبرى انك شرقنده روم شمالنده شام جنوبنده بحر روم غربنده در
بلاد سيس وترسوس وقبرس انك معظم بلاديدر ارمينيهٔ كبرى ايران حدنده داخل
اولوب تومان اخلاط ديمكله مشهوردر حدودى ارمينيهٔ صغرى وروم وديار بكر
وكردستان واذربايجان واراننه پيوسته اولور طولى ارزن الرومدن سلماسه عرضى ارانذن
اقصاى ولايت خلاطه منتهى دار درملكى خلاط اولوب وحقوق ديوانيه سى زمان
سابقده ايكيوز تومنه قريب ايدى صكره اوتوز طقوز تومنه اندى فقير ايدر بوتقديرجه
ارمينيهٔ كبرى حالا وان وقارص وارض روم ايالتلرندن عبارت وارمينيهٔ صغرى آدنه
ومرعش ايالتندن كنايت اولور بعض تواريخده مسطوردركه سلفده ارمينيه پاى تختى
اخلاط ايدى دولتلرى منقرض اولمغله خلقى زعيت اولديلر ترسوس و مصيصه
طاغلديلر حالا كرسى مملكتلرى سيسدر جد قديملرى ارمن بن ليطى بن يونانه منسوب
اولوب انجار وكرج وسباسته وسادريه وصبارقبايلى بونلردن بولنوب صكره جمله سى
تنصر اتديلر حالا اول قومك بقايا سى ذكر اولنان ممالكده جمله ترسا واهل ذمتدر
تقويم البلدانده ابلستان وآدنه وارجيش واذربيجان وبدليس وبردعه وبيلقان وتفليس

واخلاط ودبيل ودوين وسلطـــانيه وسيس وطرسوس وملاطيه و وان ووسطان
وموش وارزن الروم وملاذجرد ارمينيه بلاد ندن يازيلوب ذكر اولنان بلاد ايالت مذكوره
حدودنده متفرق واقع اولمغله بو مقامده بز ملك المؤيده تقليد اتميوب صاحب نزهه تحريری
اوزره ارمينيهٔ كبری دن عبارت اولان وان ايالتی ذكری ايله قناعت ايلدك ارمينيهٔ صغری
ديدوكی مرعش وكبری ده داخل اولان ارض روم وقارص بر رفصلده مستقل بيان اولنمغله
انلره اتباع بولنمدی حالا عصرمز اصطلاحی اوزره طرح وتقسيم بو اسلوبی اقتضا ايلمشدر
ايالت وان طرف شرقده سرحد ممالك عثمانيه بر مملكتدر حدوی شرقده آذربيجان ديدكلری
تبريز اولكه سی جنوبده كردستان وسلطانيه نواحيسی شمالده جلدر وقارص ايالتلری غربده
ديار بكر ايالتی ايله محدوددر سنجقلری اون اوچ وبر حكومت كه حاكمی ملكيت اوزره تصرف
ايدر مجموعی بونلردر ١ وان پاشا سنجاغی ودار ملكدر ٢ عادلجواز ٣ ارجيش ٤ موش ٥
باركيری ٦ كاركار ٧ كسانی ٨ اسبابرد ٩ اغاكيس ١٠ اكراد بنی قطور ١١ قلعهٔ بايزيد
١٢ بردع ١٣ اوه جك بو تحرير عينی علی افنديكدر اما قوجه نشانجی طبقاتده بو اسلوب اوزره
تعداد ايدر وسطان خيزان حكاری مكس سيروی القاق سلماس دنبلی استون
بو خصوصده مرور ايامله تبديل وتغيير واقع اولوب اختلاف كورينور امور اعتباريه دن
اولمغله هر عصرده تقسيم ممالك قرارداده اولميوب قسمته خلل كلمك مقرردر سائر ايالتلر
اقسامی وسنجقلری واولكه لر حدودی بوكا كوره در بو خصوصده تحقيق طمع اولنميه پس
بو مقامده بز كتب فنده مسطور اولان بلادی نقل وايالت مذكوره سنجقلری احوالنی
مهما امكن بيان ايدرز وان سكسن اوچ بوچق درجه طول واوتوزيدی درجه عرضده دوز
صحراده بحيرهٔ ارجيش طرف شرقيسنده بر بلدهٔ مشهوره وحصن حصيندر طقوز يوز قرق
سنه سنده سلطان سليمان خان عراقين سفرينه توجه ايدوب حلبده ايكن وزير اعظم ابراهيم
پاشا مقدم وارد قده شاه عجم طرفندن ضبط اولنوركن خلقی اطاعت وتسليم ايلديلر الدی
حصار وانی سليمان شاهمز تاريخ فتحيدر قلعه سی تجديد اولنوب مستقل ايالت قلندی
شهرمز بورك ايچ وطيش حصاری واردر ايچ حصاری شهرك طرف غربيسنده يوكسك
كسمه قيا اوزرنده بر طرفی شهر ووار وش بر طرفی خارج حصن متيندر طرف شرقيسی كه
شهر جانبيدر حصار كبی كسمه قيا وطرف خارجی صحرايه اينر يار اولمغله يريرايكی قات
متين برجلر ودیوارلر ياپلمشدر حصن خارجی دوز يرده معتاد اوزره طاش قلعه چويلوب
اوچ قپو قونمشدر شرقی تبريز قپوسی وجنوبی اسكله قپوسيدر شرق وجنوبی باغ باغچه
اولوب شهر وحصار كولدن بر مقدار شماله منفصل دوشمشدر لكن حصاردن كوله
يول واردر محاصره اثناسنده كمی اشلر جمله بيوت ومحلات بكلربكی سرايی چارشی بازار
وحمام وجامع داخل سورده درخسرو پاشانك بر جامع لطيف ومدرسه وتربه بنا ايليوب
اوقاف قودی بو بنا طقوز يوز يتمش بش رجبنده تمام اولوب نمـــاز قلندی وطقوز يوز

اللی سکرده رستم پاشادخی اندن بر حمام بنا اتمشیدی دزدار وحصارارلی ونوبتجی یکیچریلر
ایچ حصارده اولوب بیك بشیوز نفر قدر قول اغالری ایله وبکلربکی اتباعی ایله طشره
حصارده تمکن ایدرلر اسکله سنه ارجیش واخلاط وعادلجوازدن کمیلر کلور کیدر اطرافنده
طاغلر نصف فرسخ قدر یردر قلعهٔ وانی تیمورکرکان الدقده کیوان بکرفت تاریخ
واقع اولمشدر امراء عظامندن بریسینه هدمنی سپارش اتمشیدی جمله وجهله جد وجهد
بلیغدن صکره بالکلیه هدمنه امکان اولما مغله واول قلعهٔ کردون اساسك کوه ماندی
اولان احجار ابنیه سنی برطرف ایتمکه مجال بولنمامغله بعض محدث برج وباروبدنلرینی تخریب
ایله اکتفا اولندی قلعه نك اول مقوله تخریب متانتنه ذره قدر خلل ویرمدی همان
بوخصوصدن فهم اولنمق کرکدرکه حصار وان نه رتبه ده استوار در یارکیری وان
شمالنده وارجیشدن شرقه اراسی سکز فرسخ بربلدهٔ صغیره وسنجقدر قلعه سی خرابه ایدی
سلطان سلیمان خان تجدید اتدی بونکله ارجیش اراسنده حیدر باغی نام برقریه واردر
التی آیده وارر حیدر باغنه دیو انکله ضرب مثل ایدرلر ارجیش فتح همزه وکسر جیم ایله
واندن ایکی مرحله غرب وشمال کول شمالنده برقصبه وقلعه وسنجقدر دوزیرده واقع
اولوب اطرافی باغچه وجویبارلر آغاجلریدر رحمد الله ایدر بونك حصارنی خواجه تاج الدین
علیشاه وزیر بنا اتمشیدی حاصلی غله وپنبه در حقوق دیوانیه سی یتمش دورت بیك
دینار ایدی محکم قلعه سی وحصارارلی واردر بحیرهٔ ارجیش غربدن شرقه برمقدار
جنوبه انحراف ایله برطولانی کولدر اکثر یرندن قرشوسی کورینور مسافهٔ دوری التمش
فرسخ وطعمی برمقدار تلخ وشوردر یلده برکون طریخ دیرلر برنوع لطیف مقوی بالغی
چقار اطرافه کوتورلر وان بوغد یرك کنار شرقیسنده دوشر بعده کنار شمالیسندن بند ماهی
کچیلوب ارجیشه بعده عادلجوازه واخلاطه واریلور احتمار مزبور کولك کنار جنوبیسنه
قریب برکوچك جزیره ده برقلعه در سلفده بحیره اکا نسبتله مشهور ایدی وسطنه
براوق آتمی یرده واندن اوچ دورت ساعتلك مسافه در کرمابه ارجیش قربنده دیادین
نام موضعده برایلیجه واردر برآسیاب ادار ایدر بیکارك اطرافندن فسقیه مثال چقار وبرعین
حیات دخی واردر که قزان کبی قینار اقار کیرو قربندن آب حیات کبی برلطیف صو چقار
عادلجواز ارجیشدن ایکی مرحله غربه کول کنارنده یوقاری یاپره چقوب برنیچه قله لرینی
صوباصوب کول ایچنده قالمشدر قصبه کوله مشرف یوکسك یرده بنا اولنوب جمله
سور ایچنه النمشدر کول قلعه جنوبنه دوشر بعض مجموعه ده یازلمش کورلدی لفظ مزبور
عادلجوزدن غلط اوله اخلاط تقویمده کسر خا ایله یازیلوب اولی همزه اولدوغنه
دخی اشارت قلنمشدر حالا استعمال همزه ایله در عادلجوازدن برمرحله غربه دوزیرده
باغلی باغچه لی هواسی معتدل میوه سی وافر قصبه در دپه اوزرنده برقلعه سی واردر
میوه شرف ایدر شهر مزبور قدیم البنا اولوب بعض اوقاتده ارمن پادشاهلرینك دار ملکی

قلنمشدر جمله دن انوشروان زماننده عمی جاماسب انده اوتوروب ایالتنه حکم ایدردی
هواسی غایت لطیف باغلری چوق میوه سی آبداردر هر قسمدن خصوصا قایسی والماسی
نازك اولور وبردانه سیب بوزدرهم چکر سیب اخلاطی آذربیجانده مشهوردر سلفده بعض
فترتلرده شهر مزبور خراب اولمشدر اولا التیوز بکرمی التی ده سلطان جلال الدین
خوارزمشاه قهر وغلبه ایله سلجوقلردن الوب تخریب اتدی صکره لشکر مغول خراب اتدیلر
التیوز قرق دورتده زلزلهٔ عظیمه دن اکثر بنالری ییقلدی طقوز یوز اللی بشده شاه طهماسب
الوب قلعه سنی خاکه برابر ایلدی سلطان سلیمان خان شهر قدیمی برطرف قلوب کول کنارنده
برحصار بنا اتدیلر لکن حصار قدیم ویران اولوب جدیدی اول مرتبه شنلك بوزین کورمدی
بونك قربندن صولر اقوب کوله دوکلور کول قصبه دن برمقدار بعید دوشمشدر بو شهردن سلفده
نیجه فضلا ظهور ایلدی انلردن تلخیص جامع صاحبی محمد بن ملکداد فقه ده کتاب مزبور
برمتن متیندر وسید حسین که علوم ظاهره وباطنه ده سرآمد ایدی خصوصا جفر
جامعده مشاهیر دهردن اولوب جنکیز خروجنی علم مزبور دلالتی ایله تحقیقدن صکره
ظهورندن اول اون ایکی بیك قدر خانه توابع ولواحقی ایله کوچوب مصرده قرار ایلدی
حالا مزاری انده در ومحله سنه محلهٔ اخلاطیان دیرلر بری دخی مولانا محیی الدین که خواجه
نصیر مراغه رصدینه انی دخی کتورمشیدی کوه سیبان خلاط قبله سنده برجبل
عظیمدر چوق سکانی واردر قله سی هرکز قاردن خالی اولمیوب اللی فرسخ مسافه دن کورینور
دوری اللی فرسخدر وواسع علفزاری واردر دیوزهده تحریر ایدرلر لکن اکر بو جبلدن مراد
کوه ارغی ایسه روان قربنده خلاف سمتنده در تاتوان اخلاطدن برمرحله غربه برقریهٔ
کبیره در کول بونده نهایت بولور بدلیس تاتواندن برمرحله غربه دره ایچنده سکسن بربوچق
طول اوتوز یدی بوچق درجه عرضده برمحکم قلعه وقصبه در دره دن برنهر اقوب بیوته
ومحلات صونك ایکی طرفنده واقع اولمشدر اورته سندن کوپری ایله کچیلور مدخل
ومخرجی تنك وصعب المسلك یر اولمغله حصاری اولرینی احاطه ایلمشدر میر شرف خان
بدلیسی تاریخنده بدلیس احوالنی تفصیل ایدوب دیمشدرکه شهر مزبور اسکندر آثارندندر
اولوب کندی غلاملرندن برینك اسمی ایله تسمیه اولنمشدر عراق وبابلدن رومه کیدرکن
اوغرادوغی یرلرك آب وهواسنی ودجله یه دوکلن صولرك خفتنی امتحان ایدردی بدلیس
صوینی دوکلدوکی یره کلوب صوینی غایت لطیف وخفیف بولوب صو کناریله کیدرك
اول محله کلدیلرکه کسور صوینی ایله جوی رباط بری برینه قارشدی هر برینی امتحان
ایدوب کسور صوینی لطیف بولوب کسور صوینك باشنه واروب منبع آب برمقام سبز
وکوهسار لطیف یر کوروب اسکندر برقاچ کون انده اکلندی حالا اول مقامه خیمه کاه
اسکندر دیرلر بعده اول کذرکاهده برشهر ومتین قلعه بناسنی فرمان ایلدی که نیم کبی
برپادشاه تسخیرندن عاجز اوله دیمك بدلیس نام غلام چشمهٔ مزبوره ایکی فرسخ یرده

کسور چاپی ایله رباط اراسنده برحصار متین بنا ایلدیکه الی الآن اول کذرکاهه سند سدید در
چونکه قلعهٔ بدلیس مثلث الشکل واقع اولمشدر هربار اضطراب وانقلابدن خالی دکلدر
حتی اسکندر ایراندن دونشده بدلیس اظهار عصیان ایدوب یول ویرمدی اسکندر دخی
غیری یولدن کیدوب قفادن بدلیس کلید قلعه ایله واروب کندی امریکز ایله قلعه نك
استحکامك اثبات ایتدم نم کبی کیمسه تسخیرینه قادر اولمیه دیمش ایدیکز دیو اعتذار ایتدی
اسکندر پسند ایدوب حکومتنی اکا ویردی شرف خان تاریخنده مذکوردرکه بردفعه
سلطان حسن طرفندن پیثرن اوغلی سلیمان بك فتح وتسخیر قلعهٔ بتلیس ایله مأمور
اولوب اوچ سنه متوالیة فصل بهاردن فصل شتا حلولنه دك محاصره ایدوب
شتا حلولنده ماردینده قشلایوب ایام بهار یوزکوستردکده ینه بتلیس اوزرینه کلوب
محاصره ایدردی بو حالدن اهل قلعه مضایقه یه دوشوب قحط وغلا واستیلاء امراض
مزمنه دن اکثری تلف اولوب انجق یدی نفر قالمش ایکن ینه جبر المغه امکان اولمدی
اول زمان امیر قلعه ابراهیم بك ایدی خرامانله قلعه یی تسلیم ایلدی منقولدرکه سلفده
انده مار بسیار ایدی حکمادن بری درکاه قلعه ده سنك تراشیده دن برمار شکلنی طلسم
ایدوب قودقدن صکره کورنمز اولدی نفسنده آب وهوای بدلیس غایت لطیفدر کرچه
اکثر قیش شدت اوزره اولور لکن خلقه مضایقه کورنمز یایلا میوه لرندن سیب وامرودی
لطیف اولور اوزوم وخربزه اطرافدن کلور خلقی تابستانده باغلره کوچرلر التی آی متوالیا
اطراف صحراردە ومرغزارده اولوب خزان فصلنده کلورلر بو شهر قدیم الایامدن حفظ
طریق ایچون تکالیف عرفیه دن معافدر وحکام اهل اسلام انده نیچه ابنیهٔ خیر
احداث ایلدیلر جمله دن شهرك اورته سنده یونمه طاشدن یکرمی برکوز کوپری وار درکه
ایکی طرفدن خلق تردد ایدر ودورت جامع کبیرکه هربری سلاطین سلفدن برینك ایدوکی
اوزرنده خط کوفی ایله یازیلوب ایکی طرفدن خلق تردد ایدر ودورت جامع کبیرکه یازلمشدر
برینه جامع عتق دیرلر وبری دخی اوائلده ارمنیلر کلیساسی ایدی حین فتحده مسجد اتدیلر قزل
مسجد دیمکله مشهوردر وبری دخی کوك میدان دیمکله معروف یرده امیر شمس الدین
جامعی در قربنده برزاویه دخی انکدر بری دخی مورخ میر شرفك جدی شرف خان جامعی در
یاننده برمدرسه وزاویه دخی بنا ایلدی که شرفیه دیمکله مشهوردر بونلردن غیری
شکریه وادریسیه وخطیبیه وحاجبیه واخلاطیه نام بش مدرسه دخی واردرکه هربرنده
طلبهٔ علوم ساکن اولوب شغل ایدرلر بونلرده محمد شرانشی کبی نیچه فضلا مدرس
اولمشلردر امراء نامدارندن خسرو پاشا انده یونمه طاشدن برجفته حمام بنا ایاوب ایکی
باب خان ویوز باب دکاکین وایکی باغخانه ونیچه مستغلات یاپدی ورا هوادە اولان
زاویه سنه وقف ایلدی اکابرزادکان شهردن قاضی محمدجان افندی بو بنانك تاریخنی
بنای عمارت خسروانه لفظی ایله ادا ایلدی قصبهٔ مزبوره آذربیجان ایله دیاربکر وربیعه

وارمن اراسنده بردربنددر ترکستان وایران وخراسان دن حجاز وشام طرفنه کیدنلر
لابد انك دلکلی قیاسندن کچرلر غیری یول یوقدر یاخود طولاشقدر اول سنك سوراخ
بتلیسدن برفرسخ جنوب طرفنه دوشر سلفده یول انك برجانبندن ایدی مرورده هوا ایله
صود بنه کلوب یول منسد اولمغله اول عصر خواتینندن براهل خیر اول قیایی دلدروب
یول آچدی وبدلیسده برمسجد وقصبه اورته سنده برعظیم کوپری یاپدردی حالا پل خاتون
ومسجد خاتون دیمکله معروفدر واقدی روایتنده بدلیس واخلاط حضرت عمر خلافتنده
یکرمی یدنجی سال هجرتده عیاض بن غنم سعیی ایله فتح اولندی اول زمان حاکم
اخلاط بوستینوس نام کافر اول اطرافده حاکم نامدار ایدی بدلیس حاکمی بروند صلح ایله
شهری تسلیم ایلدی بوقصبه نك اکثر خلقی ارمنی ذمیلر یدر مسلمانلری شافعی المذهب
وبرازی حنفیدر اکثر شجیع وسخی مهمان دوست اولورلر وهربار نیچه فاضل وقابل
کیمسه لر انده نشو نما بولمشدر جمله دن مولانا عبدالرحیم که مطالعه بر لطیف ودقیق
حاشیه یازمشدر منطق ومعانی ده مصنفاتی واردر ومولانا محمد برقلعی که علم فقه وحدیثده
سرآمد اولوب نحوده خبیصی وهندی اوزرینه میرشرف نامیله حاشیه لر یازمشدر
منظور نظر خاص وعام درو قدوة ارباب الطریقه شیخ عمار یاسر که ابوالنجیب سهروردی نك
مریدی ونجم الدین کبری نك پیری در ومولانا حسام الدین که عالم وفاضل تصوفده
شیخ عماره منتسبدر تصوف لسانی اوزره برتفسیر یازمشدر اوغلی مولانا حکیم ادریس که
آق قیونلی پادشاهلرینك برمدت موقعی ایدی صکره سلطان سلیم خان ندیمی اولوب
سلطان بایزد خان امریله هشت بهشت نام فارسی آل عثمان تاریخی یازمشدر شاه اسمعیل
مذهب رفضه رواج ویروب خروج اتدکده مولانا ادریس مذهب ناحق تاریخ دیمش
ایدی بوقصه مسموع شاه اولدقده کمال الدین طبیب شیرازی که ندیمی ایدی امر ایلدی که
لطیف انشا ایله برمکتوب یازوب مولانادن سؤال ایلیه مکتوب وصولنده مولانا ادریس
جواب نامه یازوب تاریخ مزبوری بن دیمشم لکن ترکیب عربیدر مذهبنا حق دیدم شاه
اسمعیله بوجواب خوش کلوب صحبتنه راغب اولدی لکن مولانا ابا ایلیوب منظوم معذرت
نامه کوندردی واوغلی ابوالفضل که دردولتده دفتردار اولوب زیور فضل ایله اراسته در
پدرینك تاریخنی تذییل ایلدی وشیخ ابوطاهر کردی که نفحاتده مذکوردر بدلیس
غربیسنده محله کسورده مدفوندر وشکری شاعر سلطان سلیم خان ندماسندن ایدی
سلیم نامه نظم ایلدی بوقصبه دندر ومولانا موسی که یوز یکرمی ییل معمر اولان جدی
شاه حسین دن مدرسه شکریه کندویه انتقال ایلدی بدلیس اطرافنده اولان
قصبات ونواحی بونلردر راهوا قریه تاتون ایله بدلیس اراسنده واقع برمحلدر بدلیسدن
نصف مرحله شرقه دوشر خسرو پاشانك ایکی باب کاربان سرای وسیع وبرباب زاویه
رفیع وبرحمام واون دکان وبرمسجد بنا ایدوب تخمینا اون ایکی بیك ذراع یردن صو کتوردی

واوتوز

واوتوزخانه مقداری رعایاسوروب انده اسکان ایلدی آینده وروندیه طعامی چقار عمارت
مزبوره غایت محلنده واقع اولدی زیرا بدلیس ایله تاتوان اراسنده سلفده متعدد کاربان
سرایلر وارایدی جمله سی خراب اولوب شدت برددن آینده وروند هر بار معرض تلفده
ایدی سلاطین وحکام نیجه دفعه اول محلی تعمیر مراد اتدیلر ونیجه سی بنالره باشلیوب
موانع ظهوری ایله قالمشیدی طقوز یوز سکسن حدودنده بو عمارت تمام اولوب آینده
وروندہ حضور ایلدی موش تقویمنده برطاغك دبنده دوز یرده بر وادی اغزنده بلدهٔ
صغیره در صحراسی غایت واسع ایکی مرحله مسافه اولوب موش اوواسی دیمکله مشهوردر
میرشرف ایدر موش بدلیسك برناحیه سیدر برشهر قدیم البنا ایدی حالا انك خرابه
حصاری وبنالری اثری قالمشدر جدم شرف خان زماننده شهرك برفرسخ طرف جنوبیسنده
برطاغ باشنده حصار بنا اولنمشیدی صکره سلطان سلیمان خان قلعهٔ قدیمه نصفنی که
طرف غربیٔ شهرده بریوکسك دپه اوزرنده واقع اولمشیدی عمارت ایلدی حالا اللی
قدر نفر محافظه ایدر وموش ارمنیلر اصطلاحنده دمه یه دیرلر انك کثرتندن اشجار مثمره
اول ولایتده آزاولور اما کوهستانده وشهرده باغلر واردر غله سی وافر اولور رعایاسنك
مواشیسی بیحددر خصوصا قیون وصوصغری چوق اولور زیرا اوتلاغی وعلفزاری بول
یردر صحرای مزبورك تخمینا سکز فرسخ طولی واوج فرسخ عرضی اولوب غایت مسطح
وهموار واقع اولمشدر اطرافی اورمانلی طاغلر سبز وخرم قارلی یایلاقلردر بی نظیر صولری
هرطرفه روان اولور آب فرات اول صحرانك جانب شمالندن کلوب ثلثنی قطع ایدر
وطرف جنوبه اقار وقره صو جانب شرقندن کلوب حد وسطنده جریان ایدر و فراته داخل
اولور کوز فصلنده طاغلرنده بی نظیر طوغانلر اولانر مرغ وماهی دن انواع شکار اول
صحراده موجوددر قریه لرنده سرا پا ارمنیلر اولور حقوق دیوانیه سی حمد الله قولنجه سلفده
سلاطین جنکیزیه زماننده التمش طقوز بیك دینار ایدی سلاطین عثمانیه عصرنده
دفتر خاقانی موجبنجه اون بش بیك دینار قدردر دورت بیك نفر ذمی تحریر اولنمشدر
بدلیسك برناحیه سی دخی خنوس درکه میرشرف قولنجه بدلیسه تابعدر اما سائر
یرلولر ارض روملو اسندن عد ایدرلر بونك واسع یایلاقلری واردر جمله دن بری بیك کول
یایلاقی مشهوردر وبری صوشهیدر بری دخی جبل شرف الدین درکه میرشرفك
آبا واجدادی واکراد اولوسلری انده آرام ایدرلردی منافعی ومحصولی وافرانده ایکی صو
اقار که بری بیاض طوز وبری نمك احمر اولور انلردن هر سنه دورد ربیك التون محصول
النور بوخنوسك حقوق دیوانیه سی دخی موش کبیدر نهایت بونك رعایاسنده
ارمنیلر ازدر اکثر قریه لری تیمار وزعامتدر دورتیوز قدر سواری چقار واول ناحیه ده
نامدار اسب صبارفتار یتشور غله دن غیری محصولی یوقدر انده اولان امور غربیه نك
بری بولانق کول درکه اطرافی بروجه تخمین برفرسخ واردر دائما صویی بولانق قزل طورر

ایاغی بونهر صغیر کبی قزل بولانق اقار صاف اولمغه امکان یوقدر بری دخی نازك كول درکه
اخلاط ایله بولانق کول اراسنه دوشر صویی غایت شیرین وشفافدر زمستانده برمرتبه
بوزاولور که اوزرندن کاربان یکرمرحله قریب اولدقده برمرتبه چاتلارکه صداسی اوج
فرسخ یره کیدر بعد الحل اندن بحد بالق ظهور ایدوب اطرافنده اولان خرده انهار کیدر
خنوس واخلاط خلقی اوشوب صید ایدرلر برمرتبه که شخص واحد برکونده اوج یوك
طوتار نیجه دفعه امیناری اول کولی مقطوع قلمق استدیلر زیرا مبلغ کلی تصور اولنوردی
اتفاق اول سنه لرده بالق چقمیوب نسنه حاصل اولمدی جبل نمرود بدلیس شمالنده
برکوه عظیمدر دیرلرکه نمرودانده یایلاقه چقوب نیجه قلاع ومنازل عالیه بنا تمشیدی
مظهر غضب اولدقده ابنیه سی یره کچوب عرصه سندن صو چقدی حالا زمیندن ایکی بیك
ذراع مرتفع جبل مزبورك باشنده بردریاچه وار دردوری اوج فرسخ قدر واطرافی صعب
سنکستاندر انجق اوچ یولدن غیری یردن کدلمز بری پیاده یولیدر ایکیسندن اتولو کیدر
ومزبورکولك کنارنده جابجا اسی صولر منبعی وار در اطرافنده اولان طاشلر کویا که یانمشدر
وجانب شمالنده طاغ برمرتبه اشاغی اوبرولوب دمر بوقی کبی ماده یردن چقوب اشاغی
دوکلمکده در التیوز ذراع قدر طولنده واللی ذراع مرتفع برعظیم پشته اولوب کتدکجه ازدیاد
بولمقده در فقیر ایدر محل مزبورده معدن کبریت ونفط اولوب تکون ایلدرك بومقوله امور
ظهورینه مؤدی اولمق علم طبیعی کتابلرنده مبین ومبرهندر وجه ارضده بونك امثالی
نیجه یرلر واردر اصلنی بلمینه غریب کورینوب نیجه ظنونه مؤدی اولور قطوروانکدن ایکی مرحله
مشرقده ناحیه ولوادر بر وادی ده کوچك قلعه سی واردر سلطان مراد خان روان دونشنده
اوغرایوب ایچنده برقاچ سرخ سر قپانمش بولنوب سر فرو ایلمدیلر تسخیرینه التفات
اولنمدی صکره صلحده حصار مزبور ییقلمق واول محل سنورده خالی قالمق رأی اولندی
حالا تبریز ایالتنه متعلقدر قلعه سی کیرو تجدید اولندوغن نقل ایدرلر قلعهٔ بایزید قطور شمالنده
برقلعه ولوادر سرحدده واقع اولمغله هرکز حصارنه تعرض اکسك دکلدر صحرای چالدران
کان قربنده برطولانی واسع صحرادر که ایکی پادشاه عظیم الشان بریسی سلطان سلیم عثمانی
وبریسی شاه اسمعیل صفویدر وهر بری دعوای صاحب قران ایدرلر ایدی بو صحراده
جنك ایدوب سلطان سلیم غالب اولمغله صاحب قران کندیلره متعین اولدی
وشاه اسمعیل بوزیلوب فرار اتمکله من بعد یلدزی دوشوب کتدی وقعهٔ عظیمه ومشهوره در
وسطان تقویمده واندن برمرحله قدر جنوبه وشرقه دوشر بحیره کنارنده دوزیرده بربلده در
واوواانده نهایت بولور اوته سی کردستان طاغلریدر دیو یازارلر بلدهٔ مزبوره الان برقریه قدردر
کارجیکان بدلیس نواحیسندن برناحیه درکه کاهی مستقل عمارت اولمشدردار موك بحیرهٔ
اخلاط کنارنده برقلعه دروبغایت صعب محلدر حقوق دیوانیه سی اون اوچ بیك دینار در
دیونزهه ده مسطوردر ترکری بوشهر کوچکدر زمان سابقده برعظیم شهر ایمش بریشته

اوزن دوشمشدر والاطاغندن بر بیوك نهر بونك یاننه اوغرار باغچه وباغستانی فراواندر
انواع میوه حاصل اولور وشهرینك ایچنده برطرفنده بر محكم قلعه سی واردر حقوق
دیوانیه سی یكرمی بش دینار درمیمان برقصبه در كه باغستان ومیوه سی فراواندر وحقوق
دیوانیه سی اون ایكی بیك دینار در خرادین بركوچك شهردر اول معمور وكبیرایمش حقوق
دیوانیه سی بش بیك اوچیوز دینار در سلم برقصبه در حقوق دیوانیه سی یدی بیك
دینار در عین برشهر وسطدر حقوق دیوانیه سی دورت بیك اوچیوز دینار درای حكان
موش اعمالندن برناحیه در كاهی خنوسه الحاق اولنور مستقل امارت دخی اعتبار
اولنمشدر دبیل تقویمده ارمینه نك برمعمور ومشهور شهری وپای تخت قدیمی ایدی
اردبیلدن راجح وواسع باروسی وارایدی صكره تغییر اولندی ترسا طائفه سی بونده
چوقدر كلیسا ومسجد یری بری قربنده یاپلمشدر خلقی بی نظیر بساطلر اشلرلر وبونده اولان
قرمزك رنكی غایت لطیفدر سكمان آباد خویه قریب برناحیه در دنبلی عشرتی انده
تمكن ایدرلر شرف خان دیركه دنبلی عشیرتی نسبی امراء شامدن عیسی نام برشخصه
پیوسته در سابقا دیار شامدن كلوب ملوك ایران خدمتنه كیروب انلر دخی او جاقلق
طریقیله اعمال خویدن ناحیهٔ سكمان ابادی آكا ویردیلر پس یوما فیوما عشایر
وقبایل جمع اولوب عشیرت دنبلی دیمكله مشهور اولدیلر اوایل حالده بو عشیرت یزیدیلر ایدی
صكره لرده بعض امرا وكبار عشائر سنی اولوب ترك كفر وبدعت اتمكله اكثر قوم
مرقوم هدایت بولدی ونیچه سی دخی اول ضلالتده قالمشلر دربر روایتده دنبلی عشیرتی
یحیی عشیرتندن برطائفه اولوب سكمان آباده متوطن اولمشلر در دیمشلر حتی كردستان
عشایر وقبایلی ایچنده بو طائفه یه دنبل یحیی دیرلر وامراسنه عیسی بكلو دیرلر
وبونك بكلرندن بعضیسی نفس خویده حكومت ایدوب قطور دره سی وابقا وناحیهٔ
اوه چق كه نخجوان اعمالندندر تصرفنده اولمشدر كذلك بعضیسی نصف ابقا وسلیمان
سرای ناحیه سی ونخجوان اعمالندن درهٔ الاكیس وشرور امارتنه نائل اولوب عسكر
عثمانیه آمد شدندن اول سمتلر خراب اولنجه شاهلر طرفندن ضبط اتدیلر وكاه
عثمانیان طرفندن اولكهٔ ابقای وچالدران وسلیمان سرای وسكمان آباد دستور قدیم
اوزره بونلره ویریلوب اواخرده عثمانیان طرفندن بعضلرینه ناحیهٔ چالدران سنجاق
اولدی وبنه شرف خان تاریخندن بو دنبلی عشیرتی صحرا نشین اولمه لری فهم اولنور
وسنه بیك قرق بش عاشر ربیع الاولده كه سلطان مراد رابع عثمانی روانی الوب تبریزه
توجه اتمش ایدی وكنار نهر ارسه قونلمش ایدی دنبلی عشیرتی بشیوز قدر خانه ایله
شرور ناحیه سنك اهالیسی اوچیوز قدر خانه ایله وپسیان جماعتی برمقدار اوایله كلوب
یورت طلب اتمه لریله بونلر یرندن قالدریلوب دنبلی ارزنجان قضاسنه وشرور رعایاسی
ترجان قضاسنه وپسیان پاسیننه كوندریلوب حالی خرابه یرلره وتهی قریه لره قوندریلوب

يرلشدرلمك ايچون اوامر ويرلدى وملكلرى اولان كمسنه لره سنجاق وامارت واعيان
عشايره رأسا تيمار وزعامت ويرلمكله رعايت اولندى خوشاب كوردستان بكلرندن
محموديلر اوجاقلق وحكومتكاهلريدر نزهه ده خوشاب برقصبه دركه حقوق ديوانيه سى
بيك دينار درديمشدر بعض خريطه ده كورلدوغى اوزره خوشاب وان ووسطان وسلماس
اراسنده دامن كوهده وجهت جنوبنده ايكى طاغ كوشه سى جمع اولديغى بر بوجاق كبى
يرده جانب غربيسى كشاده صحراى مديده وسطان برابرنده وحكارى ولايتى حدودنده دك
جبال ثنيه واقع اولمش برقلعه وقصبه ولوادر واول ايكى طاغدن ايكى صواقوب خوشابك
التى يانده يعنى غربنده جمع اولدقلرندن صكره غرب وشماله اقوب بعده شماله اقاروبرطاش
كوپرى التندن يكوب احماردن بر مقدار جهت شرقده وان كولينك جهت جنوبيه سنده
منصب اولور شرف خان رودخانهٔ خوشاب كناريكه جم مراحمه ديمكله مشهور در
ديوبوصوبى ذكر ايدر محموديلر اوجاقلقى اولان قلعه سنى قلعهٔ آشوب ديو ياد ايدر ومحمودى
بكلرى نواحىٔ حكاردن البافه دخى تصرف اتمشلردر ديو تحرير ايدر كذلك ناحيهٔ كارحيكانه
كه قلعهٔ توانه سرحدى اعمالندن در وسيرومه كه مراغه اعمالندندر واعمال نخجواندن
ماكى قلعه سنه والكاء اردوباد مكاهى بونلردن امرا نصب اولنديغى ذكر اتمشدر
وكذلك اقچه قلعه ده وسكمان ابادو باركيرى ده حكومتلرين ياز ار خوشابده محموديلردن
حسن بك مدرسه سى واردر وكندى انده مدفوندر طقوز يوز طقسان اوچ سنه سنده
سعدآباده اوزدمور عثمان پاشا سردارا يكن قزلباشلر ايله جنك ايدوب شهيد اولدقده
بو سنه دن صكره عطايى مدرسه سنه تربه سنه كتورلوب دفن اولنمش درمز بوز حسن
بكك دخى نيچه مسجد ومدرسه سى واردر محموديلردن ابتدا يزيدى مذهبنى ترك ايدوب
سنى اولان بودر رحمة الله عليه حكومت حكارى عماديه حكومتى شرقنده وايالت وانده وسطان
نواحيسى غربيسنده وشمال بدليس حكومتى ودياربكر ايالتندن بعض كردستان سنجاقلرى
وجنوبا شهرزور ايالتى وسهران حكومتى ايله تحديد اولنور ونيچه قلاع ونواحى بو حكومتدن
حساب قلنور حدود شرقيه سى سرحد قزلباش اولمغله اكثر خالى يرلردر بو حكومت ايالت وان
توابعندن بر حكومتدركه اكرادن حكارى طائفه سى ولايتيدر وسابقا بو حكومتك
امرا وحكامى وطائفه حكارى وان ووسطاندن تصرف ايدوب بعده ضبطلرينه المشلرايدى
صكره ملوك صفويه وعثمانيه وانى ايالت ايدوب بونلره ولايتلرندن برحصه يى ويرديلر
حالا دار الحكومة امراء حكارى جولامرك برقلعه وقصبه دركه اول وسطاندن غرب وجنوب اراسنه
دوشر ناحيهٔ كوزبو قلعه نك جهت شرقيه سنده طاغلر اراسنده برهموار صحراده واقع
برناحيه دركه اندن بر نهر كلوب جولامركدن دخى بر نهر كلوب جولامركدن غربه ميل
ايله جنوبه ايكيسى برى بريله جمع اولوراندن طاغلر اراسندن جريان ايله لواء چل كه
تابع حكاريدر بو لوا و قلعهٔ بى ستون وقلعهٔ استون يانلرندن يكوب عماديه نواحيسندن

زيبارى ناحيه سنده برطاش كوپرى التدن طرف جنوبى وشرقيسندن براز كور
قلعه سى جانبندن كلن نهر ايله واندن اشاغى حرير قربنده بايان لواسندن كلن نهر ايله جمع
اولوب دجله يه بند جنوبندن مصبى قربنده لواء تربليان ولواء كسنتانه طرفلرندن كلن نهر
عظيم ايله جمع اولوب سامره دن شمالده وقربنده دجله يه دوكيلور وجولامرك طاغلرى
اراسنده بركوچك جبله ارقه ويرمش بر قصبه در دوزه دوشمشدر طرف غربنده برطاغ اوزره
بوكا متعلق برقلعه واردر وامراء حكارك انده نيجه ابنيهٔ خيروجامع ومدرسه لرى واردر وجولامرك
قربنده قلعهٔ امير داود وبرادوست اولوب شمالنده مكس قلعه سى وامارتى غربنده عماديه
مشهرينه كلنجه ينه حكارى حكومتى توابعندن بعضى قلاع وشرقنده كوزناحيه سى
وانك شرقنده خوشاب دوشمشدر والباق سلماس قصبه سى برابرنده وانك شمالنده
وقربنده طاغلر اراسنده برلوادركه اكثر امرا وحكام حكارى تصرفلرنده اوله كلمشدر جولامركدن
راست شرقه دوشر شقاق جولامرك قلعه سى شمالنده طاغ اوزره برناحيه واولكه در
اول طاغدن برصو اينوب وان كولنه دوكلور وبوشقاق مكس ايله جولامرك اراسنده درلكن
جولامركه مكسدن اقربدر قلعهٔ زريل جولامركدن راست غربده بركوه كوشه سنده
برقلعه دربو قلعه نك شمال طرفنده شيروى قلعه سى وطيراغيدر قلعهٔ بى ستون بودخى
برجبل قله سنده برعظيم قلعه در عماديه ايله زريل اراسنه دوشمشدر جولامركدن كلن
نهر بونك جنوبندن وقربندن كچر قلعهٔ چل بوكا منسوب نيجه قلاع ونواحى واردرو مخصوص
امارتدر لكن بر زمان حكارى توابعندن عد اولنمشيدى قلعهٔ مذكوره قلعهٔ بى ستوندن
طرف جنوبده اكا مقابل برقلعهٔ عظيمه در بودخى برعظيم كوه كوشه سنه دوشمشدر نهر
مزبور بو ايكى طاغ كوشه لرى اراسندن كچوب كيدر قلعهٔ ديزى بودخى حكارى
توابعندن برقلعه در قلعهٔ چلدن جنوب سمتنده طاغلر اردنده كندى دخى برطاغ اوزره در
ميردامرد قلعه سنك راست قربنده واستون قلعه سنك قربنده وشرقنده واقعدر بونك كوهى
دبنده بركوچك كول كبى يردن برصو چيقوب اياغى برنهر عظيم اولوب آقار ميردامرد قلعه سى
اوكنده غربندن برطاش كوپرى التندن كچوب قلعه مير ناصر برادوست شمالنده وقربنده
برطاش كوپرى يه دخى اوغرايوب قلعهٔ مير ناصر شرقندن كچر وروميه كولنه جانب غربيسندن
واروب اكا دوكيلور قلعهٔ استون قلعهٔ رومى قربنده واندن جهت غربده بودخى بركوه اوزره
برقلعه در زيبادى ناحيه سى ايله طيراغى قاريشقدر قلعهٔ هلور عماديه دن شرق وشمالده
وبى ستوندن غرب وجنوبده وبونلرك قربنده جبل قلاعندن برقلعه در اوج طاغ اراسنده
دوزده قصبه سى وشمالده اولان جبل عظيم اوزره قلعه سى واردر بونك غربى وجنوبى اولان
چيلينك دبندن عماديه طرفندن برصو چيقوب عماديه صحراسنه طوغرى آقار وعماديه دن
كچوب آب خابور ايله جمع اولدقدن صكره شطه دوكلور قلعهٔ بايان قلاع متينهٔ كردستاندندر
پيشتر اوغلى سليمان بك كه كبار امرادن حسن بك اق قيونلردندر عماديه قلعه سنى

محاصره ایدوب قیش کلمکله ضروری فتح ایتمدن قالقوب سردی ناحیه سنه قشلامغه
کیتدکده که عز الدین شیر بك اول زمان حاکم حکاری ایدی واکثر قلاع حکاری حسن بك تصرفنه
دوشوب کندی بایان قلعه سنده متحصن اولمشیدی بو حالده سلیمان بك مرقومه خبر
کوندررکه مادامکه قلعهٔ عمادیه وقلعهٔ کورکیل وقلعهٔ سری یازلولی وقلعهٔ بایان شنبونرلرك
النده اوله اصلا بیم و باکمز یوقدر و صحراده خیمه لر بکز اکراد نظرنده جاموس تزکلری
حکمندهدر دیمشدر حکام حکاری شنبو لقبی ایله یاد اولنورشینه کلمه سندن تغییر اولنمش
لفظدر اصلی شرف خان تاریخنده مفصلا بیان اولنمشدر و بایان قلعه سی حریر قربنده
واندن جزوی جنوب وشرقده دربند پشت دردیرلر بردربند اوکنده برکوچك کول
کار شرقیسنده بر قلعهٔ متینه درجولامرکدن خیلی خلاف سمتنه دوشر واوکنده اولان
کوچکترك ایاغی طرف جنوبندن بلبان ولواء کستانه دن کلن نهرینه شهر قربنده قرشوب
جانب غربده لواء دورکای ولواء سماوکودوزلرینه اوغرایوب اربیل غربیسندن پحروز بباری
ناحیه سندن بروکلان نهرایله شطه قریب یرده جمع اولوب سامره شمالنده شطه دوکلور
اربیلدن بوقاروده بو صوایکی چتال اولوب مابیننده براطه قالور وبنه قاوشور اول اطه ده
قلعهٔ النون کوپروسی دیرلر برقریه وار در اسیا بردخی دیرلر اغا کیس نام قلعه وناحیه بر زمان
بونك توابعندن ایدی صکره افراز اولنوب مستقل عمارت قلنمشدر اسیابر وسطاندن
جزئی شماله میل ایله غربه دوشن الویه وقلاع ولواء کارکار ولواء اسیاکردو برقصبه دخی
بواوجی مابین شرق وجنوبدن مابین غرب وشماله وباطو بر طاغك ذیلنه دوشمش وبو ترتیبله
دیزلمش الویه وقصباتدر وسطان قربنده اولان جبله منتهی صحرایه ناظرلردر لواء کیسان
سابقا ذکر اولنان قصبات وقلاعك شرقیلرنده بر طاغ کوشه سی ذیلنده بر قلعه وقصبه در
آخرده اولان قصبه که کوهك کوشه سنده در کیسان قلعه سنه قارشو ومابینلری
ازمسافه در مکس سابقا ذکر اولنان جبلك غربنده بردوزیرده بر معظم شهر وقلعه در
خیزان بوندن جزئی شماله میل ایله غربه دوشر وبو مکس اوکنده بر نهر اقوب خیزان طپراغندن
پچدکدن صکره دلکلو قیادن اشاغیجه ده آب بدلیسه قارشور بو صو سابقا ذکر اولنان
جبلدن چقوب ازمسافه ده مکسن شهری اوکنه اوغرار ناحیه وقلعهٔ کارکار سابقا مکسه
تابع ایدی صکره افراز اولنوب مستقل امارت اولدی خیزان غرب وشمالده بدلیسدن
جنوبده لواء کیساندن غربده بر طاغ اوزره بر قلعهٔ معموره وقصبه در بونك دخی کوهندن
ایکی یردن صولر چقوب جمع اولدقدن صکره آب مکسه بعده بو جمله سی بدلیس صوینه
قاریشورلر شرف خان دیمشدر خیزان سحر خیزاندن مخففدر اهالیسی سحر خیزدر
وصلوة وصلاحله مقیدلردر وخیزان قلعه سی ابنیهٔ اسلامیه دندر واهالیسی بیننده شویله
مشهوردرکه بونك بانیسی مراغهٔ تبریز صاحبی اوله فقیر هرچند تتبع کتب تواریخ ایدوب بانیٔ
مراغه یه ظفر بولمدیم انجق بو یقینلرده هلو خان تجدید عمارت ودار الملك اتخاذ ایتدوکن کوردم

تذييل

تذییل الطابع غفلت اولنمیه که صدر کتابده اشارت اولندوغی اوزره صاحب تألیف دلپذیر
کاتب چلبی مرحومک بو نسخهٔ جلیله ده احوال ممالك وملوك جهانی شرقدن غربه
وارنجه شرح و بیان ایلمك وعدی انجق بو محله رسیده اولوب کند و خطیله اولان مسوده
وایادیٔ ناسده بولنان نسخ دخی ایالت وان حدودی تحریرندن بری تجاوز ایتمامشدر مع هذا
سیاغ وسباق کلام قرینهٔ واضحه اولوب مبدأ کتابدن تا بو محله کلنجه نیجه نیجه عبارات
صریحه کتابك اشاغیسی تعهدی اوزره تکمیل اولدوغنی اقتضا ایدر باخصوص تحریر وطبعنده
اولدوغمز قرق برنجی فصل که اقلیم ارمینیا بیاننده در اقلیم مرقومك تقسیم وتحدیدنده واقع
اختلافی اشارت اثناسنده بز ارمینیاء کبراده داخل اولان ارض روم وقارص ایالتلرینی مستقلا
بر فصلده بیان ایده رزدیدوکی عبارتندن ظاهر ونمایان اولان ممالك سائره‌یی دخی یازوب
نیجه نیجه فصول وابوابی احاطه برله توسیع ساحهٔ کتاب ایتمش اوله غالبا کتاب مزبورك
اشاغیسی ضایع ویا همتنه وانجاز وعدینه عمر عزیز مساعده ایتمامش اوله پس بو عبد حقیر
سیاغ وسباق کلام قرینه سیله مرحومك مقصود ومرامنه انتقال حد امکانده اولدوغی
مرتبه ده تحریر وتعداد ممالك وملوکده مرحومه تقلید واثرینه تابع اولوب تتمیمنه صرف مکنت
عاجزانه وایالت قارص وچلدر کرجستان تحریری واخسقه بیانی مناسبتیله بوندن اسبق
ملحقات ضمننده اجمالا ایراد وذکر اولنمغله بو محلده ایالت ارض روم بیاننه شروع وایالت مرقومه
بلادینی ارمینیاء کبری دن عد ایدنلرك دخی نوعا خاطرینه رعایت اولنور بعده آسیا
قطعه سنك باقی اقلیملرینی دخی ترتیب اوزره بیان وتحریره اقدام وعون جناب حق ایله
تکمیل کتابه عطف عنان عزیمت اولنوب ممالك وملوك تحریری خلالنده مترجم جغرافیای
کبیر ابو بکر بن بهرام الدمشقی نك عبارتی جابجا انتخاب واقتصار واکثر محلده بعینه نقل
وتحریر اولنمق اختیار اولندی ایالت ارض روم بو ایالت روم نهایت شرقیسنده ارمینیه دن
اولدوغنی تصریح ایتمشلر در الحدود شرق روان وقرص ولایتلری شمال ایالت طربزون
وکورجستان غرب ولایت سیواس جنوب دیار بکر ووان بو ایالت اون بر سنجاقدر ارض روم
پاشا سنجاغیدر اسپر پاسین تورتوم خنوس قره حصار شرقی قیزاوچان مامروان
کیغی مجنکرد ملاذکرد تکمان الشکرد بایزید اون بش قلعه در و بش بیك یوز اللی
یدی تذکره لو وتذکره سز تیماردر قانون اوزره جبه لولریله یدی بیك سکز یوز عسکردر
دخی مجنکرددن واسپردن غیری والشکرد و بایزیددن غیری وقیزاوچاندن غیری و بو
ایالتده بر جنس نوبتلو تیماری تعبیر ایدرلر بر تیماری بر وجه اشتراك اوج دورت آدم ضبط
ایدر وسفره نوبت ایله کیدرلر که غیری ایالتلرده بو یوقدر لواء ارض روم بونك شهری
پای تخت ایالت وبشیوزاقچه مولویتدر وقضالری بونلردر ارزنجان بایبورت
ترجان سفلی ترجان علیا تورتوم دهور لر نام دیکر کش خانه طورول قوری چای
قیزاوچان قوزای کرجانس کلکیت کماخ کوانس مردجان یاشرینمو ردن سی

اوصاف ارض روم بوشهرك سوری وار ایچنده بر مدینهٔ عتیق وجدید جامعی واردر دخی
حمامات واسواق و برزستانی وار در وزروجی بینهایه دراما اثمار واشجاری یوقدر
سائر اخشاب ایکی کونلك یولدن کلور واکثر ترك یقارلر عیون جاریه سندن جنت بیکاری
دیمکله مشهور بر آبی واردر اول مشهور کنیسه که تبریز قپوسی داخلنده برقبه سی واردر
هر جانبندن اللی ذراعدر و بوقبه نك بعض طاقی حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
ولادتلرنده ساقط اولوب اعاده ممکن اولمدی ومقابله سنده طول وعرضی کعبه شکلنده
مسلمین بر مسجد بنا ایدوب نمونهٔ کعبه دیو تسمیه اتمشلردر و بوشهرك اوچ قپوسی واردر بری
تبریز قپوسی شمال جانبنده خارجنده قپویه قریب بر آب شام خانهٔ چنه دیرلر طاش تکنه اوه
دوکیلور بری دخی کورجی قپوسی و بری ارزنجان قپوسی و برمسیره سی واردر تبریز قپوسندن
کیدیلور بینظیر میاه جاریه وشیخ عبد الرحمن زیارتکاهی درو ینه ارزنه قریب یرده
خلقی براز درهاصو رنی واردر بو جبلده قیالر دوکندوسی اراقدن بعینه تام الخلقه براز درها
کبی کورینور تنبیه قالیقلا دیدکلری ارض روم در بعض امراء روم متفرق اولوب
ملوك طوایف کبی اولدیلر بونلردن بر رجل مالك ارمینیا اولدی وصکره فوت اولدی
کندودن صکره قالی اسمیله مسماة بر عورتی مالك اولوب مدینهٔ قالی قی بنا ایتدردی
وعورت کندو صورتنی بو بابی او زره تصویر ایتدردی و بوشهره چوق عجم بازرکانلری
کلور کمرك النور وافر مال تحصیل اولنور و بو شهرده ابواسحق مرقدی واردر زیارتکاهدر
وناحیه لری خنوس اسپرمرس قولی بوغاز صوشهر ترجان کلکید یوز پاره قدر
قرایه مشتمل استانبول جانبنه سیواسدن اوچ مرحله برقضا ومختصر قصبه در جامع
وحمام دوزصحرالردر اکثر بیوتی تخته وچمن طاغی دیدکلری بیلاق که ترکمان واولوس
انده بیلارلر قصبه سنه قریبدر واول بیلاقده نیچه دن لر اول دوزلره اینوب جریان ایدر
ودخی جبالی واردر مسکوندر کماخ نهر فرات اوزره برقصبهٔ معموره در قلعه سی واردر
ارزنجان ایله ما بینلری بر مرحله درسنه ید یوز طقسان سکزده تیمور طاش پاشا که
یلدرم بایزید خان امراسندندر اول فتح ایتمشدر بوبلده یه عصفور کبی طیور صغار
نازل اولمق خواصندندر ربیع فصلنده بنی اسرائیله نازل اولان سلوا کبی بوبلده نك حوالیسنه
سحابیله اول قوشلر نازل اولور واهل بلده نك عظیم ذخیره سیدر طعمی حلوایه بکزر
بر قاپچ کون اول بچه لری المایوب برنده قالسه قنادلنوب اوچارلردی بیزی غایت معتبردر
ناحیه لری قوری چای وادی رانك اوره برمعتبر قضادر قربنده معدن کومش
اولمغله کومش خانه دخی دیرلر ایکی ساعتلك معدن اوزاق اولمغله حالا معدن
قربنده برعظیم ومعمور قصبه احداث اولنمشدر و بومعدنك امر انظاری دخی امینی واردر
اهالیسی روم دیلی تکلم ایدرلر بونده کومش ونحاس دخی التون چقار مقاطعه در
برکوچك ایرماغی واردر کوانیسدن کلور ارض روم پاشاسی طرفندن برصوباشی ضبط ایدر

ترجان

ترجان نام دیگر درجان بر مدینهٔ متوسطه در ارزنجان ارض رومدن قرق فرسخ برده ومرعاسی
چوق شهردر بونده بر جبلده بر غار وار در بوغارك سقفندن بر آب نازل اولوب حجر صلد اولور
وبو شهرده بر قاج دفعه زلزله واقع اولمغله اکثر ابنیه سی منهدم اولمشدر که سلطان علاء الدین
کیقباد سلجوقی باروسنی تجدید ایدوب هواسی خوبدر آب فرات اورانك ظاهرندن
کچر حاصلی غله وپنبه واوزوم ومیوه وافر اولور قولور بایبوردن بر مرحله جنوبه
دوشر سنور اووه سنه قریب بر بیوك قریه در مناره لو کوی سلطان سلیمك قدیم
امراسندن فرخ شاد بك اول سفرده خدمتده بولنمغله اطرافده برقاچ پاره قریه مجموعی
اون دورت قدر تملیك اولنوب آنده بر جامع وخان وحمام بنا اتمشدر بوندن ارض رومه
ایکی مرحله یول اوزره بایبورت ارض رومك جانب غربی شمالیسنده وطربزونك
جانب شرقی جنوبیسنده در وبایبورت ایله ارض روم ماببنی ایکی مرحله در وبایبورته
ایله طرابزون اووه سی اوچ مرحله در صلوة جمعه اداسی انده اولنور جامعی واوچ دورت
حمامی وار در وبر جانبده بر تل اوزرنده بر قلعه سی وار در هواسی بارد در زروع وحبوبی
غایت چوق اولور ونهر جوی روح دخی نهر چوراق بو بلده نك وسطندن کچر وقلعه سنك
جانب شرقیسنده جانب ذیلندن روان اولور نهر عظیمدر اخشابی ایکی کونلك مسافه ده
جبل وار در اشجاری اندن قطع وبو نهره القا ایدرلر وشهره کلدکده هر کس نشانیله اشجارینی
بولوب اخذ ایدرلر بو نهر طرابزونه وارر بو ناحیه ارض روم پاشاسنك خاصیدر طرابزون
جنوبنده در تکمان ارض رومه غایت قریبدر شرقی شمالیسنده ایکی طاغ ماببننده
قلعه وقصبه سی وار در دخی بر قاچ کولی وار در بیك کول یيلاسنده اولان اولوسدن
اوتلاق حتی النور قیشی ممتد در حتی اکین بتشدیکی برله قار یغر اکنلری دوشرلر
وکلجك یازدوکرلر کوانیس قلعه سی مرادخانك اوجاغیدر ارض روم پاشاسی طرفندن
صو پاشی اوتورر یانندن بر کوجك نهر کچر بو ناحیه طاغلق واورمانلقدر یغمور دره سی
بو ناحیه دخی طاغلق واورمانلقدرلواء قره حصار شرقی قضالری بونلردر ابو الخیر ازکوی
اوزقر اسکفر اق شار اووه سی اق کوی اولو بك ایپصدی بازار صو یی صو شهر
بهرامشاه بولمان بیرامدو نام دیگر اردر چماس حیسمانه زغابه سیس اورته شب خانه
شیران قریق قیونلی حصار میلاش یعقوب بك در بندی نام دیگر پنجشنبه اوصاف
قره حصار شرقی ارض روم ایله توقات ماببنده بر قصبه وقلعه سی وار در دخی
قره حصار شابین دیرلر قیونلو حصار توقات شرقیسنده در وسیواسدن ارض روم
یولی اوزره عسکر قوناغیله ایکی قوناقدر وسیواس ایله بونك اراسی لطیف صحرالردر
بوندن نیکسار شماله میل ایله شرقیسنده در طپراقدن تل اوزره بر کوچك قلعه سی
وار در که اکا انجق بر اینجه یول ایله واصل اولنور روئل منکورك اشاغیسنده بر صعب
پیاده یولی دخی وار در شب خانه بونده شب معدنی چقار بر مقاطعه در قره حصار

شرقی مستحفظلری علوفه لرینی بومقاطعه دن الورلر لواء پاسین بولوا بر واسع
صحرادر بو صحراده بر سور مختصری واردر حسن قلعه سی دیرلر ارض رومدن شرقده
بعدی نصف مرحله قدر در بو قلعه بر صحراده واقع جامعی واسواق قائمه سی واردر
ورقاج ناحیه سی واردر که بونلردر قصنی کونی اینك پچکرك وبو پاسین ایکی قلعه در
برینه علیا دیرلر که قلعهٔ حسن حدودی چاق چوپان کوپرو سنه وارنجه واندن اوته
مجنکرد قلعه سی که آکا سفلی دیرلر بو سمتده کوس طاغی که پاسین وقاغزمان مابیننده در
شرقدن غربه ممتد بر جبلدر وجنوب وشرقنده قزلجه طاغی واردر مابینلرنده بر واسع
صحرادر وبوکا قریب اق طاغ که بو طرفنده نهر ارس پکر پاسین صحرا سنده بیوك کول
پایلا سندن بر صووا قارونهر ارسه قاریشور وحسن قلعه سی جنوبیسنده الا طاغ که
اول طاغده مراد صووی نبع ایدر لواء مجنکرد که پاسین سفلی تعبیر ایدرلر متین قلعه سی
واردر واوچ ناحیه سی واردر که بری خراسان که بك بونده اولور بری زوین وبری
صغان بو قلعه نهر ارس کنارنده اولور لواء اسپر بو شهر ارض رومدن ایکی مرحله در
شرق وشمالده بردره ایچنده بر مقداردوز یرده اطرافنده یوکسك طاغلری وقلعه سی
وشهری واردر ودره دن اقان نهرك ایکی طرفی باغ وباغچه درونهر مز بور بایبوردن
اقوب اندن قره دکزه دوکیلور واسپر میوه کانیدر وقره دکز طرفنده دوشمش
قریه لرده کفار روم ساکندر زمیلر درسنه ده میری یه التیوز قنطار شمع عسل ویررلر
وانلرك یرلری اورمانلو واغیلو پچکاو یرلر اولمغله دلوجه بال چوق اولور کوهی اشجاردن
جمع ایدرلر واسپر سمتلرنده قیماغی بالله پاصدرمه ایدوب کوچك قوچیلره برقات
قیماق وبرقات بال دوشرلر یازدن قیشه قالورلذتندن طویلماز وبال حفظ ایدوب
بوزلمز وبر لطیف بال ایله آلوده قوری قیمق اولور وبو ناحیه ده بینظیر بازلر صید اولنور
اسپری طغان بو رایه منسوبدر لواء خنوس ارض رومك جانب جنوبی شرقیسنده در
اوچ مرحله بعیددر بر قاچ ناحیه سی واردر که بونلردر باچان بولانق خندرس بیك
کوللك انکنده اولور اوصاف خنوس بونك قلعه سی خدایی صخور عظیمه در وسطنده
بر چقور که هر جانبی زمیندن سرزده اولمش صخور عظیمه در ارتفاعده اون ذراع
بو دیوارك اوستی هر جانب زمینی هموار در وسور خنوسده بو چقورك وسطنده بر تل مرتفع
واردر وبو تلك اوزرنده بلدهٔ خنوسك بر قلعهٔ حصینه سی واردر وایچنده دخی مستحفظلری
واردر وبو قلعه نك جانب شرقنده دامن تلده بر نهر صغیر جاریدر بو نهر صور ایچنده جانب
جنوبده بر فرجه دن پکر اول فرجه آهن شبیکه ایله مسدود جانب شمال غربیسنده
مخرج نهر اندندر خلقی اکثرا کراددر که بسیانیان طائفه سیدر جامع واسواقی واردر کوزل
آتلری اولور بو ناحیه ده یازده یوز بیك آدمدن زیاده اولوس طائفه سی یازلار
لواء ماموروان نام دیکر نامروان خنوس شمال شرقنده بر قلعه در طاغلو واورمانلودر

اندن

اندن اوته اولنی یه واریلور لواء کیغی برکوچك شهردر ارض رومك نهایت جنوبیسنده
بر طرفی صحراده واقع وبر طرفی کوهسار یقیندر ناحیه سی سنجاق بونده یوالق معدنی یعنی
طوب کله سی اولورکه غیری یرده بولنمز خلقی کرددر بسیان عشیرتندندر لواء قیزاوچان
بوغایت صو بدر طاغلو واورمانلو یرلردر خلقی بونك دخی اکراددرکه بو دخی بسیان
عشیرتندندر بونده چوق ربیاس بتر لواء ملاذکرد بو بلده صغیره نك بناسی
حجر اسوددر وعیونی واردر اشجاری اولمازاخلاطه متقارب مراد صویی ظاهرندن جسر قربنده
برغریب کوپروسی واردر ملاذکرد صوینك غربیسنده درارض رومدن ایکی مرحله وملاذکرد
ارض رومك جانب شرق وجنوبنده درك مشهورناحیه سی قنادی صاری صو برقلعهٔ
قدیمه درارمن تخنیدر سبحان طاغی بونك غربنده غایت بیوك طاغدر خلقی
سیاه اکراد بر طائفه که انلره باترك عشیرتی دیرلر الشکرد چالدران صحراسی ایله روان
ماییننده برلواء قدیمدر حالا اعتباردن ساقطدر قلعهٔ بایزید قطور شمالنده بر قلعه
واوادر وسرحد عجمدر ایکی قلعه دخی بوکا تابعدر بری دیادین قلعه سی وبری خمر قلعه سی
بولوایی پهلول بك اوجاقلق طریقیله ضبط ایدر بونلر دخی طوایف اکراددن بسیان
عشیرتندن غایت شجیع طائفه لردر قزلباش بونلردن غایت خوف ایدرلر وبو بایزید اوه سنه
نهر مراد جسر ویره بنار ودورت ساعتلك مسافه دن تکرار چقار اوراددن اقار کیدر بولوایه
اغری طاغی ناظردر وبو راده ابتداء صحراء چالدران واقعدر تورتوم ارض رومك
شمالنده واقعدر ایکی مرحله قدر ارض رومه بعیددر بردن نك ایچنده بر بلدهٔ صغیره در
قربنده که رجله معدنی واردر وتورتوم موقعی اولاس درن نك انها جاریه سی الچه قلعه
ناحیه سنه نزول ایدوب بعده کورجستانه واندن بحر اسوده قاریشور والچه قلعه
ناحیه سی ناحیهٔ تورتومك جانب شمالیسنده در وبر تل اوزره برقلعهٔ مختصردر ومستحفظلری
واردر امرود والماسی آب وهواسی وسائر میوه سی وانهاری غایت لطیفدر الجبال الا طاغ
بو عظیم بیلاق وچراکاهدر وشکارلری واردر منبع مراد دورت بش یردن چشمه لردن اقار
ارغون خان مغول انده برسرای بنا ایتدر مشدر بوزجه طاغ شرقدن غربه ممتددر
جبل کوس قزلجه طاغه قریبدر وبونلردن ماعدا چاملق واورمانلق مالامالدر جبل
اکرلو ارض رومدن کورینور مرتفع وحسن قلعه سی طرفلرینه طوغرو ممتددر
الانهار نهر مراد ایکی یردن نبع ایدر بری الا طاغدن برنیچه یردن قیناریر نهر عظیم اولور چارمور
دیرلر بر جدی واردرکه اول محلده اول صو دورت پاره اولور وبو نهرك جدامن شاه دیرلر
بر معظم طاش کوپروسی واردر التندن جسر اوست یاننده ملاذکرد صویی ایله جمع اولوب
بر صوکه ایکنجی مراد صویی دریلك کول بیلاقنده حاصل اولور بعده جنوبه کیدر واول
وشقه قاریشور بعده موش اووه سنده قره صو ایله جمع اولور بعده کنج وچیاقچور وپالو یی
بحر رستوانده نهر فرات ایله جمع اولور وبو نهر فرات ارض رومه قالیقلا جبالندن شوغنی

درسندن حاصل اولوب بعده ترجان وازرنجان وكماخ وقوری چای واكين ورشوان
صولرين مرور ايدوب اول محلده نهر مراد ايله جمع اولور بعده حكيم خانی قربندن مرور
واندن قرق چكد صويی كه ملاطيه طرفندن كلور نوشار معبرنده فرات ايله جمع اولور بعده
شميساط وروم قلعه و بيره جك ورقه التنده روها صويی ايله جمع اولوب بعده خابور صويی ايله
جمع اولور بو مجمعك غربنده ديوررحبه قصبه‌لری دوشمشدر بعده مقام علی‌يه وحماسه مرور ايدر
جبل حمری بو محلده قطع ايدوب بعده عانه وهيت وحديثه‌يه مرور ايدر بعده سلطان
سليمان كربلاده حفر اتديكی خرق مخرجنه بعده عقرقوق خرقی مخرجنه بو خرق نهر فراتك
شرقيه سيدر بعده حله شرقيسندن چكوب بوندن صكره نهر شاهی مخرجنه ونهر روماحيه
ونهر سماوات مخرجلرينه اوغرايوب لواء جوازر طپراغنده نهر شط ايله جمع وبعده اول
ايكی نهر دريا كبی بر عظيم نهر اولوب مابينلرنده نيچه جزيره‌لر پيدا اولور وقورنه قلعه‌سی قربنده
جمله جداول وشقوق بر يره كلوب بعده شرقی بصره‌دن چكوب قلعهٔ جديده يانندہ بحر
هرمزه منصب اولور عين الفرات ارض روم قربنده‌در اول بهارده صويندن غسل ايدن
اول سنه‌ده مرضدن بری اولور بحيرهٔ دشت ارزن بحيرهٔ صغيره‌در دوری اوچ فرسخدر
صويی عذبدر چوق بالغی چقار نباتات ومحصولات اراضیٔ منبتدر ومحصولاتی فراواندر وعسكر
عثمانيان قشلاسه وفايدر مضايقه اولمازو بو ولايتك كاه خرمنلرين ومحصوللرين قالديره منزل
شدت شتادن زيرا محصوللری اوچ آيده حاصل اولوب حصاده كلور اول شهوره صيفده زراعت
ايدوب آخرلرنده درانبار ايتمكه محتاجلردر مسالك ومنازل ارض رومدن قارصه ارض روم
قربنده ايلجه‌دن منزل خانه اوچ ساعت حسن قلعه‌سی نام ديكر دوه بوينی اوچ ساعت قره
قوه‌جه‌لر بش ساعت چوبان كوپروسی ضيامير بش ساعت طوماطامی نام ديكر صوغان
يلاسی اوچ بوچق ساعت اندن قارص ايكی ساعتدر قارصدن روانه منزل زعيم اسمعيل
يدی ساعت بو منزلده قارص صوينك اوته جانبنده بر مخالف چكيدی واردر صويی شديد الجريان
ودبينده ايری طاشلر واردر منزل شحنه چكيدی بش ساعت قارص صويی چكيديدر
منزل شوره كيلی دورت ساعت ارپه صويی بو منزلده جريان ايدر منزل بی كول اوچ ساعت
بونده اغر صويی الذكر طاغندن اولان قار صو يدر بينظير الابالغی اولور شرب
خانه دورت ساعتدر بردوز صحرادر وعلف زاردر عياران دورت ساعت اوتی فراواندر
ايد اللر دورت ساعت نام ديكر طايلر روانك مزارعی بو محله ايريشوب منزل كدك كوينه‌در
قرب رواندر ارض رومدن سيواسه استقاله ترجان كلكيت شيراوه‌سی قره حصار
سيواس ارض رومدن ديار بكره كافر كويی بعيد قوناق دراقچه قلعه بر عظيم صو چكيلور
خان كيلان اوزاقدر وصعب المروردر جبال شاهقه چكيلور وبيوك صولر چكلمكه محتاجدر
پالو قربی بعيد قوناقدر كنار فرات قزلر چكيدی دورت ساعت شعاباشی اوچ ساعت ديرقيمه
بش ساعت منزل عبارچای اوچ ساعت پيرحسين ديه‌سی بش ساعت سلطان ديه‌سی كه

بوکا خلق سیوان دپه سنی دخی دیرلر دیاربکر طریق آخر که ارض رومدن
دیاربکره حیدرکولی لرك چایری اغاکولی قورد یوردی قارغه بازاری کوپری خان کیلان سماویه
نهر مراد قزل بیکار کولك باباتکیه چایی ایلیجه عیار باشی پیر حسین دپه سی قطربیل دیاربکر
دیکر ارض رومدن دیاربکره نردبانلو ماماخاتون قیونلو ملکی عزالدین قریه رایکی
اخور واورته سنده مسجدی وطشره سنده حمامی صکره محمد پاشا ترمیم اتدردی ترجان
کشیش خانی قریه چمن ازرنجان یولی سهیل وجبل کماخ بومنزلده فرات صویی کاریله
کید یلور اوجروم یرلردر بوغرت کولی نام دیکر خوغیس یولی صعبدر خوستوخانی یولی صعبدر
قره جه طاغ دیمکله مشهور اولان طاغ وخوستو بوغازی کچیلور چمشکزك پرتك مراد
صویی عبور اولنور خرپرت خابوسه قریه سی یولك نصفی صعب نصفی دوزدر باش خان
اورته خان سربتن مثلیله دیاربکر ارض رومدن ازرنجانه ایلیجه که توابع ترجاندندر
اوچ ساعت خان لوج کدبادك لوده در ازرنجان ازرنجاندن سیواسه خواجه احمد
ازرنجیك اوچ ساعت سور زاده رباط خواجه احمد سیواس رومدن تبریزه ملاذکرد التی
ساعت ارجیش سکز ساعت بند ماهی سکز ساعت نوشهر اوچ ساعت سکمان
آبادیش ساعت فرسنك التی ساعت خوی اون ایکی ساعت مرند صوفیان تبریز

احوال ملوك وحکام فرس وارمن ورومدن صکره اهل اسلام ظهور ایلدکده خلفا
زماننده ابتدا فتح ایدن صلح ایله غیاض بن غنم حضرتلریدر بعده عباسیه دولتی ضعیف
اولدقده ملوك متغلبه تصرف ایتمشلر وانلردن سلطنت ایله معروف ارض رومده دولت
سلیقیه درکه سنه بشیوز اللی التیده ظهور ایلدی وسنه بشیوز اللی طقوزده کورجی
ایله عظیم جنك ایدوب کندی واعیانی اسیر اولمشدر ایدی چونکه همشیره سی
شاه بانوان خاتون که منکوحه سلیمان بن ابراهیم بن سلیمان ایدی که صاحب اخلاط
وشاه ارمن دیمکله معروفدر کورجیلره عظیم هدیه لر کوندروب امیر سلیقی تخلیص ایلدی
بعده محمد بن امیر سلیق والی ارض روم اولدی اندن صکره دخی رکن الدین سلیمان سلجوقی
سنجر ولایت ارض رومی ضبط ایدوب سنه بشیوز طقسان سکزده ملکشاه سلیمان
مذکور جنك ایدوب کورجیان منهزم اولدقده کاخته کلوب حبس اولنوب ملك
محمددن صکره چاقدش نام کمسنه حاکم ارض روم اولوب بعده سنه بشیوز طقسان سکزده
فروع سلجوقیه دن دولت منکوجیه ازرنجانده وکماخده ظهور ایلدی دخی بونلردن
سلطان الب ارسلان منکوج غازی یه بوولایتی ویرمشدر بعده فخر الدین بهرامشاه
بن داود بن منکوجیه بعده اوغلی ملك داود یرینه کچدی والحاصل صکره یدی یوز یکرمی
سکزده دولت بنی چوبان ظهور ایلدی وانلردن تیمور طاش مشهور اولدی که دولت
جنکیزیه دن ابو سعید طرفنه ضبط ایتدردی ابو سعید فوت اولدقده تیمور طاش اوغلو
شیخ حسن ارض رومده والی اولدیکه اول وقت یدی یوز اوتوز سکزده ایدی اخرلری ملك

اشرف بر ظالم وجبار کمسنه ایدی دخی عصرنده بر صالح کمسنه که اسمی قاضی محی الدین
بر دعید ربونك ظلمندن خانی بك خانه فرار ایتمکله ومذکور خان حمایت ایتمکله ملك اشرف
عظیم عسکر ایله اوزرینه واروب نقل ایدرلرکه تبریزه واصل اولدقده طرف حقدن بر شدید
ظلمات وریح عاصف ظهور ایلدیکه جمله عسکری وآتلری بری برینه دوقشدردی
ملك اشرف بوزلدقده اوزرینه هجوم ایدوب قتل ایلمشدر بعده سنه سکز یوز طقوزده
اق قیونلی که انلر بایندریه ظهور ایلدی دیو ولایته استیلا ایتمشلردر وانلردن عثمان تیمون
منتهی اولمغله بلاد رومه والی نصب ایتمشدر صکره اسکندر بن قرا یوسف قتل
ایتدکده اوغلی یعقوب ارض رومده حاکم قالدی بعده آل عثماندن سلطان
سلیم شاه اسمعیل ایله جنك ایتدکده مظفر اولدی وبو سمتلری فتح ایتمشدر ایالت
طرابزون طرابزون وباتوم سنجاقلری بر کیدیر بلوب بکلربکیلك اولمشدر سنجاقلری
طرابزون کونیه باتوم در تیوز اللی دورت قلجدر واللی التی زعامت واوچیوز طقسان سکزی
تذکره لو وتذکره سز تیمار در کوینه دن غیری قانون اوزره جبه لولر ایله بیوز عسکر
اولور واون دورت قلعه سی وار در بو ایالت بش التی منزل طولی واوچ منزل عرضی عظیم
طاغلر وصعب وسنکستاندر اکثری دریا کنارنده واقعدر وبی پایان اورمانلرینه فرضا
بعض جاده یوللرنده ممکن اولان یرلرده ایکی طاغ دره سی بیان امیمه سی جیوقلر ایله
بند اولمش کوپرولر ایله وصل اولنمش نیجه منازل قدر یوکسك طاغلرده نزول
وصعود اولنور ارض روم سمتلری دخی کوهستان وارض روم حدودنه وارنجه اکثر
یوقشدر وفضالری بونلر در اتسه قبایر غول الجه قلعه ارخوه اوف پلاطنه تیره بولی
رهوی ریزه سورمنه طوول کره سن کشاب کورتون کونیه ماچقه مایر میاوری یوه بولی
قام دیر کون له ولچه اوصاف طرابزون بو ولایت غایت کوزل ومیوه کانی یرلر در جوز وفندق
والما وا کده وطاغ یمشلرینك انواعی ایله مالا مالدر وبو ایالتك باش شهری طرابزوندر
قره دکزك زاویه شرقیه سنده قریب بر شهر وحصار در اکثر سکانی لزکی قومیدرکه خلق
انلره لاز دیرلر وجبال لزکی طرابزونك شرق وجنوب طرفنده اولوب بو جبل طاغستان
دیدکلری تا باب الابوابه متصل جبال قیتق وجبال السن وجبال البرز وبو طاغلر کورجستانی
مجاور ایدوب دجله وفرات کنارلرینه اولاشور وبونده امم کثیره وار در مکریل کورجی ابازه
چرکس ولاز ومسلم وکافر مسلمی شافعی نهایت طرابزونه قریب اولانه لاز دیرلر وطرابزونك
جانب غرب وجنوبی جبال چینی دیرلر بونده اتراك طائفه سی ساکن اولور لاز طائفه سیله
مشترکدر لسانلری ترك وعجم وشاه عجمی معبود اعتقاد ایدوب روافضه دندر طرابزون
سوری متین ومحکم بر بلده در مسخوم بونك شرق وشمالنه دوشر ابو الفتح سلطان محمد خان
سنه سکز یوز التمش بشده فتح ایلدکده قزل احمد بك قاچوب اوزون حسن یانه کتدکده
تاریخ مزبورده قسطمونی وطرابزون وسینوب فتح وضبط اولندی وکورجستانه غزا اولندی

طربزونك ایكی سوری وقلعهٔ مثینه سی واردر بریسنه اشاغی حصار و بریسنه اورته
حصار وقلعه سنه قله تسمیه ایدرلر قله دیدكلری قلعهٔ متیندر ایچنده صلوة جمعه جامعی
واردر و بوقلعه نك حفظه سی واردر و حائط شمالیسنده اورته حصاره مفتوح بوقپوسی واردر
بوقلعه نك خارج طربزونه مفتوح بابی یوقدر و قلعه نك جانب جنوبیسنده برباب صغیری
واردر لكن مقفلدر وقت حاجتده فتح اولنور و اورته حصار دیدكلری سور بر طولانی دورت
قپوسی واردر اول حائط شرقیسنده اورته حصاره مفتوح اولان قپوسی قربنده درکه بوكا
یكی جمعه دیرلر ثانی حائط شرقیسنك نهایتنده در باب دباغ خانه كه خارجنده دباغ خانه سی
واردر و بو بابك اوكنده بر نهر صغیر واردر وادیٔ عظیمدن جریان ایدر وانده بر جسر
عظیم اوزرندن مرور اولنور باب نهایت حائط غربیسنده بوكا باب زندان دیرلر دخی
طرابزونك محیسی بو باب اوزره در و خارجنده بر وادیٔ عظیمدن بر نهر صغیر جریان ایدر
كذلك كاركیر ایله مبنی اوچ ذراع ایری اخشاب ایله بر قنطره اوزره باب زغنوسه مرور اولنور كه
بوقنطرهٔ سور آتی الذكر داخلنده محتویدر رابع حائطی شمالیسنده اشاغی حصاره
مفتوحدر بوكا باب اشاغی حصار دیرلر و بو اورته حصار قبل الفتح نصارا ایدنده كنیسه اولوب
بعد الفتح سلطان محمد جامع اتمشدر و بو جامعه متصل حجرات ایله بر مدرسه كه سلطان
محمدك آثاریدر و اورته حصارده ایكی حمام واردر بریسی كافر بناسیدر و اشاغی حصار
دیدكلری سور مربع الشكلدر و حائط شمالیسنك بعض مواضعی بحره متصلدر و بو سورك
دخی دورت قپوسی واردر بری باب زغنوس سمتنه بری سور تحادر بونك خارجنده لب دریاده
محلات نصارا بر محله در بریسی باب مولو زكه بو باب بحره مفتوحدر رابع باب موخانه دركه
شمع عسل ایشلنور و طرابزونك خارج سورنده جانب شمالیسی اولان بحردن غیری جوانب
ثلاثه طرابزونك ربض عظیمی واردر و ریاض و بساتینی جوانب ثلاثه سنده اولان ربضنده دور
غربی ربضنده دورت جامع و جانب شرقیسنده ایكی جامع غربیسنده اولان دورت
جامعدن اول جامع خاتونیه دركه سلطان سلیم خان والده سی انده فوت اولمغین سورك
جانب غربیسنده خارج باب زغنوسده دفن اولنوب مشهدی قربنده بر جامع كزین بنا
اولنمشدر و بر مدرسه و دار الضیافه و بر مطبخ و بر فرون و مسافرین ایچون اصطبل و فقرا
و طلبهٔ علومه بعد الفجر و بعد الظهر طعام معینلری واردر و صبیان ایچون بر مكتب
وانلره طعام و وظیفه ایتدرمشدر ایكنجی جامع سلیمان بكدر و بو جامعده بر میدان واردر كه
آتاقبق میدانی دیرلر اوچنجی جامع ایاصوفیه در ساحل بحر اوزره ابنیهٔ كافریه بر كنیسه
ایدی رخامدن عظیم ستونلری و حوالیسی اشجار زیتون ایله مزیندر رابع جامع ارطوغدی
بكدر اصلی كنیسه ایدی دخی غیری جامعلری واردر و بو شهرك انواع اثمار و اصناف
عناب و كراس و امرودی و بك امرودی و كلابی امرودی و سینوب الماسی و اعنابندن
دلكاو زومی و بادنجان انجیری و پینطیر رمان و تودیج و جمله سیاه كراسه شبیه بر میوه سی

اولور که طربزونه مخصوص دقره بشلر درلر غایت لذیذ در وطربزون بحرنده اسماك صید
اولنور مرله بالغی ومزکیر بالغی وقلقان بالغی وطرابزون بحرنده ایام خمسینده برخرده ماهی
صید اولنور که خلق طرابزون خمسین لفظی تغییریله اکا خابسی بالغی دیرلر که ظرفا استهزا
ایدرلر زیرا ایام خمسینده بوخرده ماهینك صیادلری سفن صغار ایله بونی صید اتدکده خلقه
اعلام ایچون برنفیر نفخ ایدرلر که صداسی ایکی اوچ فرسخ مسافه یه واصل اولور بونفیرك
صداسنی ایشیدنلرك اولوسی دیسمه بنوب خابسی بالغی چقمش دیو کیدرلر مع هذا
بوخرده ماهی عسیر الهضم ثقیل در و برجنس ماهی کش دخی ثقیلدر ایام ستاده بوخرده
ماهینك رایحهٔ کریهه سی واردر منازل و بیوتده انسانلك آرامی قالمز برمردار بالقدر کره سین
قره دکز کنارنده برکوچك سو وزسز بلده در برجامعی واسواقی وحدایق و باغستانی فراواندر
صامصون ایله طرابزون اراسنه دوشر بوندن دورت مرحله غربیه وطرابزون اوچ مرحله
شرقیه بونك برطاغ اوزره قلعه سی خرابدر دریایه مشرفدر وحالا بوشهرده دریا ساحلنده
برکوجکزده عقیق طاشی چقارکه یمنی طاشنه بکزر دخی غیری طاشلر چقار عین الهر
کبی واکا بکزر ریزه طرابزون ایله کونیه اراسنده در حصاری واردر دریالی یه
مشرف اعلا کوملکلك بزی اولور ریزه بزی مشهوردر پشکش کتورلر و بوریزه دوزیرده
واقع اولمشدر چارشوسی ایچنده برایرماغی اقار لواء کونیه بولوا کورجستان سنورنده
واقع اولمشدر دریا کنارنده برقلعه وقصبه در قضالری بونلردر آتنه ارخه وی
سومله ویحه حدودنده کورل ومکریل طائفه لری واردر چوراق صو بی اندن اقار دریایه
دوکیلور بوناحیه ده انواع اثمار چوق در لواء باتوم بولوا کورل قربنده واقعدر الجبال جبل
ییلا مسجدی طرابزون ایله بایبورد اراسنده میاه خوشکوارا وزرنده قارا کسلك اولمز بونده
اسکی قارلر ایچنده برنوع خرده وسفید حیوان واردر جماد اراسنده حرکتی امعان ایله حس
اولنور برنوع دود اولور مص اینسه لر ایچنده مانند آب زلال ذوق اولنور بوجبلده قدیمی
برمسجد اولمغله ییلا مسجدی دیرلر جبل خوش اوغلان طرابزونك قبله طرفنده ایکی
فرسخ یرده درخرده و بیوك بری برینه پیوسته جبال اولوب دامننده کی نهره خوش
اوغلان نام کمسنه بر رباط احداث اتمکله جبل و نهر اکا منسوب اولدی طرابزونلی بوطاغه
اغاج باشی دیرلر طولی اللی فرسخدر طرابزوندن بایبورده کیدن شارع اعظمك بوجبل
وسطنده دربر قپوسی واردر که اندن غیری یردن کچلمز وقپویی محافظه ایچون میریدن بعض
قرارعایاسی معیندر طرابزوندن چقان شهرحاکمنك کاغدی الوب انلره کوسترمیجه
کچورمزلر الانهار نهر خوش اوغلان اغاج باشی طاغندن کلور طرابزوندن کچر دریایه
قاریشور دخی نهر سورمنه و نهر اوف و نهر ریزه و نهر اتنه که اکا صوق صود یرلر بوایرمقلرمذکور
قصبه لر قربنده بحره قاریشور ونهر فاش دخی بیوك صودر فاش قربنده بحره قاریشور جمله بوصولر
کورجی طاغندن کلور احوال ملوک وحکام بو ایالت فرس وروم دن صکره وبعض طوایف

اسلامیه دن

اسلامیه دن صکره ابو الفتح سلطان محمد خان ثانی فتح ایلدی و حاکمی قزل احمد بك قاچوب
اوزون حسن یانه واردی رتذییل الطابع چون بو کتاب نادر العصرك قرق برنجی فصلی اقالیم
عرفیه دن ارمینیه اقلیمی بیانه شروع برله وان ایالتی تحریرنده خطامه رسیده اولدی وصاحب
تألیفك تعهد نیته موافق بقیهٔ اقالیمك بیانینی حاوی اوراقه ظفر میسر اولمدی فصل مزبورده
مبحوث عنه اولان ارمینیه اقلیمی شرح وبیانده روایات ودرایات جملهٔ فضلایه مطابقت
واتباعده نوعا خواطر اصحاب عرفانه رعایت بولنور مأمول وملاحظه سله علی الاطلاق
ارمینیه دن معدود ایالت ارض روم بلادی فصل مرقومده ایراد وایالت وان بلادی
عقیبنده ثبت سلك سطور قلندی وایالت طرابزون دخی اراضیٔ ارزن الروم ایله بعض
جهتدن اتصال اوزره اولدوغندن غیری ذکر سبقت ایدن ممالك کرجستانه دخی
مناسبتی اولوب بعض محللری اندن مفرز و منفصل کورنمکله ارباب فنه کون بو جمله یی
بو شکلده رسم تصویر ومجلسده ایراد وارائت سهل الحصول اولمق ایچون ایالت مرقومه
دخی ارزن الروم عقیبنده تحریر اولندی وایکیسنك احوالنی بیانده بکر بن بهرام الدمشقینك
عبارتی بعینه نقل بالمسطر قلندی بعد ذلك کتاب جهان نما فصولی ترتیبنه رعایت اولنوب
قرق ایکنجی فصل اولمق اوزره اقالیم عرفیه دن لسان یونان ولاتینده مزوپوتامیا دینمکله
معروف اقلیم جزیره بیانه شروع اولندی فصل ۴۲ در بیان اقالیم الجزیرة
بین الفرات والدجله بو اقلیمی نهر فرات ونهر دجله احاطه ایدوب محل غیر محاط ازمسافه قالمغله
جزیره تسمیه ایتمشلر وحالا بو جزیره ده اوچ ایالت واقعدر بری رقه بری موصل بری دیاربکر
دخی غیری ایالتلردن بعض یرلر انلره تابعدر بو جزیره نك حضرت نوح علیه السلامدن صکره
پاشا تختی نینوی شهریدرکه حالا آکا موصل دیرلر الحدود بلاد رومدن که شمال وغرب وجنوب
محیطدر واول سمتلرده فرات اوزره ملاطیه وشمیساط وقلعة الروم وغرب سهل جنوب بیره
وجنوب بالیس ورقه ورحبه وهیت وانبارده ممتد اولور وانبارده فرات تحدید جزیره دن
قالور صکره حد جزیره انبار دن تکریته منعطف اولوب جزیرهٔ ابن عمر وآمدی
حد ایدر بو تقدیر اوزره بعضی ارمینیه وبعض روم جزیره نك غربیسی اولور وبعضی شام
وبعض بادیه جزیره نك جنوبیسی وعراق عرب جزیره نك شرقیسی ودخی بعض ارمینیه
جزیره نك شمالیسی اولور وبو جزیره دیار ربیعه یه ودیار مضره وبعضی دیار بکره
مشتملدر دیاربکر نسب ابی بکر بن وایل ودیار ربیعه باباسنه منسوبدر عثمانلو سنجاقلریدر
وماعداسی عربه مخصوصدر که بنی نزار بن معد بن عدنان ودیار مضر نسبی مضر بن
نزار بن معد بن عدنان که ایکسی ربیعه نك قرنداشلریدر ومضرك لقبی مضر الحمرا
وقرنداشنه ربیعة الفرس دیرلر سبب لقب بونلره میراث قسمت اولدقده مضره النون
ویرمشلردر ربیعه یه قصراقلر ویرمشلر وبو جمله جزیره یی حضرت عمر رضی الله عنه
زماننده عیاض بن غنم فتح ایتمشدر وبو جزیره نك نیجه سی امراء اکراد واعراب مختلفه یه

محصوصدرو ماعداسی عثمانلو سنجاقلریدر ایالت موصل الحدود شرقده
کردستاندن شهرزور جنوب سواد عراق شمالده دیاربکر غربده ایالت رقه التقسیم
التی سنجاقدر موصل پاشا سنجاغی اسکی موصل باجوانلو تکریت هرویانه قره داسنی
بوداسنی یزیدیدر اوصاف موصل بوشهر جزیره نك قاعده سیدر ودور باروسی بیك آدیم
دجله اوزرینه درودجله نك جانب غربیسنده در وجانب شرقیده موصلك مقابلی
مدینهٔ نینوی درکه ملوك اثوردن نینوی بن بالوس سنه بیك یتمش اوچ طوفاندن
صکره بنا ایتدرمشدر دوری التمش میلدر وحالا موصل خندقی عمیق وحوالیسی
بساتین وفصل ربیعده هواسی خوبدر ایام صیفده حری شدیددر وابنیه سی بحرهٔ حصیبه‌در
فصل الخریف کثیر الحمادر وشتاسی شدید وابنیه سی حسنه وقصوری طرف
دجله ده در وجرجیس النبی علیه السلام مشهدی نفس مدینهٔ موصلده در جرجیس
پیغمبر حضرتلری رمله شهرنده مقیم ایدی موصل شهرینك پادشاهی بوکافر جبار افلون
آدلو برصنمه طاپوب خلقی اکا عبادت ایچون دعوت اتدردی مخالفت ایدنلری قتل اتدردی
اول اثناده جرجیس اکا ارسال اولنوب واکا چوق معجزه لر کوستروب ودائما حضرت
جرجیسه سیاستلر وعذاب ایرشدرردی دیرلرکه یدی سنه متصل انواع محنته مبتلا
اولدیکه یتمش کره قتل اولنمشدر وهر برنده فی الحال حیات بولمشدر صکره غضب الهی
ایله برسحابی مشتمل عذاب کلوب کفره یی قتل وهلاك ایلدی وحالا مزاری رمله
قربنده در وبو شهره دجله دن کاریز ایله صو اجرا ایدرلر وآب دجله اوزرینه نواعیر نصب
ایدرلر ووسط دجله ده سفینه لر اوزره طواحین نصب ایدرلرکه دجله بو طواحینی
ادار ایدر وموصلك جنوبنده مدینهٔ اثور قربنده نهر زاب اصغر دجله یه منصب
اولور حالا خرابدر توراتده مذکوردر قدس شریفی خراب ایدن ملوك اثوردر وموصلك
ایکی سوری واردر بعضی خرابدر وبر قلعه سی واردر مدینه نینوی اول بلده درکه آنده
یونس علیه السلام سنه یوز قرق طقوزده حضرت سلیمان وفاتندن صکره
حضرت الله سبحانه وتعالی نینوی بلده سنه یونسی ارسال ایتدی پادشاهی وشهرك
خلقنی طریق خدایه دعوت اتدکده اول قوم ضلالت مصر اولدقده حضرت
یونس علیه السلام اوچ کونه دك ایمانه کلمز سکز سزه عذاب حق کلمك محققدر
دیو اخبار ایدوب وبی اذن شهردن دونوب جدا اولدی والحاصل حق طرفندن
قره بلوتلر چقوب شهری قپلایوب اول حال حیرت مآلده خلق حضرت یونسی ارایوب
بولمغین بربریله حلالشوب وجان ودلدن توبه وایمان ایله جناب حقه تضرع ودعا
وتوبه ایدوب اول علامت دفع ورفع اولوب ونجات کونی که یوم عاشور ماه محرمدن
جمعه کوننده ایدی وقچن یونس علیه السلام شهردن جدا اولوب غضبله کیدوب
بحر روم کنارنده بر یوکا وکمی یه سوار اولدقده چالقنوب یورمدوکندن کمیجیلر ایچمزده

قاچقون

شمال
مملكت اژدرهان
مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت
حدود ممالك عثمانيه
مساكن چراكسه تابع خان قريم
قبارطاى
بحر خزر
تفليس
كنجه
شماخى
باكو
جنوب

اولو نوغای چراکسه ابازه
طائفه لرینک یرلری کوه البرز
طاغستان شروان وتماما کورجستان
مملکتلری وکنجه وروان وقارص وچلدر
وطربزون وارض روم ایالتلرینک
شکلیدر
بحر ازاق
قلعه ازاق
حدود ممالک عثمانیه
اولو نوغای وقره نوغای
تاتارلرینک مسکنلریدر
قره دکز
مساکن چراکسه
جبال الکزی
طربزون
کوشخانه
ارض روم
قارص
ایالت قارص
ایالت ارض روم
نهر فرات
نهر مراد

قاچقون واردر بو قرعه آتدقلرنده اوچ دفعه ده دخی قرعه یونس علیه السلام اوزرینه
دوشمکله یونس علیه السلام حضرتنی دریایه آتدیلر امر حق ایله بر بیوک بالق یودوب
و بالق سفینه یانجه بله کیدوب سفینه خلقی دریادن قره یه چقدقلرنده بالق دخی
یونس علیه السلامی قرنندن چقاردی وشدت حرارت بطن حوتده طفل مولود کبی
بدنی مهرا اولدی وحرکتی ضعیف اولمغین اوستنه سکک اوشمسون دیو لطف حق ایله تازه
قبق چقوب وجبرائیل علیه السلام کلوب بدننی صغادقده کشف بصر ونبات لحیه وغیری
اولوب بعده یونس علیه السلام قدسه کلوب بعده جاجولیه نام قریه ده حضرت موسی
علیه السلامک وفاتندن صکره سکز یوز اون بشده وفات ایتدیلر والحاصل موصل خلقی اصحاب
خیر ومعاشرت وارباب ظرافتدر لرونینوی قربنده برقریه که اندہ واقع تربه حضرت یونس
علیه السلامک مزاریدر دیو اول سمتک خلقی زعم ایدرلر وموصلک اعلا بوغاصیسی اولور
سلفده باقرا وانیسنی ایوایدرلردی وموصلک قرشوسنده شط کنارنده نقط چشمه سی
واردر خارج بلده دن بغداد سمتنده قپی قریب برمحلده قیر قینار برمیدان مقداری محلدر
زفت یایلوب طورر بوزفتی کمیلره وحماملره استعمال ایدرلر وموصلک سیاه بزی غایت
لطیفدر و بوشهرده بر جامع واردر که محرابی غایت مصنع وسنک تراشیده برواجب السیردر
وموصل خلقنک اکثری دورت لسان بلورلر عربی وفارسی وترکی وکردی وموصلدن
برمرحله جنوبه دجله کنارنده قریب بیابانده برکرمابه واردر که اوزرنده کارکیر قبه سی واردر انجق
برحوضدر نردبانله نزول اولنور واندہ لونی قیرکون برنوع صافر چقار طعمی ورایحه سی خوبدر
موصل شرقیسنده برعین واردر که آکا رأس الناعوره دیرلر بو عین ایچنده وافر نیل
حاصل اولور قرغه چامی برمنزل که امام علی حمامی طبراق قلعه ماییننده واقعدر تل التوبه
موصلک شرقنده اول تلدر که قوم یونس علیه السلام عذابی عیانا کوردکلرنده بو تل اوزره
چقوب مجتمع اولوب دعا وتوبه ایتدیلر الله تعالی عذابی دفع ایتدی بو تلده بر مشهد واردر
ناس هر لیله جمعه ده بو مشهدی زیارت ایدوب ونذر ونذر ایدرلر عقر الحمیدیه اعمال
موصلدندر وحمدیه اکراددن برطائفه درکه بو محلده اولورلر شوش اعمال موصلدن در
شرقی دجله ده جبالده قلعه مشهوره درکه حب رمان شوشیه کا منسوبدر حکار اعمال
موصلدندر فوق موصلده جبل یاننده برناحیه وبلده در حدیثه موصلده دجله کنارنده
بر بلده درکه دجله نک جانب شرقیسنده نهر زاب اعلی قربنده در موصلدن اون
دورت فرسخدر لواء تکریت مدن جزیره نک آخریدر غربی دجله اوزرنده در موصلدن
آلتی مرحله در ونهر اسحاق جنوبی وشرقی تکریتده در بو نهری عهد متوکل خلیفه ده
صاحب شرطه سی اسحاق بن ابراهیم حفر ایتدی بو شهر سواء عراقک اول حدیدر وشق
... وجبل تکریت قربنده در که سواد سامرایی بغداده وارنجه سقی ایدر وقلعه تکریتی
شاپور بن اردشیر بابک بنا ایتدی حالا خرابدر وبونک یرنده نفط منبعی واردر نهر اسحاقده

اغاچلق اندن اپتدا ایدر حالا خرابدر سن اعلای تکریتده دجله کنارنده عامره در ونهر زاب
اصغر مدینه‌ٔ سن یاننده دجله‌یه قاریشور حدیثه‌دن اون فرسخدر بلد دیار ربیعه‌دندر
غربیٔ دجله اوزره در و بلددن موصله التی فرسخدر و بوکار باطو و بلد الخطیب
دخی دیرلر یونس بن متی علیه السلام بونده اولوردی برقعید سوری واسواقی واردر موصلدن
اون یدی فرسخدر حضر اول بریه‌ده تکریت مقابله سنده در خرابدر تل اعفر اشجار
کثیره سی واردر سنجار ایله موصل ماییننده بلددن التی فرسخدر کفر توثا دیار ربیعه‌دندر
اشجار وانهار و زمینی هموار برقصبه در دارادن اون بش فرسخدر قرلجه خان موصل سمتنده
کنار دجله‌ده موصل ایله بونك اراسنده طپراق قلعه سی واردر خرابدر بوازیج تکریت واربیل
بیننده بر مدینه‌ٔ مشهوره در قلعه‌ٔ عجور شطك کنار غربیسیله بردپه جك اوزره خرابدر
مقابلنده آب خابور شطه قاریشور لواء باجوانلو کرکوك قربنده خلقنه باجلان عشیرتی دیرلر
کوچر اولو کرد اولوسیدر بعض مزارعی اکوب بچرلر خرمن وقتنده محصوللرینی قالدیروب
قیولره وضع ایدرلر لازم اولدقجه الوب اوبالرینه کتوررلر بونلرك یورتلری بین الزابین
مزرعلری قره جه طاغ دامنلرنده اولور بانه موصل خلافنده بعض عشایر اکرادبرلوادر
هرورموصل شمالنده برحصن منیعدر موصلدن اوتوز فرسخ وعمادیه‌دن اوج فرسخ حکاری
بلادندن برلوادر مسالك ومنازل موصلدن تازه خرمایه وارنجه خرقل ایکی ساعت
کربیل اوج ساعت ماءزاب در جانب بغداد دورت ساعت بند شمامك اوج ساعت برداود
ایکی ساعت اینجه صو دورت ساعت جسر التون صویی ایکی ساعت بو یولده ایکی صو
دخی کچلور کوك دپه ایکی ساعت خاصه صویی باشی ایکی ساعت بوخاصه صویی غایت کوزلدر
قلعه‌ٔ کرکوك ایکی ساعت یوللرنده خیلی خرقلر وبطاقلر وطاشلق وار در منزل داقوق اوج
ساعت توزخرما اوج ساعتدر موصلدن شهرزوره جلادخانی اوج ساعت قریه‌ٔ قوش
دورت ساعت مارز صویی اوچ ساعت نهر زاب ایکی ساعت شمامك اوچ ساعت برداود ایکی
ساعت چقور بستان صویی تابع اولکه‌ٔ خان زاده خاتون بش ساعت چای شلفه دره سی بش
ساعت کومسی دورت ساعت قریه‌ٔ مره بك دورت ساعت سپر باریك اوچ ساعت
التون صویی بش ساعت بوغاز برساعت قریه‌ٔ اغاچلر نام دیکر القاص تابع کرکوك اوچ
ساعت قینارجه در قرب دربند پاشا نام دیکر قریه‌ٔ بازیان و علی شاه بطاقلقدر دورت
ساعت طاسان اده‌سی نام دیکر خان دپه سی بش ساعت سرچنار بر کوزل یردر اوچ
ساعت راضیان ایکی ساعت هبان نام دیکر بنجین دورت ساعت چاغان کوبرهبان دخی
دیرلر اوچ ساعت سید صادق التی ساعت چاغان صویی دورت ساعت شهرزور
احوال ملوك وحکام جزیره ابتدا ظهورایدن دولت طوفاندن صکره سنه طقوز یوز
سکسن بشده ملوك اثور ظهور ایلدی وابتدا ملك بالوس التمش ایکی سنه پادشاه اولدی
بعده اوغلی نینوی اللی ایکی سنه پادشاه اولدی و نینوی شهرینی بنا ایلدی بعده عونی

عامرا

سامرا قرق ایکی سنه پادشاه اولدی وشهر سرمن رأی بنا ایتدی بعده اوغلی رامش بعده
اریوس بعده اراليوس بو پادشاه خلقی جواهر کیمکه وسفر صنعتنی اوکرتمشدر والحاصل
الك آخرلری قولیوس بو پادشاه غایت ایله جبان وجرئتسز اولمغین کیانیان طرفلرندن
قوم بلوخ نینوی شهرینی محاصره ایتمکله خوفندن طشره چقوب مقابل اولمغه قادر
اولیوب آخرکار کندوینی وخزینه سنی آتشه یاقدی وقوم بلوخ ضبط اتدی بعده بنی
اسرائیل اوزرینه سفر ایتدی وانلردن هرسنه خراج المغه باشلدی بعده اشکانیانیلر
طرفلرندن ضبط اولندی بعده اشقانیانیلر طرفلرندن ضبط اولندی بعده ساسانیلر
یعنی اکاسره طرفلرندن ضبط اولندی بعده دولت اسلامیه ظهور ایتدکده حضرت عمر
زماننده هجرتك اون سکزنده عیاض بن غنم موصل شهرینی فتح اتمشدر بعده آل عباس
ضبط اتمشلردر بعده سنه اوچیوز یکرمی اوچده دولت آل حمدان موصلده ظهور ایلدی
وابتدا ظهور ایدن عبد الله بن حمدان بعده دولت بنی عقیل ظهور ایلدی بونلر بحرینده
اولورلردی بنو تغلب بونلره غالب اولمغله اول سمتلردن قاچوردیلر وجزیره یه کلدیلر
وکیده رك موصله استیلا ایلدیلر اولوقت هجرتك اوچیوز سکسنی ایدی ابتدالری ابوالرواد
بعده سلجوقیه دن دولت بنی اقسنقر اتابك موصلدن ظهور ایلدی وکندی طرفلرندن بنی
بنی عقیل ضبط ایدرلردی بعده سنه دورتیوز سکسان التیده سلجوقیه دن تتش موصل
حاکمی ابراهیم قتل اولندقده دولتلری بالکلیه منقطع اولمشدر بعده سنه التیوز اوتوزده محمود
بن عز الدین وفات ایتمکله دولت اتابك منقطع اولدی ویرینه بدر الدین لؤلؤ هلاکویه
استناد ایتمکله موصلی ضبط ایتمشدر بعده سنه التیوز اللی طقوزده ایوبیه شعبه لرندن بری
جزیره یی ضبط ایتمشلر بعده اق قیونلو طرفلرندن ضبط اولندی واول عصرلرده تیمور
ظهور ایلدی لکن تیمورن التجا اتملریله انلره مقرر ایلدی بعده آل عثماندن سلطان سلیم مصر
سمتنه توجه ایتدکده فتح اولندی ایالت دیار بکر بو ایالت طرفین نهر دجله ده واقعدر
قبائل عربدن بکر بن وایل بن قاسط طرف فرسدن بو سمتی ضبط اتمکله بو اسمله مسمی
اولدی الحدود شرقده ایالت وان شمالده ارض روم غربده سیواس جنوبده رقه وموصل
تقسیم اون طقوز سنجاقدر وبش حکومتدر سنجاقلرینك سکزی اکراد بکلرینك
اوجاقلغیدر عزل ونصب قبول اتمزلر عثمانلو سنجاقلری بونلردر ارغنی الجه قلعه آمد
چمشکزك حصن کیف خابور خربوت سعرت سنجار سیوه رك مفارقین
مازکرد نصیبین اما اوجاقلق اولان سنجاقلر اتاق پرتك ترجیل چباقجور چرمیك
صاغمان قولب مهرانی وحکومتلر دخی بونلردر اکیل پالو جزره خزو کنج
بو ایالت عسکری یدی بیك اوتوز قلجدر قرق ایکی زعامت والتیوز سکسن سکز
تذکره لو وتذکره سز تیماردر اکراد بکلرندن ماعدا جبه لولریله بیك سکزیوز
عسکردر لواء آمد آمد پاشا سنجاغیدر وبشیوز اقچه مولویتدر وقضاری بونلردر جونکش

جونکش صاور طلب ماردین مغازکیرد نام دیکر مازکیرماکیرمیدان هیثی نام دیکر هانی لو آمد
بو شهرك سور عظیمی سنك سیاهدندر وجمله بیوتی ومحلاتی داخل سورده در ودورت
قپوسی واردر بریسی ماردین قپوسی بری طاغ قپوسی بری شط قپوسی بری ارض روم قپوسی
ونیچه جوامع ومدارس وحمامات وعمارت وخاناتی مشتمل برایچ قلعه سی واردرکه شهرك بر
بایری اوستنه دوشمشدر داخلنده سرای سلطانی وبعض بیوت ومحلات حصین قلعه در
وشهری دوزیره دوشوب نهایتنده ایچ قلعه سی شط ماوراسنده اولان صحرالره مشرفه در
وقلعه سنك اشاغیسنده شطك کنارلری قاون بستانیدرکه شط چکلدکده هرکسك معلوم
یرلری واردر واروب طاشلو وقوملو مواضعده اوجاق اوجاق قاون اکرلرکه برمقدار طاشلری
اشوب براوج کوکرجین ترسی ایله بش اون دانه قاون چکردکی ایله مخلوط ایدوب طاشلی
اراسنده قومه کومرلر عجایب لذیذ اولور خلقی قاون فصلنده بوستانلره چیقوب قامشدن
قولیبه لر ایدوب اوزرینه صارمشق وچادر چیچکی کبی سبز وخرم کنبدلر مزین ایدوب وصو
ایچنده صغه لر پیدا ایدوب بر نیچه ایام عیش وعشرت ایدرلر بو شهر عسکر قشلاغنه
متحملدر ونیچه دفعه ملوك وسردارلر انده قشلامشدر وآمددن جنوبه وموصل طرفنده
شطده برطاش قنطره واردر ماردین آمددن جنوب غربیه واقعدر دیاربیعه دندر قلعه سی
برجبل اوزرنده درکه ارضدن ذروه سنه وارنجه ایکی فرسخ برجبل نصفنه قریبدر و بوقلعه نك
عنوة فتحی محالدر وماردینده حیات قتاله واردر و بوجبلده معدن زجاج واردر و بوقلعه نك
اوك ربضی عظیمدرکه بو ربضنده اسواق ومدارس واردر وماردینك دوری درج مثالدر بردار
بردارك اوزرنده در وهر بر دربی التنده غی دربه مشرفدر عیون مائی قلیلدر اکثر شربلری
صهاریجدندر واربکی غایت مشهوردر صادر ماردین قربنده برقصبه وحصاردر آمددن
ایکی مرحله جنوبه دوشر دجله قربندن یکرمی برجامعی وحمامی وبرقاج دکاکینی واردر
باپچلرینك اکثر اغاچلری اجاصدر سلطان ییلاقی طاغلرینك ذیل شرقیسنده واقع
اولوب طاغدن برنهر صغیر بو قصبه یی شق ایدوب دجله یه قاریشور و برقلعۀ خرابه سی
واردر حیزان کثیر الاشجاردر خصوصا شجر فندق بسیاردر جبال بیننده قلعه شاهقه سی
واردر مفارقین نام دیکر میافارقین دیاربکر تابعه سیدر احداق وبساتین
جهتندن نصیبین کبیدر سیف الدوله بن حمدانك قبری بونده در وموصلك بو میافارقیندن
حصن کیفا اوزره طریقی التی کونلك یولدر و ماردین اوزره کیدر طریق آخر واردر سکز
کونلك شمالیسنده برجبل واردر میافارقین بوجبلك ذیلنده در و میافارقیندن برآت میدانی
مسافه ده برنهر صغیری واردر عین حوض اسمیله مسمی برعیندن منفجر اولور میافارقینك
جانب شمالیسی بیننده در بساتینینی سقی ایدر حصن کیفا بر شهر عظیمدرکه کنار شرقی شطده
واقعدر قلعه شهرك شمالیسنده ینه نهر کنارنده بربلند طاشلق کوه اوزرنده شهر ایله قلعه
اولدوغی طاغ اراسنده جسری واردر بو شهرك کوزل اوزومی اولور اسمنه حسی اوزومی

دیرلر بو شهری امراء حصن کیفك اولی اولان مرد ماهمره یاپمشدرکه اکراد ایوبیه
سلسله سندن ایدی وسابقا حصن کیفه رأس الغول دیرلر بنا قلعهٔ کیفا اولمغله حصن کیفا
دیدیلر یاخود متعینان عربدن حسن نام برکمسه یی اله کتوروب حبس ایتمشیدی برکون
امیر مذکوره خبر صالوب بورجاده اولورکه کندویه قصراغنی ویروب امیر قلعه رجاسنه
مساعده ایدوب کندویی حبسدن اخراج ایتدکدنصکره قصراغنه برطریق ایله بنوب
میدان قلعه ده برمقدارتك وتازایلیوب میدان باشنه آت براغوب قلعه دیوارندن اشاغی
نهر شطه پرتاب ایدرصویه ایندکده سباحت ایله خلاص اولور بوجهتدن حسن کیفا
دیدیلر ناحیه لری بشری بهردی خندقی طور محلبی پسند یده وحصن کیفاده اولان
عشایر بونلردر آشتی چلکی یرلری اورمانلودر کوردلی بزرك کوردلی کوچك یرلری اورمانلودر
بونده ماضی بتر مهرانی بونلرده برنج اولور رجانکی جزبونی نام دیکر جزء یاخود بوختی عشیرتی
استورکی شقاقی ورشانی دخی بزیدی واردرکه بونلردر خندقی بهمرد یرلری طاغلیدر بونلرده
طاغ قیونی وطاغ پچیسی ویبان کدیسی وسکسار اولور دخی بونلردن غیری بجبومی نام دیکر
طورکاشکی سرهانی نام دیکر سهرانی بشیری کوزل اکنلری اولور بطمان صویی قربنده در
بوسمتده ارسلان اولور دخی عربدن محلمی طائفه سی اولور یرلری میشه لکدر بونده من نازل
اولور و بوسمتك اوزومی کوزل اولور لواء نصیبین بوشهر قاعدهٔ دیار ربیعه در شمالیسنده برجبل
کبیر واردر بوجبلدن نهر هرماس نصیبین قربندن بجروننصیبینك غایت بساتینی چوقدر
دیرلرکه قرق بیك بستان قدر بونهر ازوندر و بوشهره بیاض کل مخصوصدر اصلا قرمزی
کل بولنمز وجبل نصیبینه اکا جبل جودی دیرلرکه سفینهٔ نوح التی آی وسکز کوند نصکره
بوطاغده مستقر اولدی عقاربی قتاله در و نصیبینه غایت وخیمدر و خلقی سردر
قریهٔ دارا بونده اسکندر دارا ایله جنك ایتمکله بو اسم ایله مسمی اولدی حالا برقریه در لواء
سنجار دیار ربیعه دندر جنوبی نصیبیندر وجبلی اخضب جبالدر وجزیره ده سنجاردن غیری
بلده ده نخیل یوقدر سنجار ایله موصلك بینی اوچ مرحله در سوری جبلك ذیلنده در وجبل سنجارك
شمالیسنده در بساتینی وقناة ایله جاری میاه کثیره سی وحماملری کوزلدر بیوتی واسعدر
وفرشی فصوص صدروهر اوله نك التنده بحردن حوض مثمن واردر وسقفی احمر واصفر
واخضر وابیض بللور رجاملر ایله دروانهار واشجار وتورنج ونارنجی کثیردر حکایت اولنورکه جاریهٔ
سلطان ملکشاهك ارض سنجارده وضع حمل وقتی ایرشوب منجمین دیدیلرکه اکر بوکون
وضع ایلزسه ولدی ملك عظیم اولور وسلطان امرایتدی جاریه یی معلقه قلدیلر صکره
سلطان سنجر متولد اولدی و بومدینه یی بونك اسمیله تسمیه ایتدیلر ملك اعظم اولدی ووالئ
مصر عباس بن وعمر العنوینك قصری سنجار قربنده در عجیب البنادر بساتین ومیاه مشرفه
ایدی عباسدنصکره ملوك بوقصره نزول ایدردی سنجار قربنده چتل کدوك نامنده برکوه
واردرانك وراسنده خاتونیه دیرلر برکول واردرکه تاوسطنده برجزیره ایچنده برقریهٔ عظیمه

واردر جزیره غربیسمنده هواتیه دیرلر بر بشته واردر اوزرینه بر عظیم عمود نصب اولنمشدر اندن
جزئی شماله شیخ کندی قریه سی مزاری واردر لواء سعرد دیار ربیعه دندر بر جبل اوزرنده در زمینی
هموارا حاطه ایدر شط دجله نك قربنده در ودجله نك شمالی شرقیسنده در ومیافارقین ایله
سعرد بینی بر بچق کونلك ومیافارقین سعردك شمالیسنده در وسعرد ایله آمدك بینی دورت
کونلك در وآمدك جنوبنده در واهل سعردك شربی میاه منابعدندر وسعرد جبال ایله
محاطدر رئین ورمان وکروم کثیره سی واردر بر مشهور اوزومی که آکا شافعی اوزومی دیرلر غایت
لذیذدر جمله اشجاری یغمور ایله مثمردر وسعرده موصلدن شرق وشماله مابینلری بش مرحله
وسعرد دوزیرده درکه آب بدلیس جنوبیسنه دوشمشدر باشقه بر نهر صغیری واردر آب
بدلیس ایله جمع اولور قلعهٔ زرقی بودخی بردوز یرده در بوندن یوقار وآب بدلیس واقعدر
کفندر اندن سهل یوقاروجه طاغلر ایچنده در لواء خرپوت بر کوه اوزرنده بر قلعه وقصبه در کوچك
اوزرنده مشرفدر بر قضا وعمارتدر عظیم صحراسی واردر بونك نهایاتی پرتك وچمشکزك حدودینه
پیوسته اولور بوکا حصن زیاد دخی دیرلر ملاطیه دن ایکی مرحله در اولو باد ناحیه سی
بوکا تابعدر بوکا قریب شمیساط دیار مضردندر آمد وخرپوت بینلرنده واقعدر لواء ارغنی بر امارت
وقضادر خرپوت ایله آمد اراسنده وقربنده بر جبل اوزرنده بر قلعه وشهردر نواحیسی واردر دامننده
کوچك دیرلر بر بحیره واردر خرپوته تابعدر لواء سیورك بر امارت وقضادر آمددن قره جه طاغ
وراسنده وفرات ایله شط مابیننده بر صحراده واقعدر لواء چمشکزك نهایت فراتك آمد طرفی
کنارنده نچه نواحی یی مشتمل بر امارت وقضادر نفس چمشکزك بر قلعه سی واردر بر طاغ
کوشه سنده فرات کنارنده اوکی کشاده بر صحرادر اوائل حالده بر عظیم ولایتدرکه کردستان اندن
عبارتدر حاکمی اوتوز ایکی قلعه واون بش ناحیه یه متصرف ایدی سلطان سلیمان زماننده
ولایت تحریر اولنوب قصبهٔ چمشکزك وناحیهٔ صغمان وجزیرهٔ کفره وعادات اغنامی خاص
همایونه الحاق اولدقدنصکره ولایت ایکی امارت واون دورت زعامت وتیمار تقسیم اولنمشیدی
بعدنده سلطان سلیمان ناحیهٔ صغمانی افراز ایدوب بعض اولاد حکام چمشکزکه احسان
ایتدیلر پس اول اوچ امارت بونلردر مجنکرد پرتك وصغمان پرتك بر اوجاقلقدر فضا
جانبی کشاده وواسعدر جرمیك سیورك قربنده فراتك نوشار معبری مقابلی
ایکی کوه اراسنده بودخی بر اوجاقلقدر جبا قچور ارض روم طرفنده مراد صویی
کنارنده بودخی بر اوجاقلقدر ترجیل حانیدن آمد سمتنده مراد قربنده بر جبل اوزرنده
بودخی اوجاقلقدر ینبوقلی چای بو ترجیل جبلندن چقوب آب سید حسندن اشاغیجه ده
شطه منصب اولور اتاق ترجیل قربنده قلعهٔ موش وقلعهٔ فلك وترجیل اراسنده بر صحراده
واقعدر بودخی اوجاقلقدر صلات چای جبلی کوشه سندن پیدا اولوب ینبوقلی چای
اشاغیسنده دوکیلور مفارقین آمد مقابلنده ایکی طاغ اراسنده التون صویی
کوپروسنك صویی اوزرنده بر قصبهٔ خرابه در میافارقیندن غلطدر جزیرهٔ ابن عمر

بنی امیه دن ثامن خلفا عمر بن عبد العزیز حضرتلریکه عدلده معادل عمر بن الخطاب حضرتلری
ایدی قلعه سی ساحل نهر شطده هنکام طغیان شطده نهر ایکی شق اولوب شهر و قلعه سن
احاطه ایدر لاجرم سنکدن سدلر اتمشلردرکه آب نهردن قلعه یه ضرر اولمیه و همیشه
آمد شد خلق جسره موقوف اولمغله بوکا جزیره تسمیه اولنمشدر و عمره نسبت ایله
جزیره عمریه دینمشدر بو جزیره یه متعلق نواحی و قلاع که مشهورلری اسکی موصل مقابلی
ناحیهٔ کورکیل مستقر سفینهٔ نوح علیه السلام اولان جبل جودی بو ناحیه ده در
بو ناحیه ده ساکن اولان عشایر اکراد بونلردر شهرلوری شهرلی کورکیلی استوری
بونلر اهل اسلامدر بنو بدکاون پورش هیورل بونلر یزیدیدر ناحیهٔ برکه برکه عشیرتنه
مخصوص ناحیه در قلعه سی واردر دخی بوسبی دیرلر ناحیهٔ اروخ اروخ عشیرتی
ساکنلردر قلعه سی معتبردر ناحیهٔ پروز دخی پروز عشیرتنه مخصوص قلعه سی واردر
بونلر اوچ فرقه در جاسته ولانی بزم کرافان ناحیهٔ بادان بونده کامرسی عشیرتی اولور دخی
دوربادان دیرلر ناحیهٔ طنزی بو ناحیه نک قلعه سنه کلهوک دیرلر بونده دخی کارسی
عشیرتی اولور ناحیه فیک بونده دورت قبیله اولور ناحیهٔ طور و دخی ناحیهٔ هیتم اکثر سکانی
و رعایاسی ارمنیلردر بو ناحیه ده قبیلهٔ چلکی اولور غایت محصولدار ناحیه در ناحیه شاخ
ارمنیلر اولور قلعه سی واردر دخی بونده شیلوی قبیله سی اولور و لطیف اناری اولور
ناحیهٔ قلعهٔ تش اتل و قلعهٔ ارمشاط بونده براسی قبیله سی اولور بونلر بختی عشیرتندر
الک اعظم شعبه لرندندر ناحیهٔ قلعهٔ کیر بوکا قمیز دخی دیرلر کارسی و قریشی قبیله لری
بونده اولورلر بونلر طنزی عشیرتنه تابعلردر ناحیهٔ دیرانده قلعهٔ لارکه نواحی طنزیدندر
بعض سکانی اعرابدر بونلر طهری و صغانی و بنی عباده طوایفی دخی اول سمتک ارمنیلری اکثر
عربی تکلم ایدرلر عشایر والرسانی بونلردر دنبلی نوکی محمودی شیخ تیزین نام دیکر
بزنی ماسک رشکی نام دیکر رشی دخی مرسی الو تشی دیرلر مخ نهرانی بیکانی بلانی ستوری
شیرویان دو تورانی دخی اردنانی بونلر یزیدیدر ناحیهٔ فنک جزیره قربنده بر معمور
قصبه در و قلعه در بونده جزیره بکلرینک سرایی واردر بو قلعه کا عمادیه بکلرینه ویریلور فنک
عشایری بونلردر نجبوی شقاق سیرانی کومیه کیخ چیا قچور دن بدلیس سمتنه
دوشر طاغلر اراسنده بر کوه اوستنده بر حکومتدر مرادصویی صحراسندن بچر اکیل کیخدن
آمد سمتنه دوشر طاغلر ایچنده بر قصبه و قضا و حکومتدر ایکی طاغ دره سنه
دوشمشدر بو طاغک کوشه سنده منبع شط اول کوهده در لواء خزو بر معمور قلعه
و شهردر ایکی جانبی طاغ بر کشاده و واسع دره یه دوشمشدر و ایکی جانبنده طاغلردن ایکی
نهر کلوب شهری کویا احاطه اتمشدر شهر اول نهرلردن کرچه بعید درلکن نهرلر اراسنه
دوزیره دوشمشدر همان شهرک التی یا ننده اول ایکی نهر بر اولوب بر طاش کوپری التندن
بچر و حصن کیفا اشاغیسنده شطه قریشوب نامنه آب ارزن دیرلر و بو شهرک اطرافی

فلك وصاصون وكفندز قلعه‌لریدر ومفارقیندن صاصون دكلوقیا ایله حزو اراسنده
برجبل اوزن برقلعه‌در الجبال جبل كاره برمعظم جبلدر كردستانك اعظم جبالیدر شهر
جزیره‌نك مقابلنده واقع اولمشدر جبل جودی بونك شعبه‌لرندندر وجبل جودی اوزن
مشرف همیشه قله سندن پوس وطمان وبرف و باران اكسك دكل ظلمات ایچنده
كورینور حتی كال علودن سفینهٔ نوح علیه السلام بوجبلده قرار اتمشدر بوجبلك بعض
مواضعنده برنوع زنبور اولور كه قرنجه كبی سور آخلرده یر ایچنده قرصلو یاپوب بال
ویررلر بغایت لطیفدر ارمغان كتوررلر وشمعی عنبر كبی رایحه لودر وبعض مرتبه عنبر
شمامه سی غناسنی ویرر اكثریا جودی طاغلرنده بولنور جبل جودی بوجبل جزیرهٔ عمریه شرقنده
اندن برایكی ساعتلك كه اصلا اوزرنده قسم شجردن اثر یوقدر بعضی كیاه كنك وخزامی
كبی اوتلری بتر خاكی طاشلوچه وشوره در جانب شمالیسنده بعض دره لرنده وقوبنی
یرلرنده صیف وشتاده قار اكسك دكلدر بوجبلك ذروه سنده مستقر سفینه اولان محل
معلومدر وزیارتكاهدر وانده برجامع وار دروسال بسال موسمی اولور وزوار وتجار كلور
وبوجبلك ذیلنده قریهٔ ثمانین برقصبه كبی درانده برجامع وبرمدرسه وبعض خیرات واردر
جزیرهٔ عمریه شرقیسنده ایكی ساعتلكدر اهل سفینه ابتدا بومحلده نزول ایدوب وبوجبل
چاق موصلدن كورینور وجبال كردستانك هنكام صیفده وحصاد زمانلرنده مازو اغاچلرینه
من دوشر اول طرف خلقی اندن عظیم منتفع اولورلر یازفصلنده دوشن یابسدر ویپراغه
دوشر انك اغاچلرینك التنه كلیملر دوشیوب اغاچلری سلكمكله جمع ایدرلر وكردلر
آكا كزنكوی دیرلر خرمن زمانده دوشن مازونك كندوسنه دوشر اول تازه سنی جمع
ایدوب صوایله قارشدیررلر وقزغانلره قویوب قوی اولنجه قینادوب بوكا كردلر جزك
دیرلر الانهار نهر قره چه طاغ بوجبل كه شهر آمدك جنوبه میل ایله خلفنده در
لواء سیورك ایله آمد اراسنده در وبوندن نهر چقوب دیاربكر كوپروسی اشاغیسنده
شطه دوكیلور وقره چه طاغ اوجنده برجبلدن دخی كوكچه صو نام برنهر كه باشی
ایكی شعبه ایكیسك جزئی مسافه دن شعبه لری جمع اولوب ونهر عظیم اولوب برطاش
كوپرو التندن یچوب قره جه طاغ نهرندن اشاغیجه ده شطه دوكیلور آمدك بوجانبلری
وغربیسی كشاده صحرالردر السنه بوایالت عربی وتوركی وفارسی وكردی وارمنی لسانلری تكلم
ایدرلر وخلقی نك اهل اسلام اولنلرینك مذهبلری حنفی وشافعیدر واكرادی ایكی
فرقه دربری مسلم كه مذهبی شافعیدر وبری كافر كه یزیدیدر مسالك دیاربكردن حلبه
جانفزا یابری ایكی ساعت قزل دپه دورت ساعت قوچه طاغ اوچ ساعت الما لو اوچ ساعت
اجی كوز اوچ ساعت عابدون طاشلو یولدر وصوق صویی واردر التی ساعت ونهر جلاب
دورت ساعت رها بش ساعت اوج بیكاری دی ساعت شقف خانی نام دیكر بش دپه یوللرنده
كوزل اشمه بیكارلری واردر مشهد بیكاری مقابله سی اوچ ساعت كوزل یوللردر وصوق

صولری

صولری واردر بیره جك قرب فرات ٥ ساعت ثیزیب ٢ ساعت مزار ٢ ساعت تل
بشار ٤ ساعت عینتاب بو محله قریب در ثیزیشکن کوزل یولدر ایکی کوپروسی واردر که
بریسنه تل قار نام کوپروسی کچیلور ٦ مرج دابق ٣ ساعت یولی دوزدر بونده نهر عینتاب کچر
سلطان سلیم غوری ایله بو صحراده جنك ایتمشدر بونده منزل مقابل مقام داود نبی علیه
السلام کلیس وعزاز بو منزل مقابلی بیننده اولان جبالك اوزرنده در جسر سموق ٣ بو منزلده
عینتابدن کلن نهر اوزره کوپرودن کچیلور نهر عمیقدر ویوللری طاشلقدر جبلان ٢ ساعت
حلب ٣ دیاربکردن موصله قره کوپرو ٣ ساعت کوك صو بو یولك اورتاسنده برخانك
قربنده دورت بش صوق صولر یردن قینایوب یوللری کوزلدر شهود بیکاری ٤ ساعت
قوناغه کانجه دره ایچندن کیدیلور امادارد کلدر شیخ زولی ٣ طاغ ودره در حرزم
٥ ساعت قره دره ٥ ساعت نصیبین ٥ ساعت یولی دوزدر وطاشسزدر جراح صوبی
٥ ساعت کدلك شماخی دورت ساعتدر اوج دورت یردن صودن کچیلور دللیکار التی ساعت
صفوان صوبی یوللری طاشلو ودره لر ایچنده صولرخابوردورت ساعت یوللری دوزدر کفر
زمان التی ساعت مقابلهٔ کفر زمان بونده شط کچیلور ابوسعید اوچ ساعت نام دیکر ابوشعبه
دلفسمه بش ساعت یوللری کوزل جاری صولری وارامابطاغی دخی وار اسکی موصل
بش ساعت قره سیدی دورت ساعت حمال کندی اوچ ساعت کوزل یولدر مقابل موصل
اوچ ساعت دیاربکردن وانه ارپه چایی ایکی ساعت قره دپه التی ساعت بطمان صوبی بش
ساعت خطو سکز ساعت اوس القرنی التی ساعت اشك میدانی بش ساعت کفندر
دورت ساعت بو منزلده دلکلو طاشدن کچیلور برعظیم صحراسی واردر زمان اولده اوتوز
ذراع طولی واون ذراع عرضی ایکن اوچ آدم قدی قدر یوکسکلکده تخت ایدوب برطرفندن
برطرفنه یول اتمشلردر بتلیس بش ساعت تاتوان بش ساعت کارموخ بش ساعت صو
دورت ساعت عادلجواز التی ساعت کنترك طقوز ساعت ارجیش اوچ ساعت قره کوی دورت
ساعت بند ماهی دورت ساعت جانیکل بش ساعت قاسم اوغلو چایی بش ساعت وان ایکی
ساعت دیاربکردن ملاطیه یه شلبه کویی ایکی ساعت قره کوپری نام دیکر مالان بو منزلده
دوه بوینی نام محل آشیلور ارغنی التی ساعت صوچق ییلاقی ٥ ساعت بو منزلده جبال شاهقه
مرور اولنور یاخود بهره مازالتی ساعتدر کول باشی جبال شاهقه مرور اولنور بش ساعت
قریهٔ مالقوج افندی نام دیکر قره باغنك التی ساعت یولی دوزدر کنار نهر فرات التی ساعت
ملاطیه یدی ساعت دیکر دیاربکردن ملاطیه اق دکرمندر صحرای ارغنی اون ایکی ساعت
جبال شاهقه مرور اولنور قیزدره سی جبال شاهقه مرور اولنور قریهٔ خوخ خان سنان پاشا
ملاطیه احوال ملوك وحکام فرس وروم وتکرار فرس وفرس طرفندن عرب قبائلندن بکربن
وایل بعده عرب ملوکندن ملوك کنده دیاربکردن ظهور ایلدی وانلردن ابتدا اضبط ایدن حجر
اکل المرار بن عمرو کنده قبیله سندن واولوقت هجرتك ایکی یوز سنه سندن مقدم مدربعه

اوغلو عمرو بعده اوغلو الحارث بو حارث فرس ملكنه قباد زندقه یه موافق اولدی بو قبادك
عصرنده مزدك زندیق ظهور و نبوت دعوا ایدوب ناسه امر ایلدیكه اموالرینی بری برینه براو
وعورتلرینی شركت اوزره ایلسونلر قباد بو زندیقك دینینه داخل اولدی دخی الحارث اكا متابعت
ایتمشدر بعده اوغلو حجر بو حجر مشهور شاعر امرء القیس بابا سیدر بعده بنو اسد حجری قتل
ایتمكله دولتلری منقطع اولمشدر وقتیكه امرء القیسه باباسنك قتل اولدوغنك خبری كلدكده
بنی بكر و بنی ثعلبه دن امداد الدی و بنو اسد ایله جنك ایلدی و انلری بوزدی والحاصل تكرار
عظیم جنك اولمشدر روانكوریه قیصردن امداد الدقده مكر دشمنلر كیزلو بر آدم كوندرمشلر حمامه
كیردكده زهرلو بر ثوب كیدرمشلر اندن فوت اولمشدر صكره حضرت عمر رضی الله عنه
عصرنده بو سمتی فتح ایتمشلردر بعده خلفاء عباسیه ضبط ایتمشلردر بعده دولت مروانیه دیاربكردن
ظهور ایلدیلر ابتدالری ابو علی بن مروان الكردی سنه اوچیوز طقسان ایكیده و آخرلری
منصور بن سعید و اول وقت دورتیوز یتمش سكز تاریخنده بعده فروع سلاچقه دن بنو
ارتق بن اكسك بو ارتق ملكشاه بن الب امرا سندندر ملكشاه عظیم عسكر ایله ارسال ایلدی
و دیاربكری ضبط ایتدی بعده تیمور كلدكده ماردینی محاصره ایتدی و فتح ایلدی و اول اطرافه
استیلا ایلمشدر صكره ارتقیه دن شهاب الدین بن احمد ضبط ایتمشدر و اول وقت تركمان
طائفه سندن اق قیونلو كه انلره بایندریه دیرلر انلردن ابتدا ظهور ایلین علاء الدین طور علی
بعده فخر الدین قطلو بك بعده اوغلو قره ایلوك عثمان تیموره تقرب ایلدی و آمد و ماردین
و اول اطرافه نصب ایلدی بعده شاه اسمعیل سنه طقوز یوز سكز ده بو سمتلره استیلا ایلدی
بعده آل عثماندن سلطان سلیم طرفندن فتح اولنمشدر ایالت رقه حالا اورفه دیرلر بو ایالتك
حدودی شرقده موصل جنوبده بریه سنجار غربده فرات شمالده دیاربكر التقسیم بنی
ربیعه جماسه دیررحبه رقه رها نام دیكر اورفه سروج خابور دخی حران جلاب نبرج درا
دخی بنی قیس بو ایالت التیوز اللی اوچ قلیجدر یكرمی سكزی زعامت التیوز اون التی تذكره لو
تذكره سز تیماردر جبه لولریله بیك دورتیوز عسكر اولور رها پاشا سنجاغیدر قصبه
خلیل علیه السلام و نمرود خلق ایچنده بو شهرده اولمق اوزره در لكن كتبده بابل
قریه لرندن كوشه نام قریه ده در اورفه شهرینك ایچ قلعه سی بر محل مرتفعده دیواری
اوزرنده ایكی عمود رفیع وضع اولنمشدر و دیبنده ایكی یردن وافر صو قینایوب چقر
و كول كبی ممتد اولوب دوری یدی میل درا یرمقلری اقر بری طشره حصارك دیواری
دیبندن چقوب غربدن شرقه یوز ذراع قدر ممتد براوزون حوض كبیدر شمال طرفی باغچه لر
و جنوب طرفی جامع و تكیه و نهایتنده شیخ علی قصری كه صو اوزرنده در حوضه ناظر دربی نظیر
مسیره اولمغله كبار وارد قده انده اكلنورلر جامع ایچنده اول صونك منبعی زیارتكاهدر حضرت
خلیل علیه السلام مقامیدر و صو چقدوغی یره یاپلمشدر زیارت اولنور و اول ایكی كوللك
ایقلری ایكیشر اوچر دكرمان یوریدر شهرك وسطندن چقوب طشره باغچه لری

صنقی ایدروبوزیارتگاه بالغنی کمسه طتوب اکل اتمزوصید ایدن آدمه البته بر ضرر اصابت ایدراوبله
مشهور ومتعارفدر وشهر قربنده بعض تلال وجبال وعظیم مغاره‌لر واردرسو داخ سوارخ
طاشلو طاغلردر بی نظیر اناری اولور بواو رقه خلقی غایت شجیع اولورلر قوچ حصار
رها ایله نصیبین اراسنده برکوه کوشه سنده برقصبه وقلعه در اول کوهدن بر صوچقوب
نصیبین طرفندن کلن نهره همان ینه قوچ حصار قربنده والتی یانده قاریشور واول کوه
کوشه سنی طولاشدقده نصیبین صحرالرینه واریلور جماسه نهر فرات کناری غربیسنده
یوپشته اوزره برقلعه درکه جبل حمر بریهٔ عربدن کلوربو محللرده فراتی قطع ایتمشدر
بوندن یوقروجه مقام علی رضی الله عنه اندن یوقروجه رحبه اندن یوقروجه برپشته
اوزرینه دیرکه رحبه ایله برلوادر رقه نك مقابلنده واقعدر برتل اوزره برقلعه در قوچحصاردن
ورقه قربنده ورهادن کلن صوایله جمع اولان نهر بوپشته التندن فراته قاریشور لواء خابور
رأس العین ایله فرات اراسنده برجبل اوزره ایکی قلعه واقعدر جبل مذکور رأس العیندن
منبع آب خابور اولان کرك قربندن فراته طوغری ممتددر نهر خابور بو جبلی دولشوب
اشاغی یانده فراته دوکیلور بو سمتده عرب بنی ریشه که موالی دیرلر بو سمتده یازلار وقیشده
سلمیه سمتنده قشلرلر ماکسین خابور اوزره برمدینه در قرقیسادن یدی فرسخ بعیددر
سروج حالا رها ناحیه سیدر خرابدر حراندن برمرحله درکثیرة المیاه والبساتین والفواکه در
انار وامرود وایوا اوریکی لطیف اولوب بیره دن برمرحله در حران دیار مضردندر برقدیم شهردر
سنه اوچ بیك اوچیوز یکرمی اوچده بنا اولنمشدر غایت بیوکدر حالا خرابدر بناء کنعانیوندر
عظیم وغریب آثارلری حالا باقیدر وبوشهرده برتل واردرکه مصلیٔ صابیئین بوتل اوزره در
وبوتل ابراهیمه نسبت اولنور بوشهردن ایکی فرسخ قدر بعید رحبه برجبل واردر مالك بن
طوق الثعلبی بناسیدر رقه وعانه بیننده فرات اوزره برمدینهٔ مشهوره در حالا خراب
اولدی صکره رحبهٔ جدیده یی صاحب حمص شیرکوه بن محمد سنه یدی یوز یکرمی برده
بنا ایلدی عراق وشامدن کلن قوافلك محطی ایدی رقه دخی رافقه دینلور دیار مضردندر
فرات جانب شمال شرقیسنده درمقدما دیار مضرك قاعده سیدر حالا خرابدر بساتین
وفواکه انواعی چوقدر رأس عین دخی عین ورده دیرلر دیار ربیعه دندر ارض مستویه ده که
اوچیوزدن زیاده عیون صافیه چقار ونهر خابور بو عیوندن جاری اولور قرقیسا رقه قربنده
فرات وخابور اوزره برمدینه در دیار مضردن جریر بن عبد الله البجلی بونده فوت اولدی
قلعهٔ جعبر دخی دوسریه دیرلر نعمان بن منذرك عبدی اولان دوسر بنا ایتمشدر
صکره جعبر قشیری بوکا مالك اولوب وانده چوق اوتورمغله اسمیله مسمی اولدی بو قلعه
فراتك ساحل شرقنده واقعدر بالسدن یکرمی بش فرسخدر مقابله سنده غربیٔ فراتده
ارض صفین درکه انده وقعهٔ معهوده واقع اولدی بو قلعه رقه دن یدی فرسخدر
اوصاف الزور بوك دخی دیرلر بوزور فراتك ایکی طرفندن بالسدن عانه یه وارنجه ممتددر

بوزورده یر یر توت اغاجلری اورمان کبی صیقدرکه ایچنه کیرلمك ممکن دکلدر انجق نهر فرات
طرفندن هر بر یسمنك بردار یولی واردراندن کیرورلر وهر بولك داخلنده بر واسع یر اطرافنده
حصار کبی اول توت اغاجلری قوجقلامشدر واول یرلرده انواع طوایف اوبارلر ایله ساکن
اولمشلردر وبو طائفه ابریشیم چقاررلر نقل ایدرلرکه هر سنه ده بو زورلرده اوچ دور تیوز
کیسه مال حاصل اولور وبوزورده ساکن اولان طوائفك موالی عربنه ویرکولری واردر
وبونلردن الك باش طائفه بنی سمکدر وبوزورده ارسلان وقره قولاق وهر بر وغیری حیوانات
اولور تذییل الطابع غفلت اولنمیه که ایالت شهرزول بلادی اکرچه بوندن اقدم اقلیم جبل
یعنی عراق عجم فصلنده بعض مرتبه ذکر و بیان اولنمش ایدی لکن اشبو اقلیمك جزیره یه
واقلیم عراق عربه بعضا اتصالی اولوب اوصافی اتی البیان کردستان اولکه لرینه دخی
محسوب اولدوغندن غیری قانون وقاعدۀ دولت علیۀ عثمانیه اوزره مستقلا بر ایالت
اعتبار اولنمغله بو محله افراد بالبیان قلنمق مناسب کورلوب ابو بکر بن بهرام الدمشقی
جغرافیاسنك عبارتی بو محله دخی بعینه ثبت سلك سطور قلندی ایالت شهرزول
بو ولایت عجم سرحدنده بر ایالتدرکه اقلیم کردستاندن محسوبدر واکثر طائفۀ کوران
ولایتلری اولور حریر سمتلری طائفه سهران دیاریدر کوران حکامی وامراء اردلان تصرفلرنده
ایدی انلرکاه عثمانیانه وکاه قزلباشلره تابع اولمغله اکثر بلادی انلردن نزع اولنوب ایالته
الحاق اولنمشدر حالیا انلر حسن آباد نام قصبه یی دار الملك ایدنمشلردرکه همدان قربنده
وشهرزولدن همدان یولی اوزره بوشهردر الحدود ایالت بغداد وایالت موصل وحکومت
عمادیه وحکاری وآذربیجان وعراق عجمه پیوسته اولور التقسیم اوتوز ایکی سنجاقدر
لواء اربیل لواء شماملك لواء حریر لواء کوی ابرومان اوشنی باف برند بلقاص بیل
اوطاری جبل حمرین جنکوله دورامان نام دیکر داوران دولجوران سروجك سید بورنجین
شهربازار شهرزور عجورقلعه غازی کشان مرکاوه هزار مرد رودین مهروان شمیراه
قره طاغ چاغان قزلجه لواءبه لواء زنکه لراء کرکوك انجیران اوصاف بلاد شهرزور
سلفده اکه نیم راه دیرلردی یعنی مداینden اتشخانه آذربیجان یولنك نصفیدر بونی قباد بن
فیروز ساسانی بنا ایتمشدر دخی شیر فیروز دیرلردی زوری ارتق اولان حکومت اتمکله شهر
زور یعنی شهرزول دیدیلر عراق عجمده جبلدندر مدینۀ صغیره در بلادی مراغه یه متصلدر
مابینلری التی مرحله درخلقی غلیظدر و بغداددن سکز مرحله در ودخی شهرزور قربنده
بر خرابه کنبد واردر اسکندر قبری در غالبا جوفی اولمق کرك زیرا والده سی تابوتله مقدونیایه
کتورلمشدر ودخی بو شهر حلواندن اون ایکی فرسخدر وموصلدن بش مرحله در حصار
کلعنبر که تخت شهرزوردر شهرزور صحراسنده واقعدر بو صحرا واسعدر نهایت شرقیسی
جنوبدن شماله ممتد طاغلر اولوب طاغ دیبنده براچق دیه که دیبندن بیکارلر چقار وطاغده
یردن بیوك نهر اقوب اول دیه قربنده صحرادن یکردیه اوزرندن نهر مزبور کارنه وارنجه

مرحوم سلطان سلیمان خان برقلعه بنا ایلمشدر ایچ قلعه مزبورده یه او زرنده در طشره حصار
نهر کنارندن چوریلور سلفده شهر زور پاشالری انده او تورر لرمش شاه عباس مستولی
اولوب ییقمشدر عسکر قول قول دیزیلوب سنه بیك او توز طقوز زده غره شعبانده بنایه
مباشرت اولندی مزبوردن نك نهایتی طاغ ایچنده ازرق جاز ومسکنی وخلط کلام مغلن سی
دیمکله معروف بوغاز واریدی که قپوسی اوکنده بارو وبرقلعه بنا اولنمش ظالم علی قلعه سی
دیرلر ظالم قلعه سی ایله کلغبر اورته سنده در ایچنده ظالم قلعه سی قلعه چرخ ظالم
دخی دیرلر بر یالچم بلند کوهسنکین کمرنده خدایی برغاردرکه اشاغیدن طاشی اویوب
وکسوب نردبان ایتمشلردر ویرپنجره لرقومشلردرکه ضیا کورینه مزبور سنك ذروه عیوقه
پیوسته برکوهدر وبومغاره مقابلنده برکوه دخی واردرکه انده قلعه یزدجرد دیرلر خرابدر
بوایکی طاغك دپه سندن برصو کلوب شهر زور دوربینه چکیلوب کیدر شهر زور نهری
بودر نك اغزنده در اربیل بلاد جبلده قاعده بلاد شهر زور ومدینه محدثه درو نهر زاب
صغیر ونهر زاب کبیر بیننده دراربیلدن موصله ایکی مرحله در واربیلك داخل سورده
مدینه نك برجانبنده تل عالی او زره برقلعه سی واردر واربیل ارض مستویه ده دروار بیلك
قنوات کثیره سی اولوب ایکی کاریزی جامع ودار السلطنه ایچون مدینه اربیله داخل اولور
وبلاد جبل عامه قتنده عراق عجم دیو معروفدر سلفده بو شهرك صاحبی ترکاندن ابوسعید
کوکبوزی بن ابوالحسن علی ولقبی ملك معظم ومظفرالدیندر بومظفرالدین فعل الخیرده
مشهوردر سائرا فاقده بومرتبه فعل خیرده بونك کبی ایشیدلمدی نقل ایدرلرکه اربیل ده
هرکون فقرادن چوق آدم جمع اولوردی وهرکسه حالنه کوره احسان ایدردی حتی قیشده شتا
کسوه سنی باشقه ویردی وکذلك صیفده نفقه دن غیری ویردی وعمیان ایچون باشقه
برخانه بنا ایتمشدر وانلره نفقه تعیین ایتمشدر دخی طول عورتلره باشقه رباط ایتمشدر
وانلره دخی نفقه تعیین ایتمشدر دخی اصحاب مرض ایچون بردار الشفا بنا ایتمشدر وانلره
لازم اولان شیء تعیین ایتمشدر ودخی بررباط لقیطلر ایچون بنا ایتمشدر وامزکلو
ارضاع ایچون اوشقلره تعیین ایتمشدر ودخی برعظیم مسافرخانه مسافرلر ایچون خارجدن
کلن آدملر انده قونرلردی وانلره صباح واخشامده یمکلر تعیین ایتمشیدی حتی اول مسافر
کیتدکده کندی حالنه کوره براحسان ویردی وبرمکلف مدرسه بنا ایتمشیدی وحنفیه
وشافعیه دن مدرسلر تعیین ایتمشیدی وکاهیجه اول مدرسه یه کلوردی وطالبلره
مکلف سماط چکردی ودخی صوفیه ایچون برعالی خانقاه بنا ایتمشیدی وهرسنه اسکله لره
ایکی دفعه وافر مال ارسال ایدردی اسیرلری کفار الندن قورتارمق ایچون ودخی هرسنه
طریق حجه برمتعین ادم نصب ایدردی ویولده فقرایه صو وطعام اولشدرردی وحرمین
شریفینه هرسنه بش بیك التون ارسال ایدردی ومکه ده بعض آثاری واردر وجبل
عرفاتك ابتداصوینی اجرا ایلدی واول طاغده برقایچ برکه صو ایچون بنا ایتمشدر

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مولود شریفنه عظیم اهتمام ایدردیکه وصف ایتمك بروجهله
ممکن دکلدر نقل ایدرلرکه بو مولد شریف ایچون بغداددن هر سنه وجزیره وموصلدن
وسنجار ونصیبیندن وبلاد عجمدن واول اطرافدن خلق وعلمادن وصوفیه دن ووعاظدن
وقراء وشعرا وغیری اربیل شهرنه کلورلردی ومولوددن برآی قدر مقدم تخته دن یکرمی
قدر قبه نصب ایدردی که هر قبه برقاچ طبقه در واول قبه لری انواع زینت ایله تزیین ایدوب
طبقه لرده خواننده لر وارباب معارف هرکس معرفتنی انده اجرا ایدرلردی واول مدینه خلقندن
الیشوریش قالقردی واول قباب قلعه قپوسندن تا خانقاه قپوسنه وارنجه ایدی هرکون
صلوة عصردن صکره مظفر الدین اول قبابه اینردی واول خواننده لری وخیال ظللری
تفرج وتماشا ایدردی وکیجه ده خانقاهده قالوردی وانده سماع ایتدررردی بعده صباح
نمازینی قلدقده صیده کیدردی وهرکون بویله ایدردی ومولود شریف کلدکده وافر
ایلدن وبقردن وغنمدن ساز وسوز ایله انده کی میدانه کتورلردی وانده بوغازلیوب
انواع اطعمه طبخ ایدرلردی ومولود شریف کیجه سی اخشام نمازی قلندقدنصکره قلعه ده
سماع ایدرلردی بعده قلعه دن عظیم مومler ایله وچراغان ایله خانقاهه کلوب صباح اولدقده
برعالی تخت اوزرینه اوتورردی وجمیع اعیان واشراف واکابر وغیری جمع اولوردی ومکلف
ایکی سماط چکیلوردی بری خلق ایچون وبر سماط خانقاهده چکیلوردی بعده سماع
ایدرلردی وواعظلر وعظ ایدردی بعده علمایه وصوفیه یه وغیریلره مرتبه لرینه کوره
خلعتلر وعطیه لر ویروردی هر سنه بویله جه سنه ایدردی نقل ایدرلرکه مظفر الدین اصلا
بر مصافده مغلوب اولمدی دائما لطف حق ایله غالب اولوردی سنه التیوز اوتوزده رمضان
شریفك اون سکزنده وفات ایدوب وصیت ایلدیکه مکه یه کوتوروب انده دفن اولنه
کتورورکن برمانع ظهور ایلمکله کوفه ده مشهد قربنده دفن اولنمشدر وخاتونی ربیعه خاتون سنه
التیوز قرق اوچده وفات ایدوب دمشقده سفح قاسیونده بنا ایتدیکی مدرسه سنده دفن
اولندی ومدرسه یی حنابله اوزرینه وقف ایلدی قلعهٔ کشاب نواحیٔ بلاد جبل
قلاعندندر نهر زاب ایله شط بیننده بر قلعهٔ صغیره در روزاب شطه منصب اولدوغی موضعه
قریبدر واربیلدن جانب غربنده درایکی مرحله بعیددر کرکوك موصلدن ایکی مرحله شرق
طرفنه بعضی تلال ایچنده زمین هموار واقع اولمش طپراقدن بر قلعه در جمله شهر سور ایچنده در
حصاردیبندن نهر یحرحالا بو قلعه ده شهر زور پاشالری اوتورردار الملك اعتبار اولنمشدر قلعهٔ
مهربان همدان یولی اوزره اولان بوغاز قربنده بر قلعه درکه یوکسك یارنهایتنده واقع اولمشدر
حصارك اردی شرقه بوغازه طوغرو طاغلردر وشمالی کوله طوغری دوز صحرادرکه وادی
دونوب بوغازه کیدر بو وادیدن نهر صغیر اقوب کوله دوکیلور سازلو وبطاقلو یرلردر چکیدی
واردر دوجوران کرکوکدن بغداد وشهر زور سمتلرینه ممتد چولدر کرکوکدن شهرزوره
کیدلسه چول نهایتندن دربند ایمان شاهه واریلورکه من بعد جباله واصل اولنور

بو

بو دوجوران دربند مذکور وراسنده دوزیرده برلوادر دربندك صاغ طرفنده اولان جبل
دخی برلوادر قرجه طاغ دیرلر هزارمرد بودخی دوجوران لواسی صحراسی نهایتنده
بر طاغ اوزره برلوا درشهر وبازار شهرزور طاغلرنده وقربنده صحرایه مشرف بر طاغ
اوزره برلوادر غازی قران بودخی طاغلر ایچنده برلوا وقلعه‌در قزلجه قلعه شهرزوردن
عراق عجم طرفنده دربند چغان وراسنده برمشهور ومعتبر قلعه‌در یلنکان برقلعه وقصبه‌در
قزلجه سمتلرینه دوشر قلعه‌سی بربلند کوه اوزره‌در اصل دارملك امراء کوراندر قلعه‌سی
یوکسکدر جنك ایله النمق محالدر شه مران شهرزور دوزی قبله سنده برکوهك
کمرنده یوکسکدر بردوزیرده برقصبه درکه نهر دیاله التندن کچر آصمدن نردبان ایله صعود
ونزول اولنور سروجك شهرزور طاغلری ایچنده برقلعه در ونواحیسی چوق برلوادر
مرکوه کرکوك چولی نهایتنده دربند ایمان شاهدن صول طرفده بردربندکبی یرده برلوادر
قلعهٔ بلبان برکول اوزره برعظیم قلعه‌در حریر قربنده در بوکولك ایاغی همان قربنده
التون کوپری صوینه قاریشور اوشنی ولایت حریر وراسنده طاغلر ایچنده برلوادر سماقلو
حریر قربنده سماقلو طاغی اوزره برلوادر بونك التی یاننده دوزده لواء اورکانی طائفه‌سی
واردر قلعهٔ کلدیم ظالم قلعه‌سی طرزنده‌در کذلك اورمان قلعه‌سی بویله‌در اکن قصبه‌سی
قلعه التنده ینه یوکسکده واقعدر دخی بوسمتلرده نوی نام دیکرنوین ومشیغله وحسید میوه
وکورن وویلك ومابکر قلعه‌لری اولور اوصاف حریر بردوز صحراده کوهنه قریب
برقلعه‌سز قصبه‌در قدیم وحادث جوامع وحماملری واسواقی واردر حریر طپراغنه دخوله
برصعب راه واردرکه چارده‌نو آردیرلر اوچ سنکستان طاغ دره‌لری جمع اولوب یولی قطع ایتمش
ایکن فاصله یرلری دیوار عریض ایله یول ایتمشلردر وبالجمله ایکی طاغ اراسنده بر ولایتدر
اول ایکی کوه دره‌سی اوکنه عرضا برجبل دخی دوشمشدرکه سماقلو دیرلر بوولایت نیچه نواحی
وقلاعی مشتملدر کذلك دوین بونك ملحقاتندن بر ولایتدرکه اول ایکی طاغك بریسی
وراسنده بردوز صحرا واردر نهایتی ینه کوهه منتهی اولور دوین اول ماینه اطلاق اولنور
قراونواحیسی واردر وبوولایتلر آذربیجان سمتلرینه سرحد ولایت عثمانیاندر روبین جبال
ایچنده بنام قلعه‌در حریردن سرحد طرفلرنده درحریر نواحیسی بونلردر آوان ویالکان وبایان
ودخی سماقلو وشقاباد درناحیهٔ اوانك برقلعه‌سی واردرکه اطرافی سنك سرخدر اوائل حالده
سهران حکامنك اولی اوانك قلعه‌سنی تسخیره شروع ایتدکده محاصره ایدنلر اول قزل
طاش اراسنده جنك ایدوب خلقی سرخه نسبت ایدوب سرخانه معنا سنه سهران
دیدیلرکه تعبیر کردیدر قلعهٔ هربیل وبایان قلاع متینهٔ کردستاندندر شرف اوغلی
سلیمان بك که کبار امراء حسن بکه اق قیونلیدندر عمادیه قلعه‌سنی محاصره ایدوب قیش
کلمکله ضروری بلافتح قالقوب سیروی ناحیه سنه قشلامغه کتدکده عزالدین
شیربك که اول زمان حاکم حکاری ایدی واکثر قلاع حسن بك تصرفنه دوشوب کندو

بایان قلعه سنده متحصن اولمشیدی بوحالده سلیمان بك مرقومه خبر کوندررکه مادامکه
قلعهٔ عمادیه وقلعهٔ کورکیل وقلعهٔ سوی بازوکی وقلعهٔ بایان سنبوبزلرك اللرنده اوله
اصلا سزلردن بیم وباکمز یوقدر حکام حکاری سنبولقبی ایله یاد اولنور والحاصل بایان
قلعه سی حریر قریننده واندن جزوی جنوب وشرقنده ودربند پشت دیرلر بودربند
اوکنده برکوچك کوللك کنارشرقیسنده برقلعهٔ متینه دراوکنده اولان کوللك ایاغی طرف
جنوبدن بلباس ولواء کستانه دن کلن نهره بینه شهرقریننده قاریشوب جانب غربده لواء
دورکانی ولواء سماوکو دوزلرینه اوغرایوب اربیل غربیسندن کچروزیبار ناحیه سندن
بروکلن نهرایله شطه قریب یرده جمع اولوب سامره شمالنده شطه دوکیلور اربیلدن
یوقاروده بوصوایکی چتال اولوب ماییننده براطه قالوروینه قاوشوراول اطه ده قریهٔ
التون کوپریسی دیرلر برقریه واردردخی بوسمتلرده برقاج قلعه واردرکه بونلردر چنار خوشیو
وزنجیره وشرقبو وباسکی ووران وپان وپرتد ولعل آب وباریل باقی احوال بلاد کردستان
وان اوصافی آخرنده ذکراولندی ولایت کردستان بواکراد حقلرنده اقوال مختلفه
واردر بعضیلر اکراد عربدن منشعب اولمشدردیرلر بعضیلر ضحاك ماران اومو زنده اولان
زحمته کونده ایکی آدم مغزی بشورمکله علاجه بشلدی هرکون ایکی آدم قتل اولنوب
خلقه ظلم اولنوردی تاکه بوکاره موکل اولان شخص مرحمت ایدوب کونده بریسنی قتل
ومغزینی برمقدار کوسفند مغزنه خلط ایدوب ضحاکه کوندرردی اول بیکناه فقیرلردن
بریسنی نهانی ازاد ایدردی انلر دخی تلال جبالده تعیش ایدوب آهسته آهسته جمع کثیر
اولدیلر وتناسل ایدوب وکرد لقبیله موسوم اولدیلر ودخی بواکراد دورت قسمدرکه
انلرك آداب وعادات ولغاتی متغیره در کرمانج لر کلهران کوران وابتدا ولایت کردستان
هرمزدن چاق ملاطیه ومرعش حدودنده منتهی اولور شمالیسی ولایت اران وجنوبیسی
موصل وعراق عربدر وبوطائفه اکثری شجیع ومتهور ومتکبر وحرامیلق وقطع
طریق مقوله سنی کندولره نسبت ایدوب تفاخر ایدرلر وطوایف اکراد سنی وشافعی
المذهبلردر انجق اولوسات موصلده وشامده سنی وتاسنی وخالوی عشیرتلری که یزیدی
مذهبلردر وکندولری شیخ هادی مریدلرندن عد ایدرلر مزبور خلفاء مروانیه دندر یزیدیلر
تصوف مسلکندن طریق ضلالته دوشمش زندقه والحادیدرلر اکثری جهله در مشایخ
نامنه ایچلرنده قره صاریه وربوجهتدن قره باش دیمکله معروف اولمش انلرده هیچ
اصلا نسوانی قاچرمزلر وانلردن جنتده مواضع اشترا ایدرلر وشیطان ویزیده بلکه جمله
اشیایه لعندن اجتناب ایدرلر وشیطان برملك مقربدر دیرلر واعتقاد فاسدلری شیخ
هادی بزم صوم وصلاتمزی درعهده ایتمشدر روز قیامتده بلا حساب جنته داخل ایدر
دیرلر علمای ظاهرایله بغایت عداوت اوزرهلردر واکرادده نیچه علما کرچه ظهور ایلمشدر
اما معارف سمتنه سلوك ایتمامشلردر مثلا حسن خط وشعر وانشادن بی بهره لردر

وظاهر الفظ کرد شجیع و بهادر معناسنه در اکثر مشاهیر شجیعان زمان بو طائفه دندر
رستم زال و بهرام چوبین و کرکین میلاد و پهلوان فرهاد و شیرین که کلهر طائفه سندندر
امثالی کبی و طائفه اکراد هرکز متابعت واتفاق اوزره اولمزلر چون که صیت وصدای نبوت محمدی
ملوك اطرافه داعیهٔ انتساب ایتدیلر اولزمان حاکم ترکستان اولان اوغوزخان دخی بغوز نام
کرد کریه المنظری بطریق الرساله آستانهٔ سعادت سید الثقلینه ارسال ایلدی چون
ایلچیٔ کریه منظور نظر سعادت خیر البشر اولدی شکلندن تنفر بیوروب عشیره وقبیله سندن
استفسار بیوردیلر طائفهٔ اکرادلودر دیدیلر بیوردیلر که حق سبحانه وتعالی بو طائفه یی
اتفاقه موفق ایتمیه زیرا بو عالم بونلرك اللرندن خراب اولسه کرك پس من بعد بو طائفه
بر سلطنته نائل اولمدیلر اکثری سفاك و بی باك ودیت قتل نفسه یا بر اسب و یا بر کاو
و یاخود برایکی کوسفند یاخود اقربای قاتلدن مقتول طرفنه قیز و یرمکله مصالحه اولور
و بو طائفه نك اکثر دورت خاتونی اولوب حکام کردستان اراسنده صاحب عشایر کثیره
اولنلر عشیرت اسمیله یاد اولنوب صاحب قلاع اولنلر اول قلاع اسماسیله شهرت شعار اولمق
رسمدر مثلا حکاری و جزیره کبی و اکثر سلاطین بو طائفه نك اولکه لرینه طمع ایتمیوب
بونلرك مجرد اطاعتلری ایله قناعت ایتمشلردر بعض آل عثمان و بعض شاه عجم سرحدی
واوجاقلق وحکومت عنوانیله معنون اولان کوردستاندر واصل جبال کردستان
فارس وکرمان حدودندن اخذ ایدوب وان وارض روم جبالنه اولاشور جبال عظیمهٔ
مسلسله ومتصله درقارا کسلك دکلدر ونیچه مواضع عیون وانهار کبار ونزهه در کردستان
اون سکز ولایتدر هواسی معتدلدر سلیمانشاه زماننده حقوق دیوانیسی ایکیوز تومن و بیك
بشیوز دینار ایدی النواحی الانی هواسی خوب اقرصولو بر قصبه در شکارکاهی فراوان
بر ناحیه در البشر بر شهر وسط دراندهار وخش نام بر آتشخانه واردر بهار دخی بر قلعه در
سلیمان شاه زماننده دار الملك ایدی حقشیلان نهر زاب کنارنده بر محکم قلعه دردربند تاج خاتون
بر شهردر حالا خرابدر دربند زنکی هواسی معتدل صولری وافر خلقی ناپاك قومدر دربیل
آب وهواسی لطیف بر شهردر دینور عراق عجمده ذکر اولندی رکذلك شهر زول وکیکور
ودخی سلطان جمجال آباد نام دیکر سلطان یارمنجان پای کوه بیستوننده بر قصبه در اوجانبو
سلطان بنا ایتمشدر هواسی خوبدر کرمان شاهان کتبنده قرماسین یازیلور بهرام بن
شاپور بناسیدر قباد بن فیروز تجدید ایلدی و بر قصر یاپدی اوغلی انوشروان انده بر دکیه
یاپدی یوز ذراع طولی وعرضی وار ایدی فغفور چین وخاقان ترك ورای هند وقیصر روم
ایلچیلری انده جمع اولدیلر حالا قریه در وشبدیز که خسرو پرویزه دوزمشدر اکا یقین در انك
صحراسنده بر باغی واردر که ایکی فرسنخ طول وعرض ساحل و ییلا میوه سی انده اولوردی
و انارجی علفزار ایدی وحیواناتی چوقدر کرند وخوشان ایکی قریه در حلوان کوپروسی
باشنده کرند خرابه خوشان معموردر اولوب معتدل هواسی وطاغدن کلور صویی ومرغزاری

وباغستانی واردر ماندشت بر صحراده اللی پاره قریه یی مشتمل ولایتدر هواسی معتدل
صویی قربنده اولان طاغلردن کلور مرسین برقلعه در یاننده قصبه سی ووافر صویی واردر
وهواسی معتدلدر وسطام شبدیزك برابرنده هواسی معتدل بر بیوك قریه در صویی کوه
بیستوندن کلان رودکولکو دندر توزخرماد یرلر برقریه واردر نخلستانی فراوان برسبز
وخرم قریه در برقبه نك التندن براجی صو چقار صوایاغی التنده بستان اوجاغی کبی چقور
چقوریرلر ایتمشلر انلره بو صودن صالوب جمله سی لبالب اولدقدنصکره صویی ینه اسکی
مجراسنه صالرلر برایکی کون اول چقورلرده صو طورمغله صافی طوز اولور وبوصو نفط
یاغیله قاریشق اقاردستیلره الوب برمقدار طوردقده یاغی اوزرینه کلور اوزرنده یاغنی
جمع ایدوب صوینی دوکرلر وکرکوکدن برایکی منزل اشبو طوزخرما اوته در بغداد جانبنه
دوشرودخی کرکوکده برایکی ساعتلك یرده کورکوربابا یرلر برکوچك دپه جك واردر اوزری
ایکی خرمن یری قدر دوزدر واول محلك هرنه موضعنی قازسه لر همیشه آتش ظاهر اولور
مثلا سیره کیدنلر اول موضعده برجزئی یری قازوب اوزرینه قزغان وتنجره لرین قویوب
طعام طبخ ایدرلر همان قازلمغه بشلدیغی کبی علولر پیدا اولور مصلحت تمام اولدقده اول
موضعه بر پاره طپراق آتی ویررلر آتش وعلو کورنمز اولور بوندن برمقدار غربده برنهر صغیر
واوج عدد نفط قیولری واردر اوستی نفط التی صودر اندن مراد ایدنلر الوب استعمال
ایدرلر وکاهی سیرایچون بونلرك بریسنه برمقدار یانمش پنبه ویاخود بزالقا ایدرلر قیونك
ایچنده عظیم هنکامه پیدا اولوب منارهلر کبی علو عیوقه پیوسته اولوب چشم عبرت بینه
تماشا آتش اولور بوحال اوزره دخان برزمان طوروب نفط چاه فنا بولوب آتش
منقطع اولور وبونك قربنده برزفت منبعی واردر زفتی اقوب صحرایه یایلمشدر آدم وجانور
اوزرینه اوغراسه یاپشوب قالور بوزفتی قوم ایله خلط ایدوب حمام فرشلرینه استعمال
ایدرلر دخی سفینه لره استعمال ایدرلر باقی نواحی بونلردر کلوش شکاس هاوار سیمان
راودان تغسو شمیران تذییل الطابع فصل ٤٣ در بیان اقلیم عراق عرب قرق اوچنجی فصل
اقالیم عرفیه دن اقلیم عراق عرب بیاننده در لفظ عراق کتب معتبره ده کسر عین
مهمله وفتح راء مهمله وبعده الف وقافله ضبط اولنمشدر حدود غربده جزیره وبادیه جنوبده
بادیه وبحر فارس وخوزستان شرقده بلاد جبل تا حلوانه وارنجه شمالده ینه بلاد جزیره ایله
تحدید اولنوب اقلیم عراق عربك طولا وجنوبا وشمالا مسافۀ امتدادی حدیثه دن دجله
ساحلیله عبادانه وارنجه درکه نهر مزبورك بحر فارسه مصبیدر عرضی شرقدن غربه قادسیه
دن حلوانه وارنجه درکه بوتقدیرجه اقلیم مرقوم بصره وبغداد ایالتلرندن عبارت اولمش
اولور ایالت بصره آل عثمان عراق عربه استیلا ایلدکده بصره اوجاقلق طریقیله آل عثمان
طرفندن ضبط اولنوردی چاق سنه بیك تمش طقوزده آستانه دن پاشالر کتمکله
بوایالت نیجه الویه ونواحی یه تقسیم اولنمشدر الحدود شرقده بحر فارس وحدود

قزلباش شمال ایالت بغداد جنوب لحسابلادی غرب بلاد کوفه ونجف سنجاقلری
وقلاعی بونلردر ابوعرنه بصره رحمانیه زکیه قبان قطیف مدینة القلاع قلعهٔ
بوکردلن قلعهٔ سویب قلعهٔ سعید قلعهٔ قورنه قلعهٔ جدیده کوت داودیه کوت
ابو منصور قلعهٔ شرش قلعهٔ براغ نواده قلعهٔ نهر عنتر قلعهٔ مدینه قلعهٔ صالحیه
کوت ابو سوید قلعهٔ داد بن سعد کوت بحران قلعهٔ منصوریه قلعهٔ فتحیه کوت سورج
قلعهٔ عقارا قلعهٔ شالوشیه کوت معمر قلعهٔ ارسلانیه قلعهٔ دخی اوصاف بصره
حضرت عمر خلافتنده سنه اون دورتده حضرت عمر امریله تجاوزن حد عراقده بنی فارس
ودیار عرب مسلمین ایچون بر مدینه اولمق فرمان بیوردقلرنده عتبه بن غزوان طرح
وبنا ایلدی وقصبدن بر مسجد بنا ایلدی وسکز یوز آدم ایله آنده اقامت ایلدی وابتدا
خطبه یی عتبه بن غزوان اوقودی بر خطبهٔ مشهوره در صحیح مسلمده مثبتدر بو شهر
بر مستوی ارضده واقعدر بوکا قبة الاسلام دیرلر شرقیسنده انهار کثیره واردر غربیسنده
شط مصبی قربنده جزیرة العرب طپراغندن در جبلدن کلن نهر فیض اوزن باغلو
وباغچه لودار الملك ولایتدر وهند وسائر بلادك متاعی ایله موسم ایله عظیم کمیلر کلمکله بندر عظیم
اولمشدر وبصره نك غربی وجنوبیسنده بر جبل واردر اکا سنام دیرلر وجنوبی وغربیسی
بریه در وشرقیسنده انهار کثیره واردر بر زمانده سکز بیك قدر نهر وار ایمش که اراضی
انکله سقی اولنور مش ویدی بیك قدر مسجد وار ایمش وبصره ده نهر ابله که طولی اون
ایکی میل اطراف وجوانبی قصور وبساتین ایله متصل واحد وجمیع انهار بصره که شرقی
طرفنه محیطدر وبعضی بعضنه منصب اولوب واکثرینه مد وجزر داخل اولوب اول حالده
میاه وانهار طاشوب مزارع وبساتینی سقی ایدر جزر اینده که انهار حسب العادة جریانه باشلر
بصره نك نخلستان وبساتیننه نظر اولنمز اصناف کثیره خرماسی واردر وبصره نخیل
وشیاه وحمامه ایله سائر بلاددن ممتازدر وبصره کوفه دن سکسن فرسخدر ودجله دن
بوکا ایکی نهر شق اولنمش بری نهر ابله بری نهر معقلدر بو ایکی نهر مجتمع اولوب بصره اوزره
ممتد اولور وبونلردن انهار کثیره منشعب اولوب ناحیهٔ عبادان وغیری سقی ایدر وبصره نك
طولی نهر اوزره ممتد اولوب بعض دور ابنیه سی بادیه طرفنه دوشر وبو طرفدن بر قپوسی
واردر که اندن تا نهره دك اوچ میل وبونده اوچ جامع لطیف واردر وجامع طاش دیرکلر اوزره بنا
اولمشدر بری دخی بادیه قپوسی یاننده درکه جامع قدیمی بودر بری دخی طرف بلده ده واقع
اولمشدر ودخی بر جامعی واردر که عبد الله بن عامر کرپچدن یاپمش ایدی حضرت امام علی
رضی الله عنه توسیع بیوردیلر اوچ سوق مشهوری واردر بری قطع الکلا نهر اوزره در ودخی
سوق الکبیر وسوق بابل وجمیع اسواقی لطیف وبی نظیر حماملری واردر وجنوبیسنده
بر وادی واردر اکا وادی النساء دیرلر زیرا نسوان بو وادی یه چقوب التقاط کما ایدرلر وجبل سنام
بصره دن نصف مرحله در وآبی شور در زیرا بحردن مد کلوب بصره دن اوچ کوناك

يوقاروكيدر وماء شط بصره حذاسنده منتهى اولدقده ماء بحرآكا قاريشوب ثلج اولور
وبصره ده اقطان والبان ولحوم وخضروات وتجارات فراواندر وبصره ده حضرت طلحه
وزبير وانس بن مالك مرقد شريفلرى اولدقندن ماعدا مزارات اصحاب وتابعين وكباردن
چوقدر وبساتين بصره يرلرى مرتفعجه دوشمشدركه مد بحر كلدكده آب شط مرتفع اولوب
سقى اولنور الچق يرلرى مد وجزر سببى ايله شورهزميندر وضبط انســاب خيل وقيون
وحمامه غايت معتبردر مثلا خيل نسبى ضبط ايدوب طرفين معلوم اولمين مهره
هركز اعتبار ايتمزلر وآت بيع وشراسنده طرفين فلان بن فلان ديو شهود ايله اثبات
ايدوب وانســاب غنم دخى مضبوط ومعتبردر وانلر غنم العبديه دركه عبد قيسه
منسوبدر وديرلركه حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم وفد عبد القيس
كلدكلرنده انلره دعا ايتدى وانلردن بركمسنه اسمى عباده ايدى حضرته ديمشدركه
يا رسول الله بن غنمى سورم ديدى حضرت دخى بر قوچى قولاغندن مبارك اليله طوتوب
اول آدمه ويردى حضرتك صلى الله عليه وسلم طوتدقلرى قولاق مبارك پرمقلرى نمقدار
يره دوقنديسه قولاقده اول مقدار بياض بر حلقه كبى نشان اولدى اول آدم دخى بحرين
ولايتنه واروب مزبور قوچى تخملق كند وشياهنه چكدكده حاصل اولان شياهك اول
بياض حلقه قولاقلرنده نشان اولدى وانلره شياه عبديه مسمى اولدى الآن قولاغنده
اول بياض نشانى اولان اول سلسله دندر بصره قومى بو جنس قيونلرى بحريندن كتورمشلر
وعظيم رغبت ايتمشلردر حتى ديرلركه بو جنس بر شاة اللى التونه بالغ اولوب فروخت اولنوردى
واكثر اول بياض حلقه قوچ قولاغنده بولنورسه دورتيوز التونه الورلردى ودخى كوكرجنلر
بر مرتبه معتبردركه بر حمامه يديوز التونه بيع اولنمشدر مختار دجله اوزرنده بصره دن
بر مرحله وعبادان قربنده بر مدينه دركه معتمد خليفه زماننده بو بلده دن خروج ايلدى ومهتدى
زماننده قتل اولندى مشان بلدهٔ صغيره در بصره نك فوقنده كثرت نخل ايله معروفدركه دنيا
مسيره لرينك بر ممدوحيدر ابله دجله دن ابله يه كيدن نهرك اغزنده در مدينهٔ صغيرهٔ
خسنه در برحدى بصره يه وارنجه نهر ابله در وبر حدى دجله دركه نهر ابله بو دجله دن منشعب
اولور وابله اوزره دونر ونهر ابله عمودى عباداندن بحره منتهى اولور ونهر ابله نك طولى بصره
وابله بيننده دورت فرسخدر ونهر ابله كنارنده قصور وبساتين متصل كويا كه بستان واحددر
جميعا بعض بعضنه كيدر خرق واردر قچن مد بحردن كاوب ماء نهر ابله هر خرقه تراجع ايدر
وابله بصره نك جهت شرقيسنده در وملوحت ماء بحر امتداد بحر وقتنده نهر معقل اغزينه
واصل اولور معقل بن يسار حضرت عمر رضى الله عنه زماننده حفر ايتمكين نهر معقل
ديمشدر ونهر معقلدن نصكره ملوحت ظاهر اولمز وابله ايكى جانبدندر برى شرقى برى غربيدر
وشرقيسى قديما شاط عثمان ديمكله معروفدر عثمان ابن ابان سنه التيوز يمشش دورنده بو جانب
عامرى ايدى وبونده اشجار وانهار واردر وبو جانب دجله اوزره در وانهارى دجله دن مأخوذدر

وبوننده

وبونده برمشهد واردر عمر بن الخطابك رضی الله عنه مسلحه سی در وبو مشهد ده شجر سدر
وار ایدی که هر شاخی نخله کبی هر ساقی یدی ذراع ایدی ناس بو شجره نك قشرینی الوب دفع
حما ایچون انكله تبخر ایدرلردی وخلاص اولوردی وتابكین بصره یه والی اولدقده بر مصلحت
ایچون بو شجره نك قطعنی سوق ایتدیلر بو شجره یی قطع ایتدکده بصره دن معزول
اولدی وابله نك جانب غربیسی خراب درانجق برمشهد واردر که اكا مشهد العشار دیرلر بونده
دعا مستجابدر دیرلر عبادان خشبات قتنده دجله نك بحره مصبی یاننده در وعبادانك
جنوبی وشرقیسنده دجله بحره منصب اولور وساحل اوزره عباداندن مهروبان
دورت مرحله وعباداندن بصره بر بچق مرحله وعبادان بصره دن جنوبی وشرقی وعبادانك
جنوبی وشرقی خشبات وبو خشبات بحرده سفن ومراكب ایچون علامتدر وعبادانده
زرع وضرع یوقدر واهل عبادان الله متوكللردر روزقلری اطرافدن كلور وبر قوم واردر امور
دنیویه دن منقطع وعباده مقیدلردر زینی قلعه سی عبادان قارشوسنده غایت قریبدر
بوغاز اغزنده بر مدور جزیره در قلعهٔ نخری بوغازك جانب غربنده در قلعهٔ جدیده كویا بوغاز
حفظی ایچون بنا اولنمشدر وبوغاز اولان جزیره دن اشاغیجه یان یانه ایكی جزیره لر واردر
وبرینه نخریه وبرینه شتابی دیرلر وشكل ومقدارده نخریه قلعه سی اولان بوغاز اغزنده كی
جزیره یه بكزر وبو اوچ جزیره مثلث واقعدر ونهر بصره اغزنده بصره جانبنده قلعه كلید البحر
وبو جزیره دوشمش وبونكله بصره ارا سنده قلعهٔ سی دوشمش ونهر مزبورك اغزنده
كلید البحر قارشوسنده مقام امام علی واردر قصبهٔ عظیمه در جامع ومناره سی واردر بو مقامدن
بری جانبه دوشر قلعهٔ قبان خوزستان طرفنه دوشر نهایت سرحد آل عثماندر نهر شط
كنارنده بر قلعه درو انك بحر فارسه مصبی قربنده درمثلا قلعهٔ جدیده دن بو قلعه یه
كیدلسه شط كاروعبور ینه موقوفدر وارالری چوللدر بوندن یوقرو اوچ قلعه در بری برینه
قریبدر وقزلباش حكمنده در واول قلعه لر یانندن بر بحیره آیاغی اقوب شط كارودن اشاغی
بحر فارسه منصب اولور واول بحیره ایاغی ایله شط كاروارا سی قبان طبراغیدر جزیره كبی یردر
رحمانیه بصره قربنده مقام امام علی ایله بونك ما بینی چوللدر شطك كنار غربیسنده مقامدن
یوقاروصو اقوب كلدوكی سمتنده یعنی كوفه وبغداد طرفنه دربو محلده شاطدن چوله طوغری
ایكی اوچ نهر قالقمشدر واول نهرلرك ارا سنده در نهر صدر طویل بودخی اوچ نهرلر ارا سنده
رحمانیه دن یوقاروجه بصره یه تابعدر جزایر الشط شط العربدن برشعبه دریعینه نصف
دائره كبی دوراید وب ینه اصله قاریشور پس اول نصف دائره محاط اولان جزیره یه جزایر
دیرلر بصره یه تابعدر بصره دن جانب نهایتی نهر صدر طویله اولاشور قلعهٔ عثمان محمد
شط العرب جزیره وسطلرنده غربی چول سمتنه بر نهر قالدرمشلردر اول نهر اوزره دوشر
بر قلعه در كه اول جزایر الشطدن یوقارو چول طرفنه دوشمشدر بو عثمان محمد سلطان سلیم
زماننده عصیان ایدوب عسكره عرض انقیاد ایتمكله سنجاق ویرلمشدر شط العرب بالاده

مذكور اولان لواء جوازركه مجمع فرات ودجله وبر نصف دائره شكلنده جزيره در انك
نهايتنده يه نهرين بر برينه قاريشوب اوج شعبه يه منشعب اولور ايكنجى شعبهٔ غربيه
شماليه بو ايكى شعبهٔ غربيه نك شعبهٔ شرقيه سندن قادرغه ايله كچيلور و شعبه لردن
اوچنجى شعبهٔ شرقيه كه اول ايكى شعبه دن آز آيرلمشدر اشاغيجه در بو جزيره يى احاطه ايدركه
وسطنده لواء مدينه واردر و نهايتنده كى قلعه قلعهٔ قورنه در قلعهٔ قورنه بر متين قلعه در
رحمانيه قارشوسنده واقعدر بونده نصكره يكباره عمود نهرين چكلوب بحره قاريشور طوغرى
كيدر بو جزيره مقابلنده اولان بريهٔ شرقيه يه بو شعبه صودن برايكى خرقه نهرلر قالدرلمشدر و
بريسنك كنارنده قلعهٔ فتحه نهردن بحر سمتنه دوشمشدر بوقرو طرفنده اولان نهرك طرفنده
لواء عرنه واقع اولمشدر نهردن بغداد سمتنه دوشر بو سمتلره مطلقا جزاير شط العرب
اطلاق اولنور نهرين منشعب اولمغله و نهر عقسان كرتنده اول سمتلر جزر و مد بحردن
طاشوب باتلق اولور عسكر واردقده احتراز اوزره اولمق كركدر اول سمتلرده صد بحرين
نامنه بر ناحيه وزرنوك نامنه بر قلعه واردر عقسانده دخى قلاع واردر عليسان تصرفنده
ايكن عصيان ايدوب سنه طقوز يوز يتمش بشده سلطان سليم ثانى بغداد پاشاسى اسكندر
پاشايى سرعسكر ايدوب كمى ايله اول طرفلره عسكر كوندروب اطاعت ايتدردبلر قلعهٔ
زكيه متين قلعه دركه بر زمان آل مشعشع پاى تختى ايدى صكره عثمانيان آلوب توابعيله بر
سنجاق ايتدبلر دجله نك شرقيسنده و نهردن بلكه بحر جانبنده و كنارنده و نهر مزبورك شط
رحمانيه مقابلنده اشاغيجه منصب اولدوغى محله قريب در بطايح بر بطيحهٔ عظيمه واردركه
دجله بر طرفندن زقاق قصبه ده اكا داخل اولور ينه بر طرفدن چيقار كيدر بو بطيحهٔ
كبرايه دخى دخول ايدوب ينه اندن چيقار اوچنجى بطيحه يه بعده دوردنجى بطيحه يه وارر تا كه
دورت درياجه اولور اول ديار خلقى بطيحه يه هور تعبير ايدرلر اول بطايحك نهايتنده دجله
چيقوب آقاركه اول محله دجله العوراد يرلر وينه بونده بصره نك انهارى چيقوب منفجر اولور
مسالك و منازل بصره دن بغداده بصره دن شرق دجله كنارنه شط عبور بعده قلعه سويبه
واراندن قلعهٔ سعيد اندن دخى سمره مساريان اندن سيح اندن مقرون اندن غد برين
هارون اندن زكيه اندن عبد الله بن على اندن عبيسى اندن كو بيح اندن ابو صدرى اندن
عبد الله بن عطا اندن قعيبه اندن صو بيخ اندن مكشفه اندن سال بن صدر اندن كوت حور
اندن جوازر اندن بغداد ديكر بصره دن بغداده فرات غربندن بصره دن نهر عشار كچيلور
رباط ارزق اندن شمس الدين اندن نخيلات باكير اندن نهر معقل اندن كوت بنى
منصور مقابل قورنه اندن قلعهٔ شرش اندن مصب طبا اندن قلعهٔ بداغ نزاده اندن صدر
الطويل اندن نهر عنتر اندن مدينه اندن قلعه صالحيه اندن كوت داوديه اندن كوت
ابو سويد اندن قلعه دادين سعد اندن كوت بحران كه مقابلهٔ فتحيه اندن باطنا اندن منصوريه
اندن دخيرى اندن عقار اندن ثور اندن شالوشيه اندن كوت معمر اندن قلعهٔ عرچه

اندن

اندن قلعهٔ نکیب اندن قلعهٔ کریم اندن سمـــاوات مقابل خالد وکمیشه اندن رو ماحیه
مقابل جم سلطان اندن حله اندن نهر فرات چکیلوب اندن اورته خان اندن بغداد
بصره دن اورته یول بصره دن قورنه اندن هدیر اندن عبرهٔ امیر المؤمنین اندن آل
حسین اندن فتحیه اندن نهر السبع اندن جدیدهٔ عفراد اندن عبدورقا اندن منصوریه
اندن سکندری اندن شط الحمارا ندن قلعهٔ جدیده اندن دکه اندن قلعهٔ قصر اندن جوازر
اندن صدر عمار اندن لقمانیه اندن بغداد بصره دن قطیفه التی مرحله در وبصره دن
واسطه التی مرحله در وبصره دن بحرین عبادان اون ایکی فرسخ اندن خوشاب ایکی فرسخ
اندن باقی بحردن بحرین یتمش فرسخ بو یولده ایکی کوه وار درز یر آبده انلره غوس وکسردیرلر
اکرکمی اول طاغلرك باشلرینه اوغراسه خلل پذیر اولور وبو یولده صونك عمقی یتمس سکسن
قولاجدر بصره دن قیس جزیره سنه وارنجه جزیرهٔ خارك اللی فرسخ جزیرهٔ الان سکسن
فرسخ وجزیرهٔ ابرون یدی فرسخ جزیرهٔ چین یدی فرسخ انده شنلك واردر جزیرهٔ قیس یدی
فرسخ احوال ملوك وحکام ابتدا حضرت عمر رضی الله عنه زمـــاننده عقبه بن غزوان
صحابه لردن صکره امویه دن معاویه طرفندن زیاد بن سمره سنه التمش طقوزده فرق ضاله دن
بصره ده واهوازده ازارقه خروج ایلدی باشلری نافع بن الارزق بو طائفه حضرت عثمان
وحضرت علی ومعاویه وحضرت طلحه وحضرت زبیر وحضرت عایشه یه رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین حضراتنه سب ایدرلردی بعده سنه یوز اوتوز ایکیده دولت آل عباس
ظهور ایلدی طرفلرندن ضبط اولنوردی وابتدا انلرك طرفلرندن والی اولان سفاحك
عموسی سلیماندر بعده سنه اوچیوز اوتوز دورتده آل بویه دن معز الدوله استیلا ایلدی بعده
سلجوقیه طرفلرندن بعده هلاکو استیلا سنده مغول طرفندن بعده دولت ایلخانیه
طرفلرندن بعده اق قیونلو طرفلرندن بعده آل مشعشع استیلا ایلیوب بعده آل عثمانك
دولتنده سلطان سلیمان بغدادی الدقده والکانك ولاتی اولان آل مشعشع سلطان سلیمانه
عرض انقیاد ایلیوب مفاتیح قلاعی ارسال ایتدکلرنده ینه کندولره ابقا اولنوب اوجاقلق طریقیله
بو وجهله که خطبه نام عثمانیانه اوقنوب سکه ده اسامی پادشاهی ضرب اولنه بعده شاه
عباس بغدادی الدقده عسکر طائفه سندن بلوك باشی رستم بر نامدار ومتمول کیمسه
ایدی قزلباش وقعه سنده بصره طرفنه توجه ایلدی اهل سنتدن اولوب فرار ایدنلر یانته
جمع اولدیلر صاحب قوت اولدقده بصره یی ضبط ایلدی والحاصل بصره ده مستقل
اولدی آل عثمان طرفلرندن اوجاقلق طریقیله ضبط ایتدی بعده اوغلی علی پاشا یرینه
کچمشدر بعده اوغلی حسین پاشا باباسی فوتندن صکره یرینه کچمکله وزارتله تقاعد طریقیله
احسان اولنوب مزبور حسین پاشاده استقلال بولدقده بعض نامعقول وضعلری صادر
اولمغین سنه بیك یتمش یدیده بغداد والیسی اولان فراری مصطفی پاشـــا اوزرینه تعیین
اولندقده مرقوم علی پاشا اوغلو هندده فرار ایتمشلردر بویله اولدقده یرینه کتخداسی یحیی

پاشایه سنه ده یدی یوز کیسه التزام ایله بصره یه اجلاس ایدوب ذکر اولنان مال حاصل
اولمیاجغن بلوب اولدخی هند قرار ایتمشدر بو یله اولنجه آستانه دن پاشالر ارسال اولنمغه
باشلندی ایالت بغداد مدینهٔ بغداد حالا کرسی مملکت عراق عربدر مقدما
دار خلافت کوفه در بعده انبار نقل اولنمشدر صکره بغداده نقل اولندی سلفده عراق
عربه ایران دیرلر ایدی الحدود بیابان نجد وبصره وولایت خوزستان وکردستان
وموصل واورفا وبادیهٔ شام طولی تکریتدن عبادانه وارنجه یوز یکرمی بش فرسخدر عرضی
عقبهٔ حلواندن بیابان نجده محاذی قادسیه یه وارنجه سکسن فرسخدر مساحه سی اون
بیك فرسخدر حضرت عمر رضی الله عنه عهدنده عراق عربی مسلمانلره وقف ایلیوب
مساحه ایتدیلر اوتوز التمش کره یوز بیك جریب کلدی هر فرسخ قرق بیك جریب اولور
وهر جریب التمش ذراعدر حضرت عمر رضی الله عنه برجریب بغدای تارلاسن دورت
درهمه وارپه یی ایکی درهمه ونخلستانی سکز درهمه وضع ایلیوب قرق خرما اغاجنی
برجریب طوتدی ومیوه جربینه التی درهم خراج وضع ایتدی اهل ذمتی تحریر ایتدیلر
بشیوز بیك ادم کلدی انلری اوچ مرتبه قیلدی اعلاسنی سکسن سکز درهمه اوسطنی
یکرمی دورت درهمه ادناسنی اون ایکی درهمه جزیه تعیین ایلدی مبلغی بیك ایکیوز
سکسن یوك درهم اولور که ایکی بیك یوز اوتوز اوچ تومندر صکره ناصر خلیفه زماننده
اوچ بیك تومن اولدی صاحب نزهه زماننده اوچیوز تومنده قرار ایتدی سنه بیك
قرق سکزده سلطان مرادخان رابع بغدادی شاه صفی تصرفدن نزع ایلدکده وزیر قره
مصطفی پاشا عجم ایله عقد صلح ایدوب بوکونه سنور قطع اولندیکه بغداد ایالتنده جسان
وبدره ومندلیجین ودرتنك ودرنه تاسرمین نام محله دك ومندلیجین ودرتنك ماییننده
اولان صحرا زوجان عشیرتنك ضیاء الدین وهارونی قبیله لری وزنجیر قلعه نك طرف
غربیسنده اولان کوه پاره وشهر زور قربنده ظالم قلعه نك باشنده اولان قلعه لر طاغلر وقلعهٔ
مزبوره یه ناظر اولان اطراف شهرزور چاغان کدوکنه دك وقزلجه قلعه وتوابعی طرف
شهریاریدن ضبط اولنوب بونلردن ماعدا اسنجه وقارص وروان شهرزورك رویزه وزرودی که
زردیا دخی دیرلر وزنجیر قلعه نك جانب شرقیسنده اولان قریه لر ومهربان وتوابعی
شاه طرفندن ضبط اولنوب انلرك سنورلری بوجانبدن تعرض اولنمیه وزنجیر قلعه که
طاغك قله سنده واقع اولمشدر روان سرحدنده قوتور وماکو قلعه لری وقارص سمتنده
اولان منارېرد قلعه سی طرفیندن هدم اولنه القسیم بو ایالت اون سکز سنجاقدر آل
صالح بغداد بیات ترتنك جنکوله جواز رحله درنه روماحیه دمرقپوده بالانزنك آباد سماوات عمادیه
قرانیه قره طاغ کرنه کیلان واسط حکومت عمادیه حالا بو سنجاقلر مقاطعه ایله ویریلوردخی
طوایف اعراب اخسامات واجماسات غایت چوقدر تفصیللری جولان الافکار نام کتابمزده
مسطوردر النواحی ناحیهٔ نهر احمدیه ناحیهٔ نهر سلطان سلیمان ناحیهٔ بنی مالك ناحیهٔ کیشه

ناحیهٔ بلادروزین ناحیهٔ روماحیه ناحیهٔ زبید ناحیه خالص ناحیهٔ صدرعماره جماسات
قره اولوس لواء حله لواء جوازر لواء واسط لواء عرجه مع حورهو یشله لواء سموات روماحیه
مع حور عثمانی لواء عانه لواء قصر شیرین ناحیهٔ زنك آباد ناحیهٔ خراسان ناحیهٔ مهرور ناحیهٔ
روزین ناحیهٔ حسکه ناحیهٔ خالد مع حوردبله ناحیه کیسه مع حور ایرق ناحیهٔ خالص ناحیهٔ
نبی مالك قصبهٔ مندلجین ناحیهٔ قزل رباط قصبهٔ شهربان مع کوپری هارونیه قصبهٔ جسان
قلعهٔ نقاب قره شکر ارقی نهر محاویلین وسط النیل نهر قدس نهر صلتبه وحوریه نهر شاهی
باشیه نهر طهماسیه نهر سیب و نهر مسیب وسط النیل عتیق نهر عیسی نهر رضوانیه
نهر اسکندریه شواطی وقطری حورعقرقوف سفینهٔ بهروز سفینهٔ سیب سفینهٔ فلوجه
سفینهٔ امام اعظم سفینهٔ صعر قاوشان دخی قرا ومزارع که حسابی یوقدر طوایف آل یحیا
طوایف اولاد حازر طائفهٔ اولاد مونس طائفه زوامل طائفهٔ محاویره طائفهٔ عرنعات
طائفهٔ اولاد نورالدین طائفهٔ ربیعات طائفهٔ اولاد قوس طائفه اولاد مسعود طائفهٔ
اولاد حمدان طائفهٔ ال ابوعریف طائفهٔ عقیل طائفهٔ بنی حکیم طائفهٔ زنبوات طائفهٔ زبید
طائفهٔ لواطیس طائفهٔ ال حویه ال مجیر ال حسنین ال دباب ال امیره ال بدر وجماعات دخی
چوقدر لواء بغداد پاشا سنجاغیدر وملو تیدر ودار الملك عراق عربدر و قضالری
بونلردر عرجه امام اعظم امام حسین امام علی امام موسی جسان جوازر حسکه حله
اخشامات خالص تابع شهربان خراسان دجیل درتنك درنه روماحیه سموات شهربان
صولینه قزربات قره اولوس محاور مشهدین منهرد مندلجین عانه هیت تابع عانه
مدینه جبه اوصاف بغداد دار السلام وبرج اولیاوزوراز یرا بغدادك ابواب داخله سی ابواب
خارجه سندن مستوردر یعنی کزلودر ودار الخلافة القابلیه معنوندر دجله یه وادی السلام
تسمیه اولمغله اسمیله مسمی اولمشدر آل عباس خلفاسندن ابوجعفر المنصور سنه
یوزقرق سکزده کنار دجله ده بنا اتمشدر وانی تخت ایتمشدر ودار السلام تسمیه ایتمشدر حالا
معلوم اولان که شطك کنار شرقیسنه دوشمشدر حصاردیواری صیردوب بحر ونیر قوس
شکلنده طولی ایکی میلدر وبر متین سوری واردرکه طوغله وکرچدن بنا اولمشدر دائر اما دار
شهری احاطه ایدراق قله و بحم برجی دیمکله معروف وبر عمیق خندقی وارکه شطدن ایچنه
بومقدار صو کیروب احاطه ایتمشدر و بوسورك دورت قپوسی واردرکه بری امام اعظم قپوسی
بری اق قپو و بری قراکلق قپو و بری جسر قپوسی سرایدن شط اوزره بعض اوغرین قپولر
دخی واردر و بوجسر قپوسی ایله قوشلر قلعه سی نامنه اولان قصبه یه ممتد برجسر واردرکه
بوایکی شهری بربرینه وصل ایتمشدر شط قپوسندن امام اعظم قپوسنه اون ایکی برجدرکه
یدی یوز زراعدر واندن اق قپویه اوتوز دورت برج که ایکی بیك سکز یوز اللی ذراعدر واندن
برج العجمه یکرمی التی برج که ایکی بیك اللی ذراعدر واندن دخی قراکلق قپویه اوتوز التی
برج که ایکی بیك سکز یوز اللی ذراعدر واندن شطه دورت برج اللی ذراعدر واندن جسره

اوتوزاوج برج وايكى بيك التيوز اللى ذراعدروا ندن اعلاالشطه اون سكز برج وبيك اللى
ذراعدر بوحسابه كوره يوزالتمش اوج برج واون ايكى بيك دورتيوز ذراعدر وداخل شهرده مكلف
چارسولرى وبعض ميدانلرى واردر واثاروابنيهٔ خيرات ايله مامالالدر وبر مفرح محلنده
شطه مشرف مولوى خانه سى واردر وداخل سورده برمتين ايچ قلعه سى واردر قپوقولى
ضبط ايدرسال بسال آستانه دن كلورلر مخصوص خندقى وبابى واردر داخلنده عسكر
ايچون بنا اولنمش اوطه لروار در برطرفى شط اوزره دوشوب امام اعظم قپوسنه ممتددر
وشط اوزره حصارى ديوارينك اوزرنده بنا اولنمش قصورعاليه وبيوت معتدده برسراى
واردركه والئ ولايت انده اولورلر شط اوزره مشرف ديوانخانه وايوان كاشانه لرى بغايت
لطيفدر ترنج وليمون وسرو ترتيب اوزره غرس اولنمش برلطيف باغچه سى واردر وبوشهرك
اون ايكى بيك وظيفه خواربرلى قولى واردر بوشهرده ساكن اولورلر بغايت شديد الحردر
كاهى حردن رخام چاتلمق اولور وبر بندر عظيمدركه هند متاعيله بصره دن غرابلر ايله كلن
تجار بونده بوزينوب بيع وشرا ايدرلر وميوه سى وافردر بصره دن خرما دخى بطايحدن
شكرقامشى وبريخ وواسطدن الماورزاقى اوزومى وليمون يعقوبى كلوب وشهربانده انار
وخاك بغداده دخى بينظير خرما اولوب وليمون وترنج وبرنج اولورنقل ايدرلركه قچن
منصور بوشهرى بنا ايتمكه مراد ايلدى منجمين طائفه سنه بنا ايچون بروقت اختيار
ايتمكى امر ايلدى ونوبخت منجمين زمره سندن ايدى وبرج قوس طالعنده بردرجه يى
اختيار ايتديلر كه شمس اول درجه ده ايدى واتفاق ايتديلركه بوطالع كثرت عمارت وطول
بقايه وكثرت اجتماع ناسه دلالت ايدر منصور بونى استحسان ايدوب صكره نوبخت
ديديكه ياامير المؤمنين بونده بر بشارة اخرى واردركه بوطالعده اولان مدينه ايله موت
خليفه متفق اولمز وبونده خليفه وفات اتمز فى الواقع نوبخت ديديكى كبى اولدى
زيرا خلفادن منصور حج شريفده فوت اولدى ومهدى نصيبين ده فوت اولدى وهادى
عيسا باده ده ورشيد طوسده ومأمون طرسوسده ومعتصم وواثق ومتوكل خليفه
سامراده وبوشهرده ابنيهٔ مقتدر بالله دن دار الشجره عجايب بغداددن دردار واسعه
وبساتين واسعه يى مشتملدر وبودارك ايوانى ايكى بركهٔ كبيره نك وسطنده ذهب وفضه
اون سكز غصنى وار ايدى وهر غصنك فروع كثيره سى وار ايديكه شكل ثمارده انواع
جوهرله مكلل ايدى وبوشجره نك اغصانى اوزره اون بش فارس مثالى وار ايدى وبركه
جانب يسارنده بونك مثلى وار ايدى وبوفارس تمثاللرى انواع حرير وديباج كيمشلر ايدى
وسيوف ايله دوررلر دى واللرنده مطارد وار ايدى وخط واحد اوزره متحرك اولورلر دى
مزارات ومشاهد معتبره كه جانب غربئ بغداده مشهد امام موسى كاظم ونوارهٔ امام
محمد جوادرضى وامام ابى يوسف وامام موسى مرقدى وامام احمد حنبلى وابراهيم
وجنيد بغدادى وسرى سقطى ومعروف كرخى وشبلى وحسين منصور حلاج وحارث

محاسنى

محاسنی و ابو یعقوب بویطی وابو محمد ریعشی وابو الحسین حضری وجانب شرقیسنده
رصافه نام کوچك شهرده حضرت امام اعظم وخلفای عباسیه دن مزارات واردر ونفس
بغداده شیخ عبد القادر کیلانی وشیخ شهاب الدین سهروردی مقاملری واردر
قصبهٔ امام اعظم بغداددن شرقه وشماله بر ساعتلك مسافه ده شطدن بغداد طرفنده
بر قلعه وقصبه درکه بغداد ماببنی دوز صحرا وخرما باغچه لریدر مخصوص حمام وجامع شریف که
امام اعظم حضرتلری اول جامعده مکان مخصوص ده مدفونلردر رضی الله عنه امام موسی
کاظم شطك غربیسنده امام اعظم حضرتلری قصبه سی حذاسنده بر قصبهٔ معموردر
وامام موسانك مرقدی جامع کبیرینك حرمینك بر طرفنده بر قبه ایچنده در وامام
ابی یوسف دخی انلرك مرقدی مقابلنده ساحهٔ جامع مذکورده دورت پایه اوزره بر قبه
التنده مدفوندر دجیل قدیم الایامده خرق دجیل اوزرنده واغزندن بر ایکی ساعتلك راه
باده ده بر قصبهٔ معمور وقضا ایدیکه اطرافی جمله مزارع وقری در بعد زمان دجیل
خرقی که نهر دجله دن خلفا زماننده قالدیریلوب یاپراوجی ایکی اوج کونلك یول غربیٔ
دجله ده نهر فراته اتصال ایتمشلر ایدی عدم تقیددن ناشی بوزلمغله اول قصبه وقرا پریشان
اولمشلر ایدی سنه بیك التمش برده والیٔ بغداد مرتضی پاشا همت صرف ایدوب اول
خرقی کما فی الاول تطهیر واجرا وقدیمی رعایاسنی توطین واسکان ایتدرمشلر ایدی الحالة
هذه تکرار خرابه یوز طوتمشدر زیرا اموال کثیره خرج ایتمکه محتاجدر که انده محصول اوله
قوشلر قلعه سی بغداد قارشوسنده شطك کنار غربیسنده بر حصاردر مخصوص عسکری
ومستحفظلری واردر حمامات وجوامع واسواقلو بر شهردر عکبرا بغداد فوقنده دجله
اوزرنده بر بلده در اون فرسخ بغداددن بعیددر قطربل بغداد ایله عکبرا ماببننده مقدما مجمع
خلفا ومأوی اهل هوا ایدی بو قصبه سکانی نصارا دربونده چوق کلیسا واردر بزدان
بر قصبه در بوندن چوق علما ظهور ایتمشدر بابل حله دن بغداد یولی جانب یسارنده وقرینده
بر ویران شهردرکه اطرافی اورمان اولمشدر اهالیسی جبل فلانه نام محلده هاروت وماروت
جبی سحری تعبیر ایدرلر الان ستر اولنمشدر وبابل ملوك سریان ونبط بهای تختی ایدی
وطوفاندن ایکیوز سکسان نصکره هوشنج پادشاه اولدقده بابلی بنا ایتمشدر دیو اول شهرده
اول جمع اولان خلق ارا سنده تبلبل السنه واقع اولوب نقل ایدرلر که قالع زماننده زمین بابلده
تمش ایکی جبار بره کلدیلر افعال خبیثه لرینه کوره بعد زمان بر طوفان دخی اولمق
احتمالیله مشورت قلدیلر که هر بری قوت وقدرتنه مغرور اولوب بر صرح عالی یاپمغه
واستحکام بنا ایلیه لر هر چند قالع نصیحت ایلدی سوزینی اصغا ایتمدیلر وبو تمس ایکی جبار
قصور واستوان مباشرت ایلدیلر چاق یدی یوز ارشون مرتفع اولدی وتملنه دك یوز ذراعدن
بوقار ووطبقات مجوف یاپدیلر وب فوقانیه ابنیه اختراعی که التی طبقه وهر بر دیوارینك
عرضی ایکی بیك ذراع وزعم فاسد لرنجه بنالری نصف اولمشیدی واوج فلکه چقمق قصد

ایتدکاری ثبوت بولمش ایدی قالع بونی کوردکده بد دعا ایلدی سخط الهی نزولی مقرر
اولدی ریاح عاصفه امر اولنوب دورت رکننده ن یقماغه بشلدی اوچ کون
اوچ کیجه شدت ایله اسدی والحاصل انلرکی قوم مبهوت دهشتده قالدیلر واول ورطه ده
بر واهی قولده تغیر لسان وتفرقه قلندی والحاصل بونلره یتمش ایکی یول کوروندی
هر بوی بر سمته کیدوب بر کونه لسان ایله تکلم قیلدی ومنقولدرکه حضرت آدم علیه السلام
ساکن اولدوغی ارض جنت بو محل ظن اولنمشدر وبو بابلده نمرودک دار الملکی ایدی
نمرود ضحاک طرفندن برعاملدر وضحاک انده برقلعه بنا ایتدرمشدر کونی نک سوق
وجامعی واردر ونهر الملکدن ایکی فرسخ وقصر ابن هبیره التی فرسخدر قصر ابن هبیره عمیده
نهر فراته قریب بر مدینه در کربلا بریه ده قصر ابن هبیره نک جانب غربیسنده یزید
بن عمر بن هبیرة الفزاری یه منسوبدرکه آخر خلفاء بنی امیه اولان مروان الحمار ایامنده بو یزید
والی عراق ایدی بو قصر بابل قربنده جسر سورانه قریبدر صرصر ایکی موضعدر بری
هلیاکه بغداده نهر عیسی اوزره بر قریه در سکره نهر الملک قریه سی جامعی واردر وآثار
قدیمه واردر صرصر سفلی حجاج بغداددن چقدقلری کونک اولنده طریق حجاجک یمینی
اوزره در بغداددن اوچ فرسخ و نهر الملکدن ایکی فرسخدر نهر الملک فراتدن منشعب سواد
عراقی سقی ایدر ومدینه نهر الملک فراتک بر شعبه سی اوزره در بو شعبه جسر ایله عبور اولنور
تل عقرقوف بر دیه در کیکاوس بنا ایتمشدر فرات شرقیسنده دوشمشدر بونده جمجمه سلطان
مزاری وار فرات قربنده وبو مزار حله دن جزئی یه قاروجه کنار شرقی فراتده دراندن
بر خرق قالدرمشلر عقرقوف حورلرینی سقی ایدرمش حالا خرابدر بو سمتده کوثی نام قریه
واردرکه نار نمرود آنده واقع اولمشدر ونمرود انده هلاک اولمشدر منقولدرکه حضرت ابراهیم
علیه السلام بو قریه ده طوغمشدر اولوقت منجمین خبر ویردیلرکه بر مولود کلسه کرک شانی
وحالی بویله دردیه حضرت ابراهیم علیه السلام بیوک اولدقده بت پرستلرک اصنامنه تعرض
ایتمکه باشلدی ونمرود دخی حضرت ابراهیمی علیه السلام آتشه آتمغه قرار ویردی اولوقت
اون التی یاشنه بالغ اولمشلر ایدی حضرت ابراهیم علیه السلامی آتشه القا
ایتدکلری وقت حسبنا الله ونعم الوکیل دیدی نمرود بر صرحه ده نظر ایدردی کوردیکه
حضرت ابراهیم علیه السلام بر روضهٔ خضرده اوتورمش والحاصل حضرت ابراهیم
علیه السلام قرق کون انده مکث ایتدی نمرودک غضبی تزاید بولمغله تکرار حضرت
ابراهیم علیه السلامه اذیت ایتمکه قصد ایتدکده حق طرفندن اکا بعوضه کوندریلوب
بعوضه دن بریسی نمرودک بورننه کیروب نمرودی هلاک ایلدی بعده حضرت ابراهیم
علیه السلام خاتونی ساره ایله بیت المقدس سمتنه هجرت ایلدی قوسان بغداددن ایکی
فرسخ بر کوچک شهردر بوزبان قریه سی واردر محول بغداددن ایکی فرسخ بر کوچک شهردر
جانب غربی بغداددن نهر عیسی کنارنده درباغستانی چاق بغداده پیوسته اولور آنده معتصم

باالله برکوشك بنا ایتدیکه نظیری یوقدر حالا بعضی اثاری واردر نیل بیجه یان قرایه مشتمل
بر ناحیه در محصولی وباغستانی وافردر دیرعاقول بغداد قربنده مداینده اون فرسخدر
ساباط مداین کسری قربنده در نهروان وسطنده شق ایدن نهردن مسمی در بغداددن
دورت فرسخدر برقاچ نواحیسی واردر اکثری خرابدر بوشهر مداین سبعهٔ عراقدن عد
اولنوردی حالا بوناحیه جلولا یه ملحقدر واکا قریب قصبهٔ کلوازدر جلولا بغداددن
خراسانه کیدن طریقده نواحیٔ سواد بغداددن برناحیه در خانقیندن یدی فرسخدر
خانقین طریق همدانده قصر شیرین ایله حلوان بیننده نواحیٔ سواد بغداددن برقصبه در
حلوان بغداددن بش مرحله در مدن عراقك آخریدر حلوانه جبال ایله صعود اولنورا کثر
ثماری تین ونخلی موصفدر وجبل اوزرینه دائما برف دوشر مداین که اکاسره تختی ایدی
بغداددن اشاغی برمرحله در وایوان کسری عجایب ابنیه دندر عرضی او توزالتی آدیم وطولی
التمش دورتدر ارتفاعی یتمش ذراع وشرفه لرینك ارتفاعی یوزاللی زراع ایدی سلطان انبیا
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مولود شریفلرنده عرضا اعلاسی شق اولنوب
اون دورت شرفه سی یره دوشدی فرس بوکا رومیة المداین دیرلر وبو مداین اعظم مدن سبعهٔ
عراقدن ایدیکه بونلردر قادسیه رومیه حیره بابل حلوان نهروان بوجمله سی خرابدر
ومداینی طهمورث بنا ایدوب جمشید اتمام ایتمشیدی وبونده شط اوزره طاشدن برجسر
بنا ایتمشیدی فرس خراب ایتدیلر حالا انجق طرف غربیسنده برقصبه جق واردرکه
انك محلات شرقیه سنده ایوان کسری یه مقابل مزار حضرت سلمان فارسی رضی الله
عنه واردر رومیه انوشروان انطاکیه یی الوب مداین قربنده اول شکل برشهر بنا ایتدردی
اتمامه ایرشدکده انطاکیه سورکونلرینی کتوروب رومیه ده اسکان ایتدی اول وقت شهردن
ایچرو کردکلرنده هرکس اولرینی بولمشلردر وانطاکیه یه کمال مشابهتده بنا ایلدیلرکه
کویا خلق انطاکیه یه کرمش کبی اولدیلر زاوان بین النهرین برولایتدر نهروان اوزره
دوشمشدر بینظیر محصولاتی اولور ناحیهٔ خالص امام اعظم سمتنده چولده بغداد
نواحیسندندر وافر قرا ومزارعی واردر وخالص نهروان اوزره برناحیه در اوتوز پاره قریه سی
واردر قوباباد اکاسره قزلرندن قوبانام دختر بناسیدر طریق خراسانی اوزره برمعتبر
ولایتدر حالا یقوباداندیرلر نهرنهرواندن برجدول کلور بوناحیه قراسنه نهر مزبوردن صوارد رلر
نخلستانی وباغستانی فراواندر ونارنج وتورنجی غایت چوقدر بوناحیه نك سکسن قریه سی
واردر قصر شیرین خسرو پرویز معشوقه سی شیرین ایچون طرح ایتمشدر برقلعهٔ
عظیمه درکه دوری بیك آدیمدر وبونك غربیسنده خسرو ایچون برقلعه دخی بنا ایتمشدرکه
خسروك تاجکاهی انده ایدی وبر عظیم رباط عالی بنا ایتدی آب حلوان بومحلدن کچر غایت
هواسی بد در باد سموم اسر وشیرینك جوی شیری کمان ایندکلری تاجکاهك صویولیدرو نقل
ایدرلرکه طاق وسلطان منزلنده کوه بیستون غربیسی برصحرایه منتهی اولدوغی یرده برایکی

ذكر من يورود رشديد البرد برصو چقار ارتفاعی بر ذراع قدر بر صفه اوستی طاغدن اویلمش اول
محلدن بکر وانوان صد رنده خسرو وشیرین تصویرلری طاشدن اویلمش ورستم آت اوزرنده ور
چوشن پوش مرور ایام ایله بعض نقوش وادیسی خلل پذیر اولمش وایوان فلكك كمرينك ايكی
طرفنده ايكی ملك صورتی قونلمش واسط بصره وبغداد بيننده شطك جانب بغدادنده
چولده بر شهردر شطدن طرفه بر خرق قالقمشدر بصره طرفنده الویه بغدادك بونهايتی در
واسطك غايتله قلملری مشهوردر نصفی دجله نك بر جانبنده ونصفی جانب اخرنده در وايكسی
بيننده كميلرله جسر واردر سبب تسميه بودركه بصره ايله كوفه نك وسطيدر وكذلك بغداد
وكذلك اهواز ايله كوفه كه هر طرفدن اللی فرسخدر بو شهری حجاج بن يوسف ثقفی
اختطاط ايلدی سنه سكسن دورنده شروع ايدوب سكسن التيده تمام اولدی شلمغا
نواحی واسطده ندر بونده بر جماعت ظهور ايتديكه بوكا منسوبدر جرجرآيا غربی دجله
اوزره در بغداد ايله واسط بيننده دجله يه قريب بر بلده دردير عاقولدن دورت فرسخ در
وجبلدن طقوز فرسخدر جبل بغداد ايله واسط بيننده شط ودجله اوزره بر بلده در بوكا چوق
كمسه منسوبدر جمله دن بری ابو الخطاب جبليدركه ابو العلاء المعری ايله بونك بيننده مشاجره
واردر نعمانيه بغداد وواسط بيننده بر بلده مشهوردركه كونه زاب اعلانك
قصبه سيدر فم الصلح غربی دجله اوزره واسط قربنده جبلدن اون ايكی فرسخدر مامونك
وزيری حسن بن سهلك دخترين تزوج ايتدكده اعراس وزفاف بونده واقع اولمشدر شهربان
دياله طرف شرقيسنده وكنارنده بغداددن شرق شماله منحرف اوچ قوناق بر عظيم قصبه
معموره دركه جامع وحمام وسوق مختصری مشتملدر وبو قصبه باغچه لوغلك ايچی خرما
درختانی وليمون وترنج اغاجلری وانار وانجير اشجاری ايله مالامال درانار ايسه قتی بينظير وكبير
اولور وباغلرنده انكور انواعی وار درود ياله دن چقان خرق بو قصبه نك وسطندن بكر
كوفه فرات غربيسنده نهرك بر شعبه سنده بحسب التجنيس غرايب اتقا قياتدندر كه
اهاليسنك عهود ومواثقينك خلاف صحتنه دلالت ايدر وكذلك الكوفی لا يوفی مثلی
مشهوردر حضرت عمر رضی الله خلافتنده بنا اولندی حالا خرابدر وسعد وقاص تجديد
ايتدی بونك صويی نهر ناحيه دندر نخلستانی فراواندر غله سی وپنبه سی وساير محصولی
كوزلدر تنور نوح عليه السلام بونك مسجدينك ايچنده ايدی وحضرت علی رضی الله عنه
اول مسجدده زخمناك اولدی حالا كوفه ده جامع قديم وامام علی رضی الله عنه خانه لرندن
غيری آبادی يوقدر بعض مزارات متبركه كه امام علی مرقدی بوندن بر ساعتلك حجاز طرفنده
ارض نجفده در امام علی كرم الله وجهه انده بر قيو حفر ايتدرمشلردر صويی غايت لذيذ در
واندن غيری كوفه ده بر طتلو قيو يوقدر امام علی كوفه قربنده ارض نجفده دوز يرده
بر عظيم حصار ايچنده بر قصبه در جامع وحمام واسواق عامره سی واردر وامام علی
رضی الله عنه مرقدی مربع الشكل واقع المش واطرافی حجرات فوقانی وتحتانی وجمله

کاشیدر مرقد و حرمی شاه طهماسب بنا ایتمشدر کاشیده جلی خط ایله اسمی مذکوردر کاشی
مطلادر اطرافی سقفدر التی مصاحف قونمش باشقه قبولی مسجد در حرمك ایکی دیوارنده التی
طبقه حجره لری حرم دیوارینه متصلدر خارجنده جامع واردر امام علی کوفه دن بر ساعتلك منزلدر
ذی الکفل که بر قریه در و مزار ذی الکفل نبی علیه السلام انده در کوفه دن اوچ ساعت
بعیددر اول یره ده سرملاحه دیرلر اول سمتده اولان ابنیه صفویه آثاریدر عظیم مکلف ایتمشلردر
واطرافدن کلن نذور و تحف خزینه لر اولنوب جمع اولمشدر التون و کومش مجوهر قنادیللر
مخصوص خزینه سی واردر انده حفظ اولنور و مخصوص کتابخانه ده بر عظیم تولیتدر عضد الدوله
دیلمی اوزرلرینه عمارت عالیه احداث ایتدی و غازان خان انده بر دار السیاده و خانقاه بنا ایتدی
والجایتو سلطان مغول آنده بر مسجد و منار بنا ایتدروب و کوفه قربنده بر قصبه که
حضرت علی رضی الله عنه بنا ایتدی و منصور دوانقی اتمامه ایرشدردی آکا و کوفه یه
بارو چکدی اون سکز بیك قولاج دوری واردر و نجفده حجر القمرای حجر النجف آیلك
ابتداسندن تا اون بشنه وارنجه بیوك اولور اون بشندن آخرینه وارنجه کوچولور قمره
متابعت ایدر و ارض کوفه ده بر نهر اسمنه خورنق دیرلر و بر مصنع قصر اول اسم ایله مسمی که
اشعار و اخبار عربده مذکوردر و حیره بوکا حیرهٔ بیضا دخی دیرلر سابقا بر مدینهٔ جلیله
کثیرة الانهاردر و قبل الاسلام آل نعمان بن منذرك منازلیدر و منذر بن امرء القیس
حیره ده تنصر ایدوب بونده کنایس عظیمه بنا ایتدی بو حیره یی تبع یمندن بو سمته عازم
اولدقده بنا ایتدی کوفه دن بر فرسخدر امام حسین حضرتلرینك مشهد شریفلری حضرت
علی مرقدی طرزنده در و سنه بسنه محرمده موسمی اولوب زوار و تجار کلورلر و بو ایکی
مشهدین شریفینك تربه دارلری ساداتدن اولورلر و حضرت امام حسین حله دن
بر مرحله کربلا صحراسنده شماله واقع اولمشدر که کوفه حله دن ایکی مرحله غربه واقعدر
و مقبول خرماسی واردر مفتل تسمیه ایدرلر ساقز کبیدر حله بغداد ایله کوفه بیننده
بوکا حلهٔ بنی مزید دیرلر و بو حله یه اول نزول ایدوب و منازلنی اختطاط ایله بونی تعظیم
ایدن سیف الدولهٔ صدقة بن دبیس بن علی بن مزید الاسدیدر که دورتیوز طقسان
بشده نزول ایتدی و بو حله بغداد غربنده کنار غرب فراتده که اکثر دوز و ابنیه سی کنار فراتده
طولانی واقع اولمشدر سوری خرابدر اکثر باغ و بستانی فراتك جانب شرقیسنده دوشمشدر
و حله بغداددن ایکی مرحله در و حله ده فرات اوزره جسر بغلنمشدر و حله ده بی نظیر
شاللر و پوشیلر اشلنور و بی نظیر کملری ایشلنور و حله ده کوزل مرتبانیلر ایشلنور که
معهود مرتبانیدن فرق اولنمز انجق سنکینلك جهتنده فرق واردر فلوجه حله دن یوقارو
بر منزل شرقه فراته دوشر بر مشهور اسکله در بیره جکدن آکا کمیلر کلور بر قریه و خانلری
واردر و اندن بر نهر که فراتدن بر شعبه در کلوب امام موسی ایله قوشلر قلعه سی اراسنده
شطه دکیلور اول مصبه منطقه دیرلر بو نهرده طاشقین اولنجه کمیلر ایشلر والی بغداد

خاصکی محمد پاشا اول منطقه دیدکلری محله بنا ایلمشدر زیرا بعض سیول عظیمه ده قلعهٔ
بغداد متضرر اولمش ایدی انبار شاطی فرات اوزره اول خلفای بنی العباس اولان ابو العباس
سفاح عبد اللهک مقامی واردر حدیثه انبـاردن بر فرسخ فراتک وسطنده بو حدیثه یه
حدیثة النوره دیرلر عانه فراتده بر جزیره در بوندن اشاغی حدیثه اندن اشاغی هیت
بو عانه آخر حد بغداددر زیتون اغاجلری غایتده چوقدر که ایالت بغدادده بوندن غیری
زیتون یوقدر علما و صلحاسی و موسیقی شناسی چوقدر اصحاب طبیعتی وافردر و بو ناحیه
غایت معموردر انباردن بر فرسخ قدر بعیددر بو سمتنده مقدما منبرلر اولوردی اما حالا
غایت نادردر هیت تابع عانه انباردن یوقاردر و در قبر عبد الله بن المبـارک بونده در عیون
قیر و نفط واردر انباردن سکز فرسخدر قادسیه نخیل و میاهی مشتمل مدینهٔ صغیره در
قادسیه و حیره و خورنق مجموعی حافهٔ بادیه و حافهٔ سواد عراق اوزره در و جبال و انهار
جهت شرقیه سنده در کوفه ایله بو قادسیه بینی طریق حاجده اون بش فرسخدر سعد ابی
وقاصده وقعهٔ قادسیه و فرس بو قادسیه در سماوات وادی السماوه کوفه قربنده
بنی کلب قبائلنه مخصوص طویل ارض عالیهٔ مستویه در اصلا بحر بولنماز نیجه یان قری
وکوچر اولور قصادر خلقی متعصب سنیلردر حله دن اشاغی نهر شاهی و بوندن
اشاغی نهر رماحیه ایکی سی اراسی لوادر و ماحیه در کندی نهردن سقی اولنور بوندن
اشاغی نهر سماوات حمام و جامع باغ و نخلستان و محلاتی باغچه لر ایچنده قالمش جوازر
فرات دجله یه ابتدا قارشدوغی یرده ایکیوز قزلباش بکلر سال بسال نوبت ایله کلوب
داخل اولورلر و بعده سنهٔ آتیه یه دک خارج قلعه یه چقمزلر نوبتی کلدکده بر آدم چقاروب
یرینه بریسنی داخل ایدرلر ذخیره لرین ینه طشره دن ویررلر قلعه نک بر اوغرین قپوسی
واردر اندن الورلر اولوانک جمله اراضیسی عثمانیـان تصرفنده در مخصوص امیری اولور
جسان ایله بونک بینی چولدر جسان جوازر و درتنک اراسنده بر پست پایه قصادر و عجم
سنوریدر که قراسی اعجام قریه لرینه حیره طاغلری آردنده کوه کیلان دن کلن نهر آفتاب
تا بو قلعه دیبنه ایریشور و قلعهٔ بدره و مغوللی خانی وسطنده در و بدره دخی نهرمز بوردن
حصه داردر درتنک سرحد قزلباش شـاهراه فارسده بر تنک بوغاز اوزره جبال
شاهقه ده بنـا اولنمش و اول شاهراهی سد و حفظ اولنمق ایچون طرح اولنمش بر قلعهٔ
متینه در درتنک کوزلی بنام و مسلم خاص و عامدر محیر عقول حسن مفرط صاحبی
محبوبلری اولور و درتنک قلعه سی بردره ده یاندن نهر دیاله بحر لواء کیلان و لواء کرتن
درتنکه بغـایت قریبلردر و قصر شیرین دخی درتنک سمتلرنده در زنک آباد خانقین
غربیسنده بر ناحیهٔ مستقله در درنه درتنک خلفنده و شاهراه همدان و بلاد جبل اوزره
بر قلعه یه مشتمل در جبل حمره و راسنده چولده برلوادر اول سمتلرده دیاله دن عظیم خرقلر
قازلمشدر اطراف قرایه کیدر و آبادان سمتلردر قزل رباط بو سمتده قدیمدن برلوادر بدرای

وكشاب دخی بعض قصبه‌لر بونڭ توابعندندر و برصویی واردر و تلخدر لكن برفرسخ یرده
كاریزی واردر آبی خوش طعمدر بدرایه بغایت لطیف قصب اولور و حالا بدرای خرماسی
مشهوردر جنكوله قلعهٔ عجم طرفنه دوشر طاغلر ایچنده بركوه اوزره واقع اولمشدر
واول كوهدن برنهر جاریدر لواء بیات جنكوله ناحیه‌سی قربنده وجنكوله طاغی ایله بركوه
آخر نهایت بولدقلری وادیدن برنهر كنارنده دوزیرده برقلعه‌در ده بالا كوه ایوان اوزره
سرحد برلوادر اول كوهدن برنهر چقوب مندلی خانه‌دك كلور كلان كوه ایله بوكوهڭ
اراسی واسع صحرادر كیلان درتنكدن عجم سمتنده بركوه اوستنده برقلعه‌در كرند درتنكه
قریب برطاغ دبنده برقلعه‌در كیلان ایله بونڭ مابینی برصحرادر نهر اول صحرادن چكر قره طاغ
بغدادحذاسنده جبل حمره وراسنده چول نهایتنده برطاغ اوزره برلوادر اسكی بغداد
سامره قربنده وسامره‌دن بغداد جانبنده برخرابه یردر شط كنارنده مقابل قلعهٔ تكریتدر
عاشق ومعشوق عاشق بغداددن بعیددكل ومعشوق عاشقدن یوقاروجه‌در سامره
سرمن رای كه سامرایی متعصم بنا ایتدی عكبرادن اون ایكی فرسخ دجله شرقی كنارنده‌در
صحیح الهوا والتراب واثق آكا مدینهٔ هارونیه‌یی اضافت والحاق ایتدی ومتوكل خلیفه مدینهٔ
جعفریه‌یی الحاق ایتدی و بونلر ایله طولی یدی فرسخ طول و برفرسخ عرض متعصم بونی
دارالملك ایدوب بغداددن اون ایكی ساعتلك حالا خرابه مشرف برقصبه‌در بر زیارتگاهی
واردركه دروب وبیوت متعدده‌دن چكیلور واریلور جای مسقفده برچاه‌در ایچنه نظر
اولنسه ربدرنمایان اولور مهدی انده اولمق ظن ایدرلر وحالا بونده ساكن اولنلر ساداتمندر
متعصم بوقصبهٔ عالی بنا ایتدرمشیدی برجامع و برمنارهٔ عالی و برعظیم كاسه جامع ایچنه
قودی دوزی یكرمی ایكی باع و بوجامع اوكنده قبرامام معصوم علی النقی ونوان وامام
موسی رضا وامام حسن عسكری طوزخرما داقوقدن بغداد طرفنه برمنزل بونكله قریهٔ
داقوق مابینی كركوكدر داقوق برمتوسط شهردر هواسی لطیف نفط قیولری واردر
صدرین بو ولایت غله وخرما وحیوانات وصویی غایت چوقدر بطایح واسط و بصره
دجله‌دن چقان انهاردن مجتمع اولور طغیان ایتدكده خرقلر اولوب كوللر حاصل اولور
بو بطایح سكسن فرسخ طول وعرض صدر اسلامده فرسك عربله قتالی اثناسنده حادث
اولدی وخلالنده قصبات وقرا واردر قاعه‌سی جامده نام قصبه‌در بونڭ اهلی شیث علیه السلام
ملتی اوزره كلدانیون وصابیلردر وابواسحاق صابی انلردندر بطایح كوفه فضلات
فراتدن مجتمع اولوب اطرافنده عربان قونار وقطاع طریق مأواسیدر حكومت عمادیه
جزیره حذاسنده وموصل قرشولرینه ممتد اكثر ملحقاتی طاغلر ایچنه دوشر برحكومتدر
بغدادوشهرزور اردلرنده واقعدر واكثر قلعه‌لری شهرزور سمتنده‌در پای تختی عمادیه
شهریدر طاغلر ایچنده‌در بغداده تابعدر اوصاف عمادیه قلعه‌سی طاشدن بركوه
قله‌سنده هموار یرده طرح اولنمش برقلعهٔ عامره‌دركه موصلدن جانب شرق وشماله مائلی

اوج مرحله دراشاغیده میاه جاریه وبساتین عامره سی واردر عماد الدین زنکیدن اقسنقر
اعظم قلاع هکاری اولان آسب نام قلعه یی تخریب ایدوب قربنده بونی آکا عوض بنا ایلدی
شرفخان نقل ایدرکه عماد الدین زنکی بنا اتمشدر بونك قلعه وشهری بر عظیم صخره اوزره
مدوردر وبر وجه تخمین بعضی محال واطرافی یوزکز وبعضیسی اللی التمش کز وبعض
سمتلرك یکرمی کز ارتفاعنده در وداخل قلعه ده ایکی چاهی واردرکه طاشی قازوب صویه
اولشدرمشلردر شهرك حمام ومدرسه وسائر لوازمنه بوچاهلردن استعمال ایدرلر وآخر
صولرینی چارلرله طشره دن کتورلر لسانلری کردی وتازی ممزوجدر واکثری صالح
وراغب خیرات وحکام عمادیه اننده نیجه مدارس وجوامع بنا ایتمشلردر وعلما وفضلاسی
چوقدر وعمدهٔ عشایر عمادیه مزوری وثانیا زیباری عشیرتلریدر وزیبار برر ودخانه
اسمیدرکه ولایت عمادیه دن بحر طائفهٔ زیباری اول نهرك کنارنده اولمغله انلره زیباری
دینمشدر وبونهرك دخی اسمی جنو ندر غایت شدید الجریان اولمغله بو اسم ایله مسمی اولمش
وبری دخی رادکانی عشیرتیدرکه عوام تغییر ایدوب ریکان دیرلر بقیهٔ عشایر عمادیه بونلردر
پرواری ممی سبابروی تیلی پهلی بجلو دیو اصطلاح قوم عمادیه ده دربه دیرلر قلاعی
بونلردر قلعهٔ عقر قصبهٔ معموره سی واردرکه مسلمان ویهودا اولرندن بیك ایکیوزخانه در
قلعهٔ وهوك وقلعهٔ دیرمقلوب بوقلعه لرده میرزادکان وبنی اعمام حکام عمادیه حکومت
ایدرلر قلعهٔ بی بشرار یکانی عشیرتی تصرفنده در قلعهٔ قلاته قلعهٔ شوش وقلعهٔ
احمرانی وقلعهٔ بازی رانی بوقلعه عشیرت زیباری تصرفنده در کرملیس شط ایله
باشقره وبرزان اراسنده برقصبه در برطاغده واقعدر اوصاف ناحیهٔ زاخو عمادیه
نواحیسنده بر معتبر ناحیه در سندی وسلیمانی عشیرتلری مسکنیدر وخلق زاخویه ولایت
سندیان تعبیر ایدرلر اکثر علماء کرد بوولایتده نشأت وقدیم الایامده سندیان ولایتنك
مستقل حکامی وار ایدی که بطریق اوجاقلق تصرف ایدرلردی حالا عمادیه حکامی استیلا
ایلدیلر وهوك زاخو اوکنده آب خابوره خلط اولان صو اوزره درشوش وعقره ودهوکدن
شهرزول سمتنه دوشمش بویریله قریب قلعه لردر وقلعهٔ کلاندن شط سمتنده قلعهٔ
دیرمقلوب دوشمشدر وکیلاندن حکاری سمتنه ناحیهٔ زیباری دوشمشدر وبوقلاع
ونواحی جزیره اوکنده مقوس کیدوب شهر عمادیه یی شهرزور طرفندن احاطه ایتمشلردر
انجق قلعهٔ دیرمقلوب بونلردن خارج سمته دوشمشدر وزاخو ناحیه سی نهر خابور ایله
نهر هیزل اراسنه دوشمشدر الانهار نهر دجله فرات کبی بر عظیم نهردر دیاربکردن شماله
برخرابه قلعه قربنده برمغاره دن چقار قلعه دینده مهیب غریب صدا ایله مغاره دن چقار
وآمده کیدرکن برقاچ صو ایله جمع اولور وشرقیسندن کوپری التندن کچدکده جانب
شرقدن آب هینی وآب سید حسن وآب ترجیل وآب اتاق وآب بشری بوکا التون کوپری
صویی دیرلر واندن اشاغی حزودن کلن آب ارزن وآب بدلیس عظیم صو اولور وجزیره دن

كوپری آلتندن چقوب دخی شرقندن آب هیزل و آب خابور دخی گلوب موصلده مجموعی جسر
آلتندن چقر علی حمامندن اشاغی نهر زاب عمادیه طاغلرندن کلور و طنبراق قلعه اوکنده آلتون
کوپری صویی قره طاغدن و اربیلدن و بربلوکی وان سمتنده حکاری و زیباریدن کلور مجموعی
تکریت واسکی بغداد اوکندن چقر و بغداده اوغرار بغداددن اشاغی نهر دیاله دخی لاحق اولوب
طاق کسری اوکندن چقر جوازرده فرات ایله ملاقات ایدر جوازردن جماسیه وارنجه واسط
اطرافنده متفرقه و بتوك بتوك اولوب مجموعی کیرو بریره کلور بو انهار متفرقه ارالرینه جزایر شط
العرب دیرلر کوه الونددن خرم آباد صویی کلوب جماسه و خوزستاندن کلن نهر سیراهواز برابرنده
دجله یه لاحق اولوب مجموعی قورنه قربنده جمع اولوب بعده بصره قربنده بحر فارسه منصب
اولور بونك منبعندن نهایتی دورتیوز فرسخدر نهر زاب موصل شرقیسنده عمادیه طاغلرندن
اینوب موصلدن ایکی منزل اشاغی دجله یه لاحق اولور غایت تیز اقدوغندن اوتوری اکا آب
جنون دخی دیرلر نهر زاب اصغر دخی آلتون صویی دیرلر بغداد یولی اوزرنده اربیلدن
اشاغی کوپروسی واردر بو زابین زو ابن طهماسب پشدادیه منسوبلردر بری
ارمن طاغلرندن چقار بری دیاربکردن کلور حدیثه حدودنده دجله یه دوکیلور
و واسطدن اشاغی بش نهر معتبر آیریلور نهر نلا و نهر اعراف و نهر جعفر و نهر سیسان
و نهر شاهی بو مرتبه اولور که عمودنده اولقدر صو قالمازکه اوزرنده کمی یوری یه مطاریدن
اشاغی بو صولرك فضله سی و فرات صویی بطایحدن چقوب خوزستاندن کلن صولر
دخی انده جمع اولور و اوراده شط العرب دیرلر بصره آلتنده بحر فارسه دوکیلور و بوکا
اروندرود دیرلر دجله یه منصب اولدوغی زابدن اکبردر و زاب کرکوکدن اشاغی
قبه بوغازی نام بوغزدن دجله یه منصب اولور بوغازك اطرافی عظیم بللر واورمانلردر
ونستان و سازلق و ارسلان یتاغیدر آب بدلیس رشن قلعه سی اوکنده اسود صویی
ایله جمع اولور ایکی منبعدن نشأت ایدر اعظم شعبه سی منبعی مکس قلعه سی قربنده
بر جبل مغاره سندن چقار که بر عظیم مغاره در نهایتندن اغزینه کلنجه اول نهایتدن
چقان شعبه طاشی اویوب مجری ایتمشدر و اطرافی طاشدن پرداخت اولنمش نشیمنلر
و صفه کبی یرلردر اول یرك مسیره سیدر دفعه چوق صو چقوب مکس آلتنده مخلط
قلعه سی قربنده نهر منسوب ایله جمع اولور که بر شعبه سی دخی بودرکه کوه دیبندن اول
صو ایله جمع اولور مخلط قلعه سندن صکره جزایر یوسف آلتندن چقوب قله بردن آلتنده
بو نهر ایله جمع اولور اندن جسر امیر سلیمان آلتندن سعرد اوکنده زرس قلعه سی
اوکنده آب بدلیس ایله جمع اولور بورشن قربنده صوبك اورتاسندن بر طاش پیدا
اولمشدر اکا قرنجه قیاسی دیرلر وافر قرنجه سی واردر اوصاف نهر دجله نك مخصوص
زورقلری واردر اول کشتیلره غراب دیرلر اکثر انلر بصره طرفندن کلورلر و موصلدن
بغداده اکثر کلك ایله کلنور کذلك بیره جکدن فرات ایله حله یه کلك ایله کلنور کلك اکا

دیرلرکه اخشابی شطرنجی بربرینه میخلایوب اقلی دورت خانه لو اکثری اون واون دورت
خانه لو هر برخانه یه اوفورولمش طلوملر بند ایدوب انکدخی اوز زینه بر ذراع مقداری
یوکسك صفه شکلنده اخشاب والواحدن برطبقه دخی پیارلر واوزرینه قتی وافر یوك
اوروب بو منوال اوزره فرات ودجله ده طبقه النده دائم بوایکی کلکی کزوب طلوملری
یوقلیوب بویله استعمال اولنور نهر شطك بعض کنارلرنده مثلا موصل اوکنده واندن
اشاغیده یر یر نفط چشمه لری واردر منبعندن چقوب صو اوزرنده قالور اقوب کنمیه نی
قابلره طولدیروب جمع ایدرلر وکاه تماشا ایچون آتش ویررلر صو یوزندن برمقدار
مسافه مشتعل اوله دوشر نهر دیاله بغداددن اوج ساعت اشاغی بریرده دجله یه قاریشور
شهرزور اطرافنده مجتمع اولوب قزل رباط یانلرنده درنه ودزتنك صولری دخی توز
خرمادن کلور طاش کوپری صویی لاحق اولور شهربان قربان قرندن چقوب
بغداد ایله طاق کسرا اراسنده دجله یه لاحق اولور ودجله دن دخی فرات کبی نیجه جداول
وانهار ایریلوب سواد عراقی سقی ایدر الجبال جبل حمره بو جبال بربرینه متصل که ارض
سرخه مائل چیلاق والحق طاغلردر وجزیرة العربدن کلوب جماسه قربنده فراتی قطع
ایدوب جزیره عربیه چولنه سورروب کذار ایدر وعاشق ومعشوق ومقابل اسکی
بغدادده دجله یی قطع ایدوب بغداد چولنه اوغرر قزل رباط قربنده نهر دیاله یی قطع
ایدوب وواسط چولنه دوشر وزکیه وجسر دسپل اراسنده نهر دسپلی قطع ایدوب ینه
چولدن چوله چکر وبحر فارسه منتهی اولور وبوجبالك شهرزور وموصل سمتلرنده اولان بعض
مواضعنده برمعدن واردر شمع عسل کبی ینار رنکی سیاه درقیر کبی ولایت خلقی مومیای
معدنی دیرلر وبونك کبی برمعدن سیاه صوچه کبید رانی دخی آتشده اریدوب شمع کبی دوکرلر
وموصلده مومیای معدنی واردر وبغداد یانلرنده صوباصمایین یرلرکه بیابان شوره یرلردر
اول خاکدن کهرچله دیدکلری باروت بیاض حاصل اولور برمقدار طپراغی صو ایله قینادرلر
کهرچله سی ایریلوب صاف قالور نباتات وحیوانات عراق عرب بغایت محصولدار یرلردر
پنبه واصناف میوه سی بغایت اعلا اولور وخلفاء عباسیه زمانلرنده عراق عربده رعایا
بقر ذبحندن منع اولوب وفرت حراثت وزراعته سبب اوله وعراق عربك چوللرنده
میاه وانهار حوالیسنده اولان بوکلرنده ارسلان وصحرالرنده جیران وکردستان طاغلری
سمتلرنده کرك وقپلان وخرس وصرتلان وپارس وچقال ودلکو وآهو کبی وطیور قسمندن
قاز وطورنا وککلك ودراج وبلدرجن چوقدر ونهرلرنده نیجه انواع بالق حاصل اولور
بغدادده شبوط نامنه برنوع بالق بغایت معتبردر حالا عراق عربده رعایا ایکی قسمدر برقسمی
اهل قرادر عربانه دراندر انلر اکین وفلاحت ایله مقیدلردر ابل وبقر وغنم وجاموسلری واردر
برقسمی اخشاما تدر یعنی کوچر اولورلر دراّت قیلندن اوبالری واردر قبیله قبیله طوایف
عربانه در ابل وخیل وغنم وجاموس وبقر واردر اصناف خلق بو ایالت بغدادده اهل اسلام

وفرق

وفرق ضاله ونصارى ويهود واردر لسانلرى عربى و فارسى تركى وكردى وعبرى وسريانى
وارمنى واردر اهل اسلامك مذهبلرى حنفى وشافعى وحنبلى بواوچ مذهب علماسى
ومشايخى چوقدر مسالك ومنازل بغداددن بصره يه مداين التى فرسخ ديرعاقول سكز
فرسخ جبل يدى فرسخ فم صلح اون فرسخ واسط اون فرسخدر شهربان اون فرسخ قاروث
سكز فرسخ دير عمال بش فرسخ حوانت يدى فرسخ شط كاريله بطايح پچيلوب نهر اسد پچيلود
دجله العورايه واريلور نهر معقل بصره اون فرسخدر بغداددن نجفه دپه صرصر دپه
فراشر شط نيل كوفه مشهد على كه سد بيابان نجفدر بغداددن اصفهانه كيلور
يدى فرسخ بند ستان بش فرسخ نهرنهاوند اوچ فرسخ دپه فرامرز دورت فرسخ نهر روجرد
دورت فرسخ جناباد دورت فرسخ ميان رودان سكز فرسخ ميار اوچ فرسخ شهر كرخ
التى فرسخ دون سون دورت فرسخ سنكان التى فرسخ جوى مرغ كهتر التى فرسخ اسفرانه
يدى فرسخ بهران يدى فرسخ موى كوشك التى فرسخ اصفهان دورت فرسخ بغداددن
دمشقه ذل عقرقوب اوچ خ بر يوكسك دپه در شهر انبار سكز خ بيابان سموات يولى ايله
دمشقه اون كونده واريلور بغداددن موصله يوران دورت خ عكبره بش خ حمنا اوچ خ
قادسيه موصل يدى سامرا اوچ خ كرخ ايكى خ حلفايدى خ سود قانت بش خ زاب اصغر كه
انده دجله يه قاريشر كوپرى واردر بش خ حديثه موصل اون ايكى خ بنى طميان يدى خ
موصل يدى خ بغداددن اسدآباد كه همدان سمتنده در شهر يعقوب آباد سكز خ
سروينه يدى خ بويولدن شهربان صاغ ايلده ايكى خ يرده در رباط جلولا كه ملكشاه
سلجوقى بنا سيدر بش فرسخدر خانقين شهرى بش خ قصر شيرين بش خ آخر حد
عراق عرب كيل وكيلا بش خ حلوان كريوه طاق كرا باده كيدر برخ دپه كوزيد وچوسان
سكز خ جقا كاوان التى خ باحكارس بش خ صفه اسبه نرك خسرو وشيرين صورتى
انده سنكدن يونلمشدر صاغ الهبرخ يرده در ايكى دكرمن يوريدر صوصفه نك آلتندن
چقار كيرمان شاهان التى خ شهر جمجمال التى خ دپه صهنه دورت خ دپه كنكور كه اول
اول كردستاندر اندن اسد آباد كه كريوه كوه ارونه بويولده در التى فرسخدر بغداددن
همدانه باشر دولاب دورت ساعت قريه نام ديكر عمريه دياله پچيلور سكز ساعت ياقويه
اوكى نام ديكر الونيه بش ساعت چبوق كوپرى نام ديكر خالصه و عجميه اوچ ساعت قريه
ماشكيه در افش دخى ديرلر ايكى ساعت هارونيه بش ساعت قريه قزل رباط حفر آباد
التى ساعت قريه اسكى خانقى اوكنده عظيم صواقر سكز خ قصر شيرين نام ديكر دپه كوز
ويران قلعه در يدى سربوه اوچ يكى خانقى بش دربند زكران درتنك المنده در ايكى بشرى
نام ديكر تخت كسرى درتنك دخى ديرلر اوچ سرميل التى قلعه كربن يغازى ايكى بيكاد
ماشيد رقرب ايكى امام وقريه شيخ التى هارون آباد دورت دربند جوادرو زا التى آب ناوو
اوچ مريق درقرب كوجانى اوچ نيلوفر نام ديكر قريه نور وزدورت كرمانشاه بش شاه

کوپروسی ایکی طاق بستان شبدیز خسرو واندهدر اوچ صاطر انجاد اوچ تخت رستم
نام دیکر شهر نوح کوه بی ستون در فرهادك طاغی کبی یوجه یردر اوچ قریهٔ صحنه قلعهٔ
بختکان نام دیکر کوه لنقاور قریهٔ جمجال شهر نوح دخی قرشوسنده در اوچ قریهٔ بید سرخ
نام دیکر کج اوه اوچ شهر کین کاور بر مقدار خرابه در بش قریه نجم پنج خواران
نام دیکر اسد آباد بش قریهٔ کهریز اوچ قریه کول دپه ایکی سعد آباد باغلو باغچه لو لطیف
مشهور در ایکی صولاق بندی اوچ یوی خان خانی بش قریهٔ یوز باشی اوچ سلمان آباد بش
قرهارود ورت سار بده اوچ درویش الیاس التی درکزین اوچ جاموسلی اوچ قریهٔ صفی کند
بش اسم آباد اوچ قریهٔ اوچ کنبد نام دیکر اق بیلاق التی ساعت قریهٔ علی بك نام دیکر
کند مزاب بش همدان اوچ ساعتدر احوال ملوك وحکام طوفاندن صکره حضرت نوح
علیه السلامك اوچ اولادندن بریسی که سامدر عاقل ودانا اصحاب فراست وکیاست
زبدهسی ایدی سائر قرنداشلرندن ممتاز اولمغین حضرت نوح علیه السلام انی ولی عهد
ایدنمشیدی کندونك یرینه سامی خلافته تعیین ایدوب اسرار نبوتی ودقایق حکمتی تعلیم
ایتمشیدی وجه ارضك اشرفنی سامه تفویض ایلدی حق جل وعلا حضرتندن دعا
ایتدیکه تاکه اکثر انبیا ومرسلین واولیاء صدیقین وحکما وسلاطین وامراء سام نسلندن
متولد اوله لر سامدن طقوز اولاد اولدی بری ارفخشد ایدیکه اکثر انبیاءنك نسلندن کلدی بری
دخی کیومرث ایدی پادشاهلر انك ذریتندن کلدی کیومرث تمامت ذریاتی اوزره پادشاه
اولوب آیین پادشاهانه ورسوم شاهانه وضع ایدوب عدلله عالمی منتظم قلمشیدی پس
کیومرث واولادی بابل وعراقین وفارس وکرمان وخراسانه استیلا ایلمشلردر بونلره
ملوك الفرس دیرلر وتختلری عراقده مداین شهر بدر وابتدا ملوك دنیا کیومرثدر وخلق
یوسمتده منتشر اولمشلردر واولوقت حضرت نوحك علیه السلام شریعتی اجرا اولنوب
انقیاد ایلرلردی چاق بیوراسب ضحاك پادشاه اولنجه که اولوقت نمرود ضحاکك عمالندن
سواد عراقده عامل ایدی بعض کیمسه لرك انواع کفر وضلالته دوشدیلر اول ضلالتلرك
بریسی که نوردن بر اله دخی اثبات ایدوب یزدان دیو تسمیه ایتمشلردر الله بودر وظلمتدن مخلوق
بر اله دخی اثبات ایدوب اهرمن نامنی ویردیلر ابلیس بودر دیو مع ذلك البته نوره عبادت
ومحبت وظلمتدن اجتناب وفراغت ایدوب بعض کیمسه لرك نوردن بدل ناره طپمغه
باشلادیلر دعوای نبوت ایدن زرداشت کلنجه بودخی اولکی ضلالتك اشدیدر
خیر وشر وفساد وصلاح نور وظلمتك امتزاجندن عبارتدر دیو مصر اولدی ابتدا دین
مجوسی پیدا قیلدیلر بو فرس ملوکنك ابتدا تختلری مداینده ر بونلرك تصرفلرنده
کلدانیون ملوك بابلی ضبط ایدرلردی وابتدا ملکلری نمرود که ضحاکك عاملی ایدی بو فرسك
احوالی فرس اقلیمنده اولسه کرك وحیره ده وانبارده عربدن آل منذردن بنولخم ملوکی ایدی
وابتدا ملکلری مالك بن فهر الازدی قچن که سیل عرمی حس ایتدیلر یمندن کوچوب حیره یه

نزول ایتدیلر واول وقتلرده اسکندر یونانی فرس ممالکنه استیلا ایلدی و بوآل
منذر فرات ساحلنه کلدکده حیره وانباری بنا اتمشلر در وانده توطن اتمشلردر
مالکدن صکره قرنداشی عمرو وبعده قرنداشنك اوغلو جزیمة الوضاح نقل ایدرلر که ابتدا
ملوك عربدن منجنیق پیدا ایدن وابتدا اقاتولر تسخیر ایدن وابناء ملوکدن برقاچ غلام جمع
ایتمشدر که کندونه خدمت ایتمکه واول غلاملردن بریسی که عدی بن نصر ایدی جزیمه نك
قزقرنداشی رقاشه یه عاشق اولدی واندن حامله اولدی چونکه جزیمه واقف اولدقده
عدی فرار ایتدی ورقاشه برغلام طوغردی اسمنی عمرو تسمیه ایتدیلر اخر کار جزیمه نك
اولادی اولمدوغندن اوتوری اول ولدی اولاد یرینه بسلدی برکونده اول غلامی
اجنه خطف ایتدیلر بعده مالك وعقیل نام ایکی کمسنه وادی سماوه ده اول غلامی بولوب
جزیمه یه کتوردیلر جزیمه انلره مراد کزندر دیدکده انلر دخی سکاندیم اولمق استرز دیدیلر
وقرق سنه اکاندیم اولدیلر وضرب مثل اولمشدر که کندمانی جزیمه والحاصل جزیمه
قتل اولدقده عمرو یرینه اجلاس ایلدی وجزیمه نك سبب قتلی جزیره حاکمی اولدقده
یرینه قزی که اسمی نائله ولقبی زبا ایدی جزیره حاکمه سی اولمشیدی وقصد ایتدیکه جزیمه یی
قتل ایلیه کندو نفسنه اطماع ایلدی و فرصتی بولدقده خزیمه یی قتل ایلدی بویله اولمغله
جزیمه یرینه عمرو بن عدی اولدی پس زبا دخی عمروی قتل ایتمکه حیله یه شروع ایلدی
حیله یی عمرو خبردار اولدقده اولدخی زبانك قتلنه عبد جزیمه اولان قیصر ایله اتفاق
ایدوب وقیصر کندو اراد تیله بورنی کسدی وصورت معامله زبایه واردیکه یعنی
عمرودن فرار ایتمشدر پس زبایه واردقده زبا التفات ایلدی وکندویه مقرب ایلدی
وبشلدی زبا طرفنه تجارت ایتمکه وچوق فائده کوستردی اما بو فائده یی عمرودن کیزلو
الوردی وزبایه ویردی و بو اقچه تجارتك فائده سیدر دیر ایدی بعده برکون بیك
دوه صندقلر ایله یوکلنمش کتوردی واول صندقلرك ایچنده مسلح آدملر قودی چونکه
زبا بعیدیردن دوه لری کوردکده وهم ایلدی ودیدیکه عسی الغویر ابوسا دیکله ضرب
مثل اولدی والحاصل چونکه زبا حصارنه دخول ایتدیلر اول آدملر صندقلردن چقوب
اول شهری الدیلر وزبایی قتل ایلدیلر عمرودن صکره اوغلو امرئ القیس اولدی بعده
اوغلو عمرو و بعده اوس بن قلام عمالقه دن برکمسه ایدی بعده ایکنجی امرئ القیس بن
عمرو بعده اوغلی نعمان اعور بونعمان مشهور خورنق بنا ایلمشدر بعده اوغلو منذر بعده
اوغلی الاسود بعده قرنداشی منذر بعده علقمة الدهیلی بعده اوغلی المنذر اناسی غایت
حسنا اولمغله ابن ماء السماء دیرلر بعده الحارث بن عمرو بن حجر الکندی قباد مزدك دیننه
داخل اولمغله بو حارث دخی قباده متابعت ایلدی ومنذر متابعت ایلمدی اندن اوتوری
منذری عزل ایلدی وحارث یرینه کچدی پس کسری الحارثی طرد ایلدی وتکرار
المنذر یرینه جلوس ایلدی بعده اوغلو عمرو اول وقت که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم

خضرتلری دنیایه کلمشلردر بعده قرنداشی قابوس بعده قرنداشی المنذر بن المنذر بعده اوغلو
النعمان بو تنصر ایلدی بونی کسری پرویز قتل ایتمکله عربله فرس مابینلرنده وقعهٔ ذی قار
واقع اولدی و بو نعمانه شقایق نعمان منسوبدر سببی بودرکه برموضعه کلدی ودیدیکه
ما احسن هذه الشقایق احمرها وکندونه بربنا ایلدی و برکون یوم عبوس و برکون یوم
نعیم تعین ایلدی فچن که یوم عبوسنده برکمسه کند نه بولشسه قتل ایدردی اما یوم نعیمده
بولشسه اکا انعام ایدردی کونلردن برکون طی قبیله سندن بر اعرابی یه راست کلدی
مراد ایلدیکه انی قتل ایلیه اعرابی ایتدی بنم برقزم وار در کمسه یه اصمرلمدم یکا اذن
ویره سن دونمك شرطیله دیدی نعمان ایتدی سکا کم کفیل اولور اول حینده وزیری
بن کفیل اولورم دیدی نعمان ایتدی اکر کلمزسه سنی یرینه قتل ایدرم بعده عربی کتدی وعد
ایلدیکی کونده چقه کلدی نعمان اول وقت ایتدی ما رأیت اکرم منکما بلمم که قنقکز
بربریکزدن اکرمدر وزیرینه دیدیکه نه ایجاب ایلدیکه سن بوکا کفیل اوله سن اعرابی یه
دیدیکه نه ایجاب ایلدیکه سن رجوع ایده سن ابتدا وزیر جواب ویردیکه وزرادن کرم
قالقدی بعده اعرابی جواب ویردیکه ناسدن وفا قالقدی نعمان ایتدی بن
اوچنجی اولمیم که عفو ملوکدن قالقمش دینلمسون دیو یوم عبوسی رفع ایتدی بعده ایاس
ابن قبیصة الطائی بعده زاویه بعده تکرار سلطنت لخمیینه عودت ایلدی ومنذر بن
نعمان ملك اولدی و بو ملك چاق حضرت خالد اوزرلرینه کیدنجه طوردی بعده دولت
اسلام ظهور ایلدکده حضرت خالد طرف حضرت عمردن تعیین اولندی وحیره یی
فتح ایتدی وحیره یه صحابهٔ کرام طرفلرندن حاکملر نصب اولنمغه باشلندی وصحابه دن
صکره امویه دن عبد الملك بن مروان طرفندن یزید بن هبیره عراقه والی اولدی بعده
دولت عباسیه ظهور ایلدکده عراقی ضبط ایتدیلر وکوفه ده بیعت اولندی صکره
کوفه دن تخت رفع اولنوب انباری تخت ایتمشلردر سنه یوز اوتوز ایکیده دولت آل عباس
ظهور ایدوب ابتدالری ابو العباس عبد الله که جد اعلاسی ابن عباس حضرتلریدر
مذکور عبد الله سفاح دینمکله مشهوردر یوز اوتوز ایکیده بیعت اولندی و یوز اوتوز التی
سنه سنده جدری مرضندن وفات ایتدی بونك عصرنده ابا مسلم ظهور ایلدی بونك
باباسی مرو قریه سنده برکمسنه ایدی آذربیجانده وفات ایتدکده ابو مسلم اوکسوز
اولوب عیسی بن عقیل یاننده نشأت ایتدی و برمرتبه ادیب اولدیکه مشار الیه بالبنان
اولدی برکون کوفه ده نقبادن امام محمد بن علی بن عبد الله وغیری برجماعت ایله کلوب
ابا مسلمی کوردکده کلامنی بکندیلر وکمال الفت ایتمکله انلر ایله معامکه طرفنه کیدرکن
سفاحك قرنداشی ابراهیم اوغرادقده ابا مسلمی کوروب حظ ایلدی وخدمتنده
الیقودی صکره خراسانه برمدبر کمسه تعیین اولنمق لازم کلمکله ابا مسلمی ارسال ایلدی
ابا مسلم خراسانی ضبط ایتدی کیدرك شوکتی قوی اولدی والحاصل سفاح ظالم

خونریزوبی رحم ایدی بونك عصرنده اهل اسلامدن لایعد ولا یحصی کمسنه قتل اولنمشدر
جریان عادت الله اوزره سفك دمـــا ایدن ملوکك عمرلری قصر اولمغین یکرمی سکز
یاشنده فوت اولدی ایکی وزیری وار ایدی بری ابامسلم وبری خـــالد بن جعفر البرمکی
بعده یرینه بیوك قرنداشی ابوجعفر عبدالله منصور ه سنه یوز اوتوز یدیده بیعت اولندی
بودخی ظالم ومغرور ومنبع فساد ایدی که بنی عباس ایله علویه ماییننده عداوت قلمغه
بوسبب راولاد حضرت امام حسین بن علی بن محمد بن عبدالله بن حسنك ایکی اوغلو که محمد
وابراهیمی قتل ایلدی وانلرك سببی ایله اهل اسلامدن نیجه کیمسه یه اهانتلر ایلمشدر جمله دن
بری سراج امت ومقتدای ملت امام اعظمی کمال زهد وتقوی سببی ایله قضادن امتنـــاع
ایتدکلری ایچون حبس ایلدی زندانده وفات ایتمشلردر ومزبوره کمال خست ودنا ئتندن
منصور دوانقی دیرلر ایدی عمال وصنـــاعله بردانق وبرحبه اوزرینه نزاع ایدردی ابومسلم
خراسانی که بیعت عباس ایچون دعوت ناسه قیام ایتمشیدی انی دخی قتل ایلمشدر
اصحابنه امر ایلدی سواد کیسوتلر واوزون کلاه وقلجلرین قوجاقلرینه آصسونلر بوهیئت
اوزرینه اولمغه فرمان ایلدی اول هیئت اوزرینه ایودولامه داخل اولدی منصورانك حالندن
استفسار ایدوب نه درحالك دیدکده اول دخی دیدیکه یوزومی نصفمده وقلجم اوستمده
وسیاهله بویاندم وکتاب اللهی وراء ظهریمه بند ایتدم منصور کولدی واولکی هیئته فرمان
ایلدی بوخلیفه شط کنارنده بغدادی سنه یوز قرق التیده بنا ایلدی وخلفادن ابتدا کتب
سریانیه وعجمیه ویونانیه یی اقلیدس کبی دخی کلیله ودمنه وغیری عربیت ایله ترجمه
ایدن بودر سنه یوز اللی سکزده بوخلیفه حجه عزیمت ایلدی ومراد ایلدی که مکه ده سفیان
ثوری حضرتن قتل ایلیه بیرٔ میمون دیدکلری منزله کلنجه مکه یه اعوانی ارسال ایتدیکه
ثوری یی اخذ ایده لر وصلب ایده اهل حرم بوخبردن خبردار اولیجق سفیـــانه خبر ویردیلر
سفیان حضرتلرینك مبارك باشی فضیل بن عیاضك دیزنده وایاقلری سفیان بن عیینه
دیزنده کعبهٔ معظمه قارشوسنده اوزانوب یتوردی همان طوردی وکعبه نك استارینه
یاپشوب اکر منصور بونده کلورسه بن سندن بری اولدم دیدی وینه کلوب یرینه یاتدی
علی الفور خبر کلدیکه منصور بیرٔ میموندن قالقوب آته بنوب مکه جانبنه روانه اولمش
ایکن بحفتینك بیننده اورتاسنه کلدوکی کبی آتدن یقلوب بوینی اوزرینه اوراده جان ویردی
وزیری خالد البرمکی ایدی یرینه محمد المهدی علما ایله اختلاط ایتمکله کلی کمال تحصیل
ایتمشدی ارباب فضل وکمال یاننده مقبول ایدی وزنادقه طائفه سنی سومز ایدی قتی
چوق زندیق هلاك ایلدی جدل کتابلرینی اهل زندقه یی رد ایتمک ایچون تصنیف ایتمکه امر
ایلدی حجه وارد قده عظیم احسانلر وخیراتلر ایلدی وسطح کعبه یه آدملر چیقوب هرجانبندن
مسك وعنبر وغالیه برله بیت اللهی سراپا تطیب ایتدیلر ودیباج جنسلرندن بری بری
اوستنه اوچ کسوه کیدردیلر وابتدا خلفادن صره تعیین ایدن بودر رومده چوق ولایت

فتح ایتدی سنه یوزالتمش طقوزده وفات ایلدی یرینه اوغل موسی الهادی اولدی بوغایت
ظالم ایدی شاه اوکنده قلجلر ایله یوریمکی بو ایجاد ایلدی سنه یوزیتمشده وفات ایدوب یرینه
قرنداشی هارون الرشید سریر خلافته جلوس ایتدی بو خلیفه غایتده فصیح وبلیغ
وادیب وکثیر الحج والعبادة که کونده یوز رکعت نماز قیلوردی بر ییل غزایه وبر ییل حجه
کیدردی انیس علما ومحب مشایخ واولیا ایدی قاضیسی امام ابو یوسف وزراسی برامکه
وشعراسی مروان بن ابی حفصه وحاجبی الفضل الربیع وخواندهسی ابراهیم موصلی وخاتونی
زبیده ایدی ایامنده خیر وحسنات وزمان فضل وبرکات ایدی خصوصا وزراسی برامکه در
بو برامکه بر جماعت کثیره در اشرفلری یحیی ومحمد وموسی واولادلری خالد وفضل وجعفر
وفضل بن یحیی بن خالد بن ستاسف بن حاماست البرمکی برمکه اول کمسه درکه باباسی
بیوك برمك ملوك فرسدن بر ملك ایدیکه فارس ولایتنده مجوسیلر ایچون مشهور اولان
آتشکده نام بر عظیم بنا ایلدی بعده شامه کلوب مروانیلردن هشام بن عبد الملك خلیفه
حضورنده اسلامه کلوب اسمنی عبد العزیز قودیلر صکره دولت عباسیه عبد الله سفاحه
انتقال ایلدکده برمکی یی کتوروب وزیر ایلدی سفاحك وفاتندنصکره منصور دوانقی یه
وزیر اولوب اشتهار بولدی مهدی خلیفه زماننده مرحوم اولوب نمازین هارون الرشید
قیلدی دیرلر خالدك واصل اولدوغی مرتبه یه اولادندن بریسی واصل اولمدی نه یحیی
ادبنده نه فضل جودنه ونه جعفر کتابتنه ونه محمد مروتنه ونه موسی شجاعتنه اندنصکره
هارون الرشید جعفری وزیر ایلدی وشول مرتبه التفات ایلدیکه سراینه واولادلرینه
ومالنه حکم ایدردی حتی هارون الرشید یحیایه باباو اوغللری فضل وجعفره قرنداش دیو
خطاب ایدردی رشیدك برامکه یه بو مرتبه محبتنك سببی بو ایدیکه هادی خلیفه وفاتنده
هارون یکرمی ایکی یاشنده طوس شهرنده بولنوب اول اثناده جمله بغداد خلقی قرار
ویردیلرکه هارونی خلیفه ایتمیهلر زیرا لهو وطربه مائل اولدوغندن جائزکه خلقك مصالحنه
وامور مملکته تغافل ایدوب خلافته خلل کله دیو خلافته رضا ویرمدیلر اول ایامده بغدادده
سادات برامکهدن یحیی وفضل وجعفر قالقوب هارون الرشیددن غیری کمسه خلافته لایق
دکلدر دیو هارونه آدم کوندروب وکتوروب خلیفه ایتدیلر مسند خلافته اوتوردقده یحیایی
احضار ایدوب بیوردیکه بو خلافته اخلاص ایتمکهسن سبب اولدك بندخی امور عالمهسنی
وکیل ووزیر اعظم نصب ایلدم یحیی دخی احسن تدبیر ایله امور مملکته مقید اولدی بعده فضل بن
یحیایی وزیر ایتدی بعده جعفر برمکی وزیر اولدی اون سکز بچی سنهدنصکره رشید آل
برامکهدن انحراف ایلدی واول سنه هارون حجدن عودت ایتدکده جعفری قتل ایلدی
سبب قتلیچون دیرلرکه هارونك قز قرنداشی عباسه نام خاتون وجعفر برمکی مجلسنه
حاضر اولمزلرسه اول کون هارون ذوقدن محروم اولوردی اول اجلدن جعفره نکاح ایلدیکه
نامحرم اولمیه مجلسنده بوزینه باقه بو شرط ایله که جعفر دخی عباسه یه تقرب ایتمیه جعفر

ایسه

ایسه هارونڭ امرینه مخالفت ایتدی واندن برولد حاصل اولدی اول سببدن قتل اولندی
دیرلر والحاصل هارون طوسه واردقده وفات ایتدی سنه یوز طقسان اوچده یرینه
اوغلی محمد امین حسن وجمال صاحبی جوان ایدی لکن سوء تدبیر وعدم قبول نصیحت
اولوب نسا ایله لعبه مشغول ایدی قتالنه ذی الیمینین طرفندن طاهر تعیین اولنوب طاهر
بغدادی محاصره ایتدکده محمد امینه خبر ویردیلر خبر ویره نی آزار ایدوب اولوقت کندی جواریله
حرمنده صید سمك ایدردی دیدیکه فلان جاریه ایکی بالق طوتدی بندخی برطوتمدم اول
اثناده طاهر سیف ایله بغداده داخل اولدی وامینی ذبح ایلدی ویرینه یوز طقسان سکزده
قرنداشی عبد الله مأمون جلوس ایتدی مشهوردر که بو خلیفه ذوفنون جهان علوم
حدیث وفقه وطب وادبیسنده امام ردخی فلسفه وعلوم اولینه چوق اعتبار ایلدی و
غایت سور ایدی احوال عالمه مطلع اولمغله رومده چوق غزالر ایتدی قرق حصار فتح ایتدی
اخر الامر حکم ضلالته دوشمشیدی وخلق قرآن قولیله ابتدا واقع اولدی وامر ایلدی که
حضرت علی یی سائر صحابه یه تفضیل ایلك طرسوسده وفات ایلدی یرینه معتصم بن
هارون الرشیده بیعت ایلدیلر وبوکا خلیفه مثمن دیرلردی زیرا سکز قلعه فتح ایتدی سکز
سنه خلیفه اولدی وسکزنجی خلیفه ایدی سکز آی وسکز کونده طوغمشدر ونقش
خاتمی الحمد الله که سکز حرفدر وقپو سنده سکز ملك دورمشدر وسکز ملك قهر ایلدی
وسکز ارکك وسکز قز اولادلری وار ایدی که کندودن صکره الیقودی وسکز شهر فتح ایلدی
وسکز کوشك بنا ایتدی وغلمان اتراکدن اون سکز بیك غلامی وار ایدی بو خلیفه
غایت قوتلو ایدیکه ایکی قیونی النه الوب چاق صویونجه ایاقلرندن طوتردی ابتدا
طائفهٔ اتراکی دیوان خلفایه ادخال ایتمك اندن واقع اولمشدر عجم پادشاهلرینه تقلید
ایدوب سمرقند وفرغانه یه مال ارسال ایدوب غلمان اتراك اشترا ایندرردی اول طائفه دن اون
سکز بیك قول ایدندی التون طوقلر ایله ودیبا لباسلر ایله تزیین ایدردی بغداد خلقی
بونلرك اوضاعلرندن بیحضور اولوب جمع اولدیلر معتصم قپوسنه کلوب یا لشکر اتراکی
بوشهردن اخراج ایله یاخود سنك ایله جنك ایدرز دیدیلر سز نیمله برالای ضعیف الحال
آدملر نیجه جنك وجدال امکان واردر دیدی انلر دخی سنکله جنکی سهام الاسحار وسیف
دعوت تضرع درکاه پروردکار ایلرز دیدیلر های مددبو اصل جنکه طاقتم یوقدر دیو
بر مقدار صبر ایدك دیدی پس سرمن رای دیدکلری شهری بغداد قربنده بنا ایلدی
واتراکی اورایه نقل ایلدی نقل ایدرلرکه برکون معتصم اوتورر کن خبر کلدیکه ملك روم
اهل اسلام ولایتلرینی غارت ایتمشدر وچوق قتل وسبی ایتمشدر چاق سبایادن برعورت
هاشمیه اسیر ایتمشیدی فریاد ایلدیکه وامعتصما کافر اکا بر طبنجه اوردی ودیدیکه
معتصم الاجه اتلر ایله کلسون سنی قورتارسون خلیفه بوخبری اشیتدکده اول ساعت
معموریه طرفنه قرق بیك الاجه آتلولر ایله توجه ایلدی انکوریه واصل اولدقده لطف

حق ایله فتح ایتمشدر وقیصر رومی اسیر ایتمشدر وهاشمیه یی احضار ایلدی وکندونه
دیدیکه لبیك ابنت العم سنك دعوتکه اجابت ایتدم سنه ایکیوز یکرمی یدیده مزبور
خلیفه سرمن رآده وفات ایدوب یرینه هارون الواثق اولدی اولدخی وفات ایتدکده ایکیوز
اوتوز ایکیده جعفر المتوکل علی الله جلوس ایتدکده مذهب اهل سنته نصرت ایدوب
آیین دین ومراسم اسلامی اقامت ایلدی بونك عصرنده امور عجیبه ظهور ایدوب
جمله دن بری بر کیجه جو سماده اولقدر شهاب ظهور ایلدی که کواکب بر برینه کیروب منتشر
اولدی قیامت قوپدی ظن ایتدیلر دخی دیار مصرده سویدا قریه سنده طاش
یاغدی بردانه سنی وزن ایتدیلر یوز اوتوز درهم چکدی بر بدخی یمن دیارنده برطاش یرندن
قوپوب یوریوب برطاغك یاننه واردی قرار ایتدی بری دخی قارتالدن کوچورك براق
قوش برطاغك اوستنه قونوب قرق کره یا معشر الناس اتقوا الله دیو چاغردی ایرته سی
کلوب ینه قرق کون بویله دیدی بشیوز نفر کسنه نك شهادتیله بو خبری یازوب بو حادثه نك
وقوعی ایکیوز قرق بر رمضاننده واقع اولمشدر اندن صکره عظیم زلزله اولدی ومکة اللهده
اولان عیونك جمله صولری قورودی متوکل جانبنه عرض ایتدیلر عین عرفاتی اقمق
ایچون یوز بیك التون کوندردی والحاصل دیار بغدادده اتراك کثرت وقوت بولوب
مصالح سلطنته قرشدیلر وعقد عزل ونصب انلرك النده اولدی آخر طغیان اول مرتبه یه
واردیکه کیجه ایله اون نفر اتراك خلیفه نك خلوتسراینه دخول ایدوب شهید ایتدیلر
بعده سنه ایکیوز قرق یدیده اوغلی محمد المنتصر بالله یرینه جلوس ایلدی انکدخی
برکون مزاجی منحرف اولدقده طبیبنه اوتوز بیك فلوری ویردیلر زهرلو نیشتر ایله فصد
ایدوب زهر تأثیر ایتمکله وفات ایلدی یرینه ابو العباس احمد المستعین بالله خلیفه اولدی
اتراك ممالکه استیلا ایتمشلردی همان خلیفه بر شیخ مقامنده اوتوردی مستعینك
کیدیکی اثوابك یکلری اوچر قارش بول ایدی اشراف مکه حالا اول طرز اوزره کیرلر
حاصلی اتراك کمکرده ادراك کوردیلرکه کندولره اویمیور خلع ایدوب بعده قتل ایتمشلردر
یرینه اوغلو محمد المعتز جلوس ایتدی انیدخی خلع ایدوب یرینه محمد المهتدی یی جلوس
ایتدردیلر ومعتزك والده سنك جمیع مال ومنالنی الندن الوب خاتونی مکه یه سوردیلر اموالی
اون کره یوز بیك التون ونصف اردب اینجو ونصف اردب زمرد وسدس اردب یاقوت احمر ایدی
والحاصل مهتدینك دخی اتراك اوزرینه هجوم ایدوب قتل ایتمشلردر یرینه احمد المعتمد
علی الله اولدی لهو ولذاته اشتغال وانهماك ایلمکله قرنداشی طلحه یی ولی عهد ایلدی
الموفق بالله دیو لقب ویردی وحجاز ویمن وفارس وطبرستان وسند ولایتلرینه والی
قیلدی وکندونك جعفر ادلو ولد صغیری وار ایدی آکا المفوض الی الله دیو لقب ویروب
جزیره وشام ودیار مغرب اوزره والی قیلدی برینه اق سنجاق برینه سیاه سنجاق ویردی
وبویله شرط ایتدیکه اکر کندونك وفاتی اوغلو صغیر ایکن واقع اولورسه خلافت

موفقك

موفقك اوله و بو شرط اوزره عهدنامه یازیلوب مکه‌یه کوندردیلر و بیت شریفك ایچنده
حفظ ایتدیلر آخر کار مقتضای اراده نه ایسه ظهوره کلوب لا یغنی حذر من قدر موجبنجه
مقتدر زماننده زنکیلر خروج ایدوب اهل اسلامه چوق ضرر ایرشدردیلر رئیسلری
اولان بهیولی رسالت دعواسنی ایدوب علم غیب ادعا ایلر ایدی بر فتنه‌یه واردیکه اهل
اسلامدن یوز بیك ادم دن زیاده قتل اولندی آخر الامر موفق بالله دخی توفیق
الهی برله اوزرلرینه عظیم عسکر ارسال ایدوب جنك اولدقدنصکره نسیم نصرت هبوب
ایدوب بر مرتبه زنکیلری قیردیلر که حسابه کلمز بو فتح ظهوره کلدکدنصکره الناصر لدین
الله لقبی ایله ملقب اولدی و دخی فوت اولدقده یرینه برادرزاده‌سی احمد المعتضد
جلوس ایلدی بو خلیفه اهل عقل و شجیع کیمسه ایدی یالکز ارسلانه قارشو واردی ایام
دولتنده رعیتدن ظلمی دفع ایتدی و مکروهاتی اسقاط ایتمشیدی بنی عباسه تمام
ضعف کلدکدنصکره اساس خلافت تکرار قوت بولدی اول جهتدن معتضده سفاح
ثانی دیرلرو کندودن اول خلفا زماننده توریث ذوی الارحام منع اولمشیدی حق ذوی الارحامی
خزینه‌یه ضبط ایدرلردی و شرع مطهره‌یه غایت انقیادی وار ایدی سنه ایکیوز
سکسن طقوزده وفات ایدوب یرینه اوغلی المکتفی بالله جلوس ایلدی حسن صورت
و جمال سیرت اولوب اهل علمه اکرامی وار ایدی بونك زماننده قرامطه ظهور ایلدی
بو طائفه محرماتی مباح اعتقاد ایتمشلر ایدی و دماء مسلمینی حلال بلورلر ایدی و دعوالری
بو ایدیکه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و سلمدن صکره امام حق محمد بن الحنفیه
اوله اول خروج ایدن یحیی بن مهرویه درهجر ناحیه‌سندن قوپشدر المکتفی فوت
اولدقده برادری جعفر المقتدر بالله جلوس ایلدی فسق و فجور و شرابه منهمك ایدی
ایکی کره خلع اولنجیده اصلاح نفس ایدوب یهود و نصاری طائفه‌لرینه بالکلیه دیوان
امورینه قارشدرمقدن منع ایتمشیدی و عرفه کونی کلدکجه بعض دواب و صغردن
قیرق اللی بیك قربان اولشدرردی و دار الشفایه هر سنه یدی بیك دینار خرج
اولنوردی بر کره مقتدر دوکون ایدوب بش اوغلنی سنت ایلدی التی کره یوز بیك
فلوری صرف ایدوب عالمی اغنیا ایلدی و بر دفعه قیصردن ایلچی کلدکده یوز التمش
بیك مسلح عسکر قیام ایلدی دار الخلافه قپوسنه وارنجه ایکی جانبده طوردیلر انلردن
ایچرویدی بیك خادم ایکی جانبه طوردیلر و یدی یوز نفر حاجبلر طوردیلر و دار السعاده‌نك
دیوارنه اوتوز سکز بیك پاره قماش آصدیلر و فرش سرایه یکرمی ایکی بیك پاره قماش
دوشدیلر و جمله اسباب زینتدن ماعدا بر شجره احداث ایتدیلر که ریح طوقندقجه
یپراقلری حرکت ایدردی اول شجره اوزرینه التوندن و کومشدن مرغان قوندیروب
ریح طوقندقجه صدا اویرلردی دولت عباس ضعف بولدوغی زماننده بویله قوتی ایکن
قرامطه جنکنده شهید اولدی یرینه قرنداشی ابو منصور القاهر بالله سنه اوچیوز یکرمی

برده جلوس ایلدی وخلقه اذیت ایتمکله اوزرینه هجوم ایدوب کوزلرینه میل چکدیلر
یرینه محمد الراضی وانك یرینه ابراهیم المتقی بالله جلوس ایدوب بونك کوننده توران بغداده مستولی
اولوب کوزلرینه میل چکدی ویرینه ابن عمی اولان عبدالله المستکفی جلوس ایلدی بعده
ابو القاسم فضل الله سنه اوچیوز اوتوزدورده جلوس ایلدی اول عصرده آل بویه بغداده
استیلا ایتمشلردرکه تصرف انلرك الندهقالمش ایدی بعده اوغلو عبد الکریم الطایع بالله بونك
عصرنده حرمیندن آل عباس خطبه سی کسلدی بعده احمد القادر بو خلیفه نك عادتی زهد
وصلاح ومعرفت ایله موصوف خلق قرآنه قائل اولان طائفه نك ردنده برکتاب تصنیف
ایتمشدر خلافتی قرق برسنه درو سنه دورتیوز یکرمی ایکی تاریخنده فوت اولوب یرینه
اوغلو عبد الله القائم بامر الله جلوس ایتدی بغایت اهل خیر کمسه ایدی قرق دورب سنه
خلافت ایدوب دورتیوز التمش یدی تاریخنده وفات ایلدی یرینه اوغلی عبد الله المقتدی
بالله جلوس ایلدی اولدخی خیردین وخلفاء عباسیه نك صالحلرندن برکمسه ایدی برکات
صلاحنك جمله سندن بری بودرکه آل سبکتکیندن سلطان ملکشاه خلیفهٔ مذکوره
حیف ایتمکلك مراد ایلدی بغدادشهرنده طورمسون چقسون شمدن صکره بزوارمق
استرزدیو خبر کوندردی مقتدی دخی رسول کوندروب بو بابده برمقدار تلطف ایلدی
ملکشاه دخی بتر اولوب البته چقسون دیدکده کرم ایلسون مهلت ویرسون دیو نیاز
کوستردی ملکشاه دخی برساعت مهل ویرمم دیدی آخر ملکشاه وزیرینه آدم کوندروب
اون کون مهل رجا ایتدیلر کده اون کونه مهل ویردیلر اندن خلیفه کوندز صائم
وکیجه قائم اولوب درکاه عزته نیاز وتضرعه بشلدی اون کون تمام اولمدین تیر دعاسی
هدف اجابته اصابت ایلیوب شرندن خلاص بولدیلر سنه دورتیوز سکسن یدیده
فوت اولدی یرینه اوغلی المستظهر بالله اولدی بو خلیفه حسن خط یازاردی بونك
زماننده آل سلجوق تغلب ایتدیلر سنه بشیوز اون ایکیده بو دخی فوت اولوب اوغلو
مسترشد بالله مسعود بن محمد سلجوقی ایله قتاله چقوب لشکری موافقت ایتمیجك
یالکز کندی معرکه ده قالوب شهید اولدی یرینه الراشد بالله منصور اولدی بو خلیفه
مخرجسز طوغمشدر صکره حکیملر اکا مخرج ایتمشلردر وعمری طقوز سنه سنده ایکن
احتلام اولدی مسعود سلجوقی قتل ایتمشدر یرینه عمی اولان محمد مقتفی بالله فاضل
وکریم الاخلاق در خلیفه اولدی بودخی وفات ایدوب یرینه اوغلی یوسف المستنجد
بالله جلوس ایدوب منقولدرکه خلیفه اولمزدن اول بر واقعه کورمشدرکه انك
آوجینك ایچنه اوچ حرف خایازلمش کورر صباح بعض معبرلره تقریر ایتدکده انلر دخی
سنه خمس وخمسین وخمسمائه تاریخنده خلیفه اولورسن دیو تعبیر ایتدیلر فی الواقع
اویله اولدی بعده اوغلو حسن المستضی یرینه خلیفه اولوب غایت کریم النفس وحسن
تدبیر صاحبی ایدی بودخی وفات ایدوب یرینه اوغلی احمد الناصر لدین الله خلیفه

اولوب

اولوب رسوم خلافتی احیا ایلدی خطبه وسکه ده ایراداسم شریفنه فرمان ایتمشدی
نیجه مدت منابر اسلامیه اوازن دعاء مستضی دن صکره اول مذکور اولوردی کرامات
ظاهره سی وار ایدی جمله دن سلطان خوارزمشاه مراد ایدندیکه مذکور خلیفه
یدندن ملك عراقی استخلاص ایله بو عزیمتله همداندن بر و چکدکده بر صحراده نیجه مدت
لیل ونهار اوزرلرینه قار یاغوب یول و یر تمکله بالکلیه عسکر فنا بوله یزدی واکثری هلاك اولمغله
خوارزمشاه بالضروره عودت ایتدی بری دخی مقدما یأجوج ومأجوج مثلی اولان کفار
تاتار خروج ایدوب تمام بلاد اسلامیه یه تعرض ایتدکلری زمانده حق جل وعلا میامن
بخت ناصری برله بغدادی انلردن حفظ ایتدی وکعبهٔ معظمه نك اورتوسنی بیاض دیبادن
ایتدی صکره ناصر الدین الله امر ایتدی سیاه دیبادن ایتدیلر کعبة اللهه سیاه اورتمك
اندن قالدی خلافتی قرق یدی ییل استقلال تام اوزره باقی قالدی بغداد بهشت
آباده مدرسهٔ نظامیه یی بنا ایتدی ایچنه اون بیك جلد کتاب وضع ایتدی سنه التیوز
یکرمی ایکیده وفات ایلدی اوغلو الظاهر بامر الله بعده اوغلو المستنصر بالله منصور
جلوس ایلدی علماء عصری انواع اجلال واکرام ایدوب مدارس ومساجد وحدایق
بنالرینه مشغول اولدی شهر بغداده مدرسهٔ مستنصریه انك بناسید ردورت مدرس
تعیین و مذاهب اربعه اوزره درس قرائت اولنوردی ابو الفتح سلجوقی نظام الملك وزیری
اولیجق تشیید مبانیٔ ارکان دولت وتأسیس قواعد بنیان سلطنت احسن وجوه اوزره
قیام کوستروب موالات اولیاء دین ودولت استمالات اعدای تخت وسلطنت جانبلرنده دقیقه
فوت واهمال ایتمدی علما وصلحایه اقبال تام وحرمین شریفینه بر مرتبه احسان که کندو
خاصه مالندن غیری اموال سلطانیه دن هر سنه التیوز بیکدن زیاده التون وجوه خیره
صرف ایدوب والحاصل بعض حسود وعدوی سلطنت خلیفه حقنده که اخراجات
زائده ایله بیت المالی خراب ایتدی بونك اتلاف اتدیکی مبلغ سلاح عسکره و یرلسه قلاع
اعدایه فتح رایات دکمك اولوردی دیو خلیفه یه وزیری غمز ایتدیلر خلیفه دخی بر ایکی مرتبه
اغماض ایتدکدن صکره دشمن بی انصاف طوردیوب کرّاتله بو مقوله کلماتی سمع همایونه
ایصال ایدیجك ضروری متأثر اولدی بر کون قرشوسنه کلدکده خزینهٔ بیت المالدن
هر سنه بو قدر مالی بی نفع یرلره خرج ایدرسن دیو خطاب ایتدی نظام الملك دیدیکه ای
اوغول بن بر عجم پیر ناتوانم که بازارده چقرسه لر بکا کمسه بر قلوری یه مشتری اولمازوسن بر ترکی
جوانسنکه بازاره چقرسه لرهله سنی اوتوز التونه الورلر اوله بو حالله حق سبحانه وتعالی بزی
اختیار ایدوب بو اماناتی بزم کف کفایتمزه مسلم قلدی احوال امور بلاد ومصالح عباد بزه
مفوض قلندی و بن تصرف وتدبیره مشغول اولدم سن لهو ولذات دنیایه متوغل
اولدك ایکیمزنده حاصل اعماللری یزده درکاه رب عزته صعود ایلیه جك کاریمزك اکثری ذنوب
ومعصیتدر شکر وطاعت دکلدر وسنك اول دفع شر اعدا ایچون احضار ایتدیکك عسکرك

اللرنده ایکیشر ذراع طول بور قلجلری وار واتدقلری اوق برجزتی مسافه کتمز ینه بوحالله
انواع فجور ومعاصی یه منهمکلردر فسادلرینه نظر اولنسه نزول فتح ونصرته مستحق اولمق
دکل اوزرلرینه سنك بلا وقهر یاغمغه لایقلردر بن سنك ایچون بر عسکر فراوان وجند
بی پایان حاضر لدم که آکا جیش لیل وعسکر سحر دیرلر اوزون کیجه لرده سن ولشکرك
غافل یاتوب اویودوغکز زمانده آنلر طوروب صفلر بغلرلر وکوزلری یاشین ارسال
ایدوب دللرنده دعا وثنا اطلاق ایدرلر اللرین درکاه قاضی الحاجاته اوزاتدقلری زمانده
دشمنلرك اوزرلرینه قلج صالرلر که صویی ولایت چین وماچینه یتشور پس سن وسنك
عسکرك انلرك یوزی صوینه معیشت ایدوب انلرك دعاسی برکاتیله فتح ونصرت بولورسز
خلیفه آفرین بابا آفرین خوب ایتمش سن مدد بولشکری دخی زیاده ایله بزه کرك
لشکر بودر دیدی والحاصل خلیفه قبول ایلدی وحسادك بوزلری قراسی کندولره
قالدی بونك زمانده تاتار برقاچ کره عراق جانبنه قصد ایلدی لطف حق ایله هر
کلدکلرنده منهزم اولورلر سنه التیوز قرقده وفات ایلدی یرینه اوغلی عبد الله المستعصم
بالله بغداد شهرنده آخر خلفاء بنی عباسدر لعب ولهوه مشغول اولدی وقوللرینی
سلطان لقبی ایله ملقب ایدوب جمیع امورده ممالکی انلره تفویض ایدردی آخر انلر تغلب
ایدوب جانب خلافت ضعف بولدی ورشوت قپولرین آچدیلر هرنا مستحق برقاچ
التون ایله مطلبنه واصل اولوب مراتب ومناصب نااهله سوق اولنور اولدی موید الدین
علقمی وزیری اولدی مذکور بر رافضی وسباب ایدی مستعصمه واهل سنته عدو
ایدی امامدارا ایدردی منافقانه معامله قلوردی برکون بغداد شهرنده طوائف اهل
سنته روافضه غالب اولوب وافر اهانت ایتدیلر وابن علقمی مذکور رافضی ایکن
بونك دخی اقرباسنك اولرین یصدیلر بونلره ظاهرده انتقام ایتمکه قادر اولمیوب زوال
دولت اهل سنته سعی ایتمکه بشلدی وسرا هلاکوخان ایله معامله ومراسله یه مباشرت
ایتدی مقصدی عرق اهل سنتی قطع ایدوب خلافتی علویه یه ارجاع اتمك ایدی
وبو جانبده مستعصم یاننده اولان کزیده عسکرلری ادنا بهانه ایله اطرافه پراکنده قیلدی ودائما
مستعصمه بوقدر عسکر زائد درکیدن کتسون کرك اولان خزینه درخزینه اولدقد نصکره
هرقچن لازم اولسه عسکر بولنور دیر ایدی مستعصمده اولقدر قوت ادراك یوق ایدی که مرادینی
فهم ایده حتی برکره یکرمی بیك عسکره همان سزه دستور رقنده استرسکز کیدیکز دیدی
ومستعصمه وافر مال کوستروب بلمزدیکه مرادی ندر اولدخی ماله محبت وکمال مرتبه مساعده
کوستردی بلمز ایدی که جمع ایتدیکی مالی عدو ایچون ادخار ایدردی والحاصل مغول
وجغتای سلطانی اولان هلاکوخان عسکر بی پایان ایله بلاد اسلام اوزره هجوم ایتدیلر
واکثر ممالك اسلامده قتل عام ایدوب بلا برمرتبه ده قرار بولدی که مستعصم خلیفه
خواب غرور وغفلت ایله سریر عیش وراحت اوزره تغلب ایتمکده ابن علقمی ایسه

طرق اخبار وقلم مسامع خليفه ده سد ايدوب تا اول زمانه دك كه مغول سواد عراقه دخول
ايدوب اكثر قتل اسلامه مباشرت ايتديلر آخر هلاكو شهر بغداد اوزرينه عزيمت
ايدوب خليفه يه آدم كوندردى وآستانه سنه دعوت ايلدى خليفه غفلتندن بساط
انتباهه حيث لا ينفع يه قدم بصوب دست تحيرا يله كوزلرينى اوماغه بشلدى وزيرى اولان
ابن علقمى رافضى كندو اتباعيله قرشو چقوب واروب هلاكو ايله جمع اولوب اندن ينه بغداده
كلوب خليفه يه دخى مصلحت بودركه سن دخى چقوب تعظيم ايلەسن اميد دركه محصول
ممالك عراق مناصفه اوزره صلح ميسر اوله ايدى مستعصم دخى ابن علقمى سوزيله اعيان
دولت واركان خلافتدن يديوز نفر كمسه ايله بغداددن چقدى هلاكو اوتاغنه
قريب اولدقده خليفه بى اون يدى نفر كمسه ايله هلاكو مجلسنه ايلتديلر سائرين
كيروده اليقوديلر والحاصل خليفه يى وجمله عسكرى قتل ايتديلر و بغداده قرق كون
قدر قلج بذل ايتديلر بر مرتبه كه يكرمى كره يوز بيك آدم قتل اولنمشدر ديرلر وانلركه
خوفلرندن كاريزلره وزير زمينلره قاچوب لشكر تاتار كيدوب چقدقلرنده بر هيئت ايله
چقديلركه اتا اوغلنى وقرنداش قرنداشنى بلمديلر والحاصل سيف هلاكودن نجات
بولان آل عباسك برى ابو العباس احمد بن طاهر قاچوب سلطان مصر اولان ملك ظاهر
سيف الدين بيبرس يانته كتدى سلطان مزبور غايت اكرام ايدوب وافر عسكر ايله
ممالك عراقه كوندردى سنه التيوز اللى طقوز ده فراته قريب اولدقده نائب هلاكو اولان
قره بوغه بغداددن ايريشوب اوراده احمد بن طاهرى وعسكرى قاچدن پوكوردى از كمسه
خلاص بولديلر اندن صكره نسل عباسدن برى دخى اسمى احمد ايدى اولدخى ديار مصره
ايرشدى واكا الحاكم بامر الله ديو لقب وضع ايتديلر ونسبنى اثبات ايتدكده خليفه نصب
ايدوب مبايعه قيلندى ونفس مصرده نفقه وسكنا تعيين ايتدى اما حظوظ خلافتدن
بهره سى مجرد اسم خلافت ايدى سلاطين مصردن هركم سرير سلطنته جلوس ايلسه
تيمناً وتبركا كتورلردى سلطانه ولك السلطنة ديرايدى وسلطانه مبايعه ايلردى
والك آخرلرى بونك نسلندن يعقوب المستمسك بالله عمر طويل سوروب آخر اعمى اولمش
ايدى تا اول زمانكه مرحوم سلطان سليم خان ملك مصرى چراكسه يدندن استخلاص
ايتدى والحاصل عراقدن دولت عباسيه منقطع اولدقده مغول استيلا ايلديلر تا سنه
يديوز اللى دورت تاريخنه دك بعده دولت جلاير يه يعنى ايلخانيه ظهور ايدوب بغداده
مستولى اولديلر ابتدالرى شيخ حسن كبير ايدى دولتلرى چاق سكز يوز يكرمى
ايكى يه دك ممتد اولدى بعده قره قيونليدن محمد شاه بن قره يوسف تا سنه طقوز يوز
يتمش اوچه دك ممتد اولدى بعده دولت آق قيونلى حسن طويل اولادندن منصور بغداده
حاكم اولدى چاق طقوز يوز اون دورت سنه سنه دك بعده قزلباشده شاه اسمعيل استيلا
ايلدى بعده سنه طقوز يوز قرق برده آل عثماندن غازى سلطان سليمان خان فتح ايتمشلردر

وبلاد عراقه مستولی اولمشلر فصل ٣٣ در بیان جزیرة العرب قرق دوردنجی فصل
جزیرة العرب بیاننده در طوایف وقبائل عرب مسکنی اولوب اطراف وجوانبی نهر فرات
واوچ دریا احاطه ایدوب انجق ایکی محلنده قربه اتصال جزیرسی اولمغله تقریبا
جزیره دینلمشدر متصل اولدوغی محللردن بریسی سویس ایله عریش اراسی بریسی دخی
حلب قربنده نهر فرات ایله بحر شام اراسی در بوایکی بوغازدن غیری بر اتصال یوقدر سبب
تقدیم بو جزیره سائر اقلیملك افضل واشرفی اولمغله تقدیم اولندی زیرا بو اقلیمده بیت الله الحرام
واندن دین اسلام منتشر اولدی وبونده خلفاء راشدین وانصار ومهاجرین اولوردی وبونده
اهل اسلامك رایاتی عقد اولندی وبوندن جمیع ارضه ممتد اولدی ودخی حضرت ابراهیم
علیه السلام خلقی بو سمته دعوت اتدی ومع ذالك حدود جلیله ونواحیء کثیره واعمال نفیسه یی
مشتملدر زیرا جمله حجاز ویمن وبلد سینا واحقاف ویمامه وشحر وهجر وعمان وطایف ونجران
وحجر صالح ودیار عاد وثمود وبئر معطله وقصر مشید وحبس شداد وقبر هود دیارکنده
وجبل طی وبیوت فارهین ووادیء ایله وجبل سینا ومداین شعیب وعیون موسی وتیه
بنی اسرائیل جمله بو مذکورات بو اقلیمده در وبو اقلیمك دوری التی بوچوق آی قدر مسافه
واردر که بو تفصیل اوزره مثلا ایله که بحر سویس کنارنده طورن یقین یرده حالا قلعه سی مصره
تابعدر سرحد اولور واندن مدین نام موضع که حالا مغایر شعیب دیرلر ایکی منزل
اندن ازلم قلعه سنه اوچ منزل وینبعه یدی منزل وجار نام اسکله یه طقوز منزل وحلی
نام قصبه یه دورت منزل وجازانه طقوز منزل وصلیغه طقوز منزل وزبید اسکله سی
بقعه نام اسکله یه اوچ منزل ومخایه اوچ منزل ومندبه ایکی منزل وجمه دورت منزل
وعدنه بر منزل وبروم نام موضعکه شحر ولایتنك سرحدیدر طقوز منزل شحره ایکی
منزل ومهره ولایتنك اول معمورنده بلاد حیری نام یرلری اوچ منزل وظفار اون منزل
وحصلبان حاصل اولان یرلرده حاسك نام موضعه اوچ منزل وغبهء حشیش نام اسکله که
شحر حاکمنك سرحدیدر بش منزل ومقر نام ولایتك موضعی اولان حمرا انفوره ایکی منزل
وقلهات شهرینه اوچ منزل ومسکت شهرینه ایکی منزل وعمان ولایتنك قصبه سی اولان
صحار که حالا اکا صیر نعمان دیرلر بش منزل وبواطن نام ولایتك اسکله سنه اوچ منزل بو محل
بحر فارسی بوغازینك غربی جانبیدر وبواطنده بحر فارس ساحل اوزره قطیفه بحرین اوتوز
منزل وقطیفدن بصره یه التی منزل وبصره دن کنار فرات ایله علیان اوغلو ولایتنه چکوب
حله یه اوچ منزل واندن هیته ایکی منزل وعانه یه اوچ منزل ورحبه یه دخی اوچ منزل
ودیره بر منزل وبالسه بش منزل وسرحد یله بریه کنارنده سلمیه مقابلنه التی منزل وتدمره
اوچ منزل وازرق نام موضعه بش منزل وبلقایه ایکی منزل وجبل شراحه اوچ منزل
وایله یه اوچ منزل جمله طقسان یدی منزلدر وبو محدود اولان اقلیمده کمی کوتورر کول ویا
بیوك اقارصو یوقدر ونجد ولایتنده برقاج کوجکجك کول واردر یغمور صویندن جمع اولور

تقسیم

تقسیم بو جزیرهٔ عرب اون ایکی قسمه تقسیم اولنمشدر بری تهامه بری یمن بری نجد بری عروض
بری احقاف بری شحر بری عمان بری هجر بری حجاز بری نجد حجاز بری تهامهٔ حجاز بری یمامه وبادیه در
اوصاف یمن بو مملکت مشهور وواسع اقلیم در وسبب تسمیه یقطن بن عامر بن صالح بن
ارفخشد بن سام بن نوح بو موضعه کلوب نازل اولمشلر در عرب تیمن بنو یقطن دیمکله اول اسمله مسمی
اولدی الحدود بو اقلیمک حدودی شرقنده بلاد عمان جنوبنده بحر عرب غربنده بعض بحر سویس
شمالنده حدود حجاز وبلاد هجر بو اقلیم دورت قسمه تقسیم اولنمشدر بری تهامه بری نفس یمن
بری نجد بری احقافدر بو زمان ایله اکثری داخل حوزهٔ ممالک عثمانیه اولمغله ایکی ایالته تقسیم
اولنمشدر بری زبید که تهامه تختیدر بری صنعا که یمن تختیدر وهر بریسنده بر قاچ الویه
وقضالر اعتبار اولنمشدر که بونلر صنعا تعز حیس زبید عدن کوکبان صبیا لحیا
مشهورلردر لکن بز بو اقلیمی تقسیم اتدوکمز اوزره ذکر ایدرز وابتدا تهامه مملکتنی وصف
ایدرز ایدی معلوم اولسون که بحر طرفنده اولان غوردر واکا تهامه دیرلر وتهامه یه
ناظر اولان اماکنه سرواة دیرلر وحدودی غربنده بعض بحر سویس وجنوبنده بحر عربدر
وشرقنده نفس یمندر وشمالنده ارض حجازدر وباش شهری زبیددر که ولایتک تختیدر
وبو سمت اشاعره ولایتیدر وبو شهر ارض مستویه ده برایرمق قربنده واقعدر
واسکله سی بقعه در مابینلرنده بر منزلدر وبو ایرمق حب سمتندن کلور وشمالیسندن بحره
بعده دریایه کیدر وبو شهرک آباری ونخیلی وانواع اثماری چوقدر خصوصا عنباد یدکلری
میوه که شفتالویه بکزر بو میوه نک غایت کوزل رایحه سی اولور حتی دیرلر که بر دانه سی
بر اوده ایچنده اولسه رایحه سندن اول اوطه معطر اولور وبو میوه خام ایکن صلوطه سنی
پیرلر وتمام اولدقده غایتله یمشاق اولور صوینی مص ایدرلر وچکردکنی اتارلر غایتله
لذیذ اولور وبو شهر بر سور ایله محصوردر که سکز قپوسی واردر زیادیه دن عبد الملک
وزیری اولان حسن بن سلامه بنا ایتمشدر وبو شهرده ایوبیه دن ایوب بن تفتکین
ایکی مدرسه بنا اتدیکه بری شافعیه ایچون که عاصمیه دیرلر بری حنفیه ایچون ودخی بنی
رسولدن عمر بن منصور ایکی مدرسه بنا اتدی بری حنفیه وبری شافعیه ایچون وبو شهر
صنعا شهرندن غرب جنوب واقعدر مابینلرنده صرب طاغلر واردر اتلو چمز اما یایاباش
کوننده کلور وجنوبنده حیس قصبه سی اولور زبیده بر منزل وکرا بجه ایله حیس اراسی
معمور اقرصولری چوقدر واول سمتده اولان وادی غایت مسیره اولدوغندن وادی الحسنا
دیرلر معمور کویلری واردر وزبید ساحلنده غلافقه قصبه سی اولور بر کوزل قصبه در
مخا بحر سویس کنارنده باب المندبه قریبدر زبیده ایکی مرحله در بونک اسکله سی عظیم
بندردر که جمیع آفاقدن بازرکانلر بو اسکله یه کلورلر وبو مخا شهری غایتله مکلف
وزینتلو بنالری واردر وباغچه لرنده انواع اثمار واشجاری واردر وحسنا عورتلری مشهوردر
مقدما بو شهرک حصاری یوق ایدی صکره آیدنلی محمد پاشا آل عثمان طرفندن بر حصار

بنا اتمشدر ومقدما بوشهرك صویی طوزلو ایدی صکره شیخ شاذلی حضرتلری برقیو
حفر ایدوب بر فاخر طتلو صویی چقمشدر حالا شیخ شاذلی قیوسی دیرلر وحضرت
شیخ شاذلی انده مدفوندر بر مکلف استانه سی واردر حیس بر سنجاقدر آل عثمان
النده ایکن بوندن محفل شریف چقاردی زبیددن جنوب طرفنه بر منزلدر بوشهر غایتله
معموردر صبر طاغی اوکندن تعزدن ایکی منزلدر اراده کرابجه واقعدر و بونك اطرافنده
اولان یرلر غایتله معموردر اقر صولری چوقدر اکیف و باغ یریدر وطاغلری حیس اوکنده
جنوبه کلمشدر وتعزك جنوبنده دونوب شرقنده اولان جنت اووه سنی دولاشوب عماقیه یه
کلور باب المندب طاغك اسمیدر شرقدن غربه اون ایکی میل قدر ممتد اولور و غربی
قرشوسنده حبش یقه سنده بیلوله طاغلری کورینور یالیدن یالیه آدم کورینور و طالا
بحر سویس بوغازینه باب المندب دیرلر موزع عدن یولی اوزرنده در مخادن جنوبه ایکی
منزلدر واندن دملوه بش منزل بوطاغ غایتله صربدر مقدما یمن حاکمنك خزینه سی
بونده اولوردی وبو قلعه دن لحج بر منزل واندن عدنه واریلور رقع بر بلدهٔ صغیره در زبید
شمالنده در بیت الفقیه الکبیر انك قصبه سنه زبدیه دیرلر حجاج زبیدك یولی اوزره
شریف مطهر ولایتی در صنعادن بش منزل لحیه راعی قصبه سنه دخی لحیه دیرلر دریا کنارنده
واقعدر بونك قربنده مغاص لؤلؤ وار در بوسمتده قهوه بتر بو قهوه اغاجی کراس اغاجنه
بکزر ویمشی کذلك بیت فقیه صغیر دریادن بر منزل بونده دخی قهوه بتر صلبه دخی
عصاب دیرلر دیرلرکه ابتدا قهوه بو اوچ قصبه دن غیری یرده تمزدی کرچه بعض یرلرده بتر
اماشیٔ دکلدر ابو عریش بر معمور قصبه در قلعه سی واردر واسکله سنه جازان دیرلر
بونده تورنج ولیمون واوزوم وغیری اولور سلامه صبیه نام ناحیه ده دورت پاره قریه سی
واردر خلقی اشرافدر اسکله سی جازاندر بونده طوز چقار عینی ایله اولاه طوزنه بکزر
وبو سمتك صولری بیکاردندر اطرافنده چوق معمور کویلر واردر تورنج لیمون عناب عنبا
اغاجلری چوقدر وبو صبیا قومی غایت شجیع قوملردر اصلا کمسه یه مطیع اولمزلر
دورت بیك جبه وجوشنلی اتلوسی چقار بونده کوزل زرهلر اشلنور که سائر افاقده
مشهوردر یفرس بر قصبه در یمنك اکثر شهرلری بناسی سازدندر حجاز یولی اوزره در
عدن بو ناحیه نك باشقه حاکمی واردر شمالنده عیدروس ناحیه سی اولور بو شهر غایت
قدیمدر یمن ولایتنك نهایت جنوب طرفنده دکز یالیسنده طاغلر احاطه اتمشدر
اقر صویی یوق خارجدن کتوررلر قلعه سی متین اوچ جانبندن طاغلر قلعه کبی اولمش
ایکی قپوسی واردر بری جانب بحرده بری شمالده که اسمنه باب الشامین دیرلر ومضاف
اولدوغی آبین عدنك شرقنده حالیا حونام موضعده بونك شهری ایمش یمنده اخر عدن
اولمغین بوکا عدن ابین دیمشلر والحاصل بونك اسکله سنه زنج کمیلری وسند وهند وملیبار
وسرند یب وجاوك مجمعیدر و بوشهر عدن بن سنان حضرت ابراهیمك اولادندندر بونك
اسمیله

شكل اقليم جزيرة العرب
من اقاليم العرفية
محل الشكل في صحيفه
٥٤٣
مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت
مملكت فارس
بصره كورفزی
مملكت عمان
مسكت
بغداد
واسط
عبادان
بحرين
قطيف
بندر عباس
جزيرة مصيره
صور
بحر محيط عرب
بحر محيط هند

آقدکز
قطعه سی
شام شریف
قدس شریف
ارض فلسطین
ارض تیه
بادیة العرب
سکانه
رجبه
عانه
بصری
بیسان
تبوک
محدثه
ثعلبیه
معدن النقره
رماله
کاظمه
العادی
ذات الیمین
عقره
شراح
اخیفر
قصیله
بطن نخل
دومه
سلامه
یمامه
حدایه
طور
قلزم
مصر قاهره
بند رسویس
اقلیم مصر
جبل زیت
ذکت
قوصیر
رحب
ذوالمروه
مدینهٔ منوره
خیبر
سرد
حدیله
راوه
بدر
حنین
راهق
مران
قبا
رقیبه
عقیق
طایف
جحفه
قدید
عصفان
مکهٔ مکرمه
جورش
حنوان
مملکت
صف
بطن نعمان
کاسه
دوشه
عکاظ
تباله
سدوم
نجران
بیشه
بند رجده
مملکت تهامه
حوس
سیبان
سرجه
جونوان
صعده
حلی
سواکن
ایالت حبش
اقلیم افریقا قطعه سی
یسف
شبام
شبتان
صنعا
ذمار
زبید
غلافق
حضرموت
لسعا
عدن
بنده عدن
بند رغا
باب مندب
بلدور
عمل احمد القرمی
٦٠
٧٠
٨٠

اسمیله مسمی اولدی بونك قربنده مغاص انجو واردر وساحلنده عنبر خام چقر نوبحره عدن
قربنده برقلعهٔ حصینه وبرجبلك قله سنده واقعدر که استخلاسی ایچون افکار طریق
مجال یوقدر زیرا بونك راه مرور ووصولی بردر اولدخی نهایت صعوبتده در وبو قلعه ده
رأس جبل اوزره برعین عظیم واردر بونیجه قرایی سقی ایدر اکثر مزارعنه ورسر بتر بوقلعه‌یی
زیادیه دن محمد بن عبد الله بنا اتمشدر وایچنده بنی رسولدن عمر بن منصور بر مدرسه
بنا اتمشدر رباط مینا سلیمان عدندن شحره کیدن یول اوزره ایکی منزلدر بلاد حور
بر معمور ناحیه در شرقنده حورا نام منزل واقعدر وشمالنده ابو معبده اولور ریمه بر ناحیه در
نجد قراسی واردر ونفس ریمه برعدنده غرب وجنوب ماینلرنده اون سکز میلدر حاکمی
کندولرندن عبد الله عال نام کمسنه شریف مطهر عدو سیدر ایکنجی قسم نفس
یمن بو قسم ایکی قسم اعتبار اولنمشکه بری نفس یمن که سروات طاغی ایچنده واقعدر بری
حضرموت که شرقنده واقعدر اوصاف نفس یمن بو مملکت واسعدر اما طاغلودر
وافر ناحیه‌لری وشهرلری وقصبه‌لری واردر الك باش شهری صنعادر بو شهر تخت ولایت
یمندر صنعا بن زال بن عامر بنا اتمشدر مدن یمنك اعظمیدر برکوچك ایرمق کنارنده
شمالندن کلور بعده ذماره بحر اندن دربایه کیدر وبو شهرك طولی یتمش التی درجه عرضی
اون بش درجه در وبو شهر کثرت میاه واشجارده دمشقه شبیه در اما هواسی خوب
وغایتله صاغدر ومائی عذبدر وترابی طیبدر وامراض وافات وعلل قلیلدر حتی ذباب
وهوام وحشراتی کالعدیمدر وبلاد اخراده علیل اولان انسان صنعایه کلسه شفا بولور
ودوه‌لر معتل اولسه چراکاه صنعاده رعی اتسه زائل اولور لحم اسبوع کامل حالی اوزره
قالور فاسد اولمز قچن شمس حمله نزول اتسه صنعاده حر مفرط اولور زیرا بو یمنده حمل ثور
جوزا صیف اولور سرطان اسد سنبله خریف اولور میزان عقرب قوس شتا
جدی دلو حوت ربیع اولور وبو شهرك یغموری اولدوغی وقتده زوالدن صکره نازل
اولور ویغموری حزیران تموز وآب وبعضی ایلولده اولور حتی اول ایاملرده خلق که زوالدن
اول الش ویرش ایدرکن بربرلرینه دیرلرکه مصلحتی تیز ایله یغمور کلمزدن اول حال بوکه
سما اچقدر علامت باران یوق فی الواقع زوال اولدقده یغمور یغمغه بشلار وبو شهرك
هواسی بر مرتبه معتدلدر که انسان انده رحلهٔ شتا وصیفه محتاج اولمز وحاصل بو شهرك
اثماری کثیردر واول مشهور عنبا چوقدر دیرلر بویمش باهه مقویدر وبو شهرده مصنع ردالر
وصارقلر وثیاب سحولیه وسختیان طایفی که غیری یرده بولنمز ویرکوزل الاجه صغرلری
اولور صاری وبیاض ایله نقش اولنمشدر وبو شهرك جامعلری چوقدر وجاهلیه دن دیکیلن
قصر غمدان صنعا یاننده بردپه نك اوزرنده ایمش حالا جامع صنعا سقایه سیدر بو قصری
حمیردن یحصب بنا اتمشدر غمدانی دورت وجه اوزره اتخاذ اتمشدر بروجهی احمر وبر
وجهی ابیض وبروجهی اصفر وبروجهی اخضردر وداخلنده یدی سقف اوزره یعنی یدی

یدی طبقه برقصر بنا اتدی غایت یوکسکدر شمس طلوع اتدکجه اوچ میل یرده
کوریتوردی وبو قصرک اعلا سنده رخام ملون ایله برمجلس بنا اتمشدر سقفی یکپاره
رخامدن یاپلمشدر وارکاننده هربرر کننده براسد تمثالی وضع اتمشدر ریاح هبوب اتدکجه
اول تمثاللردن زبراسد استعمال اولنور نقل اولنور که حضرت عثمان بن عفان رضی الله
عنه بو غمدانی هدمه امر اتدکده آکا دیدیلرکه بر یرنده یازلمشکه سنی هدم ایدن مقتولدر
حضرت عثمان اصغا اتمدی وهدم اتدی دخی نقل ایدرلرکه امیر یمن حبشه غازم اولدقده
ابرهه بن صباح صنعاده برکنیسه بنا اتدی که مثلی کورلمش دکل ایدی واسمنه قلیس
تسمیه ایلدی وذهب وفضه وجواهر ایله انی تزیین اتدی ونجاشی یه مکتوب ارسال
اتدیکه بن سنک ایچون برکنیسه بنا اتدم ملوکدن برکمسه نک بویله کنیسه سی یوقدر
مرادم بودرکه حج عربی بوکنیسه یه دوندرمسک اول اثناده بنی کنانه دن برکمسه بونی اشیدوب
صنعایه کلدی واول کنیسه یه تغوط وتبول اتدی ابرهه بوفعله مطلع اولدقده سؤال
اتدیکه بوفعلی کیم اتمشدر دیدیلرکه انی ایدن اول حج اتدکلری بیتک اهالیسندن برعرب
اتمشدر ابرهه غضب ایدوب ونیت اتدیکه واروب کعبه یی هدم ایده اول ساعت عظیم
عسکر ایله وبریاض فیل محمودی ایله کعبه یه توجه اتدی مکه یه اوچ فرسخ قالهرق نزول
اتدی ویغمایه امر ایتدی عبد المطلب که حضرت سلطان انبیا صلی الله علیه وسلمک
دده سیدر ایکیوز دوه سنی غارت اتدیلر عبد المطلب ابرهه یه واروب دوه لرینی
استرداد ایچون رجا اتدکده ابرهه جواب اتدیکه نه عجب کندو دوه لریکی رجا ایدرسین
وکعبه که سنک دینک رکن اعظمیدر ترک ایدرسین دیدکده عبد المطلب ابرهه یه دیدیکه بن
دوه لرک صاحبی یم اما کعبه ربی سی واردر انی حفظ ایدر دیدکده عبد المطلبه دوه لرینی
ویردی وارته سی صباح اولدقده مراد ایلدیکه کعبهٔ خراب ایده جناب حقدن
قوللرینه مدد وعنایت اریشوب وارسل علیهم طیرا ابابیل آیت کریمه سنک
فحواسی اوزره قهر الهی ظاهر اولدی تعز بوشهری ایوبیه دن تفتکین بنا اتمشدر
هواسی معتدل اقرصولری واردر طاغده واقعدر وتهامه یه ناظردر وقربنده صهله نام موضع
عالی بنالر باغلو باغچه لو سیرانکاهلری واردر صاحب یمن بومسیره یه صواجرا اتمشدر بو
شهر زبیدک جنوبنده وقریب وعروس نام قلعه دن شمال غربه واقعدر وشرقنده جنت
اوه سی واقعدر زبیده اوچ منزل یولی غایت معموردر اولکی منزل کرابجه نام موضع بحراوغلو
یلادندر وبوکا قریب جبل صبر وبو طاغ غایت معمور ومبارک طاغدر وبوکرابجه
جمیع اطرافی معموردر ومبارک طاغدر اقرصولو باغ وباغچه لو یرلر اکثی چوقدر وبوکا
قریب وادی الجنا معمور واید اقرصولری چوقدر وتعزده بنی رسولدن عمر بن منصور ایکی
مدرسه بنا اتمشدر ودخی ملک منصور مجاهدیه اسمیله مسمی برمدرسه بنا اتمشدر ودخی
ملک افضل برجامع وافضلیه اسمیله مسمی مدرسهٔ بنا اتمشدر عماقی برطاغده واقعدر جاری
صولری

صولری وار دروقراسی چوقدر بونده کلوب کیدن قافله دن باج النور تعزدن شرق
طرفنه دراذن یول اوزرنده برقلعه در بونده دخی باج النور دونام دیکردوران جبال
صنعاده برحصن منیع وجای رفیعدر عبدالله بن حمزه بو حصنده متولد در وصنعا قربنده
ایکی ناحیه واردر بری شهارا بری رودر بو ایکی ناحیه زیدیه لرك مقریدر طاغلر ایچنده
واقعدر لرشهارا قلعه سی غایت متیندر آلتمه سی محالدر بر یوکسك دپه ده درانجق
بر یولی واردرکه بیك التیوز بصمق ایله چیقیلور بونك طاغی صنعا قربنده شمال طرفنده
اولورجبله صنعا ایله عدن مابیننده در طاغده ایکی نهراوزره واقعدر بوشهر صابحیون
یمن اوزره استیلا اتدکلری ایامده بنا ایتدیلر تعزدن بر منزلدر جند تعزدن شماله واقعدر
صوپی وخیمدر بوشهرده معاذ بن جبل بر جامع بنا اتمشدر بوکا قریب وادی سمول غایت
معمور وادیدر وکویلری چوقدر دمار بوشهرده اهلر وایتدن برقوم بوکا منسوبلردر
شمال یاننده طاغده حضرت معاذ بن جبلك مسجدی وار اوزرنده چوق علما حاصل
اولمش یردر صنعادن ایکی منزلدر برمحکم سوری واردر قصور و بساتین ومزارع وقراسی
چوقدر وغایت اوجوزلق شهردر میاه کثیره سی واردر بوکا قریب برمرحله قدر برعمارت
قدیمه آثاری واردر رخامدن التی ستونی واردر و بو التی ستوندن دوردینك فوقنده
دورت ستون دخی واردر والتنده میاه کثیره جریان ایدر خلقنك اتفاقلری که بو اعمده
عرش بلقیس اوله مجبا یعنی باج الاجق محلدر طاغ اتکنده بونده دخی باج النور صنعا قربنده در
صعده سروات طاغلرینك شرقنده یمنك اول شهری صنعادن شماله قرق دورت فرسخ
وکعبه دن یکرمی منزلدر بوشهرده ادیم وجلود بقر دباغه اولنورکه آخر دیاره بوندن نقل
ایدرلر و بو شهر غایت خصبه در خیوان میاه ومزارع وقرایه مشتمل دربونده اصناف
قبائل اولور و بونده تبابعه دن آل یعفردن اولان بنی الضحاك منازللری واردر صنعادن
شمال یکرمی اوچ فرسخدر صولری یغمور دندر ثله بوشهر طاغ باشنده برمحکم قلعه سی
واردر اکثریا شریف مطهرك قرارکاهیدر کوکبان صنعادن یکرمی منزل متین قلعه سی
واردر وانکا قریب طویله نام شهرك شرقنده التی میل بعید بو شهرك مکلف بازاری اولور جراف
بغیان صنعادن نصف مرحله باغلو و باغچه لو اقر صولری واردر وصنعانك سیرانکاهیدر صنعا
حجاجنك اول منزللریدر مفحق صنعانك غربنده بر بوچق منزل بلاد ثلاثه دندر بلاد ثلاثه
برقاچ قلعه شریف مطهر قلعه لریدر شبام عامره جنوبنده اولور حالیا محمد الداعی
نام کمسنه نك ضبطنده در مفحقدن طویله دخی بر بوچق منزل وشبام عامره دن مسار
العماردن نصف منزل و بو شبام بلاد ثلثه دندر مسار بر طاغده قلعه سی متین در محمد الداعی
تحنیدر شریف مطهرك عدو سیدر مسوار بر متین قلعه در ثله دن صرپدر طاغ باشنده
واقعدر اقر صولری واکینلری چوقدر بر یولدن غیری چقمغه درمان یوقدر وخواص
عجیبه سندنکه حنطه وشعیر وداری مدت مدیده قالسه متغیر اولمارحتی مذکوردرکه

بوارضه حنظه آد ثمار ایدرلر واوتوزییلدن صکره اچوب بقارلر بردانه سی متغیر اولمامش
ظفیر بحه شریف اجدادی کورخانه سی اولور خزاین واموالی بوشهرده اولور قلعه سی
متیندر محویت ومسمات شریفک قلاعندندر عامی قراسی واردر خلقنه بنی الخیاط
دیرلر قطاع طریقدر دورت بیک قدر قواس وزراق وتفنک اندازی وصاپانجی واردر
وبوکا قریب بنی الاهیل بونلر دخی قطاع طریق عاصیدر برع وادی لعساندن بروادی
وبرقاج قریه در وبو شهرک حاکمی کندولردن وشریف مطهرک عدوسیدر ربعه برقاج قریه در
صنعاقربنده اولور ثقیل ثمان یولی اوزرنده برصرب قیالو یردر آل عثمان طرفندن بوسمته
مرور ایدن پاشالر دوزاتمشلر اطرافنده اقرصولری واردر بلاد سرچین اورتاسنده در
وزیاب طاغلری شرقنده اولاشقدر بوناحیه ایکی قسمدر بری بلاد عباس طاغده
اولور بری بلاد محمد سرجی طاغ اتکنده اولور وبنی الحارث بلدی طاغده ثقیل سمان
جنوبنده اراده اون ایکی میل واردر وسمانده رسول اکرم ظهوریته قریب اول ایکی مشهور
کاهنلر اولوردی برینک ادی ربیعه بن حمدان بن مازن بن غسان لقبی سطیح ایدی
بوسطیحی حق تعالی عجیب صورتده خلق اتدی ایکی الی وایکی ایاغی یوغیدی انجق باشی
وارایدی بدننده سیکر وکوک یوغیدی یالکز باشی وارایدی مکرکه باشنده ودلنده
سیکر اولیدی غیری یری حرکت اتمزدی کوزی کورروقولاغی اشیدردی ودیلی
سویلردی [illegible] ام یردی خرما اغاجندن وبیراغندن اکابر تخت اتمشلردی انک وجودینی
ایاغندن بوغازنه وارنجه صارمشلر ایدی واول تختک اوزرینه قومشلردی وهر یره کتمک
استسه اول تختی الوب ایلدرلردی وانی برکون مکه یه ایلتدیلر اکا برقریشدن دورت کشی
انی کورمکه کلدیلر ونسبلرینی اختفا ایتدیلر وکندولرین غیری قبیله یه نسبت اتدیلر
سطیح ایتدی سز اول دیدوکنز قبیله دن دکلسز بلکه قریش قبیله سندن سز والحاصل
چوق سؤال وجواب اولدی آخرنده رسول اکرمک کلمه سنه ونبوتنه واحوالندن خبر
دیردی وبری شق کاهن حق تعالی انی دخی عجیب خلق ایدوب یارم آدم ایدی یاروسی
یوغیدی مثلا باشنک یاروسی وبر کوزی وبورنونک بردلوکی اغزینک یاروسی وبوینونک
کذلک وبرقولی وکوکسونک وارقه سنک یاروسی وایاغنک بریسی بویله ایدی
محصل نصفی یوغیدی والحاصل بوایکی کاهن خلایقک کوکلو ایچنده ضمیرلرین خبر
ویردی حب برمتین قلعه در بوقلعه یی تفتکین بنا اتمشدر وآل عثمان یمن ولایتنی سنه
طقوز یوز قرقده فتح اتدکاری وقت بوقلعه فتح اولنمادی سنه طقوز یوز یمش ایکی ده
یمن بکلربکیسی محمد پاشا بر طریقیله فتح اتمشدر وافر تحف واموال بولمشدر برلری مسیره در
زبیده کیدن صونک باشی بونده در شلا له آل عمار طائفه سنک شهریدر طاغ اتکنده در
آب طاغ اوزرنده برمتین قلعه در سحولک جنوبنده یول اوزرنده مخادردن تعزه کیدن
یونده قونار بعدان وبلاد الشوافی بعدان حیدن شرق سمتنه واقعدر یدی میل بعیددر

وشرقنده طاغ اتکنده بلاد الشوافی درشیم بوقصبه مجد مکرد طاغنك اتکنده در طاغ
قربیسنده مزبور مجد مکردك جبال ارمی واردر اوچ بیك مزراقلوسی اولور الحجدن بو
منزلده سروات یمن ایچنده چاق حجازه وارنجه چکلن طاغلره سروات طاغلری دیرلر وصعده
وصنعاغربنده ساحل دریایه چاق عدنه واندن چاق شحره تهامه دیرلر ولایت صنعا وعدن اکثر
بو طاغلرده درو هوالری خوب راقر صولری چوق وطاغلری شرق طرفنده اولان بلاددن
مغرب طرفنه اولان بلاده قوافل صنعا چکمك قادردکلدر صنعادن زبیده خود محال پیاده
یولی واردر بش کونده صنعادن زبیده کلنور وصنعادن بیت الفقیه نام قصبه که تهامه نك
مرکزیدر انجق اتلو چکه بیلور بیت الفقیه دن بنی الاهیل بلادنه برکونلك یول امادن چکر
یولدر بنی الاهیل کوپلری قولای یردر بوندن بنی الخیاط بلادنه دخی قولای بو یول ایله برکونده
اندن مطهرك بلادنده طویل نام شهره برکونده یوقوشلو طاغلردن کیدیلور بوقوشی
صرپدر اما یولی واسعدر وطویله دن جبابه نام قصبه یه کیدیلر وکوکبان صاغده قالور
وجبابه دن منقب نام یردن طیبه اوزره صنعایه برکونده کیدر بو یول ایله بیت الفقیه دن صنعایه
عساکر کتمك قابلدر یول اوزره اولان عصیانی اولمزسه قوافل دخی چکر وجازاندن صعده یه
آت وقاتر چکر یول واردر جازاندن نویدیه واندن تریمه قلعه سنه واندن فلکی نام قلعه یه
واندن خطم نام موضعه واندن صعده یه ایو یولدر تهامه دن نجده بو ایکی یولدن غیری
یردن چکلمز فاما صنعادن زبیده چکر لکن قوافل تعز اوزره کیدرلر دولاشورلر اون
دورت قوناقدر صنعادن طاغلر اتکی ایله ثقیله ذمار سحان آبه وعکفره جنوب غربه
کیدیلور اندن عماقی یه تعزدن غربه کیدیلور وتعزدن زبیده دونوب شماله غربه واریلور
اوچ کونده وصنعادن عدنه طاغلر اتکی ایله جنوبه کیدیلور وصعده یه شمالا واریلور وصنعا
حجاجی صعده اوزره طایفه مکه یه کیدیلور وعدن حجاجی صنعایه یاخود زبیده یاخود
کمی ایله جدیه کیدیلور وزبید حجاجی تهامه دن یالی ایله بیت الفقیه جازان یلملم اوزره مکه یه
کیدرلر وصعده صنعانك شرقنده اولان یرلره نجد الیمن دیرلر باقی اوان انفس
یمن بو یمنده غلس نابت اولورکه حنطه دن برنوعدر وبونك ایکی حبه سی کلمك اولور وبونوع
یمندن غیری بولنمز اهل صنعانك طعامیدر دخی ورس نابت اولور بو نبات سمسم کبی
خریطه سی واردر بوسنه ذرع اولوب یکرمی سنه یه دك باقی اولور دخی موز اولور ودخی
برنوع امرود اولور وهر کیم اول امرودن برینی اکل اتسه اون کره اسهال ایدر وبو امرودن
عسل اتخاذ اولنور صاحب قولنج انی لعوق ایدوب فی الحال زائل ایدر ویمنك قرودی
اخبث قروددر وقبول تعلم ده اسرعدر وارض یمنده عذار اولورکه شیطانلرك برنوعیدر
اکناف یمنده بولنور انسانه لاحق اولسه اوزرینه دوشر وجماع ایدر قچن انسان دوش
اولسه اول سمتك خلقی دیرلرکه اکر بو حیوانك منکوحیدر دیرلرسه اندن مأیوس اولور
کیدر وامام شافعیدن منقولدرکه یمنده بر بلده یه داخل اولدم واندن بر انسان کوردم

وسطندن اسفلنه وار نجه عورت کبی بدنی وار ایدی و وسطندن فوقنه دك ایکی
متفرق بدنلری که دورت اللری وایکی باشلری وهر باشك باشقه یوزی وار ایدی ونصف
اعلا اولان متفرق بدنلر کاه طوقشورلر وکاه بر برده طورو ب طوقشمازلردی وایکی سی
دخی اکل وشرب ایدرلردی صکره نیچه ییل اول بلده دن غائب اولوب کنه کیرو کلدم اهل
بلده یه سؤال اتدم دیدیلر که احد جسدنده فوت اولدی واسفلندن ایپ ایله مرده یی
زنده یه بغلدیلر صکره قوقدقده قطع اتدیلر واول برجسد اسواقده کزر دیدیلر اوصاف
حضرموت بوناحیه نك معتبر شهرلری شبام وبریم ایکیسی بلدهٔ قدیمه در وقصر مشید
بوحضرموتده در کلام مجیدده مذکور اولان بودر وبئر معطله که قوم صالح وفاتندن صکره
متفرق اولدیلر بر فرقه عدنه لاحق اولدیلر بوفرقه باران نازل اولمدقجه عطشان اولوب
مسافهٔ بعیده دن نقل ما ایدرلردی حق سبحانه وتعالی بوفرقه یه بر بئر احسان ایلدی
وبونلر بونی استعجاب ایدوب بوبئراوزرنده قبائل مقدارنجه ارکان بنا ایدوب هر قبیله
ایچون بردلو وضع اتدیلر وبونلرك برعادل ملکی وار ایدی بو آبده بونلری تسویه ایدردی
بوملك فوت اولدقده بوطائفه شیطان اغواسیله عبادت اصنامه مائل اولدیلر بویله اتمکله
الله تعالی بونلره حنظله بن صفوانی کوندردی انی تکذیب اتدیلر نبی انلره دیدیکه اکر
عبادت اصنامی ترك اتمزسکز ما بئر غائب اولور بویله دیمکله نبی یی قتل ایتدیلر صکره
صباح قالقوب اول بئرده قطرهٔ آب بولمدیلر صنمه واردیلر شیطان انلره تکلم اتمدی
ملائکهٔ عذاب برصیحه ایله کلوب انلری هلاك ایتدی وقصر مشید بوقصری صدبن عاد
نام کمسنه غایت قوتلو ایدی بنا ایتدی برالیله بردرختی یاپشوب عروقی ایله ارضدن قطع
ایلردی یکرمی نفر کمسنه نك طعامی قدر یر ایدی ومجامعت نسوانه اولقدر حریص
ایدیکه یدی یوزدن زیاده عذرا تزوج ایدوب هر بوندن بوارکك وبر دیشی اولادی اولمغله
اولادی چوغالدقده طغیان وبغیان ایتدی ونزول ریح عقیم ایله قوم عادك هلاکنی
کوردکده بوقصر مشیدی بنا ایتدیکه غـایت اتقان اوزره تسلط ریحك تأثیری
اولمیه واهلی ایله بوقصره انتقـال ایدوب واول قصردن کائنا من کان هر کیم مرور اتسه
قتل ایدردی الله تعالی سمادن برصیحه ایله کندویی وقومنی هلاك ایتدی وقصر
خراب قالدی حالا بوقصر آثاری باقیدر وبوناحیه ده حضرت هود علیه السلام قبری
واردر والحاصل سبام وبریم حضرموتك قصبه لری ایدی صرب طـاغده اولورلر
عقیق معدنی وجزع بوطاغده اولور وبوطاغده اقرصولر وقرا ومزارع واردر ونفس حضرموت
برکوبك اسمیدر شهردن دورت منزل دره الاپنی النمر نام عربلرك مسکنلریدر مقدمـا
حضرموتك اسکله لری شحر وشیرمه ایدی واولوقتکه حضرموت موری متلاشی اولدقده
سنه ٦١٠ هجرتده سلطان احمد ظفارك خلیجنی یاپوب وظفار شهرنی تخت اتمشدر بعده
سنه ٦٧٠ ده سلطان مظفر شحرده برقلعه بنا ایدوب تخت اتمشدر وهم برمعظم شهردر ذماردن

اون بش میلدر حالا معموردر وحضرموت قربنده بئر برهوت دیرلر بر بئر برمعظم
وادیده واقعدر حضرت علیدن مرویدر بیورورلرکه الله تعالی قتنده ابغض بقاع بئر برهوتدرکه
انده برچاه واردر آبی سیاهدر شبام برحصن متین طاغده واقعدر مارب بوناحیه ازد
قبیله سنك یریدر سبا اولادندندر بوناحیه ده میاه جاریه زروعی سقی ایدردیرلرکه هرسنه ده
اوچ کره زرع ایدرلر باش شهری سبادر سبا ابن یشجب بن یعرب بنا ایلدی چوق خلقی سبی
ایتمکله بواسمله مسمی اولدی بوشهر حضرت بلقیس شهریدر وحالا بوشهرده اهل عماره دن
طوایف واردر ونقل ایدرلرکه سلفده بوسبا ولایتی غایت معمورایدیکه ابتدا اسندن انتهاسنه
وارنجه انواع اغاچلر دکلمش دربرمرتبه که انسان برقصبه دن برقصبه یه اغاچلرك کولکه
سندن کیدردی واصلا کونش طوقنمزدی ونقل ایدرلرکه مقدما بوناحیه ده عظیم سیل
اولوردی وانده کی ایکی طاغك مابینلرنده مشی وجریان ایدوب صحرالرده ضایع اولوردی وبوایکی
طاغك اراسی ایکی فرسخ قدردر بعده ملوك حمیردن برملك سیل کلدوکی یرده صخر
وقیر ایله برسد یاپوب ماء عظیمی خارج سده قودی وبوسده اعلی واسفل اوچ مشعب وضع
ایتدیکه خلق اکا محتاج اولدقده انلردن اخذ ایدوب وغرس و زرع ایله عمارت ایدوب احسن
بلاد الله اولدی بعده بشلدیلر کونشه عبادت ایتمکه بونلره الله تعالی اوچ نبی بعث ایتدی
وبونلر مجموعنی تکذیب ایتمکله الله تعالی بونلره قهر ایدوب بوسده اوزن جرادی تسلیط ایتدیکه
انیابی ایله حفر ایدوب مسدود اولان موضعی فتح ایتدیلر انده اولان ماء جریان ایدوب
بلادی غرق ایتدیکه جمله حدایق وبساتین ودور وقصور غرق اولدی آیت کریمه وارسلنا
علیهم سیل العرم مصداقی واقع اولمشدر واول وقتده اهل سبا بنی حمیر وبنی کهلاندر والحاصل
سبا صنعادن اوچ منزلدر کثیرة الاهل وطیبة الهوا کثیرة الاشجار ولذیذة الثمار وعذبة الماء
وانواع حیواناتی واردر هوامدن ذباب وبعوض وحیه وعقرب وبونلر امثالی حشرات موذیه
یوقدر والله تعالی کلام مجیدنده ذکر ایتمشدر لقدکان لسباء الایه نقل ایدرلرکه اون ایکی
طیبه ایله مخصوصدر بری عقرب حیه نمله بعوض اولمز ایکنجی مسافر اسبابنده بیره ویاخود
بت اولسه بوشهره داخل اولدقده اول ساعت زائل اولور اوچنجی اصلا برکمسه خسته اولمز
دوردنجی اکر خارجده برکمسه خسته ومریض اولوب بوشهره کلسه مرضی زائل اولوب
صحت بولور بشنجی بوشهرده نه اعمی ونه مجنون ونه کوتروم اولماز التنجی اکرکه خارجدن
برمجنون کلسه وصویندن اغتسال ایلسه جنونی زائل اولوردیدنجی اوراق تمام
اولدقده برروزکار بامر الله اسرصامانی چوپندن ایریلور سکزنجی شتاده وصیفده براسباب
کیرلر طقوزنجی هواسی معتدلدر اوننجی قچن برآدم برقیزه تزوج ایلسه هرجماع ایتدکده
باکره بولنور اون برنجی عورتلر وضع حمل ایتدکلرنده اصلا الم کورمزلر اون ایکنجی اسباب
اسقمز وبوسباده ملح معدنی واردرکه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ابن جمال
المازنی یه کوستردی وانی بیاض قلدی وفقرایه اولشدردی وبوشهرده عرش بلقیس

درکلر اوزرینه مبنی درکه اسطوانك ارتفاعی یکرمی ذراع وبو شهرده برمکلف بازار و مسجد
وارد راونجی قسم اوصاف مملکت نجد الیمن وبلاد جوف وغیری ورقیم بونجد الیمن صنعا
وصعده طاغلری شرقندن ممتد اولور حجاز شرقندن کچوب نجد العارضه وارنجه یه وار آلقه
کویلر ومنازل ونواحی مختلفه چوقدر وبلاد جوف برنجه پاره کویی ومنازل عرب مختلفه سی
واردر وبو جوفك جنوبنده بلاد نهم وبلاد حولان وبلاد دردع وبلاد رقیم وبو بلاد دوزیرده واقعدر
بر قاچ بیك اتلوسی چیقاردع بو قصبه ذمارك قربنده ال رقیم نام عربك قصبه سیدر
ایکی بیك اتلو چقر شریف مطهرك عدولریدر وبلاد حولان صنعانك شرقنده ایکی منزلدر
طاغلری واردر کویلری چوقدر ایکی بیك تفنك انداز چیقر شریف مطهرك عدولریدر
بلاد نهم جراف بنیان شرقنده برمنزل بعید بو بلاد طاغ دپه سی اوزرنجه پاره قریه لربش
بیك قواس اولور شریف مطهرك عدولریدر نجران صعده نك شرقنده حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم ایچون خبرویرن نجران نام راهبك بریدر کویلری چوقدر حالا
ساکنلری آل محمد نام عربلردر اعلا ایوا واوزومی اولور قوروسی یمنه وحجازه کیدر و
خرماسی چوقدر بونده دریلر کوزل دباغت اولنور طاغلری اغاچلودر چپلاق دکلدر بوشهری
همد ان نام ناحیه دن عدایدرلر صولو یردر میوه سی چوقدر صنعادن اون مرحله بعیددر
ومکه دن یکرمی مرحله قرآن عظیم الشانده قتل اصحاب الاخدود بو ناحیه ده واقع اولمشدر
اخدودده برموضع ایچنده آتش یناردو نواس ایجاد ایلدیکه نصاری یهود دیننه دونمیه اول
آتشه اتاردی نقل ایدرلرکه زمان فترتده بعثتدن اول بوسمته برجبار پادشاه یهودی وار ایدی
لقبی ذونواس واسمی یوسف ایدی وانك بروزیری وار ایدی اسمی بلنیاس که سحر وکهانته
فرید ایدی پادشاهه ایتدی بنم پادشاهم بنم زمان ارتحالم قریب اولمشدر بکا برعاقل وزکی
غلام شاکرد لکه ویرکه علم کهانتی اکا تعلیم ایده یم پادشاه برغلام تعیین ایلدی که هرصباح
وزیرك خدمتنه واروب علم اوکرنوردی برمدت تدنصکره برکیجه اوغلان قلقوب سرای
پادشاهه کیدرکن زیرزمیندن براواز حزین وناله اشتدی بوسوزا وغلانه تأثیر ایدوب اول
کیجه زیرزمینك قپوسنی بولوب ایچرو کیردی برراهب کوردی راهب ایتدی بن بونده خلقدن
قاچوب وکلوب قناعت ایله کچنوردم تاکم نفس وشیطان مکرندن امین اولم والحاصل دین
اسلامه تمام رغبت ایتدی وایمان تلقین ایلدی راهب یمین ویروب پیوند وعهد ایتدیکه بو
سری کمسه یه سویلمیه زمان قلیلده اول پسر خدمت پیر ایله مشرف اولدی ومستجاب
الدعوه اولدی اتفاق حاجبلردن برینك کوزی اعمی اولدی پسر اکا دیدیکه اکر ایمانده
بکا متابعت قیلورسك سکا دعا ایده یم اولدخی راضی اولدقده دعا ایدوب بفضل الله تعالی
کوزلری اچلدی برکون پادشاه اول حاجبی کورب کوزلرك نه ایله اچلدی دیدکده والحاح
ایتدکده حاجب جان خوفندن بالضروری تفصیل مالی ذکر ایلدی ذونواس
پسری احضار ایدوب سؤال ایتدکده بنم دعام برکاتنده اچلدی دیدی

والحاصل بصره عظيم حقارت ايدوب راهبك خبر بنى الديلر پس راهب و بصره وحاجب
جمله سنى حضور پادشاهه احضار اولندقده پادشاه راهبه ديديكه ايماندن رجعت
ايدرسك عفو ايدرم ديدى راهب قبول ايتمدوكندن بر عظيم آتش ياقديلر وايمان اوزره
اولنلرى اول اتشه القا ايتديلر حتى بر عورتى معصوملريله كتوردیلر عورت
خوفندن مراد ايلديكه رجوع ايليه معصوم بامر الله نطق ايلديكه اللهك اتشى بوندن اشددر
كفره رضا ويرمدى بى توقف پسر و مادر حسن اختيارلريله كندولرين آتشه آتديلر
حق تعالى اول غلامى اناسيله اول آتشدن حفظ وسالم اول بر طرفه چقوب كتديلر صكره
بقدرت الله اول آتش يايلدى جميعا انده اولان كفارى ياقدى وادى الدواسير صعدهنك
شرقنده بيابانده بر واديدر اقر صولو وخرمالو يردر سنه ده بركره يمن ونجد وعمان خلقى
جمعيت ايدرلر وعظيم بازارى طورر چاق هند ويمن وحجازدن خلق كلوب متاع وجواهر صاتلوور
اوصاف احقاف احقاف قوملو اووه لو ديه لردر شحر ولايتنك شرقنده واقعدر
سيال قوملردر اوچيوز اللى فرسخدر تكسر ايله مساحه سى واردر روزكار متصل
ويردن يره نقل ايدر قران كريمده وذكر اخا عاد آيت كريمه سى بوندن عبارتدر سلفده
بو ولايت غايت معمور ايدى اشجار واثمار ومياه جاريه جنت مثالدر عاد اولى
ديارى ايديكه حضرت هود عليه السلام اونلره ارسال اولنمشيدى حضرت هود
عليه السلامى تكذيب اتدكلرنده ريح صرصر ايله غضب اولدقدنصكره بيابان كبى
خالى قالدى وحضرت هود عادك قبيله سندندر بو عاد بن عوص بن ارم بن سام بونلر
عربدر احقافده ذات الاعمد چادرلرله ساكنلردر وبو عاد اولى اون اوچ قبيله در حضرت
نوحدنصكره ملك وسلطنت بو قومده ايدى قرآن كريمده واذكروا اذ جعلكم من بعد نوح
بونلر حقنده دردخى وزادهم الله بسطة يعنى طولا فى الاجسام مكه هر بريسى
خرما درختلرى كبى اوزون بويلو ايدى وقوت وقدرت صاحبلرى اولوب طويل العمر
وكثير الاولاد در حالا شحرده آثارلرى واردر وبو عادك اوغلو شداد ارم ذات العمادى بنا
ايلمشدر وعاد ثانى بودر ديمشلر وقرآنده الم تر كيف فعل ربك بعاد ارم ذات العماد عاد ثانى
حقنده در والحاصل بلاد عاد شحر وحضرموت واحقافدر اخصب بلاد ايدى مظهر
غضب الهى اولدقدنصكره بيابان كبى خالى قالدى اوصاف شحر بو شحر ساحل
يمندر وارض شحر ارض حضرموته پيوسته در وقبايل مهره مساكنى در وعاد اولى
ديارى ايدى وحالا شحر بر مدينهٔ كبيره در كه انده ضرع وزرع اولماز لكن عنبر بونده بولنور
وشحر كندركه جمله اغاجدر بوندن كيدر وحصلبان اغاجى وهندستان قوزى ولاكى بونده
فراواندر وبغايت نجيب وسرعت ايله سكردر ابل اولور وبونده اولان ابلك قبول تعليم
وتأديبده سرعت فهم ودركى اعزب غرايبدندر وهر برينه اسم قورلر اسمى ايله دعوت
اولندقده فى الحال كلور وبو شهرك باشقه حاكمى واردر بناسى كوزلدر وعلما وصلحاسى

چوقدر عدن دن یدی مرحله در وصنعادن سکز مرحله در بروم عدندن شحره کلور
کمینک بر منزلیدر و بو بروم شحر ولایتنک غرب طرفنده سرحدیدر اوصاف مهره بو ناحیه
حیره دن جاذب نام موضعه وارنجه بو مسافه جمله سی شحر ولایتنه داخلدر بو مهره
قومنک لسانلری فهم اولنمز حمیر لسانی اوزره تکلم ایدرلر و بو دیار خلقنک دوه لری
بسیار در و اکثر کسبلری ابل ومعز و سمکدر بو بالق بحر شحرده واقع اولنه صید ایدرلر
و برجنس بالق دخی صید ایدوب کونشده قورودوب دوابه علف ایدرلر طعاملری
سمک و شرابلری لبندر و حتی بعض اهل مهره اکل خبز و حبوب ایله زحمت چکوب خسته
اولور ولاک اشجاری توت کبیدر عینیله لکن توت اغاجنک یپراغی اولور بونک ایسه
یپراغی اولمز اغصانی اوزره بتن یمشنه کندر دیرلر دخی حصلبان اغاجی و هندستان قوزی
اولور ولایت حیری مهره ولایتنک اولیدر بحر کنارنده قش صحو نه مشرق شمال سمتنده
ایکی یلکن در ظفار بر قصبه در شحر ولایتنه تابع قدیمده تخت ایدی بحر اخضرده شمال سمتنده
کیرمش دیلک باشنده در بریه یولیله صنعایه اون بش قوناقدر و بودلده سفن و مراکب
ظفاردن ریح بر ایله چقار و هنده واصل اولور و ظفارک اراضی سنده نارجیل و سنبل امثالی
نبات هند بولنور ظفار ملوک حمیر مسکنی ایدی که بونده ملوک حمیردن اوتوزیدی ملک ساکن
اولدی مدتلری اوچ بیک یوز طقسان سنه واک اخرلری معدی کربدر ظفارده لبان حاصل
اولورکه دنیاده بولنمز الا ظفار جبالنده بولنور و بو شجر نابت اولدوغی بر ظفاردن اوچ مرحله در
اهل ظفار سکین ایله اول شجرلری چیزرلر ایچندن لبانی چقر مرباط ظفار کورفزینک ساحلی
اوزره در بونده دخی شجر لبان نابت اولور اوصاف ولایت عمان حضرت پیغمبر صلی الله علیه
وسلم زمان شریفلرنده فتوحات اسلامیه یه داخل اولمشدر عمان بن نقشان بن ابراهیم
علیه السلام اسمیله مسمی اولدی بو ولایت ارض مهره یه متصلدر مهره بونک جنوبی سمتنده
دوشر و جهت غرب و شمال یمامه ارضنه متصلدر بو ولایت غایت معموردر و کثیرة النخل
والفواکه موز و رمان و تین و عنب و غیری واردر بر روایتکه الله تعالی نک یأتین من کل فج
عمیق قولنده مراد عماندر و نبی دن علیه السلام مرویدر قال علیه السلام من تعذر
علیه الرزق فعلیه بعمان اما کن هواسی ایله مثل ضرب اولنلردندر سنه اربع وسبعین
وستمایه تاریخنده خوارج اباضیه مذهبی عمانده ظاهر اولمشدرکه خوارجدن عبد الله
بن اباضک اتباعیدرکه بو عبد الله اخر بنی امیه اولان مروان بن محمدک ایامنده ظهور
اتدی وقتل اولنوب شری مندفع اولدی وابن اثیر تاریخنده حکایت ایدرکه سنه
خمس وسبعین وثلثمائه ده عمانده فیلدن اکبر بر طایر بحردن چقوب اول مقامده بر تل
اوزره دوردی و صوت صریح و لسان فصیح ایله قد قرب قد قرب دیو صیحه ایدوب صکره
بحره طالدی اوچ کون بو اسلوبی اجرا ایدوب بعده غائب اولدی و بو سمتده بر جنس یلان
اولور دائما سرخوش شکلیدر بو یلان انجق نفخ ایدر غیری ضرری یوقدر روایت اولنورکه

بر زمان

برزمان بو بیلانك بریسنی بر طرف ایچنه قیوب ولایت عماندن اخراج ایتمشلردر خارج
حد و دولایتده تفقد اولندقده اول ظرف محفوظ ایچنده نابود اولمش کوردیلر و بو ولایت
جبالنده فراوان میونلر اولور وکمال کثرتنده ضرر کثیر اولور رکاهی اهل ولایت ضررلرین دفع
ایچون اعمال سلاح سمیته محتاج اولورلر و بو ولایت بحر طرفلری سهل در ور مالدر
و بحردن بعید اولان سمتلری جبال وتلالدر و نفس عمان ساحل بحرده بر بلده حصینه درکه
آکا قریب بر جبل واردر انده نیچه میاه نبع ایدر و عمانك صویی اول جبلدن کلور و بو شهرك
نخلستانی و بساتینی فراواندر انواع فواکهی رایکاندر و اکثر ذخیره لری حنطه وشعیر
وآرز وجاورس در و بو شهرك صوینی ابو الفرج نام بر متمول مجوسی کتورمشدر و عمانده تجار
ایچون عظیم خانلر بنا ایتمشدر و نقل ایدرلرکه عمانك مقاطعه سی هر سنه سکسان بیك
آلتون اولور و بو عمان اسکله سنه چوق کمیلر کلور چین و هند و زنج وغیری و عمانك اهالیلری
زنکیندر و بونده اولان مغاص لؤلؤ مشهوردرکه غـایت بیوك اولور صحار حالا اسمی صحیح
عماندر سابقا عمانك تختی ایدی صاغ جانبنده در هند وچین وزنج بندریدر علما وصلحاسی
چوقدر و عمان ناحیه سنه ازدیاری دیرلر مسکت دریا کنارنده بر متین قلعه در بندر هند
وچیندر خرماسی و هندستان قوزی چوقدر دخی فلفل اغاجی و تمرهندی اولور مقدما
پورتقال بر طریقله مستولی اولمش ایدی صکره سنه بیك تمشه قریب اهل اسلامدن
بر فقیه توابعیله غالب اولوب پورتقالدن المشدر و جمله کفره یی اسیر ایتمشدر و انده کی کمیلری
ضبط ایتمشدر و حالا فقیه کمیلری مشهور اولمشدرکه پورتقاله راست کلدکده ما بینجه صالی
و یرمز قریات کمیلرك قوناغیدر قلهات بر کونده وارر قلهـات برکوچك قصبه در مسکت
شهرندن غرب جنوبنده واقعدر بوکا قریب رأس الحد و رأس الجمجمه دیرلر اوصاف هجر نام
دیکر بلاد بحرین وجه تسمیه بودرکه بو ناحیه نك لحسا قربنده اولان بحیره ایله بحر فارس
متصل اولمغله بحرین دینلمشدر الحدود شرقده بحر فارس وشمالده ایالت بصره وغربده
نجد عارض و جنوبده عمان بو ولایت بحر فارس کنارنده واقعدر حالا برلوادر آل عثمان
ضبطنده در اهالیسی عبد قیس در و بونك بلادی الاحسا وقطیف وخطکه رماح خطیه بوکا
نسبت اولنور و بونده انهار و عیون چوقدر واکثر مواضعده بر ایکی آدم بویی قازلسه صو
چیقار و قطن و حنا وانهاری کنارلرنده سوسن کبی زین اولنمشدر و خرما و پرنج دخی اکرلر
وفواکهك نیچه سی دخی بولنور و بر نوع میوه اولورکه نبیزندن شرب ایدن کمسه نك اسوابنی
صاب صاری ایدر و بو بلادك باغچه لری بر میل قدر شهرینك اطرافنه دوشمشدر اهالیسی
کمال حرارتده اولدوغی وقتده انجق صباحلرده واخشاملرده واررلر و بحرین ناحیه سنده
رمال سیاله واردرکه برزمان قومسالدن طاغ پیدا اولور و برزمانده کوررسك اول طـاغ
محو اولور و بعضی معور یرلری باصدر و سابقا بحریندن عمانه وارنجه شاهراه یول وار ایدی
حالا قوم بصمغله ممکن السلوك دکلدر و شمدی یلرده بحریندن عمانه کمیله کیدیلور و بحرینده

طريق بصره اوزره ايكى اوچ منزل يرلرده جزاير واردركه انلرده بعض ابنيه وآثار واردر
وبو جزيره ده صيد وشكار واردر وجزيرهٔ خاركده برنوع هاوج اولوركه بالتّه ايله كسرلر
وبوولايتك سكانى طحال مرضنه مبتلادر وبونده مغاص لؤلؤ واردركه انواعنك احسنيدر
زيرا بونك انجوسى كامل ومستوى اولور نقل ايدرلركه ساحل بحرينده تخمينا سكز قولاج
دخى زياده انده كى بحريلر اللرنده بر رطواوم ايله دريايه طالوب دبندن طتلوصو چيقاررلر وبو
لطيف وصوق اولمين اول ديارحا كملرى اندن ايچرلر وبوولايته قرامطه دن ابوسعيد وابوطاهر
منسوبلردركه ملت اسلاميه مخالفت ايدوب حجاجى قتل ايتديلر وجامهٔ كعبهٔ نهب ايتديلر
وبونلرك خروجى ٢٧٥ تاريخنده معتمد بن متوكل زماننده ايدى وحجر اسودى قلع ايدوب
اخذ ايتديلر وبوخليفه بونلر اوزرينه عسكر ايله عباس بن عمر والعنوى ارسال ايتدى
وبوعسكرى عموما قتل ايدوب عباسى اسير ايتديلر صكره عباسى تنها اطلاق ايتديلركه
ماجرايى خلقه اخبار ايده وحجر اسود نيجه زمان بونلرك ياننده صكره مطيع بالله خليفه يكرمى
دورت بيك التونه بونلردن اشترا ايدوب كيرو مكاننه وضع ايتديلر بوقرامطه ملاحده دن
برفرقه دركه جنابتدن غسل لازم دكل وشراب حلالدر وسنه ده انجق ايكى كون
صوم كفايت ايدر برى نوروز كونى وبرى مهرجان كونيدر وحضرت پيغمبردن صكره امام
حق محمد بن الحنفيه وحج وقبله بيت المقدسدر وبوطائفه دن ابتدا ظهور ايدن سواد كوفه ده
حمدان القرمطى وبحرينده ابوسعيد الجنانى در بوآدم بصره ده بركيال آدم ايدى وغايت
فقير ايدى زنج طائفه سندن برآدمه ضم اولوب واول اطرافده چوق فساد ايتمشلردر احسا
حالا لحسا تخت ولايت هجردر قديمده قرامطه نك تختى ايدى قطيفدن جنوبه قليل ميلله
غرب سمتنده ايكى منزلدر چوق خرماسى واردر شام غوطه سنه بكزر آقر صوارى واردر
اما زياده حاردر پرنج اكرلر لحسانك اسكله سى عغير نام يردر بركونلك درحالا بكلربكينك
تحتيدر قطيف بحر فارس كنارنده در لحسادن ايكى مرحله بر خرمالو شهردر سور وخندقى
واردر ودورت قپوسى واردر اول ناحيه نك اسكله سيدر وقطيفده انجو مغاصى واردر وبندن
بصره يه التى منزلدر دريا مدى چاق سورنه واصل اولور وجزر اولدقده بعض يرى منكشف
اولور وبحردن قطيفه واصل بر دبل واردركه مراكب كبار حال مدّ بحرده بو دبله داخل
اولور يبرين شور برده اولور ايكى طرفنده ايكى بيكار واردركه هر بريسنك ماييننده يارم قوناق
واردر خرما اغجلرى چوقدر صحراسى بيوكدر هواسى بددر حتى مشهوردركه يبرين تمرنى يه يوب
وصوندن ايچوب كولكه سنه ياته البته سِتمه انى طوتر ديرلر اما تمرى لطيفدر
مدينهٔ شريفه نك خرماسنه بكزر يبرين لحسادن اوچ مرحله در كاظمه بصره
ايله قطيفك ما بيننده بحر فارس كنارنده بر ليماندر عرب طائفه سنك منزليدر
چايرلو وصولو يردر اما اكثر صولرى قيولرده در وكاظمه ده قره دن بربوروف
دكزه داخل اولمشدر خارجدن ايچروسنه كيرمكه بريول واردر ايچروسى چايرلودر

عرب اچنه کیورلر برقپوسی وار درکیرك یری بکلند کد نصکره امیش یاتورلر نفس
بحرین بحر فارسده قطیف قرشوسنده شرق طرفنده براطه دراوزته سنده شهری واردر
وایچنده طاغلر واردر عرضی طولندن سهل از در وضلع شوقیسی وسطنده برکوچك
مدور جزیره ده قلعه سی واردر وباغ باغچه لری واردر وبرقاچ کویی واردر جزیرهٔ قیس
ساحلدن دورت فرسخ بعید در مغاص لؤلؤسی واردر فصل در بیان مملکت حجاز
بوقسم جزیرة العربدن برقسم در وبوقسم نجد ایله تهامه بیننده حاجز اولدوغیچون حجاز
تسمیه اتمشلر وحدودی شرقدن نجد وغربدن تهامه وجنوبدن یمن وشمالدن ارض
شام وبلاد مکه مدینه دن بحر طایف عرج بطن مر فرع خیبر علا تبوك وغیری اوصاف
بلاد ابتدا ومکهٔ معظمه نك موقعی واحوالنی بیان ایدلم وبو مکه مربع اولدوغیچون کعبه
تسمیه اتمشلر وبونك شهری بر وادیده طولانی واقع اولمشدر میدانی معلاة دیمکله معروف
مقابر شریفه در ومنتهاسی جده جانبنده شبیکه دیدکلری موضع ویمن جانبنده حضرت
حمزه نك مولد شریفی اولان مکانه قریبدر وعرضی جبل جزلی نام دیکر قیقعان دیدکلری
طاغك یوزنده جبل ابی قبیسك نصفندن زیاده چقنجه واقع اولمشدر وبو جبله اخشبان
دینلور وموضع نفس کعبهٔ معظمه وسط مسجد حرامده واقع اولمشدر وبیت حرام ایله
موصوف اولدوغی الله تعظیم واحترام اتدوکیچوندر وبو مسجد حرام ایکی جبلك مابیننده
مکه شهرینك وسطنده واقعدر وبو بیت الحرام مربع الشکل در ارضدن قامت انسان
مقداری مرتفع اولدقده باب کعبه درکه مصر علری التون ایله یالدزلو کومش
صفایح قپلودر وبابك طولی التی ذراع واون برمق در عرضی اوچ ذراع واون سکز برمقدر
وکعبه نك طولی یکرمی دورت ذراعدر وعرضی یکرمی اوچ وبر شبردر وکعبه نك ارتفاع
جداری یکرمی یدی ذراع وحجرك دوری اون بش ذراعدر وحجر شام جهتنده واقعدر که
میزابدن اقان صو اکا دوکیلور وحجر مرمردن فرشی ودیوار ارتفاعی مقدار نجه سراپا
ازار بوشیده در وحجر اسود باب کعبه قننده رکن شرقیده اولان زاویه ده دور رأس
انسان مقداریدر وارضدن ارتفاعی اوچ ذراعه قریبدر وحجر الاسود ایله باب کعبه نك
ماببنی ملتزمدر وملتزم تسمیه اولدوغی انك ایچوندر که عرب زمان جاهلیتده اول موضعده
تحالف ایدرلردی کیمکه اول موضعده بر ظالمك بلیه سی ایچون دعا اتسه ویاخود کذب یمین
اتسه فی الحال عقوبته مبتلا اولوردی وبیت حرامك حایط غربیسی جانبنده داخل
بیتك ساحه سنده التنجی ذراعده برجزعه واردر که سواد وبیاض ایله مخططدر طولی وعرضی
اون ایکی ذراعدر وکردنده اوچ برمق عرضی قدر التون برطوق واردر ذکر اولنور که رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم مبارك صاغ قاشنه انی سورمشدر ومیزاب جدار کعبه نك
وسطنده در که دورت ذراع مقداری جدار کعبه دن طشره بارزدر ومیزابك وسعتی
دیوارلرینك ارتفاعی هر بری سکز برمقدر ومیزابك ایچی التون ایله قپلودر

وبیت الحرامك ظاهری وباطنی دیباج ایله خصوصا فی زماننا زردوخته دبا ایله پوشیده در که
موسم حجده هرسنه تجدید اولنوب کسوهٔ حرمی بنی شیبه اخذ ایدرلر والحاصل
شهر مکه اقلیم ثانیده طول یتمش درجه وعرضی یکرمی بر درجه قرق دقیقه در وبو شهرك
بناء بیوتی حجارهٔ سود وحجارهٔ بیض دخی واردر وطبقات مبیضه ونظیفه در واهل مکه نك
اوایلده شربی ماء امطار درصکره زبیده خاتون که بنی العباسدن هارون الرشیدك
منکوحه سیدر مسلخ دیمکله معروف مکانده اولان اوده اباردن صولری جمع ایدوب
مکهٔ مکرمه یه برمجرا ایله اجرا ایلدی صکره مقتدر خلیفه عهدنده خراب اولدی ومقتدر
مجرا یی تعمیر وآبنی اجرا ایتدی صکره کبیر وخراب اولوب ناصر خلیفه تجدید ایتدی
تکرار بالکلیه خراب اولوب امیر چوبان تعمیر ایتدی والحاصل سلاطین عثمانیه دن
مرحوم ومغفورله غازی سلطان سلیمان خان حضرتلرینك حرم محترم وزوجهٔ مکرمه لری
اولان مرحومه خاصکی سلطان مسافهٔ بعیده دن قطع احجار وصخور عظیمه ایله بو بلدهٔ
امینه یه برآب گزین ایصال واجرا ایتدیکه بلده دن غیری هرسنه حجه واران مصر وشام
وبغداد وبصره ولحسا ونجد ویمن یولی قافله لرینه مستوفی کفایت ایدر وبو آبدن انتفاع
ایتدکلرنجه صاحب خیرك روحنه دعا ایدرلر نقل ایدرلرکه مقدما بو مکهٔ مکرمه نك
خلقی قلیل ایدیکه کاهی حرم شریف شویله تنها اولوردیکه جبل ابی قبیسدن
آهولر صفا اوزرینه اینرلردی وصفا قپوسندن مسجد حرامه کیروب گزرلردی اول زمانده
شویله اولورمش که سوق سعی وقت ضحی ده تمام خالی اولوب بیع وشرا ایتمکه کمسنه
بولنمزدی کاهی بجیله جانبندن قافله کلوب شهره ذخیره کتوروب الورکمسنه بولنمدوغندن
کتوردکلری ترکهٔ وعدل ایله واوجوز بها ایله بیع ایدرلردی اما شمدی الحمد لله
ظلال سلطنت سنیهٔ عثمانیه ده هم خلق بی نهایه وهم نعمت بی حد وغایه وبو مکهٔ مکرمه نك
اطرافن بعض جبال احاطه ایلمشدرکه انجق بیان کمسه لر یوریمك ممکندر اوزرنده آت
ودوه یوریمکه قابل دکلدر اما آت ودوه ایله وسایر یوکلو طوارلرله یکمك لازم
کلسه اوچ موضعدن غیری سلوکه قابل بر موضع یوقدر ومواضع مزبوره نك بری
معلا جانبی در وبری شبیکه طرفیدر وبری مسفله در وقدیم الزمانده شهر مکه نك
اطرافنده سور عظیم چکلمش ایدی جعلان جانبنده جبل عبد الله بن عمردن جبل
مقابلنه وارنجه دیوار وار ایدی دمور قپولر تمشلر ایدی جا بجا سیل یچه چك منفذلر
قومشلر ایدی حالا ییقیلوب کتمشدر واثری قالمامشدر ولکن مکه دن
بقیه دیواری بعض مواضعده مشاهده قلنمش کمسه الان موجود در حنیندن اخراج
اولنان جدول اقدوغی موضعه قریب یرده که مرحوم ومغفورله غازی سلطان
سلیمان علیه الرحمة والغفران جانبندن بنا اولنان سبیل واردر سبیلك اوستی عالی منظره ده
جهات اربعه سنه شبیکه لر ایتمشدر اول دیار خلقنك تفرج کاهیدر مزبور سبیل

قربنده بر دیوار یقین زماننده طورر ایدی وشبیکه جانبنده دخی ایکی طاغ اراسنده عظیم
دیوار یاپلمش ایدی ایکی یرده قپوسی وار ایدی اولدخی منهدم اولوب ومسفله جانبندن
دخی بر یولنده سور وار ایدی حالا یقلمشدر ودخی نقل اولنورکه مذکور سوردن
اشاغی بر سوردخی وار ایدی مسجد رایت دیمکله معروف مسجده قریب ایدی لعلع
دیدکلری طاغ مقابلنده طاغ بیننه چکلمش ایدی حالا اول طاغلرده بعض آثاری واردر
ومکه نك جانب اعلاسنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك آثارندن بیرٔ
جبیر قربنده بر مسجد شریف واردر زیارتکاه ناسدر مقدما ذکر اولنان بیرٔ جبیردن اوته
مساکن وبیوت ناس یوغیدی حالا معلا جانبنه چوق تجاوز اتمشدر اول سمتلر هپ
عمارت اولمشدر ومذکور مسجد رایه درکه فخر کائنات علیه افضل الصلواة مکهٔ مکرمه یی
فتح اتدکده اول محلده رایت شریفلری وضع اتمشلردر ونقل ایدرلرکه مکهٔ معظمه نك
طولی باب معلادن باب ماجنه وارنجه دورت بیك ایکیوز یتمش ذراع یردر وینه باب
معلادن باب شبیکه یه وارنجه طریق مدعایه دن سویقه یه وسویقه دن شبیکه یه دك
دورت بیك ایکیوز یتمش ایکی ذراع یردر وکعبه دن یوکسك بنا یوقدر حتی نقل
ایدرلرکه شیبه بن عثمان بر یوکسك یره چقوب شهره نظر ایدردی کعبة الله دن
یوکسك بر بنا کورسه اول ساعت امر ایدوب یقدرردی ومکه ده اولان اولرك بیعی
جائزدر اما اجاره لری امام اعظم قتنده اهل موسمه اجاره سی مکروهدر اما مقیم اولانه
مکروه دکلدر ومکه نك دخی بر قاج اسمی واردر بکه البلد الامین وام القرا وعروض اندن اوتوری
خلیل بن احمد مکهٔ مشرفه ده اختراع ایلدوکی علمه علم عروض تسمیه اتمشلر ودخی غیر
اسملری واردر ومعلوم اولسونکه مکهٔ مکرمه امام اعظم وامام شافعی وامام احمد بن حنبل
مدینه دن افضلدر وامام مالك قتنده مدینه مکه دن افضلدر اما مکهٔ مکرمه نك افضل
اولماسنك سببی انواع فضائل برله اکرام اولنمشدر بری بودرکه کندو بیت شریفنی انده
قلمشدر عباد الله انده حج اتسه لر کناهلری محو اولور ودرجه لری رفع اولنور وجمیع اهل
اسلامه احیا واموات قبله قلنمشدر وقادر اولنلره عمرنده بر کره حجی فرض اولمشدر ویرلری
وکوکلری خلق اتدوکی کون انی حرام اتمشدر حرمتی واجبدر واحرامسز دخول جائز دکلدر
وابراهیم واسمعیل علیهما السلام مقاملریدر وفخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
مسقط رأسیدر وقبل النبوه محل اقامتلری ایدی بعد النبوه دخی اون اوچ ییل اقامت
ایتمشلردر واکثر قرآن عظیم انده نازل اولمشدر ایمان واسلام اندن ظهور اتمشدر حجر الاسود
و زمزم انده در وابن عباسدن مرویدرکه بلمم بر مدینه که بر حسنه یوز اوله مکه دن غیری
وبر رکعت نماز قلسه یوز رکعت اوله مکه دن غیری وبنا سنك بعضی سنه نظر ایدن
دهرك عبادتی کبی اوله مکه دن غیری وبر درهم تصدق ایده نه بیك درهم اوله مکه دن غیری
ومکهٔ مشرفه ده مجاور اولمق حکمی نیجه در امام اعظم وبعض اصحابی مکروه دیمشلر زیرا

خوف اولنورکه انده چوق طورمغله انس حاصل اوله سائر اماکنه قیاس اوزره نظر ایله
بیت شریفك حرمتی ساقط اوله تدریجیله قلبنده حرمت عیبتدن نسنه قالمیه انوکیچون
حضرت عمر رضی الله عنه حجاج حاجلرین تمام اتدکده درسن النه الوب اراردی یا اهل
الیمن یمنکم یا اهل الشام شامکم یا اهل العراق عراقکم فانه ابقی لحرمت بیت ربکم فی قلوبکم
دیوکزردی اما امام یوسف ومحمد وشافعی وحنبلی مجاورت مکه مستحب اولمغه ذاهب
اولدیلر ومعلوم اوله که حرم مکه دن مراد بودیار مسجدلرینك حرمی کبی اولان دکلدر
بلکه مدینهٔ منوره یولنه اوچ کونلك یر ویمن وعراق طرفلری یدی میل وجده جانبنه اون
میل یره وارنجه حرمدر حدود مذکوره مابیننده واقع اولان طاغ وطاش وصحرا هب
حرمدندر سبب بناء البیت تقی الدین فارسی رحمه الله ایدر بیت شریفی اول بنا ایدن
حضرت خلیلدر علیه السلام کتاب وسنتله ثابتدر قبل الخلیل یاپلمش اولدوغی ثابت
دکلدر وبیدوغی وقت یوکسکلوکنی طقوز ذراع ایلدی واوزونلوغی حجر الاسوددن
رکن شامه وارنجه اوتوز ایکی ذراع ورکن شامیدن رکن عراقه وارنجه یکرمی ایکی ذراع ایلدی
ومیزاب طرفنده بیت شریفك ظهری جانبنه رکن عراقیدن رکن یمانی یه وارنجه
اوتوزبر ذراع ایلدی ورکن یمانیدن حجر الاسوده وارنجه یکرمی دورت ذراع ایلدی وباب
کعبه یی یره متصل ایلدی یوکسك اتمدی وقپو یکورمدی شویله طوردی صکره تبع
حمیری کلوب قپو طاقدی وکلیدلیه جك نسنه وضع ایتدی حضرت خلیل علیه السلام
بیت شریفك ایچنه داخل اولان کمسنه نك صاغ جانبنده برچقور ایتدی بیت شریفه
کلن مالی انده قومق ایچون خزینه ایلدی وحضرت ابراهیم بنا ایدرکن حضرت اسمعیل
علیهما السلام اوموزیله طاش کتوررردی وابراهیم بیاردی حضرت ابراهیمك ایاغی
التنده اولان طاش که اکا مقام ابراهیم دیرلر انك اوزرینه طوروب بیاردی حجر الاسود
قوناجق یره کلدکده اسمعیل طاش ارامغه کتدوکی زمان جبرائیل علیه السلام کلدی
حجر الاسودی ابراهیم علیه السلامه کتوردی که اول طاش جبل ابی قبیسده الله انی ودیعه
قومشدر جبرائیل کتوروب یرینه وضع ایتدیکه خلق طوافی ابتدا بورادن اتمکه نشان
اولسون سبب مجیٔ حضرت ابراهیم علیه السلام کتب معتبره دن منقولدرکه
نمرودن خلاص اولوب کندویه اقتدا ایدنلر ایمان کتوردیلر وعموسی قزی ساره
خاتونی تزوج ایدوب مصر طرفنه توجه ایلدی اول زمانده فراعنهٔ اولیدن انده برفرعون وار
ایدی مصرده پادشاه ایدی اکا خبر ویردیلرکه شهره برکمسه کلدی یاننده برکوزل خاتون
واردرکه هیچ کورلمش دکل اول ظالم دخی آدم کوندروب خاتونی طلب ایلدی حضرت
ابراهیم ساره یه بو قصه دن خبر ویروب ساره اول ظالمه واردقده ال اوزاتدوغی یرده الی قوردی
وکوکسی اوستنه دوشدی جبار بو حاله اوغرادقده ساره نك شان شریفنی بلدی واندن
سؤال ایلدیکه الومی ینه بکا احسان ایله سنی الله حقیچون آزاد ایدهیم دیجك ساره

دعا ایلدیکه اکر قولنده کرچك ایسه ایانی احسان ایله ودعاسی مستجاب اولدی
اندنصکره ساره یه برجمیله جاریه قبطیه هبه ایلدیکه اول هاجردر بعده ابراهیمه کلدی
واحوالی حکایه ایلدی ودیدیکه یولایکه بوجاریه دن حق تعالی سکا بر ولد احسان ایلیه
حضرت ابراهیم علیه السلام هاجر ایله جمع اولوب اندن حضرت اسمعیل دنیایه کلمشدر
وابراهیم فلسطین دیارنده رمله ایله ایله اراسنده اقامت ایلدی کلوب کیدن طائفه یه
ضیافت ایدردی حق تعالی کندویه مال ونعمت احسان ایلدی بعده حق تعالی اسحق
علیه السلامی بشارت ایلدی واسحاقله حامله اولدی واسحاقی طوغوردی اوغلانجقلر
یبودیلر بوکون ابراهیم اسمعیلی قوجاغنه الوب دیزنده اوتورتدی اسحاقی ایسه یاننه
اوتورتدی ساره بونی کوریجك انجندی جاریه اوغلونی دیزیکه الوب بنم اولادمی یانکده
اوتورتدك دیو الحاصل یمین ایتدیکه البته هاجرك اتندن برپاره کسرمکه انك شکلنی
تغییر ایدرم صکره غضبی ساکن اولدقده یمیننه متحیر اولدی آخر ابراهیم ایتدی یاساره
احفظیها واثقبی اذنیها اویله ایلدی اولوقتدن بروسنت اولمشدر قزلره خفاظه یعنی
سنت نتکه اوغلانجقلره سنته ختان دیرلر برزماندن صکره اسمعیل واسحق بربریله
چکشوب ساره بیحضور اولمغله یمین ایتدیکه هاجر ایله بر مملکتده طورمیه اویله اولمغله
حضرت ابراهیم بونلری مکه یه ایلتدی اول وقت بیت شریف بر قزل دپه ایدی هاجر ایله
اسمعیلی بحره ایلتدی واو راده ایندردی وامر ایتدیکه هاجر برکوکلك ایدا اندن
ابراهیم علیه السلام برجانبه توجه ایدوب کتدی هاجرك یاننده برقربه صو وارایدی صو
دخی دوکندی پس هاجر واسمعیل صوصادیلر هاجر طاغ جانبنه نظر ایدوب بنی آدمدن
کمسه کورمدی اندن صفانك اوستنه چقدی ینه کمسه کورمدی اندن اسمعیله نظر
ایدرك صفادن اشاغی ایندی وادیه ایندوکی زمان اسمعیلی کورمز اولدی اندن برجانبدن
دخی یوکسکه چقدی اسمعیلی کوردی اندن طورمیوب مروه نك اوزرینه چقدی والحاصل
بواسلوب اوزره برطاغدن برطاغه اینوب چقدی آخر اسمعیلك یاننه کلدی شول
حالده که حضرت جبرائیل علیه السلام کلوب زمزم یرینه قناديله اوروب یردن صو
قینامغه بشلدی هاجر بوحالی کوریجك صو یابانه اقوب کتمسون دیو اطرافنی طوتوب
برحوض ایلدی حضرت اسمعیل وهاجر زمزم یاننده توکل اوزره اوتوررکن اهل یمندن
جرهم قبیله سندن برجماعت شامه کیدرلردی یوللری اول سمته اوغرادی جبل
قبیس اوزنده برقوش پروازایتمکله استدلال ایتدیلرکه اول سمتده البته صو واردر
والحاصل کلوب بولدیلر وقصه دن خبردار اولدیلر وهاجردن اذن الدیلرکه انده کلوب
قونمغه مکه مشرفه ده اول ساکن اولان طائفه عرب جرهم طائفه سیدر صکره هاجر وفات
ایلدی اسمعیل انلرك اراسنده قالوب یکت اولدی وانلرك لساننی اوکرندی وانلردن
قز الدی حضرت اسمعیلدن اولان اولاده عرب متعربه دیرلر حضرت ابراهیم علیه السلامك

لسانی عبرانی ایدی اسمعیلك واولادلرینك لسانی عربی اولدی صکره برکون ابراهیم
علیه السلام سارەدن اذن الوب مکه یه کلدی وخبرالدیکه هاجر وفات اتمشدر اسمعیلك
اوینه واردی واسمعیلی سؤال اتدی اسمعیل ایسه شکاره کتمکله ابراهیمه ضیافت اولنمدی
حضرت ابراهیم دیدیکه زوجك کلدوکی زمان بندن سلام ایله او ینك اشیکنی دکشدرسن
دیو اسمارلادی ودونوب کتدی اندن اسمعیل اوه کلدی وخاتون ابراهیمك کلامنی
یتشدردی اول ساعت اسمعیل باباسنك مرادینی فهم ایدوب واول خاتونی تطلیق ایدوب
وبرغیریسنی تزوج ایلدی ابراهیم علیه السلام برمدتدن صکره تکرار مکه یه کلدی
ینه اسمعیلی بولمدی خاتوننه سؤال اتدی شکاره کتدی دیدی وابراهیم علیه السلامه
توقیر واکرام ایدوب واوکنه سوت واتکتوردی ابراهیم یدی وایچدی اندن خاتون
ایتدی یولدن کلمش سن باشکی یویایم وصاچکی طرایایم دیدی اندن طاش کتوروب
اوزرینه اوتوردی صکره ابراهیم اوزرینه چقوب کعبهٔ یاپدوغی طاش اولسه کرکدر
بعده ابراهیم کلدوکی جانبه توجه اتدی بعده اسمعیل کلدکده ماجرایی خبرویردی
وطاشده ابراهیمك قدمی تأثیر اتدوکی طاشی اوپدی وتبرك ایچون حفظ اتدیکه حالا
اول طاش مقام ابراهیم دیوا کیلور صکره حق تعالی ابراهیمه امرایلدیکه کعبهٔ بنا ایله پس
ابراهیم علیه السلام حق تعالینك فرمانیله بیت شریفی بنا ایدوب تمام اولدقده
حق تعالی امرایلدیکه بیت اللهی حج اتمك ایچون خلقی دعوت ایله ابراهیم دیدیکه یاربی
بنم صوتمی جمله ناسه کیم یتشدرر الله بیوردیکه منك الاذان وعلی البلاغ حضرت ابراهیم
ثبیر دیدکلری طاغه یاخود جبل ابی قبیس دیدکلری طاغه چقوب وخلقه ندا ایلدیکه
یا ایها الناس اجیبوا ربکم لبیك اللهم لبیك بعده حضرت ابراهیم رب اجعل هذا البلد امنا
دیو دعاسی ایله تکریم ایتدی ومنشأ رسول الله علیه السلام کلام واجب الاکرام
معانیسنه مصدر اولدی بعده جبرائیل وابراهیم اسمعیله کلدی وطوافی کوستردی
بعده انلر ایله منه یه کتدی ودیدیکه نماز قیلك وانلر ایله ایکی کون اقامت اتدی بعده
عرفاته کوتوردی وحالا حجاج نزول اتدکلری یرده نزول ایتدرمشدر ومناسکی
انلره تعلیم ایلمشدر فقال ابراهیم عرفت عرفت اندن اوتوری عرفات تسمیه سی ایله
مسمی قالدی وقتاکیم ابراهیم رؤیاسنده اوغلنی ذبح اتمکه کوسترلدی
اول ساعت اوغلونه ایتدی یابنی الوکه بر پان ایپ آل و بچاق آل سنکله شول طاغ
یولنه کیدلم اولدخی النه ایپ و بچاق الوب باباسنك اردنه دوشوب کتدی شیطان
ایتدی یا اسمعیل باباك ایله نره یه کیدرسن بابانك مرادی سنی بوغازلمق دردیدی
اولدخی بنی نیچون بوغازلر دیدکده الله امر ایتدی دیو شیطان جواب ویردی اسمعیل دخی سمعا
وطاعه الله امری ایسه همان ایلسون دیدی بعده شیطان ابراهیمه ایتدی بو جانبه نیچون
کیدرسین اولدخی برایشم واردر دیدکده شیطان ایتدی قورقرم شیطان سنك دوشوکه

کیروب سنی الدادی انك سوزینه اویوب اوغلنی بوغازلمغه کیدرسین دیدکده ابراهیم بونك
شیطان ایدوکنی بیلوب بندن ایراغ اول یا ملعون دیدی والحاصل ابراهیم اول مراد ایدندوکی
موضعه کلوبکه اول موضعه ثبیر طاغی دیرلر ماجرایی اوغلونه بلدردی اسمعیل دخی
اول نسنه که الله امر اتمشدر انشاء الله بنی صابرلردن بولورسین دیدی والحاصل اسمعیلی
محکم بغلادیکم بوغازلیه اول ساعت جبرائیل جنتدن برقوج املح اقرن کتوروب
اسمعیلك یرینه فدا ایتدی ومعلوم اولسونکه اسمعیلك جرهم قبیله سندن مغاص
بن عمرك قزندن اون ایکی اولادی اولدی وحضرت اسمعیل یوز اوتوز ییل عمر سوردی
حق تعالی عرب طائفه سین ثابت ایله قیدار نسلندن چوغا اتمشدر صکره ثابت وفات
ایتدی جدی اولان مغاص بن عمرو بیت شریفه والی اولدی وثابتك اوغلنی یاننه الدی
جرهم طائفه سنه ملك اولدی مکهٔ مشرفه نك اوستی یاننده قیقعان دیدکلری موضعه
نزول ایتدیلر عمالقه دخی کلوب مکه نك التی یاننده قونمشلر ایدی انلر دخی سمیدع آدلو
برکمسه یی اختیار ایدوب ملك ایدندیلر امیر مغاص وسمیدع مابینلرنده جنك واقع اولوب
ملك مکه بلا منازع مغاصه قالدی وعمالقه یی اول دیاردن سوروب چیقردیلر بو عمالقه
طائفه سنك دولتلرینك دونمه سنه سبب بو اولدی بعده جرهم طائفه سی بیت شریفه
اولمازشیلر ایدوب قباحتلر وبدعتلر احداث ایتمکه بشلدیلر مغاص بونلره نصیحت اتدی
اما منتصح اولمدیلر مغاص کورد یکه قابل اصلاح دکل بیت اللهك ایچنده ایکی التون
غزاله وار ایدی دخی کعبه یه اهدا اولنان اموالدن نه وار ایسه الوب چقاردی وکیجه
ایله زمزم قیوسنه دوکدی زمزمك صویی چکلوب قالمش ایدی برمقدار دخی قازوب بو مالی
ایچنه قویوب اوزرینی اورتدی انده اولان اولاد اسمعیلی دخی الوب جرهمدن مفارقت اتدی
بونلر برجانبه متوجه اولوب چیقوب کیتدی بعده خزاعه قبیله سی کلوب غالب اولدیلر
وجرهم طائفه سنی سوروب چیقردیلر کندولر والیٔ مکه اولدیلر بعده اولاد اسمعیل کلدیلر
وبونلرك ارالرنده ساکن اولدیلر بو حال اوزینه چاق قصی بن کلاب بن مره مفتاح کعبه یی
النجیه دك زیرا مقدما کعبه نك مفتاحی خزاعه قومندن ابو غبشان دیرلر برکمسنه
شرابی غایت سوردی برکون ایچه جك شرابی قالمدی محتاج اولدی کوتوردی مفتاح
کعبه یی بر طولوم شرابه صاتدی قصی بن کلاب شرابی ویروب مفتاحی الدی اندن
بو عرب ایچنده مثل قالدی برکمسه برزیانلو معامله ایلسه اخسر صفقه من ابی غبشان دیرلر
بعده دولتی وشوکتی غالب اولدی همان برکون تصرف امور مکه قصی بن کلاب قبضنه
داخل اولدی طائفهٔ قریشك احوالن اول جمع ایتدوکیچون اکا مجمع تسمیه ایتدیلر قریش
قومنه قریش دیدکلری انك ایچون درکه قصی اوزرینه جمع اولمشلردر و نقل ایدرلرکه ابتدا
قصی بن کلاب کعبه اطرافنه اولر یاپمغه اذن ویردی وابتدا دار الندوه یاپلدی لغتده ندوه
اجتماع دیمکدر برمهم مصلحت اولسه اورایه جمع ایدوب مشورت ایدرلردی والحاصل

قریشك دیوانخانه لری ایدی ونقل ایدرلركه اولزمان قرق یاشنه بالغ اولمیسان كمسه یی
دار الندوه یه قومزلردی اماقصی اولادی قاچ یاشنده اولورسه اولسون انلره مانع اولمزلردی
وبودار الندوه برقاچ بنادنصكره ال عثماندن سلطان مرادبن سلیم خان علیه الرحمة والرضوان
سیاه دركلرو بیاض مرمر دركلرو سقف عالی اوزره بنا اولنمش بلند قبه لر اولدی ومسجد
شریف مسمی اولدی صكره قصی اطراف كعبه ده اولربنا ایدوب همان طواف ایده جك
قدر یر الیقودیلر واولرینك قپولرین كعبه جانبنه اچدیلر وهرایكی اوك اراسنه یول ایتدیلركه
خلق اول یوللردن مطافه كلوب كیدرلردی صكره حضرت عمر رضی الله عنه اول اولری
الوب ویقوب مسجد حرامه قاتمشدر صكره دن حضرت عثمان وغیری دخی توسیع
ایتدیلر ونقل ایدرلركه مكه ده قصی بن كلابده مجتمع اولان مناصب كمسه ده مجتمع اولمدی دیرلر
حجابت وسقایت ورفاده وندوه ولواو قیساده جمله سی بونك النده ایدی حجابت بیت
شریفك خادملغیدركه مفتاح كعبة الله النده در سقایه اولدركه جمیع حجاجه طتلو صو
ایچورن اولزمانده بغایت تطلو صوعزیز ایدی رفاده اولدركه حج زماننده مناده جمیع حجاجه
سماطلر ایله طعاملر چكیلوردی ولواسنجاقدر قریش جمع اولوب بریره محاربه یه كتسه لر
انك سنجاغی التنه جمع اولورلردی قیاده دیدوكی بكلكدر نه جانبه دیلرسه عسكر یانته
دوشوب كیدرلردی والحاصل برقاچ طائفه دنصكره عبد المطلب ابن هاشمه سقایه
ورفاده رجوع ایتدی ونقل ایدرلركه عبد المطلبك براوغلو وار ایدی اكا حارث دیرلر ایدی
بوكون عبد المطلبه عمی زاده سی اولان عدی بن نوفل ایتدی شویله می اومارسنكه بزم
اوزریمزه اوزون اوزاق دولت سورسین یالكز براوغلك وار دربزم یوقدر اولادیمز وار دربو طعن
اتدی عبد المطلب ایتدی بنی قلت اولاد ایله می طعن ایدرسین الله تعالی بكا اون نفر اولاد
ویرسون بریسنی كعبة الله یاننده قربان ایده یم دیدی حق تعالی دعاسنی قبول ایدوب
اكا اون اولاد ویردی بعده جمله اولادینی دعوت ایدوب ایلدوكی نذری بونلره خبر
ویردی بونلر دخی نذریكی یرینه كتوردیو بابالرینه اطاعت كوستردیلر اولدخی
بونلره امر ایتدیكه هربری النه برقدح اله قدح اول اغاج پاره سنه دیرلركه انكله قرعه
وقمار اوینارلر حاصلی بیوردوغی اوزره هربریسنك اسمنی كندو قدحنك اوزرینه یازدی
اندن برنلری یاننه الدی كعبه نك ایچنده طوران هبل دیدكلری صنمك یاننه واردیلر
كندو قاعده لری اوزره قرعه اتدیلر قرعه كوچك اوغلو عبد اللهه دوشدی چونكه
تقدیر بویله ایمش ایلیه لم دیو النه یاپشوب چكدی وبچاق كتوروب اساف
دیدكلری صنم كه صفا اوزرنده طورر ایدی انك یاننه الوب بوغازلمغه كیتدی
یاتوروب بچاق چلاچق زماننده طائفه قریش اباغ اوزره قالقدیلر بزبووضعه قائل دكل ایز
همان بریسی بویله اتدوكی كبی عادت قالور بویله اولمسون نذر اولورسه باری مالندن
فدا ایلسون دیدیلر اولوقتده حجازده بركاهن وار ایدی انك یاننه واردیلر عبد المطلب اتدوكی

نذر خصوصنی کاهنه تقریر ایلدی اول دخی ایتدی سزک یانکزده بر آدمک دیتی نقدردر
اون دوه دردیلر وارک ایمدی اون دوه کتورک واوغلانی دخی کتوروب بینه قرعه ایلک
بینه اوغلانه دوشرسه اون دوه دخی زیاده قیلک چاق قرعه دوه لره دوشنجه تکرار ایلک
او لزمانکه قرعه دوه لره دوشه انلری قربان ایدک ربکز راضی اولور والحاصل بو اسلوب
اوزره قرعه اتدیلر چاق یوزدوه تمـــام اولدوغی کبی دوه لره دوشدی بو منوال اوزره
اون کره قرعه اتدیلر دوه لره دوشدی بعده دوه لری بوغازلدیلر اولزماندن برو نفس
آدمینک دیتی یوز دوه قالدی ودخی حضرت ابراهیم علیه السلامدن نصکره کعبهٔ معظمه
قریش بنا اتمشدر برکون برخاتون مجمر ایله کعبهٔ شریفه نک ایچنه کیروب بخور ویر رکن
بخوردان ایچندن برشرار چقوب بیت شریفک سقفنی طوتدی اورادن اغاجلری یانوب
دیوارلر ضعیف قالدقدنصکره برعظیم سیل کلوب کعبه نک ایچنه کیردی دخی ضعف
بولمش دیوارلری یارلدی پس قریش قومی عزیمت اتدیلرکه استحکام اوزره بنا ایدوب
قپوسنی یردن یوکسک ایدەلر و اسمندکلری کمسه یی کعبه نک ایچنه قومیالر تاریخ مزکورده
اشتدیلرکه برسفینه یه قیصر روم جانبندن مرمرود مورواغاج تحمیل اولنوب حبش ولایتنده
برکلیسا بناسنه ارسال اولنمشدر اول دیارده قدیمدن برکلیسا وارایدی اول کمی قرایه دوشوب
پارەلنمش ولید بن مغیره برمقدار کمسه ایله جده یه کلدیلر نفس الامر کوردیلرکه برقوی
روزکار کمی یی قرایه اتوب هلاک ایلمش ایچنده نه وارایسه اذا اراد الله شیا هیأ اسبابه
حکمنجه عمـــارت کعبه ایچون جده ساحلنده مهیا قیلدی وسفینه ده برقبطی وارایدی
وبرکمسه دخی که انک اسمنه یاقوم دیرلردی استاد نجارلر ایدی والحاصل کعبه ده اولان طوایف
برقاج فرقه اولدیلر هرفرقه بیت شریفک برجانبنی یاپمغه عزیمت ومباشرت اتدیلر باب
کعبه جانبی زهره ایله بنی عبد منافه دوشدی رکن بحر اسود ایله رکن یمانی مابینی بنی
مخدوم ایله قریشدن برمقدار کمسه یه دوشدی وحجر طرفی بنی عبد الواد وبنی اسد وبنی
عدنه بن کعب جماعتلرینه دوشدی طاش جمع اتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتی ارالرنده بیله چالشوب والحاصل حجر الاسود محلنه کلدکده قبائل اراسنده نزاع
واقع اولدیکه هرطـــائفه مراد ایدندیکه حجر مکرمی یرینه کندولر قویه نزاع شول
مرتبه یه واردیکه حرب وقتال واقع اوله اول اثناده ابو امیه بن مغیره شریف ومطاع ایدی
اول ایتدی کلوک صفا قپوسنه نظر ایدک ایچرو اول کیرن کمسهٔ حاکم نصب ایدک اول هرنه
امر ایدرسه راضی اولک دیدی خوش دیدیلر اندن نظر اتدیلر همان قپودن رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری دخول اتدی اولزمانده دخی نبوت کلمه مش ایدی ارالرنده محمد
امین دیرلردی اشته محمد امین کلور اول نه دیرسه راضی اولورز دیدیلر فخر کائنات صلی الله
علیه وسلم کلیجک خبر ویردیلر برقفتان کتورک دیو بیوردی کتوردیلر اندن بحر اسودی
الوب اول قفتانک اورتاسنه قودی اندن هرقبیله نک اشرافندن بر کمسنه کلوب قفتانک

بر کوشه سنه یاپشوب جمله سی کوتروب حجر مبارکی یرینه ایلتمسونلر دیدی رأی شریفیله
عمل ایدوب حجری محلنه ایلتدیلر ارادن کند ومبارک الیله یرینه یاقشدردی جمله سنک
خاطری خوش اولدی وقتا کیم قریش کعبهٔ معظمه بنا اتدیلر طشره سندن ارتفاع
بنا اون سکز ذراع اولدی حضرت خلیل صلوات الله علی نبینا وعلیه بنا سندن
طقوز ذراع یوکسک اولدی اما حجر طرفنده عرضدن برقاچ ذراع اکسک اتدیلر زیرا
مال حلال که خرج کعبه ایچون جمع اتمشلر ایدی انجق اولمرتبه کفایت اتدی واستدکلرین
ادخال واستمدکلرین منع اتمک ایچون بیت شریفک قپوسنی یوکسک اتدیلر برآدم بویی
قدر یردن مرتفعدر ایکی قنادی واردر مشرق طرفنه واقعدر ایچروسنه التی دیرک
دکدیلر هرجانبنده اوچر دیرک چاق حجردن رکن یمانی یه وارنجه وضع اتدیلر وایچروده
رکن شامی طرفنده سطح کعبه یه چقاچق نردبان اتدیلر بو سقف شریفی اول ایکی نجار
مصنع یاپمشلر ونقل ایدرلر که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک سن
شریفلری اوتوزبش ایدی حطیم شام طرفنده کدانده میزاب صب ایدر دیوارینه دخی حطیم
دیرلر مرمر طاشدن یاپلمشدر وحطیم بیت شریف ایله ماببنی التی ذراعدر طواف
بونک اردنده در وبو حطیمک دوری یکرمی بش ذراعدر وجمله طواف یری یوزیدی ذراعدر
وقریش بیت شریفی یاپدقلری زمان حضرت خلیل بنا سندن اکسک یاپدیلر اول
موضع طشره قالمش ایدی عبد الله بن الزبیر حضرتی بناء قریشی بوزوب اول موضعی
ایچرو الدی وبیت شریفه ایکی قپو اتدی زیرا بر حدیث شریف اشتمش ایدیکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرت عایشه رضی الله عنهایه بیورمشلر که یا عایشه اکر سنک
قومک یعنی قریش قریب العهد اولمیه لردی کعبهٔ بوزوب یره برابر اتدردم وایکی قپولو
بنا ایدردم برقپوسنی شرقه برقپوسنی غربه اچردم وحجردن التی ذراع بیت شریفه
قاتوب توسیع ایدردم زیرا قریش بنا اتدکلری زمانده مااللری یتشمیوب اولمقداری یری
طشره قومشلردر اکر بندنصکره سنک قومک یاپمق ملاحظه سن ایدرلرسه کل سکا
کوستریم نمقداریر طشره قومشلردر دیدی وعایشه حضرتلرینی الوب کتدی واول
یری کوستردی بعده حجاج بن یوسف دیدکلری ظالم عبد الملک بن مروانه مکتوب یازوب
عبد الله بن زبیر بیت اولمین یری بیت شریفه قاتوب وبرقپو دخی احداث اتدی دیو
بلدردی عبد الملک جواب یازوب عهد رسول الله صلی الله علیه وسلم ده نیجه ایسه اول
اسلوب اوزره ایله دیدی اندن ظالم مذکور شام جانبندن بیت شریفک بر دیوارین التی
ذراع برقرش مقداری یری طشره چقاروب اساس قریش اوزره دیوار بنا تدیکه اشته
حجر دیدکلری یر اول طشره چقاریلن یردر صکره تکرار عبد الله بن زبیر بنا اتمشدر بعده
حجاج بن یوسف التون اولوق جانبنده اولان دیواردر بیت شریفک ایچنی طولدروب
یوکسلک اتمشدر وکعبة اللهک باب اعالیسنک اوصافی دولت اسلامیه ده ابتدا اتذهیب

وتحلیه

وتحليه قيلان ابن الزبير دركه كعبه نك اوزرينه وديوكارين التون ايله قپلادى بعده وليد
بن عبد الملك مكهٔ مشرفه يه كندو جانبندن والى اولان خالد بن عبد الله اوتوز التى
بيك دينار كوندرديكه كعبه نك قپولرينه وايچرووده اولان ديركارينه وميزابه التون صفحه لو
قپليه وخلفاء عباسيه دولتلرنده متوكل خليفه بيت شريفك داخلنده ايكى زاويه سنه
التون وايكى زاويه سنه كومش قپلامشدر تكرار متوكل دخى التون ارسال وجمله زواياى
بيتى التون اتدرديلر وايچرودن معلق پرده يه بركومشدن قوشاق ايلدى عرضى اوچ
ذراع ايدى وبر التون طوق ايله اول قوشاغه متصل وضع ايلدى وكعبه نك اسطوانى
يكرمى اوچ ساج اغاجندن ايدى طول زمانيله تبديله محتاج اولمشدى انى دخى تجديد
ايدوب كومش قپلادى مقتدر بالله واللهسى لؤلؤ آدلو برقولنه بيوروب كعبة اللهك نقدر
اسطوانه سى وار ايسه هب التون قپلامشدر بوخصوص هجرتك اوچيوزاوننده واقعدر
وسنه ٩٤٠ تاريخنده مصر حاكمنك وزيرى اولان جمال الدين بيت شريفك داخلنده
اركان كعبه يه التون قپلامشدر والحاصل سنه ٧٧٠ تاريخنده ملك ناصر اوغلونك
اوغلو اشرف باب شريفى زينت اتمشدر وباب شريف كومش قپلانمش ايدى بعده
بشلادى بعض اشقيا فرصت بولدقده كومشى قوپارمغه آخر الامر خصوص مزبور
مرحوم ومغفور پادشاه فردوس مكان سلطان سليمان خان دركاهنه عرض اولندى
امر شريف وارد اولديكه باب شريفه كومش قپلايه لر وبوندن اقدم ٩٥٨ تاريخنده
بيت شريفك سطحنده برقاج اغاج اسكيوب وياغمور يغدقچه بيت شريف ايچنه صو
اقمغه بشلامشيدى مرحوم ومغفور له كعبه قاضيسى خواجه قاينى محمد چلبى واقع حالى
استانهٔ سعادته عرض اتدكده مرحوم سلطان سليمان حضرتلرى شيخ السلام مولانا
ابو السعود خواجه چلبى افنديه ارسال ايدوب بيت شريفك عمارت وتعرضنه جواز
وارمى ديو استفسار اتديلر فاضل مذكور دخى ضرورت اقتضا ايديجك جائزدر ديو
فتوا ويرديلر فتواى شريف وموجبجه امر شريف مكه ارسال اولندى معقول بودركه
علماء مكه ايله مشورت اولنه سنه ٩٥٩ ربيع الاولينك اون دوردنجى كونى صلوة الجمعه دن
صكره قاضى حرم شريفده جلوس ايدوب اعيان علماء حنفيه وشافعيه يى احضار ايتديلر
مشاوره اولنوب معمار استنطاق اولندقده معمار ايتدى سقف شريفك ايكى اغاجى
صينوب ساير اغاجلر برابرندن اون ايكى قيراط اشاغى اينمشدر وانلرك يانندهقپو جانبنده
براغاج دخى طقوز قيراط اشاغى اينمشدر والحاصل اويله شهادت ايلديكه اكر تداركى
كورلمز سه احتمالدركه سطح شريف بالكليه اشاغى چوكوب حاصلى چوق قيل وقال اولوب
اخر بونلك اوزرينه قرار اولديكه سنهٔ مذكوره ربيع الاولى نصفنده سبت كوننده مباشرت
اولنوب سقف شريفى غايت احكام واتقان اوزره اصلاح اتديلر وقتاكه سطح شريف
عملندن فراغ ميسر اولديسه مطاف شريفك فرشنى دوشمكه مباشرت اتديلر زيرا كه اولكى

فرشلرك طاشلری بزی برندن ایریلوب صکره فرش مسجد حرامی دخی حصباایله
دوشیوب وباب کعبهٔ شریفی کومش میخلرله قپلادیلر ودورت کومش حلقه وضع
اتدیلر ومیزاب شریفی دخی اصلاح ایدوب التون یالدز تکرار کومش صفحه لرقپلادیلر
صکره استانهٔ سعادتدن صافی التون قپلو میزاب تدارك ایدوب کعبهٔ مکرمه یه
کوندردیلر واروب واصل اولدقده کومش قپلو میزابی قوپاروب التون میزابی یرینه
وضع اتدیلر صکره سلاطین عثمانیاندن سلطان احمد خان صافی التوندن اول میزابی
یرینه قومشدر وکومشدن یالدزلو قوشاق کوندرمشدرکه کعبة الله ایچون دخی
کومشدن التون یالدزلو پنجره لر وحجرهٔ پیغمبر ایچون بر الماس طاش مخنلر تخمینی
سکسان بیك التون قیمتلو حضرت پیغمبرك روضهٔ مطهره سنه کوندرمشدر وسنه
١٠٣٩ ده کعبه یه عظیم سیل کلوب بعض یرلری زده لنوب بویله اولمغله غازی سلطان
مراد خان رابع زماننده تجدید کعبهٔ شریفه فرمان ایلدی وسویسدن ایکی کمی
مرمر طاشلر وجمله مهماتنی کوروب ارسال ایلدکده کمیلر کیدرکن تقدیر الهی ایله غرق
اولوب کعبهٔ شریفه بو خبر واردقده انده اولان شرفا ومدینه قاضیسی مرحوم قوجه
نقیب مشاوره ایتدیلرکه تکرار غرق احوالنی استانه یه عرض ایدوب خبر کانجه زمان مرور
ایدراولی اولان بودرکه سابقا سلطان احمد خان کوندردوکی کومش قوشاغی بوزوب
سکه لو غروش کسمه لم زیرا کعبه یاپلدقده ارتوق اول قوشاغه احتیاج یوق فی الواقع بویله
اولمغله مرسوم قوشاق اوتوز التی بیك سوییلیه غروشه بالغ اولوب اول اقچه ایله کعبهٔ
شریفه مجددا بنا اولندی وحین بناده اوچیوز مقداری طاش کسر ادم اولمغله جبل
عمردن قطع وبنایه الحاق اولندی ودخی کعبه سقفنك اوچ درکی زده لنوب یرینه غیری
لازم اولمغله تقدیر الهی ایله بکرمی سنه مقدم جده ده بر قطعه هند کمیسی پاره لنوب
ایانوسدن اوچ دانه دیرك جده ده قوم ایچنده قالوب کمسه رغبت اتمه مکله اول اثناده
برکمسه نك فکرینه دوش اولوب خبر ویرمکله واروب اول دیرکلری قوم ایچندن اخراج
وکعبهٔ شریفه یه نقل اتدکلرنده تمام مناسب اولمغله وضع اولنوب زده لنان دیرکلری که
برینه حنان برینه منان وبرینه دیان تسمیه اولنوردی پاره لیوب تسبیح چویروب کلن
حجاجه فروخت اتمکه بشلدیلر الی یومنا هذا دخی اشلنان تسبیحلر اول اسم ایله مسمی
اغاجلرك تسبیحی دیو السنه ده مزکور در انجق سلطان مراد رابعك روضهٔ مطهره یه
یوزی قیمت الماس طاشی وضع اولنمشدر کعبهٔ معظمه نك معالیق وکسوسی که
قدیم الایامدن ملوك عجم کعبهٔ معظمه یه اموال وجواهر ارسال ایدرلردی ساسان
بن بابك التون مرصع غزاله وبرقاج اعلا قلج و وافر التون ارسال اتمشدر و عمر بن الخطاب
رضی الله عنه مداین کسرایی فتح اتدوکی زمانده ایکی هلال کوندروب کعبهٔ معظمه یه
اصلمشدر ومأمون خلیفه بر اعلا یاقوت کوندرمشدر حج زمانلرنده التون زنجیر ایله کعبه نك

او کونه

اوکنه اصارلردی ومتوکل خلیفه یاقوت ایله وانجو ایله وزبرجد ایله مرصع بر شمسه
کوندروب انی دخی حج زماننده التون زنجیر ایله وجه کعبهٔ مکرمه یه اصارلردی ومعتصم
خلیفه بیك مثقال التوندن برکلید دوزدروب کوندردکده کعبه حاجبلری امر خلیفه یه
عمل اتمدیلر واقع حال خلیفه یه عرض اولندی خلیفه اول قفل قدیمی ینه ابقا ایدوب
کوندردوکی التون قفلی حاجبلره باغشلدی الحاصل خلیفه لر و پادشاهلر ذی قیمت شیلر
چوق ارسال ایلدیلر حتی ٩٨٤ ده سلاطین عثمانیه دن سلطان مرادخان حضرتلری دخی
ایچ مرصع التون قندیل ایکی سی کعبهٔ مکرمه یه ویری روضهٔ منورهٔ حضرت رسول
اکرمه اصلمق ایچون ارسال اتمشلردر کعبهٔ معظمه نك کسوه سی زمان جاهلیتده
یمن پادشاهلرندن اسعد نام بر پادشاه بر کیجه واقعه سنده کورر که کعبهٔ معظمه یه کسوه
کیدورر اندن قالقار بیت شریفك جمیع جوانبنی انطاع ایله اورتر بر کیجه ینه کورر که کعبه یه
کسوه کیدرر قالقار انطاعی رفع ایدوب یمن پرده لرین اورتر اول زماندن برو بشلادی کلن
پادشاهلر وملوك وامرا کعبه یی اورتمکه صکره کیدرك ییلده ایکی کره کسوه کیدرمکه
بشلدیلر اولا ترویه کوننده که عرفه دن اول کلن کوندر و یوم عاشوراده صکره مأمون
خلیفه زمانی کلنجه ییلده اوچ کسوه کیدورلمك بیوردی ترویه کوننده قرمزی دیبا
کیدوررلردی ماه رجب اولنده قباطی جنسندن بر کسوه کیدررلردی رمضان بیرامنده
آق دیبا کیدررلردی نیجه زمان بونك اوزرینه صکره خلفای عباسیه نك احوالنه اختلال
کلوب دولتلری ضعف بولیجق کسوهٔ کعبه یی کاه سلاطین مصر جانبندن وکاه ملوك
یمن طرفندن کوندررلردی صکره سلاطین مصردن ملك بن ملك نا صر قلاون ارض
مصردن ایکی قریه اشترا ایدوب کسوهٔ کعبه یه وقف ایلدی بوندن صکره سلاطین
مصر هر ییل کسوهٔ کعبه کوندررلردی وقتاکه آل عثماندن سلطان سلیم خان حضرتلری
ملك مصری چراکسه دن استخلاص ایدوب کسوهٔ کعبه ومدینهٔ منوره یی الوان و
اشکالده منوال سابق اوزره ارسال ایلدی صکره سلطان سلیمان خان حضرتلرینك امری
ینه کسوهٔ شریفه ده بویله جاری اولدی بعده اول ایکی قریه خرابه یوز طوتوب خرج کسوه یه
وفا اتمز اولیجق مرحوم سلطان سلیمان خان غازی ذکر اولنان قریه لره کسوهٔ شریفه ایچون
نیجه معمور کویلر دخی وقف والحاق ایلدی حالا الحمد لله تعالی وفا ایدر اولدی بیت
شریفك کسوهٔ کهنه سنی چقاروب بین الناس تقسیم اتمك جوازی نیجه در روایت
اولنورکه امیر المؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله عنه هر سنه کسوهٔ کعبه یی اخراج وحجاج
بیننده جمله قسمت ایدرلر ایمش لاحقه احوال سیل معلوم اولسون که بیت شریفه یه کاه
عظیم سیل کلوب حرم شریفه کیروب حتی حضرت عمر رضی الله عنه زماننده بر عظیم
سیل کلدی عرب ایچنده سیل نهشل دیمکله معروفدر مکهٔ شریفه نك اوزرندن
کلوب مسجد حرامه کیروب مقام ابراهیمی یرندن قوپاروب اشاغی وادی یه الوب کتدی

اورادن کتوردیلر وام نهشل نام برخاتون وارایدی اول خاتونی سیل کوتوروب هلاك ایتدی
صکره حضرت عمر رضی الله عنه مکه نك یوقارو یاننده برسد واردر عربلر آکا روم بنی جمع
دیرلر اول زماننده بوزلمش ایدی انی محکم بنا ایتدی شمدی حالا آکا مدعی دیرلر اول محلدن
کعبة الله کورینوردی حج شریفه کلنلر اوراده طوروب کوردکلری کبی دعا ایدرلردی زیرا
رؤیت بیت محلنده دعا مستجابدر اما شمدی بنالر حائل اولمغله اورادن کورنمز ودخی
برسیل کلور آکا سیل جیاد دیرلر ودخی برسیل مکه شهرنده وادی ابراهیم دیرلر جنوب مکه ده
اولان جبالدن محلهٔ جیاده اوغرار اندن یحر رکن یمانی یه طوقنور اورادن دونوب اسفل
شهره اقوب کیدر بو سیل تقریبا اون ییلده برکره واقع اولور تنبیه سنه ١٠٩٣
ذی الحجه نك یکرمی ایکنجی کونی وقت ظهرده مکهٔ مکرمه یه برعظیم سیل کلوب سدلری
هدم ایدوب حرم شریفه حتی منبر شریفك چاق خطیب طوروب خطبه قراءت ایتدوکی
محله دك چقدی وحرم شریفده نیجه آدملر غرق وهلاك ودواب وابل قسمندن دخی چوق
حیوان تلف اولوب بو احوال دردولت علیه یه منعکس اولمغله پادشاه عالمپناه
غازی ابو الفتح سلطان محمد خان بن ابراهیم خان حضرتلرینك امر شریفلریله بیوك میراخور
شهریاری اولان سلیمان اغا مأمور وتعیین وارسال اولنمقله واروب بوزیلان سدلری متانت
واستحکام اوزره سنهٔ مزبوره ده تعمیر وبنا وجانب عرفاتدن کلن صویوللرینی تطهیر
واحیا وآب مزبوری اجرا ایتمکله برعظیم اثر اولمشدر مآثر مکهٔ مکرمه ده مسجد حرام
تربیع دنصکره ایکی دفعه دخی زیاده اولنمشدر اولکی زیاده مهدی خلیفه نك زیاده سیدرکه
مسجد حرامك جانب اعلاسنده قلمشدر کذلك جانب اسفلنده دخی باب عمره یه
وباب ابراهیمه وارنجه زیاده قلمشدر وجانب شامیده دخی شمدیکی منتهاسنه وارنجه زیاده
قلمشدر وجانب یمانیده دخی قبه العباسه وحاصل الزیت موضعه وارنجه زیاده لری واردر
کعبهٔ معظمه دیواری ایله مسجد شریفك دیوارینك مابینی قرق طقوزبچق ذراع اولور انك
ماوراسی میل وادی اولمشدر بو جملهٔ مذکورات مهدینك زیادهٔ اولی سیدر ایکنجی زیاده
مقتدر باللهك زیادهٔ ثانیه سیدرکه جانب غربیده واقع اولمشدر زیادهٔ باب ابراهیم دیمکله
معروفدر ابراهیمدن مراد برخیاط کمسنه درکه باب مذکور قربنده دکانی وارایدی چوق
زمان عمر سورمشدر انده قرار ایتدوکی ایچون اول قپویه باب ابراهیم دینلدی مستنصر بالله
قوللرندن امیر شرف الدین مکهٔ مشرفه ده برمدرسه بنا ایتمشدر باب السلامدن مسجد
حرامه دخول ایدنجك محلده صاغ جانبنه کلور وکتب نفیسه وقف ایتمشدر ٦٤١ تاریخنده
جمله مدرسه ده اولان کتب تلف اولمش حالا مدرسهٔ مزبوره رباط اولمشدر ودخی
ناصر فرج زماننده ٨٠٢ شوالینك اواخرنده سبت کیجه سی مسجد حرامه آتش
دوشدی سببی بو اولدیکه ابواب مسجددن باب غرونده یه وارنجه اولاشق بر رباط واردرکه
داهشت دیرلر اول شبانده ساکن اولان درویش چراغینی یاقوب حجره دمخالی قوروکندو

طشره

طشره چقار همان بحکمة الله برفان کلوب چراغك فتیله سنی چکوب بجره ه ایچنه براغوب
اوراده نه وار ایسه یانوب سقف بجره طوتشوب اندن حرم شریفه اولاشور والحاصل
اصحاب فطنت اتفاق اتدیلر که بو احراقك وقوعی خلق اراسنده بر حادثهٔ عظیمه حدوثنه
اشارت اوله باذن الله اویله واقع اولوب اول اثناده تیمورلنك شامه وروم ه کلوب انواع
فساد ایلدی واول سنه احراقدن مقدم بر عظیم سیل واقع اولمشیدی و مسجد حرامه شویله
دخول اتمشیدی که قنادیله چقنجه مسجد طولدی وشق باب دن بیت الله ایچنه صو کیردی
دخی منازل کثیره یی خراب ایلدی وجماعت کثیرهٔ مسلمین سیله غرق اولدی صکره امیر
بیق طاهری یدنده عمارتی مقدر اولدی بنایه بشلادی سکز یوز اوچده وسکز یوز دورتده
شعبانك اواخرنده بنا تمام اولدی واول تاریخده شریف مکه حسن بك عجلان حریق
مذکورده فقرا ایچون تکرار رباط بنا ایتدروب کما کان عمارت ایلدیلر کندو مالی ایله
اول محکم وعالی بنا اتدروب فقرایه مسکن قلدی الان اول رباطه رباط ناظر الخاص دیرلر
سبب تسمیه مصردن برکمسه استجار ایدوب بعض تاریخده عمارت ومرمات اتمش ایدی
انك اسمیله مذکور اولمغه باشلدی ۸۰۷ تاریخنده امیر بیق بناء سقفه شروع ایلدی زیرا مقدم
سقف بنا اولنمامش ایدی زیرا حشب وسائر مهمات دیار رومدن کلمکه محتاج اولمغله توقف
اولنمش ایدی سقف تمام بنا اولندقدن صکره صحن مسجد شریفده مذاهب اربعه اصحابی
ایچون معین اولان مواضعی دخی تعمیر وبنا ایلدی وسکز یوز اونده هندستاندن بنکاله
پادشاهی اولان سلطان غیاث الدین معظم شاه حرمین شریفینه یاقوت نام بر خادم ایله
مال فراوان ارسال ایتدی تا که بر مقداری فقرایه تصدق اولنه وسائریله مکه ده مدرسه
ورباط بنا اولنوب بو وجه اوزره یاقوت کلوب مکتوبی شریف مکه اولان حسن بن عجلانه
ایصال ایدوب ارسال اولنان هدایایی تسلیم ایدیجك قبول ایدوب مال صدقه نك
ثلثنی عمارت وخیرات بناسیچون اخذ ایدوب باقی سنی فقراء حرمینه توزیع اتدی
اندن صکره یاقوت عمارت ومدرسه ورباط یاپوب ومذاهب اربعه اصحابندن دورت
مدرس والتمش نفر طلبهٔ علم تعیین ایتدی واوقافنی تدارك ایلدی وشریف حسن دخی
ذکر اولنان بنالر ایچون یاقوتدن اون ایکی بیك مثقال التون الدی ویالکز عین عرفات
عمارتنه تعیین ایتدیکی مالدن اوتوز بیك مثقال التون الدی اما شریف کندو آدملرندن
شهاب نام کمسنه یی تعیین ایلیوب بازانك احوالنی تفقد ایتدردی ومعلاده اولان ایکی خرابه
برکه یی مرمات وعمارت ایتدروب عین بازانك یوللرین اصلاح ایتدکدن صکره اول برکه لری
اقتدی وسنه سکز یوز اون بش تاریخنده بر عظیم غلا مکه ده حادث اولوب حتی بر غرارهٔ
بغدای که بر معتدل دوه یوکندن عبارتدر یکرمی فلوریه وبرقر بوز بر فلوریه صاتلمشدر
صکره مندفع اولدی ورخایه مبدل اولدی وبر غریب قصه واقع اولدیکه بر دوه جیکه
اسمنه فاروتی دیرلردی مزبورك بردوه سی وار ایدی دائما طاقتندن زیاده اغر یوکلر

تحميل ايدردى سنهٔ مزبوره جمادى الآخره سنكده بركون دوه بوشانوب قاچوب مسجد
حرامه كيردى و بيت شريفى طوافه باشلدى اخذى ايچون يانته هر كيم كلديسه اوزرينه
هجوم ايدوب قطعا طوتلمدى آخر كندو حالنه قوديلر اوچ كره طواف ايدوب صكره
حجر اسوده كلوب تقبيل ايدوب بعده مقام حنفيه يه كلوب التون اولوق مقابلنده
چوكوب اغلمغه بشلدى واوزانوب ياتدى واوراده فوت اولدى بعده كوتروب صفا ايله
مروه بيننده دفن ايتديلر وبرسبا پادشاه اماكن متعدده عمارت ايلمشدر و بيت الله ايچنده
اولان مرمر دوشمه لرى وديوار كعبه نك ايچ يوزنده اولان صفحه لرى جميعا قلع وتبديل
ايلدى ومسجد حرام قپولرندن باب الجنايزى عمارت ايلدى ذكر اولنان باب حضرت
عباس اولرينه قريب اولمغله باب العباس ديو تسميه اولنمشدر وطريق كعبة الله ده عظيم
خيراتلر ايلمشدر جمله دن برى فقراء حجاج ايچون مكه يوللرينه سايبانلر كتورر
دوه لره يوكلدوب الورلر كيدرلردى وقوناقلرده فقرا كولكلنمك ايچون قورارلردى ودخى
صو واتمك وپكسمات تعيين اتمش ايديكه منازل ومراحلده پشوروب فقرايه اولشدررلردى
و چاق مصردن حجاج چيقوب ينه مصره كلنجه يوللرده اغنام ذبح اولنوب فقرايه
اولشدررلردى ودخى عبد الباسط ناظر الجيش عمره يولنده برقيو حفر اتدردى عمره يه
كيدن كمسه نك صول جانبنده كلور حالا موجوددر وملك چقمق اننك دخى چوق خيراتى
واردر جمله دن برى سنه سكز يوز التى ده معلاده برسبيل وحوض بنا اتمشدر صكره خراب
اولوب مرحومه خانم سلطان بنت سلطان سليمان خان احيا ايدوب سكز يوز اللى اوچده
ناظر الحرام بيرام خواجه عرفاتده برقاچ بركه لر بنا ايلدى قيتباى پادشاه جليل القدرك
دخى خيراتى چوقدر ومكه ده ومدينهٔ منوره وبيت المقدسده وشام وغزه و مصرده
جوامع شريفه ومساجد عظيمه حتى آثار جميله سى حالا باقيدر وديار مكه ده فخر عالم
صلى الله عليه وسلم نماز قلدقلرى مساجد ومحاربى احسن وضع اوزره بنا اتدرمشدر وسكز
يوز سكسن ايكى تاريخنده مكه ده مدارس بنا ايتديلر مذاهب اربعه اهلى ايچون دورت
مدرسه وبرر باطدر و بونك زماننده مسجد نبوى احراق اولمشدر سكز يوز سكسن التى
ومضانك اون ايكنجى كيجه سى كه ثلث آخر ليلده مؤذنلر تمجيد اوقوركن رعد وبرق
پيدا اولوب صاعقه نزول ايتدى منارنك هلالين چالوب شق ايتدى اندن منار
طوتشوب مسجد شريفه سرايت ايتدى جميع اسباب مسجد ومصاحف هر نه وار
ايسه ياندى انجق حجرهٔ نبويه صلى الله عليه وسلم قالدى و مسجد شريف اطرافنده اولان
بيوت خلاص اولدى حاصلى سلطان قيتبادركاهنه عرض ايتديلر اورادن معتمد آدملر
تعيين ومهمات وكراسته تدارك ايدوب يانان يرلرى كما ينبغى عمارت اولدقدنصكره
مسجد شريف اطرافنده عالى مدرسه ورباط بنا ايتديلر وملك غورى حج شريف
يوللرنده عقبهٔ ايلياده ونفس مكه ده بجرى ترخيم اتمشدر وجده نك حصارينى دخى اول
ياپمشدر

یاپمشدر لکن آخر عمرنده کندویه ولشکرینه غفلت وغرور مستولی اولوب فقرایه ظلم
وعلمایه اهانت اتمکه بشلدیلر حکایت ایدرلرکه اولیاء اللهدن برعزیز مستجاب الدعوه
برکون کوردیکه بازار مصرده سلطان غوری قوللرندن بر چرکس بر دلالدن
متاع الوب تمام قیمتی ادا ایتمدوکندن دلال اردنه دوشوب حقنی طلب وشرع الله
دیو چرکسی قاضیه دعوت اتمکله چرکس دخی سنمسن بکا امر شرعك دین دیوب
بوزدغانی چقاروب فقیر دلاللك باشنه اویله اورکه بلا توقف دلال دوشوب همان
هلاك اولور وبو وقعه یه ناظر اولان مسلمانلردن بری دییه مزکه نیچون بویله اتدك زیرا
ظلم برمرتبه یه وارمش ایدیکه سویلیه نی بیله اول بلایه کرفتار ایدرلردی عزیزدن
منقولدرکه اوراده بددعا ایدوب یارب العزت بوظالملری مسلمانلر اوزرندن سن کوتور
نه پادشاهلری ونه لشکری بودیارده اولماسون دیدکده ساعتنده مصادف اولوب وسهام
دعوت هدف اجابته اصابت ایدوب قبلدوغم دعا مستجاب اولمش اول کیجه یاتدم رؤیاده
کوکدن ملکلر نزول اتمشلر وهر بریننك النده برسوپرکه طوروب ارض مصردن چرکسلری
سوپروب نیل صوینه دوکرلر اویقودن بیدار اولدوغمده برآواز قولاغمه ایرشدی نه اوله
دیو استماع اتدم مکر برکمسنه قرآن عظیمدن فانتقمنا آیتنی قرائت ایدردی ودخی ایام سعادت
وزمان سلطنت عثمانیانده بریسی اول مشید ارکان سلطنت جهان سلطان سلیمخان
اهل حرمینه سلطان بایزیدخان هرسنه اون دورت بیك التون ارسال ایدر ایکن مرحوم
سلطان سلیم بایزیدخان تعیین اتدکلری صدقه ضعفن ارسال ایدراولمشیدی سنه
طقوز یوز یکرمی اوچ تاریخنده که صدقات رومیه حرم شریفه وصول بولدی دفتر
صدقاتك اولنده مولانا شریف ابونمی حضرتلرینك نام شریفنه بشیوز دینار مسطور
بولندی الی الان اول منوال اوزره قبض اولنور بعده فقرا وصلحا اربابنه تفریق اولندی
وجانب مصردن ملوك چراکسه تعیین اتدکلری صدقاتی دخی سلطان سلیم مقرر
قیلدی توزیع صدقاتدن صکره علما واعیان مکه حطیم کریمه کلوب تلاوت قرآن عظیمه
بشلدیلر ختم قرائت اتدکلرنده دعالر اولنوب اجر وحسنات صحایف سلطان سلیم خانه
اهدا قلنور وتوزیع صدقاته موکل امیر مصلح الدین جانب سلطنتدن فرمان عالی
حسبنجه هرکون تلاوت ختم شریف ایچون اوتوز نفر کمسنه تعیین ایلدیکه ختم شریف
ایدوب ثوابنی سلطان سلیم خانه اهدا ایدهلر ومهمات اجزادن فارغ اولیجق فقرادن بعض
کمسنه جمع ایدوب اللرینه اوچر التون ویردی واسملرینی دفتره قید ایلدی اندن مکه
معظمه ده اولان بیوت فقهایی یازوب اوچر التون تعیین ایدوب اهل بیوت دیو تسمیه
قلدی وبو عنوان ایله صدقات رومیه دفترینه الحاق ایلدی الی الان اول مرسومات
ویرلك اوزره در بونده فقراء مکه بی حد وبی حساب اولوب امیر مصلح الدینك باشنه
اوشدیلر آخر بونلری دخی برموضع واسعه جمع ایدوب اللرینه بر دانه التون ویروب

بونلره عامه دیو تسمیه قیلوب وعنوان مذکور ایله دفتر صدقاته کتابت ایلدی حالا
اجرا اولنور بعده سفاین مصر ایله بندرجده یه حبوبات کلوب حکم همایون وارد اولدیکه امیر
مصلح الدین ذخایر مذکوره یی حرمین شریفین اهلنه توزیع ایلیه تاریخ مرقومده شریف
برکات رأییله توزیع ایلدیلر مجموع حبوبات یدی بیك اردب ایدی ایکی بیك اردبی مدینهٔ
منوره یه وبش بیك اردبی مکهٔ مشرفه یه تعیین اولنمشیدی پس نفس مکه ده نقدر
بیوت وبیوت مسکونه ده نه قدر نفوس وارایسه یازدیلر رجال ونسا واطفال جمله
اون ایکی بیك نفر موجود بولندی بعده هر شخصه حقنی تسلیم ایدوب یا نجه بر رفلوری
دخی احسان اتدیلر انلردن قضات اربعه نك هر برینه اوچ اردب بغدای ویردیلر بعده امیر
مصلح الدین مقام حنفیه ده که سکز یوز تاریخنده بنا اولنمش ایدی دورت دیرك اوزره
اورتاسنده محراب اوستی سقف ایدی اول بنایی تبدیل ایدوب برعالی مقام واوزرینه
مجردن برعالی قبه وضع ایلدی صکره امیر جده اولان خوش کلدی نام بك اول موضعی
تعمیر ایدوب قبه سنی یقدی وشکل تربیع اوزره ایکی طبقه برمقام بنا ایدوب طبقهٔ
علیاسین مؤذنلره تعیین اتدی تتمه در زمان والیٔ مصر وزیر ابراهیم پاشا سنه بیك
سکسان ایکیده برموجب دفتر مصردن حرمین شریفینه کیدن صره وحبوبات ٣٧ کیسه
٢٤٩٢٢ پاره یه بالغ اولور بومنوال اوزره تعیینات اشراف مکه عن جانب میری وعن زیادهٔ اوقاف
حرمین ٣٨ کیسه و ٥٣٠٠ پاره در شریف مکه ٣٠٠٠ التون شریف حموده ١٠٠
التون سید احمده ١٠٠ التون سید بن سلیمانه ١٠٠ التون حبوبات شریف مکه یه
بیك اردب حنطه وبشیوز اردب آرزودخی حبوب اردب بشیوز مذکوراولن شرفانك
هر برینه اوچ بیك اردب حنطه ویوز اردب آرزوایکیوز اردب حبوب وقاضیٔ مکه یه جرایه
١٠١٨٨ پاره وقاضیٔ مدینه یه جرایه ١١٦٠٠ پاره وحرمین شریفینه طرف مصردن صکره
یوز طقسان کیسه واون طقوز بیك اوچیوز اون سکز پاره درودخی سلطان اعظم دولتنده
عمارت ازتوب برمرتبه که اولکی مقادیر اوزره تضاعف بولدی وتدریجله اولمرتبه یه
واردیکه هر سنه اهل مکه یه اوچ بیك اردب واهل مدینه یه ایکی بیك اردب مقرر قلندی
وعین عرفاتی زبیده خاتون مال فراوان خرج ایدوب اجرا اتمشیدی ولکن مرور ایام
ایله منقطع اولوب حتی سنه طقوز یوز اوتوز طقوزده عرفاته برمرتبه قلت ماء اولدیکه
بر قربه صو بر التونه الینوردی که بحجاج تلف مرتبه سنه وارنجه عرفاتده طوردقلری
یرده حق سبحانه وتعالی بر یغمور احسان اتدی که ایاقلری آلتندن اقان صودن ایچوب
وقربالرین طولدردیلر وعین عرفات بومرتبه یه واریجق سلطان سلیمان خان عین بدر حنین
وعین عرفاتك اصلاحلرینه فرمان عالی بیوردی اورادن ناظر وکاتب ومعمار تعیین
ایتدیلر وفرمان موجبنجه تعمیر اتدیلر واول صو اوزرنده برقبه بنا اولنوب ومرمردن
بر اولوق که قرق بش لوله سی وار در صو کلدکده اول اولوغه اوغرار واول قرق بش لوله دن

آقاراکر براوله اکسك اولسه معلوم اولورکه صو اکسکدر صکره عین عرفاتی
صاحبة الخیرات مهرماه سلطان بنت سلطان سلیمان خان علیهما الرحمه والغفران مال
فراوان صرف ایدوب مکهٔ مشرفه یه کتوردی بیت شریف قربنده آب حیات کبی اجرا ایلدی
دخی سلطان سلیمان حضرتلرینك نفس مکه ده مدارس اربعه سی واردرکه اصحاب مذاهب
اربعه ایچون بنا اتمشلردر وهر برسنده اون بش طلبهٔ علم وبر معید تعیین ایلمشلردر
مدرسه لره اللیشر ومعیدلره دوردر دوردانشمندلره ایکیشر عثمانی تعیین اتمشلردر ووزراء
عظامدن حضرت محمد پاشانك اکثر بلاد اسلامیه ده مآثر جمیله لری چوقدر خصوصا
حرمین شریفین اهلنه اولان احسانی که جمله دن بری مدینهٔ منوره ده عین زرقا دیدکلری
ایرماغی اجرا اتمشلردر عین مزبور تمام ضعف کلدکدن صکره برقاچ مشهور قیولرك صوین الوب
آکا قاتدیلر دخی قوت بولوب تمام وسعتله جریان ایدر اولدی مزبور قیولرك جمله دن
بری بیر ادریسدرکه قبا ناحیه سنده غایت طتلو قیودر و رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك مبارك اغزی یاریله برکات بولمشدر وحضرت عثمان رضی الله عنه مزبور قیونك
ایچنه برماغندن فخر عالم صلی الله علیه وسلمك مبارك خاتمی دوشورمشدر اندن صکره
حضرت عثمان ازورینه فتن ظهور ایلدی بری دخی بیر ذی الخلیفه که آکا شمدی علی
قیوسی دیرلر اهل مدینه واهل شام او وادی یه کلنجه احرام بغلانورلر انی محکم قازدروب
وتوسیع ایدوب صویك یوزینی عشرافی عشر ایلدیلر وبر جانبنده نردبان یاپدیلر چاق
صویه اینجه نردبان ایله اینلور بری دخی بودرکه مکهٔ مشرفه ده مسجد حرام قربنده
برموضع بنا اتدرمشدر که یتاجق وطوراجق یری اولمیان فقرا وغربا انده ساکن
اولورلر اکر اول اولمسه ایدی مسجد حرامك ایچنه دوکیلورلردی وموضع مزکورده
خسته لر ایچون دار الشفا ومکان مزبورك اطرافنده خانه لر ودکانلر بنا ایدوب موضع
مزبوره وقف اتمشلردر محصولی انك مصالحنه صرف اولنور دخی وسط شهر مبارکده
بر عالی حمام بنا اتمشلردر بونلردن غیری رباط وبقاع خیراتدن نیچه آثاری واردر
سلطان سلیم خان دولتنده مرسوم اولان غله دن یدی بیك اردب زیاده ایدوب ارسال
اتمشلردر مسجد شریفك رواق شرقیسی کعبة الله جانبنه شویله میل اتمش ایدیکه
بعض ستونك رؤس اخشابی یرندن مفارقت اتمش ایدی ٩٧٩ تاریخنده اعلام اولندقده
فرمان وارد اولدیکه علی وجه الاستحکام بنا اولنوب جمله سی مرمر دیرکلر اوزرنده نوب
التون عملر ایله عالی قبه لره تبدیل اولنه مصر بکلربکیسی سنان پاشایه فرمان وصول
بولیجق بلادناخیر مهم اولان اسباب ولوازمنی تدارك ایدوب امراء مصردن احمد بك
نام امیری تعیین ایدوب ومکه یه توجه ایدوب وصول بولدقده بنایه مباشرت ایدوب
وبحر شمس دیدکلری صاری مرمر طاشدن اوچ مرمر دیرك اشوری بر باب
بنا ایدوب باشدن باشه حرم شریفك اطرافنی بویله دیرکلر وپایه لر ایدوب قبه لری

بونلرك اوزرینه تحمیل ایلدیلر اما مسجد حرامدن ایکی جانب که برجانبی شرقی وبرجانبی
شمالیدر ذکر اولنان منوال اوزره کماله ایروب ومهم عمارت باب عمره نهایت بولیجق عمرلری
دخی نهایته ایروب مرحوم جوار رحمته انتقال اتدکلری خبری کلدی بعده سلطان مراد
خان یرینه جلوس اتدکده فرمان عالیلری صادر اولدیکه سابق الذکر احمد بك اتمام بناء
مسجده سعی واقدام ایده طقوز یوز سکسان دورت سنه سنك اواخرنده اتمامی میسر
اولدی بعده حرم شریفك جانب جنوبی سنده خارجن حفر اتمشلردر تا که میل سیله
واسع اوله زیرا مرور اعوام ایله سیل ایله ممتلی اولوب جانب مزکورده اولان ابوابدن مسجده
اوچر پایه ایله دخول اولنورکن بومرتبه یه وارمش ایدی وقدیم الایامده معتاد بو ایدیکه
اون ییلده برکره میله حفر ایدوب ترابنی اسافل مکه یه نقل ایدرلردی بودفعه اوتوز
ییل مرورنده نصکره حفر اولندی وقبل الحفر طقوز یوز سکسان اوچ جماذی الاولی بك
اونبجی کیجه سی لیلة الاربعه ده ناکاه برسیل عظیم کلدکده مسجد حرامك ابوابندن ایچرو
قیولدی ومطاف شریف طولوب صو اطراف کعبه یه ایردی دخی یوکسك اولوب
حجر الاسود کورنمز اولدی اندن چوب عتبهٔ علیه یه چقدی اندن باب شریفك قفلنه
قریب اولدیکه حرم شریفده صو برکون وبرکیجه طوروب بر وقت نماز قلمغه قابلیت اولمدی
بویله اولمغله قانون قدیم اوزره فرمان وضع اولنوب ایکی ییلده برکره حفر وتوسیع مقرر قلنه
ودخی صاحبة الخیرات خاصکی سلطان حضرتلری دخی سنه ۱۰۹۴ ده کعبهٔ مکرمه ده
برعمسات عامره وبر دار الشفا بنا وخیرات حسنه اتمشلردر که حضرت سلطان انبیانك
توکوردکلری بیرٔ مبارك ایچنده دو وبیت حرامك بعد التجدید وضع اولنان اسطوانات
رخام مرمردیرکلر اوچیوز اون برعدددر التمش ایکی جانب شرقیده وسکسان برعددی جهت
شامیه ده در والتمش دورت عددی جانب غربیه درکه بو دیرکلرك التی عددی بحر صواندندر
ماعداسی مرمرندر وجهت جنوبنده رکن یمانیه قارشو اوتوز اوچ اسطوانه واردر
اون بری بحر صواندر باب ابراهیمده التی دار الندوه ده اون بش اسطوانه بری حجری صواندر
اما شمسی دیدکلری صاری طاشدن جمله ایکیوز قرق دورتدر بونلر پاره پاره یونمه
طاشلردن کیمی مسدس وکیمی مثمندر بو طرز اوزره بنا اولنمش دیرکلردر واشاغیدن ثلثی
مقداری یونمه صوان طاشدندر یوقارو دیرك بیونجه یونمه صاری طاشدندر که اکا حجر
شمسی دیرلر پس بو اسلوب اوزره یونمه طاش دیرکلردن مسجد حرامك شرقیسنده اوتوز
عدد اسطوانه واردر وجانب غربی سنده اوتوز عدد اسطوانه واردر وجانب شامیده قرق
دورت اسطوانه واردر وجانب جنوبیسنده یتمش التی اسطوانه وارکان مسجد شریفده
دورت اسطوانه زیادهٔ دار الندوه نك اسطوانه لری اوتوز التی عدددر وزیادهٔ باب ابراهیمك
اون سکزدر اما مسجد حرام قبه لرینك عددی جانب شرقنده یکرمی دورت قبه وجانب
جنوبنده اوتوز التی قبه برقبه دخی منارهٔ حزوره جانبنده رکن مسجد حرامده واردر اون

التی

التی قبه دخی زیادهٔ دار الندوه ده اون بش دخی زیادهٔ باب ابراهیمده وایکی یوز سکسان
ایکی طاجن یعنی توادیکدر ومصلیات اللی التی اوجی مسجد حرامك شرقیسنده در
وجهت شامیهده یکرمی ایکیدر وطرف غربیده اون التی وسمت جنوبنده اون بش وشرفات
مسجدکه جمله سی بیك یوز اللی یدیدر ابواب مسجد حرام اون طقوزبابدر جانب شرقیده
دورت قپو اولمشدر اولکی باب السلام وباب بنی شیبه دیرلر بونك طاقی واردر ایکنجی
قپو باب النبی وباب جنایز دیرلر ایکی طاقی واردر اوچنجی قپو باب العباس اول بابك اوچ
طاقی واردر دخی باب الجنایز دیرلر دوردنجی قپو باب علی وباب بنی هاشم دخی دیرلر ایکی
طاقی واردر جانب جنوبنده یدی قپو واردر اولکی باب بازان ایکی طاقی واردر ایکنجی قپو
باب بغله اوچنجی باب صفا دخی باب بنی مخزوم دیرلر بش طاقی واردر دوردنجی قپو باب
جیاد ایکی طاقی واردر بشنجی قپو باب المجاهدیه دخی باب الرحمه دیرلر ایکی طاقی واردر
آلتنجی قپو باب مدرسه دخی باب شریف عجلان دیرلر یدنجی قپو باب ام هانی ایکی
طاقی واردر جانب غربیده اوچ قپو واردر اولکی باب حزوره نام دیگر باب الوداع ایکی
طاقی واردر ایکنجی باب ابراهیم دیرلر اوچنجی قپو باب عمره دیرلر تنعیمدن عمره قلان کمسه لر
اندن کیدوب کلورلر اول بابه بنی سهم دیرلر ایمش بر طاقی واردر شمالنده بش قپو اولکی
قپو باب سده مقدما باب عمرو بن العاص دیرلردی بر طاقی واردر ایکنجی قپو باب الباسطیه
اوچنجی قپو باب زیادهٔ دار الندوه اوچ طاقی واردر دوردنجی قپو زیادهٔ مذکورنك شمالیسنده
باب الزیبه اوچ طاقی واردر سنه بیك طقسان ایکی ده طرف دولت علیه دن بالاده
مذکور اولان میراخور اول سلیمان اغا مرسوم قپولری حرم شریفه سیل واقع اولدقده
دخول اتمه مك مصلحتی ایچون بعضیسنی ایکیشر قدمه و بعضنی اوچر دوردر قدمه مرتفع
ایدروب تعمیر اتمشلردر ودخی طواف مقابلنده بیر زمزم واقعدر ایکی یوز یکرمی
دورت تاریخنده بیرٔ زمزمك مائی قلیل اولدی خلفای عباسیه نك ثانی سی اولان
منصور عصرنده محمد بن آل ضحاك طقوز زراع دخی حفر اتدی آبی زیاده ترقی بولدی
ومقدما بیرٔ زمزم قربنده بر حوض اندن شکر شربتی بحاجه سقی ایدرلردی حتی اکا
قبة الشراب دیرلر ومسجد حرامك التی منارهلری واردر اولکی مناره باب عمره ده خلفای
بنی عباسیه دن ایکنجی خلیفه ابو جعفر منصور دوانقی بنا ایدوب مقدما رأس المؤذنین
بو مناره ده اذانه بشلیوب سائر منارهلرده اولان مؤذنلر اکا اتباع ایدرلردی اما حالا اذان مجددی
قبهٔ زمزمدن بشلنوب سائر مؤذنلر اکا اتباع ایدرلر لکن رمضان کیجه لرنده تمجید اوقندقده
ابتدا باب السلامدن بشلنور منارهٔ مزبوره یی سلطان سلیمان مجددا بنا اتمشلردر
زیرا مرور زمان ایله کهنه لیوب خرابه یوز طوتمشیدی ایکنجی منارهٔ باب السلام در بنی
عباسدن مهدی بنا اتمشدر خرابه مشرف اولیجاق صکره دن دولت چراکسه دن
ناصر فرج برقوق تجدید اتمشدر اوچنجی مناره منارهٔ علی دربونی دخی عباسیه دن مهدی

مزکور بنا اتمشدر ضعف بولدقده سلطان سلیمان مجددا بنا اتمشدر دوردنجی منارہ منارہ
حزوره درمقدم مهدی عباسیه بنا ایدوب صکره موصل حاکمی اشرف بن شعبان
تعمیر بنا اتمشدر ٧٧١ تاریخنده یقیلوب تکرار یاپلمشدر بشنجی منارہ منارۀ باب زیاده
معتضد خلیفه بنا اتمشیدی صکره تکرار ملك اشرف برمبنای بنا اتمشدر التنجی منارہ
منارۀ مدرسۀ قیتبادر ایکی شرفه سی واردر یدنجی منارہ منارۀ سلطان سلیماندر که غایت
علو و ارتفاع اوزره حجر شمسه دن ایکی شرفه ایله بنا اولنمشدر و مکۀ مشرفه نك یوقارو جانبنده
مسجد رایه که رسول الله صلی الله علیه وسلم فتح مکه کوننده اول مسجده رایتن دکمشدر
اننده دخی برمنارۀ قدیمه واردر رمضان کیجه لرنده قندیل یقارلر و اخشام اذانی اوقورلر
ودخی جبل حرا جبل النور جبل ثور جبل ثبیر جبل حفدمه جبل ابی قبیس مکۀ
مکرمه ده واقع اولان جبال متبرکه دندر ویطن نخل برمبارك یردر بطن مره قریبدر
مکه دن برمرحله در طایف که وادی العباس دخی دیرلر مکه دن ایکی مرحله جبل غزوانك
ظهرنده در و حجازده بو جبلدن ابرد برمکان یوقدر ذروۀ جبلده احیانا ما منجمد اولور و طایفك
هواسی غایت کوزلدر کثیر الاثمار والفواکه در لیمون و تورنجی خصوصا زبیبی غایت چوق
اولور بایدة العباس لقیم رهط تباله عیلان طایفك قرالریدر و بنی صقر و بنی اسعد و قبایل
هذیله بونده ساکن اولورلر وادی نعمان الاراك طایف ایله مکه ما بیننده در بئر معونه مکه
وعسفان اراسنده هذیله منازلیدر و بوکا قریب برپای نام دیکر رجیع العرج طایفدن
برناحیه در بطن مر بربقعه وارضدر که نیچه قری و میاه جاریه و بساتین و ثمار و تورنج و لیمون و نخیل
وموزی اولور بو وادی تا وادی نخله متصلدر مکه دن التی میل بعیددر حجاج مصر و شام
طریقیدر جده برمشهور بندر غربی مکه دن ایکی منزلدر مکلف اسواقی واردر و بونده تجاردن
عشر الورلر بونك بندرینه هنددن و حبشدن و عدندن و یمندن و زیلع دن و غیری دن
بیوك کمیلر کلور و بو جده یه هنددن هرسنه سکز کمی کلور التی سی بازرکان کمیلریدر اما ایکی سی
هند پادشاهنك در و مزکور ایکی کمینك بونده هند پادشاهنك طرفندن بر قپو دانی اوتورر
اول کمیلره حکومت ایدر و مصردن اوتوز سکز قلیون کلور بعضیسی ینبوعه چقر و بعضیسی
جده یه چقر بونده تجاردن عشر النور بونك مبناسنی حضرت عثمان تعیین اتمشدر مقدما سوری
یوق ایدی عاصی عرب غارت اتمکله چراکسه دن اشرف غوری بو کا سور بنا اتمشدر
بونده بر کهلر واردر اما صولری وفا اتمز غایتله صویه مضایقه اولوردی صکره ١٠٩٤
تاریخنده غازی ابو الفتح سلطان محمد خان بن ابراهیم خان حضرتلرینك وزیر اعظمی اولان قره
مصطفی پاشا حضرتلری بعید یرلردن طاغلر کسدروب حالا جده یه وافر صولر
کتورمشدر حقا که عظیم خیراتدر و بوندن ماعدا جده ده برمکلف خان و برفاخر حمام
وبرجامع شریف بنا اتدرمشدر و نقل ایدرلر که حضرت حوا جده یه هبوط ایدوب
وحضرت آدمله عرفاتده بولشدیلر و حالا بو جده ده ایکی حاکم اوتورر بری طرف سلطنت

عثمانیه دن

عثمانیه دن بر بك اوتورر وبری دخی شریف مکه جانبندن بر امین اوتورر وکمرکندن
حاصل اولانك نصفنی بك الور ونصفنی شریف مکه ایچون امین الور وادی فاطمه مکه دن
بر منزل حجاج کلدکده محفل شریف انده نزول ایدر اما حجاج ایلر وکعبه یه کیدرلر مسکن
طوتمق ایچون وبو وادیده صو چوقدر وبرقاج قریه سی ومیوه بستانلری واردر بونده کادی
بترکه اول سمته مخصوصدر حلجل ومکه ماییننده واقع در بر معمور قصبه در اقار صویی
واردر وکوزل باغچه لری واردر قرن طایف اردنده صنعا یولی اوزره واقع در ذات قرن
بصره حجاجنك یولنده در بونده احرام ایدرلر اوطاس بونده پیغمبر غازیلری اولوردی
بو اوطاس بر وادیدر حنین وطایف ماییننده در وماییلرندن بر نهر صغیر اقار شمالدن کلور
وجنوبه کیدر ذات عرق بر قریه ده برقاج قیولر واردر صولری قریبدر شعرادن دورت
منزل ومکه دن ایکی منزل یرلری قوملیدر سهل حفر اولنسه صو چقار تباله ربطدن
غرب وجنوب ایکی مرحله بعیددر اقر صویی واردر شمالدن کلور جنوبه کیدر کامد تباله دن
غرب جنوبه اوچ مرحله بعیددر بو ناحیه نك برقاج قریه سی واردر بو ناحیه نك یری
طاغلودر وصویی چوقدر شمالدن کلوب جنوبه کیدر حدیبیه مکه دن بر مرحله بونده بر اغاچ
اکلمش که انده بیعة الرضوان واقع اولدی اول اغاچ انك اسمیله مسمی اولدی زهران کامدن
غرب جنوب بر طاغده اولور صویی چوقدر قبا بر قریه در مدینه دن ایکی میلدر طتلو
صویی واردر بونده تقوی مسجدی حقنده لمسجد اسس علی التقوی آیت کریمه نازل اولمشدر
دخی مسجد ضرار بونده در الفرع بر بیچه قریه در مدینه دن جنوب طرفنه دورت منزلدر بونده
قطاع الطریق واردر وفرع ومدینه بیننده وادی العقیق اولور قبور شهدا صویی یغموردن
برکولدر ایکی طاغك اراسنده واقعدر ابار علی حضرت علی یه منسوب قیولردر اوچ قولاج
عمیقی واردر مدینه دن التی مرحله در حجاج شام بونده احرام ایدرجدیده برکویدر اقار صولو
باغلو وباغچلو خرماسی چوقدر قرپوزی اولور وبستانلری واردر ایکی طاغك اراسنده
برد په چلك اوزره در جبل احد مدینه قربنده بر فرسخ بعید بونده اسلام وقعه سی اولدی
وبونده لیس لك من الامر شیء آیتی نازل اولدی دخی سائر آیات کریمه نازل اولمشدر حمر الاسد
بر موضعدر مدینه دن سکز میل در بطن عرنه مدینه قربنده ری الفضه اسم موضعدر مدینه دن
یکرمی دورت میلدر الطرف بر صویك اسمیدر مدینه دن اوتوز التی میلدر مدینة الرسول
صلی الله علیه وسلم دخی یثرب دیرلر ودمشقی سیره سنده طقسان بش اسم مدینه یه
ذکر ایتمشدر و دخی حصایصنه متعلق یوزدن زیاده خاصه ذکر ایلدی ولسان اسپانیاده
مدینه السماد یرلر بو مدینه ایکنجی حرمدر اشرف بقاع ارضدر بر مکان مستویده در جبل
احد شمالیسنده ایکی فرسخ یرده در وجبل ثبیر جنوبیسنده وطرف شرقیشی بر بچق فرسخ
یرده بر عقیقدر درکه راه مکه اول جانبدن کلور اکثر زمینی شوره در دورت وادیسی واردر بری
وادیٔ قناه وبری وادیٔ بطحان وبری وادیٔ عقیق اکبر وبری وادیٔ عتیق اصغر وسیول

مطاروقتنده بو وادیلرك میاهی حره بنی سلیمدن کلور صکره وادی الغابه یه کیرر بعده وادیء
اضمه کلوب بونده متفرق اولور وایکی بیره داخل اولورکه برینه بیر رومه و برینه بیر عروه دیرلر
وحرب الاحزاب وقعه سنده سلمان فارسی تدبیر ایله رسول اکرم مدینه یه حفر خندق
بیوردیلر وخندق حفر اولنمشیدی و بونك سببی اول مشهور غزوه درکه کفار قریش اون
ایکی بیك آدم مکه دن چیقوب مدینه طرفنه توجه ایتدیلر رسول علیه السلام اول وقت
بو خندقك حفرینه امر ایلدی و عضد الدوله فنا خسرو دیلمی مدینه یه بر سور بنا ایتدی
بو مدینه شهری نصف مکه قدر کلور هواسی صاغدر وآب روان و زروع و نخیلی واردر و اول
مشهور خرماسی که تمر بردی و تمر صیحانی که غیری بلادده اولمز دخی سلطانی بر نوع تمر
مدینه یه مخصوصدر ودخی حب البان اولور که سائر بلاده نقل ایدرلر ابیار حمزه مدینه ایله
وادی القری اراسنده بر منزلدر قیولری واردر حضرت حمزه نك بر مسجدی واردر مدینه دن
ایکی میل بعیددر وادی القری دخی ناحیه ء قرح دیرلر بونك بر حصن متینی و بر خندقی واوچ
قپوسی و جامعلری واردر و محراب جامعنده اولان عظم لا تأکلنی فانی مسموم دیو حضرت
رسالته تکلم ایدن عظمدر و حمامی خارج بلده ده واقعدر و قربنده برقلعه اطرافی معمور
کویلردر بو وادی مکه یولی اوزره صولو و خرمالی و باغچه لی یرلردر و بونده حمی اسمی مساء
ذات القری اردنده در حجر نام دیکر قرای صالح دیرلر و طاغلرینه اثالب دیرلر الحق طاغلردر ارضی
قومسال و یابسدر رسول اکرم غزوه ء تبوکه کیدرکن بو محله اوغرایوب قیولرندن صو
المغی نهی بیوردیلر و سرعتله مرور و عبور ایتمکه امر ایلدیلر و بو حجر دیار ثموددر اول مذکور
طاغلرده طاشدن یونلمش یکپاره اولردر مسجد صالح حضرتلری بر مرتفع یرده صفه کبی
طاشدن قازلمشدر و اول اطرافده غرایب و عجایب قوم ثموددن قالمشدر علادن نصف
مرحله درو نفس حجرك طاغنده جبل اثالب دیرلر نقل ایدرلرکه حضرت صالح بن عبید بن
اسف بن ماشیح بن عبید بن ثمود و ثمود بن عابر بن ارم بن سامك اوغلودر و ثمودك عم زاده لری
جدیس و عاددر و قبیله لری ثموده نسبت ایدرلر و بونلر عربدر و حجرده ساکن اولوب
اصنامه عبادت ایتمکله حق تعالی حضرت صالح علیه السلامی بونلره کوندردی و بونلری
توحیده دعوت ایتدی حضرت صالحدن بونلر صخره دن بر ناقه طلب ایلدیلر و طلبلری اوزره
صخره دن چیقوب بر یاوری طوغوردی اول قومدن بعضیلری ایمانه کلوب و بعضیلری
کفر اوزره قالمشلردر و اول ناقه یه قیولرندن برکون تعیین ایتدیلرکه اول قیونك صوینی اول کون
ایچردی صکره اول کفره نك رئیسلری قدار نام کمسنه ناقه ء عقر ایلدکده یاوروسی صخره یه
کیردی اویله اولدقده حضرت صالح قومنه دیدیکه حق تعالی سزه اوچ کوندنصکره طاشلو
کوندرر و عذاب نازل ایدر و هلاك اولورسکز بویله واقع اولدقده کندویه اهل اسلامدن
تابع اولنلرله حضرت صالح چیقوب فلسطینه قصبه سنه که رمله دیرلر اورایه کلمشلردر
وحضرت صالح انده وفات ایلدی مغارش الزبر نام دیکر اقرع دیرلر یارم منزل قدر قبله

جانبه

جانبنه متوجه اولورلرکه حضرت صالح ناقه سی قتل اولدوغی یردرکه جبل الطاق دیرلر موضعک آدی مزحم دراوغرایوب شرق جانبنه دونوب حجره قونارلر بوقوناقده عظیم سرعتله وهای وهوی ایله چکرلرکه صخره ایچنده کی ناقه نک صداسی اشدلمیه زیرا که دوه لر صداسنی اشده جک اولورلرسه اول ساعت چوکوب من بعد قالقمزلر علا دیار ثمودد ن جنوب طرفنه نصف منزلدر مدینه دن التی مرحله دربین الجبال واقع برقصبه درمدینه یه تابعدر اقرصولری وباغچه لری وقلعه سی واردر غایت اوجوزلق یردر سلطان سلیمان حضرتلری قلعه سنی تجدید ایلدی مقدما عربانلردن برطائفه غارت ایتمکله شام بکلربکیسی عیسی پاشایه شکوا ایلدیلر انده برحصار بنا ایتدروب نوبتچی قودی وقصبه محصولندن هرخرما اغاجنه بردرهم غله النوب عسکره صرف اولنوردی کیتدکچه ارتوب قرق درهمه چقدی شکوا ایتدیلر مقید اولمادی حالا اول ظلم باقیدر خیبر غایت معموریردر غایتله خرماسی چوقدر بونده بلد بنی عنزه اولور یهود لسانده خیبر قلعه دیمکدر شرق شمال مدینه ده واقعدر دواندن التی مرحله بعیددر بوناحیه برقاچ حصنه مشتملدرلک مشهورلری یدی حصندرکه بونلردر کتیب ناعم شق قموص نطاه سطح سلالم حضرت صلی الله علیه وسلم هجرتک یدنجی سنه سنده بوقلاعی فتح اتمشلردر وعظیم غنایم المشلردر الله تعالی نک عنایتی ایله صدر اسلامده بنی قریظه ونضیر ساکنلری دربو ایکی طائفه یهود خیبردن حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایله معاهده ایلدیلرکه مقاتله اتمیه لر بعده نقض عهد اتملریله حضرت بونلره تکرار غزا ایلدی وامواللرین ونسالرینی نهب اتدروب رجاللرینی قتل ایتدردی وثمود بن عاد یاوادی نطات ووادی الشقده اولوردی وانلره قریب برموضع اسمی ارض سنجه دیرلر ووادی شقده برعین حضرت رسول اکرم اکا عین الجمه تسمیه بیوردیلر حضرت عثمان بونی معمور ایدوب تحصین وتجدید ایلدی واول عینه رسول اکرم قسمت الملائکه تسمیه بیورمشلردر بوآبک ایکی ثلثی برفلجه کیدوب وبرثلثی کندو یولنه کیدر حتی اول فلج برشیء ایله سد اولنسه اول صوطشار واخر یره کیدر واول مجرایه اصلا برقطره کتمز ووادی نطاة ده بر بیوک عین وار در اسمنه لجیجه دیرلر هجرتدن یدنجی وسنه ١٩ ده بوارض ده براتش ظهور ایلدی وبرقاچ مسافه یورودی حضرت عمر رضی الله عنه خلقه امرایلدی که تصدق ایلیه لر بویله اتملریله بامرالله اتش سویندی وخیبرک شدید حماسی اولور مسافرلره اولاشور ساریدر اهل خیبرک زعملری بودرکه خیبره واران آدم اللرینی یره طیایوب چارپاکبی طوروب نهق حمارکبی صوت انکر ایله صدا ایلسه حماء خیبر اکا ضرر ویرمیه مجربدر بو وضعه بعشیره تسمیه ایدرلر معناسی حمی ناسه حریصدر بونی حمار دیمکدر اخیضر سلطان سلیمانک ابتدا جلوسنده قلعه بنا اتمشدر صوبی قلعه ایچنده در خلقی چکرلر بورکه لره دوکرلر تاطولنجه بواخیضر شامدن مکه یه نصف طریقدر ملاقات اکثر

بونده اولور طاغلر اراسنده بر واسع منزلدر عسكر شامدن يكرمى نفر محافظ ايدر وقپودن
اوچ بركه طولدوررلر قلعه يه ملاصق بو قلعه يى طقوز يوز او توز سكزده عربان حارثه
بكى طربان بن فرا جا شام واليسى مصطفى پاشا امريله بنا ايلدى زيرا بنى لام وبنى عقبه
عصيان اتدكده قيويى دفن ايدوب بوركه لرى بوشالدرلر واخيضره قريب ثقب اخيضر
ديرلر بر كدك واردر عربان بنى لام انى كاهى طاشلر ايله سد ايدرلر بركة المعظم بريه ده بر بركه در
طاشلر ايله ياپلمشدر امطاردن سيل ايله طولار كاه يغمور يغمايوب صو بولنمز بنى ايوب
پادشاهلرندن ملك المعظم عيسى بنا سيدر تبوك شام حجاجنك منزليدر خورماسى چوقدر
رسول اكرم عليه السلام بنفسه غزا نيتيله تبوكه كلوب ياننده كه نهرده صو از اولمغله مبارك
اليله صو يندن الوب اوزرينه صاچوب بر چاغلر اقر صو قينايوب بورومشدر سلطان
سليمان تبوك قلعه سنى بنا اتدكده تبوكك ويرانه سنك طاشلرندن بنا اتمشدر بر عظيم
بركه سى واردر اصحاب الايكه كه ميشه ديمكدر حضرت شعيب مدينه دن بونلره دعوت
ايچون كلوردى ايكه طائفه سى كه بر قوم كفاردر يوللرى كسرلردى ومكيلى بخس
ايدرلردى حضرت شعيب بونلرى حق يولنه دعوت ايلدى بعضى سى ايمانه كلدى
وبعضيسى كفره مصر اولديلر حق تعالى بونلره رجفه وصيحه وظلمه كوندردى هلاك
اولديلر بو ايكه مدينه قربنده واقعدر فصل دربيان تهامهٔ حجاز حدودى جنوبده يمندن
ييشون چاق ايله يه وارنجه شرقده حجاز غرب بحر سويس شمال باديهٔ شام اوصاف مواضعى
وبلادى نماوه زبيد حجاجنك منزليدر ييشدن بر مرحله در عتود بحر سويس ساحلنده
عربانك مجمع يريدر بونده بر عظيم بازار طوررد هبان بر وادينك اسميدر بونده مقل اغاجلرى
واردر ساحلدن اوچ ساعت بعيددر حلى بر شهردر حلى ابن يعقوب ديمكله معروفدر
ساحلدن ايكى منزلدر حالا حلى شريف مكه يه مضافدر مكه دن سكز منزلدر وحله نك
اسكله سى قنفده بر معمور جزيره در دريا كنارينه قريب اولمغله انك اسكله سنه قنفده ديرلر
مرسى ابراهيم بر اسكله در جده وقنفده ماينلرنده واقعدر سرين حله دن شمال اون
طقوز فرسخدر يلملم مكه دن ايكى مرحله طاغلر اراسنده واقعدر اهل يمنك ميقاتيدر
صويى ابار دن وعيونندر اكا قريب سعديه در دخى ميقاتدر ايدام سعديه يه قريبدر
اول دخى ميقاتدر مسجد وجامعى وسوق وحماماتى واردر سوقى بجرده واقعدر اكثر ابنيه سى
خشب وحماماتى دخى خشبدن مبنى در بونلرده آتش ايله تسخينه مجال اولميوب طشره دن
صو كتوروب استعمال ايدرلر وبونلرك صولرى ماء مطردندر مواشيلرى واكينلرى واردر
وافر عسل اولور وباب بلد اوزره واقع بر مصنع جامعى واردر جحفه رابغ قربنده مصر حجاجنك
ميقاتيدر دريادن التى ميل رابغ ايله خليص ماينلرنده در بنى عامرانده اولور جده دن
بش منزلدر اخوة عاددن بنو عبيد ساكن اولوردى عمالقه بونلرى يثربدن اخراج اتدكده
بو محلده ساكن اولديلر سيل كلوب بونلرى جحاف احتجاف اتدى ميل طريق يسارينه دوشر

اماغدیر خم تسمیه ایدرلر اول غدیر خم تسمیه اولنسان او رمانک ایچنده در اول غدیر بر عینه
منصوب اولور ترکیب اولنوب غدیر خم دینلدی ودیرلرکه بونده تولد ایدن مولود چاق بالوغه دک
بونده آرام میسر اولمیوب لابد تنقل وتحول ایدر وغدیر ایله عین اراسنده مسجد نبی
علیه السلام واردر الابوا جحفه نک شمالنده اولوب سکز فرسخ بعدی واردر امینه والدهٔ رسول
اکرم بونده مدفوندر سفوان بوناحیه بدره تابعدر بدر برقریه در حدایق ونخیلی مشتمل
بر یودر اوکنده چشمه واردر خرابه آکاحنین دیرلر طایف قربنده غزوه واقع اولان حنین
بودکلدر بونده برعین قینار وبونده برموضع که آکا غلیب دیرلر انده اسلام وقعه سی اولدی
حالااول موضع خرما القدر وشهدا مزارلری اردنده اولور وبوبدرده ایکی کول اقارکارلرنده
موز وعنب ونخل دیزلمشدر وبدرده غایت بیاض قومدن برطاغ واردر بوموضع
رابغدن دورت مرحله بعیددر اماشام حجاجی ایکی منزل ایله قطع ایدرلر مدینه دن دورت
مرحله بعیددر وبدرده زبید قبیله سندن برطائفه ساکن اولور انلره مزدار دیرلر بونلرک
حق حراستی واردر قافله دن الورلر بدردن مستوریه وارنجه منازلده اختلاف مواضع واردر
بری شجرات الامیر وحاصر البثنه وحدروعیتا که بریه در انده دکزکور ینبو رصاغ طرفنده
جبال صبح واردر انلرعاصی عربلردر ومستوره بری دخی بیضا وبریمه وبثنه قطب مکیدر
بدرده ایکی کثیبهٔ عالی واردرکه بعض اوقاتده انده صوت طبل مسموع اولور اول صوته طبل
نصرة حضرت سید الکونین دیرلر وبوصوت تک مسموع اولمه سی امر مشهور ومتواتردر
وبنی النخیل مسجد الغمام دیرلر بر مسجد واردرکه منبری اولوب انده صلوة الجمعه ادا اولنوردی
حضرت رسالت علیه السلام غمام ایله بومحلده کولکه لنوردی کتب سیرده مسجد عرش دیرلر
وبو مسجد قربنده مسجد اقصی نامنه بر مسجد دخی واردرکه خرابدر حضرت محمد علیه السلام
کفار بدره انتصاری وقتنده بونده طورمشدر ومحطه ده بر برکهٔ عظیمه واردرکه نردبانله اینلور سنه
طقوز یوز اون طقوزده سلطان غوری بنا اتدرمشدر وانده بر قبهٔ بیضا واردر وینه محطه ده
بر مسجد واردرکه شریف ابونمی بنا اتدرمشدر ونخیل ناحیه سنده اهل بدرک بیوتی واردر
وحصاردر وقبال بدرده عین خیبر دیرلر بر ضعیف عین واردرکه بر جبلک صفحندن جریان
ایدوب اوزرنده بعض مزارع ونخیل واردر وانده ساکن برطائفه واردر وماء حنین ماء بدردن
لذیذدر وشعب حنین ده بعض مواضع واردرکه انده ماء مطردن مجتمع اولمش اول شعبه
شعب منادی دیرلر واشرافدن اهل بدرده دورت طائفه بونلردر محاسنه قرابده شکره عتق
مستوره نصف طریقدر قیولری واردر آچیلو ویولک صولنده برمرحله حربیه دیرلر قیولری
ومزارعی واردر وعربدن برطائفه ساکن اولور انلر روی محمد و روی عمرودر بیلک حربه قدر
اولورلر مستوره قیولرینک قربنده صولده تطلو قیولر واردر انلره مستورة العلیا دیرلر وبهارده
یغمور صوبی بولنور قوناقدن بر میل بعیددر جار مدینهٔ شریفه نک اسکله سیدر مدینه دن
جنوب غرب اوچ منزلدر حصاری واسواقی واردر بدردن یکرمی میل بعیددر ینبع

برقلعه درکه نخیل ومیاه وزروعی واردر یوز یتمش قدر بیگاری واردر مستقل حاکمی
شریف طرفندن ضبط ایدرمنازل بنی الحسین رضی الله عنهم بونده در حضرت علی بن ابی
طالب حضرتلرینک ینبعده وقفلری واردر اولادی اوزرینه دروجبل رضوی ینبعه
قریبدر جانب شرقیسنده اوزرینه مشرفدر وجبل رضوادن حجر مسن سائر اقطاره نقل
اولنور وطاغ چوق دره لو شعبه لودر چپلاق دکلدر یشلدر چوق اقرصولری واردر
کیسانیه طائفه سی اعتقاد ایدرلرکه حضرت محمد بن حنفیه حالا حیاتده در مزبور طاغده
مقیم منتظردر بو عصرده مدینه اسکله سی دربواط بوناحیه رضوی یه تابعدر واکا قریب
العشره بطن ینبعده بر موضعدر العدیبه بر قریه درانده اول دهنا نام بلدیچیلودر سیدی احمد
البدوی بلدیدر عرب هردوز بیابان اولان یرلره دهناء یرلر جبل الزنبه ینبعه قریبدر ینبع
حاکمی اورایه معتاد اوزره چیقوب مکلف آلای ایله امیر حاج ایله ملاقات ایدر محمل وعسکر
طونادرلر ومحفل شریفی طوردیررلر دوه سی اوکنه بر سجاده دوشرلر ینبع حاکمی ایکی
رکعت نماز قیلار بعده محمل دوه سی کاوب اوزرینه بر مندیل آتار وباشنی اکر شکلنده اولور
رسم قدیمدر واسط بر منزلدر بونده قندیلار یانوب طوپلر آتیلور وهر کس موم یقار
معتاددر وزعم ایدرلرکه موم یقمیان کمسه نک دوه سی یشامز وپیغمبر علیه السلام
حضرتلرینک بوراده نصرتی ایچون بشارت شعاری بیلورلر ننکه طبل نصرت اشیدیلور
ازلد برمنزلدر اوتسز چوراق بردز صولری دخی طوزلی بونده کی طاغلرک اراسنده
برچول صحرادر بونده سنامکی بولنور برخرابه خانی واردر ملک ناصر محمد بن قلاون بنا
اتمشیدی سنه طقوز یوز اون التیده غوری یعقوب قلعه یاپدی انده نوبتجی عسکر اولور
مخزنلر واردر مدین سویس کارنده بر مدینهٔ خرابه درتبوکه محاذیدر که بینهما التی مرحله در
موسی علیه السلام بنات شعیبه ایچون استسقا اتدوکی بئر مدینده در ومدین
برقبیله نک اسمیدر که شعیب علیه السلام اول قبیله دن ایدی صکره بو قبیله اسمیله تسمیه
اوالندی ونظم کریمده والی مدین آیت کریمه سیله مذکوردر بومدینه یی مدین بن
ابراهیم الخلیل علیه السلام بنا اتدی زیرا حضرت ابراهیم اسمعیل واسحاقدن صکره ایکی
اوغلو اولدی بری مدین بری مداین وبئرک قربنده بر صخره وار ایدیکه موسی علیه السلام
انی قلع اتمشدر وبو موضعه مغایر شعیب دیرلر چقورلرنده تطلو صو وخرما واثل
اغاجی ومقل اغاجی چوقدر وبونده یازلمش الواح واردرکه انده اسامیٔ ملوک نقش اولنمش
وحالا سور اثری باقیدر حسنا طوردن بریلکن قدر بو عربده حسنا نام موضعده قوناقدر
تازان رأس ابو محمد قرشوسنده دکزده بر قیادرکمیلر ایکی سنک اراسندن یحر خیلی مضایقه
چکرلر رأس ابو محمد برعربدن دکزه کیرمش بوروندر وقرشوسنده دکزده تازاندر جنوبنده
بو مثلک یردر ایله بحر سویس کنارنده بر قدیم شهر دربریهٔ شام وحجاز ومصر حد یدر حجازک
ابتداسی حجاج مصرک طریقی اوسننه اوغرار واسئل القریه آیتندن مراد ایله در بوایله ده

بر برج واردر والئ مصر طرفندن بر حاكم اوتورر فرعونك غرق اولدوغى يربوكا قريبدر
ومصر وغزه وخليل الرحمن دن كلان حجاج بونده مجتمع اولور حضرت داود عليه السلام
زماننده مدينهٔ جليله ايدى قدسدن التى منزلدر شامدن اون ايكى منزل وسويسدن
بش منزل بعض اكين يرلرى واردر ودخى ايله الله تعالى كلام مجيدنده حاضرة البحر ديو
ذكر اتدوكيدر ايله نك اهلى يهود ايدى والله تعالى بونلره يوم سبتده صيد سمكى نهى
وتحريم ايتدى ويوم سبتده اول قدر سمك كثرت اوزره كلور ديكه آب سمكدن كم ونا ياب
اولوردى بعده شيطان بونلره وسوسه ايله اضلال ايدوب سزلر يوم سبتده نهى صيد
اولديكز اما اطراف بحرده حياض پيدا ايدوب يوم سبتده بحره كلان حياضه سوق والقا
ايلك حياضده محصور قالوب يوم احدده صيد ايلك بو حيله ايله سمكى اولقدر صيد اتديلركه
مأكوللرندن غيرى طوزليوب صاتديلر بو ايله نك اهلى حسابه كلمز يهود ايدى وبونلر اوچ
فرقه اولديلر ثلثى نهى الهى ايله منهى اولوب وثلثى لم تعظون ديديلر وثلثى خطيه يه
مباشر اولوب امر شيطانى طوتديلر ثلث اولينكه منهيلر وناهيلردر خطيه يه مباشر اولنلره
ديديلركه بزلر سزكله بريرده ساكن اولمزز ديكره بو مدينهٔ ايله يى ايكى باب اوزرينه قسمت
ايدوب بر باب منهيلر وناهيلرك اولدى بر صباح فرقتين منهى وناهى قالقوب بو خطيه يى
مرتكب اولنلردن كمسه كورمديلر وشايد بونلره كيفيت خمر غلبه ايدوب نائم قالمشلردر
ديو خانه لرينك ديوارلرينه چقوب نظر اتديلر كورديلر هب قرده اولوب بعده اوچ
كوندنصكره موت طارى اولوب جمله سى هلاك اولدى طوركه حضرت موسى رب العزت
ايله تكلم اتمشدر بو ايله يه بر كيجه لك يولدر غزوهٔ تبوكده بو ايله نك صاحبى كلوب حضرت
رسالت پناه صلى الله عليه وسلم ايله صلح ايدوب جزيه قبول ايلدى وبر بغلهٔ بيضا اهدا
ايلدى حتى قديم الزمانده بونده ساكن اولان طائفهٔ يهود نزدده حضرت رسولك رداسى
واردر امان ايچون ارسال ايتمشلر ايدى ديو بر بوغچه ايچنه صاريلو بر شبر قدر بوغچه دن
طشره قويوب خلقه كوستروب زيارت اتدررلردى ايله قربنده اولان عقبه صعب المسلككه
سوار صعود دنده عسرت چكوب اطول نهارده بر كونده انجق صعود اولنور بعده تيه مشهور
واريلور طريقنى حمارويه بن احمد بن طولون قوللرندن فايق نام بر كمسنه اصلاح اتمشيدى
بعده دخى ملوك چراكسه قانصوه الغورى آخر عمرنده اصلاح وتعمير اتمشدر بعده سنه طقوز
يوز قرق بشده آل عثمان طرفندن مصر پاشاسى داود پاشا توسيع واصلاح ايتمكه
بشلديلر بيدى ساعت ايچنده اول عقبهٔ قطع اتمكه وعقبه التنده نزول ايدرلر وقدس وخليل
وكركك قوافلى ايله جمع اولورلر و بونلر ايله انواع فواكه ومأكولات واغنام كتورورلر بو ناحيه نك
سكانى حويطات عربيدر وعقبه دن نزوله بشليوب ايتمش يوقش كيدرلر اثناء جبلده
بر موضعه واررلركه ترابى احمر ادر اكا دار حمرا ديرلر اندن بر طاشلو يوقوشه مسافهٔ بعيده
چقرلر واينرلر كيرو بر مضيقه اوغرايوب حلزون تسميه اولنور و يقوشه دخى چقلوردخى

طويل المسافه چاق قزل طاشلق يره دك بعده خلق انده برمقدار مستريح اولورلر بعده كير و
عقبه و بيوك واديلر وانيشلر چيلوركه اندن بحركو رينور بعده برقره طاغه چقيلر ب
فضايه اينلوركه كنار بحردر بو عقبه نك آخرطار مسالكى وارد رعربان انلره سلوك ايدر
بعده قافله دريايى صاغه الوب كيدرلر تا قلعه دبنده نازل اولنجه وانده اوچ كون استراحت
ايدرلر فصل در بيان نجد حجـــاز بو اقاليم بلاد حجازشرقيسنده واقعدر و بو ولايت برقاچ
ناحيه دركه بونلر در جنـــابنج خنوقه شعرا ضريه ثوبا قلبان جبله رس رسيس
وضاح نفى حمران رشا وادى السر شفار خنوقه دخى بلد ابليس ديرلرو بو معنى حضرت
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم شيخ نجدى تسميه اتمشلر در نقل ايدرلركه كيجه لرده
موحش صدالر وابلر بر بوينه چالمق برخرابه يردر شعرا مكه دن بش منزل عيونى ومزارعى
چوقدر عرب بنى لام حكمنده در حصن ضريه شعرا شمالنده بر بيوك غديرى بنع ايدروهيلك
جنوب شرق شعرادن سكز منزلدر اطرافنده چوق قريه لر واردر وغرب شمال يمامه
واقعدر ايكى منزل نخيل وزروعى چوقدر رس برقيودر حصن ضريه دن بر مرحله در
بونك خلقنك مواشى واغنامى چوقدر اصنامه عبادت اتملريله حق تعالى بونلره شعيب
پيغمبرى كوندردى نصيحت اتدى قبول اتمدبلر اندن اوتورى حق تعالى انده كفارى
ديارى وقراسيله خسف اتدى نيرابن مرند مكه شرق شمالنده كرموسه اقرصويى واو
قريدن كلوب شرقه كيدر نجد عارضدن حوطه دن جنوب سمتنده در تمن بركويدر
كرموسه دن جنوب خرماسى چوقدر بشهر بركويدر اقرصويى وارشمالدن كلوب
جنوبه كيدر ربطه بشهرك جنوب غربنده وتباله نك شمال شرقنده قديم قلعه سى واردر
فصل در بيان نجد عارض واسع يرلردر بونده برطاغ يكراكا جبل العارض ديرلر حالا عماريه
طاغى ديرلر انجق ايكى مدخلى واردر برى عينيه ده برى درعيه ده ديرلركه بونده اوچ بيك
قريه در قومى شريفه اطاعت اتمزلر و بو طاغ ابتداسى حجازدن اوچ مرحله دن برى ممتد
اولور شمال سمتنه نجد العارضه كلوب پكچيه دك و بو طاغك غربى يوزى آق طاشدن
ديواركبى طوررو شرقى يوزى قوم طپراغيدر و يمامه و بحر شرقى يوزنده اورتالوغنده
اولور يمامه دن طاشلو يوزنه ايكى مسافه در سرين دخى عارض اورتاسنده در و بو طاغده
بر وادى واردر اكا وادى بنى حنيفه ديرلرو بو واديده مياه واشجار و نخيل غايتله كوزل
مسيره در و اطرافنده كويلرى ديزلمشدر اعلا سنده درعيه قصبه سى واسفلنده ضبيع
واقعدر و قومنه بنى تميم ديرلر و شيخلرينه آل مريد تسميه ايدرلر درعيه لحسا بجاجك يولى
اوزره در و بونك واديسى غايتله دولاشقدر و عارض بلادى بونك اوزرنده واقعدر و اكا
قريب جبل ابوعرف عينيه بر كوزل قصبه در غرب شمال درعيه ده واقعدر فاخراوزوم
شفتالو و خرما و بونك شفتالوسى كند وكندونه بتر ملهم لحسادن التى مرحله بو قصبه
غايت مسيره در شكر قمشى و خرما و اوزوم و شفتالو اولور مقرن بو قصبه نك ترابدن يدى

عند سوری وار در درعیه قربنده درضبیع بو قصبه یمامه نك جنوبنده زرعی ونخیلی
وضرعی چوقدر حوضیه درعیه ومقرن ماییننده در نخیلی وزرعی واردر جزعه عارضك
اسفلنده واقعدر بلاد الوشم بوناحیه وشم وادیسنده طاغك اسمیله مسمی در بوطاغ اوقدر
یوکسکدکلدر اشجاردن خالیدر مراه درعیه دن ایکی مرحله صویی ونخیلی واردر وقف
مراتك شمال غربنه التی میل اندن بعید درنبع صولر وار در درعیه دن ایکی مرحله در
عرمه بر ذیل جبل او زرنده واقعدر درعیه بلادندن ایکی مرحله بعید در شقرا فیددن
بش مرحله در باشقه وادیسی واردر واکا قریب وشقیر بیان اثماری واردر الریاض
بوناحیه لحسا سمتنه قریبدر قصباة وقرایه مشتملدر اول قصبه لردن منفوحه
لحسادن التی مرحله در قصر درعیه قربنده معکال درعیه شرقنده یمامه یه
بر منزلدر بلاد النخلیین وادی اسمیله مسمی در اعلاسنه جلاجل واسفلنه نخیل وطاغنه
سدیر برلردخی اکا طویق دیرلر نخلین دخی عوده سدیر دیرلر بوناحیه مستقله در
قصبه سنه عوده سدیر دیرلر نخلی وضرعی وزروعی واردر قارتان نخلیندن نصف
مرحله بر وادیده اولور نخلی وزرعی واردر واننده بر قلعه اسمی روضه در نخلی وزرعی وضرعی
واردر تویم وادیدن خارجدر قلعه سی واردر دخی نخلی وزرعی وضرعی واردر جلاجل وادینك
اعلاسنده اولور بلاد القصیم بو بلاد نجد شمالنده وادی السر اسفلنده قومدن بر صحرا
واقعدر اصلا اشجاری یوقدر اما خرماسی چوقدر عنیزه بصره بحاجنك طریقی اوزره
واقعدر درعیه دن بش مرحله در ایکی قلعه سی واردر کوزل غله سی اولورمذنب وشیقر
وعنزه بیننده واقعدر واننده بلاد الحمدیه اولور عیون وقلعه سی واردر ونخیلی چوقدر وثال
عیون قربنده اننده بر موضع ضارج دیرلر عنیزه دن بر مرحله بوننده اقرصو واردر کوزل زرعی
اولور طپراقدن قلعه سی واردر حمدیه بیوك مملحه سی واردر اما معطله در تنومه عنیزه
شمالنده طپراقدن قلعه سی واردر ناحیهٔ مزج بوناحیه یمامه نك بلادینه مشتملدر اون بش
مرحله قدر مسافه سی واردر ارضی سهیلدر وکوزلدر طپراغی قومسال رنکدر واکینلری
دولابلر له سقی ایدرلر یمامه قدیمده اسمی جودر بروادیسی واردر نامی خرج وبو وادیده چوق
قصبه لر وقریه لر حنطه وشعیری مشهوردر حتی دیرلر لیس اطیب طعامامن حنطة الیمامه
ولا اشد حلاوة من تمرها ضرب مثل ایدرلر وبو یمامه ده انواع خرما اولور اك مشهوری بردی ورقاء
خرماسی وبو یمامه نك صویی غایتله لطیفدر حتی شعرده ارق من ماء الیمامه دیرلر وبو یمامه
وادیسنده عیون کثیره مشهوردر عین خضرا عین هیت عین رام ودخی اوچ ایرمق اقر بریسنه
جوده هجر وبریسنه نهر شیخ النم وبریسنه نهر شیخ النعام دیرلر وبو ایرمقلر جبل رامدن نبع
ایدرلر وبو یمامه بلاد عوالیدن بادیه ده بر مدینه در بر عورتك اسمیله مسمی اولدی وبلاد عوالی
دبلا بنی حنیفه در و مسیلمه کذاب بونده تنبی ایتمشدر و یمامه ده بر وادی واردر خرج تسمیه
اولنور مقدما طسم وجدیسك منازلی ایدی بونلر لاوذ بن سام اوغللریدر یمامه ده اقامت

وتوطن ایدوب کیتدیکجه چوغالدیلر طسمدن عملیق بن حاشه دیرلردی بر رجل بونلره حاکم
اولدی وجبار وظالم ایدی کندو رأیی ایله حکومت ایدردی حکایت اولنور که بر رجلك
عورتیله ولدی ایچون نزاوجی اقع اولوب عملیقه رفع خصومت ایتدیلر زوجنك اسمنه قابس
دیرلر ایدی دیدیکه یاملك بو زوجه مك کامل مهرنی اعطا ایتدم وبو ولد حاملدن غیری اندن
بر طایله نائل اولدم نیجه حکم ایدرسین وزوجه سنك اسمنه هزیله دیرلردی اولدخی دیدیکه
یاملك بن بو ولدی طقوز آی حامل اولدم وبر آنده وضع ایتدم وشفع ایله ارضا اتدم واندن
بر نفع کورمدم قچن فصال تمام اولدی وصالی دخی مشتد اولدقده زوجم انی کرها اخذ
ایدوب بنی حیرتده ترك ایدر والحاصل عملیق متحیر اولدی وبو ولدی کندی غلمانی اراسنده
الیقومغه امر ایتدی هزیله بویله اولمغله بر مغضب سوز عملیق حقنده سویلدی عملیق
بو سوزی استماع ایتدکده غضبی جوش ایدوب امر ایتدیکه جدیس طائفه سنك بکر
قزلری قچنکه تزوج مراد اولندقده عملیقه کلوب بکرنی ازاله ایدوب بعده قوجاسنه کیده
بویله اولمغله جدیس قزلرینه ذل وانکسار عارض اولدی آخر کار جدیس اولان اسود بن عفارك
بر بکر قز قرنداشی که اسمی عفره ایدی برکمسه یه تزوج ایتدی ولیلهٔ زفاف اولدقده عفره یی
عملیقه ایلتدیلر وکرها بکارتنی ازاله ایلدی عفره طشره چیقوب قرنداشی اسود جمع کثیره
ایچنده ابکن جواب ایلدی که حیف جدیسك قزلرینه که بو عروسه یه بویله فعل شنیع اوله
قبایل بونی استماع ایتدکده غیرته کلوب عملیقه هجوم واول ساعت قتل ایتدیلر وقبیلهٔ
جدیسك هر بری اشراف قبیلهٔ طسمدن برشریفی قتل ایدوب بعده بقایای قبیله
طسمك قتللرینه شروع ایتدیلر اول اثناده قبیلهٔ طسمدن رباح بن مره نام برشخص قچوب
حسان بن تبع الحمیری یه لاحق اولدی وحسانه دیدیکه بزمسنك عبید ورعیتکزایز قبیلهٔ
جدیس بزه دشمن اولوب واول ماجرایی نقل ایتدی حسان بو سوزی اشتدکده عظیم
جیوش وجنودی ایله قبیلهٔ جدیسك اوزرلرینه استیلا اتدی وسید جدیس اسود
مذکور بر قاچ نفر ایله کریزان اولوب بر جانبده پنهان اولدی وحسان بقیه سنی قتل وسبی
ایتدی واولز ماندہ یمامه یه منسوب بر عورت برکونلك یولدہ آدمی کوروب تشخیص ایدردی
ودشمان کلدکده خبر ویردی اسمنه زرقاد یرلردی حسان جدیس جانبنه عازم اولدقده رباح
بن مره دیدیکه یاملك بر قز قرنداشم وار در قبیلهٔ جدیسدن برکسنه نك زوجه سید راسمی
زرقادر برکونلك یولدن عسکری تشخیص ایدر قورقارم که بزی کوروب قبیلهٔ جدیسی
اخبار ایده رأیی بودر که عسکره امر ایله اللرینه اغاچلرك داللرینی الوب اوکلرنده طوتسونلر
زرقا کوردکده اکا اشتباه حاصل اولور فی الواقع بویله ایتدیلر یمامه یه قریب اولدقده
زرقا نظر ایدوب یا آل جدیس شجر سزه عزم ایتدی وخیل حمیرك اوایلی کلدی آل جدیس
زرقایی تکذیب ایتدیلر ودیدیلرکه هیچ شجر یورر می والحاصل دشمن کلدیلر وجدیسی یغما
وغارت ایتدیلر وزرقایی طوتوب کوزلرینی همان چیقاروب بعده صلب ایتدیلر وبو شهرده

رسول اكرم عصرنده مسيلمهٔ كذاب ظهور ايدوب نقل ايدرلركه قومى اندن معجزه
طلب ايتديلر انلره بر قاروره ايچنه بر يومرطه ادخال ايلدى بنو حنيفه قليل العقل اولمغله
مسيلمه يه مطيع اولديلر وبو بنو حنيفه قبل الاسلام زمان جاهليتده عسل وسمندن بر صنم
اتخاذ ايتديلر صكره انلردن بعضيسنه جوع غلبه ايتمكله اول صنمى اكل ايتديلر وخلق
بونلرك عقلنى استهزا ايدوب كولرلردى وبو بابده بر شعر سويلنمشدركه اكلت
حنيفة ربها من التقم والمجاعة لقد يحذروا من ربهم سوى العواقب واتباعه وقاروره
ايچنده بر يومرطه يى ادخال ايدوب ويضمه بونجه زمان خل ايچنده ياتسه ملايم اولور
بعده قاروره يه ادخال اولنور وصكره اوزرينه آب دوكلسه اولكى حالنه عودت ايدر
مسيلمهٔ كذابى زمان ابوبكر صديق رضى الله عنه ده خالد بن وليد قتل ايتدى
وبو شهر لحسادن التى مرحله در و يبريندن اوچ مرحله در يمامه ده بر قصر واردركه
اسمنه ذات النوع ديرلر بر مشهور قصردر وبر حصن دخى واردركه اسمنه بر مكيه ديرلر
حضرمه يمامه شرق شمالنده بوندن بر نباتك نهش حيه وعقربه فائده سى واردر يبرين لحسادن
غرب جنوب ارضى سنجه در ايكى كويى واردر غايتله هواسى وخيمدر اما تمرى غايت
كوزلدركه مدينه نك بردى حرماسنه بكزر بوندن اسمه اكسك اولمز ضبيعه يمامه قربنده در
وحوطه يمامه جنوبنده نخيلى وضرعى چوقدر سلمى دن اوچ مرحله در بونده مياه واشجار
وفواكه چوقدر حجر يمامه دن بر مرحله در ويمامه وحجر بنى حنيفه نك وبعض مضرك
منازليدر ابوبكر الصديق رضى الله عنه ايام خلافتنده مسيلمهٔ كذاب حربنده اولان
شهدانك قبورلرى حجرده در وبار جبال يبرين ايله يمن بيننده بر ارضدر قوم عادك منازليدر
الله تعالى عادى هلاك ايتدكده اجنه يه ايراث اتدى وناسدن بر كمسه بو ارضه قريب
اولمز حالا بو ارضده نسناس حيوانى اولور مقدما غايت معمور ايدى مياه واشجارى
چوقدر بلاد شمر بو ناحيه يمامه دن غرب شمالدر قصبات وقراسى چوقدر وبو سمتده
اجا وسلمى ايكى طاغ كه طى قومنده مشهوردر بو ايكى طاغ فيد وحائل بينلرنده اولور ودخى
بر جبل آخر اسم عوجان ديرلر والحاصل اجا بر كمسنه نك اسميدر سلمى نام بر عورته
عاشق ايدى وايكى سنك واسطه لرى عوجا نام بر عورت ايدى بونلرك قوجالرى خبر الدقده
اردلرينه دوشوب اوچنى دخى قتل اتمشلر در وهر بريسنى بر طاغده صلب اتمشلر در بعده
اول طاغلرى انلرك اسميله مسمى ايتديلر اوصاف بلاد الجوف بو ناحيه شام وحجاز وعراق
ونجد ما بينلرنده اولور وناحيهٔ شمرك شمالنده در ما بينلرنده رمل ضاح ديدكلرى جبالدر
بو طاغلر قومدر وسلوكلرى صعبدر قلعه سى بياض طاشدندر وقومى قروانه طائفه
سندندر اول سمتده قولاغوزلر ايله كيديلور سبكه بر يرامز صو اوزره منزل ضاحى
دبنده دومادن غربه جنوبه دردخى بونده بر حصن كه اسمنه دومة الجندل ديرلر بو حصن ده
دومان بن اسمعيل عليه السلام نازل اولمغله بو اسم ايله تسميه اولدى وجندل اصحابه

كرامدن بركسنه نك اسميد ربا باسندن فرار ايدوب حضرت رسول اكرم صلى الله عليه
وسلم خدمتنه كلوب مسلمان اولدى وبونده برعين كه اسمنه عين التمرد يرلر ودخى براخر
عين سرمردن برمربع طاشدن چقرا وزرنده برقبه كه ذوالقرنين حميرى بنا سيدر سنه ٩١٩ ده
بوناحيه ده عربلر بردفينه بولديلر صافيجه كومش قطره لرى درقراقر برمنهل ماء در
دوماو تيما بيننده ودخى عمرى ازرق شرقنده برمنهل مادر شغار مياهى چوقدر قرا قرغرينده
وادى السر اوليدر قاره دومه شرقنده طپراقدن برقلعه برتل اوزرنده اولوسكاله
قاره دن برمرحله قلعه سى طپراقدندر شقيقه رمل ضاح قربنده درجبه بلاد شمر
ابتداسندن برمرحله درشام دن نجده كيدن يول اوزرنده مياهى چوقدر قلمته تيمادن اوچ
منزل مايلرنده وادى الصوان واقعدر صولرى چوقدر رام برقع صويى امطاردن جمع اولوراز رق
شمالنده لجا نواحى سنندر رويشدات مغرق مقابلنده بغمور دن مجتمع صولرى واردر
صربات قريتين قربنده بطم اغاجلرى چوقدر ويرلرى طاشلقدر عذيب كوفه نجاجنك
يولى اوزرنده برصو يك اسميدر بانات صويى واردر قطنه دن برمرحله در سمح
وخربق بو ايكى صواجيدر حايلدن برمرحله در قين صولو منزلدر قراقردن بكرمى درت
ميلدر دخى نبك صولو منزلدر يكرمى ايكى ميلدر نجده كتمك استين بوكا اوغرار قنا موقفدن
برمرحله در بونك واديسنده سمر واديسى اولور اكينى دولابلر له سقى ايدرلر حائل موفق
شمالنده بغداد نجاجنك يولنده واقعدر موفق علادن بش مرحله در تيما تبوكدن
معمور در بو حصنك خرماسى چوق بونده طى قبيله سى اولوردى و بو قلعه طى دن
سمول بن عاديانكدر بوكا حصن ابلق تسميه اولنمشدر زيرا بناسى بياض وقرموزى طاشلدندر
وضرب امثالده اوفى من السمول سببى بودركه امرؤ القيس بن حجر الكندينك باباسنى رومده
قتل اتدكلرى ايامده امرؤ القيس باباسنك قاتلنى تجسس اتمكه قيصر رومه كيدركن
بوقلعه يه اوغرار كند وايله اولان زرهلرى سمول يانده امانت وضع ايدوب كتدكدن صكره
حرث بن ظالم الغسانى بوزرهلرى خبر الوب وحصن ابلق اوزرينه كلوب سمولدن زرهلرى
استدى اولدخى ويرمكده امتناع اتمكله بركون سمولك اوغلو خارج حصنده شكاره
كيدركن حرث بن ظالم انى اخذ ايدوب وحصنك مقابلنه كلوب سموله يا زرهلرى وير
ويا خود اوغلوكى قتل ايدرم ديدى سمول جواب ويرديكه بن نقض عهد اتمم نيجه
ديلرسك ايله ديد كده اول ظالم اوغلنى قرشو سنده ذبح ايدوب كيرودوندى اندن
اوتورى وفاء وعده ضرب مثل اولدى ناحيه ساعده اك مشهور قصبه لرى فيد ثليث در
وبوفيد كوفه دن مكه يه كيدن نجاج عراقك نصف طريقيدر بونده طى قبيله سنك
سلمى طاغى اولور بونده نجاج بعض امتعه لرى امانت قورلر بو قصبه نك صويى وخرماسى
چوقدر بوفيدده ابتدا ساكن اولان فيد بن حام اسميله مسمى دركوفه دن اون ايكى مرحله در
ثعلبيه بو قصبه صولرى چوق وسورى واردر نجاج عراقك ثلث طريقلرنده واقعدر

خرمرزوق قیددن ایکی مرحله بوصوبنی اسددندر اوصاف جزایر بوجزایرکه جزیرۀ
عرب اطرافنده واقعلردر انلردن که بحر سویسده واقعدر جزیرۀ نعمان ازلم قلعه سنك
ساحلنه قریبدر جزیرۀ شیخ مزیق حورامنزلنك ساحلنه قریبدر جزیرۀ قویعه
جاروابغ ساحللرینك ماییننده در جزیرۀ قنفده خلی اسکله سنه قریبدر برمعمور
جزیره در جزیرۀ شرجه لحیه شمالنده ساحلنه قریبدر جزیرۀ حرده شرجه نك جنوبنده
لیمانی کوزلدر کمیلر انده راحت بولور انجو مغاصی واردر جزیرۀ محامله بیت الفقیه الصغیر
مقابلیدر جزیرۀ فرسان لحیه غربنده در لؤلؤ مغاصی واردر جزیره حدیده رفع ساحلی
غربنده جزیرۀ صلغه حدیده جنوبنده جزیرۀ کمران مخا ساحلنه قریبدر برمشهور
ومعمور جزیره در جزیرۀ خرتان وجزیرۀ مرتان بوایکی جزیره جون حشیش مقابلنده
شحر ساحلنه قریبدر برجنس عربلر حالا انده ساکنلردر عاد قومی لسانی تکلم ایدرلر بوسمته
چوق عنبر جید دریا ایله کلور بحر فارس جزایری انلردن جزیره مسندم فارس دکزینك
بوغازی ایچنده اولور عدندن هرمزه کلن کمیلر بواطیه اوغرار بوجزیره یه بواطن ناحیه سندن
برکونده کلورلر وبوندن هرمزه برکونده کیدرلر جزیرۀ بحرین قطیف قرشوسنده شرق
طرفنده مراطه در اوتاسنده شهری واردر ایچنده بعضی جبال وعرضی طولندن قلیلدر
وضلع شرقیسی وسطنده برکوچك مدور جزیره جك واردر وانده قلعه سی واردر جزیرۀ اوال
قطیف قربنده ساحلده بوجزیره دن بریکنلکدر ساحل سرقیسنده بونده کوزل قلعه واردر
مغاص لؤلؤ اولور وبوجزیره قطری ایکی مرحله قدر بونده اوچیوز قریه واردر باغلری
وخرماسی وتورنجی اولور وبرصحراسی واردر زرعی ومرعاسی غنیمتلودر وبوجزیره ده
عیون ومیاه چوقدر جزیرۀ خارك عبادان قربنده برشهری واردر بونده مغاص لؤلؤ واردر
وشرقنده جزیرۀ کیش قیس دخی دیرلر بوجزیرۀ کیشده مغاص لؤلؤ اولور
وبونده نخیل وطاغ واشجاری چوقدر خلق اباردن سقی ایدرلر اوصاف جزیرة العرب
اجمال طریقیله بواقلیم شدید الحردر لکن سروات هواسی معتدلدر حتی برکمسه صنعاده
برمقدار لحم طبخ ایدوب اکل نصیب اولمادین بحه کیدر دونوب کلدکده لحمی غیر متغیر
بولور وبوسرواتده انواع ثمار اولور خصوصا عنبایمشی که رایحه سی مسك کبیدر برایکی دانه سی
بریرده اولسه اولمکانی معطل ایدر وغلافقه دن غیری سواحلی یابسدر وبواقلیم اهلنك
صیف وشتاده لباسلری بردر ومکۀ مکرمه ده هنکام صیفده کیجه لرده هواسی طیبدر
وتهامه ده کرب وثقیل اولور وعمانده کیجه لرده بکمزکبی برشی نازل اولور وحرمین اراسنده
بادسموم اسرور رحلة الصیف والشتا تفسیرنده قریش مکه ده قشلایوب طایفده یازلرلردی
وبواقلیمك اکثر خلقی لاغردر پنبه دن سیاب کیرلر مذاهب مکه ومدینه وتهامه وصنعا
وفرج اهل سنتدر وصنعا سوادی وعمان وبعض سروات وسواحل حرمین معتزله در
واکثر صنعا وحضرموت حنفیه در دخی بعض یرلرده شافعیه واردر ومعاقرده مذهب نبی

منتشر شایعدر ونجدیمن نواحیسنده مذهب سفیان مشهوردر ودخی حنبلی مذهبی واردر
وهجرده مذهب قرامطه شایعدر وعمانده داودیه مذهبی آشکاره در ویمن حاکمی زیدیه
مذهبی توتروکندویه امام دیرلر بوطائفه کندولرز زید بن علی حضرتلرینه منتسبلردر
حاشا زید بوطائفه دن بریدر ومنقولدرکه بوجزیرة العرب قومی اسلامدن اول شریعة
محمدیه ایله بعض احکامده اتفاقلری واردر نکاح امهات وبنات وجمع اختین حرامدر ومنکوحهٔ
آبالری تزوج ایلمك عیبدر وبیت شریفی اهل اسلام حج اتدکلری کبی حج ایدرلردی
وجنابتدن غسل ودخی مضمضه واستنشاق واستنجا ومسواك وقلم اظفار وختان وعلق
عمامه ونتف ابطه وسارق صاغ النی کسمك وحساب سنین وایام وضبط اوقات ایدرلردی
ودخی هراوج سالده برشهری کبیسه اعتبار ایدرلردی وبوطائفه ده سبب عبادت اصنام
فقچن حضرت اسمعیل اولادی چوغالدیکه مکهٔ مکرمه عرصنه ضغمادی انلردن بعض
جماعت برغیری وطنه توطن اتمکه دیار عربك اطرافنه طاغیلوب حرمدن چقدیلر هر
طائفه برطاش کوتوردیلر وتوطن اتدکلری محلده اول طاشی برپاك یره قویوب بیت شریفی
زیارت اتدکلری کبی اول طاشی زیارت ایدرلردی برمدت چکدکده صحف ابراهیمی ترك
ایدوب شیطان اغواسیله اول طاشلره طاپوب عبادت اتمك وابتدا تا پمغه فرمان ایدن
عمرو بن لحی خزاعی دروبوعمرو بلقادن چکرکن کوردی انده اولان عمالیقه قومی اصنامه عبادت
ایدرلردی وبونلردن غیری اصنامك ظهوری حضرت نوح عصرنده ظهور ایلدی
تنکه قرآن عظیمده واردر وبوضلالته مستمر اولدیلر چاق حضرت ابراهیمه بعده حضرت
اسمعیلك اولادنه ذکر اولنان کیفیت واصل اولدی وبونلردن هبل صنمی الوب کعبه
ایچنه وضع ایلمشلردر اول زمانده بوقوم اصنامه عبادته بشلدیلر وبوطائفه ده برقاج صنم
شهرت بولمشدرکه هر بریسی برادنا مناسبت ایله براسمله مسمی اولمشدر بری اصاف صفا
طاغنك باشنده اولوردی بری نائله که مروه طاغنك باشنده اولوردی بری ودکه دومة الجندلده
اولوردی بوصنم بنی کلیب صنمی بری سواع بنی هذیل صنمی بری یغوث بنی مدلجك صنمی
بری نسر بنی ذی الکلاع صنمی بری یعوق همدانیلرك صنمی بری لات بنی ثقیف صنمی
بری غیری بنی کنانه صنمی بری هبل اوس وخزرج صنمی دخی امت عربده برنیچه فرقه نك
غیری دورلو عبادتلری واردر بعضی صابئی که اجرام نیره یه عبادت ایدرلر وبرفرقه ملائکه یه
عبادت ایدرلر لغات بواقلیم خلقنك لغاتلری عربیدر وعدن وجده وصحار فارسی وهندی
دخی بیلورلر وطرف وشحر ومهره لسانلری حمیریدر کلاملری فهم اولنمز واهل عدن جیمی
کاف تلفظ ایدرلر مثلا رجب رکب ورجل رکل دیرلر حتی حضرت فخر عالمدن روایت اولنورکه
عند الاستجمار برپاره روثه کتوردکلرنده القا ایدوب هی رکس دیمش یعنی رجس دیمکدر
واحقاف لسانی وحشیدر وهذیل کوزلدرکه حالا نجد لسانیدر ومکه ده انواع السنه واردر
احوال سکه بواقلیمده یمن وکوکبان ده دار الضرب واردر دخی اقچه لری مصر پاره سی قدردر

اما كومشى ايلچقدر دخى باقر كسر لرو بو معامله يمنده وشحرده ونجدده بحر وعمان معامله لرى
باشقه در وسائر التون وسيو بليه هر يرده بحر وآل عثمان سكه لرى بحازده ولحساده بحر
تجارات بو مملكتك دورت اسكله سى واردر برى مسكت برى عدن برى مخا برى جده وقره ده
اك معظم بازار لرى منا ده دركه سائر دنياده اولقدر بازار اولمز جميع دنيانك متاعى بورايه
كلوب صاتلور وبو اقليمده اولان تجارت غايتله فائده ايدر وحبشدن وغيريدن چوق
دقيق كلور واك مقبوالى حبشدن كلندر دخى انواع عطر وبهار كلور خصوصا عماندن
دخى مسك وزعفران وبقم وساج وساسن وعاج ولؤلؤ وديباج وجزع وياقوت وآبنوس
ونارنجيل وقند وسندروس وصبر وحديد ورصاص وخيزران وغضار وصندال وبلور
وفلفل ودارچين وقرنفل ونيل وعود وانواع اقمشه وتفاريق وبونك امثالى وعدندن
عنبر وشروب وجلو دونمور بو عنبر مخايه عدندن كلنجه اولان سواحله دوشوب وكذلك
زيلع ساحلنده لكن بو عنبر پارچه لرينى بولان كمسنه حاكمنه كتوروب برالتون وبرشقه
كندويه ويريلور وبو عنبرك دوشورمسى ريح جنوب هبوب اتدوكى اثناده اولور وحبش
دقيقى وخادملرى چقر وجده دن قهوه عقيم جزع كلور بو جزع بر قاچ نوعدر معدن عقيقدن
چقر اك مقبوللى بقران جزعى دخى عروان وفارسى وحبشى ومعسل ومعرق واردر دخى
ورس اغجلر اوزرينه ابنر عينيله زنجيل كبى دخى كندرشب خصايص يمن قهوه سى
بو قهوه اوصافى هزارفن حسين افندى نقل ايلدوكى وجه اوزره بو قهوه ايكى ناحيه ده
اولور برى زبيد اوزرنده اولان طاغلر بيت الفقيه مقابله سنه كلنجه كه اكا اوصاب
ناحيه سى ديرلر وبرى نهارى ناحيه سنده جزان بندرينه قريب اولان ناحيه لردر وبو ذكر اتدوكمز
يرلر انكبيه يماجه شكل واقعدر قهوه اغاجلرى اول موضعلرده صف صف غرس اولنمشدر
وبو قهوه اغاجى كراس اغاجنه مشابه در لكن قويو يشللى وكراس يپراغندن يپراغى
قالنجه در واغجلرك قدى سكزارشون قدر اولور يكرمى اوتوزبللق اغاجلر واردر چيچكى
بياض اولور وصاپلرى ايكيسى اوچى بريرده اوزونجه كراس صاپلرى كبى اولور ويمشى
عينيله كراس كبيدر يشل ايكن ككرمسيدر بعده قرمزى اولور واز اجق حموضتى اولور
بعده كمالنى بولدقده قويو قرمزى وشنه رنكى كبى ايرى وتطلو اولور اكر صاپلريله جمع
ايدوب حصار كراسنك ارا سنه قونيلسه من بعد فرق اولنماز ايدى مكر حين تناولده
رايحه سنده وچكردكى چفت اولدوغندن بيله لر بلكه كراسدن لذيذدر خام ايكن جمع ايدرلر
واولرينك اوستى خراسان ايله صيوالودر ودوزدر جمع ايلدكلرى قهوه يى اول طاملرك
اوزرينه سررلر نارسيده اولمغله تيز قورييوب سياه اولور اول قهوه يه قوروق وخام
قهوه ديرلر بعده دكرمنه قورلر قشرى قيريلوب چكردكى قالور اندن صكره صاوروب قشرى
ايريلوب صاف قلب قالور بو قهوه كه روم ديارنه وغيرى يرلره كتوروب صاتدقلو بدر اما
رسيده اولان دكرمنه كرمز ال ايله چكردكين چقاررلر وتشربى باغر ياصدى اوزومى كبى

قوریدوب اهل یمن یازکونلرنده ترتیب وتبرید وجود ایچون بوقشری قینادوب ایچرلر
غایت لذیذ اولورکه ایچنلر شکرمشربتی ظن ایدرلر اول قشرروم دیارنه کلمز زیرا یمنده
قلب قهوه دن زیاده ثمن ایله صاتلور وقهوه نك اعلاسی بیوك ویشل رك اولهوبوقهوه نك
قشری طبیعتی درجهٔ اولده حار رطب یازکونلرنده ایچلسه طبیعتی تبرید ایدر وقلبه فرح ویرر
وصبحدن واقع وحاصل اولان کسلی زائل ایدر وقلب قهوه نك هندباکبی طبیعتی اول
درجه ده رطبدر بونك دخی فرح ونشاطی واردر ویورغونلغه غایت موافقدر وقهوه نك
زیاده قاورلمه سی قنادرخاصیتی کیدر وقهوه طعامدن صکره برساعت مرور
اتدکده اشراب اولنسه فائده سی واردر معده ده اولان رطوباتی وفضلاتی کیدررو صداعه
وزکامه دخی فائده سی واردر ودخی اویخو زمانلرنده شویله اوتورمق استینلره موافقدر
وبوقهوه دن هرسنه سکسان بیك فرده چقرقرق بیك فرده سی جده یه کلور ماعداسی
بصره یه وسائر یرلره توزیع اولنور وهرفرده اوچ قنطاردرکه دورت قنطار اون بطمان
برقنطارشامی قنطاری کلور وبوقهوه نك ابتدا ظهوری سنه طقوزیوز التمش ایکی ده
ولایت رومده واستانبولده قهوه خانه لر پیدا اولدی تحت القلعه قربنده شامدن
بوشامی کلوب برقهوه خانه اچوب اکثر دانشمندان وقضاة واهل کیف اولان ظرفاوبعض
مدرسین واهل دل درویشان جمعیت ایدوب واول زمان خلقك کوکلو کوزی غنی اولمغله
قالقوب کتدکلری وقت کیف ماتفق هرکس قدرتی یتدوکی قدراقچه ویروب کیدرلر
وکیدرك منتشر اولدی وبرمرتبه اولدیکه اهل طبع اولان ظرفا مجمعنه مکتب عرفان دیو
آدقودیلر واول مرتبه یه واردیکه اشراف دیارو ذوالمناصب واکابر عالی مراتب بوقهوه خانه یه
تشریف ایدراولدیلر وبوقهوه نك سبب ظهوری مغربدن شیخ ابوالحسن شاذلی
حضرتلری التیوز اللی التیده سواکن سمتنه حجه کیدرکن زمرد طاغندن اوته التی قوناق
جبل ابرك واندن اوته دخی التی قوناق جبل عجیبن بوایکی طاغك اراسنده مریدی اولان شیخ
عمره دیدیکه بن بونده وفات ایدرم ایدی سکا وصیتم بودرکه اول اثناده بریوزی اورتولی
برکمسه کلور هرنه ایدرسه وهرنه سویلرسه انکله عمل ایله دیدی والحاصل شیخ شاذلی
وفات اتدکده اویوزی اورتولی شخص ظاهر اولدی واول موضعده سهاجه یری حفراتدی
بامرالله صو ظاهر اولدی اول صو ایله شیخ شاذلی حضرتلرینی غسل اتدی ودفن ایلدی
واول شخص چکیلوب کتمك مراد اتدکده شیخ عمر دامننددن طوتوب سز کمسکز البته بکا
خبرویرکز دیو ابرام اتدکده اول شخص یوزندن برقعی رفع اتدکده کوردیکه کندو شیخی
اولان حضرت شیخ شاذلی کندوسیدر بعده شیخ شاذلی حضرتلری شیخ عمره اغاجدن
برطوب ویروب تنبیه ایلدی که بوطوب هرقنده طوررسه سن انده ساکن اول
بعده شیخ عمر سواکنه کتدی وانده نزول اتدکده طوب حرکت اتمکله انده طورمایوب کمی
ایله مخایه واردقده طوب انده حرکت اتمیوب قرار داده اولمغله همان اول اراده سازدن

برقولیبه چاتوب ساکن اولدی واندن برقیو حفر اتمکله برلطیف طتلو صو چقدی مقدما
مخانك صوبی اولمایوب بعید یردن کتورولردی بعده اهل مخایه برخسته لق مستولی
اولوب خلق شیخ عمره خسته لرین کتوروب اولدخی دعا ایدوب بامر الله شفا بولورلردی
اول اثناده اول یرك پادشاهنك قزی که غایت حسنالردن ایدی اولدخی خستلغه
مبتلا اولمغله مزبور شیخ عمره کتوردیلر وبرقاچ کون شیخ عمرك یاننده قالوب
آکا دخی اوقیوب دعا ایتمکله اولدخی افات بولوب صحت بولدی بویله اولیجاق خلق مزبورك
حقنده ناسزا کلماته بشلایوب پادشاهك بویله محبوبه ومرغوبه کریمه سی بونك یاننده
بوقدر کون مقیمه اولوب نه آنکه اطالهٔ دست ایتمیه وتعرض اولنمیه دیو کفت وکو پادشاهك
سمعنه واصل اولدقده پادشاهه عار لاحق اولوب شیخ عمری اوصاب طاغنه نفی فرمان
ایتمکله برقاچ مریدی ایله کوه مزبوره نفی اتدیلر شیخ مریدلریله اول محله واصل اولدقلرنده
انده قهوه دن غیری برشیٔ بولمدیلرکه تناول ایلیه لر آخر کار قهوه یی برچولمکه قیوب
قینادوب صوینی ایچرلردی اول اثناده مخایه کیچیك علتی مستولی اولوب مخاده
شیخك محبلرندن برقاچ کمسنه لر شیخك زیارتیچون اوصاب طاغنه کلدیلر واول قهوه نك
صویندن ایچدکلری کبی کیچیك مرضندن تخلیص اولدیلر بعده مخایه کلدکلرنده اهل
مخا بونلره سوأل اتدیلرکه نیجه خلاص بولدیکز انلر دخی شیخه واردق وانده برصو ایچدك
مرضمز زائل اولدی دیدکلرنده بو خبر میان خلقده شیوع بولوب پادشاهه منعکس
اولدقده تکرار پادشاه شیخ عمری مخایه دعوت وعظیم رعایت ایدوب شیخ ایچون
عظیم آستانه بنا ایلدی وحالا اول استانه واول طوب انده باقیدر بعده شیخ تأهل
ایدوب براوغلی اولدی دنیایه کلدیکه اسمنه ابوالفتوح دیرلر تمام بیوبوب یکت اولدقده آکا
تنبیه ایلدیکه سواکنه واروا ول یرکه شیخ عمر انده برقاچ کون ارام اتمش ایدی اول
محلده مکث ایله حالا برعظیم آستانه در والی الان شیخلری بونسلدندر خصایص ادیم
زبید ونیلی یعنی چوید که لازورد کبی ومشد هجر وبرود سحول وجریب وصعده نك نطوعی
وقریه لری ویمك ادیمی وبی نظیر سختیانی اولورو صنعانك عقیقی وحلینك اقداحی
وینبعك حناسی ومروه نك کوزطاشی ومهره نك کندری وناقه لری وعدنك ورسی
وسقطره نك صبری وعمانك مقسی وجزیرهٔ خارك انجوسی بوجزیره اطرافنده اجرتله
غواصلر صدف چقاروب ایچندن صغیر وکبیر انجو چقر بو سمتك انجوسی مشهوردر
کاهیجه دریتیم چقر لکن بو اطرافده برجنس بالق غواصلره هجوم ایدوب کوزلرینه
قصد ایدر وغایت اندن احترازایدرلر وعقیق معدنی صنعاده درهرکیم مراد ایدرسه صنعاده
برارض اشترا ایدوب حفر ایدر ونصیبی اولانی بولور کاهی صخره کبی عقیق پارچه لری
چقوب کاهی برنسنه چقماز ودیرلرکه ینبعده ومروه اوه سنده معادن ذهب واردر ودخی
دیرلرکه کعبهٔ شریفده اصلا بیره اولمز مواسم عرب جاهلیتده مواضع مخصوصه ده

معظم بازارلری اولوردی جمله‌دن بریسی دومة الجندل بازاری که ربیع الاول ابتداسندن
طورر چاق نصفنه دك وبونلرك الیش وریشلری بکند کلری اثوابه برا وفق طاش
اول متاع اوزرینه القا وبویله ایتمکله بیع واجب اولور بری دخی مشقر بازاری بوبازار
جمادی الآخره‌نك اولنده طورر وبو بازارده اول متاعی مس ایلمکدر بیع وکذب
اولماسون ایچون بویله ایدرلر دخی صحارده رجبك اونجی کونی طورر وبوبازارده بیعلر
مسامته ایلمکدر بری شحر بازاری بوبازار ماه شعبانك نصفنده طورروبونده دخی طاش
القا ایتمکله‌در بری علان بازاری بوبازار رمضانك ابتداسندن چاق اونه ارنجه وبری صنعا
بازاری بوبازار دخی رمضانك نصفنده طورر بری دخی رابیه بازاری وبورابیه حضرموتك‌در وبری
عکاظده طورر بوعکاظ عرفات قربنده نجد طرفنده اولور وبوایکی بازارلر ذی القعده‌نك
نصفنده یوم واحدده طوررلر اما جمله‌دن عظیم عکاظ بازاریدر چاق آیك آخرینه دك
طورر بری نطاط بحیره وحجر بازارلریکه یمامه‌ده اولور وبوبازار محرمك اولندن چاق اونه دك
طورر عادات یمنده وعدن وحجازده رمضانده ختمیله نماز قیلارلر وقندیللری دهن
سمکله یقارلر بویاغ مهره‌دن کلور ورمضانك یکرمی برنده کعبه‌ده امام حنبلی قرانی
تراویح ایله ختم ایدر وشافعی یکرمی بشنده وحنفی یکرمی یدیسنده ومالکی یکرمی طقوزنده
وهر ختمده عظیم چراغان وجمعیت اولور ورمضانك عشر اخرینه قریب العهد وفات
اتمش شرفانك هر بریسنه باشقه کیجه‌ده جمعیت وعظیم چراغان وحلوالر ایدرلر
ودخی کعبه‌ده وفات ایدن مشهور مشایخك هر بریسیچون هر سنه وفات اتدوکی
کوننده دخی عظیم جمعیت اولور وسجاده نشین اولان شیخ طعاملر ایدرلر وحرم کعبه‌ده
وعدنده رمضاندن ایکی کون مقدم سطوحلری تزیین ایدرلر لکن کعبه‌نك مقابلی اولان
طاغلری خلق تزیین وچراغان ایدرلر وعظیم شنلك وساز وسوز ورمضان اولدقده
باشلرلر فوج فوج جمع اولوب چاق سحوره دك کزرلر وقصیده‌لر اوقورلر ودخی کعبه‌ده
رجب اینده چاق محرمه کانجه بوالتی آیده قندیللر یقارلر وخلق قهوه‌لرده وصحبتلرده چاق
صباحه‌دك خصوصا افطار کیجه سنده صفا ومروه ماببننده اولان بازاری تزیین ایدوب
عظیم شنلکلر ومهترخانه‌لر چالدیررلر ورجبك اولندن چاق محرمه کانجه عمره یولی اشلکه
یشلر کعبه خلقی وغیری عمره کتورزلر وبوعمره مسافه‌سی کعبه‌دن ایکی ساعتدر
ودخی رجب آینده کعبه خلقی وغیری مدینه‌یه کیدرلرکه اول قافله‌یه رجبیین قافله‌سی
دیرلر وکعبه‌ده برغریب عادت واردر خطباسی که یکرمی دورت خطیبدر وانلرك ممتازلری
سکز خطیبدر دوردی حنفی ودوردی شافعیلردر بوسکز خطیبدن هر سکز سنه‌ده
بریسنه نوبت دوشرکه عید الفطر خطبه‌سنی اوقیه محصل نوبتی کلن خطیب عید الفطر
قریب اولدقده تدارك کورمکه بشلار شکر ایشندن بادام ولبلبی وفندق وسائر شیلر
شکرله یاپدررو طبقلره وضع ایدر عید فطر کیجه‌سی کلدکده مکه‌نك شرفاسی وعلماسی

واكابر

واكابر واعيانی فوج فوج اول خطيبك اوينه واردقلرنده خطيب بونلرك اوكنه طبقلرله
شكرلمه انواعندن احضار ايدرحتی عنبردن اوفق حبه لراوزرلرينه شكرلمه ايدوب اوكلرينه
قور هركلن يدكارندن ماعدا هركس بر طبق مقرمه لرينه بوشالدوب الوب كوتوررلر رسم
قديمدر دخی انلرله معا كلنلربيله مقرمه لرينه طولدروب كيدر بعده صباح نمــازی ادا
اولدقدنصكره اول كلن كمسنه لر خطيبك اوينه كلوب اوكنه دوشرلر ايكيشر ايكيشر آلای
ايله ايكی علم ايله كوتوررلر زيرا مكه خطباسی منبره ايكی علمله كيدر بعده عيد خطبه سنی
اوقودقدنصكره تكرار ايكيشر ايكيشر اوكنه دوشوب اوينه كتوررلر خطيب انلره عظيم
ضيافت ايدر بعد الطعام هركس طاغلور بعده خطيب مزبور قالقــار بيرام اشمق ايچون
شريفه وارر شريف دخی قرق اللی التون دخی زياده عطيه لر وير اندن كعبه قاضيسنه وسردار
واشراف وعلمايه واكابره وارر هركس حالنه ومقدارنه كوره عطيه وير لر المياه بواقليمك
مياهی مختلفدر ماء عدن وقناء مكه وماء زبيد ويثرب خفيفدر خصوصا عين زرقا جمله دن
اخفدر وغلافقه نك مائی قاتلدر وماء فرح وينبع رديدر الحيوانات بو اقليمده انواع حيوانات اولور
واكثری ميمون قسمی يمنده در وارض وبارده نسناس اولور وبو جزيرة العرب عشريه در سلفده
يمنده اوچ حاكم اولوردی بر جند وخالفنده بری صنعا وخالفنده بری حضرموت ومخالفنده كه
هر بر سنده بر والی اوتورردی محصول سلفده حرمينه يوز بيك التون يمندن النی كره
يوز بيك التون يمامه دن وبحريندن بشيوز بيك التون وعماندن اوچ يوز بيك التون اولوردی
منازل ومسالك جزيرة العرب بو جزيره اورتاسنده بيت الله واقعدر وجميع انسان اكا وارمغه
مأموردركه آيت كريمه والله على الناس حج البيت وارد اولمشدر وهر طرفده اماكن ومنازلده
انبيا وصلحا اولور بر طرفی ارض مقدسه كه شامدر واول مواضعده رسل وانبياء عظــام
منشأ ومواطنلريدر وبر طرفی بصره وبغداد كه برج اوليا محطيدر وبر طرفی يمنكه حضرت
رسول اكرم صلی الله عليه وسلم دن انك حقنده بر قاچ حديث وارد اولمشدر اما بيدی بو جزيرنك
اطرافندن چاق مكه مكرمه يه وارنجه منازلی ذكر ايدلم وحجاج شام شام شريفدن توجه
اتمكله اندن بدا ايدلك بو حجاج شام شريفده جمع اولدقده امير حاج ماه شوالك اون بشنده
عظيم آلای ايله قبة الحاجه كيدر واندن كسوه يه كيدر بعده حجاج عقبندن فوج فوج كيدرلر
ومزيريده جمع اولورلر والحاصل كسوه دن خان ذوالنونه بونده حجاجه ترخانه طنج اولنوب
توزيع ايدرلر ابن الحصنی نك وقفيدر وبونده حجاج مسلميندن باج الورلر بعده صنمينه كيدرلر
وكيدركن خان الزبيته صتاشورلر بعده صنمينه كه تركماندن قواس اوغلونك كوبيدر صولی
يردر بونده طيورك انواعی بولنور بونك سـازندن سلوك ديدكلری جانوری دوشيروب
جمع ايدرلر وشامه كتوررلر مشهوردر بعده تل فرعون بعده غياغب انده سلطان سليم بر برج
بنا اتمشدركه بونده قواس اوغلو نسلندن حجاجی بكلرلر بونلرك دركلری ذوالنوندن چاق
صنمينه يه وارنجه بعده حجاج صنميندن قالقارلر مزيريه كيدرلر وكيدركن ديله صوينه اوغرارلر

بر منبع صودركه اندن امير حاج حجاجى بكلديرلر مزيريب حوران ولايتنده بربيكاردر واندن سلطان
سليم برقلعه يابمشدر حجاج كيتدكده بازارى طورور بش اون كون دخى زياده اوتوراق
ايدرلر وبونك غرب جنوب سمتنده كتيبه نام موضعده بكارلرى وصولرى چوقدر اما مخالف
سمتدراندن ازرعات حوران طرفنده بركويدر يارم منزل صويى قيولردندر اندن مفرق
بر صوسز دوز يردر صاغندك غرب جنوبنده دركاه سيل خوفندن قونمزلر ازرعاته قونارلر
اندن زرقا اقار صولو يردر وازرق نام خرابه قلعه خرمالو وصولو يردر شرق شمالده بركونلك در
وعمرى نام صولو يردركه دوما يولى اوزرنده شرق سمتنده ايكى دكرمن يوريدر صويى وار
عماندن كلور غور سمتنه كيدر اندن بلقا نام ديكر مشتا دخى بلاط ديرلر صوسز يردر بدى
عقبه چكرلر اندن قطرانى كه سلطان سليمان برقلعه ياپوب طپراق ايله طولمش اولان
بركه سنى ايرتلمق ايچون اون بش بيك فلورى ويروب غربنده لجون نام كوپرى واردر كاهى
حجاج انده صولانورلر اندن حساء صولو منزلدر شوبكدن شمال شرقه كرك شوبكدن حجاجه
ذخيره كلور بوشوبكك اقار صويى واردر چايرلو يردر طاغلر اراسنده غربنده طاغى اوزرنده
خانى واردر وبيكارى واردر وقربنده قنطره سى وار در ظهر عنيزه يولى اكرى بوكريدر
عنيزه دن شوبك قلعه سى باغلرى كورينور اندن معان قلعه سى مقدما بنى اميه ساكنلر ايدى
شراه ناحيه سندن صايلور سلطان سليمان برقلعه يابمشدر صويى چيقاردوب آقتمشدر
اما صويى ايودكلدر اندن ظهر العقبه نام ديكر عبادان صوسز يردر اندن طبيليات خرماسى
واردر ليس وراء عبادان قرية مثلى بوندن اولمق كركدر ذات حج نام ديكر حجر سلطان سليمان
قلعه يابمشدر يابانى خرماسى چوقدر صويى اشمه لردر حالا صويى اقيدوب آقار صودن
طولارو قلعه خلقى صواوزرينه بستان ايدرلر اندن قاع البسيط نام ديكر عرايد قومسال يردر
اورتاسنده يوكسك تپه سى واردر عرب اكا شرورادى ديرلر اندن تبوك بونك اوصافى يوقارودە
مرور ايلدى اندن مغاير القلندريه ديه جكدر صوسز يردر اندن اخيضر دخى اوصافى
كچمشدر اندن بركۀ معظمه بونك دخى اوصافى كچمش اندن مغارش الزير نام ديكر اقرح يارم منزل
جبل الطاف نام موضعكه حضرت صالح دوه سى قتل اولدوغى يردر وبو موضعك نامى زحمدر
اوغرايوب شرق جانبنه دونوب مبرك الناقهٔ چكرلر بعده حجرده قونارلر اندن قرى صالح
طاغده بيوت منحوته قوم عقبه لرى چكيلوب واريلور قيولرى چوقدر اما صولرى ايچلمكدن
منهى دروحجردن علايه يارم منزل طاغنه اتان ديرلر اندن علا اوصافى كچمشدر اندن
قطران ياخود طوامير صربدر صويى يوقدر قره طاشلر ايچنده واقعدر اندن
شعب النعام يغمور دن صولرى اولور وقربنده يوللك ايكى طرفنده
صولر واردر واروب كتوررلر اندن هديه صولرى اشمه لردر اسهال ايدر
شول سببدن كه يرلرنده سناءمكى بتر اندن فحلتين ايكى ديه جكلردر صوسز يردر
وقربنده يوكسك طاغ واردر وقف حصار واردر اندن وادى القرا اقر صويى يوقدر اما يرنده

يمش

بتمش اغاجلر چوقدر اندن ابيار خمره حضرتك اندہ بر مسجدی واردر اندن مدينهٔ منوره يه
وارپلور ايكی كون او توراق بعده ابيار علی يه چقيلور بونلر حضرت علی يه منسوب قيولردر
اوچ قولاج درينلوكی واردر حجاج احرام ايدرلر اندن قبور الشهدا صوپی يغمور دن بوكولدہ كاهی
صوبولنمز ايكی طاغ اراسندہ بر يردر اندن جديدہ بر كويدر اقر صولو باغلو و باغچه لو خرماسی چوقدر
قارپوزی و بستانی واردر ايكی طاغ اراسندہ بر دپه جك اوزره در اندن بدر اقر صولو باغلو
و باغچه لو جديده دن بدره كلنجه وادی حفر ديرلر معمور بر قاج كويلری واردر اندن قاع البزوه
قوملواوه در صوپی يوقدر اندن رابغ دكز قربندہ قيولری واردر قوملواوه در صوپی قوم التندہ
بر زراع قازلسه صو بولنور خرماسی و بستانلری واردر بوندہ سمك علف غنم بولنور و بوندہ
ايكی طائفه واردر انلره موالی روی و رومه واو لكسنه روی رواباد ديرلر قافله دن بونلره ويركو
واردر اول بر طائفه يه روی جماع ديرلر طارف صول طرفندہ بلاد الطارف جبل و قرا
و مزارع معموردر بادم اغاجلری واردر خلقی حجاجه باغ و يغوردو حبوبات كتوررلر اندن
خليص بولی عقبة السويق نام صرب يره وارنجه دوزدر و عقبة السويقدہ صرب يردر
بستانلری وار صوپی اقر بر كولدر بوندہ عربان زبيد اولور كه اجحر عرباندر و بونلر امير حاجدن
صره لری كه يد بيوز التون هر سنه الورلر بوندہ تاتلو قيو سی واردر اندن عسفان بر قيوسی
واردر كه اندہ نقل ايلدی بوندہ اثار كثيره واردر حالا مدرج عثمان ديرلر بطن مر شرقيسندہ
اولور اندن ابو عروه بر كويدر اقر صولو باغ و باغچه لو طاغ اتكندہ يولك غربندہ اندن
مكهٔ مكرمه يه وارپلور ياخود عسفاندن طرف البرقا اندن مر الظهران نام ديگر وادی المر
اندن كعبهٔ مكرمه مقدماً شامدن چاق علا يه وارنجه بر اخر يول واردر كه حالا اولان طريقك
شرقنده در شامدن ارم ياتی بصره يه وارپلور اندن ارم ياتی ازرق نام قلعه يه وارپلور صولو
يرلردر اندن قرافر نام صولو يرلر اوچ منزلدر خرماسی واردر اندن قلته ايكی منزلدر
اندن صبيحه نام صويه ايكی منزلدر اندن تيمايه اوچ منزلدر بوندن وادی الصوانه چيلور اندن
علا يه دورت مرحله در بو يول طوغری در اما صوپی ازدر اون التی قونا قدر و هر قوناق
يكرمی يدی ميلدر دخی مكه دن مدينه يه وارنجه بر آخر طريق واردر كه اهل مدينه
اول يوله كيدرلر ابار علی دن سمحان ايكی طاغ اور تاسندہ بر موضعدر مفرح بر كوچك
طاغدر دوه جيلرك عادتلری واردر اورايه كلدكلرندہ عادت اوزره الورلر اندن قريش بوندن
كچيجك قبور شهدا يه وارپلور اندن روحا بر عميق قيوسی واردر اندن شعب ايكی طاغ اور تاسندہ
طاغ طرفندہ صوپی وار اندن نازيه مدينه دن نازيه وارنجه يوللر قور قولودر اندن خنيف
بنی عمرو ايكی طاغ اور تاسندہ بر اوزون درہ نك ايچندہ قريه لر و بيوت و خرما لقدر
اقر صولری و قيولری واردر بوندہ بنی عمرو بنی سالم ساكن اولور اصل خنيف بنی
عمرو در بيك قدر كمسه دراوق اتارلر عربان اراسند غنا ايله مشهورلردر اندن وادی الصغر
طاغ اتكندہ خرمالو اقر صوپی و قيولری واردر و بونك صوپی عين خنيف و بدردن لذيذدر

وبونده اشراف زیدیه دن بر طائفه ساکن اولور قافله بکلرلر وعادتلری واردر الورلر ایکنجی
طریق مصردن کعبهٔ مکرمه یه محفل شریف امیرحاج ایله عظیم الای ایله مصردن
برکة الحاجه چیقاراندن هدفت البویب ایکی طاغ اورته سنده طار یردر بوشرفه سی
وصاغ جانبنده اوزون تپه سی واردر اندن حمرا بونده مصانع و اردو بحاج ایچون برفسقیه
بنا اولنمشدر اندن نخیل غانم اندن عجرود برکه سی بوند نصکره اول منهلدر تطلو صویی واردر
کاه وادیه اقار قانصو غوری نک انده برخانی واردر واوچ فسقیه سی واردر بندر سویس
بوکا مقابل دوشر واول سمته عیون موسی اولوراندن منصرف برقونا قدر چوقورلر واردر
بعض ملوک بحر سویس ایله بحر رومی وصل ایچون بو محللری حفر اتدرمشلردی انلرک
اثاریدر دیرلر القبیبات بونده قبه لرکبی قوم تپه لری واردر اندن اول التیه بو تیه بنی اسرائیل
جبل طور یمیننده وعریش یسارنده برفضاء واسعدر قرق فرسخ طول وعرضنده اکا
سلوک صعبدر شتاده بردن وصیفده شدت حردن صویی یوقدر بونده بنی اسرائیل ایکی
مرحله قدر یرده متحیر اولوب قرق سنه قالدیلر اندن وسط التیه روض الجمل دخی دیرلر
اندن بطن نخل وادئ تجردخی دیرلر بر بیکاری واردر و بونده اشرف قانصو برحصار بنا
اتمشدر وبرفسقیه واردرکه قیودن دولابر حصارک نوبتجیلری صویی عربان دن حفظ
ایدرلر مصر بکلربکیسی علی پاشا ایکی سنی توسیع ایلدی اندن وادی الغیما اندن وادی القریض
اندن ابیار العلا یا بر انیشدن انیلوب واریلور بر واسع فضادر انده ایکی بیرٔ واردر بری
بیره نک بری علائی نک وانده برحوض میاه مطردن دولاراندن ملاحه عراقیب بغله
دیدکلری موضع بونک قربنده در اندن رأس الرکب جفارات نام موضعه قریبدر اندن
سطح العقبه یعنی عقبهٔ ایله سلفده بر بلدهٔ عظیمه حالا خرابه در اکا قریب برمیل یرده برکارکیر
قیوواردر صویی تطلو خرماسی واردر اهل حویطات عربان دن بر طائفه بونده اولورلر اندن
منزل بونده طریقک ربع اولیدر بور بعک صولری تطلودر وچوقدر جمله ودریا کناریله کیدیلور
صول جانبنده ایسه طور طاغی برقاج میل مسافه طویل ومستمردر آخرنده ایکی اینش وطار
بوغاز وتطلو قیولی چقورلر واردر اندن ظهر حمار صعود اولنور طاشلو بوقوشدر اندن
جرفین اندن شرفهٔ بنی عطیه اودونی چوقدر اندن مطلات ایکی طاغ اراسنده در
بونده بنی لام محارسی واردر اندن مغارهٔ شعیب چقورلرنده تطلو صولری وخرمالق
اثل اغاجی ومقل اغاجی چوقدر نیل صویی قربنده اولان برایا کبی بونده یازلمش الواح
واردرکه انده اسامئ ملوک نقش اولنمشدر اندن قبر الطواشی اندن عیون قصب
صولو وسازلو یردر بو شدید الحرواديدر ایام صیفده انده چوق کمسه فجأة هلاک اولور
بونده ابراهیم ابنا سندن قبری بحره قریب زیارتدر اندن شرم دریا قربنده یسارنده برطاغ
اکا اشاره دیرلر اندن مویلحه بحر کنارنده صویی وار اجتراقدر اندن دارقیتبای حج اتدکده
اول محله نازل اولدوغیچون دارقایتبای دیرلر بوندن اول بطن کبریته قونارلردی بوقوناق

طاشلودر

طاشلو در وطا ردر اندن قبر شیخ الکفافی مرزوق انده مدفون اولوب زیارت ایدرلر اندن
ازلم ربع ثانی اوتسز چوراق یردر صولری دخی طوزلو در وبو طاغلر ارسنده برچول
صحرادر بونده سنامکی بولنور اندن سماق رخا نیف دخی دیرلر دیکنی چوق بر وادیدر انی بجد کده
عنتر اخوری دیرلر طاغلر ارسنده بر فضا وار در انده اراك بولنور اطرافی تطلو صولر در
اندن شورنبه بر طاغ بورنی اندن وجه بر وادیدر تطلو قیولری وار در ابراهیم پاشا سنه طقوز
یوزاوتوز برده تجدید ایلدی صولری امطار و سیولدندر اندن بیر القروی اندن حریره
اندن حوراصویی وار در اما اجیددر اندن عقیق اندن صحن بیاض قومسال وبیاض
لقا عیسی چوقدر بردکرمی یردر اندن نبعا فقاع بحار دخی دیرلر تطلو صویی وار در اندن
طراطیر راعی اندن وادی النار طاغلر ارسنده طاشلو قومسال وادیدر بو مرحله یه دی
وعر دیمکله معروفدر زیرا انده یدی بیوك طاشلو بچیلور اندن حصیر اینبع اعمالنده
بر قریه در اندن جبل احمر اندن وادی تما اندن جبل الزینه ینبعه مشرف موضعدر
ینبع حاکمی اورایه کلور ومحفل شریفی دورغو درلر ودوه سی اوکنه برسجاده دوشرلر
ینبع حاکمی ایکی رکعت نماز قیلار اندن ینبع بر قاج بیکارلری وار در او صافی یوقار ودن مرور
ایلمشدر واندن عدیبیه بر قریه در اندن اول دهنا نام بلده بچیلور اندن واسط بو منزلده
قندیللر یانوب طوپلر آتیلور اندن بدر او صافی بچمشدر اندن خبب البزه بر واسع صحرادر
اندن غیقه ساحل بحردن بر موضع اندن عقبهٔ ودان اندن رابغ موضع احرام در
جحفه نام محل بونك قربنده در مهیعه دخی دیرلر اوچنجی طریق عدندن چاق مکهٔ مکرمیه
عدندن لحج اندن بکرد اندن تعز اندن کرابجه اندن وادی الحسنا اندن حیس
مقدما بونده آل عثمان ضبطنده ایکن محفل شریف چقاردی اندن زبید غرب جنوبنده
مخاو اقعدر ما بینلری ایکی منزلدر بری موشخ واندن زبید بعده زبیددن رفع ابتدا
زبید حاجنك منزلیدر اندن بیت الفقیه الصغیر اندن قطیع اندن منصوریه اندن
قلعهٔ مراوعه اندن غانمیه اندن بیت فقیه کبیر بونده کاهیجه صنعا حاجی کاوربش
منزلدر ابتدا صنعادن حبابه اندن طویله اندن بلاد بنی الخیاط اندن بلاد بنی الاهیل
اندن بیت الفقیه بعده اندن مور اندن معولیه اندن دومه اندن حیران اندن عالیه اندن
ابو عریش اندن سلامه اندن بیش اندن تماوه اندن عتود اندن شقیق اندن ابیار اندن
دهبان بو وادیده مقل اغاجی بتر اندن برکه بنی رسولدن عمر بن منصور بنا اتمشدر
اندن شفقه اندن قنونا دخی وادیین دیرلر صولو منزلدر اندن لیث اندن هصم صولو
یردر اندن سعدیه صولو یردر میقات اهل تهامهٔ یمن بونك قربنده یلملم میقاتدن اون سکز
میلدر اندن ایدام بیضادن بر منزل میقاتدن ایچروده در صولو منزلدر اندن بیضا اندن ام
قرین صولو منزلدر اندن کعبهٔ مکرمه دخی بر آخر یول عدن وصنعا حاجنك نجد الیمن
اوزره کیدیلور عدندن صنعایه طاغلر اتکی ایله شماله کیدیلور بعده صنعا حاجی ایله صعده

اوزن طایفه ومکه یه کیدرلر عدن بلادمکردن اندن قعطبه اندن حقب اندن دمت
اندن شلاله واندن یریمه اندن زمار اندن زراجه اندن خزفه اندن سیان اندن
صنعا وبوصنعادن قره دن کلن شحرحاجی حضرموت اوزن کلورشحردن حضرموته
بش منزل واندن صنعایه دورت منزلدر دخی قره دن کلن ظفار حاجی صنعایه
اون بش مرحله در اول اطراف حاجی صنعاده جمع اولدقدن بعد صنعادن زیده اندن
ایافث اندن خیوان اندن اعمشیه اندن صعده اندن عرفه اندن هجره اندن سرواج
اندن نجه اندن کثبه اندن ابیات اندن جرم اندن حسنه اندن نیشه اندن نباله
اندن ویبه اندن کدمی اندن صغر اندن بویه اندن عتق اندن جدر اندن عمر اندن
کعبهٔ مکرمه دوردنجی طریق عماندن کعبه یه وارنجه حصاردن نزویه اندن عجله
اندن عضوه اندن بیر السلاح وبوندن چاق کعبه یه وارنجه یکرمی بر مرحله بونلردن انجق
صودورت مرحله بولنور وسکز مرحله صافی قومسالدر اندن اوتوری عمان حاجی دریادن
کلورلر بشنجی طریق لحسادن مکه یه لحسادن جوده اندن ضان اندن دهنا اندن دحل می اندن
جبل ابوعرنه اندن ملهم اندن جغر اندن ربض اندن درعیه اندن حبسیه اندن
مراه اندن شعرا اندن جنابخ اندن مرقب اندن منحنا اندن عبله اندن زکیه اندن ذات عرق
اندن کعبهٔ مکرمه التنجی طریق بصره دن کعبهٔ مکرمه یه بصره دن درهمیه اکا بصرهٔ
قدیمه دیرلر اندن صغوان اندن جهره ایکی منزل برصونك ساحل قربنده اندن اصافا
یاخود حفر قیولری اوتوزقولاجدن دخی زیاده بوسمتده حصن بنی موسی اندن ماویه
صولری واردر اندن عالج صغیر بونده طریق ایکیدر بری یازیولی بری قیش یولی یازیولی
عالج صغیردن دجانی ایکی منزل صوبی قریبدر اندن صد برصوبی واردر اندن وشم اندن سر
اندن جمانیه اوچ منزل صوبی واردر اندن مران دورت منزلدر قیش یولی عالج صغیردن
عالج کبیر اندن تنومه اندن قصم غیوری ایکی منزل صوبی وار در اندن رس صوبی
واردر اندن ضریه صوبی واردر اندن قبا دورت منزل اندن مران صوبی واردر اندن
وجره اندن ذات عرق که نجد حاجی میقاتیدر اندن بستان بنی عامر اندن مکهٔ مکرمه
یدنجی طریق بغداددن کعبه یه وارنجه مقدما بغدادك امیر حاجی ایله محفل شریف
چقاردی بغداددن دپهٔ صرصر اندن دپهٔ فراشر اندن شط فرات اندن کوفه اندن
مشهد علی که سد بیابان نجفده در اندن معتبه وادی السباعده در بونده مصانع واردر
اندن قرعه قیولری واردر اندن مسجد سعد فزاری عوام سعد وقاص دیرلر اندن
واقصه قیولری وار در ملکشاه قازدر مشدراون بش زراع قطری ودورتیوز عمقی
کسمه طاشدر اندن عقبهٔ شیطان قیولری واردر اندن قاع رماله قیولری
واردر اندن بیوق برکه سی واردر اندن بارطان که قبة العباد یدر برکه لری واردر اندن ثعلبه
وبونده حجاج واسط ایله جمع اولور بو واسط حاجی واسطدن شعشعه اندن عیص

اندن

اندن ذات معین اندن شاهیه اندن احادیه اندن عوجه اندن سویه اندن لد اندن
ثعلبیه بعده ثعلبیه‌دن خریبه برکه لری واردر اندن حقوقیهٔ فید بونده اقار صوواردر
اندن شور برکه لری واردر اندن شمیر قیولری و برکه‌لری واردر مدینه یولی بوندن ایریلور اندن
معدن بنی سلیم برکه‌لری وقیولر واردر اندن سلسله اندن عس برکه لر وقیولر واردر اندن
قعبه برکه وقیولر واردر اندن مسلح برکه و چاه واردر بعضیلر میقاتی مساجدن طوتارلر
اندن بستان بن عامر بونده صوچوقدر اندن مکهٔ مکرمه بو مراحلده عباسیه خاتون
زبیده وسلطان ملك شاه سلجوقینك نیجه اثار وابنیه‌لری واردر احوال ملوك جزیرة العرب
اسلامدن اول یکن ملوك وحکامك احوالی اجمال اوزره ابتداسندن بو آنه کلنجیه‌دك
روایت اولنور که طوفاندنصکره حضرت نوحك اوچ اولادندن بری سام غایتله عاقل
وصاحب فراست وکیاست سائر قرنداشلرندن ممتاز اولمغین حضرت نوح انی ولی عهد
ایدنمشیدی کندونك یرینه سامی خلافته تعیین ایدوب اسرار نبوتی ودقایق حکمتی تفویض
ایلدی وحق تعالی حضرتندن دعا ایلدی تاکه اکثر انبیا ومرسلین واولیا وصدیقین
وحکما وسلاطین وامرا وصلحا سام نسلندن متولد اوله لر سامك طقوز اولادی
اولدی انلردن بری ارفخشد ایدی اکثر انبیا انك نسلندن کلدی بری کیومرث
ایدی پادشاهلر انك ذریتندن متولد اولدی بری ارم که اندن عاد متولد اولدی بری
لاوذکه عملیق متولد اولدیکه بونك قومیله صنعاده اولورلردی بعده حرم اطرافنه نزول
ایلدیلر بعده فلسطین وشام اطرافنه نزول ایلدیلر ومذکور اولان عاد قومیله حضرموت
واحقافده ساکن اولدیلر بوعاد قمره عبادت ایدردی بیك عورته تزوج ایلدی وصلبندن
دورت بیك ولد کلدی بونك قومنه عاد اول دیرلر وقتاکه طغیان وتجبر اتمشلر هود
علیه السلام انی ایمانه دعوت ایلدی عاد قومی تکذیب ایلدیلر طرف حقدن طوفان
ریحیله احقافده هلاك اولدیلر اول وقت حضرت آدمدن علیه السلام اوچ بیك قرق
دورت سنه کچمش ایدی بوعاد اول هلاك اولدقده ارفخشد بن سام اوغللریله هند مملکتنده
اولورلردی قچنکه عاد اول هلاك اولدقلرینی استماع ایلدی کندو اوغللریله یمنه
کلدیلر ویمنی ضبط اتدیلر قحطانك اك مشهور اولادی بری یعرب بری جرهم یعرب یمنه
ملك اولدی وجرهم مکهٔ مکرمه‌یه واردیلر وبونلره عرب عاربه دیربعده اسمعیل انلردن
تزوج ایلدی اولادیله بین العربان عربهٔ متعربه دینلدی زیراکه بونلر لسان عربی انلردن
اوکرندیلر وحضرت اسمعیل لسانی لسان عبرانید ربعده جرهم عمالیقه ایله عظیم جنك ایدوب
جرهم انلره غالب اولوب وافتضاح اتمکله اول موضعه فاضح تسمیه اولنمشدر صکره
جرهم عظیم طغیان ایدوب انلره سیل کلمشدر وانلری غرق اتمشدر وعرب عاربه‌دن
قحطان وعدنان قوملرندن باقی قلان قالمشدر وبوعرب طائفه‌سی فصاحت وبلاغت
ایله مشهورلردی وبرقاچ علملر واردرکه انلره مخصوصدر وسائر امه کوره انلرك فضیلتلری

واردربری علم انسابدر دخی علم انواع کواکب دخی علم تواریخ دخی علم تعبیر مناماتدر خصوصا
حضرت صدیق اکبر رضی الله عنه ذکر اولنان علمده فایقدر دخی علم قیافه درکه بعض
آثار ومشابهتله اوغولدن وباباد ن ولده انتقال ایدر وبو علمده قبیلهٔ مدلجك مهارتلری
زیاده در دخی علم اثرکه برشیئ قنده کتمشدر ادراك قیلورلر والحاصل علم انسابده کلی دقت ایدرلر
وانسابده طبقات ستّه اعتبار ایدرلر اولکیسنه شعب دیرلر نسب ابعد مراد ایدینوب
فخر عالم صلی الله علیه وسلم نسبنی که عدنانه قیاس ایدرلر ایکنجی یه قبیله دیرلر شعب بوندن
منقسم اولوردیو ربیعه ومضره تشبیه قیلورلر اوچنجی یه عمارهٔ دیرلر انساب بوندن قسمت
اولنور قریش وکنانه یه قیاس قیلنوردیو تحقیق ایدرلر دوردنجی یه بطن تعبیرین ایدرلر
انساب عماره بوندن منقسم اولوب عبد مناف وبنی مخزوم قیاس ایدرلر بشنجی یه فخذ اطلاق
ایدرلر انساب بطن فخذدن قسمت اولنوب بنی هاشم وبنی امیه اعتبار اولنور دیرلر التنجی یه
صاد مهمله ایله فصیله دیرلر یعنی که فخذ فصیله دن بولنور بنی عباس بنی عبد المطلب کبی عد
اولنور دخی ایکی قسم اعتبار اولنمش بری عشیره وعشیرة الرجل رهطه الاقربون بری دخی
حی اعتبار اولنمش که حی من العرب دیرلر دخی بنی فلان دیرلر ولسان عربی اول تکلم ایلین
یعرب بن قحطاندر بو یعرب حضرموتده ایکی سنه ملك اولدی اوغلی یشجب بعده اوغلی
عبد شمس واندن ابو ملك سبی ایتمکله اسمی سبا اویرمشلر ارض ماربده عظیم سد بنا ایتمشدر
ومدینهٔ مارب سبا نامیله معروف قالمشدر نقل ایدرلرکه اکثر اصناف عربك جدی سبا
نام شخصك اولادندندر اندن اسبی ایدن کشی اولدر وعبد شمس تسمیه سی غایتله پاکیزه
صورت اولمغین اکا عبد شمس دیدیلر یمنده پادشاه اولدی بنی قحطانی جمع ایلدی بنی
هود علیه السلام انلری غزایه ترغیب ایلدی انلر ایله معا کلوب بابلی فتح وساکنلرینی قتل
ایلدی بو اولدکده بر قاچ ولد الی قودی بریسی حمیر وبریسی عمرو وبریسی کهلادر حمیر دائما
قرمزی اسباب کیمکله بو اسمله تسمیه اولدی بو ملك ثمود قبیله سنی یمندن چیقسارمشدر
وحجرده اسکان ایتدرمشدر بعده کهلان ملك اولدی بعده اوغلی وایله بعده اوغلی ساسکه
بعده اوغلو یعفر بعده زورباش بعده نعمان بعده اسمح بعده سبا اولادندن شداد بن عاد ثانی
بو شداد چوق اقالیمده جنك ایتمشدر حتی مغرب اقصی یه وارمشدر تجبر وتعند ایتدکده
ایمانه دعوت اولندی شداد ایتدی اکر ایمان کتورر سم الله تعالی بکا نه ویرر دیلر جنت
اعلاده قصور وغلمان وحوری شداد ایتدی اشبو وصف ایلدیککزدن زیاده اسانده بن کندم
ایچون بر جنت بنا ایدهیم والحاصل انواع ناسدن محبوب غلاملر وقزلر کتوردی والتون
وانواع جواهر ومسك وعنبر وعود ولؤلؤ ومرجان جمع ایدوب وصف ایتدکلری اوزره بر
جنت بنا ایلدی تمام اولدقده مسرور اولوب بعده کندو جماعتیله جنت تماشاسنه عزیمت
ایدوب بر فرسخ قریب قالدقده بر صیحه کلوب شداد ی قومیله هلاك ایتدی واطرافنده
بعض بقیه باقی قالدی که بونلره عاد ثانیه دیرلر و بونلر شحر ومهره سمتنده ساکن اولدیلر حتی

انلردن

انلردن بعض بقايا باقيدر سشد اد هلاك اولدقده اوغلو مرشد ملك اولمشدر بو مرشد مقدما
حضرت هوده ايمان كتورمشدر بعده اوغلو عمرو دخي مؤمندر بعده باباسنك عموجه سى
ملك اولدى كه اسمنه لقمان ديرلردى بو ملك عاد ثانى ديو شهرت بولمشدر بعده قرنداشى
ذوشدد بعده اوغلو حرث دخي حارس رايس ديرلر و بوكا تبع اكبر ديرلر و بو تبابعه اوچدر
ويسى بودر بعده اوغلو ذو القرنين كه سد يأجوج و مأجوج بنا ايتمشدر بعده اوغلو ذو المنار
ابرهه مفازاته منارلر بنا ايدرمشدر كه يوللرى رجوع ايدركن بلنمك ايچون بعده اوغلو
افريقيش بو ملك بربر قومنه غزا ايلدى چاق طنجه يه وارمشدر و بربر قومنى فلسطيندن
و مصردن نقل و مغربه اسكان ايدردى و شهر افريقيه يى بنا ايتمشدر كه اول عصرده
حضرت داود اوايلى ايدى بعده قرنداشى ذو الاذعار نسناس ولايتنه غزا ايتدى وانلرده بر
قومى سبى ايتدى يوزلرى صدرلرنده ايدى بعده شرحبيل بعده اوغلى هرهاد بلقيسك باباسيدر
بعده بلقيس و بونك قومى مجوسيدر كونشه عبادت ايدرلر بعده بلقيسك عموجه سى
ناشر النعم ملك اولدى بعده شمر يرعش بن افريقش ملك اولدى چينه كيدركن سمرقندى
هدم ايتمشدر بعده اوغلو ابو مالك بن عمران نسل كهلاندر بعده قرنداشى عمرو بو ملك
هركون كيدوكى ثوبى تمزيق ايدردى كه كمسه كيمسون بعده قرنداشى اقرن بعده
اوغلو ذو جسان بو ملك طسم و جديس ماينلرنده قتال ايقاع ايلدى بعده تبع بن اقرن بعده
كلى كرب بعده اوغلى ابو كرب بو تبع اوسط در كه قرآنده مذكوردر ابتدا بيت اللهه لباس
بوكيدرمشدر دخي برقپو اختراع ايتدرمشدر و بو ملك يهود دينيله متدين در و بو ملك اوس
و خزرج ايله جنك ايتمشدر بعده اوغلى حسان بعده قرنداشى عمر بو ملك بيوك باباسنده
افريقش كتابنده حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم بعثتنى بولمشدر بعده اوغلو
عبد كلال بعده تبع بن حسان بن ملك يكرب و بوكا تبع بن اصغر ديرلر بعده قرنداشى اوغلو حارث
بعده مؤثر بن كلال بوندن صكره ملوك حمير متفرق اولدلر بعده اوغلو ربيعه بعده ابرهه بن
صباح بعده ابن دقيقان بونك يانده سيف عمرو بن معدى كه صمصام ايله معروفدر بعده
لختيعه ذو الشناتر بو ملك ابناء ملوكه لواطه ايدردى ابناء ملوكدن يوسف ذونواسى طلب
ايلدى كلدكده كيزلو بر بچاق المشيدى تنها اولدقده اوروب قتل ايتمشدر
والحاصل حكايه سى مشهوردر بعده ذونواسى ملك ايتمشلردر و بوكمسنه يهوديدر
و جباردر اخدود صاحبى در كه بو قارووده ذكرى كچمشدر بعده حبشدن ارباط بن
اضحم مستولى اولمشدر سبب استيلا بو در ذونواس نصارى قومنى اتشله احراق
ايدردى فچنكه نجاشى بونى استماع ايتديسه عظيم عسكر ايله نجاشى
ارباط نام كمسنه يى كوندروب ذونواس درياده فرار ايدركن دريايه غرق اولمشدر
بعده ابرهه اشرم فيل صاحبى بعده اوغلى يكسوم بعده قرنداشى مسروق بو يله اولدقده
يمن اوزره حبش طائفه سى بلالرى مشتد اولمشدر اولوقت سيف ذى يزن كه كنيه سى

ابی مره قیصره کتمشدرکه اندن امداد استمشدر اما امداد ویرمدی بونی کوردکده کسری
نوشیروانه واروب آکا دوشمشدر آکا امداد وعد ایلدی حبشده اولان مجرملردن سکز
یوز مجرمی بیله کوندردی سکزکمیله عدنه کیدوب عدن ساحلنه واصل اولدقده کمیلردن
مرقاج کمی یی احراق بالنار ایلدی والحاصل حبشیله جنك اتدکده غالب اولدی یمنی ضبط
ایدنی مسروق قتل اتمشدر نکرار یمن حمیر قومنه دونوب بعده ز سیف ذی یزن حمیری
ایله کسری طرفندن کلان هرز حضرت سلیمان بناسندن بر مصنع قصرده شراب ایچرکن
سیف ذی یزن مقربلرندن حبش طائفه سندن قتل اتمشلر بویله اولدقده اولاد
سبادن ملك یمن منقطع اولدی و یرینه هرز نوشروان طرفندن حاکم اولدی بعده مرزبان
بعده سجان بعده اوغلو جرجیس بعده بازان بن ساسان چاق حضرت رسول اکرم بعث اولنجه
حاکم ایدی صکره توابعیله اسلامه کلمشلر سببی بودرکه قچن رسول اکرم ملك کسری یه
مکتوب کوندردکده مکتوبی تمزیق ایلمش و بازانه امر اتمش که واروب حضرتك
باشنی کتوره بازان کندو طرفندن برآدم مدینه یه ارسال اتدکده تجسس اتمکه رسول
اکرمه کلن قاصد اضمار ایلدیکی حق طرفندن دخی نازل اولوب خبر ویرمشدرکه کسری
فلان کونده فلان ساعتده قتل اولنمش در دیو بو سوز شایع اولدقده قاصد بو کلامی
اشیدوب خائبا دونمشدر و بازانه بو قصه یی خبر ویردکده فی الواقع بویله اولمغله اسلامه
کلمشدر و هجرتك سنه عاشرنده وفات اتدکده حضرت فخر کائنات بابا سنك یرینی
بازان اوغلونه توجیه بیورمشلردر وابتداء اسلامده یمنده امیر بوایمشدر والحاصل قبل
اصحاب و تابعین دن یمنه والیلر کتمکه بشلدی صکره سنه ایکیوز ایکی ده مأمون
خلیفه یه یمندن مکتوب کلوب اشاعره طائفه سی خروج اتمشلر اول ساعت مأمون
خلیفه خدمتنده اولان محمد بن عبد الله بن زیادی یمنه امیر نصب ایدوب و سپارش
ایدیکه اشاعره ولایتنه واردقده وادیٔ زبیده برقلعه بنا ایده یمنه واردقده تهامه یی فتح
اتمشدر وزبید شهرنی بنا اتمشدرکه اولوقت هجرتك ایکیوز دورت تاریخی ایدی وکیده رك
قوتی ارتوب حتی صنعا و صعده و نجران شهرلرنده کندو اسمنه خطبه اوقونمشدر و بونلرك
دولتلری هجرتك چاق دورتیوز یدی تاریخنه دك ممتد اولمشدر آخرلری عبد الله وزیری
حسین ابن سلامه وادیٔ صهامه ده مدینة الکدری بنا اتمشدر دخی وادیٔ دوال ده
مدینة المعقری بنا اتمشدر حضرموتدن چاق مکه یه وارنجه امیال و فراسخ و برید یوللرنده
تعیین اتمشدر صکره دولت نجاحیه ظهور ایلدی و بو نجاح عبد حبشیدر ابراهیم زیادی
خدمتنده ایدی قچن یعیش ابراهیمی قتل اتدکده نجاح عظیم الم چکمشدر و عظیم عسکر جمع
ایدوب اولوقت یعیس زبیدده اولوردی اوزرینه نجاح واردقده زبیدی فتح و یعیشی قتل
اتدی و زبیدده اوتوردی و اسمنه اقچه کسدردی و اول وقت رأس جبل سماردهٔ بر مدینه که
اسمی حراردر انده بر فقیه مذهب امامیه دوتاردی اسمی علی بن محمد بن علی صبحی دیرلردی

بوآدم

بوآدم کیمیلرك قوت بولدی نجاحه برجاریه اهدا ایلدی وانك الیله زهر ویروب قتل اتمشدر وکیملرك حصنلر فتح ایتمشدرو بشلادی صبیح آل نجاح ایله جنك اتمکه والحاصل دولت صبیح سنه ٤٨٤ ده منقرض اولدی ودولت نجــاح کرچه انلردن مقدمدر لکن انلردن زیاده ممتد اولمشدر سنه ٥٥٣ ده منقرض اولمشدر صکره دولت مهدیه ظهور ایلدی ابتدالری علی بن مهدی .بوعلی اوایلی صالحدر صکره بشلادی طاغلره کیدوب وقوافلی ویوللری قطع ایلمکه وفاتك بن محمد که بنی نجاح آخریدر قتل ایتمشدر وزبیده مالك اولمشدر بو اولدکده اوغلو مهدی اولمشدر بعده اوغلو عبد النبی صکره ایوبیه دن مصردن تورانشاه یمنه وارمشدر وعبد النبی یی اسیر اتمشدر و زبیدی الوب ایوبیه طرفندن ضبط اولمغه بشلادی بعده دولت بنی رسول غسا ظهور ایلدی وسبب تسمیه بنی رسول بغدادده بعض خلفای عباسیه خدمتلرنده اولوردی واطراف واقطــار کوندررردی اندن اوتوری محمد رسول تسمیه اولنمشدر صکره مصره واردقده تورانشاه خدمتنده اولمشدر صکره یمنه ملك مسعود اقسیس کوندرمشدر مریض اولدقده اوغلو یرینه استخلاف اتمشدر مسعود اولدکده کندویه ایوبیه طرفندن مقرر اولمشدر او دولتلری اولاد اولاده سورمشدر چاق اخرلری مسعود صلاح الدین صکره طاهریه دولتی ظهور ایلدی بوطاهر بن معوض بن تاج الدین القریشی الاموی العمری در اولوقتکه مسعود تعزده اولوردی بنی طاهر اوزرینه قالقمشلر وتعزدن چقمشلر مغلوب اولدقده کندو ارادتیله معزول اولمشدر وبنوطاهر تعزده دولتلری یورودی چاق عامر بن عبد الوهاب لقبی صلاح الدین الملك ظافر زبیدده بربورکه بنــا ایدوب وشکر شربتیله مملو ایدوب ومسك وکل صویی ایله جمله خلقی سقی اتمشدر وزبید فقراسنه التی بیك التون تصدق اتمشدرو یمنده چوق یرلر المشدر سنه ٩١٨ ده وادئ زبیده برخرق بنا اتمشدر طولی التمش التی ذراع وارتفاعی اللی ذراعدر وعرضی اون بش ذراع برسد عظیم اتمشدر بعده سنه ٩٢٢ ده عدا وه واقع اولوب ظافر له مصر امراسندن حسین کردی وامیر سلیمان ایله مابینلرنده عظیم جنك واقع اولدی مصریان غالب اولدی وزبید شهرینه مستولی اولدیلر بونك سببی اول کاغده سفر هندده ذکر اولنمشدر بعده دولت امامیه وزیدیه ظهور ایلمشدر اولوقت طقوز یوز اللی اوچده ابتدالری الامام شریف احمد بن یحیی چاق ابن الحسن السبط الکبیره نسبی متصلدر بعده اوغلو شرف الدین یحیی بونك بر کتابی واردر مذهب زیدیه ده تصنیف اتمشدر اسمی البحر الزخار دخی اصول زیدیه ده کتاب الاحکام واجتهادی دعوا ایلدی بونك عصرنده آل عثماندن اویس پاشا سنه طقوز یوز اللی اوچده یمنه تعیین اولمشدر وزبید وذمار وتعز وکیمیلرك چوق قلاعلر فتح اتمشدر سببی بودرکه سلطان سلیم مصری الدقده شریف مکه سید برکات اوغلی شریف یمنی سلطان سلیم خان حضرتلرینه تبریك اتمك ایچون کوندرمشدر اولوقت سنی یعنی عمری اون اوچ سنه در سلطان سلیم عظیم اکرام ایلمشدر بعده مراد اوزره امرلر یازمشدر رودخی

جده ده اولان امیرحسین کردی قتلنه برامرو یرمشدرانك دخی سببی بودرکه مقدماً
سید شریف برکاته چوق اذیت ایدوب غایت ظالم اولمغله احوالی سلطان سلیمه عرض
اولندقده حقنده امرو یرمشدروالحاصل شریف مکه مکرمه یه واردقده مکه مکرمه یی
تزیین ایتدیلروشریف برکات سلطان سلیمدن کلن خلعتی کیوب انکله بیت شریفی طواف
ایدوب اهل مکه تهنیه ایتمشلر بعده مقام حنفیده جلوس ایلدی وحسین کردی طلب
ایلدی که پادشاه طرفندن کلن امری استماع ایلسون والحاصل شریف مکه اوزرینه عبید
تعیین ایلدی وجده ده برکیله کلوب بئر العمیق برمحله واردقده انده غرق ایتدیلروچراکسه
بقیه لری زبید سمتنه امیر برسبای یاننه کتمشلردر و آخرکار برسبای قتل اولندقده بعده امیر
اسکندر زبیده حاکم قالمشدر وعثمانلی زیی ایله متزیی اولمشدر بویله اولدقده سلطان سلیم
طرفندن حکم وارد اولمشدرکه یمن ولایتنه والی اولسون ومصر طرفندن بر نائب کوندرلمشدر
وخطبه سلطان سلیم نامنه اوقونمغه بشلاندی بومنوال اوزره اوچ سنه مستمر اولدی چاق
عثمانلی امیرحسین ثانی جده نائبی اولنجه بوامیرحسین برفاضل آدم ایدی مصر پاشاسی امیر
خیره بك مقبولی ایمش جده سنجاغنی آکا و یرمشدر وچنکه جده یه واصل اولدقده انده برقاچ
کمی آلات جنك ایله سلطان غوری حسین کوردایله ارسال ایلمش ایدی ویمن خالی اولدوغی
مسموعی اولمغله امیرخیره بك استیذان ایدوب اولدخی اذن و یرمکله جانب یمنه عزیمت
ایدوب وصولنده هجرتك طقوز یوز یکرمی التنجی سنه سی ایدی وسلطان سلیمك خبر وفاتی
ویرینه سلطان سلیمان جلوس ایتدوکی خبر الوب بویله اولدقده جده یه دعوت ایتمشدر
بعده والیلر ماینینده عظیم جنك وجدال واقع اولوب و پورتقال کفره سی هند ساحلنه
مستولی اولدقلرین سلطان سلیمان خان استماع ایدوب وهندك مقاومته
عجزنی معلوم دولت ایتمکله غیرت اسلامیه یه بناء سلیمان پاشایه مصر ایالتی توجیه
ویمنه عزیمتی فرمان بیوردقده اولدخی جانب یمنه توجه وهنده کیدرکن عدنی عذر
ایله الدوغنك تفصیلی بالاده مرورایلمشدر اولوقت هجرتك طقوز یوز قرق بش
سنه سی ایدی بعده سنه ٩٧٧ ده اوزدمیرپاشایه یمن ایالتی توجیه اولنوب بواوزدمیر
اویس پاشا طرفندن مملکت یمنده بربك ایدی وچنکه اویس پاشا قوت بولدقده
برتوغ دخی پیدا ایدوب وعسکر یمنده دلاللر ندا ایتدروب بووجهله عسکر
کندویه مطیع ومنقاد اولدیلر بعده پهلوان حسنی قتل ایدوب وصنعایی ضبط
ایدوب اوزدمیر یمنه اجلاس ایتدوکی استانبوله در دولته ماجرایی عرض ومصردن امداد
طلب ایتمکله سلطان سلیمان درعقب داود پاشا ایله مصردن اوچ بیك تفنك اندازو بیك
دانه جرداتلو تعیین وفرمان بیوروب داود پاشا مذکور عسکر ایله یمنه واروب اوزدمیر
پاشا مصطفی پاشا ایله ملاقی اولدقده قلاقلعه سنده نزول ایتدکده ماینلرنده بعض
منافسه واقع اولمغله مطهر فرصت بولوب ومصطفی پاشادن امان طلب ایدوب

مصالحه اتمكله بعده اول پاشالر مصره رجوع ايلديلر واوزدمير پاشا يمنده قرار داده اولمشدر وكيدرك كهلان وحبش وسواقى وعتره ومخلاق وخنفر نام قلعه لرى تسخير وفتح ايدوب يدى سنه مقدارى يمنده والى اولمشدر بعده معزول اولوب استانه سعادته كلدكده سلطان سليمان مزبورى احوال يمنه وقوف تامه تحصيل بيورمغله تكرار مصر عسكر ايدوب مصردن اوچ بيك آدم دخى تعيين وارسال ايدوب اولدخى مصره واصل اولدقده سعيددن سواكن طرفنه عزيمت ايدوب اول سمتده برقاچ قلعه بناسنه مباشرت ايلمشدر مقدما سواكنده مصر جانبنده برامين اوتورردى صكره بكلر بكلك اولمشدر بعده اوزدمير حبشده برقاچ ولايت الوب سنه طقوز يوز التمش بديده دواروه شهرنده وفات اتمكله مصوعه ده دفن اولنوب واوغلو عثمان پاشا قبرينك اوزرينه برعالى قبه بنا ايلمشدر قچنكه اوزدمير اوغلو يمنده معزول اولوب يرينه مصطفى پاشا والى اولدقده چاق اولنجه ضبط اتمشدر ابتدا محمل شريف وامير حاج تعيين اتمه سى مرحوم مصطفى پاشادندر مقدما قافله شكلنده كيدرلردى واوزرلرينه باش وبوغ برشيخ بنى مرزوق اولادندن كيدردى بومصطفى پاشا فوت اولدقده كتخداسى يوسف پاشا اولدى بوند نصكره كلن واليلر ظلم ايدوب عسكره علوفه ويرمكله وايكى بكلربكيلك اتدكلرندن نزاع وفتنه دن خالى اولميوب محصل يمن احوالى متلاشى اولدوغنى دولت عليه پادشاه اسلام خبر دار اولمغله سنان پاشايى تعيين وارسال بيوروب اولدخى مصردن توجه وجازانه كلدكده كورديكه جازان خاليدر وخبر الديكه زيديه جبل اغبرده تحصن اتمشلر بعده تعزه واردقده عثمان پاشايى جبل اغبره تعيين ايدوب اولدخى واروب جبل اغبرى فتح ايدوب وزيديه لى فرار اتملريله قلعهٔ قاهرهٔ بلا محاربه تسليم ايلديلر والحاصل سنان پاشا فتح وتسخير اتدوكى قلاع وبلاد بونلردر قلعهٔ حصن تعكر جبله خيران قلعهٔ حد دجبل حبيش قلعهٔ اب جبل بعدان حصن حب هران قتداومدررا زمان وادى سهيل زبل ثفيله سمار وادى يرم قلعهٔ دوران صنعا حصن حولان حصن ثلا حصن دمرمر وادئ السر بلاد مطهره ده قلعهٔ سام قلعه المقنب مزكور سام غايتله متين در اوچ جانبندن اوچ طاغ احاطه اتمشدر ومتين ديوار ايله تحصن اولنمشدر حديددن بيك لنبله منسبكدر طولى بش بيك زراع عرضى اون بش قاريش ايكى طرفنده ايكى قلعه وار دربرينه قصر العرصه برينه للباحه دخى كوكبان غايت يوكسكدر وادئ بون كهول قلاع اعرج كه زيديه حاكملرى ايدى اوچ قلعه عروس حب العروس حصن الظفر دخى قلعهٔ بين العزوادى خيان انده قلعهٔ روام قريهٔ اللولو بلاد داعيده قصبة الحضوب ناحيهٔ خيمه انده چوق قلعه واردر قلعه نسياع الك مشهورى در همدان الحراز جبل اسن وسكز قبيله كه زيديه يه تابعدر ببو الارزق بنو الشديد بنو احمد بنو اوليد بنو العدار الدهارجه دخى جعافره ومجاديل وبرحصن متين كه اكا قراب المسجد

دیرلر جبل التیس عربانی وادی الحیمه اننده دورت قلعه که لهنعه ظفار سوداعشر دخی
بلاد سهل باقیر بونده چوق قبایل واردر انلردن اطاعت ایدن اوچ حصنند ر حصن خالد البکر
خالد الصغیر حصن الکاهل قلعهٔ هبتی وادی صنعان جبل سنان قلعهٔ حجرا لرکاحیز
حصن شمساط قلعهٔ براس سنام الیعافر بلاد حران اننده قلعهٔ بهار حصن دعله
قلعهٔ بنی العمران حصن بعدعه قلعة العقبه دخی اوی قلعه حصن تنبیه حصن
طغران حصن قبصان حصن ریحان حصن قبله حصن القفل حصن شحب حصن
قرانه دیت حصن سافه حصن راجه حصن جعر مدمها جبل اللوز بلاد سمات طویله
ثقیل احمره والحاصل سنان پاشا یمنی فتح اتدکده بهرام پاشایه تسلیم ایدوب کندوسی
استانبوله توجه اتمشدر بعده یمن والیلری برقاچ مدت نصکره ظلم وتعدی اتمکله احوال
یمن مختل ومشوش اولوب سنه ١٠٣٨ ده قانصو بی یمنه تعیین اتدیلر وآخر کار یمنه زیدیه
مستولی اولوب حالا زیدیه لرك اللرنده قالمشدر خلفای حجاز اصحاب کزیند نصکره
حضرت ابن زبیر بعده عباسیه دن عبد الله سفاح طرفندن عموجه سی داودکه
مکه ومدینه ویمامه یه والی اولدی بعده دولت بنی اخیضر ظهور ایلدی وبونلر خلفاء
حجاز شرفاسی دورت طبقه اورزه لردر جمله سی حسنی در اول بنو اخیضر ایکنجی اولاد
موسی اوچنجی بنی هاشم درکه انجق بونلر حسینی یه منتهی دیرلر دوردنجی بنو قتاده
ایمدی بنو اخیضری ذکر ایده لم بونلر بنو یوسف بن ابراهیم بن موسی عبد الله المحصر بن
محسن مثنی بن حسن بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه بونلره حسنیه دیرلر وبونلر ظهورلری
سنه ٢٥١ ده وبونلره مستمره اولدی چاق قرامطه غلبه ایدنجه دك سنه ٣١٧ ده اخیضر
اخرلری صالح بن اسمعیل در بونلرك حالا دولتلری بلاد سو دانده غانه شهرنده در بعده
بنو هاشم غلبه اتمشلردر بعده صالحدن صکره اولادی موسی بنو سلیمان بن حسن المثنی
مکه یه مستقل اولمشدر زمان مزبورده ظهور ایدن ملعون ابوطاهر سلیمان بن عبد الله
ابی سعید الحسینی دیرلردی بونك شرندن نیجه زمان کمسه حجه وارمغه قادر اولمیوب
یوللری قطع ایلدی وبونك قومی زیاده اولدقده حجاجك افنا سنه قصد ایدوب اوچیوز
اون سنه سی اواخرنده جمله حاجیلر حرم شریفده ایکن ترویه کوننده وافر عسکر ایله
کعبة اللهی باصوب کعبه ده واطراف مکه ده اوتوز بیك نفر حجاجی قتل ایدوب سنه
٣١٩ ده نقل ایلرکه ابوطاهر بر موجز فاجر غلام رمضان اولنده ظهور ایلدی والوهیت دعواسنی
ایدوب چوق کمسنه کندویه تابع اولدی وبو غلام انلره فرمان ایلدیکه موتالرك قرینلرینی
شق ایدوب بعده غسل ایدوب وخمر ایله طولدورلر وهرکم اغزیله ناری سوندورر سه
لسانی کسیله واوغلنلره لواطه ایلیه لر وافراط ایله ایلاج اتمه ملك اما افراط ایله ایلاج
اتسه یوزی اوستنه قرق زراع قدر چکمکه وهر اوغلانکه لواطه دن امتناع ایلرسه قصاب
یاننده اتمکدر واتشلره تعظیم امر ایلدی والحاصل بونو ابوطاهر منقرض اولدی وذکر

اولنان

اولنان هاشمیه مدینه ده ظهور ایدوب بونلر اولاد مهنا بن الحسن بن مهنا بن داود بن قاسم
چاق حسین بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه ابتدالری ابو فلیتة الشریف قاسم اخرلری
سلیماندر بعده بنو قتاده بن ادریس دخی بن الحسن بن علی بن ابی طالبه منتهی در بو قتاده
ینبع قلعه سنده اولورلردی قچنکه بنو هاشم ضعیف اولدیلر بو قتاده انلره غالب
اولوب اللرندن مکه یی المشلردر و مکه ده مستقل اولمشلردر و بونک سلسله سی حالا
اولان شرفاء مکه ده سنه بیک طقسان دورتده ابو البرکات اوغلو شریف سعید در و الحاصل
بو جزیرة العربده حکومات امرا و شرفا و مشایخ متعدد ده در یمنده بعض تهامه و بعض
جبال یمنه زیدیه حکم ایدر و حاکملرینه امام و ماعداسنه متعدد حکومات که هر بریسنک
حاکمی کندولرندن مستقل حکومتدر و کذلک شحر ولایتنک حاکمی کندولرندن مستقلدر
دخی عمان کذلک اما الحسا اگر چه حاکملری کندولرندندر اما آل عثمان طرفندن ضبط ایدر
و مکه و مدینه ده شرفا حکم ایدر و آل عثمانه تابعلردر و الحاصل بو جزیره احوالی و ملوکنک
تفصیلی جولان الافکار نام کتابمزده مسطوردر فصل ٥ در بیان اقالیم شام قرق بشنجی
فصل اقالیم عرفیه دن شام اقالیمی بیانندهدر که ارض مقدسه تسمیه ایدرلر دخی ارض کنعان
و لسان یونانیده سریا دیرلر وقتا که اقالیم جزیرهٔ عرب تمام اولدقده اقالیم شام اوصافنه
شروع ایدهلم بو اقالیم جلیل الشاندر دیار النبیین و مرکز الصالحین و معدن البدلا قبلهٔ اول
بونده در دخی حشر و نشر یبدر و بونده ارض مقدسه و رباطات فاضله و ثغور جلیله و جبال
شریفه و مهاجر ابراهیم و قبری در و دیار ایوب و بیرئی در و محراب داود و بابی در و عجایب
سلیمان و شهرلری در و تربهٔ اسحق و اناسیدر و مولد مسیح و مهدیدر و قریهٔ طالوت
و نهریدر و مقتل جالوت و حصنی در و جب ارمیا و حبسی در و صخرهٔ موسی و محراب ذکریا
و معرکهٔ یحیی و مشاهد انبیا و قریٔ موسی و مدینهٔ عسقلان و عین سلوان و مواضع لقمان
و وادی نعمان و مداین لوط و موضع جنان و وقف عثمان و مجلس که انده ایکی خصم حاضر
اولمشلر و قبر مریم و راحیل و الحاصل ارض شام ارض مقدسه در که الله تعالی بو ارضی
مهبط وحی و منزل انبیا و مقام اولیا قلدی آبی شیرین و هواسی خوب و خلقنک خلقی
و رأیی مرغوبدر و خواص شامدندر که اولیا ابدالدن خالی اولمز که بو اولیالرک دعالریله الله تعالی
عبادنه رحمت ایدوب عفو ذنوب ایدر و بو اولیا ابدال یتمش نفردن زاید و ناقص اولمز و هر بار که
بو یتمشک بری وفات ایده ناسدن بری اکا بدل که قائم مقام اولور و بو اولیا ابدال جبل لکامدن
غیری مقامده ساکن اولمزلر و دخی عبد الله عمرو بن العاصدن منقولدر که خیر اون قسم
اوزره قسمت اولندی طقوز قسمی ارض شامده و بر قسمی سائر ارضده در و شامک طعامی
مشهوردر که اجناد و عساکر شام شجعان قوی الاهتمام و خلقنک سلطاننه اطاعتی ضروب
امثالدندر و الحاصل بو اقالیمک خلقی قوت ضرب و حسن تدبیر اصحابیدر و ذو فنوندر
خصوصا حکما و علماسی قیاسه گلمز حتی مشهور اولان حکماء یونانک اکثری صور

شهرندن وغیریدن ظهور اتمشلردر و بو ارض شامك سبب تسمیه سی بنی کنعاندن برقوم بو جانبه تشامو یعنی ارض کعبه دن تیاسر ایتدکلرندن بو اسمله مسمی اولدی و بعضیلر دیرلر که بو ارض سام بن نوح علیه السلام اسمیله تسمیه اولندی که انك اسمی لغت سریانیده شین معجمه ایله شام در الحدود غربدن بلاد ارمنه اولان طرسوسدن بحر رومدرکه مصر وشام بیننده اول جفـــارده اولان رفحده منتهی اولور وجنوبدن رفحدن ممتد اولوب بریهٔ تیه بنی اسرائیل حدودنه وشوبك وایله ماییننه واروب بلقاده منتهی اولور وشرقده بلقادن ممتد اولوب مشاریق صرخده وارر که اطراف غوطهٔ شامی طوتوب مشاریق سلمیه یه ومشاریق حلبه واروب بالسده منتهی اولور وشمالده بالسدن فرات ایله ممتد اولوب قلعهٔ نجمه و بیره یه وشمیساط وحصن منصوره وبهسنایه ومرعشه وبلاد سیسه وطرسوسه واروب وبحر رومده منتهی اولور التقسیم مقدما بو شامی بش جنده تقسیم اتمشلر هر جندی برمملکته اضافه اتمشلردر اولکی جند فلسطین ثانی سی جند اردندر ثالثی جند دمشق رابعی جند حمص در خامسی جند قنسرین در و هر جند برکوره درکه مدن وقصبات وقرایه مشتمل در اولکی فلسطین در باش شهری قدس شریف ومدینه لری رمله و بیت جبرون وغزه و یافا وعسقلان وارسوف وقیساریه وار یحادر ایکنجی اردندر باش شهری طبریه در اماحالا نابلس در ومدینه لری قدس صور عکا جنینین لجون کابل بیسان صفد صلت عجلون اوچنجی که دمشق باش شهری دخی دمشقدر ومدینه لری بانیاس صید ابیروت طرابلس شقیف ارنون دوردنجی که حمص باش شهری ایله مسمی در ومدینه لری سلمیه تدمر حیاصر کفرطاب لاذقیه جبله انطرطوس حصن الخوانی بشنجی که قنسریندر باش شهری حلب درمدینه لری انطاکیه سویدیه شمیساط منبج بیاس قنسرین مرعش اسکندرون حماه شیزر معرة النعمان معرة المصر پین معرة قنسرین صهیون دربساك حصن بوزره شغر فامیه راوندان باب وزاعاعین تاب قلعة الروم بیره بالس رصـــاقه حصن منصور ودمشق اطرافنه دورت صقعه اعتبار اتمشلر غرب شرق قبله شمـــال وهر بریسنك عمللری وار در اولکی صقعه که غربیدر ایکی قسمدر بری ساحلی بری جبلی ساحلی سی بحر روم ساحلیدر عمللری غزه رمله لد قاقون جبلیسی عمللری قدس شریف بلد خلیل نابلس ایکنجی صقعکه اکا قبلیه دیرلر عمللری بلاد حوران وغور و بانیاس وازرعات وعجلون وبلقا وصرخد وبصری و زرع اوچنجی صقعه که شمالیه در دخی ساحلیسی وجبلیسی واردر ساحلیسی عمل صید ابیروت جبلیسی عمل بعلبك نام دیکر قاع البزوه دخی بقاع عزیزی دیرلر عزیز بن سلطان صلاح الدین یوسفه منسوبدر دوردنجی صقعکه شرقیه در عمللری عمل حمص مصیات قاره تدمر رحبه سلمیه وسابقا بو شامك خلفـــا زماننده خلقی وعسکری دورت صنفدر اول ارباب سیوفدن اهل وظایفدر بونلرك اعیانی عسکردر نائب شام امیر کبیر حاجب الحجاب نائب القلعه استادار سلطان که مقدم القدر حاجب

دوادارکه سلطان طرفندن نائب شام خدمتنده اولور بونلر امرادر صنف ثانی ارباب شریعه
قاضی کبی بونلر برقاچ صنفدر صنف ثالث ارباب وظایف دیوانیه بونلرک اعیانی اوچدر
کاتم السر ناظر الجیش وزیرکه صکره وزات لقبی کیدوب ناظر نظام قونمشدر دخی دورت
صنف واردر بری نوابدر بونلر یدی نائبدر نائب قدس نائب حمص نائب بعلبک نائب
رحبه نائب عجلون نائب صرخد نائب مصیات نائب قلعهٔ صبیبه دخی بری کشافدر
کاشف قبیله کاشف رمله کاشف نابلس بری ولاتدر والیٔ صیدا والیٔ بیروت والیٔ تدمر
دوردنجی صنف عربان بلاد شامیه بونلر طقوز قبیله در بونلرک اعظمی طی در بونلرک
بکلکری اوچ بطننده در بری آل فضل که بنو ربیعه بونلردندر جمله نک باشیدر دیارلری
حمصدن چاق جعبر قلعه سنه واندن رحبه یه وارنجه که فرات کنارنده در اطراف عراقه
اینر بصره یه وارنجه بونلرک وافر صولری واردر وسائر بکلرک اعظمیدر وبکلرینه امیر الملا
دیرلر اما حالا بنی طرپوش دخی بنی ریشه اول سمتده اولان بکلردر وعربنه عرب الموالی دیرلر
ایکنجی بطن آل مرادر انلر بنو مری ابن ربیعه بن فضلدر منزللری حوران وبریه در
بونلرده نیچه صنادید کلمشدر حالا مشهور اولان عرب که حجاجی قالدران مغالجه عربی که
اول سمتده مشهوردر بطن ثالث آل علی در بنی علی بن حدیث بن عینیه بن فضل بونلر دخی
عظیم الشاندر دیارلری مرج دمشق وغوطه در آل فضل ایله آل امرا اراسنده دوشر
ایکنجی قبیله بنو مهدی بونلر قحطانیه دندر منزللری بلقاده در حالا حسان وصلت سمتنده
ممتد اولدیلر حالا بونلره عرب طربیه دیرلر وبوطرابی اوغلو حکم اتدوکی جنین واکا تابع
ولایتکه اکا ولایت بنی حارث دیرلر صکره بکلک اتمشلردر اول اوجاقلقدر اوچنجی قبیله
جرم قبیله سی طی دن بنو جرم بن ثعلبه در منزللری غزه ودارمدر وحالا اول سمتده معروف
اولان عرب سوالم وعرب عاید وبونلردن عرب آل محمد دخی خلیل الرحمن ده عقبة الحج که
انده حجاج مصری ملاقی اولورانده عرب الحویطات وشرقه دن عرب بنی عطیه ومغایر
مثعیبه بنی لام طائفه سی اولور حالا غزه سمتنده مشهور اولان اعراب عرب الوحیدادر
وبونلرک طوایفی چوقدر دوردنجی قبیله ثعلبه قبیله سیدر بونلر طی دن بنو خالد بن
سلامه ندر بو ثعلبه ایکی بطندر ددرمسا ورزیق اولاد عوف بن ثعلبه در حمد انیدر وبونلره
ثعلبة الشام دیرلر وبونلر شامدن عمانه وارنجه بونلرک بکلری یوقدر بشنجی زبید قبیله سی
سعد العشیره دن بنی مزحج اولان کهلاندندر وبونلر برچ برقاده اولورلر واولدوغی سمته نسبت
اولورلر مثلا مرج زبیدی وحوران زبیدی زبید اخلاف بونلردندر وبونلر رحبه یه
قریب آل فضل جوارنده در بوطائفه قطاع طریقدر التنجی قبیله بنو خالد قبیله سی عرب
حمصدر خالد بن ولید نسبندن اولمق دعوا ایدرلر حال بوکه بونک عقبی بالاتفاق منقرضدر
بکلری یوقدر یدنجی قبیله حارثه سکزنجی قبیله بنو عقبه کرک وشو بکده اولورلر بکلری
واردر طقوزنجی غزیهٔ حمدانی ایدر بونلر بطون وافخذدر اوصاف غابات وبحیرات وانهار

وجبال بو اقليم شامك غاباتى يعنى اورمانلرى چوقدر انك مشهورى غاب عسقلان
بر بيوك اورماندر چاق رمله يه ممتددر دخى غاب ارسوف نهر عوجا قربنده چاق عكايه ممتددر
حالا غاب فلنسوه ديرلر بو اورمان تاقوندن چاق عيون التجاره ممتددر بو اورمانك ايچنده
عيون اساور اولور دخى غاب قنيطره دخى طرابلوس وحلب اطرافى برقاچ يرده اورمان
واردر خصوصا بونك غابى كه اكا روزد يرلر واكثر اغاجى توتدر بحيراتك مشهورى بحيرهٔ زغر
دخى بحيرهٔ منتنه ديرلر وحالا بحيرهٔ لوط ديرلر بو بحيره اعمال طبريه دن خسيسه وبيسان
بيننده در طولى اون ميلدر عرضى التى ميلدر دورى ايكى كونلك وسطنده بر صخره ومنقور
واردر بو بحيره يه نهراردن كه نهر شريعه دخى ديرلر منصب اولور بو بحيره ده طيور وسمك
اصلا اولمز انجق بعض سنه ده هيجان وخروش ايدوب ايچنده برشئ چقار اكا حمير ديرلر باله
بكزر راحيه چبوغنه سوررلر كه برجنس بوجك ضرر اتمسون دخى غيرى شئ ايچون استعمال
ايدرلر وبوندن وافر مال تحصيل ايدرلر وبو بحيره نك اطرافى ايكى حكومتدر بو حمير بحيره
اورتاسنده بركله نوربعده رو زكار بر طرفه آتار اول طرف كيمك حكومتنده ايسه اول حميرانكدر
مقدما بو بحيره نك يرنده بش مدينه وار ايدى انك بيوكى سدوم ايكنجى صبغه اوچنجى عمره
دوردنجى رومادر بشنجى صعده وبونلر قوم لوط مدينه لرى ايدى وحضرت لوط حضرت
ابراهيمى غايت سوردى حضرت لوط حضرت ابراهيم ايله هجرت ايدوب معا كلمشلردر
وسدوم شهرنه نازل اولمشدر خلقى فاحشه يه ابتداع اتدكده نهى ايلدى سوزنى اصغا
ايلمديلر الله تعالى اول مدينه لرى باش اشاغى ايلدى اندن او تورى اول مدينه لره
مؤتفكات يعنى منقلبات ديرلر صكره حضرت لوط كفرطاب قصبه سنده وفات
اتدى بو قصبه خليل الرحمن دن بر فرسخدر بحيرهٔ طبريه دخى بحيره المنيه ديرلر بو بحيره
غورك اولنده دركه بحيرهٔ بانياسدن بحيرهٔ طبريه يه منصب اولان نهر شريعه اول غوره
داخل اولور وغور بحيرهٔ طبريه نك كناريدر وبو بحيره دن شكل بطيخه بر حجر چقار
بحر يهود ديرلر اطبا بو حجرى حصاة مثانه ايچون استعمال ايدرلر بحيرهٔ بانياس نواحىٔ
دمشقده بانياس قربنده در واول موضعده اولان جبل ثلجدن نبع ايدن عيوندن
جمع اولور واندن منصب اولور ونهر شريعه بونلردن چقوب بحيرهٔ طبريه يه منصب اولور
بو بحيره ده غاب قصب واردر بو بحيره اطرافى اصلا قيشن اولمز بحيرهٔ بقاع بونك صويى اوندن
بوندن ايركلمش صودر بعلبك غربنده بر كونلك يولده در وبو بحيره يه برقاچ ايرمق كيرر
برى نهر غور بيل برى نهر الجلزون بونك صويى جمله دن اعلادر بو ايرمقلرك باشلرى بقاع
اوه سندن چقار والحاصل جمله بو صولر بانياس صويله قاريشور بحيرهٔ دمشق بو بحيره شماله
شرق ايله غوطهٔ دمشقده اولور وبو بحيره يه نهر برداوغيرك فضله سى منصب اولور
بونده غاب قصب اولور وبونده چوق بالق چقر باشقه امينى واردر وانواع طيور جمع اولور
بحيرهٔ قدس بو بحيره حمص بحيره سيدر شمالدن جنوبه طولى اوچ منزل وبو بحيره نهر

ارنط اوزن مصنوعه دروبو بحیره نك طرف شمالیسنده بحر ایله بو سد سد یه مبنی درکه عادت
قدیمه دراسکندردن نسبت اولنور وسد مذکور وسطی اوزن بحر اسود ایله ایکی برج مبنی در
وسدك جهت شرقندن جهت غربه طولی بیك ایکیوز سکسن یدی ذراعدر وعرضی اون
سکز بچوق ذراعدر وبو سد بر ماء عظیمی بر حیثیتله حبس وضبط اتمشدرکه اکر سد
منهدم اولسه آب سیلان ایدوب وبو بحیره منعدم اولوب نهر اولور بو بحیره غربی حمصدن
بر منزلدر بونده سمك غربیه صید ایدرلر بحیرهٔ افامیه بو بحیره بر نیچه بطایحدر غاب قصب
اراسنده دروبونلرك اعظمی ایکی بحیره دربری جنوبیه بری شمالیه درو ایکیسنك دخی ابی
نهرانطندر جهت جنوبدن بحیره بر بطایحه منصب اولور صکره بو بطایحك نهایت
شمالیسنده نهر عاصی بو بطایحدن چیقر وبو ایکی بحیره دن بحیرهٔ جنوبیه بحیره افامیه در
واتساعی تقریبا نصف فرسخدر وقعری قریبدر انجق قامت انسانه وارر وارضی وحلدر
وبحیرهٔ جنوبیه یی قصب صفصافه هر جانبدن احاطه اتمشدر وبرده بیشه زارلری
واردروبو بطایح مذکوره ده اوردك وقاز وبونلرك امثالی طیور بچیدر وایام ربیعده بو بحیرهٔ
افامیه نیلوفر اراسنده قالور وبحیرهٔ ثانیه ده شمالیه ایله بحیره افامیه بیننده غاب قصب
واردر ایچنده بر معبر واردرکه مراکب وزوارق بحیره جنوبیه افامیه دن بحیرهٔ شمالیه یه چیقر
وبو بحیرهٔ شمالیه حصن برزیه ناحیه سنده در وبحیرهٔ نصاری دیمکله معروفدر زیرا بو بحیرهٔ
شمالیه ده سمك صیادلری نصارادر بحیره شمالنده بیوتلری واردر وبو بحیرهٔ شمالیه هرسنه
دورت کره بحیرهٔ افامیهٔ جنوبیه مقدارنده اولور ووسطی مکشوفدر وطرف جنوبده
وشمالیسنده نیلوفر بتر وانواع طیور کثیره سی واردر انکلیس ایله معروف بر سمك
دخی صید اولنور بو سمك ییلان بالغی دیدکلریدر بحیرهٔ انطاکیه بقراس وحارم بیننده
ارض مستویه ده درکه اکا ارض عمق دیرلر حلب ناحیه سنده در حلبه بعدی ایکی مرحله در
وبو بحیره یه اوج نهر منصب اولورکه شمالدن کلور وبو اوج نهرك شرقیسی اولانه نهر عفرین
دیرلر وغربیسی اولانه که دربساك التندن جاریدر نهر اسود دیرلر وبریسی دخی بو ایکی
نهرك اراسندن جاریدرکه اکا نهر بغرا دیرلر که یغرا بونك اوزرنده بر قریه نك اسمیدر
خلقی نصارادر وبو اوج نهر مجتمع اولوب نهر واحد اولدقدنصکره بو بحیره نك
طرف شمالیسندن ایچنه داخل اولوب طرف جنوبندن چیقرو نهر واحد اولور جسر
حدید التندن بحر وبر میله قریب انطاکیه اوستنده نهر عاصیه متصل اولور وبو بحیره نك
دوری بر کونلکدر انهار نهر عرجه بو نهر رمله نك اون ایکی میل شمالیسنده در وبو نهرك
منبعی مجدالیا دیدکلری قلعهٔ خراب قرشوسنده جبل التنده در بعده شرقدن
غربه جاری اولوب غابهٔ ارسوف جنوبیسنده بحر رومه منصب اولور دیرلر بو نهرك اوزرنده
ایکی عسکر التقا وقتال ائسه لر عسکر غربی عسکر شرقیه غالب اولوب البته شرقی منهزم
اولورلر اردنکه بوکا غور دیرلر دخی یوردان دیرلر وحالا نهر شریعه دیرلر بو نهر جبل ثلج دن

بحیرهٔ بانیاسه منصب اولور بعده اندن چقروبحیرهٔ طبریه یه منصب اولوب دخی اندن چقر
وبحیرهٔ لوطکه اکا بحیرهٔ منتنه دیرلر اکا منصب اولور نهر الیرموك بو نهر قصرین دن کلور
وبحیرهٔ طبریه قربنده نهر شریعه یه منصب اولوب نهر نعمان جبال صفد دن چقر وعکه یه
یقین بحره قاریشور نهر لیطانی منبعی کرك نوح ارضندن بعلبك طاغندن چیقر
بو نهره بعض عیون وانهار منصب اولور جبل لبناندن بقاعه ممتد اولور دخی مرج
عیون وشقیفه اوغرار دخی اقلیم التفاح بعده صیدا وصور بیننده بحره قاریشور نهر
بیروت جبال شوفدن چیقر واکا قریب دخی بر نهر کلوب چقر ونهر ابراهیم بونلر جبال لبنان
وکروان طاغلرندن نبع ایدرلر وبحره قاریشورلر نهر غضبان صامسیه دن چیقروطرابلسه
یقین بحره قاریشور نهر البارد اکا قریب نبع ایدر نهر الاعوج جبل شیخدن نبع ایدر بعده
وادی التین اندن سعسعه مرور ایدر بعده کسوه یه یقین واندن حور حولیه وعادلیه دن یقین بعده
قزلانیه یه وارر واندن بحیره یه کیدر نهر بردا بر قاج عیندن جمع اولور انلردن عیون
توتدن نبع ایدر بونلر اوج عیندر زید انیده تکیه سی اوستی یانندن نبع ایدرلرکه بونلره ما برادة
دیرلر عین فیجیه ایله جمع اولور بو فیجه صویی بر ارشون قدر یوقاری اتیلور بعده هامه دیرلر
بر قریه یه منحدر اولور وبورادن نهر یزید منفصل اولوب قاسیونه ممتد اولور وقابون وحرستة
یاقن دومایه منتهی اولور وزمان قدیمده ماطرونه وز نبثه ممتد اولوردی وحالا دومه
وعذر منتهی در وبو یزیدده ومیه منسوبدر ودخی یزید بن معاویه بونهری توسیع
وتعمیق ایتمکله اکا منسوب اولدی ونهر ثورا دمر قربندن بورا اوستندن طوتوب چاق
قیصره دك ممتد اولور ودخی اشرافیه قربنده نهر مزه واندن نهر دارانی دخی آیریلور
دخی نهر بورادن نهر قنواه بعده نهر بانیاس بو نهر بانیاس دبوداه ایریلوروکوك
میدانی غربیسنده ذیل جبل عربندن یقین بعده مولوی خانه یه واندن قلعه ایچنه یقین بعده
جامع امویه یه واول اطرافه متفرق اولور ودخی قنواة انك بری طرفندن یقوب شامك
اولرینه متفرق اولور ونهر عقربا بحصه قربنده برداندن آیریلور بونلر ذیل جبل غربیدن
یقین وبومذکورایرمقلرایرلدقدن صکره نهر بردا کوك میداندن یقین بعده بحصه
قربنده که اول سمته قهوة المقصف دیرلر نهر عقربا ایریلور بعده برداو عقربا شام
اورتاسندن ایکیسی یقینلر وشیخ رسلان قربندن یقین دخی نهر برداوادیه قربنده ایکی فرقه
اولور برینك اسمی داعلی ایرماغی برینك اسمی جرمانی ایرماغی ایدی نهر داعلی برقه
داعه وکفر بطنه ووثقنه یه یقین واول برفرقه ایله جمع اولور اسمی نهر جرمانی اولور بوفرقه
دخی جرمانه بیننه سواد معظمه یه یقین وبونلر جمع اولدقلری یرده غیضه کوپروسی قربنده
بعده تکرار اسمنه بردا دیرلر وغیضه قربنده منیحه قریه سی واقعدر بعده بو ایرمق حد بند
حرزمیه وبیته نایم ومحمدیه یقین واندن بحیره یه منصب اولور نهر عاصی بوکا دخی نهر ارنط ونهر
مقلوب تسمیه ایدرلر بونهر دن آب نواعیر ایله النور وبو نهرك اولی بعلبك قربنده رأس

کوبك قربنده نبع ایدر بعلبکدن برمرحله قدر بعید دربعده جوسیه ایله رش
بیننده قاسم النهر مل دیدکلری مکانه واصل اولور واول مقامده بر وادی یه اوغرار وبونهرك
اکثر منبعی بووادیده مغارتی الذهب دیدکلری موضعدندر وچوسیه یی کچنجه شماله
جاری اولور وصکره غربی جهتنده بحیرهٔ قدسه منصب اولور بعده اندن چقاروحمصی
یکوب رستنه بعده حمایه یکروندن افامیه یه منصب اولور بعده اندن چقاردرکوشه دنصکره
جسر حدیده اوغرار وبورایه کلنجه جبل لکام شرقیسنده دربعده جسر حدیده وصولندن
صکره جبل لکام منقطع اولوب نهرمزبوز دونر جنوب غربه کیدروسورانطاکیه یه
اوغرار بعده سویدیه یاننده بحر رومه منصب اولور وبونهره برقاچ انهار قاریشور بریسی
نهر کبیر شمال افامیه دن کلور وافامیه بحیره سنه قاریشور بری نهر اسوددر شماله جاری
اولوب دربساك التنه اوغرار بری نهر یغرادر یغرا قربنده نبع ایدر ونهر اسوده قاریشور
بعده بحیرهٔ انطاکیه یه قاریشور بری نهر عفرین بلاد رومدن کلوب راوندان اوزرندن
جومه یه اوغرار وبوجومه یی یکوب عمقه اوغرار بعده نهر اسود ایله جمع اولور نهر قویق
مخرجی سیناب نام برقریه ده حلب دن یدی میل بعیددر نهر مرعشله وغیریله جمع اولور
بعد حلب وقنسرین دن یکر مرج احمرده منتهی اولور نهر جیحان عامه بونهره جهان صوبی
دیرلر بونك مخرجی البستان قربنده بلاد سیسه ومصیصه بعده نهر سیحان ایله جمع اولور
نهر سیحان قیصریه قوربنده جبل قورمزدن نبع ایدر بعده بلاد سیسه اوغرار وشرقیٔ
سورادنه اوزن اوغرار وادنه قلعه سی دبنده عظیم کوپری التندن مرور ایدر بعده چاقد
صوبی تسمیه اولنور برمقدار یکر مصیصه قربنده که انده ایاس مع بربندی نهر جیحان
ایله قاریشور بعده ایاس ایله طرسوس بیننده بحر رومه قاریشور نهر سمساط شهر
سمساط قربنده اقوب حصن زیاده وارر یعنی خرت پرت قصبه سنه اوغرار بعده ملاطیه
اوزرنده نهر فراته قاریشور الجبال جبل طور سینا بوجبل شام ایله مدین بیننده در
طور لغت عبرانیه ده هرجبلك اسمیدر صکره برنیچه جبالك علمی اولدی بری طور
هارون بوجبل بیت المقدسه مشرفدر حضرت هارون قبری انده در دیرلرکه حضرت
موسی هارونله مناجاته کیدرکن هارون کوردی که برقازلمش قبر واکا قریب برکوزل
سریر وار اوزرنده یطایم دیوب یاطورکن موت اخذ ایلدی والحاصل حضرت هارون
اول قبره دفن اولندی حتی حضرت موسی یه بویله اولماغی تهمت اتمشلر جبل کلبودی
نابلس غربنده نهر شریعه قربنده ممتددر بونده طالوت جالوت ایله عظیم جنك ایدوب
طالوت غالب اولمشدر جبل عوف غوراوزرینه مشرفدر انده شهر عجلون اولوربونده انواع
اثمار واشجار وانهار واردر شرقنده جبل الصلت کرکدن ایکی مرحله در جبل الشراه بلقانك
جنوبنده حالا فلاحلر ساکنلر دروبری طور زیتا قدسده برجبل دراثورده واردرطور زیتاده
یتمش بیك بنی جوعدن هلاك اولمشلر دروبری جبل طوردرکه طبریه اوزرنه مطلدر

وبری طورسینا بوجبل قربنده موسی علیه السلام الله تعالی ایله مکالمه اتدوکی جبلدر
فچن موسی علیه السلام بوجبله کلسه اوزرینه غمام نازل اولوب موسی بوجبلده غمامه
داخل اولوردی وجناب تعالی انکله مکالمه ایدردیکه عند التجلی بوجبل پان پان اولوردی
آیت کریمه ده اولدوغی اوزره وبوجبلك حجارسی فچن کسر اولنسه وسطنده شجرهٔ عوسج
صورتی چقار ویهود شجرهٔ عوسجی تعظیم اتدکلری بومعنی ایچوندر جبل عیسی صفد
قربنده اوچ میل بعدی واردر بوطاغده اکثریا حضرت عیسی عبادت ایدردی بوطاغده
حواریونه نماز قلمغه تعلیم اتمشدر وبوطاغده حضرت عیسی برقاچ معجزه لرین
کوسترمشدر جبل تابور طبریه قربنده بریوکسك طاغدر یوقاروسنده برفرسخ قدر
بر میدان واردر هواسی غایت کوزلدر باغلری وزیتونی چوقدر انواع چچکلری واردر
خصوصا قیش ویاز فصللرنده وبوسمته انواع قوشلر کلور حضرت ابراهیم بوطاغده چوق
زمان اکلنمشدر جبل صدیقا صوروقدس وبانیاس وصیدا بینلرنده واقعدر جبل
عامله ساحلك سمت جنوبنه ممتد صورندر وار ربوطاغده شقیف قلعه سی غربنده اولور
واول سمتده جبل الشوف وجبل کسروان وجبل النصریه وجبل الکلبیین واردر ودخی جبل
قاسیون دمشق اوزره مشرفدر بونده انبیانك علیهم السلام اثارلری واردر وبوجبل جبال
ایچنده معظمدر وبوجبلده مغارات وکهوف واردر ومعابد صالحین واردر وبونده مغارة الدم
قربنده برمغاره واردر دیرلرکه هابیل بومغاره ده قتل اولندی وبرمغاره واردر مغارهٔ جوع
دیرلر بومغاره ده جوعدن قرق نبی هلاك اولدیلر جبل الثلج دمشق غربنده ارض بانیاسده در
جبل شامخدر اوچ کونلك یولدن کوریتور دائما ثلج زائل اولمز اوایلده مسکون ایدیکه
اوزرنده اثار عمارت واردر وحالا ذیلنه قریب برمعمور قریه واردر ادینه عرنه دیرلر بوقریه
قیش فصلنده قاردن قپانور وخلق اندکی مغاره لرده کندولری ومواشیلری انده اولان
مغاره لره کیررلر ودورت بش آی چاق قیش کیدنجه اوتوررلر بعده چقوب اکین اکرلر
جبل الربوه دمشق دن بر فرسخ یرده در وبوجبل عالی درقلبه سی اوزره بر مسجد رعنا واردر که
اطرافی ریاض وبساتین واشجار وریاحین ایله مزیندر ونهر ثورانك اجراسی مراد اولندقده
بوجبل مجری وطریقنده معترض اولمغله تحت جبلی نقب ایدوب نهر ثورایی اجرا اتمشلر
ونهر یزید بوجبلك اعلاسنده درکه اسفلنه نازل اولمشدر وبوجبلده برکهف صغیر واردر
دیرلرکه حضرت عیسی علیه السلام انده اولمشدر جبل الجولان دمشق مقابلنده اولور
جبل لبنان ارض شامده اعظم جبالدر واصلی حجازدندر که جبل عرجدن کلور وطورو ایله
اوزره اولان جباله متصلدر ودخی جبال بیت المقدسه متصل اولور صکره بقاع وحمص
وحلب وثغوراوزره اوغرار بلاد روم وجبل لکامه ممتد اولور بوجبل لبنان عیون میاه بارده
واشجار مثمره وتریاقه داخل اولور حشایش نافعه سی بی نهایه دردر دیرلرکه بوجبلده حشیشه
کیمیا واردر وبوجبلده صلحا وابدالا واردر انده عبادت ایدرلر چالیدن اولری واردر وانده کی اثماردن

یرلرغیری شی بیتزلر وبوجبلك اوزرنده دیرتسمیه اولنور برجبل که ساحل بیروت اوزره مطلدر ودیرلرکه بوجبل دیر اول جبلدر که کنعان بن نوح ساوی الی جبل یعصمنی من الماء دیدوکی بوجبلدر وبوجبل ذیلنده کرك تسمیه اولنور برقریه واردرکه انده برقبر واردر دیرلرکه حضرت نوح علیه السلامك قبریدر وشیبان راعی نك قبری دخی انده در جبل عکار طرابلوس شرقندن کلور عکار نام حصن بوطاغده اولمغله اسمیله مسمی اولمشدر بعده شماله تجاوز ایدر چاق حصن الاکراد وحمص غربنده مسامت اولور بعده ممتد اولور حماه وشیزردن چاق افامیه یه کیدر وجبل لکامه متصل اولور وانده برطاغ اسمی شحشبو انده کی قریه اسمیله مسمی در بوجبل جنوبدن شماله ممتد اولور معره وسرمین وحلب غربلرندن یجر بعده جبال رومه متصل اولور جبل اللکام بوجبل جبل لبنانه متصلدر مرعشه وارنجه شام ایله ملاطیه اراسنی فصل ایدر بوجبل مرعش وعین زربه وهارونیه یه اوغرار ولاذقیه یه چقنجه جبل لکام تسمیه اولنور و لاذقیه دن حمصه وارنجه جبل النهر تسمیه اولنور ولبنانه متصل اولور بوجبل غایتله معمور واثماری چوقدر وبوجبل بین الشغرین یعنی شام ایله جزیره یی فاصلدر جبل خوشن حلبك جانب غربیسنده در حسین بن علی رضی الله عنهما زوجه سی حامل ایدی اول مقامده سقط واقع اولدی طرح حمل ایتدی وانده دفن اولنوب مشهد مبارك مشهد الطرح دیو معروفدر جبل سماق اعمال حلبدندر بوجبلده مدن کثیره وقلاع وحصون عسیره یی مشتملدر وبوجبلده چوق سماق نبت اتمکله انك ایله مسمی اولدی جبل البستان بونك میانده برشکاف وار در یول آکا اوغرد یچنلر بینرا اتمك عفونتندن مریض اولورلر اول ولایتده مشهوردر توصیف مدح اقالیم شام هواسی خوب اولمغله اکثر خلقی زنده وتندرست اولورو اقلیم کثرت عمارت واب وهواسنده اعتدال ومحصولنده وفرت ومأکولنده لذت ومسکنلرنده زینت وخلقنده حسن وصنعت باخصوص برامکه بنالری حالا اثارلری باقیدر ومساجد وجوامع ومرابط وخیرات چوقدر ومدارسك حسابی یوقدر باخصوص جامع بنی امیه که افاقده مشهوردر وبو اقلیم قدیمده برمرتبه معمور ایدی که اوتوز ایکی سلطنته تقسیم اولنمش وهر برینك برمستقل صاحبی وارایمش بنی اسرائیل زماننده وبو اقلیمك طپراغی غایت منبتدر ومحصولداردر خصوصا حوران ناحیه سندن بعض یرلری برینه یوز ویرر مرعالری واسع واعشاب وعقاقیر انواعی وافر باخصوص انواع ازهار سنبل وزرین لاله وغیری که صحرالرده وطاغلرده کندو کندویه بتر وبو اقلیمده انواع اثمار وفواکه اولور قیسی والما وامرود واریك وکراس ووشنه وفستق وصنوبر وفندق وموز وشکر قمیشی وانجیر وجمیز وایوا وشفتالو وانار ومرسین وزعبوب ونبق وجوز وبادام وعقابیه وبوطم وحب العزیز وزیتون وتوت وغیری میوه لرکه حسابه کلمز وانواع اشجار اولور حتی بلسان وزقوم اغاجلری اولور وانواع سبزوات وکوکلر وقلقاس دخی قنبیط وغیری وبازو قیش فاکهه سی

منقطع اولمزودخی قدرت حلواسی یغار وبو اقلیمده اولان انواع حمص غیری یرده اولمز توریخ ورکتا
وکباد نفاش اغاج قاونی قرسکیت ولیمون ونارنج وغیری بو اقلیمده انواع حیوانات اولور
خصوصا غنم بنی اسرائیل که بو اقلیمده غایت چوقدر دخی قپلان وآیو وسرتلان ویابان
اشکی وپارس وخنزیر وتلکی وقورد وچقال وانواع کیکلر وطوشانلر وبونده اولان
حیوانات غیری یرده اولمز خصوصا حیوان صیدی وکذلك انواع طیور اولور وبو اقلیمده
اولان حریر وپنبوق وسوسام وزیتون وزیتون یاغی وقلیه وطوز وغیری غایت چوقدرکه
تالکز طرابلوسدن مقطوع سنوی طقوز یوز کیسه در حالا التیوز در وحلبده سکز یوز
کیسه در وصفت وصیدادن التیوز کیسه در حالا بشیوزدر وبنی اسرائیلدن منقولدرکه
حضرت موسی علیه السلام عصرنده عنقا دلو ارقاسی ملون ومنقوش بر طایر خلق
اولنمشدرکه دورت طرفندن برقنادی اولوب یوزی انسان صورتنه بکزیوب اعضاسنده
هر خوب نسنه دن حصه ونمونه اولوب واکا بکزر برقوش ارض قدسك اطرافنده اولوردی
صکره حجاز ونجد سمتنه کیدوب انده حیوانات ومواشی قپماغه معتاد اولوب خالدبن
سنان العبسی بر صالح کمسنه ایدی بعضلر دیمش که پیغمبر در خلق آکا شکایت اتمکله
آکا بددعا ایلدی نسلی منقطع اولدی اللغات بو شام اقلیمنده انواع السنه موجوددر
عربی ترکی کوردی فارسی هندی افغانی وسلیمانی دمشقده واردر حتی بو هندیلرك مخصوص
تکیه لری واردر دخی مغربی سریانی عبرانی وسکندرونده وطرابلوسده ودخی صیداده وقدسده
یونان ولاتین وطالیانی وفرسنه واسپانیا وانکلیس ونمچه وله ومسقو وروس وقبط
وحبش وارمن که انواع طوایف نصارا موجوددر ادیان بو اقلیمك خلقی اهل اسلامدر
وانلردن غیری یهود ونصارا وغیری واردر اما یهود نصارادن چوقدر وفرق ضالهدن
برقاچ فرقه واردر دروس یمانی بونلر شوف طاغلرنده اولورلر دخی نصیری بونلر طرابلوس
سمتنده در کلبیه واسمعیلیه حماه سمتنده در وحلب ناحیه سنده جبل سمعانده دردخی
شیعیه واردر هر شهرده بونلردن بولنور دخی یزیدیلر بونلر حلب اطرافنده وحما اطرافنده
برقاچ یرده درکورد جنسندندر احوال قبله حضرت موسی کلدکده بنی اسرائیل بر طرفه
مخصوص توجه اتمکه امر اولندی وبویله قالمشلردر چاق حضرت داود کلدکده انلره امر
ایلدی بیت المقدسه توجه اتمکه ونصارا قبیله سی مشرق الاعتدال طرفنه توجه
ایلمکه مأمور اولدیلر جنت طرفی طلوع شمس ایله استدلال اتمشلر وسامره قبیله سی
جبل البریك ومجوس قبله سی شمسدر وشمسه نماز قیلورلر طلوعده وغروبده
ونصف النهارده دخی نار وماءه نماز قیلورلردی وحرنانیه یعنی اهل حران قطب جنوبه
توجه ایدرلر وصابیه قطب شمالیه یه توجه ایدرلر فصل دربیان اقسام شام خفی اولمیه که
ارض شام اجمال طریقیله بیان اولندقده اقسامنی ذکر ایده لم مقدما شام ممالکلری
تقسیمی وحکومتلرینه کوره ذکر ایده لم بو شام اقلیمی برقاچ ایالته تقسیم اتمشلر بری شامکه

دمشقدن

دمشقدن عبارتدر بری قدس بری طرابلوس بری صیدا بری حلبدر وابتدا تقسیم
اتدکلری وقت شام اون سنجاغه تقسیم اولنمشدر که بو منوال اوزره در دمشق پاشا
سنجاغیدر قدس شریف غزه نابلس عجلون لجون صفد صیدا وبیروت کرك
وشوبك درلکن قدس شریف غزه نابلوس عجلون صفد ایرالمشدر ایمدی شامك
اشرف اقسامی اولان فلسطیندر اندن بدأ ایدهلم زیرا قدس شریف ناحیهسنده متصلدر
اوصاف فلسطین بو فلسطین ایکی سنجاغه مشتملدر بری غزه بری قدس وانلرك
حدودلری غرب جنوب بحر روم وعریشدن چاق یته‌ه بنی اسرائیله وارنجه دخی جنوب
شرقی بحیرهٔ لوط ونهر شریعه که اکا یوردان دیرلر وشمال نهر شریعه‌دن اردن حدودنه
چاق قیصریه‌یه وارنجه مقدما بو قسمده اسباط بنی اسرائیلدن درت سبط اولوردی سبط
شمعون بیت حبرونده سبط دان عسقلان ولد ما بیننده سبط یهود اقدس شریف
اطرافنده سبط بنیامین اریحاده که اول سمتده حضرت موسی مزاری اولور البلاد غزه ساحل
بحرده بر بلدهٔ متوسطه‌در مقدما اوچاقلق طریقیله بر پاشا سی واردر اما حالا اوچاقلقدن
چقوب قدسه الحاق اتمشلردر بو شهرده بساتین وکروم ونخل وزیتون وترنج ولیمون وموز
وغیری واردر وبر مقبول قیسی سی واردر اکا مشمش اعلی تعبیر ایدرلر غایت لذیذدر وجمیز
اغاجلری واردر بونك یمشی انجیره بکزر اما چکردکی یوقدر وبادمی مقبولدر زیرا طعمی
لذیذ وقشری غایتله یوفقه‌در ودریا کنارنده بر کوزل مسیره باغچه‌سی واردر ایچنده
انواع اثمار اولور وغزه وبحر ما بیننده اکوام رمل واردر انده‌کی میوه اغاجلری قامت انسان
قدر قومدن مرتفعدر وغزه قاضی سی قدس ملاسی طرفندن ضبط ایدرو بر قاج
ناحیه‌سی واردر مجدل رمله لد درو بو غزه‌ده قبر هاشم بن عبد مناف وزمان جاهلیتده
بونده حضرت عمر اسیر اولدی وحضرت عمر زمانده معاویه بن ابی سفیان فتح اتدی
وبونده سنه یوز اللیده حضرت امام شافعی طوغدی ویدی سالنده قرآنی حفظ اتدی
واون سالنده موطای حفظ ایلدی وبو غزه‌ده مولد شریف کلدکده اماکن متبرکه‌ده
هر جمعه کوننده مولد شریف اوقورلر عظیم جمعیت اولور انلرده بر مشهور موسمدر
وبو غزه‌ده بر عادت جمعه ایرته‌سی دریا ساحلنه تنزه اتمکه واول کونه سبتیه تعبیر اولنور
عسقلان بر بلدهٔ قدیمه ساحل بحرده بر یوکسك یرده واقعدر غزه‌دن اوچ فرسخ در
ورمله‌دن دورت بچوق فرسخدر اهلنك شربی ابار حلودندر دخی معاویه بن ابی سفیان
فتح اتمشدر نقل ایدرلر که سنه ٨٦ ده فرنك عسقلان سوری مقدارنده مراکبهٔ عالیه نك
ایچلرنده رجال واسلحه ایله مشحون ایدوب بو مراکب عسقلانه ملاحق اولنجه اجرا ایتدیلر
وسفندن عسقلان اوزرینه اتیلوب عسقلانه قهرا مالك اولدیلر واوتوزبش سنه
فرنك النده قالدی بعده صلاح الدین یوسف بن ایوب فرنکدن استخلاص ایتدی فچن
فرنك عکه‌یی الدقده مراد ایلدیلر که عسقلانی اله صلاح الدین اشتدکده عسقلانی

خراب ایلدی بوندہ امام حسینڭ مشهد رأسی در ابنیه رخام ایله مبنی مشهد عظیمدر
اطرافدن نزول کثیره کلور حالیا بو عسقلاننڭ غریب آثارلری باقیدر ورمله دن غزه
یولنه کیدرکن حضرت ابا هریره مزاری وار در خان سدود رمله ماییننده واقعدر
رمله بر مشهور شهردر قدسدن اون سکز میلدر سلیمان بن عبد الملك اختطاط اتدی
برقاج سنه فرنك استیلا ایدوب صکره ملك ناصر صلاح الدین رمله یی استخلاص
ایتدی و بو عبد الملك برادری بو شهرده برقنا اجرا ایتدی حالا شربی ابار عذبه ومیاه
امطاردن جمع اولان صهاریجدندر و بر بیوك برکه سی واردر اندن دواب ومواشی سقی
ایدرلر و بونده شام بازرکانلری قدسدن رجوع اتدکده بونده برقاج کون بازار طورر
واطرافدن چوق ادم کلور الش ویریش ایدرلر و بو رمله نڭ هر هفته ده بر بازاری طورر
خصوصا قزل یورطه کونی عظیم بازار اولور و بو شهرڭ قیسی و قارپوزی مشهوردر
واکثر محصولی پنبه در کوزل باغلری واردر وزیتونی چوقدر وافر صابون کرخانه لری
واردر و قربنده بر قدیم معبد واردر آکا جامع الابیض دیرلر ایچنده چوق پیغمبرلر مدفوندر
لد بو شهری سلیمان بن عبد الملك تخریب ایدوب و رمله یی بنا ایلدی بونڭ قربنده
بر موضع واردر بیر زیبق دیرلر منقولدرکه انده حضرت عیسی دجالی اولدرسه کرکدر
بو شهر رمله دن بر ساعت بعیددر هر هفته بر بازاری طورر بونده بر مشهور کلیسا واردر و بونده
حاصکیه متولیسی اوتورر یافا بر مدینهٔ صغیره در کثیرة الرخادر مدن ساحلیه دن فرضهٔ
مشهوره درقدیمده حصن کبیر ایدی بونده اسواق عامره و وکلای تجار واراپدی کلان مراکبڭ
قپانی واردر رمله دن التی میل بعدر و رمله نڭ اسکله سیدر ارسوف قلعه یه مشتمل
بلده در ساحل بحرده واقعدر حالا خرابدر اسواق وسورینڭ بعض آثارلری کورینور
رمله دن اون ایکی میلدر و بو سمتده ساحل دریایه قریب حضرت علی بن عالیم زیارتکاهدر
قیساریه ساحل بحرده بر مدینهٔ مشهوره در قیصر روم بنا سیدر رمله دن اون سکز
میل بعیددر بو شهرڭ هواسی غایت کوزلدر و خیراتی چوقدر وفواکهی لذیذدر
فرنك استیلا اتمکله خراب اتمشلر واویله قالمشدر بیت جبریل بو مدینه سهلیه
جبلیه در انك رستاقنه داروم دیرلر اندن مقاطع رخامدر و بر قلعه سی واردر بیت حبرون
حضرت خلیل الرحمن شهریدر بونده قبر ابراهیم الخلیل واسحق و یعقوب وساره وآدم
وحوا وسلیمان و ذکریا و عیسی صلوات الله علیهم اجمعین دخی مقام ابراهیم ادهم
وعبد الله بن صامت اولور و بو مدینه جبال کثیفة الاشجار بیننده بر مکان مطمئنده در
و بو سمتڭ جبالك وسهلك اشجاری وزیتون و تین وخرنوب وسایر فواکه اولور خصوصا
باغلریکه حدی حسابی یوقدر وانده صرچه معدنلری واردر اشلنور وسائر اطرافه
کوتورب صتارلر حتی سودان وحبش ولایتلرینه بله زنکلر بوندن کیدروب ایله تبدیل
ایدرلر و بو شهرڭ بکمزی وقوری اوزومی مشهوردر و بو شهرڭ حصارنده مستحفظلر

اولور و برحصن منيعى واردر كه خلق زعم ايدرلر كه اجنه بنا سيدر زيرا احجارى غايت
بيوكدر و هر برى مربع طولى التى يدى ارشوندر عرضى دورت بش ارشون كلور بر كوزل
چشمه سى واردر و بو مدينه نك هر طرفنده نصف مرحله قدر باغلر و باغچه لر در و اثمار والماسى
و اوزومى و ايواسى مشهوردر و بو مدينه ده حالا حضرت ابراهيم ضيافتى چقار طبلخانه لرى
و اتمكچيلرى و خداملرى واردر زيت ياغيله مرجمك پشورولر حاضر اولان اغنيا و فقرا اندن
يرلر و بو طعامك بر غريب خاصه سى واردر انسان بو طعامى كوردكده غيرى طعامه
ترجيح ايدر و غيريدن لذيذدر و بو مرجمك هر سنه مصردن كلور اندن وقفى واردر
و سنه ده بر عظيم موسملرى واردر خصوصا شام زوارى ايله بازركانلر كلور عظيم
بازارى اولور و بو سمتك خلقى ايكى فرقه در بر برينه عداوت اوزره در برى آقلو يعنى يمنى
ديدكلرى قومدر برينه قزللو ديرلر كه بونلر قيسدر و جنك محلنده قزللو يالنهو بر
چاغررلر و اقلو كه بونلر يمنيدر جنك محلنده بالمعروف چاغررلر بو شئلر ايام جاهليتدن قالمشدر
انجق بر حميه جاهليه مابينلرنده در و بو شهرده بر بركه واردر سيل كلدكده اكا اقار و شهره
قريب بر كوچك طاغ بحيره لوطه مشرفدر اكا صغر ديرلر انده بر مسجد واردر ابو بكر صباحى
بنا اتمشدر و دخى انده قرقلرك بر مبارك مكانى واردر زيارت ايدرلر بو خليل الرحمن شهرى
قدس شريفه تابعدر و قومى غايتله شديد قومدر قدسدن بعدى التى فرسخدر
بو مسافه ده عظيم اوزمان واردر اريحا غور ك غربنده نهر اردن قربنده در بوار يحا
قريه الجبارين در قدسدن بر كونلك در بونده نخل موز و شكر حاصل اولور و بونك قربنده
مقالع كبريت واردر دخى وسمه زرع اولنور كه اندن نيل اولور كوزل بويه سى اولور زروعى
انده كى عيوندن سقى ايدرلر بيت مقدس دخى ايلياد يرلر بو شهرده حالا آل عثمان طرفندن
بر پاشا اوتورر شام حاجنى كتوررو كوتورر دخى مقدما امير حاجى نابلس پاشاسى كوتورردى صكره
قدس پاشاسنى تعيين اتديلر و نابلس كه غزه يى اكا الحاق اتمشلردر طولى التمش سكز درجه
واون بر دقيقه عرضى اوتوز ايكى درجه در و اصل بيت مقدسى حضرت داود امر حقيله صخره
اوزرنده بنا ايدوب اوغلى حضرت سليمان تكميل اتمشدر بعده بخت النصر تخريب ايتدكده بنه
بعض ملوك فرس بنا ايتدى بعده قسطنطين و مادرى هيلانا تنصر ايتدكده صخره ده اولان
بنايى تخريب ايتدى و قمامه يى تعمير ايتدى بعده حضرت عمر رضى الله عنه فتح ايتدكده موضع
صخره يى زبلدن تنظيف ايدوب صخره اوزره مسجد بنا ايتدى بعده وليد بن عبد الملك سنه
احدى وعشرين وسبعمأة ده صخره اوزره بر قبه بنا ايتدى والحاصل بو بيت مقدس
جبال اوزره مرتفعدر هر مكاندن اكا صعود اولنور و بو قدس شهرى سهل مستطيلدر
شرقدن غربه ممتددر و بر حصنله محاطدر بعضسى جبله واقع بعضيسى خندق بقيه سنه
سكز قپوسى واردر باب صهيون سهل كيدلسه كنيسه صهيونه راست كلنور بونده حضرت
داود مدفوندر بونده حضرت عيسى تلاميذيله يمك يدى واندن وادى جهنمه كيديلور

انده یهود ونصارا مقبره سیدر وآکا قریب عین سلوان باب بته باب بلاط باب جب
ارمیاه باب اریحا باب العمود باب محراب داود واوچ برکه سی واردر بری برکهٔ
بنی اسرائیل بری برکهٔ سلیمان بری برکهٔ عیاض ومسجدده بکری جب وهر محله ده
برجبی واردر وهر اوده برصهریج واردر وشهره قریب بر وادیده ایکی بیوك برکه بنا اتمشلردر
انلره سیل کلور وانلردن حرم اقصی یه کلور اقار وصخره بر حجر مرتفع در اوزرنده برقبهٔ عالیه
واردر وصخره نك ارضدن ارتفاعی قامت انسانه قریبدر وتحت صخره ایله بر بیته نزول
اولنور طول بیت صخره مثالنده بسیطدر وبیت مقدسده برقاج عیون واردر ماء
جاری یوقدر مع هذا خصبدر وداود علیه السلام محرابی انده در قچن ولید بن عبد الملك
صخره اوزرینه قبه بنا اتدکده اول مقامده بر نیچه قباب دخی بنا ایدوب هر برینی
براسم ایله تسمیه اتدی اول قبابدن بری قبة المعراجدر بری قبة المیزاندر بری قبة السلسله در
بری قبة المحشردر ومسجد اقصی کلام قدیمده مسطوردر وبو مسجد بیت مقدسك
طرف شرقیسنده در واساسی داود علیه السلام عملیدر وهر حجرینك طولی اون
ذراعدر وبو مسجدك صحنی طویل وعریضدر وبو مسجد غایت حسن واحکام اوزره در
واعمده رخام ملونه اوزره مبنی در واورتلن مسجدك یکرمی التی قپوسی واردر بر قپو محراب
مقابلنده در اکا باب النحاس دیرلر یمیننده یدی بیوك قپو ووسطلرنده بر قپو نحاس التون
یالدز ایله مصفحدر ویسارده انلر کبی وشرق طرفنده اون بر باب واون بش قبه اوزره
بر رواق مرمر دیرکلر اوزره وصحن مسجد ده طاشله مبلطدر اورتاسنده بر مصطبهٔ
کبیره واردر ارتفاعی بش ذراعدر دورت طرفنده درج ایله بو مصطبه یه صعود اولنور
ووسطنده اعمدهٔ رخام اوزره برقبهٔ عظیمه بر بیت مثمن اوزره رصاص ایله مسقفه در
دورت قپوسی واردر هر باب بر قاة مقابلنده واقعدر بری باب قبلی باب اسرافیل
باب الصور باب التسابیح دخی صفه لر اوزره قپولر واردر وبیتك داخلنده اوچ رواق دیرکلر
اوزره محاطدر واول رواقات رواق آخره داخلدر واول صخره اوزرینه دیرکلر اوزرینه قناطر ممدودر
ایله مستند یردر واوزرلرنده بر منطقه هواده متعالیدر انده بیوك طبقات ومنطقه فوقنده
بر بیوك قبه قاعده دن ارتفاعی یوز ذراع وخارج وداخلنده فسیفسا ایله منقشه
ورخام ایله مطبقه در وزیارت اولنان صخره بو قبه نك وسطنده در واثر قدم رسول
علیه السلام کذلك اعمده مصففه اوزره در که اعلاء قبه رصاص ایله در ومسجده اون
اوچ قپودن دخول اولنور که بونلردر باب النبی علیه السلام باب محراب مریم باب الرحمه
باب برکه بنی اسرائیل باب الاسباط قچن بو بابدن سهل کیدلسه بر کنیسه یه راست کلنور که
اسمی کلیسهٔ مریمدر واول مکانك اسمی موضع الجسمانیه در وحضرت مریم قبری انده در
واول موضع جبل الزیتونه متصلدر وطاغه صعود ایدرکن بر کنیسه انده رجال ونسا راهبلردر
وجبلدن سهل شرقنده قبرا حاذرکه حضرت عیسی انی احیا ایلدی اریحایه کیدن یولده

حضرت موسی نڭ کثیب احمر قربنده مزار شریفی اولو زاوزنده برقبه ملك ظاهر بیبرس
بنا اتمشدر هر سنه ده برموسمی وار درکلورلر زیارت ایدرلر واول سمته قریب مدینهٔ اریحا
اولور باب الهاشمی باب الولید باب ابراهیم باب ام خالد باب داود که حضرت داود
قبر شریفی انده در اول سمته باشقه استانه دروبو مسجد اقصی نڭ طولی یدیوز
سکسان دورت ذراعدر وعرضی دورتیوز اللی بش ذراعدر وبونده اولان عمد التیوز
سکسان دورتدر وداخل صخره ده اولان اوتوز عمود دروقبهٔ صخره صفایح رصاص
ایله قپلودر وصفایح رصاصڭ فوقنده ذهب ایله مطلی صفایح نحاس واردرو مسجد
اقصی نڭ سقفنده دورت بیڭ خشبه وحجر صخره اوتوزاوچ ذراع ایله یکرمی یدی بیننده در
وتحت صخره ده اولان مغاره یه التمش انسان صغر ومسجد اقصی ده بیڭ بشیوز قندیل
وصخره ده دورتیوز التمش دورت قندیل ایقاد اولنوردی وهر شهرده بوقنادیلڭ
ایقادی ایچون یوز قسط زیت معین ایدی ومسجد اقصی ایچون هر سنه ده یوز بیڭ ذراع
حصیر مصردن معین ایدی ومقدما خدمت مسجد اقصی یه ایکیوز خدام مملوك معین
ایدیکه بونلری عبد الملك بن مروان خمس اسارادن تعیین اتدی وبوندن اوتوری بوخدام
خماسی تسمیه اولندی ورزقلری بیت المالدن ایدی وحالا مسجد اقصی ده شعبانڭ نصف
کیجه سنده برقاج بیڭ قندیل یقارلر اول کیجه مشهوردر جمیع اطرافدن آدملر کلور
وحرم اورتاسنده چوق زیتون اغاجلری واردر وهر طرفده صفه لر واردر قدسده اولان
علما ومشایخ وصلحا انده اوتورلر وبو حرمده دورت مذهبدن نمازقلنور وهر برینڭ
باشقه اماملری واردر وابتدا امام مالکی نماز قیلار سببی قدسڭ صوڭ فتحی وقتنده ایلك
یورویش ایدن مغاربه طائفه سیدر انڭ مقابلنه ایلك نمازی قلمغی رجا اتمشلر یعنی امامری
جمله دن اول قلمغه وحالا اویله در وبیت المقدسده قمامه واردر وقمامه نصارانڭ برکنیسهٔ
عظیمه سیدرکه وسط بلده ده اولور وصنعت عمارت وحسن نمایشی اولان کثرت اموالڭ حدی
وحسابی یوقدر غرب طرفنده برقپودن ایچرو سنه کیرر دکده برقبه داخلنه وارلیورکه اول قبه
جمله کنیسه یه مشتملدر وکنیسه اول بابڭ اسفلنده در برطرفدن کنیسه یه انمك
ممکن دکل اما جهت شمال طرفندن بربابدن اوتوز درجه کنیسه یه اینلور وبو بابڭ اسمی
باب ستت مریه در اشاغه واردقده مقبر مقدس کورینور وجنوب طرفنده بابه باب
صلوبیه دیرلر ومقابلنده شرقی طرفنده بربیوك کنیسه واردر فرنڭ طائفه سی انده تقدیس
ایدرلر وبونڭ شرقنده جنوب سهل منحرف سید مسیح حبس اولدوغی یردرد نی صلب
مکانیدر واول بیوك قبه که یوقاروسی آچقدر انده پیغمبرلر وحضرت عیسی ومریم ویوحنا
مصورلردر ومقبرهٔ مقدسه ده التوندن اوچ قندیل اصلمشدر برکمسه بیوك کنیسه دن
چقسه وشرق طرفنه کتسه بیت مقدسه واردربو کنیسه نڭ برموضعنده برقندیل
واردر زعم ایدرلرکه یوم معلوم معینده یعنی بیرامری اولدوغی وقتده سمادن نور نازل اولوب

بوقندیلی اشعال ایدر نصارا اقتنده بو برامر مشهوردر روم وارمنی بو یله اعتقاد ایدرلر اما فرنك
اعتقاد اتمزلر نصارادن قدسه کیردکده ایکی التون الورلر وکلیسایه کیردکده طقوز التون
الورلر دخی لوط کولنه نصارایی قدس پاشاسی کوتررکه شریعه صوینده غسل ایدرلر
وانلردن عوایدی واردر الور و تمامه دن جمع اولان مال قدسده اولان علما ومشایخ وائمه
ارالرنده تقسیم اولنور اکا مال ربعه دیرلر هرکس حصه سنه کورن الور و بو قدسك خطیبلری
دکنك ایله کزرلر و هر سنه مصردن صره کلورکه برکیسه واون بریك اوچیوز بکرمی پاره در
و بو قدسده متعدد مدرسه لر واردر حتی قدس منلاسی برمدرسه ده اولور و پاشانك
برمخصوص سرایی واردر انده اولور و بیت مقدسده عین سلوان دیرلر بر عین واردر ناس انکله
تبرك ایدرلر و بو عیندن جنان کثیره سقی اولنور واول سمتده اولان محله یی عثمان بن عفان
رضی الله عنه ضعفاء بیت المقدسه وقف اتدی واکا قریب وادئ جهنم اولور بیت لحم
قدسدن التی میلدر برقریه در مولد عیسی علیه السلام بو قریه ده در نصارا کنیسهٔ بیت
لحمی تعظیم ایدرلر قدسدن بیت لحمك ما بیننده قبر راحیل واردر که حضرت یوسف و بنیامین
انالریدر بو قبر اوزرنده اون ایکی حجره واوزرنده برقبه در و بیت لحمك شرقنده کنیسة الملکیه
بونده محراب عمر و قبر سلیمان ونخلة مریم ومهد عیسی دخی زعاتی که حضرت عیسی مولودنه
تبشیرا تمشلر دخی بیت لحمده در والحاصل بو مدینه قدس خیراتی کثیره در و تورنج بادام رطب
جوز انجیر موز وانواع فواکه اطرافندن کلور و سنه ده ایکی موسملری اولور جبل زیتا شرق طرفنده
مسجد شریفه ناظر درو انده کی وادی باشنده حضرت عمر مسجدی واردر قچن قدسی فتح
اتدکده انده نزول ایلدی وانده برکنیسه که حضرت عیسی صعود ایلدی و بر موضع که اسمنه
ساهره دیرلر که اکا ارض القیامه دیرلر و بو قدسده صابون کارخانه لری واردر صابون طبخ
ایدرلر بونده طبخ اولان غایت مقبول و مشهوردر و دخی کوزل مسکی صابون یپارلر غایت
مقبولدر غیری یرده اویله صابون اولمز دخی کول صولری مشهوردر رایحه سی مسافهٔ
بعیده یه کیدر و بو قدسده انواع ازهار اولور خصوصا کول قوقسی غایت کسکیندر
احوال موسم شامدن هر سنه بهار فصلنده نوروزدن صکره دمشق شام مشایخلرندن
اصحاب طریقدن بریسی قدس زوارنی شامدن کتورر بو شیخ اوچ آی مقدم صوفیلرندن
بریسی اوموزنده برعلم ایله اولو جامعده جمعه نمازندن صکره و ممر و بازارلرنده کذر
وندا ایدرکه قدس شریف زیارتنی استین حاضر اولسونکه فلان وقتده کیدیلور و ترغیب
ایچون مزاراتی عد ایدر بعده اول وقت کلدکده بر هفته مقدم شام اطرافنه شیخ
کند و فقراسیله قدوم و دفلر و علملر ایله توحید ایده رك طولاشور بعده اول هفته چقدکده
داریا نام قریه یه چقوب قونر بعده ایرته سی کون جمیع زوار قالقوب سعسعه نام محله قونارلر
و جمله زوار و بارکانلر انده جمع اولور بو قوناق بر مسیره یردر انده نهر الاعوج چکلور کنارنده بر مکلف
خان واردر که سنان پاشا بنا ایتمشدر انده نزول ایدرلر اهالی قری کلوب فوج فوج یولده

دیزلمشدر

دیرلمشلر که قدس زوارنی تماشا ایدرلر وهر برینك اللرنده بر زنبیل یاخود سبت ایله زنده
یاخود پشمش اعلا سموز طاوقلر وبوغاچه لر وبیاض ویومشاق اکمکلر وسوزلمش یوغورد
وتره یاغی وکومج بالی وروغن سـاده وبمرطه وانواع پینر وقیماق وغیری شیء صتارلر
اوجوز دخی ویررلر بوقوناق سهل طاشلقدر بعده جسر یعقوبه واریلورکه انده شریعه
صوبی کچیلور نصارا بوصویه یوردان صویی دیرلر بوصوینك اطرافنده بر مرتبه چکلکدرکه
انسانك ایریله جاغی کلمز بعده مینه کولنه که اکا بحیرهٔ طبریه دیرلر کیدیلور ویولده کیدرکن
جب حضرت یوسف کچیلور بعده عیون التجار واریلور بونده دخی بر مکلف خان سنان پاشا
بنا اتمشدر بونده یول ایکی چتال اولور بری لجونه ورمله یه کیدر وبری قدسه کیدر
قدسه کیدن عیون التجاردن قلقوب جینینه کیدیلور وبر کون اوتوراق اولور بو جینینك
لجونه تا بعدر بوقوناقده انواع نعم جمع اولور حتی خرما وپرنج وحنا وشکر قمشی وغیری بر مرتبه
اوجوزلقدرکه اتوز قرق یمورطه بر پاره یه وبرکیله اریه بر پاره یه وپشمش طاوق بر پاره یه در
بعده نابلوسه واریلور بر کوزل شهردر ایکی طاغ ماییننده واقعدر میاه وعیون جاریه سی
چوقدر وجمله اورمانی زیتوندر بونده اوچ کون اقامت اولنور بعده بیره یه کیدیلور واندن قدس
شریفه کیدرلرکه جمله اون قوناقدر اما قوناقلری قریبدر وامن وامانلردر که اصلا بر شیء
ضایع اولمز زیرا یولده غفرجیلر وار در بازرکانلردن وذمیلردن باج الورلر حتی کاهی یولده
بعض یوك قالور عربدن غفرجیلر یوکلری منزله کتورررلر وزوارلر قدسه کیردکده
پاشالر زیارت اتمکه وبازرکانلر الش ویرش اتمکه بازرکانلر اوتوز کوندن زیاده اوتوررلر
اما شیخ وزوار ایکی هفته اوتوروب بعده خلیل الرحمنه کیدرلر واندهٔ اوچ کون
اوتوررلر واندن ینه قدسه دونرلر وحضرت موسایه کیدرلر وبر کون اوتوراق
ایدرلر حضرت موسی مزاری غـایت مکلفدر واطرافنده اصلا اغاج یوقدر
امـا اودون یرینه انده کی طاشلری یقارلر که اودوندن زیاده یانار بعده ینه قدسه
کیدرلر بعده شیخ وزوار شامه دونرلر فصل دربیان مملکت اردن که شامك ایکنجی قسمی که
بونك حدی غربده بعض فلسطین وبحر شام چاق صون وارنجه جنوب دخی فلسطین وبریهٔ
تیه شرق بلقا ناحیه سی شمال دمشق حدودیدر مقدما بانیاس شهری طبریه دن حالا نابلسدر
ومقدما اسباط بنی اسرائیلدن نابلس سمتی سبط اساخار وجنینك سمتی سبط ماناسا وصفد
سمتی سبط زابلون ونهر شریعه نك بعض نهر یوردان غور طرفنه صلط سمتنه سبط روبین
وعجلون سمتنه دخی سبط غاد ونهر یرموك دخی سبط ماناسـانك بر فرقه سی
اولوردی اوصاف نابلس بونابلس برلوادر مقدما امیر حاج ضبط ایدردی حالیا قدسه ملحق
اولدی وقاضیسی قدس منلاسی طرفندن ضبط ایدر وبر ناحیه سی واردر جبل شام
دیرلر نابلس نائبی طرفندن ضبط اولنور وبونابلس بر کوزل شهردر ایکی طاغك
اراسنده واقعدر غایتله زیتونی چوقدر اوزون چارشوسی واردر اورتاسنده بر مشهور جامعی

واردر و بنع صولری چوقدر و بر نهر جاری ایچنه آقار اوصاف جینین بوجینین مقدما تورانی
اوغلنه اوجاقلق شکلیدر اما شمدی اوجاقلقدن چقارمشلردر بو شهر بنی اسرائیلده یهودا
شهریدر بو مدینه افرایم طاغنک ذیلنده واقعدر مقدما معمور شهردر بونک ناحیه سی
غایت مرخیه در و اکا قریب بیسان قصبه سی بو قصبه نک سوری یوقدر انهار و عیون
و بساتینی مشتملدر کثیر الخصبدر و بر نهر صغیری واردر بر عیندن نبع ایدر و مدینه یی
شق ایدر بچوندن نصف مرحله بعیددر بو شهرک خرما و بج قلقاس شکر قامشی
چوقدر طبریه دن جنوب طرفنده واقعدر اوصاف سنجاق بچون وسطنده بر صخره
مدوره واردر صخره اوزره بر قبه التنده مزار واردر خلق انکله تبرک ایدرلر نقل ایدرلرکه
ابراهیم علیه السلام بچونه داخل اولوب خلقی قلت مادن ابراهیمه شکایت ایدرلر خلیل
علیه السلام عصاسی ایله بو صخره یه ضرب ایدوب آب کثیر نبع اتدی حتی مدینه جرینه
کفایت اتدکدن صکره قری و رساتیق بوابدن سقی اولنور و حالا انک صویی آقار
و بچونه قریب قاقون و اکا قریب جلجولیه و بو سمتک الداروسی رمله طرفنده واقعدر
اوصاف سنجاق صفد حالا صیدایه تابعدر بر قاچ ناحیه سی واردرکه بونلردر طبریه عکه
صور جیره عیون التجار بشاره شقیف مرج عیون شعیب البنی کفرکا صفد باش شهری
تخت ولایت قلعه سی متیندر بحیره طبریه اوزرینه مشرفدر بو قلعه نک شرب ایچون
قناتی واردرکه باب قلعه یه متصلدر و صفدک بساتینی بحیره طبریه جانبنه وادی
اسفلنده در و ربض صفد عمارتی اوچ جبل اوزره منتشردر ملک طاهر فرنکدن استخلاص
اتدکدن صکره صفد مرکز جیش بلاد ساحلیه حفظ اتمکیچون تعیین اتمشدر و بو شهرده
یهود طائفه سندن بر طائفه ساکنلردر فاخر کیچه لر اشلرلرکه بونلرک کیچه لری سائر آفاقده
مشهوردر و اکا قریب حضرت یوسف قیوسی قربنده بر برکه و برخان قدس یولنده واقعدر
شقیف بیروت بر متین قلعه در دریا ساحلنه قریبدر صفددن بر مرحله دور بلاد شقیف
قربنده بلاد بشاره اولور عکه ساحل بحرده بر مدینه در داخل عکاده بر عین واردر بقره
دیمکله معروفدر و عکاده بر مسجد واردر صالح علیه السلامه منسوبدر طبریه دن بکرمی
دورت میل و صوردن اون ایکی میلدر و بر صوا قار وادی النعمان دیرلر و بر کوزل لیمانی
واردر و اکا قریب نواقر بونلر اوچ یوکسلک طاغدر دریا اوزرینه ناظرلردر بونلرک دیبلرنده
مغاره لر واردر دریا هیجان اتدکده اول مغاره لر عظیم صدا ویررکه مسافه بعیده دن صدالری
ایشدیلور و عکه یه قریب حیفا و صفوریه و ناصره واقعدر و عکه جنوبنده شرقنده الصرفن
اولور صور ساحل بحرده غایت متیندر عمر بن الخطاب ایامنده فتح اولندی بو مدینه غایت
قدیمه در اکثر حکمای یونان صورلدر بر حصن عظیم خندقی واردر بحر صوییله ادارن
اتمشدر عکه دن اون ایکی میلدر و بو صورک ابنیه سی استدارن عجیبه ایله مستدیردر
و صورده عجایب دنیادن بر قنطره واردر بر طرفندن طرف آخره وارنجه قوس واحد یعنی

بر کوز

برکوزکردر وجمیع بلادده بوندن اعظم قنطره یوقدر و بونک مثلی اندلسده قنطرهٔ طلیطله‌در
وقنطره صوردن اعظم قنطره فتوحات حادثه‌دن ارض بوسنه‌ده بلد موستارده نهر نرتوه
اوزرنده وسعتی یوزاللی ذراع نجار یدرکه موقعنده ذکری سبق اتمشدر مقدما بوصورک لیاننده
بو قنطره التندن دخول اولنور و بولیمانک اوستنده برسلسلهٔ ممدوده ومشدوده واردرکه
مراکبک دخولنه مانع اوله اوصاف سنجاق عجلون بو ولایتی آل عثمان طرفندن برپاشا
ضبط ایدر برقاچ ناحیه‌سی واردرکه بونلردر غوربنی علوان عراج و بوعجلون برحصندر
جبل غوراوزرنده بیسان مقابلنده واقعدر شریعه ایرماغی شرقنده‌درکه اشجار ومیاه جاریه‌سی
واردر و بوحصن محدثدر سلطان صلاح الدین اکبر امراسندن اولان عزالدین بنا
اتمشدر و بوقلعه‌نک ربضی باعوثه دیرلر غورطاغنده واقعدر بوناحیه‌نک کوزل باغچه‌لری
واردر صلت غورطاغنک شرقنده برقلعه‌سی واردر عجلونک جنوبنده برمرحله قدر بعیددر
اریحا مقابلنده وقلعهٔ صلت التنده برعین کبیر چقار وابی بلده داخل اولور وصلتک بساتین
کثیره‌سی واردر وصلتده اولان حب رمان غایت مشهوردر و بوسنجاغه تابع بلقا ناحیه‌سی
واردر عمان برمدینهٔ قدیمه وقلعهٔ محکمه‌در و برقاچ قصبه‌سی واردر حجاج شام
واحی اوزرنده اولان نهرزرقا عمانک التنده اوغرارکه عمان نهرزرقانک غربیسنده وبرکهٔ زیزانک
شمالیسنده‌در وبرکهٔ زیزا ایله عمان بینی برمرحله‌در عین الزرقا قربنده‌کی طاغده شیب قصری
اولورحالا باقیدر وعمانده آثار عظیمه واردر وحوالیٔ عمان مزارع واراضی زکیه وطیبه‌در
لوط النبی علیه السلام عمارت عمانده تولی اتدی یعنی مباشر اولدی بوشهرک اکثر اشجاری
بوطم‌در وغایت چوقدر وبونده قصرجالوت برطاغه ناظردر دخی قبراوریا وملعب سلیمان
علیهما السلام و بوسمته عرب السردیه اولورلر بونلر بلقادن چاق علایه وارنجه غارت ایدرلر
حسبان بلقانک برمشهور مدینه‌سیدر بوشهر اودیه واریحه واشجار و بساتینی واردر
اریحادن برمرحله بعیددر سنجاغ کرک وشوبک کرک برحصن عالی مکانی واردر وتحت
کرک بروادیدرکه بونده حمام وبساتین کثیره واردر وبووادی حجاز جهتنده‌در وکرکده مشمش
وکمثری ورمان وبونلرک غیری فواکه مفضله واردر مقدما کرک عرب طرفندن ضبط
اولنوردی صکره شام پاشاسی عثمان پاشا سنه بیک طقسانده برطریقله اللرندن
آلوب وشام قوللرندن مخصوص مستحفظلر قومشدر کرک شوبکدن اوچ مرحله بعیددر
موته کرکدن برمرحله جعفرطیار دخی الحارث بن هشام یرموک وقعه‌سنده شهید اولدیلر
دخی بعضی صحابه‌نک قبرلری بونده‌در مآب مدینهٔ قدیمه‌در الاقربه اولدی اسمنه ربه تسمیه
اولنمشدر کرکدن نصف مرحله‌در واکا قریب رابیه بوندن عمانه طریق موجب اوزن
کیدیلور ناحیهٔ شراه دخی عجلونه تابعدر بحیرهٔ طبریه و بحیرهٔ لوط و بلقا مابینلرنده
واقعدر شوبک ناحیه‌نک باشیدر قلعه‌سی واردر شرقی غورده برتل مرتفع ابیض اوستنده‌در
وقلعه‌نک ذیلنده ایکی عین نبع ایدر بریسی یمین قلعه‌ده بریسی یسارنه‌در وبوایکی عین

شوبكى سقى ايدوب روان اولور جمله بستانلرى بونلردن سقى ايدرلر وجبل شراة بلقانك
جانب جنوبيسيدركه ربه شراتك اردنده در شوبك شرقنده يولى غـايت دولاشقدر
بوقصبه ده باغلر باغچه لر چوقدر وارضى بحر صواندندر شوبك وبلقاما بينلرندن وادى
موسى واقعدر بونده بنى اسرائيله اول مشهور طاشدن اون ايكى عين نبع اتمشدر وحميمه
جبل شراه جهتنده دركه بونده بنى العباس خلافتنده حميمه دن خروج اتديلر و بوحميمه ده
برماء عطار كبريتى وار درداٮما غليان ايدر جربه وبعض معتل آدملره نافعدر الرقيم بركوچك قصبه
بلقاقربنده جمله اولرى انده كى صخره دن منحوتدر نقل ايدرلركه بورقيم اصحـابى اوچ نفر
كمسنه لر يغمور دن برمغاره ايچنه كيرديلر بعده بر بيوك طاش مغاره قپوسنه دوشوب
قپويى سد اتمشدر اول آدملر مأيوس اولد قلرنده مابينلرنده بونى مشاوره ايدرلركه
هركس ايلدوكى خيرى اكسون ودعا اتسون فى الواقع اويله اتمشلر اول طاش مغـارن
قپوسندن امرحق ايله دوريلوب بونلردخى چقمشلر معان بركوچك مدينه در سكانى
بنى اميه وموالى بنى اميه ايدى حجاج شام يولى اوزرينه سلطان سليمان بونده برقلعه بنا
اتمشدر وبرصو كنو رمشدر شوبكدن برمرحله بعيددر فصل در بيان دمشق شـام
دمشق پاى تخت ولايت و بشيو زاقچه مولويت جنتك برينه تشبيه اولنمش جنت كبى
بوشهر بهجت افزادر وعمومٴ بلاد شامدن اولمغله اسمنه شام اطلاق ايدرلر پس معلوم اولاكه
شامك بلكه بوشهرك حقنده فضائل ومحاسننده نيجه كتب تأليف اولمشدر نفس الامرده
بواقليم شريفك نيجه مواضع وبقاعى قرآن عظيم الشانده مذكوردر ونيجه احاديث شريفه
ايله شرف وفضيلتى اثبـات اولنمشدر وشهر دمشقك حواليسنده وسفح قاسيونده
بيقدر انبياء عظام مراقد شريفه سى اولوب همان ارزه ايله برزه ارا سنده يتمش بيك نبى قبور
شريفه لرى اولمق روايتى وكذلك جامع امويه نك محرابى ديوارنده بوقدر اصحاب كزين
وسلف صالحين مزاراتى وآل بيت رسول اكرم صلى عليه وسلم دن نيجه مشاهد ومراقدى
واردر واعظم جوامع كه جامع شريف بنى اميه در نيجه فضائل جامع جاى شريف ومباركدر وهلا
بودمشق دار امارة وكرسى مملكتدر آل عثمان طرفندن بروزير اوتورر طولى يتمش درجه وعرضى
اوتوز اوچ بوچق درجه دريدى ناحيه سى واردر مرج جبت عال رندانى بقاع العزيز قنيطره
وادى العجم حوران وطقوز صو باشلقدركه بونلردرقره لر بعلبك بقاع وادى التم قنيطره بنى
كنعان حورانه صالحيه شهرصو باشلغى و بودمشقك سبب تسميه سنده اختلاف اتمشلر
اصح كه اولاد سامدن دمشاق نام كمسنه بومدينه سورنى بنـا اتمشدر ويدى قپوسو ور
اطرافنه ايچمشدر وهر قپواوزرنده كواكب سبعه دن برصورتى تصوير اتمشدر اولكى باب
شرقى كه انده منارة البيضا شمس صورتى تصوير اتمشدر ايكنجى كه باب توما در زهره صورتى
تصوير اتمشدر اوچنجى باب جنبيق قمر صورتى تصوير اتمشدر برقپويى سد اتمشلر
وباب سلامه اچلمشدر دوردنجى باب فراديس عطارد صورتى تصوير اولنمشدر بشنجى

باب

باب جابیه مشتری صورتی تصویر اولنمشدر اتنجی باب صیغر مریخ صورتی تصویر
ایتمشلر یدنجی باب کیسان زحل صورتی تصویر اولنمشدر حتی حالا باقیدر صکره
نور الدین الشهید باب سلامه و باب فرجی اچمشدر ودخی برقپو واردر اکا باب النصر دیرلر
و داخل سورده قلعه سی واردر بو قلعه یی اقسر بن اواق بنا ایتمشدر دیرلر که سنه التی یوز طقسانده
ماه شوالك ابتداسنده ملك اشرف خلیل فرمانیله بناسنه شروع ایلدیلر و قلعه داخلنده
حمام و بر دکرمن قلعه ایچندن بحر نهر بانیاس و بر ضربخانه و حضرت ابو الدرداقبری انده در
و قلعه اطرافنده بر عمیق خندقی واردر یوز ذراعدن زیاده صواندن بوندن ایرکیلور ودخی
خندق ایچنده قواق اغاچلری و میوه اغاچلری و کستانه و موشموله بیله واردر وقلعه دن
طشره یه چیقارکن اغاچدن بر کوپرو ایله چیلور و قلعه ده محفل شریف و سنجاق
شریفی کعبه دن کلدکده انده قورلر و رجب و شعبان و رمضان آیلرنده هر هفته جمعه کونی
سنجاق شریفی چیقاررلر و اولو جامعه کتوررلر و مقصورونك قارشوسنده بیوك پنجره نك
پیشنده نمازدن اول انده قورلر نماز قلنلدقدنصکره مؤذنلر توحید ایدرك باب البرید قپوسنه
کوتررلر اندن قلعه یه کوتررلر اندن محفل شریف یاننه کوتررلر و بو حاجه چاق شواله کلنجه بعده
شوالك اولکی هفته سنده سنجاق شریف و محفل شریفی چیقاررلر و پاشاسراینه کوتوررلر
و عظیم آلای ایله و میرحاج ایله و شام عسکری ایله شهری طولاشدررلر بعده آیك ایکنجی
هفته سی پاشاسرایندن دخی عظیم الای ایله قبة الحاج دیدکلری یره کتوررلر وانده شام
پاشاسی محفل شریفی و سنجاق شریفی میرحاجه تسلیم ایدر و شام منلاسی بر حجت یازار
بعده میرحاج سهل کیدر وانده قونروندن دخی قالقوب کسوه یه بعده صنمینه بعده مزیربه
و مزیربده او توراق ایدرلر چاق جمله حجاج جمع اولنجه صکره ذی القعده اولنده کعبه
طرفنه توجه اولنور و ذکر اولنان قبة الحاجی کوچك احمد پاشا شام والیسی ایکن بنا ایتمشلردر
و بعض خیرات تعیین ایتمشدر بغداده قزلباش ایله جنك ایتدکده شهید اولوب باشنی
بغداددن کتوروب وانده دفن ایتمشلردر و سور خارجنده قلعه قربنده باب السوق اروام
قارشوسنده دار السعاده دیدکلری سرای شام والیلری انده ساکن اولورلر بو سرایی نور الدین
شهید بنا ایتمشدر و اسمنه دار العدل تسمیه ایلدی و حالا دار السعاده دیرلر و سورك اورتاسنده
اولان جامع بوندن احسن و مصارف و وظایف جهتندن اکثر سائر بلاد اسلامده بر جامع
یوقدر و جامع قبه سی محرابك اوستنده بناصاپینکدر وانده چوق زمان عبادت ایتمشلر چاق
یونانیین کانجه معبد اولدی بعده عبده اوثانه معبد اولدی بعده یهود معبدی اولدی و اول
زمانده که یحیی بن زکریا علیهما السلام وامی نصب اولندی جیرونه دیدکلری قپوسنه
صکره نصاری تغلب ایدوب بو جامعی معبد اتخاذ ایدوب تعظیم ایتدیلر بعده دین کزین
محمدی ظهور ایدوب اسلام شیوع بولدقدنصکره مسجد مسلمین اولدی و نقل اولنورکه
فتح شامی اهل اسلام فتح ایتمشلر جامعك نصفی نصاری الندە قالمشدر سببی بودرکه حضرت

صديق خلافتنده ابو عبيده حضرتلرينى شام فتحنه كوندردكلرنده ابو عبيده عسكر اسلام
ايله شامه وارد قده باب الجابيه طرفنى محاصره ايتدى واندن يوريش ايدوب و خالد بن وليد
باب شرقى طرفنى محاصره واندن يوريش ايدوب ونصفنى سيفله الوب عنوة فتح ايلدى
اما ابو عبيده حضرتلرى اول اثناده كند وطرفنده اولان نصفنى صلح ايله فتح اتدى بويله اولمغله
جامعك نصفنى جماعت مسلمين مسجد اتخاذ ايدوب نصف آخرى نصارى النده قالمش
ايدى وبو منوال اوزره نيمش ييل كجدكده اولوقت تاريخ هجرتك سكسن التى سنه سيدر وليد بن
عبد الملك خليفه اولدقده مسلمانلر كلوب شكايت ايدوب اهل اسلام ايله عبدۀ اصنام بر يرده
اولمق مناسب دكلدر قوم نصارى يه لطفله انهاء ايتدكده اصلا مقيد اولميوب بو قصه نك
غصه سى وليدك جاننه كار ايليوب وحلنه برچاره آرامغه بشلادى وخارج باب توماده شهر
كنارنده كنيسۀ توما يى عهدنامه دن خارج بولديلر بويله اولدقده حضرت وليد اول قومه
وعيدلر ايلدى كه اول كليسا يى خراب ايده زيرا بو كنيسه انلرده غايت معتبر در اويله ديمكله
انلرده باقى قلان نصف جامعى بدل ايتديلر واول بر نصفه ضم ايتمشدر وجمله سنى بر مسجد
اتمشدر وتعميرنه شروع ايلدى بو طرزكه سقفنى محدب وايچروسى مسطح ذهبله مقرنص
قلدى وارضنى رخام مفروش دورت ديوارينى رخام مجزع قيلدى واساطيننى رخام موشى
ومعاقد رؤس اساطيننى ذهبله مطلى قلدى و جامعك ايچروسنده جانب شرقيسندن جانب
غربيسنه وارنجه بر عمودى سبز وبر عمودى سرخ ايكى صف اعمدۀ كبار حجريه وضع اولنوب
وبو اعمدۀ كبار اوزره اولان خرده كمرلرك فوقنده اخشاب طوال وغلاظ وضع اولنوب سقف
جامع بو اخشاب اوزره مبنى اول سقف ايكى صف ستون اوزره ديكنه چاتلمش طولانى طامدر وبو
ايكى صف قرق عدد ستون برركدر وبو ايكى صف ستونك اونر ستون اراسنده ظاهرلرى كمر
يرينه وارنجه الواح رخام ايله مبنى چاركوشه ضخيم وعظيم پايه ديوارلر اوستنده جامعك وسطنده
كاركير ايله بر قبۀ عليا مبنى دركا قبة النسر ديرلر وقبه نك ظاهرى نصفنه قريب وارنجه كاشى
قپلودر وسقف جامعى سراپا الواح رصاص ايله پوشيده در وبونك اورتاسنده اولان اعمدۀ
رخام ايكى صفه دركه صفه وتحتانيه سى اعمدۀ كباردر وصفۀ فوقانيه اعمدۀ صغاردر
وخلال اعمده فسفسا ذهب ايله طلا والوان ايله حورمدن وقراواننده كى اولان عجايب
وغرايب وانواع ازهار واشجار واغصان ايله مزيندركه امصار اثمار ايله اجتنا اولنوب
هر لحظه وهر بار تلذذندن كوزلر طويدقدن صكره اوراق اثمارندن برينه
نقص طارى اولميوب وحجراتك فوقنده كعبه نك وضعى وصفاتنى نقش ايلدى
وقبة النسر التنده كى ايكى عمودى خالد بن يزيد دن بيك بشيوز التونه صاتون
المشدر وايكى لوح فستقى مرمردن اسكندريه دن يوز التون ايله المشدر وحفار
محلنده كه حضرت يحيى رأس شريفى انده وضع اولنمشدر وباب جامع اوزره اولان ايكى
عمود حجرى عجايب دنيادندركه طولى وعرضى افراط اوزره در بونلر باب البريد خارجنده در

وبونلره

وبونلره مشابه قسطنطنیه ده مرحوم سلطان سلیمان خان جامع شریفی ایچنده
اولان عنابی رنك درت عمود طویل وضخیم مرمر ستونلردر وجامعك جانب غربیسنده
طبقهٔ علیاده اعمدهٔ صغاردن ایکی عمود وار در دیرلرکه حجر دهنجدندر وجامعك صحن
قبلیه سی جدارنده مانند سپر بر حجر مدور واردرکه سرخ وسفید ایله منقطدر دیرلرکه
فرنك بو حجره اموال کثیره ارسال ایتدی واهل اسلام رد ایتدی وقبهٔ نسر التنده وساؤ
مواضع معلومه یه سیم وزر قندیللر آصوب باشقه التیوز زنجیرلو قندیل حالا انلرك اثری
قالدی یرلرینه صرچه قندیللر قومشلر وقندیللر زنجیرلری نحاسدن ذهبله طلا اولنمشدر
حالا باقی در وصحننده ایکی بخوردان عامودلر اوزره ایلدی و جامعك غربی وقبلی وشرقی
دیوارلرنده فرشدن ایکی ذراع نجارینده منتهی اولدوغی یرده الواح اوزره خط ثلث محقق
ایله مرقوم سورهٔ فرقان جامعك مقصوره سنك غربیسنده منتهی در ومقصوره نك
جهت شرقیه سی منتهی اولنجه دیوارك ایکی طرفنده سورهٔ ملك وبو کتابت مانند طومار
مکتوبدرکه زمانی ورق قلمی زرد ایله وزمینی لاجورد ایله ملوندر ومذکور اولان مقصوره
حایط قبلی وسطنده اخشابدن شبیکه الواح ایله بر مقصوره بنا اولنوب محفل مؤذنین
مقصوره اورته سنده درکه بو مقصوره جوانب ثلاثه دن اوچ باب ایله محفوظدر ومحراب
حنفیه ومنبر بو مقصوره ایچنده در ودخی کلام عزیزلو محرابك کنارلرنده دیزلمشدر
ایکی طولابده حضرت عثمان وحضرت علی یازدقلری مصحفلویدر انلرده محفوظدر
وخلق انلری زیارت ایدرلر ومقصوره یه ملاصق غرب طرفنده قبلی دیوارنده داخلده
بیت خطاب دیرلر خطیب جمعه نمازندن اول انده اکلنور بواوه نهر بانیاس اوغرار
وجیرونه کیدر ومحراب حنفیه دن غیری دخی اوچ محراب واردر مقصوره غربنده قبلیده
ایکی محراب بری که مقصوره طرفنه قریب شافعی محرابی بری که بری طرفنده باب
عنبرانیه قریب حنبلی محرابی ومقصورهٔ شرق طرفنه حایط قبلی ده بر محراب اکا مالکی
محرابی دیرلر دخی صحابه محرابی دیرلر وبو جامعك دورت قپوسی واردر بری قبله طرفنه
باب عنبرانیه دیرلر وبریسی شمالی باب الشمیساطی دیرلر دخی باب السلسله دیرلر مدرسهٔ
شمیساطیه یه مفتوحدر وبریسی غربی باب البرید دیرلر اول سمته سوق مراد پاشا باشنده
بش التی قدمه طاش نردبان ایله چقیلور وبریسی شرقی باب جیرون دیرلر واوچ قپو
دخی محدثدر بری باب کلاسه که مدرسهٔ کلاسه یه مفتوحدر واکا قریب بر باب صغیر
وبری باب صغر شمیساطی بابی قربنده که مدرسه کاملیه یه مفتوحدر ومشهور اولان
رأس یحیی بن ذکریا علیهما السلام مقصورهٔ مذکوره جامع ایله حایط شرقی جامع بیننده
مقصوره یه قریب صفین اعمده صف اولده ایکی سبز رنك ستون کبیر بیننده الواح
اخشابله مبنی بر مقصورهٔ صغیره زیارت وروح پرفتوحنه دعا اولنور باشقه مخصوص
بر حاجبی واردر مفتاحی انده در واکا قریب شمال شرق بر بیر ماء واردر صوبی غایت لذیذدر

و بیوك چاهده یکپاره بیاض رخامدن منحوت بر دهان وضع اولنوب وبرچرخ نصب
اولنمشدر که ایام صیفده صلواة مغرب و عشاءده جامعده ادا ایدن جماعت مسلمین
بونك صویندن سقی اولنور ومقصوره حذاسنده اون برنجی بابك داخلنده بر منحوت
طاشدن مبنی برقبهٔ صغیره التنده برمجمع ماء جاری واردرکه بومجموع مائك دیوارلری
ظاهرنده دورت عدد لولهدن آب لطیف علی الدوام جاریدر و جامعك دیوار شرقیسی
ودیوار غربیسی خلفنده دیوار آخر وسقف آخر ایله محاط ومسقف مشهد نام ایکی
مقام لطیف واردر وبوایکی مقامده ایکی حوض آبلری لاینقطع و بوجامع کبیرهنك
ساحهٔ حرمی دخی شرق شمال غرب اطرافی جهت ثلاثهسی نصف ذراع ارتفاعده
مرتفع فرش اولنمش طولانی صفهلردر وشمالده اولان صفهلرده هنودوسنود طائفهسی
انده مدام قرآن تلاوت وتعلیم ایدرلردی لکن انلری حالا اورادن قالدرمشلردر وصفهٔ
شرقیده وصف غربیهده دخی ایکی مشهد واردر وبوایکی مشهدده ایکی حوض آبلری
لاینقطع وحرمك جانب شرقیسنده کبار صفهسی اوزره منصوب اولان اعمده کبار
رخامیه دندر دوردی دخی سیاه وعنابی لون ایله منقطدر وبوصفهنك جانب قبلیده
اولان نهایتی ایله دیوار شمالی جامع بیننده باب جیرون جهت داخلیهسنده دورت اعمدهٔ
کبار رخامیه ایکیسی سیاه وسرخ منقطدر وایکیسی سبز سیاه منقطدر وبو اعمدهٔ
کبار فوقنده اولان اعمده صغار طقوز عدد در ایکیسی نفطی وبیاض منقطدر وبشی
ابری سفید رنك وبری سرخ وبیاض منقطدر وبومجموعك وسطنده اولان ستون خرده
شکر رنك وبور مالیدر وبونده کی اوچ قپو ایکی طرفلرنده بر رحجره واردر وبو باب جیرون
خارجنده سهل کیدیلور برنردبانه اینلور دیکرمی بدی عدد قدمه طاش وبرغریب حوض که
برمزراق قدر برقالن صو یوقارو یه آتیلور وباب جیرونك خارجنده طاشدن برمصنع
کوشك دیرلرکه جیرونك کوشکیدر وحرمك جانب غربیسنده کبار صفهسی
اوزره منصوب اولان اعمده کبار رخامیه دورتدر که دوردی دخی سیاه وعنابی لون ایله
منقطدر وبوصفهنك جانب قبلیده اولان نهایتی ایله دیوار شمالی جامع بیننده ایکی مرمر
عمود کبیر دخی واردر که سرخ سیاه منقطدر وبو دورت عدد اعمده کبار بحریهنك
سلکنده منقطدر وبوسرخ وسیاه منقط ایکی مرمر عمود ایله باب البرید بیننده جهت
داخلیه باب البرید دورت عدد اعمده کبار واردر سبز وسیاه منقطدر وبوصفهٔ غربیهنك
اعمدهٔ کباری فوقنده اولان اعمدهٔ صغار طقوز عدد در ایکیسی نفطی وبیاض منقطدر
وبومجموعك وسطنده اولان ستون خرده شکر رنك وبورمالیدر وحرم جامعك صفهٔ
شرقیهسی قربنده سکز عدد ستون رخامی اوزره برقبه واردر که اوستی رصاصله پوشیدهدر
وبوستونك دوردی الاجه سماقی مرمر ودوردی نفطی مرمر حالا بوکا قبهٔ باعونیه دیرلر
زیرا مقدما براهل علم خاتون بونده درس ویردی وبوقبهنك مقابلهسنده صفهٔ غربیه

قرینده

قربنده کبیر وسکز عدد ستون حجری اوزره برفوقانی حجره مبنی در اوستی کار کبیر قبه درکه
رصاص ایله پوشیده در و بو حجره نك قپوسی مقفل در ایچنده جامع شریفك اوقافنه متعلق
دفترلر واردر و حرم جامعك وسطنده وسط حرمده ایری بیاض رخامدن قد انسان طویل
طولنده چار ستون اوزره مرمردن برقبهٔ صغیره مبنی درکه بو قبه اون برخانه اوزره طرح
اولنمشدر و بو قبهٔ صغیره نك آلتنده ایری و بیاض رنك یکپاره مرمردن بربیوك قورنه
مقداری برشادروان صغیر واردرکه آلتنده آب روان کاوب علی الدوام جریان ایدر
و بو شادروانك طرفیننده اون ذراع نجاری مقداری مفارق ایکی ستون حجری نصب
اولنمشدر اوزرلرنده حدیددن مدور شبکه لر وضع اولنوب شبکه لر اوستنده میانه تپسی
مقداری مجمرلر واردر خلفاء بنی امیه ایامنده و بعض سلاطین اسلام عهدنده هر جمعه کونی
بو مجمرلرده برنیچه رطل عود یاقوب اوزرنده برسراپرده اورتلوردی بعد صلوة الجمعه سراپرده یی
مجمر اوستندن رفع ایدوب نسیم رایحهٔ طیبهٔ عودی انتهاء مدینهٔ دمشقه ایلدوب
رایحهٔ عودی شم ایدرلردی و جامعك قربنده شمال غرب کوشه سنده تخته دن یاپلمش برحجره
انده یمانیه طائفه سی اولور و شیخلری واردر و بو جامعك اوچ عدد مناره سی واردر بری
جامعه متصل مشهد شرقی اوکنده مبنیدر حدیث نبویده مذکوردرکه حضرت عیسی
علیه السلام منارهٔ بیضاء شرقیٔ دمشقه نزول ایدر بو مناره چارکوشه در و طولی و عرضی
غلظتنده برابردر و هر بری دورت ذراع نجاری که ایکیسی سکز ذراع واردر و طولی فرق علمنه
وارنجه یوز ذراع نجاری یه قریبدر و دخی سلمی ایکیوز پایه عدد در حالا بو کا منارهٔ
عیسی دیرلر و برمناره سی دخی جامعك دیوار غربیسنه متصل ایکی شرفه سی واردر حالا
آکا منارهٔ غربیه دیرلر و برمناره دخی حرم جامعك دیوار شمالیسنده باب السلسله یه
متصلدر بو دخی چارکوشه در و بو منارهٔ بیضاء شرقیه دن دوندر بوکا مادنة العروس
دیرلر بو مناره یی دخی ولید بن عبد الله بنا اتمشدر و یتمش بش موذن تعیین اتمشدرکه
هر نوبت یکرمی بش موذن اذان ویره و بو موذنلر عشاء نمازندن صکره مضمون دن
توحید ایله والهی اوقومغله ایبزلر و یحیی ضریحی مقابلنه طورر لر و دعا ایدرلر و رمضان
آینده تمجید اذانی ویردکدن صکره غربیه مناره سنك قپوسندن موذنلر جمع اولور یا امهٔ
خیر الانام دیو حضرته متعلق خوب آوازایله موذنلر دن بریسی اوقور بعده جمله موذنلر
الهیله و غیری مدحلر له کاوب قبه آلتنده اوتورر لر و جمله انبیاء عظامی مدح ایله ذکر ایدرلر
بعده چقارلر بتون رمضان شریف بو منوال اوزره ایدرلر و اون التی امامی واردر هر دورت
امام مذاهب اربعه نك بریته معیندر یعنی دورت امام حنفیه ایچون و دورت امام شافعیه
و دورت امام دخی مالکیه و دورت امام حنبلیه ایچون و ایکی خطیبی واردر حالا بو منوال اوزره در
و بو جامع شریفده قبه لر و مهرسالیانلر و انواع قندیللر دیزلمشدرکه رمضان کیجه لرنده
اون ایکی بیك قندیل یقارلر و بو جامعده جمعه نمازندن صکره صاحب طریقت شیخلر

کلوردلر و هرکس طریقنه کوره توحید ایدرلر چاق اکندی وقتنه دک که انک مشهورلری بونلردر
رفاعی شیخی عارودکی شیخی قطنانی شیخی براقی شیخی سعادی شیخی حدادی شیخی سینانی
شیخی قادری شیخی ودخی نقشبندی و جلوتی وخلوتی شیخلری که هر برشیخک باشقه
مکان معینه‌لری واردر و بوجامعده درس عام بقعه‌لری واردر حنفی وشافعی وحنبلی ومالکی
برقاچ یرده درو قرا شیخلری که سبعه وعشره قرائتلری حضرت یحیی مقابلنده قرائت اولنور
وختم شریف اولدوغی وقتده شافعی محرابنده ختم ایدرلر و رجب وشعبان ورمضان آیلرنده
قبه التنده محدثیندن برشیخ اکندیدن چاق غروبه دک حدیث بخاری نقل ایدر مقدما مسلم
وشفا حدیثلری شیخلری وار ایدی شفا حدیثلری صباحدن اویلیه دک ومسلم حدیثلری
اویله دن اکندیه دک نقل اولنوردی حالا اول قاعده قالقمشدر و بوجامعک طولی
شرقدن غربه بشیوز قرق سکز ایاقدر وعرضی یوز اللی بر ایاقدر ونقل ایدرلر که بوجامع
شریفه بش بیک کره بیک آلتون والتمش بیک آلتون صرف اولنمشدر و بوجامعک اوقاف
کثیره سی واردر یومیه مصرفی اوچیوز آلتوندر باقیسی خزانیه نقل اولنوردی و بو بیوک
جامعدن غیری داخل سورده جمعه نمازی ادا اولنور برجامعکه اکا جامع القطانین دیرلر
انلردن غیری سور ایچنده مساجد چوقدر انلرده جمعه نمازی قلنماز وسورک خارجنده
بیوک وکوچک جامعلر چوقدر یوز اللی عدده قریبدر و بوجوامعدن دولت عثمانیه ده بنا
اولنان برقاچ جامعدر بونلرک بنالری دیار رومک جوامعی طرزنده در شرفین اعلی وادنی ایله
مابیننده اولان کوک میدانی دیدکلری عرصهٔ واسعه نک نهایت شرقیه سنده مبنی مرحوم
سلطان سلیمان خان طاب ثراه جامعی درکه دیوار شرقیسی ودیوار غربیسنه متصل ایکی
مناره بیننده رصاص ایله پوشیده کارکیر قبهٔ صغیرهٔ واحده ایله برجامع فرح افزادر و بوجامعک
بابی محرابی مقابله سنده و باب جامعک طرفینی قباب صغیره التنده ایکی صفه در و بوصفه لرک
اوکی برحرم که فرشی رخامه مثابه سنده سیاه وسفید طاشلردر و حرمک جانب شرقی
وغربیسی سبزه زار لطیفدر وماورالری ضیافتخانهٔ مسافریندر که حجرات متعدده
و بوحجرات رصاص ایله قپلو قباب التنده در و بربرینه متصل وجانب قبله دن جانب شماله
ممتددر وطرفینده اولان ضیافتخانه حجراتی اون حجره در وحرم جامعه ناظر اون ایکی
ستون رخام اوزره اون ایکی قبهٔ صغیره در که طرفینده اولان قباب صغیره یکرمی دورتدر
وحرمک وسطنده برحوض مربع عشرافی عشر و وسطنده یکپاره مرمردن برشادروان
وضع اولنمشدر آبی لاینقطع رواندر وحوضک اطرافنده پنجدن دورت لوله واردر که
آبی لاینقطعدر و بوحوضک فرشی منتهی اولدوغی شمالیه سی طرابوزان و بونک مقابله سنده
برآخر طرابزان که بو ایکی طرابزان اراسی شارع آبدر و بو ایکی طرابوزان ماوراسی برجنینه
واردر و بوجنینه ماوراسی برعمارت عامره درکه کیلار ومطبخ وفرون وسائر توابع
ولواحقی مشتملدر وضیافتخانهٔ مسافرین خلفنده قورشون اورتولی کارکیر قبه‌لر ایله

اون

اون سکز حجرانی مشتمل بر مدرسهٔ عالیه مبنی در مدرسنك دمشقده فتوای حنفیه سی ایله
یومی التمش اقچه وطلبهٔ علومه یومیه ایکیوز اقچه ومطبخ عمارتدن هرکون ایکی وقت
طعامیه واردر وحرم جامعده اولان ضیافت خانه یه نزول ایدن مسافرین ایچون دخی
عمارتده معین مائده طعام واردر وجوامعك ایکنجیسی دولت عثمانیه ده سابقا میرمیران
ولایت شام اولان درویش پاشا جامعی درکه دار السعاده یه قریبدر روم طرزنده بر جامع
زیبادر وحرمنك وسطنده بر مصنع حوض وشادروان واردر اوچنجی جامع سنان پاشا
جامعیدرکه باب الجابیه خارجنده در بر قبه ایله کمرلرینك اوستی رصاص ایله پوشیده در
وبو کمرلرك التی فرش جامعدن مرمر ستونلر له رفع اولمش فوقانیه لردر وبو فوقانیه لرك
نردبانلری جامعك ایچنده کارکیر طاش نردبان ایله در قپولری جامعك دیوار شمالیسی
وسطنده وباب جامعك طرفیننده اولان صفلرك نهایتلرینه قریب ساحهٔ حرمده
وسطنده بر حوض الوان رخامدن منقط ومنقش شادروان واردر وبو حرمك ایکی قپوسی
واردر وبو جامعك مناره سی حرمك باب دیوار غربیسنه متصلدر منارهنك ظاهری یشل
کاشی ایله مبنی در دوردنجی جامع که سابقا میرمیران ولایت شام اولان قره مراد پاشا
جامعیدرکه خارج سورده حجاج یولی اوستنده در باب المصلی سمتنده در وبو جامعك دخی
قبه سی وبناسی دیار روم طرزی اوزره در ودمشقده اولان مدارس وزاویه لر وحمامات
لطیفه لك مشهوری بیوك جامع قربنده حمام درویش پاشا وسراج خانه ایچنده
حمام مصطفی پاشا اورته سنده بر بیوك حوض دوری یکرمی ذراعدر مستدیر عمقی قامت
انسان قدر وباب حمام مقابله سنده بر حوض اوستنده رخامدن منحوت ارسلان اغزی
دیدکلری چشمه دن بر حوضه جاری آبی لاینقطع روانیه خیرات وخانات چوقدر دخی
اسواق عامره سی کذلك سوردن طشره دخی وافر بیوت ومحلات واردر ونور الدین
شهید بو شهرده بر بیمارستان اتمشدرکه اعظم خیرات ندر اوقاف کثیره سی واردر لکن
عشر عاشری قالمیوب مع ذلك الحاله منتفع به اثردر مخصوص رئیس الاطبا وکحالین
واردر وصالحیه ده اولان بیمارستانه نسبت بو معمور ردر وبو شهر جبل قاسیوندن ایکی
ساعتلك شمالنده بر هموار صحرایه دوشمش که قبله سی بی پایان صحرادر شهر اول صحرایه
دوشوب باغچه لرینك براوجی تا ذیل قاسیونه پیوسته وصالحیه ایله بلدهٔ واحده حکمنده
اولمشدر زوهٔ قاسیونده قبة النصردن دمشق وصحراسنه نظر اولنسه شهرك بیوت
وابنیه سی باغچه لق اراسنده کیجه شکلنده کورینور والحاصل بو مدینهٔ دمشق نهایت
عمارت اوزره واسواق وبضایع وارباب تعامل ایله کمال زینت اوزره خصوصا جامع اموی
ابوابندن باب البرید محاذیسنده اولان سوق جدید مراد پاشا وبربرینه مقابل بیت القهوه
وبرستان بی همتا اسواق دمشقه بر نمایش وزینت ویرمشدر وقلعهٔ دمشق خندقی
اوزره شمسی احمد پاشا احداث اتدوکی سوق سپاهی وجامع امویه نك دیوار قبلیسنده

اولان سوق الذراع طولانی دمشقده نسج اولنان اقمشه وحریرك معدن کاییدروبونلردن
غیری سوق بزوریه وسوق چقمق وسائرده کاکین واسواقی حیز احصادن دوردردنجی
قبیباب محله سی که شهرك برجانبنده بر یابس محله دوشمش محدث بر محلهٔ عظیمه اولری اوبه لر
طرزنده شکل مخروطی کبی قباب اننده بیوت سکانی ترکمانلردر طولانی واقع اولور وغربیٔ
شهرده زمرد کبی کوك میدانی دوشر جمله جوانبی الوان ازهار وانواع اثماری مشتملدر وحدایق
نزهت افزادر خصوصا تحت القلعه دیدکلری موضع مجمع تنزهه کیدن صالحیه یه وکوك
میدانه ونیربه وغیری وانده کی اولان آشجیلرك پاکلوغی وانواع نفـــایس پشوردکلری
بر ایکی ساعت ایچنده بر عالی ومکلف ضیافت حاضر ایدرلر واعمارلد قلری یره کتوررلر ونهر
برداسبیکهٔ سیم کبی کوك میدان ساحه سی وسطندن جریان ایدر وبوکوك میدان
اطرافی عالی قصرلرکه آفاقده مشهوردر انلری وصف اتمکه کماهو حقه ایفا اولنمز باخصوص
برامکه ابنیه لری وآثاری که حالا باقیدر بونده بر مشهور مسیره واردر اکا جبهه دیرلر بوموضع
مربعدر ایکی دونم یردر ایچنده سوکوت جوزقواق وغیری واطرافلری دورت جهتی ماءك
جداولی احاطه ایلمشدر وبرکه لر وحوضلر وبومسیره نهر برداکنارنده واقعدر وانك
بوقاروسنده نهر قنوات مقصفه ونهر بانیاس مولوی خانه یه چکر برکوزل آستانه دروایکی مصنع
دولاب دونروانلدن دینکز جامعنه چکر بوجامع شرف اد نه نام موضعده واقعدر یکرمی
بیوك پنجره لری واردر اول سمته اقان ایرمقلره ناظرلردر واکا قریب یلبغا جامعی حرمنده
دورت کوچه لی بر برکه در اوزته سنده بر فسقیه مستدیره در ایچنده صو بر قامت انسان
قدر آتیلور وبوجامعك پنجره لری اوچ جهته ناظردر بر جهت که شرق طرفی تحت القلعه یه
ناظردر بوموضع غریب ایچون منهلدر وقریب ایچون مرتعدر اطرافی بیوت وقصور محاطدر
ایکنجی جهت غرب طرفی نهر بینه ناظردر اوچنجی جهت قبله طرفی نهر بردایه ناظردرکه
بوسمتده اشجار وازهار و بین النهرین دیدکلری موضعده برکوپرو واردر اندن بر لطیف
جزیره یه کیدیلور واندن نهر بردا ایکی بلوك اولور بر بینه نهر شیخ ارسلان حضرتلری
واول بلوکی اولکی اسمنه قالور وبوجزیره دیدکلری مقصف بطالین اولان کمسه لر بونده در
دخی اول سمتده بر مسیره واردر بهنسیه دیرلر بوموضعده اشجار واثمار وازهار وعیون مـاء
مجتمعدر واوسنی یا ننده ارض نیربین دیدکلری یردرکه ثماری کوزلدر وازهاری کثیره در
واندن ارض ربوه یه دخول اولنورکه انده جبل شرقی سفحهٔ مهد عیسی وانك قپوسنده بر عین
ماء اکاماتم دیرلرکه اول سمته ایرمقلر بردا ایرماغندن قسمت اولنور واول سمت سفح قاسیونده
اول مشهوردر واکبر یعنی جنینیه لردر وانده جبل قاسیوندر وجبل ربوه در ما بیننده دمر
قریه سی فاصله در ومقابلنده قبهٔ سیار واقعدر وشهرك قبله وجنوبیه سنده اولان صحرای
بی پایانده بریر قرای معظمه سوادلر ومزارع ومراتع کوزایرمی قدر متصل واحد
عمران محتبکدر وابادان کبی نمایاندر وبوشهرك اکثر بیوت وابنیه سی طاشدندر سیاه

وبیاض وسرخ طاشلردن عالی کمرلردرخت بیوت وستونلری ایله اوستنی اوربرلروطاملری
جمله طپراقدر بوکا ایوان دیرلر اوکنده بحیره یعنی حوض عظیم وایکی طرفی باغچه وایوانك
مقابله سنده دورت طرفی دیواروبردحجره ایله غایت عالی واسع ومکلف قاعه لر دیمکله
معروف بیوك اوطه لرطرح ایدوب حوض ایله قاعه اراسنده تحت السمابرصفه وایوان وقاعه
یانلرنده طول وعرضی بش التی ذراع ارتفاعی اون ایکی ذراع قدر مربع درکلری بیوت
صغیره طرح ایدوب وایوانلری شماله مکشوف صیف وحر ملاحظه سیله بنا وطرح
اولنمشدر آغربنالردر وشمدی بعضیلر بشلادیلر روم طرزی اوجاقلر اوطه لربنا ایتمکه وفوقانی
خانه لردخی طرح اتمکه وبوشهرك برمنزل ومسکنی یوقدرکه ایچندن صوچقمیه وبوشهرك
بغایت پاك ومکلف چارشولری اکثر مثمن سقوف ایله مسقفدر وعظیم کارکاهلووارد
انواع اقمه اشه شلنورشامك انواع ازهارواثماروغیری ازهارك اك مقبولی که شمال طرفنده
واقعدر اول معبرازهاردن گل در وبوگل التی نوعدراك مقبول واعلاسی وردجوری دیدکلری
گل دروگلدن غیری نسرین دخی رزین بونك انواعی چوقدرقرنفل کذلك برقاج نوع ویاسمن
وشبوی وسوسن کذلك وزنبق وبهارچچکی واردر واقحوانه برقاج نوعدربواقحوانه شمس
ایله دونر وکیجه ده چچکی قپانوردخی مرسین وفسلکن انواعی چوقدر ولاله وشقایق نعمان
وشب کلاه برقاج نوع وتمرحناوبان وسذاب ونمام وقسط وزعتر ومردکوش وریحان
انواعی چوقدروخالف وادویه وپیغمبر دوکمه سی وحزام ودخی نیلوفر برقاج نوعدراك
مقبولی مائیسی وخیلان سجرصفصافه مشابه دراول ربیعده جمله اغصانی قرمزی رنکله
صبغ اولنوراثمارك اك کوزل یری ارض مزه وللواندر بونلر قبله طرفنده واقعدر فاکهه لردن
قایسی یکرمی برنوعدراك مقبولی حموی واك مقبول قوروسی بلدی دیدکلری قایسیدر
دخی کراس ووشنه یدی نوعدراما تربیه سزدر استانبول کبی دکلدر اماحالا تربیه ایدلکله
کوزل اولمشدردخی امرودك انواعی چوقدر الما کذلك اك مقبولی مسکی سکری ماوردی
دیدکلری المالردر دخی شفتالو واریك انواعدراك مقبولی ماوردیسی دخی انار اصنافدر
اك مقبولی ماوردیسی وقبله دن شرقه که اول سمتده قریهٔ یلداچاق قریه عربیله وارنجه اوزوم
مقبولدرنقل ایدرلرکه قرق طقوزنوع عنب اولوراك مقبولی زینی اوزومی وقوروسنك اك
مقبولی دوربولی اوزومی در دخی ایوا انواعدر وانجیر وبادام دخی عناب وفستق وفندق
وصنوبروبرعروراك مقبولی قریسدروخرنوب وجوزبرقاج نوعدردخی امبر بارس وحمضك
انواعی چوقدر ترنج کباد نفساش اغاج قاونی لیمون التی نوعدرنارنج ایکی نوع وزیتون
انواعدرربیاس وموزوسکرقمشی برقاج نوعدرودخی ملح یعنی خرما تازه سی وسبزه قسمی
چوقدرهلیون طرخون قنبیط کرنب اوج نوع ملحنه بادنجان برقاج نوع کراث برایکی نوعدر
وتوت دخی برقاج نوع وهاوج وتورپ وتره وسموزاوت واسفناخ وکرفیس وبازی وهندبا
ایکی نوع وثوم وکزبره وکراویا وکمنون وقباق انواعدروکماة وشلغم وبوکروجه وبقله وبریج

ومرجمك وطاری انواعدر وقرطم وسوسم وبزر قطونا ونخود وحلبه ومارول انواعدر وسماق
وقلقاس وملوخیه وبامیه وخیار ایكی نوعدر صیفی وخریفی وقاون وقارپوز برقاج نوعدر
دخی پنبوق وحریر چوق اولور انك مقبولی حریر بلدی تعبیر ایدرلركه سائردن معتبر وثمنی
بهالیدر دخی طوز وقلیه حاصل اولور وقثا غایت چوقدر دخی قریهٔ عربیلده براوت بتر ریحانه
بكزر اول قریه نك خلقی بواوتی اكرلر اسمنه قرنفل دیرلر نفس الامرده رایحه سی قرنفله
بكزر وچچكی ریحان چچكنه بكزر بو چچكك صوینی چیقاررلر بونك صویی چوق امراضه
نافعدر خصوصا ضیق نفسه وبلغمه غایت نافعدر انجق بوكوبه مخصوصدر غیری یرده اولمز
دمشق اطرافی صالحیهٔ دمشق شامدن برساعتلك شمالنده جبل قاسیون سفحنده براز
مرتفعجه واقع اولمش اتكلرنده عمران وكوشكلر وباغچه لری دمشق باغچه لرینه پیوسته
اولمش دمشقدن بر محله مثابه سنده قدیم وحادث جوامع ومدارس وحماماتی مشتمل
دمشقه نسبت آب وهواسی لطیف وخوب قصبه در سابقده دمشق ماندی برشهر
اولدوغنه حالا جابجا جوامع ومدارس قدیمه ومعطله سی آثاری وبر برمزین ومكلف وملون
احجار ایله اولمش عالی دیوارلری شهادت ایدر نقل ایدرلركه انده برموضع بنی المدارس دیرلر
مقدماننده چوق مدارس واردر ومدارس شام ایچون مخصوص بر كتاب مؤلفدر اسمی
الدارس فی المدارس وسلطان سلیم خان شیخ اكبر حضرتلری مزار شریفلری اوزرن بنا
ایتدردكلری تربه قربنده عربستان طرزنده جامع شریف وخلفنده شارع عابده كیلار
وفرون ومطبخ وسائر لواحقی مشتمل بر عمارت علیه بنا ایتدیكه فقراء محلهٔ صالحیه
بر احسانك پرورده سی واندن غیری دخی جوامع كه حالا باقی اون ایكی جامعدر اشهرلری
حنبلیه جامعیدر وسلطان صلاح الدین خیراتی بربیمارستان واردر وحالا اسواق معموره سی
واردر وبو صالحیه ده ایكی نهر جریدر نهر یزید وری نهر توران نهر یزید جبل قاسیون طرفلرندن
ثوران اندن اشاغیجه دوزه قریب جریدر ودمشق طرفنه توجه ایدر وبو صالحیه ده مكلف
باغچه لر واردر وشهرك صحرا سمنه مشرف عالی ومفرح قصرلر واول نهراوزره خوش آینده
صفه لر وچمنلری واردر انصاف بودركه صالحیه برجای نورانی ومزیل غم وصفای قلب ویرر
بر مقام روحانیدر بونده ولاة شام طرفندن مخصوص صوباشی وشام افندیلرینك
مستقل نائبی واردر وبو صالحیه ده توت وحمص اغاچلری ومرسین وشفتالو
چوقدر وجبل قاسیونده برنوع اوت خزام دیرلر رایحه سی كوزلدر وبرجنس اوت
شیح دیرلر اندن بتر دخی سماق دخی زعرور ابیض واحمر دخی خرنوب وصالحیه یه متصل بر
موضع اكا سهلم دیرلر حالا سهم دینور اكثر اغاچلری توت اندن چوق حریر پیدا اولور وبو صالحیه ده
بردقلر اشلنور شهره كتورر وب صتارلر واكا قریب بر موضع اسمی بیت لهیا والعنایه
وحضرت آدم بیت ابیاته اولوردی دیرلركه حوا حضرتلری بونده چوق اولدی بونده
عناب اغاچلری چوقدر واكا قریب ارض سطرا ومقری ودیرلركه بوسطراده هابیل اولوردی

وقينيه ده قابيل اولوردی مابينلرنده برمسيره آكابايلللی ديرلر بوسمتده برغريب چچك بتر
رنكی بياض قرمزی يه مائل يره دوشه لی بتر اسمنه قرنفله ديرلر بونك برغريب حالتی واردر
قو قوسی اكنديدن چاق صباحه دك چقر وكوندز چقماز ودخی بوسمتده ابوا انجلری
چوقدر چچك ويردوكی وقت ظرفای شام انده جمع اولورلر واشجار التنده صولرآقيدرلر
وآيك قراكولق اولدوغی وقتنده يمورطه قبو قلرينه زيت ياغی قويوب يقارلر ورو آيه
صالی ويررلر واغاجلرده تورنج قابوقلرين اصـــارلر وبويله جه يقارلر بوموضع بهنسيه
قريبدر وبهنسيه قريب ارض مزه ولوان بونك انجيری وقيسی سی وكراسی ووشنه سی
مشهوردر وجبل قاسيون خلفنده قريه ٔ مينين برمشهوركويدر بونده ايكی جليل وليلر
واردر بری شيخ جندل بری شيخ ابو الرجال وديرلركه شيخ جندل حضرتلری يانده تماغه
كمسه يی قبول اتمز بوقريه نك جوزی مشهوردر زيرا قشری غايت رقيق وبيا ضدر
وبوسمتده قار اكسك اولمز ايچنده ريباس وامبرباريس بتروشامك قربنده تل حورنه
دخی عقبه ٔ قابون الرمان سمتنده وشامك غرب شمال طرفنده ناحيه ٔ جبه عسال شام
منلاسی طرفندن نائبی واردر شمالنده قريه ٔ صيدا نايه وقريه ٔ تلفيتا وقريه ٔ عمره
ومشهورلری قطيفه رحبه جرود معظميه عسال زبدانی دخی باشقه نيابتدر شام
منلا سی طرفندن برمفرح ومسيره يرده وادی برداساحلنده اولور بعده حاميه واندن
ربوه يه كيدر بوناحيه نك باغچه سی چوقدر واثماری مشهوردر خصوصا الماسی كه
غيری يرده اويله الما اولمز وچولمكلری مشهوردر بونك باغچه لری چاق دمشقه متصلدر
بوناحيه نك شامدن بعدی اون سكز ميلدر وبو زبدانی نك سلفده سوری واردر بونك
يولنده نور الدين شهيد برخان بنا اتمشدر واول خانه باشقه بر وقف اتمشدر صكره اول
اوقافه كيدرك استيلا اتمكله اول خان خراب اولدی وزبدانی نك مشهوركوبلری دمرهامه
صبوراكفر قوق الفستق ريماس وادی ٔ برده بونده خان ميسه لون دخی حسينيه بونده
خان العرار بوقين بونده جامع الدلا بو جامعده هركيم باطل ايدرسه چتلار مجربدر وعيون التوت
سمتنده برعميق قيو واردر اسمی هاويه در اصلا ديبی معلوم دكلدر حتی كاهيجه اول
سمتده اولان آدملر محضاسير اتمك ايچون اودوندن وچاليدن بيوك دمتلر بغلايوب
اتشله طوتشدوررلر واول قيويه اتوب نظر ايدرلر كورورلركه اينرايكن آتش كتدكچه كوچيلور
چاق يلدز بوجه كی كبی اولور بعده كورنمكدن قالور وحال بوكه آتش غايت بعيد يرده
كورينور نتكم علم مناظره ده ثابتدر وبو زبدانی جنوبنده بقاع ناحيه سی بونده برصو باشی
وشام افنديسی طرفندن برنائب اوتورر بو ناحيه واسعدر يكرمی بش معمور قريه سی
واردر محصولی غايت چوقدر وچايری مشهوردر واووه سی بيوكدر ايچندن نهر ليطانی
بكر بعلبك طرفندن كلور وزبدن يخوب مرج عيون وشقيفه واقليم تفاحه كه صيدا
اعمالندن بعده صيدا قربنده شامه اقار بوكا تابع ريشيه وحاصبيه وقلعه قبرالياس

وشوف البياض وقرعون ومجدل بالهيص بونك بني حيبو رطائفه سي و دخي طائفه بني
تومير وعنبه دخي عيتا وعباس وحلوا ووادي قرنا تاكه قرنده ابشيو پاشا بوزلدي
وادي التيم وبو سمتده شقيف ارنون برحصن متيندر بو وادي التيم ده شام طرفندن برصو
باشي حكومت ايدر شهاب اوغللري بونك اولو رغايت شديد قومدر بونده تيماني و درزي
اولور وبونلر ايكي فرقه در اقلي وقزللي اقلي ديدكلري امير علم الدين قبيله سي قزللي
معن اوغلو قبيله سي در وبو معن اوغلنه سلطان سليم شامه كلدكده طبل وعلم
وير مشدر وشرف بكنه مقرر اتمشدر وبو درزي قومي حاكم بامر اللهه استنا د ايدرلر بر ظالم
وباطل حلولي طائفه در نقل ايدرلر كه بركمسنه حاكم بامر الله ايچون بر كتاب تأليف ايلدي
واول كتابده ذكر ايلديكه روح آدم حضرت علي يه حلول ايلدي واندن انتقال ايلدي
وحاكم بامر اللهه حلول ايلدي ديو بو كتابي جامع ازهرده قچنكه اظهار ايلدي مراد ايلديلر كه
اني قتل ايده لر مصردن فرار ايدوب وادي التيمده كلوب قرار وانده اولان درزي قومي
استماله ايلدي ومحرماتي انلره اباحه ايلدي وحالا اولقوم شوف طاغلرنده دروما بينلرنده
التيوز حكمت حاكم بامر اللهه نسبت ايدرلر حتي يمين اتدكده التيوز حكمت حق ايچون
يمين ايدرلر وبو طائفه ولايتلرنده واردقده كوندز دعورتلري غيري كمسه يه كوزمز چاق
اخشام يقين اولدقده چقارلر واولوقت يانلرنده صباحه درحتي اول وقتده اميرلري ديوانه
چقرلر وتوابعي كلورلر واميرلرينه دست بوس ايدرلر وصباح اخيره ديرلر حتي اول سمتده
بر مسافر بولنسه بويله ديمكه محتاجدر وجبل معن طاغنده برمتين قلعه كه اسمنه دير القمر
ديرلر اكثريا معن اوغللري انده اولورلر بو طاغدن نهر الاوله كلور وصيدا قربنده بحره اقار
دخي نهر الناعمه جبل ابن معن دن كلور ونهر الاوله قربنده بحره قاريشور معن اوغلو ضبط
اتدكلري قلعه لر بونلردر بلاد كفركنه بلاد عكه والساحل وسفد بلاد بشار بلاد الشقيف
جلال جيره بلاد صفد بلاد بيروت وصيدا بلاد جبل كروان بلاد جبة المنيطره
وجبيل وانطلياس والبترون والجرد والغرب والمتن والشوف والمقيطع والشحار
والبقاع وبعلبك وبلاد صور والمعشوقه قنيطره شامدن صوباشي ونائب اولور شامدن
ايكي منزلدر بو سمتده سلفده ملك بازان اولور دي برقاچ ناحيه سي واردر باش
ناحيه سي حوله دربو قنيطره نك بركوچك قلعه سي واردر وبرخان وبركوزل حمامي
واردر اما هواسي غايتله بارد درومشهور كوپلري كه خزيني بوندن شامه كومور كلور
دخي جبا دخي خيام عبس والك معتبر حوله ناحيه سي دخي قبلياس ديرلر باش قصبه سنه
بانياس بو برغايتله حاردر بونده پنبه چوق اولور وازهاري وحمضي چوقدر وقلعه سنه
صبيبا ديرلر قلعه سي متين درجبل ثالج ذيلنده درحالا بو ناحيه باشقه مقاطعه اولدي
اون يدي كيسه يه ميريدن الورلر وبو ناحيه نك صو صغري مشهوردر جثه سي سايرجاموسدن
بيوك اولور بونده نهر شريعه نبع ايدر وشام خلقي ابتدا آتلريني بونده چايره بغلارلر

زیرا اینك چایری جمله‌دن اولا یریشور و قیش فصلنده ترکمان و عرب و غیری قشلارلر و بو ناحیه
بنی اسرائیل زماننده غایتله معمور ایدی و اسباطك سبط نفتالیم و سبط ایسار اولوردی اما
سبط ایسار صور سمتنده اولوردی و بو سمته قریب ناحیهٔ بنی کنعان بر بیوك ناحیه‌در موقعی جسر
یعقوب صولنه منتهی اکسه سنده اولور بونده شریعه و منظوردر بنی کنانه و ناحیهٔ بنی اربد و ناحیهٔ
جولان سلفده بو ناحیه‌ده حامیم بن عملیق اولوردی وادی العجم بر معمور ناحیه شامدن جنوب
شرقه ممتددر باشقه ناحیه واردر مشهور کوپلری کسوه سعسع براق کاکر بونده رسول اکرم
صلی الله علیه وسلمك نعلبندی اولان برقاله مدفوندر نقل ایدرلرکه بر آتك صراجه‌سی اولسه
برقاله حضرتلرینك مزارینی طولاشدرسه‌لر امر حق ایله اول مرض زائل اولور مجربدر دخی بیت
سابردوربلی اوزومی مشهوردر کفر جور انده قبرلر و دیت یماد دخی دربلی اوزومی مشهوردر و بونده
بر غریب شی اصلا چه نازل اولمز حال بوکه اکا قریب بر تل اسمی تل ابو الند اچه اندن اکسك اولمز
قطنه بوتده شیخ حسن راعی بر قیوسی واردر ایچنده مجنون اولان کمسه‌یی اوچ کون الیقورلر
امر حقله جنونی زائل اولور مزه مشهور قریه‌در اناری و انجیری مشهوردر حوران بو ناحیه
غایتله مشهوردر و نواحیسی چوقدر شامدن صو باشی و نائب مخصوص حکومت ایدر
سلفده قصبات و قراسی چوقدر و بونده اولان محصول غیری یرده اولمزکه بعض یرلری
واردر بر کیله‌سی یوز کیله ویرر و بو حورانك نسالری غایتله حسنالردن اولور که ضرب
مثل ایدرلر و خلقی غایت اوزون اولورلر مقدما بو سمت حضرت ایوب ولایتیدر و اول وقت
بونده بر بیوك شهر اسمنه اوثینس دیرلردی بو شهردن تمش اوقومش آدم ظهور ایدوب
توراتی و انجیلی یزمشلردی و منقولدرکه حضرت ایوب عیص اولادندندر یعقوبك قزی
اولان دینا تزوج ایلدی و حوران سمتنه بلاد نوی و جیدورده توطن ایلدی حضرت
ایوب وفات اتدکده یرینه حومل اولدی بعده اوغلو بشر اولدی که اکا ذوالکفل دیرلر
قومنك امورلرینه و ما بینلرینه عدل ایلمکه تکفل قلدوغیچون ذوالکفل تسمیه اولنمشدر
و حوران شهرلرندن بصری بو مدینه حورانك قاعده‌سی بو شهر غایت قدیمدر سیاه
طاشله بر قلعه‌سی واردر و بر جامع و سوقی واردر مقدما بنی فزاره و بنی مره عرب طائفه‌لرندن
بونده اولولردی کوزل باغچه‌لری واردر اما حالا مفا لجه عربی اولوردخی ترکمان الخرقیه اولور
بو شهر قچن صحابه شامك فتحنه توجه اتدکلرنده ابتدا بو شهری فتح اتمشلر و شرق
طرفنده صرخد شهری اولور بو شهر بر کوچك قصبه‌در قلعه‌سی و باغ و باغچه‌لری واردر
صویی امطاردن جمع اولور مقدما بوك طاغنده بنی هلال ساکنلردی بوندن بغداده
طریقدر صیف کونلرنده اونبجی کونده واریلوردخی حوران ناحیه‌سندن ناحیهٔ جیدور
باش شهری نوی حضرت ایوب شهریدر صنمیندن اون سکز میلدر نوی حضرت نواوی
شهریدر حبوباتك معدنیدر ازرعات باش شهری بثینه حالا بر معمور کویدر صویی
قیولردن درمز یریب بر بکار لو وادیدر سلطان سلیمان خان اوزرینه بر قلعه بنا اتمشلردر

ومزيريب قربنده شيخ سعد الاسمر نكروري مزاري واردر مخصوص واقفي واردر كثيبه
مزيريبدن شرق شماله واقعدر بكارلري چوقدر دخي مشهوردر كويلري صنمين ونجلي
يوندن دكرمن طاشي چقار نامر بغدايي مشهوردر ديرلركه حضرت آدم عليه السلام
ابتدا اكدوكي بغداي بونده در دخي ذرع وحوران شمال شرق ارض لجا وقنوات بويرلر
طاشلقدر قديمدن معموردر حالا اولري طاشدن طوررصولري وميوه لري وچيچكلري
حالا واردر اما سكاني يوقدر انجق اطرافنده لجاعربلريكه بونلره عرب الجبل ديرلر بونلر
ساكنلردر برعاصي قطاع طريق يرامز طائفه درلر شام اطرافنه مسلطدر حتى كويلردن
هر بركوي غفرجي نامنه برمقطوعي واردر زورايله الورلر اكر ويرمزلرسه غافلا اول كويي
باصوب غارت ايدر ولجادن شرق صفا ناحيه سي برطاشلق يردر دخي سمساوه قراقو
ناحيه سي شام ايله كوفه دن بوايكيسي بيننده در بوقريه ده برغريب مدور طاشلر كره كبي
مدور طاشلري قيردقده برجنس تراب چقار رنكي رمادي اما قرمزي يه مائلدر اول
تراب نه مصلحت ايچون در كمسه بلمز وبويله مدور طاشلري كيم ياپمشدر وبوحوالنده
مرج الاصغر بوكا مرج شقحت ديرلر دمشقدن اون بش ميل بونده خالد بن صعيد
بن العاص شهيد اولدي ناحيهٔ مرج بومرج ايكي ناحيه يه مشتملدر برينه مرج راهط كه
حالا مرج ديرلر برينه مرج غوطه ديرلر وحالا غوطه ديرلر وبومرج مستقل ناحيه واردر
وابتداسي وادئ تحتاني انتهاسندندر وآخري بحيره يه منتهيدر وبومرج راهطده
هجرتك التمش دوردنده اول مشهور وقعه كه يمانيه وقيسيه مابينلرنده واقع اولمشدر سببي
بودركه مروان بن حكم شامه كلدكده حكمت خدا انك معاويه بن يزيده امارتني استيفا
ايدوب عبد الله بن زبيردن بيعت اتمك صددنده ايكن وفات ايلدي اورتالق خالي قالوب
اهالئ شام بالاتفاق ضحاك مروان بن قيسدن بيعت اتكن ايدوب فلاجرم مروان بن حكم
بوفرصتده كندو طرفنه برقاچ كمسنه ساداتدن كتورمشدر والحاصل اهل شام مابينلرنده
قيل قال اولدي صكره عبيد بن زياد تحريكي ايله ضحاك مرج راهطه چقدي كندويه
بيعت ايدنلري يانه جمع ايلدي ومروانه متابعت ايدن اون اوچ بيك عسكرله آتلانوب ضحاك
اوزرينه واروب يكرمي كون قتالدن صكره ضحاك بن قيسي اولدرديلر وامارت مروانده قرار
ايتدي بوناحيه نك حبوباتي وغيري چوقدر مرج قبليده مشهور كويلري واردر غزلانيه
هيجانه بجدليا حوران العواميد قاسميه ومرج شمالده معيصره عباده قصير ضميركه بطيح
يوكا نسبت اولنور برزه قابون هواسي وصويي كوزلدر بوقابون ايكيدر قابون اعلا وقابون
اسفلدر عدرا دیراني عصرون ومرج راهط قربنده قضم دخي ماء غسان اولور ناحيهٔ غوطه
طولي اوتوزميلدر عرضي اون بش ميلدر قراسي اشجار ايله مشتبكه در بومرتبه كه كونش
ضياسي يره دوقنماز وبوغوطه نك انواع اشجاري واردركه كوررسين بعض اغاجلرك اوچ
هورتيمشي واردر قيسي المااريك وامرود حتي نقل ايدرلركه بوغوطهٔ دمشقده يوزاوتوز

ييك

بيك قدر بستان واردر وثنية العقاب عقبه سى غوطه يه مشرفدر انك مشهور كويلرى
مزه حرستة كوكبان كفر سوسيه زيتى مشهوردر داريه بو ايكى كوى وادى العجم
وغوطه حدنده در بو داريه بر كوزل قريه در قدس ومصر يولنده واقعدر دمشقدن
ايكى ساعتدر بر غنيمتلو كويدر نور الدين شهيد فقرايه وقف ايلدى وحالا اوبله در
نقد اربغداى جمع اولنور سه فقرا وطول عورتلره شام منلاسى معرفتيله محرم آينده تقسيم
اولنور اما اكثرى اكل وبلع اولنوب عشر عاشرينى فقرايه ويرمزلر بو كوى محصولدار
اولمغله ضرب مثل ايدرلر پنبوق واوزوم وزيتون وسائر حبوبات وفواكه وغيرى چوقدر
مياه كثيره سى واردر انده ابو سليمان الدادنى وابو مسلم خولانى بنى خرقيل وبونده كوزل
قربوز اولور وعقربا جنوبنده حضرت ستى زينب مزار شريف حضرت على كريمه سيدر
دمشقدن ايكى ساعت واكا قريب سيدى مدرك حضرتلرى قبر شريفى وعقربا شمال
شرق منيحا قريه سى بونده سعد بن عباده حضرتلرى بو قريه قربنده بر مسيره اورمانى
واردر كه اكا غيضة السلطان ديرلر بونده منتها اغاچلر واردر اجازتسز كسمكه قادر دكلدر
چامعلره ومهم شيئلره كسيلور طرف ميريدن باشقه قوروجيسى واردر اورتاسندن نهر
بردا الحجر بونده انواع حيوانلر اولور خصوصا خنزيرى چوقدر وبوكا قريب بر مسيره اسمنه
ست الشام ديرلر بونده بر فاخر عين نبع ايدر واكا قريب بر مفرح وادى انواع اشجار ايله مشتملدر
نهر بردا انده بحر بعلده غيضه مرور ايدر بعده بحره كيدر بو واديده ايو اغاچلرى چوق وبو بحيره ده
انواع طيور وسماك يازوقيش صيد اولنور وبو وادى شمالنده عين الاوليا شيخ ارسلان بن
يعقوب قدس سره كه مرقد شريفى ابواب سور دمشقدن باب توما خارجنده رمية سهم
مقدارى بعيددر وبو شيخ ارسلان اولياء اللهدن اباعامره مقارن اولدى بو اباعامر طريقى
چاق سرى السقطيه منتهيدر وشامك مشهور عيونى عين الورا قاباب السلام قربنده دخى
عين على وعين السخنه وعين الذهب وعين لولو وعين الجالود واك معتبرى عين الزبيبه
وديرلركه جبل صالحيه ده دمر سمتنده اوچيوز التمش عين نبع ايدر عذرا بر مشهور كويدر
ضمير ورحبه قربنده وشمالنده قطيفه وجرود اولور وبو عذراده حجر بن عدى مزاريدر
بوغدراسلفده بر مشهور ناحيه در قلعه سى واردر وبونده وضميرده قليه اوتى بتريقارلر اول
معهود قليه حاصل اولور بونده وافر مال حاصل اولور باشقه مقاطعه در وجرودن دخى بر
قلعه واردر وبونده كل چيقار شامده بوندن غيريده چقمز وبو قطيفه شامدن بر مرحله در
بونده فاتح يمن سنان پاشا بر مكلف خان وجامع وحمام بنا اتمشدر وخانده نزول ايدن
مسافرلره ضيافت ايدرلر حتى مومليرينى بيله تعيين اتمشدر بو قدر مكلف خان غيرى يرده
يوقدر وبر مشهور قريه اكا حلبون اجرو ناحيه سنده وقطيفه شمالنده نبك ديدكلرى منزلدر
وبنك شمالنده قارا اولور وانك شمالنده حسيه اولور نام ديكر ايكى قبولو ديرلر ناحيه حسيه
بر خان وبر قلعه سى واردر مستحفظلرى واردر كلن يولجيلرى چاق قره لره ايلترلر قارالرحسيه دن

بو منزلده شامك بر ناحیه‌سیدر شام پاشاسی طرفندن بر صوباشی واردر ناحیه بعلبك
اعمال شامدن بر بلده قدیمه‌در مستقل قاضیلقدر حالا اربه‌لقدر شام پاشاسی طرفندن بر
صوباشی ضبط ایدرمقدماحرموش اوغلو ضبطنده ایدی مشهور قلعه‌سی واردر غایت
متین درو بناسی عظیم وغریبدر قلعه‌نك هر دیواری بر طاشدن مبنی درحتی دیرلركه دیولرك
بناسیدر بو شهر اشجار وانهاری وعیونی مشتمل وكثیر المنافع بر بلده‌در بونده بر مذبح
واردر طائفۀ صابیه بیوتندن بر بیتدر وصابیه قتنده غایت معتبردر واننده حضرت شیث
مزاری اولور عین الجر بعلبكدن جهت جنوبیه‌ده درکه بینهما مرحلۀ قویه‌در وبونده
اولان قریه مجدل دیمكله معروفدر وبعلبكدن وادی التیم اوزره كیدن یول اوزرنده‌در
وعین الجردن نهر كبیر منفجر اولوب بقاعه جاری اولور وبو بعلبكده حضرت ابراهیمك مقامی
واردر وابنیه وآثار عجیبه واردر واساطین رخام اوزره قصور واردركه نظیری یوقدر والیاس النبی
علیه السلامك بعلبكده دیری واردر مقدما بعلبكه بك تسمیه اولنوردی بنی اسرائیل بونده بر
صنمه عبادت ایدرلردی كه اول صنمك اسمی بعل ایدی وصنمك اسمنی اول موضعك اسمنه
اضافت ایدوب بعلبك اسم اولدی واهلی بو صنمه عبادت ایتدكلری ایامده الله تعالی انلره
الیاس النبی علیه السلامی بعث ایتدی بونلر الیاسی تكذیب ایتدیلر واوچ سنه بعلبكده
مطر منقطع اولدی لواء صیدا مقدما بر سنجاقدر حالا التزام ایله بر پاشا ضبط ایدر وبو كا
صفد وعكا وغیری الحاق اتمشلردر بو صیدانك برقاج ناحیه‌سی واردر بیروت كسروان
شوف سولا قلعه‌سی بر مكلف اسكله‌سی واردر ودخی اقلیم تفاح وشومار وخروب بونك
قلعه‌سی ساحل بحر شامده واقعدر شامدن ایكی منزلدر بونده فرنك طائفه‌لرندن
برقاج قونسول واردر ابریشم وقلیه وغیری الش وریش اتمك ایچون اوتوررلر جبال شوف
معن اوغلی طاغلری اكثرسنده واقعلردر وبو شوفك اعمالنده بلاد بشان وقلعۀ نیمه
وقلعه ریشه وغیریدر وبو صیدا قربنده ساحل كنارنده زیادۀ ابو الروح اولور وبو طاغلرك
جمله اغاجلری توتدر انده حریر محصولی اولور باشقه مقاطعه‌در كه سنه‌ده التیوز كیسه‌دن
زیاده اولور ودخی بو سمتده كسروان طاغلری اولور بو طاغلر بیروت اكثرسنده
واقعلردر بونلردن نهر انطلیاس ونهر الكلب ونهر ابراهیم بو نهر جبل قربنده دریایه قاریشور
ودخی بونده عین دار انبع ایدر وبو طاغلرك بالی وقریشه‌سی وبكمزی غایتله مشهور
وانواع محصولی اولور حریر قطن زیتون اوزوم بال قریشه صوصام شكر قامشی انواع حمض
قلقاس موز حب العزیز وغیریدر وبو سمتده بر ناحیۀ مشغرالك بر مفرح وادیسی واردر
انهار اشجار ایله مشتبكدر باش شهرینه دخی مشغرا دیرلر واكا قریب كامد شهری التی میل
قدر بعیددر واندن عین الجرد دیمكله معروف عینك محلی اون سكز میلدر وبو صیداده ایام
ربیعده بر جنس سمكی برمق اوزونلغی قدر چیقر بونلرك ذكور واناثنك علامتلری واردر
قچن بو بالق چفتلنمكه كلدكلرنده اول وقت صید ایدرلر وقورودوب بعده سحق ایدرلر حاجت

وقتنده

وقتنده صفوف كبى استعمال ايدرلر ديرلركه غايت قوامى واردر وشهوتى افزون ايدر
وصيدادن جه يه سكز ميلدر وبوسمتده حصن ابوقلمون دريا كنارنده طرابلوس عتيق قربنده
بونك دخى قربنده برج البحصاص بونده بركوزل عين نبع ايدر بوسمتك چاق بيروته وارنجه
قلمون قربنده انفى غابى واردر وبوسمتده ساحل بحرده بر كنيسا رهباندن اعمى اولان
بونده ساكن اولور واكا قريب وجه الحجر واندن برج الهوا واندن بيرالعبد واندن
جسد المدفونكه بترون قربنده واندن جبيل قلعه سى وبوسمتلرده عمل جبة الكورا وعمل
المنيطر بيروت بركوزل اسكله سى واردر بساتين وجنيناته مشتمل بربلده دركه انواع اثمار
واشجار خصوصا عنب وحب العزبز وغيرى بساتين جانبنده بر نهر صغيرى واردر وايكى يرده
اقامت جمعه اولنور اسواق وحماماتى واردر ولب دريا ده ايكى برجى واردر فقيه اوزاعى قبرى
بيروته قريب ايكى ميل يرده بعيد درعقبهٔ مغيشه اوزرنده اولان مدينهٔ بعلبك ايله بيرونك بيتى
اوتوز التى ميلدر ومغيشه ومدينهٔ عرجموش بيروت ايله بعلبك بيننده دركه مدينهٔ بيروتدن
يكرمى دورت ميلدر وبيروتك حصن المراديسه التى ميل واندن نهر الكابه التى ميل واندن
جونيه يه دورت ميلدر واندن عطفه يه سلام واندن ماحور جبيل برحصن متين در اندن
موقع نهر ابراهيم اوچ ميلدر واندن مدينهٔ جبيل بش ميل واندن حصن بترونه اون
ميل برمتين حصاردر واندن انف الحجره دريا كنارنده بش ميلدر واندن طرابلوسه سكز
ميلدر جند حمص وقنسرين شامك دوردنجى وبشنجى جنديدر وبو ايكى جنده كتب
قديمه ده مملكت صوباديرلر ودمشقدن چاق غزه يه وارنجه ارض مقدسه ديرلركه عمالقه دن
كنعانيون قومى اولوردى صكره متأخرين ارض شامه بو ايكى جندى الحاق اتمشلردر
تنكم حمص اقليمى طرابلوسه الحاق اتمشلر ومخصوص بر پاشاسى التزام طريقيله ضبط
ايدر اوصاف طرابلوس مقدما يكرمى بر عمله مشتمل دركه بونلردر حصن الاكراد عكار
بلاطنس صهيون لادقيه كهف منيفه عليقه انطرطوس مرقب رصافه خوابى
قدموس جبة المنيطر شريه نام جبلده بر ناحيه در بيرون صافيتا عرقا سفح نام ديكر
بشرين جبله انفى دخى كورا جبيل عابا نى بنى كلاب صكره آل عثمان مالك اولدقده
بو ولايتى بش سنجاغه مشتمل بر ايالت اتمشلركه بونلردر طرابلوس شام حمص حما سلميه
جبله وبو ولايتده اولان مقاطعه لر بونلردر جبله لادقيه مرقب صافيتا حصن الاكراد
عكار وطينيا زاوبا الكوار جبه بشرى جبل طرطوس منادخى جبله بترون كه شيخ سرجان
حكمنده در خلقى قزلباشدر بر عاصى قومدر حربه اوجيله مقطوعلو بن ويرلر مقطوعلرى
سنه ده قرق بيك غروش ويركيلرى واردر البلاد طرابلوس كنار بحرده مدينهٔ روميه در
معاويه عصرنده سفين بن نجيب فتح اتمشدر واچنده يهود طائفه سى اسكان اتمشدر
بعده فرنك مستولى اولديلر بعده سنه ثمان وثمانين وتسعمائه ده ملك قلاون فتح ايدوب
بعده تخريب ايتديلر وطرابلوسده بوشهر حالا پاى تخت ولايتدر وبشيوز اقچه مولويتدر

وپاشاسی التزام طریقیله ضبط ایدربر قاج ناحیه سی واردر صافیتا عکار بشرون عرفه
عریض وبو شهرك بساتین واشجار کثیره سی واردر حتی شکر قامشی وحب العزیز وموز
وقلقاس ونهر غضبان جبـــال مسقیه دن چیقر واکا نهر الزاویه دیرلر بعده نهر ابو علی که
شیخ سرخان طاغندن کلور وبونکله جمع اولورلر اول وقت غضبان دیرلر بعده طرابلوس
اورتاسندن بحره بحره لاحق اولور وبو سمتده وادی رشعین برمشهور وادیدر توت وزیتون
ورمان وغیری بونده چوق محصول اولور وبو شهرك صابونی آناقده مشهوردر حریردن
حاصل اولان مال سنه ده یدی یوز بکرمی کیسه دردخی بالی وپکمزی وقریشه سی مشهوردر
وبو شهرك قلعه سی وسوری واردرکه قپولری بونلردر باب بیروت باب الاحمر مولوی خانه
قربنده درباب الحمراوی باب النصر باب الاساکفه شیخ عمر زیارتنه قریبدر دخی اکا
قریب برکه البداوی باب النبانه باب المسلخ جسر الحدید قربنده باب الدباغه باب حان الماء
بوکا قریب جامع التفاحی وشیخ مسعود دخی باب الزبیریه باب الحجارین باب القل باب الرمل
وبو شهرك اك مشهور جامعی جامع الطیلان وبرقاج حماملری واردر بو شهر شامدن دورت
مرحله دروبو شهرك قربنده عرفه قلعه سی واردر وبساتینی واردر طرابلوسدن اون ایکی
میلدر وبحردن برفرسخدر وبر کوچك نهری وارد اسمنه نهر البارد دیرلر جبال
عکاردن کلورکه اول سمتده جبل تربل اولور واندن عین الغزال واکا قریب
بلاد الطینه که جبل لبنانه متصلدر واکا قریب حبه شربه قرب جبال المسقیه
وجبل تربل قربنده قریه المینه مصریون وقفیدر ونهر البارد قربنده نهر عرفه جبل
عکاردن کلور شهید البحر قربنده بحره کیدر وبلاد عکار قربنده الخزبیه
وبونده برابرمق نبع ایدرونهر عکار قربنده دریایه کیدر دخی جبل عکاردن نهر القنیطره
کلور بوندن نهر الکبیر ایریلور واکا قریب بحره کیدر وجبل عکار قربنده برغاب واردر
اسمنه شعرادیرلر واننده زیارت شیخ عیـــاش وبو عرفه قربنده برجون وارد راکا جون
طرابلوس دیرلر دخی جن اووه سی دیرلر ایچنده اوج حصار واردر بوینه قریعات
بوینه حصن الحمام بوینه بانیه دیرلر طرطوس دریا کنارنده اهل اسلام فتح ایتدکده
حصارنی خراب اتمشلر جنوبنده حصن الخوانی برطاغ باشنده طرطوسدن سکز
میل بو سمتك قومی نصیریدر واول قلعه اسمنه حیمور دخی قلعه حیصمه واندن حصن
المرتب سکز میل وبو مرتبه قلعه نك اسمیدر وبلیناس شهرك اسمیدر بو قلعه بحر
اوزره واقعدر غایت متیندر ما بینلرنده بر فرسخدر بو شهرده اشجار وفواکه وحمض انواعی
وبونده قصب شکر اولور وبونده اعین کثیره واردر بو حصنی اهل اسلام سنه دورتیوز
اللی دورتده احداث ایلدیلر بوندن جن اووه سنه چوق صولر اقارحتی دیرلرکه بو سمتده یوز
بیکدن زیاده صوصغری بسلنور واندن جبله اون میل وطرطوسدن دریا مقابلنده
کنار بحره قریب برجزیره وار در اکا عورت جزیره سی دیرلر مقدما خالیدر ایچنده

برکوزل

بر كوزل صويى واردر فرنك كميلرى صويى الورلردى صكره كوپرولى وزير اعظم
محمد پاشا بو جزيره ده بر قلعه ومستحفظلر وضع اتمشدر كه من بعد فرنك اول سمتدن
صو المغه قادر اولهمازو دخى طرطوس قربنده ماء الغمقا بحره اقار واكا قريب بر ايرمان
دخى واردر اكا هيشة الابرش ديرلر بو اورمانده عرب وتوركمان جمع اولور وبونده نهر الابرش
اقار بو ايرماق جبل فيتادن كلور ونهر الاكبر قربنده بحره اقار وطرطوس شمالنده نهر الحصين
اقار بو ايرمق مرقب طاغندن كلور دخى اكا قريب نهر مرقب واكا قريب بانياس ايرماغى
دخى مرقب طاغندن كلور وبو مرقبده سيفيه اوغلو ظهور ايلدى وطرابلوسى اوجاقلق
طريقيله ضبط ايلدى دخى نهر بانياس قربنده نهر الملك دريايه اقار وبو سمتده قدموس
قلعه سى وكاف قلعه سى اولور اوصاف لواء جبله بو شهر كوچكدر بونده قبر ابراهيم ادهم
حضرتلرى بر عظيم استانه در اعمال واسعه سى چوقدر لادقيه دن اون ايكى ميلدر
قدموس دخى اندن وصهيون ولادقيه وبلاطنس بوكا تابعدر وقدموس قربنده الهاوليه
بونده شغر يولى دخى وادى القريشيه يه كيدبلور وجبله قربنده بر مخوف اورمان واردر اكثر
اغاجلرى صنوبردر وجبل قربنده بر نهر اقار وشمالنده لادقيه قربنده بر بيوك نهر اقار وجبله
ساحلنده بر كوچك طاغ بونده زرين بتر وبونده بر جنس طاشلر اولور قيردقده ايچندن
صورت فرجى كبى بر طاش چقر لادقيه بر كوزل ليمانى واردر ساير ليمانلردن مرجحدر بونده
بر دير واردر اسمنه فاروس بناسه ديرلر غايت كوزلدر ومسكوندر ولادقيه دن حصن هر باده
اون سكز ميلدر واكا قريب جبل الاقرع اولور و بو سمتده وادى القنديل اولور بونده بر نهر
اقار وبو سمتك طاغلرنده كلبيه وبصريه قومى وقصيد سمتنه بر نهر كلور ضيعة الشيخ شمالنه
بحره ونهر العاصى قربنده بحره اقار صهيون قلعه سى بر صخره اوزره بر قلعهء متينه در مياه
كثيره سى واردر وقربنده اوديه بونلرده اولان حمص غيرى يرده اولمز لادقيه دن بر مرحله در
بونك قومى اسمعيل مذهبنه سالكلردر بر باطل مذهبدر ثنيه بو قلعه ده باش
حاكم اول مشهور خلق اراسنده وفداويه ديدكلرى طائفه ملك طاهر بيبرس عصرنده
شهرت بولمشلر بونلر غايتله شجع طائفه در وهر بر يسنك بر قلعه سى واردر وبو قلعه لر
طرابلوس وصيدادن چاق حلبه واربجه ساحل سمتنده اولورلر دخى حوران سمتنه كه
قيمش قلعه در واك باش قلعه لرى صهيون قلعه سى كه بو قلعه ده جمله باشلرى اولان معروف
بن حمزه اولوردى وبو طائفه ارالرنده حيله بازلغله مشهور اولن شيخه در وبونلرك حيله بازلكله كه
قصه خوانلرى يزدفلرى مثاللرك اصلى يوقدر انجق شجيع قوم اولمغله امرتك طائفه سيله
چوق غزا اتمشلركه بويله حكايه لرى وكذبلرى حمزه نامه كبى پيدا اتمشلر اوصاف حمص
بو ولايت قواعد شامدن بر معتبر ولايتدر سلفده غايت معمور ايدى وشهرنى عمالقه دن
حمص بن مهر بنا اتمشدر حالا احاكملرك ظلم اتمه سندن وعرب استيلا سندن اكثرى
خرابدر بر قاج ناحيه سى واردر اك معتبرى حصن الاكراد دخى حسيه وبو حمص قلعه سى

ایچنده مصحف عثمان که خالد بن الولید اسمیله مشهوردر اندە موضوعدر بو مصحفی
قلعەدن چقارمزلر وچقاردقلری وقتده عظیم طوفان ویغمور اولور مجربدر وبو شهرك
باغلری باغچەلری چوقدر زیتوننك حسابی یوقدر وشربلری عاصی صویندن وبو شهرك
موقعی مکان مستویده طپراغی غایت منبتدر عقارب وحیاتی یوقدر عقرب ایچون
رصد واردر بو رصد جنب بیعەده مسجدك بابی اوزره اولان صورت نصف اعلاسی صورت
انساندر ونصف اسفلی صورت عقربدر واهل حمص جمال مفرط وبلاهت ایله
موصوفلردر مقدما مقطوعی اوچیوزبیك التون بر مشهور بحیرەسی واردر واکا قریب
جبل حرملەدر حصن الاکراد برقلعە حصینەدر طرابلوس فتح اولنمزدن اول حصن الاکراد
مقر سلطنت ایدی نقل ایدرلرکه بو سمتده وادی رابلده برجنس قرنجه سرچه مقداری
اولور اول سمتده اولان ترکمان قومی بو قرنجەنك باشی نظروحوا له ایچون اوشقلرك
باشلرنده اصارلر وبو وادیدن برایرمق یجر اوزرینه اغاجلر محاطدر واول اغاجلرده
بلبل یواسی دیزلمشدر بو سمتك بلبللری مشهوردر حتی شامه بونلردن کوتوررلر وبوکا
قریب طرابلوس طرفنده برقریه اسمنه دیر حمیرا مقابلی برمغاره واردر داخلنده برصفه
ایچنده بر پنجره هر اربعه کیجه سنده برصو چقاروکیده رك ارتر وغروب شمسدن چاق ضحوه
کبرایه دك ایرمق مثال اقر بعده اکسلمکه بشلر چاق شمسك غروبنه دك وبویله قالور چاق
کلجك اربعەنك کیجه سنه لواء تدمر مقدما اعمال حمصدندر حالا باشقه والیسی واردر
غالب ارضی سبخه ردمحبل وزیتونی واردر بونده صخور واعمده دن اثار عظیمه قدیمه
واردر قلعەسی وسوری واردر وانده کی اولان قصر دیرلرکه حضرت سلیمان بناسیدر
بو ناحیەده طوز چقر باشقه برمقاطعەدر لواء سلمیه حالا عرب امراسنه طرف آل
عثماندن ویریلور میاهی قناتدندر بساتینی واردر بو مدینه یی عبد الله بن صالح بن علی بن عبد الله
بن عباس بنا ایلدی وولدینی بونده اسکان ایلدی وبو شهرك غالب سکانی بنی هاشمدر
بو شهر غایت مرخیەدر عاصی صوینك شرقنده حمادن برمرحلەدر وحالا بو سنجاق
موالینك امیرلری ضبط ایدر بونلرك امیرلری عرب ال حبار طائفه سندندر وبونلر ایکی
قبیلەدن اولور بری ال حمد بری آل محمد وبونلر چاق حلبه ورقه یه حکومت ایدرلرومنقولدرکه
حمد ابو نعیر مصر پادشاهلرینه برعظیم هنر بر غزاسنده اتمکله باشنه برذل صوقعله ابوریشه
مسمی اولدی واکا برقاج بیك التون ویرمشدرکه کندویه مخصوص کوله لرالمغله که قومنه
غالب اولمق ایچون بیك عبد اول التون ایله صاتون الدی وحالا اول عبیدك انسابنه موالی
دیرلر بونلردن امیر اولمز لواء حما مستقل حکومت حالیا طرابلوسه ملحقدر
قاضیسی باشقه در اوچ عملی واردر بری عمل طاهری بری بارین بری معره مقدما
بوحماه توابعی چوقدر حالا آز قالدی قدموس کهف شیزر کلیسنی بوزی خان شیخون
مصیاف مرقب حصن اخوابی علات ترکمان سللورکفرتاب رحبه وغیری وبوکا

قريب استفكوپروسى مشهوردر حمامدينهٔ قديمه در كتب اسرائيليه مذكوردر
برمسيره ولايتدر شهرك اغلبى نهرعاصى كنارنده در وقلعه نك بناسى كوزلدر
برمرتفع يرده در وبوشهرده ماوزن ارحاوار دروحماده نهرعاصى اوزرنده دولاب ايدن نواعيرك
اك مشهورى محمديه ناعورهسيدر غايت بيوكدر اكثر بساتيني سقى ايدر مديق بوشهر
حرمين شريفين وقفى اولمغله دارالسعاده اغاسى طرفندن ضبط ايدرلر شيزرقلعه سى
متيندر نهرعاصى شمالندن كچر بونده اشجار وبساتين وفواكه چوقدر اكثر فواكهى رماندر
حمادن طقوز ميل طپراقدن برسورى واردر واوچ قپوسى اچلمشدر بوقلعه يى ابتدا الان
بنى منقذدن ابوالحسن على بن مقلد سديد الملك مسمى كمسنه رومدن المشدر ناميه عمل
شيزردن برمشهور بحيره سى واردر نهرعاصى انى شق ايدر بونده برجنس سياه بالق كه
سمك سلورى ديرلر چوق چقر كفرطاب بوقصبه نك خلقى يمندن كلمشلردر آبى قليلدر
قدوروخزف اشلنور وغيرى مواضعه نقل ايدرلر كه معره وشيزر بيننده واقعدر قيولرى
غايت دريكدر كه بعضى اوچيوز ذراع دريكدر اكثر مياهى امطاردن جمع اولور بارين قلعه سى
خرابدر راعين وبستانى واردر حمادن برمرحله در جنوب غرب اولور بوشهرك آثار عمارت
قديمه سى واردر بوقلعهٔ فرنك ميلادك بيك دوز تيوز سنه سنده احداث اتمكله اهل اسلام
بوقلعه يى تخريب اتمشلر مصيات بربلدهٔ جليله در بارينك شمالنده برفرسخ بعيددر بونده
اعين دن انهار صغار واردر بساتينى چوقدر دعوت اسماعيله نك مركزيدر جبل لكام شرق
ذيلنده در وحالا بو اسماعيليه عكارده وصافيتا ومصياته والعليقه وحصن الاكراده وحصن
القرنين وغيرى يرده دخى بولنور ونقل اولنور كه بو صاحب دعوة اسماعيله اسمى راشد الدين
سنان اصلى بصره دن بشيوز سكسان سكزده وفات ايلدى وطرف شامدن ضبط
اتدوكى قلاعه الاكوب ديرلر لواء معرة النعمان حالا مستقل برسنجاقدر مشهور اباعلا معرى
مشهوريدر بونده چوق اهل فضل ظهور ايلدى هواسى وصويى غايت كوزلدر كه ضرب
مثل ايدرلر مقدما معمور ومشهوردر حالا اكثرى خرابدر معره دن سراقبه الثى ساعت
واندن خان تومانه دورت ساعت بوخان حلبه قريبدر فصل در بيان جند قنسرين ديرلر كه
اسلام بو سمته كلدكده ابتدا قنسرينه نزول ايدردى صكره حلب معمور اولمغله قنسرين
ضعيف اولوب برقريه قدر اولدى نهر قويق التنده غربنه منصب اولور حلبدن برمرحله در
بو يرديار بنى ربيعه دندر مقدما چوق اعمالى واردر كه بونلردر ضواح بهسنى عينتاب مرعش
الراوندان قلعهٔ كنحنا قلعهٔ كركر قلعة الرر بساك قلعهٔ بغراس قلعهٔ ابو قيس قلعهٔ حارم
كفرطاب فاميه سرمين جبول جبل سمعان عزار قلعهٔ تل باشر منبج تزين عمل الباب
وبزاغا دركوش انطاكيه شيزر شغرا اياس طرسوس ادنه سرفندكار سيس مصيصه
ملاطيه دارنده ديوريكى تل حمدون هارونيه نجمه لؤلؤ بيره جعبر رها حرت برت
كومى قصر شغر وبكاس بارين حموض وغيرى واولوقت عومى بونلر در انطاكيه

كونى قورس النجوم كونى منبج كونى تيزين كونى بوقار كونى بالس كونى رصافه واولوقت تركمان حلب
سكز طائفه در ذلقادريه البستانده اولورلردى او زريه داودبن اوزرجماعتندن مصيصه ده
ذكريه سالم ذكرى جماعتى چاقنده در رمضان اوغلو ادنه ده اوشريه بلاد جعبرده و رسق
طرسوسده بياضيه وكبكيه ظاهر حلبده اولورلردى اما حالا اول اسامى متبدل اولديكه
بونلردر طائفهٔ پهلوان اوغلو طائفهٔ بيات طائفهٔ قجر طائفهٔ اوشار بونلر رجب اوغللريدر
طائفهٔ اى مير طائفهٔ كوچكلو طائفهٔ جريد سيل سوبر طائفهٔ عبالو طائفهٔ اوردكلو
طائفهٔ قره قيونلو طائفهٔ آق قيونلو اكراد حلب ايكى فرقه در برى سنى برى يزيدى
دخى اكراد جدم قصير اكرادى بيره جيك اكرادى بيزك برازى دناى برازى باكك
عربان حلب ايكى قبيله در بنو كلاب بكلربينه مطيع دكللر عاصى قومدر عمق قربنده اولورلر
ايكنجى قبيله آل يسار بونلرك ديارى زورده و كهلا حصنى قربنده در بونلر بكلربينه كاه اطاعت
وكاه عصيان اوزرلردر اوصاف حلب آل عثمان فتح اتدكده برايالت اتمشلر ويدى سنجاق
الحاق اتمشلركه بونلردر ادنه باليس بيره جك حلب عزيز كليس معره صكره اول
سنجاقلرك بعضيسى ايالت اولمش ادنه كبى كه باشقه پاشاسى واردر وبعضى سى سنجاق اولمش
معره و بيره جك كبى و بعضيسى خاص اولمش عزيز كليس كبى والحاصل حالا حلب پاى
تخت ولايتدر بشيوز الچه مولويت برشهر قديمه قلعه سى مرتفعه و متيندر بركوچك
طاغ اوزرنده واقعدر بو قلعه بناسى التيوز طقسانده تمام اولدى حلبك بساتينى آزدر ونهر
قويق حلبه اوغرار و بوشهرك اولرى كوزلدر و سورى حجردندر و خندقى بيوكدر و وسطنده
مصانع ماء يتمش دورت محله سى واردر و اون دورت بيك او تحرير اتمشلردر جوامع و حماماتى
چوقدر و بر ميدان ايچنده بر قباق نصب اولنمش بو موضع ملعب الخيلدر و خليلك صلواة الله
عليه حلبده ايكى مقامى واردر برى قلعه ده برى قلعه خارجنده زيارت اولنور و بر مغاره حضرت
ابراهيم غنمى انده جمع اولورلردى نقل ايدرلركه حضرت ابراهيم غنمندن صاغى صاغوب ثلثى
هر جمعه ده فقرايه تصدق ايدردى بو سببدن حلب تسميه اولندى بو سوز غايت بعيددر زيرا
حلب حضرت ابراهيمدن صكره بنا اولنمشدر و هم لسانى عبرانيدر و حضرت حضرك
ايكى مقامى واردر برى قلعه ده برى باب النصرده در و بو حلبده ذرع و غرس اولنور و ماء
مطر ايله سقى اولنور قطن سوسم قرپوز خيار دارو كرم فستق قيسى المه انجير اولور و حلبده
مدارس و مشاهد و بيع كثيردركه كوچك هند تعبير ايدرلر و بيع و شرا ايچون افرنكدن
قونسلوسلر واردر اسكندرون اسكله سنده مراكبلرى انده طورر و ظاهر باب الفرج
نام ديكر باب اليهوددر يولر طريق اوزرنده بر حجر واردر بو حجر ايچون نذر ايدرلر مسلمين و يهود
و نصارا بو حجره اعتبار ايدرلر و ديرلركه انبيادن برينك قبريدر و مدرسهٔ حلاويه كناربركه
اوزرنده مانند سرير بر حجر واردر و ميانى برمقدار منقوردر فرنك بو حجره عظيم معتقددر
حتى اهل اسلامدن اشترا اتمكه چالشديلر اما اهل اسلام ويرمديلر و حلبده سوق الزجاج

خارج

خارج باب الحديد باب قوسارن بوسوقه اوغرايان ظرايف عجيبه كثرتندن عجبه قانور
وبو حلبده اوزنكى وقلقانلرى مشهور در فوعه وسرمين ومعره مصرين بقعهٔ واحده
حلبك جنوبنده واقعلر در حلبدن برمرحله در واول بقعه نك زيتون وتين وغيريدن
اشجار كثيره سى واردر وحصن تل باشوك مياه وبساتينى واردر وخناصره جنوبى
حياض شرقى طرفنه بربريه ده در حلبدن برمرحله در خلفاء بنى اميه دن عمر بن عبد العزيز
بونده ساكن اولمشدر كورهٔ حيار نام ديكر حياض بريه ده اولور مقدما معمور در كه آكا كورهٔ
حيار وحيار بنى القعقاع ديمكله معروفدر واهلى عبس وفزاره وغيريدر حالا عربنه وآل
فضل وايل مرى وعرب جبار ديرلر باب وبزاغه باب اسواق وحمام ومسجد وجامعى
مشتمل بلدهٔ صغيره در بساتينى كثير در وبزاغا اعمال بابدن برصوبعه در وظاهر بزاغاده
برمشهور مشهد واردر عقيل بن ابى طالبك قبريدر حلبده شمال شرقه برمرحله در رصافه
هشام بن عبد الملك بن مروان احداث ايلدى شامده طاعون واقع اولدقده بونده
اكلنوردى بحر منخوتدن سورى واردر صوبى يوقدر بيوى عميقه در كه يوزيكرمى ذراع
قدر اول دخى شوردر وشرب اهلى داخل مدينه ده صهاريجدندر واهلنك صنعتى عمل
اكسيه وجوالق ومخالى در راوندان برجبل مرتفع ابيض اوزره مرتفع ومتين قلعه سى
واردر اعين وبساتين وفواكهى واردر وبرخوب واديسى واردر ونهر عفرين قلعه النندن
مرور ايدر بوكا قريب نهر المذهب دخى وادى بطنان ديرلر بو وادى حلب ومنبج مابينده در
وفضله سى ملاحيه كلور طوز اولور جبول بزاغا شرقنده وجبريل بابكه غربنده حلبه
ملاصقدر واتارب غرب حلب بعدى اوچ ساعتدر اوزومى مشهوردر حلبده شمال غرب
ايكى مرحله وحارمك ونهر عفرين شمالدن جنوبه جبال بيننده واقعدر بر واديدر متعدد
عمق جاريه جارى اولور وبو واديده زيتون چوقدر وبونده بر ناحيه بوكا جومه تسميه اولنور
سرمين اشجار زيتون چوقدر اما آبى يوقدر صهاريجدندر بونك ناحيه لرى بيوكدر
اسواق ومسجد وجامع واردر حلبدن جنوبه برمرحله در درباك قلعهٔ مرتفعه سى واعين
وبساتينى واردر وخصبه در مسجد وجامع ومنبرى واردر برچمنزار واسع ولطيف
وچايرى چوقدر نهر اسود بوندن بحر يغرادن اون ميل وبغرادر بساكده برقريه در اهلى
نصارادر سمك صيد ايدرلر حصن برزيه قلعه سى صغره مستطيله در وشرقنده خيط
ديمكله معروفدر جبلك زيلنده بونك قلعه سى بحيره افاميه يه متصلدر ومياه وبحيرات
حصن برزيه تحتنه متصلدر وفاميه وحصن برزيه بيننده بحيرات كبيرو چكن كبى
برمرحله يه قريبدر شغر وبكاس حالا بوكا شغور ديرلر بونده وزير اعظم كوپرولى محمد پاشا
برمكلف خان وجامع وحمام وضيافتخانه تعيين ايدوب مسافرلردن كلن وكيدنه ويررلر وبو
شغر وبكاس ايكى قلعهٔ حصينه در بينهما رميهٔ سهم در وبرجبل مستطيله اوزره ديرلر كه
ايكى سنك تحتندن برنهر جريان ايدر وبونلرك بساتين وفواكه كثيره وكرومى واردر

ومسجد وجامع ومنبر ورستاقی واردر و بو ایکی قلعه انطاکیه وفامیه بیننده نصف طریقه
قریبدر وجسر کسفهان بونلرك جانب شرقیسنده درکه بونلر تحتندن جریان ایدن نهر
اوزره برجسردر وجسرك سوق اسبوعیسی واردر هرهفته خلق مجتمع اولوب تعامل
ایدرلر وشغر وبکاس صهیونك جهت شمالیه وشرقیسنده در غربیه سنه سکز یوز
التیده شغر وبکاس وغیری بر عظیم زلزله اولدی جمله سی خراب اولدی واول ایکی قلعه
اهلی ایله خسف اولدی انجق اللی آدم قورتلدی ویر بر بریدورت فرسخ قدر بلد قصره
وچاق شلفو همه یه منشق اولدی وبوشلفو همه قصبه سی رأس جبلده اولوردی اول
قصبه خلقی ایله واغاجلر ایله ومواشیسیله ایرلدی وکمسه بلمدی چاق اول موضعه
واردقده اصلا کمسه یه ضرر اولمدی انطاکیه نقل اولنورکه اسکندر یونانی اولدکده ممالك
اتباعنه قالوب انلردن ملك انطقیوس نام دیکراو رغامس سوریا مملکتنی المش یعنی شام
ولایتنی دخی جزیره یی المشدر وبوشهرلری بنا اتمشدر سور انطاکیه و قلعهٔ حلب ولادقیه و
سلفکه ومصیصه واورفا وحما بونلرك بنالری سلفقوس سر عسکر بطالمه مباشرتیله در
واول وقت اسکندر تاریخنده یکرمی برسنه کچمشدر وشهر انطاکیه یی تخت اتمشدر وبوشهر
بنا اولمزدن اول اول ملك حکماسنی ومنهدسینی جمع اتمشدر وانلره دیمشدرکه بنم ایچون
برمخصوص شهر استرم که هواسی وصویی کوزل اوله ویازلی وقیشلی اوله ودخی دریایه قریب
اوله والحاصل اول اطر افی کزدیلر ومرج الدیباج دید کلری یرده ذکر اولان اوصافی
موجود بولوب بر بقعهٔ لطیفه ومتنزهه وجبلیه وسهلیه در وتطلو میاهی چوقدر
وبرطرفنده نهر عاصی اقار و دریاسی قریبدر وشتوی وصیفی در اول ساعت اول سورك
بناسنه شروع اتمشدر وبرسور بنا اتمشلر که دوری اون ایکی میلدر نصفی سهلی ونصفی
جبلی در وقطب دایرهٔ سهلی وجبلی بیننده فاصله وقلعه سی یوکسك بنا اولنمشدر مسافه
بعیده دن کورینور بوشهرك اطرافی یوکسك اولمغله شمس نفس مدینه اوزره ساعت
ثانیه ده طلوع ایدر و بوشهرده اوچیوز التمش برج بنا اولنمشدر وزحل ایچون برهیکل
بنا اولنمشدر قنطرة السمك شرقنده واقعدر وسنه ده انك ایچون اوچ کون بیرام
تعیین اتمشدر واکا قریب برحمام عید مهرجان ایامنده خلق اجرتسز کیرسونلر وبو مدینه
خلقی اول هیکله حج ایدردی وبوشهره یدی قپو اچمشدر بشی بیوك ایکیسی کوچکدر نهر
عاصی اوچ قپودن بحر شرق شمال غربه اقار وشهرك اورتاسنده هیکل مریخ حالا اکا کنیسة
السمیه دیرلر وکنیسا قربنده برماعار واردر واول کلیسانك قرق قپوسی نحاس اصفر مصفحدر
ودیوارلری التون ایله کومش نقش اولنمشدر وارضی انواع رخام ایله دوشنمشدر
وایچنده التوندن وکومشدن یوز صنم یاپلمشدر وبشیوز دلبر خدمت ایچون
تعیین اولنمشدر وبشیوز کشیش و خارجنده برقبهٔ عالیه اوزره التوندن مریخ
صورتی وایاغی التنده بر بیلان و برعقرب نحاسدن مصوردر و برقناة اقتمشلردرکه اولر

وحماملر ایچون حالا اول قناتك اسمنه قناة بولص دیرلر وقناة باشنده ایکی صورت یاپلمشدر
بری ملك صورتی بری دخی ملکك عورتی صورتی ونهر عاصی اوزرینه اون عدد دکرمن
وهر دکرمنده یدی طاش دونر وبر قابچ کوپری بیاض طاشدن نهر عاصی اوزرینه وانطاکیه دن
نهره چاق جسر الحدیده وارنجه بر قالدرم یاپدردی وسویدیه اسکله سنه بر کوزل لیمان
یاپدرمشکه کمیلر امنله انده اولمق ایچوندر وانطاکیه ایچنده یدی سوق یاپدرمشدر اوچ
سوق طوانیله اورتولی ودورت سوق آچقدر طوانی یوقدر وشهرك اورتاسنده بر موضع
که بلاط الملك دیرلر واول موضعده انواع رخام دوشنمشدر وبیوك مخزنلر بنا ایتدرمشدر
حبوبات ایچون خزن ایتدرمکه وبوشهرده یدی عین نبع ایدرلر هر بریسنك بر خاصه سی
واردر اولکیسی که باب بولص قربنده هر کم نیسانك سکز نجی کوننده مریخ ساعتنده کون
طوغمزدن اول غسل ایلسه قولنج مرضندن بری اولور واول عین که باب الجنانی قربنده در
حکه وجربه نافعدر هر کم سبت کونی زحل ساعتنده انده غسل ایلسه دفع اولور واول
عین که باب الدباغه قربنده در بواسیر وخلط صفراوی اولنلره نافعدر کانونك سکز نجی کونی
عطارد ساعتنده غسل ایلسه شفا بولور واول عین که کنیسهٔ قیسان که حالا جامع کبیر دیرلر
بونك صویی هر کم که جوفنده وجعی اولسه شمس ساعتنده ایچسه اول علت زائل اولور واول
عین که غسالات قربنده عین الحیات دیرلر دخی کبریت عینی نافعدر دیرلر بل اغریسنه وطمرلره
شهر نیسانك دوردنجی کونی مشتری ساعتنده بو عینك ایچنه کیرسه شفا بولور واول عین که
طاغك کنارنده اسمنه جرنه دخی مرئیشا دیرلر تموزك اون سکز نجی کوننده زهره ساعتنده طلوع
شمسدن اول انك صویندن ایچسه مرض امعانك وجوفك اوجاعندن بری اولور واول
عین که نقل ایدرلر قبله طرفنده باب الجبل قربنده هر کم تموزك اون دوردنجی کونی انده یاتسه
کندویه اولاجق شیئلر خیر اولسون شر اولسون کشف اولنوب کوریلور واول ذکر اتدکمز
کنیسهٔ قیسان اول ملك که رأس الحواریین انك ولدنی احیا ایلدی واول کلیسانك بابی
اوزره ساعت لیل ونهار ایچون ایکی منبه وضع اولنمش ایدی هر بری اون ایکی ساعت
اعلام ایدردی والحاصل انطاکیه خراب اولدقدنصکره حالیا بو طرز اوزره درکه میاه
انطاکیه خلقنك دورلرنده واسواقلرنده ومسجد وجامعلرنده جریان ایدر وانطاکیه بش
طبقه در حمامات وبساتین ومناظر حسنه سی طبقهٔ خامسه ده در وبونك سببی بودرکه
انطاکیه نك ابی انطاکیه اوزرینه مشرف جبلدن نازل اولور وحمامات وبساتینی ممرات
اوزره ابقا اتمشلردر وانطاکیه ده فص مذهب وزجاج ملون وبلاط مجزع ایله مصنوع ومبنی
کنایس لا یعد ولا یحصی ایدی حالا بعضیسنك آثاری واردر انطاکیه نك حماماتی اطیب
حماماتدر زیرا آبی جاری وعذبدر وکلخانلك وقودی شجر آسدر وانطاکیه ضیاع وقری
واوراضیسی غایت حصبه در ناحیه لری بونلردر سویدیه النون اووه سی قصره قصبهٔ
حبیب النجار بونده واقع اولمشدر وحالا مزاری انده در وانطاکیه قربنده مصیصه طرفنه

مروج القبایل دیرلر وبحیرهٔ انطاکیه اواسننده برکولدر نهر بغرا برقریه اسمیله اندن کچمکله
مسمی اولدی بوکوله اقار بغراس قلعهٔ مرتفعه سی واعین ووادیسی وبساتینی واردر بغراسده
زبیده نك دار ضیافتی واردر انطاکیه دن اون ایکی میلدر وکذلك اسکندرونه وبغراس عمق حارم
اوزره مشرف برجبلده وحارم بغراسك جهت شرقیه سنده در اندن ایکی مرحله بعیددر
وبغراس دربساکدن جهت جنوبیه ده در اندن برمرحله دن ناقصدر وبغراس جبل موسی
الهینی ده برقلعه در انطاکیه وبحیرهٔ عفرین شماللرنده در انطاکیه وعمق وجوم اوزرلرینه
مشرفدر وطریق عام شرقیسنده طاغ ایچنده برمکاندر که اکا بغراص بیلی دیرلر غایت
کیچی یری ایدی سلطان سلیمان خان سنه طقوز یوز اللی طقوز ده انده برکوی قوندوروب
وبرجامع وبرخان بنا اتدرمشدر وخلقنی تکالیف عرفیه دن معاف ایدوب برقصبهٔ عظیمه
اولمشدر واندە ابناء سبیل ایچون عمارت بنا اتمشدر طعام وعلیفی اول دار ضیافتدن
ویریلور واقر صولری وبستانلری واردر وسفلان ودربساك وقلاع عواصم بقراصلك
جبل ایچنده وشرقیسنده در انطاکیه یه کیدرکن مایلری برمرحله در یولدن کچیلورکن
کوریتور یرده در صاغ طرفده طاغلر ایچنده در برمفرح یرده خان وجامعی وحمامی برقصبه در
سلطان سلیمان خان سنه طقوز یوز اللی طقوز ده بنا اتمشدر وبوسمتده مشهور
سنبل اولور که بقراص سنبلی دیرلر واول سمتده صاری سنبل بولنور دیو نقل ایدرلر
قصره ناحیه سی انطاکیه دن شامه کیدرکن جسر الحدیدك صول طرفنده در کوش
صاغ طرفنه قصر ناحیه سی اولور بوناحیه چاق شیخ کوینه ممتدر یعنی شیخ احمد خلوتی
حالا انده مزاری اولور قندیل دره سنده برطرفده واقعدر که اندن اوته اوردی کوبی
طرابلوسه تابعدر بوقندیل دره سی صافیجه اورماندر وبوقندیل دره سی شغور
اکسه سنده اولور حارم بربلدهٔ صغیره در قلعه سی واردر واشجار وعیون وبرنهر صغیری
واردر کوزل رمانی واردر که بی عجام وآبدار در حلبدن ایکی مرحله وانطاکیه دن
برمرحله در وحارم قربنده حلقه ودرکوش بوزاویهٔ درکوش رمانی مشهوردر سلقین
حارمه تابع برمفرح ومعمور قصبه در حالا حارم قاضیسی انده اوتورر شقیفه دخی اشجار
وعیون واثماری چوقدر کفربین انطاکیه قربنده حلبده برمشهور حصندر
باب اسکندرونه ساحل بحر روم اوزره انطاکیه قربنده برمدینه در بونی خلافت
واثق ایامنده ابن ابی داود الایاری بنا اتدی حالا حلبك اسکله سیدر فرنك
بازرکانلرینك کمیلری دائما اکسك اولمزلر ایحا ناحیهٔ روج نام دیکر روجین بونك قرپوزی
غایت مشهوردر که بریرده بویله قرپوز اولمز ادلب صغری ناحیه سی ادلب کبری تیزین
نامع ناحیهٔ جبل باریشه جبل الاعلی درکوش زاویهٔ شغور شیخ الحدید مع عمق نالیس
م دیکر بلیس دیرلر غایتله برمعمور سنجاقدر برکوچك قصبه فراتك ساحل غربنده اولور
بوسمتده عرب بنی سمك اولور که بش التی بیك تفنك چقار عرب الموالی یه تابعدرلر واء بیره

دخی بیره جك دیرلر مقدما حلبه تابعدر حالا مستقل پاشلقه حاكمی واردر بو شهرچاق
فراتده بر شرقی شمالیده یوكسك متین قلعه سی واردر و بر وادیسی واردر وادی الزیتون
دیكله معروفدر بو وادیده اشجار اعین واردر بر شدر قصبه در قلعة الرومدن بینهما بر مرحله در
وقلعهٔ نجمك وقلعة الكواكب غربنده وسروجك جنوبی وغربیسنده در بو سروج غایت
معموردر روم قلعه آكا قلعة الروم دیرلر بونك بساتین وفواكهی چوقدر ومرزبان دیكله
معروف نهری واردر ناحیهٔ جبلدن كلوب قلعه التنده فراته وار ربو قلعه فراتك التنده
سلطان ملك اشرف قلاون بو قلعه یی ارمنی الندن استخلاص اتدی بیره دن غرب طرفنده
بر مرحله در و بر ناحیه سی واردر اسمنه مرزبان دیرلر لواء كلیس و عزاز و منبج ایمدی
كلیس وعزاز غرب شمالده واقعدر بر حصنی واردر ارضی طیبه وخصبه در عقرب وهوامدن
امیندر كه بو ناحیه ده بولنمز منبج شام او زرینه غلبه ایدن اكاسره نك بریسی بنا اتدی ومنبه
اسمیله مسمی اتدی وتعریب اولنوب منبج اولدی وبونده بیت نار بنا ایدوب اردشیر بن
بابك ولدندن ابن دینار بركمسنهٔ بو آتشه موكل قودی بو منبجك غالب اشجاری توتدر كه
ابریشم ایچون حفظ ایدرلر وارضی خصبه در حالا بو ایكی سنجاق نواحیسیله والده سلطان
دامت عصمتها خاصیدر كند و طرف شریفه لرندن و یوده سی واردر لواء عزیز ونام دیگر
مطخ غربی وقبلهٔ حلب بر مرحله در بر مستقل سنجاقدر حلبه تابعدر جمله سی قراء
معموره در و صو یی واردر والحاصل جومه وجبل سمعان وجبل سماق قومی اسمعیلیه در
وجبل الاعلی وغنجره وجبل باریشه و روج داخل و روج خارج وساجور جمله سی
اطراف حلبده واقعلردر نتكه صورنده مسطوردر ایالت مرعش وادنه ایكی ایالتدر كه
بعضیسی ولایت ارمنیهٔ صغرا و بعضیسی اقالیم شامدن معدوددر و بو ایكی ولایت ثغور
شامدن اولمغله شامه الحاق اتدك و بو ولایت مرعشده ذوالقدریه قومی اولوردی
وادنه ولایتنده آل رمضان طائفه سی ضبط ایدردی صكره آل عثمان فتح اتدكدنصكره
ایكی ایالت اتمشلردر الحدود شمال طرفنده قرمان ولایتی شرق ولایتنده نهر فرات و ولایت
اورفا جنوب حلب ولایتی غرب ادنه وجهان صویی تحت ایدر سنجاقلری بونلردر مرعش
پاشا سنجاغیدر قارص ذوالقدریه ملاطیه عین تاب سمیساط لواء مرعش پای تخت
ایالت وبش یوز اقچه مولویت بر شهر عظیمدر كه نیچه مساجد وجوامع وخانقاه ومدارس
وحمامات واسواق عامره وبیوت فاخره سی وقلعه سی بر مرتفع پشته اوزره اشاغیه در
یرده واقع اولمشدر اسكی جامع نام كبیریه قریب محكمه و پاشالره مخصوص سرایی
واردر بو شهر میاه و زروع واشجار كثیره واردر بونك ایله نهر جهان اوزره مخاصة العلوی
یعنی اون ایكی میلدر بر قاپچ نواحیسی واردر كه بونلر درالبستان بهسنی بازارجق هارونیه بركان
قره حسن لی اندرون ظماتنی كوكرجنلك جاموستلی پشلی یكیجه قلو كمر قرتا
اسلامیكلو هارونیه استانبولدن مرعشه كیدلسه اول ناحیه دن كچیلوب وارپلور

بعض قراو مضارع وكوچر اولورعايا بو رطلريدر هارون رشيدك بناسيدر وكاف طاغينك
طرفنده بركوچك شهرايدى كنيسه دن اون ايكى ميلدر پازارجق مرعش قربنده اقرصولرى
ومسيره لرى فراوا ندروانده بركول واردر ايچنده صو او زنه كزيلور برقريه واردر ساز وقمش
كوكلرى بربرينه يا پشوب مرور ايام ايله كرد وغبار كلوب هموار برسال كبى برجزيره اولمشدر
بعض جولاح ارمنيلر اول سازدن وصامان دن بيتلر ياپديلر وانده توطن ايتديلر بعده كيدرك
چوغالوب برقريه اولمشدر اهاليسى جمله جولاحدر وارمنى كفره سيدر اول قريه روزكار ايله
اوطرفه وكاه بوطرفه كزوب يورومكده در اهاليسى خرده صبيقلر ايله طشره اولد قچه ايچرو
تردد ايدرلر البستان مرعشدن قيصريه يولى اوزره برقصبه معموره دركه نيچه قراو مضارع
برمستقل قضادر صحراسى غايت واسعدر نواحى سى صاردس صدرنا آحسندر او رته
نيابت زبطرنام ديكر زمانى مرعشدن طقوز فرسخ ثغور ارمنيه دن برمدينه ذات
سوردر وسورى حجاردن مبنيدر ابو عبيده حضرتلرى منبجدن حضرت خالدى كوندروب
فتح اتدكده خراب اتمشدر صكره حضرت معاويه بنا ايتدى ودخى عباس ابن الزبيد ترميم
ايدوب انده برمسجد و جامع بنا اتمشيدى ودخى روم تخريب اتدى صالح بن خلافت
منصورده ينه بنا اتدى بهسنى مرعش نواحى سندن برقضادر وقصبه سى مرعشدن قيصريه
يولى اوزره درنهر صغيره و بساتين واسواق و مسجد وجامع خيرات كثيره سى واردر عينتابدن
جانب شمال غرب ايكى مرحله بعيددر ناحيه لرى دوباز كوزه باشى صومال قضاسى ضماتنى
نواحيسى چورسك بيكارباشى لواء قارص ذوالقدريه برقصبه وقضادر مصيص انك
شرقيسنده دورت ساعت بعدى واردر بركوچك قلعه در قيش ايامنده بعض كوچر اولو
تركمان اول طرفلرده قشلامغله انده ايام شتاده اول سمتلر شنلك اولور صيفده ييلا قلره
كيدوب انده كمسه قلمزقو ردقولاغى قرشوسنده جاده راهدن صاپه ده دوشر آكا تابع شون
واندرون قضالرى ناحيه لرى قانى سكودلو سپناس منان لى مغان كوكسون دوشك كوك
طاشلى لواء عينتاب بونك شهرى كوزلدر صخره ده نقب اولنمش قلعه سى واردر ميـاه
وبستانلرى فراواندر وناحيه سنك قاعده سى دراسواق جليله سى واردر حلبك شمالندن
اوچ مرحله بعيددر وقربنده دلوك قلعه سى خرابدر مشهور بياض بكمزى كه بچاق ايله
كسيلور يابى واكرى ودخى قلتاغى مشهوردر ودخى قيسى والماسى كه دانه سى بروقيه
كلور وعينتاب و بهسنا انك شرقى وجنوبى اوچ مرحله در ناحيه لرى تل يشار عربان
برجسر وج لواء سميساط فرات كنارنده زروعى سقى ايله غيرى اولور قلعة الرومك
غربيه سنده اولور وحصن منصورك جهت شماليه سنده در ماينلرى مسـافه قريبه در
وقلعة النجم واقع اولدوغى محلده فرات ايله جسر منبج يكرمى بشر ميلدر مقدما قلعة النجم
حصن منبج دينلوردى صكره قلعه ديمكله معروف اولدى سلطان محمود بن زنكينك بنالريندن
بو جسر او زرندن حرانه كيديلور بوجسرك فوقنده بر مرحله حصن هدايادر كه بونك

اوزرنده سروجه كيديلور ناحيه لرى قورس وشوان لواء ملاطيه نهر فرات غربيسنده
بر واسع صحراده بلدهٔ قديمه در سوق وحمام وخاناتى وجوامع وقبله جانبى سمتنده طاغلر
اتكنده بى پايان باغچه لرى وافرصولرى واردر ايام صيفده خلق عموما اول باغچه لره يايلا قنه
كوچرلر وبرخرابه مشرف سورى واردر وغازى سلطان مراد رابع سلحدارى مصطفى
پاشا اندە برخان بنا ايلدى استانبولدن شرقه كيدركاهك برى اولمغله عظيم ممردر بوندن نصف
فرسخ شرقه يول ايله نهر فراته واريلور وكميلرى حاضر وكحرلر وبوشهر اوه سنى طاغلر احاطه
ايدرانلرده جوز وساير فواكه حذا يى چوقدر وملاطيه بو طاغلرك شما لنده دوشر اردى
سيس ولايتى در برنهر صغير بونلرى سقى ايدر وسورن اوغرار بستانلرى بو نهراوزرنده در
وملاطيه نك بردى شديد اولور بوندن سيواس اوچ مرحله در غرب وشماله و مرعش
وحلبه عسكر منزليله سكز كونده واريلور ملاطيه نك دير مسيح اسميله مسمى برنهرى واردر
منبعى اولان جبلدن شهره كلنجه كنارى حدايق وباغستان اوزرنده اون بش قريه واردر
اوچ دورت آى ميوه زمانى انده كوچرلر وكوندز عصره دك شهرده طوروب وقت غروبده
كيدرلر شهرى كيجه بش اون پاسبان بكلر بو نهرك كنارنده اسبوزى قصبه كبى درو بو
نهردن غيرى بكار باشى ديرلر ملاطيه نك برنهرى دخى واردر ملاطيه ايچنده دير مسيح
ايله اجتماع ايدر وملاطيه اسفلنده بش ميل مسافه ده نهر فراته دوكلور بو نهرك مصبى
ونهر فرات ملاطيه نك باغلرى اوزرنده نمايا ندر وبرنهرى دخى واردر تخمه ديرلر شهره
كيدن اولو يولك اوزرنده ملاطيه يه قريب موضعده بو نهر اوزره قرق كوز ديرلر بر قنطرهٔ
عظيمه واردر بو شهرده بطال غازينك مسقط رأسى ديرديرلر برير واردر اولزمانه دن
برو باقى زيارتكاه ايدى بيك اللى التى تاريخنده ملك احمد پاشا اول مقامده بركار كبير بنا ايله
قبهٔ لطيفه ايلدى ملاطيه نواحيسى حصن منصور ديوركى شورن مغ بوجاق طاشى
آبادطين ابلى كاخته كركر جوياش وملاطيه نك لطيف طعم يازيلو المالرى اولور طريقى
بوكونه دركه بركاغده حروف والفاظ ايدوب الما تمام رسيده اولدقده كونشدن جانبنه
ياپشدررلر بر قاچ كوندن صكره تمام رنك الوب اول حروف يرى آل سرخ وكاغد
التنده اولان يرى زرد قالور كويا كه بر صارى ورق اوزرينه آل مداد ايله كتابت اولنمشدر
اكثر مناسب ابيات واشعار له رسم ايدرلر حسن بطريق ملاطيه شمالنده وبرابرنده وحاكم
خانى ايله ملاطيه اراسنده فراتدن بر مرحله غربى بركوه عظيم ذيلنده بر قصبهٔ معموره در
خان راهى اوزره دوشر وشار معبرندن كچيلوب مراد ايدن حسن بطريقه ومراد ايدن
حاكم خانه كيدر بو جبل شرقدن غربه ممتد دركه ملاطيه غربيسنده حسن بطريق
سمتلرينه دك ممتد اولور آب قرق كوز بو جبلدن نشأت ايدوب بر طاش كوپروالتندن كچوب
وشار معبرندن يوقاروجادهٔ فراته دوكيلور جريانى ملاطيه ايله حسن بطريق وسطنده در
كاخته بر جبل كوشه سنده كنار فراتده واقع ملاطيه دن شرق جنوب ايكى مرحله در بر كوچك

ایرماغی واردر باغلری و باغچه‌لری واردر کرک دخی بو جبل کوشه‌سنده بر قلعه‌در کاخته
بر مرحله جنوب غربیدر حصن منصور نهر فرات غربنده سمیساط قربنده‌در منصور
بن جعونه بن الحارث العامری‌یه منسوبدر ایام مروان بن محمد الجعدیده منصور بو حصنک
عمارتنه مباشرت ایتدی و نهر ازرقک شمالیسیدر و حصن منصور ایله ملاطیه بیننده غربی حصن
منصورده جبل واقع اولمشدر که ملاطیه‌یه کیدن طریقده دربند واردر ارقلو دیا ملاطیه
قربنده بر حصن حصیندر اکراد مرعش رشوان رشی بونلر یزیدیدر اوفاجقلی بقراصلی
بهسنی ملاطیه اکثری اکراددر و بونلرده بر طائفه غایت یرامز و عاصیدر و قطاع
طریقدرلر ایالت ادنه بر کوچک ایالتدر ایکی سنجاغی واردر سیس و طرسوس قبرسه
ملحقدر و سیس خرابدر قضالری بونلردر ایاس مع بندی زیا قرصاری چام سیس عزیرمع
قنق قره عیسالو قره قشلا یوره کیر ناحیه‌لردر نداولی جانب شهر جیو رافلواسن بیس قورد
قولاغی براقلو قر قشلو حاجیلر الحدود جنوبی بحر روم غرب سلفکی ولایتی شمال
قرمان شرق مرعش ولایتی حدیدر ادنه پای تخت ایالتدر بر قاضیلقدر بو شهری
امیر المؤمنین رشید بنا ایدوب محمد بن رشید اتمام ایتدی بو شهر نهر سیحان اوزرنده
طرسوسدن اون ایکی میلدر و ادنه غربه قریب اولدوغی یردن اخر مدن الزابدر و اعمال
بنی الاغلبک آخریدر و نهر سیحان غربنده بو نهر نهر جیحاندن اصغردر و نهر سیحان
اوزرنده حجاردن مبنی قنطرهٔ عجیبة البنا واردر و دخی نقل ایدرلر که ادنه چاقد صوبی اوزرنده بر جامع
و بر مدرسه‌سی واردر آل رمضاندن پری پاشا بنا اتمشدر و بو شهرک هواسی ثقیل اولمغله
خلقی التی آی قدر ییلاقه چقوب شهرده انجق ابنای سبیل ایچون بعض دکاکین مفتوحه
و محله بکجیلری قالور ییلاقلری ایکی منزل خلفنده جبل ایچنده‌در رمضان اوغلی ییلاقی جاده
راه اوزره اصل ییلاقلری تکر ییلاقیدر که اندن دخی ادنه خلقنک بر قاعده‌لری واردر یاز
موسمنده بر قصبهٔ معموره کبی اولور کوللک بلی بونده اولان خان وزیر اعظم پیری پاشانکدر
اصلنده محمد پاشا ابن الجمالی وزیر اعظم لاله عثمانی سنه طقوز یوز یکرمی سکزده یاپلمشلردر
وانک قربنده اوچ خان و بر جامع بنا ایلمشدر رمضان اوغلی ییلاقی اشیلوب و اریلور
کوللک قلعه بونک قربنده طاغ اوزرنده صعب المسالک قرمان نهایت شرقیسنده بر ایکی قوناق
قدر طاغلر و چاملو بللر و سنکستانکه یولی وسطنده ایکی طرفی کسمه قیه ایکی طاغ اوه‌سنه
جاده راه اوغرایوب صاغ طرفنده تازروهٔ جبلده کوللک قلعه‌سی دیرلر بر قلعه واردر غایت صربدر
رمضان اوغلی ییلاقنی اشوب اوته طرفنه کیدیلور که کوللک قلعه‌سی صاغ طرفنده قالور اولو
قشلادن بر منزلده چفته خانه کلنور و خان قربنده بر عظیم انیشدر خانلرک اوزرینه انیلور
و چفته خان قربنده بر لطیف ایچمه و بر ایلیجه جادهٔ راهدن منحرفدر و چفته خان قربنده بر نهر
جاریدر که اول کوهستان دره‌لرنده جمع اولور آکا قرق پکید دیرلر بر نیچه دفعه اول نهره
اوغرایوب پکیلور و بو چفته خان تا چاقدک کنارنده خانه وار نیجه کوه بر کوه میشه زار و اورمانلردر

وچفته خاندن نصف منزلده بوقرق پچید صوبی چوغالوب آق کوپری نام کوپری
التندن پچر وهمان کوپری قربنده قره صو نام نهر طاغلر دبندن چقوب قرق یکیده قاریشور
وانده جسر واردر وطاغ دبندن شکر بکاری دیرلر برچشمهٔ عظیمه نبع ایدوب برطاش
آتمی قدر مسافه ده جادهٔ راهی قطع واول نهره دوکیلور وبوجسر عبور ندنصکره رمضان
اوغلو ییلاقی طاغلرینه صعود اولنور بینه نزول اولنوب چاقد خانه وارلور وانده کی مشرف جبالده
نیجه مغانلر واثار والتون وکومش ونحاس معدنی واردر انده حالا اثارلری واردر وبوجسردن
پچن صواودیهٔ جبالدن پچوب وراء جبالده چاقد جانبنه یوقاروده چاقده دوکیلور
وچفته خاندن چاقددن بیرام پاشاخانه وارنجه ایام شتاده اوچ دورت کونده کلنور
ارالق یرده نیجه خانلر بنا اولنمشدر لواء سیس مقدما معمور ومشهور ایدی حالا خرابدر
بوسیس برجبل مستطیل اوزره برقلعه سی واوچ سوری واردر وبساتین ونهر صغیری
واردر سنه یدیوز یکرمی برده سیس ملك ارمینك بلده سی ودار الملکی ایدی سابقا
ملك ارمن اولان لاوی احداث ایدوب وبوسیس ثغور اسلامیه دن بریسیدر هر موضع که
عدویه قریبدر اکا ثغر دیرلر وبوسیس ایله عین زربه یکرمی دورت میلدر وکذلك
مصیصه وحالا معروف اولان سیس رشیدك بعض خدامی سنه یدیوز یکرمی برده
احداث ایدوب نواحی سی تاورقالیدر مصیصه مرج الدیباجدن اون ایکی میلدر
مرج الدیباج تسمیه سنه حسن نضارتی جهتندندر ومصیصه ایکی مدینه دربرینه
مصیصه وبرینه کفربنا دیرلر که نهر جیحانك ایکی جانبلری اوزره در وایکی سی بیننده
حجاردن مبنی قنطره واردر ومصیصه غایت خصبه دربر مسجد وبرجامعی واردر بحر
رومه ناظردر ادنه دن نصف مرحله وبرکوپروسی واردر باشنده انجق برخانی واردر
بوخانی سنه طقوز یوز قرق طقوزده بعض تجار بنا ایلدی بوکوپرواوزرنده باج النور
ومصیص قربنده جبل النور دیدکلری طاغك کوزل سنبللری وانواع عقاقیر اولور حتی
یبروح الصنم دخی واردر بوطاغ مصیصه دن چاق دریایه قریب ممتددر ییلان قلعه سی
دخی شاهماران قلعه سی دیرلر برجبل اوزرنده برخالی حصاردر مصیصه دن پچیلوب
قوردقولاغنه کیدرکن اوه یه چقلدقده صول طرفده ایراقدن کورینور دیرلر که شاه
ماران انده در عین زربه یاخود عین ناوزر برجبلده بربلده در وبرقلعه سی واردر ونهری
واردر سیس ایله تل حمدون بیننده در وعین زربه سیسدن غربه میالة جانب جنوبده درکه
بینهما برمرحله در تل حمدون قلعه وسوری واردر برتل اوزره دروربض وبساتینی
واردر وبوقلعه یه جاری نهری واردر غایت خصبه در نهر جیحان قربنده بینهما برمرحله در
ونهر جیحانك جهت جنوبیه سنده در وتل حمدون سیس ایله بینهما ایکی مرحله
وحصن حموص تل حمدونك شرقیسنده در وتل حمدونه قریبدرکه اندن حصن حموص
کورینور برس برت برجبل عالی اوزره حصن در بلاد ارمنك اعظم معاقلیدر سیسك

جانب شمالنده كه بلاد سيسه مشرفدر برمرحله قدر بعيدر اياس ساحل بحر رومك
كنارنده بغراسدن ايكى مرحله دروئل حمدوندن برمرحله بحيره ايچنده بوبرج محدثدر
محافظلرى واردر ميناسى مشهور ومجمع تجار در سنه يديوز يكرمى ايكيده اهل اسلام فتح
ايدوب نهب وغارت اتدكد نصكره خراب اتديلر طوزله سى واردر حاليا سواحلنه كيدن
طوزاندندر سلطان سليمان برقلعه وبرخان بنا اتمشدر واياسدن قبرس اطه سى جنوب
سمتنده واقعدر باياس برمنزلدر عمارة عظيمه وخانات وسوق وحمام وجامع وقلعۀ متينه در
وبونده اولان اثار وخيرات محمد پاشاى عتيق كه غـــازى سلطان سليمان وزيريدر بد هواسى
واردر لكن بندر شهردر فراوان ليمون تورنج اولور وبرلطيف طاغ اكا متصلكه نصف منزل
جادۀ راه كناريله ممتد اولوب ويول اول طاغه اوغرايوب اول مرتبه ده مركز قلعه سى
اوكندن بحر وبو جبال پيوسته ايله بغراس بيلنه كيدر اول جبالده باياسك بى نظير
ييلاقلرى واردر باياسدن بقراص برقرناقدر كلنه وكيده نه عمارتندن اطعام ايدرلر عظيم
اثردر مركز باياس واسكندرونه مشرف زروۀ جبالده برمخصوص ومحدث قلعه در
مخصوص مستحفظلرى واردر شـــاهراه اوكندن بحر سرفندكار بروادیده برصخره اوزره
قلعه در جنوبندن نهر جيحان اكا قريب بحر وسرفندكار عين زربه نك شرق وجنوبنه
بينهما برمرحله دربند تمورى سرفندكار جانب شرقيسنده دركه بينهما برمرحله شجر صنوبر
بيتركه بيوكلكده عديلى يوقدر اوصـــاف لواء طرسوس بولواء قبرس ايالتنه
ملحقدر برقاج قاضيلقدركه بونلردر الوانلو اولاش قصمون كوپچه لو قوشتمور باش
طرسوس ساحل بحر شام اوزره بلاددر رومدندر صكره ارمنى المغله بلاد ارمنون عد اتمشلر
احجاردن مبنى ايكى سورى واردر وطرسوس بيننده جبال واردر رشيد خليفه طرسوسه
واصل اولدقده عمارتنى تجديد ونهرنى شق اتدى طرسوسك صلحاسى وزهادى
چوقدر چاق ملك الروم قيصر كه سنه خمسين وثلثمائه ده سيف الدوله قبلندن حاكمى اولان
كمسنه نك صلحا اخذ اتدوكى وقتنه دكين طرسوس ثغور مسلميندندركه اول زماندن
بر واهل اسلام النده ايدى وطرسوسده برموضع مشهور زعم ايدرلركه جن حمايتنده اولان
امير المؤمنين مأمون خليفه غزا اتدكده بوموضعه نزول ايدوب واول مقامده محاذيده
صفه اوزره برآب وار درمأمون بو آبك كنارنده اوتوروب آبده مقدار ذراع برماهى كوردى
امرايتدى واول سمكى آبدن اخراج ايتديلر مانند سيم غايتده خوب صيچرايوب كيرو آب
ايچنه دوشدى ورشاشات ماقالقوب مأمونك ثيابنه طوقندى مأمون غضب ايدوب
تكرار سمكى مادن اخراجه امر اتدى چقار ديلر مأمون نظر ايدوب سنى شمدى كباب
ايدەيم ديوب طباخه ويردى ومأمون لرزه ايله مكاننه كلدى وطباخ سمكه يى كباب ايدوب
كتوردى مأمون برلقمه تناوله قادر اولمدى وضعف ولرزه سى مشتد اولوب فوت
بولدى واصحاب كهف قصه سى بو طرسوسده واقع اولمش ديرلر منازل ومسافات شام

دمشقدن

دمشقدن مصره داریه ایکی ساعت صعصع یدی ساعت قنیطره یدی ساعت جسر یعقوب یدی ساعت مینه بش ساعت عیون التجار التی ساعت بونده یول ایکی چتالدر بری مصره بری قدسه قدسه کیدن جنین التی ساعت نابلس سکز ساعت بیره سکز ساعت قدس شریف بش ساعت بونده دخی یول ایکی در بری غزه یه بری رمله یه کیدر خلیل الرحمانه کیدن یولکه خلیل الرحمانه قدسدن سکز ساعتدر واندن بیت جبریل سکز ساعتدر واندن دخی غزه ورمله یه کیدن یول اون ساعت وعیون التجار دن ایکنجی یول لجون اندن قاقون اندن جلجولیه اندن رمله اندن خان سدود اندن غزه اندن خان یونس اندن زعقه اندن عریش اندن ام الحسن اندن بیر العبد اندن قطیه اندن بیر الدویدار اندن صالحیه اندن بولبیس اندن خانقاه اندن مصر شامدن قونیه یه قطیفه طقوز ساعت نبکه سکز ساعت ایکی قیولواون ایکی ساعت حمص اون ساعت حما اون ساعت مدیق اون ایکی ساعت شغور کوپروسی اون ایکی ساعت زنباقیه یدی ساعت انطاکیه اون ساعت بیلان اون ساعت قورد قولاغی اون ساعت مصیص التی ساعت ادنه التی ساعت چفته خان یدی ساعت اولوقشلا التی ساعت ارکلی طقوز ساعت قره بکار اون ایکی ساعت اسمیل طقوز ساعت قونیه اون بر ساعت یاخود حمادن خان شیخون اندن معره اندن خان تومان اندن حلب حلبدن انطاکیه خان تومان حارم جسر حدید انطاکیه یاخود حلبدن کوك میدانی اندن غنجره نام دیکر غنجان اندن افرون اندن جسر مراد پاشا انطاکیه احوال ملوك وحکام اقلیم شام بو مملکتده حضرتدن اول کچن ملوك وحکام اجمال اوزره چاق بو عصره کلنجه یه دك روایت اولنورکه طوفاندنصکره ولایت شامی ابتدا معمور ایلین کنعان اوغللریدر تبدل السنه دنصکره شام ولایتنده ساکن اولدیلر دخی عمالیقه دن بر جماعت جرهم قومیله کعبه ده جنك ایدوب جرهم غالب اولمغله شامه کلدیلر واطرافنه نازل اولدیلر وبو ایکی قومدنصکره اقلیم شام بنی اسرائیل اللرنده قالدی وانلردن چوق انبیا وملوك وحکام ظهور اتدی واقلیم شام انلره مخصوص اولمشدر وبو بنی اسرائیل حضرت ابراهیم نسلندندر وحضرت ابراهیم ولادتی نمرود بن کنعان عصرنده بابلده طوفاندن بیك اون سکز سنه کچدکده واقع اولمشدر لکن بو جمله یی تعداد تطویله بادی اولمغله ظهور اسلامدن برو واقع حکامی ایراد ایله اکتفا اولنور والحاصل حضرت عیسی علیه السلامدن چاق حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلمه کلنجه التیوز سنه درکه اول مدته مدت فترة دیرلر وبو مدتده قدس وشام قیاصرهٔ روم طرفندن ضبط اولنوردی چاق اسلام ظهور بولنجه بعده اهل اسلام مالك اولدیلر لکن حضرت عیسی علیه السلام رفعندن ایکیوز ییلدن صکره شامك اکثر مواضعنی عرب قبائلندن بنی غسان طائفه سی ضبط اتمشلردر بو طائفه سبا اولادندن بنی الازد قبیله سندندر سیل العرم کلمکله یمن ولایتندن

ایرلشدر شامده غسان نهر مرج قربنده نازل اولمغله بو قبیله یرلرینه غسان دیرلر مقدما اول
سمتده عرب قجاعمه اولورلردی انلری چقردوب ملکلرینی قتل ایتمشلردر وبو طائفه نك
ابتدا پادشاهلری جفنته بن عمرو لقبنه مزیقیا دیرلر هر کون کیدیکی اثوابی تمزیق ایتمکله که
اندن غیری کمسه کیمسون اول اسم ایله مسمی اولدی بعده اوغلی عمرو بعده اوغلی ثعلبه که
حوراده صرخ الغدیر بنا ایتمشدر بعده اوغلی الحارث بعده اوغلی جبله بعده قرنداشی نعمان
بعده قرنداشی عمرو بعده جفنته الاصغر بعده قرنداشی نعمان الاصغر بعده النعمان بن عمرو
قصر سوید بنا ایلدی بعده اوغلی جبله بو پادشاه منذر بن ماء السما ایله جنك ایلدی بعده نعمان
بن ایهم بعده قرنداشی حارث بعده اوغلی النعمان بعده اوغلی المنذر بعده عمرو بعده حجر بعده
الحارث بعده جبله بعده اوغلی الحارث که کنیه سی ابو کرب ولقبی قطامدر بعده ایهم بن جبله که
تدمر صاحبیدر و صحراده بر عظیم بنا ایتمشدر بعده قرنداشی المنذر بعده شراحیل بعده عمرو بعده
جبله بعده جبله بن ایهم بو پادشاه بنی غسانك اخر ملوکیدر که اولوقت حضرت عمر رضی الله
عنه خلیفه ایدی بو جبله تنصر ایلدی صکره نادم اولدی اولوقتده حضرت عمر رضی الله
عنه دمشقی فتح ایتمشدر اوصاف دول الاسلام که اقلیم شامه مالك اولمشلردر حضرت ابوبکر
رضی الله عنه خلیفه ایکن اقلیم شام فتحنه عسکر اسلام ایله برقاچ امیر ارسال بیورمشلردر
یزید بلقا سمتنه کتمشدر و شرجیل اردنه کتمشدر و ابو عبیده دمشقه کتمشدر و اولوقت
خالد عراق سمتنه تعیین اولنمشدر صکره ابو عبیده حضرت ابابکر رضی الله عنه دن امداد
طلب ایتمکله خالد بن الولیدی عراقدن رفع ایدوب ابو عبیده امداده تعیین ایتمشلردر
اهل اسلام شامی محاصره ایدرکن حضرت ابوبکر رضی الله عنهك وفاتنك خبری
کلدی که اول وقت هجرتدن اون اوچ سنه کچمش ایدی بعده حضرت عمر رضی الله عنه
یرینه خلیفه اولدی و اول ساعت ابو عبیده یه شامده اولان جیشك سردارلغنی تعیین ایلدی
نکر ارشامی محاصره ایلدی کندی باب الجابیه طرفنه و خالد باب توما سمتنه یتمش کون
محاصره ایتمشلردر بعده خالد بن ولید سیف ایله باب تومادن کیرمشدر اول بله اولدقده
بری طرف ابو عبیده ایله صلح ایتمشلردر اندن صلح ایله کیرمشلردر ایکی عسکر شهرك
اورتاسنده ملاقی اولدیلر و اول وقت هجرتك اون دوردنجی سنه سی ماه رجبده ایدی
بعده حضرت ابو عبیده فتح شامدن صکره حمصه واروب صلح ایله فتح ایتمشدر بعده حمایه
واروب انی دخی فتح ایتمشلردر بعده شیزره واروب انی دخی صلح ایله فتح ایتمشلردر
وکذلك معره یی صلح ایله فتح ایتمشلردر بعده لادقیه یی قلج ایله فتح ایتمشلردر
دخی جبله و انطرسوس و قنسرین که اولوقت تخت ولایتدر بونده عظیم جنك اولمشدر
وقلعه سنی خراب ایتمشلردر دخی انطاکیه و منبج و سرمین و اول سمتده اولان ولایتلرك
جمله سنه استیلا اولنمشدر دخی مرعشه واروب فتح ایتمشلر وقلعه سنی خراب ایتمشدر
دخی حصن حدث و قیساریه یی فتح ایتمشدر بویله اولمغله قیصر شامدن مأیوس

اولمشدر بعده قدس طرفنه واردیلر ومحاصره ایدوب محاصره چوق زمان ممتد
اولمغله صلح طلب ایتدیلر لکن شرط حضرت عمر رضی الله عنه کندولری کلمکه حواله اولنوب
حضرت عمره رضی الله عنه اعلام اولندقده اول ساعت کلوب عقد صلح ایتمشلردر بعده
ظهور دولهٔ الامویه ابتدا معاویه ابن ابی سفیان مقدما حضرت عمر رضی الله عنه شامک
امارتنی ویرمشدر اول ماجرا دنصکره تغلبا انده خلیفه اولمشدر هجرتک التمش سنه
سنده وفات اتمشدر باب الصغیر ایله باب الجابیه بیننده دفن اولندی بعده اوغلی یزید ذات الجنب
مرضنده حورانده دفن اولندی بعده اوغلی معاویه بوکا معاویهٔ اصغر دیرلر باب الجابیه خارجنده
مدفوندر بعده مروان بن عبد الحکم بونک عصرنده شام خلقی ایکی فرقه اولمشلردر برفرقه
یمانیه مروان طرفنده و برفرقه قیسیه ضحاک طرفنده مرج راهطده مابینلرنده عظیم جنک
واقع اولمش درآخر کار ضحاک مقتول اولمشدر و مروان مستقل اولدقده برکون
عورتنه شتم اتمکله کیجه یاتورکن یوزینه بر یصدق قویوب کندو جاریه‌لریله او زرینه
چقمشلر تااولنجیه دک بوغلجه هلاک اتدیلر بعده اوغلی عبد الملک اوائل حالنده برعابد
متقی ایدی صکره خلیفه اولدقده تغییر اخلاق ایتدی چوق آدمی ناحق یره قتل ایلمشدر
ابتدا خلفا مجلسنده کلام تکلم ایلمکی منع اتمشدر باب الصغیرده مدفوندر بعده اوغلو
الولید بو ولید غایت اهل خیر ایدی صلحایه دائما تصدق ایدردی واهل جذامه صدقه تعیین
ایلمشدر وسؤال اتمکدن منع اتمشدر ومقعدلر واعمالر ایچون خادملر تعیین اتمشدر وابتدا
دار السلامده بیمارستان ودار الضیافه بنا اتمشدر وحملهٔ قرآنه اکرام واحسان ایدردی
ومدیونلرک دینی قضا ایدردی افاقده مشهوردر ونظیری یوقدر وجامع اموی معهود
کلیسایی یوحنا هدم اتمشدر یرینه جامعی بنا ایتدردی دیرلر دوز تیوز صندوق که
هر صندوقده یکرمی بیک التون والتیوز زنجیرلرا التوندن قندیل ایچون چاق عمر بن
عبد العزیزه کلنجه طوروردی صکره عمر ابن عبد العزیز قالدرمشدر وبیت الماله وضع اتمشدر
دخی صخره قبه سنی بنا ایلدی دخی مسجد النبوی یی توسیع وبنا ایلدی وعصرنده اندلس
اقلیمی فتح اولندی دخی بلاد ترک وبلاد هندک اکثری فتح اولندی سنه طقسان التیده
وفات اتدی وباب الصغیرده مدفوندر مدت سلطنتی طقوز ییل سکز آیدر بعده سلیمان
بن عبد الملک کوزل شاب برغازی کمسنه در اما غایت اکول ایدی نقل ایدرلرکه بجه
واردقده طایفده نزول ایدوب یتمش انار یدی و برقوزی والتی طاوق بعده قوری اوزم کتوردیلر
اندن دخی وافر یدی بونک ایچون کافه یی که حالا آکا قطایف دیرلر ایجاد اتمشلر شامده
اوی سقایهٔ جیرونده اولوردی وقرنداشی مسلمه یی روم غزاسنه استانبوله کوندردی
غلطه یه نزول ایدوب انده برجامع بنا ایلدیکه حالا عرب جامعی دیرلر سلیمان وفات ایتدکده
عمر ابن عبد العزیز خلیفه اولدی اول ساعت خطبه‌ده حضرت علی یه سب اتمکدن
یساق ایلدی و یرینه ان الله یأمر آیتنی اوقومغه تعیین ایلدی وجامع امویه شمالنده که

خانقاه شميساطيه ديرلر صاغجا مسكنلري در ويساق ايلدى كه كند وخصملرينه بيت المالدن منصرف اولملرينه حتى نقل ايدرلركه بركون مريض اولدقده امرا واميان زيارتنه كيدرذيلرو كوردبلركه اوزرنده بركيرلى كوملك دورت درهم دكمز خاتونه ديدبلركه نيچون كوملكى دكشديروب غسل اتمزسن اولدخى يمين ايلدى كه بوندن غيرى يوقدر اعمال حمصدن ديرسمعانده مدفوندر بعده يزيد بن عبد الملك لذاته منهمك اولمش چاق اولنجه اردن سمتنده اولدى بعده هشام بن عبد الملك غايت عادل ايدى عدلى سببى ايله چوق مال جمع ايلمشدر قنسرين ده اولان رصافه يى بنا اتمشدر واننده دفن اولنمشدر بعده الوليد بن يزيد غايت فاسق وفاجر دركه حتى قرينى تصرف ايدوب جنابت نماز قيلدى آخركار قتل اولنوب باب الفراديس خارجنده مدفوندر بعده يزيد بن الوليد ابتدا بيرام نمازينه سلاح ايله چقماغى بو ايجاد ايلدى بعده ابراهيم بن الوليد بعده مروان الحمار شجيع اولدوغندن بو لقبه وضع اولنمشدر ضرب مثلدركه اصبر من حمار فى الحرب ديرلر بونك عصرنده ابو مسلم خراسانده ظهور ايلدى وكوفه دن سفاح ظهور ايلدى مروان سفاح اوزرينه واردقده سفاح عموجه سى عبد اللهى عظيم عسكر ايله قرشوسنه كوندروب موصل قربنده ملاقى اولمشلردر مروان مغلوب اولدقده فرار ايلمشدر عبد الله اردينه دوشوب چاق مصرده يتشمشدر انده كى بوصير كنيسه سنده قتل اتمشدر وبونده دولت امويه شامدن منقطع اولمشدر مدت خلافتلرى طقسان ايكى سنه كه بيك آيدر اولوقت سنۀ هجرت يوز اوتوز ايكيده ايدى دولت عباسيه عراقده ظهور ايلدى وطرفلرندن شامى ضبط اتمشلر مروانيدن صكره عبد الله سفاح طرفندن عموجه سى عبد اللهه شامى ويرمشدر وبونك عصرنده سنه ايكيوز اون بش ده ابن الشاطر دمشقده كواكبى رصد اتمشدر وابتدا اسلامده كواكبى رصد ايدن بودر بعده شامده بناتى رصد اتمشدر سنه ايكيوز اللى دورتده بنى طولون مصرده ظهور ايلديلر وكند وطرفلرندن شامى ضبط ايتديلر مدتلرى اوتوز سكز سنه در ونكرار آل عباس طرفندن شامى ضبط اتمشلردر وسنه ايكيوز طقسانده قرامطه شامى نهب وغارت اتديلر وسنه ايكيوز طقسان ايكيده هارون بن حمارويه قتل اولمغله دولتلرى منقطع اولدى ظهور دولت اخشيديه اخشيدك معناسى ملك الملوك ديمكدر تيجون كه عباسيوندن راضى بالله خليفه اولدقده اخشيد نام كمسه يى مصر وشامه راضى طرفندن والى اتمشدر واولوقت هجرتك اوچيوز يكرمى اوچ سنه سى ايدى بعده آل عباسده امر خلافت ضعيف اولمغله مصر وشام اللرنده قالمشدر بعده سنه اوچيوز اوتوزده دولت فاطميون طرفندن مملكت شام ضبط اولمشدر وسنه دورتيوز اون دورتده مرداسيه دولتى ظهور ايلدى وحلب شهرينى ضبط ايتديلر بعده سنه دورتيوز التمش يدبده سلجوقيه دن ملكشاه حلبى ضبط اتمشدر وشمس حمل برجنه نزول ايتدكده نوروز اولماسنى تعيين اتمشدر كواكب رصد ايتدرمشدر سنه دورتيوز

التمش

التمش برده حریق عظیم ظهور یله دمشق شامك زوال محاسن جامع بنی امیه واقع اولمشدر
وسنه دورتیوز التمش سکزده قرند اشی تتشه شام ولایتی کندو طرفندن ویرمشدر
بعده سنه دورتیوز طقسانن طقوزده طغتکینك ظهوری ایلدی وشام ولایتنی الدی بعده
سنه بشیوز اون برده سلجوقیه فروعندن دولت ارتقیه دن ایلغازی حلب شهرینی ضبط
اتمشدر بعده سنه بشیوز یکرمی اوچده دخی فروع سلجوقیه دن اق سنقر اوغلی عماد الدین
زنکی حلبی المشدر وسنه بشیوز قرق طقوزده اوغلی نور الدین محمود شهید مملکت شامه
مالك اولدی نور الدینك چوق غزالری واردر که فرنك الندن اللی حصار المشدر وشامده
بر دار الشفا بنا اتمشدر وحمامهٔ هوادی دیدکلرینی اتخاذ اتمشدر که سرعتله خبر کتورمك
وکتورمك بوندن چاق همدانه وار نجه وموصلده بر جامعی واردر که اکا جامع نوری دیرلر
وحماده بر جامع نهر عاصی کنارنده دخی رهاده ومنبجده وشامده دار الحدیث بنا اتمشدر وکعبه
یولنده عربانه مقطوع مال اتمشدر که حجاجه تعرض اتمك ایچون واول غریب واقعه بی که
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم رؤیاسنده اوچ دفعه خطاب بیوردی که بو ایکی اشقردن
بنی قورتاردیو اول ساعت مدینه یه واروب اول ایکی شخصی بولمشدر بونلر کفره طرفندن
کلمشلر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمی قبر شریفندن اوغورلمق ایچون
مدینه یه واردقده روضهٔ شریفه یه قریب بر اوده اولدیلر واندن چاقر روضهٔ شریفه یه
لغم اتمشلر حتی از قالدیکه ضریح شریفه واصل اولمغه والحاصل قزدقلری سردابی واول روضهٔ
شریفه اطرافنی قورشون اقتمشدر وسنه بشیوز التمش طقوزده وفات ایلدی وسنه بشیوز
یتمش ده اکراد ایوبیه دن صلاح الدین یوسف ممالك شامه استیلا ایلدی بو صلاح الدینك
غزالری مشهوردر فرنکدن چوق قلعه لر المشدر حتی سو داندن نوبا مملکتلرینی فتح اتمشدر
ونقل ایدرلر که قچن که قدسی فتح ایلدی التمش بیك اسیر الدقدن صکره صلح اتمشدر که
ارککدن اون التون وعورتدن بش التون ویرمك مراد ایلدی که قمامهٔ دخی هدم اتمکه صلح
اتمشلر استانبولده غلطه ده عرب جامعنی تجدید اتدیروب ومصردن بر منبر اورایه کتورتمشدر
سنه بشیوز سکسن طقوزده وفات ایلدی دمشقده کاملیه ده که کندو مدرسه سیدر انده
دفن اولندی وقلیجی ایله بله دفن اولندی روز قیامتده انك اوزرینه اتکا اتمك ایچون اویله
وصیت اتمشدر بعده اوغلی الافضل علی دمشقی ضبط ایلدی بعده دخی ایوبیه دن مصر
طرفندن ضبط اولندی بعده سنه التیوز قرق سکزده ترکیه دولتی ظهور ایلدی وایندالری
الملك المعز ایبك اما سنه التیوز قرق اوچده خوارزمیان طرفندن شامی بش آی قدر
محاصره اتمشلردر والتیوز اللی سکزده هلاکو حماو حمصی وحلبی غارت ایلدی بعده مصر
پادشاهلرندن ملك مظفر ایله غورده دیرجالوت قربنده عظیم جنك واقع اولدی وسر عسکر
هلاکو مغلوب اولدقده فرار ایلدی بعده دولت ایوبیه اول ممالکده منشعب اولدی
زیرا بو دولت ایوبیه برقاچ شعبه در برشعبه مصرده وبرشعبه شام وحمصده وبرشعبه

حماده و برشعبه حلبده و برشعبه یمنده و برشعبه جزیره ده در بعده دولت ترکیه ظهور ایلدی
سنه التیوز اللی یدیده ملك مظفر هلاکو بی جنکده بوزدقدن صکره ممالك شامی ضبط
اتمشدر حلب نیابتنی سنجره ویروب وشامی ملك سعیده ویرمشدر ویدی یوز قرقده برآتش
سمادن سواحل شامه نازل اولوب چوق اماکنی احراق ایلدی وسنه یدی یوز سکسن ده
مرعشده والبستانده ذوالقدریه دولتی ظهور ایلدی بوطائفه ترکماندن قرجا ابن ذوالقدر
اولادندندر ابتدا ظهور ایدن قرجادر واول عصرده دخی ادنه ده دولت رمضانیه ظهور ایلدی
بونلر دخی ترکماندن بلاد رومه اوزرینه کلوب ضبط اتمشلردر بعده سنه یدی یوز سکسن
دورتده دولت چراکسه ظهور ایلدی ومصر وشامی ضبط اتمشلردر ابتدا الری طاهر برقوق
ضبط اتمشدر نقل ایدرلر که بونلرك اصلی قچن اسباطدن یدی سبط که ایریلوب بش
سبطی حزرستمته کتمشلردر وایکی سبطی چرکس ولایتنده توطن اتمشلردر حتی حالا
چرکسده بعض یهود عادتلری وعبادتلرینی اجرا ایدرلر اما کندولرینی بنی اسرائیلدن
ایز دیمزلر والحاصل بوطائفه صاحب عقل وحسن وشجاعت اولمغله مصرك خلقنك
بو زمره یه رغبتلری زیاده در غلمان وجواریلری اکثریا بونلردندر کیدرك چوغالوب
بربرلرینه کمال اتفاق ایله مصر سلطنتنه مالك اولمشلردر بونلر سلاح و رکوب وآت
سکردرکن اوستنده قیام اتمك وسرعتله سکردرکن اوزندن اکرینی المق وتکرار اکرلمك
وسکردرکن آتك قرنی التندن چکمك بونلره قالمشدر وبو چراکسه نك آخرلری ابو النصر
قانصوه غوری ابتداسی عدل وتدبیر وحزم رأی عاقل کمسه ایدی لکن اواخرده طمعی
غالب اولمغله ظلم وتعدی یه بشلدی وبنالر یاپمغه مائل اولدی دیار مصرده بین القصرین
دینلن موضعده جامع وتربه بنا ایلدی نتی بو ایدیکه انده مدفون اوله اما تدبیری تقدیره
موافق اولمیوب آخر عمرنده کندویه ولشکرینه غفلت وغرور مستولی اولوب فقرایه
ظلم ایتدیکی جهتدن بد دعایه مظهر اولدی نقل ایدرلر که اول اثناده برکون غوری ادنا بهانه ایله
برشخص مظلومی قتل اتمك مراد ایدندی مفتی زمان استماع ایدوب اول خصوصده قتل لازم کلمز
فراغت ایتسون دیو خبر کوندردی غوری ایشیدیجك غضبه کلوب امر ایتدی شخص مزبوری
مفتی نك قپوسنه صلب ایتدیلر برآی کچمدین سلطان سلیم خان هجومی خبری مصره یتشوب
غوری یه اضطراب دوشدی واول ساعت حلب طرفنه توجه ایلدی حلبه واردقده سلطان
سلیم غوری یه برنامه کوندردیکه فلان یره نزول ایلدك مقصودیمز قزلباش قناللرید روسنکله
صلح اولمقدر غوری کلن آدمك صقالنی تراش ایتدردی ودیدی که وار افندیکه سویله
قزلباش دین خارجیدر وسزلر دخی انلر کبی سز وقنکزه حاضر اولك سزلر ایله مرج دابقده
کوریشورز دیو بیچه ترهات سویلدکدنصکره حلبدن اوتوزبیك آدم ایله چقوب مرج دابقده
قونلدی واوچ کون انده مقیم اولدقدن صکره عسکر عثمانی اویله وقتنده واصل
اولوب آلای طوپلری آتلمغله اتلری فزع ایتمکین غوری آتندن دوشدی قالدردیلر

باش اچق اتنه بندزدیلر تکرار آنکی دوشدی سلطان سلیم عسکری هجوم ایتمکله
تخت سنانك خیل ظفر کندوسی واکثر جنودی نابود ونا پیدا اولدیلر بقیة السیف اولان
چراکسه مصره توجه ایدوب کلدیلر دواداراولان طومانبای نام چرکسی پادشاه
نصب ایتدیلر سلطان سلیم خان دخی مزبورلرك عقبنجه طی مسالك وضبط ممالك ایدرك
خارج مصرده ریدانیه دینلن موضعه یتشدی ولشکر مصر ایله طومانبای دخی چقدیکه
سلطان سلیم ایله جنك ایلیه اما برساعت مقداری مقاومته مجالی اولمیوب چراکس
ناکس منصرف اولوب صعید سمتنه فرار ایتدیلر امیر صعید شیخ العرب مزبوری امساك
ایدوب آستانهٔ دولت پناه سلطان سلیمه کتوردی طقوزیوز یکرمی اوچ ربیع الاولنك
اون یدنجی کونده طومانبای صلبنه فرمان بیوریلوب بر موجب امر همایون باب زویله ده
صلب ایتدیلر فقطع دابر القوم ایت کریمه‌نك مفهومی ظاهر اولدی اولزمانده ممالك
عرب وعجم ومسالك بطحا وحرم داخل حوزهٔ حمایت آل عثمان اولدی عساکر شام قولی
ایکی بیك نفر مستحفظان حصار وجبه جیان دورتیوز نفردر وانلردن غیری طقوزیوز طقسان
قلجدر یوز یکرمی سکزی زعامت وسکز یوز التمش سکزی تذکره‌لی وتذکره‌سز
تیماردر قانون اوزره جبه‌لولر ایله ایکی بیك التیوز عسکر اولوردخی ایالت طرابلس شام
التیوز اون دورت قلجدر التمش اوجی زعامت بشیوز یتمش بری تذکره‌لو وتذکره‌سز
تیماردر ودخی جبه‌لولر ایله بیك دوتیوز عسکر اولور ایالت حلب طقوزیوز اوچ قلجدریوز
دوردی زعامت یدییوز طقسان طقوزی تیماردر وقانون اوزره جبه‌لولر ایله ایکی بیك
بشیوز عسکر اولور ایالت مرعش ایکی بیك یوز التمش طقوز قلجدر طقسان سکزی
زعامت ماعداسی تذکره‌لو وتذکره‌سز تیماردر قانون اوزره جبه‌لولر ایله جمله بش بیك
بشیوز عسکر اولور والحاصل شام وطرابلس وحلب ومرعش قانون اوزره جمله عسکری
اون ایکی بیك آدم اولور اما حالا عشر عاشری قالمدی باب دربیان ایچ ایل الحدود غربا
انطالیه شمالا قرمان وادنه ولایتی شرقا حلب ایالتندن عینتاب ولایتی حد ایدر جنوبا
اق دکز بو ولایت قبریس قرشوسنه دوشمکله قبریسه الحاق ایتمشلردر وسکز سنجاغه
تقسیم ایتمشلردر لفقوشه پاشا سنجاغیدر کرینه باف ماغوسه وقرشوسنده بیوك
قیده ایچ ایل علائیه طرسوس سیس والحاصل بو ایالت قبودان قائمه‌در خزینه
دفترداری وتیمار دفترداری ودفتر کتخداسی واردر بو سنجاقلرك دوردی که قره‌یه اشر خاصلردر
دریا سنجاقلری که لفقوشه وباف وکرینه سالیانه ایله دربرکمی ایله چقارلر پاشانك
برکیسی وبر یدیکی اولورتکه ومنتشه بکلری کبی کاه قره‌یه وکاه برایکی کمی ایله دریایه
اشرلر دکز منلك وسلانیك واسکندریه مصر ودمیاط بکلری بر کمی ایله سفر ایدرلر
مجموعی یکرمی قدر کمی اولور زیاده ونقصان قبول ایدر ذکر اولنان سنجاقلرده یازیلن یوز
اوتوز سکز زعامت وبیك دورتیوز اتوز دورت تیماردر ایکیسی بیك بشیوز یتمش ایکی

قلیج اولور والحاصل قانون اوزره جبه لولرایله عسکرك مجموعی دورت بیك بشیوز نفر اولور
بیك سکز یوز طقسان اوچ نفر عزبستان ایله التی بیك اوچیوز نفر عسکر اولور نهایت اکثر
زعامت وتیمارلری بی بدل ویررلر فصل دربیان نفس ایچ ایل سلفکه بلاد لشکری دیرلر
الحدود شرقا طرسوس شمالا قرمان غربا علائیه جنوبا اق دکز بوامارت خدای صورکبی
واقع اولمشدر بغایت صعب وسنکستان وبلند طاغلر ایچنده واقع اولمشدرکه انجق
قپوکبی برتنك بوغزدن دخولی میسردر انده دخی بعض قلعه لر ومستحفظلرله تحصین
اولنمشدر اون برقلعه سی واردرکه بونلردر سلفکه معموریه ارمناك مود بادنه مان
اوغادی ایکی دام ماهیان تمره کولك دخی قصبه لری واردر انامور بوزطغان زینه
صاری قواق سلندی سنانلو قره طاش مع ارغادی کلنار کل یوزی کون یوزی نواحیٔ
ارمناك انامور معموریه شهری درحالا خرابدر انجق برناحیه در کلنار برناحیه وبرقضادر
سلفکه وانامور اورتاسنه دوشر برجانبی یالیدر ارمناك لارنده جنوبنده اراسی ایکی
منزل برقصبه وقضادر باغ وباغچه سی اقر صویی وافر یردر بریوکسك یرده برمغاره دن
چقار اول مغاره نك ایچی واسع فضا واورتاسی برکهٔ مادر اول محله مشعللر ایله اینرلر ایاغی
طشره اطرافه تقسیم اولنمشدر بربولکی شهره وار دوار منا کك بریوکسك قیا اورتاسنده
اینکبی برقلعه سی واردر زدار وحصارلری ساکن اولورلر سلفنتی علائیه ایله انامور اورتاسنده
برجانبی یالی یه برناحیه در سنانلو مود وارمناك اورته سنده برناحیه در مود سلفکه قربنده
برقصبه در قلعه سی واردر سلفکه ایله سنانلو اراسنه دوشر صاری قواق مود
شرقیسنده لارنده سمتنه دوشر برناحیه در سلفکه پاشا سنجاغیدر یالی یه قریب برمعمور
قصبه در ایچ ایل بکی انده اوتورر وآرسق طاغی سلفکه نك شمالنده وغربنده در فصل
دربیان لواء علائیه الحدود غربا انطالیه جنوبا اق دکز شرقا لواء ایچ ایل شمالا حمید
قبریس ملحقاتندندر قرمانه متصل برامارتدر خلقی مناودر واتراکدر کمال غلظت
وخشونت ایله موصوفلردر قضالری علائیه ونواحیٔ علائیه منا وغات ابرادی سکو
مع دوشنبه اوصاف بلاد علائیه بوشهری ملوك سلجوقیه دن علاءالدین کیقباد
بنا ایتدی دریا کارنده بر بایرك اوزرنده بغدادقدر قلعه سی واردر وغایت متین اوچ قاتدر
قپولری دکزه آچلور جانب غربی ساحلنه عظیم طاغدر قلعه اول طاغك ذیل شرقیسنده
واقع اولمشدر ایچنده صهریجی واردر اقر صویی یوقدر طشره قلعه سی اوکنده طاشدن
برصو چقار ایاغی دکزه اقر جمله بیوت ومحلاتی قلعه ایچنده اولوب طشره ده بنا یوقدر
اورته قلعه نك برازیری سنکستان وخالی ومیشه زاردر انطالیه بوندن غربه ایکی منزل
بونك طشره ده برمقدار باغ وباغچه سی واردر شمالیسنده طاغدر انده قلج ارسلان
باغچه سی وسرایی بناسنك اثرلری باقیدر علائیه اطرافی اکثر طاغلر وسنکستان
اولغله محصولی نادر در اکثر محصولی پنبه وایپك وصو وصامدر بوشهرك برقاج ناحیه سی

واردر

واردر انلردن بری اوا بازاری علائیه دن اون میل قدر بعیددر بکی دخی اندة اوتورر
جامعی دخی اوچ حمامی واردر حالا خرابدر علائیه دن سیدی شهری اوچ منزل
شماله و سلفکه یه بش منزل شرقه و انطالیه اوچ منزل غربه قلعه نك هر بوقاتنده
بر جامع واردر وطشره قلعه ده قپو اوکنده بر حمام اورخان بناسیدر بردانیه
سیدی شهرندن علائیه یه کیدن کوللك غربیسندن چوب بردانیه نام قصبه یه واریلور
بازاری طورر علائیه دن بر مرحله شماله دوشر لا انهار نهر قرغی علائیه ایله دوشنبه اراسندن
بحر دریایه دوکیلور اق طاغدن کلور نهر منوغات دوشنبه ومنوغات اراسندن بحر دریایه
قاریشور نهر کوپری منوغات ایله قره حصار تکه اراسندن چوب دریایه قاریشور نهر آلارا
بو نهر کبیردر علائیه قربنده دریایه قاریشور هر زمان چکید و پرمز سلطان علاء الدین
بونك اوزرنده بر کوپرو بنا اتمشدر سیدی شهرندن علائیه یه کیدن بو صویی بحر الجبال
صوصام بیلی بر عظیم طاغدر قیردر عظیم صوغوق اولور قیشنده شدت شتادن چکیلمز زیرا
بو طاغده عظیم روزکار اولور که طاشلری بر میل مسافه قدر اتار فصل در بیان جزیرهٔ قبریس
یهود لساننده چتیم یاخود کتیم وروم لساننده چبرس ویاخود کبرو بو جزیره اق دکزده ایاس بوغازنده
واقعدر رابع ایل ساحلندن التمش میل بعیددر طرابلوس ساحلندن یوز میلدر واسکندریه دن
بشیوز اللی میلدر وکریداطه سندن دورتیوز میلدر اطول نهاری اون دورت ساعتدر
دوری یدییوز میلدر وطولی ایکیوز یکرمی واعرض یری التمش میلدر الحدود شرقا پایاس
واسکندرونه مقابل اولان برونکه شمالا طرسوس مقابلی دوشر اول برونه ممتد اولور
چاق سلنتی مقابلی اولان کوشه سنه وارنجه ممتد در وبونك ضلع شمالیسی ضلع جنوبیسندن
اطولدر ضلع جنوبی مصر انکینی جانبنه واقعدر بو جزیره اون بر قسمدر که بونلردر باف اودینو
لیموسه ماسوتو مماحه اولیموس بونلر جنوبده ساحل کنارنده در قلانی طاغلر ایچنده شمالنده
وشمال ساحل کنارنده خرسوی بند الیا کرنیه قرپناسو ویچه قو میتا بونلر طوزبیارلر قبرس
قضالری بونلردر خرسوی باف پوسقپو کلان اورم لیموس لافقره لافقوشه ماغوسه مساریه
قارپاس کرینه اومورفه پندایه لفکه وبو جزیره نك باش شهری لفقوشه در مقدما
غایت معمور ایدی که قرق بیك اوی مشتمل ایدی بو شهرلوسی ینالارك تجدید راون برتبه سی
واردر وحالا فتحدن برو میرمیران ووالی اولنلرك دخی مقریدر وبشیوز اقچه مولویتدر
ماغوسه غایت متین قلعه سی واردر ولیمانی غایت کوزلدر ایکی قپوسی واردر بری دریا
طرفنه وبری قره طرفنه اچیلور ودریا طرفنده کی قپوسی داخلنده دوه قدر بر ارسلان
صورتی چوکمشدر لکن بر بودی غیری طاشدن یاپمشلر واول ارسلان اردنده بر آخر کوچك
ارسلان اول بر قپوده مصوردر اکا نظر ایدرو بو بله یاپمه نك حکمتی ندر بانمدی وبو ماغوسه ده
بر کلیسا ایاصوفیه قدر مصنعدر چتریا معناسی زهره شهریدر بو نانیلور دیرلر که مقدما
زهره بونده اولوردی وبو شهر ساحلده واقعدر وحالا بر کویدر قون دلیا دیرلر بافدن سهل

بعید درچیوابو سنهو بازرکانلرك شهریدر بونده چوق آلش ویرش اولور کرینه مستقل ناحیه در
بوناحیه طاغلر ایله محاطدر کیتی بو شهرك قربنده برکول واردر اوج میل قدر بیوکدر
صویی طوزلیدر یاز فصلنده قورر واول صو طوز اولوردخی اولیموس بونده حضرت میکائیل
کلیساسی واردر واندهکی طاغ اول اسمله مسمی درمملحه برمشهوریردر قربنده برکوچك صو
آقار وصو یك اول برطرفنده ایکی برکه بری برینه قریبدر ما بینلری کوپروکبی چکیلو روبرمکلف
تکیه زیارت واردر انده صحابیه دن برخاتون اولور بوتکیه نك برشیخی واردر آینده ورونده مسافرینه
انواع نعمت ایله ضیافت ایدر مساریه ناحیه سنه برموسمده بیحساب سلوی قوش کلور
اهالیسی آولرلر ودوز برلره اوکسه لرچبوقلر دوکرلر وانلردن صید ایدرلر برکوچك صاریجه
قوشدر غایت سمزدر جو فی خوداقل قلیل جوزبوا قدر الات جوفیه سی واردر شکمنی
شق ایدوب انی چیقاررلر وکندوسنی ترشی ایدوب ذخیره ایدرلر باف سمتنده احتمانام
قریهٔ کبیره اوزرنده برشوره زمینی کوه واردرکه قربی انك دامننه دوشمشدر اول جبلده کان
سیلان سرخ وقبریس الماسی دیدکلری طاش واردر الاوصاف بوجزیره نك سهلی ارض
مصره شبیهدر وجبالی جبال شامه شبیهدر وبوجزیره ده برطاغ واردر انده بردیر عظیم
منحوتدر وبو دیرده خشبدن برصلیب واردر صلبوت تسمیه ایدرلر حجر مقناطیس قطعه لری
اراسنده هواده معلق طورر اطرافی ذهب ایله مطلی حدید ایله قپلودر وهرجانبندن
حدیدی مقناطیس جذب ایدوب یره دوشمز حمقا جنسلری مفتون اولمق ایچون احداث
ایتمشلر وبوجزیره ده برحجر واردر بوحجری دق ایدرلر واندن جسم قطنه شبیه غزل ونسجه
صالح برجسم اولور ومنسوجی آتشه قوسه لرچرکی زائل اولوب پاك اولور ومحترق اولمز بوجزیره
هواسی یازده ایسجاقدر وقیشده وکوزده اکثر یغمور یغار شمال روزکاری خلقنه حیات ویرر
وبوجزیره ده زلزله چوق اولور اما طپراغی منبتدر نیسان آینده بغدایی یتشور میوه سی غایت ایله
چوقدر حمض انواعی خصوصا لیمون واغاج قاونی والما واریك وقایسی وزیتون وشکر وخرما
وبال وطوز عملی ومعدنی وقبارچوق اولوردخی پنبه وایپك وزعفران وزمرد وبللور وشب
ایله مشهوردخی زاج وقلیه ونحاس وکبریت التون وکمش والماسه بکزر برطاش وراوند دخی
اولور وطاغلرده انواع عقاقیر بتر وخلقی جنکجی طائفه در حیوانات بوجزیره ده برجنس
حیوان اولورکه حمار ایله صغرما بینده تولد ایتدیررلر بوحیوانك قطعه سی کوچك اما غایت
قویدرکه دوه یوکی قدر یوك کتوررلر وچکیلری کند وکندویه کزرلر وبوجزیره ده صوصغری
اصلا یشامزحتی برقاج کره کتورمشلر اما یشامدی الانهار اولنبوطاغنده ایکی معتبر ایرمق
چقار برینه لیکوس خورتینا برینه لابه توس دیرلر لیکوس جنوب طرفنه ولابه توس شمال
طرفنه دوکیلور انلردن غیری ایرمقلر سیل کبی یازکوننده قوریوب قالمازالجبال بواطه نك
جبالی وافردر جمله سنك مرتفعی اولیمبونام جبلدر انواع اشجار ایله مزین طاغدر چوره سی
قرق دورت میلدر احوال ملوك سلفده جزیرهٔ قبریس وایچ ایل یونانیلر ضبطلرنده ایدی

صکره رومیلر غالب اولدقلرنده ضبط ایتمشلر بعده استانبول قرالی اسبانیادن بر بکزاده ایله
حقوق سابقه سی اولمغین بوجزیره یی آکا هبه ایلدی واول اثناده ونديکلر بکزاده یه ددیلرکه
بوجزیره یی ضبط ایتمك غایت کوچدر کل بزه صات دیدیلر اول دخی چوق مالیله انلره
صاتمشدر بعد زمان دولت اسلام ظهور ایلدکده اقالیم شامی وکوچك ارمنییه دن بعض
بلادی فتح ایتدکدنصکره معاویه هجرتك سنه یکرمی التیسنده بوجزیره یی فتح اتمشدر
صکره اهل اسلامك فترتنده ونديکلر فرصت بولوب تکرار استیلا اتمشلردر بعده سنه
طقوز یوز تمش سکزده آل عثماندن سلطان سلیم خان ثانی فتح اتمشدر سابقامذکور
اولان ایچ ایل که اهل اسلام کاه غارت وکاه بعض یرلری الوب چاق ال سلجوقیه دن بنو قتلمش
روم ولایتنی استیلا ایتدکده قونیه یی تخت ایتمشلردر انلردن علاء الدین کیقباد عصرنده
بر صوفی اسمی نور صاحب سلوك اولمغله سلطان علاء الدین آکا اعتقاد اتمشدر نقل
ایدرلرکه اتراکدن بر طائفه مغولدن قچوب ارمناك جوارنده متمکن اولوب اکوب بیچوب
معشرنی کفره یه ویررلرایدی وبونلرك رئیسلرینه نوره صوفی دیرلرایدی وبونورنك اولادی
چوق اولوب بیوك اوغلنه قرمان دیرلرایدی برکون کفره نك پنایری اولوب سلفکه
قلعه سنك خلقی اول پنایره چقدیلر اول اثناده قرمانیلر مجتمع اولوب مشاوره ایتدیلرکه
نیچه یه دك بوکافرلره اطاعت ایدوب خراج ویره لم بوکون فرصتدر کافرلری قیروب دخی
لباسلرین کیوب قلعه قربنه کلوب اتفاقی یغمور ایچه کون اولمغله اورتنوب بورنمشلر ایدی
قلعه ده اولنلر بونلری بلمیوب قلعه یه قویلوب فتح ایتدیلر بعده سلطان علاء الدینه اعلام
ایلدی ورجا ایلدیکه کندی اوغلنه اول قلعه نك بکلکنی ویره که اول سمتده اولان کفار ایله غزا
ایلیه سلطان علاء الدینه بوخبر کلدکده غایت مسرور اولوب واول سمتك بکلکنی ویرمشدر
قرمان سلفکه یه واردقده اول سمتده غزا ایتمکه بشلدی وبعض یرلری فتح ایتدی سلطان
علاء الدین بونی کوردکده غایت قرمانه محبت ایلدی وآکا لارنده یی الحاق ایلدی وامیر الامرا
پایه سنی ویردی واول عصرده ال عثمان ظهور ایلدی صکره سلجوقیه دولتلری منقطع
اولدقده آل قرمان اول سمتلری ضبط اتمشلردر چاق فاتح سلطان محمد خانه کلنجه یه دك اك آخرلری
پیر احمد بعض امورده سلطان محمد آکا مغبر اولمشدر واول مملکتلری انلردن نزع اتمشدرکه
اولوقت سنه سکز یوز تمش بردہ ایدی المسافات سلفکه دن طرسوس بر منزلدر ارمناك ایکی
منزلدر وسلفکه دن لارنده دورت منزلدر اندن قونیه بر منزلدر سلفکه دن ارکلی یه اوچ
منزلدر وسلفکه دن انامور اوچ منزلدر اندن علائیه یه ایکی منزلدر واندن انطالیه یه ایکی
منزلدر وعلائیه دن سیدی شهرینه ایکی منزلدر وعلائیه دن ارمناکه اوچ منزلدر ودخی
سلفکه ساحلندن قبریس جزیره سنه التمش میلدر باب در بیان ایالت قرمان عثمانیلردن
مقدم پودیاره ال قرمان استیلا ایتمکله بودیاره قرمان تسمیه اولنمشدر مقدما بو مملکت چاق
دریایه منتهیدر صکره ال عثمان مالك اولدقده ایکی قسم اتمشلر سواحل سمتنه ایچ ایل تعبیر

ایتدکلری بر قسم درو خارج اعتبار ایتدکلری بر قسمدر بو خارج اولان قسمی اول بر قسمدن
اعظم ومعتبر یدرکه پای تخت مملکت قونیه پاشا سنجاغیدر وبو قسمی یدی سنجاق اعتبار
ایتمشلر اقسرای اق شهر بك شهری قونیه قیر شهری قیصریه نیکده خزینه دفتر داری
ودفتر کتخداسی و تیمار دفترداری وار در خاص میرلوای اقصرای اوچیوز بش بیك اقشهر
یوز طقسان بیك بشیوز بکشهری ایکیوز طقسان بیك قیر شهری ایکیوز التمش یدی
بیك بشیوز قرق قیصریه ایکیوز اللی بیك نیکده اوچیوز اللی بیك اقچه در بو ایالت التیوز یکرمی
قلجدر یوز اون التی زعامت ماعداسی تذکره لو و تذکره سز تیماردر امرا وزعما وارباب تیماری
قانون اوزره جبه لولر ایله دورت بیك التیوز مقداری عسکر اولور القلاع قلعهٔ نفس
قونیه لارنده هندوس قلعهٔ نفس نیکده حصار دده لو قلعهٔ لوله قلعهٔ نفس قیصریه
نفس قیر شهر یکه جمعا سکز قلعه در الحدود شرقنده ادنه ومرعش شمال سیواس
وبعض اناطولی غربنده دخی اناطولی جنوب ایچ ایل فصل در بیان قونیه بو شهر پای
تخت مملکت وبشیوز اقچه مولویتدر قضالری بونلردر ارکلی اسکی ایل مع اقچه شهر
الاطاغ این سیو بای برد بوکری برلوغند بیل ویران خاتون سرای طورغود غفرباد
قریش مع برندی لارنده محمود لر لاذقیه قرمان اوصاف قونیه بو شهرك انتهاء غربیسنده
ایکی چتال طاغلرك ذیل شرقیسنه قریب دوزیره اقرصولو باغلو وباغچه لو سور معموری
واردر جانب جنوبنده اول طاغلر اتکنده مرام نام باغچه لری ومسیره سی اولوب طاغدن
شهره ومرامه نهرلری جاری اولور مزارع و بساتین شهری سقی اتدکدنصکره شهرك صحرا
جانبنه بوصولرك اياغی اینوب برکول اولور واول کول طاغلری احاطه ایدر بونك قلعه سنی
سلطان قلج ارسلان سلجوقی طاشدن یاپدی دار ملکی وتختی ایدی کندو سراینده
بر ایوان عظیم بنا ایتدی بعده سوری خرابه مشرف اولدقده سلطان علاء الدین کیقباد
سلجوقی وامراسی تجدید ایدوب طاش ایله قعر خندکدن یاپدیلر خندقی یکرمی
ذراع ارتفاعی دیواری اتوز ذراعدر وبو سورك اون ایکی قپوسی اولوب هر بیرینك بر بیوك
قصر شکلنده قله لری واردر بونده عمارت عالیه بنا ایتدیلر صو یی طاغدن کلوراننك
ایچون باب سورده بر قبهٔ عظیمه واردر خارجده اوچیوز قدر لوله آب جاری اولور شهره منقسمدر
ترابنك محصولی پنبه وسائر حبوبات وفواکه کثیره واردر وقمر الدین دیمکله معروف
بو شهرده بر قیسی اولور غایت لطیفدر هواسی معتدلدر اکثر باغستان جانب جبلده در
بونده بر نوع اسمانی شکوفه اولورکه اهلی آکا دباغ چچکی دیرلر تخمنی هر سنه سائر مزروعات
کبی اکوب بچرلر وبونکله دباغلر اسمانکونی ادیم وسختیان صبغ ایدرلر بلاد رومه
وفرنکه کیدر زیارتکاه قونیه ده مرقد مولانا جلال الدین محمد بن سلطان العلما فوتی التیوز
یتمش ایکیده عمری التمش سکز سنه در وسلطان ولد وبهاء الدین سلطان العلما وشیخ
کریم الدین وچلبی حسام وشمس تبریزی وشیخ صدر الدین وقاضی سراج الدین وسید

برهان

برهان الدين محقق ترمذی ومرقد علاء الدين وافلاطون الهی قونیه نك قلعه سنده در
لارنده قونیه نك شرق جنوبنده اراسی برمنزل دوز یرده قصبه وقلعه در اقار صویی وباغ
وباغچه لری وجامعی وحمامی واردر لاذقیهٔ قرمان یورکان لادیق دیرلر شاهراه اوزره برکوچك
قصبه وقضادرکه جامع وحمام ومتعدد خانلری واردر قونیه جانبه غربه برمرحله درو ایکیسی
اراسنده زنکی چای نام قصبه وقضادر اسمیل قونیه دن جهت شرق اون ایکی ساعتلك
قصبه کبی شهراه اوزره دربعض خانلری واردر قونیه دن ارکلی حدودینه وارنجه صحرادر
اسمیل اول صحراده واقع اولمشدر وجنوب طرفی کشاده صحرالری صونك طغیانی زماننده
صوباصوب اول فضادریا کبی اولور واسمیلك شمالیسی اولان فضانك نهایتی شرقدن غربه
ممتد عظیم جبالدر اسمیل قارشوسنده اولان طاغلره فودل باباطاغلری دیرلر ایمش اهالی
اسمیل انلره کوسفندوسی صید ایتمك اولمز فودل باباسوریسی دیرلر وانك حمایه سنده در
دیرلر دستورایله قربان طلب ایدوب ایکی اوج کوسفند صیدینه جرأت ایدوب اوچدن
زیاده سن صیدنه جرأت اتمزلر وانلرده مشهوردر اکر زیاده اولورسه البته اول آدمه
عقوبتلر وسیاستلر کلور حتی بعضیسی هلاك اولمشدر حتی برعصرده قونیه پاشاسی اول
قیونلره تعرض اتمشدر وعظیم عقوبتلره اوغرادی وبوقیونلرك سوریسی ایکی بیك قدردخی
زیاده درو حالا بوکا اول طاغده نه اغاج ونه صو واردر انجق برکوچك حوض واردر صویی نه ارتر
ونه اکسیلور واول سمتده اولان حیوانات بوصودن ایچرلر وقونیه بحیره سی طاشوب تا اسمیل
قریبنه کلمکله اول فضا هموار دریا کبی اولمغین اهالیٔ ولایت قونیه صحراسی برزمانده دریا ایمش
افلاطون تدبیر ایدوب برطریق ایله محو ایلمش دیرلر آلاطاغ قونیه دن غرب جنوبه دوشر
الاطاغ ایچنده برناحیه وقضادر غایت لطیف انکوری اولور قزل طپراقلی دره وده په باغلری
چوقدر قره بیکار بوقصبه مختصردر جامع وحمام وسوق مختصری ومکلف خانلری واروجامعی
سلطان سلیمان بناسیدر قورشون اورتیلو وقره بیکار شاهراه اوزره اسمیلدن برمرحله
جهت شمال شرقده وارکلیدن جانب شمال غربه دوشمشدرلارنده بوینك برابرنده جنوبنده واقدر
ارکلی اسم قدیمی هرقلهٔ قرمان برقصبهٔ عظیمه درکه یکرمی ایکی محله سی واردر وهربرنده
مخصوص مساجد ودورت جامعی واردرکه بریسی قرمان اوغلو ابراهیم بك بناسیدر وبریسی
شهاب الدین مقتوله منسوبدر وانده تربه سی واردر وایکی حمامی واردر قدیمدن شهری
المسون دیوا طرافنه طپراق دوکوب کویا بردیوار ایچنده اولمشدر شمدی آکا دوکه یار و
تعبیر ایدرلر شهرانك ایچنده درمزبور یار وجبل بلند وعریضدر فرضا قصبه بعض تلال ایله
محاط اولمش کبیدر عسکره دن محدث سوری واردرکه برطرفی بارونك وسطنده چکلمشدر
بوقصبه نك چایری وصولری برهموار صحراده واقع اولوب اردوست نام کوه دامننده واقع
اولمشدر وقدیم الایامده عشر محصولی حرمین شریفین فقراسنه وقفدر وبوقصبه دن
اوج ساعت بعد جبل اردوسنده برصخره دن منفجر اولدوغندن قطع نظر منبعنده ابی

قنی ازایکن قصبه قربنه کلنجه کچید وبر منهر مزبور جوانبلرنده اوچیوز التمش خرقلر کسوب
مزارع وباغلرینی سقی ایدرلرواوزرنده نیچه آسیابلر احداث ایتمشلردر ونهر مزبور منبعنده
بر صخرهٔ عظیمه ده بر آدم صورتی نقش اولمشدرکه حالا اول منبعده واقع آبریز نام قریه نك امیری
وکبیری ایرینوس نام بر کافر بکینك شکلی اولمق اوزره اول هیکل بر النده بر دسته سنبله
وبر النده ایکی خوشه انکور صورتی نقش وتصویر اولنمش معناسی باغ وا کنه تقیید ایتسونلر
ونهر مزبور اول صحرالرده چوق کتمیوب اوه یه ایتر وسازلقلره منتشر اولوب بعده فایضی
قصبهٔ مزبوره غربیسنده قره بیکار نام قصبه محاذاتندن بوز اوغلان وبلغار طاغلری
دامننده دودنه نام بر سنك سوراخنه قویلوب نابود اولوردیرلرکه بوصو معجزات محمدیه ایله
چقدی اول اجلدن بتون قصبه حالا وقفیدر وبو قصبه ده قلج ارسلان بر جامع عتیق
ورستم پاشانك بر خانی واردر و اتمکجی اوغلو احمد پاشادخی بر خان جدیده شروع ایدوب
ناتمام قالمشدر بیك قرق یدیده بیرام پاشا سردار اولوب کیتدکده تکمیل ایلدی وبوار کلی
اطرافنده اقان ایرمق صویی متحجر اولور حتی اندکی خان اول صودن متحجر طاشدن
مبنیدر وبوار کلینك حبوباتی چوقدر انواع اثماری اولور حتی دیرلرکه یالکز امرودن
طقسان درلو امرود اولور بل ویران قونیه ایله الاطاغ اراسنده دوشر بر قصبه‌در بر لوغندآ
سلفکه ایله الاطاغ اراسنده بر قاج پان قریه وقصبه‌در طاغستان ومیوه دار یرلردر الماسی
مشهوردر فصل در بیان لواء نیکده بو سنجاغك قضالری بونلردر اندوغی اورکوب بورچام
اردی دده لو شجاع الدین قای قره حصار دوه لو منند اوصاف نیکده بو شهرده اوچ قات
حصار واردر وجمله شهری احاطه ایدر سوری متین طاش دیواردر وشهرك بر طبقه سنده
سلطان علاء الدینك وسنقور بکك مکلف جامعلری قلعه ایچنده اولوب علاء الدینك
بیضا نامنده بحراتی فوقانی وتحتانی ایکی قات بر بینظیر مدرسهٔ عالیه سی واردر وحسن
چلبی جامعی نازك بنادر ودخی نیچه جامعلر ومدرسه‌لر واردرکه قلعه وحصارده اون بر جامع
واردر ومکلف حماملری واردر اوچ مناره سی واردر اسکی سرای قدر بر کافری قلعه
یرلوقیسا اوزره وضع اولنوب شهر طرفندن نیچه مناره قدر مرتفع کوربنور
وشهردن غربه چیقر یوللر یاپلمشدر وقلعه دیواری اوزره مشرف بیوت عالیه واردر
وبو قلعه وسطنده اوچ خرمن جرمنده بر قلعه دخی واردرکه دزداری دخی
مستحفظلری وانلرك بیوتی ومسجدی واردر ایکنجی قلعه‌دن مرتفعدر وبو شهردن منفصلجه
صکره‌دن حادث اولمش بر محلهٔ عظیمه واردر وبو نیکده باغلو وباغچه‌لو وصولری فراوان
وشهرك اوکنده بر واسع فضاسی واردرکه یر یر اقر صولری وچنار سایه‌لری واردر خلقی
صحبت ایدرلر وکوزل اکینی اولور وانواع میوه سی فراواندر وبو شهر قونیه دن شرق وشماله دورت
منزل وارکلی دن ایکی منزل شماله دوشمشدر اقسرای بونکله قونیه اراسنده‌در واولو قشلا
منزلی اوچ ساعت قدر شماله واقع اولمشدر بور نیکده دن قونیه یولی اوزره دورت ساعت

بردن

بردن ایچنده طپراقدن سور مختصری وار بر قصبه در زمینی یابس وشوره یرلردر انده
میری باروت اشلنور عظیم باروتخانه سی واردر که یوزعدد دبکی واردر اقر صویی ینه نیکده
اوکندن یخن صودر باروت ایچون کهرجله یی کلیسا حصار نام کافری کهنه قلعه
منهدمه دن باران اولدقچه جمع ایدرلر بو کلیسا حصار بوریانده برخرابه قلعه درکه انده مرمر
ستونلر وعظیم احجاردن بنا اولنمش کمرلر سلطان علاء الدین قونیه قلعه سنی بنا ایلدکلرنده
احجاری بوندن الوب نقل ایلمشلر حالا ینه برقریه معموره درو کومری باغ چبوغندندر
نیکده دن طاغلر کبی باغ چبوقلری کتوررلر اوچ قپولو نیکده دن اوچ ساعت چفته خانك
یسارنده اولان جبال وراسنده برمرتفع سنبل ولاله وشکوفه لو ییلاقدر اکثر ترکمان
کلوب انده ییلارلر وانده برنوع طولم پینری یاپوب طولوملر له ییلاق مزبوره ده بعض
مغاره لرده حفظ ایدرلر غایت اعلا پینر دروییلاق مزبور اوچ طاغك نهایت بولدوغی
کوشه لرینك اراسنه دوشمش بر صحرادر اول اجلدن اوچ قپولو دیرلر قضاء شجاع الدین
بر قاج پاره قریه دن عبارت اسمی اولوقشلا در شاهراه قونیه وشام اوزره اولوقشلا
دیدکلری محلده اوکوز محمد پاشا بر دوز صحرایه مشرف بر دپه یماجنده بر مکلف خان وجامع
وسوق بنا ایتدیروب قره بکار ایله چفته خان اراسنده منزلدر لواء بکشهری بو سنجاغك قضالری
بونلردر بوزقیری سیدی شهری قره ایل کوجی کبیر کوجی صغیر قشاقلی او صاف
بکشهری بر کولك شرقیسنده برقضا وقصبه در دوز یرده بر طاش قلعه سی واردر
ایکی جانبنه قپوسی آچلور سلطان علاء الدین بناسیدر ایکی جامعی وحمامی واردر حمامك
بری قلعه ده در قصبه چارشوسی وبازاری طشره ده منفصل یرده الارغه ده در بر طرفنده
باغ وباغچه سی واردر صحرا جانبی اوتلاقدر یاغان دیرلر بو قضانك بر ناحیه سی واردر
قبله جانبنده بر قاج پاره قریه در قشاقلی بکشهری شمالنه غربیسنده ماببنی بر مرحله در
کول کنارنه متصل بش اون پاره قریه وقضادر هفته بازاری طورریدی سکز پاره قریه سنده
یکی شهر دیرلر کول کنارنده اولوب اناماس طاغی بونکله اکر اراسنه دوشر و بو یکی شهرده
علاء الدین اثرلری وار شهر کولی تعبیر ایدرلر اوچ کویدر و بونده عظیم چام کراسته لری
کسیلور اناماس طاغندن بر عظیم صو اینوب کوله دوکیلور قیر الی کولك طرف شمالنده
بر قضادر برامکوی نام بر کوچك قصبه ده اوتورر لر بر قهوه سی وحمامی وجامعی واردر
هفته بازاری طورر اطرافی باغ وباغچه لر صویی قویلردندر و بو قضا بر مرحله دوز صحراده یکرمی
قریه در شرقیسی قونیه طاغلری وطغان حصاری قضاسیدر شمال اقشهر طاغلری
غربیسی قره اغج طاغلری مابینی رمضان بلی دیرلر اسمسز یرلردر بو قضا جمله اقرصولو میوه سی
واکینی ایو اولور کولدن بالق دخی صید ایدرلر و بونده اوچ ایلیجه واردر ایکسی چاوش
قریه سنده دری دخی کوشك نام قریه قربنده در سیدی شهری جنوبنده بوز قر اراسنده
قصبه وقضادر بر صحراده واقع طرف جنوبنده قصبه دن بش میل بعید بکشهری کولنك بر

كوچك كولی واردر ایو بالغی چقار بوزقردن ارایاتیدر قونیه یه بربوچق منزلدر وبو قصبه نك
آردی میشه زار طاغدر بكشهری كولنك ایاغی سیدی شهری التندن چقوب كوله اقار
طاغدن برصوایله قصبه خلقی انی استعمال ایدرلر باغ وباغچه سی طاغ جانبنه دوشر
وبكشهری باغچه لرندن بونك باغچه لری چوقدر بوكولك ایاغی سغله یه واروب مزارعی سقی ایدرو
قونیه اراسنده غائب اولور بوزقیر الاطاغ وعلائیه وسلفكه وبولاوغاند اراسنده اوتوزایكی
قریه بر قضادر بوندن قونیه بربوچق منزل وسیدی شهری غرب شماله ارایاتیدر اووه
وطاغدر نهر عیغره دیرلر صورقون ییلاقندن چقار سوغله یه اقار مور وسون نام
قریه ده وفارت وسرستان نام قریه لرده بر قایچ كوپروسی واردر بو قضا سیدی شهری
ناحیه سی ایدی بازاری انده طورر سابقا هفته بازاری طورردی حالا كین یریدر میوه دن
امرودی واریكی چوقدر باغلری یوقدر البحیرات بحیرهٔ بكشهری بكشهری غربیسنده
برلذیذ غدیردر وسیدی شهرینه اوغرایوب غدیر ثانی یه دوكیلور ایاغی قصبه یه
اوغرایوب شهرك كون طوغیسی طرفندن چقوجنوبه كیدر شهر خلقی اندن ایچرلر
سیدی شهری كولی قصبه نك جنوبنده برمنزل بعید اولوب ایاغی شرقه كیدر صغله
مزارعنی سقی ایدر قونیه صحرالرنده غائب اولور بحیرهٔ قرایلی بك شهری كولنك شمالنده اول قدر
برغدیردر بر طرفی قره اغاج قرینه واصل اولور وبونك كنارنده ابنیهٔ قدیمه دن بربنا واردر كه
برعظیم صویك خروجنی منع ایدر وبناسی حكمایه اسناد اولنورلواء اق شهر بوسنجاغك
قضالری بونلردر اسحاقلو ایلغون طغان حصار اوصاف اقشهر بر بو اسم صحرانك انتهاء
جنوبیسنده شرقدن غربه ممتد طاغلرك اتكنه قریب اقرصولو وباغچه لو برقصبه در
قونیه یولی اوزرنده مابینی اوچ منزل اقشهرك باش تكیه سی برلطیف مسیره دریول اوزره
برقاچ زیارتگاه واردر اولا بخاری دده مرقدی ونعمة الله ولی مرقدی واخی اورن وكردامیر
وباش تكیه نام محله واریلور كه بی نظیر مسیره برباغچه سدلر اوستی چمن وهرسدك كنارنه
برباغچه میزاب وضع اولنوب هر بردن قول كبی آب جاری ومرقد خواجه نصر الدین
مشهور زیارتگاهدر ایلغون اقشهردن ایكی منزل شرقه برقصبه دربرلطیف جامعی ورستم
پاشاخانی وچفته حمامی سلطان غیاث الدین كیخسروبن قلج ارسلان بنا ایتمشدر سنه التیوز
التمشده وبراسكی حمامی دخی واردر قصبه غربیسنده اراسی برمیل قدر یرده دربر كرمابه حمامی
واردر علاء الدین سلجوقی بونك اوزرینه كاركیر قبه ایله بربیت الغسل بنا ایتمشدر ایچنده
برحوض واردر ایكی موضعده ارسلان اغزی لوله لردن صواقر وبونده اغتسال فلج وبرصه نافعدر
وبو قصبه نك شرقیسنده فناء شهره قریب بربحیره واردر دوری سكز میل صویی لذیذ
انواع بالغی چقار قونیه یولی بونك كنارندن چقوب اسحاقلی اقشهردن برمرحله جهت شرقده
شاهراه اوزره برقصبه در یول اوزرنده برمرحله غربه دوشمشدر یولجی ایچون خان
واردر برقضادر بحیرهٔ اقشهر یلغونه برمنزل قصبه كنارنده بربحیره در بو بحیره كاهی قورییوب

و بونده دخی سمك صيد اولنوب صوچوق اولدقده اياغی يول وادی بحيره سنه اقر اولدخی
بوكا قريب طرف غربيسنده بر بحيره‌ٔ صغيره در انك صويی وافردر لواء اقسرای بوسنجاق
قضالری بونلردر ايوب ايلی قوچحصار اوصاف اقسرای حسن طاغی دبنده اقرصولو
وباغچه‌لو برقصبه در وسطنده برنهر كبير قصبه‌نك اورتاسندن كچر قلعه‌سی واردر
بوندن قونيه اوچ منزل غربه دوشر جنوبه ميالدر قيصريه دخی شرقه اولمقدادر بونك
قلعه‌سنی بشيوز طقسان طقوز تاريخنده عزالدين قلج ارسلان بن مسعود سلجوقی
بنا ايلدی ميوه‌سی وغله‌سی وافردر لواء قيصريه بوسنجاغك قضالری بونلردر دوه‌لی
قره‌حصار دوه‌لی بحيالی سليمانلی كبر اوه ناحيه كوستره اسلاملی اوصاف قيصريه سابقا
قيصر رومك تختيدر ارجيش طاغنك ذيل شماليسنده برشهر وقلعه‌در اقرصولری
وباغچه‌لری وباغلری وجامع وحمامی واسواقی واردر بونك اشهر متاعی ليمونی رنك
سختيانيدر غايت لطيف اولور وبونك سوادی خارج سورده اولوب قلعه برجانبنده سياه
سنكدن بنا اولنمشدر برقلعهٔ صغيره آب وهواسی لطيف اكثر قريه‌لری اول طاغك
اتكنده واقع اولمشدر بوطاغده دائما قار اكسك اولمز نصفنه قريب بياض كلاه كبی برقاچ
مرحله‌دن كورينور بوندن دوه‌لی قره‌حصار برمرحله غربه وحاجی بكتاش ايكی منزل
شمالده دخی سيواس شرقه دورت منزل دوه‌لی جنوبده دخی بحيالی دوه‌ليدن جنوب
شرقه مائل وكوستره بحياليدن شمال شرقه وكوستره‌دن اسلاملی شرقه وقيصريه‌دن
شرق وجنوبه اووه ناحيه بونده آثار قديمه‌دن زيارتكاهلر واردر ابومحمد بطاله منسوب
برجامع وبليناس حكيم قيصريه‌يی بنا ايتدكده حمام كه جزوی اودن ايله قيزار وبونك
طاغنده حيات چوقدر لكن طلسم اولمغله جبلدن چقمزلر وبونك سورينی علاء الدين
كيقباد تجديد ايتدی وقيصريه‌ده محمد بن الحنفيه‌يه منسوب برمقام واردر وبونك
سور قديمی آثاری قالمشدر قصبه برميل بعيددر انهارينك اك مشهوری ايرمغی نهر قون ماز
جبل قون مازدن نبع ايدر قيصريه‌يه كلور جبل ارجيش بوكا جبل ارجاسب ديرلر قيصريه‌ده
دوه‌لو بو جبلك اتكنده‌در لكن دوه‌لو سهل بعيددر بوطاغده قورت وآيی ووحشی اولور
بوناحيه‌ده انواع اثمار اولور وبوناحيه‌ده ارمنی طائفه‌سی چوقدر لواء قيرشهری بوسنجاغك
قضالری بونلردر دربكك كسكنی سليمانلو كبير حاجی بكتاش مع نورده قونور نوز وجيان
اوصاف قيرشهری هواسی خوب صحراده برقصبه‌در اوزنده برقلعه‌سی واسواقی وخانلری
واردر مملحه آقسرای وقوچحصار بيننده وهايمان وقره بيكار درسنه دوشر دوری اوچ
دورت منزل برمملحهٔ عظيمه‌در كه هايمانه يولی اول مملحه‌نك كنارندن كچر وبرايكی ساعتلك
يول اول مملحه ايچندن كچر نشانلر اتمشلردر وبومملحه‌نك برجانبندن بركوچك نهر بوكا
منصب اولور وبوكولك زمينی صافی ملحدر مقاطعه‌در ملوك وحكام قرمان
ابتداء دولت اسلاميه‌دن قرمانده ظهور ايلين سلاچقه شعبه‌لرندن قلمش اولاديدر

وبونلرك سبب ظهورلری بطال غازیدن صکره دیار روم فاتحی دانشمند نکسار فتحنده شهید
اولدقده اوغلو محمد غازی باباسی یرینه پادشاه اولدی بویله اولمغله تکرار کفار استیلا اتمکله
محمد غازی عباسیه خلفاسندن مقتدیدن امداد طلب ایلدکده خلیفه دخی سلجوقیه دن
ملکشاهدن امداد کوندرمکه طلب ایلدی اولدخی سلجوقیه دن سلیمان بن قتلمشی
برقاچ بیك عسکر ایله کوندروب بغداده واردقده خلیفه انلره نصرت ایله تبشیر ایدوب
سلیمان شاهك قز قرنداشنی محمد غازی یه نکاح ایتدیکه مابینلرینی بووجهله الشد یروب
ربط اتدکدن صکره کفار سمتنه توجه ایتدی محمد غازی باباسی فتح ایتدیکی بلادی
تکرار فتح اتدی بعده قیساریه یی فتح ایتدیلر وسلیمان شاه قیساریه ده قرار اتدی وملك
محمد غازی سرعسکر اولوب حسن مدارا ایله کچمك اوزره سپارش ایلدی ونیجه یللر محبت
اوزره اولدیلر بعده سلیمان شاه قونیه یی فتح ایتدی وانی پای تخت اتمشدرکه اولوقت
تاریخ دورتیوز یتمش یدی سنه سنده ایدی اندن صکره سلیمان شاه انطاکیه یی نصاری
الندن فتح ایتدی بعده صاحب حلب مسلم بن قوش ایله جنك ایدوب سلیمان مظفر
اولوب مسلم اول معرکه ده مقتول اولوب سلیمان واروب حلبه مالك اولدی اندن
صاحب دمشق عمیسی اوغلی تتش که ملکشاهك قرنداشیدرکلوب حلب قربنده جنك
ایدوب دورتیوز یتمش طقوزده سلیمان معرکه ده مقتول اولمغله اوغلو قلج ارسلان بن
سلیمان یرینه کچوب وطقوزسنه پادشاه اولوب متوفی اولدقده یرینه اوغلو مسعود
بوملك شجاع وکثیرا لجهاد ایدی اللی بر سنه دن صکره وفات ایدوب ویرینه اوغلو قلج
ارسلان اولدی سنه بشیوز سکسن سکزده بونك عصرنده چوق فتوحات اولدی اون بر
اولادی قالدی هربری برمملکته مالك ایدی غیاث الدین کیخسرو باباسی عزالدین انی
ولی عهد ایتدی بعده قرنداشی سلیمان شاه بعده اوغلی قلج ارسلان ثالث بعده کیکاوس
بن کیخسرو بعده علاء الدین کیقباد بن کیخسرو بوملك شجاع وکریم ایدی بلاد
ارمنیه وعلائیه یه وغیری یه چاق اسکندر ونه وارنجه مستولی اولدی بونك عصرنده
مسلمانلر سینوبدن قبچاق طرفنه کچوب مدینهٔ سغرانی فتح ایدوب نواحی سنه
مالك اولدیلر وهجرتك التیوز اون سکزنده علاء الدین سور قونیه وسیواسی یاپوب
سنه اربع وثلاثین وستمائه ده فوت اولدی بونك عصرنده جد آل عثمان ارطغرل رومه
داخل اولدقده اولادندن بریسی که اسمی صاری بالی ایدی سلطان علاء الدینه ارسال
ایلدیکه ولایتنه داخل اولمغه استیذان اتمك ایچون و یربو تعیین اتمك ایچون استدی
وانلره طوما نیچدن تا ارمناکه وارنجه تعیین ایلدی واردیلر اول سمتلرده قره جه طاغده
دورتیوز کوچر اوایله انده توطن ایتدیلرتته کم احواللری اناطولیده کلسه کرکدر بونك
اثار وخیراتی چوقدر اون طقوز شهر بنا ایتدی ونیچه جامعلر ومدرسه لر وخانقاهلر
وکاربانسرایلر بنا اتمشدر بونك ایام دولتنده علما وصاحب اعصار ومدحوغالدی حتی مولانا
جلال

جلال الدین رومی قدس سره بونك زماننده ایدی بعده اوغلی غیاث الدین بونك ایامنده
تاتار رومی غارت وتخریب ایتدیلر هجرتك التیوز قرق درودنده فوت اولدی دولت
سلجوقیه بونده منقطع اولدی لکن ایکی اوغلی قالدی بری رکن الدین قلج ارسلان وبری
عز الدین کیکاوس بونلر نزاع ایتدیلر رکن الدین غالب اولمغله عز الدین کیکاوس قاچوب
قسطنطینه واروب یاننده طوردی بعده طرف تاتاردن معین الدین رکن الدینی
اولدوروب تختنه اوغلو غیاث الدین بچدی بونی دخی ارغون تاتارها کمی قتل ایتمشدر
وغیاث الدین بن کیکاوسی نصب ایتمشدر بونك ایامنده بالکلیه اختلال واقع اولمشدر
وغایت فقیر اولمغله کندوبی زهرلمشدر بعده تاتار معرفتی ایله ایکنجی عز الدین کیقباد بن
فرامرز بن کیکاوس قازان خان طرفندن نصب اولندی واول وقت ارطغرل غایت پیر
اولمشیدی وارطغرللك بو سلطان علاء الدین کیقباد ایله دخی مناسبت تامه سی اولمغله
احیانا اولادندن بو علاء الدینه واروب پیشکش ایله بولیشورلردی ارطغرل پیر فانی اولوب
اوغلو عثمان غازی نامدار وبهادرلغی افاقه منتشر اولمغله سلطان علاء الدینه بو خبر
کلدکده طبل وعلم وقلج وآت ویروب وخلعت فاخره کوندروب وباباسی یرینه بکمشدر
بعده علاء الدین وفات ایتدکده ال قرمان مستولی اولدی بعده دولت آل عثمان مستولی
اولدیلر هجرتك یدییوز تاریخنده ایالت سیواس دخی ایالت روم دیرلر الحدود شرقده
بعض ارض روم ودیار بکر جنوب بعض مرعش وقرمان غرب قرمان واناطولی شمال قره
دکز بو ایالت یدی سنجاقدر سیواس پاشا سنجاغیدر اماسیه بوز اوق جانیك چورم
دیوریکی عربکیر بو ایالتده اون یدی قلعه واردر که بعضیسی خراب وبعضیسی معموردر
وبو ایالت اوچ بیك یوز او توز قلجدر بوز طقوزی زعامت ماعداسی تذکره لو تذکره سز
تیماردر قانون اوزره جبه لولر ایله طقوز بیك مقداری عسکر اولور فصل دربیان سیواس
قضالری بونلردر ارتق اباد ایراق ایلبکلی اینا للی بهرامشاه باللو تورحال توقات چبنی
مع چونغار حسین اباد خان جدید دربکوش اباد دونکسه زیله صو نسا سیواس ایلی شرقی
اباد طاش اباد قاز اباد قره حصار قره قوس قره یقا مجد اوزی نیکسار بکی ایلی شرقی پاره
حاجی مراد قلعه سی طبراق قلعه دقان اباد توزانلوا وصاف سیواس قلعهٔ صغیره سی وار
اشجاری قلیلدر بردی شدیدر علاء الدین کیقباد سلجوقی بونك سورینی طاشدن
بنا ایلدی تیمور خراب ایتمکله لفظ خراب تاریخ واقع اولمشدر بر دپه اوزرنده در قزل ایرمق
نام نهر بونك اوکنده وادیده اقرابی شور در اندن ایچلمز وبو شهرك جامعلری وحماملری
واسواقی واردر محصولی حبوباتی پنبه در میوه سی از اولور توقات ازیاتی شماله دوشر
ارتق اباد سیواس ایله توقات ارا سنده بر صحراده واقعدر ارتق بکك تحت حکومتنده اولمغله
بو اسم ایله مسمی اولمشدر وصحرا سنده پاولوس نام قریهٔ کبیره اهالیسی مسلم ونصارا دربول
اوزرینه بعضی بوجیلر شتاده آکا نزول ایدرلر بو صحرانك سیواسدن کلن یول او زرنده عظیم

بل واردر توقات قلعه اطرافنده بیوت ومحلاتی صیغمقدر تراب احمردن برجبلك شرقنده
دن ایچنده واقع اولمشدر طاغ اوجنده یوكسك قیاا وزرنده برقلعه سی واردر بساتین واشجار
وفواكهی وافردر هواسی معتدل اصل قصبه دره وطاغ ارالری چقور یرلره دوشمشدر
بینظیر جوامع وحماملری وخانلری ومدارسی وارشهرك ایكی جانبی بر برینه اولاشمش
وشهر توقات بازركان یتاغی بربندرشهردر واوكی برلطیف صحرادر ترحال نام دیكر كشان
قلعه سی توقاتدن غربه بش ساعتلك وزیله دن شماله اوچ ساعتلك شاهراه اوزن
توقاتدن بوكا كلنجه هموار صحرالردر وصحرانك وسطنده قوچحصار نهری جریان ایدر زیله
توقاتدن غرب جنوبه دوشر قصبه سی غایت كوزلدر قبله جانبی كشاده صحرادر
نیكسار قلعه سی طاغلر اتكنده اوقع اولوب دوزیرده بر ازباغچه دخی قرشوسی بایر
هربلوكی باغچه اكا یوقاری باغچه واشاغه غربیسی نیكسار اوه سیدر شرقیسی بعض
طاغلردر توقاتدن برمنزل غربه دوشر میوه سی وافر ونیكسار ارض روم طریقی اوزن
واقعدر صونیسا نیكساردن برمرحله غربی دوشر طریق عام اوزره نیكسار طاغلری
ذیلنه دوشمشدر نیكسار جبالی وراسی جانیك ولایتیدر مجیدآباد نام دیكر مجید اوزی
چورومك قربنده وغربیسنده در باغلو وباغچه لو برلطیف قصبه وقضادر ایكی
كوه اراسنده بردره ده واقع اولمشدر حسین آباد چوروم سمتلرنده وجنوب شرقنده برمرحله
اننده دلی ایرماق نام برنهر برحوض خدایی ایچنه قویلوب كیدر فصل دربیان لواء جانیك
الحدود شرق طرابزون غرب قسطمونی شمال قره دكز جنوب سیواس وقضالری بونلردر
اردیم افرازان چای الاچام اونیه اوكسه ایرجك باغرا ترمه جوركی جوزدن سی حصارجق
مركز صانلمش صامصون فنارس قواق كشی درسی میدان وونه فاتسه الاوصاف
معلوم اولسونكه بو سمتلرده بعض قرالر برنیچه محله یی مشتملدركه اول محله لرك هربریسی
اوچ دورت خانه لردر بلوك بلوك بربرندن خیلی بعیددر بویله دوشمش محلات تعبیر اولنور
جانیك قومی بغایت مذموم وشرت ایله معروف اتراك بی ادراك اشخاصدر مع ذلك جانیك
ولایتی برخوب ولطیف یردر بی نظیر اقرصولری وپایوچالو طاغلری وكوهستان
ایچنده صعب السلوك اورمانلری واردر خلقی وحشی وعاصیدر ونفس جانیك جبال عظیمه
ایچنده برقاج یان قریه یی مشتمل برقضادركه هرقریه سی نیچه محلات یردن عبارتدر
وبو محلاتك دخی مخصوص اسملری واردر لكن جمله سنه جانیك دیرلر وبوقضاده ساحل بحر
اسوده برمحله یه قریبدر شرق وشمالیسی صامصوندر وقره یلاقی غربنده دروابدال
قریه سی شرقنده واقع اولمشدر بافرا قره دكز كنارنده در دخی صامصوندن برمنزل شرقه
دوشر وعثمانجقدن نوی آباددن كلن قزل ایرماق بافرادن بر فرسخ قدر غربندن یكچوب
پنه بافرا قربنده جانب غربنده بحره دوكیلور بو نهر اوزره اخشابدن بركوپری واردر بافراده
ایكی جامعی وایكی مختصر حمامی واردر وبو جانبك اكثر بنالری اخشابدندر صامصون

قره دکز کنارنده کفه قارشوسی مشهور قصبه در اماسیه صویی بونك جانب شرقیسنده بحره
ده کیلو رواکا چهارشنبه صویی دیرلر صامصون براحق یره اواوب جنوبنده اولان طاغ غرب
وشرق طرفندن بحره واصل اولمشدر وصامصون اورتاده قالمشدر انك برخرابه قلعه سی
واردر ابنیه قدیمه دندر وبونك جامعی وحمامی وسوق مختصری واردر وهواسی بددر وبونده
کمی یتاجق لیمان واردر ودخی بو قصبه نك شرقیسی سینوب وغربی طرابزوندر قسطمونی
شاهراهی اوزره دروبر جانبنده بربحیره سی واردرکه شهرك بعض بیوتی اول بحیره اوستنه
دوشمشدر وبو کول ایاغی بحیره یه دوکیلور آلاجام بافرادن جانب شرقیده وفرنبنده ساحل
بحرا سود اوزره برقصبادرکه اکثر کمی درکاری انك کوهستانندن قطع اولنور وعظیم صاللر
یغلنوب قره دکزدن بلکن ایله استانبوله کلور فصل در بیان لواء عربکیر قضالری بونلردر
اکین مع شادی اوصاف عربکیر نهایات شرقیه شمالیه ایالت سیواسدن دیاربکر ایالتی
سنجاقلرینه پیوسته سنجاقدرکه فراتدن برایکی اوچ میل غربسنده دخی دیورکینك برایکی
مرحله شرقیسنده واکیندن برمرحله جنوبنده نفس عربکیرك قلعه وقصبه سی واقع
اولمشدر قصبه معموره دروا کین بونك ملحقاتندندر وزیله نام قریه کبیره که فراتك کنار
شرقیسنده عربکیر قریه لرندندر معبردر برقاچ کمیسی واردر بونلردن عبور اولنوب اوچ
ساعتلك مسافه کیدلسه مراد کنارنده برقریه درانده دخی کمیلر واردر امارت طبراغی جانب
غربنده محلك طاغی جانب شرقیسیدر اکین عربکیرك شمالنده برمرحله سیواسدن شرقله
اوج مرحله فراتك کنار غربسنده برطاشدن طاغ دیبنده برقصبه آبی شوردرکه اول
طاغك دیبندن فرات کنارینه دك باغلری وباغچه لری واردر فراوان میوه سی اولور واکین
طاغلر اراسنده درونوا کین ذیلنده واقع اولدوغی طاغدن قصبه ایچنده برطاش النده
برآبی بغایت لطیف بریکار چیقار ایاغی فراته دوکیلور ونواکین قصبه سی اول صوبك ایکی
جانبنه دوشمش طاغ یماجنده بری بری اوستنده بیوت ومحلاتدر وجوامع وحماملری واردر
وبو قصبه نك قرشوسنده فراتك اوته جانبندن دخی سنکستان طاغلر ایله غربنده
بغایت یوکسك قیالر ایله مسوردر فراتك اوته یقاسی چمشکزك سمتلریدر فصل در لواء
دیوریکی قضالری بونلردر درنده اوصاف دیوریکی سیواسدن ایکی
مرحله شرقنده برمعتبر قضا وحکومتدر وحد شرقیسی چچك طاغنه منتهی اولوب جنوبیسی
حسن طاغنه وملا طیه طبراغنه پیوسته در شرقدن غربه ممتد ایکی سنك کوه بلند
بی شجردر سنك نهایتنده وجبل غربیسنك برکوشه سنده واقع برعظیم قصبه درکه
قلعه سی کمرکوه ده بربلند یره دوشوب بیوت وچارشولری اکثر دوزه دوشمشدر وبو وادی
ایکی ساعتلك مسافه درکه جمله سی باغچه لردر انواع میوه لری اولور وبو وادینك
برجانبندن برنهر اوغرایوب قبله سمته طوغرو اول باغچه لر اراسندن یکوب وادیدن چقار
وجزوی مسافه ده حسن طاغی سمتندن یکوب اول وادی منتهی اولدوغی صحرایه واندن

اکین شمالنده وقربنده فراته منصب اولان نهره قاریشور بو ایکی صو بر یره کلوب وقارشد قلری
یردن بر جزئی مسافه ده قنطره التندن چکوب فراته وارر لو بو حسن طاغندن کلن نهره بند لر
ایدوب باغچه لرینه صویی اندن کتورمشلر دروشهره اوغراین نهر که سیواس طپراغندن
کلور الجاقدر باغچه لره فائده اولمز و بو نهر طرفنده اولان طاغ مقابلنده اولان طاغ کمرنده
بر اسکی خراب قلعه وار در که شهر قلعه سنی حذاسنده یقیندر و اول طاغک اردنده جانب
شرقیسنده کسمه نام بر کافر قریه سی وار در و طاغک اول جانبی صاقی دمور جوهریدر
پر یوحفر ایدوب فراوان تیمور حاصل اولور دکلر محصولید روانده غرب و شمالده ینه اکا
مقابل وقریب بر جبلده مقناطیس حجری معدنی وار در اعلا مقناطیسی اولور دخی
دیوریکده احمد پاشا جامعی که بروسه نک اولو جامعی طرزنده در دردنده بر قصبهٔ معروفه در که
دیوریکی جنوبنده ایکی مرحله در ملاطیه طپراغنده حد ایدر مخصوص قاضیسی ودیوریکی
دکی طرفندن صو پاشیسی وار در و بو درنده شهرینه مشرف ایکی شق اولمش بر بلند
کسمه قیا وار در که کویا اول شق عمليدر اول ایکی سر بلند قیالرک اراسندن اق صو نام
بر نهر چکوب و درنده شهری وسطندن کذار ایدر و اول طاشلرک باشنده بر قلعهٔ حصینه
وار در فصل در لواء چوروم زیله دن اوچ مرحله غرب و جنوبنده کانغری سنجاغندن
قلعه جک شرقیسنده و شمالیسنده بر لوا در که جنوبیسی بوز اوق سنجاغی در
وقضالری بونلر در اسکلیب تحت الطریق حاجی حمزه سازسا قز عثمانجق قره حصار تیمورلی
فوق الطریق قطارسرای قنار مهما وسلام اوصاف چوروم قصبه سی بر معمور
شهر در که هر هفته ده بازاری طورر مکلف خانلری وار در مساجد وجوامع واسواق
عامره سی ومخصوص پاشا سرایی وار در ایکی جبل اراسنده بر واسع صحراده واقعدر
شاهراه اوزره دکلدر و چورومدن بر مرحله شرقده شیخ علوان تکیه سی وار در عظیم
ضیافتخانه در مسافره رعایت ایدرلر اسکلیب چوروملک غربیسنده بر منزلدر بر قلعه
و بر قصبه در که مفتی ابو السعود بو قصبه دن نشأت ایتمشدر انده بر جامع ومعلم خانه احداث
ایتدی قزل ایرمق بونکله چوروم اراسندن چکر عثمانجق اماسیه دن ایکی مرحله غربده
قزل ایرمق بونک قربندن چکر شاهراه اوزره بر قلعه وقصبه ونهر بر ساعت قدر قیون
بابا دیرلر بر عزیز مدفوندر که اوزرینه قرشون اورتیلو قبه لو تربه وتکیه ایچنده اشقلو ساکن
اولور و بیرام کتخدا انده بر جامع بنا ایتدرمشدر که قزل ایرمق قربندن چکر حاجی حمزه جامع
وحمام وخان ودکاکینی مشتمل بر قریه در فصل در بیان لواء اماسیه قضالری بونلر در
بعض کلد کلان حفصه نام دیکر حوصه ذو النون اباد زیتون کله غره کلکراس
کمش لادیک مرزیفون اباد مرزیفون اوصاف اماسیه توقات صویی اوزره بر دره ده
نیجه محلات واسواق وحمامات وجوامع ومدارس وخانات محلهٔ مرتفعه ده بر سوری
وار در علاء الدین کیقباد سلجوقی بونک قلعه سنی تجدید ایلدی سلفده بونده معدن

قصبه

قضه وارایدی وبوشهر ایکی طاغك اراسنده اولوب فرهاد شیرین ایچون کسدیکی صو یوللری
بو اماسیه ده اولمق اوزره در نفس الامرده یرلو قیالری نحت ایدوب عظیم صو یوللری
کسدرمشدر سلطان بایزیدك ایکی منارەلو برعظیم جامعی واردر وآنده اسفندیارك سرایی
واردر وبوشهره بغداد الروم دیرلر برزمان دار الملك ایدی مرزیفون اماسیه دن شماله بر
مرحله طاشان طاغنك غربیسنده عتیق جامعی وبرعتیق کافری حمامی واردر
وکورشجی سلطان محمد انده جامع ومدرسه بنا ایتدرمشدر کومش عنابجقدن شرق
وجنوب اوچ مرحله حاجی کوینك راست جنوبنه دوشر قربنده حمام اوزی وحماملو دیرلر
برقریهٔ کبیره وناحیه واردر که قبه النمنده برلطیف ایلیجه در بولاق کومش قربنده
برقضادر که قره نام دیگر کوپرو مزبور طاغك یعنی طاشان طاغنك شرقیسی برواسع
صحراده طاشان اوغلو نام برنامدار بونك قلعه سنی سنه سکز یوز وایکیده فتح ایلدی
بوطریق ایله که قلعه بکی صیده چقمشیدی باصوب قتل اتدکدن صکره جمله اتباعنی انلرك
زینه قویوب اخشامدن صکره حصاره کیروب المشدر برصعب حصاردر سابقا انك
دیبنده ایدکدن صکره اووه یه کوچمشدر اووه ده حاجی یوسف نام برمالداریکچری که
صکره زعیم اولمشدر انده برقلعه وبرحمام بنا ایدوب کوپرولی محمد پاشا وابازه حسن
اغانك سرایلری واردر باغلو وباغچه لو یرلردر انده سلطان مصطفی سرایی دیرلر برمقام
واردر بونکله اماسیه اراسنده برایلیجه واردر مرطه بیشورر شادی بك اوزرنه قبه بنا
ایلمشدر عورتلرك برحوض وارلرك ایکی حوضی واردر بعض امراضه علاجدر تکیه لر نام
دیگر اقیه لراسکی وینه مقابله سنده یولدن صیا طاغك اوته یوزنده معمورجه بر قصبه در
انده برعزیزك تکیه سی واردر که حاجی بابا تکیه سی دیرلر انده مدفوندر که اکا نیچه کرامات
اثبات ایدرلر حتی بردیوار اوزرینه بنوب یورتدی دیرلر تورحالدن بوکالتی ساعتدر دربند نام
محل پچیلور کلکراس اماسیه دن بش ساعت مرزیفون مقابله سنده مساجد وجوامع
وحمام واهالیسی صلحا وقف حرمین شریفیندر حاجی کوینی کومش قصبه سی قبله سنه
دوشر برجامع وایکی خانی واردر فصل درلواء بوزاوق چورومك شرقی جنوبیسنده
واقعدر وقضالری بونلردر اقطاغ املاك بوداق اوزی بوغازلیان سلیمانلو صغیر صورقون
کوك چبق قزل قوجه لر حسین اوه خان جدید اوصاف بوناحیه قراء کثیره یی مشتمل در
قاعده سی قیرشهردر واهالیسنه رفضه تهمت اولنور مسافره غایت ایله رعایت ایدرلر
ابناء سبیل بوزاوق طریقنده ماکول ومشروبه زحمت چکمزلر هرقریه سی برضیافتخانه در
الانهار نهر سرخ قزل ایرمقدر که چبوق اووه سی وقوجحصار اطرافندن چقوب شرقدن
غربه چقار اقر سیواسه اوغرار قیرشهر جنوبندن پچوب چاشنکیر کوپروسندن
عنابجغه وارر حاجی حمزه قضاسنه وقرغی قصبه سی قربنه وزیتون قضاسنه اوغرار
بوایکی قضامابیننده واقع حای محل نام قریه قربنده اخشابدن کوپری التندن پچر بعده

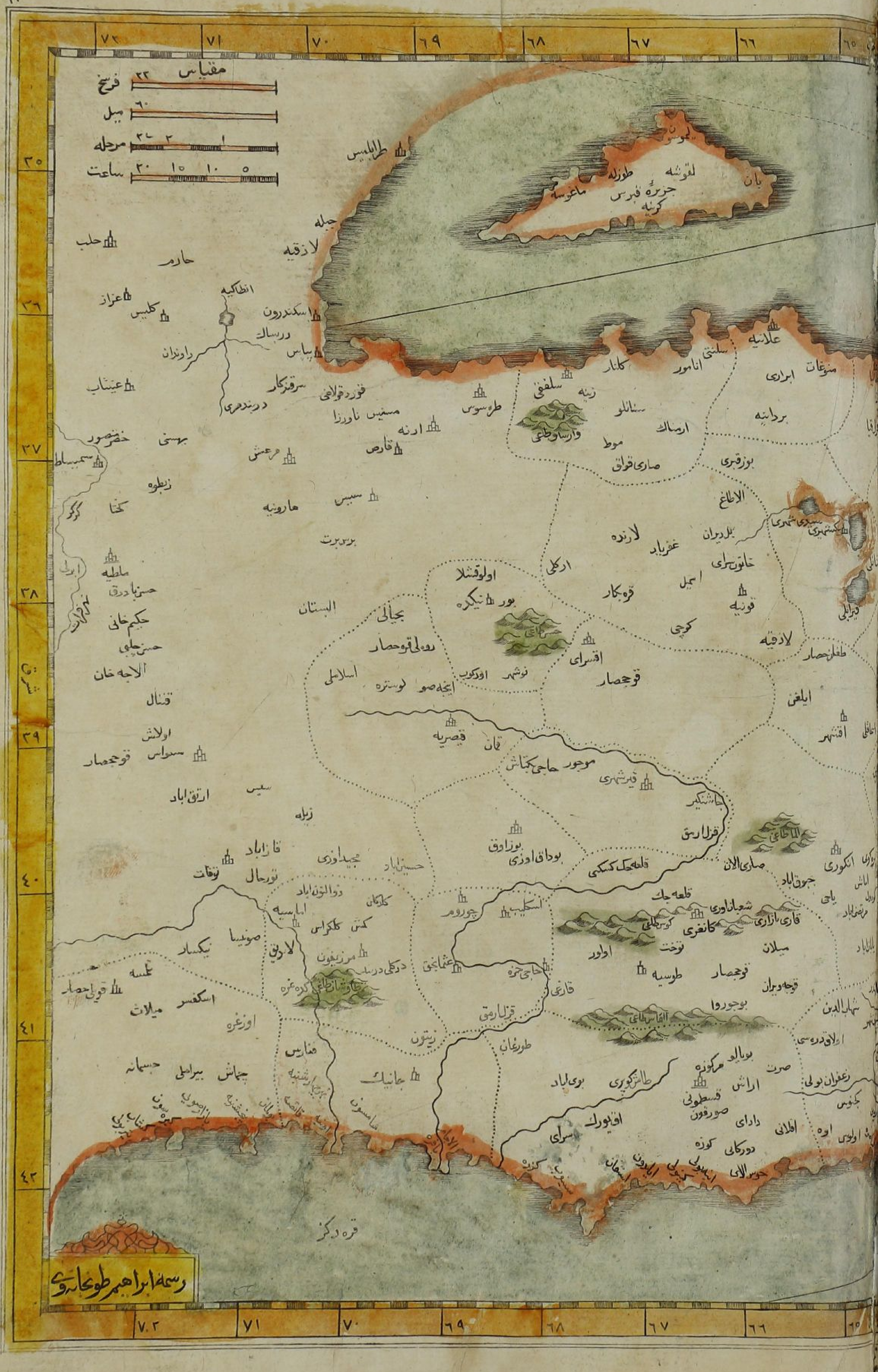
طورغان قضاسندن کلن قره نام وکورنك نام قریه لرینك اراسندن ایکی قیا بوغازندن کچوب
یافر اقربنده قره دکزه قاریشور واول بوغازك شرقنده بر قیا اوزرنده بر قلعه‌جك واردر بوغاز
قلعه دیرلر نهر اماسیه قره حصار شرقی اطرافندن مجتمع اولوب قویلو حصار ونیکسار
درسندن کچر توقات شمالندن کوپروسی التندن کچر اماسیه‌یه وارر شهر ایچندن مرور
ایدوب جانیکه وارر اریم ناحیه سنده جهار شنبه بازارینه اوغرار ودکزه دوکیلور
جانیکده آقاجهار شنبه صویی دیرلر نهر چوکورك اماسیه یاننده قره حصار شرقی سمتندن
کلن نهره قاریشور بو نهر یوزده پاره قضاسی قراسی اراسندن کلوب اماسیه صویی ایله
جمع اولور الجبال یلدز طاغی بو طاغ سیواس ایالتی حدودندن قیصریه‌یه اولشور بغایت
بلند وطبقه طبقه شکلنده مشرف جبال عظیمه در بی نظیر وبی مانند ییلاقلری
مشتمل در یلدز صویی بو طاغلرده مجتمع اولان نهر در سیواس ایالتنك شرقی جنوبیسی
دیوریکی سمتلری عظیم طاشلقدر وقراج ییلاقلر اولوب اما شرق شمالیسی مفرح
ییلاقلری وچاملو بللری مشتمل در طرف شمالیسی خود اکثر جبال مسلسلدر وبلند
یرودر همتا کوهلردر که سواحل بحر سیاه سمتلریدر جنوبیسی اکثر صحرالردر بعضی
جبال واردر جبل جانیك جبال طرابزونه متصل واماسیه ارضنه ممتد در جبل شاهق
وصعب المسالك بو طاغلرده زردواد یدکلری حیوان وافر اولور خلقی اکثران صید ایدرلر
وپوستی ایله تجارات ایدرلر بو طاغك قله سنده بر ایکی یرده صخرهٔ عظیمه دلنوب بیوك
دمور خلقه کچمشدر وبر نیجه یرنده قامت انسان قدر صخره‌لر یونلوب عمود قالمشدر
نه مصلحت ایچون اولدوغی معلوم دکلدر خلقنك زعمی بودر که اسکندر قره دکز بوغازینی
کسمزدن اول بونلر کاربحرده اولوب کمی بغلنه ویو جبال اکر جانیك یوزنده واکر اماسیه
ونیکسار طرفلرنده هر کوشه بینظیر وبنام خوش آب وهوا جمله‌دن چمن ییلاسی بو جبال
شعبه لرندن برسنده دریازلرده ترکمان کلوب هر کوشه سی کویا بر شهر اولوب عظیم شنلك
اولور بو ایالت اهل اسلامدن اکثر ترکمان وترك وروم در ومذهبلری حنفی در وبعض یرلرنده کزلو
رافضی طائفه سی واردر کفره دخی واردر اما اکثری ارمنیلردر مسالك ومنازل ایالت سیواس
سیواسدن ارض رومه عسکر قوناغی اجی صو باشی بش ساعت قوچ حصار بش ساعت
النی قریه دورت ساعت ارغنوت اوزی یدی بوچق ساعت بر عظیم بل کچیلور ایاشر ییلاسی النی
ساعت یولو چاملو طاغلردر شحنه چمن دورت ساعت اقشار دورت بوچق ساعت بارودی قا
یدی بوچق ساعت یار غازی بیکاری یدی بوچق ساعت چمن ییلاسی دورت ساعت بو ییلاقده
قار ایچنده سیاه لاله‌لر بتنور یاسی چمن دورت بوچق ساعت قره بولو بش ساعت سکر
صحراسی اوچ ساعت جانیك بش ساعت تولوسلر بش بوچق ساعت اق دکرمن
دورت بوچق ساعت بو منزلده نهر فرات کچیلور ماما خاتون بش بوچق ساعت پنك
دورت بوچق ساعت خنس بش ساعت ایلیجه دورت ساعت ارض روم دورت ساعت

سیواسدن طوسیه یه یلدز صویی دورت ساعت محمد پاشا خانی دورت ساعت تخت
آباد یدی ساعت یاخود بولس کدارتق آباد صحراسنده بر عظیم قریه در بر بل یکیلور بعده
توقات یدی ساعت اینه بازاری التی ساعت تورحال دورت اسکی ایکنه یدی ساعت
یاخود داقیه لر نام دیکر نکیه لر بعده اماسیه یدی ساعت کلکراس بش ساعت
مرزیفون قربنده بولاق یدی ساعت بعده مرزیفون صحراسی نهایتی کوسه شعبان
دورت بوچق ساعت عثمانجق سکز ساعت یاخود حاجی کویی کومش قصبه سی قبله
جانبی ابکی خان وجامع واردر عثمانجق سکز ساعت حاجی حمزه التی ساعت طوسیه یدی ساعت
کیبوبلی دیرلر بونده بر بل واردر عظیم صعب یردر سیواسدن قونیه یه اسکه لیج سکز
ساعت ایاردی نام دیکر مشارقشلا نام دیکر کدک چایرا التی ساعت چبوق چایری التی ساعت
صاری اوغلان بش ساعت یارسین التی ساعت قیصریه التی ساعت اینجه صو بش ساعت
دوه لو قره حصار دورت بوچق ساعت کول باشی دورت ساعت نیکده دورت ساعت
تقارزن دورت ساعت بو یولده عظیم بطاقلر واردر ارکلی دورت ساعت کول باشی یدی
بوچق ساعت اقچه شار یدی بوچق ساعت بیکار باشی التی ساعت بکار اوغلو التی ساعت
قونیه التی ساعت سیواسدن ملاطیه یه اولاش کویی ذلاکتک بلی اشیلو رقنغال
طقوز ساعت یاخود سیواسدن سلجوق خان التی ساعت دکرمن کویی دورت بوچق
ساعت نام دیکر محربودن قنغال دورت ساعت یاخود الاجه خان اندن حسن چلبی کویی
اندن کسیلک کوپری اندن حسن بطریق یاخود دقوح حصاردن قازلو کول اندن کول
باشی اندن کوزل حصار اندن اویوک اندن تختلو اندن طپراق قلعه اقشار اندن قره
یعقوب اریه دتی دیرلر اندن چاتی اندن چامورلو اندن ترجان اندن ماما خاتون اندن
ارمودلو اندن الاجه خان یاخود خاتون چایری بش ساعت قریهٔ مزبوره اهالیسی
ترکمان اولوب والده سلطان اوقافی رعایاسندن اقچه قلعه بش ساعت حسن چلبی کویی
طریق بو منزل اورته سنده جمع اولور کتخدا کویی قره طاغ اراسنده بر کوچک قریه در
یولی دوزدر بر نهر واردر تورق یکیده دیرلر بش ساعت اهالیسی ترکمان اولوب ایام بهارده
ییلاقه وارورلر بش ساعت حکیم خانی سلطان علاء الدین بناسی در صکره دن حکیم نامنده
بر کمسنه ترمیم اتمکله حکیم نامی ایله شهرت بولوب حسن بطریق بر اعلا جامعی وخانی واردر
ملاطیه بش ساعت سیواسدن انکوری یه ایلجه خان محمد پاشا طولوس نام قریه خضرلق نام
صحرادر یاخود دارتق آباد سیس زیله اوج طاش قزان قیا اسنجار بوداق اوزی ایله کلی دلیجه
ایرماق کسکین قزل ایرماق الماطاغی انکوری توقاتدن انکوری یه اینه بازاری شیخ نصرت
زیله قربنده در مشهد آباد آق ادز قزان قیا حسین آباد اقچه قیونلو نازنده قره قوغه
چاشنکیر کوپروسی قزل ایرمق اوزرنده در چقورجق لالا پاشا یری انکوری عثمانجقدن
ارض رومه درکلی دربند مرزیفون لادیک سپتلو بلی صونسه نیکسار تلمسه حاجی مراد

استقراوه سی کرجامس کاخ ارض روم احوال ملوك وحکام فرس ویونان و روم دن صکره
اهل اسلام ظهورندن صکره بو سمتلری خلفاء عباسیه کاه استیلا وکاه غارت ایدوب
واول عصرده جعفر بطال غازی سیواسی کافرالندن الدی ودارالاسلام ایلدی مرحوم
اولدقده توقات تکوری بر بازرکان قافله سی پیدا ایدوب سیواسه کوندردی وصندوقلر
ایچنه جنکچی آدملر قویوب شهره کیردکلرنده اللرینه قلجلر الوب اهل اسلامی قتل
ایتدیلر واول شهری خراب ایتدیلر بعده ملك دانشمند دولتی ظهور ایلدی و بونلرك سبب
ظهوری بطال غازی قزقرنداشنك قزینك قزی خوارزم ترکمان اعیانندن علی بن مضراب
تزوج ایتدی واندن براوغلی حاصل اولدی احمد اسمیله مسمی اولدی بواحمد بیوك اولدقده
علم تحصیل اتمکله دانشمند لقبیله ملقب اولدی یعنی صاحب علم دیمکدر بعده فارسلك
احوالنی دخی تعلم ایتدکده سید بطال اوغلنك اوغلی طورسان ایله براولدیلر وکفار ایله
جهاد اتمکه خلفای عباسیه دن اذن الدیلر خلیفه انلره اذن ویرمشدر وهر برینه علم
ومنشور ویرمشدرکه فتح ایتدکاری یرلر کندولرك اولسون واول وقت هجرتك اوچیوز
التمش سنه سی ایدی طورسان قسطنطنیه طرفنه نصف عسکرایله کتمشدرکیدرکن
یولده چوق فتوحات اتمشدر واسکداره قریب اولدقده علم طاغنده برقلعه بنا اتمشدر واننده
ساکن اولمشدر ودانشمند سیواس طرفنه کتمشدر وسیواسی تعمیر ایلیوب تخت اتمشدر
بعده سیسه شهری یعنی قومناته توجه ایلدی قومنات اسکی شهر ایدی انی ایرج بن فریدون
بنا ایلدی واندن اوچیوز التمش کنیسه وار ایدی انی فتح ایدوب بعده کشانی یعنی تورحالی
الدی وخراب ایتدی بعده قازکولی قرشنده قزقریه نام شهری فتح ایتدی وخراب ایتدی بعده
کانغری واماسیه وچوروم بعده آدملرندن عثمان نام کمسنه یی بش بیك آدم ایله قسطمونی یه
کوندردی فتحه کیدرکن افلنوسی فتح اتمشدرکه حالا فاتح اسمیله عثمانجق مسمی در واول
سمتده کومش معدننه استیلا اولنمشدر بعده قسطمونی حصاری واول سمتده اولان قلاعی
فتح اتمشدر بعده نیکساری فتح اتمشدر دیرلرکه مقدما بوشهر غایت بیوك شهر درکه استانبول
قدر وار ایدی بعده جانیکی فتح اتمشدر بعده هلکنه قلعه سنی محاصره ایدرکن کوکسنه براوق
دوقنوب شهید اولدی اوغلی محمد الغازی یرینه کچدی وباباسنی نیکساره ده دفن اتمشدر
واوزرینه برعالی قبه بنا اتمشدر حالا بومشهد زیارتکاهدر دیرلرکه بطال غازیدن صکره دیار
رومك فاتحی اولدر بعده دانشمندلو دولتی ضعیف اولوب تکرار کفار استیلا اتمشلردر
بعده خلیفه مقتدیدن امداد طلب ایلدی اول دخی سلجوقیه دن ملکشاهه
خبر کوندروب ملکشاه دخی سلجوقیه دن سلیمان بن قتلمشی برقچ بیك آدم
ایله امداده کوندردکده جمله عسکر اسلام بریره کلدکده جمله الدقلری ولایتلری تکرار
فتح اتمشلردر بعده خلیفه دخی سلیمان شاهك قزقرنداشنی ملك محمد غازی یه نکاح
ایتدی ماینلرینی بو وجهله ربط ایدوب سلیمان شاه روم ولایتنده قیصریه ده قرار ایلدی

ویجه

شكل ایالت ایچ ایل
وقرمان واناطولی
وسیواس
جزیرهٔ رودس
مرمره دكزی
ممالك روم ایلی
بحر سیاه

مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت
٧٢
٧١
٧٠
٦٩
٦٨
٦٧
٦٦
٦٥
٣٥
٣٦
٣٧
٣٨
٣٩
٤٠
٤١
٤٢
طرابلس
جبله
لاذقیه
حلب
انطاکیه
اسکندرون
پیاس
عزاز
کلیس
عینتاب
جزیرهٔ قبرس
لفقوشه
علائیه
طرسوس
ادنه
سلفکه
مرعش
ملطیه
البستان
لارنده
قونیه
آقسرای
قیصریه
نیکده
قیرشهری
آقشهر
سیواس
توقات
چوروم
انکوری
قسطمونی
صامسون
نیکسار
قره دکز

ونيجه يللر محبت اوزره اولديلر وكيدرك سلجوقيلر دولتى ازدياد بولوب قونيه يى تخت اتمشلردر
والحاصل محمد غازيدن صكره اوغلى باغى بصان بعده قرنداشى اوغلو ابراهيم بعده
اوغلو اسمعيل بعده ذوالنون بونك زماننده دولتلرى ضعيف اولمغله سلجوقيه دن سنه
يشيوز التمش سكزده قلج ارسلان استيلا اتمشدر وبونده دانشمندلو دولتلرى منقطع
اولدى دخى سلجوقيلرك دولتلرى منقطع اولدقده جنكيزيه شعبه لرندن تولى خان اولادندن
اولان ارغون اولادندن الجايتو خان بعض روم ولايتلرينى استيلا ايلدى بعده ابو سعيد يرينه
جلوس ايلدى لكن ابو سعيد كوچك اولمغله امرادن امير چوبان اكا اتابك اولمشدر چاق
ابو سعيد قوت بولنجه يه دك ابو سعيد چوباندن وهم اتمكله قتل اتمشدر واول وقتده امير
چوبان اوغلو تيمورطاش ابو سعيد طرفندن سيواس وارض رومى ضبط اتمشدر قچن
باباسنك قتل اولنمه سنى خبرالدقده مصره فرار اتمشدر دخى مصرده ملك ناصر ايله مابين
اولمغله قتل ايتمشلردر بعده سنه يديوز اوتوزسكزده ابو سعيد وفات ايتمكله تيمور طاش
عوتنك قرنداشى ارتناسيواسده حاكم اولدى بعده اوغلو محمد بعده اوغلو لكن صغير اولمغله مدة
سيواس قاضيسى عبد الله تعيين اولندى بعده قاضى عبد اللهك اوغلو برهان الدين احمد
اهل علم وصاحب تدبير اولمغين اول يرلره حكم ايدوب سيواسى دار الملك ايدندى وذوالقدريه
اوغلو ايله قرابت كسب ايدوب اوغلونه قزينى ويردى وكندوسى اولدكده كوچك اوغلو
قالمغين اهل ولايت حسن تدبير ايدوب ولايتى آل عثماندن يلدرم بايزيد خانه ويرديلر
تذييل الطابع فصل ٤٦ دربيان اناطولى قرق التنجى فصل اناطولى مملكتلرى بياننده در
خفى اولميه فن جغرافيا اربابى كوچك آسيا تعبير ايلدكلرى اقليم عرقينك حد شماليسى
اسكداردن ابتدا ايله قره دكز سواحليله شرقه طوغرى طرابزونه وارنجه قره دكزدر حد
غربيسى اسكداردن ابتدا ايدوب اق دكز سواحليله بوغاز حصارلردن وازميراوكندن مرور
اولنوب استانكوى جزيره سى قارشوسنده اولان تكربورنه وارنجه آق دكزدر حد جنوبيسى
تكربورندن شرقه انحراف ايله مارمارس مكره فنكه انطاليه علائيه سلفكه سواحليله پاياس
واسكندرونه وارنجه ينه آق دكزدر واسكندروندن نهر فرات اوزره اولان بيره يه وارنجه
قره دن مفروض برخط درحد شرقيسى بيره دن ارزنجانه وارنجه نهر فراتدر واندن قره
دكزه طرابزونه وارنجه فرض اولنان خطدر پس حدود مرقومه داخلنده واقع ممالكه كوچك
آسيا ديرلر وبونلرك بعضيلرى سنين سالفه ده شام حاكملرينك تصرفلرينه داخل اولمغله
اقليم شام فصلنده تحرير اولندى وبعضيلرى آخر مناسبتله انلرك عقيبنده ايراد اولندى
الحاله هذه قاعدهٔ دولت عليهٔ عثمانيه اوزره فتح وتسخيرى مقدر اولان ممالك فسيحة المسالك
ايالتلره تقسيم اولندوغنه كوره ايالت اناطولى اشبو فصلده ذكر وبيان اولنوب
بو محلده دخى ابو بكر بن بهرام الدمشقينك عبارتى بعينها نقل وتحرير اولنور
باب دربيان مملكت اناطولى آسيا نهايت غربيه سنده براقليم معتبردر باخصوص آل عثمان

بو اقلیمه ظهور ایلدی واسم اناطولی لسان یونانده کنش طوغدوغی سمته دیرلر الحدود
شرقی قرمان وسیواس جنوبی آق دکز غربی خلیج قسطنطنیه و بعض آق دکز شمالی قره
دکز دار الملکی کوتاهیه شهریدر و بو ایالت اون دورت سنجاقدر که بونلردر انقره آیدین بولی
تکه حمید خداوندکار سلطان اوکی صاروخان قسطمونی قره حصار صاحب قره سی
کانقری کوتاهیه منتشا بو ایالتك دفتر کتخداسی و تیمار دفترداری واردر و زعامت ایله
دورت مسلم بکی واون بر یایا بکی واردر خاصلری بو منوال اوزره در صاروخان قرق بیك ایدین
الیتوز اون اوچ بیك دورتیوز الیتمش بش قره حصار صاحب ایکیوز قرق بیك ایکیوز طقسان
طقوز انقره ایکیوز الیتمش دورت بیك اوچیوز سکسن خداوندکار التیوز اون سکز بیك
یتمش طقوز بولی اوچیوز بیك یوز یکرمی ایکی قسطمونی بشیوز بیك منتشا دورتیوز
بیك سکز یوز تکه اوچیوز یکرمی سکز بیك حمید ایکیوز دورت بیك کانقری ایکیوز اللی
سکز بیك سکسن بر قره سی اوچیوز بیك سلطان اوکی ایکیوز اللی بیك زعامت کتخدای
اناطولی یوز بیك طقوز یوز اون ایکی زعامت دفتردار اناطولی طقسان بیك بشیوز
طقسان التی زعامت مسلمان آیدین وصاروخان ومنتشه وقره سی و بروسه و بیغا وقوجه ایلی
وسلطان اوکی اللی بیك ایکیوز زعامت والحاصل بو ایالت یدی بیك اوچیوز اون بر قلیجدر و یوز
طقسان بش زعامت ماعداسی تذکره لی تذکره سز تیماردر طقوز بیك یدی یوز نفر جبه لولری
اولور امرا و زعما وارباب تیمار قانون اوزره جبه لولری اون یدی بیك مقداری عسکر اولور
ودخی اناطولیده پیاده ومسلم طائفه سی وار ایدیکه جمله سفره اشر ذکر اولنان پیاده ومسلم
طائفه سنك بکلری نوبتلو سنین سفره اخراج ایدوب طوب چکمك و یول ایتلمق ذخیره
کتورمکله خدمت ایدرلردی دخی مسلم اوجاغنك چفتلکی اولوب چفتلکلرندن حاصل
اولان ترکه نك عشر ورسمن اول اوجاقدن نوبتلو اولان یایا و مسلم سفر خدمتن ادا ایدرلردی
شمدیکی حالده یایا و مسلم طائفه سی رفع اولنوب جمله سی رعایا قید اولنمشدر و چفتلکلری
زعامت و تیمار یغلنوب حالا زعما وارباب تیمار قپودان پاشا ایله دریا سفرینه مأمورلردر
و بونلردن ماعدا اجانبازان وغریبان طائفه دخی واردر سفره اشرلردی حالا انلر دخی منسوخ
اولوب چفتلکلری تیماره ویرلمشدر قلاع اناطولی لواء کوتاهیه قلعهٔ کوتاهیه قلعهٔ اکری کوز
لواء منتشا قلعهٔ بچین قلعهٔ بودروم لواء صاروخان قلعهٔ مغنیسا قلعهٔ قره قوجه لواء حمید
قلعه اکردر لواء قره حصار صاحب قلعهٔ قره حصار صاحب لواء سلطان اوکی قلعهٔ اینی
اوکی لواء قره سی قلعهٔ بیکیجه حصار لواء خداوندکار قلعهٔ سوری حصار قلعهٔ برغمه لواء
بولی قلعهٔ اماضره لواء قسطمونی قلعهٔ قسطمونی قلعه ماته قلعهٔ سینوب لواء انقره قلعهٔ
انقره لواء کانقری قلعهٔ کانقری قلعهٔ قلجق لواء تکه قلعهٔ انطالیه که جمعا یکرمی قلعه در

فصل دربیان لواء کرمیان سنه یدیوز سکسن اوچ حدودنده سلطان کرمیان اوغلی غازی
خداوندکار ایله عقد مصاهره ایلدکده قلعهٔ کوتاهیه یی نیجه ملحقاتی ایله خداوندکاره

ویرمش

ویرمش ایدی بو جهتدن کوتاهیه سنجاغی صاحب قدیمی نامی ایله مشهور اولمشدر بو سنجاغك
قضالری بونلردر آذینه اشمه اکری کوز انای بقلامی نیاز بوزغوس مع غلجان چاقرجه
چال چهارشنبه حوما حوتاز سرکه سلندی سیماو شیخلو نام دیکر اشقلی طاز قری طاغ
اردی طوشانلو طوبله مع عثمان ایلی عشاق قازقلی قوله کدوس کوتاهیه صحانلو سلنتی
کورن کوك اویوك کیکلر لاذقیه دکزلی الحدود غربیده خداوندکار جنوبیده آیدین وصاروخان
شرقیده حمید و بعض قرهمان شمالده ینه خداوندکار اوصاف کوتاهیه پای تخت
وبشیو زانچه مولیتدر شهری بر طاغ دیبنده واقع اولوب بر مرتفع قیا اوزره قلعهسی
واردر بو شهرك وحصارك بناسی سلطان کرمیانك اولمق روایت اولنور بونده یدی
مدرسه وسلطان کرمیانك اولو جامع دیمکله معروف بر جامع شریفی وآنده جامع امین زاده
وجامع یورغانجی زاده وجامع منلا واجد وجامع قاضیعسکر خلیل چلبی وجامع قرجه پاشا
وقاضی عسکر حمامی وبالقلی حمام که بونك ایچنده آب سر دایله مملو بر حوض واردر
وبونلردن غیری التی یدی حمام و بزستان واسواق عامره وخانلری ومساجد وباغ وبستان
وآب روانلری فراوان ومسیرهلری رایگان بر بلدهٔ عظیمهدرکه شرق وشماله سبز وخرم
هموار صحرادر وسطندن پورسق نهری پچر واسکی شهر قربنده نهر سقاریه یه قاریشور
وخلقی بر خیلی بلندجه کوهدرکه اوزرنده بر بردن مرتفع ایکی قات قلعه ومتوسط ایچ
قلعهسی دوشمشدر اسمی کوهر نکین قلعه درونده ماء جاری واردر و دخی عثمانیاندن
جامعی واردر واصل شهر اول کوه دبنه دوشوب بعض محلاتی بر جانبنده اول قلعهیه
پیوسته اولمشدر اون بش محله در ومحکمهسی شهرده و پاشا سرایی بو طرفنده واقع
اولمشدر واولرینك سطوحی طبراقدر وخضرلق دیرلر قلعه قربنده بر مسیره در وینه جبل
طرفلرنده اق صونامنه بر مسیرهسی واردر غایت صوغق صودر و بر مصنوع مختصر نهرده
بر حوضه دوکیلور بونده بر صو واردر وکوتاهیه ده سلطان باغی دیمکله معروف بر مسیره در
حدایق وباغستان واردر وکبکبد یرلر دخی بر تفرجگاهی که شهرك جنوب غربیسنده
دوشمشدر بونده بر عین جاری واردر وسلطان بایزید باغچهسی دیرلر بر مسیره دخی واردر
کوتاهیه ده الما وامرود وسائر میوه قسمی چوقدر انکوری چندان اعتنایه صالح دکلدر
بر کرمابهٔ خدایی سی واردر که آبی معتدل السخونت شهرك غربیسنده دوشر کرمابه شهردن
اوچ ساعت یرده یونجهلی دیمکله معروف بر دوز صحراده واقع اولمشدر چفته حمامدر و یاننده
جامعی واردر و بو صحراده کرم سرد مخلوط وغیر مخلوط جداول وانهار و جملهدن بریسنده بر موم
صفرسی قدر یردن دائما بر یك کرم جوش وفوران ایتمهده درکه ظاهر ایدن موضع مذکور عیاندر
واقوب کیدن نهردن که ایلیجهٔ کرمابه کبی نمایاندر محل مزبوره اوجاع مفاصل مرضنه مبتلا اولنلر
ایچنه کیرورلر نفعنی مشاهده ایدرلر اول یرك عمقی قنی چوقدر وحوض کرمابه یاننده بر مغاره کبی بر
چامورلو سوراخ واردر خستهلر آکا کیررلر و بونده اختری جامعی و شیخ کرمیانی وفراقی کوتاهیه وی

قپوری واردر ودخی بر کرمابه واردر بودخی جفته دریاننده برمسجد کوتاهیه دن دخی
بعید در نواحیسنه دوشرو بوشهر بروسه یکی شهری شرقی جنوبیسنده اوچ مرحله
بروسه دن کوتاهیه یه سفرایدنلر طومانج طاغنی گچوب کوتاهیه یه واررلر وعشاق
برمرحله شرقنده وقره حصار صاحب ایکی مرحله دخی شرقنده واسکی شهر شماله ایکی
مرحله ونفس کوتاهیه یه تابع نواحی بونلردر طوشانلو کومش التون طاشی کره کی
اورنجك نواحی شهر امرودایلی بونده ایکی ایاجه لر واردر قزل ایاجه دیمکله معروف خاصیتلری
مشهوردر ناحیهٔ طوشانلو کوتاهیه دن شمال غربه سکز ساعتدر جامع وسوقی
واردر برقصبه در هفته ده برکون عظیم بازاری طورر وبونك غایت اعلا اغداسی اولور
طوشانلو اغداسی خیلی مرغوبدر وبوناحیه مدانیه دن ایکی منزل وشاهراه اوزره
ممردر کلیبولی وبوغازه کلوب کیدنلر اکثر بوناحیه یه اوغرار التون طاش کوتاهیه دن
شمال شرقه برناحیه در کومش کوتاهیه قربنده طریق اوزره برنیچه پاره قریه برناحیه در
عشاق کوتاهیه دن شرقه برمرحله مرادطاغی قربنده بردره ایچنده قلعه لو برقصبه
یوزاللی پاره قریه لو معمور برقضادر قصبه سی واسع برصحرانك شرقیسنه دوشوب
قراسی اول صحرایه دوشمشدر متاعی سجاده وقالیچه مشهوردر سلندی قوله شرقیسنده
کورن غربیسنده مابینی اویله لك یول برقصبه در کورن ایله بونك اراسنده بسر که نام
و
طاغ ایچنده برقضا خراب اولدی وقصبهٔ سلندی بردره ایچنده واقع اولمشدر اننده
برقریهٔ کبیره دخی واردر قره سلندی تسمیه اولنور کلیم وسجاده ایشلنور کدوس
کوتاهیه دن غربه برمنزل جوانب اربعه سی جبال بردره ایچنده برقصبه وقضادر نهر
کدوس بونك قبله جانبنده مراد طاغندن اینوب صحراسندن اکر قوله برقره طاشلق
ایچنده برقصبه در بوخرابه قلعه سی واردر جانب غربیسی برمقدار آچق صحرا در بینطیو
باغ باغچه لری اولوب اول طاغلق اراسنده باغلرنده بکلرجه اوزومی وامرودی وسائر
میوه سی اولور اما امرودی وانکوری فروان اولور بوقصبه غربنده نهایت اووه سی صاروخان
حدی وقبله جانبی انار قضاسی اکثر صوبی قیولردن ایچرلر کورن سلندی شرقیسنده
دره ایچنده برقصبه در باناز بونکله کوتاهیه اراسنه دوشر متاعی قالیچه درعشاق
وکورن بومتاع ایله مشهورلردر باناز مراد طاغی غربیسنده برده ایچنده برقصبه در قبله
جانبی صچانلو قضاسی باناز وصچانلو مابینلرنده برطاغ واردر اسمی اخر طاغ بر عظیم
بیلاقدر یورك وترکمان انده جمع اولورلر هواسی کوزلدر وشرقیسی التون اووه سی دراشقلو
نام دیکر شیخلو قره حصاردن ایکی مرحله غربه بوکونلك برصحرای وسیعة الارجانك
شرقیسنده اق طاغ انکنده برقصبه در سکسن دورت پاره قریه یی مشتمل برقضادر باغ
وباغچه سی آزولکن اکین پیدر بافلاك دکزلی شرقیسنده شیخلویه متصل اون قدر قرایی
مشتمل برقضادر چال عشاق وبافلاك وایناز قضالری وسطنده اوتوز قدر قرایه مشتمل
برقضادر

برقضادر مندرز صویی بونك ایچندن کچروصو اوزرنده بردن ایچنده هفته بازاری طورر آکا
خالی بازاری دیرلر وجوما اشقلواووه سنده اق طاغ اتکنده اشقلودن قبله جانبنده اووه سنك
نصفی مزارع ونصفی سازلقدر تازی قری بافلاکدن قبله طرفنده برقضادر ایکیسنك
ماببنی برطاغ فصل ایدر بونك بر جانبی کیکلر وبر جانبی سکوت طاغیدر دوزاووه وقیر یرلردر
بش اون پاره قریه سنده باغ وباغچه اولور صویی قیولردن ایچرلر کیکلر تازقیری شرقیسنده
برقریهٔ کبیره وقضادر هفته بازاری طورر وبر نهر صغیری واردر کوك اویوك آیدینه متصل
برقاج پاره قریه برقضادر اهالیسی بوزیوقش لفظندن النورلر دکزلو نام دیکرلاذقیه
کثیرة الانهار اولمغله دکزلو دیرلر جوانب اربعه سی جبال صحرانك برجانبنده آب روانلری واقر
باغلو وباغچلو برقصبهٔ معموره در یکرمی دورت محله یدی جامع وبش حمام ومتعدد خانلری
وبر کافری قلعهٔ صغیره سی واردر حور صولو زنام برحوضدن چقان آب روان کلوب قصبه
اطرافنه یایلور برنهر اولوب برکوزل مسیره در بوقصبه نك غربیسی کوچك بابا نام برطاغدر
صحراسنك شرقیسی چوکلز طاغیدر وچوکلز نام برکمسنه نك مزاری انده زیارتکاهدر وقبله
جانبی قازقلو بلی طاغلریدر حمید عاصی قره اغاجه اشیلور ادینه دکزلو اووه سنده واندن
غرب جانبنده برقاج پاره قریه یی مشتمل برقضادر هر هفته بازاری طورر دکزلودن اوچ ساعتدر
چهارشنبه ینه دکزلو صحراسنده آذینه دن غرب وشمال طرفنه ایکی ساعتلك بولادان
نام قریه ده هفته بازاری طورر حونازد کزلو اووه سنده برعظیم قارلی طاغك ذیل شمالیسنده
برقصبه در صعب قیادن برقلعه سی وباغ وباغچه سی واقر صولری واردر اکثر خلقی روم
ذمیلری اولوب سلطان سلیمان وقفیدر ایناى مع اشمه کوك اویوك شرقیسنده برقضادر
هفته بازاری طورر الانهار نهر کدوس قصبهٔ کدوس قبله سنده مراد طاغندن چقوب
کدوس صحراسندن کچوب قصبه یه اوغرامزکون قربنده سلنتی التندن اطاله دن مغنیسا
قربندن کچوب ازمیرده سنجاق بورنی نام محلك مقابلنده بحره قاریشور اطه نك
اوست یاننده بوغازده برعظیم طاش کوپروسی وار ایدی خراب اولمغله اول دیار اعیانندن
شیخ نورالله افندی کون قربنده برطاش کوپری بنا ایلدی نهر مندرز حوما قصبه سنه
برمنزل بیکارباشی دیمکله معروف برمنبعدن نبع ایدوب حومایه کلور واشقلو صحراسنده
بافلاك وچال قضالری وسطندن چهارشنبه قضاسنه وارر بانازدن کان مراد طاغی صویی که
اشقلو اراسندن کچر ونهر کبیر اولور چهارشنبه قضاسنده بونهر ایله جمع اولور وجمله سی
آیدیندن بلاط قضاسنده بحره دوکیلور ایدین ایله کرمیان ولایتلرینك سنوری اولان
دمرطاش کوپروسی بوصو اوزرنده ایدی اساسنده برایلجه ظهور ایدوب تدریج ایله
وهن ویره رك خراب ایلدی حالا ویراندر فصل در بیان لواء صاروخان حدودی
شرقا کوتاهیه شمالا دخی خداوندکار غربا صغله جنوبا آیدین قضالری بونلردر اطله
اقحصار ایلجه پراکنده پراکندهٔ سالها بورلو بنکی ترجانیات طورغودلو قوجه لر قیاجق

کوردك کوردوس کوزلحصار منمن مرمرجك نام دیکر دمرجی دیکر مقاطعات
مغنیسامنو خوریه اوصاف مغنیساد یارصاروخانك قاعدهسی اولمغله شهزادهکان آل
عثمانه دارالامان اولمشدر بر واسع اووه نهایتنده بر طاغك دیبنده بر شهر معظمدر وجبل مزبور
یاللغ قیاشهر اوزرینه حواله قارلی طاغدر برکافری قلعهسی واردرکه کدوس صوینی اوکنده
ایکی ساعتلك یرده اووهده آقار اوزرنده اغاج کوپروسی واردر بوشهرك بزازستانی واوندن
زیاده حمامی وبش مکلف جامعی واردر مرادیه جامعی وخاتونیه وسلطان جامعی وچاشنکیر
جامعی وانده شهزاده سرایی وقصر سلطانی اولوجامعی صاروخان اوغلی اسحق چلبی
بناسیدر وبر مولویخانه بنا ایتمشدر سلطان مراد جامعی ایکی منارهومدرسه وعمارت
ودارالضیافه بیك حدودنده تمام اولدی وبوندن غیری ایکی منارهلو بر جامع خاصکی سلطان
جامعی غربی طرفنده مدرسهسی وشمالنده عمارتی وحمامی واردر سلطان جامعی دیمکله
معروفدر وبری دخی چارشو حمامی واون قدر مسجد وقورشون اورتلو اسکی خان ودخی نیچه
خانلری واردر شهرك قبله جانبنده بر تل اوزره بر قلعهسی واردر حصارلری حفظ ایدر وجانب
غرب وجنوبنده سوسن درازدیرلر بر یوکسك دپه اوزرنده قدیمه آثاری مشاهده اولنور
سلطان محمد خان سنه طقوز یوز طقسان دورنده بوز طاغ ییلاقنه چقمیوب اول طاغده
مقام ایلدی آبی فراوان وهواسی لطیف وساحهسی چمنزاردر ومغنیسا بساتینی وباغلری
متکاثر اکثر باغچهلری جانب شمالیسنده در صحرا الرنده لاله بر قاچ رنکله حسن ویرمشدر
غایت معتبردر بعض طالبلری واردرکه دانه سنه وافراقچه ویروب اشترا ایدرلر ایام بهارده
اللرنده بر کوچك قازمه ایله کزوب پسند ایتدکلرین چیقاررلر وباغچهلرده تربیه ایدرلر ولکن
صحراده اولدوغی اشکاله والوانه چوغی تخلف ایدرکه فه لالهسی قطعه سنده حجمی طولانی
دکلدر بلکه ورد احمر کبی یکتابرك رنکین ایله مدور الشکل بر شکوفهدر درونده قطیفه مثال
نافهسی واردر وسرای شهزادهکان شرق وشمال جانبنده حائط شمال سرای که قپولری
اوجانبهدر اوکی واسع بر میداندر لکن بوشهرك صیفده هواسی بد اولمغله خلقی ییلاقه چقرلر
مغنیسادن ازمیر التی ساعتلك مسافهده جنوبیسنده واقع صابونجی بلی آشیلوب واریلور
منمنده خود قریبدر دورت ساعتده واریلور غرب وجنوب اراسنه دوشر ونیف غرب طرفی
دورت ساعت قدر در طورغود مغنیسانك باش ناحیهسیدر مغنیسادن جهت شرقده
طاغ دیبنده واقع بلاموط واقحصار بونك شمالنده در اقحصار مغنیسانك شرق وشمالنده
اراسی ایکی مرحله بر مدینهٔ صغیرهدر بر ایکی جامع ومسجد وایکی حمام وبر خراب حصنی
واردر باغستانی فراواندر ایام صیفده هواسی وخیمدر کردوسدن شرقه دوشر جزئی شماله
میل ایله وکردوس واقحصار وبلاموط مثلث واقع اولمشلردر بلاموطدن مغنیسا یولی
کردوس ایله اقحصار اراسندن یکر بلاموط باش کلمتهدن جنوب غربده بر قاچ پاره قری به
مشتمل بر قضادر ومغنیسا ناحیهسیدر اقحصار بونك شرقنده در کردوس جنوب غربنده در

وبلا موطدن مغنیسایه کیدیلورکن اقحصار صول طرفنده کوریلور صندرغیه ملاصقدر
مرمرا بوزطاغ یولی اوزره قرینده برقصبه جامعی واردر واقحصار ایله بوزطاغ اراسنه دوشر
اقحصارک جنوبیسی وبوزطاغک شمالیسی ومغنیسانک شرقیسی درطاله شرقده سیماو
وتیمورجی قبله ده اینه کول وآیدین غربا کردوس وشمالا وغربا اقحصار قضالری اراسنده
برقضادر قوچه کاریجی ده برقلعه وقصبه در باغ باغچه سی فراوان جامع وحمام وسوق
وسکانی اکثر نصارای رومدر اوزومی خمر ایدرلر اراکرنده قره جه قوچه شرابی مشهوردر کرملیه
صارت مغنیسا ایله بوزطاغ اراسنده یول اوزرنده صارت قصبه دن برمنزل شرق وجنوبه
دوشر تیمورجی نام دیکر دمرجی دخی مرمرجک دیرلر صندرغی قرینده برقضادر بوقضانک قره
طاش دیرلر بر ناحیه سی وار شرقیسنده سیماو وشمالیسنده منذ حوریا واقعدر فصل در بیان
لواء ایدین الحدود شمالا مغنیسا غرب صغله جنوب منتشا شرقا کوتاهیه قضالری بونلردر
اوباز الاشهر اماصه اورتاقجی ایاثلوغ تابع صغله اینه کول آیدین بالیابنولی اینه
پایندر برکی بوزطغان تیره صرت سلطان حصاری قره جه قیونلی نام دیکر تیره پولمه سی
کستل نام دیکر نازلی کاس کوزلحصار کوشک وقف یکی شهر کوینک کلر کستره بیراملو مع
قره قیونلو اوصاف تیره آیدینک پای تختیدر بونکله مغنیسا اراسنده قزلجه موسی
طاغی دیرلر برجبل واردر بوجبلک محاذیسنده برجبل آخر دخی واردر تیره انک ذیلنه دوشر
قورشونلو اوتیلو جامعی واسواق وحماملری وار دربند رشهردر خلقی متمول وتجاردر
برمصلاسی وار طولی وعرضی ایکیوز خطوه مربع الشکل بر ساحه کارکیر دیوار ایله محصور
دورت قپو قونمشدر هرقپودن اون پایه نردبان ایله صعود اولنور وبوساحه نک وسطنده
آب روانی دائم برشادروان واردر زمینی ترفیل نام سبزه ایله مزیندر وبعضی اشجاری واردر
ودیوار قبلیسی داخلنده حائط شرقیدن حائط غربی یه وارنجه یوزدانه درخت سرو وخلقنک
تشحیذ خواطر وقتنده مجمعیدر پایندر تیره نک جانب شمالنده اسواق وحمامات وجامعی
واردر بلدهٔ عامره در پنبه سی چوقدر وپایندر قزل موسی طاغنک ذیل جنوبیسنده در
وتیره بونک قبله سنه دوشوب برکی شرقنه دوشمشدر غربنده ایاثلوغ ونیف مغنیسادن
قبله طرفنده در قزل موسی بلندن آشیلوب واریلور نازلی برمعمور ومیوه دار قصبه در
هفته بازاری طورر بوندن دکزلو برمنزل شرقده وسلطان حصاری غربه دوشر ونازلی
بربلدهٔ لطیفه در انجیری مشهور در باغچه اطرافنده برفرسنخ ممتددر بونک قصبه سنه کستل
دیرلر جبل تیره قبلیسنده واقع جبل ایله جبل تیره وسطنده دروزیرده در یکیشهر بونک
قبله سنده در سلطان حصارینک کستل قبله سنه دوشمشدر سلطان حصاری اسکی
خرابه قلعه وقضادر کوشک بونک غربیسنه دوشر جبل کستانه وراسنده ذیل
جنوبیسنده در کستل بونک قبله سنده ویکیشهر ایله بونک اراسنده در بالیابنولی برابرنده در
جبله آشلسه کوزلحصار انیلور کوشک برقصبه در هفته بازاری طورر اندن کوزلحصار

دروت ساعتدر بستانلری وافر وانجیری کوزلدر کوزلحصار بر شهر معموری احاطه ایتمش
قلعه در ایکی محله سی طشره واقع اولوب برجبل عظیمك شرقیسنه دوشمشدر اوواسی
قومسال اولمغله غله دار دکلدر لکن انجیری وافر در بوندن اذینه دورت ساعت سکز جامعی
واسواقی وحماملری واردر کوزل حصار وادی جبل تیره ده کوهك ذیل جنوبیسنده در کوشك
بونك شرقیسنده در واورتاقچی بو جبل مقابلنده واقع اولان جبل ذیلنده بونك قبله سنده
درکوه اوزره بر مشرف یرده آندزد یرلر بر مسیره سی واردر تیره طاغی آشیلوب وارلسه جزئی غر
بچه در بوزطغان اورتاقچی شرقنده اربازغربنده یکشهر دربندی جبل ذیل شمالیسنده بر قصبه در
کوشك قبله سنه دورت ساعت اطرافی چمنزار کثیرة الانهاردر اربازیکیشهر ایله بوزطغان
اراسنده برقاج پاره قرایه مشتمل بر قضادر طاغدن جزوی الارغجه در اورتاقچی بوزطغان غربنده
برقاچ پاره قرایه مشتمل قضادرکه ذیل جبله دوشمشدر یکیشهر اید ین جامعی وحمامی وسوقی
واردر بونده نیجه قوابل ظهور ایلدی جبل تیره مقابلنده در وقبلیسنده شرقدن غربه ممتد
بر جبل واردر و یکیشهر اول جبلك ذیل شمالیسنده واقع بر شهردر قربنده یکیشهر بوغازی دیرلر بو
بوغازدن اول جبل ورا سنده حمیده وادیلو وعظیم مخالف دربند در وعوام ناس دربند
جالندری بودر دیرلر و بعض قدیم بنالر واردر برکی تیره نك شرق شمالنده کوهه ارقه ویرمشدر
اوکی وقبله سی اچقدر و بو برکی طاغنك قارشوسنده وقبله سنده بر جبل دخی واردر تیره اکا
ارقه ویرمشدر و تیره برکیدن غرب جنوبه قالوب بالیانبولی آیدین و برکی قبلیسنده ومقابلنده
اولان جبلك دامننه دوشمشدر ومرمره جك برکی نك شرقیسنده برکی کبی جبله ارقه
ویرمشدر بغایت قریبدر و برکی نك جامع وحمام وسوقی واردر اثمارندن اناری غایت وفرت
اوزره در اطرافه کیدر بو شهرده نیجه فضلا ظهور ایلمشدر خواجه عطایی افندی و برکلی محمد
افندی وخواجه زاده وبوبلده ده دکرمن دوندرر اقر صولری وافر در آب وهواسی خوب
بونك طاغی که بوزطاغدر مغنیسا وتیره واقحصار ومرمره خلقی نك ییلاقیدر مرمره جك
جبل برکی یه ارقه ویرمشدر برکی قربنده وشرقنده برقضادر بالیانبولی آیدین مرمره جك
قبلیسنده ومقابلنده اولان طاغه ارقه ویرمش برقاچ پاره قریه در آلاشهر آیدین بر عظیم شهر
وقلعه در بیوتی جمله سور ایله محاطدر اینه کول ایدین بونك غربنده قوله شرقنده تیمورجی شمالنده
کوه آلاطاغ بونك جنوب وقبله ده قالور بعید دکلدر اینه کول آیدین صرت بونك قبله سنه دوشر
قریبدر غربنده مرمره جك شرقنده آلاشهر در شمالنده اطاله دوشمشدر بر معمور قصبه در
دوزیرده واقع اولوب طرف شمالنده بر مختصر کولی واردر کلس بر قصبه در باغچه لرینك اکثر اشجاری
انار وسیب وموزون سرو وقواقلری واردر واکثر یرنده یونجه بتر چمنزاردر بالیانبولدن شرقه
دوشر طاغه ارقه ویرمشدر شمالی کشاده در ومرمره جکدن قبله سمتنه در ایاثلوغ که قدیم
آثارلر وعالی بنالر ایله مالامال بر معظم شهردر که حالا خرابدر و بو شهره بر محلده صو ایچندن
کچیلوب نهایتنده قپو کبی بر محلدن دخول اولنور چارشو ودکاکینی طاشدن یاپلمش بعض

کمسه لر سیرینه واررلر ایمش صورت بوزطاغ ییلاقنه کیدن یول اوزره مغنیسادن شرق
جنوبه دوشر بوزطاغك غرب وشمالیدر مغنیسادن بعدی برمرحله دربندن بوزطاغ ییلاقی
بریچق مرحله در اوائلده برعظیم شهردر حالا آثار سوری باقیدر واقار صویی وار بوزطاغ ییلاقنه
متصل اولان بعض جبالك ذیلنده در بوزطاغ آیدین بلندن آشیلوب برکی اوزرینه اینلور
اینه کول بوندن شمال غربه آلاشهر شماله دوشر جبل برکی مغنیسا ایله تیره اراسنده دوشر
برکی طاغی ذیل غربیسنده عظیم طاغدر بوکا بوزطاغ دیرلر شهزاده کان آل عثمان ایکی اوج
آی قدر سنه ده بو ییلاقه واررلر ایدی و بر جبالك طرف شرقیسنده بو ایکی مواضعده مزارع
واردر خاوه دارلق دیمکله مشهوردر و بحیره سنده قایقله اکابولر گاهی تفرج ایدرلر جانب شماله
منتهی اولان حدودنده برعظیم بستان واردر آب بحیره اول بستاندن اقار بو بحیره نك دوری اون
میلدر اول دیار خلقی اکا کلجك دیرلر بونده بعض سمك واردر لکن صید اتمزلر بحیرهٔ جبل برکی
بو بحیره جبل برکی نك ذیلنده اون میلدن زیاده در و جبل مزبور بوزطاغ ییلاقی دیرلر بوزطاغ
اطرافنده اولان خلق بوکا چقمغله بر ایکی موضعده جمعه نمازی قلنور و اسواق و بش حمام
بنا و صلوة عید ایچون بر مصلی یاپمشلر بو ییلاقك شرق و جنوبنده بر جبل واقع اولمشدر اکا
مقام اربعین دیرلر فوق الجبل مقام منیعدر اراسنده صعود صعبناکدر و جبل برکی نك
قله سندن بو قله نك ییلاقه مشرف جانبنده بر صخرهٔ عظیمه واردر نصف نهارده شدت حری
منعکس اولوب ییلاق خلقنه کدر ویررو بونك دپه سنده محاذی بر دپه دخی واردر ایکیسی
اراسنده سادات اعجامدن بابا رشید نام بر کمسنه تکیه بنا ایدوب درویشلری ییلاق ایامنده
تفرجه چیقان درویشانه طعام چکرلر بر لطیف صویی اقار جبل کستانه تیره نك قبله
جانبنده بر طاغ و ییلاقدر مساجد و جوامع و حماماتی واردر تیره خلقی اکثر فصل صیفده
بوکا چقرلر و بونده اسواق واردر خلق محتاج اولدوغی شیلر جمله انده کلورلر صباح
نمازینی ادا ایتدکدنصکره شهره کیدن طلوع شمس ایله اول محله داخل اولور فصل
در بیان لواء منتشا الحدود شمال تیره غرب و جنوب اق دکز شرق انطالیه و بعض کوتاهیه
حد ایدر قضالری بونلردر اوز ملواسکی حصار اشن اغرطوس اولهپراکنده منتشا برتازبوز
ایوك بچین چینه دوکرسار اولوس صو بیجه طاطیه طراحیه فسلکان کرمه قره اوه بودرم
کرانش کوك آباد نام دیکر کوکا وه طواس کویجکز ماز وز کوك اویك مسول مکری
منند الیات مغله یره کسکی اوصاف مغله منتشانك پای تختی بر مشهور شهردر قوش اطه
سندن دورت مرحله جنوبه دوشر منتشا بوندن دکزلو شرقه ایکی مرحله در کدللك بولندن
آشیلور طاواس منتشادن بر مرحله یرده بر قلعه و قضادر هفته بازاری طورر
فصل در بیان لواء تکه الحدود شمال حمید غرب منتشا جنوب اق دکز شرق علائیه
قضالری بونلردر المالی انطالیه ایکدر فنکه قاش قلقانلو قره حصار تکه قره قیا کرمکی
اوصاف انطالیه تکه نك پای تختیدر بونك قلعه سی ضحاك ماری بناسیدر اوج وارتد

وهر بر قاننده بر اوغلنی اسکان ایلدی وحالا بو قلعه ده طرف سلطنتدن دورتیوز قلعه قولی
وارد ربو شهر دریا کنارنده بر محل مرتفعده متین حصار طولانی دریا طرفی سد شکلنده یوکسکدر
اسکله وشهرد اطرافی دوز صحرا کبی چالیلقدر شمال طرفنده بر نهر اقوب شهره وارر
کمریلر اتمشلردر سوقی خارج قلعه ده شمال طرفنده در اسکله قربنده قلعه نك دریایه ایکی
قپوسی آچلور بر قپوسی قره یه آچلور جامعلری حماملری متعدد باغچه لری وافر لیمون وترنج
دخی انواع فواکه اولور خرما دخی وفرت اوزره قلعه شهرك اوزرینه حواله در وقلعه ده ایکی
جامع وایکی حمام وبر حمام دخی شهرك طشره سنده وارد رشهرك باغ وباغچه سی شرقنه دوشر
شمالنده بر طاغ واردر اول طاغ دیبنده دودن دیرلر نهر که اکردر کولنك ایاغیدر چقوب کیرویا تار
تحت الارضه کیدوب انطالیه باغچه لری قربنده چقار جمله سنی سقی ایدر وشهره اوغرایوب
دکزه دوکیلور بو صو بر نهر عظیمدر کوپری بازارنده دریایه دوکیلور کمی ایله یکچلور کوپری بازار انطالیه
شرقیسنده مناوغات قضاسنك ناحیه سیدر بو انطالیه نك دوه لری چوقدر پونار چالیسنده
اوتلادلر بو ناحیه ده سوسام وچیلك چوق اولور بروسه دن اون بر قوناقدر بو شهرك غربنده
شردن بورنی نام بر دیل دریا ایچنه ایکی قوناق کیرمشدر بو شردن بورننده عمارتدن خالی مواضع
چوقدر حربی کفره نك قورسانی سفینه لرندن خالی دکلدر اول سمتده بر قلعه لازمدر اول
سمتك لیمونی مشهوردر استنار انطالیه نك ناحیه سیدر دخی شمالنده بر مرحله در انطالیه نك
ییلاقیدر حمیدك تفنی قضاسی بونك بر مرحله شمالنه دوشر قصبه شکلدر انطالیه
خلقنك اولری ودکاکینی واردر ایام صیفده بونده کوچرلر انجق دزدار وبعض کفار قالور بو مرتفع
صحراده واقع اولور اکثر اشجاری فندقدر جامعلری وحماملری وارتکه بکینك صوباشیلغیدر
بونك بر نهر کبیری واردر قزل قیب انطالیه ایله اغلاسن اراسنده بر صحراده اون قدر قریه لو
بر قضادر بر دوزیرده بازاری طورر وبر چارداق ایتمشلر قاضی انك النده اوتورر ایکدر انطالیه
غربیسنده بر مرحله بش اون قریه لو بر قضادر عظیم طاغلر صعب دخی سنکستاندر دریایه
قریبدر ییلاقلری وقشلالری واردر ایام صیفده کفار قورقوسندن طاغلرده اولان قریه لره
کوچرلر بونك طاغلرنده کچی بوینوزی چوق اولور دخی لطیف اوزومی وانجیری اولور اکنلری
نادره متاعلری کراسته در اکثر خلقی جولهادر فنکه حمید حدنده بر قلعه در انهار اق صو
انطالیه وقره حصار نکه اراسندن آقر دریایه قاریشور وبر شعبه سی قره حصار کرمیکی
اراسندن اقار دخی دریایه انده دوکیلور لجبال جبل تحت علی ایکدر متصلدر بر عظیم طاغدر
فصل دربیان لواء حمید آل سلجوق عصرنده والیسی اولان حمیدبك اسمیله تسمیه اولنمشدر
الحدود شرقنده بکشهری شمالنده اقشهر غربنده کرمیان جنوبنده انطالیه در قضالری
اسپارته اغلاسون نام دیکر عامه قره اغاج اغرانس اوشار اولوبرلو اکردر ایرله انجیر بازاری
یارله باولی بوردر تغنی کولی حوبران سروز کچی بورلو حمید کمره والحصار قره اغاج کونان حمید
یلواج یلواج قره اغاج یاویجه . اوصاف اسپارته حمید سنجاغنك تختی قلعه سز میوه دار

كريم الشيم الله افندى

حضرتلرى

فضائلو محمدتلو مدید بر قوتلو عالى همم والاكرم افندم سلطانم

همان بند كارى مطالع النور منبع ذلال اولدى دعوات ادا واكمال قلنديغى خنا منع عريضه عاجزانه زيديركه اوسعادتلو
كاتبى عطار الحاج صالح حضرتلرينه راجع اولان سلفه معتولك شهريارندن اوجيوز آلتمش بش غروشيدر بوزطقان سكز
غروشى معتنا اوريه لرندن تحصيل برله علمدار موسى البهه تسليم اولنديغندن غيرى قصور قلان يوز آلتمش يدى غروش
بو دفعه تحصيل وناقل عريضه مخصوص ساعى يديله ارسالدر منه تعالى عند الوصول مبلغ مذكورى اخذ وموما اليه تسليم
برله مبلغ مذكور تمامًا ... مهورلو برقطعه تحويلى اخذ وطرف عاجزانه مه ارسال وعنايت بيورلمق ماموللى
عريضه ثنائيه ... تسيار قلنمشدر منه تعالى سعد الوصول معلوم علمم محمدتلرى بيورلدقده اولبابده
وهر حالده همم فضائل ... دريغ بيورلماميه لطف كرم شان عنايتكلدر وريرسح

من العفو لطف الله اديب
حاقفكرى
سماوركرى

سعادتلو باكرمتلو داور اكرم سلطانم الحاج صالح علمدار
حضرتلرينه عرض خلوص تحفة الجنة قرين ابلاغ
همت وجناب عنا بتلرى وموما اليهك
حواط وادارة رعايتة بر ايجى رسم
ناميلر افراج او محبوب ايجى طرف
وفهمه فرقند للعارف
بكى الآن له افندم

بيوك شهر وبازاردر هواسى خوب سنتاسى شديد مياه جاريه سى واسواق وحماماتى وجوامعى
وارددر بونده خواجه منصور عطار ظهور ايلدى بوشهره برصو مسافه * بعيده دن كتور مشدر
طرف جنوبيسى اغلاسن سمتى برعظيم طاغدر برنهر آقوب اسپارته باغلرينى وباغچه لرينى
صغى ايدر بعده شهره كلور اوزومى وفندقى چوق اولور بوغاصينك اعلاسى بونده اشلنور
عظيم بوياخانه لروارددر اطول ايامى اون دورت بچق ساعتدر يلواج اكردر كولنك شرقنده
بوقصبه نك آب وهواسى خوبدر ميوه سى وفرت اوزره در مشهور ميوه سى امرود والماوكراسدر
اقرصوبى چوقدر باولوا كردر قربنده عظيم طاغدر اوزومى واق توتى چوقدر اق توتدن بكمز
ايدرلر لطيف اولور اغروس نام ديكر اغراش براووه ده واقعدر اهاليسى اهل صنعت وبازركاندر
بارله ايكى طاغك اراسنده واقعدر اكردر كولنك كنارشرقيسنه قريبدر لطيف باغلرى واردر
كوزل اوزومى اولور عاصى قره اغاج اسپارته غربيسنده برمرحله قدر قيريرده برقصبه
وقصبه در خلقى تمرد توكلر وعصيانه منسوبلردر بوندن شماله دكزلو برمرحله در قازق باندن
آشيلورو جنوبه تغنى برمرحله در تغنى حميد ايله انطاليه اراسنده سنوز برقصبه در عاصى قره
اغج جنوبه دوشر مابينى برمرحله در اوشارنام ديكر افشار اسپارته دن برمرحله شماله دوشر
اكردر كولنه بربوچق ساعت يولده بردوز يرده باغلو باغچه لو قصبه وقصبه در اقرصوبى
واردر جامع وحمامى واسواقى واردر هفته بازارى طوررا اون اوچ پاره قريه در قصبه كبى
كوبلرى واردر ايكى مكلف قريه برى كلندوس كوبى خلقى جولهادر بوغامى طقورلر بوبه
خانه لرى واردر هواسى ثقيلدر اكردر كولك كنارغربسنده وكولك ايچنه كيرمش بركوچك
حصن وسودمتين طتلوصو ايله محاطدر اسواق عامره جوامع وحمامات متعدده سى واردر
وبونده كبار اولياء نقشبنديه وبعض مشايخك مزار مباركلرى اولوب اوزرلرنده جامع
شريف وعمارت بنا اولنمشدر وبوشهرده مدرسه واردر كوتاهيه دن اوچ مرحله در
وبوقصبه نك وازوشى واردر ايكى طرفنده قپوسى وقرشوسنده برصغير اطه واردر باغ
وباغچه در آدم ساكن اولمز واول شمالنده بربيوك اطه واردر ايكيوزقدر او واردر نصفى مسلم
ونصفى كفره در ايچنده اولياى عظامدن شيخ مصلح الدين افندى واشبو اطه اهاليسى كميجيدر
ونسوانى بزايشلرلر وذكر اولنان وارونش او زرينه سورى نازنام برطاغ او زرينه برمتين
قلعه كليب نامنه بر كافر بنا اتمشدر بوقلعه يى سيدى بطال غازى فتح اتمشدر طاغك يوكسكلكى
التى ساعتدر و خارج قصبه ده نازله نامنده برقريه واردر سفنه التيوزده بردع ولايتنده
شيخ الاسلام نامنده ساداتدن بر ولى طرف حقدن تعيين اولنوب اول نازله قريه سنده
برجامع وتكيه بنا ايدوب انده ساكن اولوب اولادندن نيچه ولى ظهور اتمشدر طرف سلطنتدن
تيمش عددجزيه تعيين اولنوب بيك تيمش تاريخنه كلنجه آينده وروندده فقراسنه اطعام
اولنوردى بيك تيمش تاريخنده قطع اولمشدر وبوا كردر قصبه سنك مزارعى يوقدر
الكابناء طوايف ملوك عصرنده هر محله برتكيه بنا ايدوب فقراسى اول تكيه دن اطعام اولنمشدر

واول تکیه یه کوپلر وقف اولنمشدر شمدی کمی قطع وکمی خراب اولمشدر والحاصل بو اکردر
قضاسی طاغستاندر عظیم طاغلر واولوا اغجلر ولطیف بیکارلری واردر وابسافروس نامنده
بر یوکسک طاغی واردر بکرمی دورت ساعت یوکسکدر اوزرنده شدت حارده اون واون
بش ارشون عمیق قار بولنور حتی آب زلال بولنور دیرلر ویاز فصلنده غریب شکوفه
بولنور وطاغک وسطنده بر دوزیرده بر طتلی کولی واردر طولی اون میل عرضی بش میل دریازک
اطرافی چمنزاردر لطیف هواسی واردر امااندن یوقاروده قاردن غیری برشی یوقدر واکردردن
التی ساعت قدر یرده بر طتلو کول واردر بالغنه طتلو بالق تعبیر ایدرلر اون اون بش وقیه
قدر اولورلر بعینه صید اولنور وکوللک طولی التمش وعرضی قرق میلدر نقل ایدرلرکه
بو اکردرک اوتوزالتی نوع اوزومی اولور اغلاسن اسپارته جنوبنده بر قصبه وقضادر
طاغ اتکنده بردپه نک اوزرنده واقعدر غربی طرفی باغ وباغچه در قری حصار
کبی اولمغله بر قپودن ایشلر غربه اچیلور یولی یوقشدر باغلری ایچنده اقر صولری
واردر شهرک دخی چشمه لری واردر جامع وحمام وسوق وبویه خانه سی واردر
یکی بورلو اولو بورلو جنوبنده مابینی نصف مرحله دوزیرده برقصبه صغیره وقضادر
وباغ وباغچه لری واردر خلقی بوغاصیجیدر سکوت طاغی بوکاقریشودوشر اسپارته دن
شماله درحویران اکردر کولنک شمالنده اوتوزالتی پاره قریه بر حصاردر شرقی یلاواج
شمالیسی کوتاهیه جنوبیسی اوشار ونازله در وحویرانک هواسی ثقیلدر بونک خلقی
سابقا قونر کوچر اولو یورک طائفه سی ایدی صکره قریه لرده متمکن اولدیلر یازی قره
اغج یلواج اوشارده اوتوزخانه سی پراکنده در بحیرهٔ اکردر حمید ایلی اورتاسنده
بر عذب غدیردر دورت یوچق فرسخ جنوبدن شماله طولی اوچ فرسخ عرضی وعمقی اون
قولاج اولوب غربیسی کول ایچنده کان متصل اکردر نام حصن واورتاسنده ایکی جزیره
واردر صغیرینه جان اطه سی دیرلر وکبیرینه نیس اطه سی دیرلر بش نوع بالغی اولور اول
بهارده کراس موسمنه وارنجه صید ایدرلر بر غریب کولدر کنارنده بیاض چاقیل اولوراراسنده
قدرتدن اسم الله تحریر اولنمش چاقیل بولنور وبو کوللک ایاغی واردر ایکی قوناق جریان
ایدر نیچه یرده یر التنه کیدر نهایتی انطالیه شهرینه بر قوناق قریبدن دودن نام محلده کرداب
مثال اولوب یر التنه کیدر بعده انطالیه کمرک قپوسنده چقار بحیرهٔ بوردور بودخی
حمید واکردر کولی کبی بر غدیردرکه عامی قره اغج وکولحصار بونک کنارلریدر سابقا کولحصار
بعض اشقیایه مأوی اولمغله یقلمش ایدی فصل دربیان لواء قره حصار صاحب الحدود شرق
وشمالی اقشهر وغرب کوتاهیه جنوب حمید قضالری بونلردر بارچنلو بولاوادین چای چول آباد
سنجانلو شهود صندوقلی قره مق نواحیٔ بارچنلو اوینباش اوصاف قره حصار صاحب
دارالملک امارتدرکه احمد پاشانک بر حمامی وتکیه سی واردر وبر قاپچ مدرسه بنا اولنمشدر
بوندن کوتاهیه ایکی مرحله غربه دوشر فصل دربیان لواء سلطان اوکی حدودی شرق وجنوب

قره

قره حصار صاحب غرب وشمال خداوندگار قضالری بونلردر اسکی شهر
اینوکی نام دیگر بوزاویك بیلجك سیدی غازی قره جه شهر قلعه جك سلطان اوکی آق
بیق اوصاف سلطان اوکی باش تختی اسکی شهر بر واسع صحراده بر قصبه وقضادر ایکی یرده
جمعه قلنور سوق مختصر وخانلر وایلیجه لر وباغ وباغچه لر واردر سوق وخانلری اشاغی دوزده ایلیجه
قربنده واقع اولوب بیوت قبله طرفنه بر ازمنفصلدر بونده زیارتگاه مرقد شیخ اده بالی وشهاب
سهروردیدر بو قصبه دن شرق سیدی غازی شمال کوینك غرب سکود دخی غرب وجنوب
اینوکی سیدی غازی شاهراه اوزره اسکی شهر ایله بارداقلو ویکی خان اراسنده بر قصبهٔ
معموره در اشاغی دوزده قصبه ایچنده لطیف وجدید بر معظم خانی واردر وشهره مشرف
بر تل عالی اوزرینه سیدی بطال غازی مزاری واردر بر عظیم تکیه درکه جامع وحجرات
ومدرسه سی واطعام مسافرینه دار الضیافه سی قورشون اورتیلو کارگیر عالی بنالردر
وحمام وجامع سلطان سلیمان آثارندندر و بو تکیه ده ایدی الان بکتاشیه ساکن اولورلر
میحال اوغوللرندن بعض امرا بنا سیدر وتربهٔ علاء الدین سلجوقی والده سی
خاتونك آثارندندر نقل ایدرلرکه مسلمه بن عبد الملك استانبولی محاصره ایلدکده بطال غازی
عسکرده بیله ایدی مسلمه فتح ایده میوب دونر اولدقده استانبولی تفرج اتمدکجه کتمم دیو یمین
اتمش ایدی شهرك بر قپوسنی اچوب انجق مسلمه یی شهره الدیلر وچاق ایاصوفیه یه دك
کلوب آت ایله ایچنه کیروب بعده قالقوب شامه کتدی اول اثناده قپوده بطال غـازی
مزراغنه طیانوب آت اوزرنده طوردی که مسلمه یی یالکز اولیوب کفار بر ضرر ایرشدرمیه لر
کرمایه قصبه ایچنده دوز یرده عیون حاره متعدده در واوزرنده قبه و جامکانلر رجال
ونسوانه مخصوص ایکی حمام قیلنمشدر واسکی شهرك باغستانی نهایتنده سواد قصبه دن ایکی
میل بعید یرده بر کرمایه دخی واردر اوزرنده اجزاء دهنیه مجتمع اولور جمع ایدرلر کاهی بر ایکی
طاس طولوسی اجزاء حاره ایله قینامش زیت یاغنه بکزر دهنی جمع اولنور سکود شاهراه
اوزره بر قصبه درکه لفکه دن بر مرحله جانب شرقه واسکی شهردن بر مرحله غربه دوشمشدر
بو شاهراه شمالنده واقع طریق آخردن طرقلی برابرینه دوشوب آق بیق بونك قربنده
جنوبده واقع اولمشدر قصبه سندن خارج ایکی میل یرده جادهٔ راه کاری قربنده جد آل
عثمان ارطغرل بك مزاری واردرکه اوزرینه بر مختصر قبه بنا اولنمشدر لفکه یه واررکن
یولك صول جانبنده در و بو قصبه ده متعدد خانلر و جامع وحمام ولطیف اوزم ترشوسی
واردر سنه بیك تیمشده وزیر اعظم کوپرولی محمد پاشا لفکه ایله سکود اراسنده طاغلر ایچنده
چلتکلك اولان وادیلره قریب که بر امانسز واسسز یر ایدی بر مکلف خان و جامع وحمام
واسواق بنا ایتدرمشلر در لفکه سکوددن بر مرحله جانب غربده واز نیقدن بر مرحله
شرقده یولجی ایچون خان وجامعی واردر جامعی اسکندر پاشانکدر اینوکی بر صحرایه
مشرف بر کوه بلند کمرنده نیچه مغاره لر واردر وخارجنده بر قلعه سی واردر قلعه سی مقامنده در

طقوزاون نفر قدر مخصوص مستحفظلری واردر واول مغارهلرك بریسی مسكوندر ایچنده
بعض رعایا مسكنلری واردر ومخالف یوللری واردركه پیاده هزار زحمت ایله چقاروبر مغاره
آق بیق باباشرقیسنده واسكی شهر جنوب غربیسنده یوزاویوك بونك قربنده وغربنده
برقضادر اكا كوچك یوره دخی دیرلر وقضاء اینه اوكی وقضاء بوزاویك ایكیسیده بو قضا
توابعندندر بیلجك بروسه یكی شهری ولفكه وایزنیق ویلاق آباد وكمليك قضالری
وسطنده برقصبهٔ معموره وقضادر ایزنیق شمالنده وكمليك جنوبنده بعض كارگاهلر واردركه
انده بروسه یصدوغی ودوشك وعبایی وقطیفه ماندی اشیا ایشلنور لكن بروسهدن
اپلقدر قره جه شهر برقدیم قلعه سی واردر ابتداء عثمانیاندن سلطان علاء الدین فرمانیله
عثمان خان غازی فتح اتمشدر پورسوق نهری اوكندن آقر اوكی براوه دهدر هواسی
خوب بركوزل قصبه دركوتاهیه نك شمالیسیدر اینه اوكی قربنده اندن بعدی دورت ساعتدر
فصل در بیان لواء انقره دخی عموریاده یرلر واصل عموریا اناموره دیدكلری شهر دركه ایچ ایل
لواسنده اولور وحالا بو انقره یه انكوری دیرلر وتواریخده یازدقلری وجه اوزره عموریا
انكورینك غیریدركه اول شهر قونیه شمالنده وانكوریه قربنده درهارون فتح ایتدكده خراب
ایلدی وحالا اول شهرك آثاری قالمدی جنوبنده قیسرای شرق قیرشهر شمال چورم وطوسیه
غرب اسكی شهر مع خداوندكار وقضالری بونلردر انقره یوركان ایاش باجی چبسبوق آباد
چقورجق شوریا مرتضی آباد بیان آباد ها یمانه بركوی كودل اوصاف انكوری
تخت ولایت بشیوز آقچه مولویتدر وكاهی ادرلق نامی ایله قاضیعسكر معزوللرینك
بری سنه ویررلر بو شهر خارج وداخل قلعه سی بزستانی واسواقی وجوامع وحماملری ونیچه
محلاتی اولوب خارجنده برازبوستان وباغ وباغچه ونهر صغیری واردر اكثر سكانی تركاندر
اك مشهور متاعی تفتیك وصوفدركه غیری یرده بو مرتبه اولمز ایچ حصاری متیندر
طشره سی كبی دكلدر ایچ قلعه محل مرتفعده طشره سی دوزده جمیع بیوت داخل سورده
هارون الرشید ومأمون وغیری بو كا نیچه غزا ایتدیلر وبونی قونسطانس قیصر بنا ایتدی بوندن
قسطمونی بش مرحله در بونك قپوسندن ایكی مصراعی بغداده نقل ایدوب هارون بو كا
گلدكده قپوسی اوزره یونانی یازی یازلمش كه بسم الله الرحمن الرحیم یا ابن آدم فرصت امكانی
وقتنده عزیز طوت فوت ایتمه وامور ی اهلنه اصمارله وافراط ایله سرورسنی مسا تمه
بر افسون ونفسك اوزره كلجك كونك غمنی تحصیل ایتمه وجمع مالده مغرورلره مقتدی
اولمه بو شهری سنه یدییوز التمش ایكیده سلطان مراد غازی ابن اورخان اخیلر
دیمكله معروف متغلبه الندن الدی وانكورینك قربنده قیاش باغچهلری دیرلر
لطیف باغچهلر در اقرصولر سبز خرم یرلردر انكوری اوزره مشرف بر یرده حسین غازی
تكیه سی واردر ابدالان ساكن اولورلر اقرصویی واردر اسمنه قیاش صویی دیرلر وطریقه
بیرامیه نك پیری كه اسمی حاجی بیرامدر بو شهرده مدفوندر وبو انكوری ممتنعه بر غریب شی

نقل

نقل ایدرلرکه انکورینك شرقنده قزل ایرماقك بری طرفنه قریب خراب بر کلیسا واردر
آنده بر قیو واردر صویی یوقدر اسمنه دلیلر قیوسی دیرلر دلی اولان کیمسه یی اول قیویه
کتوریلر اورایه واردقده اول قیویه باقدیرلر اول دلی اول قیویه بقرکن یا اولور
یاخود اول مرضدن قورتیلور انکوری خلقنده مشهوردر حتی اول قیو اطرافنده بر عظیم
مزارستان واردر دلیلر مزاری دیرلر صاغ کیمسه بقسه اصلا برشی کورمز واصلا ضرر اولمز
انجق کبریت قوقوسنه بکزر رایحه شم ایدر مرتضی آباد انکورینك قصبه ناحیه سی نام ناحیه
قریه لرینه متصل طرف غربده قصبه سی برنیچه قرایه مشتمل بر قضادر اووه یه دوشمشدر اهلی
تفنکك ایلکی اشلرلر ایاش انکوریدن غربده شاهراه اوزره بر معمور قصبه در بکبازاری
بوندن غربه دوشر برکویی جنوبه وکودل شمالنه دوشر ایاش ویرکوی وکورل بربرلرینه
قریبدر ایاش قضاسنه تابعدر ایاشدن بکبازاری طرفنده بر ایلیجه واردر صویی
بغایت خسته لره نافعدر یرکوی ایاشه قریب صاغ طرفنه دوشمش بر قصبه در کورل
ایاشك طرف جنوبنده بر قصبه در آنده کرمی نام دیگر کرمیر دیرلر بر نهر واردر پرنج حاصل
اولور و نهرك ایاغی بکبازارینه قریب کاور وجنوب سمتنه چوب کیوه اوستنده نهر سقاریه یه
منصب اولور یابان آباد ایاشدن جنوبده شور بانك شمالنده بر قصبه وقضادر طاغلر
ایچنه دوشمشدر باجی ایاش طرابوغیله سنو ورداش بر قاج قریه بر قضادر شوریا کرده
سمتلرینه قریب ایاشك شمالنده چاملو طاغلر وخوش آب وهوا ییلاقلر ایچنده دوشمش
قصبه سز بر قضادر نیچه یرده ایلیجه لری وار در چبوق آباد انکوریدن شرقی وشمالی
بر قصبه وقضادر غربنده چقور چق واقعدر چقورچق انکوریدن بر مرحله شرقده
قصبه سز بر قضادر الماطاغی بونك ییلاقیدر بر کوه بلند وخوش آب ییلاقلری وچام
واردج وسائر اصناف اشجاره مشتمل بر مشهور طاغدر یورکان انقره لواء انقره ده
ساکن یورکانه متعلق بر قضادر قاضیلری شهردن شهره کزوب مصلحتلرین کورر مخصوص
یری یوقدر هایمانه الماطاغی ذیلنده چقورچق بونك شمالنده انکورینك ناحیه سی وخواص
همایوندندر قراسی معمور وخلقی مضیاف ومسافر دوستلردر براوجی تاطورغود ایلنه
اولاشور بوناحیه ده بر کرمابه خدایی واردرکه یا چغنه مرضلو کیروب شفا بولور بوناحیه
خلقی اکثر اتلر ودوه لر بسلرلرکه اعلاسی بونده اولور طورغود ایلی دخی هایمانه کبی خلقی
مضیاف مسافر پرنددر اول سمتلره کیدن آدمدن خرج استمك اولمز مسافره بارخانه سن
اچدرمق ایچلرنده عیبدر دخی طورغودده بی نظیر اتلر ودوه لر ایریشور انکدخی اهالیسی
آت ودوه ایله مقیدلردر و ترکمانله مختلطلردر والحاصل بوانکوری ناحیه سنده انواع
میوه لر اولورکه یالکز امروددن اوتوز التی نوع اولور دخی ایکی نوع امرودی اولورکه برینه
عباسی وبرینه بك امرودی دیرلرکه مدوردر بونلر قیشده ینور وکونا کون الماسی اولور وانواع
اوزومی اولور وبرکونه ایکی واردرکه روزقاسمده اغاجندن دوشرلر اربعین وخمسین داخل

اولدقده قزرمغه بشلرلر بعینه تمام اولدقده کالنی بولورشویله کم ابدار ولطیف صوبی ایله
پالوده طبخ اولنسه تحملی واردر دخی چوق اوزمیوه سی اولور الا نهار چبوق آباد صویی
انکورینك جانب غربیسندن کلور واکینی سقی ایدر اجه صویی یعقوب نام ابدال تکیه سی
قربنده الماطاغندن نبع ایدر فصل درلواء کانقری بولواکوس طاغی ایکی بولوب نصف
اعظمی قصه باتی کوس طاغنك شمالنه دوشوب جبل مزبور ایله جبل القاس وجبل
بوده نارك ارامنه دوشر تحدید شرق چورم سنجاغی جنوب انکوری غرب بولی شمال
قسطمونی قضالری بونلردر اوکن بوجوروا بوغازنام دیکر چرکش کونبتی توخت چرکش
شعبان اوزی طوسیه قارغی قاری بازاری قره جه ویران قلعه جك کسکین
کسکین قوج حصار قورشونلوقوری بازاری میلان یکیجه کوی اوصاف کانقری ناحیه نك
باشیدر کوس طاغنك طرف جنوبیسنده وبرکوشه سی ذیلنده قبله طرفی کشاده
صحرا بردوزیرده برقلعه وقصبهٔ معموره در ایکی حمام وایکی جامعی واردر بریسنه سلطان
سلیمان جامعی دیرلر بریسنه بك جامعی دیرلر واسواق عامره وخانلری واردر وقصبه نك
صحرا طرفنده قلعه سی مقابلنده بر پشته جك اوزرنده قصبه دن منفصلجه سرای
سلطانی واردر امراسنك مقریدر اطرافی تخته دن حجرات وبیوتدر امرا توابعی مسکنلریدر
وبو قصبه نك اکثر بیوت ابنیه سی چام واردج اغاجلرندندر وطاملری کرمید ایله
پوشیده در قلعه سی قصبه دن کوه طرفنده تمام قصبه یه مشرف برمتین کافری قلعه در
نیجه منار قدر قدی بربرلوقیا اوزره واقع اولمشدر وقصبه دن قلعه یه یوکلو حیوان هزار تعب
ایله صعود ایدر وقلعه ده نیجه بیوت ومحلات وجامع واردر ودزدار ومستحفظلری واردر
واهل قلعه آبی قصبه دن الوب وایچنده بردموزقیولو بیوك کبیر صهریجی واردر محاصره اولنسه
صویه مضایقه چکلمز وصهریج مزبورك زمینی اولان محل یکپاره صخره بر ایکی میل قدر
تا قصبه زمینی برابرینه کلنجه نقب اولنوب منار نردبانی کبی طاشدن نردبان ایتمشلر درکه
وسطنده ینه طاشدن اویلمش برحوض وصهریجنك برطرفندن برطرفنه طولانی
مجرا پیدا ایتمشلردرکه بر قاج آدم کوده سی قدر بونهر اولور طاشدن اولان مذکور یولدن
اوغربوب بحرا اهل قصبه دیرلرکه اول نهر قصبه التندن کچن نهردن برشعبه اولمق اوزره در
ایام بارده بعض اهالی واعیان اول قعر بیره مشعل ایله نزول ایدر طعام وکباب طبخ
ایدرلر وقصبهٔ مزبوره بجا اوکنده اولان صحرانك برطرفنده قره صو نام آب شیرین بونهر اقوب
وبرطرفندن آجی صو نام نهر کلوب قصبه دن بر ایکی میل اشاغیده جمع اولدقدن صکره
برقج ساعت مسافه ده قزل ایرمق نام نهر کبیره دوکیلورلر قصبه بو ایکی نهرك اورتاسنده
قالور وآجی صو قصبه دن اوچ ساعت شرقنده مملحه یه اوغرامغله آبی تلخ اولور بوندن انکوری
جنوبیه اوچ مرحله چرکش غربیه ایکی مرحله اسکله سی سینوب التی مرحله در طوسیه
کوس طاغی شمالنده ایکسی اراسی بر مقدار مسافه کانقریدن برمنزل شماله برواسمدن

ایجنده

ایچنده بر قصبهٔ عظیمه در اکثر بیوت ومحلاتی ایکی طرفه یاجه دوشوب چارشو وخانات وبعض
حماماتی اول درن ایچنده دوزیرده واقع اولمشدر طقوز حمامی وبش التی خانی ومتعدد مساجد
وجوامعی واردر مشهورلری اسکی جامع عبد الرحمن پاشا جامعی بیکار باشی جامعی الاجه مسجد
جامعی وتکیه جامعیدر وبیك یتمش سنه سنده رئیس الکتاب شامی زاده محمد افندی قصبه
نهایتلرنده اشاغی بیکار نام معین قربنده بر مکلف خان بنا ایتدرمشدر حماملو وجامعلو کویا که
بر قلعه در وقصبه نك بر یوکسك محلنده طاغ سمتنده طپراقدن بر قلعهٔ ضعیفه سی واردر که
جلالی زمانلرنده بعض اهالی بنا ایتدرمشلر حالا خرابدر بو قصبه نك قبله جانبی مکشوف
صحرادر که قربنده دورك نهرینه ووراسنده کوس طاغی اتکلرینه منتهی اولور باغلو وباغچه لو
میوه کانیدر وبو طوسیه قصبه سی وسطنده طاس بیکاری دیرلر بر معین وآبی لطیف
بیکاری واردر که خیلی کوزل صویی اولوب ایاغی دباغ خانه لره اقار صو اوزرنده بر قبه بنا
اولنوب زنجیرلرله ایکی اوچ طاس تعلیق اولنوب طاسلر تاصو اوزرینه اینمشدر
وقبه ایچنده مرمر منحوت بنا اولنمشدر ومجرا ایچون بر طرفی ترك اولنوب اوچ طرفی
طوتلمش آدم قدی قدر بر مربع حوض اول منبع اوزرینه طرح اولنمشدر بوندن اشاغی
بیکاردن غیری دخی بو قصبه نك لطیف وخفیف صولری واردر که وراسنده اولان
کوه القاس شعبه لرندن کتوریلوب چشمه لره النمشدر قوچ حصار کره ده طوسیه دن
دورت ساعت قربه امدن جاده راه اوزره کانغریدن التی ساعت شمال وغرب بر دوز یرده
بر قصبه که اسواق وحمامات ومساجد وجوامع وخانات وقصبه دن منفصل بر هموار
صحراده تخته دن بر جامع وقربنده بر محکمه یوم جمعه ده بو محلده عظیم بازاری طورر قاضیسی
دخی محل مزبوره واردر وقصبه دن منفصل طپراقدن بر قلعه واردر وقصبه ایله قلعه ماییننه
باغچه لر دوشمشدر میوه سی فراوان نهر دورك قصبه قربندن کذار ایدر وطوسیه یولی
شاهراه کناریله کوك طاغی اتکلرندن چکرمردر قلعه جك کوك طاغی جنوبیسنده
آکا مقابل بر کوهك صحرایه منتهی اولان بر کوشه سنده اوکوشه دن منصلجه بر یوکسك
یولی قیانك دبنه دوشوب سواد قصبه اول قیانی ایکی طرفدن کوشهٔ کوهه
وارنجه قوشتمشدر وسواد مزبور شکل نعل دوشمشدر قلعه سی اول سنك اوزره
محکم قلعه در طاغ طرفندن بر قپوسی اولوب صحرا جانبی قصبه یه مشرف ایچنده جامعی
ودزداری وحصارارلری واردر وقصبه نك ایکی حمامی واوچ جامعی بری اسکی جامع وبری قره
باش خواجه جامعی وبری دباغ خانه جامعی دیرلر واسع باغچه لری وخلفنده اولان کوهدن
کلور لطیف آب روانلری وار معمور قصبه در ابنیه سی اکثر اردج اغاجندن اولوب سوقی
طپراق ایله اورتلودر میوه سی فراوان خصوصا قایسی سی بیحساب وباغلری کانقرینك
مشرقدن جنوبیه جزوی انحراف ایله واقع اولور ماییلرینه ترمه صحراسی دوشمشدر بر کونلك
وقصبهٔ مزبوره غربیسی علفزار که آکا مشرف شهسوار پاشا سرایی واردر مکلف سرایدر

چرکش بر واسع صحراده واقع بر قصبه در سلطان مراد خان رابع اننك بر جامع و خان و حمام بنا
ایتدرمشدر بر مختصر طاشدن الحق قلعه سی واردر و ایچنده محلاتی و متعدد چشمه لری
واوکندن کذر وغربیسنه کیدر بر نهر صغیری واردر و چرکش صحراسی وسطنده بر پست
پشته اولوب اوزرنده بی نظیر چام واردج اغاجلری نابت دردامننده بوزاوغلی دیرلر بر قریهٔ
کبیره وار چرکشدن بعدی ایکی میل قدر در بوغاز بوکا چرکش کنبئی دیرلر بر پست پایه
قضاو بولی ایله چرکش اراسنده اون یدی پاره قرادردن ودپه یرلر درو بوننده شاهراه بوتنك
بوغازدن اوغرایوب بحر مرمره قورشونلو اوتوزبش پاره قریه در نهر دورس وسطندن
مرور ایدر بر قضادر قاضیلر کوپرلو نام قریهٔ کبیره سنده آرام ایدرلر قضاء میلان بونك برابرنده
شمالنه دوشر بونده مزلواء دیرلر اورمانی بسیار وفراوان ییلاقی که اکثر نهر دورس
جنوبنه دوشر توخت کانقریدن شرقه میله جنوبی طوسیه وقوچحصار وسطی محاذاتنده
کوه کوس ایچنده اوکی دوز واطرافی کوهستان بر یوکسك محلده جوانبی باغ و باغچه اسلامیه
طبراقدن بر مختصر قلعه سی وجامعی واردر وقضاء قصبه اوزرنده بر مرتفعجه ییلاقده
بیراقلو بازاری نام محلده ییل بازاری طور ومحل مز بورده بی نظیر صولر واکثر یا استاد
النوب صاتیلور میلان بر طاشلق دره ایچنده باغ و باغچه والماسی بی حساب قورشونلو
شمالنده بر قاچ قریه یه مشتمل بر قضادر محکمه سی طولاب نام قریه سنده در میلان صویی
دیدکاری نهر بونك اوکندن بحوب شرق طرفنه کیدر بوجور واقوچ حصار وقره جه
ویران وسطنده بر قاچ قریه یه مشتمل بر قضادر بعض قریه لری القاس طاغی اتکلرینه
دوشر و نهر دورس بونی دخی ایکی بولوب پست پایه منصبدر قارغو اطرافی سنکستان جبال
اراسنده بر دوزیرده واقع جمله جوانبی باغ بر قصبه جامع و حمام ایو ایواسی وفراوان انکوری
اولور نهر دورس بونك قبله جانبنده حاجی حمزه نام قریه قربنده وایکیسی اراسنده عثمانجقدن
بر وکلان قزل ایرمق نام نهر کبیره منصب اولور و اوکز نهر دورسك ایکی طرفنه دوشمش
بر قچ قریه بر قضادر طوسیه شرقیسنده و قارغو غربیسنده قارغویه قریب بر ناحیه در
قاری بازاری کوس طاغی نهایات غربیه سنده بوغاز قبله سنده بر دوز یرده واقع جمعه کونی
بازاری طورر بر قاچ قریه بر قضادر بونك وسطنده جامع واردر نهر دورس منبعی بو قضاده در
شعبان اوزی شرقدن جنوبه انحراف ایله وقوری بازاری شرقندن شماله انحراف ایله بونك
شرقیسنه دوشمشلردر شعبان اوزی قلعه جك قربنده بر قضادر که قوری بازاری جنوبنه
دوشمشدر قوری بازاری بر قاچ پاره قریه بر قضادر قاری بازاری اوکنده بو اوچ پاره قضا
ارالری قلعه جکه وارنجه بایر ودپه یرلردر قلعه جك قربنده درقره جه ویران قضاء بوجوروا
قربنده شاهراه اوزره بر قیر یرده واقع جامع و حمام وخانلری واردر اطرافی مزارع واکین یرلردر
قلعه جك کسکین قلعه جك جنوبنده دره ودپه لو یرلردر واوتوز قریه لو بر قضادر اکثری
ترکماندر قزل ایرمق بونکله قلعه جك اراسندن بحر اعلا قاریوزی وقاونی اولور لکن

کوهستان اولمغله قاوونی قورتدن خلاص اولمق مشکلدر و بونك قراسندن برینه که قلرقو
دیرلر انکوریدن کلیب شرقه کیدن یولجیلر کاهی انده قونورلر بو طاغ اوزره خرابه قلعه سی
واردر عاصیدر ذکر بعض اشیا بولوادة کانقری قصبه سندن دورت ساعتلك جانب
شرقیسنده طوزلو نام قریه قربنده بر پست پشته که اصلا اوزرنده نباتدن اثر یوقدر شوره
زمیندر که جمله نمك زاددر هرنه طرفندن حفر اولنسه ملح معدنی چقار بینظیر مملحه در
و بولوا خلقی اکثری اهل اسلام و اتراکدر و کسبلری باغ ایله چخورلر و تفنیك چخسی ایله
تفیدلری واردر لواء مزبورك اعلا سختیانی اولور و بعض قصباتنده دباغ خانه لری اولوب
سرخ سختیانلری بولنور فاخر اثار بسلیوب بیع و شرا ایله تجارت ایدرلر جبال کوس
طاغی بو سنجاغی ایکی بولوب شرقدن غربه ممتددر چام واردر و بسیار اقر صولری واردر
القاس طاغی بو کوه لواء مزبوره نهایات شمالیه سنده کوس طاغی ماننددر طاغلردر انهار
نهر دورس قاری بارازی قربنده کوس طاغی نهایتلرنده پیدا اولوب انکر غربدن شرقه جریان
ایله چرکش دوزلری و قورشونلو و قوچحصار و طوسیه قربندن کذر و قزل قربنده حاجی حمزه
نام خرابه قصبه یه قریب بر ده ایکیسی اراسنده عثمانجق سمتلرنده شرق طرفندن کلن
قزل ایرماغه دوکیلور فصل در بیان لواء قسطمونی الحدود شرقا بولینك شمالی قره دکز
سواحلی غربده بولی جنوبده کانقری و قضالری بونلردر اراج ازطوای استفان افلانی
واداری اق قیا اق یورك ایندون بوالی بوی آباد برمامع بوتان چکلق نام دیکر چاکلو
حده چکلمه خوش آلای دورکانی زاری زرده وای ساحل سینوب شربان صرای صرت
صورقون طاش کوپری نام دیکر اق یورك یورك طورغان قزل اغاج کرزه قسطمونی
کون حدید کون نحاس کین اول کوچه اغاج کول کونی مرکوزه یورتان یورکان
اراج اوصاف قسطمونی کرسی ولایتدر اسواق و جوامع و محلات و خاناتی واردر کره
نحاس بونك ناحیه سی اولمغله اکثر اوانی بو شهرده ایشلنور اطرافه کیدر سینوب شمالده
دورت مرحله و انکوری غرب و جنوبده بش مرحله و قسطمونی جانب غربیسنده حصار
اردی نام محله سی کان دوشوب سید سنی افندی مسجدی حالا شعبان افندی جامعی
دیمکله معروفدر عزیز مزبورك تربه سی انده زیارتکاهدر و دخی محله مزبوره قربنده جمال اغا
مسجدی واردر و بری غازی اتابك جامعیدر و مدرسه سی دخی واردر و کوك دن محله سنده
خوان سالار جامعی واردر و بو شهر ترکمانك تاعده سید نعل ایدرلر که قسطنطنیه کفار النده ایکن
ترکان قسطنطنیه یه غزا ایدردی و بو شهرك بر طرفنده غایت مرتفع بر قیا اوزره بر کوچك
قلعه سی واردر بولی صعبدر طاش کوپری سورسز بر قصبه صغیره و قضادر اندن بوی آباد
شرق و شماله قسطمونیدن بر مرحله جوامعی و اسواقی واردر غرب و شمال طرفندن بر نهر
صغیر آقار اوزرنده بر کار کیر کوپروسی ابنیه قدیمه دن اولمغله املك اسمی ایله تسمیه اولندی
بوی آباد بو قصبه ناحیه ایمیر سینوب یولیدر جانبندن قسطمونی یولی اوزره در جامع و سوقی

وهفته بازاری طوردر بوی آباد ناحیه سی سراپا چلتکزاردر پرنج اولور بوندن طاش کوپری
غرب وجنوبه بر مرحله در سینوب قره دکز سواحلنده بر کوچك مربع الشکل کوچك
اطه نك که برابنجه قومسال یول ایله بیوك قره یه پیوسته در اول یول اوزره بر قلعه وبر شهر درکه
طشره دن کلنسه سینوبك قره قپوسندن کیروب سینوب ایچندن چیلوب واطه جانبنده
اولان قپوسندن اول اطه یه دخول اولنور بو شهرك اطرافی قومسالدر شهر کویا قوم ایچنده
قالمشدر واول اطه یی بر طاغ احاطه ایتمشدر اکا بوزدپه دیرلر عظیم مسیره واقار صولری واردر
وتازه وه سنده بر حواله سز محلنده بر لطیف پیکار قینایوب چقار غرایبدندر وبو طاغده بر کول
دخی واردر قره دکزك سینوب طرفلری اکثر طاشدن کسمه یارلردر وسینوب صامصونك
جانب غربیسنده ماینلری دورت مرحله در وبو شهر بشیوز اقچه مولویتدر بساتین
ومیوه سی چوقدر بر جامع عتیقی واردر منبرینك فرشی وسقفی قدمه لری وایکی جانب
قورقولقلری وقپوسی ایله جمیعا یکپاره بیاض مرمردر احادیث ایله زمین وزمان منقوشدر
بر غریب ومصنع منبردرکه فرشنك بر جانبنده بر ذراعدن زیاده شق اولنمش سببی بودرکه
مرحوم سلطان سلیمان خان بو منبری قسطنطنیه ده بنا ایتدوکی جامعنه نقل ایتمك مراد
ایدوب مکانندن قلعنه شروع اولندقده وهله اولاده شق اولنمغین ترك اولنمسی اولی
کورلدی وسینوب قره دکزه کیرمش دوز یردن اوز رنده واقع مربعه قریب اون ایکی محله سی
والتی حمامی واسواقی ودورت قپوسی واردر بری قره جانبنه اچیلوب عرضی بر میلدن ایکی
طرفی دریا قومسال یولدن واریلور باب شرقیسی لیمانه آچیلوب اسکله در اول لیمانده بیك
قدر کمی لنکر انداز اولور وباب شمالیسی قلعه ایله دریا بیننده واقع اوه یه آچیلور مزبور اطه
قلعه یه متصلدر وقلعه نك بر طرفندن بر طرفنه اول جزیره نك دوری طقوز میلدر اوزری
دوزیر اولمغله باغ وباغچه اولمشدر شهرك صولری دخی اول طرفدن کلور واسع میداندر وباب
غربیسی که دریایه کشاد اولور لکن اول طرف لیمان دکلدر وایچ قلعه سی عظیم صعب ومرتفعدر
اصمه کوپرو ایله چیلور وقره طرفنه دوشر بلده مزبورده علاء الدین جامعی مفرح جامعدر
کوره قسطمونیدن بر کونلك مسافه غربه کوره نحاس اولان جبلك دامننده درلو ودپه لو
بویه کسلك یرده واقعدر دورت جامعی ومتعدد حماملری واردر اسکله اینه بولی قصبه سنه دورت
ساعتلك شرقه در اینه بولی سینوبدن یوز میل غربه بر قصبه در وکوره قضا سنه تابعدر بو
اسکله در ایکی جبل اراسنه بر دره یه دوشوب یاننده بر نهر اقر سابقا جبلك بریسی ور اسنده
کافری قلعه سی خراب اولمشدر بیك یکرمی حدودنده نصکره امراء عثمانیه دن بریسی قزاق
خ فندن قصبه ده بر قلعه وحصار بنا ایدوب یانندن نهر کذر ایتمکله دیوارینی یقوب آنی خراب
ایتمشدر اراج قسطمونی غربنده ما بینی بر مرحله در طاغلقدر هفته بازاری طوردر بر جامعی
وخانی واردر یاننده بر بیوك صو اقار اراج چایی دیرلر بو صو بحره منصب اولور بو صونك کنارنده
بر طوزلی صو چیقر غایتله حاردر بویالو اراج صاغنده ومتصلدر هفته بازاری طوردر بو

جامع واردر وبرقاج كويدن عبارتدر بونك يانندن بربيوك صو اقر ميلان صوبي ديرلر وبونك
منبعك صوبي بوصو ايله قاريشور بومنبعك صوبي كولبي طاغندن چقر ودخي بوطاغك
بري يوزنك برصو چقار اسمنه دونرك ديرلر بودخي ميلان صوينه قاريشور بازار اولدوغي
يرده در طورغان بوي اباد ناحيه سنك برقصادر بوقصبه بوي اباد غربيسنك وايما حصاري
شمالنك در حصار ايما طورغان شمالنك برقصبه درسراي سينوبدن قره طرفنك
طاغلر ايچنك برقصادر بي نظير بيلا قلري واقر صولري واردر الما وطاغ يمشلري اولور
وچاملو طاغلري واردر اكثر ميري زفت بوقصادن كلور چاكلو سراي وراسنك كوهستان
ايچنك برقصادر چاملو طاغلري واقرصولو يردر اياندون سينوبدن غرب طرفنك
دريا كنارنك برقريهٔ كبيره در اكثر اهاليسي كفره در جبل معدن نحاس اوتوز ميل مسافه
اطرافي نيچه منارة قدر ارتفاعي قزل طپراقلو زميني سوزناك ومحترق شكل بعض مواضعنك
نبات اولوب حفر ايدوب جوهر اخراج ايدرلر وهركس توده توده جمع ايدوب اكا ديرك ديرلر
واول توده لره آتش ويروب كندي كندينه يكرمي كون يانده قدن صكره اندن كبريت مذاب
اولوب اقر اولدخي باشقه محصول مقاطعهٔ ميريدر محصوص اميني واردر اما جوهر كلجه
اولوب محلنك قالور مغشوشي نحاسدر اكا قره باقر ديرلر انلري دخي الوب زنبرك ديدكلري
كانونلرده يكرمي دورت ساعت منافخ عظيمه ايله ذوب وقال ايدرلر وهر زنبر كلك جوهرك
غايت اعلاسي اولمق شرطيله اون بطمان نحاس بعد ذلك اوچر بيك بطمان اوچر بيك بطمان
برمخصوص فرن كبير اميري واردر اكا دخي نقل ايدوب انك ذوب وقالدن صكره كه اني
ياش بيد كوندرلر ايله قاريشديرارق فرون مزبورده اول درياي نحاس بنارق تمام صاف
اولور وبيك بطماني حق نار حساب اولنور بيكي دخي ميري ايچون بيكي باقي شركانكدر
وسنه ده بومعدن اون بيك بطمان نحاسه مقطوعدر كه هر بطمان طقوز وقيه در اوچ
بيك بطماني خرج ومصرف وباقيسي خزينه يه تسليم اولنور حالا ميريسي دورت بيك
بطمانه تنزيل اولنوب وجبل مزبورك برمحلندن تدريج ايله قعر زمينه كيدرك حفر اولنوب
پايه پايه زيرزمينه كيدرلر وجوهرك اعلاسي قعرنده در ديرلر وحفر اولنديقجه مخصوص
نجارلري واردر يقلمسون ديو ستون وتخته لر ايله بنا ايدرك زيرزمينه كيدرلر دورت تيوز قولاج
قدر زيرزمينه واسع يول ايدوب بومنوال اوزره جوهر اخراج ايدرلر وجوهر بوجبلده طمر طمر
اولمغله كاه اوطرفده جوهر قالميوب بريرنده دخي جديد حفره محتاج اولور وبو زيرزمينلرده
صو چقسه اني تاكا نلك طشره سنه چقرمق ايچون موظف عمله واردر هر قولاج يرده
ايكيشر آدم عظيم كفچه لر له صوبي الوب برقولاج بالايه برحوضه دوكرلر اندن دخي بواسلوب
اوزره بالايه دوكرلر برعظيم عملدر محمد پاشا نام بركيمسنه بومحلده بومعدنك اميني اولوب
جبل مزبورك تا الندن حفر ايتديروب معملك تادبنه دك حفر ونقب ايتدرمكله اول
آب كشلك زحمتندن خلاص اولندي ومعملك آبي اول سورا خدن اقوب كتدي لكن

بيك يتمش حدودنده برزلزله دن بالكليه اول معمل چوكوب غيرى يردن نقب وحفره
شروع اولندى ومعلوم اولاكه بو رايحه مفنئه وجود انسانده وكارده اولنلر اكثر عبيد دركه
صاحبلرى كوچكدن الوب انده قومشلردر مع ذلك ينه ميت شكلنه كيرمشلردر جمله دن
عرق جبينى مسح ايچون اللرنده آهن پارهلرى واردر اكر بر عضو واصبع ايله مسح جبين
ايتسه لردر يلرى قوپوب پارپار اولور وهركون قصبه اوجنده انلره مخصوص بر حمام واردر كاوب
انده غسل ايدرلر رايحهٔ كريهه يى ازاله ايدر وكاه معدنده بخار حادث اولوب
دعا ايلسه لر دفع اولور ودمودن هر برينك قنديللرى واردر ياغ ياقوب انك ضياسيله
كيروب چقارلر وبو معدنده وافركوكرد حاصل اولور جبل سينوب بحر اسود ساحلنده
واقع مدينهٔ سينوب قربنده جانب غربيسنده در اول ديار خلقنك افواهنده بوزدپه نامى
ايله مذكور وايكى قله لو نباتاتدن عارى برجبلدر وقسطنطنيه جانبندن دريا ايله
سينوبه كلوب ليمانه كرمك استين بوجبل دامننده اولان ليمانه وارميوب الارغه دن
بكر فصل درلواء بولى اناطولى ايالتنده ميانه پايه در اهاليسى اتراكك اشبهى وانسانيته
اقربيدر حدودى شرق قسطمونى شمالا بحر سياه غرب قوجه ايلى جنوب خداوندكار
وقضالرى بونلردر اسكوبى افتى افلانى بولى اقلغان اقچه شهر اق طاش اماصرى
اولاق دره سى اون ايكى ديوان اولوس اوه يوزى باولى بندركلى بوردر پنجشنبه نام ديكر
زرزنه بارتان نام ديكر اون ايكى ديوان تغن تودورغه چغاچهار شنبه حصار اوكى دورت
ديوان دركنه دورك زرزنه زعفران بورلى سراى شهاب الدين صما قوطرقلى بورلى
طرقلى ينكيجه قبر سجك قزبيل قوكر باجنوس كره ده كوبجه صوناكابازارى
مودرنى منكن ويران شهر يدى ديوان يلانلوجه پكنجه بولى يوركان بولى يوركان طراقلى
اوصاف بولى قاعدهٔ ولايت سورسزدر كه اسواق عامره سى ومتعدد جوامع وحمامات مدارس
وخاناتى واردر استانبولدن التى مرحله در اوتوز ايكى پاره قريه سى واردر بونلرده بر جنس
فندق اولوركه فستق فندق ديرلر اغاجى كستانه اغاجى كبى بغايت لطيف طعمدر كه
بادام طعمنه مشابهدر دانه سى فندق كبيدر بو شهر بر دوز صحراده واقعدر اطرافى
كوهستاندر ومسدوددر انجق شرق وغربى اچقدر اوچ حمام ودورت جامع كه برى شمسى
پاشا جامعى وقره چاير محله سى جامعيدر دباغلر جامعى وكول بورى محله سى جامعيدر
وقبله طرفنده چفته كرمابهٔ خدايسى واردر وحاله مخصوص اولان كرمابه نك حوضى ايكيدر
نسوان كرمابه سنك حوضى بردر ومودرنى ييلاقلرندن كلور برنهر صغيرى واردر كه كولبازارى
ايله حصار اوكى قضالرى اراسندن دريايه قاريشور وكولبورى محله سى وراسنده بر كوچك
كولجكزى واردر كه انده اكر حاصل اولور تماشكبى براوت كوكيدر وبولى قربنده ايكى
چشمه واردر برسى نك صويى منجمد اولوب طاش اولور وبريسنك صويى
طاشى اريدر محوايدر ولهذا اول چشمه يه اغاجدن تكنه لر قومشلردر بوليده انكور اولمز

کره ده بولیدن ایکی مرحله شرقده ویران شهر ایله بولی اراسنده ارق طاغی ذیل جنوبیسنده
اشجار ونباتدن خالی یابس برهموار صحراده واقع دورت محله وایکی جامع و برحمام وسوق
ومتعدد دخانلری و یتمش سکز قریه سی واردر الاطاغدن کلن نهر کره ده اوزرینه دوشمشدر
غربیسنده قره کول دخی شرقیسنده توزلی کول دیرلر ایکی کوچک کولی واردر ایو
کوسله سی اولوردخی استانبولده اولان طرانجیلر اکثر کره ده اهالیسندندرلر ویران شهر
بولی ناحیه سنده کوچک صو وسازاق شرقیسندن برصحراده هفته بازاری طوررر ارق
طاغی نامنه بریبلاقی واندن کلور برنهری واردر محصولی زعفران و بی نظیر عسلی اولور
مودرنی نیچه دفعه مولویت اعتبار اولنمش برقضادر اون برمحله وایکی حمام واوچ جامعی واردر
استانبولدن بش مرحله و بولیدن برمنزل جنوبه جزوی انحراف ایله غربی چبلاق ایکی
یوجه طاغ درسنه دوشمش عرضا اول درینی احاطه ایدوب برمقدار اول طاغلر
انکلرینه یاپشمش طولا برمیل قدر اوزانوب وسطندن برنهر چوب اباغی صپانجه
قربنده نهر سقاریه یه قاریشور وقصبه ایچنده کوپروسی واردر بیوتی اخشابدن سقفلری
تخته لر ایله اورتلمشدر حماملرینک بریسی چفته اولوب وبری یکتادر وجامعنک بریسی اصیل بک
بناسی و بریسی یلدرم خان بایزید بناسیدرکه وسط قصبه ده یلدرم خانک برمدرسه سی
دخی واردر وبریسی سلطان سلیمان بناسیدرکه اکا ایکی جامع دیرلر واستانبول یولی اوزره
قصبه دن ایکی میل دیبلک خانی دیرلر رستم پاشانک برخانی اولوب داخل قصبه ده ایکی
خان ومزارع ومراعیلری استانبول جانبنده صحراده دوشوب باغ وباغچه لری شرق جانبنده
قصبه نک ورا سنده وادیلره دوشمشدر بوقصبه نک متعدد چشمه لری واردرکه انلردن
ایچرلر نهری ملوث اولمغله وقصبه ونواحی اشجار کوهستان ایچنده دوشوب اهالیسی
اکثری شرت اوزره درلر اکثر اهلینک صنایعی سوزنکرلک ایدوب انکله چنو رلر استانبولده
اولان سوزنجیلر اکثر انلردر و بوقصبه یه مشرف ایکی جبلک بریسنه که شهردن شرق
شماله دوشمشدر اوزرنده شهره مشرف برقلعه سی واردرکه اوچ طرفی سور و برطرفی
یوکسک یار اولمغله عدم احتیاجه بناء بلاسوردر وایچنده بیوت وجامع واردر وقصبه دن
قلعه یه دخی صعب المرور یول واردر وبوقضانک دوقرچین وقوزیقاسی نامنه ایکی ناحیه سی
واردر اماصره قره دکز ساحلنده برتل عالی اوزرنده برقلعهٔ متینه در جامع ودزداری واردر
وقلعه نک جانب شرق وغربنده محفوظ لیمانی واردر دخی شرقی اولان لیمانی محاذیسنده
لب دریاده قصبه نک بوزخانه دیرلر برمختصر وملوث حمامی واردر واون بش قریه سی واردر
سینوب شرقده قره دن بش مرحله ودریادن یوز میل قدر وارکلیدن دخی قره دن دورت
مرحله ودریادن اللی میلدن زیاده واقعدرقبر سنجق الاطاغ اوزرنده بکرمی دورت پاره قریه در
شمالنده سلطان اوغلو یبلاقی و بولی یبلاقلری واقعدر مودرنیدن برمنزل شرقه باولو
قضاسی چکیلوب واریلور بوقضایه تابع چلتک درسی واردر برنجی اولور باولو الاطاغ

انکنده غرب جنوبنده واقع اون پاره قریه لو بست پایه برقصبادر یوری سنکستان اولمغله
مزارعی ازدر انجق فاخر عسلی اولور بونده برایلیجه واردر کاشی توحید صاحبی داود قرامانی
قرنده مدفوندر بر زیارتکاهدر دورت دیوان کره ده غربیسنده دورت ساعتلک واندن مفرز
الاطاغ دینده اون پاره قریه برقصبادر ایچاپری اولور سلطان سلیمان خان بعض اسفارنده بوندن
بچرکن تفریسی حرکت ایدوب دورت کون بونده دیوان اتمکله بو اسم ایله مسمی اولدی چاغا الاطاغ
شمالنده بردرننک ایچنده جامع و بر حمامی وار کوچک قصبه در الاطاغ انکیله بونک ارا سنده بر کول و
چایر واردر کولی صبانجه کولندن کوچکدر وافر بالغی چقار خلقی بای ایشلر لر روم دیارنده چاغا بایی
مشهوردر بولیدن صول طرفه کوچکه طاغ اوزرینه چاغا توابعندن منکن بازاریدر بوندن ندوجه
یلاقی اشیلوب کوللر ینه واریلور منکن چاغا شمالنده برقاچ قریه و قصبادر بر صونک کنارنده بش
اون اولی برقریه سنده بازاری طور رواول صوارق طاغندن اینر فاخر الا بالغی چقار بو قصباده
مردمه دیرلر بر نوع اریک اولورکه چکردکی کوچک غایت لذیذدر تودرغه طراقلی یه متصل
و بولی غربیسنده یکرمی قریه لو برقصبادر بونکله بولی ارا سنده مودرنی واقعدر شمالیسی
جبال جنوبیسی صحرادر ونالاتارلاسی دیرلر بر مشهور اووه سی واردر متاع مشهوری
قاشق وطراقدر افنانلو کول کنارنده ایکی قریه سی وار برقصبادر نهر میلان بو کوله منصب
اولور وینه بر طرفنده ایاغندن چقوب دریایه قاریشور زعفران بورلو اون ایکی محله سی
دورت جامعی و ایکی حمامی واردر بو قصبه نک اللی پاره قریه سی واردر خنجر خواجه بر مکلف
خان یاپمشدر قزل بلی تابع بولی اون ایکی قریه لو برقصبادر ایو باغلری واردر بر طرفی
فلیاس صویی اوزرنده دردن ماهیاسی دیرلر بر بیلاقی واردر قوکر به اسکوبی جنوبنده
بولیدن بر منزل غربه یکرمی قریه لو برقصبادر نیجه خانلری واردر هفته بازاری طوررز
محصولی پرنج و فاخر قیماغی اولور جنوب طرفنده اوغری صویی دیرلر بر نهر اقوب افنانلو
کولنه منصب اولور دوزجه بازاری دیدکلری بونک شاهراه اوزره اولان خانلری وانک
اطرافنده طاغلر ایچنده برقاچ قریه سندن عبارتدرکه بازاری اول خانلر یاننده طوررر
و چلتکلری انهاری میلاندن کلن صودن سقی اولنور اهالیسی جاموس بسلرلر پرنجی
صرخ والحقدر و بولی طرفنه و مودرنی جانبنه دوشن جبالنده وشق وزردوا بولنور وطاغلرنده
ماکیان یابانی بولنور شکلنده براماجنه ده کبیردر بندرکلی قره دکز ساحلنده بولی شمالنده
برقلعه در یکرمی قریه سی واردر قلعه سنک اوکنده لیمانی واردر اکثر اطرافی کوهستان
و صحرالری ازدر صویی چله طاغندن کلور بر نهردرکه زورق ایله عبور اولنور جانب شمالنده
حاجی بابا مرقدی زیارتکاهدر متاعی ایو بزلردر محصولی کراسته و میوه در صماقو بندرکلی یه
تابع یکرمی قریه لو برقصبادر غربنده واقعدر دورک ارکلی شرقیسنده دریادن الارغه برقصبادر
چله طاغنک شمالنه دوشر بولی بونک جنوبنده در هفته بازاری طوررخانلری ودکانلری
واربر نیجه قریه در بولی صویی ایله نهر منکن بونک قربندن اقر واراج صوینه و ویران

شهر

شهر صوینه بو قصباده قاریشوب حصار اوکنده قره دکزه دوکیلور و ییل بازاری که
هر سنه ده برکره طوروب اون بش کون قدر متمادی اولوریدی دیوان بو قصباده در درکنه
دورك جنوبنده سکز قریه لو برقصبادر یاپس طاغستان یرلردر سکزدیوان دیدکلری ییلا ناحیه
دورکك شمالنده طقوز قریه لو برقصبادر قره دکزه قریب طاغستان ایچنده دوشمشدر
اعلا میوه سی اولور و بو قصبانك التی یاننده فلباس نهری پچوب دکزه کیدر و بونده ابدال پاشانام
برزیارتگاه واردر پنجشنبه یکرمی قریه لو برقصبادر چهارشنبه قصباسی ایله بونك ماییننی فلباس
صوبی فصل ایدر کولبازاری پنجشنبه دن شماله قره دکزکارنده یکرمی سکز قریه لو برقصبادر
خلقی میری طاوقچیلردر حصار اوکی کول بازاری شرقنده دورت پاره قریه برقصبادر نهر فلباس
ایکسینك اراسن فصل ایدوب دریایه قاریشور یکیجه بولی شرقنده ماینی ایکی مرحله اون ایکی
قریه برقصبادر کوهستان و یابس یردر منکن بولی ایله بونك اراسنه دوشر و فلباس نهری بونك
وسطندن پچر بارتان بولیدن اوچ مرحله شماله قره دکزه قریب یکرمی دورت قریه لو برقصبادر
هفته بازاری طورر دربند صوبی واوه صوبی واولوس صوبی بر نهر اولوب بو قصبادن پچوب
دکزه قاریشور نهر مزبور غایت عمیق اولمغله بوغازندن ایکی میل قدر ایچرو کمیلر کیروب
کراسته یوکلنور لر قلیونلر اکثر بونده بنا اولنور واون ایکی دیوان بودر اسکوبی بولیدن شماله
انحراف ایله غربه اون ساعتلکدر واقچه شاردن جنوبه در برجامع وبرحمامی واون پاره قریه سی
واردر بونك شمالندن چله طاغندن دباغلر صوبی کلوب بوکا اوغرار وجانب غربیسی طاغلو دخی
اورمانلو صحرالردر ومزارع وچلتکلری میلان صویندن سقی اولنور والحق پرنجی واعلا بزی اولور
چله نام قریه ده شمسی افندی مدفون اولوب زیارتگاهدر اقچه شار بولی واسکوبی شمالنده
اسکوبیدن التی ساعتلك یکرمی قریه لو برقصبادر چله طاغی بولی ایله بونك اراسنه دوشمشدر
بو قصبا کوهستان ایچنده دوشوب اول جبالده بلوط وکستانه والما اغاچلری واردر شمالیسی
دریادر اسکله سی کرام الدین نام قریه در جمعه بازاری واردر میلان اغزی اسکله در جنوب
طرفی اسکوبی ودوزجه قصبالریدر لطیف کراسی اولور ومحصولی کراسته در کوبجه صو بولی
شرقیسنده کوه وصحراده یکرمی قریه در وچله ییلاقی برفاخر ییلاقدر بولی صوبی بوناحیه دن
پچر سراق بولی شرقیسنده کوبجه صویه متصل برناحیه در نهر مزبور اراسنی فصل ایدر
یرکوه وصحرادر الاطاغ ییلاقی یکرمی قریه برناحیه در تکیه نام قریه سنده امیر سنان نام
برعزیزك مرقدی زیارتگاهدر اق طاش ویران شهر شرقیسنده التی پاره قریه برقصبادر قراج
یرلرو کوه وصحرادر ویران شهرك صوبی بوکا اوغرار اولاق اق طاش شرقیسنده اون قریه در
الاطاغدن انیش صو بونی سقی ایدر زرزنه بارتان جنوبنده اکا تابع یدی پاره قریه برقصبادر
هفته بازاری طورر محصولی کراسته ومیوه دریدی دیوان دیدکلریدر اولوس اماصره
جنوبنده اون بش پاره قریه برقصبادر جمعه بازاری طورر شرقیسی قسطمونی سنجاغی صعب
سنکستان یرلردر اووا یردن ایچنده اون قریه لو برقصبادر شرقیسی حدود قسطمونیدر

اولوسدن جنوبه بر یابس صوسز سنکستان یردر خلقی اکثر ال دکرمانی استعمال
ایدرلر افلانی برقاج پاره قریه در قسطمونی حدودنده انک غربنده واقعدر افلانی ایکید و ١
بونک متاعی اکیندر هفته بازاری طورر خانلری واردر تغن ویران شهره قریب اوچ پاره
قریه لو برقضادر کوجه نس زو زنه یه متصل وجنوبنده یدی پاره قریه بر قضادر
محصولی کراسته ومیوه واکیندر قربنده قرق طاغی دیرلر برجبل واردرکه انده برمغاره
عظیمه واردر اول مغاره یه کون کورمزلر غاری دیرلر وعوام الناس قتنده انده برقوم ساکندرکه
گنش کورسه لر اولورلر کیجه لرده چقوب بعض ذخایر ولوازم الورلر بوغارک داخلی بر زمان
مسکون ایدی واثاری واردر مثلا بیوت واقرصو چشمه لر وانواع اهل صنایع دکانلری که
حالا طورر ودخی دکاکینده بولنان ارباب صنایع الات ولوازمندن که نه مقوله صنعت
وحرفته مخصوص ایدوکنه استدلال اولینور وجمله بیوت ودکاکین طاشدن یونلمشدر
وطاشدن تابوتلر ایچنده اموات واردرکه نردبانلر ایله صعود اولنور وبوغار ایچنده برمقدار
کیدلسه برنیجه یوللر بعین وبسان چکیلوب کیدر نیجه دفعه بیل موملری ایله برقاچنه
کدیلوب ایکی کون وکیجه دن صکره طشره چقمشلر نهایت بولمامشلر وبوغار نهایتلری
کونه نحاس قسطمونی طاغنه اولاشور تخمین اولنور ذکر بعض اشجار وانهار وجبال بو
ولایت چام واردج وبلوط وچنار وکورکن ایله مالامال پست وبلند نیجه کوهستان ویربر عظیم
اورمانلری واردر بعض کوهستانلرنده میوه وفواکه اولور خصوصا فندق وکستانه چوقدر
اناطولیده بولی طاغلری علو ایله ضرب مثل جمله دن الاطاغ مشهور طاغدر الانهار نهر میلان
هر مروزوچله طاغلرندن اینوب کانغری سنجاغنده میلان اولدوغی برطاشلق دره ایچندن
مشرقه جریان ایله چقوب بعده دوزجه قضاسیله اسکوبی فصل ایدر وبحیره افنانی یه منصب
اولورونه کوللک ایاغندن چقوب بروسه واز نکمید سنجاقلرین فصل ایدر کولدن صکره
غربیسی بروسه سنجاغنه اندن اقچه شاره واروب ودخی برنیجه اغزدن قره دکزه قاریشور
وبعض اغزلرندن برایکی میل ایچرو کمیلر کیروب کراسته یوکلنور نهر ویران شهرارن طاغندن
اینوب غربه جریان ایله اق طاش ویران شهری چکروبرلی التندن قره بوک تکه سی
اوکنده قسطمونیدن کلن اراج صوینه قاریشور ایکسی عظیم نهر اولور و بر ایکی منزل
اشاغی تغن قضاسنده بولی صویی دخی قاریشور مجموعی قره دکزه منصب اولور نهر کره ده
الاطاغدن اینوب شهاب الدین واولاق قضاسندن چقوب انکوری وکانغری وقسطمونی
سنجاقلرینی فصل ایدر اراجه قاریشوب بری جانب بولی سنجاغی اول برطرفی ذکر اولنان
سنجاقلردر نهر فلیاس قزل بل یکنجه وپنجشنبه قضاسنی توسط دخی کولبازار وحصار
اوکنی دخی فصل ایدوب قره دکزه قاریشور نهر دربند اووه صویی واولوس صویی دخی
دیرلر بارتان قضاسندن چقوب قره دکزه قاریشور بوغازی حیلی عمیقدر اوچ میل
ایچرو سنه کمیلر کیروب کراسته وسائر متاعلر یوکلرلر نهر مودرنی صبانجه نک

اطه نام

اطه نام ناحیه سنه قریب سقاریه نهری اوزره اولان تخته کوپریدن اشاغیجه نهر سقاریه یه
دوکیلور بولیه کیدن ناحیهٔ مزبوره یه ومودرنی یه اوغرایوب اندن بو قاروده اغاج کوپریلردن
بحر بحیرهٔ چغا صبانجه کولی ماندی برکولدر وافر بالغی چقار بحیرهٔ افنا یا واسکوبی ایله
قوکریه اراسنده برکولدر نهر میلان و اوغری صولری بو کا قاریشور ایکسی بر اوغردن چقوب
قره دکزه منصب اولورلر بو صولر اوزرنده کوپریلر واردر جبال الاطاغ برجبل عظیمدر
اوزرنده دائما قار اکسک دکلدر وقله لرو مرتفع یرلرندن کشش طاغی کورینور سا ؤ
عقاقیردن غیری چوب چینی دخی بولنور وجبل مزبورده بی نظیر اقار صولر واردر یکیبازاری
بونک جنوبنه وبولی شمالنه دوشمشدر فصل در لواء خداوندکار وجه تسمیه بودر که
اوائل حالده سلطان اورخان ازنیقی فتح ایدوب دار السلطنه ایدیلر وفرزند ارجمندلری
سلطان مرادکه غازی خداوندکار لقبی ایله شهرت شعاردر انلره بروسه سنجاغنی ویردیلر
لکن صکره اورخان غازی بروسه یه نقل ایدوب دار السلطنه بروسه اولدی اما
اولا خداوندکار سنجاغی اولمغله من بعد لواء خداوندکار دیمکله مشهور قالمشدر الحدود
شرقده کوتاهیه جنوب مغنیسا غربده قره سی ومدانیه کورفزی وقوجه ایلی شمالده
بولی وقوجه ایلی وقضالری بونلردر ایکی ارمنی اطره نوس اقیازی اقیازی یورک اولوباد اید نجک
اینه کول باقر برغمه بروسه یکیبازاری بو یالو بیرامج ترحاله نام دیکر صوماخر منجک سوری
حصار سکوت سنجان صاری چایر طاغ اردی طراقلی یکیجه سی طومانج قاری بازاری
قوری بازاری قره حصار نعللو قزلجه طوزله کبود کته کرماستی کومش آباد کملیک کوکجه طاغ
کون بازاری کوینک کون یوزی لفکه مانیاس مرمره مع شامی مدانیه میحالج میحالجق نواحی
برغمه یار حصار یکیشهر کول بازاری که قرب لفکه در اوصاف بروسه بشیوز اقچه پایه سی ملادر اوائل
فتوحات عثمانیه ده پای تخت سلاطین سالفه ایدی برتل عالی اوزره برحصاری واردر
اغلب سوادی خارج سورنده در کشش طاغی ذیل شمالیسنه طولانی برفرسخ سوادی واردر
وعرضی نصف فرسخه قریبدر که امیر سلطان محله سی دینلور مرادخان جامعی سمتلرندن
غربه طوغری مرادیه ویکی قپلوجه حدودینه دک متصل واحد عمراندر وبوندن صکره غازی
خداوندکار وایکی قپلوجه سمتلری ایکی اچ میل قدر منفصلجه پست محلده واقع اولمشدر
وشهر بروسه دامن کوهدن اخذ ایدوب کوه طرفنه طبقه طبقه مرتفع اولارق
تا قلعه سی اولان محل مرتفعه دک وبعض جانب شرقیسی وجانب شمالیسی قضای
واسع متسعدر که خلف سورنده بکار باشی دیمکله معروف تفرجگاهدر که قلعه اردنده دامن
کوهده برقیا التندن چقوب قلعه یه کلنجه برایکی میدان چمنزار وهموار بر صحرادن کچوب قلعه یه
اوغرار وقلعه دن اشاغی بعض بیوت ومحلاته یایلور بریسی دخی کوکدره صویدر جبلدن
نازل اولور برنهردر قلعه نک شرقیسنده واقع اولان محلات بو صودن ایچرلر بونک دخی
شهر ایچنده برمقسمی واردر برجای مفرحدر بری دخی اق چغلان صویدر که شهرک

امیر سلطان جانبلری صویید راهل ولایت بوصولرك لطافت وخفت وثقلتلرینی بووجله
تعبیر ایدرلرکه بیکار باشی صوینی ایچن کمسنه نك ایاغنی کلب طلامز وکوکدره صوینه
معتاد اولنلرك خانه سنه اوغری کیرمز وعلیشیر صوین ایچنلر مقردن خلاص اولمز یعنی
خسته اولوب اللره عصاسی اولور وکثرت بلغمدن سعاله مبتلا اولور واکول اولور
وبوصولر بروسه نك اشاغیسنده واقع باغچه لرینه یایلوب کثرت میاه زماننده نیلوفر
نهرینه قاریشور والحاصل بروسه شهرینه داخل اولان میاه توزیع وتقسیم اولنوب
دمشق شام کبی اکثر بیوت واسواقده آب جریان ایدر وبوشهرك اشجاری واثماری چوقدر
خصوصا درخت ارغوانی فراواندر وعبد المؤمن نام کمسه نك کوشکی برتفرجکاهدر همان
شهرك اوجنده درکوك دره اندن کلور برایکی دکرمن یوریدر مفرح نشیمنلری وار درچامایجه
وفستقلو کوهلری ایچلرنده اشجار صنوبر اولور وبروسه ده دود القز تربیه ایدوب وافر حریر
پیدا ایدرلر حریری بغایت ایو اولور وبرسه ده برنوع یصدق ودوشك وعبایی کارکاهلری
واردر وقطیفه وکمخا کبی قماشلر دخی اشلنور وبروسه کستانه سی مشهوردر جبل راهب
دامنلرنده درود دخی برمسیره سی واردرکه ابدال مراد دیرلر قلعه دن یوقارو کمرکوهده برخدایی سد
وصفه کبی واسع میدانده قلعه وشهر اووه سنه مشرف برکوشك درختستان سایه لری
واقر صویی وابدال مراد مزاری وتکیه سی برلطیف مسیره در ودخی قرنفلی شهره مشرف
کمرکوهده برمسیره در علیشیر صویی اندن کچر وجهت بروسه شهری بومحلدن نمایان
اولور دیرلر وبوشهرك خط مستقیم ایله قسطنطنیه ایله مابینی التمش بربوچق میل
اولوب اما دریادن اسکلهٔ مدانیه سکسن میل قدر اولور ومدانیه دن بروسه
دورت ساعت قدردر سنه یدیوز یکرمی التیده سلطان اورخان بن عثمان خان محاصره
ایدوب صلح ایله المشدر وحصارمز بورك سکان ومستحفظانی واردر وبوشهرده فاتح اورخان
غازی وسط شهرده جامع عتیقی وعمارت ونصارادن مناستری مدرسه ایدیلر وکیکلو
بابا مشهدی اوزرنده اولان زاویه وجوامع جمله غازی خداوندکار عنوانیله اشتهار بولمشدر
وسلطان مراد ثانینك داخل سورده سرای قپوسی قربنده جامعی واسکی قپلوجه
قربنده برجامع ومدرسهٔ عالیه وعمارتی وار در یلدرم بایزیدك برجامعی ومدرسه سی
وعمارتی ودار الشفاسی وزاویه سی واردر چلبی سلطان محمدك جامع وسقفی کاشی ایله تربه لری
اولوب یشل عمارت نام مطبخ ومدرسهٔ سلطانیه انکدر وسلطان مراد ثانینك برمدرسه
وعمارتی وشیخ شمس الدین سید محمد بخاری که امیر سلطان دیمکله مشهوردر انلرك مشهدی
قربنده برجامع وعمارت دخی واردر کرمابه یعنی قپلوجه بری غازی خداوندکار جامعی
محله سنده بروسه نك غربنده برکارده اولوب سلطان مومی الیه اوزرینه کاکیر قبه وحیاض
مغسللر بنا ایلمشلردر بوکا اسکی قپلوجه دیرلر آبی غایت سخونت اوزره در منبعنده بیضه
وضع اولنسه طبخ ایدر انسانه نافع جرب وحکه امثالی مرضی دفع ایدر بردخی اسکی

قپلوجه

قپلوجه ایله بروسه اراسنده یکی قپلوجه که رستم پاشا بونك اوزرینه مکلف حمام طرزنده
بنا ایدوب قورشون اورتمشدر ایکی قبه وشادروانی مشتمل جامکان وصوغقلقده آب
سرد آقار برشادروان دخی واردر ایچروده تحت القبه اوتوز ذراع قدر برحوض واسع که دوری
اوتوز ذراع وعمقی قامت انساندن متجاوز اولوب ارسلان اغزی رخامدن ماء حار جریان
ایدر بوندن حوضك اطرافنده جابجا صفه لرده قونارلر که لاینقطع ماء حار جریان ایدر
قپوسنك ایکی طرفنده برحجره وحجره لر مابیننده دخی برحوض صغیر ومتعدد کنفلر واردر
بو ترتیب اوزره بربناء دلکشا اولدوغیچون مسافهٔ بعیده دن بونك تماشاسنه خلق کلوب
بونك آبی شدت سخونتنده دروبروسه مولویتنك ایکی ناحیه سی واردر بریسنه اق صو
ناحیه سی دیرلر جبل سمتلرینه دوشمش مفرح قصبات کبی قراسی واردر وبروسه دن
کوتاهیه طریقی اوزره برمرحله برقصبه سی واردر کندی دوزده برکوزل قصبه در اق صو نام
آبی لذیذ برنهری واردر وبریسنه دخی اوه ناحیه سی دیرلر کذلك برقاج قریه سی واردر
نیلوفر صویی بو قریه لر وسطندن چکر بروسه اوکنده صحراسنه دوشمشدر کته بروسه دن
بش ساعت جنوبده واقعدر برقاج قراسی واردر مدانیه برابرنده اولوب ایکیسی اراسنده بعض
جبال واردر وقاضیلرینك برمخصوص قصبه سی اولمدوغندن بروسه ده اوتورر مدانیه دن
بروسه یه کیدن شاهراه طریق سهل صباچه در ادرنوس بروسه نك غرب جنوبنده
کششش طاغی ایچنده برقاج قریه سی واردر بروسه دن برمرحله در کوچکه طاغ اورتاسنده
جانب غربده وقربنده برقصبادر خر منجك ادرنوس سمتنده برقصبه در سابقا خرمن قیادیه کلدی
میخال بك ولایتیدر سنجان ادرنوس غربیسنده ایکیسی اراسنده برقصبادر مدانیه
استانبولدن یوز میل قدر شرقی وجنوبی کملیك کورفزی کنار جنوبیسنده برقصبه در
وبروسه نك اسکله سیدر انده برقاج جامع وحمام وبونده مخصوص مکاریلر واردر بولجی نقدر
مراد ایتسه بارکیر بولوب بروسه یه یوللرلر بروسه ده شربکلری واردر بارکیرلری الوب انلدن
مدانیه طرفنه کیدن یولجیلره ویررلر بو مدانیه بروسه دن التی ساعت یولده نیلوفر صویی
کوپروسی نصف طریقده واقعدر بو قصبه نك یکرمی دورت قریه سی واردر وبرمعتبر
ناحیه سی اسمنه ترلیا دیرلر اکثر محصولی زیتوندر دخی مدانیه نك چوق باغلری واردر
جابجا زیتونی واردر ودخی بعض یرلرنده کوزل نار اولور طپراغی غایت کوزلدر حتی بعض یرلرنده
لیمون اغاچلری واردر اما خلقی فنادر بری برینه دوشمشدر بو قصبه نك نصفی اهل اسلام
ونصفی نصارادر کملیك کندونه منسوب اولان کورفزك نهایتنده برقصبه در که لطیف اناری
اولور وکملیك کورفزی حدودی بو وجهله درکه بوزبوروندن که انده برخان وبر مسجد واردر
مخصوص روزکار ایله کلنوز بو خلیج شرقه طوغری کیرمشدر سواحلی امرودلی وفستقلی
وقوملیه یه که مدانیه مقابلیدر اوغرایوب کملیکده نهایت بولور اندن ینه شرقه منعطف
اولوب قورشونلو والتون طاش ومدانیه و ترلیا که بوزبورون مقابلنده منتهی اولور که جنوب

سواحل غربیدن جنوبه میل ایله ممتد اولمغله خلیج اغزی قتی واسعدر بازار کویی صمانلودن
بر مرحله در صمانلو طاغلری آشیلوب واریلور کمیلك وانکوریجك طرف شرقده ویکی
شهردن طرف شمالده بر اقار صولری فراوان مسیرهلری چوق قصبهدرکه جامعلری وحمامی
ویولجی ایچون منزللری واردر وهفته بازاری طورر بروسه ایله بازار کویی وسطنده قاطرلو نام
قصبه جامعی وخانی واردر انکوریجك خلیج کمیلك کارینه قریبدر کنجهلو قریه سیله کمیلك
اراسنده در ولطیف انکوری اولور کذلك کنجهلو قریهسی مدانیهیه قریبدر بابا نجق کتنه
غربیسنده در نیلوفر صویی اوزرنده دربار حصار بروسه یکیشهری ایله اینه کول اراسنده جامع
وحمامی واردر بر قصبهدر یکیشهردن یار حصار کوتاهیه یولی اوزره بر مرحلهدر یکیشهر بروسه
بروسهدن شماله میل ایله شرقده ازنیکدن جنوبه میل ایله شرقده لفکه جنسو بیننده در آق بیق
غربیسنده بیلجك اوکنده بر قصبهدر بروسهدن ایکی مرحله ویکیشهر اوهسی دخی دیرلر اوائل
ظهور دولت عثمانیهده عثمان غازی ابن ارطغرل بو شهرده سرای وعسکر ایچون بیوت وجامع
وحمام احداث ایدوب پای تخت اتخاذ ایتمشلر اندن اوتری بو اسم ایله مسمی اولمشدر اقیازی
ازنکمید وصبانجهدن بولی یولی اوزره بر منزلدر خندق بو قضانك قصبهسیدر جامع وخانلری
وهفته بازاری طورر میخالج دکزه اقار بیوك نهر کنارنده در اولوباد کولی ایاغیدر میخالج دریایه
دکلدوکی یردن که اول محله میخالج بوغازی دیرلر قرق میل قدر ایچروده در وبریان یوکسك یرده
اسکلهسندن بر میل قدر بعید محلده بر شهر معموردر اولوباد قصبهسندن ایکی ساعت
شماله وغربه در بو میخالج بوغازندن سفاین وزورقلر داخل اولوب قرق میل قدر
طتلو صو اوزره میخالج اسکلهسی اولدوغی محله واریلور اطرافی درخت بید وغیری ایله
مزیندر اولوباد دخی ایاندون کولی دیرلر بروسهدن بر مرحله جنوبه بر قصبه وقضادر نهر
اولوباد بوندن اقوب کوله دوکیلور وقصبه کول کنارنده واقع اولوب متعدد خانلری واردر
ومیخالیجدن ایکی ساعتلك ومیخالیجدن یوقارو بعض خرده زورقلر ایشلر وکرماستیدن
کلن نهر اولوباد نهرینه میخالج واولوباد اراسنده قاریشور وبو قصبهنك کافری
بر قلعهسی واردر حالا خرابدر تارحاله بالی کسریدن ایکی مرحله جنوبه در صالی کونی
بازاری طورر باقر ناحیهسی بونك جنوبنه دوشر صومه تارحاله قربنده ایکی جامع وحمام
واسواق عامرهسی واردر تارحاله قاضیسی بونده اوتوره کلمشلردر باقر تر حالهدن
جنوبه در بوندن برغمه ایکی مرحله جنوبه دوشر قاونی غایت کوزل اولور برغمه بو قصبه
ایازمند شمالنه بر مرحلهدر برغمه ساحلندن بش ساعت بعید طاغ دیلنده بر بلند وصعب
المسلك پشته اوزره بر متین قلعهدر اصل شهر قلعهسی التنده غربه دریایه طوغری
یمین ویسار کشاده بر صحرای واسعك نهایتنده واقع معتدد جوامع وحماملری واسواقی
واردر بونك بر محلهسی واردر اسمنه نه پیرده ونه کوکده محلهسی دیرلر قدیمی عظیم کارکیر
صویوللری اوزره دوشوب التی بوش اولمغله بو اسم ایله مسمی اولدی اسکلهسی چاندرلودر

وایازمند دراماچاندرلی یه قریب دکرماستی صندرغی قضاسی قربنده درکه سودو بیلانجق
طاغی آشیلوب واریلور بحیرهٔ اولوباد بروسه ایله میحالج ما بیننده جانب قبلیسی بر جبل
صعب وطرف شمالده ایاغی بحر مرمره یه متصل جذرومد یومیسی اولور بو نهر طلوع
افتابدن وقت ظهره دك اعلاسنه رجوع وبعده ینه بحره طوغرو جریانه بشلر کول جانبنه
اقمز انجق یوزنده اولان امواج اول طرفه حرکت ایدر سببی بودرکه دریایه ده آقندی اولوب
نهرك جریاننی سد ایدر خصوصا قار شوروزکارلر جانب غربده اولوباد قلعه سنه پیوسته
مشرقده کشش طاغی اتکنه اولاشمش بر واسع کولدر ایچنده حصیر سازی اولور وفراوان
بالغی چقر وبو کولك اطرافی صندرغی وکرماستی واطه کویی بونك شمال طرفلرینه دوشمشدر
الجبال جبل یوند طاغی برغمه شهرینه مشرف که انده نیچه اثار قدیمه واردر جمله دن
بو طاغده بعض غارلرده برر ذراع قدر مربع قطع اولنمش ووسطلری تمغالنمش کیریج کبی
اشیا واردر که غارك بر جانبنه یغلمش شویله طورر ارباب طمعدن کیمیایه هوس ایدنلر
بونی اکسیردن برنوعدر ظن ایدرلر وباقره طرح اولنوب بعینه کمش کبی ایدرلر لکن مینا کبی
کورك اولور چکوچه طیانمز قزطاغی بودخی برغمه سمتلرنده بر مشهور جبلدر جبل راهب
کشش طاغی دیمکله مشهوردر بروسه بو جبلك ذیلنده در قله سنده غدیرلر واردر که فصل
شتاده منجمد اولور وبروسه یه بوزاندن کلور واستانبوله کتوررلر وبو جبل قله سنده بر
نهر جاریدر ایچنده الابالغی چقر بو بالق اکثر یاصوق صولرده بیلاقلرده اولان نهرلرده
بولنور همان صید اولندوغی کبی یمك کرکدر یوخسه فی الحال بیات اولور وبو جبل غربه
شرقه اوچ مرحله قدر ممتددر که بونده انواع عقاقیر بولنور وهر کوشه سی اقر صولری
وآب وهواسی خوش ولطیف واشجار وجا بجا چمنزارلری واردر وبونده عجایب وبعض اهل
خرایم بونده دفینه لر واردر دیو سوراخ سوراخ ایتمشلردر وجملهٔ عجایبندن بو طاغك
یوقاریلرنده بر حوض دائره سی قدر بر صحرای عظیمه واردر آکا ارقاندی قیادیرلر بر کوشه سنده
جزئیجه باصلسه حرکت ایدوب اول بر جانبی قالقار ینه بوش قونلسه اسکی حالنه وارر
وبو جبلك قله سی غایت یوکسك دامنی ساحل دریاده اولمق اوزره خیال اولنوب وهمیشه
بونك قله سندن قار اکسك دکلدر وبعض اسکیدن یاتمش قار ایچنده زلال دیدکلری
قورت چغزلر بولنورمش که باشنی قوپاروب درونی بر یودم لطیف بارد صو اولمغله ایچرلر
ایمش واستانبولك موضع عالیه سندن بو جبلك ذروه سنده اولان قله ده افق کنارنده
بیاض بولوت کبی عیانا کورینور وحین طلوع شمسده استعجاب اولنا جق حالت مشاهده
اولنور وبر جبل جبل راهب مقابلنده ایکی ذیلندن بونك دامننه وارنجه دورت ساعتلك
ایکی سنك اراسی بروسه وکته اراسیدر برا چقراق جبلدر لکن اهالی قتنده بو جبل
مسلسل ومتصلدر تا قرمان جبالنه وادنه وطرسوس وکلبیق جبالنه اولاشوردیرلر
اسکی قپلوجه قارشوسنده اشکل نام قریه بو جبل اوزره بر مرتفع موضعده دروقف در ذمی

قریه سید در بروسه قرشولرنده برجبلده در سابقا بونده قلعه وار ایمش بروسه فتحندن نیجه
زمان صکره فتح اولنمش جبل طوماینج کوتاهیه وخداوندکار اراسنده برجبل عظیمدر
اوائل حالده عثمان غازی بن ارطغرل اولوسی ایله اول بیلاقلرده بیلاقه چقوب یار
حصار ایله بیلجك اراسنده قشلرلر ایمش نهر نیلوفر بونهر ادرنوس قضاسی ناحیه سنده
اولان یکی طاغ دیدکلری ناحیه وجبلده کندینه کشمش طاغی شعبه لرنده حاصل اولوب
اکثر مواضعنده بکدوبر مزبوره صحراسی وسطندن وشهرك ایکی میل قدر شمالیسندن
چکوب کتنه صحراسنه اوغرادقده بلابانجق قرنیدن چکوب منجالیجدن اشاغیده اولوباد
کولی ایاغنه منصب اولور جریانی شرقدن غربه دوشمشدر سلطان اورخان خاتونی
نیلوفر خاتون اوزرنده برطاش کوپری یاپوب نهر جسر اسمیله مسمی اولمشدر وبونهر
یوقروسنده الا بالق بولنور وبروسه نك اکثریا اودونلری جبل جدیددن که ادرنوس
ناحیه سندن کسرلر وبونهره براغورلر اسکی قپلوجه قربنده نشانلری ایله اودونلری هرکسك
شریکی الوب شهره کتورر فصل در لواء قره سی الحدود جنوب مغنیسا غرب آق
دکز وبیغا سنجاغی شمال وشرق خداوندکار وقضالری بونلردر ادرمید ایازمند ایورندی
بالیکسری باش کلمبه بالیه بیغادیچ صندرغی فرطمع شاملی فسلکان مع قوزاق
قرجه لر کمر ادرمید اوصاف بالیکسری بوشهر تخت ولایتدر بروسه دن دورت مرحله
جنوبیه واقعدر صالی کون بازاری طورر باقر ناحیه سی بونك جنوبنه دوشر برغمه
قربنده در سلطان اورخان سنه یدی یوز اوتوز یدیده بنی عجلاندن صلح ایله المشدر میخالیجدن
ایکی مرحله برکوه ذیلنه دوشمشدر زغنوس پاشا اول کوهدن بوشهره برلطیف صو
کتورمشدر اول صویك باشی بوشهرك مسیره سیدر وشیخ لطف الله بیرامینك بوشهرده
زاویه وجامع وبعض خیراتی واردر وکندو بونده مدفوندر ایازمند ساحل بحرده برقصبه در
ادرمید ایازمنددن شماله برمرحله برکورفزك ایچنده در کمر ادرمید ادرمیددن برمرحله شماله
برقصبه در مندهوریا دوزیرده بربیوك قریه در ایکی خانی وبربیوك نهری واردر اوزرنده
طاش کوپری میخالیجدن اوچ مرحله در بغادیچ برقصبه در خلقی اکابرا کثری الیاس پاشا
اتباعیدر کوردوس دمرجی قضالری جوانبی دوشر صندرغی بیغادیچدن مفرز برقضادر
اللی التمش پاره قریه سی واردر بوسنجاغك صوباشیسی قاضی بازاری کوینده اوتورر
بیغادیچدن شرقه دوشر ما بینی اوچ ساعتدر ایورندی بالیکسری غربنده
برقصبه در کمر بونك جنوبنه دوشر یاش کلمبه دره دپه یرده واقع بربیوك قریه در میخالیجدن
بش مرحله در اطرافی یکرمی پاره قرادر ایکی خان وسوق مختصری وایکی جامع
واوکنده اقر برنهر صغیری واردر اول دره نك اوته سنی صاروخان یریسنی قره سی حدایدر
فصل در بیان لواء قوجه ایلی امراء عثمان غازیدن اقچه قوجه نام غازی فتح اتمشدر انك
ایچون قوجه ایلی تسمیه اولندی بولواء بیغا وصغله لوالری قپودان پاشا یالتنده تابعدر لکن

بوآناطولی ایالتنه ملاصق اولمغله بوبابده ذکر ایتدک مقدما بولوانک بکی برکمی ایله
سفر ایدردی صکره ترسانهٔ عامره یه سنه ده بیك ورده نارده کسلدی یعنی ایری دیرکلره
حدود قوجه ایلی شرقده بولی شمالنده قره دکز غربنده خلیج قسطنطنیه جنوبنده خلیج
ازنکمید وخداوندکار سنجاغیدر وقضالری بونلردر اب صافی ازنکمید ازنیق اسکدار
اق یازی الحصار بازارکویی صاری چایر صبانجه کیوه یلاق آباد کورله یوروس
قره مرسل صمانلو قره صو قاندری شیله بازارصویی اوصاف ازنکمید بحر
قسطنطنیه نك یوز میل شرقه ممتد اولان کورفزی نهایتنده بر بلدهٔ عامره بلا سوردر اسکله سی
مشهوردر جامعلری وخانلری و برحدیقه وقصر سلطانی واطرافنده باغچه لری واردر قوجه
ایلی سنجاغنك پای تختی اولمغله بکی بونده اوتورر وازنکمید کورفزی فنار باغچه سنه
قریبدر راست شرقه چکیلوب بوترتیب ایله کیدر پندیك وقرتال بر قریه در کنار خلیجه
دوشرلر طوزله بوطوزله مقوس برعظیم وواسع سواحله وار نجه دکز کنارنده بر بیاجه یاپشمش
برعظیم کافر قریه سیدر زیتون بورنی ککبوزه التنه دوشر دیل بو محلده خلیج قارشودن
برقومسال دوز یردن خیلی کیروب کتمکله مابین ساحلین ازقالمشدر ازنکمید نهایت خلیجدر
و خلیج انده برمقدار قوسی انعطافدن صکره غربه طوغریلوب سواحلی بوترتیب اوزره درطرلو
نام کافر قریه سی که بوزبورن نام برونك کوشه سنده واقع قریه در وفنار باغچه سی مقابلیدر که
مابینلری قرق میل چکلمشدر سواحل غربه دوندکده قره مرسل دیل اسکله دن برایکی میل
جانب برده هرسك زاده احمد پاشانك خانی وجامعی وحمامی ونیچه خانلر واردر نامنه هرسك دیرلر
دیلدن چکیلوب بو قصبه ده نزول اولنور مذکور احمد پاشا قوندرمه سیدر دیلده
مخصوص ورقلر واردر ابناء سبیلی چوردلر و بونده اکثریا فورتنه اولور وقرشو کلور قرشویه
بش میل قدر یردر اندن یلاق آباد وکورله قضالری اندن صمانلو اندن قاطرلو دوشمشدر
برفرسخ قدر دراکثری طاغدر استانبوله بعض حماجیلر بو سواحلدن حمام اودونی کسدیررلر
بوطاغلره قاطرلو وصمانلو طاغلری دیرلر خیلی عظیم طاغدر وصمانلودن بازارکوینه کیدن
یول بوطاغلره اوغرار کورله بازارکویی قربنده اندن اوچ ساعتلك کملیك قربنده برقصبه
وقضادر ککبوزه ازنکمید ایله قسطنطنیه اراسنده برقصبه در ازنکمید کورفزینه مشرف
محل مرتفعده دوزصرتده واقع اولمشدر کنار بحره ایکی فرسخ قدر بعیددر وزراء سلطان
سلیمان خاندن مصطفی پاشا انده برعظیم جامع ومدرسه ومتعدد خانلر و برحمام و برعمارت
اتمشلردر ازنیق قیصرلر دولتنده برسور مشهور وشهر معموردر ایدی حالا سوری خرابه
مشرفدر قیصرلر زماننده بوشهرده اوچیوز اون سکز راهب جمع اولوب معتقدات نصارایی
تدوین ایتدیلر بوندن غیری نیچه جمعیتلری دخی اولدی حالا سوقی وحمامی وجامعی
ومدارسی وعمارتلری واردر رومده استعمال اولنان کاشی اوانیلری بونده برقاج کارخانه ده
ایشلنور اورخان غازی ازنیقده برکنیسه یی جامع قیلوب عمارت بنا ایتدی واشرف زاده

جامعی وتکیه ومرقدی واردر مشهور زیارتگاهدر صبانجه بر بحیره نك کنارنده بر یسنده دوز
یرده سورسز برقصبه وقضادر ازنکمید بوندن بر مرحله غربه دوشر وکذرکاهده منزل
مشهوردر جامع وحمامی وسوقی واردر رستم پاشا انده برخان وعمارت بنا اتمشدر نزول ایدن
مسافرینه هر اوجاغه بر سفره طعام وموم ویررلر وانده برجامع دخی رستم پاشانکدر بوقصبه
اطرافی اکینلکدر لکن اغاچ دکزی دیمکله مشهوردر اورمانلق کنارلری بوکا قریب کلمشدر
قره مرسل نواحی اسکداردن برقصبهٔ معموره درکه ازنکمید قربنده وکورفزی کنارنده
برقصبه دربی نظیرناری اولور وازنکمید کورفزینك بر کوشه سی بونده نهایت بولور ازنکمیددن
طرف جنوبه دوشر یلاق آباد وسط سواحل جنوبده خلیج ازنکمیدده برقضادر انده
برایچمه واردرکه مسهلدر اندن ایچرلر اغستوسده موسمی اولوب اطرافدن بعض اهل مرض
واررلر نیجه کمسنه لر شفا بولمشلردر اول ایچمه اولان محله یالی اوه دخی دیرلر صمانلو یالی
اوه غربنده ینه ازنکمید کورفزی ساحلنده برقصبه در مکلف خانی وجامعی وحمامی واردر
کورفز اغزینه قریب محله دوشمشدر و بوصمانلو سمتلرندن استانبوله حمام اودونی کتورررلر
شیله فناردن اوتوز میل ساحل بحراسودده برقصبه در اندن استانبوله اودون کلور کرپه
قره دکز کنارنده بوغازدن یوز میل یرده بر کوچك لیمانك خارجی ناحیه در بولیمانك قربنده کفکه
نام بر کوچك لیمانی دخی واردر ناحیهٔ قاندری اسکدار ناحیه سیدرکه اق بابا و یورس قضاسی
شرقیسنده واقع اولمشدر اسکداردن ایکی مرحله در ازنکمید برابرنده و شمالنده قره دکز
سواحلی قربنه دوشر بونکله ازنکمید اراسنده و برابرنده در ازنکمید بونك جنوبنه وقاندری
شمالنه دوشر کبنج ایلی بو دخی اسکدار ناحیه سیدر قاندری وشیله ارالرینه دوشر سمندره
اسکداردن اوچ ساعتلك شرقیسنده وایدوس جبلنده برساعتلك غربده دخی اسکدار
نواحیسندن سابقا برقلعه سی وارایدی اوائل دولت عثمانیه ده فتح اولنوب یکلنورایدی
شمدیلرده بکلنمکه حاجت یوقدر آیدوس طاغی اسکداردن دورت ساعت قدر شرقیسنده
برجبل مرتفعدر انده تا ذروه سنده مغاره دن برلطیف صوچقر که اکرچه ظاهرده
ازدر اما لازم کلسه برقریه خلقنك جمله مواشیلرینه وفا ایدر کافر زماننده بوجبل اوزره
قلعهٔ عاصیه وار ایدی قاضی کویی مقدما اسمی قالچادونیا در دورت بیك سکز یوز
التمش برسنه سنده بنا اولنمشدر اسکدار خواص همایوندر قوجه ایلی عمارتنه داخل دکلدر
خلیج قسطنطنیه نك معبر وممری استانبول شرقیسنده برشهردر مرحوم غازی سلطان
سلیمان خانك دختری مهرماه سلطان ساحل بحرده برقبه ایکی منارلو برجامع وبرمدرسه
ومطبخ ودار الضیافه واسکله نك ایکی جانبنده ابنـــاء سبیل ایچون ایکی رباط وکیرو
ساحل بحردن اکا قریب روم محمد پاشانك دخی برجامع وبرمدرسه وبرمطبخ واسکدارك
نهایت جنوبیسنده برجای مرتفع اوزره والدهٔ سلطـــان مراد خان ثالث سنه
طقوز یوز سکسن بش ده ایکی مناره وبرقبه ایله برجامع بنا ایدوب شرقیسنده

بحراتی

حجراتی مشتمل بر صومعهٔ زیبا و شمالیسنده بر مدرسهٔ علیا و غربیسنده بر مطبخ ودار الضیافه
وایکی رباط اکا ضمیمه قلنمشدر و سلطان ابراهیم والده لری بیك اللی اوج حدودنده بر جامع
وبر حمام ودار التعلیم ودخی بونلردن غیری مساجدُ وجوامع علی الخصوص محمود افندی
خانقاهی زیارتگاه اولوب واسکدار ابریشیه وزاقچه مولویت واسکدار نهایتی طغانجیلر میدانی که
اناطولی طرفنه سفر لازم کلدکده اول میدانه قونیلور و محلهٔ مساکین اسکدار مقابرندن
اوته طغانجیلر میدانه قریب بر محله در باشقه مسجدی و حمامی واردر امراض مزمنه
اصحابی انده اولورلر قپوسی اوکنده چراق طورزنده ویرلر واسکدارك ساحل شرقیسنده
اولان مواضعك بری قاضی کویی فنار باغچه سی ازنکمید کورفزی اولنده واسکدار جنوبیسنده
بر میری سرای و باغچه در اوکنده دکزایچنده برقله بنا اولنمشدر انده کیجه لرده فنار یقارلر کذرگاه
سفن اولوب خلیج ازنکمید ایچندن کیدیلور ممر اولمغله ودوکندی یرلر خطا اولنمسون ایچون
اول قله ده فنار یقارلر اسکدار باغچه سی سرای عالیشان سلطانی یه معادل ومماثل سرای
جدید مقابلنده بر سرای و باغچهٔ عظیمه در اسکدار باغچه سندن اسکدار اسکله سنه کلنجه
مکلف سلطان باغچه لری و سرایلری واردر قوزغونجق اسکدارك شمالندن ساحل بحرده
نیجه عالی سرایلر و مکلف خانه لو بر قصبه در بعض محلاتنده یهودیلر ساکن اولورلر استاوروز
بودخی بر قصبه در نیجه مکلف سرایلر و کبار خانه لری واردر قوزغونجق شمالیسنده لب
دریاده واقعدر بر مکلف خنکار سرایی و باغچه سی واردر شمالیسنده نارلی باغچه و قله
باغچه سی واردر چاق یوقاروسنده قله ایچنده صو آقار قندیللو باغچه اناطولی حصاری قربنده
بر مکلف سرای سلطانیه بونك اراسنده کوك صو اقار و بر میل مسافه قدر بر دکرمن و دکرمندن
یوقاروقی جزئی صودر طاغلردن و یایلردن حاصل اولور و بو صو کنارنه کلنجه دوز میدان و
سروستاندرکه بر ایکی میل دور واردر و اکا قریب اناطولی حصاری که کوزل حصاردر دخی دیرلر
کوك صو خلیج قسطنطنیه یه دوکلدیکی محلده دوز یرده واقع اولوب ابو الفتح غازی محمد خان
فتح قسطنطنیه یی مراد ایتدکلرنده بنا اتمشلو بو حصار خارجنده دریا کنارنده وکوك صو
کنارنده عظیم اولو و کبار سرایلری تاقنلیجه نام قصبه یه اولاشمشدر قنلیجه بر بیوك قصبه در
اسکندر پاشا بر جامع و مدرسه و حمام و مکتب و سوق مختصری و نیجه محلات و کنار بحرده
کبار اولری و قنلیجه دن یوقرو چبوقلی باغچه و سلطانیه نام خنکار باغچه لری واردر سلطانیه
دریادن بر عظیم حوض و لیمان کبی برکه نك وسطنده بر قصردرکه پنجره ودولاب قنادلری
وطوانی روغنی اوزره مجالس مختلفه ایله مصور و منقشدر بوند نصکره انجیرلو نام قریه که
انده دخی بنام خانه لر واردر بك قوز قربنه دوشمشدر یورس بونك قاضیسی بك قوز نام
قصبه ده اوتورر بو قصبه ده ساحل بحرده واقع اولمش محلات کثیره و جامع و حمام و سوق
وبونده نیجه کبار باغچه لری و اعیان خانه لری واردر دخی چارشوسی باشنده یالی و اسکله سنه
قریب محلده بر بینظیر صویی واردر چشمه دن چاغلیوب اقار جامع دخی انك قربنده در و بونك

وبيك قوزده بينظير طولوم پيتری اولور قواق بو قصبه خليج قسطنطنيه نڭ نهايت
شماليسنده واقع اولمشدر بوروس قضاسنه تابعدر وبونڭ نهايتنده اناطولی بوغاز حصاری
واردركه سنه بيك اوتوز اوچده قزاق يكی كويی بصمغله بو محلده دخی قرشو قرشو ايكی قلعه جكلو
بنا اولنوب مستحفظين وطوپلر قونمشدر وبو بوغازكه روم ايلی حصارينه قريبدر وسطنده
بر عظيم دوكندی اولوب بر آدم قدی قدر طاش سطح دريادن طشره چقمشدر فناريقارلو
ومن بعد قره دكزه انكيندر اناطولی جانبی و بو بوغازلرده كافر زماننده قارشو قارشو ايكی
حصار وار ايمش كه هر بريسی بر طاغی چويروب دريا كنارينه دك اولاشور ايمش حالا آثار
ديوارلری باقيدر وبيك قوز ايله قصبهٔ قواق اراسنده سرو بورنی ديرلر بر محلده خنكار باغچه سی
واردر انڭ اوزرينه مشرف بلند صيق اورمانلق واردركه تا دروسنده مقام حضرت يوشع بنی
عليه السلام معتقد عوام الناس بر مقامدر انده بغايت لطيف صو واردر محل مزبورده خليج
قسطنطنيه نڭ ماركبی پيچاپيچ بر عجب تماشاسی واردر آق بابا بيك قوزدن ايكی ساعتلك بر لطيف
كوهستان ايچنده جامع وحمامی واق بابا نام عزيزڭ مزار وتكيه سی وبينظير مياه ومحلاتی
بر قصبه وتفرجگاهدركه سنه ده ايكی موسم ظرفای استانبول واروب بر موسمی كراس
زمانيدركه كراس اواخرنده اق بابانڭ سياه وبياض بر نوع كراسی ايريشور وبر دخی كستانه
موسمی زيرا اق بابانڭ طاغلرنده خدايی كستانه سی واردر اروه قره دكز بوغازندن طشره
اناطولی يرنده اروه نام نهركه علم طاغی اوجلرنده پيدا اولوب شماله جريانله بحر اسوده
قاريشور اول نهرڭ نهايتنده بر قريهٔ كبيره واردركه ناحيهٔ اروه نڭ قصبه سی كبيدر
اسكداردن دورت ساعتلك در وبو نهر اروه نڭ مخصوص قايقلری واردر استانبوله اودون
كتوررلر الجبال معلوم اولا كه سواحل شرقيه خليج استانبول غربيه سی تلال وجبال واوديه
واردر جمله سی معموردر طاغلری اوستی باغ وسواحل واديلری باغچه لر وقصور عاليه ومكلف
خانه لر وبوغاز سمتنده جبال عاليه وبوغاز حصارڭ خلفی اق بابا سمتلری عظيم جبال واورمانلو
اكثری كستانه در اسكدار شرقيسنده ايكی ساعت مقداری چاملوجه ديرلر بربرينه قريب
ايكی مدور شكلنده تل عظيم اوزرلرينه دوشمش ايكی مسيره دركه بريسنه اسكی چاملوجه
وبريسنه يكی چاملوجه ديرلر بونده سعادتلو پادشاهمز سلطان محمدخان رابع خلد الله خلافته
حضرتلری وافر ابنيه احداث بيورديلر سابقا تكيه كبی ايدی شمدی مكلف سرايدر بولغورلو
قريه سی بوللك ذيلنده اسكداری شيخ محمود افندی وقفيدر جبل مال دپه اسكداردن بر
عسكر منزلی شرقی كه تل عنوانيله مشهور اولمشدر خليج ازنكميد سواحل شماليه سنده
طوزله نام محله دك ممتد اولوب بر جانبی ذيل ساحل خليج ازنكميده ايندر بعض ارباب غرايم
اسمندن استدلالله طمعه دوشوب دفينه بولمق سوداسيله بعض يرلرين حفر ايتمشلردر
علم طاغی بر جبلدر بينه راست استانبول شرقيسنه دوشركه مال دپه نڭ شماليسنده
بر ايكی ساعتلك اسكدارڭ اكثر اودونی عربه لر ايله اندن كلور وبعض كراسته

قطع

قطع اولنور اغاج دكزى قوجه ايلى نهايت مشرقيه سنده صبانجه كولى اطرافنده جبال
عظيمه وفراوان اورمانلردر عيوقه پيوسته اولمش چام وميشه وكوركن وبلوط استانبولدن
مشرقه كيدن شاهراه بوجبالك ايچندن كچر برايكى قوناق سوررر درختستاندر البحيرات
بحيرۀ ازنيق دورى ايكى ميله قريبدر صويى لذيذ انواع بالغى چقار خصوصا لينه ديرلو
برجنس بالق صيد ايدرلر نصف شبر مقدار يدر قوريدوب بروسه واستانبوله كتوررلر
بو كول اطرافنده نيچه صولر اقوب اياغى كمليك سمتنده دريايه قاريشور نهر قرق يچيد
اناطوليده بعض طاغلردن مجتمع اولوب شرقئ ازنيقده بركونلك يول مسافه ده قرق يچيده
اوغرايوب هرسكه قريب يرلرده بحر رومه منصب اولور بحيرۀ صبانجه دورى اون بش
ميل طولانيدر اطرافى اغچ دكزى ديدكلريدر بولى يولى نصف ميل قدر صو ايچنده
كاه اوزنكى يه چقر كنارندن كچر بو كول ايله ازنكميد درياسى ماببنى نصف مرحله در شرقنده
نهر سقاريه دخى اوچ مرحله يه قريب اولور سابقا بو اوچ صويى حفر ايله برى برينه وصل
قصد اولنوب سنه طقوز يوز طقوز ده سنان پاشا عرض ايلدى كه نهر سقاريه صبانجه
كولنه وصبانجه كولى ازنكميد درياسنه اقتدرلمسى مراد همايون اولنوب قوجه ايلى
سنجاغى بكنه ولواء مزبور قاضيلرينه خطابا امر شريف وارد اولوب سر معماران خاصه
ومنجم وراصد منلا فتوح ومعمار چاوش ومعمار سليمان وصو يولجيلردن يوسف وعلى
وصو ناظرى وغيريلر تعيين وارسال اولنوب ايصالى ممكنميدر كوريلوب كنهى معلوم
اولدقدن صكره وقوعى اوزره عرض اولنديكه معمار ومنهدس واهل وقوف كه نهر سقاريه
صويى يريوزينه چقنجه اون يدى بوچق ذراع اولوب ذكر اولنان محلك فوقنده دخى محل
يواراميدر بو تفحص اولندقده برميل مقدارى فوقنده بيوك قوم اغزى ديدكله معروف
محلده سد اولنمق اولى واخرى ايديكى اصح اولمغله تراز واورلدقده صودن يريوزينه چقنجه
اون يدى ذراع اولوب قوجه معمار تصميم ايلديكى محلدن بش بوچق ذراع ارتفاعى اولوب
وسقاريه صويى كوله وارنجه طولى طقوز بيك التيوز ذراع اولوب بيك يوز ذراع اولدوغى
يرده صارى درن نام نهره متصل اولوب نهر سقاريه نك صويى يريوزينه چقنجه اولان اون ايكى
ذراع صارى درن اولدوغى محلده اون التى ذراع دخى كيدوب سد اولناجق محلى كوله
متصل اولناجق محلده برابر دوشوب وصارى درن كوله جارى حاضر بر نهر اولوب بر مقدار
وسعت ايريلوب وبرقاج ذراع اشاغه قازلمغه قوجه معمار تصميم ايلديكى محلدن بو محلك
حفرى نصف مقدارن تفاوت ايدوب وبالجمله نهر سقاريه نك كوله جريانى تحقيق
ايتدكلرنده صبانجه كولنك ازنكميد درياسى جانبنه واريلوب اكا دخى تمام دقت اوزره ايكى يردن
تراز واولدقده كولك ازنكميد درياسنه وارنجه يكرمى ايكى بيك ذراع براولوب يولنده طاغ
طاشدن بر نسنه اولميوب ونصف مقدارنده اورماندر وذكر اولنان مسافه نك كولدن ابتدا
اولدوغى محلدن بيك ذراع يره كلنجه عمقى يدى ذراع اندن بيك ذراع دخى طقوز بوچق

ذراع اندن بیك دخی اونز اندن بیك دخی التیشر اندن بیك دخی اون اوچر اندن بیك دخی
اون یدی اندن بیك دخی اون سکز بوچق اندن بیك دخی یکرمی التی ذراع اندن بیك دخی
اوتوز اندن بیك دخی یکرمی بش اندن بیك دخی یکرمی التی اندن بیك دخی اون یدی
اندن بیك دخی یکرمی اندن بیك دخی طقوز وباقی سکز بیك ذراع دریایه وارنجه التیشر
ذراع قازلمق استروکذلك ابتدا اسندن بر مقدار یوقارو قالقوب بعده ینه ترقی ایدرك
اون دورت ذراع نهایت بولدوغی محلده کولك ابتداسی ایله یر یوزی ینه برابر اولوب
بعده بو منوال اوزره ازنکمید دریاسنه وارنجه کول اوتوز ذراع حواله واقع اولوب
حواله سی بو تفصیل اوزره در اون دورت بیك ذراعدن صکره بیك ذراع یرده کولی
دریایه سکز ذراع حواله بعده بیکده دخی اون بوچق بیکدن دخی اون بربوچق بیکدن
دخی اون یدی بیکدن دخی یکرمی بیکده دخی یکرمی سکز بیکدن اوتوز ذراع حواله
اولمشدر کذلك ازنکمید درایاسنه اوتوز ذراع حواله سی اولمغله حفر اولندقده کوله اون
ذراع اشاغه اینر اول تقدیرجه نهر سقاریه دخی کوله اون ذراعدن متجاوز حواله اولور
بناء علی هذا سقاریه دخی دکرمن خرقنه صو جریان ایلدیکی کبی تمام جریان اوزره کلور زیرا
سقاریه ایله کولك مابینی مجرد میل مقداریدر سقاریه نك کوله وکولك دریایه اتصالی
ممکن وقابل اولدوغنه وکمسه نك چفتلك وسائر املاکنه اوغره میوب کتورمکه بالاتفاق
تحقیقلری اوزره در سعادته مختوم وممضی محضرلر ویرمشلردر همان سعادتلو پادشاهك
همت ومباشرت اولنمعه امر شریفلرینه مفوضدر وبونك مراد اولنان میشه زار طاغ
استرانجه که یوز بیك بیله دق اودونی وعموما کمی کراسته لری دوکنه جك معدن اولمیوب بنا
اوله جق قدرغه لر صباانجه کولنده ترسانه کمیلری معدن ایچندن بنا اولنمغین ترسانهٔ عامره یه
اللی یوك اقچه زیاده سعی اولمق مقرردر وزاد وذخیره لری کلك وصالللر ایله کوله وکولدن
استانبوله کلمك کلی انتفاع ایدوب قصد اولنمشیدی لکن رشوت سببی ایله اتمام میسر
اولمدی فصل در بیان لواء بیغا بو ایکنجی لواء که قپودان پاشا ایالتنه تابعدر حالا پاشا
سنجاغی دیرلر حدودی غرب وجنوب بحر مرمره شمال وشرق قره سی وقضالری
بونلردر انیه بازاری نام دیگر آذینه بالیه بیغا چاك قاز طاغی قلعهٔ سلطانیه کوکرجنلك
لاپسکی قپو طاغی مرمره الاوصاف مقدما بو سمتك تختی تروبا نام دیگر تروو دیرلر
بر شهردر و بو شهر استانبولدن بیوکدر بو شهر قره ده بوزجه اطه مقابله سنده واقعدر سنه
دورت یوز طقسان ایکی ده حضرت موسی وفاتندن صکره بنا اولنمشدر وایلك قراللری
داردانوس در و بونلرك دولتلری ایکی یوز طقسان یدی سنه ممتد اولمشدر صکره بو شهرك قرالی
الکسندر بن برماموتك اوغلو الکسندر رمون ده مزستره شهرینك قرالی مینلای یه مسافر
اولوب و بو مینلانك برحسنا عورتی که اسمنه هلینا دیرلر غایت کوزل اولمغله بو الکسندر
اوغلو بو عورته عاشق اولمغین بو عورتك سببی ایله بو شهر خراب اولمشدر نقل ایدرلرکه تروبا قرالی

الکسلندر

الکسندرڭ عورتی کونلرده برکون حامله ایکن دوش کوردکه فرجندن بر آتش چقوب بو شهری
یاقدی بو واقعه یی عورت قراله سویلدکده قرال دیدیکه سنڭ حملڭ اولان ولدن بو شهره و بو
دولته ضرر اصابت ایدر دیدی فی الواقع اول عورت بر ولد طوغردی قرال دخی مراد ایلدی که
اول ولدی قتل ایلیه اما عورتی رضا ویرمیوب بر بز ایله صاردی اول سمتده بر اورمان ایچنه
اتدی اول اطرافده بر چوبان کزر ایکن بو کاراستکاوب والوب عورتنه کتوردی اولادی
اولمامغله اولادی یرینه بسلدی بو اوغلان بیوك اولدقده اول سمتڭ اوشاقلرینی ایچنمکه بشلدی
خلق اندن قراله شکایت ایلدیلر قرال اوغلانی و چوبانی احضار ایدوب نیچون اوغلکی
ضبط اتیمزسن دیو عتاب ایتدکده چوبان دخی بونم اولادم دکلدر فلان یرده بر بز ایله
صاریلو بولوب بو قدر زماندر بسلدم بلمدم بویله یرامز اولاجغنی دیدکده قرال بلدی که
کندو اولادیدر چوباندن الوب سراینه قودی برکون قرال بریره آوه کیدوب بو اوغلانی
سراینده الیقودی و قراللڭ بر اوغلی دخی که بونڭ قرنداشیدر قراللڭ سراینده بو ایکی قرنداشلر
چکیشوب و بو ولد قرنداشنی اوروب قتل ایدوب و خوفندن برکوچك قایغه سوار و اورادن
فرار ایدوب مورہ سمتنه کذار و مسستره قرالنه مسافر اولور و مسستره قرالنڭ بر حسنا
عورتی وار ایدی که نظیری بو قدر اکا عاشق اولور قرال مسقو رایسه کرید اطه سنه کتمسی
اقتضا ایلدی زیرا کرید اطه سی انڭ حکمنده ایدی و مسافرینی خانه سنده الیقویوب
کندیسی بر قاچ چکدری ایله کرید اطه سنه روانه اولدی ولیمانده بر چکدیری الیقودی که
بلکه بر شیئ اقتضا ایدرسه کرید خبر کتوره بعده اول بك اول عورت ایله اتفاق ایدوب ترویا
شهرینه باباسی جانبنه کتمکه عورتڭ کوکلنی ایدوب اول عورت دخی جمله جواهرلرین و وافر
التون الوب ولیمانده اولان قدرغه یه بنوب ترویه یه روانه اولدیلر وصولنده اناسی
و باباسی مسرور و اولدیلر زیرا قرنداشن اولدوروب فرار ایده لی چوق زمان چکوب
اونودلمش ایدی و اولاد دخی قلمایوب بوکا منحصر ایدی اول جهتدن مسرور و اولدیلر و اما
اول طرفده مسستره قرالی کلدکده کوردیکه اول بك عورتنی الوب ترویا شهرینه کتمشلر
همان یوله دوشوب ترویایه کلدی زیرا بو قرال ترویا قرالنه تابع ایدی رجا ایلدی که عورتنی
اوغلندن الیویره قرال رجاسنی قبول ایتمدی و قصد ایلدی که مسستره قرالنی قتل ایده
بو احوالی ترویاده اولان سردار مسستره قرالنه خبر ویردی که نه طورورسن قرال سنی قتل
اتمك مراد ایدر همان طورمه موره طرفنه چکل کیت سکا بر کمی ویره یم دیدکده اول دخی
بیم سره دوشوب مسستره یه کیتدی مکاننه واردقده اطرافده اولان قراللره خبر ویردی
وانلره دوشندی والحاصل عظیم عسکر ایله قره دن و دریادن کلدیلر و ترویا شهرینی محاصره
ایتدیلر لکن قلعه سی متین اولوب خلقی چوق اولمغله فتحی ممکن اولمیوب اونیجی سنه ده
بر حکیم تدبیری ایله بر عجیب مصنع بیوك آت تصویر ایدوب و ایچنه بر قاچ شجیع آدملر
قویوب حصار قرینه براقدیلر زیرا بو ایله مصنع صورتی بو زمنلرو قلعه نڭ ایچرو سنه

الورلر فى الواقع بويله اولدى آت صورتنى ياپوب ايچنه بر قاچ بهادر آدملر قوديلر و اول صورتى
بر قاچ تكرلك او زرينه بند ايدوب اوردو يرينه براقديلر وكندولرى كيجه ايچنده قاچمق صورتنى
كوستر ديلر و پوسيه آدم قوديلركه اكر بوهيكلى قلعه ايچنه الورلرسه بزه خبر كتورو
قلعه خلقى كوردىلركه دشمن فرار ايدوب و بو صورتى كوتورمدكلرندن برافشلردر
بعضيلر ديديلركه نهى . دكلدر بونى يارەليه‌لم اما اكثرى جواب ويرديلركه حيف دكليدر
بو مصنع شئيدر كوتورمشلر بونى ايچرو الەلم وقلعه قپوسى ايچرو سنه وضع ايده‌لم ديديلر
لكن قلعه قپوسندن صغمز لازم كلديكه قلعه قپوسنى هدم و بوصورتى ايچرو الدقلرند نصكره
ينه قلعه قپوسنى كما كان ياپالر و الحاصل اول پوسوده اولان جاسوس احوالى واروب انلره
خبر ويردكده دشمن اول ساعت عودت ايدوب قلعه نك اطرافنى محاصره ايتدكده وقپويه
هجوم ايتدكلرنده آت صورتى ايچنده اولنلر دخى چقوب قپواوكنه طوروب بو طريق
ايله ظفر بولوب ايچرو دخول ايدوب سكاننى قتل عام وقلعه يى خراب ايدوب وحالا اول
شهر عظيم آثارلرى باقيدر مصنع ستونلر وفاخر مرمرلر واردر استانبولده اولان ديركلر و رخاملر
اكثر بو شهردن كتورلمشدر قپوطاغى جزيره سى اوجنده ايدنجق قرشوسنده در محل مزبوردن
روم ايلى سواحلى وكليبولى سواحل شماليه سى نمايان اولور حتى سليمان پاشا اورخان غازى يه محل
مزبوردن روم ايلى جانبلرينى تماشا ايدروب اول سمتلره چوب فتح ايتمكه رغبت ايلدى ولهذا
بوكا تماشالق ديرو بلقيس سرايى ناميله دخى مشهور اولمشدر فصل در بيان لواء صغله بو سنجاق
دخى قپودان پاشا ايالتنه تابعدركه حالا ترسانهٔ عامره كتخداسنه خاص اولدى بونك قضالرى
بر قاچ سنجاقدن متفرقدر واك باش تختى ازمير شهريدركه قضالرى بونلردر آذينه اياثلوغ ازمير
انجه شهر ايدين نام ديكرسو كه اينه نام ديكرمت باف بلاط بيراملو چشمه اورله
چنيه سفر يحصار شامه صاور صوبجه طمله قارپوزلو قره جه قيونلو قره برون
قزلحصار قوش اطه سى مندجه نيف منمن اوصاف ازمير باش تختى ولايت آيدين
وصاروخاندر اسكله سى اق دكز كنارنده بر بندر عظيم شهر وقلعه در ايكى حصنى واردر
برى جنوب طرفنده بر يوكسك ديه اوزرنده قلعه در برى غرب وشمال طرفنده لب دريادە
ايكيسى دخى محفوظدر بلدهٔ قديمه در اسكى سورى اثارى واسكى حصارى اماكن كثيره لماطه
ليدركه اوچ جامعى و حماملرى واسواقى وبساتينى وليمونى وانجيرى واوزم قوروسنى اطرافه كتوردلر
وزيتونى چوقدر بو شهرى سنه سكز يوز بشده تيمور تيره ده قشلادوغى اثناسنده فتح
ايتمشدر اول وقت فرنك النده ايدى بعده سنه سكز يوز يكرمى طقوزده سلطان
مراد ثانى حفيدبك الندن الشدر وقصبهٔ مزبوره برالحق طاغك ذيل شماليسنده
دريا كنارنده واقع اولمشدر غربى وشمالى دريا شرقى صحرا ودن ودپه باغلر در جمله محلاتى
يكرمى قدراون جامع طقوز حمامى اكثر سوقى دريا طرفنه دوشوب نصف محله قدر
دكاكين واسواق واردر وبونك صوپى چشمه لر وقيولردندر بر نهر صغير دخى طاغ اتكندن

شهرك طرف شرقيسنى دوراىدوب دريايه قريب اولدقده شهر ايچنه اوغرار چكردوكيلور
بناسى اخشابدن كرمت اورتيلو جمله بيوتى غرب وشماله توجه ايدوب طاغه ارقه
ويرمشدر اولو جامعى نيفلى زاده جامعيدر دريا طرفنده ليمانه قريب فوقانى كار كير
قورشون اورتيلو قبه برمنارلودر برى دخى يعقوب بك جامعيدر دريا كنارنه دوشر قورشون
اورتيلو قبه در برى دخى حاجى حسين جامعى كذلك يالى كنارنده دخى سائرى شهرده
خرده جامعلر واردر التمش قدر خانى واردر برى اشاغى ليمان اغزنده مثلث الشكل فاتح سلطان
محمد خان بنا ايتمشدر بر بيوك وبر كوچك قپوسى واردر بر طرفى اولردر وغرب وشمال
طرفى دريا وقبله طرفى ميداندر بر قلعه سى دخى مزبور طاغك ديه سنده كوچك بر قلعه در
شكل مستطيل كافرى بنادر ربعى معمور وبر جامعى واردر واشاغى قلعه ده بر مسجد واردر
بو قلعه لرك صورى طشره دندر وبر خرابه قلعه ايچنده اثار قديمه ده قرق ديرك وبر عظيم
صهريج واردر بو النمده اوستى دوزميداندر خلقى جمله ملل واديان مخلوطدر مسلمانى غالبدر
دورت باليوزاو تورر وعلماسى چوقدر وبو قارو قلعه نك قپوسى اوكنده تماشالق ديرلر
بر بنانوم واردركه طاغ يماجنه طوغروقدمه لر دربستانلرك ايچنده مغاره وبنا اثرلرى واردر
بونك ناحيه لرى برى برون ابادكه قرشوسنده شرق وشمال اراسنده ودريا كنارنده بر كوچك
قصبه در بش التى جامعى ايكى اوچ حمامى واردر برى دخى زرپانده ديرلر شرق وجنوبده
بر قاج پاره قريه دربرى دخى جنوبده محكمه قريه لرى ديرلر يكرمى دورت قريه دروازميرك
بكارباشى ديرلر بر لطيف مسيره سى واردر بر قبه ايچندن بر وافر صو چقوب نصف خرمن
مقدارى بر كول اولور واياغى اقوب دكزه دوكيلور اياغنده آسيابلر واردر وبو صو نبع
ايتديكى مغاره نك ايچنه كرملك امكانى واردر ونهايتنده قپو كبى بر محل وار دربسته در
داخلنده مال ودفينه اولمق مشهوردر اهالئ ولايت بيننده معروفدر لكن مطلسمدر ديرلر
وبعض قصد ايدنلر اول قپويه واردقده قپودن باد سموم اسوب هلاك اولمق روايتنى ايدرلر
اورله ازميرده غرب وجنوب بحردن اون ايكى ميل وقره دن نصف مرحله بربلده دربر ايكى
جامعى وحمام واسواقى واردر اشجار زيتونى فراوان اولمغله صابون كانيدر بونده صابون
اشلنور بونك اسكله وليمانى اوچ ميل مسافه ايرودر قصبه لب درياده دكلدر اسكله دن چقان
احمال مسافرينى نقل ايچون مكاريلر حاضردر ليمانده قديمدن منزل مسافر بنا اولنوب
يمده طقوز يوز طقسان دورت حدودنده بر مختصر رباط ومسجد بنا ايديلر عاشق ايدر
بو مكاريلر النده بر ديشى قاتر كوردم اردنجه بر قاتر ياوروسى وار ايدى صاحبنه سؤال
اولندقده بو ديشى قاترار كك حمارايله قاريلوب طوغوردى عادته مخالف كورديكمز يوق ايدى
ميدى منمن بحره قريب غرب وجنوب ازمير شمالى كلمبه وطورغودلو قضالرى جوانبى
دوشر ازميردن نيفه كيدلسه ارالقده بر طاغ آشيلوب كذلك شمال سمتلرنده مغنيسا
وطورغودلو طاغ اشمغه موقوفدر ودخى نيفك قربنده وجانب غربنده قزل حصار وقبله سمتنده

ایالتی اولور نیف مغنیسا قرینده غرب وجنوبه واقعدر **فصل در بیان مسالك ومنازل**
ومسافات اناطولی وقرمان اسکداردن پندیك بش ساعت محل تسکدرکاه مال دپه یه
قونرلر اندنککبوزه بش ساعت مائی قلیلدرکاه سلطان چایرینه قونارلر ککبوزه دن ایکی
یول ایریلور بری ازنکمیده کیدر بری دیلدن کچر وهرسکه قونار مسافه سی ثلث ساعت اندن
دربنده التی ساعت اندن ازنیق التی ساعت اندن لفکه اون ایکی ساعتدر اندن سکود اون
برساعتدر سنه بیك یتمشده وزیر اعظم کوپرولی محمد پاشا لفکه ایله سکوت اراسنده
طاغلر ایچنده چلتکلك نام وادیلر قرینده براما نسز واسسز یرده بر مکلف خان وبرجامع
شریف وحمام بنا وخیرات ایتمشلردر اندن اسکی شهر اون ساعتدر ایکنجی یول که ازنکمیده
کیدر ککبوزه دن هرکه دورت بوچق ساعتدر نزولی یوقدر درکرمنلری طوزله قرینده
ویرانه در اندن ازنکمید بش ساعت ایکسنك ما بیننده چنار چایری بونده دخی یول ایریلور
بری صول قوله بری اورته قوله که اسکی شهره کیدر واسکی شهره کیدن یول ازنکمیددن
قازقلو بلی دورت بوچق ساعت اندن دیکلو طاش اون ساعت که قرب ازنیقدر یاخود
قازقلو بلندن قوشجیلر بومنزله کلنجه صعب وسنکستان ودولاماج محل اولوب یدی ساعت
اندن ازنیق اندن پنبه جك تابع ازنیق اندن یکیشهر اوچ ساعت یاخود دیکلو طاشدن
کول باشی ایکی بوچق ساعت اندن یکیشهر اوچ ساعت اندن اق بیق بابا سکوت
قرینده دورت ساعت اندن بازارجق بش ساعت اندن بوزاویوك دورت ساعت طاغ ایچنده
مغاره لر اولوب همان برقله سی واردر قلعه سنی اولراتمشلر طقوز مستحفظی وار ایمش اندن
اسکی شهر التی ساعت اق ویران اوچ ساعت سیدی غازی اوج ساعت برطاقلو اوچ
ساعت خان خسروپاشا بش ساعت بیات بش ساعت بولاوادین سکز ساعت
اسحاقلی بش ساعت اق شهر اوچ ساعت ارقدخانی ویرانه در دورت ساعت ایلغین
ایکی بوچق ساعت جسر عتیق نام دیکر بالقام صویی ایکی بچق ساعت بالسن کوپروسی
دیرلر اندن زنکی صویی اندن قونیه یاخود ایلغندن لادیك اون ساعت اندن قونیه طقوز
ساعت قونیه دن اسمیل اون برساعتدر قره بکار طقوز ساعت ارکلی اون ایکی
ساعت اولو قشلا طقوز ساعت چفته خان التی ساعت بوچفته خان یولی صعب
وسنکستان برچای صویی واردر وبوجفته خان قرینده برلطیف ایچمه وبر ایلیجه وقربنده
برنهر جاریدر اکا قرق کچید دیرلر برنیچه دفعه اول نهره اوغرایوب کچرو بوچفته خان تا چاقیده
وارنجه کوه برکوه میشه زار اورمانلردر چفته خاندن نصف منزلده بوقرق کچید
صویی چوغالوب اق کوپری نام طاش کوپری التندن کچرو قرینده قره صو نام نهره قاریشور
وطاغ دیبنده شکر بیکاری دیرلر برچشمهٔ عظیمه دن نبع ایدوب اول نهره دوکیلور وبوجسری
عبوردن صکره رمضان اوغلو نام یایلا طاغلرینه صعود اولنور بنه نزول اولنوب چفته
خاندن یایلاقه یدی ساعت واندن چاقده اون برساعت وچاقد کنارنده بیرام پاشا یاپردوغی

شكل خليج قسطنطنيه
شمال
سلطانیه باغچه سی

بکلربکی باغچه سی
چنکل کوی
وانی کوی
قندیللو باغچه
اناطولی حصاری

خانه که ایام شتاده اوچ دوت کونده کلنور وار القده نیجه خانلر بنا اولنمشدر و چفته خاندن چاق
چاقده کلنجه دخی یولده سلطان خانی دیرلر بو خانی حاجی سلطان مرحوم بنا اتمشلردر اندن
صاری اشق اندن چاقده کلنور و چاقدن ادنه طقوز ساعتدر لکن چاقدن ادنه یه
کلنجه ایکی یول واردر بری سنه قرغه سکمز دیرلر بر طپراقدن بوکسك طاغ اشلوب ادنه صحراسنه
واریلور بو یولده چاقد نهرینی عبور احتیاج قلمز ایکنجی طریق چاقد کنارنده اولان خان
قربنده چاقدن ایاقدن کچیلور بو طریقده چاقدن ایکی کره کچیلوب ادنه یه واریلور دخی بر یول
زنکی صو بندن ادنه یه واریلور زنکی صویی التی ساعت اندن دیکه خان دورت ساعت
نام دیکر کلمیج بیکاری دیرلر صحرالردر کاریز باشی نام دیکر حوض اوچ ساعت اندن قونیه دورت
اندن بیکار اوغلو قریه سی التی ساعتدر خراب دربیکار باشی که قرب لارنده در التی ساعت
معدن شاری قربنده بوکا افلاطون صویی دیرلر فیروز اندن اقجه شار سکز ساعت اقر
صویی واردر بو طرفی قلعه در مراد پاشا بنا سیدر اندن کول باشی یدی بوچق ساعت
عظیم صویی و کوپروسی واردر یاخود قورد بیکاری اندن ارکلی دورت ساعتدر چاوش
کوپروسی اقر صویی واردر اولو قشلا اندن چفته خان اندن نکربلی و رمضان اوغلو
یایلاسی اندن صاری اشق نهر چاقد خان بیرام پاشا اندن ادنه و صاغ قولده دخی ایکی
یردن یول ایریلور بری دیلدن بری ازنکمیددن که بروسه یه و اندن کوتاهیه یه کیدیلور
ازنکمیددن یکی شهر آیدین اندن بروسه یه و بروسه دن کوتاهیه بری بروسه دن
کوتاهیه بری بروسه دن آق صو لطیف ماء جاریسی واردر اندن اینه کول بر صحرای واسع
بر کول قربنده در یاخود قورشونلو خانه قونرلر اندن کمش بو منزلده طومانج طاغلری
آشیلور اندن کوتاهیه دخی بر یول ازنیقدن کوتاهیه یه ازنیقدن یکی شهر آیدین اندن
آق بیق اندن آخرجك اندن بوزاویوك اندن صولی کوی اندن کنجه لو بونده ایلیجه واردر
اندن کوتاهیه و اول یول که دیلدن کیدیلور ایکی یولدر بری صاغ قولدر و بری که بروسه یه
و مغنیسایه کیدیلور دیلدن صمانلو غربا بر منزل و اندن بروسه یه یاخود صمانلودن بازارجق
نام محله کیدرکن صمانلو قاطرلی طاغلری آشیلور عظیم طاغلردر و صعب یوللردر
بلمابجغه وارلیلور اندن اولوباد بروسه دن بوغاز حصار عسکر منازلی بکلك چایر اوچ ساعتدر
کول باشیدر قربی قره اغج باغلری التی ساعت اندن اولوباد کوپروسی ایکی بوچق ساعت که
میحالج قربنده در اندن صاری بك تابع کرماستی دورت ساعت اندن صالددر قرب
بالجك اغاج تابع مانیاس دورت بوچق ساعت اندن کوده اغاج کوپروسی واردر قرب
ودیان تابع کونان دورت بوچق ساعت اندن جسر کوکرجنلك التی بوچق ساعت اندن
قریهٔ دیمتوقه دریادن اوچ ساعت بو منزل التی بوچق ساعتدر اندن قوری دره دورت
بوچق ساعت اندن کونجی در قرب دریا التی ساعت اندن چار طاق مقابل کلیبولی
دورت ساعت اندن برغوس دورت ساعت اندن قلعهٔ سلطانیه بش ساعت

میخالیجدن مغنیسایه ایلی بات اندن صوصغرلغی بونك برنهر یکردر بند مند هو ریا اندن
قوری کوجلك اندن باش کلمبه اندن بلاموط ایکی خانی واردر اندن مغنیسا اندن ازمیر بروسه دن
برغمه یه بروسه دن قره اغاج اولوباد کولی چلتکلی قریه در عمر نام قریه بالیکسری برداقجی
قریه در تارحاله جاود یر بر قریه در بلوجك نام قریه برغمه ایازمند اندن ادرمید اندن اورندی
اندن بالیکسری کوتاهیه دن حمید دکزلی اندن زازقری اندن یکی بوراو اندن اسپارته
دخی دکزلودن انطالیه جنوبه عاصی قره اغاج اراده قازق بلی اشیلور تفنی یه واریلور
اندن استنارا ندن انطالیه دخی دکزلودن قوش اطه سنه غربه نازلی اندن سلطان حصاری
یکیلور کوشکه کیدیلور اندن کوزل حصار اندن اذینه دورت ساعت اندن بلاط اندن قوش
اطه سی ازنکمید دن صول قوله برقاچ یولی واردر ازنکمید دن صبانجه طقوز بوچق یاخود
اطه ناحیه سی نهر سقاریه ومودرنی صولری یکیلور اندن خندق اندن دوزجه بازاری
یولك کوکر یه دربندی وطاغلری اشیلور بولی یه واریلور یاخود صبانجه قربنك سقاریه
صویی یکیلور سکز ساعت اندن کیوه طقوز بوچق ساعت اندن طراقلو طقوز ساعت
اندن کونیك بش بوچق ساعت اندن مدرنی طقوز بوچق ساعت اندن بولی اون بش ساعت
اندن چغا سکز ساعت اندن کره ده بش بوچق ساعت اندن کول باشی دورت ساعت اندن
بایندر بش ساعت وشرقه کیدن مقابل حماملو یه قونار اندن چرکش سکز ساعت یولی
تنکدر اندن قره جه ویران سکز ساعت خلقی آت جانبازیدر یاخود قورشونلو اندن
قوچحصار اون ساعت اندن طوسیه دخی اون ساعتدر دخی کول باشندن قسطمونیه
ایکی یول وار کول باشندن ویران شهر اندن بورلی اندن افلانی اندن ماچیل لنا اندن
سورقون اندن قسطمونی یاخود کول باشندن بایندر اندن اق طاش اندن صرت
اندن یورك اندن اراج اندن مرکوزه اندن قسطمونی طوسیه دن چانغری بر منزل
وطوسیه دن سیواس حاجی حمزه سکز ساعت بونك کبیر بلی دیرلر یولك بر بل واردر مرور
اولنجه زحمت چکیلور دورت خانی واردر عثمانجق التی ساعت اندن مرزیفون صحراسی
نهایتنك کوسه شعبان سکز ساعت یاخود حاجی کوبی اندن مرزیفون قربندن یکیلوب
واریلور بولاق دورت بوچق ساعت اندن کلکرازیدی ساعت اندن اماسیه اندن اسکی
ایکنه نام دیکر اقیه لر سکز ساعت اندن تورحال یدی ساعت اندن اینه بازاری دورت ساعت
اندن توقات التی ساعت اندن تحت آباد یدی ساعت یاخود بولس ارتوق آباد صحراسنده
بر بیوك قریه در اهلی مسلم وکافردر بر عظیم بل یکیلور اندن محمد پاشا خانی حالا ایکی شهردیرلر
یدی ساعت اندن یلدز صویی دورت ساعت کوپریدن یکیلور اندن سیواس دورت
ساعت وانکوریدن توقات لالاچایری چقورجق چاشنکیر کوپروسی قره قوغه نارنك قاضیلقدر
اقچه قیوتلی توقات اسکی شهردن توقاته قاش اندن اق کوپری اندن دخی اوغلاقچی
سوری حصار برابرنك بر کویدر اندن مهان سقاریه صویی یکیلوب قونیلور اندن یوکلو

اندن .

اندن ییلا نجی اندن الاجه اطه اندن انکوری اندن لالا چایری اندن حصارلق اندن
قزل ایرمق کوپرسی چکیلور اندن یارانی ییلاقی اوکی اندن صوفیلر اندن سیغه اندن کورز اندن
قانق اندن چاوغار اندن یالکزطام اندن طـــاری بوغازی اندن قزل تربه اندن مشهد اباد
اندن قازاباد اندن توقات انکوریدن سیواسه الما طاغی اندن قزل ایرمق اندن کسکین
اندن دلیجه ایرمق اندن ال بکلی اندن بو داق اوزی اندن سنجار اندن قزان قیا اندن اوج
طاس اندن زیله اندن سیس اندن ارتق اباد اندن محمد پاشاخانی اندن ایاجه اندن سیواس
انکوریدن قیصریه یه الاطاغی اندن چقورجق اندن چاشنکیر اندن دکرمنلی نام دیکر بولدقلی
اندن صوفیلر اندن قزلق بلقانی اندن قبادوراق اندن کورکچی اندن دمرجیلر اندن انبار اندن
قیصریه ازنکمیددن انکوری صباانجه اندن کوپری قرب کیوه اندن طراقلی اندن طوربالی
کوینك اندن نصوح پاشاخانی اندن دیکر نصوح پاشاخانی اندن صاریلر اندن بکبازاری اندن
ایاش اندن استونوس اندن انکوری لغات اناطولی خلقنك لسانلری ترکیدر وجابجا بعض
رعایاسی نصاری وروم لسانی وبعض ارمنی لسانی تکلم ایدرلر اما غایت ازدر دخی یهودی واردر
اما اسپانیول لسانی ایله تکلم ایدرلر دخی فرنك لسانلرینك ازمیرده انواعی موجوددر الادیان
بو اناطولی خلقی جمله سی اهل اسلام ومذهبلری حنفیدر انجق بعض کویلرده نصاری
وروم وارمنی ویهود طائفه سی هر یرده بولنور اما غایت ازدر اوصاف خلق کرچه خلقی ترك
وترکماندر وروم در اما ارمنی ویهودی ازدر وفرنك دخی واردر ازمیرده اولورلر احوال ملوك
وحکام که اناطولی ولایتنی ضبط ایتمشلردر بو دیار طوفاندن بشیوز تمشد نصکره مسك بن
یافث اول طاغدن چاق اسکندره ضبط واول یرلری معمور ایدن بودر بعده لهراسب بعده دارا
بعده اسکندر یونانی بعده بطـــالسه وبو دولتده انطاکیه بنا اولندی بعده قیـــاصره روم
بونك عصرنده وفات افلاطون الهیدر قونیه ده تکرار فرسدن نوشروان بعده قیاصره
روم چاق دولت اسلامیه ظهور ایدنجه اهل اسلام خلفاسی طرفندن بعضی یرلری ضبط
وبعض یرلری غارت ایتمکه وابتدا اناطولیده دولت اسلامیه دن ظهور وقرار ایدن ال عثمان
دولتلریدر سبب ظهورلری شویله نقل ایدرلر که جنکیز خان خروج ایدوب باخته کلوب وایرانه
تسلط ایدوب واول وقت سلیمان شاه بلخ قربنده ماهان شهرنده حاکم ایدی واولوقتکه
سنه التیوز یکرمی برده سلیمان شاه اول سمتی ترك ایدوب دیار حلبه قصد ایدوب واروب
جعبر قلعه سی قربنه کلدکده فرات ایرمغی یوللرینه کلوب کچمك استدیلر سلیمان شاه
یکید طلب ایدوب آتنی صویه دیدی اجلی انده مقرر ایمش جعبر قلعه سنك التنده دفن
ایتدیلر بعده اوج اولادی قالدی بری سنقورتکین بری کون طوغدی بری ارطغرل بویله
اولدقده پاسین اوه سنه دوندیلر ارطغرل انده دورت یوز مقداری کوچر او ایله قالوب
اول برقرنداشلری ینه وطن اصلیه لرینه رجوع ایتدیلر ارطغرل برنیجه ایام انده طوردی
محل مزبوردن ینه رومه عزیمت ایتدیلر رومه داخل اولدقده اولادلرینك بریسنك ادی

صارى بالى ايدى سلطان علاء الدين ولايتنه داخل اولمغه استيذان اتمك ايچون
علاء الدينه ارسال ايدوب وارد قده اذن ويروب وطومانيچدن چاق ارمناكه وارنجه تعيين
مكان ايلدى ارطغرل اول سمته توجه ايتدكده قره جه طاغده توطن اتمشلردر بعده سلطان
علاء الدين بعض اعدا اسيله محـــاربه صددنده ايكن ارطغرل يانندده اولان يولداشلريله
ايريشوركه تاتار سلطان علاء الدينى بوزمغه آزقالمشيدى اول ساعت ارطغرل اتبـــاعيله
تاتاره هجوم ايدوب تاتار منهزم اولدیلر سلطان علاء الدين انى كوروب ارطغرله
استقبال كوستردى ارطغرل دخى سلطان علاء الدينك الن اوپوب سلطان علاء الدين
دخى ارطغرله خلعت كيدروب توابعنه اعطا واحســانلر ايلدى اندن سكوت نام محلده
قشلايوب واول سمتده اولان قره جه حصار وبلجك سلطان علاء الدينه اطاعت ايدرلردى
بعد زمان قره جه حصارك كفارى ارطغرله حضور ويرمز اولوب عداوتى اظهاره بشلديلر
ارطغرل دخى علاء الدينه اعلام ايدوب علاء الدين دخى اوزرلرينه وارمغه اذن ويردكده
محاصره ايدوب فتح ايلدى بعده سنه التيوز سكسن بشده سلطان علاء الدين كوتاهيه يى
محاصره ايدركن خبر كلدى كه تاتار نقص عهد ايدوب كلوب اركلى يى غارت ايتديلر
سلطـــان علاء الدين اول ساعت ارطغرله قلعه محاصره سنى تفويض وكندى دونوب
تاتار اوزرينه كيدوب تاتار عسكرين بوزوب چوق تاتار قيردى بر مرتبه كه سلطان
علاء الدين امر ايلدى تاتارلرك حيالرى دريلرينى بر بر ينه ديكوب بر سايبـــان ياپدردیلر
شمديكى حالده اول صحرايه طشـــاق يازوسى ديرلر وبو طرفده ارطغرل اقدام بليغ ايدوب
قلعه يى فتح ايتدى وتكفورى طوتوب قلعه يى يغما ايدوب خمس مالنى اخراج وباقى ماله
غنايمى غزاته تقسيم ايدوب اندن خمس مالى بشارت خبريله سلطان علاء الدينه كوندردى
بعده اندن ارطغرل ايكى سنه اوچ اى دورت كون غزاده اولوب اندن سلطان علاء الدين
متوفى اولدى بعده اوغلو غياث الدين قونيه تختنه جلوس ايتدى والحاصل ارطغرل
سكوتده سكون ايدوب كفاره مدارا ايدوب تا سلطان علاء الدين ثانى كيقباد بن فرامرزه
كلنجيه دك واول وقتده ارطغرلك اوچ اولادى اولوب برى عثمان برى كوندز برى صارى بالى
لكن جمله دن بهادر وشجيع عثمان ايدى اول سببدن عثمانه خلق عزت واكرام واول وقت
پادشاه اعظم قزان خان بن ارغون رومه مستولى اولوب واول وقت ارطغرل غايت پير اولمش
ايدى اما سلطان علاء الدين ايله مناسبت تامه سى وار ايدى احيانا عثمان غـــازى
علاء الدينه پشكش ايله واروب بولشوردى ودخى اول وقتده علاء الدين ثانينك اسكى شهر
واين اوكنده نائبلرى وار ايدى عثمان غازى بونلره واروب كلوب دوستلق ايدردى بو عثمان
غازى غايت مسلمان ودينداركشى ايدى وعادتى اوچ كونده بر طعام بشوروب فقرا وصلحايى
جمع ايدوب اطعام ايدردى وبو مرتبه معتقد ايديكه بر كيجه بر كويك امامنك خانه سنده
مسافر اولدى مكر پنجره ده بر مصحف شريف وار ايمش صاحب خانه عثمـــان غازى يه

یلدردکده کیجه اولوب ابدست الوب مصحف شریف جانبنه توجه ایدوب تا صباحه دك
ال قاوشوب طوردی تعظیما ونقل اولنورکه عثمان غازینك اسکی حصار بکی ایله برعورت ایچون
ماجراسی واقع اولدقده عثمان غازی ایله جنك ایدوب اسکی شهر بکینك عسکری منهزم
اولدی وبك ایله معا یاردمه کلن خرمن قیا کافرلرینك تکوری کوسه میخال طوتلدی کوسه
میخال بهادر اولمغله عثمان غازی کوسه یی اولدرمکه قیامیوب جرمنی عفو ایدوب ازاد ایلدی
کوسه میخال دخی جان ودلدن مسلمان اولوب اتباعیله عثمان غازی یه تابع اولدی عثمان
غازینك واورخانك اولکه لرنده کافر طائفه سیله جنك ونیجه قلعه لر فتح ایتمشدر
حالا اولادی مالکانه لرینه متصرفلردر بعده ارطغرل هجرتك التیوز سکسن یدی سنه‌سنده وفات
ایلدی وعمرلری طقسان اوچ سنه درسکوتده دفن ایتدیلر علاء الدین ارطغرلك
وفاتی اشتدکده عظیم تأسف ایدوب یرینه عثمان غازی یی تعیین ایلدی وطبل وعلم
وقلج وآت وخلعت فاخره کوندردی کنه الاخبار صاحبی اویله نقل ایلمشدر لکن
غیری تواریخده ازنیق جنکنه ارسال اولنمشدر نته کم کلسه کرکدر ونقل ایدرلرکه اینه کول
تکوری آدملری عثمان غازینك یلاقه کاوب کتدکده بعض شیلرینه تعرض ایدرلردی
بویله اولمغله عثمان غازی بیلجك تکورینه دیدیکه بزم کوچمزی انجتمکه بشلدیلر
باری صلحمز بوزلمق ایچون یلاقه کیده جك اثوابمزی سزده امانت قویه لم بیلجك تکوری
دخی قبول ایدوب اما شول شرطیله که اثوابلری خاتون کشیلر کتوروب قلعه یه قویالر
هرکز اتراك وار ککدن کمسه کرمسون خاتونلر اثوابی بیلجك قلعه سنه کتوردیلر
بوبلجنه برقاچ کره اولوردی عثمان غازی اینه کول تکورینك سمتنه یتمش کشیله ارمناکدن
دونوب کچرکن مکر اینه کول تکوری خبر الوب چوق کافر ایله پوسو دن عثمان غازی یه
قیولدیلر عثمان غازی اللهك عنایتی ایله غالب اولوب اکثر کافرلری قیرمشدر اما قرنداشی
صاری یالی اوغلو یالی خواجه شهید اولوب ارمنی بلی دوکندیکی یرده حمزه بك کوینك
نواحیسنده دفن اولندی حالا مزاری یاننده برکاربان سرای ویرانه سی واردراندن عثمان
غازی یلاقه کاوب چقدقدن صکره عثمانك خلقی اراسنده برعزیز شیخ وارایدی آدینه اده
بالی دیرلردی دنیاسی بینهایه ایدی اما درویش سیرتنی طوتردی برزاویه یاپوب
آینده وروندده یه خدمت ایدردی کاهی عثمان غازی انك زاویه سنده مسافر اولوردی بر
کیجه رؤیاسنده کوردیکه بو شیخك قوینندن آی چقوب کاوب کندونك قوینه کیردی وهمان
کوبکندن دخی براغاج بتوب عالمی طوتوب وانك سایه سنده طاغلر وار وطاغلرك دیبندن
بیکارلر چقوب روان اولوب اقرکمی باغی سقی ایدر کمی چشمه لر اقیدر ایرته سی عثمان
غازی بورؤیاسنی عزیزه نقل ایدوب شیخ دخی تعبیرنده ایتدی یا عثمان مژده اولسون
سکا وسنك اولادیکه حق تعالی سکا وانلره سلطنت ویردی ایمدی بنم برقزم وار ال دیدی
عثمان غازی شیخك قزینی نکاح ایدوب تزوج ایتدی چونکه اده بالی عثمانك دوشنی

تعبیر ایتدی همان عثمان غازی قلجنی بلنه بغلیوب بر کیجه یارانلریله سوروب اینه کوله
کلوب قربنده واقع تولجه نام قلعه یی آتشه اوروب کافرلرینی قیردی صباح اولیجق اول سمتك
کافرلری جمع اولوب قره جه حصار تکفورینه آدم کوندوروب ایتدیلر ترکار کلوب بوند
توطن ایدلی اطرافه ال اوزتمغه بشلدیلر اکرمقید اولمزسکز بوند نه سنی ونه بزی
قورلایدی بو اقلیمدن سوروب چقارالم پس قره جه حصارك تکفوری قرنداشنی
چوق عسکرله کوندروب اینه کوله امداد ایلدی عثمان غازی بو احوالك خبرینی الوب
عسکر جمع ایدوب طومانیج بلنده کافر عسکرینه بولشوب عظیم جنك اولدقده عثمان
غازینك قرنداشی صاری بالی انده شهید اولوب اول یرده برچام اغجی واردرقندیللو چام
دیرلر زیرا کاهی انده قندیل کوریشور و تکفورك قرنداشی انده دوشوب عثمان غازی بیوردی
قارنی یاروب دخی ایت کبی یری اشوب کومدیلر اول سببدن اول یره ایت اشنی دیرلراندن
صاری بالی ئ کوتردوب ارطغرل یاننه دفن ایتدیلر چونکه علاء الدین ثانی صاری بالینك
شهید اولدغنی بلوب ایتدیکه معلوم اولدیکه قره جه حصار تکفوری بزه باغی اولمش اسکی
شهری عثمان غازی یه ویردی و دستور ویردیکه قره جه حصاره واروب یغما ایلیه پس
عثمان غازی عسکر جمع ایدوب قره جه حصاری فتح ایدوب و تکفوری اسیر ایدوب مالنی
غازیلره قسمت و خمسنی اخراج ایدوب قرنداشی اوغلو اق تیموری علاء الدین ثانی یه
کوندردی بو فتح هجرتك التیموز سکسن یدی سنسنده واقع اولدی و نقل ایدرلر قچن بو فتحلر
اولدقده اهل اسلام چوغالوب جمعه نمازی و بیرام نمازی قلمغی طلب ایتدیلر و طورسون
فقیهه سویلدکده طورسون دیدیکه جمعه نمازی قیلمغه اذن پادشاه لازمدر عثمان
غازی بو سوزی ایشتدکده غضبه کلوب فقیهه مزبوره دیدیکه بو ولایتلری نم قلجم ایله فتح اولدی
نه اصل پادشاهك علاقه سی واردرکه انکا دانشمغه محتاج اوله و زدیوب اویله اولدقده قره
حصارده طورسون فقیهی هم قاضی وهم خطیب ایتدیلر و اول خطبه عثمان غازی بن
اطغرل نامنه اوقندی عثمان غازی اسکی شهری تخت ایتدکده بر عظیم بازاری طورردی
اطراف کافرلری هفته بازارینه کلوب الش ویریش ایدرلردی اتفاق برکون بیلجکدن
بازاره کافرلر کلوب بریوکله برداقلر کتورمشلرایدی وهم کرمیانلونك بریسی بونلرك بر برداغنی
الوب حقنی ویرمیوب اول کافر دخی کلوب عثمان غازی یه شکایت ایتدکده اول ساعت
عثمان غازی اول کرمیانلودن حقنی الیوردی غایت ایله عدل کوستردی و دخی نقل ایدرلر
قوجه میحال قرینی قنوزی ایلنك بکنه ویردکده اطرافده اولان تکفورلری دوکونه اوقیوب
جمله تکفورلر دوکنه کلوب صاچی کتوردیلر اما عثمان غازینك کتوردیکی جمله سنه
غالب ایدی کافرلر کوروب عجبه قالدیلر بر برلرینه ایتدیلرکه بو عثمانك رویشی بویله کوسترکه
از زمانده بونده بریمزی قومیه ایمدی تدبیر بودرکه بونك تدارکنی همان کورلر بو تدبیری بیلجك
تکفورینه تفویض ایلدیلر زیرا عثمان غازی بیلجك تکورینه صورت معامله انواع احترام
ایدردی

ایدردی بیلجك تكفوری ایتدی یقیننده بزدخی دوكون ایده‌رز عثمان غازی بی دخی تكفورلرله
دعوت ایده‌رز والحاصل بیلجك تكفوری دخی یارحصار تكفورینك قزینی الوب عثمان
غازی دخی سوری ایله قیونلر كوندروب ایتدی تكفور ردوستم بوقیونلری دوكونه وخدمتنه
كلنلره یدرسون بزدخی انشاءالله واررز كوسه میخال دخی مخفیجه كافرلرك اتفاقلرین
اعلام ایدوب بویله اولور قدر میخال ایله خبر كوندردی كه سلام ایدوب سویله هر ییل زحتمزی
چكه كلمشلردر كرمیان اوغلوایله عداوتمز خود معلومدر بوییل دخی زحتمزی چكسونلر بزم
رختلریمزی ینه قلعه یه كوندرلریقیننده ییلاقه كتملویز اثوابمزینه انلرك یاننده امانت اولسون
بوطرفدن امین اولوب دوكونه خدمت ایده‌رز كوسه میخال بوسوزلری تكفوره سویلیجك
غایت سوندی تورك جمیع عورت واوغلان ومال ورزقیله قبضمه كیررصاندی الحاصل دوكونی
چاقر بیكاری دیرلر بریرانده ایتدیلر موعد وقتنده عثمان غازی دخی برنیچه اوكوزلره كیچه‌لرله
مهارلرایدوب وایچلرینه رخت دیوآدملر قویوب سوردیلر خاتونلر قلعه یه قورلردی ینه
اولمنوال اوزره بومهارلری اوكوزقطارلریله كیجه قراكولغنده حصاره كتوروب بریره
قودیلر چونكه بوحیله ایله قلعه یه كیردیلر فی الحال اول كیجه یوكلرندن یالن قلج جمله مسلح
یره دوكیلوب قپویه سكردیشوب قپوجیلری اولدروب حصاری فتح ایتدیلر بوطرفدن
عثمان غازی دخی برنیچه دلاورلری عورت قیافتنه قویوب تكفوره كوندروب ایتدی لطف
ایله بوخاتونلری برایوجه یره قوندرسنز اخشام وقتنده كلدی زیراقلعه یه كیرنلرله شویله
قول اولنمشدر كه انلر قلعه یه واردقدنصكره عثمان غازی بردخی تكفورایله بولوشه خبر
اولدی كه عثمانك خاتونلری كلیور و او ده سنه وارمدین عثمان غازی آت ارقه سنه كلدی
قچركی اولوب كتدی تكفوره خبرویردی كه عثمان غازی قچدی تكفوردخی اول ساعت
اردینه دوشوب بیلجك قربنده عثمان غازی یه ایریشوب واول عورت اسلوبنه كرنلر دخی
اردن كسدیلر عثمان غازی تكفورك باشنی كسوب واول كیجه یارحصاره ایتوب علی الصباح
تكفورینی طوتوب وكلینی ودكونه كلنلری جمله اسیر ایدوب دخی اینه كوله كاوب فی الحال
یغما ایدوب تكفورینی قتل ایتدی بوفتوحات سنه التیوز طقسان طقوز ده واقع اولدی
واول كلینك اسمنه نیلوفردیرلردی عثمان غازی نیلوفری اوغلی اورخانه ویردی بوخاتونك
بروسه ده قپلوجه قپوسنه قریب حصار دیبنده برتكیه سی واردر ونیلوفر كوپروسنی دخی
اول بنا ایتدی و بونیلوفر سلطان مرادوسلیمان پاشانك والده‌لریدر چونكه عثمان غازی
بیلجكی ویارحصاری فتح ایتدی بعده ازنیق اوزرینه واروب اطرافنی غارت ایتدیروب
تكفوری استانبول قرالنه خبر كوندردی واندن امداد طلب ایتدی بوخبری عثمان
غازی الوب سلطان علاء الدینه فتح اولان حصارلری بلدردی اولدخی عثمان غازی یه طبل
وعلم وقلج وآت وخلعت فاخره ویروب علاء الدینه كیدن آدم كلمدین استانبولدن كافرلشكری
كلوب دیلدن یكمكه بشلدیلر عثمان غازی ییلاق حصارندن دل الوب كافرك غفلتنی

بیلوب دیلدن یکدیلر اوزرلرینه شبعون ایدوب وبصوب بعضیسنی قتل وبعضیسنی اسیر
ایدوب وبعضیسی استانبوله فرار اتمشلردر اول اثناده اکندی وقتنده سلطان علاءالدین
ثانیدن طبل وعلم وبرآت وقلج وخلعت یتشدی اندن ارباب دیوان وارکان واعیان
آراسته اولوب دیوان سلطان مرتب اولوب عثمان غازی عزت ایله اایاغ اوزره طوروب
نوبت عثمانی اورولنجه اایاغ اوزره طورردی بو قاعدهٔ شاهانه وقانون میرانه نوبت عثمانی بونك
اوزرینه قورلدی اول زماندن تا سلطان محمد ابن سلطان مرادخان زماننه دکین رسم عثمانی
بونك اوزرینه ایدی هر بارکه سفره خروج اتمکه نوبت اوریلورسه پادشاهلر اایاغ اوزره
طوررلر دخی عیدلرده بو منوال اوزره ایدی مزبور سلطان محمد خاندن صکره اایاغ اوزره
طورمق قطع اولندی بعده چوق یکمدی سلطان علاءالدین آخرته انتقال ایدوب اولادی
قلمدوغندن یرینه وزیر صاحب تدبیری یکمدی وامراسی حکم ایتدکلری ولایتلرده هر بری
مستقل اولدیلر قاما ایدین وصاروخان وکرمیان وحمید ایلی وتکه وقره سی وطورغود ومنتشا
بو ذکر اولنان بکلر هر بری کندی ولایتنی قوریدوب استقلال اوزره حاکملر اولدیلر بعده
هر بریننك اوزرلرینه کلوب اهل اسلامه قلج چکدکلرندن اوتوری علمافتوا ویروب واوزرلرینه
واریلوب مملکتلری اللرندن النددی بعضیسی ـــن اختیاریله تسلیم وحالنه مناسب
رعایت وبعضیسنی زور ایله المشلردر وحالا اول مملکتلر اول بکلرك نامی ایله درونقل اولنورکه
علاءالدین وفات ایتدکده قسطمونی وسینوب بعده قزل احمدلو نام طائفه علاءالدین
طرفلرندن حاکملر ایدی بعده کندیلر مستقل اولدیلر ابتدا انلردن حکم ایدن عادل بك
بعده بایزید زمن بن علی بن یعقوب بن شمس الدین بن نورالدین شهید وبونلرك نسبتلری
خالد بن الولید حضرتلرینه چقار اما اصحی بایزید زمن سنه یدی یوز طقسان بشده وفات
ایلدی بعده اوغلو اسفندیار بعده اوغلو ابراهیم بك بعده ابو الفتح غازی سلطان محمد خان سکز
یوز التمش بشده قسطمونی وسینوب قلعه لرینی قزل احمدلودن سیف ایله ضبط اتمشدر
بو قزل احمد دخی بایزید زمن اولادندن در دخی نقل ایدرلرکه اول وقتلرده کرمیان ولایتنده
برکشی عثمان غازی یه کلوب رجا ایلدی که بو بازارك باجنی بکا صاتوك عثمان غازی ایتدی باج
ندر اول آدم ایتدی بازاره هرکم یوك کتوررسه اندن بر اقچه الایم عثمان غازی ایتدی بو بازاره
کلنلرده اوزمالکمی واردرکه بونلردن الاسون یاخود تکری تعالی بیوردیمی و پیغمبرك
قولیمیدر یاخود هر اقالیم پادشاهلرینك معتاد وقانونلریمیدر اول آدم ایتدی پادشاهلرك
قانونلریدر عثمان غازی غضبه کلوب دیدی که من بعد بونده طورمه یوخسه سکا ضررم
دوقنور اول اثناده عثمان غازینك مقربلرندن بر قاچ کمسنه حاضر اولوب ایتدیلر ای خان
اقچه سزه کرکمز ایسه بازاری بکلینلره عادت در بر نسنه جك ویررلرتا که بونلرك دخی امکلری
ضایع اولمیه پس عثمان غازی ایتدی چونکه اویله در هر آدم که بریوك شیٔ فروخت ایده بر اقچه
ویرسون اگر صاتمزسه هیچ برنسنه ویرمسون بیوردیلر صکره یکیجه والحصارلری فتح

وعثمان

وعثمان غازی بونلردن صکره بروسه یی محاصره ایتدیلر محاصره متمادی اولمغله ایکی حواله بنا ایلدیلر
عثمان غازینک تقریبا مرضی حرکت اتمکله اوغلی اورخانه قلعه نک احوالنی تفویض ایدوب
ینکیشهره عودت وهجرتک یدییوز یکرمی التیسنده بروسه فتح اولندی اول اثناده عثمان
غازی سکوتنده وفات ایلدی اورخان غازی ایشیدوب کلوب عثمان غازی نک وصیتی اوزره بروسه ده
مناستر ده قبه نک التنه دفن ایتدیلر عمری التمش طقوز ومدت سلطنتی اون التی سنه در
متروکاتی بر یکیجه صریق تکلتی وبر یانجوغی وبر طوزلوغی وبر قاشقلغی وبر صوقمان اودکی
قالدی وصریق تکلتی دخی دکزلی بزند ایدی وبر قاچ طویله اتلری وبر قاچ سوری قیونلری
وار ایدی شمدی بروسه نواحیسنده یورین بکلک قیونلرک طموزلغی اول قیونلردر بعده
اورخان غازی پادشاه اولدی وبروسه یی تخت ایلدی وقرنداشی علاء الدین کندو اختیاریله
بر قوطن دیرلر بر کوی وار در انی استدی واول بکا یتر دیدی وکورتلو نام محلده بر تکیه بنا
ایتدی وقبلوجه قپوسنه کرلدیکی محلده قلعه ایچنده بر مسجد وانده ساکن اولدی ودائما
اورخان غازی انکله مشاوره ایدردی بعده اورخان ازنکمیدی محاصره ایلدی وآیدوس
فتحنه عبد الرحمانی تعیین اتمشدر اتفاق اول قلعه تکفورینک محبوبهٔ زمان بر دختری
وار ایدی بر کیجه دوشنده کوردی که بر چقوره دوشوب چقامز قرشوسندن بر خوب
صورتلو بکت کلوب اول چقوردن بونی چقاررو اولکی لباسنی صویوب وبدنی یویوب
حریر لباسلر کیدیرر قز همان اویانوب عجبه کلدی بو احوالی فکر ایدرکن خبر کلدی که تورک کلوب
قلعه یی محاصره ایتدیلر قز دخی برج کنارینه کلوب بقرکه تورکلر نیجه جنک ایدرلر اتفاق
اشاغی نظر ایدوب نظری عبد الرحمن غازی یه دوش اولدقده کوردیکه رؤیاده کوردیکی
بودر اول ساعت بر مکتوب یازوب بر طاشه بغلیوب اشاغی یه براقدی عبد الرحمن النه
الوب رومیجه بلور بر کمسه یه قرائت ایتدردیلر یازلمش که فلان کیجه فلان یرده اعتمـــاد
ایتدیککز آدملردن کوندورسزکه قلعه یی سزه الیویره یم دیمش والحاصل عبد الرحمن
غازی ایندی بن باشمی بو یولده قومشمدر دیوب بر قاچ یارغازیلر ایله نصف اللیلده اول
قزک وعد ایتدیکی موضعه واردیلر قز بونلری کوزردی عبد الرحمن علی الفور بدنه
کمند بر کیدوب حصاره چقوب قزه بولشوب حصارک قپوسنه کلوب فی الحال قپوجی یی
اولدیروب وقلعه نک قپوسنی اچوب غزات ایچرو یه کیروب تکفوری بغلدیلر چونکه
حصار آیدوس فتح اولدی تکفوری واول قزی جمله مالی ایله عبد الرحمن اورخان غازی یه
کتوردی اولدخی قزی وغنیمتدن وافر عطیه دخی عبد الرحمانه ویردی حالا انک نسلندن
وار در قره رحمان دیرلر بعده سلطان اورخان قیون حصاری وازنکمید وازنیق نام شهرلری
هجرتک یدییوز اوتوز برنده فتح ایدوب علاء الدین پاشا تعلیمی ایله قوانینه متعلق شیلر
سکه کبی ولباس جند ووظایف ومرتبه لری ترتیب ایلدی مقدما اولان سلجوقیه سکه لرینی
تبدیل ایلدی وکندو اسمیله ضرب ایلدی ودخی جندی رعایادن تمییز ایتدیرملک امر ایلدی که

قرمزی صاری وشیاه بورکلر کیمکه بعده سیاهی بیاضه تبدیل و بویله قالدی چاق یلدرم
بایزید خان کلنجیه دك والحاصل بیاض بورکلری خاص قوللرینه تعیین ایلدی واعیان
واتباعلرینه قرمزی بورك تعیین ایلدی بودخی چاق ابوالفتح زماننه کلنجه باقی قالدی
ابوالفتح سلطان محمد لشکره بیاض صارق کیمکه وپاپایه بیاض بورك کیمکه امر ایتدی وانی التون
ایله تزیین ایدوب حالا آکا اسکوف دیرلر وقرمزی بورك توابعه مخصوص قالدی احداث
یکیچری بکرامت علاء الدین پاشا برادر اورخان غازی شویله روایت اولنورکه برکون قرنداشی
علاء الدین پاشایه سلطان اورخان دانشدیکه مرادم عسکری زیاده ایتمکدر وشوکت وشانی
ارتورمقدر دیدی علاء الدین دخی انی قاضی یه دانشمق کرکدر دیدی اول زمان خیرالدین پاشا
بیلجك قاضیسی ایدی قاضیلغی عثمان غازی ویرمشیدی اما اورخان غازی انی بروسه ده قاضی
ایلدی غازی اورخاندن صکره غازی مرادانی قاضیعسکر ایلدی اندن وزیر اولدی والحاصل آکا
دانشدیلر منز بو رایتدی سلطانم ایلدن یایا یازوب چقاروزدیمکله رعایا بوخبری ایشیدوب
پادشاه خدمتنده اولالم دیو رغبت کوستردیلر چوق آدم یازلدی واق بورك کیوب یوررلردی
یایا تمام اولدقدن صکره کلنلردخی باری بزی یماق یازك سفره بیله واروب خدمت ایدهلم دیدیلر
قره خلیل وعلاء الدین وخیرالدین تدبیریله کمی عجمی وکمی بانچهلره تعیین اولنوب تحریر
اولندیلر واول یازیلنلرك هر بریسنه براقچه که ربع درهم کلور سفر واقع اولدقده الرسفردن
رجوع ایتدکلری زمان ینه زراعته مشغول اولهلر وانلردن اصلا رسوم دیوانی النمیه وهر اون
آدمه برباش ویوز آدمه برباش وبیك آدمه برباش تعیین اولندی ونامری پیاده نامیله مشهور
اولدی بعده بونلر سفرده وحضرده کیدرك فساد ایتمکه بشلدیلر بعده پادشاه کفار
اولادینی دوشردوب کتورتمك اختیار ایلدی وعسکره منضم اولدیلرکه شرف اسلامه نائل
اولهلر وهم اعداء دینه جهاد ایدهلر وقتاکه بیك اوغلان کتوردیلر هر بریسنه بردرهم زیاده ایدوب
هرکسك استعدادنه کوره اسملرینی یکیچری تسمیه ایلدیلر بعده پیاده یه مزرعهلر تعیین
وبونی وظیفهلری یرینه تعیین ایتمشلردر اما سفرده اتلر ایله کلوب عسکر ایله معا
تقییه اولنوب بونلر مسلم اسمیله مسمی اولمشلردر ودخی نقل ایدرلرکه اورخان غازی عصرنده
اینه کول یونسنده کشش طاغی یاننده برنیچه درویشلر کلوب قرار طوتمشدر اما ایچلرنده
بردرویش وار ایدی که طاغلرده کیکلر ایله الفت طوتوب پس طورغود الب محبت ایتمشیدی
بودرویش بابا الیاس مریدی وسید ابوالوان طریقنده ایدی اورخان غازی انی دعوت ایتدکده
کلمدی اورخان غازی خبر کوندردی که بز انشاء الله برکون آنده وارورز والحاصل برکون اول
درویش برقواق اغاجنی اموزینه الوب بروسه حصارنده کی سرایك حولیسنك یاننده
دیکمشدر سلطان اورخانه خبر ویردیلر که درویش کلدی واننده کوردیلر لکن اغاجك
دیکمه سندن سؤال ایتمیوب انجق درویش بو بزم تبرکمز طوردقجه طورهیدی ودعا ایدوب
چکیلوب کتدی واول قواقك حالا آثاری باقیدر واول درویش اولدکده وصیتی اوزره

اورخانه

اورخان غازی اوزرینه تربه یاپوب یانته برتکیه وجامع بنا ایلدی کیکلو بابازاویه سی حالا
زیارتگاه هدربعده کوینك وطراقلو وموُدرنی وکملیك وبالیکسری وقره سی وبرغمه وادرمید
وکرماستی واولوباد وایدنجق ومانیاس ومیخالج ویارحصار وایازمند وقزلجه وطوزله وآیدین
واناخور قلاعلرینی فتح ایتدکدن صکره سلطان اورخانك برکون خاطرینه خطور ایلدیکه اوته
یقایه کچه بوفکرده ایکن اتفاق بونك اوغلو سلیمان پاشا چقه کلدی بوفکری مشار الیهه تقریر
ایدوب سلیمان پاشا ایتدی اکر بن قولوکه بیوررسك کیجه یم دیدکده اذن ویردی مزبور
غزات اسلام ایله قره سی ولایتنه واردی برکون سیر ایدرکن ایدنجك تماشالغنه واروب
اجه بك وغازی فاضل سلیمانه ایتدیلر سلطانم برفکر یکز وارکبی سلیمان پاشاده ایتدی
عجبا بودریایی کچمکه امکان وارمیدر دیدی اجه بك وغازی فاضل سوزه کلوب ایتدیلر اکر
بیوررسك بزایکمز کچه لم سلیمان پاشاده نره دن کچرسکز دیدکده الك یقین یردن که ویران نجه
حصاردیرلر ایدی کوکرجنلکدن اشاغی چینی حصارینك کیجه ایله نواحیسنه چقدیلر
باغلرینك اراسنده برکافری الەکتوروب صاله قویوب بنه‌رو طرفه کچدیلر سلیمان پاشایه
کتوردیلر سلیمان پاشا کافری خلعتلیوب وچوق نسنه لر اعطا ایدوب وسؤال
ایتدیکه سزك حصاریکزك کیره جك یری وارمیدر تاکه کفار طویمدین دخول ایده وز
اولدخی خبر ویردی اول ساعت برقاج صاللر بغلیوب سلیمان پاشا سکسن نفر شجیع
آدم ایله صاللره بنوب اوته یقایه کچوب حصاره قویلدیلر وحصاری الدیلر وسنجاقلر
چوزوب طبل ونقاره چقردوب نوبت اوردیلر لکن حصارك کافرلرینی اصلا بنجیمیوب هر
برینه احسانلر ایدوب اول سمتدن برقاج کیملر الوب قرشوده اولان عسکره ایلتدیلر محصل
اول کون ایکیوزدن زیاده آدم کچوردیلر اجه بك حصارك اتلرینه بنوب بولایر یاننده اقچه
لیماننده اولان کیملری الوب انلر ایله طورمیوب آدم کچوردیلر القصه ایکی بیکدن زیاده آدم
کچوردیلر وبرقاج حصار الدیلر بوفتوحات هجرتك یدیبوز اللی سکزنده واقع اولمشدر
بعده سلیمان پاشا باباسی اورخان غازی یه خبر کوندردیکه سلطانم همنکده روم ایلی فتح
اولنمه سنه سبب اولدیکز بوطرفده عون حق ایله فتح اولنان حصارلره حفظ ایچون
قوپاجق آدم لازمدر بوطرفه آدم کوندرمکه تقید بیوره سز دیمکله سلطان اورخان بوخبر
مسرتدن مسرور اولوب قره سی ولایتنده کوچر اولولر اولوردی انلری اورخان غازی
صوروب روم ایلنه کچوردی بوزمان کلیبولی ناحیه سنده ساکن اولدیلر سنه یدیبوز
طقوزده سلیمان پاشا هجوم ایلدی کلیبولی وفره جك وحیره بولی وویزه وتکفور طاغی
ومیدی قواغی وملغره وایپساله وچورلویی فتح ایتدی بعده برکون سلیمان پاشا ضید
ایدرکن آتی یقلیوب قضاینشوب فوت اولدی آثاری بروسه ده قلعه ایچنده قپلوجه
اطرفنده برجامع وبولایرده برعمارتی واردر وازنکمیدده جامع ومدرسه سی واردر بعده ایکی
ایدن صکره سلطان اورخان غازی وفات ایتدی ومناستر مدرسه سنه دفن اولندی

اثاری بروسه ده بر عمارت وبری دخی ازنیقده وبروسه ده بر جامع وبر مدرسه وبر زاویه که اسمنه
کیکلو بابا زاویه سی دیرلر وبر جامع واهل علمه علوفه تعیین ایتدی دخی قضاته علوفه
تعیین ایتدی بعده اوغلو سلطان مراد غازی سنه یدی یوز التمش برده جلوس ایدوب
اولوقتده بروسه ده قاضی خیر الدین پاشایی قاضیعسکر ایتدی ابتدا اناطولیده اولان
مفسدلرك حقلرندن کلوب وانقره یی فتح ایدوب بعده روم ایلنه کچوب دخی اول سمتده
بقاج حصار فتح ایتدی بعده ادرنه یی سنه یدی یوز التمش ایکیده فتح ایدوب کچوب
ادرنه ده اوتوردی لالاسی شاهینی زغره وفلبه طرفنه کوندردی وانلری فتح ایتدی واول
اثناده قرمان ولایتنه بر دانشمند کلدی اسمنه قره رستم دیرلر ایدی بو رستم خیر الدین
پاشایه که اولوقت قاضیعسکر ایدی قره رستم ایتدی افندی بونجه سلطانلق
مالی ضایع ایدرسز اشبو غازیلرکه غزالردن اسیر چقاردیلر تکری بیوروغیله بشده بری
پادشاهکدر دیدی قاضیعسکری بو احوالی سلطان مراده بلدیروب مراد خان ایتدی
اکر تکری بیوروغیسه شمدن کرو الك دیدی اندن صکره قره رستم کندوسی اوتوروب مرور
ایدن اسیردن یکرمی بش اقچه وبش اسیردن بر اسیر المغه مخصوص قاضیلر تعیین ایدوب
اقنجی قاضیلری دیو نام قیوب بو طریق ایله خیلی اوغلانلر جمع ایدوب مراد خانه کتوردیلر
خیر الدین ایتدی بونلری تورکه ویره لم هم مسلمان اولسونلر وهم تورکجه اوکرنسونلر
صکره کتوریلوب یکیچری اولسونلر دیدی پس یوما فیوما یکیچری زیاده اولدی بعده
سلطان مراد ادرنه دن بروسه یه توجه ایدرکن کلیبولی یه کلیجك خیر الدین
قاضیعسکرلکدن عزل اولوب وزیر اعظم اولدی ونقل ایدرلرکه هجرتك یدی یوز یتمش
دوردنده لالا شاهین پاشا ینه جك وچتال بورغاز نام یرلری فتح ایتمشدر ودخی نقل ایدرلرکه
کرمیان اوغلو کوردیکه غایتده پیر اولدی اوغلو یعقوب بکی چاغروب دیدیکه بو ولایت
سنك الکده قاله مراد غازی اوغلو یلدریمه قزیمی ویره یم اول ساعت اسحق فقیهی ایلچیلکه
کوندردیلر وایوانلر وپیشکشلر کتوردی والحاصل کلدکده عقد اولندی وجهازینه
بیله کوتاهیه وسیماو واکری کوز وطوشانلویی ویردی وعظیم دوکون اولدی جمیع اطرافك
بکلری حتی مصر سلطانی بیله دعوت اولندی ایلچیلر کلوب صاچولر وتحفه لر کلمکه
بشلدی مصر ایلچیسنی جمله سنك اوزرینه تصدر ایتدردیلر اورفر غازی پشکشی کتوردی
سائر اثوابدن غیری یوز محبوب اوغلان ویوز قز اوغلان جاریه جمله مرصعلر ایله اراسته
وهر اوغلانك النده التوندن کمشدن تبسیلر وتبسینك ایچنده کمشدن استواه
اولنمش طولو وایچنده قزل فلوری طولو اطرافنده اولان بکلر متحیر قالدیلر اندن مراد
خان بونك کتوردیکنی اطرافده بکلره وایلچیلره اولشدردی غریبه سلطان مرادیش
فتحندن اینجکز یولنه کلورکن بر حصار وار ایدی اسمنه تکری یقدوغی دیرلردی مقدما اسمی
بولونیه ایدی سبب تسمیه سلطان مرادك اوزرینه واروب برنیچه کون محاصره ایدوب

قرمزی قانلر سیل کبی اقوب التمیوب اخراو زندن کوچوب ایتدی بو حصاری تکری
یقاوقبا اغاج دید کلری یره قوندیلر مراد خان اول قبا اغاجه ارقه سنی ویروب اوتوردی بر لحظه دن
صکره آدم کلوب ایتدی حق تعالی نك قدرتیله اول حصار یقلدی دیدی مراد خان بونی
ایشیدیجك للاسنی کوندردی وار و ب مبالغه مال کتوردی وقلعه ده اوزون قرمزی تاجلو
اوزرلرنده برقاریشدن زیاده اشلنمش التون پادشاه انلری خاص قوللرینه کیدردی اولزماندن
بر وعادت قالمشدرکه خاص اوده لیلر کیرلوسپاهیلر اول قلعه ده التون طاسلر بولوب باشلرینه
کیدیلر اسکوف اول وقتدن برو حادث اولدی حالا اول اغاج اثاری وار دردبنده برقیوسی
وار دردها للاسمنه دولتلو اغاج دیرلر غزاء اکبر سلطان مراد قچن نیکبولی تکفوری علی پاشایه
مراجعت ایتمش ایدیکه پادشاهدن رجا ایلسکز که بنم صوچمی عفو ایلسون وقلعهٔ
سلسترهیی اکا تسلیم ایدهیم بوعقد اوزرینه صلح ایتدکده تکرار کافر سوزندن رجوع ایتمکله
سلطان مراد قلبه یه توجه ایلدی وانده قشلادی بویله اولدقده کافرلر بربرلرینه خبر ویردیلر
واول اطرافده اولان کفره متفق اولمشلرکه بونلر فرنك وانکروس یعنی مجار وافلاق وبغدان
وخروات وروس که ایکیوز بیك کفره دن زیاده قوس اوه صحراسنده جمع اولمشلر وبشیوز
اولو تکفوری وار ایدی محصل آتلو و پیاده دن بر سمد لشکر کورلمش دکلدر والحاصل حق
تعالی طرفندن اهل اسلامه نصرت اولدقده سلطان مراد خان غازی بو کافرلری سیر
ایدرکن بر کافر قتال ارالرندن قالقوب پادشاهه توجه ایلدی چاوشلر منع ایتمك
ایستدکده پادشاه الچمك بر مقصودی وار اوله قوك کلسون دیدی اول ملعون مکرینکی نك
ایچنده بر خنجر صقلمش ایدی کلوب پادشاهك رکابنی اوپمك قصدنده اولوب همان
خنکاره بر خنجر اوردی اذا جاء القضاء عمی البصر شهید اولدقده اول کافری پاره پاره ایتدیلر
اول ساعت یلدرم بایزیدی تخته چقوردیلر بوماجراسنه یدیوز طقسان ایکیده واقع
اولمشدر و پادشاه سلطان مرادی بروسه یه کتوروب قپلوجه قربنده دفن ایتدیلر اثاری
بروسه ده قپلوجه قربنده عمارت وجامع ومدرسه ودخی ادرنه ده بر عمارت وجامع وبیلجکده
بر جامع ویکیشهرده بر جامع وکوك اوه ده بر مسجد بروسه قربنده وادرنه ده دار السلطنته
بنا ایتمشدر و بر قاج مستحسن شیلر ایتمشدرکه اولا متوفی اولانك تیماری اولادلری
بیننده تقسیم اولنمق و باشقه بر آخر عسکر لوازم سفر ایچون حفظ ایلمك واصطبل
عامره خدمتنه والحاصل ابتدا فتح ایتدیکی الاشهر زیرا کفار النده قالمش ایدی بعده
سیواسی قاضی برهان الدین الندن المشدر دخی توقات اماسیه وقسطمونی یی فتح ایتدی
وکوترم بایزیدك اوغلو یعقوبه فرار ایتدی بعده سلطان بایزیده تضرع ایتمکله قسطمونی یی
اکا ابقا ایلدی اول اثناده منتشا اوغلو قاچوب تیمور یانه کتدی وسنه یدیوز طقسان
بشده استانبولی محاصره ایدرکن خبر کلدیکه یوز اوتوز بیك کافر طونه دن کچوب
نیکبولی یی محاصره ایتدی اول ساعت استانبول محاصره سنی براغوب واروب کافر

عسکرینی بوزدی اکثرینی اسیر ایتدی دوندکده خبر الدیکه بوغاز کسنك اوستنه کافر
بر حصار بنا ایتمشدر وبوکه کوزلجه حصار دیرلر اول ساعت استانبول تکورینه آدم کوندروب ایتدی
حصار بزه کرك اولدی البته بوشالدك یاخود وقتکزه حاضر اولك بوخبر واردقده فی الحال
ایلچی کوندروب خراجه اطاعت ایدوب هر سنه یکرمی بیك التون نقد وسائر اشیا ارسالنی
تعهد ایتدی لکن پادشاه بووجهله راضی اولدیکه استانبولده بر مسلمان محله سی وبر مسجد
اوله بر قاضی اوتوره بومنوال اوزره یکرمی بیك التون دخی سنه ده خراجنی ویره لر بعده خنکار
بیوردی طراقلو ینکیجه سنك کوپلوسنی وحصارلوسنی سوروب قسطنطنیه یه کتوردیلر
مسلمان محله سی بنا اولنوب ومسجد یاپلوب وبر قاضی نصب اولندی صکره بایزید خان
تیمور وقعه سنه توجه ایدیجك تکفور اول محله یی بوزوب مسجدی یقدی ونقل ایدرلرکه
ادرنه ده عمارت بنا ایدرکن ولق اوغلو مبالغه ارمغانلر ایله ایلچی کوندروب واناسی
اغزندن برمکتوب که بر جمیله وحسنا ودر یکتا لازك کندو قزی ایدی سلطان بایزیده
ویرلمکه سلطان بایزید قبول ایدوب وقزی دخی کوندردیلر مقصودی نه ایسه حاصل اولدی
سلطان بایزید شراب ایچوب صحبت ایتمکی اول لازك قزندن اوکرندی بوخسه اول وقته
گلنجه نسل عثمانیان اویله شیلری مرتکب اولمشلر ایدی وبونك عصرنده قاضیلر رشوت
الورلردیو شکایت اولندقده پادشاه غضبه کلوب قتل اتملرینی فرمان ایتدی صکره
وزیر اعظمی رجا ایتدکده رسم اقچه سی التمغه مساعده بیکده یکرمی اقچه ورسم حجت یکرمی بش
اقچه وسجل اجرتی یدی اقچه وعقد نکاح اون ایکی اقچه اولدی بعده سنه سکز یوزده مورة
وترحاله واتنه ولاینلوی فتح اولدی بعده سنه سکز یوز دورتده تیمور وقعه سی ظهور ایدوب
سلطان یلدرم بایزید اخذ اولندی واق شهرده وفات ایتدی اندن بروسه یه نقل
اولنوب تربه سنده دفن اولندی واندن اوغلو موسی چلبی بعده اوغلو سلطان محمد
قرنداشلریله ماجرایی دفع ایتدکدن صکره مستقل پادشاه اولدی آثار سلطان یلدرم بایزید
بروسه ده برجامع ومدرسه ایکی عدد دار الشفا وبر عمارت وابواسحق ایچون خانه یاپدردی
وادرنه ده برجامع وعمارت ومدرسه وبالیکسریده برجامع وبرمدرسه دخی قره فریه ده
ودیمتوقه وکوتاهیه ده جامعلری واردر واون اوچ غزاسی واردر ونقل ایدرلرکه تیمور
تچن که سلطان محمدك باباسی یرینه استیلاسنی خبر الدقده تیموره ایلچی کوندریکه کله بن
وسنکا قزیمی نکاح ایده یم وتکرار سکا روم مملکتنی تفویض ایده یم سلطان محمد بر بهانه ایدوب
کتمدی وسنه سکز یوز اون طقوزده خبر کلدیکه افلاق کفره سی خراج ویرمکدن ابا ایتمشلردر
اول ساعت نهر طونه سمتنه توجه ایدوب قلعهء یرکوکی وقلعهء ایساقچی یی بنا ایتدرمشدر
بعده تکرار اطاعت ایتدیلر وسنه سکز یوز یکرمی اوچده بدر الدین بن قاضی سماویه روم ایلنده
ویورکلوجه آیدینده ظهور ایلدی والحاصل سلطان محمدك قرق ایکی وقعه سی واردر بعده سنه
سکز یوز یکرمی دورتده ادرنه ده وفات ایدوب یرینه بیوك اوغلو سلطان مراد ثانی جلوس
ایلدی.

ایلدی آثارلری بروسه ده جامع ومدرسه وعمارت که اسمی یشل عمارت ومکتب وخان
ومرزیفونده ایکی جامعی واردر وایکی حمام وفلبه ده برجامع وعمارت و ادرنه ده بر جامع که
اسمنه اسکی جامع دیرلر وادرنه ده دارالشفا انشا ایلدی وابتدا حرمین شریفنه اوقافدن
صره تعیین اتمشدر سلطان مراد ثانی جلوس ایتدکده چوق فتنه لر ظهور اتمشدر وسنه
سکز یوز یکرمی سکزده اسفندیاردن قسطمونی یی المشدر وسنه سکز یوز اوتوزده الاجه
حصارکه لازك تخت ایدر فتح ایلدی بعده سلانیکی فتح ایلدی بعده ارناودی بعده سمندره یی
فتح ایلدی وسنه سکز یوز قرق التیده یرینه اوغلو سلطان محمد خان اجلاس ایلدکده قرمان
اوغلی انکروس قرالنه ایلچی کوندروب ایتدی نه طورورسز فرصت سزك و نمدر القصه
یانقو قرالك اوکنه دوشوب یورودیلر وولق اوغلی که انکروس قرالیدر وانکروس وچه وله
والامان وسازدن وبوسنه دن وافلاق وبغداندن عظیم عسکر جمع ایدوب دخی دورت یوز طوب
عربه لری یانجه بله بلغراددن کچوب نیشه ونیکبولی ووارنه یه طوغری یورودیلر بری طرفده
سلطان مراده مملکت خلقی غلو ایدوب ایتدیلر کندی الکله مملکتی خرابه ویردك
نه طورورسن دیدکلرنده اول ساعت سلطان محمدی ادرنه ده الیقویوب کندوسی روم
ایلی یه کچدی وکفار اوزرینه هجوم ایدوب محصل وارنه طاغنده بولشوب عظیم جنك
ایتدکده عسکر اسلام طاغلدی همان خنکار قپوسی خلقیله یالکز قالیجق قصد اتدیکه
اولدخی فرار ایده طایی قره جه بك بو حالی کوردکده آتندن اینوب خنکاری اتکندن محکم
طوتوب نیلرسن اکر سن کیده جك اولورسك کافر اردیمزدن ادرنه یه کلور دیوب پادشاه
اول ساعت بریوکسك یره چقوب قرار ایلیوب حقه تضرع ونیاز ایلدی وسنجاغی ینه برقرار
طوروب طبل خانه سی دوکیلور همان غازیلردن برقاچی هی غازیلر نره یه کیدرسز کافر
صندی دیمدا ایتدیلر اول اثناده انکروس قرالی مغرور اولوب خنکار الاینه هجوم ایتدی
حق تعالینك عنایتیله اتی سکرلیوب یقدیلر قره خضر اینوب قرالك باشنی کسدی
وکوندرن طاقدی براوغوردن تکبیر کتوردیلر غازیلر قرالك باشنی کوندرده کوردکلرنده
صوینوب دورت جانبدن کافرلری قیرمغه بشلدیلر بیحساب کافرلر قیرلدی بعده ادرنه یه
کلدیلر اندن عسکره اطرافك بکلرینه ارمغانلر ایله اسیرلر کوندردیلر حتی مصر سلطانه یکرمی
بش خیل وجبه لو کافر کوندروب بو فتح سنه سکز یوز قرق سکزده اولدی وسنه سکز یوز
قرق طقوزده یکیچری طائفه سی وزرانك اولرینی غارت اتمکله انلره هر کون یارمشر اقچه
ترقی ویرلدی بویله اولمغله تکرار سلطان مرادی اجلاس ایلدیلر تکرار سنه سکز یوز اللی
ایکی ده یکی قرال انکرووس حرکت ایدوب واطرافده له وچه والامان ولاطین وسکولت
قرالی وللك قرالی جمله بو کفره بلغراددن کچدیلر وقوس اووه ده جمع اولدیلر سلطان مراد
خبر الدقده متوکلا علی الله اول طرفه توجه ایتدی کارقوس اوده یه کلوب اول کون جمعه
کونی ایدی کون طوغر ایکن کفار بولشدی همان سلطان مراد درحال آتندن اینوب

ایکی رکعت حاجت نمازی قیلوب یوزینی طبراغه سوروب بعده اتنه بندی وکافرلره هجوم
ایلدی اخشام اولنجه جنك عظیم اولوب کفارك نیچه سنجاغنی الوب اول گیجه بربرندن
ایرلیوب جمعه ایرته سی ینه جنك اولندقده نیچه سی یان دوشدی وبعضیسی قاچدی ولاه
قرالی قتل اولنوب چه قرالی اسیر اولدی بعده سنه سکز یوز اللی بشده سلطان مراد ادرنه ده
واصل رحمت رحمان اولمغله بروسه ده دفن اولنمشدر اثارلری ادرنه ده بر جامع که اکا اوچ
شرفه‌لی دیرلر وبر سنه دخی مرادیه دیرلر وبر جامع وعمارت وایکی مدرسه وبروسه ده
بر عمارت وبر مدرسه بنا وکوپری ارکنه مقدما بونك یری اورمانلق وباطاقلق وحرامیلر اندن
اکسك دکلدی سلطان مراد اول اغاچلری قیردیروب پاك ایدوب یوز طقسان دورت
قنطره بر کوپری یاپوب وکوپرینك بر طرفنده ارکنه نام بر قصبه بنا ایدوب وبر جامع وبر عمارت
وانکوری ناحیه سنده بالق حصارینی مکه فقراسنه وقف اتمشدر وهر سنه ساداته بیك
التون توزیع ایدردی وهر سنه مکه ومدینه وقدس وخلیل الرحمانه اوچ بیك بشیوز
التون کوندرردی وقرق بر واقعه سی واردر بونك عصرنده مشایخ کرامدن حاجی بیرام ولی
وشیخ شمس الدین فناری وخضر پاشا واق شمس الدین وشیخ امیر سلطان بعده اوغلی
ابو الفتح غازی محمد خان مستقلا جلوس ایدی بعده استانبولك اوستی یاننده انجه حصارك
قرشوسنه بر حصار یاپدروب وطوپلر قویدروب هیچ بر وجهله کمی کچمکه مجال وبرمدیلر
بعده سنه سکز یوز اللی یدیده استانبولی محاصره ایدوب واللی یدی کون یورش ایتدیلر
استانبولی قره دن اللی کون قوشادوب دوتیوز پاره کمی قلعه نك اوستی یانندن بلکن اچوب
عربه‌لر ایله کمیلری قره دن یورتدیلر حصار دبنه دکین ایندردیلر ودکز اوزرینه کوپری دخی
یاپدیلر یوریشده غازیلر شهره کیروب ومعرکه ده تکفور قتل اولنوب بعده سلطان محمد
استانبول عمارتنه مشغول اولدی واطرافدن ادملر کتوردوب اسکان ایلدی توطن اتدکده
مقاطعه ایتدیلر خلق نفرت اتمکله قوله شاهین دیرلر ایدی خنکارك اباواجدادینه خدمت
ایدوب اتاسندن قالمش بر کشی ایدی پادشاهه بر کون ایتدی پادشاهم اباواجدادك زمانلرنده
بر نیچه مملکت فتح ایتدیلر اما هیچ مقاطعه وضع اتمدیلر بو نسنه پادشاهمه لایق دکلدردی
پادشاهه سوزی تأثیر ایدوب مقاطعه یی رفع ایتدی بعده روم محمد پاشا وزیر اولوب اول
ینه پادشاهی اغوا ایله طمعه دوشوروب ینه مقاطعه وضع ایتدردی ونقل ایدرلرکه بلاد
ایبروطاش اوزی ومملکت لاس وصرب وسمندره دن صکره سنه سکز یوز التمش ایکیده
موره سمتنه غزا ایلدی واول سفرده التمش قلعه فتح اتمشدر وسنه سکز یوز التمش
دورتده اناطولی سمتنده اماصره قلعه سنی کفاردن المشدر وسینوب وکره نحاس
وطرابزون وجزیرهء مدللو وبوزجه اطه وبو نسنه اطرافنده لوپچه و یاپچه وموره سمتنده
جزیرهء اغریبوز وقلیج ارسلاندن علائیه یی المشدر وقرمان اوغلندن لفکه یی المشدر
واقسرایدن چوق اولرا استانبوله نقل ایتدرمشدر وحالا اول محله یه اقسرای دیرلر وقرمان

حصار

حصار شرقی یی وفرنکدن کفه یی ومنکوبی فتح اتمشدر دخی ازاق ودخی بغدانی فتح
اتمشدر واکثر بلاد ارناودی والحاصل بونك زماننده چوق فتوحات اولوب آثاری ابتدا اسکی
سرایی بنا اتمشلردر بعده برآخر یره میل ایلدیکه اسمی زیتونلق ایله مشهوردر انده بر قلعه
دخی یاپدردی وحرم ایدوب ایچنده عالی سرایلر یاپوب انی تختگاه ایلندی ودخی استانبولك
بر شریف یرنده سکز مدرسه واورتاسنده برجامع ومقابله سنده برعمارت وبرطرفنده بر دار الشفا
ومدرسه لرك آردنده سوخته لر ایچون بر تتمه ایتد یروب وسوخته لرك آشی واتمکنی اول عمارتدن
تعیین بیوردی وشیخ وفا زاده ایچون برجامع یاپدردی واق شمس الدینه حضرت ابی ایوب انصاری
قبرینی تعیین اتمکله برعمارت ومدرسه وجامع وحضرت ابی ایوب اوزرینه بر تربه وایاصوفیه یی
جامع ایتدرمشلردر واکا چوق اوقاف تعیین بیورمشلردر وبو پادشاهك تواریخه واحوال سالفه یه
میلی زیاده وار ایدی حتی احوال ماضیه یی بلمك ایچون اهل رومدن وفرنکستان رهبانلرندن
تواریخ بلنلردن سؤال وترجمه ایتدردی ابتدا مناصب علیه یی سلطان محمد تعیین بیوردیلرکه
طلبه دن چقان ابتدا ایکرمی اقچه وبو ایکی مدرسه ده ریاضیات وعلم کلام تدریس ایله بعده اوتوز
اقچه ایله مفتاح ومعانی وصدر الشریعه تدریس ایلیه وقرق اقچه ایله شرح مواقف وشرح
مقاصد تدریس ایلیه واللی اقچه ایله وزرا بنا ایتدکاری مدرسه لرکه اکا خارج دیرلر انده هدایه
تدریس ایلیه وبر مدرسه که پادشاه انده بنا اتمشدر اکا داخل دیرلر بعده ثمانیه نك بریسنه
اندن قضایه چقه حرمینه وحلبه وشام ومصر وبغداد وبلاد ثلاثه کبی وعساکر اسلام چوق
فتوحات اتمکله رعایادن چفت اقچه سی یکرمی ایکی اقچه الندوردی اول سفر بعید اولمغله پادشاه
سپاهی یه امر ایدوب اوتوز اقچه الك بیوردی شمدی اوتوز ایکیشر النددوغی اندن برو
قالمشدر الخصال غایت محب علما واهل معرفت ایدی هرقنده براهل کمال اولسه انی کتوردوب
علوفه ایدردی حتی سمرقنددن فخر العلما مولانا شیخ علی قوشچی یی جمیع تعلقاتی ایله کتوردوب
بیقیاس مال اعطا ایدوب وبرکشی بر صنعتده ماهر اولسه البته انی کتوردوب علوفه
تعیین اتمینجه اولمزدی ادرنه ده انجق برقصر عالی بنا ایتدردی سنه سکز یوز سکسن التیده
وفات ایتدیلر بعده اوغلی سلطان بایزیدخان جلوس ایلدی اماسیه دن کلدی اولوقت جم چلبی
بروسه ده اولمغله انی ضبط اتمکه سلطان بایزید اوزرینه کلکله مصره فرار ایلدی واندن
تکرار رومه اندن فرنکستانه کتمشدر بونك عصرنده کلی واق کرمان وادنه وطرسوس
فتح اولندی ودخی اینه بختی ومتون وقرون واناوارین وبلاد ارناوددن برقاچ قلعه
فتح اولندی الاثارا ماسیه ده برعمارت ومدرسه وعثمانجقده قزل ایرمق اوزرینه بر کوپری و
دخی ادرنه ده برعمارت ومدرسه ودار الشفا وجامع وتونجه اوزرینه برکوپری ونهر سقاریه
اوزرینه برعظیم کوپری ودخی ادرنه ده حریق اولمغله اول مشهور چارسویی بنا ایتدرمشدر
واستانبولده برعمارت ومدرسه وجامع ومکتب ودخی نهر کدوس اوزرینه صاروخان
ولایتنده برکوپری بعده سنه سکز یوز اون طقوزده وفات ایتدیلر بعده

اوغلی سلطان سلیم خان طرابزوندن کلوب جلوس ایدوب بو پادشاهك دائما عادت
حسنه‌لری اکثر لیالیده مطالعهٔ کتب نفیسه وکاهی نظام عالمه متعلق کلام ایدوب حتی
بر کیجه‌ده کندولری وایکی کمسه دخی اول مشهور واقعه‌یی که کوروب بربرینه موافقدر قپو
اغاسی حسن اغا بر متهجد کمسه ایدی سلطان سلیم رؤیایی کندولر کوردکده واکاه اولدیکه
فلان کمسه دخی بو واقعه‌یی کورمشدر قپو اغاسنه بیوردیکه کوردیکك واقعه‌یی
سویله دیدی اولدخی تقریره آغاز ایدوب نقل ایلدیکه بو کیجه اوتوردوغمز قپویی شتاب
ایله دق ایلدیلرینه خبر واردردیو واردم کوردم که قپو برجزئیجه اچلمش کوردم که طشره‌ده
بر طیلسانلو عرب سیماسنده ونورانی برالای کمسنه اللرنده بر ریاض سنجاقلری واربکا
دیدیلرکه بز بونده نیه کلمشز دیدیلر بندخی بیورك دیدم جواب ایدوب دیدی که بو کوردیکك
اشخاص اصحاب رسول الله‌در بزی بونده حضرت رسول الله کوندردی سلطان سلیم خانه
سلام ایدوب بیوردیلرکه عسکر دریا خروش ایله قالقوب حرمین شریفین خدمتنی اکا
سپارش بیوردیلر وار سلیم خانه سویله دیدی والحاصل بو واقعه سلطان سلیمك درونده
قالوب وقرنداشی سلطان احمدك حقندن کلدکدن صکره اصحاب ضلالت اوزرینه
توجه وسنه طقوز یوز یکرمیده سیدی غازی‌یه واصل اولدقده سپاه طائفه‌سنه
انعام اولندی ارباب تیمارك هر بریسنه هربیك اقچه‌ده اللی اقچه احسان ایلدی بعده
صیواسه واردقده یوقلمه ایدوب چوقلق جنکه یرامین کمسنه‌لر اوردوده ذخیره‌یه مضایقه
ویرمك ایچون سیواس ایله قیصریه بیننده طورمق ایچون بیوروب قرق بیك قدر کزیده
عسکر ایله کیدوب شاه دخی جنکه کلوب فرار اتمك مصلحتی ایچون کاه عصا ایله عبا
وکاه چنبر وترکب وعرقیهٔ نسا کوندروب شاه دخی سلطان سلیمه حقه ایله معجون
کوندروب و بوللده کیدرکن بعضی ارکان دولته نیجه دفعه یکیچریلر الای ایله طوروب کاه
لطف ایله وکاه عنف ایله سفردن فراغت رجا ایدوب حتی بر کیجه پادشاهی قورقتمق ایچون
تفنکلر آتوب اوتاغك یوقروسنی جابجا دلدیلر بویله اولمغله سفردن عودت ایتدکده یکیچری
اغاسی احداث بیورمشلردر زیرا سابقا یکیچری طائفه‌سنك اغالری سکبان باشی ایدی
وقول کتخداسی زغرجی باشی ایدی استانبولده دورت کون عظیم دیوان اولوب وزیر اعظم پیری
پاشا ساعی بالفساد اولمغله قتل اولندی سابقا پادشاهك ساحداری اولوب میرعلم
اولان یعقوب اغا یکیچری اوجاغنه اغا نصب اولنوب استخدام ایچون التمش بربلوك باشی
اوتوز نفر یکیچری تجدید اولمشدر مقدما قول کتخداسی زغرجی باشی ایدی بعده اغا
بلوکنده بریجی بلوکباشی کتخدا تعیین اولنوب وقانون قدیم بوایدیکه یکیچری کتخدالری
هرکون اغاقپوسنه کلوب اوجاغه متعلق دعوایی اول کوروردی بعد زمان اعدای دین
اوزرینه سردارلر تعیین اولنوب اغا یرینه کتخداسی کیدوب پادشاهلر سفره کتمدکجه
اغالری کتمزایدی کتخدا یری آستانه‌ده قائم مقامی قالوب آخر الامر کتخدا آستانه‌ده بله

اولسه

اولسه بنه كتخدا ايرى استخدام اولنوب كتخدا ايك انجق امور معظمه يه قاريشور غيره تنزل ايلمز
اولدى وكتخدا ايرينك يولى محضرلق ومحضرلقدن عجمى يايا باشيسى بعده قپو يايا باشيسى اولوب
بعده دوه جى اندن خاصكى اندن صكره طورناجى اندن صكره صامصونجى اندن زغرجى باشى
بعده كتخدا ايك اولوردى وقانون قديم دوه جى دورت وخاصكى اوچ ايدى كتخدا ايكلرك يوللرى
سنجاقدر واشترلر ايسه سكبان باشى اولورلر سكبان باشيلرك يولى يايا بكلكيدر وسنجاقدر
وپادشاهلر سفر همايونه كيتدكده سكبان باشى اولنلر شهر استانبولده قالوب استانبولى
بكلمكه مأمورلردر واوجاقده اون دورت يايا بكلكى واردر القصه سنه طقوز يوز يكرميده
چالدرانده بر يوكسك يره قونيلوب اول اثناده ضحى وقتى شمس منكسف اولمشدر پادشاه
دخى عسكر ايله كلوب بردوز يره قونوب ايرته سى اربعه كونى پادشاه آلايلرينى باغليوب
صحرايه يوريوب جنك اولنوب طرف حقدن نصرت اولدقده شاه اسمعيل فرار ايتدى
وشاهك كوزل بر عورتى طوتلدى والحاصل بر مرتبه اموال غنايم النديكه حسابه كلمز
ايرته سى كون ديوان اولوب تهنيت نصرت ايچون اركان دولت ال اوپوب بعده بهادرلغى
ويرارلغى ظهوره كلنلره رعايت وترقى وبخششلر ويريلوب بعده تبريزه قريب نزول اولندى
اهل تبريزدن امان نامه ايله منلا ادريس تلبيس كلوب بعده اهل تبريز خنكاره قرشوكلوب
آتنك اياغى التنه قوماشلر دوشه ديلر بعده رومه دونوب اول ايامده امر ايلديكه بر ترسانه
كميلر ايچون تعيين وبنا اولنمغه وكميلرى تجديد ايتمكه بعده سلطان سليم جميعى ولايت
عجمى فتح ايتمك نيتنه اوچ يللق سفر تداركن تهيئ ايله جمله عسكرين جمع ايدوب اولطرفه
توجه ايتدكده البستانه واروب ملاطيه معبرندن كچمك ايچون چراكسه بكلرندن
اجازت استمكه خبر كوندروب انلر دخى قزلباش تحريكيله پادشاهك صاحب ظهور
اولدوغندن قورقوب مصر سلطانى اولان قانصو غورى اللى بيك جند ايله مصردن
حلبه كلوب سلطان سليم بو احوالى ايشتدكده اولا غورى يه نامه وهدايا ايله ايلچى كوندروب
عدوى دين قزلباشدن انتقام المق ايچون حلب يولندن جنك ايتمك ايچون كچمكه اجازت
استيوب ايلچى كوندردكدن صكره سلطان سليم خان البستانه كلدى ايلچى سلطان مصر
غورى يه بولشدقده سلطان غورى ايلچى يه غضب ايدوب پادشاه دخى خبر الدقده
اول ساعت حلب طرفنه توجه ايدوب ومرج دابقده مصادف اولدقده بين الصلاتين
محلنه دك جنك عظيم اولوب چراكسه بوزلدى وغورى نابديد اولوب خيره باى بك جمله
توابع ولواحقى ايله كلوب ركاب همايونه يوز سوروب قول اولوب بعده سلطان سليم حلبه
قريب كلدكده جمله حلب اهاليسى قرشوكلوب تابع اولديلر وخزينه لرنده اولان اموال وجواهر
وتحفى تسليم اتديلر بعده سپاه طائفه سنه عموم اوزره بخششلر ويريلوب واول سمتده اولان
قلاع وبلاد تسخير وضبط اولنوب واكراد بكلرينه توزيع ايچون يكرمى بش يوك اقچه وبشيوز
خلعت واون يدى سنجاق دخى كوندردى بعده سلطان سليم دمشقه توجه ايدوب ودمشقه

قریب اولدقده اعیان شهر پادشاهی قرشولیوب اون ایکی کون اوتوراق و رمضانك
بشنجی کونی پادشاه عسکر ایله قشلامغه فرمان ایدوب سلطان سلیم شهر شامه کیروب
ساکن اولدی غورینك هلاکی خبری مصره واردقده انك یرینه طومانبای پادشاه اولدی
سلطان سلیم مصره کتمکه قرار ویردکده وزراسی دیدیلرکه پادشاهم مصرك یولی اسسز
وصوسز مخالف یرلردر عساکر اسلام تحمل ایده مزلر حتی بو سببدن مصره تیمور وهلاکو
وجنکیز خان وارمیوب فارغ اولدیلر دیدکلرنده پادشاه دخی بن عبد عاصی هدایت
رب العالمین ومعجزات سرور امین وغیرت اسلام دین ایتمنه کیدرم دیو سپاهیلره
ایکیوز یوك اقچه بخشیشلر وروم ایلی عسکرینه خزینه دن نیچه یوك اقچه لر قرض ویروب
وطومانبای طرفنه دخی ایلچی کوندروب اطاعت ایلیه یاخود وقتنه حاضر اوله دیوب
طومانبای دخی ایلچیلری قتل ایدوب وبش بیك عسکر ایله جان بردی غزالی یی شامه
کوندروب خان یونس دیمکله معروف محله مقدما ایلر وکیدن وزرا وسنان پاشا مقابل
اولوب اللهك عنایتی ایله مصر عسکرینی بوزدیلر بعده سلیم خان غزیه یه واردقده اتوراق اولوب
وکندی برقاج بیك آدم ایله قدس وخلیل الرحمان زیارتنه کلوب بعده غزه یه دونوب دخی
عسکره بخششلر ویروب مصره توجه ایلیوب مصره قریب اولدقده طومانبای اوتوز بیك
عسکر ایله مقابل اولوب لطف حق ایله بوزیلوب وصعید طرفنه فرار ایدوب اخر کار اخذ
اولنوب وکتوریلوب صلب اولندی بعده قدیمدن اباعن جد حرمین محترمین حاکمی اوغلی سید
برکات زاده ابونمی محمدی هدایا وتهنیت نامه ایله مصره کوندرمکین کلوب پادشاهدن ال
اوپوب کلی رعایتلر اولندی بعده پدرینه نقد وتحفه وبخششلر احسان ایدوب ومکه
ومدینه فقراسنه توزیع وتقسیم اولنمق ایچون ایکیوز بیك قدر فلوری وبیحد بغدای
کوندروب تقسیم ایچون ایکی متدین قاضی کوندردی دخی عسکره بخششلر احسان ایلدی
سپاهیلره ایکشر اقچه ویکیچریلره برر اقچه ترقی ویردیلر بعده دیار مصرده اولان شیخ عربلر
وافر هدایالر ایله کلوب رکاب همایونه یوز سوروب مزبور شیخلره وافر رعایتلر ایدوب خلعتلر
کیدیریلوب بعده مقیاس نیلده برقصر بنا ایدوب بعده محفل شریفی کعبه یه فرمان
ایلدی ومصرده دخی دورت قاضی نصب ایلدی بری حنفی بری شافعی بری مالکی بری
حنبلی ویونس پاشایی مصره والی وحاکم ایدوب اولدخی طمعه دوشوب پادشاه خبر
المغله عزل ایدوب یرینه خیربای که کندویه قدیمدن خلوص ایله بندهٔ صاف واحوال
مربستانه واقف اولمغله انی مصره حاکم ایدوب بعده شام طرفنه رجوع ایلدی وشامده
شیخ اکبر محی الدین عربی مزار شریفنه تربه وبرجامع وبرعمارت ایلدی والحاصل استانبوله
کلدکده رودس مهماتنك تدارکنه فرمان ایدوب کوردکده پادشاه کوروب اوچ
دورت آیلق باروت ایله نیچه کیده لم دیدی سکز آیده انجق فتح اولور بویله صعب یره بویله
ضعیف تدبیر ایله سفر ایتم وبالجمله بزه سفر یوق مکر سفریمز آخرته اوله دیدی

فی الواقع

سابق مفتی زاده سی فضیلتلو محمد افندی
حضرتلرینه عریضه در

مفتی زاده فضیلتلو افندم محمد افندی حضرتلرینه

مقام ... افندم حضرتلری

ذات فضیلتلرینه کورمه‌مش اولدیغم حالده برالتفات عالیلریله محظوظ

ایتمک شفقت و مرحمتکه و علو همتلرینی مشعر اولدیغنی بیلدیکمدن ناشی

خدمت دعوائیه لری مرطوب الملسانه اولدیغنی قلب و اولادم

شکرانه ایدرک بیله حکمی ایتدم برنده مقدم طرف عاجزانه هدیه

کوندریلمش اولان هدیه بوکره حفظ اوقاف بارده بیدیم دستکریمه

وصول بولوب رعیتلرینه عثمانی مالیه‌ده حکومتده

اولان حسن توجهات دولتلرینک اثری اولوب انسانیه و حمیت

لرینده نشانه‌ی اولیورکه طوغریسی بویله حسن کرمله

باعث سرور و مباهات اولوب جریده‌لری ... ای عاجزانه‌مه

نظرا ایلدیکم عرضه و فاء لیله اشعار حسن توجهات

جانب چاپاره کرمانلرده مشروحه اولنان امر والالری مقامنه ییکت

الداعی
مصالح محمد
محمد [illegible]

فی ۲ رجب سنه ۹۸ ناظر عسکر صلاح و تنظیم ایله حالا [illegible]

حقوقه دقت و حسن بر تصرفی نفعه واجب

[illegible] مخصوص بذلیه ایده

[illegible]

[illegible]

مقام [illegible] افندم حضرتلری

[illegible]

فی الواقع سنه طقوز یوز یکرمی التیده شیر بیچه چقروب مرحوم اولمشلردر فتوحاتلری
قلعهٔ بایبورد کیفی کماخ آمد ماردین رها موصل سنجار بیره جك انطاکیه و بهسنی
عینتاب درنده و بوزوك شیراز حما حمص دمشق طرابلس بعلبك قدس رمله غزه
صیدا صفد قلعهٔ لجون قلعهٔ قاقون مصر اسکندریه دمیاط حرمین شریفین بعده اوغلی
سلطان سلیمان جلوس ایتدکده سفر بلغراد فرمان اولندی و بر دونتماق دکز
محافظه سنه فرمان اولندی دخی اللی زورق و بشیوزکمی نهر طونه ایله بلغراد سمتنه
کتمکه فرمان اولندی واردقده اطرافه اقنجی طائفه سنه اجازت ویروب عون حقیله سنه
طقوز یوز یکرمی یدیده بلغرادی فتح ایتدکده اطرافنده اولان قلاعك مفتاحلری کلدی
ایکنجی غزالری ردوس فتحیدر ید یوز پاره کمی ایله ایکنجی وزیرینی کوندروب وکندولری
قره دن آیدین طرفنه توجه ایلدی و مصر حاکمی خیره بك قرنداشیله یکرمی دورت
غراب کوندرمشدر اوتوز کون محاصره اولدقده عون حق ایله فتح اولدی بعده
استانکوی و بودرم ولندوس وسونباك مفتاحلری کلمشدر اول اثناده شاه اسمعیلدن
برایلچی ایله عظیم تحفلر کلمشدر و سنه طقوز یوز اوتوز ایکیده سلیمان رئیس یکرمی پاره
قدرغه ایله مصردیارندن یمن ولایتنه کوندرلدی و سنهٔ مزبوره ذی القعده سنده
صحرای مهاجده یدی قرال ایله حسابه کلمز کفار عسکریله سلطان سلیمان مقابل اولوب
عظیم جنك ایلدکدنصکره لطف حق ایله کافرلر صنوب قراللری اولان لاوش فرار
ایدرکن آتندن دوشوب بر بطاغه باتوب هلاك اولوب عسکر اسلامدن بری قرالك
باشن کسوب رکاب همایونه کتورمکله بیك آلتون احسان و میرمیران قرامان اولمق فرمان
اولنوب بعده اعظم مداین انکروس اولان شهر بدون محاصره اولندقدن صکره
مفتاحلرینی قرالك عورتی کتوروب تسلیم ایدوب و نیچه ممالك دخی داخل قبضهٔ اسلام
اولدی تکرار نمچه چاساری فردناندوش انتهاز فرصت ایدوب بدون قلعه سنی تخلیص ایلدکده
سنه طقوز یوز اوتوز اوچده رمضان شریفك ابتداکونی سلطان سلیمان بدون سمتنه توجه
ایدوب مهاج اووه سنه واردقده ولایت اردل قرالی اولان یانوش کلوب رکاب همایونه
یوز سوروب فتح اولنان ولایت انکروس کافرلرینك مسلمانلر ایله عدم استیناسلری اولمغله
انکروس قرالی خراج ویرمك شرطیله مزبور یانوش قراله ویریلوب علم و توغ و سنجاق
وطبل و نقاره وتکرار فتح بدون وقوماران و یانق و سنه طقوز یوز اوتوز بدیده شاه
عجمی تأدیب نیتنه اخلاط و عادلجواز وارجیش فتح و بغداد تسخیر اولندی والحاصل اون التی
غزالری وار در اك آخری فتح قلعهٔ سکتوار در سکتواری فتح ایتدکدن صکره مرض زحیره
مبتلا اولوب انده مرحوم اولدی سنه طقوز یوز تمش دورتده فتوحاتی روان وان بغداد
شهربان تبریز نخجوان کنجه شروان واکثر بلاد کورجیدن تورتوم واقچه قلعه وغیری که
یکرمی قلعه دن زیاده درودخی اکراددن ظالم قلعه واطرافنده اولان قلاع وارمندن

اخلاط عادلجواز احمـــا رارجیش ودخی ولایت مشعشعه جزایر وبصره وواسط
وبروده بدون وبلغرادواکری وبوسنه وخروات واوسك وصونبوروسکدین وراچه ومهاج
ومجاردن طمشوار واسترغون ویانق وقوماران واستونی بلغرادوپچوی وسکتوار وشقلووش
وپوژغه واسپانیادن قستلیه والاماندن وچه دن وونه‌دیکدن نیچه یرلرو تخت بغدان
مجاو وباش وبچدن واوته دن وبریدن چوق قلعه‌لر فتح اولندی ودخی جزایر طرابلس
غرب وردوس وساقز واستانکوی وبودرم وبوذکر ایتدیکمزك هر برینك برقچ قلعه‌لری
واردر آثاری استانبولده دورت منارلو برجامع شریف که سنه طقوز یوز التمشده بنا واطرافنده
دورت مدرسه وعلم ابدان ایچون برمدسه ودار الحدیث وبرعمارت ودار الشفا وشهزاده
روحی ایچون برجامع ومدرسه وعمارت وتمات وشهزاده جهانکیر روحی ایچون استانبول
مقابلنده واقع برپشته اوزره مختصر برجامع ودخی سلطـــان محمد خانك والده سی
اولان خاصکی سلطان اسکدارده برجامع ومدرسه وعمارت وحمام وخاصکی ثانیلری
اولان مرحومه سلطان برجامع وبرمدرسه وبرعمارت وبرمکتب ودختری مهر ماه سلطان
برجامع وبرمدرسه بنا وبرمعظم خیراتی قرق چشمه کمرلری ودورتیوز چشمه دن زیاده وبیوك
چکمجه کوپروسی ومکه مکرمه ده دورت مدرسه وعامه برجامع ومدرسه ومسافرخانه
وبرعمارت وحرمینده تعیینات جلیله در سلطان سلیمان سکتوارده وفات ایتدکده اوغلی
سلطان سلیم ثانی دعوت اولندی عسکر اسلامه کلوب بلغرادده ملاقی اولدی بعده
استانبوله کلوب علماسنه ووزراسنه وعسکرینه احسانلر توزیع ایلمشدر وسنه طقوزیوز
تیمش التیده کفه جانبنه دریادن خیلی عسکر کوندریلوب وامر اولندیکه اتل ایرماغی
ایله تن ایرماغی ایکیسنك مابینی قریب اولمغله قازیلوب بر برینه اولشدریله تاکه
استانبولدن کمیلرله عسکر واروب قره دکزدن تن ایرماغنه کیروب اندن اتل ایرماغنه کیره
کیرواندن جرجان دریاسنه کیروب بووجهله دیار عجمدن شروان وکیلان وطبرستان
وخراسان وجرجان ولایتلری فتح اولنه بحکمت خدا کفه خانیله عسکر اسلام اجدرخان
قلعه سنه دکین واریلوب اول مأمور اولان یردن ثلث مقدارینی قازدیلر بعده شدت شتا
وقلت زاد سببی ایله اتمام اولنمدی وبوسنه ده یمن شریفی اولان ملك مطهر یمن بکلربکیسی
اولان مراد پاشایی قتل ایدوب ویمنی کندو ضبط ایدوب مصر پاشاسی سنان پاشایه
امر اولندیکه قپو عسکریله واروب ودیاریمنی فتح ایلیه اولدخی واروب اوزدمور اوغلو ایله
مردانه حرکتلر ایدوب نکرار یمنی فتح ایلدی وسنه طقوزیوز یتمش سکزده قبرس فتح
اولندی وطقوزیوز یتمش طقوزده کفه‌تاتاریله دولت کرای خان عظیم عسکر ایله مسقو شهرینه
واروب یاقوب دخی اندن اوچ کونلك یول ایچرو کیروب وافر اسیر ایله دونوب کلدی
والحاصل سنه طقوزیوز سکسان ایکیده وفات ایلدی بعده اوغلو سلطان مراد ثالث جلوس
ایلدی وزیری مصطفی پاشایی سردار ایدوب عجمه کوندردی مرحوم سلطان سلیم ثانی

آثاری

اثاری سرای عامره ده بر مکلف حمام یاپوب بروسه قپلوجه سنه بکزر و تمام اولدقده
کیروب اباغی سورچوب دوشدی و بربانی سیم سیاه اولدی اول عصرده حکیم باشی جاهل
اولمغله فصد ایتمکده خطا ایدوب اجل دخی ایرشمکله فوت اولدی مرحومك
اثار جلیله لریدر حرم شریف قبه لرینی بنا ایتمشدر وادرنه ده بر معظم جامع ومدرسه
ودار الحدیث ومکتب ودار الشفا وعمارت وقبرسده مساجد ومدارسی واردر القصه
مصطفی پاشا دیار عجمه واروب قارص قلعه سنی یاپوب ایچنه جبه خانه قویوب
عسکر وضع ایتدکدن صکره چالدرانه واروب قلعه سنی تسخیر ایتدی بعده تفلیس حاکمی
منوجهر نام اوغلی مفاتیح قلاع ایله وزیره ارسال اتدی مجلس شریفلریله انس اتمکله
منوجهر ایمانه کلوب اخسقه بکلربکلکی احسان اولندی واوزدمور اوغلی ارض روم
بکلربکیسی ایدوب سنجاق بکلریله شروان محافظه سنه قویوب وزیر مصطفی پاشا جانب
روانه روان اولدی وسنه طقوز یوز سکسن یدیده رصد تقی الدینه طوپخانه ده مباشرت
اولندی سکز یوز سکسن سکزده تغییر دستار نصاری و یهود واقع اولوب یهودیلره
صاری دستار وسیاه شبقه کیمه لری ونصاری یه چوقه دن مائی صاریق وچوقه
قلپاق کیمکه امر اولندی وسنه طقوز یوز طقسانده برای ختان شهزاده محمد خان آت
میدانده قرق دورت کون سور همایون مرتب اولدی ایتامدن وفقرادن یدی بیك
غلام سنت اولدی وسنه طقوز یوز طقسان برده فرهاد پاشا قلعهٔ روانی تجدید
ایدوب وعثمان پاشا وزارت عظمی منصبی ایله عجمه سردار اولدی سنه طقوز یوز
طقسان اوچده تبریزه داخل اولدقده اول سمتده هشت بهشت قلعه سنی بنا
ایدوب سنه بیك برده قول طائفه سی دفترداری استمزد یوب باب همایونه جمع اولدی
بر ایکی مرتبه تنبیه اولنوب ممنوع اولمدیلر فرمان شهریاری بوله ایچ اوغلنلری وزلفلی
بالته جیلر مسلح اولوب قول طائفه سنه هجوم ایتدیلر یوز اون نفر آدم هلاك اولوب آخر کار
صاحب فساد اولنلر صلب اولندیلر سنه بیك اوچده سلطان مراد ثالث وفات ایدوب
یرینه اوغلو سلطان محمد جلوس ایلدی شیخ الاسلاملره مقدما متعین اولان وظیفه
التیوز اقچه اوزرینه یوز اقچه ترقی احسان اولندی سنه بیك دورتده سفر کفار انکروس
واقع اولدی اکری قلعه سنی فتح ایتدکدنصکره کفار انتقام قصدیله مقابله ایتدیلر حرب
عظیم واقع اولدی حتی اهل اسلام هزیمت وکفره اوتاغ همایون اوکنه کلمکه جرأت ایدوب
خزینه صاندوقلرینه علم نکبت علملرینی دکمشلردی یأس کلی حاصل ایکن نسیم نصرت هویدا
اولوب عسکر کفار هزیمت واقع اولدی وبر مرتبه کفار قرلدیکه حالا کمکلری دپه دپه
باقیدر وسنه بیك طقوزده ابراهیم پاشا قنیژه یی فتح ایلدی وسنه بیك اون ایکیده ظهور
شرب دخان وفوت سلطان محمد ثالث واقع اولدی واوغلی سلطان احمد خان جلوس واستیلای
شاه عباس واقع اولدی واون بش یاشنده سنجاغه چقمدین پادشاه اولمق آل عثمانده

اولا بوتلوه ميسر اولمشدر مملكت عثمانی بعض اسباب فلكی ايله رخنه نما اولوب اشقياده
حيلی اختلال اولدقده بيك اون التيده قوجه مراد پاشايی وزير اعظم ايدوب اول كروه
مكروه اشقيانك قلعنی فرمان بيورمغله جمله اشقيالرك حقلرندن كلنمشدر وسنه بيك
يكرمی التيده وفات ايلدی آثاری سنه بيك اون سكزده وضع اساس جامع جديد
يدی سنه ايچنده تمام اولدی وبر مدرسه وعمارت ودار الشفا ومكتب واندن اول
تجديد مدينهٔ رسول الله صلی الله عليه وسلم ووجه كريم نبوی نشانه سی اولمق اوزره
موضوع اولان كوكب دری نام الماس كه بهاسنی سكسن بيك التون تخمين اتمشلردر
واندن ماعدا اطرافنی ايكيوز يكرمی يدی قطعه احجار ذی قيمت ايله تزيين ومكهٔ مكرمه يه
التوندن اولق كوندروب دخی كمشدن التون ايله مجلا كعبهٔ شريفه ايچون منطقه لر
ايندرمشلردر وحضرت سلطان انبيا صلی الله تعالی عليه وسلمه كمشدن التون ايله مجلا
قفس ياپدرمشلردر بعده قرنداشی سلطان مصطفی جلوس ايلدی مشربی عزلته مائل
اولمغله سلطنتی ترك ايلدی بعده سلطان عثمان جلوسی سنه بيك يكرمی يدیده واقع
اولوب وسنه بيك يكرمی طقوزده ربيع الآخرده بر كيچه طلوع فجردن مكره سماده
بعينه قلج هيئت تخمينا بش رمح طولنده وايكی ذراع عرضنده نورانی بر علامت آسمانی
ظهور وبر آی كامل حيرت اوزره خلق عالم كويا كه وقعهٔ عثمانيه دركار اولاجقدر ديرلردی واول
اثنالرده اسپانياده قلعهٔ بافردونيه يی قپودان پاشا فتح اتمشدر بعده بيك اوتوزده
قدرت حق ايله آخر شتاده دريا بوز اولوب برقاج كون علی حاله طوردی واول سنه نك
بهارنده له جانبنه سفر همايونلری وقوع بولدی حوتون قلعه سنی فتح وتاتار خانی مملكت
روس غارتنه تعيين بيوردیلر ويوز بيكدن زياده اسير چقارديلر وتابورلری حصار ايتديلر
لكن قدوم شتا يقين اولمغله صلح طلب ايتدكلرندن قبول بيوروب استانبوله
عودت اولندی سنه بيك اوتوز برده رجبنك سكزنجی كونی بعد العصر شربت شهادتی
نوش ايدوب تكرار جلوس سلطان مصطفی واقع اولدی بعده تكرار يكيچری طائفه سی
عزلنی مراد ايتديلر بعده سلطان احمد اوغلو سلطان مراد رابع سرير سلطنته چوب سنه
بيك اوتوز اوچده اهالئ بغداد قلعهٔ بغدادی شاه عباسه ويردیلر وسنه بيك اوتوز اوچده
هجوم قزاق واقع اولوب خليج استانبوله قريب يكی كويی غارت ايتديلر وسنه قرق اوچده شهر
صفرده جب علی قپوسی خارجنده آتش عظيم واقع اولوب حريق كبير واقع اولمشدر اول
سببدن قهوه خانه لر هدم ومنع اولندی وسنه بيك قرق دورنده پادشاه كندولری بالذات
روان قلعه سی جانبنه روان اولوب عون حق ايله سكز كونده فتح اتمشلر بعده سنه بيك قرقی
سكزده دار السلام بغداد جانبنه عزيمت همايونلری اولوب اوتوز طقوز كونده فتحی
اتمشلر بعده تختگاه استانبوله توجه ودخول ايدوب بيك قرق طقوز شوالنك اون
التيسنده وفات ايتديلر آثاری تجديد بناء كعبهٔ مكرمه بعده قرنداشی سلطان ابراهيم خان

جلوس

جلوس ایدوب سنه بیك اللی بشنده سفر كرید وفتح قلعهٔ خانیه بعده فرزند ارجمندی
سلطان محمد خانه تسلیم سلطنت اولنوب كندینك روح پرفتوحلری شهید اعالم بالایه عروج
ایلدی بعده سلطان محمد خان رابع جلوس ایلدكده سنه بیك اللی سكزده وسنه بیك
التمش التیده كوپرولی محمد پاشا وزیر اعظم اولوب سنه بیك التمش سكزده وزیر اعظم كوپرولی
محمد پاشا یانوه قلعه سنی فتح ایلدی وسنه بیك یتمشده قپودان سردار علی پاشا وارات
قلعه سنی فتح اتمشلردر سنه بیك یتمش برده كسوف كلی واقع اولوب ماه رجب اخرنده
عظیم قراكولق اولمشدر حتی مومل یقمشلردر وسنه بیك یتمش ایكیده كوپرولی مرحوم
اولمغله اوغلی فاضل احمد پاشا وزیر اعظم اولمشدر سنه بیك یتمش دورتده فاضل احمد پاشا
اویوار قلعه سنی فتح اتمشدر وحضرت پادشاه سنهٔ مزبورده ادرنه جانبنه واروب وزیر
اعظم فاضل احمد پاشایی كریده راهی ایدوب سنه بیك یتمش یدیده ترمش نام
اسكله ده دونمای همایون ایله جزیرهٔ مذكوره یه چقوب لیمان قلعهٔ خانیه ده وضع لنكر
ایتدیلر اول قیش خانیه ده قشلایوب مهماتی تكرار كوردكدنصكره قندیه قلعه سنه
توجه ایلدیلر اوراده وارد قده قلعه نك غربی طرفنده قزل تابیه سمتنه متریسلری تعیین
اولنوب وقلعهٔ قندیه یی دوكمكه مباشرت ایلدیلر یكرمی طقوز آی مقداری ایكی
طرفدن قیش ویاز لیل ونهار جنك وجدال مستمر اولوب حق تعالینك عنایتیله سنه
بیك سكسن ربیع الاخرینك اواخرنده قلعه یی تسلیم ایتدیلر واول اثناده سلطان محمد
خان غازی صید وشكار ایدركن یكی شهر فنارنه واروب صاری قامش قزاغی طائفه سی
كلوب سدهٔ سعادته التجا وعبودیتلرین عرض ایدوب قبول اولندقده طائفهٔ مزبورنك
حتمانی اولان دوروشانقو نام حتمانه توغ وعلم احسان اولنمغله تحت تصرفلرنده اولان ولایت
اوقراینا خطهٔ ممالك عثمانی ایله محدود دوكندولرینه ومملكتلرینه ضرر اولمق شرطیله عهد
ایدوب بعده ولایتلرنده ایكن قدیمدن بر وسلطنت باهرهٔ عثمانیه ایله عهد ومیثاق اوزره اولان
له طائفه سی مزبورلره ایصال مضرت وولایتلرینی غارت قصد اتمكله بر ایكی دفعه چاوشلر
ایله نامه لر كوندریلوب نصیحت آمیز خطابلر كه بزه تابع اولان قزاقدن قصر ید ایده سز والا
اكر انلره ضرر قصد ایدرسز نقض عهد اتمش اولورسز والحاصل نقض عهد ثابت
اولدقده له كفره سی اوزرینه سفر فرمان بیورلدی ادرنه دن بیك سكسن اوچ سنه سنده
غازی سلطان محمد خان دیارله طرفنه توجه ایدوب ایساقچی نام محله وصول وفرمان جهان
مطاع ایله نهر طونه اوزرینه بنا اولنان جسردن عبور اولندی بعده خوتون نام موضعه
وارد قده نهر طورله نك اوته یقاسنده ایزوانچه نام قلعه ده اولان كفره ضبط وقلعهٔ مرقومه
قلاع اسلامیه یه الحاق ومنزل مزبورده قریم خانی اولان سلیم كرای خان كلوب بر مرصع
تیركش وبر مرصع قلج وبر سمور كورك وقلبق وبر مرصع اكرلو مكمل آت احسان اولنوب بعده
نهر مزبور اوزرینه جسر وضع اولنوب پادشاه وعسكر اسلام عبور ایلدی وماه ربیع الاخرك

یکرمی اوچنجی چهارشنبه کونی قمانیچه نام قلعه سنه که غایت متیندر کسمه قیادر
وخندقلرینك عمقنه عقلا حیران اولوب ونهر سیقرا اطرافنی محاط وانلدن غیری ایچ حصاری
محکم وتابیه لری دشوار الوصول قلعه نك مقابلنده مناسب اولان محللره ضرب خیام اولندی
اول ساعت هر طرفدن محاصره ومترسلر قوریلوب قلعهٔ مزبوره نك سکانی اولان کفارك
کمال دهشت مستولی اولوب بو اسلوب اوزره اون کون مقداری جنك اولوب کفار ایچ
حصارینه فرار ایتملریله لطف حق ایله حصار مزبورك دخی بعض قله لرینی نقب ولغم ایله یقدیلر
بالاخره سردار کفار دخی قلعه نك مفتاحلرین تسلیم ایدوب اطاعت وانقیاد ایلدیلر جمادی
الاولینك اون یدنجی کونی توابع ولواحقیله ضبط اولندی کنایسلری جوامع ومساجد قلنوب
ملحقات قلاع اسلامیه دن اولدی وقلعهٔ قمانیچه ایالت اولدی ووزیر خلیل پاشایه منصب
ویرلدی بعده قپلان پاشا تاتارخان ایله لیوشهرینه تعیین اولنوب محل مزبوره واردقده
محاصره یه مباشرت وایچنده اولان نامدار کافرلردن تاتارخانه عذرنامه لری کلوب نیاز
ایلدیلرکه سعادتلو پادشاهك کرملرندن جرملری عفو اولنه قمانیچه قلعه سی وایالتی سکزیارن
یلنقه سیله وسنه ده یکرمی بیك التون ویرمکله وصاری قامش قزاقلرینك النده اولان
ولایتلرینه من بعد تعرض اولنماق شرطیله صلحه واسطه اولك دیو رجا ایتملریله سلیم
کرای خان دخی توسط ایدوب وصلح منعقد اولوب بعده پادشاه اسلام غازی سلطان محمد
خان محل مزبوردن ادرنه طرفنه توجه ایلدی وسنه بیك سکسن بدیده شعبان آینده کوپرولی
زاده وزیر اعظم فاضل احمد پاشا وفات ایدوب یرینه قره مصطفی پاشا وزیر اعظم اولدی
بعده چهرین قلعه سنه مسقو کفره سی مستولی اولمغله مسقو اوزرینه سنه بیك
سکسن طقوزده سفر همایون فرمان اولندی اول تاریخده پادشاه روی زمین غازی سلطان
محمد خان ایساقجی یه واریلوب وزیر اعظم قره مصطفی پاشایی مسقو طرفنه راهی ایتدیلر
وزیر اعظم چهرین قلعه سنه واردقلرنده اوتوز ایکی کون محاصره دنصکره سیف ایله فتح
ایتمشلردر بعده بیك طقسان اوچده نمچه قرالی که بین الکفره چاسار تسمیه اولان ملعونك
حدینی بلدرمك ایچون ادرنه دن غازی محمد خان سنه بیك طقسان دورتده بلغراده
واردقلرندنصکره وزیر اعظمی مرقوم مصطفی پاشا حضرتلرینی عساکر بیشمار ایله نمچه
قرالنك تختی اولان بچ قلعه سنك فتحی ایچون ارسال ایتدیلر تذییل الطابع حمدا اتم حمدا
لله العلی الاعلی که انك عون وعنایتیله اشبو کتاب مستطاب اتمامه رسیده اولدی وفضل
وکرمنه توکل ایله دیباجهٔ کتابده عاجزانه تصمیم وتعهد اولندوغی اوزره توفیق باری یاری
اولوب بو عالم واسع الارجادن آسیا قطعه سنك حاوی اولدوغی ممالك وملوك جهان
احوالی تحریر وتسطیره وتشکیل وتصویره شروع ونهایت عمارت شرقیه دن ابتدا
وغربه توجه ایله محمیهٔ استانبولك شرق وجنوبنده واقع اسکداردن یمین ویسارنده قره دکز
واق دکزك سواحل شرقیه سنه کلنجه وقوف واطلاع میسر وعلم وخبره ظفر ممکن
اولدوغی

اولدوغی مرتبه احوال ممالك وبلاد ثبت سلك سطور قلندی اکرهمت علیهٔ
پادشاهانه واردهٔ سنیهٔ خسروانه جلوه نما اولورسه بوکتاب مستطابه جلد ثانی
اولمق اوزره محیهٔ استانبولدن شروع برله نهایات عمارات غربیه یه وارنجه باقی
اقسام ثلاثه نك یعنی آوروپا وآفریقا وآمریقا قطعه لرینك دخی حاوی اولدوغی ممالك
وملوك وملل احوالنی بحر وبیانه وتفصیل وعیانه صرف همت ایله عموما احوال روی زمینی
مشاهده یه برمرآت عالم نما ابداع ومیان اسلامیانده عدیم السبق والمثل
خدمت مبرور ومآثر محموده ایداعیله یادکار قومغه بذل مکنت
اولنمق درکاه واهب الامالدن
مستدعادر

تم الكتاب بعون الملك الوهاب على يد الضعيف المأذون بعمل الطبع بدار الطباعة العامرة
فى البلدة الطيبة قسطنطنيه دامت زين عمارتها على يد صاحبها
بالابهة البهية فى اليوم العاشر من شهر
محرم الحرام لسنة خمس واربعين
ومائة والف من هجرة النبويه
عليه اكمل الصلواة
والتحيه